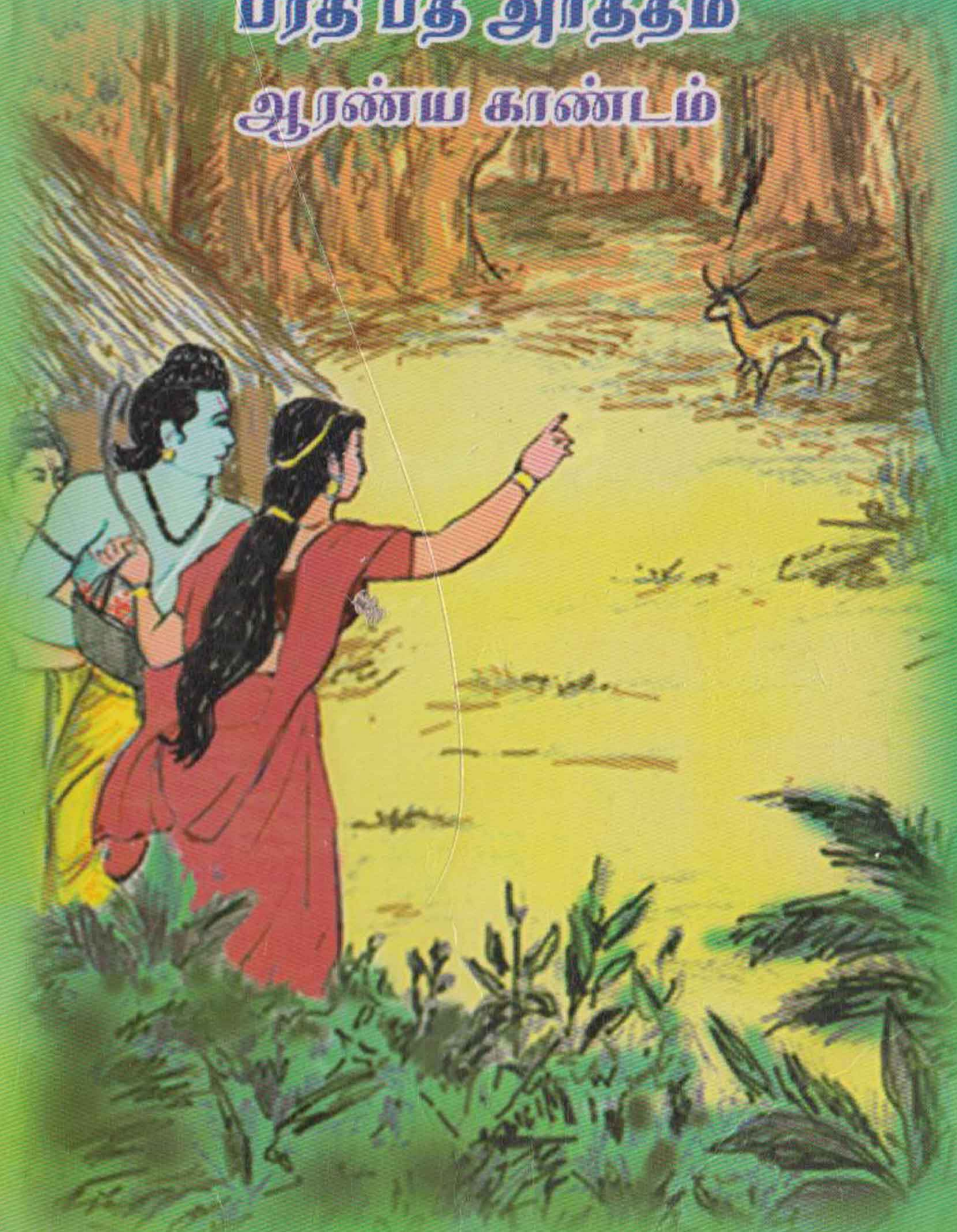
ஸ்ரீமத் வால்மீகி ராமாயணம்

ப்ரதி பத அர்த்தம்

ஆரண்ய காண்டம்

ஸ்ரீமத் வால்மீகி

ராமாயணம்

ப்ரதி பத அர்த்தம்

பாகம்-4

ஆரண்ய காண்டம்

மூல ஸ்லோகங்கள் ஸம்ஸ்கிருதத்திலும் தமிழிலும்
பதப்பிரிப்பும் அர்த்தமும் தமிழில்

நன்றி:

The Late Rao Sahib P.S. Krishnaswami Iyer
M.N. Ramaswami Iyer Memorial Edition
M.N.Narasimhan - Mumbai
(ராமாயண பப்ளிஷிங் ஹவுஸ்)
ப்ரும்ம வித்யா வெங்கடராமன்
V. Ramachandran
V.Varalakshmy (Trustee Sri Rama Nama Bank)
H.Ganesh (Trustee Sri Rama Nama Bank)
R.Chitra, R.Santhanam, C.Venkatesh

பகவன் நாமம் எழுதுவதற்கு நோட்டுகளை வழங்கி பக்தர்கள் மூலம்
நாமா எழுதுவிக்கின்ற வேள்வியை நடத்தி வருகின்ற
ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின் பிரசாரப் பிரிவான

ஸ்ரீ பகவன் நாமா பப்ளிகேஷன்ஸ் வெளியீடு :

ராம மந்திரம், 2/8, விநாயகம் தெரு,
மேற்கு மாம்பலம், சென்னை 600 033.
தொலைபேசி : 044- 2489 3736
E-mail : raman@ramanamabank.org
Website : www.ramanamabank.org

TITLE : Srimad Valmiki Ramayanam - Prathipatha Artham
AUTHOR : P.S. Krishnaswami Iyer
SIZE : 21.5cm x 14cm
EXTENT : 9760 Pages
PRICE : RS 2300/- Set of 11 volumes
EDITION : 2010

ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின் பிரசாரப் பிரிவான

ஸ்ரீ பகவன் நாமா பப்ளிகேஷன்னின்

செயல்பாடுகள்: 2010 ஏப்ரல் முடிய

தலைப்புகள்:	179
புத்தகங்கள்:	200
விஷயங்கள்:	54,210 பக்கம்
அச்சிட்ட புத்தகங்களின் எண்ணிக்கை:	5,55,240
விநியோகம் செய்யப்பட்ட புத்தகங்களின் எண்ணிக்கை:	4,95,522

இதன் துணையுடன்-உதவியுடன்

ஸ்ரீ ராம நாம வங்கியின்

செயல்பாடுகள்: 2010 ஏப்ரல் முடிய

ஈடுபட்ட தனி நபர்:	40,40,000+
பரிவர்த்தனைகள்:	77,40,000+
நாம விநியோகம்:	4870கோடி+
நாம ஸேகரம்:	4080கோடி+
நாம ப்ரதிஷ்டை:	3230கோடி+
ப்ரதிஷ்டை எண்ணிக்கை:	100
நாமயாத்திரை:	13
நாமமுகாம்:	4110+
யாத்திரை அளவு :	368 நாட்கள் 32,637Kmதூரம்

பொருளடக்கம்

॥ ஆரண்ய காண்டம் ॥

॥श्रीः॥
॥विषयानुक्रमणिका ॥
आरण्यकाण्डम्

ஸ்ரீ ராமசந்த்ரபாதாப்யாம் நம:

ஆதியில் குசன் லவன் இவர்களால்
ஸ்ரீராம ஸந்நிதியில்
அச்வமேத யாகசாலையில்
முப்பத்திரண்டு தினங்களில்
கானம் செய்யப்பட்ட
ஸ்ரீமத் ராமாயணத்தில்
10,11,12-வது தினத்திலும்
13-வது தினத்தில் பகுதியும்
ஆரண்ய காண்டத்தில்
1-வது ஸர்க்கம் முதல்
75-வது ஸர்க்கம் வரை
ஸ்லோகம் 6713 முதல்
ஸ்லோகம் 9252 முடிய
கானம் செய்யப்பட்ட
2540 ஸ்லோகங்கள்
இந்த பாகத்தில்
அர்த்தத்துடன் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது.

॥ அத ஆரண்ய காண்ட: ॥
ப்ரதம: ஸர்க: - 1

प्रविश्य तु महारण्यं दण्डकारण्यमात्मवान् ।
ददर्श रामो दुर्धर्षस्तापसाश्रममण्डलम् ॥
ப்ரவிஶ்ய து மஹாரண்யம் தண்டகாரண்ய மாத்மவான் ।
ததர்ஶ ராமோ துர்தர்ஷஸ்தாபஸாஶ்ரம மண்டலம் ॥ 1

कुशचीरपरिक्षिप्तं ब्राह्मया लक्ष्म्या समावृतम् ।
यथा प्रदीप्तं दुर्दर्शं गगने सूर्यमण्डलम् ॥
குஶசீர பரிக்ஷிப்தம் ப்ராஹ்ம்யா லக்ஷ்ம்யா ஸமாவ்ருதம் ।
யதா ப்ரதீப்தம் துர்தர்ஶம் ககநே ஸூர்யமண்டலம் ॥ 2

शरण्यं सर्वभूतानां सुसंमृष्टाजिरं सदा ।
मृगैर्बहुभिराकीर्णं पक्षिसङ्घैः समावृतम् ॥
ஶரண்யம் ஸர்வபூதாநாம் ஸுஸம்ம்ருஷ்டா ஜிரம் ஸதா ।
ம்ருகைர் பஹுபிராகீர்ணம் பக்ஷிஸங்கை: ஸமாவ்ருதம் ॥ 3

पूजितं च प्रनृत्तं च नित्यमप्सरसां गणैः ।
विशालैरग्निशरणैः स्रुग्भाण्डैरजिनैः कुशैः ॥
பூஜிதம் ச ப்ரந்ருத்தம் ச நித்யமப்ஸரஸாம் கணை: ।
விஶாலைரக்நிஶரணை: ஸ்ருக்பாண்டைரஜிநை: குஶை: ॥ 4

समिद्भिस्तोयकलशैः फलमूलैश्च शोभितम् ।
आरण्यैश्च महावृक्षैः पुण्यैः स्वादुफलैर्युतम् ॥
ஸமித்பி ஸ்தோயகலஶை: பலமூலைஶ்ச ஶோபிதம் ।
ஆரண்யைஶ்ச மஹாவ்ருக்ஷை: புண்யை: ஸ்வாதுபலைர்யுதம் ॥

बलिहोमार्चितं पुण्यं ब्रह्मघोषनिनादितम् ।
पुष्पैरन्यैः परिक्षिप्तं पद्मिन्या च सपद्मया ॥
பலிஹோமார்சிதம் புண்யம் ப்ரஹ்மகோஷ நிநாதிதம் ।
புஷ்பைரந்யை: பரிக்ஷிப்தம் பத்மிந்யா ச ஸபத்மயா ॥ 6

फलमूलाशनैर्दान्तैश्चीरकृष्णाजिनाम्बरैः ।
सूर्यवैश्वानराभैश्च पुराणैर्मुनिभिर्वृतम् ॥
பல மூலாஶனைர்தாந்தைஶ் சீர க்ருஷ்ணாஜிநாம்பரை: ।
ஸூர்ய வைஶ்வாநராபைஶ்ச புராணைர் முனிபிர்வ்ருதம் ॥ 7

पुण्यैश्च नियताहारैः शोभितं परमर्षिभिः ।
तद्ब्रह्मभवनप्रख्यं ब्रह्मघोषनिनादितम् ॥
புண்யைஸ்ச நியதாஹாரை: ஸோபிதம் பரமர்ஷிபி: ।
தத் ப்ரஹ்ம பவன ப்ரக்யம் ப்ரஹ்மகோஷநிநாதிதம் ॥ 8

ब्रह्मविद्भिर्महाभागैर्ब्राह्मणैरुपशोभितम् ॥
ப்ரஹ்மவித்பிர்மஹாபாகைர் ப்ராஹ்மணைருபஸோபிதம் ॥

துர்தர்ஷ: - எவராலும் வெல்வதற்கரிய
ஆத்மவான் - தீரராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
து - இப்பொழுது
மஹாரண்யம் - மகாரண்யமாகிய
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தினுள்
ப்ரவிஸ்ய - பிரவேசித்து,
குஸசீர பரிக்ஷிப்தம் - தருப்பைகளும், மரவுரிகளும் எங்கும் பரவியுள்ளதும்,
ப்ராஹ்ம்யா - பிரம்ம
லக்ஷ்ம்யா - தேஜஸ்ஸால்
ஸமாவ்ருதம் - விளங்கியதும்,
ககனே - ஆகாயத்தில்
ப்ரதீப்தம் - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கும்
துர்தர்ஸம் - கண்ணெடுத்துப் பார்க்க முடியாத
ஸூர்ய மண்டலம் யதா- சூரியமண்டலம் போலிருக்கிறதும்,
ஸர்வ பூதாநாம் - எல்லா பிராணிகளுக்கும்,
ஸரணம் - புகுமிடமாயிருக்கிறதும்,
ஸதா - எப்பொழுதும்
ஸுஸம்ம்ருஷ்டா ஜிரம்- சுத்தம் செய்யப்பட்ட பிரதேசங்களை உடையதும்,
பஹுபி: - பல
ம்ருகை: - மான்களால்
ஆகீர்ணம் - நிறைந்துள்ளதும்
பக்ஷிஸங்கை: - பக்ஷிக்கூட்டங்களால்
அப்ஸரஸாம் - அப்ஸரஸ்த்ரீகளின்
கணை: - கணங்களால்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
பூஜிதம் ச - பெருமை படுத்தப்பட்டு
ப்ரநிருத்தம் ச - நர்த்தனம் செய்யப்பட்டதும்,
விஸாலை: - விசாலமான

அக்நி ஸரணை: - அக்னிஹோத்ர சாலைகளாலும்,
ஸ்ருக் பாண்டை:- ஸ்ருக்குகளாலும், யாகபாத்திரங்களாலும்
குஸை: - தருப்பைகளாலும்,
அஜினை: - மான்தோலுகளாலும்,
ஸமித்பி: - ஸமித்துகளாலும்,
தோயகலஸை: - தீர்த்த பாத்திரங்களாலும்,
பலமூலை: ச - பழங்களாலும் கிழங்குகளாலும்,
ஸோபிதம் - விளங்குகிறதும்,
ஆரண்யை: - காட்டிலுண்டாகிற
ஸ்வாதுபலை: - இனிய பழங்களையுடைய
புண்யை: - புண்ணிய
மஹாவ்ருக்ஷை: ச - மகாவிருக்ஷங்களாலும்
வ்ருதம் - அடர்ந்திருக்கிறதும்,
பலி ஹோமார்சிதம் - பலிகளாலும், ஹோமங்களாலும் பூஜிக்கப்பட்டு
ப்ரஹ்மகோஷ நிநாதிதம்-வேதகோஷம் கோஷிக்கப்பெற்றதும்,
வந்யை: - காட்டிலுண்டாகும்
புஷ்பை: - புஷ்பங்களாலும்
ஸபத்மயா - தாமரை மலர்களோடுகூடிய
பத்மின்யா ச - ஓடையோடு
பரிக்ஷிப்தம் - நிறைந்துள்ளதும்,
பலமூலாஸனை: - கனிகளையும், வேர்களையுமே உணவாய்க் கொண்டவர்களும்,
தாந்தை: - ஜிதேந்திரியர்களும்,
சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரை:-மரவுரிகளையும், மான்தோல்களையும் தரித்தவர்களும்
ஸூர்யவைஸ்வாநராபை:- சூரியனையும், அக்னியையும் நிகர்த்த
புராணை: - புராதன
முனிபி: ச - முனிவர்களால்
வ்ருதம் - வஸிக்கப்பெற்றதும்,
புண்யை: - புண்ணியாத்மாக்களும்
நியதாஹாரை: - நியமமான ஆகாரத்தை உடையவர்களுமான
பரமர்ஷிபி: - பரமரிஷிகளால்
ஸோபிதம் - விளங்குகிறதும்,
தத் - அந்த
ப்ரஹ்ம கோஷ நிநாதிதம்-வேதகோஷங்கள் கோஷிக்கப்பெற்ற
ப்ரஹ்ம பவன ப்ரக்யம்- பிரம்மலோகம் போலிருக்கிறதும்,
மஹாபாகை: - மஹா பாக்யசாலிகளான
ப்ரஹ்ம வித்பி: - பிரம்மவித்துக்களான
ப்ராஹ்மணை: - பிராம்மணர்களால்

உபஶோபிதம் ச - நன்கு விளங்குகிறதுமான
தாபஸாஶ்ரம மண்டலம்-தவசிகளினாச்சிரம வரிசையை
ததர்ஶ - கண்டார்.

तद्दृष्ट्वा राघवः श्रीमांस्तापसाश्रममण्डलम् ।
अभ्यगच्छन्महातेजा विज्यं कृत्वा महद्धनुः ॥

தத் த்ருஷ்ட்வா ராகவ: ஶ்ரீமான் தாபஸாஶ்ரம மண்டலம் ।
அப்யகச்சன் மஹாதேஜா விஜ்யம் க்ருத்வா மஹத்தநு: ॥ 10

ஸ: - அந்த
மஹாதேஜா: - மகாதேஜோவானும்
ஶ்ரீமான் - சிமானுமான
ராகவ: - ஶ்ரீராமர்,
தாபஸாஶ்ரம மண்டலம்-தவசிகளினாச்சிரம வரிசைகளை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
மஹத் தநு: - மகத்தான தனுஸ்ஸை
விஜ்யம் க்ருத்வா - நாணவிழ்த்துவிட்டு,
அப்யகச்சத் - சென்றார்.

दिव्यज्ञानोपपन्नास्ते रामं दृष्ट्वा महर्षयः ।
अभ्यगच्छंस्तथा प्रीता वैदेहीं च यशस्विनीम् ॥

திவ்ய ஜ்ஞானோபபந்நாஸ்தே ராமம் த்ருஷ்ட்வா மஹர்ஷய: ।
அப்யகச்சந் ததா ப்ரீதா வைதேஹீம் ச யஶஸ்விநீம் ॥ 11

தே - அந்த
திவ்ய ஜ்ஞானோப பந்நா: - திவ்யக்ஞானமுடையவர்களான
மஹர்ஷய: - மகரிஷிகள்
ராமம் ச - ஶ்ரீராமரையும்
யஶஸ்விநீம் - யசஸ்வினியாகிய
வைதேஹீம் ததா - வைதேஹியாரையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ப்ரீதா: - உள்ளம் பூரித்தவர்களாய்
அப்யகச்சந் - எதிர்கொண்டு சென்றார்கள்.

ते तं सोममिवोद्यन्तं दृष्ट्वा वै धर्मचारिणः ।
लक्ष्मणं चैव दृष्ट्वा तु वैदेहीं च यशस्विनीम् ॥
मङ्गलानि प्रयुञ्जानाः प्रत्यगृह्णन् दृढव्रताः ॥

தே தம் ஸோமமிவோத்யந்தம் த்ருஷ்ட்வா வை தர்ம ஶாரிண: ।
லக்ஷ்மணம் சைவ த்ருஷ்ட்வா து வைதேஹீம் ச யஶஸ்விநீம்॥
மங்களாநி ப்ரயுஞ்ஜாநா: ப்ரத்யக்ருண்ஹந் த்ருடவ்ரதா: ॥ 12

த்ருடவ்ரதா: - உறுதியான நியமமுடையவர்களும்,
தர்மசாரிண: - தருமசீலர்களுமான
தே - அவர்கள்.
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
யஶஸ்விநீம் ச - யசஸ்வினியாகிய
வைதேஹீம் ஏவ - வைதேஹியாரையும்
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்து
உத்யந்தம் - உதித்துக்கொண்டிருக்கும்
ஸோமம் இவ - சந்திரனைப் போலிருக்கும்
தம் - அவரை
மங்களாநி - மங்களாசாஸனங்களை
ப்ரயுஞ்ஜாநா: - கூறிக்கொண்டு
ப்ரத்யக்ருண்ஹந் - உபசாரம் செய்தார்கள்.

रूपसंहननं लक्ष्मीं सौकुमार्यं सुवेषताम् ।
ददृशुर्विस्मिताकारा रामस्य वनवासिनः ॥

ரூபஸம்ஹநநம் லக்ஷ்மீம் ஸௌகுமார்யம் ஸுவேஷதாம் ।
தத்ருஶுர்விஸ்மிதாகாரா ராமஸ்ய வனவாஸிந: ॥ 13

வனவாஸிந: - வனவாஸிகள்
ராமஸ்ய - ஶ்ரீராமருடைய
ரூபஸம்ஹநநம் - திருமேனியின் அமைப்பையும்,
லக்ஷ்மீம் - காந்தியையும்,
ஸௌகுமார்யம் - மிருதுத் தன்மையையும்,
ஸுவேஷதாம் - நற்கோலத்தையும்,
விஸ்மிதாகாரா: - ஆச்சரியமுற்று
தத்ருஶு: - கவனித்தார்கள்.

वैदेहीं लक्ष्मणं रामं नेत्रैरनिमिषैरिव ।
आश्चर्यभूतान् ददृशुः सर्वे ते वनचारिणः ॥

வைதேஹீம் லக்ஷ்மணம் ராமம் நேத்ரை ரநிமிஷைரிவ ।
ஆஶ்சர்யபூதாந் தத்ருஶு: ஸர்வே தே வனசாரிண: ॥ 14

தே - அந்த
வனவாஸிந: - வனவாஸிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,
ராமம் - ஶ்ரீராமரையும்,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரையும்,
வைதேஹீம் - வைதேஹியாரையும்
இவ - முற்றிலும்

அநிமிஷை: நேத்ரை:- கண்கொட்டாது,
ஆஶ்சர்ய பூதாந் - ஆச்சரியம் விளைவிக்கின்றவர்களென
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

अत्रैनं हि महाभागाः सर्वभूतहिते रतम् ।
अतिथिं पर्णशालायां राघवं संन्यवेशयन् ॥

அத்ரைநம் ஹி மஹாபாகா: ஸர்வ பூதஹிதே ரதம் ।
அதிதிம் பர்ணஶாலாயாம் ராகவம் ஸம்ந்யவேஶயந் ॥ 15

மஹாபாகா: - மகாபாக்யவான்களாகிய அவர்கள்,
ஸர்வ பூதஹிதே - எல்லாப் பிராணிகளின் நன்மையிலும்
ரதம் - ஊக்கமுடைய
ஏநம் - இந்த
ராகவம் - ஸ்ரீராமரை,
அத்ர ஹி - அங்கேயே
பர்ண ஶாலாயாம் - பர்ணசாலையில்
அதிதிம் - அதிதியாக
ஸம்ந்யவேஶயந் - அமர்த்தினார்கள்.

ततो रामस्य सत्कृत्य विधिना पावकोपमाः ।
आजह्रुस्तु महाभागाः सलिलं धर्मचारिणः ॥

ததோ ராமஸ்ய ஸத்க்ருத்ய விதிநா பாவகோபமா: ।
ஆஜஹ்ருஸ்து மஹாபாகா: ஸலிலம் தர்மசாரிண: ॥ 16

மஹாபாகா: - மகாபாக்யவான்களும்
பாவகோபமா: - அக்னியை நிகர்த்த
தர்ம சாரிண: - தர்மசீலர்களுமான
தே - அவர்கள்,
விதிநா - முறைப்படி
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
ஸத்க்ருத்ய - முகமன்கூறி
தத: - அதன் பின்னர்
ஸலிலம் - பாத்யத்தை
ஆஜஹ்ரு: - கொணர்ந்தனர்.

मूलं पुष्पं फलं वन्यमाश्रमं च महात्मनः ।
निवेदयित्वा धर्मज्ञास्ततः प्राञ्जलयोऽब्रुवन् ॥

மூலம் புஷ்பம் பலம் வன்யமாஶ்ரமம் ச மஹாத்மந: ।
நிவேதயித்வா தர்மஜ்ஞாஸ்தத: ப்ராஞ்ஜலயோऽப்ருவன் ॥ 17

தர்மஜ்ஞா: - தருமஜ்ஞானிகளானவர்கள்
வன்யம் - காட்டிலுண்டாகும்

மூலம் - கிழங்கையும்,
புஷ்பம் - புஷ்பத்தையும்,
பலம் - பழத்தையும்,
ஆஶ்ரமம் ச - ஆச்சிரமத்தையும்,
மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகுமவர்க்கு
நிவேதயித்வா - அளித்துவிட்டு,
தத: - அதன்பின்னர்,
ப்ராஞ்ஜலய: - அஞ்சலி செய்துகொண்டு
அப்ருவன் - பின்வருமாறு கூறினார்கள்.

धर्मपालो जनस्यास्य शरण्यस्त्वं महायशाः ।
पूजनीयश्च मान्यश्च राजा दण्डधरो गुरुः ॥

தர்மபாலோ ஜனஸ்யாஸ்ய ஶரண்யஸ்த்வம் மஹாயஶா: ।
பூஜநீயஶ்ச மான்யஶ்ச ராஜா தண்டதரோ குரு: ॥ 18

மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்பெற்றவரே!
த்வம் - தேவரீர்,
அஸ்ய - இந்த
ஜனஸ்ய - உலகிற்கு
தர்மபால: - தருமரக்ஷகர்.
ஶரண்ய: - சரணமடையத்தக்கவர்.
பூஜநீய: - பூஜிக்கத்தக்கவர்.
குரு: - ஸர்வ வல்லமையடைந்த
தண்டதர: ச - துஷ்டரையடக்கி சிஷ்டர்களைப் பரிபாலனம் செய்யும்
மான்ய: - உத்தம
ராஜா - சக்கிரவர்த்தி.

इन्द्रस्येह चतुर्भागः प्रजा रक्षति राघव ।
राजा तस्माद्वरान् भोगान् भुङ्क्ते लोकनमस्कृतः ॥

இந்த்ரஸ்யேஹ சதுர்பாக: ப்ரஜா ரக்ஷதி ராகவ ।
ராஜா தஸ்மாத்வரான் போகான் புங்க்தே லோகநமஸ்க்ருத: ॥ 19

ராகவ - ஸ்ரீராம!
ராஜா - ஓர் மன்னன்
இந்த்ரஸ்ய - இந்திரனுடைய
சதுர்பாக: ஏவ - நான்கிலொரு அம்சமுடையவனாகவே
ப்ரஜா: - பிரஜைகளை
ரக்ஷதி - ரக்ஷிக்கின்றான்.
தஸ்மாத் - அக்காரணத்தால்
லோக நமஸ்க்ருத: - உலகத்தாரால் வணங்கப்பட்டவனாய்,

வரான் - சிறந்த
போகான் - போகங்களை
புங்க்தே - அனுபவிக்கிறான்.

ते वयं भवता रक्ष्या भवद्विषयवासिनः ।
नगरस्थो वनस्थो वा त्वं नो राजा जनेश्वरः ॥

தே வயம் பவதா ரக்ஷ்யா பவத்விஷயவாஸிந: ।
நகரஸ்தோ வனஸ்தோ வா த்வம் நோ ராஜா ஜநேஶ்வர: ॥ 20

பவத் விஷய வாஸிந:- தேவரீர் தேசத்தில் வசிக்கும்
தே - அந்த
வயம் - நாங்கள்
பவதா - தேவரீரால்
ரக்ஷ்யா: - ரக்ஷிக்கப்பட வேண்டியவர்கள்.
த்வம் - தேவரீர்
நகரஸ்த: வா - நகரில் வசிப்பினும் சரி,
வனஸ்தோ வா - காட்டிலிருப்பினும் சரி,
ந: - எங்களை
ராஜா - திருப்தி செய்விக்கும்
ஜநேஶ்வர: - அரசன்.

न्यस्तदण्डा वयं राजञ्जितक्रोधा जितेन्द्रियाः ।
रक्षितव्यास्त्वया शश्वद्गर्भभूतास्तपोधनाः ॥

ந்யஸ்த தண்டா வயம் ராஜந் ஜிதக்ரோதா ஜிதேந்த்ரியா: ।
ரக்ஷிதவ்யாஸ்த்வயா ஶஶ்வத்கர்ப பூதாஸ் தபோதநா: ॥ 21

ராஜன் - அரசே!
ந்யஸ்த தண்டா: - சாபத்தை விட்டவர்களும்,
ஜிதக்ரோதா: - கோபத்தை விட்டவர்களும்,
ஜிதேந்த்ரியா: - ஐம்புலன்களையுமடக்கியவர்களும்,
கர்பபூதா: - சிசுபோன்ற
தபோதநா: - தபோதனர்களுமாகிய
வயம் - நாங்கள்
த்வயா - தேவரீரால்
ஶஶ்வத் - எப்பொழுதும்
ரக்ஷ்யா: - ரக்ஷிக்கப்பட வேண்டியவர்கள்.

एवमुक्त्वा फलैर्मूलैः पुष्पैर्वन्यैश्च राघवम् ।
अन्यैश्च विविधाहारैः सलक्ष्मणमपूजयन् ॥

ஏவமுக்த்வா பலைர் மூலை: புஷ்பைர் வந்யைஶ்ச ராகவம் ।
அன்யைஶ்ச விவிதாஹாரை: ஸலக்ஷ்மண மபூஜயன் ॥ 22

ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லி,
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணருடனிருந்த
ராகவம் - ஸ்ரீராமரை,
வன்யை: - காட்டிலுள்ள
பலை: - பழங்களாலும்
மூலை: - கிழங்குகளாலும்
புஷ்பை: ச - புஷ்பங்களாலும்
அன்யை: - இதர
விவிதாஹாரை: ச - பலவித ஆஹாரங்களாலும்,
அபூஜயன் - பூஜித்தார்கள்.

तथान्ये तापसाः सिद्धा रामं वैश्वानरोपमाः ।
न्यायवृत्ता यथान्यायं तर्पयामासुरीश्वरम् ॥

ததான்யே தாபஸா: ஸித்தா ராமம் வைஶ்வாநரோபமா: ।
ந்யாயவ்ருத்தா யதாந்யாயம் தர்பயாமாஸுரீஶ்வரம் ॥ 23

அன்யே - இதர
தாபஸா: - தபஸ்விகளும்,
ந்யாய வ்ருத்தா: - தர்மானுஷ்டானமுடைய
ஸித்தா: - சித்தர்களும்,
வைஶ்வாநரோபமம்- அக்னிக்கொப்பான
ஈஶ்வரம் - ஸ்வாமியாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ததா - அங்ஙனமே
யதாந்யாயம் - முறைப்படி
தர்பயாமாஸு: - ஆராதித்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
மஹர்ஷிஸங்கோ நாம ப்ரதம: ஸர்க: ॥

த்விதீய ஸர்க: - 2

कृतातिथ्योऽथ रामस्तु सूर्यस्योदयनं प्रति ।
आमन्त्र्य स मुनीन् सर्वान् वनमेवान्वगाहत ॥

க்ருதாதித்யோऽத ராமஸ்து ஸூர்யஸ்யோதயனம் ப்ரதி ।
ஆமந்த்ர்ய ஸ முனீன் ஸர்வான் வனமேவான்வகாஹத ॥ 1

அத - அப்பொழுது
க்ருதாதித்ய: - அதிதிபூஜை செய்யப்பட்ட
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸூர்யஸ்ய - சூரியபகவானின்
உதயனம் ப்ரதி - உதயகாலத்தில்
முனீன் - முனிவர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரிடமும்
ஆமந்த்ர்ய து - விடைபெற்றுக்கொண்டவுடன்
வனம் ஏவ - அரண்யத்தினுள்ளேயே
அன்வகாஹத - பிரவேசித்தார்.

नानामृगगणाकीर्णं शार्दूलवृकसेवितम् ।
ध्वस्तवृक्षलतागुल्मं दुर्दर्शसलिलाशयम् ॥

நாநா ம்ருக கணா கீர்ணம் ஶார்தூல வ்ருகஸேவிதம் ।
த்வஸ்த வ்ருக்ஷலதா குல்மம் துர்தர்ஶ ஸலிலாஶயம் ॥ 2

निष्कूजनानाशकुनि झिल्लिकागणनादितम् ।
लक्ष्मणानुगतो रामो वनमध्यं ददर्श ह ॥

நிஷ்கூஜநாநாஶகுநி ஜில்லிகா கணநாதிதம் ।
லக்ஷ்மணாநு கதோ ராமோ வனமத்யம் ததர்ஶஹ ॥ 3

லக்ஷ்மணாநுகத: - லக்ஷ்மணரால் பின்பற்றப்பட்ட
ராம: - ஸ்ரீராமர்
வனமத்யம் - வனத்திலோர் நடுப்பிரதேசத்தை,
நாநா ம்ருக கணாகீர்ணம் - பல மிருகங்களின் கணங்களால் நிறைந்து இருப்பதாயும்,
ஶார்தூல வ்ருகஸேவிதம் - புலிகளாலும், செந்நாய்களாலும் நிறையப் பெற்றதாயும்,
த்வஸ்த வ்ருக்ஷ லதாகுல்மம் - நாசம் செய்யப்பட்ட மரங்களையும் கொடிகளையுமுடையதாயும்,
துர்தர்ஶ ஸலிலாஶயம் - பார்க்க வழங்காத ஜலமடுக்களை உடையதாயும்,
நிஷ்கூஜ நாநாஶகுநி - நிச்சப்தமான பலவகை பக்ஷிகளையுடையதாயும்
ஜில்லிகா கணநாதிதம் - சுவர்க்கோழிகளால் கூவப்பெற்றதாயும்,
ததர்ஶ - கவனித்தார்.
ஹ - காண்!

सीतया सह काकुत्स्थस्तस्मिन् घोरमृगायुते ।
ददर्श गिरिशृङ्गाभं पुरुषादं महास्वनम् ॥

ஸீதயாஸஹ காகுத்ஸ்தஸ்தஸ்மின் கோரம்ருகாயுதே ।
ததர்ஶ கிரிஶ்ருங்காபம் புருஷாதம் மஹாஸ்வனம் ॥ 4

गम्भीराक्षं महावक्त्रं विकटं विषमोदरम् ।
बीभत्सं विषमं दीर्घं विकृतं घोरदर्शनम् ॥

கம்பீராக்ஷம் மஹா வக்த்ரம் விகடம் விஷமோதரம் ।
பீபத்ஸம் விஷமம் தீர்கம் விக்ருதம் கோரதர்ஶனம் ॥ 5

वसानं चर्म वैयाघ्रं वसार्द्रं रुधिरोक्षितम् ।
त्रासनं सर्वभूतानां व्यादितास्यमिवान्तकम् ॥

வஸாநம் சர்ம வையாக்ரம் வஸார்த்ரம் ருதிரோக்ஷிதம் ।
த்ராஸநம் ஸர்வபூதாநாம் வ்யாதிதாஸ்ய மிவாந்தகம் ॥ 6

त्रीन् सिंहांश्चतुरो व्याघ्रान् द्वौ वृषौ पृषतान् दश ।
सविषाणं वसादिग्धं गजस्य च शिरो महत् ॥

த்ரீன் ஸிம்ஹான் சதுரோ வ்யாக்ரான் த்வௌ வ்ருஷௌ ப்ருஷதான் தஶ ।
ஸவிஷாணம் வஸாதிக்தம் கஜஸ்ய ச ஶிரோ மஹத் ॥ 7

अवसज्यायसे शूले विनदन्तं महास्वनम् ॥

அவஸஜ்யாயஸே ஶூலே விநதந்தம் மஹாஸ்வனம் । 8

கோரம்ருகாயுதே - கொடிய மிருகங்கள் கூடப்பெற்ற
தஸ்மின் - அவ்விடத்தில்,
கிரிஶ்ருங்காபம் - மலையின் சிகரத்தையொத்தவனும்,
மஹாஸ்வனம் - பெரும் குரலுடையவனும்,
கம்பீராக்ஷம் - ஆழ்ந்த கண்களையுடையவனும்,
மஹாவக்த்ரம் - பெரிய முகமுடையவனும்,
விகடம் - பயங்கரமானவனும்,
விஷமோதரம் - மேடுபள்ளமான வயிறுடையவனும்,
பீபத்ஸம் - பார்க்க வழங்காதவனும்,
விஷமம் - வக்கிரனும்,
தீர்கம் - நீண்டவனும்,
விக்ருதம் - விகாரமானவனும்,
கோர தர்ஶனம் - கொடிய தோற்றமுடையவனும்,
வஸார்த்ரம் - மாம்சத்தினாலீரமான
வையாக்ரம் சர்ம - புலித்தோலை
வஸாநம் - உடுத்தவனும்
ருதிரோக்ஷிதம் - ரத்தத்தினால் பூசப்பட்டவனும்,
ஸர்வ பூதாநாம் - எல்லாப் பிராணிகளுக்கும்

த்ராஸநம் - பயத்தை விளைவிப்பவனும்,
வ்யாதிதாஸ்யம் - வாயைப்பிளந்த
அந்தகம் இவ - யமனைப் போன்றவனுமான
புருஷாதம் - ஓரரக்கனை
ஆயஸே - இரும்பு
ஶூலே - சூலத்தில்,
த்ரீன் - மூன்று
ஸிம்ஹான் - சிங்கங்களையும்,
சதுர: - நான்கு
வ்யாக்ரான் - புலிகளையும்,
த்வௌ - இரண்டு
வ்ருகௌ - செந்நாய்களையும்,
தஶ - பத்து
ப்ருஷதான் - மான்களையும்,
கஜஸ்ய - யானையினது
ஸவிஷாணம் - கொம்போடு கூடியதும்,
வஸாதிக்தம் - மாமிசத்தோடு கூடியதும்,
மஹத் - பெரியதுமான
ஶிர: ச - தலையொன்றையும்,
அவஸஜ்ய - கோர்த்துக்கொண்டு
மஹாஸ்வனம் - பெரும் தொனியிட்டு
வினதந்தம் - கூச்சலிடுபவனாய்
காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்
ஸீதயாஸஹ - சீதாப்பிராட்டியாரோடுகூட
ததர்ஶ - பார்த்தார்.

स रामं लक्ष्मणं चैव सीतां दृष्ट्वाथ मैथिलीम् ।
अभ्यधावत संक्रुद्धः प्रजाः काल इवान्तकः ॥

ஸ ராமம் லக்ஷ்மணம் சைவ ஸீதாம் த்ருஷ்ட்வாத மைதிலீம் ।
அப்யதாவத ஸம்க்ருத்த: ப்ரஜா: கால இவாந்தக: ॥ 9

ஸ: - அவன்,
ராமம் ச - ஸ்ரீராமரையும்
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரையும்,
மைதிலீம் - மிதிலைமன்னரின் திருமகளாகிய
ஸீதாம் ஏவ - சீதாப்பிராட்டியாரையும்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
ஸம்க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவனாகி,
காலே - ஏற்ற காலத்தில்
அந்தக: - யமன்
ப்ரஜா: - ஜனங்களிடத்தில்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
அப்யதாவத - எதிர்த்தோடினான்.

स कृत्वा भैरवं नादं चालयन्निव मेदिनीम् ।
अङ्केनादाय वैदेहीमपक्रम्य ततोऽब्रवीत् ॥

ஸ க்ருத்வா பைரவம் நாதம் சாலயந்நிவ மேதிநீம் ।
அங்கேநாதாய வைதேஹீமபக்ரம்ய ததோऽப்ரவீத் ॥ 10

ஸ: - அவன்,
மேதிநீம் - பூமியை
சாலயந் இவ - நடுங்குறச் செய்பவன்போல்,
பைரவம் - பயங்கரமாக
நாதம் க்ருத்வா - கர்ஜித்து,
வைதேஹீம் - ஸீதையை
அங்கேந ஆதாய - இடுப்பிலெடுத்துக்கொண்டு,
அபக்ரம்ய - விலகிச்சென்று
தத: - அதன்மேல்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பேசினான்.

युवां जटाचीरधरौ सभार्यौ क्षीणजीवितौ ।
प्रविष्टौ दण्डकारण्यं शरचापासिधारिणौ ॥

யுவாம் ஜடா சீர தரௌ ஸபார்யௌ க்ஷீணஜீவிதௌ ।
ப்ரவிஷ்டௌ தண்டகாரண்யம் ஶர சாபாஸிதாரிணௌ ॥ 11

ஜடா சீர தரௌ - சடையையும், மரவுரியையும், அணிந்தவர்களும்,
ஸபார்யௌ - மனைவியோடு கூடியவர்களும்,
ஶர சாபாஸி தாரிணௌ - பாணம், வில், கத்தி இவைகளைத் தரித்தவர்களுமாகிய
யுவாம் - நீங்களிருவர்களும்,
தண்ட காரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தில்,
க்ஷீண ஜீவிதௌ - ஆயுள்குன்றியவர்களாய்
ப்ரவிஷ்டௌ - புகுந்தீர்கள்.

कथं तापसयोर्वां च वासः प्रमदया सह ।
अधर्मचारिणौ पापौ कौ युवां मुनिदूषकौ ॥

கதம் தாபஸயோர்வாம் ச வாஸ: ப்ரமதயா ஸஹ ।
அதர்மசாரிணௌ பாபௌ கௌ யுவாம் முனிதூஷகௌ ॥ 12

தாபஸயோ: - தபசிகளான
வாம் - உங்களிருவருக்கும்
ப்ரமதயா ஸஹ - ஸ்த்ரீயோடுகூட
வாஸ: - வாஸமானது
கதம் ச - எங்ஙனம் தகும்?
முனிதூஷகௌ - முனிகளுக்கேயிழிவுண்டாகும்
அதர்மசாரிணௌ - அதர்மத்தையனுஷ்டிக்கும்

பாபௌ - பாபிகளாகிய
யுவாம் கௌ - நீங்களிருவரும் யார்?

अहं वनमिदं दुर्गं विराधो नाम राक्षसः ।
चरामि सायुधो नित्यमृषिमांसानि भक्षयन् ॥

அஹம் வனமிதம் துர்கம் விராதோ நாம ராக்ஷஸ: ।
சராமி ஸாயுதோ நித்யம் ருஷிமாம்ஸாநி பக்ஷயந் ॥ 13

விராத: நாம - விராதனென்ற
ராக்ஷஸ: - அரக்கனான
அஹம் - நான்,
இதம் - இந்த
துர்கம் - புகமுடியாத
வனம் - வனத்தில்,
ஸாயுத: - ஆயுதபாணியாய்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ருஷிமாம்ஸாநி - ரிஷிகளின் மாம்சங்களையே
பக்ஷயந் - புஜித்துக்கொண்டு
சராமி - வஸிக்கின்றேன்.

इयं नारी वरारोहा मम भार्या भविष्यति ।
युवयोः पापयोश्चाहं पास्यामि रुधिरं मृधे ॥

இயம் நாரீ வராரோஹா மம பார்யா பவிஷ்யதி ।
யுவயோ: பாபயோஶ்சாஹம் பாஸ்யாமி ருதிரம் ம்ருதே ॥ 14

வராரோஹா - அழகுவாய்ந்த
இயம் - இந்த
நாரீ - பெண்,
மம - எனக்கு
பார்யா - மனைவியாக
பவிஷ்யதி - ஆவாள்.
அஹம் - நான்
பாபயோ: - பாபிகளாகிய
யுவயோ: - உங்களிருவருடைய
ருதிரம் - ரத்தத்தை
ம்ருதே - போரில்
பாஸ்யாமி ச - குடிப்பேன்.

तस्यैवं ब्रुवतो धृष्टं विराधस्य दुरात्मनः ।
श्रुत्वा सगर्वितं वाक्यं संभ्रान्ता जनकात्मजा ॥
सीता प्रावेपतोद्वेगात् प्रवाते कदली यथा ॥

தஸ்யைவம் ப்ருவதோ த்ருஷ்டம் விராதஸ்ய துராத்மன: ।
ஶ்ருத்வா ஸகர்விதம் வாக்யம் ஸம்ப்ராந்தா ஜனகாத்மஜா ॥
ஸீதா ப்ராவேபதோத்வேகாத் ப்ரவாதே கதலீ யதா ॥ 15

ஜனகாத்மஜா - ஜனகரின் திருமகளாகிற
ஸீதா - ஸீதாப்பிராட்டியார்,
தஸ்ய - அந்த
துராத்மன: - துஷ்டனும்,
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவத: - பேசுபவனுமான
விராதஸ்ய - விராதனுடைய
ஸகர்விதம் - கர்வத்தோடு கூடியதும்
த்ருஷ்டம் - கொடியதுமான
வாக்யம் - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
உத்வேகாத் - பயத்தால்
ஸம்ப்ராந்தா - மெய்தடுமாறி
ப்ரவாதே - எதிர்காற்றில்
கதலீ யதா - வாழைபோல்
ப்ராவேபத - நடுங்கினாள்.

तां दृष्ट्वा राघवः सीतां विराधाङ्कगतां शुभाम् ।
अब्रवील्लक्ष्मणं वाक्यं मुखेन परिशुष्यता ॥

தாம் த்ருஷ்ட்வா ராகவ: ஸீதாம் விராதாங்க கதாம் ஶுபாம் ।
அப்ரவீல்லக்ஷ்மணம் வாக்யம் முகேந பரிஶுஷ்யதா ॥ 16

ஶ்ரீமான் - ஸ்ரீமானாகும்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
ஶுபாம் - புண்யவதியாகிய
தாம் - அவளை,
விராதாங்க கதாம் - விராதன் இடுப்பிலிருக்கின்றவளாய்,
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
பரிஶுஷ்யதா - வாடிய
முகேந - முகத்துடன்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

पश्य सौम्य नरेन्द्रस्य जनकस्यात्मसंभवाम् ।
मम भार्यां शुभाचारां पिराधाङ्के प्रवेपिताम् ॥
अत्यन्तसुखसंवृद्धां राजपुत्रीं यशस्विनीम् ॥

பஶ்ய ஸௌம்ய நரேந்த்ரஸ்ய ஜனகஸ்யாத்ம ஸம்பவாம் ।
மம பார்யாம் ஶுபாசாராம் விராதாங்கே ப்ரவேபிதாம் ॥
அத்யந்த ஸுகஸம்வ்ருத்தாம் ராஜபுத்ரீம் யஶஸ்விநீம் ॥ 17

ஸௌம்ய - புண்ணியாத்மாவே!
ஜனகஸ்ய - ஜனக
நரேந்த்ரஸ்ய - மன்னரது
ஆத்ம ஸம்பவாம் - திருமகளும்,
ஶுபாசாராம் - பதிவிரதையும்,
அத்யந்த ஸுக ஸம்வ்ருத்தாம் - மிக சுகமாய் வளர்ந்தவளும்
ராஜபுத்ரீம் - ராஜபுத்திரியும்,
யஶஸ்விநீம் - புகழ்பெற்றவளும்
மம - எனது
பார்யாம் - மனைவியுமாகிய இவளை,
விராதாங்கே - விராதனது இடுப்பில்
ப்ரவேபிதாம் - நடுங்கித் துடிப்பவளாய்
பஶ்ய - பார்.

यदभिप्रेतमस्मासु प्रियं वरवृतं च यत् ।
कैकेय्यास्तु सुसंपन्नं क्षिप्रमद्यैव लक्ष्मण ॥

யதபிப்ரேத மஸ்மாஸு ப்ரியம் வரவ்ருதம் ச யத் ।
கைகேய்யாஸ்து ஸுஸம்பந்நம் க்ஷிப்ரமத்யைவ லக்ஷ்மண ॥ 18

லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மண!
கைகேய்யா: - கைகேயிதேவியாருடைய,
அஸ்மாஸு - நமது விஷயத்தில்,
அபிப்ரேதம் - உத்தேசம்
யத் - எதுவோ,
வர வ்ருதம் - வரத்தாலடையப்பட்ட
ப்ரியம் ச - மனோரதமும்
யத் - எதுவோ,
தத் ஏவ - அதெல்லாமும்
க்ஷிப்ரம் அத்ய - சீக்கிரத்திலேயே
ஸுஸம்வ்ருதம் - நன்கு நடந்தேறிவிட்டது.

या न तुष्यति राज्येन पुत्रार्थे दीर्घदर्शिनी ।
ययाहं सर्वभूतानां हित: प्रस्थापितो वनम् ॥
अद्येदानीं सकामा सा या माता मम मध्यमा ॥

யா ந துஷ்யதி ராஜ்யேந புத்ரார்தே தீர்கதர்ஶிநீ ।
யயாஹம் ஸர்வபூதாநாம் ஹித: ப்ரஸ் தாபிதோ வனம் ॥
அத்யேதாநீம் ஸகாமா ஸா யா மாதா மம மத்யமா ॥ 19

யா - எவள்
தீர்கதர்ஶிநீ - தீர்காலோசனையுடையவளாய்,
புத்ரார்தே - புத்திரன் விஷயத்தில்
ராஜ்யேந - ராஜ்யத்தால் மட்டும்
துஷ்யதி ந - திருப்திகொள்ளவில்லையோ;
மம - எனக்கு,
மத்யமா - நடுத்தரவயதிலிருக்கும்
மாதா - தாயாகிறவள்
யா - எவளோ,
ஸர்வ பூதாநாம் - எல்லாப் பிராணிகளுக்கும்
ஹித: - ஹிதனாகிற
அஹம் - நான்
யயா - எவளால்
வனம் - காட்டிற்கு
ப்ரஸ்தாபித: - அனுப்பிவிடப்பட்டேனோ,
ஸா - அவள்
அத்ய - இப்பொழுது
இதாநீம் - இக்காரியத்தில்
ஸகாமா - மனோரதம் கைகூடப் பெற்றவளானாள்.

परस्पर्शात्तु वैदेह्या न दु:खतरमस्ति मे ।
पितुर्वियोगात् सौमित्रे स्वराज्यहरणात्तथा ॥

பரஸ்பர்ஶாத்து வைதேஹ்யா ந துக்கதரமஸ்தி மே ।
பிதுர்வியோகாத் ஸௌமித்ரே ஸ்வராஜ்யஹரணாத் ததா ॥ 20

ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மண!
வைதேஹ்யா: - வைதேஹியை
பரஸ்பர்ஶாத்து - பிறன் தொடுவதைக் காட்டிலும்
துக்கதரம் - அதிக துக்கமான்து,
பிது: வியோகாத் - பிதாவையிழந்ததிலும்,
ததா - அவ்வண்ணமே
ஸ்வராஜ்ய ஹரணாத் - எனது ராஜ்யத்தை யபஹரித்ததிலும்
மே - எனக்கு
ந அஸ்தி - இல்லை.

इति ब्रुवति काकुत्स्थे बाष्पशोकपरिप्लुते ।
अब्रवील्लक्ष्मण: क्रुद्धो रुद्धो नाग इव श्वसन् ॥

இதி ப்ருவதி காகுத்ஸ்தே பாஷ்ப ஶோக பரிப்லுதே ।
அப்ரவீல்லக்ஷ்மண: க்ருத்தோ ருத்தோ நாக இவ ஶ்வஸன் ॥ 21

பாஷ்ப ஶோக பரிப்லுதே-சோகத்தால் கண்ணீர் விட்டு துயருழன்ற,
காகுத்ஸ்தே - ஸ்ரீராமர்
இதி - இங்ஙனம்
ப்ருவதி - மொழிகையில்,
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
ருத்த: - கட்டுண்ட
நாக: இவ - ஸர்ப்பம்போல்
ஶ்வஸன் - சீறிக்கொண்டு,
க்ருத்த: - சினங்கொண்டவராய்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

अनाथ इव भूतानां नाथस्त्वं वासवोपमः ।
मया प्रेष्येण काकुत्स्थ किमर्थं परितप्यसे ॥

அநாத இவ பூதாநாம் நாதஸ்த்வம் வாஸவோபம: ।
மயா ப்ரேஷ்யேண காகுத்ஸ்த கிமர்தம் பரிதப்யஸே ॥ 22

காகுத்ஸ்த - ஸ்ரீராம!
வாஸவோபம: - இந்திரனை நிகர்த்த,
பூதாநாம் - பிராணிகளுக்கு
நாத: - நாதராகிய
த்வம் - தேவரீர்,
அநாத: இவ - நாதனை வேண்டுபவர்போல்
ப்ரேஷ்யேண - உத்தரவுப்படி நடக்கும்
மயா - அடியேனோடு
கிமர்தம் - ஏனோ
பரிதப்யஸே - மனவருத்தமுறுகின்றீர்?

शरेण निहतस्याद्य मया क्रुद्धेन रक्षसः ।
विराधस्य गतासोर्हि मही पास्यति शोणितम् ॥

ஶரேண நிஹதஸ்யாத்ய மயா க்ருத்தேந ரக்ஷஸ: ।
விராதஸ்ய கதா ஸோர்ஹி மஹீ பாஸ்யதி ஶோணிதம் ॥ 23

க்ருத்தேந - சினங்கொண்ட
மயா - என்னால்
அத்ய ஹி - இப்பொழுதே
ஶரேண - பாணத்தால்
நிஹதஸ்ய - கொல்லப்பட்டு
கதாஸோ: - உயிரிழந்த
ரக்ஷஸ: - அரக்கனாகிய
விராதஸ்ய - விராதனுடைய
ஶோணிதம் - ரத்தத்தை

மஹீ - பூமி
பாஸ்யதி - பருகப்போகிறது.

राज्यकामे मम क्रोधो भरते यो बभूव ह ।
तं विराधे प्रमोक्ष्यामि वज्री वज्रमिवाचले ॥

ராஜ்யகாமே மம க்ரோதோ பரதே யோ பபூவ ஹ ।
தம் விராதே ப்ரமோக்ஷ்மாமி வஜ்ரீ வஜ்ரமிவாசலே ॥ 24

மம - எனக்கு,
ராஜ்யகாமே - ராஜ்யத்திலாசைப்பட்ட
பரதே - பரதன் விஷயத்தில்
ய: - எந்தவொரு
க்ரோத: - கோபம்
பபூவ ஹ - இருந்ததோ;
தம் - அதை,
வஜ்ரீ - இந்திரன்
அசலே - பர்வதத்தில்
வஜ்ரம் - வஜ்ராயுதத்தை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
விராதே - விராதன்மேல்
விமோக்ஷ்யாமி - செலுத்துவேன்.

मम भुजबलवेगवेगितः पततु शरोऽस्य महान् महोरसि ।
व्यपनयतु तनोश्च जीवितं पततु ततः स महीं विघूर्णितः ॥

மம புஜபலவேகவேகித: பதது ஶரோऽஸ்ய மஹான்மஹோரஸி ।
வ்யபநயது தநோஶ்ச ஜீவிதம் பதது தத: ஸ மஹீம் விகூர்ணித: ॥ 25

மம - எனது
புஜபலவேக வேகித:-புஜபலத்தின் வேகத்தால் வேகமூட்டப்பட்ட
மஹான் - மகத்தாகிய
ஶர: - சரமானது
அஸ்ய - இவனது,
மஹோரஸி - விசாலமான மார்பில்
பதது - விழட்டும்.
தநோ: - உடலினின்றும்
ஜீவிதம் - உயிரை
வ்யபநயது ச - அகற்றட்டும்.
தத: - அதனால்
ஸ: - அவன்
விகூர்ணித: - சுழன்று
மஹீம் - பூமியில்
பதது - விழட்டும்.

इत्युक्त्वा लक्ष्मणः श्रीमान् राक्षसं प्रहसन्निव ।
को भवान्वनमभ्येत्य चरिष्यति यथासुखम् ॥

இத்யுக்த்வா லக்ஷ்மண: ஸ்ரீமான் ராக்ஷஸம் ப்ரஹஸந்நிவ ।
கோ பவாந் வனமப்யேத்ய சரிஷ்யதி யதாஸுகம் ॥ 26

ஸ்ரீமான் - *சீமானாகும்*
லக்ஷ்மண: - *லக்ஷ்மணன்*
இதி உக்த்வா - இங்ஙனம் சொல்லிவிட்டு,
ராக்ஷஸம் - *அரக்கனைப் பார்த்து*
ப்ரஹஸன் - எகத்தாளம் செய்து நகைத்து,
பவான் - நீ
க: - *யார்?*
வனம் - *காட்டில்*
அப்யேத்ய - *எங்கள் முன்தோன்றி*
யதாஸுகம் - உன் மனம்போல்
சரிஷ்யதி இவ - உயிர்வாழப் போகிறாயா என்ன?'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
விராதஸம்ரோதோ நாம த்விதீய: ஸர்க: ॥

த்ருதீய ஸர்க: - 3

अथोवाच पुनर्वाक्यं विराधः पूरयन् वनम् ।
आत्मानं पृच्छते ब्रूतं कौ युवां क्व गमिष्यथः ॥

அதோவாச புனர்வாக்யம் விராத: பூரயன் வனம் ।
ஆத்மானம் ப்ருச்சதே ப்ரூதம் கௌ யுவாம் க்வ கமிஷ்யத: ॥ 1

விராத: - விராதன்
வனம் - *காட்டை*
பூரயன் - எதிரொலிக்கச் செய்துகொண்டு
புன: - *மீளவும்*
அத - பின்வருமாறு
வாக்யம் - சொல்லை
உவாச - மொழிந்தான்:
ப்ருச்சதே - 'வினாவுமெனக்கு
ஆத்மானம் - தன்னைப்பற்றி
ப்ரூதம் - சொல்லுங்கள்;
யுவாம் - நீங்கள்
கௌ - எவர்;
க்வ கமிஷ்யத: - எங்கு போகின்றீர்கள்.'

तमुवाच ततो रामो राक्षसं ज्वलिताननम् ।
पृच्छन्तं सुमहातेजा इक्ष्वाकुकुलमात्मनः ॥

தமுவாச ததோ ராமோ ராக்ஷஸம் ஜ்வலிதாநநம் ।
ப்ருச்சந்தம் ஸுமஹாதேஜா இக்ஷ்வாகுகுலமாத்மன: ॥ 2

தத: - அதன்மேல்
ஸுமஹாதேஜா: - மகாதேஜஸ்வியாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஜ்வலிதாநநம் - தீப்போல் ஜ்வலிக்கும் முகமுடையவனாய்
ப்ருச்சந்தம் - வினாவும்
தம் - அந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனுக்கு
உவாச - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தார்;
ஆத்மன: - 'எங்களுடையது
இக்ஷ்வாகுகுலம் - இக்ஷ்வாகு வம்சம்.'

क्षत्त्रियौ वृत्तसंपन्नौ विद्धि नौ वनगोचरौ ।
त्वां तु वेदितुमिच्छावः कस्त्वं चरसि दण्डकान् ॥

க்ஷத்ரியௌ வ்ருத்த ஸம்பந்நௌ வித்தி நௌ வனகோசரௌ ।
த்வாம் து வேதிதுமிச்சாவ: கஸ்த்வம் சரஸி தண்டகான் ॥ 3

நௌ - 'எங்களை
வ்ருத்த ஸம்பந்நௌ - நற்சரிதையுடைய
வனகோசரௌ - வனவாஸிகளாகிய
க்ஷத்ரியௌ - க்ஷத்திரியர்களென
வித்தி - நீயறிவாயாக;
தண்டகான் - தண்டகாவனத்தில்
சரஸி - நீ திரிந்து கொண்டிருக்கின்றனை.
த்வம் - நீ
க: - யார்?
த்வாம் து - உன்னையும்
வேதிதும் - உள்ளபடி தெரிந்துகொள்ள
இச்சாவ: - நாங்கள் விரும்புகின்றோம்.'

तमुवाच विराधस्तु रामं सत्यपराक्रमम् ।
हन्त वक्ष्यामि ते राजन्निबोध मम राघव ॥

தமுவாச விராதஸ்து ராமம் ஸத்யபராக்ரமம் ।
ஹந்த வக்ஷ்யாமி தே ராஜந்நிபோத மம ராகவ ॥ 4

விராத: - விராதன்
து - இப்பொழுது
ஸத்ய பராக்ரமம் - ஸத்யமான பராக்கிரமமுடைய
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப்பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு பதிற் சொன்னான்.
ஹந்த ராஜந் - 'ஓ அரசே!
தே - உனக்கு
வக்ஷ்யாமி - பதில் சொல்லுகிறேன்.
ராகவ - ரகுகுலத்தில் பிறந்தவனே!
மம - எனக்கு
நிபோத - செவிசாய்ப்பாய்.

पुत्रः किल जवस्याहं मम माता शतहृदा ।
विराध इति मामाहुः पृथिव्यां सर्वराक्षसाः ॥

புத்ர: கில ஜவஸ்யாஹம் மம மாதா ஶதஹ்ரதா ।
விராத இதி மாமாஹு: ப்ருதிவ்யாம் ஸர்வராக்ஷஸா: ॥ 5

அஹம் - 'நான்
ஜவஸ்ய - ஜவனென்பவனுடைய
புத்ர: - புதல்வனென
கில - வதந்தி.
மம - எனது
மாதா - தாய்
ஶதஹ்ரதா - சதஹ்ரதையென்பவள்.

ப்ருதிவ்யாம் - உலகில்
ஸர்வராக்ஷஸா: - அரக்கர்களெல்லாம்
மாம் - என்னை
விராத: இதி - 'விராத'னென
ஆஹு: - அழைப்பார்கள்.

तपसा चापि मे प्राप्ता ब्रह्मणो हि प्रसादजा ।
शस्त्रेणावध्यता लोकेऽच्छेद्याभेद्यत्वमेव च ॥

தபஸா சாபி மே ப்ராப்தா ப்ரஹ்மணோ ஹி ப்ரஸாதஜா ।
ஶஸ்த்ரேணாவத்யதா லோகே(அ)ச்சேத்யாபேத்யத்வமேவ ச ॥ 6

மே - 'எனக்கு,
தபஸா அபி - தவத்தால்
லோகே - உலகில்
ஶஸ்த்ரேண - ஆயுதத்தால்
அவத்யதா - சாவின்மை
ப்ரஹ்மண: - பிரம்மாவினது
ப்ரஸாதஜா ஹி - அனுக்கிரஹப்பயனாய்
ப்ராப்தா - கிடைத்திருக்கிறது.
அச்சேத்யா பேத்யத்வம் ச-வெட்டமுடியாமையும், பிளக்க முடியாமையும்
ஏவ ச - அங்ஙனமே கிடைத்திருக்கிறது.

उत्सृज्य प्रमदामेनामनपेक्षौ यथागतम् ।
त्वरमाणौ पलायेथां न वां जीवितमाददे ॥

உத்ஸ்ருஜ்ய ப்ரமதாமேநா மநபேக்ஷௌ யதாகதம் ।
த்வரமாணௌ பலாயேதாம் ந வாம் ஜீவித மாததே ॥ 7

ஏநாம் - 'இந்த
ப்ரமதாம் - பெண்ணை
உத்ஸ்ருஜ்ய - விட்டுவிட்டு,
யதாகதம் - வந்தபடியே
அநபேக்ஷௌ - அபேக்ஷையற்று
த்வரமாணௌ - விரைந்து
பலாயேதாம் - ஓடிவிடுங்கள்.
வாம் - உங்களுடைய
ஜீவிதம் - உயிரை
ஆததே ந - வாங்காதிருப்பேன்.

तं रामः प्रत्युवाचेदं कोपसंरक्तलोचनः ।
राक्षसं विकृताकारं विराधं पापचेतसम् ॥

தம் ராம: ப்ரத்யுவாசேதம் கோபஸம்ரக்த லோசன: ।
ராக்ஷஸம் விக்ருதாகாரம் விராதம் பாபசேதஸம் ॥ 8

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
கோப ஸம்ரக்த லோசன: - கோபத்தால் சிவந்த கண்களுற்றவராகி
விக்ருதாகாரம் - பயங்கரமான உருவமுடையவனும்,
பாப சேதஸம் - கொடிய எண்ணம் கொண்டவனுமான
தம் - அந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனாகிய
விராதம் - விராதனைப் பார்த்து,
இதம் - பின்வருமாறு
ப்ரத்யுவாச - பதில் சொன்னார்.

क्षुद्र धिक् त्वां तु हीनार्थं मृत्युमन्वेषसे ध्रुवम् ।
रणे संप्राप्स्यसे तिष्ठ न मे जीवन् गमिष्यसि ॥

க்ஷுத்ர திக் த்வாம் து ஹீநார்தம் ம்ருத்யுமன்வேஷஸே த்ருவம் ।
ரணே ஸம்ப்ராப்ஸ்யஸே திஷ்ட ந மே ஜீவன் கமிஷ்யஸி ॥ 9

திக் - சீ, நீ கெட்டாய்.
க்ஷுத்ர - அற்பப்பயலே!
மே - என்முன்
ஜீவன் - உயிருடன்
கமிஷ்யஸி ந - நீ திரும்பமாட்டாய்.
து - இப்பொழுது
த்வாம் - உனக்கு
ம்ருத்யும் - மரணத்தை
ஹீநார்தம் - உத்தேசம் கைகூடாதவாறு
அன்வேஷஸே - தேடுகின்றனை.
த்ருவம் - நிச்சயமாய்
ரணே - போரில்
ஸம்ப்ராப்ஸ்யஸே - அதை அடையப்போகின்றனை.
திஷ்ட - ஓடாமல் நில்.'

ततः सज्यं धनुः कृत्वा रामः सुनिशिताञ्शरान् ।
सुशीघ्रमभिसन्धाय राक्षसं निजघान ह ॥

தத: ஸஜ்யம் தநு: க்ருத்வா ராம: ஸுநிஶிதான் ஶரான் ।
ஸுஶீக்ரமபிஸந்தாய ராக்ஷஸம் நிஜகாந ஹ ॥ 10

தத: - அதன்மேல்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தநு: - வில்லை
ஸஜ்யம் க்ருத்வா - நாணேற்றி,
ஸுநிஶிதான் - மிகக்கூரான
ஶரான் - பாணங்களை,
ஸு ஶீக்ரம் - வெகுவிரைவில்
அபிஸந்தாய - தொடுத்து,

ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸன்மீது
நிஜகாந - விடுத்தார்.
ஹ - காண்!

धनुषा ज्यागुणवता सप्त बाणान् मुमोच ह ।
रुक्मपुङ्खान् महावेगान् सुपर्णानिलतुल्यगान् ॥

தநுஷா ஜ்யாகுணவதா ஸப்த பாணான் முமோச ஹ ।
ருக்ம புங்கான் மஹாவேகான் ஸுபர்ணாநில துல்யகான் ॥ 11

ஜ்யாகுணவதா - நாணேற்றப்பட்ட
தநுஷா - விற்கொண்டு,
ருக்ம புங்கான் - தங்கக் கட்டுகளுடையனவும்
ஸுபர்ணாநில துல்யகான் - கருடனையும், வாயுவையும், நிகர்த்துச் செல்லும்
மஹாவேகான் - அதிக வேகமுடைய
ஸப்த - ஏழு
பாணான் - பாணங்களை
முமோச - விடுத்தார்,
ஹ - காண்!

ते शरीरं विराधस्य भित्त्वा बर्हिणवाससः ।
निपेतुः शोणितादिग्धा धरण्यां पावकोपमाः ॥

தே ஶரீரம் விராதஸ்ய பித்த்வா பர்ஹிணவாஸஸ: ।
நிபேது: ஶோணிதாதிக்தா தரண்யாம் பாவகோபமா: ॥ 12

பாவகோபமா: - அக்நியை நிகர்த்தவைகளும்
பர்ஹிண வாஸஸ: - மயிலிறகு கட்டப்பட்டவைகளுமான
தே - அவைகள்,
விராதஸ்ய - விராதனுடைய
ஶரீரம் - சரீரத்தை
பித்த்வா - துளைத்து,
ஶோணிதாதிக்தா: - ரத்தம் தோய
தரண்யாம் - பூமியில்
நிபேது: - விழுந்தன.

स विद्धो न्यस्य वैदेहीं शूलमुद्यम्य राक्षसः ।
अभ्यद्रवत् सुसंक्रुद्धस्तदा रामं सलक्ष्मणम् ॥

ஸ வித்தோ ந்யஸ்ய வைதேஹீம் ஶூலமுத்யம்ய ராக்ஷஸ: ।
அப்யத்ரவத் ஸுஸம்க்ருத்தஸ்ததா ராமம் ஸலக்ஷ்மணம் ॥ 13

ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
வித்த: - அடிக்கொண்டவனாக
வைதேஹீம் - வைதேஹிதேவியாரை

ந்யஸ்ய - விட்டுவிட்டு,
ஶூலம் - சூலத்தை
உத்யம்ய - உயர்த்தி,
ததா - அப்பொழுது
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனோடிருக்கும்
ராமம் - ஸ்ரீராமரிடம்
ஸுஸம்க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவனாய்
அப்யத்ரவத் - எதிர்த்தோடினான்.

स विनद्य महानादं शूलं शक्रध्वजोपमम् ।
प्रगृह्याशोभत तदा व्यात्तानन इवान्तकः ॥

ஸ விநத்ய மஹாநாதம் ஶூலம் ஶக்ரத்வஜோபமம் ।
ப்ரக்ருஹ்யாஶோபத ததா வ்யாத்தாநந இவாந்தக: ॥ 14

ததா - அப்பொழுது
ஸ: - அவன்
ஶக்ரத்வஜோபமம் - இந்திரனது துவஜத்திற்கொப்பான
ஶூலம் - சூலத்தை
ப்ரக்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு,
மஹாநாதம் - உரக்க
விநத்ய - கூச்சலிட்டுக்கொண்டு,
வ்யாத்தாநந: - திறந்த வாயுடன்
அந்தக: இவ - யமன்போல்
அஶோபத - தோன்றினான்.

अथ तौ भ्रातरौ दीप्तं शरवर्षं ववर्षतुः ।
विराधे राक्षसे तस्मिन् कालान्तकयमोपमे ॥

அத தௌ ப்ராதரௌ தீப்தம் ஶரவர்ஷம் வவர்ஷது: ।
விராதே ராக்ஷஸே தஸ்மின் காலாந்தக யமோபமே ॥ 15

ப்ராதரௌ - பிராதாக்களாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
தஸ்மின் - அந்த
காலாந்தக யமோபமே- பிரளயகாலத்து யமன் போலிருக்கிற
ராக்ஷஸே - அரக்கனாகிற
விராதே - விராதன்மீது,
அத - அப்பொழுது
தீப்தம் - ஜ்வலிக்கின்ற
ஶரவர்ஷம் - பாணவருஷத்தை
வவர்ஷது: - வருஷித்தார்கள்.

स प्रहस्य महारौद्रः स्थित्वाजृम्भत राक्षसः ॥

ஸ ப்ரஹஸ்ய மஹா ரௌத்ர: ஸ்தித்வா ஜ்ரும்பத ராக்ஷஸ: । 16

மஹாரௌத்ர: - மகாகொடியவனான
ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
ஸ்தித்வா - உறுதியாய் நின்றுகொண்டு,
ப்ரஹஸ்ய - சிரித்து,
அஜ்ரும்பத - லக்ஷ்யம் செய்யாதிருந்தான்.

विराधः शूलमुद्यम्य राघवावभ्यधावत ॥

விராத: ஶூல முத்யம்ய ராகவாவப்யதாவத ॥ 17

விராத: - விராதன்
ஶூலம் - சூலத்தை
உத்யம்ய - உயரத் தூக்கிக்கொண்டு
ராகவௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களை
அப்யதாவத - எதிர்த்தோடினான்.

तच्छूलं वज्रसंकाशं गगने ज्वलनोपमम् ।
द्वाभ्यां शराभ्यां चिच्छेद रामः शस्त्रभृतां वरः ॥

தச்சூலம் வஜ்ரஸங்காஶம் ககநே ஜ்வலநோபமம் ।
த்வாப்யாம் ஶராப்யாம் சிச்சேத ராம: ஶஸ்த்ரப்ருதாம் வர: ॥ 18

ஶஸ்த்ரப்ருதாம் - வில்லாளிகளில்
வர: - உத்தமராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
வஜ்ரஸங்காஶம் - வஜ்ஜிராயுதத்தை நிகர்த்ததும்,
ஜ்வலநோபமம் - நெருப்புப் போன்றதுமான
தத் - அந்த
சூலம் - சூலத்தை,
த்வாப்யாம் - இரு
ஶராப்யாம் - பாணங்களால்
ககநே - ஆகாயத்திலேயே
சிச்சேத - துண்டித்தெறிந்தார்.

तद्रामविशिखच्छिन्नं शूलं तस्य कराद्भुवि ।
पपाताशनिना छिन्नं मेरोरिव शिलातलम् ॥

தத்ராம விஶிகச்சின்னம் ஶூலம் தஸ்ய கராத் புவி ।
பபாதாஶநிநாச்சின்னம் மேரோரிவ ஶிலாதலம் ॥ 19

அஶநிநா - இடியால்
சின்னம் - பிளவுண்ட
ஶிலாதலம் - ஓர் பாறை,
மேரோ: - மேருபர்வதத்தினின்று
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
ராம விஶிகச்சின்னம் - ஸ்ரீராமபாணத்தால் துண்டிக்கப்பட்ட

தத் - அந்த
ஶூலம் - சூலமானது
தஸ்ய - அவனது
கராத் - கையினின்று
புவி - தரையில்
பபாத - விழுந்தது.

तौ खड्गौ क्षिप्रमुद्यम्य कृष्णसर्पोपमौ शुभौ ।
तूर्णमापततस्तस्य तदा प्राहरतां बलात् ॥

தௌ கட்கௌ க்ஷிப்ரமுத்யம்ய க்ருஷ்ண ஸர்போபமௌ ஶுபௌ ।
தூர்ண மாபததஸ் தஸ்ய ததா ப்ராஹரதாம் பலாத் ॥ 20

தௌ - அவ்விருவர்களும்
க்ருஷ்ணஸர்போபமௌ- கருநாகத்தையொத்த
ஶுபௌ - சிறந்த
கட்கௌ - கத்திகளை
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
உத்யம்ய - உயரத்தூக்கி,
தூர்ணம் - வேகமாய்
ஆபதத: - மேல் வந்து விழும்
தஸ்ய - அவனை
ததா - அப்பொழுது
பலாத் - வலுக்கொண்டு
ப்ரஹரதாம் - தாக்கினார்கள். (ஆர்ஷம்)

स वध्यमानः सुभृशं बाहुभ्यां परिरभ्य तौ ।
अप्रकम्प्यौ नरव्याघ्रौ रौद्रः प्रस्थातुमैच्छत ॥

ஸ வத்யமான: ஸுப்ருஶம் பாஹுப்யாம் பரிரப்ய தௌ ।
அப்ரகம்ப்யௌ நரவ்யாக்ரௌ ரௌத்ர: ப்ரஸ்தாது மைச்சத ॥ 21

ரௌத்ர: - கொடிய
ஸ: - அவன்
ஸுப்ருஶம் - மிகவும்
வத்யமான: - தாக்கப்படுபவனாய்,
அப்ரகம்ப்யௌ - எதர்க்கும் சலியாத
நரவ்யாக்ரௌ - புருஷோத்தமர்களாகிற
தௌ - அவ்விருவர்களையும்
புஜாப்யாம் - இரு கைகளாலும்
பரிக்ருஹ்ய - தூக்கிக்கொண்டு,
ப்ரஸ்தாதும் - போக
ஐச்சத - தலைப்பட்டான்.

तस्याभिप्रायमाज्ञाय रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ।
वहत्वयमलं तावत् पथानेन तु राक्षसः ॥

தஸ்யாபிப்ராய மாஜ்ஞாய ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ।
வஹத்வயமலம் தாவத் பதாநேந து ராக்ஷஸ: ॥ 22

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தஸ்ய - அவனது
அபிப்ராயம் - மனோபாவத்தை
ஆஜ்ஞாய - அறிந்துகொண்டு,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.
அயம் - 'இந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
து - இப்பொழுது,
அநேந பத - இவ்வழியாகவே
அலம் தாவத் - போதுமானவரை
வஹது - சுமந்து செல்லட்டும்.

अयमेव हि नः पन्था येन याति निशाचरः ॥

அயமேவ ஹி ந: பந்தா யேந யாதி நிஶாசர: ॥ 23

ஹி - ஏனெனில்,
நிஶாசர: - அரக்கன்
யேந யாதி - எவ்வழி செல்கிறானோ,
அயம் ஏவ - இதுவே
ந: - நமக்கும்
பந்தா - வழி.'

स तु स्वबलवीर्येण समुत्क्षिप्य निशाचरः ।
बालाविव स्कन्धगतौ चकारातिबलौ ततः ॥

ஸ து ஸ்வபலவீர்யேண ஸமுத் க்ஷிப்ய நிஶாசர: ।
பாலாவிவ ஸ்கந்தகதௌ சகாராதிபலௌ தத: ॥ 24

தத: - அப்பொழுது
ஸ: - அந்த
நிஶாசர: - அரக்கன்,
ஸ்வபல வீர்யேண - தனது பலத்தினதிசயத்தால்,
அதிபலௌ து - மகாபலசாலிகளான (அவர்களை)
ஸமுத்க்ஷிப்ய - தூக்கி,
பாலௌ இவ - சிறு குழந்தைகளைப்போல்
ஸ்கந்தகதௌ - தோளிலிருக்கின்றவர்களாய்
சகார - செய்தான்.

तावारोप्य ततः स्कन्धं राघवौ रजनीचरः ।
विराधो निनदन् घोरं जगामाभिमुखो वनम् ॥

தாவாரோப்ய தத: ஸ்கந்தம் ராகவௌ ரஜநீசர: ।
விராதோ நிநதந் கோரம் ஜகாமாபிமுகோ வனம் ॥ 25

தௌ - அந்த
ராகவௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களை
ஸ்கந்தம் - தோளில்
ஆரோப்ய - ஏற்றிக்கொண்டு,
ரஜநீசர: - அரக்கனாகிய
விராத: - விராதன்,
தத: - அங்கிருந்து
வனம் அபிமுக: - வனத்தை நோக்கி,
கோரம் - பயங்கரமாய்
நிநதந் - கூச்சலிட்டுக்கொண்டு
ஜகாம - சென்றான்.

वनं महामेघनिभं प्रविष्टः द्रुमैर्महद्भिर्विविधैरुपेतम् ।
नानाविधैः पक्षिशतैर्विचित्रं शिवायुतं व्यालमृगैर्विकीर्णम् ॥

வனம் மஹாமேக நிபம் ப்ரவிஷ்டோ
த்ருமைர் மஹத்பிர் விவிதைருபேதம் ।
நாநாவிதை: பக்ஷி ஶதைர் விசித்ரம்
ஶிவாயுதம் வ்யால ம்ருகைர் விகீர்ணம் ॥ 26

மஹாமேக நிபம் - மகாமேகத்திற்கு சமமானதும்,
விவிதை: - பலவகை,
மஹத்பி: - பெரிய
த்ருமை: - மரங்களால்
உபேதம் - அடர்ந்திருக்கிறதும்,
நாநாவிதை: - பலவகை,
பக்ஷிஶதை: - பல பக்ஷிகளால்
விசித்ரம் - நிறைந்துள்ளதும்,
ஶிவாயுதம் - நரிகளுள்ளதும்
வ்யால ம்ருகை: - கொடிய மிருகங்களால்
விகீர்ணம் - நிறைந்ததாயுமுள்ள
வனம் - ஓர் வனத்தினுள்
ப்ரவிஷ்ட: - புகுந்தான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
விராதப்ரஹாரோ நாம த்ருதீய: ஸர்க: ॥

சதுர்த: ஸர்க: - 4

ह्रियमाणौ तु तौ दृष्ट्वा वैदेही रामलक्ष्मणौ ।
उच्चैःस्वरेण चुक्रोश प्रगृह्य सुभुजा भुजौ ॥

ஹ்ரியமாணௌ து தௌ த்ருஷ்ட்வா வைதேஹீ ராம லக்ஷ்மணௌ ।
உச்சை: ஸ்வரேண சுக்ரோஶ ப்ரக்ருஹ்ய ஸுபுஜா புஜௌ ॥ 1

ஸுபுஜா - அழகிய கைகளையுடைய
வைதேஹீ - வைதேஹிதேவியார்,
தௌ - அந்த
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்கள்
ஹ்ரியமாணௌ - தூக்கிக்கொண்டு போகப்படுவதை
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததும்,
புஜௌ - இருகரங்களையும்
ப்ரக்ருஹ்ய - உயரத் தூக்கிக்கொண்டு,
உச்சை: ஸ்வரேண - உயர்ந்த குரலிட்டு
சுக்ரோஶ - புலம்பிக்கதறினாள்.

एष दाशरथी रामः सत्यवाञ्शीलवाञ्शुचिः ।
रक्षसा रौद्ररूपेण ह्रियते सहलक्ष्मणः ॥

ஏஷ தாஶரதீ ராம: ஸத்யவான் ஶீலவான் ஶுசி: ।
ரக்ஷஸா ரௌத்ரரூபேண ஹ்ரியதே ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ 2

ஏஷ: - இந்த
தாஶரதீ - தசரத சக்கிரவர்த்தியாரின் திருக்குமாரனும்,
ஸத்யவான் - சத்யவானும்,
ஶீலவான் - சீலவானும்,
ஶுசி: - பரிசுத்தமூர்த்தியுமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடு கூடவே
ரௌத்ர ரூபேண - கொடிய உருவமுடைய
ரக்ஷஸா - ஓரரக்கனால்
ஹ்ரியதே - கொண்டுபோகப்படுகிறார்.

मां वृका भक्षयिष्यन्ति शार्दूला द्वीपिनस्तथा ।
मां हरोत्सृज्य काकुत्स्थौ नमस्ते राक्षसोत्तम ॥

மாம் வ்ருகா பக்ஷயிஷ்யந்தி ஶார்தூலா த்வீபிநஸ்ததா ।
மாம் ஹரோத்ஸ்ருஜ்ய காகுத்ஸ்தௌ நமஸ்தே ராக்ஷஸோத்தம ॥ 3

ராக்ஷஸோத்தம - ராக்ஷஸோத்தம!
தே நம: - உனக்கோர் நமஸ்காரம்.

காகுத்ஸ்தௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களை
உத்ஸ்ருஜ்ய - விட்டுவிட்டு,
மாம் - என்னை
ஹர - தூக்கிச்செல்.
மாம் - என்னை
வ்ருகா: - செந்நாய்களும்,
ஶார்தூலா: - புலிகளும்,
த்வீபிந: - சிறுத்தைப்புலிகளும்,
ததா - எப்படியும்
பக்ஷயிஷ்யந்தி - தின்றுவிடப் போகின்றன.

तस्यास्तद्वचनं श्रुत्वा वैदेह्या रामलक्ष्मणौ ।
वेगं प्रचक्रतुर्वीरौ वधे तस्य दुरात्मनः ॥

தஸ்யாஸ்தத்வசனம் ஶ்ருத்வா வைதேஹ்யா ராமலக்ஷ்மணௌ ।
வேகம் ப்ரசக்ரதுர்வீரௌ வதே தஸ்ய துராத்மன: ॥ 4

வீரௌ - வீரர்களாகிய
ராமலக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்கள்
தஸ்யா: - அந்த
வைதேஹ்யா: - வைதேஹியாரது
தத் - அந்த
வசனம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தஸ்ய - அந்த
துராத்மன: - துஷ்டனுடைய
வதே - கொலை செய்வதில்
வேகம் ப்ரசக்ரது: - விரைந்தார்கள்.

तस्य रौद्रस्य सौमित्रिर्बाहुं सव्यं बभञ्ज ह ।
रामस्तु दक्षिणं बाहुं तरसा तस्य रक्षसः ॥

தஸ்ய ரௌத்ரஸ்ய ஸௌமித்ரிர் பாஹும் ஸவ்யம் பபஞ்ஜ ஹ ।
ராமஸ்து தக்ஷிணம் பாஹும் தரஸா தஸ்ய ரக்ஷஸ: ॥ 5

ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணர்
தஸ்ய - அந்த
ரௌத்ரஸ்ய - கொடியனுடைய
ஸவ்யம் - இடது
பாஹும் - புஜத்தை
பபஞ்ஜ - வெட்டினார்.
ராம: து - ஸ்ரீராமரும்
தஸ்ய - அந்த

ரக்ஷஸ: - அரக்கனது
தக்ஷிணம் - வலது
பாஹும் - புஜத்தை
தரஸா - வலுவோடு
ஹ - அங்ஙனமே செய்தார்.

स भग्नबाहुस्संविग्नो निपपाताशु राक्षसः ।
धरण्यां मेघसंकाशो वज्रभिन्न इवाचलः ॥

ஸ பக்நபாஹு: ஸம்விக்நோ நிபபாதாஶு ராக்ஷஸ: ।
தரண்யாம் மேகஸங்காஶோ வஜ்ரபிந்ந இவாசல: ॥ 6

மேக ஸங்காஶ: - மேகத்துக்கொப்பான
ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்,
பக்ந பாஹு: - கையறுபட்டு,
ஸம்விக்ந: - உள்ளம் நொந்து,
வஜ்ரபிந்ந: - வஜ்ஜிராயுதத்தால் பிளவுண்ட
அசல: இவ - மலைபோல்
தரண்யாம் - தரையில்
ஆஶு - விரைவில்
நிபபாத - விழுந்துவிட்டான்.

मुष्टिभिर्जानुभिः पद्भिः सूदयन्तौ तु राक्षसम् ।
उद्यम्योद्यम्य चाप्येनं स्थण्डिले निष्पिपेषतुः ॥

முஷ்டிபிர்ஜாநுபி: பத்பி: ஸூதயந்தௌ து ராக்ஷஸம் ।
உத்யம்யோத்யம்ய சாப்யேநம் ஸ்தண்டிலே நிஷ்பிபேஷது: ॥ 7

ஏநம் - இந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
முஷ்டிபி: து - முஷ்டிகளாலும்,
ஜாநுபி: ச - முழங்கால்களாலும்,
பத்பி: அபி - கால்களாலும்,
உத்யம்ய உத்யம்ய - தூக்கித்தூக்கி
ஸூதயந்தௌ - புடைக்கின்றவர்களாய்
ஸ்தண்டிலே - பூமியில்
நிஷ்பிபேஷது: - பிசைந்தார்கள்.

स विद्धो बहुभिर्बाणैः खड्गाभ्यां च परिक्षतः ।
निष्पिष्टो बहुधा भूमौ न ममार स राक्षसः ॥

ஸ வித்தோ பஹுபிர்பாணை: கட்காப்யாம் ச பரிக்ஷத: ।
நிஷ் பிஷ்டோ பஹுதா பூமௌ ந மமார ஸ ராக்ஷஸ: ॥ 8

ஸ: - அவன்
பஹுபி: - பல
பாணை: - பாணங்களால்,
வித்த: - அடிக்கப்பட்டான்.
கட்காப்யாம் - இரு கத்திகளாலும்
பரிக்ஷத: - வெட்டப்பட்டான்.
பூமெள - பூமியில்
பஹுதா - பலவாறாய்
நிஷ்பிஷ்ட: - நசுக்கப்பட்டான்.
ச - அப்படியும்
ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
ந மமார - ஜீவனை விடவில்லை.

तं प्रेक्ष्य रामः सुभृशमवध्यमचलोपमम् ।
भयेष्वभयदः श्रीमानिदं वचनमब्रवीत् ॥

தம் ப்ரேக்ஷ்ய ராம: ஸுப்ருஶமவத்ய மசலோபமம்।
பயேஷ்வபய்த: ஸ்ரீமாநிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 9

பயேஷு - கஷ்டங்களில்
அபயத: - அபயமளிக்கும்
ஸ்ரீமாந் - சீமானாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
அசலோபமம் - மலையை நிகர்த்த
தம் - அவனை
ஸுப்ருஶம் - எல்லாப்படியாலும்
அவத்யம் - கொல்ல முடியாதவனென
ப்ரேக்ஷ்ய - கண்டு
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்:

तपसा पुरुषव्याघ्र राक्षसोऽयं न शक्यते ।
शस्त्रेण युधि निर्जेतुं राक्षसं निखनावहे ॥

தபஸா புருஷவ்யாக்ர ராக்ஷஸோऽயம் ந ஶக்யதே।
ஶஸ்த்ரேண யுதி நிர்ஜேதும் ராக்ஷஸம் நிகநாவஹே ॥ 10

புருஷ வ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
அயம் - இந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்,
யுதி - போரில்,

ஶஸ்த்ரேண - ஆயுதத்தால்,
நிர்ஜேதும் - கொல்ல,
தபஸா - தவமஹிமையால்,
ஶக்யதே ந - முடியாதிருக்கிறான்.
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
நிகநாவஹே - பள்ளம் வெட்டிப் புதைத்து விடுவோம்.

तच्छ्रुत्वा राघवेणोक्तं राक्षसः प्रश्रितं वचः ।
इदं प्रोवाच काकुत्स्थं विराधः पुरुषर्षभम् ॥

தச்ச்ருத்வா ராகவேணோக்தம் ராக்ஷஸ: ப்ரஶ்ரிதம் வச:।
இதம் ப்ரோவாச காகுத்ஸ்தம் விராத: புருஷர்ஷபம் ॥ 11

ராக்ஷஸ: - அரக்கனாகும்
விராத: - விராதன்
ராகவேண - ஸ்ரீராமரால்
உக்தம் - சொல்லப்பட்ட
தத் - அதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
புருஷர்ஷபம் - புருஷோத்தமராகிய
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து,
இதம் - பின்வரும்
வச: - வாக்கை
ப்ரஶ்ரிதம் - வணக்கமாய்
ப்ரோவாச - தெரிவித்துக் கொண்டான்.

हतोऽहं पुरुषव्याघ्र शक्रतुल्यबलेन वै ।
मया तु पूर्वं त्वं मोहान्न ज्ञातः पुरुषर्षभ ॥

ஹதோऽஹம் புருஷவ்யாக்ர ஶக்ரதுல்ய பலேந வை।
மயாது பூர்வம் த்வம் மோஹாந்ந ஜ்ஞாத: புருஷர்ஷப ॥ 12

புருஷவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
ஶக்ரதுல்ய பலேநவை- இந்திரனுக்குச் சமமான பலமுடைய தேவரீரால்
அஸ்மி - நான்
ஹத: - வீழ்த்தப்பட்டேன்.
மயாது - என்னால்தான்
பூர்வம் - முதலில்
மோஹாத் - அக்ஞானத்தால்
த்வம் - தேவரீர்
புருஷர்ஷப: - புருஷோத்தமரென
ஜ்ஞாத: ந - அறியப்படவில்லை.

कौसल्या सुप्रजा तात रामस्त्वं विदितो मया ।
वैदेही च महाभागा लक्ष्मणश्च महाबलः ॥

கௌஸல்யா ஸுப்ரஜா தாத ராமஸ்த்வம் விதிதோ மயா ।
வைதேஹீ ச மஹாபாகா லக்ஷ்மணஶ்ச மஹா பல: ॥ 13

தாத - லோகபிதாவாகிய
ராம - ஸ்ரீராம!
மயா - அடியேனால்
த்வம் - தேவரீர்
கௌஸல்யாஸுப்ரஜா: - கோஸலாதேவியாரின் திருக்குமாரனென
விதித: - அறியப்பட்டீர்.
மஹாபாகா - மகாபாக்யவதியாகிய
வைதேஹீ - வைதேஹிதேவியார்
ச - அங்ஙனமே அறியப்பட்டார்.
மஹா பல: - மகாபலசாலியான
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ச - அங்ஙனமே அறியப்பட்டார்.

अभिशापादहं घोरां प्रविष्टो राक्षसीं तनुम् ।
तुम्बुरुर्नाम गन्धर्वः शप्तो वैश्रवणेन ह ॥

அபிஶாபாதஹம் கோராம் ப்ரவிஷ்டோ ராக்ஷஸீம் தநும் ।
தும்புருர்நாம கந்தர்வ: ஶப்தோ வைஶ்ரவணேந ஹ ॥ 14

தும்புரு: நாம - 'தும்புரு'வெனப்படும்
கந்தர்வ: - கந்தருவனாகிய
அஹம் - நான்,
வைஶ்ரவணேந - குபேரனால்
ஶப்த: ஹ - சபிக்கப்பட்டேன்.
ஶாபாத் அபி - சாபத்தாலேயே
கோராம் - பயங்கரமான
ராக்ஷஸீம் - ராக்ஷஸ
தநும் - உடலை
ப்ரவிஷ்ட: - பெற்றேன்.

प्रसाद्यमानश्च मया सोऽब्रवीन्मां महायशाः ।
यदा दाशरथी रामस्त्वां वधिष्यति संयुगे ॥
तदा प्रकृतिमापन्नो भवान् स्वर्गं गमिष्यति ॥

ப்ரஸாத்யமானஶ்ச மயா ஸோऽப்ரவீன்மாம் மஹாயஶா: ।
யதா தாஶரதீ ராமஸ்த்வாம் வதிஷ்யதி ஸம்யுகே ॥
ததா ப்ரக்ருதி மாபந்நோ பவான் ஸ்வர்கம் கமிஷ்யதி ॥ 15

மயா - என்னால்
ப்ரஸாத்யமான: - மன்னிக்குமாறு வேண்டப்பட்ட
மஹாயஶா: - பெரும்புகழ்பெற்ற
ஸ: - அவர்,
மாம் - என்னைப்பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு அருளிச்செய்தார்.
யதா - எப்பொழுது
தாஶரதீ - தசரதரின் திருக்குமாரராகிய
ராம: - 'ஸ்ரீராமர்,
ஸம்யுகே - போரில்
த்வாம் - உன்னை
வதிஷ்யதி - கொல்வாரோ,
ததா - அப்பொழுது
பவான் - நீ
ப்ரக்ருதிம் - பிறவியுருவத்தை
ஆபந்ந: - அடைந்தவனாய்
ஸ்வர்கம் ச - ஸ்வர்க்கத்தையும்
கமிஷ்யதி - அடைவாய்.'

इति वैश्रवणो राजा रम्भासक्तं पुरानघ ।
अनुपस्थीयमानो मां संक्रुद्धो व्याजहार ह ॥

இதி வைஶ்ரவணோ ராஜா ரம்பாஸக்தம் புராநக ।
அநுபஸ்தீயமாநோ மாம் ஸம்க்ருத்தோ வ்யாஜஹார ஹ ॥ 16

அநக - புண்யாத்மாவே!
புரா - முன்பு
வைஶ்ரவண: - குபேர
ராஜா - மன்னர்,
அநுபஸ்தீயமாந: - காலத்தில்சென்று சேவிக்கப்படாதவராய்,
ரம்பாஸக்தம் - ரம்பையினிடத்தில் மோஹித்துக்கிடந்தவராகி,
மாம் - என்மீது
ஸம்க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவராகி,
இதி - மேற்கண்டவாறு
வ்யாஜஹார ஹ - சபித்தார்.

तव प्रसादान्मुक्तोऽहमभिशापात् सुदारुणात् ।
भुवनं स्वं गमिष्यामि स्वस्ति वोऽस्तु परंतप ॥

தவ ப்ரஸாதான் முக்தோऽஹமபிஶாபாத் ஸுதாருணாத் ।
புவனம் ஸ்வம் கமிஷ்யாமி ஸ்வஸ்தி வோऽஸ்து பரந்தப ॥ 17

பரந்தப - சத்ருக்களைத் தபிக்கச் செய்பவரே!
அஹம் - நான்
தவ - தேவரீரது
ப்ராஸாதாத் - அனுக்கிரஹத்தால்,
ஸுதாருணாத் - மிகக் கொடிய
அபிஶாபாத் - சாபத்தினின்று
முக்த: - விடுபட்டவனாய்,
ஸ்வம் - தனது
பவனம் - லோகத்திற்கு.
கமிஷ்யாமி - போகிறேன்.
வ: - உங்களுக்கு
ஸ்வஸ்தி அஸ்து - எல்லாம் நன்மையாகக் கடவது.

अध्यर्धयोजने तात महर्षिः सूर्यसंनिभः ।
इतो वसति धर्मात्मा शरभङ्गः प्रतापवान् ॥

அத்யர் தயோஜனே தாத மஹர்ஷி: ஸூர்யஸந்நிப: ।
இதோ வஸதி தர்மாத்மா ஶரபங்க: ப்ரதாபவான் ॥ 18

தாத - லோகபிதாவே!
இத: - இவ்விடத்திலிருந்து
அத்யர்த யோஜனே - ஒன்றரை யோஜனை தூரத்தில்,
ப்ரதாபவான் - பிரதாபசாலியும்,
தர்மாத்மா - தருமாத்மாவும்,
ஸூர்ய ஸந்நிப: - சூரியனை நிகர்த்தவருமான
ஶரபங்க: - சரபங்க
மஹர்ஷி: - மகரிஷி
வஸதி - வசிக்கிறார்.

तं क्षिप्रमभिगच्छ त्वं स ते श्रेयो विधास्यति ।
अवटे चापि मां राम प्रक्षिप्य कुशली व्रज ॥

தம் க்ஷிப்ரமபிகச்ச த்வம் ஸ தே ஶ்ரேயோ விதாஸ்யதி ।
அவடே சாபி மாம் ராம ப்ரக்ஷிப்ய குஶலீ வ்ரஜ ॥ 19

த்வம் - தேவரீர்
தம் - அவரை
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
அபிகச்ச - சென்று காண்பீராக;
ஸ: - அவர்
தே - தேவரீருக்கு
ஶ்ரேய: - நன்மையை
விதாஸ்யதி - செய்வார்.

ராம - ஸ்ரீராம!
மாம் - அடியேனை
அவடே ச - குழியிலேயே
ப்ரக்ஷிப்ய - போட்டு, (புதைத்துவிடு)
குஶலீ அபி - சுகமே
வ்ரஜ - எழுந்தருளுவீராக.

रक्षसां गतसत्त्वानामेष धर्मः सनातनः ।
अवटे ये निधीयन्ते तेषां लोकाः सनातनाः ॥

ரக்ஷஸாம் கதஸத்வாநா மேஷ தர்ம: ஸநாதந: ।
அவடே யே நிதீயந்தே தேஷாம் லோகா: ஸநாதநா: ॥ 20

கத ஸத்வாநாம் - மாண்ட
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுக்கு
ஏஷ: - இதுதான்
தர்ம: - விதியாக
ஸநாதநா: - விதிக்கப்பட்டுள்ளது.
யே - எவர்கள்
அவடே - குழியில்
நிதீயந்தே - புதைக்கப்படுகிறார்களோ,
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
லோகா: - புண்யவுலகங்கள்
ஸநாதநா: - விதிக்கப்பட்டிருக்கின்றன.

एवमुक्त्वा तु काकुत्स्थं विराधः शरपीडितः ।
बभूव स्वर्गतिं प्राप्तो न्यस्तदेहो महाबलः ॥

ஏவமுக்த்வா து காகுத்ஸ்தம் விராத: ஶரபீடித: ।
பபூவ ஸ்வர்கதிம் ப்ராப்தோ ந்யஸ்த தேஹோ மஹாபல: ॥ 21

ஶரபீடித: - பாணத்தால் பீடிக்கப்பட்ட
மஹாபல: து - மகாபலவானான
விராத: - விராதன்,
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரிடம்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ந்யஸ்த தேஹ: - உடல்நீத்து
ஸ்வர்க ஸம்ப்ராப்த: - ஸ்வர்க்கத்தையடைந்தவனாக
பபூவ - ஆனான்.

तच्छुत्वा राघवो वाक्यं लक्ष्मणं व्यादिदेश ह ॥

தச்ச்ருத்வா ராகவோ வாக்யம் லக்ஷ்மணம் வ்யாதிதேஶ ஹ ॥ 22

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
தத் - அந்த
வாக்யம் - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வ்யாதிதேஶ ஹ - பின்வருமாறு ஆக்ஞாபித்தருளினார்.

कुञ्जरस्येव रौद्रस्य राक्षसस्यास्य लक्ष्मण ।
वनेऽस्मिन् सुमहत्श्वभ्रं खन्यतां रौद्रकर्मणः ॥

குஞ்ஜரஸ்யேவ ரௌத்ரஸ்ய ராக்ஷஸஸ்யாஸ்ய லக்ஷ்மண ।
வனே(அ)ஸ்மின் ஸுமஹச் ச்வப்ரம் கன்யதாம் ரௌத்ரகர்மண: ॥ 23

லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மண!
ரௌத்ரஸ்ய - கொடிய சிந்தையுற்றவனும்,
ரௌத்ர கர்மண: - கொடிய செயலுற்றவனும்,
குஞ்ஜரஸ்ய இவ - யானையை நிகர்த்தவனுமான
அஸ்ய - இந்த
ராக்ஷஸஸ்ய - அரக்கனுக்கு
அஸ்மின் - இந்த
வனே - வனப்பிரதேசத்தில்
ஸுமஹத் - மிகப்பெரிய
ச்வப்ரம் - குழியொன்று
கன்யதாம் - வெட்டப்படட்டும்.

इत्युक्त्वा लक्ष्मणं रामः प्रदरः खन्यतामिति ।
तस्थौ विराधमाक्रम्य कण्ठे पादेन वीर्यवान् ॥

இத்யுக்த்வா லக்ஷ்மணம் ராம: ப்ரதர: கன்யதாமிதி ।
தஸ்தௌ விராதமாக்ரம்ய கண்டே பாதேன வீர்யவான் ॥ 24

வீர்யவான் - வீர்யவானாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ப்ரதர: - 'குழி பக்கலிலேயிருக்கிறதாய்
கன்யதாம் - வெட்டப்படட்டும்'
இதி - என்றும் (சொல்லி)
விராதம் - விராதனை
கண்டே - கழுத்தில்
பாதேன - காலால்
ஆக்ரம்ய - மிதித்து,
தஸ்தௌ - நின்றார்.

ततः खनित्रमादाय लक्ष्मणः श्वभ्रमुत्तमम् ।
अखनत् पार्श्वतस्तस्य विराधस्य महात्मनः ॥

தத: கநித்ரமாதாய லக்ஷ்மண: ஶ்வப்ரமுத்தமம் ।
அகநத் பார்ஶ்வதஸ் தஸ்ய விராதஸ்ய மஹாத்மந: ॥ 25

தத: - உடனே
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
கநித்ரம் - மண்வெட்டியை
ஆதாய - எடுத்து,
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மந: - மகா தைரியசாலியாகிய
விராதஸ்ய - விராதனுக்கு
பார்ஶ்வத: - பக்கலிலேயே
உத்தமம் - பெரிய
ஶ்வப்ரம் - குழியை
அகநத் - தோண்டினார்.

तं मुक्तकण्ठं निष्पिष्य शङ्कुकर्णं महास्वनम् ।
विराधं प्राक्षिपत्श्वभ्रे नदन्तं भैरवस्वनम् ॥

தம் முக்தகண்டம் நிஷ்பிஷ்ய ஶங்குகர்ணம் மஹாஸ்வநம் ।
விராதம் ப்ராக்ஷிபச்ச்வப்ரே நதந்தம் பைரவஸ்வனம் ॥ 26

மஹாஸ்வநம் - பெரிய சத்தத்தை
முக்த கண்டம் - ஓயாமல் செய்பவனும்,
பைரவஸ்வனம் - பிறர்களுக்கு பயமுண்டாக்கும் கூச்சலை
நதந்தம் - செய்பவனும்,
ஶங்குகர்ணம் - சலாகைபோன்ற காதுடையவனுமான
தம் - அந்த
விராதம் - விராதனை
ச்வப்ரே - குழியில்
நிஷ்பிஷ்ய - கைகளால் புரட்டி,
ப்ராக்ஷிபத் - தள்ளினார்.

तमाहवे निर्जितमाशुविक्रमौ स्थिरावुभौ संयति रामलक्ष्मणौ ।
मुदान्वितौ चिक्षिपतुर्भयावहं नदन्तमुत्क्षिप्य बिले तु राक्षसम् ॥

தமாஹவே நிர்ஜித மாஶு விக்ரமௌ
ஸ்திராவுபௌ ஸம்யதி ராமலக்ஷ்மணௌ ।
முதான்விதௌ சிக்ஷிபதுர் பயாவஹம்
நதந்தமுத்க்ஷிப்ய பிலே து ராக்ஷஸம் ॥ 27

ஸம்யதி - போரில்,
ஸ்திரௌ - சலியா
ஆஶுவிக்ரமௌ - ஹஸ்தலாகவம் படைத்த
ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணருமாகிய
உபௌ - இருவர்களும்,
பயாவஹம் - பயங்கரமாய்
நதந்தம் - கூச்சலிடும்
ஆஹவே நிர்ஜிதம் - போரில் வெல்லப்பட்ட
தம் - அந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
பலேந - வலுக்கொண்டு
உத்க்ஷிப்ய - தூக்கி
முதா அன்விதௌ - சந்தோஷமுடையவர்களாய்
சிக்ஷிபது: - எறிந்தனர்.

अवध्यतां प्रेक्ष्य महासुरस्य तौ शितेन शस्त्रेण तदा नरर्षभौ ।
समर्थ्य चात्यर्थविशारदावुभौ बिले विराधस्य वधं प्रचक्रतुः ॥

அவத்யதாம் ப்ரேக்ஷ்ய மஹாஸுரஸ்ய தௌ
ஶிதேந ஶஸ்த்ரேண ததா நரர்ஷபௌ ।
ஸமர்த்ய சாத்யர்த விஶாரதா வுபௌ
பிலே விராதஸ்ய வதம் ப்ரசக்ரது: ॥ 28

நரர்ஷபௌ - புருஷோத்தமர்களும்
அத்யர்த விஶாரதௌ - மிக தைரியசாலிகளுமான
தௌ - அந்த
உபௌ ச - இருவர்களும்
ததா - அப்பொழுது
மஹாஸுரஸ்ய - மஹாசுரனாகும்
விராதஸ்ய - விராதனுக்கு
ஶிதேந - கூரான
ஶஸ்த்ரேண - ஆயுதத்தால்
அவத்யதாம் - சாவின்மையை
ப்ரேக்ஷ்ய - அறிந்து,
பிலே - குழியில்
வதம் - மரணத்தை
ஸமர்த்ய - தீர்மானித்து
ப்ரசக்ரது: - முடித்தார்கள்.

स्वयं विराधेन हि मृत्युमात्मनः प्रसह्य रामेण वधार्थमीप्सितः ।
निवेदितः काननचारिणा स्वयं न मे वधः शस्त्रकृतो भवेदिति ॥

ஸ்வயம் விராதேந ஹி ம்ருத்யு மாத்மன:
ப்ரஸஹ்ய ராமேண வதார்தமீப்ஸித: ।
நிவேதித: காநந சாரிணா ஸ்வயம்
ந மே வத: ஶஸ்த்ரக்ருதோ பவேதிதி ॥ 29

காநந சாரிணா - வனவாசியாகிய
விராதேந - விராதனால்
ராமேண - ஸ்ரீராமனால்
ஸ்வயம் - தானாக
வதார்தம் - கொலை செய்வதன் பொருட்டு
ஆத்மன: - தனது
ம்ருத்யு: - மரணம்
ப்ரஸஹ்ய - வலுவில்
ஈப்ஸித: - வேண்டப்பட்டது;
ஹி - ஆகையால்தான்
ஸ்வயம் - தன்னாலேயே
மே - 'எனக்கு
வத: - சாவு
ஶஸ்த்ர க்ருத: - சஸ்திரங்களாலுண்டாவது
ந பவேத் - இல்லை'
இதி - என்று
நிவேதித: - தெரிவிக்கப்பட்டது.

तदेव रामेण निशम्य भाषितं कृता मतिस्तस्य बिलप्रवेशने ।
बिलं च रामेण बलेन रक्षसा प्रवेश्यमानेन वनं विनादितम् ॥

ததேவ ராமேண நிஶம்ய பாஷிதம்
க்ருதா மதிஸ்தஸ்ய பில ப்ரவேஶனே ।
பிலம் ச ராமேண பலேந ரக்ஷஸா
ப்ரவேஶ்யமானேன வனம் விநாதிதம் ॥ 30

தத் பாஷிதம் - அம்மொழியை
நிஶம்ய ஏவ - கேட்டுத்தான்,
தஸ்ய - அவனை
பில ப்ரவேஶனே - குழியில் தள்ளும் விஷயத்தில்
மதி: - நிச்சயமானது
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
க்ருதா - செய்யப்பட்டது.

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
பலேந - வலுக்கொண்டு
பிலம் - குழியில்
ப்ரவேஶ்யமானேன - தள்ளப்படும்
ரக்ஷஸா - அரக்கனால்
வனம் ச - வனமெல்லாமும்
விநாதிதம் - எதிரொலிக்கப்பட்டது.

प्रहृष्टरूपाविव रामलक्ष्मणौ विराधमुग्रं प्रदरे निखाय तम् ।
ननन्दतुर्वीतभयौ महावने शिलाभिरन्तर्दधतुश्च राक्षसम् ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டரூபாவிவ ராமலக்ஷ்மணௌ
விராதமுக்ரம் ப்ரதரே நிஹத்ய தௌ ।
நநந்ததுர் வீதபயௌ மஹாவனே
ஶிலாபி: அந்தர்தததுஶ்ச ராக்ஷஸம் ॥ 31

தௌ - அந்த
ராம லக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்கள்,
ராக்ஷஸம் - அரக்கனாகிய
விராதம் - விராதனை,
ஊர்வ்யா: - பூமியினது
ப்ரதரே - பள்ளத்தில்
நிஹத்ய - தள்ளி,
மஹாவனே - பெருங்கானகத்தில்
வீதபயௌ - பயமொழிந்து
ப்ரஹ்ருஷ்டரூபௌ - சந்தோஷத்தால் முக்மலர்ச்சிகொண்டவர்களாய்
நநந்தது: - களித்தார்கள்.
ஶிலாபி: ச - கற்களாலும்
இவ - முற்றிலும்
அந்தர்தது: - மூடினார்கள்.

ततस्तु तौ कार्मुकखड्गधारिणौ निहत्य रक्षः परिगृह्य मैथिलीम् ।
विजह्रतुस्तौ मुदितौ महावने दिवि स्थितौ चन्द्रदिवाकराविव ॥

ததஸ்து தௌ கார்முக கட்கதாரிணௌ
நிஹத்ய ரக்ஷ: பரிக்ருஹ்ய மைதிலீம் ।
விஜஹ்ரதுஸ்தௌ முதிதௌ மஹாவனே
திவி ஸ்திதௌ சந்த்ர திவாகரா விவ ॥ 32

கார்முக கட்க தாரிணௌ-வில்லையும், கத்தியையும் கய்யிற்கொண்ட
தௌ - அவ்விருவர்களும்,
ரக்ஷ: - அரக்கனை
நிஹத்ய - கொன்றுவிட்டு,
து - இப்பொழுது,
திவி - ஆகாயத்தில்
சந்த்ர திவாகரௌ இவ-சந்திர சூரியர்கள் போலவே
ஸ்திதௌ - விளங்கினார்கள்.
தத: - அதன்மேல்
மஹாவனே - அடர்ந்த கானகத்தில்
தௌ - அவ்விருவர்களும்
முதிதௌ - மகிழ்ந்தவர்களாய்
மைதிலீம் - ஸீதையை
பரிக்ருஹ்ய - உற்சாகப்படுத்திக்கொண்டு
விஜஹ்ரது: - சஞ்சரித்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
விராதநிகனனம் நாம சதுர்த: ஸர்க: ॥

பஞ்சம: ஸர்க: - 5

हत्वा तु तं भीमबलं विराधं राक्षसं वने ।
ततः सीतां परिष्वज्य समाश्वास्य च वीर्यवान् ॥
अब्रवील्लक्ष्मणं रामो भ्रातरं दीप्ततेजसम् ॥

ஹத்வா து தம் பீமபலம் விராதம் ராக்ஷஸம் வனே ।
தத: ஸீதாம் பரிஷ்வஜ்ய ஸமாஶ்வாஸ்ய ச வீர்யவான் ।
அப்ரவீல் லக்ஷ்மணம் ராமோ ப்ராதரம் தீப்ததேஜஸம் ॥ 1

வனே - காட்டில்
வீர்யவான் - பராக்கிரமசாலியான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பீமபலம் - பயங்கரமான பலமுடைய
விராதம் - விராதனென்னும்
தம் ராக்ஷஸம் - அந்த அரக்கனை
ஹத்வா து - கொன்றபின்னர்,
தத: - அதன்மேல்
ஸீதாம் - ஸீதையை
பரிஷ்வஜ்ய - தழுவி,
ஸமாஶ்வாஸ்ய - உற்சாகப்படுத்திவிட்டு,
தீப்த தேஜஸம் - தேஜோமயமாய் விளங்கும்
ப்ராதரம் - தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்:

कष्टं वनमिदं दुर्गं न च स्म वनगोचराः ।
अभिगच्छामहे शीघ्रं शरभङ्गं तपोधनम् ॥

கஷ்டம் வனமிதம் துர்கம் ந ச ஸ்ம வநகோசரா: ।
அபிகச்சாமஹே ஶீக்ரம் ஶரபங்கம் தபோதனம் ॥ 2

இதம் - இந்த
வனம் - வனம்
துர்கம் - புகமுடியாமல்
கஷ்டம் - கஷ்டமாயிருக்கிறது.
வநகோசரா: ச - வனவாசிகளாகவோ
ந ஸ்ம - நாமாகோம்.
தபோதனம் - தபோதனராகிய
ஶரபங்கம் - சரபங்கரை
ஶீக்ரம் - விரைவில்
அபிகச்சாமஹே - சென்றடைவோம்.

आश्रमं शरभङ्गस्य राघवोऽभिजगाम ह ।
तस्य देवप्रभावस्य तपसा भावितात्मनः ॥

ஆஶ்ரமம்ஶரபங்கஸ்ய ராகவோऽபிஜகாம ஹ ।
தஸ்ய தேவ ப்ரபாவஸ்ய தபஸா பாவிதாத்மன: ॥ 3

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
தபஸா - தவமஹிமையால்
பாவிதாத்மன: - பரமாத்மஸ்வரூபம் கண்டு
தேவ ப்ரபாவஸ்ய - தெய்வவல்லமை பெற்று விளங்கும்
தஸ்ய - அந்த
ஶரபங்கஸ்ய - சரபங்கரது
ஆஶ்ரமம் ஹ - ஆச்ரமத்தையே
அபிஜகாம - நோக்கிச் சென்றார்.

समीपे शरभङ्गस्य ददर्श महदद्भुतम् ।
विभ्राजमानं वपुषा सूर्यवैश्वानरोपमम् ॥

ஸமீபே ஶரபங்கஸ்ய ததர்ஶ மஹதத்புதம் ।
விப்ராஜமானம் வபுஷா ஸூர்யவைஶ்வாநரோபமம் ॥ 4

ஶரபங்கஸ்ய - சரபங்கருடைய
ஸமீபே - சமீபத்தில்,
ஸூர்ய வைஶ்வாநரோபமம் - சூரியனையும் அக்கினியையும் நிகர்த்து
வபுஷா - அழகுடன்
மஹத் - மிகவும்
விப்ராஜமானம் - ஒளிபெற்று விளங்கும்
அத்புதம் - அத்புதனென்ற பெயருடைய இந்திரனை
ததர்ஶ - கண்டார்.

अवरुह्य रथोत्सङ्गात्सकाशे विबुधानुगम् ।
असंस्पृशन्तं वसुधां ददर्श विबुधेश्वरम् ॥

அவருஹ்ய ரதோத்ஸங்காத்ஸகாஶே விபுதாநுகம் ।
அஸம்ஸ்ப்ருஶந்தம் வஸுதாம் ததர்ஶ விபுதேஶ்வரம் ॥ 5

सुप्रभाभरणं देवं विरजोऽम्बरधारिणम् ।
तद्विधैरेव बहुभिः पूज्यमानं महात्मभिः ॥

ஸுப்ரபாபரணம் தேவம் விரஜோऽம்பர தாரிணம் ।
தத்விதைரேவ பஹுபி: பூஜ்யமானம் மஹாத்மபி: ॥ 6

விபுதேஶ்வரம் - இந்திர
தேவம் - பகவானை

ரதோத் ஸங்காத் - தேர்த்தட்டிலிருந்து
அவருஹ்ய - இறங்கி,
வஸுதாம் - பூமியை
அஸம்ஸ்ப்ருமந்தம் - மிதியாமலிருப்பவனாகவும்,
விபுதாநுகம் - தேவர்களால் சூழப்பட்டவனாகவும்
ஸுப்ரபா பரணம் - மகாப்பிரகாசமான ஆபரணங்களை அணிந்தவனாகவும்,
விரஜோ அம்பர தாரிணம் - நிர்மலமான வஸ்திரங்களை தரித்தவனாகவும்
தத்விதை: - அவனைப் போன்ற
பஹுபி: - பல
மஹாத்மபி: ஏவ - மகாத்மாக்களாலேயே
பூஜ்யமானம் - பூஜிக்கப்படுகின்றவனாய்
ததர்ம - கவனித்தார்.

हरिभिर्वाजिभिर्युक्तमन्तरिक्षगतं रथम् ।
ददर्शादूरतस्तस्य तरुणादित्यसंनिभम् ॥

ஹரிபிர் வாஜிபிர் யுக்த மந்தரிக்ஷகதம் ரதம் ।
ததர்மாதூரதஸ் தஸ்ய தருணாதித்ய ஸந்நிபம் ॥ 7

தஸ்ய - அவனது
அதூரத: - சமீபத்தில்
ஹரிபி: - பச்சை
வாஜிபி: - குதிரைகளால்
யுக்தம் - பூட்டப்பெற்றதும்,
தருணாதித்ய ஸந்நிபம் - உதயசூரியனையொத்ததுமாகிய
ரதம் - ரதத்தை
அந்தரிக்ஷகதம் - ஆகாயத்தில் நின்று கொண்டிருப்பதாய்
ததர்ம - கவனித்தார்.

पाण्डराभ्रघनप्रख्यं चन्द्रमण्डलसंनिभम् ।
अपश्यद्विमलं छत्रं चित्रमाल्योपशोभितम् ॥

பாண்டரா ப்ர கன ப்ரக்யம் சந்த்ர மண்டல ஸந்நிபம் ।
அபம்யத்விமலம் சத்ரம் சித்ரமால்யோபமோபிதம் ॥ 8

பாண்டுராப்ர கனப்ரக்யம் - வெண்மேகத்தை ஒத்ததும்
சந்த்ர மண்டல ஸந்நிபம் - சந்திரமண்டலத்தை நிகர்த்ததும்,
சித்ர மால்யோப மோபிதம் - அழகு புஷ்பமாலைகளால் சோபிக்கப் பெற்றதுமான
விமலம் - வெண்

சத்ரம் - குடையையும்
அபம்யத் - கண்டார்.

चामरव्यजने चाग्र्ये रुक्मदण्डे महाधने ।
गृहीते वरनारीभ्यां धूयमाने च मूर्धनि ॥

சாமரவ்யஜனே சாக்ர்யே ருக்ம தண்டே மஹாதநே ।
க்ருஹீதே வரநாரீப்யாம் தூயமானே ச மூர்தனி ॥ 9

வர நாரீப்யாம் - இரு அப்ஸரஸ்திரீகளால்,
அக்ர்யே - சிறந்த
ருக்ம தண்டே - தங்கப்பிடியுடையவையும்,
மஹாதநே ச - மிக விலையுயர்ந்தவையுமான
சாமர வ்யஜனே ச - இரு சாமரங்களும்,
மூர்தனி - தலைக்கு நேராக
க்ருஹீதே - பிடிக்கப்பட்டு
தூயமானே - வீசப்பட்டன.

गन्धर्वामरसिद्धाश्च बहवः परमर्षयः ।
अन्तरिक्षगतं देवं वाग्भिरग्र्याभिरीडिरे ॥

கந்தர்வாமர ஸித்தாம்ச பஹவ: பரமர்ஷய: ।
அந்தரிக்ஷகதம் தேவம் வாக்பிரக்ர்யாபிரீடிரே ॥ 10

கந்தர்வாமர ஸித்தா: - கந்தர்வர்களும், தேவர்களும், ஸித்தர்களும்,
பரமர்ஷய: - ரிஷிசிரேஷ்டர்களுமான
பஹவ: - பலர்,
அந்தரிக்ஷ கதம் - பூமியை மிதியாமலேயே நின்றுக் கொண்டிருக்கும்
தேவம் - இந்திரனை
அக்ர்யாபி: - வேத
வாக்பி: - ஸ்துதிகளால்
ஈடிரே - புகழ்ந்து கொண்டாடினார்கள்.

सह संभाषमाणे तु शरभङ्गेण वासवे ।
दृष्ट्वा शतक्रतुं तत्र रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥
रामोऽथ रथमुद्दिश्य लक्ष्मणाय प्रदर्शयन् ॥

ஸஹ ஸம்பாஷமாணே து மரபங்கேண வாஸவே ।
த்ருஷ்ட்வா மதக்ரதும் தத்ர ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥
ராமோऽத ரதமுத்திம்ய லக்ஷ்மணாய ப்ரதர்மயன் ॥ 11

ராம: - ஸ்ரீராமர்
மரபங்கேண ஸஹ - சரபங்கரோடுகூட
வாஸவே - இந்திரன்
ஸம்பாஷமாணே து - சம்பாஷித்துக் கொண்டிருக்கையில்,

ஶதக்ரதும் - இந்திரனை
தத்ர - இருந்தவிடத்திலிருந்தே
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
ரதம் உத்திஶ்ய - ரதத்தைப்பற்றி
லக்ஷ்மணாய - லக்ஷ்மணருக்கு
ப்ரதர்ஶயன் - சுட்டிக்காட்டிக்கொண்டு
ராம: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அத அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

अर्चिष्मन्तं श्रिया जुष्टमद्भुतं पश्य लक्ष्मण ।
प्रतपन्तमिवादित्यमन्तरिक्षगतं रथम् ॥

அர்சிஷ்மந்தம் ஶ்ரியா ஜுஷ்ட மத்புதம் பஶ்ய லக்ஷ்மண ।
ப்ரதபந்த மிவாதித்ய மந்தரிக்ஷகதம் ரதம் ॥ 12

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
அர்சிஷ் மந்தம் - ஒளிகொண்டு விளங்குகிறதும்,
ஶ்ரியா ஜுஷ்டம் - அழகுடன் கூடியிருக்கிறதும்,
அத்புதம் - ஆச்சரியகரமானதும்,
ஆதித்யம் இவ - சூரியனைப்போல்
ப்ரதபந்தம் - ஜ்வலித்துக்கொண்டு
அந்தரிக்ஷகதம் - ஆகாயத்திலிருக்கிறதுமான
ரதம் - ரதத்தை
பஶ்ய - பார்.

ये हयाः पुरुहूतस्य पुरा शक्रस्य नः श्रुताः ।
अन्तरिक्षगता दिव्यास्त इमे हरयो ध्रुवम् ॥

யே ஹயா: புருஹூதஸ்ய புரா ஶக்ரஸ்ய ந: ஶ்ருதா: ।
அந்தரிக்ஷகதா திவ்யாஸ்த இமே ஹரயோ த்ருவம் ॥ 13

புரா - 'இதற்குமுன்
புருஹூதஸ்ய - ஜனங்களால் புகழ்ந்து கொண்டாடப்படும்
ஶக்ரஸ்ய - இந்திரனது
ஹயா: - குதிரைகளென
யே - எவைகள்
ந: - நம்மால்
ஶ்ருதா: - கேட்கப்பட்டிருக்கின்றனவோ,
தே - அதே
திவ்யா: - திவ்விய
ஹரய: - குதிரைகள் தான்,

இமே - இந்த
அந்தரிக்ஷகதா: - அந்தரிக்ஷத்திலிருப்பவை,
த்ருவம் - இது திண்ணம்.

इमे च पुरुषव्याघ्रा ये तिष्ठन्त्यभितो रथम् ।
शतं शतं कुण्डलिनो युवानः खड्गपाणयः ॥
विस्तीर्णविपुलोरस्काः परिघायतबाहवः ॥

இமே ச புருஷவ்யாக்ரா யே திஷ்டந்த்யபிதோ ரதம் ।
ஶதம் ஶதம் குண்டலிநோ யுவான: கட்க பாணய: ।
விஸ்தீர்ண விபுலோரஸ்கா: பரிகாயதபாஹவ: ॥ 14

யே - எந்த
புருஷ வ்யாக்ரா: - புருஷோத்தமர்கள்
குண்டலிந: - குண்டலதாரிகளாய்
கட்க பாணய: - கத்திகளைக் கையிற்க்கொண்டவர்களாய்,
விஸ்தீர்ண விபுலோரஸ்கா: - அகன்று உயர்ந்த மார்புடையவர்களாய்,
பரிகாயத பாஹவ: - தாழ்ப்பாள்போல் நீண்ட கைகளை உடையவர்களாய்
ரதம் - ரதத்திற்கு
அபித: - பக்கலில்
ஶதம் ஶதம் - கும்பல்கும்பலாய்
திஷ்டந்தி - நிற்கின்றனரோ,
இமே ச - இவர்களெல்லாம்
யுவான: - நித்யயுவாக்கள்.

शोणांशुवसनाः सर्वे व्याघ्रा इव दुरासदाः ।
उरोदेशेषु सर्वेषां हारा ज्वलनसंनिभाः ॥
रूपं बिभ्रति सौमित्रे पञ्चविंशतिवार्षिकम् ॥

ஶோணாம்ஶுவஸநா: ஸர்வே வ்யாக்ரா இவ துராஸதா: ।
உரோதேஶேஷு ஸர்வேஷாம் ஹாரா ஜ்வலநஸந்நிபா: ॥
ரூபம் பிப்ரதி ஸௌமித்ரே பஞ்சவிம்ஶதிவார்ஷிகம் ॥ 15

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மண!
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஶோணாம் ஶுவஸநா: - சிவப்பாடையுடுத்தவர்கள்
வ்யாக்ரா: இவ - புலிகள்போல
துரா ஸதா: - நெருங்கமுடியாதவர்கள்.
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
உரோதேஶேஷு - மார்புகளில்

ஜ்வலந ஸந்நிபா: - அக்னியை நிகர்த்த
ஹாரா: - ஹாரங்கள் விளங்குகின்றன.
பஞ்சவிம்ஶதி வார்ஷிகம் - இருபத்தைந்து வயதிற்குரிய
ரூபம் - வடிவை
பிப்ரதி - பெற்றிருக்கிறார்கள்.

एतद्धि किल देवानां वयो भवति नित्यदा ।
यथेमे पुरुषव्याघ्र दृश्यन्ते प्रियदर्शनाः ॥

ஏதத்தி கில தேவாநாம் வயோ பவதி நித்யதா ।
யதேமே புருஷவ்யாக்ர த்ருஶ்யந்தே ப்ரியதர்ஶநா: ॥ 16

இமே - இந்த
ப்ரியதர்ஶநா: - அழகிய
புருஷ வ்யாக்ரா: - புருஷோத்தமர்கள்
யதா - எப்படி
த்ருஶ்யந்தே - காணப்படுகின்றார்களோ;
ஏதத் ஹி - 'இதுதான்
தேவாநாம் - தேவர்களுக்கு
நித்யதா - எப்பொழுதுமே
வய: - வயதாக
பவதி - ஏற்பட்டிருக்கின்றது.
கிலே - இப்படி வதந்தி.

इहैव सह वैदेह्या मुहूर्तं तिष्ठ लक्ष्मण ।
यावज्जानाम्यहं व्यक्तं क एष द्युतिमान् रथे ॥

இஹைவ ஸஹ வைதேஹ்யா முஹூர்தம் திஷ்ட லக்ஷ்மண ।
யாவஜ் ஜாநாம்யஹம் வ்யக்தம் க ஏஷ த்யுதிமாந் ரதே ॥ 17

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
ரதே - ரதத்தில்
த்யுதிமாந் - தேஜோமயமாய் விளங்கும்
ஏஷ: - இவன்
க: - யாரென
வ்யக்தம் - நிச்சயமாய்
அஹம் - நான்
ஜாநாமி யாவத் - அறிந்துவரும்வரையில்
வைதேஹ்யா ஸஹ - வைதேஹியோடுகூட
இஹ ஏவ - இங்கேயே
முஹூர்தம் - சற்றுநேரம்
திஷ்ட - காத்திரு.'

तमेवमुक्त्वा सौमित्रिमिहैव स्थीयतामिति ।
अभिचक्राम काकुत्स्थः शरभङ्गाश्रमं प्रति ॥

தமேவ முக்த்வா ஸௌமித்ரி மிஹைவ ஸ்தீயதாமிதி ।
அபிசக்ராம காகுத்ஸ்த: ஶரபங்காஶ்ரமம் ப்ரதி ॥ 18

காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்
இஹ ஏவ - 'இங்கேயே
ஸ்தீயதாம் - காத்திருக்கப்படட்டும்'
இதி - என்கிற
ஏவம் - இதை,
தம் - அந்த
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணருக்கு
உக்த்வா - சொல்லி,
ஶரபங்காஶ்ரமம் ப்ரதி - சரபங்கரது ஆச்சிரமத்தைக்குறித்து
அபிசக்ராம - சென்றார்.

ततः समभिगच्छन्तं प्रेक्ष्य रामं शचीपतिः ।
शरभङ्गमनुज्ञाप्य विबुधानिदमब्रवीत् ॥

தத: ஸமபிகச்சந்தம் ப்ரேக்ஷ்ய ராமம் ஶசீபதி: ।
ஶரபங்கமநுக்ஞாப்ய விபுதான் இதமப்ரவீத் ॥ 19.

ஶசீபதி: - இந்திரன்,
ஸமபி கச்சந்தம் - வந்துகொண்டிருக்கும்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
தத: - அதனால்
ஶரபங்கம் - சரபங்கரிடம்
அநுக்ஞாப்ய - அனுமதி பெற்றுகொண்டு
விபுதான் - தேவர்களைப்பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

इहोपयात्यसौ रामो यावन्मां नाभिभाषते ।
निष्ठां नयत तावत्तु ततो मां द्रष्टुमर्हति ॥

இஹோபயாத்யஸௌ ராமோ யாவன்மாம் நாபிபாஷதே।
நிஷ்டாம் நயத தாவத்து ததோ மாம் த்ரஷ்டுமர்ஹதி॥ 20

ராம: - 'ஸ்ரீராமர்
அஸௌ - இதோ
இஹ - இங்கு
உபயாதி - எழுந்தருளுகிறார்.

மாம் - என்னிடம்
அபி பாஷதே ந - பேசாதிருக்கின்றது;
யாவத் தாவத் - எதுவோ அதற்குள்
நிஷ்டாம் - அவதார காரியத்தை
நயது - முடிக்கவேண்டும்.
தத: து - அதன்பின்னர்தான்
மாம் - என்னை
த்ரஷ்டும் அர்ஹதி - பார்க்க வேண்டும்.

जितवन्तं कृतार्थं च द्रष्टाहमचिरादिमम् ।
कर्म ह्यनेन कर्तव्यं महदन्यैः सुदुष्करम् ॥
तावद्गच्छामहे शीघ्रं यावन्मां नाभिभाषते ॥

ஜிதவந்தம் க்ருதார் தம் ச த்ரஷ்டாஹமசிராதிமம் ।
கர்ம ஹ்யநேந கர்தவ்யம் மஹதன்யை: ஸுதுஷ்கரம் ॥
தாவத் கச்சாமஹே ஶீக்ரம் யாவன்மாம் நாபிபாஷதே ॥ 21

ஹி - 'ஏனெனில்
அன்யை: - மற்றவர்களால்
ஸுதுஷ்கரம் - செய்யமுடியாத
மஹத் - பெரும்
கர்ம - காரியம்
அநேந - இவரால்
கர்தவ்யம் - முடியவேண்டியிருக்கிறது.
இமம் - இவரை
அசிராத் - சீக்கிரத்திலேயே
க்ருதார்தம் - காரியம் கைகூடி
ஜிதவந்தம் ச - 'வெற்றி பெற்றவராகவே,
அஹம் - நான்
த்ரஷ்டா - பார்க்கப் போகிறேன்.
மாம் - என்னிடம்
யாவத் - எதற்குள்
அபிபாஷதே ந - கண்டு பேசாதிருக்கிறாரோ,
தாவத் - அதற்குள்
ஶீக்ரம் - விரைவிலேயே
கச்சாமஹே - திரும்பிச் சென்றுவிடுவோம்.'

इति वज्री तमामन्त्र्य मानयित्वा च तापसम् ।
रथेन हरियुक्तेन ययौ दिवमरिन्दमः ॥

இதி வஜ்ரீ தமாமந்த்ர்ய மாநயித்வா ச தாபஸம் ।
ரதேந ஹரியுக்தேந யயௌ திவமரிந்தம: ॥ 22

அரிந்தம: - சத்ருஸம்ஹாரகனாகிய
வஜ்ரீ - தேவேந்திரன்,
தம் - அந்த
தாபஸம் - முனிவரிடம்
இதி - இந்தப்படி
ஆமந்த்ர்ய - விடைபெற்று,
மாநயித்வா - கௌரவித்து,
ஹரியுக்தேந - குதிரைகள் பூட்டப்பெற்ற
ரதேந ச - ரதத்திலேறிக்கொண்டு
திவம் - தேவலோகத்திற்கு
யயௌ - சென்றார்.

प्रयाते तु सहस्राक्षे राघवः सपरिच्छदे ।
अग्निहोत्रमुपासीनं शरभङ्गमुपागमत् ॥

ப்ரயாதே து ஸஹஸ்ராக்ஷே ராகவ: ஸபரிச்சதே ।
அக்நி ஹோத்ர முபாஸீநம் ஶரபங்க முபாகமத் ॥ 23

ஸஹஸ்ராக்ஷே - இந்திரன்
ப்ரயாதே து - போனபின்னர்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
ஸபரிச்சத: - கூடவந்தவர்களுடன்,
அக்நி ஹோத்ரம் - அக்னிஹோத்ரசாலையில்
உபாஸீநம் - வீற்றிருக்கும்
ஶரபங்கம் - சரபங்க மகரிஷியை
உபாகமத் - வந்தடைந்தார்.

तस्य पादौ च संगृह्य रामः सीता च लक्ष्मणः ।
निषेदुः समनुज्ञाता लब्धवासा निमन्त्रिताः ॥

தஸ்ய பாதௌ ச ஸங்க்ருஹ்ய ராம: ஸீதா ச லக்ஷ்மண: ।
நிஷேது: ஸமநுக்ஞாதா லப்தவாஸா நிமந்த்ரிதா: ॥ 24

ராம: - ஸ்ரீராமரும்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரும்
ஸீதா ச - ஸீதாபிராட்டியாரும்,
தஸ்ய - அவரது
பாதௌ - தாள்களில்
ஸங்க்ருஹ்ய ச - சேவித்தபின்னர்,
நிமந்த்ரிதா: - வரவேற்றுக்கொண்டு
ஸமநுக்ஞாதா: - முகமன்கூறப்பெற்று
லப்த வாஸா: - ஆசனங்களளிக்கப் பெற்றவர்களாய்
நிஷேது: - உட்கார்ந்தார்கள்.

ततः शक्रोपयानं तु पर्यपृच्छत् स राघवः ।
शरभङ्गश्च तत्सर्वं राघवाय न्यवेदयत् ॥

தத: ஶக்ரோபயாநம் து பர்யப்ருச்சத் ஸ ராகவ: ।
ஶரபங்கஶ்ச தத்ஸர்வம் ராகவாய ந்யவேதயத் ॥ 25

ஸ: - அந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
தத: - அப்பொழுது
ஶக்ரோபயாநம் து - இந்திரன் வந்ததைப் பற்றி
பர்ய ப்ருச்சத் - வினாவினார்,
ஶரபங்க: ச - சரபங்க முனிவரும்
தத் ஸர்வம் - அதுமுற்றையும்
ராகவாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ந்யவேதயத் - தெரிவித்தார்.

मामेष वरदो राम ब्रह्मलोकं निनीषति ।
जितमुग्रेण तपसा दुष्प्रापमकृतात्मभिः ॥

மாமேஷ வரதோ ராம ப்ரஹ்மலோகம் நிநீஷதி ।
ஜிதமுக்ரேண தபஸா துஷ்ப்ராப மக்ருதாத் மபி: ॥ 26

ராம - ஸ்ரீராம!
வரத: - தண்ணளியுடைய
ஏஷ: - இவன்,
அக்ருதாத்மபி: - ஆத்மக்ஞானமில்லாதவர்களால்
துஷ்ப்ராபம் - அடையமுடியாததும்
உக்ரேண - கடும்
தபஸா - தவத்தால்
ஜிதம் - சம்பாதிக்கப்பட்டதுமான
ப்ரஹ்ம லோகம் - பிரம்மலோகத்திற்கு
மாம் - என்னை
நிநீஷதி - அழைத்துப்போக எண்ணுகிறான்.

अहं ज्ञात्वा नरव्याघ्र वर्तमानमदूरतः ।
ब्रह्मलोकं न गच्छामि त्वामदृष्ट्वा प्रियातिथिम् ॥

அஹம் ஜ்ஞாத்வா நரவ்யாக்ர வர்தமானமதூரத: ।
ப்ரஹ்ம லோகம் ந கச்சாமி த்வாமத்ருஷ்ட்வா ப்ரியாதிதிம் ॥ 27

நரவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
அஹம் - நான்,
அதூரத: - இங்கு
வர்தமானம் - நீயெழுந்தருளியிருப்பதை
ஜ்ஞாத்வா - அறிந்து,
ப்ரியாதிதிம் - கிடைப்பதற்கரிய அதிதியாகிய
த்வாம் - உன்னை
அத்ருஷ்ட்வா - தரிசியாது,
ப்ரஹ்ம லோகம் - பிரம்மலோகத்திற்கு
கச்சாமி ந - போகாதிருக்கிறேன்.

त्वयाहं पुरुषव्याघ्र धार्मिकेण महात्मना ।
समागम्य गमिष्यामि त्रिदिवं देवसेवितम् ॥

த்வயாஹம் புருஷவ்யாக்ர தார்மிகேண மஹாத்மநா ।
ஸமாகம்ய கமிஷ்யாமி த்ரிதிவம் தேவ ஸேவிதம் ॥ 28

புருஷவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
தார்மிகேண - தருமிஷ்டனாகிய
மஹாத்மநா - பரமாத்மாவாகிய
த்வயா - உன்னோடு
ஸமாகம்ய - கூடிப்பேசிவிட்டு,
அஹம் - நான்
தேவஸேவிதம் - தேவர்களாலனுபவிக்கப்பட்ட
த்ரிதிவம் - ஸ்வர்க்கலோகத்திற்கு
கமிஷ்யாமி - செல்லப்போகிறேன்.

अक्षया नरशार्दूल मया लोका जिताः शुभाः ।
ब्राह्म्याश्च नाकपृष्ठ्याश्च प्रतिगृह्णीष्व मामकान् ॥

அக்ஷயா நரஶார்தூல மயா லோகா ஜிதா: ஶுபா: ।
ப்ராம்ஹ்யாஶ்ச நாகப்ருஷ்ட்யாஶ்ச ப்ரதிக்ருண்ஹீஷ்வ மாமகான் ॥ 29

நரஶார்தூல - புருஷோத்தம!
மயா - என்னால்,
ஶுபா: - புண்ணியமானவைகளும்,
அக்ஷயா: - அழிவற்றவைகளும்,
ப்ராம்ஹ்யா: ச - பிரம்மனைச் சேர்ந்தவைகளும்
நாகப்ருஷ்ட்யா: ச - மேலுலகங்களைச் சேர்ந்தவைகளுமான
லோகா: - உலகங்கள்
ஜிதா: - சம்பாதிக்கப்பட்டிருக்கின்றன.
மாமகான் ச - என்னுடையவைகளெல்லாவற்றையும்
ப்ரதி க்ருண்ஹீஷ்வ - நீ ஏற்றுக்கொள்.

एवमुक्तो नरव्याघ्रः सर्वशास्त्रविशारदः ।
ऋषिणा शरभङ्गेण राघवो वाक्यमब्रवीत् ॥

ஏவ முக்தோ நரவ்யாக்ர: ஸர்வ ஶாஸ்த்ரவிஶாரத: ।
ரிஷிணா ஶரபங்கேண ராகவோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 30

ஶரபங்கேண - சரபங்க
ரிஷிணா - முனிவரால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - வேண்டப்பட்டவரும்,
ஸர்வ ஶாஸ்த்ர விஶாரத: - எல்லா சாஸ்திரங்களிலும் வல்லவரும்,
நரவ்யாக்ர: - புருஷோத்தமருமாகிய
ராகவ: - ஶ்ரீராமர்,
வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अहमेवाहरिष्यामि सर्वन् लोकान् महामुने ।
आवासं त्वहमिच्छामि प्रदिष्टमिह कानने ॥

அஹமேவாஹரிஷ்யாமி ஸர்வான் லோகான் மஹாமுனே ।
ஆவாஸம் த்வஹமிச்சாமி ப்ரதிஷ்டமிஹ கானனே ॥ 31

மஹாமுனே - மாமுனிவரே!
அஹம் ஏவ - நானே
லோகான் - உலகங்கள்
ஸர்வான் - எல்லாவற்றையும்
ஆஹரிஷ்யாமி - ஸ்வீகரிக்கிறேன்.
அஹம் - நான்
இஹ - இப்பொழுது
கானனே - காட்டில்,
ப்ரதிஷ்டம் - குறிப்பிட்டு காட்டப்பட்டதாகிய
ஆவாஸம் து - ஒரு இருப்பிடத்தை மட்டும்
இச்சாமி - வேண்டுகின்றேன்.

राघवेणैवमुक्तस्तु शक्रतुल्यबलेन वै ।
शरभङ्गो महाप्राज्ञः पुनरेवाब्रवीद्वचः ॥

ராகவேணைவ முக்தஸ்து ஶக்ரதுல்ய பலேந வை ।
ஶரபங்கோ மஹாப்ராக்ஞ: புனரேவாப்ரவீத் வச: ॥ 32

ஶக்ரதுல்ய பலேந வை - இந்திரனை நிகர்த்த சாமர்த்தியசாலியாகிய
ராகவேண - ஶ்ரீராமரால்,
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
மஹாப்ராக்ஞ: து - மகாபுத்திமானாகிய
ஶரபங்க: - சரபங்கமகரிஷி
புன ஏவ - மீளவும்
வச: - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

इह राम महातेजाः सुतीक्ष्णो नाम धार्मिकः ।
वसत्यरण्ये धर्मात्मा स ते श्रेयो विधास्यति ॥

இஹ ராம மஹாதேஜா: ஸுதீக்ஷ்ணோ நாம தார்மிக: ।
வஸத்யரண்யே தர்மாத்மா ஸ தே ஶ்ரேய: விதாஸ்யதி ॥ 33

ராம - ஶ்ரீராம!
மஹாதேஜா: - மகாதேஜோவானும்,
தர்மாத்மா - தருமசிந்தையுள்ளவரும்,
தார்மிக: - தருமானுஷ்டானமுடையவருமான
ஸுதீக்ஷ்ண: நாம - 'ஸுதீக்ஷ்ண'ரென்பவர்,
இஹ - இந்த
அரண்யே - காட்டில்
வஸதி - வஸித்துக் கொண்டிருக்கிறார்.
ஸ: - அவர்
தே - உனக்கு
ஶ்ரேய: - நன்மையை
விதாஸ்யதி - செய்வார்.

सुतीक्ष्णमभिगच्छ त्वं शुचौ देशे तपस्विनम् ।
रमणीये वनोद्देशे स ते वासं विधास्यति ॥
इमां मन्दाकिनीं राम प्रतिस्रोतामनुव्रज ॥

ஸுதீக்ஷ்ணமபிகச்ச த்வம் ஶுசௌ தேஶே தபஸ்விநம் ।
ரமணீயே வநோத்தேஶே ஸ தே வாஸம் விதாஸ்யதி ॥
இமாம் மந்தாகிநீம் ராம ப்ரதிஸ்ரோதா மநுவ்ரஜ ॥ 34

த்வம் - நீ
ஶுசௌ - பரிசுத்தமான
தேஶே - பிரதேசத்தில்
தபஸ்விநம் - தவம்புரியும்
ஸுதீக்ஷ்ணம் - ஸுதீக்ஷ்ணரிஷியை
அபிகச்ச - போய்க்காண்.
ஸ: - அவர்,
தே - உனக்கு
ரமணீயே - அழகிய
வநோத்தேஶே - வனப்பிரதேசத்தில்
வாஸம் - வாஸஸ்தலத்தை
விதாஸ்யதி - விதிப்பார்;
ராம - ஶ்ரீராம!
இமாம் - இந்த
மந்தாகிநீம் - மந்தாகினீ நதியை

ப்ரதி ஸ்ரோதாம் - எதிர்நோக்கியதாய்
அநுவ்ரஜ - செல்.

नदीं पुष्पोडुपवहां तत्र तत्र गमिष्यसि ।
एष पन्था नरव्याघ्र मुहूर्तं पश्य तात माम् ॥
यावज्जहामि गात्राणि जीर्णां त्वचमिवोरगः ॥

நதீம் புஷ்போடுபவஹாம் தத்ர தத்ர கமிஷ்யஸி ।
ஏஷ பந்தா நரவ்யாக்ர முஹூர்தம் பஶ்ய தாத மாம் ।
யாவஜ்ஜஹாமி காத்ராணி ஜீர்ணாம் த்வசமிவோரக: ॥ 35

தத: தத்ர - அங்கங்கு
நதீம் - நதியை
புஷ்போடுபவஹாம் - புஷ்பங்களாலும் படகுகளாலும் விளங்குவதாய்
கமிஷ்யஸி - நீ பார்ப்பாய்.
ஏஷ: - இது
பந்தா: - நீ செல்லவேண்டிய வழி;
தாத - லோகபிதாவாகிய
நரவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
மாம் - என்னை
முஹூர்தம் - கணப்பொழுது
பஶ்ய - கடாக்ஷி.
யாவத் - தத்க்ஷணமே,
உரக: - சர்ப்பம்
ஜீர்ணாம் த்வசம் - பழைய தோலை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
காத்ராணி - அவயவங்களை
ஜஹாமி - நீத்துவிடுகிறேன்.

ततोऽग्निं सुसमाधाय हुत्वा चाज्येन मन्त्रवित् ।
शरभङ्गो महातेजाः प्रविवेश हुताशनम् ॥

ததோऽக்நிம் ஸுஸமாதாய ஹுத்வா சாஜ்யேந மந்த்ரவித் ।
ஶரபங்கோ மஹாதேஜா: ப்ரவிவேஶ ஹுதாஶநம் ॥ 36

தத: - அப்பொழுதே,
மந்த்ரவித் - வேதமறிந்தவரும்,
மஹாதேஜா: - மகாதேஜோவானுமாகிய
ஶரபங்க: - சரபங்க முனிவர்
அக்நிம் - அக்னியை
ஸுஸமாதாய - நன்கு வளர்த்து,
ஆஜ்யேந - நெய்யினால்
ஹுத்வா ச - ஹோமம் செய்துவிட்டு,

ஹுதாஶநம் - அக்கினியில்
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தார்.

तस्य रोमाणि केशांश्च ददाहाग्निर्महात्मनः ।
जीर्णां त्वचं तथास्थीनि यच्च मांसं सशोणितम् ॥
रामस्तु विस्मितो भ्रात्रा भार्यया च सहात्मवान् ॥

தஸ்ய ரோமாணி கேஶாம்ஶ்ச ததாஹாக்நிர் மஹாத்மந: ।
ஜீர்ணாம் த்வசம் ததாஸ்தீநி யச்ச மாம்ஸம் ஸஶோணிதம் ॥
ராமஸ்து விஸ்மிதோ ப்ராத்ரா பார்யயா ச ஸஹாத்மவான் ॥ 37

அக்நி: - அக்கினி
மஹாத்மந: - மகாத்மாவாகிய
தஸ்ய - அவரது
ரோமாணி - ரோமங்களையும்,
கேஶான் ச - மயிர்களையும்,
ஜீர்ணாம் - தளர்ந்த
த்வசம் - தோலையும்,
அஸ்தீநி ததா - எலும்புகளையும்,
ஸ ஶோணிதம் - ரத்தத்தோடுகூடிய
மாம்ஸம் யத் ச - மாம்ஸம் எதுவோ அதெல்லாவற்றையும்,
த தா ஹ - தஹிப்பித்தது.
ஆத்மவான் - மகாப்ராக்ஞராகிய
ராம: து - ஸ்ரீராமரும்,
ப்ராத்ரா - தம்பியோடும்,
பார்யயா ச - மனைவியோடும்,
ஸஹ - கூட
விஸ்மித: - ஆச்சரியமடைந்தார்.

स च पावकसंकाशः कुमारः समपद्यत ।
उत्थायाग्निचयात्तस्माच्छरभङ्गो व्यरोचत ॥

ஸ ச பாவகஸங்காஶ: குமார: ஸமபத்யத ।
உத்தாயாக்நிசயாத் தஸ்மாத் ஶரபங்கோ வ்யரோசத ॥ 38

ஸ: - அந்த
ஶரபங்க: ச - சரபங்க முனிவரும்,
பாவக ஸங்காஶ: - அக்னியை நிகர்த்த
குமார: - ஒரு தருணனாக
ஸமபத்யத - ஆனார்.
தஸ்மாத் - அந்த
அக்நிசயாத் - அக்கினிகுண்டத்திநின்று
உத்தாய - எழுந்துநின்று,
வ்யரோசத - தேஜோமயமாய் விளங்கினார்.

स लोकानाहिताग्नीनामृषीणां भावितात्मनाम् ।
देवानां च व्यतिक्रम्य ब्रह्मलोकं व्यरोहत ॥

ஸ லோகா நாஹிதாக்நீநாம் ருஷீணாம் பாவிதாத்மநாம் ।
தேவாநாம் ச வ்யதிக்ரம்ய ப்ரம்ஹலோகம் வ்யரோஹத ॥ 39

ஸ: - அவர்
ஆஹிதாக்நீநாம் - அக்கினிஹோத்ரிகளுடையவும்,
மஹாத்மநாம் - மகாத்மாக்களாகிய
ருஷீணாம் - ரிஷிகளுடையவும்,
தேவாநாம் ச - தேவர்களுடையவும்,
லோகாந் ச - உலகங்கள் எல்லாவற்றையும்,
வ்யதிக்ரம்ய - தாண்டி,
ப்ரஹ்ம லோகம் - பிரம்மலோகத்திற்கு
வ்யரோஹத - சென்றார்.

स पुण्यकर्मा भवने द्विजर्षभः पितामहं सानुचरं ददर्श ह ।
पितामहश्चापि समीक्ष्य तं द्विजं ननन्द सुस्वागतमित्युवाच ह ॥

ஸ புண்ய கர்மா பவனே த்விஜர்ஷப:
பிதாமஹம் ஸாநுசரம் ததர்ஶ ஹ ।
பிதாமஹஶ்சாபி ஸமீக்ஷ்ய தம் த்விஜம்
நநந்த ஸுஸ்வாகத மித்யுவாச ஹ ॥ 40

புண்யகர்மா - புண்ணியங்கள் செய்த
த்விஜர்ஷப: - பிராமணோத்தமராகும்
ஸ: - அவர்,
ஸாநுசரம் - பக்தர்களோடுகூட இருக்கும்
பிதாமஹம் - பிரம்மதேவனை
பவனே - அவரது இருப்பிடத்தில்
ததர்ஶ - கண்டார்.
ஹ - காண்!
பிதாமஹ: ச அபி - பிரம்மதேவரும்,
தம் - அந்த
த்விஜம் - அந்தணரை
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து,
நநந்த - சந்தோஷித்தார்.
ஸுஸ்வாகதம் - 'நல்வரவாகட்டும்'
இதி ஹ - என்றும்
உவாச - கேட்டருளினார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ஶரபங்க ப்ரம்ஹலோகப்ரஸ்தானம் நாம பஞ்சம: ஸர்க: ॥

ஷஷ்ட ஸர்க: - 6

शरभङ्गे दिवं याते मुनिसङ्घाः समागताः ।
अभ्यगच्छन्त काकुत्स्थं रामं ज्वलिततेजसम् ॥

ஶரபங்கே திவம் யாதே முனிஸங்கா: ஸமாகதா: ।
அப்யகச்சந்த காகுத்ஸ்தம் ராமம் ஜ்வலிததேஜஸம் ॥ 1

ஶரபங்கே - சரபங்க முனிவர்
திவம் - பிரம்மலோகம்
யாதே - சென்றபின்
முனிஸங்கா: - ரிஷிகணங்கள்
ஸமாகதா: - ஒன்றுகூடி
ஜ்வலித தேஜஸம் - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கும் தேஜஸ்ஸுடைய
காகுத்ஸ்தம் - காகுத்ஸவம்சத்தவராகிய
ராமம் - ஶ்ரீராமரை
அப்ய கச்சந்த - பார்க்கப் போனார்கள்.

वैखानसा वालखिल्याः संप्रक्षाला मरीचिपाः ।
अश्मकुट्टाश्च बहवः पत्राहाराश्च तापसाः ॥

வைகானஸா வாலகில்யா: ஸம்ப்ரக்ஷாலா மரீசிபா: ।
அஶ்மகுட்டாஶ்ச பஹவ: பத்ராஹாராஶ்ச தாபஸா: ॥ 2

दन्तोलूखलिनश्चैव तथैवोन्मज्जकाः परे ।
गात्रशय्या अशय्याश्च तथैवानवकाशिकाः ॥

தந்தோலூகலிநஶ்சைவ ததைவோன்மஜ்ஜகா: பரே ।
காத்ரஶய்யா அஶய்யாஶ்ச ததைவாநவகாஶிகா: ॥ 3

मुनयः सलिलाहारा वायुभक्षास्तथापरे ।
आकाशनिलयाश्चैव तथा स्थण्डिलशायिनः ॥

முனய: ஸலிலாஹாரா வாயுபக்ஷாஸ் ததாபரே ।
ஆகாஶ நிலயாஶ்சைவ ததா ஸ்தண்டில ஶாயின: ॥ 4

तथोर्ध्ववासिनो दान्तास्तथार्द्रपटवाससः ।
सजपाश्च तपोनित्यास्तथा पञ्चतपोऽन्विताः ॥

ததோர்த்வ வாஸிநோ தாந்தாஸ் ததார்த்ர படவாஸஸ: ।
ஸஜபாஶ்ச தபோ நித்யாஸ்ததா பஞ்ச தபோऽந்விதா: ॥ 5

सर्वे ब्राह्मया श्रिया जुष्टा दृढयोगाः समाहिताः ।
शरभङ्गाश्रमे राममभिजग्मुश्च तापसाः ॥

ஸர்வே ப்ராஹ்ம்யா ஶ்ரியா ஜுஷ்டா த்ருடயோகா: ஸமாஹிதா: ।
ஶர பங்காஶ்ரமே ராமமபிஜக்முஶ்ச தாபஸா: ॥ 6

வைகானஸா: - பகவானின் விரலிலிருந்து பிறந்தவர்களான 'வைகானஸர்'களென்பவர்களும்,
வாலகில்யா: - பகவானின் ரோமங்களிலிருந்துண்டாகிய 'வாலகில்யர்'களென்பவர்களும்,
ஸம்ப்ரக்ஷாலா: - ஸம்பிரக்ஷாலரென்பவர்களும்,
மரீசிபா: - மரீசிபர்களென்பவர்களும்,
அஶ்மகுட்டா: ச - அச்மகுட்டர்களென்பவர்களும்
பத்ர ஹாரா: ச - இலைகளைப் புசிக்கும்
பஹவ: - பல
தாபஸா: - தபஸ்விகளும்,
தந்தோலூகலிந: - தானியங்களைக் கொறித்து புசிக்கும் தந்தோலுகர்களென்பவர்களும்
உன்மஜ்ஜகா: ததா - கழுத்தளவு ஜலத்திலேயே நின்று தவம் செய்யும் உன்மஜ்ஜகர்களென்பவர்களும்,
காத்ர ஶய்யா: ஏவ - உடலையே படுக்கையாகக்கொண்ட காத்திரசய்யர்களென்பவர்களும்,
அஶய்யா: ச - படுக்கையே இல்லாத அசய்யரென்பவர்களும்,
அப்ராவகாஶகா: ததா ஏவ - வெட்டவெளியிலேயே தவம்புரியும் அப்ராவகாசகர்களென்பவர்களும்,
ஸலிலாஹாரா: - ஜலத்தையுணவாகக் கொண்டவர்களும்,
ததா - அப்படியே
அபரே - மற்றுமுள்ள
வாயுபக்ஷா: ச - வாயுவையேயுணவாகக் கொண்டவர்களும்,
ஆகாஶ நிலயா: ஏவ - ஆகாயத்திலேயே நிற்பவர்களும்,
ததா - அவ்வண்ணமே
ஸ்தண்டில ஶாயின: - தரையிலேயே படுப்பவர்களும்
ததா ஏவ - அவ்வண்ணமே
ஆர்த்ர படவாஸஸ: - ஈரத்துணியுடுப்பவர்களும்
ததா - அவ்வண்ணமே
பஞ்சதபோऽந்விதா: - பஞ்சாக்கினிதவம் செய்பவர்களும்,
தாந்தா: - ஜிதேந்திரியர்களும்,
வ்ரதோப வாஸிந: - விரதமும் உபவாஸமும் உடையவர்களும்,
ஸஜபா: ச - ஸதா ஜபம் செய்பவர்களும்,
தபோ நித்யா: - சதா தவம் செய்பவர்களுமான
த்ருடயோகா: - பரமாத்மயோகிகளாகிய
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,

ப்ராஹ்ம்யா - பிரம்ம
ஶ்ரியா - தேஜஸ்ஸால்
ஜுஷ்டா: ச - விளங்குகின்றவர்களாய்
ஸமாஹிதா: - ஏகாக்கிரசித்தமுடையவர்களாய்
பரே - ஸாதாரண
தாபஸா: ச - தபஸ்விகளும்
ஶரபங்காஶ்ரமே - சரபங்கரது ஆச்ரமத்தில்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அபிஜக்மு: - வந்துகண்டார்கள்.

अभिगम्य च धर्मज्ञा रामं धर्मभृतां वरम् ।
ऊचुः परमधर्मज्ञमृषिसङ्घाः समाहिताः ॥

அபிகம்ய ச தர்மஜ்ஞா ராமம் தர்ம ப்ருதாம் வரம் ।
ஊசு: பரம தர்மஜ்ஞம் ருஷிஸங்கா: ஸமாஹிதா: ॥ 7

தர்மஜ்ஞா - தருமமறிந்தவர்களும்,
ஸமாஹிதா: ச - பக்திமான்களுமான
ருஷிஸங்கா: - ரிஷிகணங்கள்,
தர்ம ப்ருதாம் - தருமமறிந்தவர்களில்
வரம் - சிறந்த
பரம தர்மஜ்ஞம் - பரமதருமக்ஞரான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அபிகம்ய - கண்டு,
ஊசு: - பின்வருமாறு சொன்னார்கள்.

त्वमिक्ष्वाकुकुलस्यास्य पृथिव्याश्च महारथ ।
प्रधानश्चासि नाथश्च देवानां मघवानिव ॥

த்வ மிக்ஷ்வாகு குலஸ்யாஸ்ய ப்ருதிவ்யாஶ்ச மஹாரத ।
ப்ரதானஶ்சாஸி நாதஶ்ச தேவாநாம் மகவாநிவ ॥ 8

மஹாரத - மஹாவீர!
தேவாநாம் - தேவர்களுக்கு
மகவாந் - இந்திரன்
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே,
த்வம் - தேவரீர்
ப்ருதிவ்யா: - உலகிற்கு
நாத: ச - நாதராகவும்,
அஸ்ய - இந்த
இக்ஷ்வாகு குலஸ்ய ச - இக்ஷ்வாகு குலத்திற்கு
ப்ரதான: ச - முதல்வராயும்
அஸி - இருக்கிறீர்.

विश्रुतस्त्रिषु लोकेषु यशसा विक्रमेण च ।
पितृव्रतत्वं सत्यं च त्वयि धर्मश्च पुष्कलः ॥

விஶ்ருத ஸ்த்ரிஷு லோகேஷு யஶஸா விக்ரமேண ச ।
பித்ரு வ்ரதத்வம் ஸத்யம் ச த்வயி தர்மஶ்ச புஷ்கல: ॥ 9

யஶஸா - புகழாலும்
விக்ரமேண ச - பராக்கிரமத்தாலும்,
த்ரிஷு லோகேஷு - மூன்றுலகங்களிலும்
விஶ்ருத: - பிரசித்தியாயிருக்கிறீர்.
த்வயி - தேவரீரிடத்தில்
தர்ம: - தருமம்
புஷ்கல: ச - குடிகொண்டிருக்கிறது.
பித்ருபக்தி: ச - பித்ருபக்தியுமப்படியேயிருக்கிறது.
ஸத்யம் ச - சத்தியமுமப்படியே இருக்கிறது.

त्वामासाद्य महात्मानं धर्मज्ञं धर्मवत्सलम् ।
अर्थित्वान्नाथ वक्ष्यामस्तच्च नः क्षन्तुमर्हसि ॥

த்வாமாஸாத்ய மஹாத்மானம் தர்மக்ஞம் தர்மவத்ஸலம் ।
அர்தித்வாந் நாத வக்ஷ்யாமஸ் தச்ச ந: க்ஷந்துமர்ஹஸி ॥ 10

நாத - லோகநாதனே!
தர்மக்ஞம் - தருமத்தையறிந்து
தர்மவத்ஸலம் - தருமத்தைப் பாதுகாக்கும்
மஹாத்மானம் - மகாத்மாவாகிய
த்வாம் - தேவரீரை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
அர்தித்வாத் - மனோரதமாகின்றபடியால்
வக்ஷ்யாம: - விண்ணப்பித்துக் கொள்ளுகிறோம்.
ந: - எங்களது
தத் ச - அவை எல்லாவற்றையும்
க்ஷந்தும் அர்ஹஸி - செவியிலேற்றருள வேண்டும்.

अधर्मस्तु महांस्तात भवेत्तस्य महीपतेः ।
यो हरेद्वलिषड्भागं न च रक्षति पुत्रवत्॥

அதர்மஸ்து மஹான் தாத பவேத்தஸ்ய மஹீபதே: ।
யோ ஹரேத் பலிஷட்பாகம் ந ச ரக்ஷதி புத்ரவத் ॥ 11

தாத - லோகபிதாவே!
ய: - எந்த ஒருவன்,
பலிஷட்பாகம் - ஆறிலொரு கடமையை
ஹரேத் - வாங்கிக்கொண்டு,

புத்ரவத் - மக்களைப்போல
ரக்ஷதி ச ந - ரக்ஷிக்கவுமில்லையோ,
தஸ்ய - அந்த
மஹீபதே: - மன்னனுக்கு
து - இதால்
அதர்ம: - பாவமானது
மஹான் - பெரிதாக
பவேத் - ஏற்படும்.

युञ्जानः स्वानिव प्राणान् प्राणैरिष्टान् सुतानिव ।
नित्ययुक्तः सदा रक्षन् सर्वान् विषयवासिनः ॥

யுஞ்ஜாந: ஸ்வாநிவ ப்ராணான் ப்ராணைரிஷ்டான் ஸுதாநிவ ।
நித்ய யுக்த: ஸதா ரக்ஷன் ஸர்வான் விஷயவாஸிந: ॥ 12

प्राप्नोति शाश्वतीं राम कीर्तिं स बहुवार्षिकीम् ।
ब्रह्मणः स्थानमासाद्य तत्र चापि महीयते ॥

ப்ராப்நோதி ஶாஶ்வதீம் ராம கீர்திம் ஸ பஹுவார்ஷிகீம் ।
ப்ரஹ்மண: ஸ்தாந மாஸாத்ய தத்ர சாபி மஹீயதே ॥ 13

ராம - ஸ்ரீராம!
விஷயவாஸிந: - குடிகள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
ஸதா - எக்காலத்திலும்
ஸ்வாந் - தனது
ப்ராணான் இவ - உயிரைப்போலவும்
ப்ராணை: - உயிரைவிட
இஷ்டான் - பிரியமான
ஸுதாந் இவ - மக்களைப்போலவும்,
நித்ய யுக்த: - எப்பொழுதும் தருமத்தில் பற்றுடையவனாயும்
யுஞ்ஜாந: - சரியாகவும்
ரக்ஷன் - பாதுகாக்கும்
ஸ: - அவன்
பஹுவார்ஷிகீம் - நீடூழிகாலம்.
ஶாஶ்வதீம் - அழியாது நிற்கும்.
கீர்திம் - புகழை
ப்ராப்நோதி - பெறுவான்.
ப்ரஹ்மண: - பிரம்மதேவரது
ஸ்தாநம் - லோகத்தை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
தத்ர அபி ச - அங்கேயும்
மஹீயதே - கௌரவிக்கப்படுகிறான்.

यत् करोति परं धर्मं मुनिर्मूलफलाशनः ।
तत्र राज्ञश्चतुर्भागः प्रजा धर्मेण रक्षतः ॥

யத் கரோதி பரம் தர்மம் முனிர் மூல பலாமந: ।
தத்ர ராஜ்ஞஶ் சதுர் பாக: ப்ரஜா தர்மேண ரக்ஷத: ॥ 14

மூல பலாமந: - கிழங்கையும், கனியையுமுணவாய்கொண்ட
முனி: - ஓர் ரிஷி
யத் - எதை
பரம் தர்மம் - சிறந்த தருமமாக
கரோதி - செய்கிறானோ,
தத்ர - அதில்,
ப்ரஜா: - பிரஜைகளை
தர்மேண - தருமநெறி வழுவாது
ரக்ஷத: - ரக்ஷிக்கும்
ராஜ்ஞ: - மன்னருக்கு
சதுர் பாக: - நாலிலொருபாகமுண்டு.

सोऽयं ब्राह्मणभूयिष्ठो वानप्रस्थगणो महान् ।
त्वन्नाथोऽनाथवद्राम राक्षसैर्वध्यते भृशम् ॥

ஸோऽயம் ப்ராஹ்மண பூயிஷ்டோ வானப்ரஸ்தகணோ மஹான் ।
த்வந்நாதோऽநாதவத் ராம ராக்ஷஸைர் வத்யதே ப்ருமம் ॥ 15

ராம - ஸ்ரீராம!
ஸ: - அப்படிப்பட்ட
அயம் - இந்த
ப்ராஹ்மண பூயிஷ்ட: - பிராமணர்களால் நிறைந்த
மஹான் - பெரிய
வானப்ரஸ்தகண: - முனிவர் கூட்டம்
த்வந்நாத: - தேவரீரை நாதராயுடையதாய்,
அநாதவத் - நாதனற்றதுபோல்
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
ப்ருமம் - மிகவும்
பாத்யதே - பாதிக்கப்படுகிறது.

एहि पश्य शरीराणि मुनीनां भावितात्मनाम् ।
हतानां राक्षसैर्घोरैर्बहूनां बहुधा वने ॥

ஏஹி பம்ய மரீராணி முனீநாம் பாவிதாத் மநாம் ।
ஹதாநாம் ராக்ஷஸைர் கோரைர் பஹூநாம் பஹுதா வனே ॥ 16

ஏஹி - எழுந்தருளும்.
வனே - காட்டில்
கோரை: - கொடிய

ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
பஹுதா - பலவாறாய்
ஹதாநாம் - இம்சிக்கப்பட்ட
பாவிதாத் மநாம் - பரமாத்மக்ஞானிகளாகிய
பஹூநாம் - பல
முனீநாம் - முனிவர்களுடைய
மரீராணி - சரீரங்களை
பம்ய - காண்க.

पम्पानदीनिवासानामनु मन्दाकिनीमपि ।
चित्रकूटालयानां च क्रियते कदनं महत् ॥

பம்பா நதீ நிவாஸாநாமநு மந்தாகிநீமபி ।
சித்ர கூடாலயாநாம் ச க்ரியதே கதனம் மஹத் ॥ 17

பம்பா நதீ நிவாஸாநாம் - பம்பாநதிக்கரையில் வஸிப்பவர்களுக்கும்,
சித்ரகூடாலயாநாம் ச - சித்ரகூடவாசிகளுக்கும்,
அநுமந்தாகிநீம் அபி - மந்தாகினி நதிக்கரையிலும்
மஹத் - பெரும்
கதனம் - தீங்கு
க்ரியதே - செய்யப்படுகிறது.

एवं वयं न मृष्यामो विप्रकारं तपस्विनाम् ।
क्रियमाणं वने घोरं रक्षोभिर्भीमकर्मभिः ॥

ஏவம் வயம் ந ம்ருஷ்யாமோ விப்ரகாரம் தபஸ்விநாம் ।
க்ரியமாணம் வனே கோரம் ரக்ஷோபிர் பீமகர்மபி: ॥ 18

தபஸ்விநாம் - தபஸ்விகளுக்கு
வனே - காட்டில்
பீமகர்மபி: - கொடிய தொழிலுடைய
ரக்ஷோபி: - அரக்கர்களால்
க்ரியமாணம் - விளைவிக்கப்படும்
கோரம் - கொடிய
விப்ரகாரம் - தீமையை
வயம் - நாங்கள்
ஏவம் - இப்படி
ம்ருஷ்யாம: ந - பொறுக்க மாட்டோம்.

ततस्त्वां शरणार्थं च शरण्यं समुपस्थिताः ।
परिपालय नो राम वध्यमानान्निशाचरैः ॥

ததஸ்த்வாம் மரணார்தம் ச மரண்யம் ஸமுபஸ்திதா: ।
பரிபாலய நோ ராம வத்யமாநாந் நிமாசரை: ॥ 19

ராம - ஸ்ரீராம!
தத: ச - ஆகையினால்தான்
ஶரணார்தம் - புகலிடம் தேடி
ஶரண்யம் - லோகசரண்யனாகும்
த்வாம் - தேவரீரை
ஸமுபஸ்திதா: - வந்தடைந்தோம்.
நிஶாசரை: - அரக்கர்களால்
வத்யமாநாந் - இம்சிக்கப்படும்
ந: - எங்களை
பரிபாலய - பாதுகாத்தருள்க.

परा त्वत्तो गतिर्वीर पृथिव्यां नोपपद्यते ।
परिपालय नः सर्वान् राक्षसेभ्यो नृपात्मज ॥

பரா த்வத்தோ கதிர்வீர ப்ருதிவ்யாம் நோபபத்யதே ।
பரிபாலய ந: ஸர்வான் ராக்ஷஸேப்யோ ந்ருபாத்மஜ ॥ 20

ந்ருபாத்மஜ - சக்கிரவர்த்தி திருக்குமார!
வீர - வீர!
ப்ருதிவ்யாம் - உலகில்
த்வத்த: - தேவரீரைவிட
பரா - வேறு
கதி: - புகுமிடம்
ந உபபத்யதே - இல்லை.
ந: - எங்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
ராக்ஷஸேப்ய: - அரக்கர்களிடமிருந்து
பரிபாலய - பாதுகாத்தருள்க.

एतच्छ्रुत्वा तु काकुत्स्थस्तापसानां तपस्विनाम् ।
इदं प्रोवाच धर्मात्मा सर्वानेव तपस्विनः ॥

ஏதத் ஶ்ருத்வா து காகுத்ஸ்தஸ்தாபஸாநாம் தபஸ்விநாம் ।
இதம் ப்ரோவாச தர்மாத்மா ஸர்வாநேவ தபஸ்விந: ॥ 21

தபஸ்விநாம் - பரிதாபநிலையில் இருக்கும்
தாபஸாநாம் - தபஸ்விகளுடைய
ஏதத் - இதற்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவிசாற்றி அருளிய
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்,
தபஸ்விந: - முனிவர்கள்
ஸர்வான் ஏவ - எல்லோரையும் பார்த்து
து - இவ்விஷயத்தில்
இதம் - பின்வருமாறு
ப்ரோவாச - பதிலளித்தார்.

नैवमर्हत मां वक्तुमाज्ञाप्योऽहं तपस्विनाम् ।
केवलेनात्मकार्येण प्रवेष्टव्यं मया वनम् ॥
विप्रकारमपाक्रष्टुं राक्षसैर्भवतामिमम् ॥

நைவமர்ஹத மாம் வக்துமாஜ்ஞாப்யோऽஹம் தபஸ்விநாம் ।
கேவலேநாத்ம கார்யேண ப்ரவேஷ்டவ்யம் மயா வனம் ।
விப்ரகாரமபாக்ரஷ்டும் ராக்ஷஸைர் பவதாமிமம் ॥ 22

மாம் - என்னிடம்
ஏவம் - இப்படி
வக்தும் அர்ஹத ந - குறையாய் பேசக்கூடாது.
அஹம் - நான்
தபஸ்விநாம் - தபஸ்விகளுக்கு
ஆஜ்ஞாப்ய: - குற்றேவல் புரிபவன்.
மயா - என்னால்
வனம் - வனமானது
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
பவதாம் - உங்களுடைய
இமம் விப்ரகாரம் - இந்த தீங்கை
அபாக்ரஷ்டும் - விலக்க,
கேவலேந - வேறு பிரயோஜனம் எதிர்பாராத,
ஆத்ம கார்யேண - சொந்தகாரியமாய்
ப்ரவேஷ்டவ்யம் - புகப்பட்டது.

पितुस्तु निर्देशकरः प्रविष्टोऽहमिदं वनम् ।
भवतामर्थसिद्ध्यर्थमागतोऽहं यदृच्छया ॥

பிதுஸ்து நிர்தேஶகர: ப்ரவிஷ்டோऽஹமிதம் வனம் ।
பவதாமர்த ஸித்த்யர்த மாகதோऽஹம் யத்ருச்சயா ॥ 23

அஹம் - நான்
இதம் - இப்பொழுது
பிது: - திருத்தந்தையினது
நிர்தேஶகர: து - ஆக்கினையை நிறைவேற்றுகிறவனாகவே
வனம் - காட்டிற்கு
ப்ரவிஷ்ட: - வந்தேன்.
அஹம் - நான்
பவதாம் - உங்களுடைய
அர்த ஸித்த்யர்தம் - மனோரதம் கைகூடுமாறு
யத்ருச்சயா - ஸ்வேச்சையாய்
ஆகத: - ஆயினேன்.

तस्य मेऽयं वने वासो भविष्यति महाफलः ॥
தஸ்ய மேऽயம் வனே வாஸோ பவிஷ்யதி மஹாபல: ॥ 24

தஸ்ய மே - அந்த எனது
வனே - காட்டில்

அயம் வாஸ: - இந்த வாஸமானது
மஹாபல: - பெரும்பயனுடையதாக
பவிஷ்யதி - ஆகும்.

तपस्विनां रणे शत्रून् हन्तुमिच्छामि राक्षसान् ।
पश्यन्तु वीर्यमृषयः सभ्रातुर्मे तपोधनाः ॥

தபஸ்விநாம் ரணே ஶத்ரூன் ஹந்துமிச்சாமி ராக்ஷஸான்।
பஶ்யந்து வீர்ய ம்ருஷய: ஸப்ராதுர் மே தபோதநா: ॥ 25

ரணே - போரில்
தபஸ்விநாம் - முனிவர்களுடைய
ஶத்ரூன் - சத்ருக்களாகிய
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
ஹந்தும் - வேரறுக்க
இச்சாமி - நினைத்திருக்கிறேன்.
தபோதநா: - தபோதனர்களாகிய
ருஷய: - ரிஷிகள்,
ஸப்ராது: - தம்பியுடனிருக்கும்
மே - எனது
வீர்யம் - பராக்கிரமத்தை
பஶ்யந்து - காணட்டும்.

दत्त्वाभयं चापि तपोधनानां धर्मे धृतात्मा सह लक्ष्मणेन ।
तपोधनैश्चापि सभाज्यवृत्तः सुतीक्ष्णमेवाभिजगाम वीरः ॥

தத்வாபயம் சாபி தபோதநாநாம்
தர்மே த்ருதாத்மா ஸஹ லக்ஷ்மணேன ।
தபோதநைஶ்சாபி ஸபாஜ்ய வ்ருத்த:
ஸுதீக்ஷ்ணமேவாபிஜகாம வீர: ॥ 26

தர்மே - தருமத்தில்
த்ருதாத்மா ச - உறுதியுடையவரும்,
வீர: - சூரரும்,
ஆர்ய வ்ருத்த: அபி - சிறந்த ஒழுக்கமுடையவருமாகிய அவர்,
தபோ தநா நாம் - முனிவர்களுக்கு
அபயம் தத்வா - அபயம் தந்தருளிவிட்டு,
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணனோடு
ஸஹ ச - கூடவும்
தபோதநை: - முனிவர்களோடு
ஸஹ அபி - கூடவும்
ஸுதீக்ஷ்ணம் ஏவ - ஸுதீக்ஷ்ணரிடமே,
அபிஜகாம - பிரயாணமானார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ரக்ஷோவத ப்ரதிஜ்ஞானம் நாம ஷஷ்ட: ஸர்க: ॥

ஸப்தம: ஸர்க: - 7

रामस्तु सहितो भ्रात्रा सीतया च परंतपः ।
सुतीक्ष्णस्याश्रमपदं जगाम सह तैर्द्विजैः ॥

ராமஸ்து ஸஹிதோ ப்ராத்ரா ஸீதயா ச பரந்தப:।
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்யாஶ்ரம பதம் ஜகாம ஸஹ தைர்த்விஜை: ॥ 1

பரந்தப: - சத்ருக்களை தபிக்கச்செய்யும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ராத்ரா - தம்பியோடும்
ஸீதயா ச - ஸீதாபிராட்டியாரோடும்
ஸஹித: து - கூடியும்
தை: - அந்த
த்விஜை: - அந்தணர்களோடு
ஸஹ - கூடவும்
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்ய - ஸுதீக்ஷ்ணருடைய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமத்தை நோக்கி
ஜகாம - நடந்தார்.

ते गत्वाऽदूरमध्वानं नदीस्तीर्त्वा बहूदकाः ।
ददर्श विपुलं शैलं महामेघमिवोन्नतम् ॥

தே கத்வாऽதூரமத்வானம் நதீஸ் தீர்த்வா பஹூதகா:।
ததர்ஶ: விபுலம் ஶைலம் மஹா மேகமிவோந்நதம் ॥ 2

தே - அவர்கள்
அதூரம் - அருகிலேயே
பஹூதகா: - ஏராள நீர் நிரம்பியோடும்
நதீ: - நதிகளை
தீர்த்வா - கடந்து,
அத்வானம் - நெடுந்தூரம்
கத்வா - நடந்து,
மஹாமேகம் இவ - பெரிய மேகம்போல்
உந்நதம் - உயர்ந்த
விபுலம் - பெரிய
ஶைலம் - மலையொன்றை
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.

ततस्तदिक्ष्वाकुवरौ संततं विविधैर्द्रुमैः ।
काननं तौ विविशतुः सीतया सह राघवौ ॥

ததஸ் ததிக்ஷ்வாகுவரௌ ஸந்ததம் விவிதைர்த்ருமை: ।
கானனம் தௌ விவிஶது: ஸீதயா ஸஹ ராகவௌ ॥ 3

தத:	- அனந்தரம்,
இக்ஷ்வாகு வரௌ	- இக்ஷ்வாகு குலோத்தமர்களாகிய
ராகவௌ	- ராமலக்ஷ்மணர்களான
தௌ	- அவ்விருவர்களும்
ஸீதயா ஸஹ	- ஸீதாபிராட்டியாரோடு கூடவே
விவிதை:	- பல
த்ருமை:	- மரங்களால்
ஸந்ததம்	- அடர்ந்த
தத்	- அங்கிருக்கும்
கானனம்	- ஒரு காட்டில்
விவிஶது:	- புகுந்தனர்கள்.

प्रविष्टस्तु वनं घोरं बहुपुष्पफलद्रुमम् ।
ददर्शाश्रममेकान्ते चीरमालापरिष्कृतम् ॥

ப்ரவிஷ்டஸ்து வனம் கோரம் பஹு புஷ்ப பலத்ருமம் ।
ததர்ஶாஶ்ரம மேகாந்தே சீரமாலா பரிஷ்க்ருதம் ॥ 4

கோரம்	- பயங்கரமாயிருக்கும்
வனம்	- வனத்தில்
ப்ரவிஷ்ட: து	- புகுந்த அவர்
ஏகாந்தே	- ஏகாந்தமான இடத்தில்
பஹுபுஷ்ப பலத்ருமம்	- ஏராளமாகிய புஷ்பங்களையும் பழங்களையும் உடைய மரங்களோடிருக்கிறதும்
சீர மாலா பரிஷ்க்ருதம்	- பல மரவுரிகளால் நிறைந்திருக்கின்றதுமான
ஆஶ்ரமம்	- ஆச்ரமத்தை
ததர்ஶ	- கண்டார்.

तत्र तापसमासीनं मलपङ्कजटाधरम् ।
रामः सुतीक्ष्णं विधिवत्तपोधनमभाषत ॥

தத்ர தாபஸமாஸீநம் மலபங்கஜடாதரம் ।
ராம: ஸுதீக்ஷ்ணம் விதிவத் தபோதநமபாஷத ॥ 5

ராம:	- ஸ்ரீராமர்
தத்ர	- அவ்விடத்தில்
தபோவ்ருத்தம்	- தபத்தால் பெரியவரும்
மலபங்க ஜடாதரம்	- பக்வம் செய்யப்பட்ட மடித்தோலால் மறைக்கப்பட்ட ஜடாதாரியாய்
ஆஸீநம்	- வீற்றிருக்கும்
ஸுதீக்ஷ்ணம்	- ஸுதீக்ஷ்ண
தாபஸம்	- முனிவரைப் பார்த்து
விதிவத்	- முறைப்படி
அபாஷத	- பின்வருமாறு தெரிவித்துக் கொண்டார்.

रामोऽहमस्मि भगवन् भवन्तं द्रष्टुमागतः ।
तन्माभिवद धर्मज्ञ महर्षे सत्यविक्रम ॥

ராமோऽஹமஸ்மி பகவன் பவந்தம் த்ரஷ்டு மாகத: ।
தன் மாபிவத தர்மஜ்ஞ மஹர்ஷே ஸத்யவிக்ரம ॥ 6

தர்மஜ்ஞ	- 'தருமக்ஞராகிய
ஸத்ய விக்ரம	- வீண்போகா சக்தி படைத்த
மஹர்ஷே	- மாமுனிவரே
அஹம்	- நான்
ராம: அஸ்மி	- ராமன் என்பவன்;
பவந்தம்	- தேவரீரை
த்ரஷ்டும்	- தரிசிக்க
ஆகத:	- வந்திருக்கிறேன்.
பகவன்	- பகவானே!
த்வம்	- தேவரீர்
மா	- அடியேனைப் பார்த்து
அபிவத	- சம்பாஷணை செய்தருளும்.'

स निरीक्ष्य ततो वीरं रामं धर्मभृतां वरम् ।
समाश्लिष्य च बाहुभ्यामिदं वचनमब्रवीत् ॥

ஸ நிரீக்ஷ்ய ததோ வீரம் ராமம் தர்மப்ருதாம் வரம் ।
ஸமாஶ்லிஷ்ய ச பாஹுப்யாமிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 7

தத:	- அப்பொழுது
ஸ:	- அவர்,
வீரம்	- வீரரும்,
தர்ம ப்ருதாம்	- தருமாத்மாக்களுக்குள்
வரம் ச	- உத்தமருமாகிய
ராம	- ஸ்ரீராமரை
நிரீக்ஷ்ய	- பார்த்து,
பாஹுப்யாம்	- இரு கரங்களாலும்
ஸமாஶ்லிஷ்ய	- தழுவியணைத்து,
இதம்	- பின்வரும்
வசனம்	- மொழியை
அப்ரவீத்	- மொழிந்தார்.

स्वागतं खलु ते वीर राम धर्मभृतां वर ।
आश्रमोऽयं त्वया प्राप्तः सनाथ इव सांप्रतम् ॥

ஸ்வாகதம் கலு தே வீர ராம தர்மப்ருதாம் வர ।
ஆஶ்ரமோऽயம் த்வயா ப்ராப்த: ஸநாத இவ ஸாம்ப்ரதம் ॥ 8

வீர - 'வீரனே!
தர்ம ப்ருதாம் வர - தருமாத்மாக்களுள் உத்தமனே!
ராம - ஸ்ரீராம!
தே ஸ்வாகதம் - உனது வரவால் தன்யனானேன்.
த்வயா - உன்னால்
ப்ராப்த: - வந்தடையப்பட்டதாகிய
அயம் - இந்த
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமமானது
கலு - அப்பாக்கியத்தால்
ஸாம்ப்ரதம் - இப்பொழுதுதான்
இவ - முற்றிலும்
ஸநாத: - நாதனையுடையதாகிறது.

प्रतीक्षमाणस्त्वामेव नारोहेऽहं महायशः ।
देवलोकमितो वीर देहं त्यक्त्वा महीतलात् ॥

ப்ரதீக்ஷமாணஸ்த்வாமேவ நாரோஹேऽஹம் மஹாயஶ: ।
தேவ லோகமிதோ வீர தேஹம் த்யக்த்வா மஹீதலாத் ॥ 9

வீர - 'தருமவீரனென
மஹாயஶ: - பெரும்புகழ் படைத்தவனே!
த்வாம் ஏவ - உன்னையே
ப்ரதீக்ஷமாண: - எதிர்பார்த்துக்கொண்டு
அஹம் - நான்,
இத: - இந்த
மஹீதலாத் - பூமியினின்று
தேஹம் - உடலை
த்யக்த்வா - நீத்து,
தேவலோகம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
ஆரோஹே ந - செல்லாதிருக்கிறேன்.

चित्रकूटमुपादाय राज्यभ्रष्टोऽसि मे श्रुतः ॥

சித்ர கூடமுபாதாய ராஜ்ய ப்ரஷ்டோऽஸி மே ஶ்ருத: । 10

ராஜ்ய ப்ரஷ்ட: - 'ராஜ்யத்தினின்று வெளிப்போந்து
சித்ரகூடம் - சித்ரகூடத்திற்கு
அநுப்ராப்த: அஸி - நீ வந்திருக்கிறாய் என்பது
மே - எனக்கு
ஶ்ருத: - முன்னமே தெரியும்.

इहोपयातः काकुत्स्थ देवराजः शतक्रतुः ।
उपागम्य च मां देवो महादेवः सुरेश्वरः ॥
सर्वाँल्लोकाञ्जितानाह मम पुण्येन कर्मणा ॥

இஹோபயாத: காகுத்ஸ்த தேவராஜ: ஶதக்ரது: ।
உபாகம்ய ச மாம் தேவோ மஹாதேவ: ஸுரேஶ்வர: ॥
ஸர்வாந்ல்லோகாஞ்ஜிதாநாஹ மம புண்யேன கர்மணா ॥ 11.

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
ஶதக்ரது: - நூறு யாகங்கள் செய்த
தேவராஜ - இந்திரன்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
உபயாத: - வந்திருந்தான்.
ஸுரேஶ்வர: - தேவநாதனும்,
மஹாதேவ: - தேவோத்தமனுமான
தேவ: - இந்திரன்
உபாகம்ய ச - வந்ததும்,
மம - எனது
புண்யேன - புண்ணிய
கர்மணா - செயலால்
லோகான் - உலகங்கள்
ஸர்வாந் - எல்லாமும்
ஜிதாந் - சித்திக்கப்பட்டனவென
மே - எனக்கு
ஆஹ - சொன்னான்.

तेषु देवर्षिजुष्टेषु जितेषु तपसा मया ।
मत्प्रसादात् सभार्यस्त्वं विहरस्व सलक्ष्मणः ॥

தேஷு தேவர்ஷி ஜுஷ்டேஷு ஜிதேஷு தபஸா மயா ।
மத் ப்ரஸாதாத் ஸபார்யஸ்த்வம் விஹரஸ்வ ஸலக்ஷ்மண: ॥ 12.

மயா - 'என்னால்
தபஸா - தவங்கொண்டு
ஜிதேஷு - சம்பாதிக்கப்பட்ட,
தேவர்ஷி ஜுஷ்டேஷு - தேவரிஷிகள் வசிக்கும்
தேஷு - அவைகளில்
மத் ப்ரஸாதாத் - என் க்ஷேமத்தின் பொருட்டு
த்வம் - நீ
ஸபார்ய: - மனைவியோடும்
ஸ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணனோடும்
விஹரஸ்வ - வசிப்பாயாக.'

तमुग्रतपसा युक्तं महर्षिं सत्यवादिनम् ।
प्रत्युवाचात्मवान् रामो ब्रह्माणमिव वासवः ॥

தமுக்ரதபஸா யுக்தம் மஹர்ஷிம் ஸத்யவாதினம் ।
ப்ரத்யுவாசாத்மவான் ராமோ ப்ரஹ்மாணமிவ வாஸவ: ॥ 13

ஆத்மவான் - மகாக்ஞானியாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
உக்ர தபஸா - உக்ரமான தபஸோடு
யுக்தம் - விளங்கியவரும்
ஸத்யவாதினம் - உள்ளபடி உரைசெய்பவருமான
தம் - அந்த
மஹர்ஷிம் - மஹரிஷியைப் பார்த்து
ப்ரஹ்மாணம் - பிரம்மதேவரிடம்
கஶ்யப: - கச்யபமகரிஷி
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

अहमेवाहरिष्यामि स्वयं लोकान् महामुने ।
आवासं त्वहमिच्छामि प्रदिष्टमिह कानने ॥

அஹமேவாஹரிஷ்யாமி ஸ்வயம் லோகான் மஹாமுனே ।
ஆவாஸம் த்வஹமிச்சாமி ப்ரதிஷ்டமிஹ கானனே ॥ 14

மஹாமுனே - 'முனிவர்பெருமானே!
லோகான் - உலகங்களை
அஹம் ஏவ - நானே
ஸ்வயம் - தானாக
ஆஹரிஷ்யாமி - ஏற்றுக்கொள்ளுகிறேன்.
அஹம் - நான்
இஹ - இப்பொழுது
கானனே - காட்டில்
ப்ரதிஷ்டம் - தேவரீரால் குறிப்பிடப்பட்ட
ஆவாஸம் து - ஓர் வாஸஸ்தலத்தை மட்டுமே
இச்சாமி - வேண்டுகிறேன்.

भवान् सर्वत्र कुशलः सर्वभूतहिते रतः ।
आख्यातः शरभङ्गेण गौतमेन महात्मना ॥

பவான் ஸர்வத்ர குஶல: ஸர்வபூதஹிதே ரத: ।
ஆக்யாத: ஶரபங்கேண கௌதமேன மஹாத்மநா ॥ 15

பவான் - 'தேவரீர்
ஸர்வத்ர - எல்லா விஷயத்திலும்

குஶல: - சமர்த்தர் எனவும்,
ஸர்வ பூதஹிதே - எல்லாப் பிராணிகளின் நன்மையில்
ரத: - ஊக்கமுடையவரெனவும்,
கௌதமேன - கௌதமவம்சத்திலுள்ள
மஹாத்மநா - மகாத்மாவாகிய
ஶரபங்கேண - சரபங்கரால்
ஆக்யாத: - தெரிவிக்கப்பட்டிருக்கிறது.'

एवमुक्तस्तु रामेण महर्षिर्लोकविश्रुतः ।
अब्रवीन्मधुरं वाक्यं हर्षेण महताप्लुतः ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண மஹர்ஷிர் லோகவிஶ்ருத: ।
அப்ரவீன் மதுரம் வாக்யம் ஹர்ஷேண மஹதா ப்லுத: ॥ 16

லோக விஶ்ருத: - திரிலோகப் பிரசித்திபெற்ற
மஹர்ஷி: - முனிவர்பெருமான்,
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டவராய்
மஹதா - அதிக
ஹர்ஷேண - சந்தோஷத்தால்
ஆப்லுத: து - உள்ளம் பூரித்தவராகி
மதுரம் - மதுரமான
வாக்யம் - வாக்யத்தை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अयमेवाश्रमो राम गुणवान् रम्यतामिह ।
ऋषिसङ्घानुचरितः सदा मूलफलान्वितः ॥

அயமேவாஶ்ரமோ ராம குணவான் ரம்யதாமிஹ ।
ரிஷிஸங்காநுசரித: ஸதா மூல பலாந்வித: ॥ 17

ராம - 'ஸ்ரீராம!
ரிஷி ஸங்காநு சரித: - ரிஷிக்கூட்டங்களால் நிறையப்பெற்றதும்,
ஸதா - எக்காலத்திலும்
மூலபலாயுத: - கிழங்குகளும் பழங்களும் நிரம்பியுள்ளதுமான
அயம் - இந்த
ஆஶ்ரம: ஏவ - ஆச்ரமம்தான்
குணவான் - ஏற்றது.
இஹ - இங்கேயே
ரம்யதாம் - எழுந்தருளப்படட்டும்.

इममाश्रममागम्य मृगसङ्घा महीयसः ।
अटित्वा प्रतिगच्छन्ति लोभयित्वाकुतोभयाः ॥
नान्यो दोषो भवेदत्र मृगेभ्योऽन्यत्र विद्धि वै ॥

இம மாஶ்ரம மாகம்ய ம்ருகஸங்கா மஹீயஸ: ।
அடித்வா ப்ரதி கச்சந்தி லோபயித்வாகுதோபயா: ।
நான்யோ தோஷோ பவேதத்ர ம்ருகேப்யோऽந்யத்ர வித்திவை ॥ 18

மஹாயஶ: - 'பெரும்புகழ் பெற்றவனே!
ம்ருக ஸங்கா: - மான்கூட்டங்கள்
அகுதோபயா: - எதற்கும் பயப்படாதவைகளாய்
இமம் - இந்த
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்குள்
ஆகம்ய - நுழைந்து,
அடித்வா - திரிந்து,
லோபயித்வா - குலைத்துவிட்டு,
ப்ரதி கச்சந்தி - திரும்பிப் போய்விடுகின்றன.
ம்ருகேப்ய: - மான்களைத் தவிர
அந்யத்ர - வேறிடத்திலிருந்து
அன்ய: - வேறு
தோஷ: - தீங்கு
அத்ர - இவ்விடத்தில்
பவேத் ந வை - உண்டாகாதென்று
வித்தி - நீ அறிவாயாக.'

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य महर्षेर्लक्ष्मणाग्रजः ।
उवाच वचनं धीरो विकृष्य सशरं धनुः ॥

தத் ஶ்ருத்வா வசனம் தஸ்ய மஹர்ஷேர் லக்ஷ்மணாக்ரஜ: ।
உவாச வசனம் தீரோ விக்ருஷ்ய ஸஶரம் தநு: ॥ 19

லக்ஷ்மணாக்ரஜ: - லக்ஷ்மணனின் தமயனாகும்
தீர: - தீரராகுமவர்
ஸஶரம் - பாணத்தோடு கூடிய
தநு: - வில்லை
விக்ருஷ்ய - சற்று வளைத்துக்கொண்டு,
தஸ்ய மஹர்ஷே: - அந்த மகரிஷியினது
தத் வசனம் - அந்த வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

तानहं सुमहाभाग मृगसङ्घान् समागतान् ।
हन्यां निशितधारेण शरेणाशनिवर्चसा ॥

தாநஹம் ஸுமஹாபாக ம்ருகஸங்கான் ஸமாகதான் ।
ஹன்யாம் நிஶித தாரேண ஶரேணாஶநிவர்சஸா ॥ 20

ஸுமஹாபாக - 'மஹா புண்யாத்மாவே
ஸமாகதான் - இவ்விடம் வரும்
தான் - அந்த
ம்ருக ஸங்கான் - மான் கூட்டங்களை
அஶநி வர்சஸா - இடிபோன்ற ஒளியுடையதும்
நிஶித தாரேண - கூர்முனையுடையதுமான
ஶரேண - ஒரு பாணத்தால்
அஹம் - நான்
ஹன்யாம் - கொல்ல வேண்டியிருக்கும்.

भवांस्तत्राभिषज्येत किं स्यात् कृच्छ्रतरं ततः ।
एतस्मिन्नाश्रमे वासं चिरं तु न समर्थये ॥

பவாந் தத்ராபிஷஜ்யேத கிம் ஸ்யாத் க்ருச் ச்ரதரம் தத: ।
ஏதஸ்மிந்நாஶ்ரமே வாஸம் சிரம் து ந ஸமர்தயே ॥ 21

தத்ர - 'அவ்விஷயத்தில்
பவாந் - தேவரீர்
அபிஷஜ்யேத - அவமானப்படுத்தப்படுவீர்.
தத: - அதைக்காட்டிலும்
க்ருச்ச்ரதரம் - பெரும் கஷ்டம்
கிம் ஸ்யாத் - என்னவிருக்கிறது?
து - ஆகையால்
ஏதஸ்மிந் - இந்த
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
சிரம் - வெகுகாலம்
வாஸம் - வஸிக்க
ஸமர்தயே ந - நானேற்றுகொள்ளமுடியாதிருக்கிறேன்.'

तमेवमुक्त्वा वरदं रामः सन्ध्यामुपागमत् ॥

தமேவ முக்த்வோ பரமம் ராம: ஸந்த்யா முபாவிஶத் ॥ 22

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
வரதம் - புண்யாத்மாவாகும்
தம் - அவருக்கு
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ஸந்த்யாம் - சந்தியாவந்தனத்திற்கு
உபாகமத் - சென்றார்.

अन्वास्य पश्चिमां सन्ध्यां तत्र वासमकल्पयत् ।
सुतीक्ष्णस्याश्रमे रामस्सीतया लक्ष्मणेन च ॥

அன்வாஸ்ய பஶ்சிமாம் ஸந்த்யாம் தத்ர வாஸமகல்பயத்।
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்யாஶ்ரமே ராம ஸீதயா லக்ஷ்மணேன ச ॥ 23

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸீதயா - ஸீதாபிராட்டியாரோடும்,
லக்ஷ்மணேன ச - லக்ஷ்மணரோடும்,
பஶ்சிமாம் - சாயங்கால
ஸந்த்யாம் - சந்த்யையை
அன்வாஸ்ய - செய்துமுடித்து,
தத்ர - அந்த,
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்ய - ஸுதீக்ஷ்ணரது
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
வாஸம் - இரவுகழிக்க
அகல்பயத் - தீர்மானித்தார்.

ततः शुभं तापसभोज्यमन्नं स्वयं सुतीक्ष्णः पुरुषर्षभाभ्याम् ।
ताभ्यां सुसत्कृत्य ददौ महात्मा सन्ध्यानिवृत्तौ रजनीमवेक्ष्य ॥

தத: ஶுபம் தாபஸ போஜ்ய மந்நம்
ஸ்வயம் ஸுதீக்ஷ்ண: புருஷர்ஷபாப்யாம்।
தாப்யாம் ஸுஸத்க்ருத்ய ததௌ மஹாத்மா
ஸந்த்யாநிவ்ருத்தௌ ரஜநீம் அவேக்ஷ்ய ॥ 24

மஹாத்மா - மகாத்மாவாகும்
ஸுதீக்ஷ்ண: - ஸுதீக்ஷ்ண முனிவர்,
ரஜநீம் நிரீக்ஷ்ய - இரவை முன்னிட்டு,
தத: - அப்பொழுது
ஸந்த்யா நிவ்ருத்தௌ - சந்தியாவந்தனம் செய்து திரும்பியவர்களை
ஸுஸத்க்ருத்ய - நன்குபசரித்து,
புருஷர்ஷபாப்யாம் - புருஷோத்தமர்களாகிய
தாப்யாம் - அவ்விருவர்களுக்கும்
தாபஸ போஜ்யம் - தபசிகள் புஜிக்கத்தக்க
ஶுபம் அந்நம் - ஏற்ற உணவை
ஸ்வயம் - தானே
ததௌ - அளித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸுதீக்ஷ்ண ஆஶ்ரமோ நாம ஸப்தம: ஸர்க: ॥

அஷ்டம: ஸர்க: - 8

रामस्तु सहसौमित्रिः सुतीक्ष्णेनाभिपूजितः ।
परिणाम्य निशां तत्र प्रभाते प्रत्यबुध्यत ॥

ராமஸ்து ஸஹஸௌமித்ரி: ஸுதீக்ஷ்ணேநாபிபூஜித:।
பரிணாம்ய நிஶாம் தத்ர ப்ரபாதே ப்ரத்யபுத்யத ॥ 1

ஸுதீக்ஷ்ணேந - ஸுதீக்ஷ்ண முனிவரால்
அபிபூஜித: து - கொண்டாடப்பட்டவரும்,
ஸஹ ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணரோடுகூடவிருந்தவருமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தத்ர - அவ்விடத்தில்
நிஶாம் - இரவை
பரிணாம்ய - கழித்து,
ப்ரபாதே - அதிகாலையில்
ப்ரத்யபுத்யத - துயிலுணர்ந்தார்.

उत्थायं तु यथाकालं राघवः सह सीतया ।
उपास्पृशत् सुशीतेन जलेनोत्पलगन्धिना ॥

உத்தாய து யதாகாலம் ராகவ: ஸஹ ஸீதயா।
உபாஸ்ப்ருஶத் ஸுஶீதேந ஜலேநோத்பலகந்திநா ॥ 2

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
யதாகாலம் - ஏற்றகாலத்தில்
உத்தாய - எழுந்து,
து - உடனே
உத்பல கந்திநா - கருநெய்தல்மலர் மணம் பொருதியதும்
ஸுஶீதேந - மிக குளிர்ந்ததுமான
ஜலேந - ஜலத்தில்
உபஸ்ப்ருஶத் - ஸ்நானம் செய்தார்.

अथ तेऽग्निं सुरांश्चैव वैदेही रामलक्ष्मणौ ।
कल्यं विधिवदभ्यर्च्य तपस्विशरणे वने ॥

அத தேऽக்நிம் ஸுராம்ஶ்சைவ வைதேஹீ ராமலக்ஷ்மணௌ।
கல்யம் விதிவதப்யர்ச்ய தபஸ்வி ஶரணே வனே ॥ 3

தே - அந்த
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களும்
வைதேஹீ - வைதேஹியாரும்,
அத - அப்பொழுது

கல்யம் - ஏற்றகாலத்தில்
விதிவத் - முறைப்படி,
அக்நிம் ச - அக்னிபகவானையும்,
ஸுரான் ஏவ - தேவதைகளையும்,
தபஸ்விஶரணே - தபஸ்விகள் வசிக்கும்
வனே - காட்டில்
அப்யர்ச்ய - ஆராதித்தனர்.

उदयन्तं दिनकरं दृष्ट्वा विगतकल्मषाः ।
सुतीक्ष्णमभिगम्येदं श्लक्ष्णं वचनमब्रुवन् ॥

உதயந்தம் தினகரம் த்ருஷ்ட்வா விகதகல்மஷா: ।
ஸுதீக்ஷ்ண மபிகம்யேதம் ஶ்லக்ஷ்ணம் வசனமப்ருவன் ॥ 4

விகத கல்மஷா: - மாசற்றவர்களாகும் அவர்கள்
தினகரம் உதயந்தம் - சூரியனுதித்ததை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸுதீக்ஷ்ணம் - ஸுதீக்ஷ்ண முனிவரை
அபிகம்ய - அணுகி,
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
ஶ்லக்ஷ்ணம் - விநயமாய்
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

सुखोषिताः स्म भगवंस्त्वया पूज्येन पूजिताः ।
आपृच्छामः प्रयास्यामो मुनयस्त्वरयन्ति नः ॥

ஸுகோஷிதா: ஸ்ம பகவன் த்வயா பூஜ்யேன பூஜிதா: ।
ஆப்ருச்சாம: ப்ரயாஸ்யாமோ முனயஸ் த்வரயந்தி ந: ॥ 5

பகவன் - 'பகவானே!
பூஜ்யேன - பூஜ்ஜியராகிற
த்வயா - தேவரீரால்
பூஜிதா: - பெருமைப்படுத்தப்பட்டு
ஸுகோஷிதா: ஸ்ம - இரவை சுகமே கழித்தோம்.
ந: - எங்களை
முனய: - முனிவர்கள்
த்வரயந்தி - அவசரப்படுத்துகின்றார்கள்.
ப்ரயாஸ்யாம: - நாங்கள் புறப்பட்டு போகின்றோம்,
ஆப்ருச்சாம: - விடைகேட்டுக் கொள்ளுகிறோம்.

त्वरामहे वयं द्रष्टुं कृत्स्नमाश्रममण्डलम् ।
ऋषीणां पुण्यशीलानां दण्डकारण्यवासिनाम् ॥

த்வராமஹே வயம் த்ரஷ்டும் க்ருத்ஸ்நமாஶ்ரம மண்டலம் ।
ருஷீணாம் புண்யஶீலாநாம் தண்டகாரண்ய வாஸிநாம் ॥ 6

வயம் - 'நாங்கள்
புண்யஶீலாநாம் - புண்ணியானுஷ்டானமுடைய
தண்ட காரண்ய வாஸிநாம் - தண்டகாரண்ய வாசிகளாகிய
ருஷீணாம் - முனிவர்களுடைய
ஆஶ்ரம மண்டலம் - ஆச்ரமவரிசைகள்
க்ருத்ஸ்நம் - எல்லாவற்றையும்
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
த்வராமஹே - அவசரப்படுகிறோம்.

अभ्यनुज्ञातुमिच्छामः सहैभिर्मुनिपुंगवैः ।
धर्मनित्यैस्तपोदान्तैर्विशिखैरिव पावकैः ॥

அப்யநுக்ஞாது மிச்சாம: ஸஹைபிர் முனிபுங்கவை: ।
தர்ம நித்யைஸ் தபோ தாந்தைர் விஶிகைரிவ பாவகை: ॥ 7

தர்ம நித்யை: - 'ஸதா தருமத்திலேயே காலங்கழிக்கும்
தபோ தாந்தை: - தவத்தாலுலகப்பற்றையழித்தவர்களும்,
விஶிகை: - ஜ்வாலையற்ற
பாவகை: இவ - அக்னிபோன்றவர்களுமான
ஏபி: - இந்த
முனிபுங்கவை: - மகரிஷிகளோடு
ஸஹ - கூட
அப்யநுக்ஞாதும் - செல்ல விடையளிக்க
இச்சாம: - பிரார்த்திக்கின்றோம்.

अविषह्यातपो यावत् सूर्यो नातिविराजते ।
अमार्गेणागतां लक्ष्मीं प्राप्येवान्वयवर्जितः ॥

அவிஷஹ்யாதபோ யாவத் ஸூர்யோ நாதி விராஜதே ।
அமார்கேணாகதாம் லக்ஷ்மீம் ப்ராப்யேவான்வயவர்ஜித :॥ 8

तावदिच्छामहे गन्तुमित्युक्त्वा चरणौ मुनेः ।
ववन्दे सहसौमित्रिः सीतया सह राघवः ॥

தாவதிச்சாமஹே கந்து மித்யுக்த்வா சரணௌ முனே: ।
வவந்தே ஸஹ ஸௌமித்ரி: ஸீதயா ஸஹ ராகவ: ॥ 9

அன்வய வர்ஜித: - 'கிழக்குமேற்கில் சாய்ந்திராதவனாய்
அமார்கேண - உச்சியிலிருப்பதால்
ஆகதாம் - விளையும்
லக்ஷ்மீம் - காந்தியை

இவ - முற்றிலும்
ப்ராப்ய - அடைந்து,
ஸூர்ய: - சூர்யபகவான்
அவிஷஹ்யா தப: - சஹிக்கமுடியாது கொளுத்துகிறவனாய்
அதி விராஜதே ந - விளங்காதிருக்கிறது,
யாவத் தாவத் - எதற்குள்ளோ அதன் முன்னையே
கந்தும் - பிரயாணமாக
இச்சாமஹே - நினைக்கின்றோம்'
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
ஸஹ ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணரோடும்,
ஸீத்யா ஸஹ - ஸீதாப்பிராட்டியாரோடும்,
முனே: - முனிவரது
சரணௌ - திருவடிகளில்
வவந்தே - விழுந்து சேவித்தனர்.

तौ संस्पृशन्तौ चरणावुत्थाप्य मुनिपुङ्गवः ।
गाढमालिङ्ग्य सस्नेहमिदं वचनमब्रवीत् ॥

தௌ ஸம்ஸ்ப்ருஶந்தௌ சரணாவுத்தாப்ய முனிபுங்கவ: ।
காடமாலிங்க்ய ஸஸ்நேஹமிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 10

முனிபுங்கவ: - முனிவர்பெருமான்
சரணௌ - திருவடிகளில்
ஸம்ஸ்ப்ருஶந்தௌ - விழுந்துசேவிக்கும்
தௌ - அவ்விருவர்களையும்
உத்தாப்ய - எழுப்பி,
காடம் - இறுக
ஆலிங்க்ய - தழுவியணைத்து,
ஸஸ்நேஹம் - அன்புடனிருக்கும்
இதம் வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अरिष्टं गच्छ पन्थानं राम सौमित्रिणा सह ।
सीतया चानया सार्धं छाययेवानुवृत्तया ॥

அரிஷ்டம் கச்ச பந்தானம் ராம ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ஸீதயா சாநயா ஸார்தம் சாயயேவாநுவ்ருத்தயா ॥ 11

ராம - 'ஸ்ரீராம!
சாயயா இவ - நிழல்போல்
அநுவ்ருத்தயா - கூடவே வந்துகொண்டிருக்கும்,

அநயா - இந்த
ஸீதயா - ஸீதையோடு
ஸார்தம் - கூடவும்,
ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணனோடு
ஸஹ ச - கூடவும்,
பந்தானம் - போகும்வழியில்
அரிஷ்டம் - ஸுகமாய்
கச்ச - செல்வாயாக.

पश्याश्रमपदं रम्यं दण्डकारण्यवासिनाम् ।
एषां तपस्विनां वीर तपसा भावितात्मनाम् ॥

பஶ்யாஶ்ரம பதம் ரம்யம் தண்டகாரண்யவாஸிநாம் ।
ஏஷாம் தபஸ்விநாம் வீர தபஸா பாவிதாத்மநாம் ॥ 12

வீர - 'வீர!
தபஸா - தவத்தால்
பாவிதாத்மநாம் - ஆத்மக்ஞானமடைந்த
தண்ட காரண்ய வாஸிநாம் - தண்டகாரண்யவாஸிகளாகிய
ஏஷாம் - இந்த
தபஸ்விநாம் - முனிவர்களுடைய
ரம்யம் - அழகிய
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமவரிசையை
பஶ்ய - போய்ப்பார்.

सप्राज्यफलमूलानि पुष्पितानि वनानि च ।
प्रशान्तमृगयूथानि शान्तपक्षिगणानि च ॥

ஸப்ராஜ்ய பல மூலாநி புஷ்பிதாநி வநாநி ச ।
ப்ரஶாந்த ம்ருக யூதாநி ஶாந்த பக்ஷிகணாநி ச ॥ 13

फुल्लपङ्कजषण्डानि प्रसन्नसलिलानि च ।
कारण्डवविकीर्णानि तटाकानि सरांसि च ॥

புல்லபங்கஜ ஷண்டாநி ப்ரஸந்ந ஸலிலாநி ச ।
காரண்டவ விகீர்ணாநி தடாகாநி ஸராம்ஸி ச ॥ 14

द्रक्ष्यसे दृष्टिरम्याणि गिरिप्रस्रवणानि च ।
रमणीयान्यरण्यानि मयूराभिरुतानि च ॥

த்ரக்ஷ்யஸே த்ருஷ்டி ரம்யாணி கிரிப்ரஸ்ரவணாநி ச ।
ரமணீயாந்யரண்யாநி மயூராபிருதானி ச ॥ 15

ஸப்ராஜ்ய பலமூலாநி - 'ஏராளமான கனிகளுடனும், கிழங்குகளுடனும்
புஷ்பிதாநி - பூத்திருக்கும்
வநாநி ச - வனங்களையும்,
ப்ரமாந்த ம்ருக யூதாநி - சாதுவான மான் கூட்டங்களையும்,
மாந்த பக்ஷிகணாநி ச - சாந்தகுணமுள்ள பறவைகளையும்,
புல்ல பங்கஜ ஷண்டாநி - மலர்ந்த தாமரைகளை ஏராளமாய்க் கொண்டவைகளும்
ப்ரஸந்ந ஸலிலாநி - தெளிந்த ஜலமுள்ளவைகளும்
காரண்டவ விகீர்ணாநி ச - நீர்க்காக்கைகள் நிறைந்தவைகளுமான
தடாகாநி - குளங்களையும்
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளையும்,
த்ருஷ்டி ரம்யாணி - பார்க்க அழகாய் விளங்கும்
கிரி ப்ரஸ்ரவணாநி ச - மலையருவிகளையும்,
ரமணீயாநி - அழகிய
அரண்யாநி - பெரும் வனங்களையும்,
மயூராபிருதானி ச - மயில்களின் தொனிகளையும்
த்ரக்ஷ்யஸே - கண்டுகளிப்பாய்.

गम्यतां वत्स सौमित्रे भवानपि च गच्छतु ।
आगन्तव्यं त्वया तात पुनरेवाश्रमं मम ॥

கம்யதாம் வத்ஸ ஸௌமித்ரே பவாநபி ச கச்சது ।
ஆகந்தவ்யம் த்வயா தாத புனரேவாஶ்ரமம் மம ॥ 16

தாத - 'குழந்தாய்!
கம்யதாம் - போகப்படட்டும்,
மம - எனது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமமானது
த்வயா - உன்னால்
புன: ஏவ - மீளவும்
ஆகந்தவ்யம் - வந்துதங்கவுரியது.
ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மண!
வத்ஸ - குழந்தாய்!
பவாந் அபி ச - நீயும்
கச்சது - போய்வருவாயாக.

एवमुक्तस्तथेत्युक्त्वा काकुत्स्थः सहलक्ष्मणः ।
प्रदक्षिणं मुनिं कृत्वा प्रस्थातुमुपचक्रमे ॥

ஏவமுக்தஸ் ததேத்யுக்த்வா காகுத்ஸ்த: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ப்ரதக்ஷிணம் முனிம் க்ருத்வா ப்ரஸ்தாதுமுபசக்ரமே ॥ 17

காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்
ஏவம் - இங்ஙனம்

உக்த: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவராய்
ததா அபி - அங்ஙனமே செய்கின்றேன் என்று
உக்த்வா - அருளிச்செய்து,
ஸஹலக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடுகூட
முனிம் - முனிவரை
ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா - வலம்வந்து,
ப்ரஸ்தாதும் - பிரயாணப்பட
உபசக்ரமே - ஆயத்தமானார்.

ततः शुभतरे तूणी धनुषी चायतेक्षणा ।
ददौ सीता तयोर्भ्रात्रोः खड्गौ च विमलौ ततः ॥

தத: ஶுபதரே தூணீ தநுஷீ சாயதேக்ஷணா ।
ததௌ ஸீதா தயோர் ப்ராத்ரோ: கட்கௌ ச விமலௌ தத: ॥ 18

தத: - அச்சமயத்தில்
ஆயதேக்ஷணா - கண்ணழகுற்ற
ஸீதா - ஸீதாபிராட்டியார்
தத: - அவ்விடத்தில்
தயோ: - அவ்விரு
ப்ராத்ரோ: - சகோதரர்களுக்கும்
ஶுபதரே - அழகிய
தூணீ - இரு அம்புறாத்தூணிகளையும்,
தநுஷீ ச - இரு வில்லுகளையும்
விமலௌ - பளபளப்பாகிய
கட்கௌ ச - இரு கத்திகளையும்
ததௌ - கொடுத்தாள்.

आबध्य च शुभे तूणी चापौ चादाय सस्वनौ ।
निष्क्रान्तावाश्रमाद्गन्तुमुभौ तौ रामलक्ष्मणौ ॥

ஆபத்ய ச ஶுபே தூணீ சாபௌ சாதாய ஸஸ்வனௌ ।
நிஷ்க்ராந்தாவாஶ்ரமாத் கந்து முபௌ தௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 19

ராம லக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களாகிய
தௌ உபௌ - அவ்விருவர்களும்
ஶுபே - அழகிய
தூணீ - இரு அம்புறாத்தூணிகளை
ஆபத்ய ச - கட்டிக்கொண்டும்,
ஸஸ்வனௌ - ரீங்காரம் பண்ணும்
சாபௌ - இரு வில்லுகளை
ஆதாய ச - கையிலேந்திக்கொண்டும்,
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்திலிருந்து

கந்தும் - பிரயாணம் செல்ல
நிஷ்க்ராந்தெள - வெளியில் வந்தனர்.

श्रीमन्तौ रूपसंपन्नौ दीप्यमानौ स्वतेजसा ।
प्रस्थितौ धृतचापौ तौ सीतया सह राघवौ ।।

ஸ்ரீமந்தெள ரூபஸம்பந்நெள தீப்யமாநெள ஸ்வதேஜஸா ।
ப்ரஸ்திதெள த்ருத சாபெள தெள ஸீதயா ஸஹ ராகவெள ॥ 20

ஸ்ரீமந்தெள - சீமான்களும்
ரூப ஸம்பந்நெள - அழகுவாய்ந்தவர்களும்
ஸ்வதேஜஸா - பிறவிதேஜஸ்ஸால்
தீப்யமாநெள - தேஜோமயமாய் விளங்குபவர்களுமான
ராகவெள - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களான
தெள - அவ்விருவர்களும்,
த்ருத சாபெள - தனுஷ்பாணிகளாய்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
ப்ரஸ்திதெள - பிரயாணமானார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸுதீக்ஷ்ணாப்யநுஜ்ஞா நாம அஷ்டம: ஸர்க: ॥

நவம: ஸர்க: - 9

सुतीक्ष्णेनाभ्यनुज्ञातं प्रस्थितं रघुनन्दनम् ।
हृद्यया स्निग्धया वाचा भर्तारमिदमब्रवीत् ।।

ஸுதீக்ஷ்ணேநாப்யநு ஜ்ஞாதம் ப்ரஸ்திதம் ரகுநந்தனம் ।
ஹ்ருத்யயா ஸ்நிக்தயா வாசா பர்தாரமித மப்ரவீத் ॥ 1

ஸுதீக்ஷ்ணேந - ஸுதீக்ஷ்ணமுனிவரால்
அப்யநுஜ்ஞாதம் - விடைகொடுக்கப்பட்டவரும்
பர்தாரம் - கணவரும்
ப்ரஸ்திதம் - வழிநடந்துக் கொண்டிருக்கிறவருமாகிய
ரகுநந்தனம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து,
ஹ்ருத்யயா - உள்ளத்திலிருப்பதை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதும்,
ஸ்நிக்தயா - அன்போடுகூடியதுமாகிய
வாசா - சொற்கொண்டு
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்.

अयं धर्मस्सुसूक्ष्मेण विधिना प्राप्यते महान् ।
निवृत्तेन तु शक्योऽयं व्यसनात् कामजादिह ।।

அயம் தர்மஸ் ஸுஸூக்ஷ்மேண விதிநா ப்ராப்யதே மஹாந் ।
நிவ்ருத்தேந து ஶக்யோऽயம் வ்யஸநாத் காமஜாதிஹ ॥ 2

அயம் - 'இந்த
மஹாந் - மகத்தாகிய
தர்ம: - தர்மமென்பது
ஸுஸூக்ஷ்மேண - எள்ளளவும் வழுவாத
விதிநா - நெறியால்
ப்ராப்யதே - அடையப்படுகிறது.
இஹ - இவ்வுலகில்
அயம் - இது
காமஜாத் - மனோபாவத்தால் விளையும்
வ்யஸநாத் - பாவத்தினின்றும்
நிவ்ருத்தேந து - விலகியவனால் மட்டுமே
ஶக்ய: - சாத்யமாகும்.

त्रीण्येव व्यसनान्यत्र कामजानि भवन्त्युत ।
मिथ्यावाक्यं गुरुतरं तस्माद्गुरुतरावुभौ ।।
परदाराभिगमनं विना वैरं च रौद्रता ।।

த்ரீண்யேவ வ்யஸநாந்யத்ர காமஜாநி பவந்த்யுத ।
மித்யா வாக்யம் குருதரம் தஸ்மாத் குருதமே உபே ॥ 3
பரதாராபிகமனம் விநா வைரம் ச ரௌத்ரதா ।

அத்ர - இவ்வுலகில்
காமஜாநி - மனோபாவத்தால் விளையும்
வ்யஸநாநி - பாவங்கள்
த்ரீணி ஏவ - மூன்றே
பவந்தி - இருக்கின்றன.
உத - இல்லையா என்ன?
மித்யா வாக்யம் - பொய் பேசுதல்
குருதரம் - பெரிது.
தஸ்மாத் - அதைக்காட்டிலும்
பரதாராபிகமனம் - பிறர் மனைவியை அடைதல்,
வைரம் விநா - பழிக்குப்பழி வாங்குதலின்றி
ரௌத்ரதா ச - ஒருவனை ஹிம்சித்தல் என்கிற
உபே - இவ்விரண்டும்,
குருதரே - அதிகக் கொடியவை.

मिथ्यावाक्यं न ते भूतं न भविष्यति राघव ।
कुतोऽभिलषणं स्त्रीणां परेषां धर्मनाशनम् ॥

மித்யா வாக்யம் ந தே பூதம் ந பவிஷ்யதி ராகவ ।
குதோऽபிலஷணம் ஸ்த்ரீணாம் பரேஷாம் தர்மநாஶநம் ॥ 4

ராகவ - ஸ்ரீராம!
தே - தேவரீருக்கு
மித்யா வாக்யம் - பொய் பேசுதல் என்பது
ந பூதம் - இதுவரை ஏற்பட்டதில்லை,
ந பவிஷ்யதி - இனி ஏற்படப் போவதுமில்லை.
தர்மநாஶநம் - தருமச்சேர்க்கையை ஒழிக்கும்
பரேஷாம் - பிறருடைய
ஸ்த்ரீணாம் - மனைவிகளுக்கு
அபிலக்ஷணம் - மனதிலாசைப்படுவதென்பது
குத: - இல்லவே இல்லை.

तव नास्ति मनुष्येन्द्र न चाभूत्ते कदाचन ।
मनस्यपि तथा राम न चैतद्विद्यते क्वचित् ॥

தவ நாஸ்தி மநுஷ்யேந்த்ர ந சாபூத்தே கதா சந ।
மனஸ்யபி ததா ராம ந சைதத்வித்யதே க்வசித் ॥ 5

மநுஷ்யேந்த்ர - லோகநாத!
தவ - தேவரீருக்கு

ஏதத் - இது
அஸ்தி ந - இப்பொழுதுமில்லை.
தே - தேவரீருக்கு
கதா சந ச - இதற்குமுன் ஏதேனுமோர் சமயத்திலும்
ந அபூத் - இருந்ததுமில்லை;
ராம - ஸ்ரீராம!
க்வசித் - எங்கும்
ததா ச - அப்படியாய்
மனஸி அபி - மனதிலுங்கூட
வித்யதே ந - இராது.

स्वदारनिरतस्त्वं च नित्यमेव नृपात्मज ।
धर्मिष्ठः सत्यसन्धश्च पितुर्निर्देशकारकः ॥

ஸ்வதார நிரதஸ்த்வம் ச நித்யமேவ ந்ருபாத்மஜ ।
தார்மிஷ்ட: ஸத்யஸந்தஶ்ச பிதுர்நிர்தேஶ காரக: ॥ 6

ந்ருபாத்மஜ - சக்கிரவர்த்தி திருக்குமார!
த்வம் ச - தேவரீரோ
நித்யம் ஏவ - எக்காலத்திலும்
ஸ்வதார நிரத: - தனது தாரத்தினிடமே நிலையுற்றவர்.
தார்மிஷ்ட: - தருமநெறி வழுவாதவர்.
ஸத்ய ஸந்த: - சத்தியஸ்தர்,
பிது: - தந்தையினது
நிர்தேஶகாரக: ச - சொற்கடவாதவர்.

त्वयि सत्यं च धर्मश्च त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ॥

த்வயி ஸத்யம் ச தார்மஶ்ச த்வயி ஸர்வம் ப்ரதிஷ்டிதம் ॥ 7

த்வயி - தேவரீரிடத்தில்
ஸத்யம் - சத்யமும்,
தர்ம: - தருமமும்,
த்வயி ச - தேவரீரிடத்தில் மாத்திரம்
ஸர்வம் ச - உலகமே
ப்ரதிஷ்டிதம் - குடிகொண்டிருக்கிறது.

तच्च सर्वं महाबाहो शक्यं धर्तुं जितेन्द्रियैः ।
तव वश्येन्द्रियत्वं च जानामि शुभदर्शन ॥

தச்ச ஸர்வம் மஹாபாஹோ ஶக்யம் தர்தும் ஜிதேந்த்ரியை: ।
தவ வஶ்யேந்த்ரியத்வம் ச ஜாநாமி ஶுபதர்ஶந ॥ 8

மஹாபாஹோ - த்ரிலோகப் பிரசித்தி பெற்றவரே!
தத் - அது

ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்,
போத்தும் - அறிவதற்கு
ஜிதேந்த்ரியை: ச - ஜிதேந்திரியர்களால் மட்டும்
ஶக்யம் - முடியும்.
ஶுபதர்ஶந - நன்மையையே புரிபவரே!
தவ - தேவரீரது
வஶ்யேந்த்ரியத்வம் ச - ஜிதேந்திரியத் தன்மையை மட்டும்
ஜாநாமி - நான் நன்கறிவேன்.

तृतीयं यदिदं रौद्रं परप्राणाभिहिंसनम् ।
निर्वैरं क्रियते मोहात्तच्च ते समुपस्थितम् ॥

த்ருதீயம் யதிதம் ரௌத்ரம் பரப்ராணாபிஹிம்ஸநம்।
நிர்வைரம் க்ரியதே மோஹாத் தச்ச தே ஸமுபஸ்திதம்॥ 9

பர ப்ராணாபி ஹிம்ஸநம் - அயலாருயிரை இம்சித்தலென்ற
த்ருதீயம் - மூன்றாவதாகிய
ரௌத்ரம் - கொடுமை;
மோஹாத் - பக்ஷபாதத்தால்
நிர்வைரம் - பழிக்குப்பழி வாங்குதலின்றி
இதம் - இப்பொழுது
க்ரியதே - செய்யப்படுகிறது;
யத் - என்ற எதுவோ
தத் ச - அதொன்றுதான்
தே - தேவரீருக்கு
ஸமுபஸ்திதம் - நேர்ந்திருக்கிறது.

प्रतिज्ञातस्त्वया वीर दण्डकारण्यवासिनाम् ।
ऋषीणां रक्षणार्थाय वधः संयति रक्षसाम् ॥

ப்ரதிஜ்ஞாதஸ்த்வயா வீர தண்டகாரண்யவாஸிநாம்।
ருஷீணாம் ரக்ஷணார்தாய வத: ஸம்யதி ரக்ஷஸாம்॥ 10

வீர - நாத!
தண்ட காரண்ய வாஸிநாம் - தண்டகாரண்யவாஸிகளாகிய
ருஷீணாம் - முனிவர்களுடைய
ரக்ஷணார்தாய - ஹிதத்தின்பொருட்டு
ஸம்யதி - போரில்,
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
வத: - வதையானது
த்வயா - தேவரீரால்
ப்ரதிஜ்ஞாத: - பிரதிக்ஞை செய்யப்பட்டிருக்கிறது.

एतन्निमित्तं च वनं दण्डका इति विश्रुतम् ।
प्रस्थितस्त्वं सह भ्रात्रा धृतबाणशरासनः ॥

ஏதந்நிமித்தம் ச வனம் தண்டகா இதி விஶ்ருதம்।
ப்ரஸ்திதஸ்த்வம் ஸஹ ப்ராத்ரா த்ருத பாணஶராஸந:॥ 11

த்வம் - தேவரீர்,
த்ருத பாண ஶராஸந: - வில்லையும் அம்பையும் கையிலேந்தி,
ப்ராத்ரா - தம்பியோடு
ஸஹ - கூட
தண்டகா: இதி - 'தண்டகை'யென
விஶ்ருதம் - பிரசித்தமாகிய
வனம் - காட்டிற்கு,
நிமித்தம் - விளையும் தீங்கை முன்னே சூசிப்பிக்கிறதாகிய
ஏதத் ச - இதற்காக
ப்ரஸ்தித: - எழுந்தருளினீர்.

ततस्त्वां प्रस्थितं दृष्ट्वा मम चिन्ताकुलं मनः ।
त्वद्वृत्तं चिन्तयन्त्या वै भवेन्निःश्रेयसं हितम् ॥

ததஸ்த்வாம் ப்ரஸ்திதம் த்ருஷ்ட்வா மம சிந்தாகுலம் மன:।
த்வத் வ்ருத்தம் சிந்தயந்த்யா வை பவேந்நிஶ்ஶ்ரேயஸம் ஹிதம்॥ 12

த்வாம் - தேவரீரை
ப்ரஸ்திதம் - உறுதிமொழி கொடுத்துவிட்டவராக
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து,
தத: - அதுமுதல்
த்வத் வ்ருத்தம் வை - தேவரீரது இவ்வுலக அனுஷ்டானத்தையும்
நிஶ்ஶ்ரேயஸம் - பரலோகத்தைச் சார்ந்த
ஹிதம் - நன்மையையும்
சிந்தயந்த்யா - பிரார்த்திக்கும்
மம - அடியேனது
மன: - மனது
சிந்தாகுலம் - கவலைகொண்டு குழம்புகிறதாய்
பவேத் - இருக்கிறது.

न हि मे रोचते वीर गमनं दण्डकान् प्रति ।
कारणं तत्र वक्ष्यामि वदन्त्याः श्रूयतां मम ॥

ந ஹி மே ரோசதே வீர கமனம் தண்டகான் ப்ரதி।
காரணம் தத்ர வக்ஷ்யாமி வதந்த்யா: ஶ்ரூயதாம் மம॥ 13

வீர - நாத!
தண்டகான் ப்ரதி - தண்டகாவனத்தை நோக்கி

கமனம் ஹி - எழுந்தருளுவதென்பதே
மே - அடியாளுக்கு
ரோசதே ந - இஷ்டமில்லை.
தத்ர - இவ்விஷயத்தில்
காரணம் - காரணத்தை
வக்ஷ்யாமி - சொல்லுகிறேன்.
வதந்த்யா: - விண்ணப்பம் செய்யும்
மம - அடியாளுக்கு
ஶ்ரூயதாம் - திருச்செவி சாற்றப்படட்டும்.

त्वं हि बाणधनुष्पाणिर्भ्रात्रा सह वनं गतः ।
दृष्ट्वा वनचरान् सर्वान् कच्चित् कुर्याः शरव्ययम् ॥

த்வம் ஹி பாணதநுஷ்பாணிர் ப்ராத்ரா ஸஹ வனம் கத: ।
த்ருஷ்ட்வா வனசரான் ஸர்வான் கச்சித் குர்யா: ஶரவ்யயம் ॥ 14

பாண தநுஷ்பாணி: - அம்பையும் வில்லையும் கையிலேந்தி
ப்ராத்ரா ஸஹ - தம்பியோடுகூட
வனம் - காட்டிற்கு
கத: - எழுந்தருளிய
த்வம் - தேவரீர்,
வனசரான் - ராக்ஷஸர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டதுமே,
ஶரவ்யயம் - பாணப்பிரயோகத்தை
குர்யா: - செய்வீர்;
கச்சித் ஹி - திருவுள்ளம் இப்படித்தானே.

क्षत्रियाणां च हि धनुर्हुताशस्येन्धनानि च ।
समीपतः स्थितं तेजो बलमुच्छ्रयते भृशम् ॥

க்ஷத்ரியாணாம் ச ஹி தநுர் ஹுதாஶஸ்யேந்தநாநி ச ।
ஸமீபத: ஸ்திதம் தேஜோ பல முச்ச்ரயதே ப்ருஶம் ॥ 15

ஹி - ஏனெனில்
ஹுதாஶஸ்ய - அக்கினிக்கு
இந்தநாநி, - விறகுகளும்,
க்ஷத்ரியாணாம் - க்ஷத்திரியர்களுக்கு
தநு: ச - வில்லும்,
ஸமீபத: ஸ்திதம் - அருகிலிருப்பதாய்,
தேஜ: - ஆத்மசக்தியையும்,
பலம் ச - உடல்வன்மையையும்,
ப்ருஶம் - அதிகமாக
உச்ச்ரயதே - வளர்க்கும்.

पुरा किल महाबाहो तपस्वी सत्यवाक्शुचिः ।
कस्मिंश्चिदभवत् पुण्ये वने रतमृगद्विजे ॥

புரா கில மஹாபாஹோ தபஸ்வீ ஸத்யவாக் ஶுசி: ।
கஸ்மிம்ஶ் சிதபவத் புண்யே வனே ரத ம்ருகத்விஜே ॥ 16

மஹாபாஹோ - மகாபாகுவே!
புரா - முன்னொரு காலத்தில்,
ஸத்யவாக் - உண்மையாளரும்,
ஶுசி: - பரிசுத்தமூர்த்தியுமாகிய
தபஸ்வீ - ஓர் முனிவர்,
புண்யே - பரிசுத்தமாயிருக்கிறதும்
ரத ம்ருகத்விஜே - களிப்புற்ற மான்களையும் பக்ஷிகளையுமுடைய
கஸ்மிம்ஶ் சித்வனே- ஒரு வனத்தில்
அபவத் கில - இருந்தனராம்.

तस्यैव तपसो विघ्नं कर्तुमिन्द्रः शचीपतिः ।
खड्गपाणिरथागच्छदाश्रमं भटरूपधृत् ॥

தஸ்யைவ தபஸோ விக்நம் கர்துமிந்த்ர: ஶசீபதி: ।
கட்கபாணிரதாகச்சதாஶ்ரமம் படரூபத்ருத் ॥ 17

ஶசீபதி: - சசிதேவியின் மணாளனாகிய
இந்த்ர: - இந்திரன்,
தஸ்ய - அவரது
தபஸ: - தவத்திற்கு
விக்நம் - இடையூறை
கர்தும் ஏவ - செய்வதெற்கென்றே,
கட்கபாணி: - கத்தி கைக்கொண்டு
படரூபத்ருத் - போர்வீரவுருக்கொண்டு
அத - அப்பொழுது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ஆகச்சத் - வந்தான்.

तस्मिंस्तदाश्रमपदे निशितः खड्ग उत्तमः ।
स न्यासविधिना दत्तः पुण्ये तपसि तिष्ठतः ॥

தஸ்மிந் ஸ்ததாஶ்ரமபதே நிஶித: கட்க உத்தம: ।
ஸ ந்யாஸவிதிநா தத்த: புண்யே தபஸி திஷ்டத: ॥ 18

தஸ்மிந் - அந்த
ஆஶ்ரமபதே - ஆச்ரமத்தில்
தத் - அப்பொழுது
புண்யே - புண்ணிய

தபஸி - தவத்தில்
திஷ்டத: - ஆஸக்தியுடைய அவருக்கு,
நிஶித: - கூர்மையானதும்
உத்தம: - சிறந்ததுமான
ஸ: - அந்த
கட்க: - கத்தியானது
ந்யாஸ விதிநா - பாதுகாப்புத்ரவ்யமென்ற முறையில்
தத்த: - கொடுக்கப்பட்டது.

स तच्छस्त्रमनुप्राप्य न्यासरक्षणतत्परः ।
वने तु विचरत्येव रक्षन् प्रत्ययमात्मनः ॥

ஸ தத் ஶஸ்த்ர மநுப்ராப்ய ந்யாஸரக்ஷண தத்பர : ।
வனே து விசரத்யேவ ரக்ஷன் ப்ரத்யயமாத்மன: ॥ 19

ஸ: - அவர்
தத் - அந்த
ஶஸ்த்ரம் - ஆயுதத்தை
அநுப்ராப்ய - ஏற்றுக்கொண்டு,
ந்யாஸரக்ஷண தத்பர: - பாதுகாப்புத்ரவியத்தை காப்பதிலூக்கம் உடையவராய்
ஆத்மன: - தனது
ப்ரத்யயம் - அடைக்கலப் பொருளை
ரக்ஷன் து - கையில்கொண்டே
வனே ஏவ - வனத்திலெங்கும்
விசரதி - சஞ்சரித்துக் கொண்டிருந்தார்.

यत्र गच्छत्युपादातुं मूलानि च फलानि च ।
न विना याति तं खड्गं न्यासरक्षणतत्परः ॥

யத்ர கச்சத்யுபாதாதும் மூலாநி ச பலாநி ச ।
ந விநா யாதி தம் கட்கம் ந்யாஸ ரக்ஷண தத்பர: ॥ 20

ந்யாஸ ரக்ஷண தத்பர:- பாதுகாப்புத்திர்வ்யத்தை காப்பதில் மனதை செலுத்திவிட்டவராய், அவர்,
மூலாநி ச - கிழங்குகளையோ,
பலாநி ச - பழங்களையோ,
உபாதாதும் - கொண்டுவர
யத்ர கச்சதி - எங்கெங்கு செல்கிறாரோ அங்கெல்லாமும்
தம் - அந்த
கட்கம் விநா - கத்தியில்லாமல்
ந யாதி - போவதில்லை.

नित्यं शस्त्रं परिवहन् क्रमेण स तपोधनः ।
चकार रौद्रीं स्वां बुद्धिं त्यक्त्वा तपसि निश्चयम् ॥

நித்யம் ஶஸ்த்ரம் பரிவஹன் க்ரமேண ஸ தபோதந: ।
சகார ரௌத்ரீம் ஸ்வாம் புத்திம் த்யக்த்வா தபஸி நிஶ்சயம் ॥ 21

ஸ: - அந்த
தபோதந: - முனிவர்,
நித்யம் - சதா
ஶஸ்த்ரம் - ஆயுதத்தை
பரிவஹன் - வஹிப்பவராய்,
க்ரமேண - காலக்கிரமத்தில்,
தபஸி - தவத்தில்
நிஶ்சயம் - ஊக்கத்தை
த்யக்த்வா - ஒழித்து
ஸ்வாம் - தனது
புத்திம் - புத்தியை
ரௌத்ரீம் - க்ரூரமாக
சகார - செய்துகொண்டார்.

ततः स रौद्रेऽभिरतः प्रमत्तोऽधर्मकर्शितः ।
तस्य शस्त्रस्य संवासाज्जगाम नरकं मुनिः ॥

தத: ஸ ரௌத்ரேऽபிரத: ப்ரமத்தோऽதர்மகர்ஶித: ।
தஸ்ய ஶஸ்த்ரஸ்ய ஸம்வாஸாஜ்ஜகாம நரகம் முனி: ॥ 22

தஸ்ய - அந்த
ஶஸ்த்ரஸ்ய - ஆயுதத்தினுடைய
ஸம்வாஸாத் - சேர்க்கையால்
ஸ: - அந்த
முனி: - முனிவர்,
ப்ரமத்த: - சுயநிலை தவறி
ரௌத்ரே - கொடுமையால்
அபிரத: - ஈடுபட்டு
தர்ம கர்ஶித: - தருமம் க்ஷீணிக்கப்பெற்று
தத: - அதனால்
நரகம் - நரகத்தை
ஜகாம - அடைந்தார்.

एवमेतत्पुरावृत्तं शस्त्रसंयोगकारणम् ॥

ஏவ மேதத் புராவ்ருத்தம் ஶஸ்த்ர ஸம்யோக காரணம் ॥ 23

ஶஸ்த்ர ஸம்யோக காரணம் - ஆயுதசஹவாசத்தால் விளைவது
ஏவம் - இவ்வாறு என்பதாய்
ஏதத் - இது
புராவ்ருத்தம் - ஓர் பழங்கதை.

अग्निसंयोगवद्धेतुः शस्त्रसंयोग उच्यते ।
स्नेहाच्च बहुमानाच्च स्मारये त्वां न शिक्षये ॥

அக்நிஸம்யோகவத் ஹேது: ஶஸ்த்ர ஸம்யோக உச்யதே ।
ஸ்நேஹாச்ச பஹுமாநாச்ச ஸ்மாரயே த்வாம் ந ஶிக்ஷயே ॥ 24

ஶஸ்த்ர ஸம்யோக: - சஸ்த்ரசஹவாஸ
ஹேது: - முடிவு
அக்நி ஸம்யோகவத் - தீயைத்தொடுவது போன்றதென
உச்யதே - சொல்லப்படுகிறது.
ஸ்நேஹாத் ச - அபிமானத்தால்
ஸ்மாரயே - நினைப்பூமூட்டுகிறேன்;
த்வாம் - தேவரீடத்தில்
பஹுமாநாத் ச - கௌரவத்தால்
ஶிக்ஷயே ந - போதிக்கவில்லை.

न कथंचन सा कार्या गृहीतधनुषा त्वया ।
बुद्धिर्वैरं विना हन्तुं राक्षसान् दण्डकाश्रितान् ॥
अपराधं विना हन्तुं लोको वीर न कामये ॥

ந கதஞ்சன ஸா கார்யா க்ருஹீத தநுஷா த்வயா ।
புத்திர்வைரம் விநா ஹந்தும் ராக்ஷஸாந் தண்டகாஶ்ரிதான் ॥
அபராதம் விநா ஹந்தும் லோகாந் வீர ந காமயே ॥ 25

க்ருஹீத தநுஷா - கையில் வில் பிடித்த
த்வயா - தேவரீரால்
தண்டகாஶ்ரிதான் - தண்டகாவாசிகளாகிய
ராக்ஷஸாந் - அரக்கர்களை
வைரம் விநா - பழியில்லாது
ஹந்தும் - கொல்வதாயுள்ள
ஸா - அந்த
புத்தி: - தீர்மானமானது
கதஞ்சன - எவ்வகையிலும்
கார்யா ந - செய்யத்தக்கதல்ல.
வீர - நாத!
அபராதம் விநா - குற்றமின்றி
லோகாந் ஹந்தும் - ஜனங்களை இம்சிக்க
காமயே ந - இணங்கேன்.

क्षत्रियाणां तु वीराणां वनेषु निरतात्मनाम् ।
धनुषा कार्यमेतावदार्तानामभिरक्षणम् ॥

க்ஷத்ரியாணாம் து வீராணாம் வநேஷு நிரதாத்மநாம் ।
தநுஷாம் கார்யமேதாவதார்தாநாமபிரக்ஷணம் ॥ 26

வீராணாம் - வீரர்களாகிய
க்ஷத்ரியாணாம் - க்ஷத்திரியர்களுடைய
தநுஷா - வில்லினால்
வநேஷு - காட்டில்
ஆர்தாநாம் - கஷ்டப்படும்
நிரதாத்மநாம் - பக்திமான்களை
அபிரக்ஷணம் து - காப்பதென்ற
ஏதாவத் - இவ்வளவே
கார்யம் - செய்யத்தக்கது.

क्व च शस्त्रं क्व च वनं क्व च क्षात्रं तपः क्व च ।
व्याविद्धमिदमस्माभिर्देशधर्मस्तु पूज्यताम् ॥

க்வ ச ஶஸ்த்ரம் க்வ ச வனம் க்வ ச க்ஷாத்ரம் தப: க்வச ।
வ்யாவித்தமித மஸ்மாபிர் தேஶ தர்மஸ்து பூஜ்யதாம் ॥ 27

ஶஸ்த்ரம் - ஆயுதம்
க்வ ச - எங்கே?
க்வ ச வனம் - வனமெங்கே?
க்ஷாத்ரம் - க்ஷத்திரியானுஷ்டானம்
க்வ ச - எங்கே?
தப: - தவம்
க்வ ச - எங்கே?
இதம் - இது
வ்யா வித்தம் - பரஸ்பரவிருத்தமானது.
அஸ்மாபி: - நம்மால்
தேஶ தர்ம: து - தேசதருமமொன்றே
பூஜ்யதாம் - மேற்கொள்ளப்படட்டும்.

तदार्य कलुषा बुद्धिर्जायते शस्त्रसेवनात् ।
पुनर्गत्वा त्वयोध्यायां क्षत्रधर्मं चरिष्यसि ॥

ததார்யகலுஷா புத்திர் ஜாயதே ஶஸ்த்ர ஸேவநாத்।
புனர்கத்வா த்வயோத்யாயாம் க்ஷத்ர தர்மம் சரிஷ்யஸி॥ 28

ஆர்ய - உத்தமரே!
தத் - இப்பொழுது
ஶஸ்த்ர ஸேவநாத் - ஆயுதம் கைக்கொள்ளுவதால்

புத்தி: - புத்தியானது
கலுஷா - பாவமுற்றதாய்
ஜாயதே - ஆகிறது.
அயோத்யாயாம் - அயோத்தியில்
புன: - மீளவும்
கத்வா து - போய்சேர்ந்தபின்னர்
க்ஷத்ர தர்மம் - க்ஷத்திரியானுஷ்டானத்தை
சரிஷ்யஸி - கைப்பற்றுவீர்.

अक्षया तु भवेत् प्रीतिः श्वश्रूश्वशुरयोर्मम ।
यदि राज्यं परित्यज्य भवेस्त्वं निरतो मुनिः ॥

அக்ஷயா து பவேத் ப்ரீதி: ச்வச்ரூச்வசுரயோர் மம।
யதி ராஜ்யம் பரித்யஜ்ய பவேஸ்த்வம் நிரதோ முனி: ॥ 29

த்வம் - தேவரீர்
ராஜ்யம் ஹி - மன்னர் காரியம் எதொன்றையும்
ஸம்ந்யஸ்ய - அறவே ஒழித்து,
நிரத: - பக்திபூண்டு
முனி: - முனிவராக
பவே: யதி - ஆவீராகில்,
மம - எனது
ச்வச்ரூச்வ சுரயோ:- மாமியார்களுக்கும் மாமனாருக்கும்
அக்ஷயா - பரிபூர்ண
ப்ரீதி: - ப்ரீதியானது
து - அவ்விஷயத்தில்
பவேத் - உண்டாகும்.

धर्मादर्थः प्रभवते धर्मात् प्रभवते सुखम् ।
धर्मेण लभते सर्वं धर्मसारमिदं जगत् ॥

தர்மாதர்த: ப்ரபவதே தர்மாத் ப்ரபவதே ஸுகம்।
தர்மேண லபதே ஸர்வம் தர்மஸாரமிதம் ஜகத் ॥ 30

தர்மாத் - தருமத்தினின்று தான்
அர்த: - புருஷார்த்தம் (நான்கும்)
ப்ரபவதே - உண்டாகிறது.
தர்மாத் - தருமமொன்றால்தான்
ஸுகம் - மனத்திருப்தி
ப்ரபவதே - உண்டாகிறது.
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
தர்மேண - தருமமொன்றால்
லபதே - ஒருவன் அடைகிறான்.

இதம் - இந்த
ஜகத் - உலகமே
தர்மஸாரம் - தருமத்தையே உயிராகக்கொண்டது.

आत्मानं नियमैस्तैस्तैः कर्शयित्वा प्रयत्नतः ।
प्राप्यते निपुणैर्धर्मो न सुखाल्लभ्यते सुखम् ॥

ஆத்மானம் நியமைஸ் தைஸ்தை: கர்சயித்வா ப்ரயத்நத:।
ப்ராப்யதே நிபுணைர் தர்மோ ந ஸுகால்லப்யதே ஸுகம் ॥ 31

நிபுணை: - புத்திமான்களால்
தை: தை: - பலவித
நியமை: - நியமங்களால்,
ப்ரயத்நத: - சிரத்தையுடன்
ஆத்மானம் - உடலை
கர்சயித்வா - கிலேசப்படுத்தி,
தர்ம: - தருமமானது
ப்ராப்யதே - அடையப்படுகிறது.
ஸுகம் - மோக்ஷமானது
ஸுகாத் - சுகவழியால்
ந லப்யதே - அடையப்படுகிறதில்லை.

नित्यं शुचिमतिः सौम्य चर धर्मं तपोवने ।
सर्वं हि विदितं तुभ्यं त्रैलोक्यमपि तत्त्वतः ॥

நித்யம் சுசிமதி: ஸௌம்ய சர தர்மம் தபோவனே।
ஸர்வம் ஹி விதிதம் துப்யம் த்ரைலோக்யமபி தத்த்வத: ॥ 32

ஸௌம்ய - புண்யாத்மாவே!
நித்யம் - எப்பொழுதும்
சுசிமதி: - புண்ணியத்தில் புத்தி செலுத்தியவராய்
தபோவனே - தபோவனத்தில்
தர்மம் - இவ்விடத்திய அனுஷ்டானத்தை
சர - மேற்கொள்ளும்
துப்யம் து - தேவரீருக்கே
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகத்தியதான
ஸர்வம் அபி - எல்லாமும்
தத்த்வத: - உள்ளபடி
விதிதம் - தெரிந்த விஷயமே.

स्त्रीचापलादेतदुदाहृतं मे धर्मं च वक्तुं तव कः समर्थः ।
विचार्य बुद्ध्या तु सहानुजेन यद्रोचते तत् कुरु मा चिरेण ॥

ஸ்த்ரீசாபலா தேத துதாஹ்ருதம் மே
தர்மம் ச வக்தும் தவ க: ஸமர்த: ।
விசார்ய புத்த்யா து ஸஹாநுஜேந
யத் ரோசதே தத் குரு மா சிரேண ॥ 33

மே	-	அடியாளது
ஸ்த்ரீ சாபலாத்	-	ஸ்த்ரீகளுடைய கோழை மனத்தால்
ஏதத்	-	இது
உதாஹ்ருதம்	-	விண்ணப்பம் செய்யப்பட்டது.
தவ	-	தேவரீருக்கு
தர்மம் ச	-	தருமம் இன்னதென்பதை
வக்தும்	-	எடுத்துச்சொல்ல
க:	-	எவன்
ஸமர்த:	-	சக்திவாய்ந்துளன்?
புத்த்யா	-	அறிவைக்கொண்டும்
அநுஜேந	-	தம்பியோடும்
ஸஹ	-	கூட
விசார்ய து	-	தீர்க்காலோசனை செய்தபின்னர்,
யத்	-	எது
ரோசதே	-	திருவுளத்திற்கிசைந்ததாகிறதோ
தத்	-	அதை
மாசிரேண	-	காலதாமதமின்றி
குரு	-	செய்தருளும்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதாதர்மாவேதநம் நாம நவம: ஸர்க: ॥

தஶம: ஸர்க: - 10

वाक्यमेतत्तु वैदेह्या व्याहृतं भर्तृभक्तया ।
श्रुत्वा धर्मे स्थितो रामः प्रत्युवाचाथ जानकीम् ॥

வாக்யமேதத்து வைதேஹ்யா வ்யாஹ்ருதம் பர்த்ருபக்தயா ।
ஶ்ருத்வா தர்மே ஸ்திதோ ராம: ப்ரத்யுவாசாத ஜானகீம் ॥ 1

அத	-	அப்பொழுது
வைதேஹ்யா	-	வைதேஹியாரால்,
பர்த்ருபக்தயா	-	பர்த்தாவினிடமிருந்த பக்தியினதிசயத்தால்
வ்யாஹ்ருதம்	-	மொழியப்பட்ட
ஏதத்	-	இந்த
வாக்யம்	-	மொழிக்கு
ஶ்ருத்வா	-	திருச்செவிசாற்றியருளி,
ராம:	-	ஸ்ரீராமர்,
தர்மே	-	தருமநெறியில்
ஸ்தித: து	-	வழுவாதிருப்பவராகவே
ஜானகீம்	-	ஸீதாபிராட்டியாரை பார்த்து
ப்ரத்யுவாச	-	பின்வருமாறு பதிலளித்தார்.

हितमुक्तं त्वया देवि स्निग्धया सदृशं वचः ।
कुलं व्यपदिशन्त्या च धर्मज्ञे जनकात्मजे ॥

ஹிதமுக்தம் த்வயா தேவி ஸ்நிக்தயா ஸத்ருஶம் வச: ।
குலம் வ்யபதிஶந்த்யா ச தர்மக்ஞே ஜனகாத்மஜே ॥ 2

தர்மக்ஞே	-	'தருமமறிந்த
ஜனகாத்மஜே	-	ஜனகரின் திருமகளாகிய
தேவி	-	தேவீ!
ஸ்நிக்தயா	-	பத்திமையுடையவளும்
குலம்	-	குலத்தை
வ்யபதிஶந்த்யா ச	-	நன்கு விளங்கக்காட்டுகிறவளுமான
த்வயா	-	உன்னால்
உக்தம்	-	மொழியப்பட்ட
வச:	-	மொழி
ஸத்ருஶம்	-	யோக்யதைக்கேற்றது.
ஹிதம்	-	மனோபாவத்தை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறது.

किं नु वक्ष्याम्यहं देवि त्वयैवोक्तमिदं वचः ।
क्षत्रियैर्धार्यते चापो नार्तशब्दो भवेदिति ॥

கிம் து வக்ஷ்யாம்யஹம் தேவி த்வயைவோக்தமிதம் வச: ।
க்ஷத்ரியைர் தார்யதே சாபோ நார்தஶப்தோ பவேதிதி ॥ 3

தேவி - 'தேவீ!
க்ஷத்ரியை: - க்ஷத்திரியர்களால்
சாப: - வில்லானது
ஆர்தஶப்த: - கஷ்டப்படுகிறவர்களின் முறையீடு
ந பவேத் இதி - இருக்கக்கூடாது என்கிற காரணத்தால்
தார்யதே - தரிக்கப்படுகிறதென்கிற
இதம் - இந்த
வச: - நியமனமானது
த்வயா ஏவ - உன்னாலேயே
உக்தம் - சொல்லப்பட்டுவிட்டது.
அஹம் - நான்
கிம் து - அதைத்தவிர வேறில்லையென
வக்ஷ்யாமி - பதில் கூறுகிறேன்.

ते चार्ता दण्डकारण्ये मुनयः संशितव्रताः ।
मां सीते स्वयमागम्य शरण्याः शरणं गताः ॥

தே சார்தா தண்டகாரண்யே முனய: ஸம்ஶிதவ்ரதா: ।
மாம் ஸீதே ஸ்வயமாகம்ய ஶரண்யா: ஶரணம் கதா: ॥ 4

ஸீதே - 'ஸீதே!
ஸம்ஶிதவ்ரதா: - கடுமையான வ்ரதம்பூண்ட
தே - அந்த
முனய: - முனிவர்கள்,
ஆர்தா: - கஷ்டமடைந்து
ஶரண்யா: - ரக்ஷகனைத்தேடி
ஸ்வயம் ஆகம்ய - தாங்களாகவே வந்து,
மாம் ச - என்னையே
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்
ஶரணம் கதா: - சரணமடைந்தார்கள்.

वसन्तो धर्मनिरता वने मूलफलाशनाः ।
न लभन्ते सुखं भीता राक्षसैः क्रूरकर्मभिः ॥

வஸந்தோ தர்மநிரதா வனே மூலபலாஶநா: ।
ந லபந்தே ஸுகம் பீதா ராக்ஷஸை: க்ரூரகர்மபி: ॥ 5

வனே - 'காட்டில்
மூலபலாஶநா: - கிழங்குகளையும், கனிகளையும் உணவாகக் கொண்டு
தர்மநிரதா: - தவத்திலேயே காலத்தை கழித்துக்கொண்டு
வஸந்த: - வஸிக்குமவர்கள்,
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
க்ரூர கர்மபி: - கொடிய தொழில்களால்
பீதா: - பயமுற்று
ஸுகம் - மனநிம்மதியை
ந லபந்தே - பெறாதிருக்கிறார்கள்.

काले काले च निरता नियमैर्विविधैर्वने ।
भक्ष्यन्ते राक्षसैर्भीमैर्नरमांसोपजीविभिः ॥

காலே காலே ச நிரதா நியமைர் விவிதைர் வனே ।
பக்ஷ்யந்தே ராக்ஷஸைர் பீமைர்நரமாம்ஸோபஜீவிபி: ॥ 6

வனே - 'காட்டில்
விவிதை: நியமை: - பலவித நியமங்களோடு
நிரதா: - தவம்புரியும் அவர்கள்
நரமாம்ஸோபஜீவிபி: - நரமாம்சத்தை உணவாய்க்கொண்ட
பீமை: - கொடிய
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
காலே காலே ச - சமயம் நேர்ந்தபொழுதெல்லாம்
பக்ஷ்யந்தே - புஜிக்கப்படுகின்றனர்.

ते भक्ष्यमाणा मुनयो दण्डकारण्यवासिनः ।
अस्मानभ्यवपद्येति मामूचुर्द्विजसत्तमाः ॥

தே பக்ஷ்யமாணா முனயோ தண்டகாரண்யவாஸிந: ।
அஸ்மாநப்யவபத்யேதி மாமூசுர் த்விஜ ஸத்தமா: ॥ 7

தண்ட காரண்ய வாஸிந: - 'தண்டகாரண்யத்தில் வஸிப்பவர்களும்
த்விஜ ஸத்தமா: - பிராம்மணோத்தமர்களும்,
பக்ஷ்ய மாணா: - அழிவுறுகிறவர்களுமான
தே - அந்த
முனய: - முனிவர்கள்,
மாம் - என்னைப் பார்த்து
அஸ்மாந் - 'எங்களை
அப்யவபத்ய - காத்தருளும்'
இதி - என்று
ஊசு: - வேண்டிக்கொண்டார்கள்.

मया तु वचनं श्रुत्वा तेषामेवं मुखाच्च्युतम् ।
कृत्वा चरणशुश्रूषां वाक्यमेतदुदाहृतम् ॥

மயா து வசனம் ஶ்ருத்வா தேஷாமேவம் முகாச்ச்யுதம் ।
க்ருத்வா சரண ஶுஶ்ரூஷாம் வாக்ய மேதததுதாஹ்ருதம் ॥ 8

தேஷாம்	-	'அவர்களுடைய
முகாச்ச்யுதம்	-	வாய்வழியாய் வெளிவந்த
ஏவம்	-	இப்படிப்பட்டதாகிய
வசனம்	-	மொழியை
ஶ்ருத்வா து	-	கேட்டதும்
மயா	-	என்னால்
சரண ஶுஶ்ரூஷாம்	-	செய்யவேண்டிய கடமையை
க்ருத்வா	-	தீர்மானித்து,
ஏதத் வாக்யம்	-	பின்வரும் பதில்
உதாஹ்ருதம்	-	சொல்லப்பட்டது.

प्रसीदन्तु भवन्तो मे ह्रीरेषा हि ममातुला ।
यदीदृशैरहं विप्रैरुपस्थेयैरुपस्थितः ॥
किं करोमीति च मया व्याहृतं द्विजसन्निधौ ॥

ப்ரஸீதந்து பவந்தோ மே ஹ்ரீரேஷா ஹி மமாதுலா ।
யதீத்ருஶைரஹம் விப்ரைருபஸ்தேயை ருபஸ்தித: ॥
கிம் கரோமீதி ச மயா வ்யாஹ்ருதம் த்விஜஸந்நிதௌ ॥ 9

பவந்த:	-	'நீங்கள்
மே	-	எனக்காக
ப்ரஸீதந்து	-	தயை புரியுங்கள்.
ஹி	-	ஏனெனில்,
உபஸ்தேயை:	-	பணியத்தகுந்த
ஈத்ருஶை:	-	இப்படிப்பட்ட
விப்ரை:	-	அந்தணர்களால்
அஹம்	-	நான்
உபஸ்தித:	-	வேண்டப்பட்டேன்
யத்	-	என்ற எதுவோ
ஏஷா மம	-	இது எனக்கு
அதுலா	-	அதிக
ஹ்ரீ:	-	வெட்கமாயிருக்கிறது.
மயா	-	என்னால்
த்விஜ ஸந்நிதௌ	-	அந்தணர்கள் முன்னிலையில்,
கிம் ச	-	இனியாவது
கரோமி	-	'இப்பொழுதுசெய்து முடித்துவிடுகிறேன்,
இதி	-	என்றும்
வ்யாஹ்ருதம்	-	சொல்லப்பட்டது.

सर्वैरेतैः समागम्य वागियं समुदाहृता ॥

ஸர்வை ரேதை: ஸமாகம்ய வாகியம் ஸமுதாஹ்ருதா ॥ 10

ஏதை:	-	'இந்த
ஸர்வை:	-	எல்லோராலும்,
ஸமாகம்ய	-	ஒன்றுகூடி,
இயம்	-	இந்த, பின்வரும்
வாக்	-	விவரணவார்த்தையும்
ஸமுதாஹ்ருதா	-	உரைசெய்யப்பட்டது.

राक्षसैर्दण्डकारण्ये बहुभिः कामरूपिभिः ।
अर्दिताः स्म भृशं राम भवान्नस्त्रातुमर्हति ॥

ராக்ஷஸைர் தண்டகாரண்யே பஹுபி: காமரூபிபி: ।
அர்திதா: ஸ்ம ப்ருஶம் ராம பவாந் நஸ்த்ராது மர்ஹதி ॥ 11

காமரூபிபி:	-	'நினைத்த உருவமெடுக்கவல்ல
பஹுபி:	-	பல
ராக்ஷஸை:	-	அரக்கர்களால்,
தண்டகாரண்யே	-	தண்டகாரண்யத்தில்
அர்திதா: ஸ்ம	-	பீடிக்கப்பட்டவர்களாக இருக்கின்றோம்.
ராம	-	ஸ்ரீராம!
பவாந்	-	தேவரீர்
ந:	-	எங்களை
த்ருடம்	-	முற்றிலும்
த்ராதும்	-	காத்தருள
அர்ஹதி	-	தேவரீர் திருவுளம்பற்றி அருளவேண்டும்.

होमकाले तु संप्राप्ताः पर्वकालेषु चानघ ।
धर्षयन्ति स्म दुर्धर्षा राक्षसाः पिशिताशनाः ॥

ஹோமகாலே து ஸம்ப்ராப்தா: பர்வகாலேஷு சாநக ।
தர்ஷயந்தி ஸ்ம துர்தர்ஷா ராக்ஷஸா: பிஶிதாஶநா: ॥ 12

அநக	-	'புண்ணியாத்மாவே!
பர்வகாலேஷு	-	பருவகாலங்களில்
ஹோமகாலே ச	-	ஹோமம் செய்யும் நேரம்
ஸம்ப்ராப்தே து	-	வந்ததும்,
பிஶிதாஶநா:	-	மாம்சத்தை உணவாய்க்கொண்டு
துர்தர்ஷா:	-	இறுமாப்புற்ற
ராக்ஷஸா:	-	அரக்கர்கள்
தர்ஷயந்தி ஸ்ம	-	உபத்திரவித்து வருகின்றனர்.

राक्षसैर्धर्षितानां च तापसानां तपस्विनाम् ।
गतिं मृगयमाणानां भवान्नः परमा गतिः ॥

ராக்ஷஸைர் தர்ஷிதாநாம் ச தாபஸாநாம் தபஸ்விநாம் ।
கதிம் ம்ருகயமாணாநாம் பவாந்ந: பரமா கதி: ॥ 13

ராக்ஷஸை: - 'அரக்கர்களால்
தர்ஷிதாநாம் - பீடிக்கப்பட்டவர்களும்,
தபஸ்விநாம் - தீனர்களும்,
கதிம் - புகலிடத்தை
ம்ருகய மாணாநாம் - தேடிக்கொண்டிருப்பவர்களுமான
தாபஸாநாம் - முனிவர்களாகிய
ந: - எங்களுக்கு
பரமா - சிறந்த
கதி: - புகலிடம்
பவாந் ச - தேவரீரொருவரே.

कामं तपःप्रभावेण शक्ता हन्तुं निशाचरान् ।
चिरार्जितं तु नेच्छामस्तपः खण्डयितुं वयम् ॥

காமம் தப: ப்ரபாவேண ஶக்தா ஹந்தும் நிஶாசரான் ।
சிரார்ஜிதம் து நேச்சாமஸ் தப: கண்டயிதும் வயம் ॥ 14

தப: ப்ரபாவேண - 'தவமஹிமையால்
நிஶாசரான் - அரக்கர்களை
ஹந்தும் - நாசம்செய்ய
ஶக்தா: - வல்லவர்களாக
காமம் - இருக்கின்றோம்;
து - என்றாலும்
வயம் - நாங்கள்,
சிரார்ஜிதம் - வெகுநாள் சிரமப்பட்டுச் சம்பாதித்த
தப: - தவத்தை
கண்டயிதும் - குலைக்க
இச்சாம: ந - துணிவுறாதிருக்கின்றோம்.

बहुविघ्नं तपो नित्यं दुश्चरं चैव राघव ।
तेन शापं न मुञ्चामो भक्ष्यमाणाश्च राक्षसैः ॥

பஹுவிக்நம் தபோ நித்யம் துஶ்சரம் சைவ ராகவ ।
தேந ஶாபம் ந முஞ்சாமோ பக்ஷ்யமாணாஶ்ச ராக்ஷஸை: ॥ 15

ராகவ: - 'ஸ்ரீராம!
தப: ச - தவமென்பதே
நித்யம் - எக்காலமும்
பஹுவிக்நம் - அனேக இடையூறுகளை உடையது.
துஶ்சரம் ஏவ - முடிக்க முடியாததுமாகும்.
தேந - அக்காரணத்தால்

ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
பக்ஷ்யமாணா: ச - தீங்குறுத்தப்படுபவர்களாயிருந்தும்
ஶாபம் - சாபத்தை
முஞ்சாம: ந - இடாதிருக்கிறோம்.

तदर्द्यमानान् रक्षोभिर्दण्डकारण्यवासिभिः ।
रक्ष नस्त्वं सह भ्रात्रा त्वन्नाथा हि वयं वने ॥

ததர்த்யமாநாந் ரக்ஷோபிர் தண்டகாரண்ய வாஸிபி: ।
ரக்ஷ நஸ்த்வம் ஸஹ ப்ராத்ரா த்வந்நாதா ஹி வயம் வனே ॥ 16

தத் - 'ஆகையால்
தண்டகாரண்ய வாஸிபி: - தண்டகாரண்யத்தில் வசிக்கும்
ரக்ஷோபி: - அரக்கர்களால்
அர்த்யமாநாந் - இம்சிக்கப்படும்
ந: - எங்களை,
த்வம் - தேவரீர்
ப்ராத்ரா - தம்பியோடு
ஸஹ - கூட
ரக்ஷ - ரக்ஷிக்கவேண்டும்.
ஹி - ஏனெனில்
வனே - காட்டில்
வயம் - நாங்கள்
த்வந்நாதா: - தேவரீரொருவரையே நாதராகக்கொண்டவர்கள்.'

मया चैतद्वचः श्रुत्वा कार्त्स्न्येन परिपालनम् ।
ऋषीणां दण्डकारण्ये संश्रुतं जनकात्मजे ॥

மயா சைதத்வச: ஶ்ருத்வா கார்த்ஸ்ந்யேந பரிபாலனம் ।
ருஷீணாம் தண்டகாரண்யே ஸம்ஶ்ருதம் ஜனகாத்மஜே ॥ 17

ஜனகாத்மஜே - 'ஜனகரின் திருமகளே!
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்,
ருஷீணாம் - முனிவர்களுடைய,
ஏதத் - இந்த
வச: - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு
மயா ச - என்னாலும்,
கார்த்ஸ்ந்யேந - குறையின்றி
பரிபாலனம் - சம்ரக்ஷிப்பது
ஸம்ஶ்ருதம் - வாக்களிக்கப்பட்டது.

संश्रुत्य च न शक्ष्यामि जीवमानः प्रतिश्रवम् ।
मुनीनामन्यथा कर्तुं सत्यमिष्टं हि मे सदा ॥

ஸம்ஶ்ருத்ய ச ந ஶக்ஷ்யாமி ஜீவமான: ப்ரதிஶ்ரவம் ।
முநீநாமன்யதா கர்தும் ஸத்ய மிஷ்டம் ஹி மே ஸதா ॥ 18

முநீநாம் - 'முனிவர்களுக்கு
ப்ரதிஶ்ரவம் - சபதத்தை
ஸம்ஶ்ருத்ய - வாக்களித்துவிட்டு,
ஜீவமான: ச - உயிருடனிருக்கும் நான்
அன்யதா கர்தும் - மாற்ற
ஶக்ஷ்யாமி ந - உடன்படேன்.
ஹி - ஏனெனில்,
மே - எனக்கு
ஸதா - எக்காலத்திலும்
ஸத்யம் - சத்யமொன்றே
இஷ்டம் - ஸர்வமும்.

अप्यहं जीवितं जह्यां त्वां वा सीते सलक्ष्मणाम् ।
न तु प्रतिज्ञां संश्रुत्य ब्राह्मणेभ्यो विशेषतः ॥

அப்யஹம் ஜீவிதம் ஜஹ்யாம் த்வாம் வா ஸீதே ஸலக்ஷ்மணாம் ।
ந து ப்ரதிக்ஞாம் ஸம்ஶ்ருத்ய ப்ராஹ்மணேப்யோ விஶேஷத: ॥ 19

ஸீதே - 'ஸீதே!
அஹம் - நான்
ஜீவிதம் - உயிரை என்றாலும்
ஸலக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனுள்ளிட்ட
த்வாம் வா - உன்னையென்றாலும்
ஜஹ்யாம் அபி - துறப்பினும் துறப்பேன்.
விஶேஷத: - முக்கியமாய்
ப்ராஹ்மணேப்ய: - பிராமணர்கள் பொருட்டு
ப்ரதிக்ஞாம் - பிரதிக்ஞையை
ஸம்ஶ்ருத்ய து - செய்துகொடுத்துவிட்டு
ந - துறவேன்.

तदवश्यं मया कार्यमृषीणां परिपालनम् ।
अनुक्तेनापि वैदेहि प्रतिज्ञाय तु किं पुनः ॥

ததவஶ்யம் மயா கார்யம் ருஷீணாம் பரிபாலனம் ।
அநுக்தேநாபி வைதேஹி ப்ரதிக்ஞாய து கிம் புன: ॥ 20

வைதேஹி - 'வைதேஹி!
ருஷீணாம் - முனிவர்களுடைய
பரிபாலனம் - ஸம்ரக்ஷித்தலானது
அநுக்தேந அபி - வேண்டப்படாமலிருப்பினும்,
மயா - என்னால்

அவஶ்யம் - சுயமே
கார்யம் - செய்யப்பட வேண்டிய கடமை.
அத - இப்பொழுது
தத் - அக்கடமை
ப்ரதிக்ஞாய - வாக்களித்துவிட்டு,
கிம் புன: - மீறுவதெங்ஙனம்?

मम स्नेहाच्च सौहार्दादिदमुक्तं त्वयानघे ।
परितुष्टोऽस्म्यहं सीते न ह्यनिष्टोऽनुशिष्यते ॥

மம ஸ்நேஹாச்ச ஸௌஹார்தாதித முக்தம் த்வயா஽நகே ।
பரிதுஷ்டோ஽ஸ்ம்யஹம் ஸீதே ந ஹ்யநிஷ்டோ஽நுஶிஷ்யதே ॥ 21

அநகே - 'மாசற்றவளே!
ஸீதே - ஸீதே!
ஸ்நேஹாத் - அன்பினாலும்
ஸௌஹார்தாத் ச - தண்ணளியாலும்
த்வயா - உன்னால்
மம - எனக்கு
இதம் - இது
உக்தம் - சொல்லப்பட்டது.
அஹம் - நான்
பரிதுஷ்ட: அஸ்மி - சந்தோஷமடைந்தேன்.
ஹி - ஏனெனில்
அநிஷ்ட: - வேண்டாதவன்
ந அநுஶிஷ்யதே - போதிக்கப்படுகிறதில்லை.

सदृशं चानुरूपं च कुलस्य तव चात्मनः ।
सधर्मचारिणी मे त्वं प्राणेभ्योऽपि गरीयसी ॥

ஸத்ருஶம் சாநுரூபம் ச குலஸ்ய தவ சாத்மன: ।
ஸதர்ம சாரிணீ மே த்வம் ப்ராணேப்யோ஽பி கரீயஸீ ॥ 22

ஶோபனே - 'புண்யாத்மாவே!
தவ - உனக்கும்
ஸத்ருஶம் ச - தகுந்ததே;
குலஸ்ய - உத்தம குலத்திற்கும்
அநுரூபம் ச - ஏற்றதே;
மே - எனக்கு
ஸ தர்ம சாரிணீ - என்னுடைய தர்மங்களையே அனுஷ்டிக்கும்
த்வம் - நீ
ப்ராணேப்ய: - உயிரினும்
கரீயஸீ அபி - மேம்பட்டவளன்றோ!

इत्येवमुक्त्वा वचनं महात्मा सीतां प्रियां मैथिलराजपुत्रीम् ।
रामो धनुष्मान् सह लक्ष्मणेन जगाम रम्याणि तपोवनानि ॥

இத் யேவ முக்த்வா வசனம் மஹாத்மா
ஸீதாம் ப்ரியாம் மைதிலராஜபுத்ரீம் ।
ராமோ தநுஷ்மான் ஸஹ லக்ஷ்மணேன
ஜகாம ரம்யாணி தபோவநாநி ॥ 23

மஹாத்மா - மஹாத்மாவான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
மைதில ராஜபுத்ரீம் - மிதிலை மன்னரின் திருமகளும்
ப்ரியாம் - மனைவியுமான
ஸீதாம் - ஸீதாபிராட்டியாரிடம்
வசனம் - தர்மவிதியை
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - அருளிச்செய்துவிட்டு,
தநுஷ்மான் - தனுஷ்பாணியாய்
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணனோடு
ஸஹ - கூட
ரம்யாணி - அழகிய
தபோவநாநி - தபோவனங்களை நோக்கி
ஜகாம - பிரயாணமாயினர்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ரக்ஷோவதஸமர்தநம் நாம தஶம: ஸர்க: ॥*

ஏகாதஶ: ஸர்க: - 11

अग्रतः प्रययौ रामः सीता मध्ये सुमध्यमा ।
पृष्ठतस्तु धनुष्पाणिर्लक्ष्मणोऽनुजगाम ह ॥

அக்ரத: ப்ரயயௌ ராம: ஸீதா மத்யே ஸுமத்யமா ।
ப்ருஷ்டதஸ்து தநுஷ்பாணிர் லக்ஷ்மணோऽநுஜகாம ஹ ॥ 1

ராம: - ஸ்ரீராமர்
அக்ரத: - முதலில் ,
ப்ரயயௌ - நடந்தார்.
ஸுமத்யமா - ஸுந்தரியான
ஸீதா - ஸீதாபிராட்டியார்
மத்யே து - நடுவில் சென்றாள்.
ப்ருஷ்டத: - கடைசியில்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
தநுஷ்பாணி: - ஆயுதபாணியாய்
அநுஜகாம - பின்பற்றிச் சென்றார்.

तौ पश्यमानौ विविधाञ्शैलप्रस्थान् वनानि च ।
नदीश्च विविधा रम्या जग्मतुः सीतया सह ॥

தௌ பஶ்யமாநௌ விவிதான் ஶைலப்ரஸ்தான் வநாநி ச ।
நதீஶ்ச விவிதா ரம்யா ஜக்மது: ஸீதயா ஸஹ ॥ 2

सारसांश्चक्रवाकांश्च नदीपुलिनचारिणः ।
सरांसि च सपद्मानि युक्तानि जलजैः खगैः ॥

ஸாரஸான் சக்ரவாகாம்ஶ்ச நதீபுலின சாரிண: ।
ஸராம்ஸி ச ஸபத்மானி யுக்தாநி ஜலஜை: ககை: ॥ 3

यूथबद्धांश्च पृषतान् मदोन्मत्तान् विषाणिनः ।
महिषांश्च वराहांश्च नागांश्च द्रुमवैरिणः ॥

யூத பத்தாம்ஶ்ச ப்ருஷதான் மதோன்மத்தான் விஷாணிந: ।
மஹிஷாம்ஶ்ச வராஹாம்ஶ்ச நாகாம்ஶ்ச த்ருமவைரிண: ॥ 4

ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடுகூட
தௌ - அவ்விருவர்களும்
விவிதான் - பல
ஶைலப்ரஸ்தான் - மலைச்சிகரங்களையும்
வநாநி ச - காடுகளையும்,
ரம்யா: - அழகிய
விவிதா: - பல

நதீ: ச - நதிகளையும்,
நதீபுலின சாரிண: - நதிகளின் மணல் திட்டுகளிலிருக்கும்,
ஸாரஸான் - ஸாரஸப் பறவைகளையும்,
சக்ரவாகான் ச - சக்கிரவாகப் பறவைகளையும்,
ஜலஜை: - ஜலவாஸிகளான
ககை: - பறவைகளோடு
யுக்தாநி - கூடிய
ஸபத்மானி - தாமரைபூத்த
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளையும்,
யூத பத்தான் - கூட்டங்கூட்டமாய்ச் சேர்ந்துள்ள
ப்ருஷ்தான் ச - புள்ளிமான்களையும்,
மதோன் மத்தான் - கொழுத்த
விஷாணிந: ச - எருதுகளையும்,
மஹிஷான் ச - எருமைகளையும்,
வராஹான் ச - பன்றிகளையும்,
த்ரும வைரிண: - மரங்களையழிக்கும்
நாகான் ச - யானைகளையும்,
பஶ்யமாநௌ - பார்த்துக்கொண்டே
ஜக்மது: - வழிநடந்தார்கள்.

ते गत्वा दूरमध्वानं लम्बमाने दिवाकरे ।
ददृशुः सहिताः रम्यं तटाकं योजनायतम् ॥

தே கத்வா தூரமத்வானம் லம்பமானே திவாகரே ।
தத்ருஶு: ஸஹிதா ரம்யம் தடாகம் யோஜநாயதம் ॥ 5

पद्मपुष्करसंबाधं गजयूथैरलंकृतम् ।
सारसैर्हंसकादम्बैः संकुलं जलचारिभिः ॥

பத்ம புஷ்கர ஸம்பாதம் கஜ யூதை ரலங்க்ருதம் ।
ஸாரஸைர் ஹம்ஸகாதம்பை: ஸங்குலம் ஜலசாரிபி: ॥ 6

தே - அவர்கள்
தூரம் அத்வானம் - வெகுதூரம்
கத்வா - கடந்து,
திவாகரே - சூரியன்
லம்பமானே - அஸ்தமிக்கையில்,
யோஜநாயதம் - விஸ்தாரமுள்ளதும் (நீண்டதும்)
பத்ம புஷ்கர - செந்தாமரை, வெண்தாமரை
ஸம்பாதம் நிறைந்துள்ளதும்
கஜயூதை: - யானைக்கூட்டங்களால்

அலங்க்ருதம் - நிறைந்துள்ளதும்
ஜலஜாதிபி: - ஜலப்பிராணிகளாகிய
ஸாரஸை: - ஸாரஸப் பறவைகளாலும்
ஹம்ஸகாதம்பை: - ஹம்ஸங்கள், காதம்பமிவைகளாலும்
ஸங்குலம் - நிறைந்து
ரம்யம் - அழகாயிருக்கும்
தடாகம் - தடாகமொன்றை
ஸஹிதா: - ஒருங்கே
தத்ருஶு: - கண்ணுற்றார்கள்.

प्रसन्नसलिले रम्ये तस्मिन् सरसि शुश्रुवे ।
गीतवादित्रनिर्घोषो न तु कश्चन दृश्यते ॥

ப்ரஸந்ந ஸலிலே ரம்யே தஸ்மின் ஸரஸி ஶுஶ்ருவே ।
கீதவாதித்ரநிர்கோஷோ ந து கஶ்சன த்ருஶ்யதே ॥ 7

ப்ரஸந்நஸலிலே - தெளிந்த ஜலமுற்ற
ரம்யே - அழகிய
தஸ்மின் - அந்த
ஸரஸி - தடாகத்தில்
கீத வாதித்ர நிர்கோஷ:-பாட்டு, வாத்யம் இவைகளினொலி
ஶுஶ்ருவே - கேட்கப்பட்டது.
து - ஆனாலோ
கஶ்சன - மனிதனொருவனும்
த்ருஶ்யயதே ந ச - காணப்படவுமில்லை.

ततः कौतूहलाद्रामो लक्ष्मणश्च महारथः ।
मुनिं धर्मभृतं नाम प्रष्टुं समुपचक्रमे ॥

தத: கௌதூஹலாத் ராமோ லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாரத: ।
முனிம் தர்மப்ருதம் நாம ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே ॥ 8

மஹாரத: - பெரும் போர்வீரராகுமவரும்,
லக்ஷ்மண: ச - லக்ஷ்மணரும்
தத: - அவ்விடத்தில்
கௌதூஹலாத் - நுட்பம் தெரியாதவர்களறிந்துக் கொள்ள வேண்டுமென்ற அவாவுடனிருந்தமையால்,
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தர்ம ப்ருதம் நாம - 'தர்ம்மப்ருத்' என்ற
முனிம் - முனிவரைப் பார்த்து
ப்ரஷ்டும் ஸமுபசக்ரமே- பின்வருமாறு வினாவினார்.

इदमत्यद्भुतं श्रुत्वा सर्वेषां नो महामुने ।
कौतूहलं महज्जातं किमिदं साधु कथ्यताम् ॥

இதமத்யத்புதம் ஶ்ருத்வா ஸர்வேஷாம் நோ மஹாமுனே ।
கௌதூஹலம் மஹஜ்ஜாதம் கிமிதம் ஸாது கத்யதாம் ॥ 9

மஹாமுனே - முனிவர்பெருமானே!
ந: - எங்கள்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்,
அத்யத்புதம் - மிக ஆச்சரியமாயிருக்கும்
இதம் - இதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
மஹத் - மிக
கௌதூஹலம் - ஆவல்
ஜாதம் - ஏற்பட்டிருக்கிறது.
கிம் இதம் - இதென்ன;
ஸாது - விளங்க
கத்யதாம் - சொல்லப்படட்டும்.

तेनैवमुक्तो धर्मात्मा राघवेण मुनिस्तदा ॥

தேநைவமுக்தோ தர்மாத்மா ராகவேண முனிஸ் ததா ।
ப்ரபாவம் ஸரஸ: க்ருத்ஸ்நமாக்யாது முபசக்ரமே ॥ 10

தேந - அந்த
ராகவேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - வினாவப்பட்ட
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகும்
முனி: - முனிவர்,
ததா - அப்பொழுது
ஸரஸ: - தடாகத்தினது
ப்ரபாவம் - திவ்வியப்பெருமையை (உற்பத்தியை)
க்ருத்ஸ்நம் - முற்றிலும்
ஆக்யாதும் உபசக்ரமே- பின்வருமாறு விளங்க உரைத்தார்.

इदं पञ्चाप्सरो नाम तटाकं सार्वकालिकम् ।
निर्मितं तपसा राम मुनिना माण्डकर्णिना ॥

இதம் பஞ்சாப்ஸரோ நாம தடாகம் ஸார்வகாலிகம் ।
நிர்மிதம் தபஸா ராம முனினா மாண்ட கர்ணினா ॥ 11

ராம - ஸ்ரீராம!
இதம் - இந்த
தடாகம் - குளமானது,

ஸார்வ காலிகம் - எப்பொழுதும் நீர் நிறைந்துள்ளது.
பஞ்சாப்ஸர: நாம - 'பஞ்சாப்ஸரஸ்' என்பதிதன் பெயர்.
மாண்ட கர்ணினா முனினா - 'மாண்டுகர்ணி' என்ற முனிவரால்
தபஸா - தவமஹிமையால்
நிர்மிதம் - சிருஷ்டிக்கப்பட்டது.

स हि तेपे तपस्तीव्रं माण्डकर्णिर्महामुनिः ।
दश वर्षसहस्राणि वायुभक्षो जलाश्रयः ॥

ஸ ஹி தேபே தபஸ் தீவ்ரம் மாண்டகர்ணிர் மஹாமுனி: ।
தஶ வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி வாயுபக்ஷோ ஜலாஶ்ரய: ॥ 12

ஸ: - அந்த
மாண்டுகர்ணி: - மாண்டுகர்ணி என்ற
மஹாமுனி: - முனிவர்பெருமான்,
ஜலாஶ்ரய: - ஜலத்தில் நின்றுக்கொண்டு,
வாயுபக்ஷ: - வாயுவை உணவாய்க் கொண்டு,
தஶ வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி- பதினாயிரம் வருஷங்கள்
தீவ்ரம் தப: - கடும் தவத்தை
தேபே - இயற்றினார்.
ஹி - இது ப்ரசித்தம்.

ततः प्रव्यथिताः सर्वे देवाः साग्निपुरोगमाः ।
अब्रुवन् वचनं सर्वे परस्परसमागताः ॥

தத: ப்ரவ்யதிதா: ஸர்வே தேவா: ஸாக்நிபுரோகமா: ।
அப்ருவன் வசனம் ஸர்வே பரஸ்பர ஸமாகதா: ॥ 13

தத: - அதனால்
ஸாக்நிபுரோகமா: - அக்னிபகவான் முதலியவர்களையுள்ளிட்ட
தேவா: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,
ப்ரவ்யதிதா: - மிகவும் உள்ளம் நடுங்கியவர்களாய்
பரஸ்பர ஸமாகதா: - ஒருவருக்கொருவர் கூடி
ஸர்வே - எல்லோரும்
வசனம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ருவன் - பேசிக்கொண்டார்கள்.

अस्माकं कस्यचित्स्थानमेष प्रार्थयते मुनिः ।
इति संविग्नमनसः सर्वे ते त्रिदिवौकसः ॥

அஸ்மாகம் கஸ்யசித் ஸ்தாநமேஷ ப்ரார்தயதே முனி: ।
இதி ஸம்விக்நமனஸ: ஸர்வே தே த்ரிதிவௌகஸ: ॥ 14

ஏஷ: - 'இந்த
முனி: - ரிஷி
அஸ்மாகம் - நம்முள்
கஸ்யசித் - ஒருவனுடைய
ஸ்தாநம் - பதவியை
ப்ரார்த்யதே - அபஹரிக்கப்போகின்றார்'
தே - அந்த
த்ரிதிவௌகஸ: - தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ஸம்விக்ந மனஸ: - கவலைகொண்டார்கள்.

तत्र कर्तुं तपोविघ्नं देवैः सर्वैर्नियोजिताः ।
प्रधानाप्सरसः पञ्च विद्युच्चलितवर्चसः ॥

தத்ர கர்தும் தபோவிக்நம் தேவை: ஸர்வைர் நியோஜிதா: ।
ப்ரதாந அப்ஸரஸ: பஞ்ச வித்யுத் சலித வர்சஸ: ॥ 15

தத: - அதனால்
தேவை: ஸர்வை: - தேவர்கள் எல்லோர்களாலும்
வித்யுத்சலித வர்சஸ:- மின்னல் வெட்டுபோல் தேஹகாந்தியுடைய
பஞ்ச - ஐந்து
ப்ரதாநாப்ஸரஸ: - உத்தம அப்ஸரஸ்திரீகள்
தபோவிக்நம் - தவத்திற்கிடயூறை
கர்தும் - செய்ய
நியோஜிதா: - ஏற்படுத்தப்பட்டார்கள்.

अप्सरोभिस्ततस्ताभिर्मुनिर्दृष्टपरावरः ।
नीतो मदनवश्यत्वं सुराणां कार्यसिद्धये ॥

அப்ஸரோபிஸ்ததஸ்தாபிர் முனிர் த்ருஷ்ட பராவர: ।
நீதோ மதனவஶ்யத்வம் ஸுராணாம் கார்யஸித்தயே ॥ 16

தத: - 'அப்பொழுது
தாபி: - அந்த
அப்ஸரோபி: - அப்ஸரஸ்திரீகளால்
த்ருஷ்ட பராவர: - இகபரமிரண்டும் அறிந்த
முனி: - முனிவர்,
ஸுராணாம் - தேவர்களது
கார்ய ஸித்தயே - மனோரதம் கைகூடுமாறு
மதனவஶ்யத்வம் - மன்மதனுக்காட்படுதலை
நீத: - அடைவிக்கப்பட்டார்.

ताश्चैवाप्सरसः पञ्च मुनेः पत्नीत्वमागताः ।
तटाके निर्मितं तासामस्मिन्नन्तर्हितं गृहम् ॥

தாஶ்சைவாப்ஸரஸ: பஞ்ச முனே: பத்நீத்வ மாகதா: ।
தடாகே நிர்மிதம் தாஸா மஸ்மிந் நந்தர் ஹிதம் க்ருஹம் ॥ 17

தா: - 'அந்த
அப்ஸரஸ: - அப்ஸரஸ்திரீகள்
பஞ்ச ச - ஐவரும்,
முனே: ஏவ - முனிவருக்கே
பத்நீத்வம் - பத்னியாயிருத்தலை
ஆகதா: - அடைந்தார்கள்.
அஸ்மின் - இந்த
தடாகே - தடாகத்தினுள்
தாஸாம் - அவர்களுக்கு
க்ருஹம் - ஒரு வீடானது
அந்தர் ஹிதம் - மறைவாக
நிர்மிதம் - கட்டப்பட்டது.

तथैवाप्सरसः पञ्च निवसन्त्यो यथासुखम् ।
रमयन्ति तपोयोगान्मुनिं यौवनमास्थितम् ॥

ததைவாப்ஸரஸ: பஞ்ச நிவஸந்த்யோ யதாஸுகம் ।
ரமயந்தி தபோயோகான் முனிம் யௌவன மாஸ்திதம் ॥ 18

அப்ஸரஸ: - 'அப்ஸரஸ்திரீகள்
பஞ்ச - ஐவரும்
தத்ர ஏவ - அவ்விடத்திலேயே
யதாஸுகம் - ஸுகமே
நிவஸந்த்ய: - வஸித்துக்கொண்டு
தபோயோகாத் - தவமஹிமையால்
யௌவனம் ஆஸ்திதம் - யௌவனதசையிலேயேயிருக்கும்
முனிம் - முனிவரை
ரமயந்தி - களிப்புறச் செய்கின்றனர்.

तासां संक्रीडमानानामेष वादित्रनिःस्वनः ।
श्रूयते भूषणोन्मिश्रो गीतशब्दो मनोहरः ॥

தாஸாம் ஸங்க்ரீட மாநாநாமேஷ வாதித்ர நிஸ் ஸ்வன: ।
ஶ்ரூயதே பூஷணோந் மிஶ்ரோ கீதஶப்தோ மநோஹர: ॥ 19

ஸங்க்ரீடமாநாநாம் - 'விளையாடும்
தாஸாம் - அவர்களுடைய
பூஷணோந்மிஶ்ர: - ஆபரணங்களோடுகூடிய

வாதித்ரநி: ஸ்வன: - வாத்திய ஒலியும்
ஏஷ: - இந்த
மநோஹர: - இனிய
கீத ஶப்த: - பாட்டொலியும்
ஶ்ரூயதே - கேட்கப்படுகிறது.'

आश्चर्यमिति तस्यैतद्वचनं भावितात्मनः ।
राघवः प्रतिजग्राह सह भ्रात्रा महायशाः ॥
ஆஶ்சர்யமிதி தஸ்யைதத் வசனம் பாவிதாத்மன: ।
ராகவ: ப்ரதிஜக்ராஹ ஸஹ ப்ராத்ரா மஹாயஶா: ॥ 20

பாவிதாத்மன: - ஆத்மக்ஞானமுற்ற
தஸ்ய - அவரது
ஏதத் - இந்த
வசனம் - மொழியை
ஆஶ்சர்யம் - 'ஆச்சரியமாய்
இதி - இருக்கிற'தென்று
மஹாயஶா: - பெரும்புகழ்பெற்ற
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ராத்ரா ஸஹ - தம்பியோடுகூட
ப்ரதி ஜக்ராஹ - கேட்டு மகிழ்ந்தார்.

एवं कथयमानस्स ददर्शाश्रममण्डलम् ॥
ஏவம் கதயமானஸ்ய ததர்ஶாஶ்ரம மண்டலம் ॥ 21

ஏவம் - இங்ஙனம்
கதயமானஸ்ய - கதை சொல்லியதும்,
ஆஶ்ரம மண்டலம் - ஆச்ரமவரிசையை
ததர்ஶ - கண்டார்.

प्रविश्य सह वैदेह्या लक्ष्मणेन च राघवः ।
उवास मुनिभिः सर्वैः पूज्यमानो महायशाः ॥
ப்ரவிஶ்ய ஸஹ வைதேஹ்யா லக்ஷ்மணேன ச ராகவ: ।
உவாஸ முனிபி: ஸர்வை: பூஜ்யமானோ மஹாயஶா: ॥ 22

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
வைதேஹ்யா ஸஹ - வைதேஹியாரோடும்,
லக்ஷ்மணேன ச - லக்ஷ்மணனோடும்
ப்ரவிஶ்ய - பிரவேசித்து
மஹாத்மபி: - மகாத்மாக்களாகிய
முனிபி: - முனிவர்கள்
ஸர்வை - எல்லோராலும்,

பூஜ்யமாந: - கொண்டாடப்படுகிறவராய்
உவாஸ - காலங்கழித்தார்.

तथा तस्मिन् स काकुत्स्थः श्रीमत्याश्रममण्डले ।
उषित्वा तु सुखं तत्र पूज्यमानो महर्षिभिः ॥
ததா தஸ்மின் ஸ காகுத்ஸ்த: ஶ்ரீமத்யாஶ்ரம மண்டலே ।
உஷித்வா து ஸுகம் தத்ர பூஜ்யமானோ மஹர்ஷிபி: ॥ 23

जगाम चाश्रमांस्तेषां पर्यायेण तपस्विनाम् ।
तेषामुषितवान् पूर्वं सकाशे स महास्त्रवित् ॥
ஜகாம சாஶ்ரமான் தேஷாம் பர்யாயேண தபஸ்விநாம் ।
தேஷா முஷிதவான் பூர்வம் ஸகாஶே ஸ மஹாஸ்த்ரவித் ॥ 24

ஸ காகுத்ஸ்த: - லக்ஷ்மணருடனிருக்கும்
மஹாஸ்த்ரவித் - அஸ்திர வித்தையில் நிபுணராகிய
ஸ: - அவர்,
ததா - அவ்வண்ணமாய்
மஹர்ஷிபி: - மஹரிஷிகளால்
பூஜ்யமாந: - உபசரிக்கப்படுபவராய்
தத்ர - அப்பொழுது
தஸ்மின் - அந்த
ஶ்ரீமதி - அழகிய
ஆஶ்ரம மண்டலே - ஆச்ரமங்களில்
ஸுகம் - ஸ்வேச்சையாய்
உஷித்வா து - இருந்துகொண்டு,
யேஷாம் - எந்த
தபஸ்விநாம் ஸகாஶே - தபஸ்விகளிடம்
பூர்வம் - முன்பு
உஷிதவான் - இருந்தாரோ, -
தேஷாம் - அவர்களுடைய
ஆஶ்ரமான் ச - ஆச்ரமங்களுக்கே
பர்யாயேண - மாற்றிமாற்றி
ஜகாம - சென்றார்.

क्वचित्परिदशान् मासानेकं संवत्सरं क्वचित् ।
क्वचिच्च चतुरो मासान् पञ्च षट् चापरान् क्वचित् ॥
க்வசித் பரிதஶான் மாஸா நேகம் ஸம்வத்ஸரம் க்வசித் ।
க்வசிச்ச சதுரோ மாஸான் பஞ்ச ஷட் சாபரான் க்வசித் ॥ 25

अपरत्राधिकं मासादप्यर्धमधिकं क्वचित् ।
त्रीन् मासानष्टमासांश्च राघवो न्यवसत्सुखम् ॥

அபரத்ராதிகம் மாஸாதப்யர்தமதிகம் க்வசித் ।
த்ரீன் மாஸான் அஷ்டமாஸாம்ஶ்ச ராகவோ ந்யவஸத்ஸுகம் ॥ 26

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஸுகம் - ஸ்வேச்சையாய்,
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
பரிதஶான் - சுமார் பத்து
மாஸாந் - மாதங்களையும்,
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
ஏகம் - ஒரு
ஸம்வத்ஸரம் - வருஷத்தையும்,
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
சதுர: - நான்கு
மாஸான் ச - மாதங்களையும்,
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
அபரான் - மற்றும்
பஞ்ச ஷட் ச - ஐந்தாறுமாதங்களையும்,
அபரத்ர - மற்ற
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
மாஸாத் - ஒரு மாதத்திற்கு
அதிகம் - அதிகமாயும்,
அர்தம் அதிகம் அபி- ஒருபக்ஷத்திற்கதிகமாயும்;
க்வசித் - சிலவிடங்களில்
த்ரீன் மாஸான் - மூன்று மாதங்க ளையும்
அஷ்ட மாஸான் ச - எட்டு மாதங்களையும்,
ந்யவஸத் - கழித்தார்.

एवं संवसतस्तस्य मुनीनामाश्रमेषु वै ।
रमतश्चानुकूल्येन ययुः संवत्सरा दश ॥

ஏவம் ஸம்வஸதஸ்தஸ்ய முனீநா மாஶ்ரமேஷு வை ।
ரமதஶ்சாநுகூல்யேந யயு: ஸம்வத்ஸரா தஶ ॥ 27

ததா - அங்ஙனம்
முனீநாம் - முனிவர்களுடைய
ஆஶ்ரமேஷு வை - ஆச்ரமங்களிலேயே
ஆநுகூல்யேந - இடையூறின்றி
ரமத: ச - சந்தோஷமாய்,
ஸம்வஸத: - வஸித்துக்கொண்டிருந்த
தஸ்ய - அவருக்கு
தஶ - பத்து
ஸம்வத்ஸரா: - வருஷங்கள்
யயு: - கழிந்தன.

परिवृत्य च धर्मज्ञो राघवः सह सीतया ।
सुतीक्ष्णस्याश्रमं श्रीमान् पुनरेवाजगाम ह ॥

பரிவ்ருத்ய ச தர்மக்ஞோ ராகவ: ஸஹ ஸீதயா ।
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்யாஶ்ரமம் ஸ்ரீமான் புனரேவாஜகாம ஹ ॥ 28

தர்மக்ஞ: - தருமமுணர்ந்தவரும்,
ஸ்ரீமான் ச - ஸ்ரீமானுமாகிய
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடுகூட
பரிவ்ருத்ய - திரும்பி,
புன: ஏவ - மீளவும்
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்ய - ஸுதீக்ஷ்ணரது
ஆஶ்ரமம் ஹ - ஆச்ரமத்திற்கே
ஆஜகாம - வந்துசேர்ந்தார்.

स तमाश्रममासाद्य मुनिभिः प्रतिपूजितः ।
तत्रापि न्यवसद्रामः किञ्चित्कालमरिन्दमः ॥

ஸ தமாஶ்ரமமாஸாத்ய முனிபி: ப்ரதிபூஜித: ।
தத்ராபி ந்யவஸத்ராம: கிஞ்சித் கால மரிந்தம: ॥ 29

அரிந்தம: - சத்ருஸம்ஹாரகராகிய
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தம் - அந்த
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
முனிபி: - ரிஷிகளால்
ப்ரதிபூஜித: - உபசரிக்கப்பட்டவராய்,
தத்ர அபி - அங்கும்,
கிஞ்சித் - சிறிது
காலம் - காலம்
ந்யவஸத் - கழித்தார்.

अथाश्रमस्थो विनयात्कदाचित्तं महामुनिम् ।
उपासीनः स काकुत्स्थः सुतीक्ष्णमिदमब्रवीत् ॥

அதாஶ்ரமஸ்தோ விநயாத் கதாசித் தம் மஹாமுனிம் ।
உபாஸீந: ஸ காகுத்ஸ்த: ஸுதீக்ஷ்ணமிதமப்ரவீத் ॥ 30

ததாஶ்ரமஸ்த: - அவரது ஆச்ரமத்திலிருப்பவரும்
ஸுதீக்ஷ்ணம் - ஸுதீக்ஷ்ண
மஹாமுனிம் - முனிவர்பெருமானை

உபாஸீந: - காத்திருந்தவருமான
ஸ: - அந்த
காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்,
கதாசித் - ஒருசமயம்
தம் - அவரைப் பார்த்து
விநயாத் - வினயமாக
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - வினாவினார்.

अस्मिन्नरण्ये भगवन्नगस्त्यो मुनिसत्तमः ।
वसतीति मया नित्यं कथाः कथयतां श्रुतम् ॥

அஸ்மின்நரண்யே பகவந்நகஸ்த்யோ முனிஸத்தம: ।
வஸதீதி மயா நித்யம் கதா: கதயதாம் ஶ்ருதம் ॥ 31

பகவந் - 'பகவானே!
கதயதாம் - பேசிக்கொண்டிருப்பவர்களின்
கதா: - பேச்சுகளில்,
முனிஸத்தம: - 'முனிவர்பெருமானாகும்
அகஸ்த்ய: - அகஸ்தியர்
அஸ்மின் - இந்த
அரண்யே - காட்டில்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
வஸதி - வசிக்கிறார்'
இதி - என
மயா - என்னால்
ஶ்ருதம் - கேட்கப்பட்டிருக்கிறது.

न तु जानामि तं देशं वनस्यास्य महत्तया ।
कुत्राश्रममिदं पुण्यं महर्षेस्तस्य धीमतः ॥

ந து ஜாநாமி தம் தேஶம் வனஸ்யாஸ்ய மஹத்தயா ।
குத்ராஶ்ரமமிதம் புண்யம் மஹர்ஷேஸ்தஸ்ய தீமத: ॥ 32

அஸ்ய - 'இந்த
வனஸ்ய - காட்டின்
மஹத்தயா - விசாலத்தால்
தம் தேஶம் - அவ்விடத்தை
ஜாநாமி ந - நானறியேன்.
தீமத: - மிக்க அறிவாளியாகிய
தஸ்ய - அந்த
மஹர்ஷே: - மஹரிஷியினுடைய
இதம் - இந்த

புண்யம் - புண்யமாகிய
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமம்
து - இப்பொழுது
குத்ர - எங்குளது?

प्रसादात्तत्रभवतः सानुजः सह सीतया ।
अगस्त्यमभिगच्छेयमभिवादयितुं मुनिम् ॥

ப்ரஸாதாத் தத்ர பவத: ஸாநுஜ: ஸஹ ஸீதயா ।
அகஸ்த்யமபிகச்சேய மபிவாதயிதும் முனிம் ॥ 33

தத்ர பவத: - 'தேவரீரது
ப்ரஸாதாத் - அனுக்கிரஹத்தால்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடு கூடவும்
ஸாநுஜ: - தம்பியுடனும்
அகஸ்த்யம் - அகஸ்திய
முனிம் - முனிவரை
அபிவாதயிதும் - நமஸ்கரிக்க
அபிகச்சேயம் - செல்வேன்.

मनोरथो महानेष हृदि मे परिवर्तते ।
यदहं तं मुनिवरं शुश्रूषेयमपि स्वयम् ॥

மநோரதோ மஹாநேஷ ஹ்ருதி மே பரிவர்ததே ।
யதஹம் தம் முனிவரம் ஶுஶ்ரூஷேயமபி ஸ்வயம் ॥ 34

அஹம் - 'அடியேன்
தம் - அந்த
முனிவரம் - முனிவர்பெருமானை
ஸ்வயம் - தானே
அபி ஶுஶ்ரூஷேயம் - தொண்டுபுரிவேனோ?
யத் - என்ற
ஏஷ: - இந்த
மஹாந் - சிறந்த
மநோரத: - மனோரதமானது,
ஹ்ருதி - உள்ளத்தில்
ஸம்பரிவர்ததே - சுழன்றுக்கொண்டிருக்கிறது.'

इति रामस्य स मुनिः श्रुत्वा धर्मात्मनो वचः ।
सुतीक्ष्णः प्रत्युवाचेदं प्रीतो दशरथात्मजम् ॥

இதி ராமஸ்ய ஸ முனி: ஶ்ருத்வா தர்மாத்மநோ வச: ।
ஸுதீக்ஷ்ண: ப்ரத்யுவாசேதம் ப்ரீதோ தஶரதாத்மஜம் ॥ 35

தர்மாத்மந: - தருமாத்மாவாகிய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
இதி வச: - இச்சொல்லுக்கு
ஶ்ருத்வா - திருச்செவிசாற்றியருளிய
ஸ: - அந்த
ஸுதீக்ஷ்ண: - ஸுதீக்ஷ்ண
முனி: - முனிவர்,
ப்ரீத: - உள்ளம் பூரித்தவராகி
தஶரதாத்மஜம் - தசரத சக்கிரவர்த்தியாரின் திருக்குமாரராகும் அவரைப் பார்த்து,
இதம் - பின்வருமாறு
ப்ரத்யுவாச - பதலளித்தார்.

अहमप्येतदेव त्वां वक्तुकामः सलक्ष्मणम् ।
अगस्त्यमभिगच्छेति सीतया सह राघव ॥

அஹமப்யேததேவ த்வாம் வக்துகாம: ஸலக்ஷ்மணம் ।
அகஸ்த்யமபிகச்சேதி ஸீதயா ஸஹ ராகவ ॥ 36

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
அஹம் அபி - நானும்,
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனுடனிருக்கும்
த்வாம் - உன்னிடம்,
ஸீதயா ஸஹ - 'ஸீதையோடுகூட
அகஸ்த்யம் - அகஸ்திய முனிவரை
அபி கச்ச - போய் தரிசி'
இதி - என்கிற
ஏதத் ஏவ - இதையே
வக்து காம: - சொல்லயிருந்தேன்.

दिष्ट्या त्विदानीमर्थेऽस्मिन् स्वयमेव ब्रवीषि माम् ।
अहमाख्यामि ते राम यत्रागस्त्यो महामुनिः ॥

திஷ்ட்யா த்விதானீமர்தே (அ)ஸ்மின் ஸ்வயமேவ ப்ரவீஷி மாம் ।
அஹ மாக்யாமி தே ராம யத்ராகஸ்த்யோ மஹாமுனி: ॥ 37

அஸ்மின் அர்தே - 'இதே விஷயத்தில்
இதானீம் - இப்பொழுது,
ஸ்வயம் ஏவ - நீயே
மாம் - என்னை
ப்ரவீஷி - விசாரித்தனை.
திஷ்ட்யா து - இது தெய்வாதீனமே.
ராம - ஸ்ரீராம!
அகஸ்த்ய: - அகஸ்திய

மஹாமுனி: - முனிவர்பெருமான்
யத்ர - எங்கிருக்கிறாரோ (அதை)
தே - உனக்கு
அஹம் - நான்
ஆக்யாமி - சொல்லுகிறேன்.

योजनान्याश्रमादस्माद्याहि चत्वारि वै ततः ।
दक्षिणेन महाञ्छ्रीमानगस्त्यभ्रातुराश्रमः ॥

யோஜநாந்யாஶ்ரமாதஸ்மாத் ததா சத்வாரி வை தத: ।
தக்ஷிணேன மஹான் ஶ்ரீமான் அகஸ்த்யப்ராது ராஶ்ரம: ॥ 38

தாத - 'குழந்தாய்!
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்தினின்று
தக்ஷிணேன - தெற்குநோக்கி
சத்வாரி - நான்கு
யோஜநாநி - யோஜனைதூரம்
யாஹி - செல்.
தத: - அவ்விடத்தில்
அகஸ்த்ய ப்ராது: - அகஸ்தியரின் தம்பியின்
மஹான் - பெரிய
ஶ்ரீமான் - அழகிய
ஆஶ்ரம: வை - ஆச்ரமமிருக்கிறது.

स्थलीप्राये वनोद्देशे पिप्पलीवनशोभिते ।
बहुपुष्पफले रम्ये नानाशकुनिनादिते ॥

ஸ்தலீ ப்ராயே வநோத்தேஶே பிப்பலீவன ஶோபிதே ।
பஹு புஷ்ப பலே ரம்யே நாநா ஶகுனி நாதிதே ॥ 39

पद्मिन्यो विविधास्तत्र प्रसन्न-सलिलाः शिवाः ।
हंसकारण्डवाकीर्णाश्चक्रवाकोपशोभिताः ॥

பத்மின்யோ விவிதாஸ் தத்ர ப்ரஸந்ந ஸலிலா: ஶிவா: ।
ஹம்ஸகாரண்டவாகீர்ணாஶ் சக்ரவாகோபஶோபிதா: ॥ 40

தத்ர - 'அந்த
ஸ்தலீ ப்ராயே - மிக மேடுபூமியுள்ளதும்,
பிப்பலீவன ஶோபிதே - பிப்பலீ மரங்களடர்ந்ததும்,
பஹு புஷ்ப பலே - பலவகை புஷ்பங்களும், பழங்களும் நிறைந்ததும்
நாநா ஶகுனி நாதிதே - பலவித பறவைகள் சப்திக்கப் பெற்றதும்,
ரம்யே - அழகானதுமான
வநோத்தேஶே - ஆச்ரமப்பிரதேசத்தில்,
விவிதா: - பல,

ப்ரஸந்ந ஸலிலா: - தெளிந்த ஜலத்தை உடையவைகளும்,
ஶிவா: - புண்யமானவைகளும்,
ஹம்ஸ காரண்ட வாகீர்ணா: - ஹம்ஸங்கள், நீர்காக்கைகள் நிரம்பியவைகளும்
சக்ரவாகோபஶோபிதா:- சக்கிரவாகங்களாலழகுவாய்ந்து விளங்கும்
பத்மின்ய: - தாமரையோடைகளிருக்கின்றன.

तत्रैकां रजनीं व्युष्य प्रभाते राम गम्यताम् ।
दक्षिणां दिशमास्थाय वनषण्डस्य पार्श्वतः ॥

தத்ரைகாம் ரஜநீம் வ்யுஷ்ய ப்ரபாதே ராம கம்யதாம் ।
தக்ஷிணாம் திஶ மாஸ்தாய வனஷண்டஸ்ய பார்ஶ்வத: ॥ 41

ராம - 'ஸ்ரீராம!
தத்ர - அங்கு
ஏகாம் - ஒரு
ரஜநீம் - இரவை
வ்யுஷ்ய - கழித்து,
ப்ரபாதே - காலையில்
வனஷண்டஸ்ய - அடர்ந்த காட்டினது,
பார்ஶ்வத: - பக்கமாய்
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் - திசையை
ஆஸ்தாய - பற்றி,
கம்யதாம் - செல்லப்படட்டும்.

तत्रागस्त्याश्रमपदं गत्वा योजनमन्तरम् ।
रमणीये वनोद्देशे बहुपादपसंवृते ॥

தத்ராகஸ்த்யாஶ்ரம பதம் கத்வா யோஜநமந்தரம் ।
ரமணீயே வநோத்தேசேபஹுபாதப ஸம்வ்ருதே ॥ 42

யோஜநம் - 'ஒரு யோஜனை
அந்தரம் - தூரம்
கத்வா - கடந்து,
பஹு பாதப ஸம்வ்ருதே - வெகு மரங்களடர்ந்த
ரமணீயே - அழகிய
வநோத்தேசே - வனப்பிரதேசத்தில்
அகஸ்த்யாஶ்ரம பதம்- அகஸ்தியருடைய ஆச்ரமம்
தத்ர - அங்கிருக்கிறது.

रंस्यते तत्र वैदेही लक्ष्मणश्च सह त्वया ॥

ரம்ஸ்யதே தத்ர வைதேஹீ லக்ஷ்மணஶ்ச ஸஹ த்வயா ॥ 43

தத்ர - 'அவ்விடத்தில்
த்வயா ஸஹ - உன்னோடுகூட
வைதேஹீ - ஸீதை
ரம்ஸ்யதே - ஆனந்தமடைவாள்.
லக்ஷ்மண: ச - லக்ஷ்மணனுமடைவான்.

यदि बुद्धिः कृता द्रष्टुमगस्त्यं तं महामुनिम् ।
अद्यैव गमने बुद्धिं रोचयस्व महायशः ॥

யதி புத்தி: க்ருதா த்ரஷ்டு மகஸ்த்யம் தம் மஹாமுனிம் ।
அத்யைவ கமனே புத்திம் ரோசயஸ்ய மஹாயஶ: ॥ 44

மஹாயஶ: - பெரும்புகழ்பெற்றவனே!
தம் - அந்த
அகஸ்த்யம் - அகஸ்திய
மஹாமுனிம் - மாமுனிவரை,
த்ரஷ்டும் - தரிசிக்க
புத்தி: - உத்தேசமானது
க்ருதா இதி - இருக்குமாகில்,
அத்ய ஏவ - இப்பொழுதே
கமனே - பிரயாணத்தில்
புத்திம் ரோசயஸ்வ- தீர்மானம் செய்.

इति रामो मुनेः श्रुत्वा सह भ्रात्राभिवाद्य च ।
प्रतस्थेऽगस्त्यमुद्दिश्य सानुजः सीतया सह ॥

இதி ராமோ முனே: ஶ்ருத்வா ஸஹ ப்ராத்ராபிவாத்ய ச ।
ப்ரதஸ்தே (அ)கஸ்த்ய முத்திஶ்ய ஸாநுஜ: ஸீதயா ஸஹ ॥ 45

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
முனே: - முனிவருடைய
இதி - இம்மொழியை
ப்ராத்ரா ஸஹ - தம்பியோடுகூடவே
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
அபிவாத்ய ச - தண்டனிட்டுவிட்டு,
அகஸ்த்யம் - அகஸ்தியரை
உத்திஶ்ய - உத்தேசித்து,
ஸாநுஜ: - தம்பியுடனும்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையுடனும்,
ப்ரதஸ்தே - புறப்பட்டார்.

पश्यन् वनानि चित्राणि पर्वतांश्चाभ्रसन्निभान् ।
सरांसि सरितश्चैव सानूनि विविधानि च ॥

பஶ்யந் வநாநி சித்ராணி பர்வதாம்ஶ்சாப்ரஸந்நிபான் ।
ஸராம்ஸி ஸரிதஶ்சைவ ஸாநூநி விவிதானி ச ॥ 46

सुतीक्ष्णेनोपदिष्टेन गत्वा तेन पथा सुखम् ।
इदं परमसंहृष्टो वाक्यं लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

ஸுதீக்ஷ்ணேநோபதிஷ்டேந கத்வா தேந பதா ஸுகம் ।
இதம் பரம ஸம்ஹ்ருஷ்டோ வாக்யம் லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 47

ஸுதீக்ஷ்ணேந - ஸுதீக்ஷ்ண முனிவரால்
உபதிஷ்டேந - கூறப்பட்ட
தேந - அந்த
பதா - வழிபற்றி
ஸுகம் - சுகமே
கத்வா - சென்றுகொண்டு,
சித்ராணி - அழகிய
வநாநி - வனங்களையும்,
அப்ர ஸந்நிபான் - மேகங்கள்போன்ற
பர்வதான் ச - மலைகளையும்,
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளையும்,
ஸரித: ஏவ - ஆறுகளையும்
விவிதானி - பல
ஸாநூநி ச - தாழ்வரைகளையும்
பஶ்யந் - பார்த்துக்கொண்டு
பரமஸம்ஹ்ருஷ்ட: - மிக மகிழ்ச்சி கொண்டவராகி
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

एतदेवाश्रमपदं नूनं तस्य महात्मनः ।
अगस्त्यस्य मुनेर्भ्रातुर्दृश्यते पुण्यकर्मणः ॥

ஏததேவாஶ்ரம பதம் நூநம் தஸ்ய மஹாத்மன: ।
அகஸ்த்யஸ்ய முனேர் ப்ராதுர் த்ருஶ்யதே புண்யகர்மண: ॥ 48

ஏதத் - 'இதோ
ஆஶ்ரம பதம் - ஓர் ஆச்ரமம்
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.
புண்யகர்மண: - புண்யச் செயலுடைய

அகஸ்த்யஸ்ய - அகஸ்திய
முனே: - முனிவரது
ப்ராது: - தம்பியாகிய
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவினுடையது
நூநம் ஏவ - போலிருக்கிறது.

यथा हि मे वनस्यास्य जाताः पथि सहस्रशः ।
संनता फलभारेण पुष्पभारेण च द्रुमाः ॥

யதா ஹி மே வனஸ்யாஸ்ய ஜாதா: பதி ஸஹஸ்ரஶ: ।
ஸந்நதா: பலபாரேண புஷ்ப பாரேண ச த்ருமா: ॥ 49

பதி - 'வழியில்
அஸ்ய - இந்த
வனஸ்ய - வனத்தினுடைய,
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்கான
த்ருமா: - மரங்கள்,
பலபாரேண - கனிகளின் மிகையாலும்,
புஷ்ப பாரேண ச - புஷ்பங்களின் மிகையாலும்,
ஸந்நதா: - தலைசாய்த்து
ஜாதா: - விளங்குகின்றன.
மே - எனக்கு
யதா ஹி - சொல்லியவண்ணமே இருக்கிறது.

पिप्पलीनां च पक्वानां वनादस्मादुपागतः ।
गन्धोऽयं पवनोत्क्षिप्तः सहसा कटुकोदयः ॥

பிப்பலீநாம் ச பக்வாநாம் வநாதஸ்மாதுபாகத: ।
கந்தோऽயம் பவநோத்க்ஷிப்த: ஸஹஸா கடுகோதய: ॥ 50

பக்வாநாம் - 'கனிந்த
பிப்பலீநாம் - பிப்பலி மரங்களுடைய
அயம் - இந்த
கந்த: - வாஸனையானது
ஸஹஸா - உக்கிரமாய்
பவநோத்க்ஷிப்த: - காற்றால் கொண்டுவரப்பட்டு
கடுகோதய: ச - காரமாய்
அஸ்மாத் - இந்த
வநாத் - காட்டிலிருந்து
உபாகத: - வருகிறது.

तत्र तत्र च दृश्यन्ते संक्षिप्ताः काष्ठसंचयाः ।
लूनाश्च पथि दृश्यन्ते दर्भा वैडूर्यवर्चसः ॥

தத்ர தத்ர ச த்ருஶ்யந்தே ஸம்க்ஷிப்தா: காஷ்ட ஸஞ்சயா: ।
லூநாஶ்ச பதி த்ருஶ்யந்தே தர்பா வைடூர்யவர்சஸ: ॥ 51

தத்ரதத்ர - 'அங்கங்கு
ஸம்க்ஷிப்தா: - அடுக்கிவைக்கப்பட்ட
காஷ்ட ஸஞ்சயா: - கட்டைக்குவியல்கள்
த்ருஶ்யந்தே ச - காணப்படுகின்றன.
பதி - வழியில்
வைடூர்ய வர்சஸ: - வைடூரியகாந்தியுடைய
தர்பா: - தர்ப்பைகள்
லூநா: ச - அறுக்கப்பட்டும்
த்ருஶ்யந்தே - காணப்படுகின்றன.

एतच्च वनमध्यस्थं कृष्णाभ्रशिखरोपमम् ।
पावकस्याश्रमस्थस्य धूमाग्रं संप्रदृश्यते ॥

ஏதச்ச வனமத்யஸ்தம் க்ருஷ்ணாப்ரஶிகரோபமம் ।
பாவகஸ்யாஶ்ரமஸ்தஸ்ய தூமாக்ரம் ஸம்ப்ரத்ருஶ்யதே ॥ 52

ஆஶ்ரமஸ்தஸ்ய - ஆச்ரமத்திலிருக்கும்
பாவகஸ்ய - அக்கினியின்
தூமாக்ரம் - புகையானது,
வனமத்யஸ்தம் - ஆச்ரமத்தின் மத்தியிலிருப்பதையும்,
க்ருஷ்ணாப்ர ஶிகரோபமம் - கருத்த மேகத்திற்கு நிகரானதாயும்,
ஏதத் - இதோ
ஸம்ப்ரத்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.

विविक्तेषु च तीर्थेषु कृतस्नाता महर्षयः ।
पुष्पोपहारं कुर्वन्ति कुसुमैः स्वयमार्जितैः ॥

விவிக்தேஷு ச தீர்தேஷு க்ருதஸ்நாதா மஹர்ஷய: ।
புஷ்போபஹாரம் குர்வந்தி குஸுமை: மஹர்ஷய: ॥ 53

மஹர்ஷய: - 'மகரிஷிகள்
விவிக்தேஷு - புண்ணிய
தீர்தேஷு ச - தீர்த்தகட்டங்களிலேயே
க்ருதஸ்நாதா: - நீராடியவர்களாய்,
ஸ்வயம் ஆர்ஜிதை: - தாங்களே பறித்துவந்த
குஸுமை: - புஷ்பங்களினால்,
புஷ்போபஹாரம் - புஷ்பார்ச்சனையை
குர்வந்தி - செய்கின்றார்கள்.

तत्सुतीक्ष्णस्य वचनं यथा सौम्य मया श्रुतम् ।
अगस्त्यस्याश्रमो भ्रातुर्नूनमेष भविष्यति ॥

தத் ஸுதீக்ஷ்ணஸ்ய வசனம் யதா ஸௌம்ய மயா ஶ்ருதம் ।
அகஸ்த்யஸ்யாஶ்ரமோ ப்ராதுர் நூநமேஷ பவிஷ்யதி ॥ 54

ஸௌம்ய - 'அன்பனே!
ஸுதீக்ஷ்ணஸ்ய - ஸுதீக்ஷ்ணருடைய
வசனம் - விவரணம்
யதா - எவ்விதம்
மயா - என்னால்
ஶ்ருதம் - அறியப்பட்டதோ,
தத் - அது அங்ஙனமே இருக்கிறது.
அகஸ்த்யஸ்ய - அகஸ்தியரின்
ப்ராது: - தம்பியுடைய
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமமாய்
ஏஷ: - இது
நூநம் பவிஷ்யதி - அனேகமாய் இருக்கக்கூடும்.

निगृह्य तरसा मृत्युं लेकानां हितकाम्यया ।
यस्य भ्रात्रा कृतेयं दिक्शरण्या पुण्यकर्मणा ॥

நிக்ருஹ்ய தரஸா ம்ருத்யும் லோகாநாம் ஹிதகாம்யயா ।
யஸ்ய ப்ராத்ரா க்ருதேயம் திக் ஶரண்யா புண்யகர்மணா ॥ 55

இயம் - 'இந்த
திக் - திசையானது,
யஸ்ய - இவரது,
புண்ய கர்மணா - புண்யச்செயலுடைய
ப்ராத்ரா - த்மையனாரால்,
லோகாநாம் - உலகத்தவர்களுக்கு
ஹித காம்யயா - இதம்செய்யும்பொருட்டு
ம்ருத்யும் - உபத்திரவத்தை
தரஸா - தவமஹிமையால்
நிக்ருஹ்ய - போக்கி,
ஶரண்யா - கவலையின்றி வசிக்குமிடமாய்
க்ருதா - செய்யப்பட்டது.

इहैकदा किल क्रूरो वातापिरपि चेल्वलः ।
भ्रातरौ सहितावास्तां ब्राह्मणघ्नौ महासुरौ ॥

இஹைகதா கில க்ரூரோ வாதாபிரபி சேல்வல: ।
ப்ராதரௌ ஸஹிதாவாஸ்தாம் ப்ராஹ்மணக்நௌ மஹாஸுரௌ ॥ 56

இஹ - 'இவ்விடத்தில்
ஏகதா - முன்னொருகாலத்தில்
க்ரூர: - க்ரூரனான
வாதாபி: - வாதாபி,
இல்வல: ச - இல்வலன் என்ற
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களான
மஹாஸுரௌ - இரண்டு மகா அசுரர்கள்
ஸஹிதௌ - சேர்ந்து
ப்ராஹ்மணக்நௌ அபி- பிராமணர்களை கொன்றுகொண்டே
ஆஸ்தாம் கில - இருந்துவந்தனராம்.

धारयन् ब्राह्मणं रूपमिल्वलः संस्कृतं वदन् ।
आमन्त्रयति विप्रान् स्म श्राद्धमुद्दिश्य निर्घृणः ॥

தாரயன் ப்ராஹ்மணம் ரூபமில்வல: ஸம்ஸ்க்ருதம் வதன் ।
ஆமந்த்ரயதி விப்ரான் ஸ்ம ஶ்ராத்த முத்திஶ்ய நிர்க்ருண: ॥ 57

நிர்க்ருண: - 'கொடியவனாகிய
இல்வல: - இல்வலன்
ப்ராஹ்மணம் - பிராமண
ரூபம் - உருவத்தை
தாரயன் - எடுத்துக்கொண்டு,
ஸம்ஸ்க்ருதம் - இலக்கணமாய்
வதன் - பேசிக்கொண்டு
ஶ்ராத்தம் - சிராத்தத்தை
உத்திஶ்ய - முன்னிட்டு,
விப்ரான் - அந்தணர்களை
ஆமந்த்ரயதி ஸ்ம - வரித்துவந்தான்.

भ्रातरं संस्कृतं कृत्वा ततस्तं मेषरूपिणम् ।
तान् द्विजान् भोजयामास श्राद्धदृष्टेन कर्मणा ॥

ப்ராதரம் ஸம்ஸ்க்ருதம் க்ருத்வா ததஸ்தம் மேஷரூபிணம் ।
தான் த்விஜான் போஜயாமாஸ ஶ்ராத்த த்ருஷ்டேந கர்மணா ॥ 58

தத: - 'அதன்பின்னர்
தம் - அந்த
ப்ராதரம் - ப்ராதாவை
மேஷரூபிணம் - ஆடாய்
ஸம்ஸ்க்ருதம் க்ருத்வா - சமையல்செய்து,
ஶ்ராத்த த்ருஷ்டேந - சிராத்தவிதிப்படி
கர்மணா - செய்கையால்
தான் - அந்த

த்விஜான் - பிராமணர்களை
போஜயாமாஸ - சாப்பிடச் செய்தான்.

ततो भुक्तवतां तेषां विप्राणामिल्वलोऽब्रवीत् ।
वातापे निष्क्रमस्वेति स्वरेण महता वदन् ॥

ததோ புக்தவதாம் தேஷாம் விப்ராணாமில்வலோऽப்ரவீத் ।
வாதாபே நிஷ்க்ரமஸ்வேதி ஸ்வரேண மஹதா வதன் ॥ 59

தேஷாம் - 'அந்த
விப்ராணாம் - அந்தணர்கள்
புக்தவதாம் தத: - சாப்பிட்டாகவும்,
இல்வல: - இல்வலன்,
மஹதா - உரத்த
ஸ்வரேண - குரலிட்டு
வதன் - பேசுபவனாய்,
வாதாபே - 'வாதாபி!
நிஷ்க்ரமஸ்வ - வெளியில் வா'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - சொல்லுவான்.

ततो भ्रातुर्वचः श्रुत्वा वातापिर्मेषवन्नदन् ।
भित्त्वा भित्त्वा शरीराणि ब्राह्मणानां विनिष्पतत् ॥

ததோ ப்ராதுர்வச: ஶ்ருத்வா வாதாபிர் மேஷவந்நதன் ।
பித்வா பித்வா ஶரீராணி ப்ராஹ்மணாநாம் விநிஷ்பதத் ॥ 60

ப்ராது: - 'ப்ராதாவினது
வச: - வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா தத: - கேட்டதும்,
வாதாபி: - வாதாபி
மேஷவத் - ஆடுபோல்
வதன் - கத்திக்கொண்டு
ப்ராஹ்மணாநாம் - அந்தணர்களுடைய
ஶரீராணி - உடல்களை
பித்வா பித்வா - பிளந்துகொண்டு
விநிஷ்பதத் - வெளியில் வந்து விடுவான். (ஆர்ஷம்)

ब्राह्मणानां सहस्राणि तैरेवं कामरूपिभिः ।
विनाशितानि संहत्य नित्यशः पिशिताशनैः ॥

ப்ராஹ்மணாநாம் ஸஹஸ்ராணி தைரேவம் காமரூபிபி: ।
விநாஶிதாநி ஸம்ஹத்ய நித்யஶ: பிஶிதாஶநை: ॥ 61

காமரூபிபி: - 'நினைத்த உருவங்கொள்ளவல்ல
தை: - அந்த
பிஶிதாஶநை: - அரக்கர்களால்,
ஏவம் - இங்ஙனமாய்
ப்ராஹ்மணாநாம் - அந்தணர்களுடைய
ஸஹஸ்ராணி - பலர்
ஸம்ஹத்ய - கும்பல்கும்பலாய்
நித்யஶ: - பிரதிதினமும்
விநாஶிதாநி - கொல்லப்பட்டனர்.

अगस्त्येन तदा देवैः प्रार्थितेन महर्षिणा ।
अनुभूय किल श्राद्धे भक्षितः स निशाचरः ॥

அகஸ்த்யேந ததா தேவை: ப்ரார்த்திதேந மஹர்ஷிணா ।
அநுபூய கில ஶ்ராத்தே பக்ஷித: ஸ நிஶாசர: ॥ 62

ததா - 'அப்பொழுது
தேவை: - தேவர்களால்
ப்ரார்த்திதேந - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்ட
அகஸ்த்யேந - அகஸ்திய
மஹர்ஷிணா - முனிவர்பெருமானால்,
ஶ்ராத்தே - சிராத்தத்தில்
ஸ: - அந்த
நிஶாசர: - அரக்கன்
அநுபூய: கில - அனுகூலமானவனென்ற வ்யாஜத்தால்
பக்ஷித: - புஜிக்கப்பட்டான்.

ततः सम्पन्नमित्युक्त्वा दत्त्वा हस्तावसेचनम् ।
भ्रातरं निष्क्रमस्वेति चेल्वलः सोऽभ्यभाषत ॥

தத: ஸம்பந்நமித்யுக்த்வா தத்வா ஹஸ்தாவஸேசநம் ।
ப்ராதரம் நிஷ்க்ரமஸ்வேதி சேல்வல: ஸோऽப்யபாஷத ॥ 63

தத: - 'அப்பொழுது
ஸ: - அந்த
இல்வல: - இல்வலன்
ஹஸ்தாவஸேசனம் - ஹஸ்தோதகத்தை
தத்வா - கொடுத்து,
ஸம்பந்நம் இதி - திருப்திதானாவென்று
உக்த்வா ச - கேட்டுவிட்டு,
ப்ராதரம் - ப்ராதாவை
நிஷ்க்ரமஸ்வ - 'வெளியில் போ'
இதி - என்று
அப்யபாஷத - சொன்னான்.

तं तथा भाषमाणं तु भ्रातरं विप्रघातिनम् ।
अब्रवीत्प्रहसन् धीमानगस्त्यो मुनिसत्तमः ॥

தம் ததா பாஷமாணம் து ப்ராதரம் விப்ரகாதினம் ।
அப்ரவீத் ப்ரஹஸந் தீமாநகஸ்த்யோ முனிஸத்தம: ॥ 64

ததா - 'அவ்வண்ணம்
ப்ராதரம் - ப்ராதாவை
பாஷமாணம் - கூப்பிடும்
விப்ரகாதினம் - பிராமணர்களைக் கொல்லும்
தம் - அவனைப் பார்த்து
தீமாந் - தீமானாகிய
அகஸ்த்ய: - அகஸ்திய
முனிஸத்தம: - முனிவர்பெருமான்
ப்ரஹஸந் து - சிரித்துக்கொண்டே
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

कुतो निष्क्रमितुं शक्तिर्मया जीर्णस्य रक्षसः ।
भ्रातुस्ते मेषरूपस्य गतस्य यमसादनम् ॥

குதோ நிஷ்க்ரமிதும் ஶக்திர் மயா ஜீர்ணஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
ப்ராதுஸ்தே மேஷரூபஸ்ய கதஸ்ய யமஸாதனம் ॥ 65

மயா - 'என்னால்
மேஷரூபஸ்ய - ஆட்டுருவமாய்
ஜீர்ணஸ்ய - ஜீர்ணம்செய்யப்பட்டு
யமஸாதனம் - யமன்வீட்டை
கதஸ்ய - சேர்ந்துவிட்ட
தே - உனது
ப்ராது: - ப்ராதாவாகிய
ரக்ஷஸ: - அரக்கனுக்கு,
நிஷ்க்ரமிதும் - வெளியில்வர
ஶக்தி: - திறமை
குத: - ஏது?

अथ तस्य वचः श्रुत्वा भ्रातुर्निधनसंश्रयम् ।
प्रधर्षयितुमारेभे मुनिं क्रोधान्निशाचरः ॥

அத தஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா ப்ராதுர் நிதந ஸம்ஶ்ரயம் ।
ப்ரதர்ஷயிதுமாரேபே முனிம் க்ரோதாந்நிஶாசர: ॥ 66

நிஶாசர: - 'அரக்கன்,
ப்ராது: - ப்ராதாவினுடைய
நிதன ஸம்ஶ்ருதம் - சாவைப் பற்றியதாகிய,

தஸ்ய - அவரது
வச: - சொல்லை
ஶ்ருத்வா அத - கேட்டபின்னர்,
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
முனிம் - முனிவரை
ப்ரதர்ஷயிதும் - ஹிம்ஸிக்க
ஆரேபே - தொடங்கினான்.

सोऽभिद्रवन्मुनिश्रेष्ठं मुनिना दीप्ततेजसा ।
चक्षुषानलकल्पेन निर्दग्धो निधनं गतः ॥

ஸோऽபித்ரவன் முனிஶ்ரேஷ்டம் முனிநா தீப்ததேஜஸா ।
சக்ஷுஷாநல கல்பேந நிர்தக்தோ நிதனம் கத: ॥ 67

ஸ: - 'அவன்
முனிஶ்ரேஷ்டம் - முனிவர்பெருமானை
அபித்ரவன் - அடிக்கவந்தவனாய்,
தீப்ததேஜஸா - மிக தேஜஸ்ஸால் விளங்கும்,
முனிநா - முனிவரால்,
அநல கல்பேந - அக்னியை நிகர்த்த
சக்ஷுஷா - கண்ணால்
நிர்தக்த: - கொளுத்தீப்பட்டு
நிதனம் கத: - இறந்தான்.

तस्यायमाश्रमो भ्रातुस्तटाकवनशोभितः ।
विप्रानुकम्पया येन कर्मेदं दुष्करं कृतम् ॥

தஸ்யாய மாஶ்ரமோ ப்ராதுஸ்தடாகவன ஶோபித: ।
விப்ராநு கம்பயா யேந கர்மேதம் துஷ்கரம் க்ருதம் ॥ 68

யேந - 'எவரால்,
விப்ராநு கம்பயா - பிராமணர்களிடத்துள்ள தயையால்
ஏதத் - இந்த
துஷ்கரம் - ஒருவராலும் முடியாத
கர்ம - காரியம்
க்ருதம் - செய்யப்பட்டதோ,
தஸ்ய - அவரது
ப்ராது: - தம்பியினது
தடாக வன ஶோபித:- தடாகங்களும், வனங்களும் நிறைந்து விளங்கும்
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமம்
அயம் - இது.'

एवं कथयमानस्य तस्य सौमित्रिणा सह ।
रामस्यास्तं गतः सूर्यः सन्ध्याकालोऽभ्यवर्तत ॥

ஏவம் கதயமானஸ்ய தஸ்ய ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ராமஸ்யாஸ்தம் கத: ஸூர்ய: ஸந்த்யாகாலோऽப்யவர்தத ॥ 69

ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணனோடு
ஸஹ - கூடி
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
கதய மானஸ்ய - பேசிக்கொண்டிருக்கையில்,
ஸூர்ய: - சூரியபகவான்
அஸ்தம் கத: - அஸ்தமயமானான்.
ஸந்த்யா கால: - சந்தியாகாலம்
அப்யவர்தத - வந்தது.

उपास्य पश्चिमां सन्ध्यां सह भ्रात्रा यथाविधि ।
प्रविवेशाश्रमपदं तमृषिं सोऽभ्यवादयत् ॥

உபாஸ்ய பஶ்சிமாம் ஸந்த்யாம் ஸஹ ப்ராத்ரா யதாவிதி ।
ப்ரவிவேஶாஶ்ரம பதம் தம்ருஷிம் ஸோऽப்யவாதயத் ॥ 70

ஸ: - அவர்
ப்ராத்ரா - தம்பியோடு
ஸஹ - கூட
யதாவிதி - முறைப்படி
பஶ்சிமாம் - ஸாயங்கால
ஸந்த்யாம் - சந்தியாவந்தனத்தை
உபாஸ்ய - செய்துவிட்டு,
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமத்தில்
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தார்.
தம் - அந்த
ருஷிம் - முனிவரையும்
அப்யவாதயத் - நமஸ்கரித்தார்.

सम्यक्प्रतिगृहीतश्च मुनिना तेन राघवः ।
न्यवसत्तां निशामेकां प्राश्य मूलफलानि च ॥

ஸம்யக் ப்ரதி க்ருஹீதஶ்ச முனிநா தேந ராகவ: ।
ந்யவஸத் தாம் நிஶாமேகாம் ப்ராஶ்ய மூல பலாநி ச ॥ 71

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
தேந - அந்த

முனிநா - முனிவரால்
ஸம்யக் - நன்றாக
ப்ரதி க்ருஹீத: - உபசரிக்கப்பட்டு,
மூல பலாநி ச - கிழங்குகளையும், கனிகளையும்
ப்ராஶ்ய - புஜித்து
தாம் - அந்த
ஏகாம் - ஒரு
நிஶாம் ச - இரவை
ந்யவஸத் - கழித்தார்.

तस्यां रात्र्यां व्यतीतायां विमले सूर्यमण्डले ।
भ्रातरं तमगस्त्यस्य ह्यामन्त्रयत राघवः ॥

தஸ்யாம் ராத்ர்யாம் வ்யதீதாயாம் விமலே ஸூர்யமண்டலே ।
ப்ராதரம் தமகஸ்த்யஸ்ய ஹ்யாமந்த்ரயத ராகவ: ॥ 72

தஸ்யாம் - அந்த
ராத்ர்யாம் - இரவு
வ்யதீதாயாம் - கழிந்து
ஸூர்ய மண்டலே - சூரியன்
விமலே - பிரகாசித்ததும்,
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
அகஸ்த்யஸ்ய - அகஸ்தியருடைய
ப்ராதரம் - தம்பியாகிய
தம் - அவரிடம்
ஆமந்த்ரயத - பின்வருமாறு விடைகேட்டார்.

अभिवादये त्वां भगवन् सुखमध्युषितो निशाम् ।
आमन्त्रये त्वां गच्छामि गुरुं ते द्रष्टुमग्रजम् ॥

அபிவாதயே த்வாம் பகவன் ஸுக மத்யுஷிதோ நிஶாம் ।
ஆமந்த்ரயே த்வாம் கச்சாமி குரும் தே த்ரஷ்டு மக்ரஜம் ॥ 73

பகவன் - 'பகவானே!
த்வாம் - தேவரீரை
அபிவாதயே - நமஸ்கரிக்கின்றேன்.
நிஶாம் - இரவை
ஸுகம் - சுகமே
அத்யுஷித: - கழித்தேன்.
தே - தேவரீரது
குரும் - பூஜ்யராகிய
அக்ரஜம் - தமையனாரை
த்ரஷ்டும் - காண

கச்சாமி - செல்லுகிறேன்
த்வாம் - தேவரீரிடம்
ஆமந்த்ரயே - விடைபெற்றுக்கொள்ளுகிறேன்.'

गम्यतामिति तेनोक्तो जगाम रघुनन्दनः ।
यथोद्दिष्टेन मार्गेण वनं तच्चावलोकयन् ॥

கம்யதாமிதி தேநோக்தோ ஜகாம ரகுநந்தந: ।
யதோத்திஷ்டேந மார்கேண வனம் தச்சாவலோகயன் ॥ 74

ரகுநந்தந: - ஸ்ரீராமர்,
தேந - அவரால்,
கம்யதாம் - 'போகப்படட்டும்'
இதி - என்று
உக்த: - நியமனம் பெற்றவராய்,
தத் - அந்த
வனம் ச - வனத்தையே
அவலோகயன் - உத்தேசித்து,
உத்திஷ்டேந - குறிப்பிடப்பட்ட
மார்கேண யதா - வழியாகவே
ஜகாம - சென்றார்.

नीवारान् पनसांस्तालांस्तिनिशान् वञ्जुलान् धवान् ।
चिरिबिल्वान् मधूकांश्च बिल्वानपि च तिन्दुकान् ॥

நீவாரான் பநஸான் தாலான் திநிஶான் வஞ்ஜுளான் தவான் ।
சிரிபில்வான் மதூகாம்ஶ்ச பில்வாநபி ச திந்துகான் ॥ 75

पुष्पितान् पुष्पिताग्राभिर्लताभिरनुवेष्टितान् ।
ददर्श रामः शतशस्तत्र कान्तारपादपान् ॥

புஷ்பிதான் புஷ்பிதாக்ராபிர் லதாபிரநுவேஷ்டிதான் ।
ததர்ஶ ராம: ஶதஶ ஸ்தத்ர காந்தார பாதபான் ॥ 76

हस्तिहस्तैर्विमृदितान् वानरैरुपशोभितान् ।
मत्तैः शकुनिसङ्घैश्च शतशः प्रतिनादितान् ॥

ஹஸ்திஹஸ்தைர் விம்ருதிதான் வாநரை ருபஶோபிதான் ।
மத்தை: ஶகுநி ஸங்கைஶ்ச ஶதஶ: ப்ரதிநாதிதான் ॥ 77

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
நீவாரான் - நீர்கடம்ப,
பநஸான் - பலா,
தாலான் - பனை,
திமிசான் - ஆச்சா,

வஞ்ஜுளான் - வஞ்சி,
தவான் - தவம்,
சிரி பில்வான் - சிறிவில்வம்,
மதூகான் ச - இருப்பை,
பில்வான் அபி - பில்வம்,
திந்துகான் ச - திந்துகம் முதலிய
ஶதஶ: - அனேக
காந்தார பாதபான் - காட்டு மரங்களையும்
புஷ்பிதாக்ராபி: - புஷ்பித்த நுனிகளையுடைய
லதாபி: - கொடிகளால்
அநுவேஷ்டிதான் - சூழப்பட்ட
புஷ்பிதான் - பூத்த மரங்களையும்,
ஹஸ்தி ஹஸ்தை: - யானைகளின் துதிக்கைகளால்
விம்ருதிதான் - கசக்கப்பட்டவைகளாயும்,
வாநரை: - குரங்குகளால்
உபஶோபிதான் - விளங்குகிறவைகளாயும்,
மத்தை: - கொழுத்த
ஶகுநி ஶங்கை: ச - பறவைக் கூட்டங்களாலும்,
ஶதஶ: - நூற்றுக்கணக்காய்
ப்ரணாதிதான் - சப்திக்கப்பெற்றவைகளாகவும்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ததர்ஶ - கண்டார்.

ततोऽब्रवीत्समीपस्थं रामो राजीवलोचनः ।
पृष्ठतोऽनुगतं वीरं लक्ष्मणं लक्ष्मिवर्धनम् ॥

ததோऽப்ரவீத் ஸமீபஸ்தம் ராமோ ராஜீவலோசன: ।
ப்ருஷ்டதோऽநுகதம் வீரம் லக்ஷ்மணம் லக்ஷ்மிவர்தனம் ॥ 78

தத: - அப்பொழுது
ராஜீவ லோசன: - செந்தாமரை கண்ணரா்கும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
லக்ஷ்மி வர்தனம் - உத்ஸாஹத்தை விருத்தி செய்பவரும்,
வீரம் - சூரரும்,
ப்ருஷ்டத: - பின்பு
ஸமீபஸ்தம் - நெருங்கி
அநுகதம் - வந்துகொண்டிருக்கும்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

स्निग्धपत्रा यथा वृक्षा यथा शान्तमृगद्विजाः ।
आश्रमो नातिदूरस्थो महर्षेर्भावितात्मनः ॥

ஸ்நிக்தபத்ரா யதா வ்ருக்ஷா யதா ஶாந்தம்ருகத்விஜா: ।
ஆஶ்ரமோ நாதி தூரஸ்தோ மஹர்ஷேர் பாவிதாத்மன: ॥ 79

வ்ருக்ஷா: - மரங்கள்
ஸ்நிக்த பத்ரா: யதா - பசேலென்று தழைத்திருப்பதாலும்,
ம்ருகத்விஜா: - மான்களும், பறவைகளும்,
க்ஷாந்தா: யதா - சாதுவாகவிருப்பதாலும்,
பாவிதாத்மன: - ஆத்மக்ஞானியான
மஹர்ஷே: - மகரிஷியினுடைய
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமமானது
அதிதூரஸ்த: ந - அதிதூரமில்லை போலும்.

अगस्त्य इति विख्यातो लोके स्वेनैव कर्मणा ।
आश्रमो दृश्यते तस्य परिश्रान्तश्रमापहः ॥

அகஸ்த்ய இதி விக்யாதோ லோகே ஸ்வேநைவ கர்மணா ।
ஆஶ்ரமோ த்ருஶ்யதே தஸ்ய பரிஶ்ராந்த ஶ்ரமாபஹ: ॥ 80

प्राज्यधूमाकुलवनः चीरमालापरिष्कृतः ।
प्रशान्तमृगयूथश्च नानाशकुनिनादितः ॥

ப்ராஜ்யதூமாகுல வனஶ் சீரமாலா பரிஷ்க்ருத: ।
ப்ரஶாந்த ம்ருக யூதஶ்ச நாநா ஶகுநிநாதித: ॥ 81

லோகே - உலகில்
ஸ்வேந - தனது
கர்மணா ஏவ - செய்கையாலேயே
அகஸ்த்ய: இதி - அகஸ்தியரென (மலையை அழுத்தியவரென்)
விக்யாத: - புகழ்பெற்றிருக்கிறார்.
தஸ்ய - அவரது,
பரிஶ்ராந்த ஶ்ரமாபஹ:- களைப்புற்றோரின் களைப்பைத் தீர்ப்பதும்,
ஆஜ்யதூமாகுல வன:- நெய்மணம் கமழும் புகை நிரம்பிய வனப் பிரதேசங்களையுடையதும்,
சீரமாலா பரிஷ்க்ருத: - மரவுரிகள் நிரம்பியதும்,
ப்ரஶாந்த ம்ருகயூத: - சாதுவான மான்கூட்டங்களையுடையதும்,
நாநா ஶகுநிநாதித: ச- பல பறவைகளால் ஒலிக்கப் பெற்றதுமான
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமம்
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.

निगृह्य तरसा मृत्युं लोकानां हितकाम्यया ।
दक्षिणा दिक्कृता येन शरण्या पुण्यकर्मणा ॥

நிக்ருஹ்ய தரஸா ம்ருத்யும் லோகாநாம் ஹிதகாம்யயா ।
தக்ஷிணா திக் க்ருதா யேந ஶரண்யா புண்யகர்மணா ॥ 82

தக்ஷிணா திக் - 'தென்திசையானது
புண்ய கர்மணா - புண்யச் செயலுடைய
யேந - இவரால்,
லோகாநாம் - உலகத்தவர்களுக்கு
ஹிதகாம்யயா - இதம்செய்யும் பொருட்டு
ம்ருத்யும் - உபத்திரவத்தை
தரஸா - தவமஹிமையால்
நிக்ருஹ்ய - போக்கி,
ஶரண்யா - கவலையின்றி வசிக்குமிடமாய்
க்ருதா - செய்யப்பட்டது.

तस्येदमाश्रमपदं प्रभावाद्यस्य राक्षसैः ।
दिगियं दक्षिणा त्रासाद्दृश्यते नोपभुज्यते ॥
தஸ்யேதமாஶ்ரமபதம் ப்ரபாவாத்யஸ்ய ராக்ஷஸை: ।
திகியம் தக்ஷிணா த்ராஸாத் த்ருஶ்யதே நோபபுஜ்யதே ॥ 83

யஸ்ய - 'எவருடைய
ப்ரபாவாத் - ப்ரபாவத்தால்
இயம் - இந்த
தக்ஷிணா - தென்
திக் - திசை,
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
த்ராஸாத் - நடுக்கத்தால்
உபபுஜ்யதே ந - அணுகப்படாமலிருக்கிறதோ,
தஸ்ய - அவரது
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமமானது
இதம் - இதோ
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகின்றது.

यदाप्रभृति चाक्रान्ता दिगियं पुण्यकर्मणा ।
तदा प्रभृति निर्वैराः प्रशान्ता रजनीचराः ॥
யதாப்ரப்ருதி சாக்ராந்தா திகியம் புண்யகர்மணா ।
ததாப்ரப்ருதி நிர்வைரா: ப்ரஶாந்தா: பிஶிதாசரா: ॥ 84

புண்ய கர்மணா - 'புண்யசாலியாகிய இவரால்,
இயம் - இந்த
திக் - திசை,
யதா ப்ரப்ருதி - எதுமுதல்
ஆக்ராந்தா ச - வசிக்கப்பெற்றதோ,
ததா ப்ரப்ருதி - அதுமுதல்
ரஜநீசரா: - அரக்கர்கள்

நிர்வைரா: - வைரமொழிந்து
ப்ரஶாந்தா: - சாந்தியுற்றனர்.

नाम्ना चेयं भगवतो दक्षिणा दिक्प्रदक्षिणा ।
प्रथिता त्रिषु लोकेषु दुर्धर्षा क्रूरकर्मभिः ॥
நாம்நா சேயம் பகவதோ தக்ஷிணா திக்ப்ரதக்ஷிணா ।
ப்ரதிதா த்ரிஷு லோகேஷு துர்தர்ஷா க்ரூரகர்மபி: ॥ 85

இயம் - 'இந்த
தக்ஷிணா - தென்
திக் ச - திசையும்,
பகவத: - பகவானுடைய
நாம்நா - பெயர்கொண்டு,
ப்ரதக்ஷிணா - பெருமையுடன் விளங்குகிறதாய்,
க்ரூர கர்மபி: - கொடியவர்களால்
துர்தர்ஷா - அணுக முடியாததாய்
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களிலும்
ப்ரதிதா - பிரசித்திபெற்று விளங்குகிறது.

गतिं निरोद्धुं निरतो भास्करस्याचलोत्तमः ।
निदेशं पालयन् यस्य विन्ध्यः शैलो न वर्धते ॥
கதிம் நிரோத்தும் நிரதோ பாஸ்கரஸ்யாசலோத்தம: ।
நிதேஶம் பாலயன் யஸ்ய விந்த்ய: ஶைலோ ந வர்ததே ॥ 86

பாஸ்கரஸ்ய - 'சூர்யபகவானது
மார்கம் - வழியை
நிரோத்தும் - தடுக்க
அசலோத்தம: - சிறந்த மலையான
விந்த்ய: - விந்தியம்
நிரத: - முயன்றது.
யஸ்ய - இவருடைய
நிதேஶம் - ஆக்கினையை
பாலயன் - சிரமேற்கொண்டு
ஶைல: - அந்த மலையானது
வர்ததே ந - வளராதிருக்கிறது.

अयं दीर्घायुषस्तस्य लोके विश्रुतकर्मणः ।
अगस्त्यस्याश्रमः श्रीमान् विनीतजनसेवितः ॥
அயம் தீர்காயுஷஸ் தஸ்ய லோகே விஶ்ருத கர்மண: ।
அகத்ஸ்யஸ்யாஶ்ரம: ஸ்ரீமான் விநீத ஜன ஸேவித :॥ 87

லோகே	-	'உலகில்,
விஸ்ருத கர்மண:	-	புகழ்பெற்ற செயல்களுடையவரும்,
தீர்காயுஷ:	-	நீண்ட ஆயுளையுடையவருமான,
தஸ்ய	-	அந்த
அகஸ்த்யஸ்ய	-	அகஸ்தியருடைய
விநீத ஜன ஸேவித:	-	ஸாதுஜனங்களால் கொண்டாடப்பட்டதும்
ஸ்ரீமான்	-	அழகியதுமான
ஆஸ்ரம:	-	ஆச்ரமமானது
அயம்	-	இது.

एष लोकार्चितः साधुर्हिते नित्यरतः सताम् ।
अस्मादभिगतानेष श्रेयसा योजयिष्यति ॥

ஏஷ லோகார்சித: ஸாதுர் ஹிதே நித்யரத: ஸதாம் ।
அஸ்மாநபிகதாநேஷ ஸ்ரேயஸா யோஜயிஷ்யதி ॥ 88

ஏஷ:	-	'இவர்
லோகார்சித:	-	உலகத்தாரால் பூஜிக்கப்பட்டவர்.
ஸாது:	-	பரிசுத்தமூர்த்தி;
ஸதாம்	-	புண்யாத்மாக்களுக்கு
ஹிதே	-	நன்மை செய்வதில்
நித்யரத:	-	சதா ஊக்கமுடையவர்.
ஏஷ:	-	இவர்
அபிகதாந்	-	வந்தடைந்த
அஸ்மாந்	-	நம்மையும்
ஸ்ரேயஸா	-	சிரேயஸ்ஸோடு
யோஜயிஷ்யதி	-	சேர்த்துவைப்பார்.

आराधयिष्याम्यत्राहं अगस्त्यं तं महामुनिम् ।
शेषं च वनवासस्य सौम्य वत्स्याम्यहं सुखम् ॥

ஆராதயிஷ்யாம்யத்ராஹமகஸ்த்யம் தம் மஹாமுனிம் ।
ஶேஷம் ச வனவாஸஸ்ய ஸௌம்ய வத்ஸ்யாம்யஹம் ஸுகம் ॥ 89

ஸௌம்ய	-	'அன்பனே!
தம் அகஸ்த்யம்	-	அந்த அகஸ்திய
மஹாமுனிம்	-	மாமுனிவருக்கு
அஹம்	-	நான்
ஆராதயிஷ்யாமி	-	திருத்தொண்டு புரிவேன்.
அத்ர ச	-	இவ்விடத்திலேயே
வனவாஸஸ்ய	-	வனவாஸத்தினது
ஶேஷம்	-	மீதியை
ஸுகம்	-	சுகமாய்

அஹம்	-	நான்
வத்ஸ்யாமி	-	கழிக்கப்போகிறேன்.

अत्र देवाः सगन्धर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः ।
अगस्त्यं नियताहारं सततं पर्युपासते ॥

அத்ர தேவா: ஸகந்தர்வா: ஸித்தாஸ்ச பரமர்ஷய: ।
அகஸ்த்யம் நியதாஹாரம் ஸததம் பர்யுபாஸதே ॥ 90

ஸகந்தர்வா:	-	'கந்தர்வர்களுள்ளிட்ட
தேவா:	-	தேவர்களும்,
ஸித்தா:	-	சித்தர்களும்,
பரமர்ஷய:	-	மாமுனிவர்களும்,
நியதாஹாரம்	-	நியதமான ஆகாரமுடைய
அகஸ்த்யம்	-	அகஸ்திய முனிவரை
ஸததம்	-	எப்பொழுதும்
அத்ர ச	-	இங்கேயே
பர்யுபாஸதே	-	சேவிக்கின்றார்கள்.

नात्र जीवेन्मृषावादी क्रूरो वा यदि वा शठः ।
नृशंसः कामवृत्तो वा मुनिरेष तथाविधः ॥

நாத்ர ஜீவேன் ம்ருஷாவாதீ க்ரூரோ வா யதிவா ஶட: ।
ந்ருஶம்ஸ: காமவ்ருத்தோ வா முனிரேஷ ததாவித: ॥ 91

ம்ருஷாவாதீ	-	'பொய் சொல்பவனும்
க்ரூர: வா	-	கொடியவனும்,
ஶட: யதிவா	-	வஞ்சகனும்,
ந்ருஶம்ஸ:	-	ஈவிரக்கமற்றவனும்
காம வ்ருத்த: வா	-	ஸ்வேச்சையாய் நடப்பவனும்
அத்ர	-	இங்கு
ஜீவேத் ந	-	பிழைத்திரான்.
ஏஷ:	-	இந்த
முனி:	-	முனிவர்
ததாவித:	-	அப்படிப்பட்டவர்.

अत्र देवाश्च यक्षाश्च नागाश्च पतगैः सह ।
वसन्ति नियताहारा धर्ममाराधयिष्णवः ॥

அத்ர தேவாஸ்ச யக்ஷாஸ்ச நாகாஸ்ச பதகை: ஸஹ ।
வஸந்தி நியதாஹாரா தர்மமாராதயிஷ்ணவ: ॥ 92

தேவா: ச	-	'தேவர்களும்,
யக்ஷா: ச	-	யக்ஷர்களும்,
பதகை: ஸஹ	-	பதகர்களோடுகூட

நாகா: ச - நாகர்களும்,
நியதாஹாரா: - நியதமான ஆகாரமுடையவர்களாய்
தர்மம் - தர்மமொன்றையே
ஆராதயிஷ்ணவ: - வேண்டுகின்றவர்களாய்
அத்ர - இவ்விடத்தில்
வஸந்தி - வசிக்கின்றார்கள்.

अत्र सिद्धा महात्मानो विमानैः सूर्यसंनिभैः ।
त्यक्तदेहा नवैर्देहैः स्वर्याताः परमर्षयः ॥

அத்ர ஸித்தா மஹாத்மானோ விமாநை: ஸூர்ய ஸந்நிபை: ।
த்யக்ததேஹா நவைர்தேஹை: ஸ்வர்யாதா: பரமர்ஷய: ॥ 93

மஹாத்மாந: - 'மஹாத்மாக்களாகிய
பரமர்ஷய: - பரமரிஷிகள்,
அத்ர - இங்கு
ஸித்தா: - ஸித்திபெற்று,
த்யக்த தேஹா: - உடல்நீத்து
நவை: - புதிய
தேஹை: - தேஹங்களோடு
ஸூர்ய ஸந்நிபை: - சூரியனை நிகர்த்த
விமாநை: - விமானங்களிலேறிக்கொண்டு
ஸ்வ: யாதா: - ஸ்வர்க்கமடைந்தனர்.

यक्षत्वममरत्वं च राज्यानि विविधानि च ।
अत्र देवाः प्रयच्छन्ति भूतैराराधिताः शुभैः ॥

யக்ஷத்வமமரத்வம் ச ராஜ்யாநி விவிதாநி ச ।
அத்ர தேவா: ப்ரயச்சந்தி பூதை ராராதிதா: ஶுபை: ॥ 94

ஶுபை: பூதை: - 'புண்யாத்மாக்களால்
அத்ர - இவ்விடத்தில்
ஆராதிதா: - பூஜிக்கப்பட்ட
தேவா: - தேவர்கள்,
யக்ஷத்வம் - யக்ஷத் தன்மையையும்
அமரத்வம் ச - தேவத் தன்மையையும்,
விவிதானி - பல
ராஜ்யாநி ச - ராஜ்யங்களையும்,
ப்ரயச்சந்தி - அளிக்கின்றார்கள்.

आगताः स्माश्रमपदं सौमित्रे प्रविशाग्रतः ।
निवेदयेह मां प्राप्तमृषये सीतया सह ॥

ஆகதா: ஸ்மாஶ்ரமபதம் ஸௌமித்ரே ப்ரவிஶாக்ரத: ॥
நிவேதயேஹ மாம் ப்ராப்தம் ருஷயே ஸீதயா ஸஹ ॥ 95

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மண!
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ஆகதா: ஸ்ம - நாம் வந்து சேர்ந்து விட்டோம்.
அக்ரத: - முதலில்
ப்ரவிஶ - நீ உள்ளே போ.
ருஷயே - முனிவருக்கு
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடுகூட
மாம் - என்னை
ப்ராப்தம் - இங்கு வந்துற்றவனாக
நிவேதயஸ்வ - நீ தெரிவி.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
அகஸ்த்யாஶ்ரமே நாம ஏகாதஶ: ஸர்க: ॥

த்வாதஶ: ஸர்க: - 12

स प्रविश्याश्रमपदं लक्ष्मणो राघवानुजः ।
अगस्त्यशिष्यमासाद्य वाक्यमेतदुवाच ह ॥

ஸ ப்ரவிஶ்யாஶ்ரம பதம் லக்ஷ்மணோ ராகவாநுஜ: ।
அகஸ்த்ய ஶிஷ்யமாஸாத்ய வாக்ய மேத துவாச ஹ ॥ 1

ராகவாநுஜ: - ஸ்ரீராமரது தம்பியான
ஸ: லக்ஷ்மண: - அந்த லக்ஷ்மணர்
ஆஶ்ரம பதம் - ஆச்ரமத்தினுள்
ப்ரவிஶ்ய - புகுந்து,
அகஸ்த்ய ஶிஷ்யம் - அகஸ்திய சீடரொருவரை
ஆஸாத்ய - கண்டு,
ஏதத் வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
உவாச ஹ - சொன்னார்.

राजा दशरथो नाम ज्येष्ठस्तस्य सुतो बली ।
रामः प्राप्तो मुनिं द्रष्टुं भार्यया सह सीतया ॥

ராஜா தஶரதோ நாம ஜ்யேஷ்டஸ்தஸ்ய ஸுதோ பலீ ।
ராம: ப்ராப்தோ முனிம் த்ரஷ்டும் பார்யயா ஸஹ ஸீதயா ॥ 2

தஶரத: நாம - 'தசரதரென
ராஜா - ஓர் சக்கிரவர்த்தியிருந்தார்.
தஸ்ய - அவரது
ஜ்யேஷ்ட: ஸுத: - ஜ்யேஷ்டகுமாரரும்,
பலீ - பராக்ரமசாலியுமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமரென்பவர்,
பார்யயா - மனைவியான
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடுகூட
முனிம் - முனிவரைப்
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
ப்ராப்த: - இங்கு வந்திருக்கிறார்.

लक्ष्मणो नाम तस्याहं भ्राता त्ववरजो हितः ।
अनुकूलश्च भक्तश्च यदि ते श्रोत्रमागतः ॥

லக்ஷ்மணோ நாம தஸ்யாஹம் ப்ராதா த்வவரஜோ ஹித: ।
அநு கூலஶ்ச பக்தஶ்ச யதி தே ஶ்ரோத்ரமாகத: ॥ 3

தஸ்ய - அவரது
அவரஜ: ப்ராதா - பின்பிறந்த தம்பியும்,
லக்ஷ்மண: நாம - லக்ஷ்மணனென்பவனுமான,

அஹம் - நான்
ஹித: - நன்மையே கோருபவனும்,
அநுகூல: ச - சொற்கடவாதவனுமாகிய
பக்த: - பக்தன்,
தே ச - உமக்கும்
து - இவையெல்லாம்
யதி ஶ்ரோத்ரம் ஆகத:- தெரிந்திருக்கலாம்.

ते वयं वनमत्युग्रं प्रविष्टाः पितृशासनात् ।
द्रष्टुमिच्छामहे सर्वे भगवन्तं निवेद्यताम् ॥

தே வயம் வனமத்யுக்ரம் ப்ரவிஷ்டா: பித்ருஶாஸநாத் ।
த்ரஷ்டுமிச்சாமஹே ஸர்வே பகவந்தம் நிவேத்யதாம் ॥ 4

தே வயம் - 'அந்த நாங்கள்
பித்ரு ஶாஸநாத் - தந்தையின் கட்டளையால்
அத்யுக்ரம் - மிகக் கடுமையான
வனம் - வனத்திற்கு
ப்ரவிஷ்டா: - வந்திருக்கின்றோம்.
ஸர்வே - நாங்கள் எல்லோரும்
பகவந்தம் - பகவானை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க,
இச்சாமஹே - நினைக்கிறோம்.
நிவேத்யதாம் - தெரிவிக்கப்படட்டும்.'

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा लक्ष्मणस्य तपोधनः ।
तथेत्युक्त्वाग्निशरणं प्रविवेश निवेदितुम् ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா லக்ஷ்மணஸ்ய தபோதந: ।
ததேத்யுக்த்வாக்நி ஶரணம் ப்ரவிவேஶ நிவேதிதும் ॥ 5

தபோதந: - முனிவர்,
தஸ்ய லக்ஷ்மணஸ்ய - அந்த லக்ஷ்மணரது
தத்வசனம் - அச்சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ததா இதி - 'அங்ஙனமே செய்கின்றேன்' என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
நிவேதிதும் - தெரிவிக்க
அக்நி ஶரணம் - அக்னிஹோத்ர ஆலயத்தினுள்,
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தனர்.

स प्रविश्य मुनिश्रेष्ठं तपसा दुष्प्रधर्षणम् ।
कृताञ्जलिरुवाचेदं रामागमनमञ्जसा ॥
यथोक्तं लक्ष्मणेनैव शिष्योऽगस्त्यस्य संमतः ॥

ஸ ப்ரவிஸ்ய முனி ஸ்ரேஷ்டம் தபஸா துஷ்ப்ரதர்ஷணம் ।
க்ருதாஞ்ஜலி ருவாசேதம் ராமாகமந மஞ்ஜஸா ।
யதோக்தம் லக்ஷ்மணேநைவ ஸிஷ்யோ கஸ்த்யஸ்ய ஸம்மத: ॥ 6

அகஸ்த்யஸ்ய - அகஸ்தியருக்கு
ஸம்மத: - இஷ்டரான,
ஸ: ஸிஷ்ய: - அந்த சீடர்
ப்ரவிஸ்ய - புகுந்ததும்,
தபஸா - தவமஹிமையால்
துஷ்ப்ரதர்ஷணம் - கண்ணெடுத்துப் பார்க்க முடியாதவராய் விளங்கும்
முனி ஸ்ரேஷ்டம் - முனிவர்பெருமானிடம்
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி,
ராமாகமநம் - ஸ்ரீராமரெழுந்தருளியதைப்பற்றி,
லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணரால்
யதா உக்தம் - எப்படி சொல்லப்பட்டதோ
அஞ்ஜஸா ஏவ - அங்ஙனமே
இதம் - பின்வருமாறு
உவாச - தெரிவித்தார்.

पुत्रौ दशरथस्येमौ रामो लक्ष्मण एव च ।
प्रविष्टावाश्रमपदं सीतया सह भार्यया ॥

புத்ரௌ தஸரதஸ்யேமௌ ராமோ லக்ஷ்மண ஏவ ச ।
ப்ரவிஷ்டா வாஸ்ரமபதம் ஸீதயா ஸஹ பார்யயா ॥ 7

பார்யயா - 'மனைவியாகிய,
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதையோடுகூட
ராம: ஏவ - ஸ்ரீராமரும்,
லக்ஷ்மண: ச - லக்ஷ்மணருமாகிய
இமௌ - இந்த
தஸரதஸ்ய புத்ரௌ - தசரதபுத்திரர்கள் இருவர்களும்,
ஆஸ்ரமபதம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ப்ரவிஷ்டௌ - வந்திருக்கின்றார்கள்.

द्रष्टुं भवन्तमायातौ शुश्रूषार्थमरिन्दमौ ।
यदत्रानन्तरं तत्त्वमाज्ञापयितुमर्हसि ॥

த்ரஷ்டும் பவந்தமாயாதௌ ஸுஸ்ரூஷார்த மரிந்தமௌ ।
யதத்ராநந்தரம் தத்வ மாக்ஞாபயிது மர்ஹஸி ॥ 8

அரிந்தமௌ - 'ஜயசாலிகளாகும் அவ்விருவர்களும்,
பவந்தம் த்ரஷ்டும் - தேவரீரைப் பார்க்கவும்,
ஸுஸ்ரூஷார்தம் - பணியவும்,
ஆயாதௌ - வந்திருக்கிறார்கள்.

அநந்தரம் - இதற்குமேல்
யத் தத் - ஆகவேண்டியதை
த்வம் - தேவரீர்
ஆக்ஞாபயிதும் - ஆக்ஞாபிக்க,
அர்ஹஸி - வேண்டும்.'

ततः शिष्यादुपश्रुत्य प्राप्तं रामं सलक्ष्मणम् ।
वैदेहीं च महाभागामिदं वचनमब्रवीत् ॥

தத: ஸிஷ்யாதுபஸ்ருத்ய ப்ராப்தம் ராமம் ஸலக்ஷ்மணம் ।
வைதேஹீம் ச மஹாபாகா மிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 9

தத: - அப்பொழுது
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனோடுகூட
ராமம் - ஸ்ரீராமரை,
ப்ராப்தம் - வந்திருப்பவராகவும்,
மஹாபாகாம் - மகாபுண்ணியவதியான
வைதேஹீம் ச - வைதேஹியை, வந்திருப்பவளாகவும்,
ஸிஷ்யாத் - சிஷ்யரிடத்திலிருந்து
உபஸ்ருத்ய - கேட்டு,
இதம் வசனம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

दिष्ट्या रामश्चिरस्याद्य द्रष्टुं मां समुपागतः ।
मनसा काङ्क्षितं ह्यस्य मयाप्यागमनं प्रति ॥

திஷ்ட்யா ராமஸ்சிரஸ்யாத்ய த்ரஷ்டும் மாம் ஸமுபாகத: ।
மனஸா காங்க்ஷிதம் ஹ்யஸ்ய மயாப்யாகமனம் ப்ரதி ॥ 10

ராம: - 'ஸ்ரீராமர்,
சிரஸ்ய - வெகுகாலம் கழித்து
அத்ய - இப்பொழுது
மாம் த்ரஷ்டும் - என்னைப் பார்க்க
ஸமுபஸ்தித: - வந்திருக்கிறார்.
திஷ்ட்யா - இது என் பாக்கியமே.
ஹி - ஏனெனில்
அஸ்ய - இவருடைய
ஆகமனம் ப்ரதி - வருதலைப்பற்றி
மயா அபி - என்னாலும்
மனஸா - மனதினால்
காங்க்ஷிதம் - கருதப்பட்டிருந்தது.

गम्यतां सत्कृतो रामः सभार्यः सहलक्ष्मणः ।
प्रवेश्यतां समीपं मे किं चासौ न प्रवेशितः ॥

கம்யதாம் ஸத்க்ருதோ ராம: ஸபார்ய: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ப்ரவேஶ்யதாம் ஸமீபம் மே கிம் சாஸௌ ந ப்ரவேஶித: ॥ 11

ஸஹ லக்ஷ்மண: - 'லக்ஷ்மணருடனிருப்பவரும்
ஸபார்ய: - மனைவியுடனிருப்பவருமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸத்க்ருத: - வரவேற்றுக் கொள்ளப்பட்டவராய்,
மே ஸமீபம் - எனது சன்னிதிக்கு
கிம் ச - ஏன்
ந ப்ரவேஶித: - அனுப்பப்படவில்லை?
கம்யதாம் - போகப்படட்டும்;
அஸௌ - இவர்,
ப்ரவேஶ்யதாம் - அழைத்து வரப்படட்டும்.'

एवमुक्तस्तु मुनिना धर्मज्ञेन महात्मना ।
अभिवाद्याब्रवीच्छिष्यस्तथेति नियताञ्जलिः ॥

ஏவ முக்தஸ்து முனிநா தர்மஜ்ஞேந மஹாத்மநா ।
அபிவாத்யாப்ரவீச்சிஷ்யஸ் ததேதி நியதாஞ்ஜலி: ॥ 12

தர்மஜ்ஞேந - தருமமறிந்த
மஹாத்மநா - மகாத்மாவாகிய
முனிநா - முனிவரால்
ஏவம் - இவ்வண்ணம்
உக்த: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவனும்
நியதாஞ்ஜலி: து - அஞ்சலிஹஸ்தனாகவே நின்று கொண்டிருந்தவனுமான
ஶிஷ்ய: அபிவாத்ய - சீடர் சேவித்து,
ததா இதி - 'அப்படியே செய்கிறேன்' என்று
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

ततो निष्क्रम्य संभ्रान्तः शिष्यो लक्ष्मणमब्रवीत् ।
क्वासौ रामो मुनिं द्रष्टुमेतु प्रविशतु स्वयम् ॥

ததோ நிஷ்க்ரம்ய ஸம்ப்ராந்த: ஶிஷ்யோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ।
க்வாஸௌ ராமோ முனிம் த்ரஷ்டுமேது ப்ரவிஶது ஸ்வயம் ॥ 13

ஶிஷ்ய: - சீடர்
ஸம்ப்ராந்த: - பரபரப்புற்றவராகி
தத: - அவ்விடத்தினின்று
நிஷ்க்ரம்ய - வெளியில்வந்து,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு தெரிவித்தார்.
ராம: அஸௌ - 'ராமரென்பவர்

க்வ - எங்கே?
முனிம் த்ரஷ்டும் - முனிவரைப் பார்க்க,
ஏது - போகட்டும்.
ஸ்வயம் - ஸ்வேச்சையாய்
ப்ரவிஶது - நுழையட்டும்.'

ततो गत्वाश्रमद्वारं शिष्येण सह लक्ष्मणः ।
दर्शयामास काकुत्स्थं सीतां च जनकात्मजाम् ॥

ததோ கத்வாஶ்ரமத்வாரம் ஶிஷ்யேண ஸஹ லக்ஷ்மண: ।
தர்ஶயாமாஸ காகுத்ஸ்தம் ஸீதாம் ச ஜநகாத்மஜாம் ॥ 14

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஶிஷ்யேண ஸஹ - சீடரோடுகூட
தத: - அவ்விடத்திலிருந்து
ஆஶ்ரமத்வாரம் - ஆச்ரமவாயிலுக்கு
கத்வா - சென்று,
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரையும்,
ஜநகாத்மஜாம் - ஜனகமன்னரின் திருமகளாகிய
ஸீதாம் ச - ஸீதாபிராட்டியையும்
தர்ஶயாமாஸ - காண்பித்தார்.

तं शिष्यः प्रश्रितो वाक्यमगस्त्यवचनं ब्रुवन् ।
प्रावेशयद्यथान्यायं सत्कारार्हं सुसत्कृतम् ॥

தம் ஶிஷ்ய: ப்ரஶ்ரிதோ வாக்யமகஸ்த்யவசனம் ப்ருவன் ।
ப்ராவேஶயத் யதான்யாயம் ஸத்காரார்ஹம் ஸுஸத்க்ருதம் ॥ 15

ஶிஷ்ய: - சீடர்
ஸத்காரார்ஹம் - பூஜைக்குரியவரும்,
ஸுஸத்க்ருதம் - யாவராலும் பூஜிக்கப்படுபவருமாகிய
தம் - அவரிடம்
அகஸ்த்ய வசனம் - அகஸ்தியரது சொல்லாகிற
ப்ரஶ்ரிதம் - அன்புமிகுந்த
வாக்யம் - ஆக்கினையை
யதான்யாயம் - முறைப்படியே
ப்ருவன் - சொல்லிக்கொண்டு
ப்ராவேஶயத் - அழைத்துக்கொண்டு சேர்ந்தனர்.

प्रविवेश ततो रामः सीतया सहलक्ष्मणः ।
प्रशान्तहरिणाकीर्णमाश्रमं ह्यवलोकयन् ॥

ப்ரவிவேஶ ததோ ராம: ஸீதயா ஸஹ லக்ஷ்மண: ।
ப்ரஶாந்த ஹரிணாகீர்ணமாஶ்ரமம் ஹ்யவலோகயன் ॥ 16

ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடிருக்கும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸீதயா - ஸீதையோடும்,
ப்ரஶாந்த ஹரிணாகீர்ணம் - சாதுவான மான்கள்நிறைந்துள்ள
ஆஶ்ரமம் ஹி - ஆச்ரமம் எல்லாவற்றையும்
அவலோகயன் - கவனித்துக்கொண்டே
தத: - அங்கிருந்து
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தார்.

स तत्र ब्रह्मणः स्थानमग्नेः स्थानं तथैव च ।
विष्णोः स्थानं महेन्द्रस्य स्थानं चैव विवस्वतः ॥

ஸ தத்ர ப்ரஹ்மண: ஸ்தாந மக்நே: ஸ்தாநம் ததைவ ச ।
விஷ்ணோ: ஸ்தாநம் மஹேந்த்ரஸ்ய ஸ்தாநம் சைவ விவஸ்வத: ॥ 17

सोमस्थानं भगस्थानं स्थानं कौबेरमेव च ।
धातुर्विधातुः स्थाने च वायोः स्थानं तथैव च ॥

ஸோமஸ்தாநம் பகஸ்தாநம் ஸ்தாநம் கௌபேரமேவ ச ।
தாதுர்விதாது: ஸ்தாநே ச வாயோ: ஸ்தாநம் ததைவ ச ॥ 18

नागराजस्य च स्थानमनन्तस्य महात्मनः ।
स्थानं तथैव गायत्र्या वसूनां स्थानमेव च ॥

நாகராஜஸ்ய ச ஸ்தாநமநந்தஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஸ்தாநம் ததைவ காயத்ர்யா வஸூநாம் ஸ்தாநமேவ ச ॥ 19

स्थानं च पाशहस्तस्य वरुणस्य महात्मनः ।
कार्तिकेयस्य च स्थानं धर्मस्थानं च पश्यति ॥

ஸ்தாநம் ச பாஶ ஹஸ்தஸ்ய வருணஸ்ய மஹாத்மன: ।
கார்திகேயஸ்ய ச ஸ்தானம் தர்மஸ்தாநம் ச பஶ்யதி ॥ 20

ஸ: - அவர்
தத்ர - அங்கு
ப்ரஹ்மண: - பிரம்மதேவரது
ஸ்தாநம் - ஆலயத்தையும்,
அக்னே: - அக்னிபகவானது
ஸ்தாநம் ச - ஆலயத்தையும்,
விஷ்ணோ: - விஷ்ணுபகவானது
ஸ்தாநம் ததா - ஆலயத்தையும்,
மஹேந்த்ரஸ்ய - இந்திரனது
ஸ்தாநம் ஏவ - ஆலயத்தையும்,
விவஸ்வத: - சூரியனது

ச ஏவ - ஆலயத்தையும்,
ஸோமஸ்தாநம் ஏவ - சந்திரனது ஆலயத்தையும்,
பகஸ்தாநம் ச - பகரென்னும் சிவபெருமான் ஆலயத்தையும்
தாது: - தாதா
விதாது: - விதாதா, இவ்விருவர்களுடைய
ஸ்தாநே ச - இரு ஆலயங்களையும்,
கௌபேரம் ச - குபேரனுடையதான
ஸ்தாநம் ஏவ - ஆலயத்தையும்
வாயோ: - வாயுவினது
ஸ்தாநம் ததா - ஆலயத்தையும்,
மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகிய
பாஶஹஸ்தஸ்ய - பாசஹஸ்தனென்ற
வருணஸ்ய - வருணனது
ஸ்தாநம் ச - ஆலயத்தையும்,
காயத்ர்யா: - காயத்ரீதேவியினது
ஸ்தாநம் ததா ஏவ - ஆலயத்தையும்,
வஸூநாம் - வஸுக்களுடைய
ஸ்தாநம் ஏவ ச - ஆலயத்தையும்,
நாக ராஜஸ்ய - ஸர்ப்பராஜனான
அநந்தஸ்ய - ஆதிசேஷனது
ஸ்தாநம் ச - ஆலயத்தையும்,
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவாகிய
கார்திகேயஸ்ய - ஸுப்பிரமண்ணியருடைய
ஸ்தாநம் ச - ஆலயத்தையும்,
தர்ம ஸ்தாநம் ச - தருமதேவதையின் ஆலயத்தையும்
பஶ்யதி - கவனித்தார்.

ततः शिष्यैः परिवृतो मुनिरप्यभिनिष्पतत् ।
तं ददर्शाग्रतो रामो मुनीनां दीप्ततेजसाम् ॥

தத: ஶிஷ்யை: பரிவ்ருதோ முனிரப்யபிநிஷ்பதத் ।
தம் ததர்ஶாக்ரதோ ராமோ முனீநாம் தீப்ததேஜஸாம் ॥ 21

தத: - அப்பொழுது
முனி: அபி - முனிவரும்
ஶிஷ்யை: - சீடர்களால்
பரிவ்ருத: - சூழப்பட்டு
அபிநிஷ்பதத் - எதிர்நோக்கி வந்தார். (ஆர்ஷம்)
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தீப்த தேஜஸாம் - தேஜோமயமாய் விளங்கும்
முனீநாம் - முனிவர்களுடைய

அக்ரத: - முன்னிலையில்
தம் - அவரை
ததர்ஶ - கண்டார்.

अब्रवीद्वचनं रामो लक्ष्मणं लक्ष्मिवर्धनम् ॥

அப்ரவீத் வசனம் ராமோ லக்ஷமணம் லக்ஷ்மிவர்தனம் ॥ 22
ராம: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மிவர்தனம் - உற்சாகத்தை விருத்திசெய்யும்,
லக்ஷமணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

एष लक्ष्मण निष्क्रामत्यगस्त्यो भगवानृषिः ।

ஏஷ லக்ஷமண நிஷ்க்ராமத்யகஸ்த்யோ பகவாந்ருஷி: ।
லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
பகவாந் - பகவானான
அகஸ்த்ய: - அகஸ்திய
ருஷி: - முனிவர்,
ஏஷ: - இதோ
நிஷ்க்ராமதி - வருகிறார்.

औदार्येणावगच्छामि निधानं तपसामिमम् ॥

ஔதார்யேணாவகச்சாமி நிதாநம் தபஸாமிமம் ॥ 23
ஔதார்யேண - 'காம்பீர்யத்தால்
தபஸாம் - தவங்களுக்கு
இதம் - இதை
நிதாநம் - ஓரிருப்பிடமாய்
அவகச்சாமி - நினைக்கிறேன்.'

एवमुक्त्वा महाबाहुरगस्त्यं सूर्यवर्चसम् ।
जग्राह परमप्रीतस्तस्य पादौ परंतपः ॥

ஏவ முக்த்வா மஹாபாஹுரகஸ்த்யம் ஸூர்யவர்சஸம் ।
ஜக்ராஹ பரம ப்ரீதஸ் தஸ்ய பாதௌ பரந்தப: ॥ 24
மஹாபாஹு: - மகாபாகுவும்
பரந்தப: - சத்ருசம்ஹாரகருமாகிய அவர்,
ஏவம் - இங்ஙனம்
ஸூர்யவர்சஸம் - சூரிய ஒளிகொண்டு விளங்கும்
அகஸ்த்யம் - அகஸ்தியரைப் பற்றி
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,

பரம ப்ரீத: - மிக சந்தோஷமடைந்தவராகி
தஸ்ய - அவரது
பாதௌ - திருவடிகளில்
ஜக்ராஹ - விழுந்து சேவித்தார்.

अभिवाद्य तु धर्मात्मा तस्थौ रामः कृताञ्जलिः ।
सीतया सह वैदेह्या तदा रामः सलक्ष्मणः ॥

அபிவாத்ய து தர்மாத்மா தஸ்தௌ ராம: க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ஸீதயா ஸஹ வைதேஹ்யா ததா ராம: ஸலக்ஷ்மண: ॥ 25
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ததா - அப்பொழுது
வைதேஹ்யா - விதேஹமன்னனின் புதல்வியான
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடும்,
ஸ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடும் கூடியவராக
அபிவாத்ய து - நமஸ்கரித்துவிட்டு,
தர்மாத்மா - தருமாத்மாவாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராய்
தஸ்தௌ - காத்துநின்று கொண்டிருந்தனர்.

प्रतिगृह्य च काकुत्स्थमर्चयित्वाऽऽसनोदकैः ।
कुशलप्रश्नमुक्त्वा च ह्यास्यतामिति चाब्रवीत् ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச காகுத்ஸ்தமர்சயித்வாऽऽஸநோதகை: ।
குஶல ப்ரஶ்ந முக்த்வா ச ஹ்யாஸ்யதா மிதி சாப்ரவீத் ॥ 26
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரை
ஆஸநோதகை: - ஆஸனம் பாத்தியம் இவைகளால்
அர்சயித்வா - பூஜித்து,
ப்ரதிக்ருஹ்ய ச - வரவேற்றுக் கொண்டதும்,
குஶல ப்ரஶ்நம் - குசலப்பிரச்னத்தை
உக்த்வா ச - செய்துவிட்டு,
ஆஸ்யதாம் - 'உட்காரப்படட்டும்'
இதி ச - என்று
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अग्निं हुत्वा प्रदायार्घ्यमतिथीन् प्रतिपूज्य च ।
वानप्रस्थेन धर्मेण स तेषां भोजनं ददौ ॥

அக்நிம் ஹுத்வா ப்ரதாயார்க்ய மதிதீந் ப்ரதிபூஜ்ய ச ।
வானப்ரஸ்தேந தர்மேண ஸ தேஷாம் போஜனம் ததௌ ॥ 27

ஸ: - அவர்
அதிதீந் - அதிதிகளை
அர்க்யம் ப்ரதாய - அர்க்யம் கொடுத்து,
ப்ரதிபூஜ்ய ச - பூஜித்துவிட்டு,
அக்நிம் - அக்னியில்
ஹுத்வா - ஹோமம் செய்துவிட்டு,
வானப்ரஸ்தேந - வானப்பிரஸ்தாச்ரமத்திற்குரிய
தர்மேண - முறைப்படி
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
போஜனம் - போஜனத்தை
ததௌ - அளித்தார்.

प्रथमं चोपविश्याथ धर्मज्ञो मुनिपुंगवः ।
उवाच राममासीनं प्राञ्जलिं धर्मकोविदम् ॥

ப்ரதமம் சோபவிஶ்யாத தர்மஜ்ஞோ முனிபுங்கவ: ।
உவாச ராம மாஸீநம் ப்ராஞ்ஜலிம் தர்ம கோவிதம் ॥ 28

தர்மஜ்ஞ: - தருமமறிந்த
முனிபுங்கவ: - முனிவர்பெருமானாகும் அவர்
உபவிஶ்ய அத - உட்கார்ந்தபின்,
ப்ரதமம் - ஏற்கனவே
ப்ராஞ்ஜலிம் - அஞ்சலிஹஸ்தராய்
ஆஸீநம் - வீற்றிருக்கும்
தர்ம கோவிதம் ச - தருமங்களில் நிபுணராகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

अन्यथा खलु काकुत्स्थ तपस्वी समुदाचरन् ।
दुःसाक्षीव परे लोके स्वानि मांसानि भक्षयेत् ॥

அன்யதா கலு காகுத்ஸ்த தபஸ்வீ ஸமுதாசரன் ।
துஸ்ஸாக்ஷீவ பரே லோகே ஸ்வாநி மாம்ஸாநி பக்ஷயேத் ॥ 29

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
தபஸ்வீ - ஓர் முனிவன்,
ஸமுதாசரன் - தருமநெறியிலொழுகுபவனாய்
அன்யதா கலு - இல்லாவிடின்
பரேலோகே - பரலோகத்தில்
துஸ்ஸாக்ஷி இவ - பொய்சாக்ஷிபோல்
ஸ்வாநி - தனது
மாம்ஸாநி - மாமிசங்களை
பக்ஷயேத் - தின்னுவான்.

राजा सर्वस्य लोकस्य धर्मचारी महारथः ।
पूजनीयश्च मान्यश्च भवान् प्राप्तः प्रियातिथिः ॥

ராஜா ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய தர்மசாரீ மஹாரத: ।
பூஜநீயஶ்ச மான்யஶ்ச பவான் ப்ராப்த: ப்ரியாதிதி: ॥ 30

ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய - 'சகல லோகத்திற்கும்
ராஜா - அரசனும்,
தர்மசாரீ - தருமானுஷ்டானமுடையவனும்,
மஹாரத: - மகாவீரனும்,
பூஜநீய: ச - பூஜிக்கத்தகுந்தவனும்,
மான்ய: ச - தியானிக்கத் தகுந்தவனுமான
பவான் - நீ,
ப்ரியாதிதி: - அருமையான அதிதியாய்
ப்ராப்த: - வந்திருக்கின்றனை.'

एवमुक्त्वा फलैर्मूलैः पुष्पैरन्यैश्च राघवम् ।
पूजयित्वा यथाकामं पुनरेव ततोऽब्रवीत् ॥

ஏவமுக்த்வா பலைர் மூலை: புஷ்பைரந்யைஶ்ச ராகவம் ।
பூஜயித்வா யதாகாமம் புனரேவ ததோऽப்ரவீத் ॥ 31

ராகவம் - ஸ்ரீராகவரிடம்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லி,
பலை: - பழங்களாலும்,
மூலை: - கிழங்குகளாலும்,
அந்யை: - பலவகை
புஷ்பை: ச - புஷ்பங்களாலும்
யதாகாமம் - யதேஷ்டமாக
பூஜயித்வா - உபசரித்து,
புன: ஏவ - மீளவும்
வச: - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

इदं दिव्यं महच्चापं हेमरत्नविभूषितम् ।
वैष्णवं पुरुषव्याघ्र निर्मितं विश्वकर्मणा ॥
अमोघः सूर्यसंकाशो ब्रह्मदत्तः शरोत्तमः ॥

இதம் திவ்யம் மஹச் சாபம் ஹேம ரத்ந விபூஷிதம் ।
வைஷ்ணவம் புருஷவ்யாக்ர நிர்மிதம் விஶ்வகர்மணா ॥
அமோக: ஸூர்யஸங்காஶோ ப்ரஹ்மதத்த: ஶரோத்தம: ॥ 33

புருஷவ்யாக்ர - 'புருஷோத்தம!
இதம் - இதோவிருக்கும்
ஹேம ரத்ன விபூஷிதம் - பொன், ரத்னம் இவைகளால் அலங்கரிக்கப்பட்டு விளங்குகிறதும்,
விஶ்வகர்மணா - விச்வகர்மாவினால்
நிர்மிதம் - நிருமிக்கப்பட்டதுமான
மஹத் சாபம் - மஹா தனுஸ்ஸானது
திவ்யம் - தெய்வத்தன்மை கொண்டதாய்,
வைஷ்ணவம் - விஷ்ணுவினுடையது.
ஸூர்யஸங்காஶ: - சூரியனை நிகர்த்த
ஶரோத்தம: - பாணங்களிலுத்தமமான இது
அமோக: - வ்யர்த்தமாகாதது.
ப்ரஹ்மதத்த: - பிரம்மாவினால் கொடுக்கப்பட்ட, பிரம்மதத்தமென பெயர்கொண்டது.

दत्तौ मम महेन्द्रेण तूणी चाक्षयसायकौ ।
संपूर्णौ निशितैर्बाणैर्ज्वलद्भिरिव पावकैः ॥

தத்தௌ மம மஹேந்த்ரேண தூணீ சாக்ஷயஸாயகௌ ।
ஸம்பூர்ணௌ நிஶிதைர் பாணைர் ஜ்வலத்பிரிவ பாவகை: ॥ 34

பாவகை: இவ - 'நெருப்புபோல
ஜ்வலத்பி: - ஜ்வலிக்கும்
நிஶிதை: - கூர்மையான
பாணை: - பாணங்களால்
ஸம்பூர்ணௌ - நிறைந்தவைகளும்,
அக்ஷய ஸாயகௌ - குறைவற்ற பாணங்களுள்ளதுமான
தூணீ ச - அம்புறாத்துணிகள் இரண்டும்
மம - எனக்கு
மஹேந்த்ரேண - இந்திரனால்
தத்தௌ - கொடுக்கப்பட்டன.

महारजतकोशोऽयमसिर्हेमविभूषितः ॥

மஹாரஜத கோஶோऽய மஸிர் ஹேம விபூஷித: ॥ 35

ஹேம விபூஷித: - 'பொன்னால் அலங்கரிக்கப்பட்டு
மஹா ரஜத கோஶ: - தங்கவுறையுடனிருக்கும்
அஸி: - கத்தியொன்று
அயம் - இதோவிருக்கின்றது.

अनेन धनुषा राम हत्वा संख्ये महासुरान् ।
आजहार श्रियं दीप्तां पुरा विष्णुर्दिवौकसाम् ॥

அனேன தநுஷா ராம ஹத்வா ஸங்க்யே மஹாஸுரான் ।
ஆஜஹார ஶ்ரியம் தீப்தாம் புரா விஷ்ணுர் திவௌகஸாம் ॥ 36

ராம - 'ஸ்ரீராம!
அனேன தநுஷா - இந்த தனுஸ்ஸால்
புரா - பூர்வீகத்தில்
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
மஹாஸுரான் - துஷ்ட அஸுரர்களை
ஸங்க்யே ஹத்வா - போரில் கொன்று
திவௌகஸாம் - தேவர்களுக்கு
தீப்தாம் - பெரும்
ஶ்ரியம் - உதவியை
ஆஜஹார - புரிந்தார்.

तद्धनुस्तौ च तूणीरौ शरं खड्गं च मानद ।
जयाय प्रतिगृह्णीष्व वज्रं वज्रधरो यथा ॥

தத்தநுஸ்தௌ ச தூணீரௌ ஶரம் கட்கம் ச மானத ।
ஜயாய ப்ரதிக்ருஹ்ணீஷ்வ வஜ்ரம் வஜ்ரதரோ யதா ॥ 37

மானத - 'சத்ருஸம்ஹாரக!
தத்தநு: - அந்த வில்லையும்,
தௌ தூணீரௌ ச - அவ்விரண்டு அம்புறாத்தூணிகளையும்,
ஶரம் - பாணத்தையும்,
கட்கம் ச - கத்தியையும்,
வஜ்ர தர: - இந்திரன்
வஜ்ரம் இவ - வஜ்ஜிராயுதத்தை எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஜயாய - வெற்றிபெறுவதற்காக
ப்ரதிக்ருஹ்ணீஷ்வ - பெற்றுக்கொள்வாயாக.

इदं च ते तनुत्राणमभेद्यं मघवान्ददौ ।
स्पर्शयानुपमं वीर प्रतिगृह्णीष्व मानद ॥

இதம் ச தே தநுத்ராணம் அபேத்யம் மதுவாந்ததௌ ।
ஸ்பர்ஶயாநூபமம் வீர ப்ரதிக்ருஹ்ணீஷ்வ மானத ॥ 38

மானத - 'சத்ருஸம்ஹாரம் செய்யும்
வீர - வீரனே!
மகவான் - இந்திரன்
அபேத்யம் - பிளக்கமுடியாத
தநுத்ராணம் - கவசமொன்றை
ததௌ - கொடுத்திருக்கிறான்.
அநுபமம் - ஒப்புயர்வில்லாத
இதம் ச - இதையும்

ப்ரதி க்ருஹ்ணீஷ்வ - பெற்றுக்கொள்
தே - உனக்கு
ஸ்பர்ஸய - சொந்தமாக்கிக் கொள்.

जये च संशयं प्राप्य चिन्तयिष्यसि विह्वलन् ।
हरियुग्यं रथं दिव्यमुपनेष्यति मातलिः ॥

ஜயே ச ஸம்ஶயம் ப்ராப்ய சிந்தயிஷ்யஸி விஹ்வலன் ।
ஹரியுக்யம் ரதம் திவ்யம் உபநேஷ்யதி மாதலி: ॥ 39

ஜயே - 'வெற்றி விஷயத்தில்
ஸம்ஶயம் ப்ராப்ய - சம்சயத்தை அடைந்து,
விஹ்வலன் - மனத்தளர்வுற்று
சிந்தயிஷ்யஸி ச - நினைப்பாயாகில்,
மாதலி: - மாதலி (இந்திரஸாரதி,)
ஹரியுக்யம் - குதிரைகள் பூட்டிய
திவ்யம் ரதம் - திவ்யமான ஓர் ரதத்தை
உபநேஷ்யதி - கொண்டுவருவான்.'

एवमुक्त्वा महातेजाः समस्तं तद्वरायुधम् ।
दत्त्वा रामाय भगवानगस्त्यः पुनरब्रवीत् ॥

ஏவ முக்த்வா மஹாதேஜா: ஸமஸ்தம் தத்வராயுதம் ॥
தத்வா ராமாய பகவானகஸ்த்ய: புனரப்ரவீத் ॥ 40

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜஸ்வியான
அகஸ்த்ய: - அகஸ்திய
பகவான் - பகவான்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
வராயுதம் - சிறந்த ஆயுதங்கள்
தத் ஸமஸ்தம் - அவை எல்லாவற்றையும்
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
தத்வா - கொடுத்துவிட்டு,
புன: - மீள்வும்,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
அகஸ்த்ய தர்ஶநம் நாம த்வாதஶ: ஸர்க: ॥

த்ரயோதஶ: ஸர்க: - 13

सुखं स्वप महाबाहो ससीतस्सहलक्ष्मणः ।
रविरस्तं गतस्सौम्य सन्ध्याकालोऽप्युपागमत् ॥

ஸுகம் ஸ்வப மஹாபாஹோ ஸஸீத: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ரவிரஸ்தம் கதஸ் ஸௌம்ய ஸந்த்யா காலோऽப்யுபாகமத் ॥ 1

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவே!
ஸௌம்ய - புண்யாத்மாவே!
ஸஸீத: - ஸீதையோடும்
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணனோடும்
ஸுகம் ஸ்வப - சுகமே இளைப்பாறு.
ரவி: - சூர்யபகவான்
அஸ்தம் கத: - அஸ்தமயமாகி விட்டான்.
ஸந்த்யா கால: அபி - சந்தியாகாலமும்
உபாகமத் - வந்துவிட்டது.

एते निशाचरा राम निलीना मृगपक्षिणः ।
नगाग्रेषु भृशं लीना दृश्यन्ते सुसमाहिताः ॥

ஏதே நிஶாசரா ராம நிலீனா ம்ருக பக்ஷிண: ।
நகாக்ரேஷு ப்ருஶம் லீநா த்ருஶ்யந்தே ஸு ஸமாஹிதா: ॥ 2

नैशेन तमसा व्याप्तमप्रकाशं नभःस्थलम् ॥

நைஶேந தபஸா வ்யாப்தம் அப்ரகாஶம் நப:ஸ்தலம் ॥

ராம - 'ஸ்ரீராம!
நிஶாசரா: - ஆந்தைகள்
ஏதே - இதோ
நகாக்ரேஷு - மரவுச்சிகளில்
நிலீநா: - நிறைந்தவைகளாய்
த்ருஶ்யந்தே - காணப்படுகின்றன.
ம்ருக பக்ஷிண: - மிருகங்களும், பறவைகளும்,
ஸு ஸமாஹிதா: - மிக ஜாக்கிரதையுடையவைகளாய்
ப்ருஶம் லீனா: - முற்றிலும் மறைந்துவிட்டன.
நப: ஸ்தலம் - ஆகாசமானது
நைஶேந தபஸா - இரவினது இருளால்
வ்யாப்தம் - நிறைந்ததாய்
அப்ரகாஶம் - பிரகாசமற்றிருக்கிறது.'

एवमुक्तो महाबाहुरगस्त्येन महात्मना ।
उपास्य पश्चिमां सन्ध्यां रामस्सौमित्रिणा सह ॥

ஏவமுக்தோ மஹாபாஹு: அகஸ்த்யேன மஹாத்மனா ।
உபாஸ்ய பஶ்சிமாம் ஸந்த்யாம் ராமஸ்ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ॥

अभिवाद्य महात्मानमगस्त्यमृषिसत्तमम् ।
सुष्वाप रजनीमेकां पूजितः परमर्षिणा ॥

அபிவாத்ய மஹாத்மானம் அகஸ்த்ய ம்ருஷி ஸத்தமம் ।
ஸுஷ்வாப ரஜனீமேகாம் பூஜித: பரமர்ஷிணா ॥ 4

மஹாபாஹு: - மகாபாகுவான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
மஹாத்மனா - மஹாத்மாவான
அகஸ்த்யேன - அகஸ்தியரால்
ஏவம் உக்த: - இங்ஙனம் சொல்லப்பட்டு
ஸௌமித்ரிணா ஸஹ - லக்ஷ்மணரோடுகூட
பஶ்சிமாம் ஸந்த்யாம் - சாயங்கால சந்தியாவந்தனத்தை
உபாஸ்ய - செய்து,
மஹாத்மானம் - மஹாத்மாவும்
ரிஷிஸத்தமம் - முனிவர் பெருமானுமாகிய
அகஸ்த்யம் - அகஸ்தியரை
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்துவிட்டு,
பரமர்ஷிணா - முனிவர்பெருமானால்
பூஜித: - உபசரிக்கப்பட்டவராய்
ஏகாம் ரஜநீம் - அவ்விரவு
ஸுஷ்வாப - திருப்பள்ளி கொண்டார்.

सुखोषितस्तदा रामस्सन्ध्यामन्वास्य सानुजः ।
कृतपूर्वाह्णिकस्तस्थौ स्नात्वा हुतहुताशनः ॥

ஸுகோஷிதஸ் ததா ராம: ஸந்த்யாமன் வாஸ்ய ஸாநுஜ: ।
க்ருத பூர்வாஹ்னி கஸ்தஸ்தௌ ஸ்நாத்வா ஹுத ஹுதாஶன: ॥

ததா ராம: - பிறகு ஸ்ரீராமர்
ஸுகோஷித: - இரவைச் சுகமே கழித்து
ஸாநுஜ: - தம்பியுடன்
ஸ்நாத்வா - நீராடி,
ஸந்த்யாம் அன்வாஸ்ய - காலை சந்தியாவந்தனத்தை செய்து,
ஹுத ஹுதாஶன: - அக்கினிஹோத்திரம் செய்து
க்ருத பூர்வாஹ்னிக: - மற்ற காலைக்கடன்களெல்லாம் முடித்து
தஸ்தௌ - முனிவருக்குக் காத்திருந்தார்.

लक्ष्मणेन सह भ्रात्रा सीतया च परन्तपः ।
उपागच्छदमेयात्मा अगस्त्यं सूर्यवर्चसम् ॥

லக்ஷ்மணேன ஸஹ ப்ராத்ரா ஸீதயா ச பரந்தப: ।
உபாகச்சத மே யாத்மா அகஸ்த்யம் ஸூர்யவர்சஸம் ॥ 6

பரந்தப: - சத்ருசம்ஹாரகரும்
அமேயாத்மா - மகாபுண்ணியாத்மாவுமாகும் அவர்,
ப்ராத்ரா - தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணேன ஸஹ - லக்ஷ்மணரோடும்
ஸீதயா ச - ஸீதையோடும்
ஸூர்ய வர்சஸம் - சூரியனை போன்ற ஒளியுற்ற
அகஸ்த்யம் - அகஸ்திய பகவானை
உபாகச்சத் - போய்ப் பார்த்தார்.

स दृष्ट्वा राघवं श्रीमानगस्त्यस्संयताञ्जलिम् ।
प्रतिपूज्य यथान्यायमिदं वचनमब्रवीत् ॥

ஸ த்ருஷ்ட்வா ராகவம் ஸ்ரீமான் அகஸ்த்ய ஸம்யதாஞ்ஜலிம் ।
ப்ரதிபூஜ்ய யதான்யாயம் இதம் வசனம் அப்ரவீத் ॥ 7

ஸ: - அந்த
ஸ்ரீமான் - பிரசித்திபெற்ற
அகஸ்த்ய: - அகஸ்தியர்
ஸம்யதாஞ்ஜலிம் - அஞ்சலிபந்தத்துடனிருக்கும்
ராமம் த்ருஷ்ட்வா - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து,
யதான்யாயம் - முறைப்படி
ப்ரதி பூஜ்ய - உபசரித்து,
இதம் வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

कच्चित्सुखा निशा राम व्यतीता रघुनन्दन ।
तव सभ्रातृभार्यस्य ममाश्रमपदे शुभे ॥

கச்சித் ஸுகா நிஶா ராம வ்யதீதா ரகுநந்தன ।
தவ ஸ ப்ராத்ரு பார்யஸ்ய மம ஆஶ்ரமபதே ஶுபே ॥ 8

ரகுநந்தன - 'ரகுநந்தன!
ராம - ஸ்ரீராம!
ஸ ப்ராத்ரு பார்யஸ்ய - தம்பியோடும் மனைவியோடுமிருக்கும்
தவ - உனக்கு,
மம - எனது
ஶுபே - புண்ணியமான
ஆஶ்ரமபதே - ஆச்ரமத்தில்,
நிஶா - இரவு
ஸுகா - சுகமாய்
வ்யதீதா கச்சித் - கழிந்ததா?'

अगस्त्येनैवमुक्तस्तु काकुत्स्थो वाक्यमब्रवीत् ।
मानिताः स्म यथान्यायं त्वया पूज्येन पूजिताः ॥

அகஸ்த்யேன ஏவமுக்தஸ்து காகுத்ஸ்தோ வாக்யம் அப்ரவீத் ।
மானிதா: ஸ்ம யதான்யாயம் த்வயா பூஜ்யேன பூஜிதா: ॥ 9

அகஸ்த்யேன - அகஸ்தியரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - வினாவப்பட்ட
காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்,
வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
பூஜ்யேன - 'பூஜ்யராகிய
த்வயா - தேவரீரால்
யதான்யாயம் - முறைப்படி
பூஜிதா: து - உபசரிக்கப்பட்டு,
மானிதா: ஸ்ம - கௌரவிக்கப்பட்டோம்.

शयनासनदानेन भोजनाच्छादनैः शुभैः ।
राज्ञो दशरथस्येव पुरस्यान्तःपुरे यथा ।
सुखोषिताः स्म भगवन् सर्वकामैरुपस्थिताः ॥

ஶயனாஸனதானேன போஜனாச் சாதனை: ஶுபை: ।
ராக்ஞோ தஶரதஸ்யேவ புரஸ்ய அந்த:புரே யதா ॥
ஸுகோஷிதா: ஸ்ம பகவன் ஸர்வகாமை: உபஸ்திதா: ॥ 10

பகவன் - 'பகவானே!
ஶயனாஸனதானேன - படுக்கை, ஆஸனம் இவைகளைக் கொடுத்ததாலும்
ஶுபை: - ஏற்ற
போஜனாச்சாதனை: - உணவுகளாலும், போர்வைகளாலும்
தஶரதஸ்ய ராக்ஞ: - தசரத மன்னரது
புரஸ்ய - நகரத்தின்
அந்த: புரே - அந்தப்புரத்தில்
யதா ஏவ - எங்ஙனமோ அங்ஙனமே
ஸர்வ காமை: - வேண்டியவைகளெல்லாவற்றாலும்
உபஸ்ஸ்திதா: - உபசரிக்கப்பட்டவர்களாய்
ஸுகோஷிதா: ஸ்ம - சுகமேயிருந்தோம்.'

सुखोपविष्टे रामे तु सहसीते सलक्ष्मणे ।
स तेन ऋषिसङ्घेन अगस्त्यो वाक्यमब्रवीत् ॥

ஸுகோப விஷ்டே ராமே து ஸஹ ஸீதே ஸ லக்ஷ்மணே ।
ஸ தேந ருஷிஸங்கேன அகஸ்த்யோ வாக்யம் அப்ரவீத் ॥ 11

ஸஹ ஸீதே - ஸீதையுடனும்
ஸ லக்ஷ்மணே - லக்ஷ்மணனுடனுமிருக்கும்
ராமே - ஸ்ரீராமர்
தேந - அந்த
ரிஷிஸங்கேன - ரிஷிகணங்களோடு
ஸுகோபவிஷ்டே து - உட்கார்ந்ததும்
ஸ: அகஸ்த்ய: - அந்த அகஸ்தியர்
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

कालोऽयं गतभूयिष्ठो यः कालस्तव राघव ।
समयो यो नरेन्द्रेण कृतो दशरथेन ते ।
तीर्णप्रतिज्ञः काकुत्स्थ सुखं राम निवत्स्यसि ॥

காலோऽயம் கத பூயிஷ்டோ ய: காலஸ்தவ ராகவ ।
ஸமயோ யோ நரேந்த்ரேண க்ருதோ தஶரதேன தே ॥
தீர்ண ப்ரதிக்ஞ: காகுத்ஸ்த ஸுகம் ராம நிவத்ஸ்யஸி ॥ 12

காகுத்ஸ்த - 'காகுத்ஸ்தா!
ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
ராம - ஸ்ரீராம!
ய: கால: - யாதொரு காலமானது
தஶரதேன - தசரத
நரேந்த்ரேண - சக்கிரவர்த்தியாரால்
தே - உனக்கு
ய: ஸமய: - யாதொரு ஒப்பந்தமாக
க்ருத: - செய்யப்பட்டதோ
அயம் கால: - அந்த காலமானது
தவ - உனக்கு
கதபூயிஷ்ட: - வெகுவாய் கடந்துவிட்டது.
தீர்ண ப்ரதிக்ஞ: - பிரதிக்ஞையை முடித்தவனாய்
ஸுகம் - கவலையற்று
நிவத்ஸ்யஸி - வாழ்வாய்.

धन्यस्ते जनको राम स राजा रघुनन्दन ।
यस्त्वया ज्येष्ठपुत्रेण ययातिरिव तारितः ॥

தன்யஸ்தே ஜனகோ ராம ஸ ராஜா ரகுநந்தன ।
யஸ் த்வயா ஜ்யேஷ்ட புத்ரேண யயாதிரிவ தாரதி: ॥ 13

ரகுநந்தன - 'ரகுநந்தன!
ராம - ஸ்ரீராம!
ஜ்யேஷ்ட புத்ரேண - ஜ்யேஷ்டபுத்திரனாகிய

த்வயா - உன்னால்
ய: - எவர்
யயாதி: இவ - ய்யாதிபோல்
தாரித: - கடைத்தேற்றப்பட்டனரோ,
ஸ: - அந்த
ராஜா - சக்கிரவர்த்தியாகிய
தே - உனது
ஜனக: - பிதா
தன்ய: - கிருதார்த்தர்.'

एवमुक्तस्ततो रामः प्रत्युवाच कृताञ्जलिः ।
प्रीतः प्रीततरं वाक्यं प्रत्युवाच महायशाः ॥

ஏகமுக்த: ததோ ராம: ப்ரத்யுவாச க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ப்ரீத: ப்ரீத தரம் வாக்யம் ப்ரத்யுவாச மஹாயஶா: ॥ 14

ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ராம: - ஸ்ரீராமர்
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
ப்ரத்யுவாச - பதில் சொன்னார்.
ப்ரீத: - மனத்திருப்தி கொண்டவரும்
மஹாயஶா: - பெரும்புகழ்படைத்தவருமாகிய அவர்
தத: - இச்சமயத்தில்
ப்ரீததரம் - மிக பிரியத்தை விளைவிக்கும்
வாக்யம் - சொல்லை
ப்ரத்யுவாச - சொன்னார்.

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि यस्य मे मुनिपुङ्गव ।
प्रीयमाणस्तु सुप्रीतो नास्ति धन्यतरो मम ॥

தன்யோ அஸ்மி அநுக்ருஹீதோ அஸ்மி யஸ்ய மே முனிபுங்கவ ।
ப்ரீயமாணஸ்து ஸுப்ரீதோ நாஸ்தி தன்யதரோ மம ॥ 15

முனிபுங்கவ - 'முனிவர்பெருமானே
யஸ்ய மே - எந்த அடியேனிடம்
ஸுப்ரீத: - மிக மனத்திருப்திகொண்டு
ப்ரியமாண: - அன்பை வெளியிடுபவராயிருக்கிறீரோ,
து - அதனால்
தன்ய: அஸ்மி - கிருதார்த்தனானேன்.
அநுக்ருஹீத: அஸ்மி - அனுக்கிரஹம் பெற்றவனானேன்.
மம - என்னைவிட
தன்யதர: - கொடுத்துவைத்தவன்
அஸ்தி ந - ஒருவனுமில்லை.

मया न तारितो राजा स्वगुणैरेव तारितः ।
स्वर्गं दशरथः प्राप्तः स्वकृतैः पुण्यकर्मभिः ॥

மயா ந தாரிதோ ராஜா ஸ்வ குணைர் ஏவ தாரித: ।
ஸ்வர்கம் தஶரத: ப்ராப்த: ஸ்வக்ருதை: புண்யகர்மபி: ॥ 16

ராஜா - 'சக்கிரவர்த்தியார்
மயா - அடியேனால்
ந தாரித: - கரையேற்றப்படவில்லை.
ஸ்வகுணை: ஏவ - தனது குணங்களாலேயே
தாரித: - கரையேற்றப்பட்டார்;
தஶரத: - தசரத சக்கிரவர்த்தியார்
ஸ்வக்ருதை: - தான் செய்த
புண்யகர்மபி: - புண்ணியச் செயல்களால்
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்தை
ப்ராப்த: - அடைந்தார்.

अयं तु देशो निखिलस्सर्व एव महातपः ।
अशरण्यश्शरण्योऽभूद्यथैव विनिवेशितः ।
तथाऽऽख्याह्यर्थतत्त्वेन परं कौतूहलं मम ॥

அயம் து தேஶோ நிகில: ஸர்வ ஏவ மஹாதப: ।
அஶரண்ய: ஶரண்யோ: அபூத்யதைவ விநிவேஶித: ॥
ததா ஆக்யாஹி அர்தத்வேன பரம் கௌதூஹலம் மம ॥ 17

மஹாதப: - 'முனிவர்பெருமானே!
அயம் - இந்த
அஶரண்ய: - வாசத்திற்கனர்ஹமாயிருந்த
தேஶ: - பிரதேசமானது
நிகில: - எங்கும்
விநிவேஶித: - ஜனசஞ்சாரமுற்றதாயும்
ஸர்வ: ஏவ - எல்லாமும்
ஶரண்ய: - வசிக்கத் தகுந்ததாயும்
யதா - எவ்விதம்
அபூத் - ஆயிற்றோ
ததா ஏவ - அதெல்லாவற்றையும்
அர்த தத்வேன - உள்ளபடியே
ஆக்யாஹி - சொல்லி அருள்வீராக.
மம - அடியேனுக்கு
கௌதூஹலம் - விஷயம் தெரிந்துகொள்ள வேண்டுமென்ற ஆசை
து - இதில்
பரம் - அதிகமாயிருக்கிறது.'

श्रुत्वा तु वचनं तस्य रामस्य मधुराक्षरम् ।
प्रत्युवाच ततो राममगस्त्यो भगवानृषिः ॥

ஶ்ருத்வா து வசனம் தஸ்ய ராமஸ்ய மதுராக்ஷரம் ।
ப்ரத்யுவாச ததோ ராம: அகஸ்த்யோ பகவான் ரிஷி: ॥ 18

பகவான்	- பகவானாகும்
அகஸ்த்ய:	- அகஸ்திய
ருஷி:	- முனிவர்
தஸ்ய ராமஸ்ய	- அந்த ஸ்ரீராமரது
மதுராக்ஷரம்	- இனிய சொற்களுற்ற
வசனம்	- மொழியை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
தத:	- அதன்மேல்
ராமம்	- ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச து	- பின்வருமாறு பதிலுரைத்தார்.

शृणु राघव तत्त्वेन देशस्याऽस्य यथातथम् ॥

ஶ்ருணு ராகவ தத்வேன தேஶஸ்ய அஸ்ய யதாததம் ॥ 19

ராகவ	- 'ஸ்ரீராம!
அஸ்ய தேஶஸ்ய	- இந்த தேசத்தினது
யதாததம்	- வரலாற்றை
தத்வேன	- உள்ளபடி
ஶ்ருணு	- சொல்லக்கேள்.

दण्डकेन परित्यक्तो ह्ययं देशो महात्मना ।
भार्गवस्य च शापेन निर्मनुष्यमृगोऽभवत् ॥

தண்டகேன பரித்யக்தோ ஹ்யயம் தேஶோ மஹாத்மனா ।
பார்கவஸ்ய ச ஶாபேன நிர்மனுஷ்ய ம்ருகோऽபவத் ॥ 20

பார்கவஸ்ய	- 'பார்க்கவரது
ஶாபேன	- சாபத்தால்,
மஹாத்மனா	- மகாத்மாவான
தண்டகேன ச	- தண்டகனாலும்
பரித்யக்த:	- துறக்கப்பட்ட,
அயம் தேஶ:	- இந்த தேசமானது
நிர்மனுஷ்யம்ருக:	- மனிதர்களும் மிருகங்களுமற்றதாய்
அபவத்	- ஆயிற்று.
ஹி	- இது பிரசித்தம்.

वृक्षगुल्मलताहीनं तापसैरभिवर्जितम् ।
कान्तारमभवत्तात घोरं परमदारुणम् ॥
योजनार्धसहस्रन्तु विन्ध्यपादस्तु दक्षिणः ॥

வ்ருக்ஷகுல்ம லதாஹீனம் தாபஸை: அபிவர்ஜிதம் ।
காந்தாரம் அபவத் தாத கோரம் பரம தாருணம் ॥
யோஜனார்த ஸஹஸ்ரம் து விந்த்ய பாதஸ்து தக்ஷிண: ॥ 21

தாத	- 'குழந்தாய்!
தக்ஷிண:	- தென்
விந்த்யபாத: து	- விந்தியமலையடிவாரமெல்லாம்
யோஜனார்த ஸஹஸ்ரம் து	- ஐநூறுயோஜனை தூரத்திற்கு
வ்ருக்ஷகுல்ம லதாஹீனம்	- மரங்களும், புதர்களும், கொடிகளுமற்றதாய்
தாபஸை:	- முனிவர்களால்
அபிவார்ஜிதம்	- துறக்கப்பட்டதாய்
பரமதாருணம்	- மிக பயங்கரமான
கோரம் காந்தாரம்	- கொடிய வனமாய்
அபவத்	- ஆயிற்று.'

नानुवर्षति पर्जन्यो नानुवाति सुखोऽनिलः ।
रक्षःप्रतिभयं घोरमासीत्परमदारुणम् ॥

நானுவர்ஷதி பர்ஜன்யோ நானுவாதி ஸுகோऽநில: ।
ரக்ஷ: ப்ரதிபயம் கோரம் ஆஸீத் பரம தாருணம் ॥ 22

பர்ஜன்ய:	- 'மேகம்
அநுவர்ஷதி ந	- பொழிகிறதில்லை;
அநில:	- காற்று
ஸுக:	- சுகமாய்
அநுவாதி ந	- வீசுகிறதில்லை;
பரம தாருணம்	- மிக பயங்கரமான
ரக்ஷ: ப்ரதிபயம்	- அரக்கர்களால் விளையும் தீங்கு
கோரம்	- அஸஹ்யமாய்
ஆஸீத்	- இருந்தது.

बहून्यब्दसहस्राणि ह्येतदासीदमानुषम् ।
गन्धर्वैर्ऋषिसङ्घैश्च देवैश्च परिवर्जितम् ॥

பஹூனி அப்த ஸஹஸ்ராணி ஹ்யேதத் ஆஸீத் அமானுஷம் ।
கந்தர்வ ரிஷி ஸங்கைச்ச தேவைஶ்ச பரிவர்ஜிதம் ॥ 23

கந்தர்வை:	- 'கந்தர்வர்களாலும்
ரிஷிஸங்கை: ச	- ரிஷிக்கூட்டங்களாலும்

தேவை: ச - தேவர்களாலும்
பரிவர்ஜிதம் - துறக்கப்பட்ட
ஏதத் - இது
பஹூனி - பல
அப்தஸஹஸ்ராணி - ஆயிர வருஷங்கள்
அமாநுஷம் ஹி - நிர்மானுஷ்யமாகவே
ஆஸீத் - இருந்தது.

कस्य चित्त्वथ कालस्य दैवयोगादहं नृप ।
हिमवच्छिखराद्देशादिह प्राप्तोऽस्मि मानद ॥

கஸ்ய சித்த்வத காலஸ்ய தைவ யோகாதஹம் ந்ருப ।
ஹிமவத் சிகராத் தேஶாத் இஹ ப்ராப்தோऽஸ்மி மானத ॥ 24

மானத - 'சத்ருசம்ஹாரகனாகிய
ந்ருப - அரசகுமாரனே!
கஸ்யசித் காலஸ்ய - சிலகாலம்
அத து - சென்றபின்
அஹம் - நான்
தைவ யோகாத் - யதேச்சையாய்
ஹிமவச்சிகராத் - ஹிமவத்சிகர
தேஶாத் - பிரதேசத்தினின்று
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ப்ராப்த: அஸ்மி - வந்தேன்.

ततो मया समाहूतः पर्जन्यो जलदैस्सह ।
स्वच्छन्दवर्षश्च कृतः कञ्चित्कालमरिन्दम ॥

ததோ மயா ஸமாஹூத: பர்ஜன்யோ ஜலதைஶ் ஸஹ ।
ஸ்வச்சந்த வர்ஷஶ்ச்ச க்ருத: கஞ்சித் காலம் அரிந்தம ॥ 25

அரிந்தம - 'சத்ருஸம்ஹாரக!
தத: - அதன்மேல்
மயா - என்னால்
பர்ஜன்ய: - மழை
ஜலதை: ஸஹ - மேகங்களோடுகூட
ஸமாஹூத: - அழைத்துவரப்பட்டு,
கஞ்சித் காலம் - சிலகாலம்வரை
ஸ்வச்சந்த வர்ஷ: ச - யதேஷ்டமாய்ப் பொழியுமாறு
க்ருத: - செய்யப்பட்டது.

यमस्य चैव चारास्तु बहून्यब्दशतानि वै ।
तेजसा मृत्युभूताश्च व्याधयश्च निराकृताः ॥

யமஸ்ய சைவ சாராஸ்து பஹூன்யப்த ஶதானிச ।
தேஜஸா ம்ருத்யு பூதாஶ்ச வ்யாதயஶ்ச நிராக்ருதா: ॥ 26

பஹூனி - 'பல
அப்த ஶதானி வை - நூற்றாண்டுகளாய்
யமஸ்ய - யமனது
சாரா: ச - சாரர்கள்
ம்ருத்யு பூதா: ஏவ - வியாதிரூபமாயிருந்து வந்தனர்.
வ்யாதய: ச - அவ்வியாதிகளெல்லாம்
தேஜஸா ஏவ - தவமஹிமையாலேயே
து - உடனே
நிராக்ருதா: - ஒழிக்கப்பட்டன.

हिमवत्पादजा वृक्षाश्चिन्तिता मनसाऽऽगताः ।
प्रवृत्ताश्च पुनर्नद्यः फुल्लपङ्कजमण्डिताः ॥

ஹிமவத் பாதஜா வ்ருக்ஷா: சிந்ததா மனஸாऽऽ கதா: ।
ப்ரவ்ருத்தாஶ்ச புனர்நத்ய: புல்ல பங்கஜ மண்டிதா: ॥ 27

ஹிமவத் பாதஜா - 'ஹிமவத் பர்வத அடிவாரத்திலுள்ள
வ்ருக்ஷா: - மரங்கள்
மனஸா - மனதால்
சிந்திதா: - நினைக்கப்பட்டவைகளாய்
ஆகதா: - இங்கு வந்துசேர்ந்தன.
நத்ய: - நதிகள்
புன: - மீளவும்
புல்ல பங்கஜ - மலர்ந்த தாமரைப் புஷ்பங்களுடன்
மண்டிதா: ச - விளங்குகின்றவைகளாய்
ப்ரவ்ருத்தா: - உண்டாயின.

तटाकानि च रम्याणि सरितश्च सरांसि च ॥

தடாகானி ச ரம்யாணி ஸரிதஶ்ச ஸராம்ஸி ச ॥ 28

தடாகானி ச - 'குளங்களும்
ஸரித: ச - ஆறுகளும்
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளும்
ரம்யாணி - அழகுற்று விளங்கின.

प्रवृद्धवनषण्डन्तु स्फीतसस्यवनाकुलम् ।
अचिरेणाऽभवद्रम्यं सर्षिसङ्घानुसेवितम् ॥

ப்ரவ்ருத்த வனஷண்டந்து ஸ்பீத ஸஸ்ய வனாகுலம் ।
அசிரேணாऽபவத்ரம்யம் ஸரிஷிஸங்கானு ஸேவிதம் ॥ 29

து - 'அதனால்
ரம்யம் - அழகுற்றதாய்
ஸரிஷிஸங்காநு ஸேவிதம் - ரிஷிக்கூட்டங்களால் வஸிக்கப்பெற்ற
ப்ரவ்ருத்த வனஷண்டம்- செழிப்புற்ற பல ஆச்ரமங்களையுடையதாய்
ஸ்பீதஸஸ்ய வநாகுலம்- செழித்த பயிர்களையும் விருக்ஷங்களையும் உடையதாய்
அசிரேண - வெகுசீக்கிரத்தில்
அபவத் - ஆயிற்று.

केवलं त्वभिशापेन तस्यैव रघुनन्दन ।
सोपद्रुतमिवाप्येतद्राक्षसैरुग्रकर्मभिः ॥

கேவலம் த்வபிஶாபேந தஸ்யைவ ரகுநந்தன ।
ஸோபத்ருதம் இவாப்யேதத் ராக்ஷஸை: உக்ர கா்மபி: ॥ 30

ரகுநந்தன - ஸ்ரீராம!
தஸ்ய - அவரது
அபிஶாபேன ஏவ - சாபத்தினாலேயே
ஏதத் - இது
உக்ரகர்மபி: - கொடுஞ்செயலுற்ற
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
து - இப்பொழுதும்
இவ - முற்றிலும்
ஸோபத்ருதம் - உபத்திரவத்துடன் கூடியதாய்
கேவலம் அபி - மட்டுமிருக்கிறது.

यदाप्रभृति चापि त्वं चित्रकूटमुपागतः ।
तदाप्रभृति रक्षांसि विप्रकुर्वन्ति तापसान् ॥

யதா ப்ரப்ருதி சாபித்வம் சித்ரகூடம் உபாகத: ।
ததா ப்ரப்ருதி ரக்ஷாம்ஸி விப்ர குர்வந்தி தாபஸான் ॥ 31

த்வம் - 'நீ
யதா ப்ரப்ருதி - எதுமுதற்கொண்டு
சித்ரகூடம் - சித்திரகூடத்திற்கு
உபாகத: ச - வந்தனையோ
ததா ப்ரப்ருதி அபி - அதுமுதற்கொண்டுதான்
ரக்ஷாம்ஸி - அரக்கர்கள்
தாபஸான் - முனிவர்களை
விப்ரகுர்வந்தி - முன்னிலுமதிகமாய் இம்சிக்கின்றார்கள்.

ऋषीणामभयं वीर दातुमर्हसि मानद ॥

ரிஷிணாம் அபயம் வீர தாதும் அர்ஹஸி மானத ॥ 32

மானத - 'சத்ருக்களின் கர்வத்தை அடக்கும்
வீர - ஏகவீரனே!
ரிஷீணாம் - ரிஷிகளுக்கு
அபயம் - அபயத்தை
தாதும் அர்ஹஸி - நீ கொடுக்க வேண்டும்.

अस्माद्धि कारणाद्राम दण्डकारण्यवासिनाम् ।
त्राणार्थमिह संप्राप्तस्त्रातुमर्हति नो भवान् ॥

அஸ்மாத்ஹி காரணாத் ராம தண்டகாரண்ய வாஸிநாம் ।
த்ராணார்தம் இஹ ஸம்ப்ராப்த: த்ராதும் அர்ஹதி நோ பவான் ॥ 33

ராம - 'ஸ்ரீராம!
அஸ்மாத் - இந்த ஒரு
காரணாத் ஹி - காரணத்தைக் கொண்டுதான்
தண்டகாரண்ய வாஸிநாம் - தண்டகாரண்யவாசிகளுக்கு
த்ராணார்தம் - பாதுகாப்பளிக்க
இஹ - இங்கு
ஸம்ப்ராப்த: - நீ வந்தனை.
பவாந் - நீ
ந: - எங்களை
த்ராதும் அர்ஹதி - காப்பாற்ற வேண்டும்.

समर्थोऽह्यसि काकुत्स्थ त्रैलोक्यस्यापि रक्षणे ।
किं पुनर्वीर रक्षांसि द्विजमन्युहतानि वै ॥

ஸமர்தோஹ்யஸி காகுத்ஸ்த த்ரைலோக்யஸ்யாபி ரக்ஷணே ।
கிம் புனர் வீர ரக்ஷாம்ஸி த்விஜமன்யூ ஹதானி வை ॥ 34

காகுத்ஸ்த - 'ககுத்ஸ்தவம்சத்திலுதித்த
வீர - வீரனே!
த்ரைலோக்யஸ்ய - முவ்வுலகை
ரக்ஷணே அபி - காப்பதிலும்
ஸமர்த: அஸி - நீ சமர்த்தன்.
த்விஜமன்யு ஹதானிவை- பிராம்மணர்களது கோபத்தால் குலைந்துகிடக்கும்
ரக்ஷாம்ஸி ஹி - அரக்கர்களை என்றால்
கிம் புன: - கேட்க வேண்டுமோ?

अयमिक्ष्वाकुपुत्रेण दण्डकेन महाबल ।
देशो निराकृतो राजञ्छापदोषेण राघव ॥

அயம் இக்ஷ்வாகு புத்ரேண தண்டகேன மஹாபல ।
தேஶோ நிராக்ருதோ ராஜன் ஶாப தோஷேண ராகவ ॥ 35

மஹாபல - 'மகாசக்திபடைத்த
ராஜன் - அரசனாகும்
ராகவ - ஸ்ரீராம!
அயம் தேஶ: - இந்த தேசமானது
இக்ஷ்வாகு புத்ரேண - இக்ஷ்வாகுபுதல்வனான
தண்டகேன - தண்டகனால்
ஶாபதோஷேண - சாபத்தின் தீங்கால்
நிராக்ருத: - விட்டுவிடப்பட்டது.

दण्डकारण्यमखिलं दर्शनादेव राघव ।
शापस्यान्ताय काकुत्स्थ प्राप्तस्त्वमरिमर्दन ॥

தண்டகாரண்யம் அகிலம் தர்ஶநாத் ஏவ ராகவ ।
ஶாபஸ்யாந்தாய காகுத்ஸ்த ப்ராப்தஸ்த்வம் அரிமர்தன ॥ 36

காகுத்ஸ்த - 'ககுத்ஸ்தவம்சத்திலுதித்து
அரிமர்தன - பகைவரையொழிக்கும்
ராகவ - ஸ்ரீராம!
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யம்
அகிலம் - எல்லாவற்றையும்
தர்ஶநாத் ஏவ - தரிசித்தளவிலேயே
ஶாபஸ்ய - சாபத்தினுடைய
அந்தாய - முடிவின்பொருட்டு
த்வம் - நீ
ப்ராப்த: - வந்தனை.

सत्त्वं मन्युपरावृत्तैः पितृभिस्संनिराकृतम् ।
तारय त्वं महाबाहो दण्डकारण्यमद्य वै ॥

ஸத்வம் மன்யுபராவ்ருத்தை: பித்ருபி: ஸம்நிராக்ருதம் ।
தாரய த்வம் மஹாபாஹோ தண்டகாரண்யம் அத்யவை ॥ 37

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவே!
மன்யுபராவ்ருத்தை: - கோபத்தால் பராமுகமான
பித்ருபி: - உனது முன்னோர்களால்
ஸம்நிராக்ருதம் - திரஸ்கரிக்கப்பட்ட
தண்டகாரண்யம் - தண்டகவனத்திலுள்ள
ஸத்வம் - ராக்ஷஸவர்க்கத்தை
த்வம் - நீ
அத்யவை - இப்பொழுதே
தாரய - அழிப்பாயாக.'

एवमुक्तस्तदा रामः प्रत्युवाच महामुनिम् ।
आश्चर्यमिदमाख्यातं देशस्याऽस्य यथातथम् ॥

ஏவமுக்தஸ் ததா ராம: ப்ரத்யுவாச மஹாமுனிம் ।
ஆஶ்சர்யம் இதம் ஆக்யாதம் தேஶஸ்யாऽஸ்ய யதா ததம் ॥ 38

ஏவம் உக்த: - இங்ஙனம் சொல்லப்பட்ட
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ததா - அனந்தரம்
மஹாமுனிம் - முனிவர்பெருமானை பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதில் உரைத்தார்.
அஸ்ய தேஶஸ்ய - இந்த தேசத்தினது
யதா ததம் - வரலாறு
ஆக்யாதம் - முற்றிலும் சொல்லப்பட்டது.
இதம் - இது
ஆஶ்சர்யம் - அற்புதமாயிருக்கிறது.

एवमुक्तस्तु रामेण महर्षिस्त्विदमब्रवीत् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண மஹர்ஷிஸ் து இதம் அப்ரவீத் ॥ 39

ராமேண து - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - இவ்விதம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
மஹர்ஷி: - முனிவர்பெருமான்
இதம் து - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

राम प्रीतोऽस्मि भद्रं ते परितुष्टोऽस्मि लक्ष्मण ।
अभिवादयितुं यन्मां संप्राप्तौ सह सीतया ॥

ராம ப்ரீதோऽஸ்மி பத்ரம் தே பரிதுஷ்டோऽஸ்மி லக்ஷ்மண ।
அபிவாதயிதும் ய்ன்மாம் ஸம்ப்ராப்தௌ ஸஹ ஸீதயா ॥ 40

ஸீதயா ஸஹ - 'ஸீதையோடுகூட
மாம் அபிவாதயிதும் - என்னைக்கண்டு பேச
ப்ராப்தௌ ஸ்த: - நீங்கள் இருவரும் வந்தீர்கள்,
யத் - என்கிற காரணத்தால்
ராம - ஸ்ரீராம!
ப்ரீத: அஸ்மி - சந்தோஷப்படுகின்றேன்.
தே பத்ரம் - உனது காரியம் கைகூடட்டும்.
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மண!
பரிதுஷ்ட: அஸ்மி - சந்தோஷமடைந்தேன்.

अध्वश्रमेण वां खेदो बाधते प्रचुरश्रमः ।
व्यक्तमुत्कण्ठते चापि मैथिली जनकात्मजा ॥

அத்வஶ்ரமேண வாம் கேதோ பாததே ப்ரசுரஶ்ரம: ।
வ்யக்த முத்கண்டதே சாபி மைதிலீ ஜனகாத்மஜா ॥ 41

அத்வஶ்ரமேண - 'வழிநடந்த ச்ரமத்தால்
ப்ரசுரஶ்ரம: - அதிகக் களைப்பாகிற
கேத: - கஷ்டம்
வாம் - உங்களிருவரையும்,
பாததே அபி - பாதிக்கலாம்.
ஜனகாத்மஜா - ஜனகரின் திருமகளாகிய
மைதிலீ ச - ஸீதையும்,
வ்யக்தம் - ஸ்பஷ்டமாய்
உத்கண்டதே - இளைப்பாற ஆவலுற்றிருக்கிறாள்.

एषा हि सुकुमारी च दुःखैश्च न विमानिता ।
प्राज्यदोषं वनं प्राप्ता भर्तृस्नेहप्रचोदिता ॥

ஏஷா ஹி ஸுகுமாரீ ச துக்கைஶ்ச ந விமாநிதா ।
ப்ராஜ்யதோஷம் வனம் ப்ராப்தா பர்த்ருஸ்நேஹப்ரசோதிதா ॥ 42

ஹி - 'ஏனெனில்
ஸுகுமாரீ - நாசூக்கான திருமேனி கொண்டவளும்,
துக்கை: - கஷ்டங்களால்
ந விமாநிதா ச - இதற்குமுன் தாக்கப்படாதவளுமான
ஏஷா - இவள்,
பர்த்ருஸ்நேஹ - பர்த்தாவினிடமுள்ள பத்திமையால்
ப்ரசோதிதா - தூண்டப்பட்டு
ப்ராஜ்யதோஷம் - எல்லையற்ற கஷ்டங்களுள்ள
வனம் ச - வனத்திற்கும்
ப்ராப்தா - வந்தாள்.

यथैषा रमते राम इह सीता तथा कुरु ।
दुष्करं कृतवत्येषा वने त्वामनुगच्छती ॥

யதைஷா ரமதே ராம இஹ ஸீதா ததா குரு ।
துஷ்கரம் க்ருதவத்யேஷா வனே த்வாமநுகச்சதீ ॥ 43

ராம - 'ஸ்ரீராம!
ஸீதா - ஸீதை
வனே - வனத்தில்
த்வாம் - உன்னை,
அநுகச்சதீ - தொடர்ந்து வந்திருக்கின்றனள்.

ஏஷா - இவள்
துஷ்கரம் - செய்தற்கரிய காரியத்தை
க்ருதவதி - செய்திருக்கின்றனள்.
இஹ - இவ்விடத்தில்
ஏஷா - இவள்
ரமதே யதா ததா - சந்தோஷத்துடனிருக்கும் வண்ணமாய்
குரு - நட.

एषा हि प्रकृतिः स्त्रीणामासृष्टे रघुनन्दन ।
समस्थमनुरज्यन्ति विषमस्थं त्यजन्ति च ॥

ஏஷா ஹி ப்ரக்ருதி: ஸ்த்ரீணாமாஸ்ருஷ்டே ரகுநந்தன ।
ஸமஸ்த மநுரஜ்யந்தி விஷமஸ்தம் த்யஜந்தி ச ॥ 44

ரகுநந்தன - 'ஸ்ரீராம!
ஆஸ்ருஷ்டே: - சிருஷ்டிகாலம் முதற்கொண்டு
ஸ்த்ரீணாம் - ஸ்திரீகளுக்கு
ஸமஸ்தம் - 'நல்லதசையிலிருக்கும் கணவனை;
அநுரஜ்யந்தி - கொண்டாடுகின்றார்கள்.
விஷமஸ்தம் - துர்த்தசையிலிருப்பவனை
த்யஜந்தி ச - கைவிடுகிறார்கள்'
ஏஷா - என்கிற இது
ப்ரக்ருதி: - ஸ்வபாவம்;
ஹி - இது பிரசித்தம்.

शतह्रदानां लोलत्वं शस्त्राणां तीक्ष्णतां तथा ।
गरुडानिलयोः शैघ्र्यमनुगच्छन्ति योषितः ॥

ஶதஹ்ரதாநாம் லோலத்வம் ஶஸ்த்ராணாம் தீக்ஷ்ணதாம் ததா ।
கருடாநிலயோ: ஶைக்ர்யமநுகச்சந்தி யோஷித: ॥ 45

யோஷித: - 'ஸ்திரீகள்,
ஶதஹ்ரதாநாம் - மின்னலின்
லோலத்வம் - நிலையாமையையும்,
ஶஸ்த்ராணாம் - ஆயுதங்களின்
தீக்ஷ்ணதாம் - கூர்மையையும்,
கருடாநிலயோ: - கருடன், வாயு இவர்களுடைய
ஶைக்ர்யம் ததா - வேகத்தையும்
அநுகச்சந்தி - பற்றியிருக்கிறார்கள்.

इयं तु भवतो भार्या दोषैरेतैर्विवर्जिता ।
श्लाघ्या च व्यपदेश्या च यथा देवी ह्यरुन्धती ॥

இயம் து பவதோ பார்யா தோஷைரேதைர் விவர்ஜிதா ।
ஶ்லாக்யா ச வ்யபதேஶ்யா ச யதா தேவீ ஹ்யருந்ததீ ॥ 46

பவத: - 'உனது
பார்யா இயம் - மனைவியாகிற இவள்,
ஏதை: - இந்த
தோஷை: து விவர்ஜிதா - தோஷங்களெதுவும் இல்லாதவள்;
தேவேஷு - தேவர்களில்
அருந்ததீ - அருந்ததி
யதா - போல
ஶ்லாக்யா ச - மெச்சத்தக்கவள்;
வ்யபதேஶ்யா ச - பதிவ்ரதைகளில் தலைமையானவளென கூறத்தக்கவள்.

अलंकृतोऽयं देशश्च यत्र सौमित्रिणा सह ।
वैदेह्या चानया राम वत्स्यसि त्वमरिन्दम ॥

அலங்க்ருதோ(அ)யம் தேஶஶ்ச யத்ர ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
வைதேஹ்யா சாநயா ராம வத்ஸ்யஸி த்வமரிந்தம ॥ 47

அரிந்தம - 'சத்ருசம்ஹாரக!
ராம - ஸ்ரீராம!
ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணனோடும்,
அநயா - இந்த
ஸீதயா ச ஸஹ - ஸீதையோடும்கூட
த்வம் - நீ
யத்ர - எவ்விடத்தில்
வத்ஸ்யஸி - வஸிக்கப்போகிறாயோ,
அயம் - இந்த
தேஶ: ச - தேசமானது
அலங்க்ருத: - பாக்கியம் பெற்றதாகும்.'

एवमुक्तः तु मुनिना राघवः संयताञ्जलिः ।
उवाच प्रश्रितं वाक्यमृषिं दीप्तमिवानलम् ॥

ஏவமுக்த: து முனிநா ராகவ: ஸம்யதாஞ்ஜலி: ।
உவாச ப்ரஶ்ரிதம் வாக்யம் ருஷிம் தீப்த மிவாநலம் ॥ 48

முனிநா - முனிவரால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
து - உடனே
ஸம்யதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிபந்தராய்,

அநலம் இவ - அக்னியையொத்து
தீப்தம் - விளங்கும்
ருஷிம் - முனிவரைப் பார்த்து
ப்ரஶ்ரிதம் - மரியாதையான
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि यस्य मे मुनिपुंगवः ।
गुणैः सभ्रातृभार्यस्य वरदः परितुष्यति ॥

தன்யோ(அ)ஸ்ம்யநு க்ருஹீதோ(அ)ஸ்மி யஸ்ய மே முனிபுங்கவ: ।
குணை: ஸப்ராத்ரு பார்யஸ்ய வரத: பரிதுஷ்யதி ॥ 49

ஸப்ராத்ரு பார்யஸ்ய - 'தம்பியுடனும், மனைவியுடனுமிருக்கும்,
யஸ்ய மே - அடியேனுடைய
குணை: - குணங்களைக்கண்டு
வரத: - பேருதவிபுரிந்த
முனிபுங்கவ: - முனிவர்பெருமான்
பரிதுஷ்யதி - சந்தோஷப்படுகின்றார்;
தன்ய: அஸ்மி - கிருதார்த்தனாகிறேன்
அநுக்ருஹீத: அஸ்மி - அருள்புரியப்பட்டேன்.

किं तु व्यादिश मे देशं सोदकं बहुकाननम् ।
यत्राश्रमपदं कृत्वा वसेयं निरतः सुखम् ॥

கிம் து வ்யாதிஶ மே தேஶம் ஸோதகம் பஹுகாநநம் ।
யத்ராஶ்ரமபதம் க்ருத்வா வஸேயம் நிரத: ஸுகம் ॥ 50

கிம் து - 'இன்னுமோர் விண்ணப்பம்.
ஆஶ்ரமபதம் - ஓர் ஆச்ரமத்தை
க்ருத்வா - கட்டிக்கொண்டு,
யத்ர - எவ்விடத்தில்
நிரத: - கவலையின்றி
ஸுகம் - சுகமே,
வஸேயம் - நான் வஸிப்பேனோ, அப்படிப்பட்ட
ஸோதகம் - நீர்வளமுள்ளதும்,
பஹுகாநநம் - அடர்ந்த மரங்களுள்ளதுமாகிய
தேஶம் - இடமொன்றை
மே - அடியேனுக்கு
வ்யாதிஶ - குறிப்பிட்டருளும்.'

ततोऽब्रवीन्मुनिश्रेष्ठः श्रुत्वा रामस्य तद्वचः ।
ध्यात्वा मुहूर्तं धर्मात्मा धीरो धीरतरं वचः ॥

ததோऽப்ரவீன் முனிஶ்ரேஷ்ட: ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய தத்வச: ।
த்யாத்வா முஹூர்தம் தர்மாத்மா தீரோ தீரதரம் வச: ॥ 51

தர்மாத்மா - தருமாத்மாவும்,
தீர: - ஆத்மஞானியுமாகும்,
முனிஶ்ரேஷ்ட: - முனிவர்பெருமான்,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
பாஷிதம் ஶ்ருத்வா - சொல்லை கேட்டு,
முஹூர்தம் - கொஞ்சநேரம்
த்யாத்வா - சிந்தைசெய்து,
தத: - அதன்மேல்
தீரதரம் வச: - அதி அனுகூலமாயிருக்கும் பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

इतो द्वियोजने तात बहुमूलफलोदकः ।
देशो बहुमृगः श्रीमान् पञ्चवट्यभिविश्रुतः ॥

இதோ த்வியோஜநே தாத பஹு மூலபலோதக: ।
தேஶோ பஹு ம்ருக: ஶ்ரீமான் பஞ்சவட்யபிவிஶ்ருத: ॥ 52

தாத - 'குழந்தாய்!
பஹுமூல பலோதக: - ஏராளமான கிழங்குகளும், பழங்களும் நிறைந்து நீர்வளமுள்ளதும்,
பஹும்ருக: - பல மான்களுள்ளதும்,
ஶ்ரீமான் - அழகானதும்,
பஞ்சவட்யபி விஶ்ருத: - பஞ்சவடியென பெயர் கொண்டதுமாகிய
தேஶ: - ஓர் பிரதேசம்
இத: - இவ்விடத்திலிருந்து
த்வியோஜநே - இரண்டு யோஜனை தூரத்திலிருக்கிறது.

तत्र गत्वाश्रमपदं कृत्वा सौमित्रिणा सह ।
रंस्यसे त्वं पितुर्वाक्यं यथोक्तमनुपालयन् ॥

தத்ர கத்வாஶ்ரமபதம் க்ருத்வா ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ரம்ஸ்யஸே த்வம் பிதுர்வாக்யம் யதோக்தமநுபாலயன் ॥ 53

த்வம் - 'நீ
தத்ர கத்வா - அவ்விடத்திற்கு சென்று,
ஆஶ்ரம பதம் - ஓர் ஆச்ரமத்தை
க்ருத்வா - கட்டிக்கொண்டு,
பிது: வாக்யம் - தந்தையினது ஆக்கினையை
யதோக்தம் - சொன்னபடி
அநுபாலயன் - பரிபாலனம் பண்ணிக்கொண்டு,

ஸௌமித்ரிணா ஸஹ - லக்ஷ்மணனோடுகூட
ரம்ஸ்யஸே - வஸிப்பாயாக.

विदितो ह्येष वृत्तान्तो मम सर्वस्तवानघ ।
तपसश्च प्रभावेण स्नेहाद्दशरथस्य च ॥

விதிதோ ஹ்யேஷ வ்ருத்தாந்தோ மம ஸர்வஸ்தவாநக ।
தபஸஶ்ச ப்ரபாவேண ஸ்நேஹாத் தஶரதஸ்ய ச ॥ 54

அநக - 'புண்யாத்மாவே!
தபஸ: - தபத்தின்
ப்ரபாவேண - மஹிமையாலும்,
ஸ்நேஹாத் ச - பக்தியாலும்,
தஶரதஸ்ய - தசரதருடையவும்
தவ ச - உன்னுடையவும்
ஏஷ: - இந்த
வ்ருத்தாந்த: - விருத்தாந்தம்
ஸர்வ: - எல்லாமும்
மம - எனக்கு
விதித: ஹி - உள்ளபடி தெரிந்த விஷயமே.

हृदयस्थश्च ते छन्दो विज्ञातस्तपसा मया ।
इह वासं प्रतिज्ञाय मया सह तपोवने ॥

ஹ்ருதயஸ்தஶ்ச தே சந்தோ விஞாதஸ்தபஸா மயா ।
இஹ வாஸம் ப்ரதிஞாய மயா ஸஹ தபோவநே ॥ 55

மயா ஸஹ - 'என்னோடுகூட
இஹ - இவ்விடத்தில்
தபோவநே ச - ஆச்ரமத்திலேயே
வாஸம் - வஸித்தலை
ப்ரதிஞாய - முன்புசொல்லி,
மயா - என்னால்
தபஸா - தவப்பெருமையால்
தே - உனது
ஹ்ருதயஸ்த: - ஹ்ருதயத்திலிருக்கிற
சந்த: - உத்தேசம்
விஞாத: - அறிந்துகொள்ளப்பட்டது.

अतश्च त्वामहं ब्रूमि गच्छ पञ्चवटीमिति ॥

அதஶ்ச த்வாமஹம் ப்ரூமி கச்ச பஞ்சவடீ மிதி ॥ 56

அத: ச - 'ஆகையால்தான்
அஹம் - நான்

த்வாம் - உன்னை
இத: - 'இங்கிருந்து
பஞ்சவடீம் - பஞ்சவடிக்கு
கச்ச - போ' என்று
ப்ரூமி - இப்பொழுது சொல்லுகிறேன்.

स हि रम्यो वनोद्देशो मैथिली तत्र रंस्यते ।
स देशः श्लाघनीयश्च नातिदूरे च राघव ॥

ஸ ஹி ரம்யோ வநோத்தேஶோ மைதிலீ தத்ர ரம்ஸ்யதே ।
ஸ தேஶ: ஶ்லாகநீயஶ்ச நாதிதூரே ச ராகவ ॥ 57

ராகவ - 'ஶ்ரீராம!
ஸ: - அந்த
வநோத்தேஶ: - வனப்பிரதேசமானது
ரம்ய: - மனோகரமானது.
ஸ: - அந்த
தேஶ: - பிரதேசமானது,
ஶ்லாகநீய: ச - சிலாகிக்கத்தக்கது.
நாதிதூரே ச - சமீபத்திலிருக்கிறது.
தத்ர - அவ்விடத்தில்
மைதிலீ ஹி - ஸீதையும்
ரம்ஸ்யதே - ஆனந்தமடைவாள்.

गोदावर्याः समीपे च मैथिली तत्र रंस्यते ।
प्राज्यमूलफलश्चैव नानाद्विजगणायुतः ॥

கோதாவர்யா: ஸமீபே ச மைதிலீ தத்ர ரம்ஸ்யதே ।
ப்ராஜ்ய மூலபலஶ்சைவ நாநாத்விஜ கணாயுத: ॥ 58

ப்ராஜ்ய மூலபல: ச - 'ஏராளமான கிழங்குகளையும், பழங்களையுமுடையது,
நாநாத்விஜ கணாயுத: ஏவ - பலவகை பறவைக் கூட்டங்களால் நிறைந்துள்ளது,
கோதாவர்யா: - கோதாவரி நதிக்கு
ஸமீபே ச - அருகாமையிலிருக்கிறது.
தத்ர - அவிடத்தில்
மைதிலீ - ஸீதை
ரம்ஸ்யதே - ஆனந்தமடைவாள்.

विविक्तश्च महाबाहो पुण्यो रम्यस्तथैव च ॥

விவிக்தஶ்ச மஹாபாஹோ புண்யோ ரம்யஸ்ததைவ ச ॥ 59

மஹாபாஹோ - 'மஹாபாகுவே!
விவிக்த: ச - ஏகாந்தமானவிடம்;

புண்ய: ததா - புண்யஸ்தலம்;
ரம்ய: ஏவ ச - வசதியானவிடம்.

भवानपि सदारश्च शक्तश्च परिरक्षणे ।
अपि चात्र वसन् राम तापसान् पालयिष्यसि ॥

பவாநபி ஸதாரஶ்ச ஶக்தஶ்ச பரிரக்ஷணே ।
அபி சாத்ர வஸந் ராம தாபஸாந் பாலயிஷ்யஸி ॥ 60

ராம - 'ஶ்ரீராம!
பரிரக்ஷணே - உலக ரக்ஷணையில்,
ஶக்த: ச - சக்தனாகிய
பவாந் அபி - நீயும்,
அத்ர ச - அங்கேயே
ஸதார: - மனைவியுடன்,
வஸந் - வசித்துக்கொண்டு
தாபஸாந் ச - தபஸ்விகளை
பாலயிஷ்யஸி அபி - காப்பாற்றுவாயாக.

एतदालक्ष्यते वीर मधूकानां महद्वनम् ।
उत्तरेणास्य गन्तव्यं न्यग्रोधमभिगच्छता ॥

ஏததாலக்ஷ்யதே வீர மதூகாநாம் மஹத்வனம் ।
உத்தரேணாஸ்ய கந்தவ்யம் ந்யக்ரோதமபிகச்சதா ॥ 61

வீர - 'வீர!
மதூகாநாம் - இலுப்பை விருக்ஷங்களினது
மஹத்வனம் - பெரிய காடு
ஏதத் - இதோ
ஆலக்ஷ்யதே - காணப்படுகிறது.
ந்யக்ரோதம் - ஆலமரத்திற்கு
அபிகச்சதா - கொண்டுபோய்விடும்,
அஸ்ய - இதனது
உத்தரேண - வடக்கு வழியாலே
கந்தவ்யம் - போகவேண்டும்.

ततः स्थलमुपारुह्य पर्वतस्याविदूरतः ।
ख्यातः पञ्चवटीत्येव नित्यपुष्पितकाननः ॥

தத: ஸ்தல முபாருஹ்ய பர்வதஸ்யாவிதூரத: ।
க்யாத: பஞ்சவடீத்யேவ நித்ய புஷ்பித கானன: ॥ 62

தத: - 'அங்கிருந்து
ஸ்தலம் - ஓர் உயர்ந்த பூமியை
உபாருஹ்ய - ஏறி,

பர்வதஸ்ய - மலையினது
அவிதூரத: - சமீபத்தில்
நித்யபுஷ்பித கானன:- எக்காலத்திலும் புஷ்பிக்கும் மரங்களுடையதென
க்யாத: - பிரசித்திபெற்ற இடம்
பஞ்சவடீ இதி ஏவ- பஞ்சவடியென்பது.

अगस्त्येनैवमुक्तस्तु रामः सौमित्रिणा सह ।
सत्कृत्यामन्त्रयामास तमृषिं सत्यवादिनम् ॥

அகஸ்த்யேநைவ முக்தஸ்து ராம: ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।
ஸத்க்ருத்யாமந்த்ரயாமாஸ தம்ருஷிம் ஸத்யவாதிநம் ॥ 63

ராம: - ஸ்ரீராமர்
அகஸ்த்யேந - அகஸ்தியரால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்டவராய்
து - உடனே
ஸௌமித்ரிணா ஸஹ- லக்ஷ்மணனோடுகூட
ஸத்யவாதிநம் - திரிகரணசுத்தியுள்ள
தம்ருஷிம் - அந்த முனிவரை
ஸத்க்ருத்ய - நமஸ்கரித்து,
ஆமந்த்ரயாமாஸ - போக விடை கேட்டார்.

तौ तु तेनाभ्यनुज्ञातौ कृतपादाभिवन्दनौ ।
तदाश्रमात् पञ्चवटीं जग्मतुः सह सीतया ॥

தௌ து தேநாப்யநுஜ்ஞாதௌ க்ருதபாதாபிவந்தநௌ ॥
ததாஶ்ரமாத் பஞ்சவடீம் ஜக்மது: ஸஹ ஸீதயா ॥ 64

தௌ து - அவ்விருவர்களும்
க்ருத பாதாபி வந்தநௌ-தாள்களில் விழுந்து சேவித்தவர்களாய்
தேந - அவரால்
அப்யநுஜ்ஞாதௌ - விடைகொடுக்கப்பட்டவர்களாய்,
ஸீதயா ஸஹ - சீதாப்பிராட்டியாரோடு கூட,
பஞ்சவடீம் - பஞ்சவடியெனும்
தம் ஆஶ்ரமம் - அந்த ஆச்சிரமத்திற்கு,
ஜக்மது: - பிரயாணமானார்கள்.

गृहीतचापौ तु नराधिपात्मजौ विषक्ततूणी समरेष्वकातरौ ।
यथोपदिष्टेन पथा महर्षिणा प्रजग्मतुः पञ्चवटीं समाहितौ ॥

க்ருஹீத சாபௌ து நராதிபாத்மஜௌ
விஷக்ததூணௌ ஸமரேஷ்வகாதரௌ ।
யதோபதிஷ்டேந பதா மஹர்ஷிணா
ப்ரஜக்மது: பஞ்சவடீம் ஸமாஹிதௌ ॥ 65

ஸமரேஷு - போர்களில்
அகாதரௌ - பின்வாங்காத
நராதிபாத்மஜௌ - சக்கிரவர்த்தித் திருக்குமாரர்களாகும் அவ்விருவர்களும்
க்ருஹீத சாபௌ - விற்களையெடுத்துகொண்டு
விஷக்த தூணௌ - அம்புறாத்தூணிகளை கட்டிக்கொண்டு
ஸமாஹிதௌ - கவலையின்றி,
மஹர்ஷிணா - முனிவர்பெருமானால்
யதோபதிஷ்டேந - குறிப்பிடப்பட்ட
பதா - வழியே
பஞ்சவடீம் - பஞ்சவடியை நோக்கி
ப்ரஜக்மது: - நடந்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
பஞ்சவடீகமநம் நாம த்ரயோதஶ: ஸர்க: ॥

சதுர்தஶ: ஸர்க: - 14

अथ पञ्चवटीं गच्छन्नन्तरा रघुनन्दनः ।
आससाद महाकायं गृध्रं भीमपराक्रमम् ॥

அத பஞ்சவடீம் கச்சந் நந்தரா ரகுநந்தன: ।
ஆஸஸாத மஹாகாயம் க்ருத்ரம் பீம பராக்ரமம் ॥ 1

அத	- அப்பொழுது
பஞ்சவடீம்	- பஞ்சவடிக்கு
கஞ்சன்	- போய்க்கொண்டிருந்த
ரகுநந்தன:	- ஸ்ரீராமர்,
அந்தரா	- வழியில்
மஹாகாயம்	- பருத்த உடலையுடையதும்
பீம பராக்ரமம்	- அதி பராக்கிரமமுடையதுமான
க்ருத்ரம்	- ஓர் கழுகை
ஆஸஸாத	- கண்டார்.

तं दृष्ट्वा तौ महाभागौ वटस्थं रामलक्ष्मणौ ।
मेनाते राक्षसं पक्षिं ब्रुवाणौ को भवानिति ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா தௌ மஹாபாகௌ வடஸ்தம் ராம லக்ஷ்மணௌ ।
மேநாதே ராக்ஷஸம் பக்ஷிம் ப்ருவாணௌ கோ பவாநிதி ॥ 2

மஹாபாகௌ	- மகா பாக்கியசாலிகளாகிய
ராமலக்ஷ்மணௌ	- ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களாகிய
தௌ	- அவ்விருவர்களும்,
வடஸ்தம்	- ஆலமரத்திலிருக்கும்
தம் த்ருஷ்ட்வா	- அதை பார்த்து,
பவாந் க:	- 'நீர்' யார்?
இதி ப்ருவாணௌ	- என்று வினாவிக்கொண்டே
பக்ஷிம்	- பக்ஷியை
ராக்ஷஸம்	- ஓரரக்கனென
மேநாதே	- எண்ணினார்கள்.

स तौ मधुरया वाचा सौम्यया प्रीणयन्निव ।
उवाच वत्स मां विद्धि वयस्यं पितुरात्मनः ॥

ஸ தௌ மதுரயா வாசா ஸௌம்யயா ப்ரீணயந்நிவ ।
உவாச வத்ஸ மாம் வித்தி வயஸ்யம் பிதுராத்மன: ॥ 3

ஸ:	- அது
தௌ	- அவ்விருவர்களையும்,
இவ	- முற்றிலும்
ப்ரீணயந்	- உற்சாகப்படுத்திக்கொண்டு
ஸௌம்யயா	- அன்பொழுகும்
மதுரயா வாசா	- இனிய சொற்கொண்டு
உவாச	- பின்வருமாறு பதில் சொல்லிற்று.
வத்ஸ	- 'குழந்தாய்!
மாம்	- என்னை
ஆத்மன: பிது:	- உனது தந்தையினது
வயஸ்யம்	- தோழனென
வித்தி	- நீ அறிவாயாக.'

स तं पितृसखं बुद्ध्वा पूजयामास राघवः ।
स तस्य कुलमव्यग्रमथ पप्रच्छ नाम च ॥

ஸ தம் பித்ருஸகம் புத்த்வா பூஜயாமாஸ ராகவ: ।
ஸ தஸ்ய குலமவ்யக்ரமத பப்ரச்ச நாம ச ॥ 4

ஸ:	- அந்த
ராகவ:	- ஸ்ரீராமர்,
தம்	- அதை
பித்ருஸகம்	- தந்தையின் தோழனென
புத்த்வா	- தெரிந்துகொண்டு,
பூஜயாமாஸ	- கொண்டாடினார்.
ஸ:	- அவர்
அத	- அதன் பிறகு
தஸ்ய குலம்	- அதனது குலத்தையும்,
நாம ச	- பெயரையும்
அவ்யக்ரம்	- ஆதாரத்துடன்
பப்ரச்ச	- வினாவினார்.

रामस्य वचनं श्रुत्वा सर्वभूतसमुद्भवम् ।
आचचक्षे द्विजस्तस्मै कुलमात्मानमेव च ॥

ராமஸ்ய வசனம் ஶ்ருத்வா ஸர்வபூதஸமுத்பவம் ।
ஆசசக்ஷே த்விஜஸ்தஸ்மை குலமாத்மானமேவ ச ॥ 5

த்விஜ:	- பக்ஷியானது
ராமஸ்ய	- ஸ்ரீராமரது
வசனம்	- வார்த்தையை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
தஸ்மை	- அவருக்கு
ஸர்வபூத ஸமுத்பவம் ச	- எல்லா பிராணிகளின் உற்பத்தியையும்,
ஆத்மானம்	- தன்னைப் பற்றியும்,
குலம் ஏவ	- குலத்தைப் பற்றியும்
ஆசசக்ஷே	- பின்வருமாறு சொல்லிற்று.

पूर्वकाले महाबाहो ये प्रजापतयोऽभवन् ।
तान् मे निगदतः सर्वानादितः शृणु राघव ॥

பூர்வகாலே மஹாபாஹோ யே ப்ரஜாபதயோऽபவன் ।
தான் மே நிகதத: ஸர்வாநாதித: ஶ்ருணு ராகவ ॥ 6

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவே!
ராகவ - ஸ்ரீராம!
பூர்வகாலே - முற்காலத்தில்
ப்ரஜாபதய: யே - பிரஜாபதிகள் எவர்கள்
அபவன் - இருந்தார்களோ;
தான் - அவர்கள்
ஸர்வாந் - எல்லோரையும்
ஆதித: - முதலிலிருந்து
நிகதத: - சொல்லும்
மே - எனக்கு
ஶ்ருணு - செவிகொடு.

कर्दमः प्रथमस्तेषां विक्रीतस्तदनन्तरः ।
शेषश्च संश्रयश्चैव बहुपुत्रः प्रतापवान् ॥

கர்தம: ப்ரதமஸ்தேஷாம் விக்ரீதஸ் ததநந்தர: ।
ஶேஷஶ்ச ஸம்ஶ்ரயஶ்சைவ பஹு புத்ர: ப்ரதாபவான் ॥ 7

स्थाणुर्मरीचिरत्रिश्च क्रतुश्चैव महाबलः ।
पुलस्त्यश्चाङ्गिराश्चैव प्रचेताः पुलहस्तथा ॥

ஸ்தாணுர் மரீசிரத்ரிஶ்ச க்ரதுஶ்சைவ மஹாபல: ।
புலஸ்த்யஶ்சாங்கிராஶ்சைவ ப்ரசேதா: புலஹஸ்ததா ॥ 8

दक्षो विवस्वानपरोऽरिष्टनेमिश्च राघव ।
कश्यपश्च महातेजास्तेषामासीच्च पश्चिमः ॥

தக்ஷோ விவஸ்வான் அபரோऽரிஷ்டநேமிஶ்ச ராகவ ।
கஶ்யபஶ்ச மஹா தேஜாஸ் தேஷா மாஸீச்ச பஶ்சிம: ॥ 9

தேஷாம் ப்ரதம: - 'அவர்களுள் முதல்வர்
கர்தம: - கர்த்தமர்,
தத நந்தர: - அதன்பிறகு
விஶ்ருத: - விச்ருதர்,
ஶேஷ: ச - சேஷர்,
ஸம்ஶ்ரய: ச ஏவ - சம்ச்ரயர்,
வீர்யவான் - வீர்யவானாகிய
பஹு புத்ர: ச - பகுபுத்திரர்,

ஸ்தாணு: ச - ஸ்தாணு,
மரீசி: ச - மரீசி,
அத்ரி: ச - அத்திரி,
மஹாபல: - மஹாபலவானான
க்ரது: ச - க்ரது,
புலஸ்த்ய: ஏவ - புலஸ்தியர்,
அங்கிரா: ஏவ - ஆங்கிரஸ்,
ப்ரசேதா: - பிரசேதஸ், •
புலஹ: ததா - புலஹர்,
தக்ஷ: - தக்ஷர்,
அபர: - அடுத்தவர்
விவஸ்வான் ச - விவஸ்வான்,
அரிஷ்டநேமி: ச - அரிஷ்டநேமி,
ராகவ - ஸ்ரீராகவ!
தேஷாம் பஶ்சிம: - அவர்களுள் கடைசியாய்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானாகும்
கஶ்யப: ச - கச்யபரென்பவரும்
ஆஸீத் - இருந்தார்.

प्रजापतेस्तु दक्षस्य बभूवुरिति न श्रुतम् ।
षष्टिर्दुहितरो राम यशस्विन्यो महायशः ॥

ப்ரஜாபதேஸ்து தக்ஷஸ்ய பபூவுரிதி நஶ்ருதம் ।
ஷஷ்டிர்துஹிதரோ ராம யஶஸ்வின்யோ மஹாயஶ: ॥ 10

மஹாயஶ: - 'பெரும்புகழ்பெற்ற
ராம: - ஸ்ரீராம!
து - இதில்
தக்ஷஸ்ய ப்ரஜாபதே:- தக்ஷபிரஜாபதிக்கு
ஷஷ்டி: - அறுபது
யஶஸ்வின்ய: - பெருங்கீர்த்தி பொருந்திய
துஹிதர: - பெண்கள்
பபூவு: - உண்டானார்கள்;
இதி - என்று
ந: ஶ்ருதம் - நமக்கு கேள்வி.

कश्यपः प्रतिजग्राह तासामष्टौ सुमध्यमाः ।
अदितिं च दितिं चैव दनुमप्यथ कालिकाम् ॥

கஶ்யப: ப்ரதிஜக்ராஹ தாஸா மஷ்டௌ ஸுமத்யமா: ।
அதிதிம் ச திதிம் சைவ தநுமப்யத காலிகாம் ॥ 11

ताम्रां क्रोधवशां चैव मनुं चाप्यनलामपि ॥

தாம்ராம் க்ரோதவஶாம் சைவ மநும் சாப்யநலாமபி ।

கஶ்யப: - 'கச்யபர்,
தாஸாம் - அவர்களுள்
ஸுமத்யமா: - மிக அழகுவாய்ந்த
அஷ்டௌ - எண்மராகிய
அதிதிம் ச - அதிதியையும்,
திதிம் ச ஏவ - திதியென்பவளையும்,
தநும் அபி - தனு என்பவளையும்,
காலிகாம் ச - காலிகை என்பவளையும்,
தாம்ராம் ச - தாம்ரை என்பவளையும்,
க்ரோத வஶாம் ஏவ - குரோதவஶை(ஶா) என்பவளையும்,
மநும் ச அபி - மனுவென்பவளையும்,
அநலாம் அபி - அனலை என்பவளையும்
ப்ரதிஜக்ராஹ - விவாஹம் செய்துகொண்டார்.

तास्तु कन्यास्ततः प्रीतः कश्यपः पुनरब्रवीत् ।
पुत्रांस्त्रैलोक्यभर्तॄन् वै जनयिष्यथ मत्समान् ॥

தாஸ்து கந்யாஸ் தத: ப்ரீத: கஶ்யப: புனரப்ரவீத் ।
புத்ராம்ஸ்த்ரைலோக்ய பர்த்ரூந் வை ஜனயிஷ்யத மத்ஸமான் ॥ 12

தத: புன: - 'அதன்மேல்
கஶ்யப: - கச்யபர்
ப்ரீத: - சந்தோஷமடைந்து
தா: - அந்த
கந்யா: து - பெண்களைப் பார்த்து,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.
த்ரைலோக்ய பர்த்ரூந் - மூவுலகங்களையும் ரக்ஷிக்கவல்ல
மத்ஸமான் - என்னைப்போன்ற
புத்ரான் வை - புதல்வர்களை
ஜனயிஷ்யத - பெறுவீர்கள்.

अदितिस्तन्मना राम दितिश्च दनुरेव च ।
कालिका च महाबाहो शेषास्त्वमनसोऽभवन् ॥

அதிதிஸ்தன்மநா ராம திதிஶ்ச தநுரேவ ச ।
காலிகா ச மஹாபாஹோ ஶேஷாஸ்த்வமநஸோऽபவந் ॥ 13

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவான
ராம - ஸ்ரீராம!
அதிதி: - அதிதியென்பவள்
தன்மநா: - அதை ஏற்றுக்கொண்டாள்.
திதி: ச - திதியென்பவளும்,

தநு: - தனு என்பவளும்,
காலிகா ச - காலிகை என்பவளும்
ச - அங்ஙனமே ஏற்றுக் கொண்டார்கள்.
ஶேஷா: - மற்றவர்கள்
து - இதில்
அமநஸ: - மனம் வைய்யாதவர்களாய்
அபவன் - இருந்தார்கள்.

अदित्यां जज्ञिरे देवास्त्रयस्त्रिंशदरिन्दम ।
आदित्या वसवो रुद्रा ह्यश्विनौ च परंतप ॥

அதித்யாம் ஜஜ்ஞிரே தேவாஸ்த்ரய ஸ்த்ரிம்ஶதரிந்தம ।
ஆதித்யா வஸவோ ருத்ரா ஹ்யஶ்விநௌ ச பரந்தப ॥ 14

பரந்தப - 'சத்ருக்களை தபிக்கச்செய்யும்,
அரிந்தம - ஜயசாலியே!
அதித்யாம் - அதிதியினிடத்தில்
ஆதித்யா: - பன்னிரண்டு ஆதித்யர்களும்,
வஸவ: - எட்டு வஸுக்களும்,
ருத்ரா: - பதினோரு ருத்திரர்களும்
அஶ்விநௌ ச - இரு அச்வினி தேவதைகளுமாகிய
த்ரய ஸ்த்ரிம்ஶத் - முப்பத்திமூன்று
தேவா: ஹி - தேவர்களும்
ஜஜ்ஞிரே - பிறந்தார்கள்.

दितिस्त्वजनयत् पुत्रान् दैत्यांस्तात यशस्विनः ।
तेषामियं वसुमती पुरासीत् सवनार्णवा ॥

திதி ஸ்த்வஜநயந் புத்ராந் தைத்யாம்ஸ்தாத யஶஸ்விந: ।
தேஷாமியம் வஸுமதீ புராஸீத் ஸவநார்ணவா ॥ 15

தாத - 'குழந்தாய்!
திதி: து - திதியென்பவள்
தைத்யான் - அசுரர்களென
யஶஸ்விந: - பெயர்பெற்ற
புத்ராந் - புதல்வர்களை
அஜநயத் - பெற்றாள்.
ஸவநார்ணவா - காடுகளும், சமுத்திரமும் சூழ்ந்த
இயம் வஸுமதீ - இந்த உலகம்
புரா - முதலில்
தேஷாம் - அவர்களுடையதாய்
ஆஸீத் - இருந்தது.

दनुस्त्वजनयत् पुत्रमश्वग्रीवमरिन्दम ।
नरकं कालकं चैव कालिकापि व्यजायत ॥

தநுஸ்த்வஜநயத் புத்ர மஶ்வக்ரீவ மரிந்தம ।
நரகம் காலகம் சைவ காலிகாபி வ்யஜாயத ॥ 16

அரிந்தம - 'சத்ருசம்ஹாரக!
தநு: து - தனுவென்பவள்
அஶ்வக்ரீவம் - அச்வக்ரீவனென்ற
புத்ரம் அஜநயத் - புதல்வனை பெற்றாள்.
காலிகா - காளிகையென்பவள்
நரகம் அபி - நரகனென்பவனையும்
காலிகம் ச ஏவ - காளிகனென்பவனையும்,
வ்யஜாயக - பெற்றாள்.

क्रौञ्चीं भासीं तथा श्येनीं धृतराष्ट्रीं तथा शुकीम् ।
ताम्रापि सुषुवे कन्याः पञ्चैता लोकविश्रुताः ॥

க்ரௌஞ்சீம் பாஸீம் ததா ஶ்யேநீம் த்ருதராஷ்ட்ரீம் ததா ஶுகீம் ।
தாம்ராபி ஸுஷுவே கன்யா: பஞ்சைதா லோகவிஶ்ருதா: ॥ 17

தாம்ரா அபி - 'தாம்ரை என்பவளும்,
க்ரௌஞ்சீம் - க்ரௌஞ்சி,
பாஸீம் - பாஸீ,
ஶ்யேநீம் ததா - ச்யேனி,
த்ருதராஷ்ட்ரீம் - த்ருதராஷ்ட்ரி,
ஶுகீம் ததா - சுகியென்ற
ஏதா: - இந்த,
லோகவிஶ்ருதா: - உலகப்பிரசித்திபெற்ற,
பஞ்ச கன்யா: - ஐந்து பெண்களை
ஸுஷுவே - பெற்றனள்.

उलूकाञ्जनयत् क्रौञ्ची भासी भासान् व्यजायत ।
श्येनी श्येनांश्च गृध्रांश्च व्यजायत सुतेजसः ॥

உலூகாஞ்ஜநயத் க்ரௌஞ்சீ பாஸீ பாஸாந் வ்யஜாயத ।
ஶ்யேநீ ஶ்யேநாம்ஶ்ச க்ருத்ராம்ஶ்ச வ்யஜாயத ஸுதேஜஸ: ॥ 18

க்ரௌஞ்சீ - 'க்ரௌஞ்சியென்பவள்,
உலூகான் - கோட்டான்களை
ஜநயத் - பெற்றாள்.
பாஸீ - பாஸி என்பவள்
பாஸாந் - கோழிகளை
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.

ஶ்யேநீ - ச்யேனி என்பவள்,
ஸுதேஜஸ: - வலுக்கொண்ட,
ஶ்யேநான் ச - பருந்துகளையும்,
க்ருத்ரான் ச - கழுகுகளையும்,
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.

धृतराष्ट्री तु हंसांश्च कलहंसांश्च सर्वशः ।
चक्रवाकांश्च भद्रं ते विजज्ञे सापि भामिनी ॥

த்ருதராஷ்ட்ரீ து ஹம்ஸாம்ஶ்ச கலஹம்ஸாம்ஶ்ச ஸர்வஶ: ।
சக்ரவாகாம்ஶ்ச பத்ரம் தே விஜஜ்ஞே ஸாபி பாமிநீ ॥ 19

ஸா பாமிநீ - அந்த அழகுவாய்ந்த
த்ருதராஷ்ட்ரீ - த்ருதராஷ்ட்ரியென்பவள்,
ஸர்வஶ: - எல்லா
ஹம்ஸான் ச - ஹம்ஸங்களையும்,
கல ஹம்ஸான் ச அபி- கலஹம்ஸங்களென்ற
சக்ரவாகான் ச - சக்கிரவாகங்களையும்,
விஜஜ்ஞே - பெற்றாள்.
பத்ரம் தே து - இதெல்லாம் உனது அருளே.

शुकी नतां विजज्ञे तु नताया विनता सुता ॥

ஶுகீ நதாம் விஜஜ்ஞே து நதாயா விநதா ஸுதா ॥ 20

ஶுகீ - சுகியென்பவள்,
நதாம் - நதையென்பவளை
விஜஜ்ஞே - பெற்றாள்.
நதாயா: - நதையினுடைய
ஸுதா - பெண்
விநதா து - வினதையென்பவள்.

दश क्रोधवशा राम विजज्ञे ह्यात्मसंभवाः ।
मृगीं च मृगमन्दां च हरिं भद्रमदामपि ॥

தஶ க்ரோதவஶா ராம விஜஜ்ஞே ஹ்யாத்ம ஸம்பவா: ।
ம்ருகீம் ச ம்ருகமந்தாம் ச ஹரிம் பத்ரமதாமபி ॥ 21

मातङ्गीमपि शार्दूलीं श्वेतां च सुरभिं तथा ।
सर्वलक्षणसंपन्नां सुरसां कद्रुकामपि ॥

மாதங்கீமபி ஶார்தூலீம் ஶ்வேதாம் ச ஸுரபிம் ததா ।
ஸர்வலக்ஷண ஸம்பந்நாம் ஸுரஸாம் கத்ருகாமபி ॥ 22

ராம - 'ஸ்ரீராம!
க்ரோதவஶா - குரோதவஶா என்பவள்

ம்ருகீம் ச - மிருகி,
ம்ருக மந்தாம் ச - மிருகமந்தை,
ஹரிம் - ஹரி,
பத்ர மதாம் அபி - பத்ரமதை,
மாதங்கீம் அபி - மாதங்கி,
ஶார்தூலீம் - சார்த்தூலி,
ஶ்வேதாம் ச - ச்வேதை,
ஸுரபிம் ததா - சுரபி,
ஸர்வலக்ஷண ஸம்பந்நாம் - சகல லக்ஷணங்களும் பொருந்திய,
ஸுரஸாம் - சுரஸை,
கத்ருகாம் அபி - கத்ருகையென்ற
தஶ - பத்து
ஆத்ம ஸம்பவா: ஹி- பெண்களையும்,
விஜக்ஞே - பெற்றாள்.

अपत्यं तु मृगाः सर्वे मृग्या नरवरोत्तम ।
ऋक्षाश्च मृगमन्दायाः सृमराश्चमरास्तथा ॥

அபத்யம் து ம்ருகா: ஸர்வே ம்ருக்யா நரவரோத்தம ।
ருக்ஷாஶ்ச ம்ருகமந்தாயா: ஸ்ருமராஶ்சமராஸ் ததா ॥ 23

நரவரோத்தம - 'புருஷோத்தம!
ஸர்வே ம்ருகா: - எல்லா மிருகங்களும்,
ம்ருக்யா: - மிருகியின்
அபத்யம் து - பிள்ளைகள்,
ருக்ஷா: - கரடிகளும்,
ஸ்ருமரா: ச - ஸ்ருமரமென்ற மான்களும்,
சமரா: தத்தா - சமரியென்ற
ம்ருக மந்தாயா: ச - மிருகமந்தையின் புதல்வர்கள்.

हर्याश्च हरयोऽपत्यं वानराश्च तरस्विनः ।
ततस्त्विरावतीं नाम जज्ञे भद्रमदा सुताम् ॥

ஹர்யாஶ்ச ஹரயோऽபத்யம் வானராஶ்ச தரஸ்வின: ।
ததஸ்த்விராவதீம் நாம ஜக்ஞே பத்ரமதா ஸுதாம் ॥ 24

ஹர்யா: ச - ஹரியென்பவளுக்கு
ஹரய: - சிம்மங்களும்,
தரஸ்வின: - பலமுள்ள
வானரா: ச - குரங்குகளும்,
அபத்யம் - புதல்வர்கள்.
தத: - அப்பொழுது,

பத்ரமதா து - பத்ரமதை என்பவள் மட்டும்
இராவதீம் நாம - இராவதியென்ற
ஸுதாம் ஜக்ஞே - பெண்ணை பெற்றாள்.

तस्यास्त्वैरावतः पुत्रो लोकनाथो महागजः ।
मातङ्गास्त्वथ मातङ्ग्या अपत्यं मनुजर्षभ ॥

தஸ்யாஸ் த்வைராவத: புத்ரோ லோகநாதோ மஹாகஜ: ।
மாதங்காஸ் த்வத மாதங்க்யா அபத்யம் மநுஜர்ஷப ॥ 25

மநுஜர்ஷப - புருஷோத்தம!
தஸ்யா: து - அவளுக்குத்தான்
லோகநாத: - உலகையே தாங்கும்,
மஹாகஜ: - மகாகஜமாகிய
ஐராவத: - ஐராவதம்
புத்ர: - குழந்தை.
அத - அப்பொழுது,
மாதங்கா: து - இதர யானைகளெல்லாம்,
மாதங்க்யா: - மாதங்கியினது
அபத்யம் - குழந்தைகள்.

गोलाङ्गूलांश्च शार्दूली व्याघ्रांश्चाजनयत् सुतान् ।
दिशागजांश्च काकुत्स्थ श्वेताप्यजनयत् सुतान् ॥

கோலாங்கூலாம்ஶ்ச ஶார்தூலீ வ்யாக்ராம்ஶ்சா ஜநயத் ஸுதான் ।
திஶாகஜாம்ஶ்ச காகுத்ஸ்த ஶ்வேதாப்யஜநயத் ஸுதான் ॥ 26

காகுத்ஸ்த - ஸ்ரீராம!
ஶார்தூலீ - சார்த்தூலியென்பவள்,
கோலாங்கூலான் ச- கோலாங்கூலமென்ற குரங்குகளையும்
வ்யாக்ரான் ச - புலிகளையும்,
ஸுதான் - புதல்வர்களாய்,
அஜநயத் - பெற்றாள்.
ஶ்வேதா அபி - ச்வேதயென்பவளும்,
திஶாகஜான் ச - மற்ற திக்கஜங்களை
ஸுதான் - பிள்ளைகளாக
அஜநயத் - பெற்றாள்.

ततो दुहितरौ राम सुरभिर्द्वे व्यजायत ।
रोहिणीं नाम भद्रं ते गन्धर्वीं च यशस्विनीम् ॥

ததோ துஹிதரௌ ராம ஸுரபிர்த்வே வ்யஜாயத ।
ரோஹிணீம் நாம பத்ரம் தே கந்தர்வீம் ச யஶஸ்விநீம் ॥ 27

ராம - 'ஸ்ரீராம!
தே பத்ரம் - நீ சுகமேயிருப்பாயாக.
தத: - அப்பொழுது,
ஸுரபி: - சுரபியென்றவள்
ரோஹிணீம் நாம - ரோஹிணியென்று
யஶஸ்விநீம் - புகழ்பெற்ற
கந்தர்வீம் ச - கந்தர்வியென்ற,
த்வே - இரண்டு
துஹிதரௌ - பெண்களை,
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.

रोहिण्यजनयद्गा वै गन्धर्वी वाजिनः सुतान् ।
सुरसाजनयन्नागान् राम कद्रूस्तु पन्नगान् ॥

ரோஹிண்யஜநயத் காவை கந்தர்வீ வாஜிந: ஸுதான் ।
ஸுரஸா ஜநயந் நாகாந் ராம கத்ரூஸ்து பந்நகான் ॥ 28

ராம - 'ஸ்ரீராம!
ரோஹிணி - ரோஹிணியென்பவள்,
கா: - மாடுகளை
அஜநயத் - பெற்றாள்.
கந்தர்வீ - கந்தர்வியென்பவள்,
வாஜிந: - குதிரைகளை
ஸுதான் வை - பிள்ளைகளாகப் பெற்றாள்.
ஸுரஸா - சுரஸயென்பவள்
நாகாந் - படமெடுக்கும் சர்ப்பங்களை
அஜநயத் - பெற்றாள்.
கத்ரூ: - கத்ருவென்பவள்,
பந்நகான் து - படமில்லாப் பாம்புகளைப் பெற்றாள்.

मनुर्मनुष्याञ्जनयद्राम पुत्रान् यशस्विनः ।
ब्राह्मणान् क्षत्रियान् वैश्याञ्छूद्रांश्च मनुजर्षभ ॥

மநுர் மநுஷ்யாஞ்ஜநயத் ராம புத்ரான் யஶஸ்விந: ।
ப்ராஹ்மணான் க்ஷத்ரியான் வைஶ்யாந் ஶூத்ராம்ஶ்ச மநுஜர்ஷப ॥ 29

மநுஜர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
ராம - ஸ்ரீராம!
மநு: - மனுவென்பவள்
ப்ராஹ்மணான் - பிராமணர்கள்,
க்ஷத்ரியான் - க்ஷத்திரியர்கள்,
வைஶ்யாந் - வைசியர்கள்,
ஶூத்ரான் ச - சூத்திரர்களென்று,

யஶஸ்விந: - பெயர் பெற்ற,
மநுஷ்யான் - மனிதர்களை
புத்ரான் - புதல்வர்களாக
ஜநயத் - பெற்றனள்.

मुखतो ब्राह्मणा जाता बाहुभ्यां क्षत्रियास्तथा ।
ऊरुभ्यां जज्ञिरे वैश्याः पद्भ्यां शूद्रा इति श्रुतिः ॥

முகதோ ப்ராஹ்மணா ஜாதா பாஹுப்யாம் க்ஷத்ரியாஸ் ததா ।
ஊருப்யாம் ஜஜ்ஞிரே வைஶ்யா: பத்ப்யாம் ஶூத்ரா இதி ஶ்ருதி: ॥

முகத: - 'முகத்தினின்று,
ப்ராஹ்மணா: - பிராம்மணர்களும்,
பாஹுப்யாம் - கைகளிலிருந்து
க்ஷத்ரியா: ததா - க்ஷத்திரியர்களும்,
ஜாதா: - உண்டானார்களென்றும்
ஊருப்யாம் - துடைகளிலிருந்து,
வைஶ்யா: - வைச்யர்களும்
பத்ப்யாம் - பாதங்களிலிருந்து,
ஶூத்ரா: - சூத்திரர்களும்
ஜஜ்ஞிரே - உண்டானார்கள்;
இதி - என்றும்
ஶ்ருதி: - வேதம்.

सर्वान् पुण्यफलान् वृक्षाननलापि व्यजायत ।
जज्ञे राम महाबाहो तांश्च सर्वान्महीरुहान् ॥

ஸர்வான் புண்யபலாந் வ்ருக்ஷா நநலாபி வ்யஜாயத ।
ஜஜ்ஞே ராம மஹாபாஹோ தாம்ச்ச ஸர்வான் மஹீருஹான் ॥ 31

மாஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவாகிய
ராம - ஸ்ரீராம!
அநலா அபி - அனலை என்பவள்தான்
புண்ய பலாந் - தோட்டங்களிலுள்ள
ஸர்வான் வ்ருக்ஷாந் - எல்லா மரங்களை
வ்யஜாயத - பெற்றாள்.
தான் - அந்த
ஸர்வான் ச - மற்றப்படியுள்ள எல்லா
மஹீருஹான் - காட்டு மரங்களையும்,
ஜஜ்ஞே - பெற்றாள்.

विनता च शुकी पौत्री कद्रूश्च सुरसास्वसा ।
कद्रूर्नागं सहस्रास्यं विजज्ञे धरणीधरम् ॥

விநதா து மௗகீ பௌத்ரீ கத்ரூஶ்ச ஸுரஸா ஸ்வஸா ।
கார்த்ரூர் நாகம் ஸஹஸ்ராஸ்யம் விஜக்ஞே தரணீதரம் ॥ 32

விநதா து - 'வினதையென்பவள்தான்
மௗகீ பௌத்ரீ - சுகியின் பேர்த்தி;
கத்ரூ: ச - கத்ருவென்பவள்,
ஸுரஸா - ஸுரஸையின் சகோதரி.
கார்த்ரூ: - கத்ருவென்பவள்,
தரணீதரம் - உலகைத்தாங்கும்
ஸஹஸ்ராஸ்யம் - ஆயிரமுகம் படைத்த,
நாகம் - ஆதிசேஷனை,
விஜக்ஞே - பெற்றாள்.

द्वौ पुत्रौ विनतायास्तु गरुडोऽरुण एव च ।
तस्माज्जातोऽहमरुणात् संपातिस्तु ममाग्रजः ॥
जटायुरिति मां विद्धि श्येनीपुत्रमरिन्दम ॥

த்வௌ புத்ரௌ விநதாயாஸ்து கருடோऽருண ஏவ ச ।
தஸ்மாஜ்ஜாதோऽஹமருணாத் ஸம்பாதிஸ்து மமாக்ரஜ: ॥
ஜடாயுரிதி மாம் வித்தி ஶ்யேநீபுத்ர மரிந்தம ॥ 33

அரிந்தம - 'சத்ருசம்ஹாரக!
விநதாயா: து - வினதையென்பவளுக்கு
கருட: ச - கருடனென்பவனும்
அருண: ஏவ - அருணனென்பவனுமாகிய
த்வௌ புத்ரௌ - இரு புதல்வர்கள்.
தஸ்மாத் - அந்த
அருணாத் - அருணனென்பவனிடமிருந்து,
அஹம் ஜாத: - நான் பிறந்தேன்.
ஸம்பாதி: து - ஸம்பாதியென்பவர்,
மம அக்ரஜ: - எனக்கு தமயனார்,
மாம் - என்னை
ஜடாயு: - ஜடாயு
இதி - என்றும்
ஶ்யேநீ புத்ரம் - ச்யேநீபுதல்வனாயும்
வித்தி - அறி.

सोऽहं वाससहायस्ते भविष्यामि यदीच्छसि ।
इदं दुर्गं हि कान्तारं मृगराक्षससेवितम् ॥

ஸோऽஹம் வாஸ ஸஹாயஸ்தே பவிஷ்யாமி யதீச்சஸி ।
இதம் துர்கம் ஹி காந்தாரம் ம்ருகராக்ஷஸ ஸேவிதம் ॥ 34

இதம் காந்தாரம் - 'இந்தக் காடு,
துர்கம் - புகமுடியாதது;
ம்ருக ராக்ஷஸ ஸேவிதம் - மிருகங்களாலும், ராக்ஷஸர்களாலும் நிறைந்துள்ளது;
ஹி - ஆனபடியால்
யதி இச்சஸி - உனக்கு இஷ்டமிருப்பின்,
ராம - ஸ்ரீராம!
ஸ: அஹம் - அந்த நான்
தே ஸஹாய: - உனக்கு துணையாக,
பவிஷ்யாமி - இருப்பேன்.

सीतां च तात रक्षिष्ये त्वयि याते सलक्ष्मणे ॥

ஸீதாம் ச தாத ரக்ஷிஷ்யே த்வயி யாதே ஸலக்ஷ்மணே ॥ 35

தாத - 'குழந்தாய்!
ஸ லக்ஷ்மணே - லக்ஷ்மணனுடன்
த்வயி ச - நீயும்,
யாதே - வெளியிற் சென்றிருக்கையில்
ஸீதாம் - ஸீதையை,
ரக்ஷிஷ்யே - பாதுகாப்பேன்.'

जटायुषं तं प्रतिपूज्य राघवो मुदा परिष्वज्य च संनतोऽभवत् ।
पितुर्हि शुश्राव सखित्वमात्मवाञ्जटायुषा संकथितं पुनः पुनः ॥

ஜடாயுஷம் தம் ப்ரதிபூஜ்ய ராகவோ -
முதா பரிஷ்வஜ்ய ச ஸந்நதோऽபவத் ।
பிதுர்ஹி ஶுஶ்ராவ ஸகித்வ மாத்மவான்
ஜடாயுஷா ஸங்கதிதம் புன: புன: ॥ 36

ஆத்மவான் - தைரியசாலியாகிய,
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவை
முதா - ஸந்தோஷத்துடன்
பரிஷ்வஜ்ய ச - கட்டிக்கொண்டு,
ப்ரதிபூஜ்ய து - கொண்டாடி
ஸந்நத: அபவத் - வணங்கினார்;
பிது: - தந்தையுடைய
ஸகித்வம் ஹி - ஸ்னேகத்தையும்
ஜடாயுஷா - ஜடாயுவால்
ஸங்கதிதம் - சொல்லப்பட்டதாக,
புன: புன: - மீண்டும் மீண்டும்,
ஶுஶ்ராவ - கேட்டார்.

स तत्र सीतां परिदाय मैथिलीं सहैव तेनातिबलेन पक्षिणा ।
जगाम तां पञ्चवटीं सलक्ष्मणो रिपून् दिधक्षञ्शलभानिवानलः ॥

ஸ தத்ர ஸீதாம் பரிதாய மைதிலீம்
ஸஹைவ தேநாதிபலேந பக்ஷிணா ।
ஜகாம தாம் பஞ்சவடீம் ஸலக்ஷ்மணோ
ரிபூந் திதக்ஷன் ஶலபாநிவாநல: ॥ 37

ஸ: - அவர்
ஸ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடும்,
தேந - அந்த
அதிபலேந - பலசாலியாகிய,
பக்ஷிணா ஸஹ - பக்ஷியோடும்கூட
பஞ்சவடீம் - பஞ்சவடிக்கு,
ஜகாம - சென்றார்.
தாம் - அவ்விடத்தில்
தத்ர ஏவ - அவரிடமே,
மைதிலீம் - மிதிலத்திருமகளாகிற
ஸீதாம் - சீதையை,
பரிதாய - ஒப்பித்துவிட்டு,
அநல: - நெருப்பு
ஶலபாந் - விட்டிற்பூச்சிகளை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
ரிபூந் - சத்ருக்களை
திதக்ஷன் - கொளுத்தலாமெனக் கருதினார்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமந் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஜடாயுஸ்ஸங்கமோ நாம சதுர்தஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சதஶ: ஸர்க: - 15

ततः पञ्चवटीं गत्वा नानाव्यालमृगायुताम् ।
उवाच भ्रातरं रामः सौमित्रिं दीप्ततेजसम् ॥

தத: பஞ்சவடீம் கத்வா நாநாவ்யாலம்ருகாயுதாம் ।
உவாச ப்ராதரம் ராம: ஸௌமித்ரிம் தீப்ததேஜஸம் ॥ 1

தத: - அப்பொழுது
ராம: - ஶ்ரீராமர்,
நாநாவ்யாலம்ருகாயுதாம்-பல கொடிய மிருகங்கள் நிறைந்துள்ள
பஞ்சவடீம் - பஞ்சவடியை,
கத்வா - அடைந்து,
தீப்த தேஜஸம் - மகாபராக்கிரமசாலியாகிய,
ப்ராதரம் - தம்பியான,
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்.

आगताः स्म यथोद्दिष्टममुं देशं महर्षिणा ।
अयं पञ्चवटीदेशः सौम्य पुष्पितपादपः ॥

ஆகதா: ஸ்ம யதோத்திஷ்டம் அமும் தேஶம் மஹர்ஷிணா ।
அயம் பஞ்சவடீதேஶ: ஸௌம்ய புஷ்பித பாதப: ॥ 2

ஸௌம்ய - அன்பனே!
மஹர்ஷிணா - மஹர்ஷியால்
யதோத்திஷ்டம் - குறிப்பிடப்பட்ட,
அமும் - இந்த
தேஶம் - இடத்திற்கு
ஆகதா: ஸ்ம - நாம் வந்துவிட்டோம்,
புஷ்பித பாதப: - புஷ்பிதமரங்களடர்ந்த,
பஞ்சவடீதேஶ: - பஞ்சவடியென்னுமிடம்,
அயம் - இதுதான்.

सर्वतश्चार्यतां दृष्टिः कानने निपुणो ह्यसि ।
आश्रमः कतरस्मिन्नो देशे भवति संमतः ॥

ஸர்வதஶ்சார்யதாம் த்ருஷ்டி: கானநே நிபுணோ ஹ்யஸி ।
ஆஶ்ரம: கதரஸ்மின்நோ தேஶே பவதி ஸம்மத: ॥ 3

ஸர்வத: - நாற்புறமும்
த்ருஷ்டி: - பார்வை
சார்யதாம் - செலுத்தப்படட்டும்;

ஹி - ஏனெனில்
கானநே - காட்டு விஷயத்தில்
நிபுண: அஸி - நீ எல்லாம் தெரிந்தவன்;
கதரஸ்மின் - எந்த
தேஶே - இடத்தில்
ந: ஆஶ்ரம: - நமக்கு ஓராச்ரமம்
ஸம்மத: - ஏற்றதாக,
பவதி - இருக்கும்.

रमते यत्र वैदेही त्वमहं चैव लक्ष्मण ।
तादृशो दृश्यतां देशः संनिकृष्टजलाशयः ॥

ரமதே யத்ர வைதேஹீ த்வமஹம் சைவ லக்ஷ்மண ।
தாத்ருஶோ த்ருஶ்யதாம் தேஶ: ஸந்நிக்ருஷ்ட ஜலாஶய: ॥ 4

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
யத்ர - எவ்விடத்தில்
வைதேஹீ - சீதை
ரமதே - சந்தோஷமாயிருப்பளோ,
த்வம் அஹம் ஏவ - நீயும், நானும்
ச - அங்ஙனமேயிருப்போமோ
தாத்ருஶ: - அப்படிப்பட்டதானதும்,
ஸந்நிக்ருஷ்ட ஜலாஶய: - சமீபத்தில் ஜலமிருக்கிறதாயுமுள்ள
தேஶ: - இடமானது
த்ருஶ்யதாம் - கண்டுபிடிக்கப்படட்டும்.

वनरामण्यकं यत्र जलरामण्यकं तथा ।
संनिकृष्टं च यत्र स्यात् समित्पुष्पकुशोदकम् ॥

வனராமண்யகம் யத்ர ஜல ராமண்யகம் ததா ।
ஸந்நிக்ருஷ்டம் ச யத்ர ஸ்யாத் ஸமித் புஷ்ப குஶோதகம் ॥ 5

யத்ர - 'அது
வனராமண்யகம் - அழகான மரங்கள் அடர்ந்திருக்க வேண்டும்;
ததா - அங்ஙனமே
ஜல ராமண்யகம் - நீர்வளமுள்ளதாயிருக்க வேண்டும்.
யத்ர - அது
ஸந்நிக்ருஷ்டம் - அருகில்
ஸமித் புஷ்ப - சமித்து, புஷ்பம், தருப்பை, தீர்த்தம்
குஶோதகம் ச - இவைகளுள்ளதாய்
ஸ்யாத் - இருக்க வேண்டும்.

एवमुक्तस्तु रामेण लक्ष्मणः संयताञ्जलिः ।
सीतासमक्षं काकुत्स्थमिदं वचनमब्रवीत् ॥

ஏவ முக்தஸ்து ராமேண லக்ஷ்மண: ஸம்யதாஞ்ஜலி: ।
ஸீதாஸமக்ஷம் காகுத்ஸ்தமிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 6

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் உக்த: - இங்ஙனம் சொல்லப்பட்ட
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
ஸம்யதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிபத்தராய்
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து,
ஸீதாஸமக்ஷம் து - ஸீதையின் முன்னிலையிலேயே,
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - பதிலை,
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

परवानस्मि काकुत्स्थ त्वयि वर्षशतं स्थिते ।
स्वयं तु रुचिरे देशे क्रियतामिति मां वद ॥

பரவாநஸ்மி காகுத்ஸ்த த்வயி வர்ஷஶதம் ஸ்திதே ।
ஸ்வயம் து ருசிரே தேஶே க்ரியதாமிதி மாம் வத ॥ 7

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
வர்ஷஶதம் - எக்காலத்திலும்
த்வயி ஸ்திதே - தேவரீர் இருக்கையில்,
அஸ்மி - அடியேன்
பரவாந் - தாஸபூதன்;
து - ஆகையால்,
ருசிரே - திருவுளத்திற்குகந்த
தேஶே - இடத்தில்
ஸ்வயம் - தேவரீரே,
க்ரியதாம் - 'கட்டப்படட்டும்'
இதி - என்று
மாம் வத - அடியேனை ஆக்ஞாபித்தருள்க.'

सुप्रीतस्तेन वाक्येन लक्ष्मणस्य महाद्युतिः ।
विमृशन् रोचयामास देशं सर्वगुणान्वितम् ॥

ஸுப்ரீதஸ்தேந வாக்யேந லக்ஷ்மணஸ்ய மஹாத்யுதி: ।
விம்ருஶந் ரோசயாமாஸ தேஶம் ஸர்வகுணான்விதம் ॥ 8

மஹாத்யுதி: - மகாதேஜோவானாகுமவர்
லக்ஷ்மணஸ்ய - லக்ஷ்மணரது
தேந வாக்யேந - அந்த வாக்கியத்தால்
ஸுப்ரீத: - சந்தோஷித்து,
விம்ருஶந் - தேடி

ஸர்வகுணான்விதம் - சகல சௌக்யங்களுடனிருக்கும்,
தேஶம் - ஓர்பிரதேசத்தை,
ரோசயாமாஸ - நல்லதெனக்கண்டார்.

स तं रुचिरमाक्रम्य देशमाश्रमकर्मणि ।
हस्तौ गृहीत्वा हस्तेन रामः सौमित्रिमब्रवीत् ॥

ஸ தம் ருசிரமாக்ரம்ய தேஶமாஶ்ரம கர்மணி ।
ஹஸ்தௌ க்ருஹீத்வா ஹஸ்தேந ராம: ஸௌமித்ரிமப்ரவீத் ॥ 9

ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்,
ஆஶ்ரம கர்மணி - ஆச்ரமம் கட்டும் விஷயத்தில்,
ருசிரம் - ஏற்றதான
தம் தேஶம் - அந்த பிரதேசத்திற்கு
ஆக்ரம்ய - போய்,
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரை,
ஹஸ்தேந - கரத்தால்
ஹஸ்தே - கரத்தில்
க்ருஹீத்வா - பிடித்துக்கொண்டு,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

अयं देशः समः श्रीमान् पुष्पितैस्तरुभिर्वृतः ।
इहाश्रमपदं सौम्य यथावत् कर्तुमर्हसि ॥

அயம் தேஶ: ஸம: ஸ்ரீமான் புஷ்பிதைஸ் தருபிர் வ்ருத: ।
இஹாஶ்ரம பதம் ஸௌம்ய யதாவத் கர்துமர்ஹஸி ॥ 10

அயம் தேஶ: - இந்த இடமானது
ஸம: - சமபூமியாயிருக்கிறது
புஷ்பிதை: - பூத்த
தருபி: வ்ருத: - மரங்களால் நிறைந்து
ஸ்ரீமான் - அழகியதாயிருக்கிறது.
ஸௌம்ய - அப்பா!
இஹ - இவ்விடத்தில்
ஆஶ்ரம பதம் - ஓர் ஆச்ரமத்தை
யதாவத் - சாஸ்திர முறைப்படி
கர்தும் அர்ஹஸி - நீ கட்டுவாயாக.

इयमादित्यसंकाशैः पद्मैः सुरभिगन्धिभिः ।
अदूरे दृश्यते रम्या पद्मिनी पद्मशोभिता ॥

இயமாதித்ய ஸங்காஶை: பத்மை: ஸுரபி கந்திபி: ।
அதூரே த்ருஶ்யதே ரம்யா பத்மினீ பத்ம ஶோபிதா ॥ 11

பத்ம ஶோபிதா - தாமரை நிரம்பிய
பத்மினீ - தாமரையோடை ஒன்று,
ஆதித்ய ஸங்காஶை:- சூரியனை நிகர்த்து,
ஸுரபி கந்திபி: - மிக மனோகரமாய் கந்தம் வீசும்,
பத்மை: - தாமரைப் பூக்களால்
ரம்யா - அழகுற்று,
இயம் அதூரே - இதோ சமீபத்தில்
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.

यथाख्यातमगस्त्येन मुनिना भावितात्मना ।
इयं गोदावरी रम्या पुष्पितैस्तरुभिर्वृता ॥
हंसकारण्डवाकीर्णा चक्रवाकोपशोभिता ॥

யதா க்யாதமகஸ்த்யேந முனிநா பாவிதாத்மநா ।
இயம் கோதாவரீ ரம்யா புஷ்பிதைஸ் தருபிர் வ்ருதா ॥
ஹம்ஸகாரண்டவாகீர்ணா சக்ரவாகோபஶோபிதா ॥ 13

பாவிதாத்மநா - பரமாத்மஞானியாகிய
அகஸ்த்யேந - அகஸ்திய முனிவரால்
யதா ஆக்யாதம் - சொல்லப்பட்டவண்ணமே,
புஷ்பிதை: - நன்குபூத்த,
தருபி: - விருக்ஷங்களால்
வ்ருதா - நிறைந்துள்ளதும்,
ஹம்ஸ காரண்ட வாகீர்ணா - ஹம்ஸங்களாலும், நீர்க்காகங்களாலும் நிறைந்துள்ளதும்,
சக்ரவாகோபஶோபிதா- சக்கிரவாகங்களால் விளங்குவதும்,
ரம்யா - அழகாயுமிருக்கிற,
கோதாவரீ - கோதாவரி நதியானது
இயம் - இதோவிருக்கிறது.

नातिदूरे न चासन्ने मृगयूथनिपीडिता ।
मयूरनादिता रम्याः प्रांशवो बहुकन्दराः ॥
दृश्यन्ते गिरयः सौम्य फुल्लैस्तरुभिरावृताः ॥

நாதிதூரே ந சாஸந்நே ம்ருகயூதநிபீடிதா ।
மயூரநாதிதா ரம்யா: ப்ராம்ஶவோ பஹு கந்தரா: ॥
த்ருஶ்யந்தே கிரய: ஸௌம்ய புல்லைஸ்தருபிராவ்ருதா: ॥ 15

ஸௌம்ய - அப்பா!
ப்ராம்ஶவ: கிரய: - உயர்ந்த பர்வதங்கள்
நாதி தூரேண - அதிதூரமின்றி

ஆஸந்நே ச - அருகில்
ம்ருக யூத நிபீடிதா: - மான்கூட்டங்களால் சஞ்சரிக்கப்பெற்றவைகளாய்
மயூர நாதிதா: - மயில்களால் சப்திக்கப் பெற்றவைகளாய்
புஷ்பை: தருபி: - நன்கு பூத்த விருக்ஷங்களால்
வ்ருதா: - சூழப்பட்டு
ரம்யா: - அழகுவாய்ந்தவைகளாய்,
பஹு கந்தரா: - அனேக குகைகளுடையனவாய்
த்ருஶ்யந்தே - காணப்படுகின்றன.

सौवर्णै राजतैस्ताम्रैर्देशे देशे च धातुभिः ।
गवाक्षिता इवाभान्ति गजाः परमभक्तिभिः ॥

ஸௌவர்ணை ராஜதைஸ் தாம்ரைர் தேஶே தேஶே ச தாதுபி: ।
கவாக்ஷிதா இவாபாந்தி கஜா: பரமபக்திபி: ॥ 16

தேஶே தேஶே - ஆங்காங்கு
ஸௌவர்ணை: - தங்கமயமானவைகளும்,
ராஜதை: - வெள்ளிமயமானவைகளும்,
தாம்ரை: ச - தாம்ரமயமானவைகளுமான
தாதுபி: - தாதுக்களால்
கஜா: - யானைகள்
பரம பக்திபி: - உயர்ந்த அலங்காரவமைப்புகளால்
கவாக்ஷிதா: இவ - சித்திரத்தில் எழுதப்பட்டனபோன்று
ஆபாந்தி - விளங்குகின்றன.

सालैस्तालैस्तमालैश्च खर्जूरपनसाम्रकैः ।
नीवारैस्तिमिशैश्चैव पुंनागैश्चोपशोभिताः ॥

ஸாலைஸ்தாலைஸ் தமாலைஶ்ச கர்ஜூர பனஸாம்ரகை: ।
நீவாரைஸ்திமிஶைஶ்சைவ புந்நாகைஶ்சோபஶோபிதா: ॥ 17

ஸாலை: - ஆச்சாமரங்களாலும்,
தாலை: - பனைமரங்களாலும்,
தமாலை: ச - தமாலமரங்களாலும்,
கர்ஜூர பன ஸாம்ரகை: - ஈச்சமரங்களாலும், பலாமரம், மாமரம் இவைகளாலும்,
நீவாரை: - நீவாரங்களாலும்
திமிஶை: ச ஏவ - வேங்கை மரங்களாலும்,
புந்நாகை: ச - புன்னை மரங்களாலும்,
உபஶோபிதா: - அழகுவாய்ந்து விளங்குகின்றன.

चूतैरशोकैस्तिलकैश्चम्पकैः केतकैरपि ।
पुष्पगुल्मलतोपेतैस्तैस्तैस्तरुभिरावृताः ॥

சூதை ரஶோகைஸ் திலகைஶ் சம்பகை: கேதகைரபி ।
புஷ்ப குல்மலதோபேதைஸ் தைஸ்தைஸ் தருபிராவ்ருதா: ॥ 18

चन्दनैः स्यन्दनैर्नीपैः पनसैर्लिकुचैरपि ।
धवाश्वकर्णखदिरैः शमीकिंशुकपाटलैः ॥

சந்தனை: ஸ்யந்தனைர் நீபை: பனஸைர் லிகுசைரபி ।
தவாஶ்வகர்ண கதிரை: ஶமீகிம்ஶுக பாடலை: ॥ 19

சூதை: - கட்டிமாக்களாலும்,
அஶோகை: - அசோகங்களாலும்,
திலகை: - திலகங்களாலும்,
சம்பகை: - சம்பகங்களாலும்,
புஷ்ப குல்மலதோ பேதை: - புஷ்பங்களோடும், புதர்களோடும், கொடிகளோடு கூடியுள்ள,
கேதகை: அபி - தாழைகளாலும்,
சந்தனை: - சந்தனங்களாலும்,
ஸ்பந்தனை: - ஸ்பந்தனங்களாலும்,
நீபை: - கடம்புகளாலும்,
பர்ணாஸை: - பர்ணாஸங்களாலும்,
லிகுசை: ச - எலுமிச்சைகளாலும்,
தவாஶ்வ கர்ண கதிரை: - தவம், அச்வகர்ணம், கருங்காலி இவைகளாலும்,
ஶமீகிம்ஶுக பாடலை: - வன்னி, முள்முருங்கை, பாதிரி இவைகளாலும்,
தை: தை: - இன்னும் பல
தருபி: - மரங்களாலும்
ஆவ்ருதா: - நிறைந்திருக்கின்றன.

इदं पुण्यमिदं मेध्यमिदं बहुमृगद्विजम् ।
इह वत्स्याम सौमित्रे सार्धमेतेन पक्षिणा ॥

இதம் புண்யமிதம் மேத்யமிதம் பஹும்ருகத்விஜம் ।
இஹ வத்ஸ்யாம ஸௌமித்ரே ஸார்த மேதேந பக்ஷிணா ॥ 20

ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மண!
இதம் - இது
புண்யம் - மனோகரமாயிருக்கிறது.
இதம் - இது
மேத்யம் - பரிசுத்தமாயிருக்கிறது.
இதம் - இது
பஹும்ருகத்விஜம் - பல மான்களும் பறவைகளும் நிறைந்துள்ளது.
ஏதேந - இந்த
பக்ஷிணா ஸார்தம் - பக்ஷியோடுகூட

இஹ - இவ்விடத்தில்
வத்ஸ்யாம - வஸிப்போம்.

एवमुक्तस्तु रामेण लक्ष्मणः परवीरहा ।
अचिरेणाश्रमं भ्रातुश्चकार सुमहाबलः ॥

ஏவ முக்தஸ்து ராமேண லக்ஷ்மண: பரவீரஹா ।
அசிரேணாஶ்ரமம் ப்ராதுஶ்சகார ஸுமஹாபல: ॥ 21

பரவீரஹா - பகைவரை வெல்லும்
ஸுமஹாபல: - மகாபலவானாகிய
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
து - இவ்விஷயத்தில்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவராய்
ப்ராது: - தமையனுக்கு
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமமொன்றை
அசிரேண - விரைவில்
சகார - அமைத்தார்.

पर्णशालां सुविपुलां तत्र सङ्घातमृत्तिकाम् ।
सुस्तम्भां मस्करैर्दीर्घैः कृतवंशां सुशोभनाम् ॥

பர்ணஶாலாம் ஸுவிபுலாம் தத்ர ஸங்காத ம்ருத்திகாம் ।
ஸுஸ்தம்பாம் மஸ்கரைர் தீர்கை: க்ருதவம்ஶாம் ஸுஶோபநாம் ॥

शमीशाखाभिरास्तीर्णां दृढपाशावपाशिताम् ।
कुशकाशशरैः पर्णैः सुपरिच्छादितां तथा ॥

ஶமீஶாகாபிராஸ்தீர்ணாம் த்ருட பாஶாவபாஶிதாம் ।
குஶ காஶ ஶரை: பர்ணை: ஸுபரிச்சாதிதாம் ததா ॥ 23

समीकृततलां रम्यां चकार लघुविक्रमः ।
निवासं राघवस्यार्थे प्रेक्षणीयमनुत्तमम् ॥

ஸமீக்ருத தலாம் ரம்யாம் சகார லகுவிக்ரம: ।
நிவாஸம் ராகவஸ்யார்தே ப்ரேக்ஷணீய மநுத்தமம் ॥ 24

லகுவிக்ரம: - எதையும் சிரமமின்றி செய்ய வல்லவராகுமவர்
ராகவஸ்ய அர்தே - ஸ்ரீராமருக்காக
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வற்று
ப்ரேக்ஷணீயம் - கண்குளிரப் பார்க்கத்தக்கதான,
நிவாஸம் - வாஸஸ்தலமாக
விபுலாம் - விசாலமான

பர்ணஶாலாம் - பர்ணசாலையொன்றை
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஸங்காத ம்ருத்திகாம் - மண்சுவரெடுக்கப் பெற்றதாய்
ஸுஸ்தம்பாம் - நல்ல தூண்களுற்றதாய்
தீர்கை: மஸ்கரை: - நீண்ட மூங்கில்களால்
க்ருத வம்ஶாம் - பிணைக்கப்பெற்று
ஸுஶோபநாம் - அழகுவாய்ந்து விளங்குவதாய்,
ஶமீஶாகாபி: - வன்னிக்கிளைகளால்
ஆஸ்தீர்ணாம் - பரப்பி,
த்ருட பாஶாவ பாஶிதாம் - கெட்டிக்கயிற்றால் கட்டப்பெற்றதாய்,
குஶகாஶஶரை: - தருப்பை, வைக்கோல், நாணல் இவைகளாலும்
பர்ணை: - இலைகளாலும்
ஸுபரிச்சாதிதாம் - நன்கு மூடப்பட்டதாய்,
ததா - அங்ஙனமே
ஸமீக்ருத தலாம் - சமனாக்கப்பட்ட தரையுடையதாய்,
ரம்யாம் - அழகாய்,
சகார - செய்துமுடித்தார்.

स गत्वा लक्ष्मणः श्रीमान्नदीं गोदावरीं तदा ।
स्नात्वा पद्मानि चादाय सफलः पुनरागतः ॥

ஸ கத்வா லக்ஷ்மண: ஸ்ரீமாந்நதீம் கோதாவரீம் ததா ।
ஸ்நாத்வா பத்மானி சாதாய ஸபல: புனராகத: ॥ 25

ஸ: - அந்த
ஸ்ரீமான் - சீமானாகும்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
ததா - அப்பொழுது
கோதாவரீம் நதீம் - கோதாவரி நதிக்கு
கத்வா - சென்று,
ஸ்நாத்வா - ஸ்நானம் செய்து,
ஸபல: - பழங்களுடன்
பத்மானி ச - தாமரைப் பூக்களையும்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
புன: - மீளவும்
ஆகத: - திரும்பி வந்தார்.

ततः पुष्पबलिं कृत्वा शान्तिं च स यथाविधि ।
दर्शयामास रामाय तदाश्रमपदं कृतम् ॥

தத: புஷ்பபலிம் க்ருத்வா ஶாந்திம் ச ஸ யதாவிதி ।
தர்ஶயாமாஸ ராமாய ததாஶ்ரமபதம் க்ருதம் ॥ 26

தத: - அதன்மேல்
ஸ: - அவர்
யதாவிதி - சாஸ்திரப்படியே,
புஷ்பபலிம் - புஷ்பபலியையும்,
ஶாந்திம் ச - சாந்தியையும்
க்ருத்வா - செய்துமுடித்து,
ததா - அப்பொழுது
க்ருதம் - செய்துமுடித்த
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமத்தை
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
தர்ஶயாமாஸ - காண்பித்தார்.

स तं दृष्ट्वा कृतं सौम्यमाश्रमं सह सीतया ।
राघवः पर्णशालायां हर्षमाहारयत्परम् ॥

ஸ தம் த்ருஷ்ட்வா க்ருதம் ஸௌம்யமாஶ்ரமம் ஸஹ ஸீதயா ।
ராகவ: பர்ணஶாலாயாம் ஹர்ஷமாஹாரயத் பரம் ॥ 27

ஸ: - அந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
ஸௌம்யம் - களையாய்
க்ருதம் - செய்துமுடிக்கப்பட்ட
தம் ஆஶ்ரமம் - அந்த ஆச்ரமத்தை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பர்ணஶாலாயாம் - ஆச்ரம விஷயத்தில்
பரம் - அதிக
ஹர்ஷம் - சந்தோஷத்தை
ஆஹாரயத் - வெளிவிட்டுக் காட்டினார்.

सुसंहृष्टः परिष्वज्य बाहुभ्यां लक्ष्मणं तदा ।
अतिस्निग्धं च गाढं च वचनं चेदमब्रवीत् ॥

ஸுஸம்ஹ்ருஷ்ட: பரிஷ்வஜ்ய பாஹுப்யாம் லக்ஷ்மணம் ததா ।
அதிஸ்நிக்தம் ச காடம் ச வசனம் சேதமப்ரவீத் ॥ 28

ஸ: - அவர்
ததா - அப்பொழுது,
ஸம்ஹ்ருஷ்ட: - உள்ளம் பூரித்தவராய்
பாஹுப்யாம் - இரு கரங்களாலும்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
அதிஸ்நிக்தம் ச - ஆதரவுடனும்
காடம் ச - இறுகவும்

பரிஷ்வஜ்ய - கட்டிக்கொண்டு
இதம் - பின்வரும்
வசனம் ச - சொல்லையும்
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

प्रीतोऽस्मि ते महत् कर्म त्वया कृतमरिन्दम ।
प्रदेयो यन्निमित्तं ते परिष्वङ्गो मया कृतः ॥

ப்ரீதோऽஸ்மி தே மஹத் கர்ம த்வயா க்ருதம் அரிந்தம ।
ப்ரதேயோ யந்நிமித்தம் தே பரிஷ்வங்கோ மயா க்ருத: ॥ 29

அரிந்தம - 'சத்ருஸம்ஹாரக!
தே - உன் விஷயத்தில்
அஸ்மி - நான்
ப்ரீத: - வெகு திருப்தி கொண்டேன்.
த்வயா க்ருதம் - உன்னால் செய்யப்பட்ட
கர்ம - காரியமானது
மஹத் - மிகவும் மெச்சத்தக்கது.
யந்நிமித்தம் - அதற்காக
தே - உனக்கு,
மயா - என்னால்
க்ருத: - செய்யப்பட்ட
பரிஷ்வங்க: - ஆலிங்கனம்தான்
ப்ரதேய: - ஏற்ற கைமாறு.

भावज्ञेन कृतज्ञेन धर्मज्ञेन च लक्ष्मण ।
त्वया पुत्रेण धर्मात्मा न संवृत्तः पिता मम ॥

பாவஜ்ஞேந க்ருதஜ்ஞேன தர்மஜ்ஞேந ச லக்ஷ்மண ।
த்வயா புத்ரேண தர்மாத்மா ந ஸம்வ்ருத்த: பிதா மம ॥ 30

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
தர்மக்ஜ்ஞே - தருமமறிந்து,
க்ருதக்ஜ்ஞேன - தருமானுஷ்டானமுடையவனாய்,
பாவஜ்ஞேந - இங்கிதமறிந்தவனான
புத்ரேண - புதல்வனான
த்வயா ச - உன்னால்தான்
மம - எனது
தர்மாத்மா - தருமசீலராகிய
பிதா - திருத்தந்தையார்
ந ஸம்வ்ருத்த: - இறந்திலர்.'

एवं लक्ष्मणमुक्त्वा तु राघवो लक्ष्मिवर्धनम् ।
तस्मिन् देशे बहुफले न्यवसत् सुसुखं वशी ॥

ஏவம் லக்ஷ்மண முக்த்வா து ராகவோ லக்ஷ்மிவர்தனம் ।
தஸ்மின் தேஶே பஹுபலே ந்யவஸத் ஸுஸுகம் வஶீ ॥ 31

லக்ஷ்மிவர்தன - திருவை வளர்க்கும்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணருக்கு
உக்த்வாது - சொல்லிவிட்டு,
பஹுபலே - பல பிரயோஜனங்களுள்ள
தஸ்மின் - அந்த
தேஶே - பிரதேசத்தில்
ஸுகி - மனத்திருப்தி கொண்டவராய்
ஸுஸுகம் - இன்பமாய்
ந்யவஸத் - வஸித்தார்.

कश्चित्कालं स धर्मात्मा सीतया लक्ष्मणेन च ।
अन्वास्यमानो न्यवसत् स्वर्गलोके यथामरः ॥

கஞ்சித் காலம் ஸ தர்மாத்மா ஸீதயா லக்ஷ்மணேந ச ।
அன்வாஸ்யமாநோ ந்யவஸத் ஸ்வர்கலோகே யதாமர: ॥ 32

தர்மாத்மா - தருமாத்மாவாகும்
ஸ: - அவர்
ஸீதயா - ஸீதாபிராட்டியாராலும்
லக்ஷ்மணேன ச - லக்ஷ்மணராலும்,
அன்வாஸ்யமாந: - சுச்ரூஷை செய்யப்படுகின்றவராய்,
ஸ்வர்கலோகே - சுவர்க்கலோகத்தில்
அமர: யதா - இந்திரன்போல்
கஞ்சித் காலம் - கொஞ்சகாலம்
ந்யவஸத் - வஸித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே பஞ்சவடீபர்ணஶாலா நாம பஞ்சதஶ: ஸர்க: ॥

ஷோடஶ: ஸர்க: - 16

वसतस्तस्य तु सुखं राघवस्य महात्मनः ।
शरद्व्यपाये हेमन्त ऋतुरिष्टः प्रवर्तते ॥

வஸதஸ்தஸ்ய து ஸுகம் ராகவஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஶரத் வ்யபாயே ஹேமந்த ருதுரிஷ்ட: ப்ரவர்ததே ॥ 1

மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகிய
தஸ்ய - அந்த
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
ஸுகம் - சுகமாய்
வஸத: து - வசித்துக் கொண்டிருக்கையில்
ஶரத் வ்யபாயே - சரத்காலம் கழிந்து
இஷ்ட: - பிரியமான
ஹேமந்த: - ஹேமந்த
ருது: - ருது
ப்ரவர்ததே - தொடங்கிற்று.

स कदाचित् प्रभातायां शर्वर्यां रघुनन्दनः ।
प्रययावभिषेकार्थं रम्यां गोदावरीं नदीम् ॥

ஸ கதாசித் ப்ரபாதாயாம் ஶர்வர்யாம் ரகுநந்தன: ।
ப்ரயயாவபிஷே கார்தம் ரம்யாம் கோதாவரீம் நதீம் ॥ 2

ஸ: - அந்த
ரகுநந்தன: - ஸ்ரீராமர்,
கதாசித் - ஒருநாள்
ஶர்வர்யாம் - இரவுமுடிந்து
ப்ரபாதாயாம் - பொழுதுவிடியும் நேரத்தில்,
அபிஷேகார்தம் - ஸ்நானத்திற்காக
ரம்யாம் - அழகிய
கோதாவரீம் - கோதாவரி
நதீம் - நதிக்கு
ப்ரயயௌ - சென்றார்.

प्रह्वः कलशहस्तस्तं सीतया सह वीर्यवान् ।
पृष्ठतोऽनुव्रजन् भ्राता सौमित्रिरिदमब्रवीत् ॥

ப்ரஹ்வ: கலஶஹஸ்தஸ்தம் ஸீதயா ஸஹ வீர்யவான் ।
ப்ருஷ்டதோऽநுவ்ரஜன் ப்ராதா ஸௌமித்ரிரிதமப்ரவீத் ॥ 3

ப்ராதா - தம்பியும்,
வீர்யவான் - வீரியவானுமாகிய

ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணர்,
ப்ரஹ்வ: - வணக்கமாக
- கையில்
கலஶஹஸ்த: - கலசமெடுத்துக்கொண்டு
தம் - அவரை
ப்ருஷ்டத: - பின்பற்றி
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
அநுவ்ரஜன் - சென்றுகொண்டே
இதம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अयं स कालः संप्राप्तः प्रियो यस्ते प्रियंवद ।

अलंकृत इवाभाति येन संवत्सरः शुभः ॥

அயம் ஸ கால: ஸம்ப்ராப்த: ப்ரியோ யஸ்தே ப்ரியம்வத ।
அலங்க்ருத இவாபாதி யேன ஸம்வத்ஸர: ஶுப:॥ 4

ப்ரியம்வத - 'இனிமையாகப் பேசுபவரே!
ய: கால: - எந்த காலமானது
தே - தேவரீருக்கு
ப்ரிய: - இஷ்டமானதோ,
யேன - எதனால்
ஸம்வத்ஸர: - வருஷமானது
ஶுப: - அழகாய்
அலங்க்ருத: - அலங்கரிக்கப்பட்டது
இவ - போல்
ஆபாதி - விளங்குகிறதோ,
ஸ: - அது
அயம் - இதோ
ஸம்ப்ராப்த: - வந்திருக்கிறது.

नीहारपरुषो लोकः पृथिवी सस्यशालिनी ।

जलान्यनुपभोग्यानि सुभगो हव्यवाहनः ॥

நீஹார பருஷோ லோக: ப்ருதிவீ ஸஸ்யஶாலிநீ ।
ஜலான்யநுபபோக்யாநி ஸுபகோ ஹவ்யவாஹன: ॥ 5

லோக: - 'உலகம்
நீஹார பருஷ: - பனியால் கஷ்டப்படுகிறது.
ப்ருதிவீ - பூமி
ஸஸ்யஶாலினீ - பயிர் நிரம்பியிருக்கிறது.
ஜலானி - ஜலம்
அநுபபோக்யாநி - தொடமுடியாதிருக்கிறது.

ஹவ்ய வாஹன: - நெருப்பு
ஸுபக: - சுகமாயிருக்கிறது.

नवाग्रयणपूजाभिरभ्यर्च्य पितृदेवताः ।

कृताग्रयणकाः काले सन्तो विगतकल्मषाः ॥

நவாக்ரயண பூஜாபிரப்யர்ச்ய பித்ரு தேவதா: ।
க்ருதாக்ரயணகா: காலே ஸந்தோ விகதகல்மஷா: ॥ 6

ஸந்த: - 'பெரியோர்கள்
பித்ரு தேவதா: - பித்ருதேவதைகளை
நவாக்ரயண பூஜாபி: - புதிதான ஆக்ரயணம் என்ற பூஜைகளால்
அப்யர்ச்ய - பூஜித்து,
காலே - ஏற்ற காலத்தில்
க்ருதாக்ரயணகா: - ஆக்ரயண பூஜையை முடித்தவர்களாய்
விகத கல்மஷா: - பாபமொழிந்திருக்கின்றனர்.

प्राज्यकामा जनपदाः संपन्नतरगोरसाः ।

विचरन्ति महीपाला यात्रास्था विजिगीषवः ॥

ப்ராஜ்ய காமா ஜனபதா: ஸம்பந்நதர கோரஸா: ।
விசரந்தி மஹீபாலா யாத்ராஸ்தா விஜிகீஷவ: ॥ 7

ஜனபதா: - 'ஜனங்கள்
ஸம்பந்நதர கோரஸா: - சம்ருத்தியான தயிர், பால், நெய் இவைகளை உடையவர்களாய்
ப்ராஜ்ய காமா: - மனோரதங்களெல்லாமும் பெற்றுத் திகழ்கின்றனர்.
விஜிகீஷவ: - வெற்றியை விரும்பிய
மஹீபாலா: - அரசர்கள்
யாத்ராஸ்தா: - யாத்ரையிலிருப்பவர்களாய்
விசரந்தி - வெளியில் சஞ்சரிக்கிறார்கள்.

सेवमाने दृढं सूर्ये दिशमन्तकसेविताम् ।

विहीनतिलकेव स्त्री नोत्तरा दिक् प्रकाशते ॥

ஸேவமானே த்ருடம் ஸூர்யே திஶமந்தகஸேவிதாம் ।
விஹீந திலகேவ ஸ்த்ரீ நோத்தரா திக்ப்ரகாஶதே ॥ 8

அந்தக ஸேவிதாம் - 'யமனாலாச்ரயிக்கப்பட்ட
திஶம் - தென்திசையை
ஸூர்யே - சூரியபகவான்,
த்ருடம் - பூர்ணமாய்
ஸேவமானே - அடைந்திருக்கையில்,
உத்தரா திக் - வடக்குதிசை

விஹீந திலகா - திலகமில்லாத
ஸ்த்ரீ இவ - பெண்போல,
ப்ரகாஶதே ந - விளங்காதிருக்கிறது.

प्रकृत्या हिमकोशाढ्यो दूरसूर्यश्च साम्प्रतम् ।
यथार्थनामा सुव्यक्तं हिमवान् हिमवान् गिरिः ॥

ப்ரக்ருத்யா ஹிமகோஶாட்யோ தூர ஸூர்யஶ்ச ஸாம்ப்ரதம் ।
யதார்தநாமா ஸுவ்யக்தம் ஹிமவான் ஹிமவான் கிரி: ॥ 9

ப்ரக்ருத்யா - 'இயற்கையாகவே
ஹிமகோஶாட்ய: - பனிக்கட்டிகளால் நிரம்பியிருக்கும்
ஹிமவான் - இமயமலை,
ஸாம்ப்ரதம் - இப்பொழுது
தூரஸூர்ய: ச - தூரத்தில் சூரியனை உடையதாய்
ஹிமவான் - பனியையுடைய
கிரி: - மலை (என்று)
யதார்தநாமா - உண்மைப் பெயரையுடையதாய்
ஸுவ்யக்தம் - விளங்குகிறது.

अत्यन्तसुखसंचारा मध्याह्ने स्पर्शतः सुखाः ।
दिवसाः सुभगादित्याश्छायासलिलदुर्भगाः ॥

அத்யந்தஸுகஸஞ்சாரா மத்யான்னே ஸ்பர்ஶத: ஸுகா: ।
திவஸா: ஸுபகாதித்யாஶ்சாயா ஸலிலதுர்பகா: ॥ 10

திவஸா: - 'பகல்கள்,
மத்யாஹ்னே - நடுப்பகலில்
ஸ்பர்ஶத: - ஸ்பரிசிப்பதில்
ஸுகா: - சுகத்தைக் கொடுப்பவைகளாய்
அத்யந்த ஸுக ஸஞ்சாரா: - மிகவும் சுகமாய்த் திரியவுரியவைகள்.
ஸுபகாதித்யா: - சௌம்யமான சூரியனையுடையவைகளாய்
சாயா ஸலில துர்பகா: - நிழலையும் நீரையும் அணுகவொட்டாதவைகள்.

मृदुसूर्याः सुनीहाराः पटुशीताः समारुताः ।
शून्यारण्या हिमध्वस्ता दिवसा भान्ति साम्प्रतम् ॥

ம்ருது ஸூர்யா: ஸநீஹாரா: படுஶீதா: ஸமாருதா: ।
ஶூன்யாரண்யா ஹிமத்வஸ்தா திவஸா பாந்தி ஸாம்ப்ரதம் ॥ 11

ஸாம்ப்ரதம் - 'இப்பொழுது
திவஸா: - பகல்கள்
ம்ருது ஸூர்யா: - உக்கிரமற்ற சூரியனை உடையவைகளாய்
ஸநீஹாரா: - பனியுடன் கூடியவைகளாய்,

படுஶீதா: - அதிகக் குளிருள்ளவைகளாய்,
ஸமாருதா: - காற்றுடன் கூடியவைகளாய்,
ஹிமத்வஸ்தா: - மூடுபனியால் மூடப்பட்டு
ஶூன்யாரண்யா: - மனித சஞ்சாரமற்ற காடுகளையுடையனவாய்
பாந்தி - இருக்கின்றன.

निवृत्ताकाशशयनाः पुष्यनीता हिमारुणाः ।
शीता वृद्धतरायामास्त्रियामा यान्ति साम्प्रतम् ॥

நிவ்ருத்தா காஶஶயநா: புஷ்யநீதா ஹிமாருணா: ।
ஶீதா வ்ருத்ததரா யாமாஸ்த்ரியாமா யாந்தி ஸாம்ப்ரதம் ॥ 12

ஸாம்ப்ரதம் - 'இப்பொழுது
த்ரியாமா: - இரவுகள்
நிவ்ருத்தாகாஶஶயநா: - வெட்டவெளியில் படுக்கவியலாதவைகளாய்,
ஹிமாருணா: - பனியால் ஒளி மழுங்கிய
புஷ்ய நீதா: - புஷ்யசந்திரனையுடையவைகளாய்,
ஶீதா: - மிகக் குளிர்ந்தவைகளாய்,
வ்ருத்ததரா யாமா: - நீண்ட பொழுதை உடையவைகளாய்
யாந்தி - கழிகின்றன.

रविसंक्रान्तसौभाग्यस्तुषारावृतमण्डलः ।
निःश्वासान्ध इवादर्शश्चन्द्रमा न प्रकाशते ॥

ரவிஸங்க்ராந்த ஸௌபாக்யஸ்துஷாராவ்ருத மண்டல: ।
நிஶ்ஶ்வாஸாந்த இவாதர்ஶஶ்சந்த்ரமா ந ப்ரகாஶதே ॥ 13

சந்த்ரமா: - 'சந்திரன்
ரவி ஸங்க்ராந்த ஸௌபாக்ய: - சூரியனிடம் சென்றுவிட்ட ஒளியை உடையவனாய்,
துஷாராருண மண்டல: - பனியாலொளிகுன்றிய மண்டலமுடையவனாய்,
நிஶ்ஶ்வாஸாந்த: - மூச்சுக்காற்றால் மங்கிய
ஆதர்ஶ: இவ - கண்ணாடிபோல்
ப்ரகாஶதே ந - பிரகாசியாதிருக்கிறான்.

ज्योत्स्ना तुषारमलिना पौर्णमास्यां न राजते ।
सीतेव चातपश्यामा लक्ष्यते न च शोभते ॥

ஜ்யோத்ஸ்நா துஷாரமலிநா பௌர்ணமாஸ்யாம் ந ராஜதே ।
ஸீதேவ சாதபஶ்யாமா லக்ஷ்யதே ந து ஶோபதே ॥ 14

ஜ்யோத்ஸ்நா - 'நிலவு
துஷார மாலிநா - பனியாலொளிகுன்றி
பௌர்ணமாஸ்யாம் ச - பௌர்ணமியிலும்கூட
ராஜதே ச - விளங்கவில்லை.

ஆத பஶ்யாமா - வெயிலினால் நிறம் குன்றிய
ஸீதா - ஸீதாபிராட்டியார்
இவ - போல்
லக்ஷ்யதே து - காணப்படுகின்றதன்றி
ஶோபதே ந - சோபியாதிருக்கிறது.

प्रकृत्या शीतलस्पर्शो हिमविद्धश्च साम्प्रतम् ।
प्रवाति पश्चिमो वायुः काले द्विगुणशीतलः ॥

ப்ரக்ருத்யா ஶீதல ஸ்பர்ஶோ ஹிமவித்தஶ்ச ஸாம்ப்ரதம் ।
ப்ரவாதி பஶ்சிமோ வாயு: காலே த்விகுண ஶீதல: ॥ 15

ப்ரக்ருத்யா - இயற்கையாலே
ஶீதல ஸ்பர்ஶ: - குளிர்ந்த
பஶ்சிம: வாயு: - மேல்காற்று
ஸாம்ப்ரதம் - இப்பொழுது
ஹிமவித்த: ச - பனியாலுங்கூடப் பெற்றதாய்
த்விகுண ஶீதல: - இரட்டிப்பான குளிர்ச்சியுடையதாய்,
காலே - காலைவேளையில்
ப்ரவாதி - வீசுகிறது.

बाष्पच्छन्नान्यरण्यानि यवगोधूमवन्ति च ।
शोभन्तेऽभ्युदिते सूर्ये नदद्भिः क्रौञ्चसारसैः ॥

பாஷ்பச்சந்நாந்யரண்யாநி யவகோதூமவந்தி ச ।
ஶோபந்தே (அ)ப்யுதிதே ஸூர்யே நதத்பி: க்ரௌஞ்ச ஸாரஸை: ॥ 16

யவகோதூம வந்திச - யவம், கோதுமை இவைகளையுடையனவும்,
பாஷ்பச் சந்நாநி ச - மூடுபனியால் மூடப்பெற்றனவுமான
அரண்யாநி - காடுகள்,
ஸூர்யே - சூரியன்
அப்யுதிதே - உதயமாகும் காலத்தில்
நதத்பி: - கூவும்,
க்ரௌஞ்ச ஸாரஸை: - க்ரௌஞ்சம் ஸாரஸம் என்ற பறவைகளால்
ஶோபந்தே - விளங்குகின்றன.

खर्जूरपुष्पाकृतिभिः शिरोभिः पूर्णतण्डुलैः ।
शोभन्ते किञ्चिदानम्राः शालयः कनकप्रभाः ॥

கர்ஜூர புஷ்பாக்ருதிபி: ஶிரோபி: பூர்ண தண்டுலை: ।
ஶோபந்தே கிஞ்சிதாநம்ரா: ஶாலய: கனகப்ரபா: ॥ 17

ஶாலய: - நெற்பயிர்கள்,
கர்ஜூர புஷ்பாக்ருதிபி: - பேரீச்சம்பூவின் பருமனுள்ளவைகளும்,
பூர்ண தண்டுலை: - விளைந்த அரிசிகளுள்ளவைகளுமான

ஶிரோபி: - கதிர்களால்
கனக ப்ரபா: - பொன்னிறமுற்றவைகளாய்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
ஆநம்ரா: - வளைந்தவைகளாய்
ஶோபந்தே - விளங்குகின்றன.

निमग्नाः कर्णिकाग्रेषु शूकैः कनकपिङ्गलैः ।
गन्धान् केदारपद्मानां जिघ्रन्ति वनशालयः ॥

நிமக்னா: கர்ணிகாக்ரேஷு ஶூகை: கனகபிங்கலை: ।
கந்தான் கேதார பத்மானாம் ஜிக்ரந்தி வன ஶாலய: ॥ 18

வன ஶாலய: - வனத்திலுள்ள நெற்பயிர்கள்
கர்ணிகாக்ரேஷு - புஷ்பக்குஞ்சங்களின் நுனிகளில்
கனக பிங்கலை: - பொன்நிறமுள்ள
ஶூகை: - நெல்முனைகளால்
நிமக்ன: - அமிழ்ந்தவைகளாய்
கேதார பத்மானாம் - ஜலத்தில் மூழ்கிக்கிடக்கும் தாமரைகளது
கந்தான் - வாசனைகளை
ஜிக்ரந்தி - முகருகின்றன.

मयूखैरुपसर्पद्भिर्हिमनीहारसंवृतैः ।
दूरमभ्युदितः सूर्यः शशाङ्क इव लक्ष्यते ॥

மயூகை ருபஸர்பத்பிர் ஹிமநீஹார ஸம்வ்ருதை: ।
தூர மப்யுதித: ஸூர்ய: ஶஶாங்க இவ லக்ஷ்யதே ॥ 19

அப்யுதித: - உதித்த
ஸூர்ய: - சூரியன்
ஹிமநீஹார ஸம்வ்ருதை:- பனி, மூடுபனி இவைகளால் மறைக்கப்பட்டு
உபஸர்பத்பி: - பரவும்
மயூகை: - கிரணங்களால்
தூரம் - தூரத்தில்
ஶஶாங்க: இவ - சந்திரனென,
லக்ஷ்யதே - காணப்படுகிறான்.

अग्राह्यवीर्यः पूर्वाह्णे मध्याह्ने स्पर्शतः सुखः ।
संरक्तः किञ्चिदापाण्डुरातपः शोभते क्षितौ ॥

அக்ராஹ்யவீர்ய: பூர்வான்ஹே மத்யான்ஹே ஸ்பர்ஶத: ஸுக: ।
ஸம்ரக்த: கிஞ்சிதாபாண்டுராதப: ஶோபதே க்ஷிதௌ ॥ 20

ஆதப: - வெயில்,
க்ஷிதௌ - பூமியில்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்

ஆ பாண்டு: - வெளுத்ததாயும்,
ஸம்ரக்த: - சிவந்ததாயும்,
பூர்வாஹ்னே - காலையில்
அக்ராஹ்ய வீர்ய: - சூடின்றியும்,
மத்யாஹ்னே - மத்தியான காலத்தில்
ஸ்பர்ஶத: - அனுபவிக்க
ஸுக: - இனியதாயும்
ஶோபதே - விளங்குகிறது.

अवश्यायनिपातेन किंचित्प्रक्लिन्नशाद्वला ।
वनानां शोभते भूमिर्निर्विष्टतरुणातपा ॥

அவஶ்யாய நிபாதேந கிஞ்சித் ப்ரக்லின்னஶாத்வலா ।
வநாநாம் ஶோபதே பூமிர் நிவிஷ்ட தருணாதபா ॥ 21

வநாநாம் - வனங்களுடைய
பூமி: - தரை,
அவஶ்யாய நிபாதேந - பனி வீழ்ச்சியால்
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
ப்ரக்லின்ன ஶாத்வலா - நனைந்த புற்களையுடையதாய்
நிவிஷ்ட தருணாதபா - இளம்வெயில் அடிக்கப்பெற்று
ஶோபதே - விளங்குகிறது.

स्पृशंस्तु विपुलं शीतमुदकं द्विरदः सुखम् ।
अत्यन्ततृषितो वन्यः प्रतिसंहरते करम् ॥

ஸ்ப்ருஶம்ஸ்து விபுலம் ஶீத முதகம் த்விரத: ஸுகம் ।
அத்யந்த த்ருஷிதோ வன்ய: ப்ரதிஸம்ஹரதே கரம் ॥ 22

வன்ய: - காட்டு
த்விரத: - யானை,
அத்யர்தம் - மிக
த்ருஷித: - தாகமுற்று,
விபுலம் - மிக
ஶீதம் - குளிர்ந்த
உதகம் - ஜலத்தை
ஸுகம் - சந்தோஷமாய்
ஸம் ஸ்ப்ருஶான் - தொட்டு,
கரம் - துதிக்கையை
ப்ரதி ஸம்ஹரதே - திருப்பியிழுத்துக் கொள்ளுகிறது.

एते हि समुपासीना विहगा जलचारिणः ।
नावगाहन्ति सलिलमप्रगल्भा इवाहवम् ॥

ஏதே ஹி ஸமுபாஸீநா விஹகா ஜல சாரிண: ।
நாவகாஹந்தி ஸலிலமப்ரகல்பா இவாஹவம் ॥ 23

ஏதே - இந்த
ஜல சாரிண: - ஜலசாரிகளான
விஹகா: - பக்ஷிகள்,
ஸமுபாஸீநா: - அருகில் உட்கார்ந்திருக்கின்றவைகளாய்,
அப்ரகல்பா: - தைரியமற்றவர்கள்
ஆஹவம் - போரில்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
ஸலிலம் - நீரில் முழுகாமலிருக்கின்றன.
விகாஹந்தி ந

अवश्यायतमोनद्धा नीहारतमसा वृताः ।
प्रसुप्ता इव लक्ष्यन्ते विपुष्पा वनराजयः ॥

அவஶ்யாயதமோ நத்தா நீஹார தமஸா வ்ருதா: ।
ப்ரஸுப்தா இவ லக்ஷ்யந்தே விபுஷ்பா வனராஜய: ॥ 24

வனராஜய: - விருக்ஷங்கள்
அவஶ்யாய தமோநத்தா: - பனியாகிற இருளால் வியாபிக்கப்பட்டவைகளாகவும்,
நீஹார தமஸா - மூடுபனியினிருளால்
வ்ருதா: - மறைக்கப்பட்டவைகளாகவும்,
விபுஷ்பா: - பூவற்றவைகளாய்
ப்ரஸுப்தா: இவ - தூங்குகின்றனவைகள்போல்
லக்ஷ்யந்தே - காணப்படுகின்றன.

बाष्पसंछन्नसलिला रुतविज्ञेयसारसाः ।
हिमार्द्रवालुकैस्तीरैः सरितो भान्ति साम्प्रतम् ॥

பாஷ்ப ஸஞ்சன்ன ஸலிலா ருத விஜ்ஞேய ஸாரஸா: ।
ஹிமார்த்ர வாலுகைஸ்தீரை: ஸரிதோ பாந்தி ஸாம்ப்ரதம் ॥ 25

ஸரித: - நதிகள்,
ஸாம்ப்ரதம் - இப்பொழுது
பாஷ்ப ஸஞ்சன்ன ஸலிலா: - பனியால் மறைக்கப்பட்ட நீரை உடையவைகளாய்,
ருத விஜ்ஞேய ஸாரஸா: - சப்தத்தால் ஊகித்தறிய வேண்டிய ஸாரசங்களை உடையவைகளாய்
ஹிமார்த்ர வாலுகை: - பனியால் நனைந்த மணலையுடைய
தீரை: - கரைகளால்
பாந்தி - விளங்குகின்றன.

तुषारपतनाच्चैव मृदुत्वाद्भास्करस्य च ।
शैत्यादगाग्रस्थमपि प्रायेण रसवज्जलम् ॥

துஷாரபதநாச்சைவ ம்ருதுத்வாத் பாஸ்கரஸ்ய ச।
ஸைத்யாதகாக்ரஸ்தமபி ப்ராயேண ரஸவஜ்ஜலம் ॥ 26

அகாக்ரஸ்தம் - பாறைகளின்மீதிருக்கும்
ஜலம் அபி - ஜலமும்
துஷார பதநாத் ச - பனி பெய்வதாலும்
பாஸ்கரஸ்ய - சூரியனது
ம்ருதுத் வாத் ச - உக்கிரமின்மையாலும்
ஸைத்யாத் ஏவ - சீதளத்தாலும்
ப்ராயேண ரஸவத் - முற்றிலும் விஷம் போலிருக்கிறது.

जराजर्जरितैः पद्मैः शीर्णकेसरकर्णिकैः ।
नालशेषैर्हिमध्वस्तैर्न भान्ति कमलाकराः ॥

ஜராஜர் ஜரிதை: பத்மை: ஸீர்ணகேஸரகர்ணிகை:।
நாளஸேஷைர் ஹிமத்வஸ்தைர் ந பாந்தி கமலாகரா: ॥ 27

கமலாகரா: - தாமரையோடைகள்,
ஜராஜர் ஜரிதை: - நாளாய் கிழிந்த
பர்ணை: - இலைகளாலும்,
ஸீர்ண கேஸர கர்ணிகை: - உதிர்ந்த கிஞ்ஜல்கங்களாலும், காய்களாலும்,
ஹிமத்வஸ்தை: - பனியாலழுகியவைகளுமான
நாளஸேஷை: - மலரற்ற கம்புகளால்,
ந பாந்தி - விளங்காதிருக்கின்றன.

अस्मिंस्तु पुरुषव्याघ्रः काले दुःखसमन्वितः ।
तपश्चरति धर्मात्मा त्वद्भक्त्या भरतः पुरे ॥

அஸ்மிம்ஸ் து புருஷவ்யாக்ர: காலே துக்கஸமந்வித:।
தபஸ்சரதி தர்மாத்மா த்வத்பக்த்யா பரத: புரே ॥ 28

புருஷவ்யாக்ர: - புருஷோத்தமனான
பரத: து - பரதரும்,
புரே - நகரில்
அஸ்மின் - இந்த
காலே - காலத்தில்
துக்கஸமந்வித: - கஷ்டப்படுகின்றவராய்
த்வத் பக்த்யா - தேவரீரிடத்துள்ள பத்திமையால்,
தர்மாத்மா - தருமநெறி வழுவாதவராய்
தப: - தவத்தை
சரதி - புரிந்து வருகிறார்.

त्यक्त्वा राज्यं च मानं च भोगांश्च विविधान् बहून् ।
तपस्वी नियताहारः शेते शीते महीतले ॥

த்யக்த்வா ராஜ்யம் ச மானம் ச போகாம்ஸ்ச விவிதான் பஹூன்।
தபஸ்வீ நியதாஹார: ஸேதே ஸீதே மஹீதலே ॥ 29

பஹூன் - பல
விவிதான் - வகையான
போகான் ச - போகங்களையும்,
ராஜ்யம் ச - ராஜ அதிகாரத்தையும்
மானம் ச - பெருமையையும்
த்யக்த்வா - துறந்து
தபஸ்வீ - தபஸ்வியாய்
நியதாஹார: - நியமமான உணவுடையவராய்,
ஸீதே - குளிர்ந்திருக்கும்
மஹீதலே - தரையில்
ஸேதே - படுக்கின்றார்.

सोऽपि वेलामिमां नूनमभिषेकार्थमुद्यतः ।
वृतः प्रकृतिभिर्नित्यं प्रयाति सरयूं नदीम् ॥

ஸோऽபி வேலாமிமாம் நூநமபிஷேகார்த முத்யத:।
வ்ருத: ப்ரக்ருதிபிர்நித்யம் ப்ரயாதி ஸரயூம் நதீம் ॥ 30

ஸ: அபி - அவரும்
இமாம் வேலாம் - இந்த வேளையில்
அபிஷேகார்தம் - ஸ்நானம் செய்வதற்காக
உத்யத: - எழுந்திருந்து
ப்ரக்ருதிபி: - பரிவாரஜனங்களால்
வ்ருத: - சூழப்பட்டவராய்,
நித்யம் - பிரதிதினமும்
ஸரயூம் - சரயூ
நதீம் - நதிக்கு
ப்ரயாதி நூநம் - போய்க்கொண்டிருக்கலாம்.

अत्यन्तसुखसंवृद्धः सुकुमारो हिमार्दितः ।
कथं त्वपररात्रेषु सरयूमवगाहते ॥

அத்யந்த ஸுகஸம்வ்ருத்த: ஸுகுமார: ஹிமார்தித:।
கதம் ந்வபர ராத்ரேஷு ஸரயூமவகாஹதே ॥ 31

அத்யந்த ஸுகஸம்வ்ருத்த: - மிக சுகங்களிலேயே வளர்ந்தவரும்
ஸுகுமார: - திருமேனியருமாகிய (அவர்),
அபர ராத்ரேஷு து - அதிகாலையிலேயே
ஹிமார்தித: - பனியால் பீடிக்கப்பட்டவராய்
கதம் - எப்படி
ஸரயூம் - ஸரயூநதியில்
அவகாஹதே - ஸ்நானம் செய்வார்.

पद्मपत्रेक्षणो वीरः श्यामो निरुदरो महान् ।
धर्मज्ञः सत्यवादी च ह्रीनिषेधो जितेन्द्रियः ॥

பத்மபத்ரே க்ஷணோ வீர: ஶ்யாமோ நிருதரோ மஹான் ।
தா்மஜ்ஞ: ஸத்யவாதீ ச ஹ்ரீநிஷேதோ ஜிதேந்த்ரிய: ॥ 32

பத்ம பத்ரே க்ஷண:	-	'தாமரையிதழ்போன்ற கண்களுற்றவர்;
ஶ்யாம:	-	ச்யாமள வர்ணமுற்றவர்;
ஸ்ரீமான்	-	ஸ்ரீமான்;
நிருதர:	-	சிற்றிடையர்;
மஹான்	-	ஆஜானுபாகு;
தர்மக்ஞ:	-	தருமமறிந்தவர்;
ஸத்யவாதீ	-	ஸத்யவாதி;
ஹ்ரீநிஷேத:	-	அருவருப்பான காரியங்களில் தலையிடாதவர்;
ஜிதேந்த்ரிய: ச	-	ஜிதேந்திரியருமாவார்.

प्रियाभिभाषी मधुरो दीर्घबाहुररिन्दमः ।
संत्यज्य विविधान् भोगानार्यं सर्वात्मना श्रितः ॥

ப்ரியாபிபாஷீ மதுரோ தீர்கபாஹுரரிந்தம: ।
ஸந்த்யஜ்ய விவிதான் போகாந் ஆர்யம் ஸர்வாத்மநா ஶ்ரித: ॥ 33

ப்ரியாபிபாஷீ	-	'பிரியமாய் முன்பேசுபவரும்,
மதுர:	-	இனிமையாய் பேசுபவரும்,
தீர்கபாஹு:	-	தீர்க்கபாகுவும்,
அரிந்தம:	-	பகைவரையழிப்பவருமாகிய அவர்,
விவிதான்	-	பலவகை
போகாந்	-	போகங்களை
ஸந்த்யஜ்ய	-	துறந்து,
ஸர்வாத்மநா	-	திரிகரணங்களாலும்
ஆர்யம்	-	தேவரீரை
ஶ்ரித:	-	அண்டியிருக்கிறார்.

जितः स्वर्गस्तव भ्रात्रा भरतेन महात्मना ।
वनस्थमपि तापस्ये यस्त्वामनुविधीयते ॥

ஜித: ஸ்வர்கஸ்தவ ப்ராத்ரா பரதேந மஹாத்மநா ।
வனஸ்தமபி தாபஸ்யே யஸ்த்வா மநுவிதீயதே ॥ 34

ய:	-	'எவர்
வனஸ்தம்	-	காடெழுந்தருளியிருக்கும்
த்வாம்	-	தேவரீரை,
தாபஸ்யே	-	தபோவிஷயத்தில்
அநுவிதீயதே	-	அனுஸரிக்கின்றாரோ, (அந்த,)
தவ	-	தேவரீரது
ப்ராத்ரா	-	தம்பியான,
மஹாத்மநா	-	மகாத்மாவான
பரதேந	-	பரதரால்
ஸ்வர்க:	-	ஸ்வர்க்கமானது
ஜித:	-	கைப்பற்றப்பட்டது.

न पित्र्यमनुवर्तन्ते मातृकं द्विपदा इति ।
ख्यातो लोकप्रवादोऽयं भरतेनान्यथा कृतः ॥

ந பித்ர்ய மநுவர்தந்தே மாத்ருகம் த்விபதா இதி ।
க்யாதோ லோக ப்ரவாதோऽயம் பரதேநாந்யதா க்ருத: ॥ 35

த்விபதா:	-	'மானிடர்கள்
மாத்ருகம்	-	மாதாவின் குணத்தை
அநுவர்தந்தே	-	கொள்ளுகின்றார்கள்.
பித்ர்யம்	-	பிதாவின் குணத்தை
ந	-	கொள்ளுவதில்லை
இதி	-	என்று
க்யாத:	-	பிரசித்தமான
அயம்	-	இந்த
லோக ப்ரவாத:	-	உலகவதந்தி
பரதேந	-	பரதரால்
அந்யதா க்ருத:	-	பொய்யாக்கப்பட்டது.

भर्ता दशरथो यस्याः साधुश्च भरतः सुतः ।
कथं नु साम्बा कैकेयी तादृशी क्रूरदर्शिनी ॥

பர்தா தஶரதோ யஸ்யா: ஸாதுஶ்ச பரத: ஸுத: ।
கதம் நு ஸாம்பா கைகேயீ தாத்ருஶீ க்ரூரதர்ஶினீ ॥ 36

யஸ்யா: பர்தா	-	'எவளுக்கு கணவனார்
தஶரத:	-	தசரத சக்ரவர்த்தியாரோ,
ஸுத:	-	புதல்வன்
ஸாது:	-	பரிசுத்தமூர்த்தியாகிய
பரத: ச	-	பரதனோ,
ஸா கைகேயீ	-	அந்த கைகேயி
அம்பா	-	அம்மாள்
கதம் நு	-	ஏனோ
தாத்ருஶீ	-	இப்படிப்பட்ட
க்ரூரதர்ஶினீ	-	கொடிய எண்ணமுடையவளாயிருக்கிறாள்.'

इत्येवं लक्ष्मणे वाक्यं स्नेहाद्ब्रुवति धार्मिके ।
परिवादं जनन्यास्तमसहन् राघवोऽब्रवीत् ॥

இத்யேவம் லக்ஷ்மணே வாக்யம் ஸ்நேஹாத் ப்ருவதி தார்மிகே ।
பரிவாதம் ஜநந்யாஸ்தமஸஹந் ராகவோ(அ)ப்ரவீத் ॥ 37

தார்மிகே - தார்மிகராகிய
லக்ஷ்மணே - லக்ஷ்மணர்
ஸ்நேஹாத் - பத்திமையால்
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவதி - பேசுகையில்
ராகவ: - ஸ்ரீராகவர்
ஜநந்யா: - தாயைப்பற்றிய
தம் - அந்த
பரிவாதம் - அபவாதச் சொல்லை
அஸஹந் - சகியாதவராய்
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

न तेऽम्बा मध्यमा तात गर्हितव्या कथंचन ।
तामेवेक्ष्वाकुनाथस्य भरतस्य कथां कुरु ॥

ந தே (அ)ம்பா மத்யமா தாத கர்ஹிதவ்யா கதஞ்சன ।
தாமேவ இக்ஷ்வாகு நாதஸ்ய பரதஸ்ய கதாம் குரு ॥ 38

தாத - 'குழந்தாய்!
தே - உன்னால்
மத்யமா - பக்ஷபாதமில்லாத
அம்பா - தாய்
கதஞ்சன - எவ்வகையிலும்
கர்ஹிதவ்யா ந - நிந்திக்கத்தக்கவளல்ல
இக்ஷ்வாகு நாதஸ்ய - இக்ஷ்வாகுதிலகனான
பரதஸ்ய - பரதனைப் பற்றியதாகிய
தாம் - அந்த
கதாம் ஏவ - பேச்சையே
குரு - சொல்லு.

निश्चितापि हि मे बुद्धिर्वनवासे दृढव्रता ।
भरतस्नेहसंतप्ता बालिशीक्रियते पुनः ॥

நிஶ்சிதாபி ஹி மே புத்திர் வனவாஸே த்ருடவ்ரதா ।
பரதஸ்நேஹஸந்தப்தா பாலிஶீக்ரியதே புன: ॥ 39

மே புத்தி: - 'எனது புத்தியானது
வனவாஸே ஹி - வனவாஸத்திலேயே
த்ருட வ்ரதா - உறுதியாய்
நிஶ்சிதா அபி - தீர்மானிக்கப்பட்டிருந்தபோதிலும்,
பரதஸ்நேஹ ஸந்தப்தா - பரதனிடத்திலுள்ள அன்பினால் கலக்கமுற்றதாய்
புன: - இப்பொழுது
பாலிஶீக்ரியதே - தடுமாற்றமடைகிறது.

संस्मराम्यस्य वाक्यानि प्रियाणि मधुराणि च ।
हृद्यान्यमृतकल्पानि मनःप्रह्लादनानि च ॥

ஸம்ஸ்மராம்யஸ்ய வாக்யாநி ப்ரியாணி மதுராணி ச ।
ஹ்ருத்யாந்யம்ருத கல்பாநி மன: ப்ரஹ்லாதநாநி ச ॥ 40

அஸ்ய - 'இவனது
ப்ரியாணி - பிரியமானவைகளும்,
மதுராணி ச - மதுரமானவைகளும்,
அம்ருத கல்பானி - அமிருதத்தை நிகர்த்து
ஹ்ருத்யாநி - மனோக்ஞமானவைகளும்,
மன: ப்ரஹ்லாதநாநி ச - மனதைக் களிக்கச் செய்கின்றவைகளுமான
வாக்யாநி - மொழிகளை
ஸம்ஸ்மராமி - நினைத்துக்கொண்டே இருக்கிறேன்.

कदा न्वहं समेष्यामि भरतेन महात्मना ।
शत्रुघ्नेन च वीरेण त्वया च रघुनन्दन ॥

கதா நவஹம் ஸமேஷ்யாமி பரதேந மஹாத்மநா ।
ஶத்ருக்னேன ச வீரேண த்வயா ச ரகுநந்தந ॥ 41

ரகுநந்தந - 'லக்ஷ்மண!
அஹம் - நான்
மஹாத்மநா - மகாத்மாவாகிய
பரதேந - பரதனோடும்,
வீரேண - வீரனாகிய
ஶத்ருக்னேன ச - சத்துருக்னனோடும்,
த்வயா ச - உன்னோடும்
கதா ஹி - எப்பொழுதுதான்
ஸமேஷ்யாமி - சேர்ந்திருப்பேனோ?'

इत्येवं विलपंस्तत्र प्राप्य गोदावरीं नदीम् ।
चक्रेऽभिषेकं काकुत्स्थः सानुजः सह सीतया ॥

இத்யேவம் விலபன்ஸ்தத்ர ப்ராப்ய கோதாவரீம் நதீம் ।
சக்ரே (அ)பிஷேகம் காகுத்ஸ்த: ஸாநுஜ: ஸஹ ஸீதயா ॥ 42

காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்,
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
தத்ர - அப்பொழுது
விலபன் - சொல்லிக்கொண்டே
கோதாவரீம் - கோதாவரி
நதீம் - நதியை

ப்ராப்ய - அடைந்து
ஸாநுஜ: - தம்பியோடும்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதர்பிராட்டியாருடனும்கூட
அபிஷேகம் - ஸ்நானத்தை
சக்ரே - செய்துமுடித்தார்.

तर्पयित्वाथ सलिलैस्ते पितॄन् दैवतानि च ।
स्तुवन्ति स्मोदितं सूर्यं देवताश्च समाहिताः ॥

தர்பயித்வாத ஸலிலைஸ்தே பித்ருன் தைவதாநி ச ।
ஸ்துவந்தி ஸ்மோதிதம் ஸூர்யம் தேவதாஸ்ச ஸமாஹிதா: ॥ 43

அத - அப்பொழுது
தே - அவர்கள்
பித்ருன் - பித்ருக்களுக்கும்
தேவதா: அபி - தேவதைகளுக்கும்
ஸலிலை: - ஜலத்தால்
தர்பயித்வா - தர்ப்பணம் செய்துவிட்டு,
உதிதம் - உதித்த
ஸூர்யம் - சூரியபகவானையும்
தேவதா: ச - தேவதைகளையும்
ஸமாஹிதா: - பத்திமைகொண்டு
ஸ்துவந்தி ஸ்ம - ஸ்தோத்திரம் செய்தார்கள்.

कृताभिषेकः स रराज रामः सीताद्वितीयः सह लक्ष्मणेन ।
कृताभिषेको गिरिराजपुत्र्या रुद्रः सनन्दी भगवानिवेशः ॥

க்ருதாபிஷேக: ஸ ரராஜ ராம: ஸீதாத்விதீய: ஸஹ லக்ஷ்மணேன ।
க்ருதாபிஷேகோ கிரி ராஜ புத்ர்யா ருத்ர: ஸநந்தீ பகவாநிவேஶ: ॥ 44

லக்ஷ்மணேன ஸஹ - லக்ஷ்மணனோடுகூட
ஸீதாத்வீதீய: - ஸீதையை பக்கலிலுடையவராய்
க்ருதாபிஷேக: - ஸ்நானம் செய்த
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸநந்தீ - நந்திபகவானுடன்
கிரிராஜ புத்ர்யா - பார்வதியோடு
க்ருதாபிஷேக: - ஸ்நானம்செய்த,
ஈச: - ஈசனாகிய
ருத்ர: பகவாந் - ருத்திர பகவான்
இவ து - போலவே
ரராஜ - விளங்கினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஹேமந்த வர்ணனம் நாம ஷோடஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்ததஶ: ஸர்க: - 17

कृताभिषेको रामस्तु सीता सौमित्रिरेव च ।
तस्माद्गोदावरीतीरात्ततो जग्मुः स्वमाश्रमम् ॥

க்ருதாபிஷேகோ ராமஸ்து ஸீதா ஸௌமித்ரிரேவ ச ।
தஸ்மாத் கோதாவரீ தீராத் ததோ ஜக்மு: ஸ்வமாஶ்ரமம் ॥ 1

க்ருதாபிஷேக: - ஸ்நானம் செய்து முடித்த
ராம: து - ஸ்ரீராமரும்
ஸீதா ச - ஸீதாபிராட்டியாரும்,
ஸௌமித்ரி: ஏவ - லக்ஷ்மணரும்,
தஸ்மாத் - அந்த
கோதாவரீ தீராத் - கோதாவரீதீரத்திலிருந்து
தத: - அப்பொழுது
ஸ்வம் - தங்களது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

आश्रमं तमुपागम्य राघवः सहलक्ष्मणः ।
कृत्वा पौर्वाह्णिकं कर्म पर्णशालामुपागमत् ॥

ஆஶ்ரமம் தமுபாகம்ய ராகவ: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
க்ருத்வா பௌர்வாஹ்ணிகம் கர்ம பர்ணஶாலா முபாகமத் ॥ 2

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
தம் ஆஶ்ரமம் - அந்த ஆச்ரமத்திற்கு
உபாகம்ய - வந்துசேர்ந்து
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடுகூட,
பௌர்வாஹ்ணிகம் - காலையில் செய்ய வேண்டிய
கர்ம - அனுஷ்டானத்தை
க்ருத்வா - செய்துமுடித்து
பர்ணஶாலாம் - பர்ணசாலைக்குள்
உபாகமத் - நுழைந்தார்.

उवास सुखितस्तत्र पूज्यमानो महर्षिभिः ।
लक्ष्मणेन सह भ्रात्रा चकार विविधाः कथाः ॥

உவாஸ ஸுகிதஸ்தத்ர பூஜ்யமாநோ மஹர்ஷிபி: ।
லக்ஷ்மணேன ஸஹ ப்ராத்ரா சகார விவிதா: கதா: ॥ 3

தத்ர - அப்பர்ணசாலையில்
மஹர்ஷிபி: - மகரிஷிகளால்
பூஜ்யமாந: - கொண்டாடப்பட்டவராய்,
ஸுகித: - சுகமாய்
உவாஸ - காலங்கழித்து வந்தார்.
ப்ராத்ரா - தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணேன ஸஹ - லக்ஷ்மணனோடுகூட
விவிதா: - பல
கதா: சகார - கதைகளைப் பேசிக் கொண்டிருந்தார்.

स रामः पर्णशालायामासीनः सह सीतया ।
विरराज महाबाहुश्चित्रया चन्द्रमा इव ॥

ஸ ராம: பர்ணஶாலாயாமாஸீந: ஸஹ ஸீதயா ।
விரராஜ மஹா பாஹுஶ்சித்ரயா சந்த்ரமா இவ ॥ 4

மஹாபாஹு: - மகாபாகுவான
ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்
பர்ணஶாலாயாம் - பர்ணசாலையில்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
ஆஸீந: - வீற்றிருந்துகொண்டு
சந்த்ரமா: - சந்திரன்
சித்ரயா - சித்திரை நட்சத்திரத்தோடு
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
விரராஜ - விளங்கினார்.

तथासीनस्य रामस्य कथासंसक्तचेतसः ।
तं देशं राक्षसी काचिदाजगाम यदृच्छया ॥

ததாஸீநஸ்ய ராமஸ்ய கதாஸம்ஸக்த சேதஸ: ।
தம் தேஶம் ராக்ஷஸீ காசிதாஜகாம யத்ருச்சயா ॥ 5

ததா - இவ்வாறு
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
கதாஸம்ஸக்த சேதஸ: - கதைகளில் மூழ்கிய மனமுடையவராய்
ஆஸீநஸ்ய - உட்கார்ந்திருக்கையில்
காசித் - ஒரு
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
யத்ருச்சயா - தற்செயலாக
தம் - அந்த
தேஶம் - இடத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்தாள்.

सा तु शूर्पणखा नाम दशग्रीवस्य रक्षसः ।
भगिनी राममासाद्य ददर्श त्रिदशोपमम् ॥

ஸா து ஶூர்பணகா நாம தஶக்ரீவஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
பகிநீ ராம மாஸாத்ய ததர்ஶ த்ரிதஶோபமம் ॥ 6

தஶக்ரீவஸ்ய - ராவண
ரக்ஷஸ: - அரக்கனது
பகிநீ - தங்கையான
ஶூர்பணகா நாம - சூர்பநகையென்ற
ஸா - அவள்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஆஸாத்ய - அணுகி
த்ரிதஶோபமம் - தேவனை நிகர்த்தவராக
து - அப்பொழுது
ததர்ஶ - நினைத்தாள்.

सिंहोरस्कं महाबाहुं पद्मपत्रनिभेक्षणम् ।
आजानुबाहुं दीप्तास्यमतीव प्रियदर्शनम् ॥

ஸிம்ஹோரஸ்கம் மஹாபாஹும் பத்ம பத்ரநிபேக்ஷணம் ।
ஆஜானுபாஹும் தீப்தாஸ்யமதீவ ப்ரியதர்ஶனம் ॥ 7

ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸிம்ஹோரஸ்கம் - அகன்ற மார்புடையவராகவும்,
மஹாபாஹும் - நீண்ட கைகளையுடையவராகவும்,
பத்ம பத்ர நிபேக்ஷணம்-தாமரை இதழ்போன்ற கண்களுற்றவராகவும்,
ஆஜானுபாஹும் - ஆஜானுபாகுவாகவும்,
தீப்தாஸ்யம் - தேஜோமயமாய் விளங்கும் திருமுகம் உடையவராகவும்,
அதீவ - மிக
ப்ரிய தர்ஶனம் - சௌம்மியராகவும்,

गजविक्रान्तगमनं जटामण्डलधारिणम् ।
सुकुमारं महासत्त्वं पार्थिवव्यञ्जनान्वितम् ॥

கஜவிக்ராந்த கமனம் ஜடாமண்டலதாரிணம் ।
ஸுகுமாரம் மஹாஸத்வம் பார்திவ வ்யஞ்ஜனாந்விதம் ॥ 8

राममिन्दीवरश्यामं कन्दर्पसदृशप्रभम् ।
बभूवेन्द्रोपमं दृष्ट्वा राक्षसी काममोहिता ॥

ராம மிந்தீவரஶ்யாமம் கந்தர்ப ஸத்ருஶப்ரபம் ।
பபூவேந்த்ரோபமம் த்ருஷ்ட்வா ராக்ஷஸீ காம மோஹிதா ॥ 9

கஜ விக்ராந்த கமனம் - யானைநடையை ஒத்த நடையுடையவராகவும்,
ஜடாமண்டல தாரிணம் - மண்டலாகாரமான ஜடையுடையவராகவும்,
ஸுகுமாரம் - சுகுமார திருமேனியை உடையவராகவும்,
மஹாஸத்வம் - மிக்க கம்பீரமானவராகவும்,
பார்திவவ்யஞ்ஜனாந்விதம் - ராஜலக்ஷணங்களோடு கூடியவராகவும்,
இந்தீவரஶ்யாமம் - கருநெய்தல் வர்ணமுற்றவராகவும்,
கந்தர்ப ஸத்ருஶ ப்ரபம் - மன்மதனை நிகர்த்த ஒளியுடையவராகவும்,
இந்த்ரோபமம் - இந்திரனை நிகர்த்தவராகவும்,
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
காம மோஹிதா - காமவெறியுற்றவளாக
பபூவ - ஆயினள்.

सुमुखं दुर्मुखी रामं वृत्तमध्यं महोदरी ।
विशालाक्षं विरूपाक्षी सुकेशं ताम्रमूर्धजा ॥

ஸுமுகம் துர்முகீ ராமம் வ்ருத்தமத்யம் மஹோதரீ ।
விஶாலாக்ஷம் விரூபாக்ஷீ ஸுகேஶம் தாம்ரமூர்தஜா॥ 10

प्रीतिरूपं विरूपा सा सुस्वरं भैरवस्वना ।
तरुणं दारुणा वृद्धा दक्षिणं वामभाषिणी ॥

ப்ரீதிரூபம் விரூபா ஸா ஸுஸ்வரம் பைரவஸ்வரா ।
தருணம் தாருணா வ்ருத்தா தக்ஷிணம் வாமபாஷிணீ ॥ 11

न्यायवृत्तं सुदुर्वृत्ता प्रियमप्रियदर्शना ।
शरीरजसमाविष्टा राक्षसी वाक्यमब्रवीत् ॥

ந்யாயவ்ருத்தம் ஸுதுர் விருத்தா ப்ரிய மப்ரிய தர்ஶநா ।
ஶரீரஜஸமாவிஷ்டா ராக்ஷஸீ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 12

துர்முகீ - துர்முகியும்,
மஹோதரீ - பெருவயிறுடையவளும்,
விரூபாக்ஷீ - விரூபக்கண்களுடையவளும்,
தாம்ர மூர்தஜா - செம்பட்ட மயிருடையவளும்,
விரூபா - பார்க்கவொண்ணாதவளும்,
பைரவஸ்வரா - பயங்கர கர்ஜனையுடையவளும்,
தாருணா - பார்க்க பயங்கரமானவளும்,
வ்ருத்தா - கிழவியும்,
வாமபாஷிணீ - வக்கிரமாய் பேசுபவளும்,
ஸுதுர் விருத்தா - மறநெறியுடையவளும்
அப்ரிய தர்ஶநா - தீய எண்ணமுடையவளுமான
ஸா ராக்ஷஸி - அந்த அரக்கி

ஸுமுகம் - சுமுகரும்,
வ்ருத்த மத்யம் - சிற்றிடையரும்
விஶாலாக்ஷம் - அழகிய கண்ணரும்,
ஸுகேஶம் - அழகிய கூந்தலுடையவரும்,
ப்ரீதிரூபம் - பார்க்கப் பார்க்க தெவிட்டாதவரும்,
ஸுஸ்வரம் - இனிய குரலுடையவரும்,
ராமம் - பார்ப்போர் மனதை கவருபவரும்,
தருணம் - நல்ல யுவாவும்,
தக்ஷிணம் - ருஜுவாய்ப் பேசுபவரும்,
ந்யாய வ்ருத்தம் - அறநெறியுடையவரும்,
ப்ரியம் - நல்லெண்ணமுடையவருமான
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து,
ஶரீரஜ ஸமாவிஷ்டா - காமத்தால் கட்டுண்டவளாகி,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பேசினாள்.

जटी तापसरूपेण सभार्यः शरचापधृत् ।
आगतस्त्वमिमं देशं कथं राक्षससेवितम् ॥

ஜடீ தாபஸரூபேண ஸபார்ய: ஶர சாபத்ருத் ।
ஆகதஸ்த்வமிமம் தேஶம் கதம் ராக்ஷஸ ஸேவிதம் ॥ 13

किमागमनकृत्यं ते तत्त्वमाख्यातुमर्हसि ॥

கிமாகமன க்ருத்யம் தே தத்வ மாக்யாது மர்ஹஸி ॥ 14

தாபஸரூபேண - 'தவவேடம் பூண்டு
ஜடீ - சடைமுடி தரித்து
ஸபார்ய: - மனைவியுடனிருப்பவனாய்
ஶர சாபத்ருத் - பாணம், வில் இவைகளை தரித்தவனாய்,
ராக்ஷஸ ஸேவிதம் - அரக்கர்களது வாஸஸ்தலமாகிய
இமம் - இந்த
தேஶம் - இடத்திற்கு
த்வம் - நீ
கதம் ஆகத: - எப்படி வந்தனை?
ஆகமன கார்யம் - வரவேண்டிய காரியம்
தே - உனக்கு
கிம் - என்ன?
தத்வம் - உண்மையை
ஆக்யாதும் அர்ஹஸி - நீ சொல்லவேண்டும்.'

एवमुक्तस्तु राक्षस्या शूर्पणख्या परंतपः ।
ऋजुबुद्धितया सर्वमाख्यातुमुपचक्रमे ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராக்ஷஸ்யா ஶூர்பணக்யா பரந்தப: ।
ருஜுபுத்திதயா ஸர்வமாக்யாது முபசக்ரமே ॥ 15

பரந்தப: - சத்துருக்களைத் தவிக்கச் செய்யுமவர்,
ராக்ஷஸ்யா - அரக்கியாகிய
ஶூர்பணக்யா - சூர்ப்பநகையால் (நேர்மையுடன் இருப்பதால்)
ஏவம் உக்த: - மேற்கண்டவாறு வினாவப்பட்டவராய்
ருஜுபுத்திதயா - ருஜுபித்தியால்
ஸர்வம் து - எல்லாவற்றையும்
ஆக்யாதும் - சொல்ல தீர்மானித்தார்.
உபசக்ரமே

अनृतं न हि रामस्य कदाचिदपि संमतम् ।
विशेषेणाश्रमस्थस्य समीपे स्त्रीजनस्य च ॥

அந்ருதம் ந ஹி ராமஸ்ய கதாசிதபி ஸம்மதம் ।
விஶேஷேணாஶ்ரமஸ்தஸ்ய ஸமீபே ஸ்த்ரீ ஜனஸ்ய ச ॥ 16

ஹி - ஏனெனில்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
கதாசித் அபி - எக்காலத்திலும்,
அந்ருதம் - பொய்
ந ஸம்மதம் - இஷ்டமல்லாதது.
ஆஶ்ரமஸ்தஸ்ய - ஆச்ரமத்திலிருக்கையிலும்,
ஸ்த்ரீ ஜனஸ்ய - பெண்பிள்ளையினது
ஸமீபே ச - முன்னிலையிலும்
விஶேஷேண - முக்கியமாய் பிடிக்கவில்லை.

आसीद्दशरथो नाम राजा त्रिदशविक्रमः ।
तस्याहमग्रजः पुत्रो रामो नाम जनैः श्रुतः ॥

ஆஸீத் தஶரதோ நாம ராஜா த்ரிதஶ விக்ரம: ।
தஸ்யாஹமக்ரஜ: புத்ரோ ராமோ நாம ஜனை: ஶ்ருத: ॥ 17

த்ரிதஶ விக்ரம: - 'தேவருக்கொப்பான பராக்கிரமமுடைய
தஶரத: நாம - தசரதனென்ற
ராஜா - சக்ரவர்த்தியொருவர்
ஆஸீத் - இருந்தார்.
தஸ்ய - அவருடைய
அக்ரஜ: - ஜ்யேஷ்ட
புத்ர: - புதல்வன்
அஹம் - நான்
ராம: நாம - 'ராமனென'
ஜனை: - ஜனங்களால்
ஶ்ருத: - அழைக்கப்படுபவன்.

भ्रातायं लक्ष्मणो नाम यवीयान् मामनुव्रतः ।
इयं भार्या च वैदेही मम सीतेति विश्रुता ॥

ப்ராதாயம் லக்ஷ்மணோ நாம யவீயான் மாமநுவ்ரத: ।
இயம் பார்யா ச வைதேஹீ மம ஸீதேதி விஶ்ருதா ॥ 18

அயம் - 'இவன்
யவீயான் - இளைய
ப்ராதா - சகோதரன்;
லக்ஷ்மண: நாம - லக்ஷ்மணனென பெயர்.
மாம் - என்னை
அநுவ்ரத: - தொடர்ந்து வந்திருக்கிறான்.
இயம் - இவள்
மம - எனது
பார்யா - மனைவி;
ஸீதா இதி - ஸீதையென
விஶ்ருதா - பிரசித்திபெற்ற
வைதேஹீ ச - விதேக மன்னரின் மகள்.

नियोगात्तु नरेन्द्रस्य पितुर्मातुश्च यन्त्रितः ।
धर्मार्थं धर्मकाङ्क्षी च वनं वस्तुमिहागतः ॥

நியோகாத்து நரேந்த்ரஸ்ய பிதுர்மாதுஶ்ச யந்த்ரித: ।
தர்மார்தம் தர்மகாங்க்ஷீ ச வனம் வஸ்துமிஹாகத: ॥ 19

நரேந்த்ரஸ்ய - 'சக்ரவர்த்தியாகிய
பிது: - தந்தையினுடையவும்,
மாது: ச - தாயுடையவும்
நியோகாத் து - ஆக்கினையாலேயே
யந்த்ரித: - கட்டுண்டவனாய்
தர்மகாங்க்ஷீ - தருமத்தில் பற்றுடையவனாய்
தர்மார்தம் ச - தருமத்தை வளர்ப்பதற்காக
வனம் வஸ்தும் - வனத்தில் வஸிக்க
இஹ - இங்கு
ஆகத: - வந்திருக்கிறேன்.

त्वां तु वेदितुमिच्छामि कथ्यतां कासि कस्य वा ॥

த்வாம் து வேதிதுமிச்சாமி கத்யதாம் காஸி கஸ்ய வா ॥ 20

த்வாம் து - 'உன்னைப் பற்றியும்
வேதிதும் - தெரிந்துகொள்ள
இச்சாமி - நினைக்கிறேன்.
கா அஸி - நீ யார்?

கஸ்ய வா - யாரைச் சேர்ந்தவள்?
கத்யதாம் - சொல்லப்படட்டும்.

न हि तावन्मनोज्ञाङ्गी राक्षसी प्रतिभासि मे ।
इह वा किन्निमित्तं त्वमागता ब्रूहि तत्त्वतः ॥

ந ஹி தாவன்மனோஞாங்கீ ராக்ஷஸீ ப்ரதிபாஸி மே ।
இஹ வா கிம் நிமித்தம் த்வமாகதா ப்ரூஹி தத்த்வத: ॥ 21

மனோஞாங்கீ - 'அழகிய அங்கங்களை உடையவளாய்
ந ஹி தாவத் - காணப்படவில்லை.
மே - எனக்கு
த்வம் - நீ
ராக்ஷஸீ - அரக்கியென
ப்ரதிபாஸி - தோற்றுகின்றனை.
கிம் நிமித்தம் - எதற்காக
இஹ - இங்கு
ஆகதா வா - நீ வந்திருக்கின்றனை?
தத்த்வத: - உள்ளபடி
ப்ரூஹி - சொல்லு.'

साब्रवीद्वचनं श्रुत्वा राक्षसी मदनार्दिता ।
श्रूयतां राम वक्ष्यामि तत्त्वार्थं वचनं मम ॥

ஸாப்ரவீத் வசனம் ஶ்ருத்வா ராக்ஷஸீ மதநார்திதா ।
ஶ்ரூயதாம் ராம வக்ஷ்யாமி தத்வார்தம் வசனம் மம ॥ 22

ஸா - அந்த
மதநார்திதா - மன்மத பாதையுற்ற
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
வசனம் - இம்மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னாள்.
ராம - 'ராம!
தத்வார்தம் - உள்ளதை
வக்ஷ்யாமி - சொல்லுகிறேன்.
மம வசனம் - என் மொழி
ஶ்ரூயதாம் - கேட்கப்படட்டும்.

अहं शूर्पणखा नाम राक्षसी कामरूपिणी ।
अरण्यं विचरामीदमेका सर्वभयंकरा ॥

அஹம் ஶூர்பணகா நாம ராக்ஷஸீ காமரூபிணீ ।
அரண்யம் விசராமீத மேகா ஸர்வ பயங்கரா ॥ 23

அஹம் - 'நான்
ஶூர்பணகா நாம - சூர்ப்பனகை என்ற
காமரூபிணீ - நினைத்த உருவமெடுக்கவல்ல
ராக்ஷஸீ - அரக்கி.
ஏகா - தனிமையாய்
இதம் - இந்த
அரண்யம் - காட்டில்
ஸர்வ பயங்கரா - எல்லோருக்கும் பயத்தை விளைவித்துக் கொண்டு
விசராமி - சஞ்சரித்துக் கொண்டிருக்கிறேன்.

रावणो नाम मे भ्राता बलीयान् राक्षसेश्वरः ।
वीरो विश्रवसः पुत्रो यदि ते श्रोत्रमागतः ॥

ராவணோ நாம மே ப்ராதா பலீயான் ராக்ஷஸேஶ்வர: ।
வீரோ விஶ்ரவஸ: புத்ரோ யதி தே ஶ்ரோத்ரமாகத: ॥ 24

ராக்ஷஸாதிப: - 'அரக்கர்கோனாகும்
ராவண: நாம - ராவணனென்ற
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
மே ப்ராதா - எனது தமயன்;
வீர: - மகா சூரன்;
விஶ்ரவஸ: - விச்ரவஸின்
புத்ர: - புதல்வன்;
தே - உன்
ஶ்ரோத்ரம் - காதிற்கும்
யதி ஆகத: - எட்டியிருக்கும்.

प्रवृद्धनिद्रश्च तथा कुम्भकर्णो महाबलः ।
विभीषणस्तु धर्मात्मा न तु राक्षसचेष्टितः ॥

ப்ரவ்ருத்த நித்ரஶ்ச ததா கும்பகர்ணோ மஹாபல: ।
விபீஷணஸ்து தர்மாத்மா ந து ராக்ஷஸ சேஷ்டித: ॥ 25

ப்ர வ்ருத்த நித்ர: - 'நீண்ட தூக்கமுள்ளவனும்
மஹாபல: - மகாபலிஷ்டனுமாகிய
கும்பகர்ண: ச - கும்பகர்ணனும்
ததா - அங்ஙனமே (தமயன்),
தர்மாத்மா - தருமாத்மாவாகிய
விபீஷண: ச - விபீஷணனும் அங்ஙனமே,
து - ஆனாலோ
ராக்ஷஸ சேஷ்டித: ந - ராக்ஷஸ நடவடிக்கை இல்லாதவன்.

प्रख्यातवीर्यौ च रणे भ्रातरौ खरदूषणौ ।
तानहं समतिक्रान्ता राम त्वापूर्वदर्शनात् ॥

ப்ரக்யாத வீர்யௌ ச ரணே ப்ராதரௌ கரதூஷணௌ ।
நாநஹம் ஸமதிக்ராந்தா ராம த்வாபூர்வதர்ஶநாத் ॥ 26

समुपेतास्मि भावेन भर्तारं पुरुषोत्तमम् ॥

ஸமுபேதாஸ்மி பாவேன பர்தாரம் புருஷோத்தமம் ।

ரணே	- 'போரில்
ப்ரக்யாத வீர்யௌ	- பிரசித்திபெற்ற வீர்யவான்களாகிய
கர தூஷணௌ ச	- கரனும் தூஷணனும்,
ப்ராதரௌ	- தம்பிமார்களே.
ராம	- ராம!
புருஷோத்தமம்	- புருஷர்களில் அழகான
த்வா	- உன்னை
பூர்வ தர்ஶநாத்	- கண்டது முதற்கொண்டு
பாவேன	- மனதால்
பர்தாரம்	- கணவனாக
அஹம்	- நான்,
தாந்	- அவர்களை
ஸமதிக்ராந்தா	- மீறி
ஸமுபேதா அஸ்மி	- வரித்துவிட்டேன்.

अहं प्रभावसंपन्ना स्वच्छन्दबलगामिनी ।

चिराय भव मे भर्ता सीतया किं करिष्यसि ॥

அஹம் ப்ரபாவஸம்பந்நா ஸ்வச்சந்த பல காமினீ ।
சிராய பவ மே பர்தா ஸீதயா கிம் கரிஷ்யஸி ॥ 27

அஹம்	- நான்
ப்ரபாவ ஸம்பந்நா	- அமானுஷ்ய சக்தி நிறைந்தவள்;
ஸ்வச்சந்த பல காமினீ	- என்னிஷ்டப்படி வலுக்கொண்டு சஞ்சரிக்க வல்லவள்;
மே	- எனக்கு
பர்தா	- கணவனாக
சிராய	- என்றென்றைக்கும்
பவ	- இரு.
ஸீதயா	- ஸீதையோடு
கிம்	- என்ன
கரிஷ்யஸி	- செய்யப் போகின்றனை.

विकृता च विरूपा च न चेयं सदृशी तव ।

अहमेवानुरूपा ते भार्यारूपेण पश्य माम् ॥

விக்ருதா ச விரூபா ச ந சேயம் ஸத்ருஶீ தவ ।
அஹ மேவாநுரூபா தே பார்யாரூபேண பஶ்ய மாம் ॥ 28

இயம்	- இவள்
விக்ருதா ச	- விகாரமுற்றவள்;
விரூபா ச	- அவலக்ஷணமுள்ளவள்;
தவ	- உனக்கு
ஸத்ருஶீ ச ந	- ஏற்றவளுமல்ல;
தே	- உனக்கு
அஹம் ஏவ	- நான்தான்
அநுரூபா	- ஏற்றவள்.
மாம்	- என்னை
பார்யாரூபேண	- மனைவியாக
பஶ்ய	- கருது.

इमां विरूपामसतीं करालां निर्णतोदरीम् ।

अनेन सह ते भ्रात्रा भक्षयिष्यामि मानुषीम् ॥

இமாம் விரூபாமஸதீம் கராலாம் நிர்ணதோதரீம் ।
அனேன தே ஸஹ ப்ராத்ரா பக்ஷயிஷ்யாமி மாநுஷீம் ॥ 29

விரூபாம்	- 'அவலக்ஷணமுள்ளவளும்,
அஸதீம்	- துஷ்டையும்,
கராலாம்	- குரூபியும்,
நிர்ணதோதரீம்	- சரிந்த வயறுடையவளும்,
மாநுஷீம்	- மனிதப் பிறப்பினளுமான
இமாம்	- இவளை,
தே	- உனது
ப்ராத்ரா	- தம்பியாகிய
அனேன ஸஹ	- இவனோடுகூட
பக்ஷயிஷ்யாமி	- தின்றுவிடுகிறேன்.

ततः पर्वतशृङ्गाणि वनानि विविधानि च ।

पश्यन् सह मया कामी दण्डकान् विचरिष्यसि ॥

தத: பர்வத ஶ்ருங்காணி வநாநி விவிதாநி ச ।
பஶ்யந் ஸஹ மயா காமி தண்டகான் விசரிஷ்யஸி ॥ 30

தத:	- 'அதன்மேல்
பர்வத ஶ்ருங்காணி	- பர்வத சிகரங்களையும்,
விவிதாநி	- பல
வநாநி ச	- காடுகளையும்,
மயா ஸஹ	- என்னோடுகூட
பஶ்யந்	- பார்த்துக்கொண்டு,
தண்டகான்	- தண்டகையில்
காமி	- ஸ்திரீலோலனாய்
விசரிஷ்யஸி	- நீ வசி.'

इत्येवमुक्त्वा काकुत्स्थं प्रहस्य मदिरेक्षणा ।
देवी लक्ष्मणमध्ये तु बभूवावस्थिता पुनः ॥

இத்யேவமுக்த்வா: காகுத்ஸ்தம் ப்ரஹஸ்ய மதிரேக்ஷணா ॥
தேவீ லக்ஷ்மண மத்யே து பபூவாவஸ்திதா புன: ॥ 31

மதிரேக்ஷணா - குடிவெறியால் சிவந்த கண்களுற்ற அவள்,
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரிடம்
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
தேவி லக்ஷ்மண மத்யே - பிராட்டியாருக்கும் லக்ஷ்மணருக்கும் நடுவில்
புன: து - அதன்மேலும்
ப்ரஹஸ்ய - சிரித்துகொண்டே,
அவஸ்திதா பபூவ - நின்றுவிட்டனள்.

संप्रहासनिमित्तं तु रामश्शूर्पणखां ततः ।
इदं वचनमारेभे वक्तुं वाक्यविशारदः ॥

ஸம்ப்ரஹாஸ நிமித்தம் து ராமஸ் ஶூர்பணகாம் தத: ॥
இதம் வசனமாரேபே வக்தும் வாக்ய விஶாரத: ॥ 32

தத: - அப்பொழுது
வாக்ய விஶாரத: - பேசுவதில் சமர்த்தராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸம்ப்ரஹாஸ நிமித்தம் து - பரிகாஸமாகவே
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
ஶூர்பணகாம் - சூர்ப்பநகைக்கு
வக்தும் - சொல்ல
ஆரேபே - தீர்மானித்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஶூர்பணகா பாவாவிஷ்கரணம் நாம ஸப்ததஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்டாதஶ: ஸர்க: - 18

तां तु शूर्पणखां रामः कामपाशावपाशिताम् ।
स्वच्छया श्लक्ष्णया वाचा स्मितपूर्वमथाब्रवीत् ॥

தாம் து ஶூர்பணகாம் ராம: காமபாஶாவபாஶிதாம் ।
ஸ்வச்சயா ஶ்லக்ஷ்ணயா வாசா ஸ்மிதபூர்வ மதாப்ரவீத் ॥ 1

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
காம பாஶாவ பாஶிதாம் - காமவலையில் சிக்கிக்கொண்ட
தாம் - அந்த
ஶூர்பணகாம் து - சூர்ப்பநகையைப் பார்த்து
ஸ்வச்சயா - தெளிவாகவும்,
ஶ்லக்ஷ்ணயா - சமத்காரமாக உரைக்கிற
வாசா - சொற்கொண்டு
ஸ்மிதபூர்வம் - புன்சிரிப்புடன்
அத - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

कृतदारोऽस्मि भवति भार्येयं दयिता मम ।
त्वद्विधानां तु नारीणां सुदुःखा ससपत्नता ॥

க்ருத தாரோऽஸ்மி பவதி பார்யேயம் தயிதா மம ।
த்வத்விதாநாம் து நாரீணாம் ஸுது:க்கா ஸஸபத்நதா ॥ 2

பவதி - 'அம்மா!
அஸ்மி - நான்,
க்ருத தார: - கலியாணமானவன்,
இயம் பார்யா - இந்த மனைவி,
மம - எனக்கு
தயிதா - பிரியமானவள்.
த்வத்விதாநாம் - உன்போன்ற
நாரீணாம் து - மங்கையற்கட்கு
ஸ ஸபத்நதா - சக்களத்தியுடன் இருப்பது
ஸுது:க்கா - மிக கஷ்டம்.

अनुजस्त्वेष मे भ्राता शीलवान् प्रियदर्शनः ।
श्रीमानकृतदारश्च लक्ष्मणो नाम वीर्यवान् ॥

அநுஜஸ்த்வேஷ மே ப்ராதா ஶீலவான் ப்ரியதர்ஶந: ।
ஸ்ரீமான் அக்ருத தாரஶ்ச லக்ஷ்மணோ நாம வீர்யவான் ॥ 3

மே - 'எனது
அநுஜ: - இளைய
ப்ராதா து - சகோதரனும்,
லக்ஷ்மண: நாம - லக்ஷ்மணனென்ற
ஏஷ: - இவன்
ஶீலவான் - நல்லவன்;
ப்ரியதர்ஶந: - அழகுற்றவன்;
வீர்யவான் - பலசாலி;
ஶ்ரீமான் - பாக்கியவான்;
அக்ருததார: ச - பக்கலில் மனைவியில்லாதவன்.

अपूर्वी भार्यया चार्थी तरुण: प्रियदर्शन: ।
अनुरूपश्च ते भर्ता रूपस्यास्य भविष्यति ॥

அபூர்வீ பார்யயா சார்தீ தருண: ப்ரியதர்ஶன: ।
அநுரூபஶ்ச தே பர்தா ரூபஸ்யாஸ்ய பவிஷ்யதி ॥ 4

தருண: - 'சிறுபிராயத்தான்.
அபூர்வீ - வெகுகாலமாய் மனைவியின் சுகமின்றி,
பார்யயா - மனைவியோடு
அர்தீ ச - இன்பத்தை கோருமிவன்
ப்ரியதர்ஶன: - அழகுற்றவன்;
அஸ்ய ரூபஸ்ய - இந்த ரூபத்திற்கு
அநுரூப: ச - ஏற்றவன்;
தே - உனக்கு
பர்தா பவிஷ்யதி - கணவனாவான்.

एनं भज विशालाक्षि भर्तारं भ्रातरं मम ।
असपत्ना वरारोहे मेरुमर्कप्रभा यथा ॥

ஏனம் பஜ விஶாலாக்ஷி பர்தாரம் ப்ராதரம் மம ।
அஸபத்நா வராரோஹே மேருமர்க ப்ரபா யதா ॥ 5

விஶாலாக்ஷி - 'கண்ணழகி!
வராரோஹே - கட்டழகி!
மம ப்ராதரம் - எனது தம்பியாகும்
ஏனம் - இவனை
அர்க ப்ரபா - சூரியனது ஒளி
மேரும் - மேருபர்வதத்தை
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
அஸபத்நா - சக்களத்தியற்று
பர்தாரம் பஜ - கணவனாக வரி.

इति रामेण सा प्रोक्ता राक्षसी काममोहिता ।
विसृज्य रामं सहसा ततो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

இதி ராமேண ஸா ப்ரோக்தா ராக்ஷஸீ காமமோஹிதா ।
விஸ்ருஜ்ய ராமம் ஸஹஸா ததோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 6

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
இதி - இவ்வாறு
ப்ரோக்தா - சொல்லப்பட்டவளும்
காம மோஹிதா - காமத்தாலறிவிழந்தவளுமாகிய
ஸா ராக்ஷஸீ - அந்த அரக்கி
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸஹஸா விஸ்ருஜ்ய - சடக்கென விட்டு,
தத: - அதன்மேல்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பேசினாள்.

अस्य रूपस्य ते युक्ता भार्याहं वरवर्णिनि ।
मया सह सुखं सर्वान् दण्डकान् विचरिष्यसि ॥

அஸ்ய ரூபஸ்ய தே யுக்தா பார்யாஹம் வரவர்ணிநீ ।
மயா ஸஹ ஸுகம் ஸர்வான் தண்டகான் விசரிஷ்யஸி ॥ 7

தே - 'உனது
அஸ்ய - இந்த
ரூபஸ்ய - அழகிற்கு
யுக்தா - ஏற்ற
வரவர்ணிநீ - கட்டழகியாகிய
அஹம் - நான்
பார்யா - மனைவி;
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
தண்டகான் - தண்டகை
ஸர்வான் - எல்லாமும்
ஸுகம் - சுகமாய்
விசரிஷ்யஸி - சுற்று.'

एवमुक्तस्तु सौमित्री राक्षस्या वाक्यकोविद: ।
तत: शूर्पणखां स्मित्वा लक्ष्मणो युक्तमब्रवीत् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ஸௌமித்ரீ ராக்ஷஸ்யா வாக்யகோவித: ।
தத: ஶூர்பணகாம் ஸ்மித்வா லக்ஷ்மணோ யுக்தமப்ரவீத் ॥ 8

ராக்ஷஸ்யா - அரக்கியால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்டவரும்
வாக்ய கோவித: - சொல்நுட்பம் அறிந்தவரும்
ஸௌமித்ரி: - சுமித்திரையின் புதல்வருமாகிய

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
ஶூர்பணகாம் - சூர்ப்பணகையைப் பார்த்து
ஸ்மித்வா து - புன்னகை செய்துகொண்டே,
தத: - அப்பொழுது
வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

कथं दासस्य मे दासी भार्या भवितुमिच्छसि ।
सोऽहमार्येण परवान् भ्रात्रा कमलवर्णिनि ॥

கதம் தாஸஸ்ய மே தாஸீ பார்யா பவிது மிச்சஸி ।
ஸோऽஹமார்யேண பரவான் ப்ராத்ரா கமலவர்ணிநி ॥ 9

கமலவர்ணிநி - கமலநிறமுள்ள மாதே!
தாஸஸ்ய மே - குற்றேவல்புரியும் எனக்கு
பார்யா - மனைவியாகி,
தாஸீ - வேலைக்காரியாக
பவிதும் - ஆவதற்கு
கதம் - ஏன்
இச்சஸி - விரும்புகின்றனை?
ஸ: - அந்த
அஹம் - நான்
ப்ராத்ரா - தமயனாராகிய
ஆர்யேண - பெரியவரால்
பரவான் - ஸ்வதந்திரமிழந்தவன்.

समृद्धार्थस्य सिद्धार्था मुदिता वरवर्णिनी ।
आर्यस्य त्वं विशालाक्षि भार्या भव यवीयसी ॥

ஸம்ருத்தார்தஸ்ய ஸித்தார்த்தாமுதிதா வர வர்ணிநீ ।
ஆர்யஸ்ய த்வம் விஶாலாக்ஷி பார்யா பவ யவீயஸீ ॥ 10

விஶாலாக்ஷி - கண்ணழகி!
ஸம்ருத்தார்தஸ்ய - குறையற்ற பாக்கியமுற்ற
ஆர்யஸ்ய - பெரியவருக்கு
ஸித்தார்த்தாம் - மனோரதம் கைகூடப்பெற்றவளும்
காமரூபிணீ - இஷ்டப்படி உருவமெடுக்க வல்லவளுமானவளாக
த்வம் - நீ
முதிதா - சந்தோஷமடைந்தவளாக
யவீயஸீ பார்யா - இளைய மனைவியாக
பவ - ஆவாயாக.

एनां विरूपामसतीं करालां निर्णतोदरीम् ।
भार्यां वृद्धां परित्यज्य त्वामेवैष भजिष्यति ॥

ஏநாம் விரூபாமஸதீம் கராலாம் நிர்ணதோதரீம் ।
பார்யாம் வ்ருத்தாம் பரித்யஜ்ய த்வாமேவைஷ பஜிஷ்யதி ॥ 11

ஏஷ: - 'இவர்
விரூபாம் - அவலக்ஷணமுள்ளவளும்,
அஸதீம் - துஷ்டையும்,
கராலாம் - குரூபியும்
நிர்ணதோதரீம் - சரிந்த வயிறுற்றவளும்,
வ்ருத்தாம் - கிழவியுமான
ஏநாம் - இவளை
பரித்யஜ்ய - கைவிட்டு,
த்வாம் ஏவ - உன்னையே
பார்யாம் - மனைவியாக
பஜிஷ்யதி - ஏற்றுக்கொள்வார்.

को हि रूपमिदं श्रेष्ठं सन्त्यज्य वरवर्णिनि ।
मानुषीषु वरारोहे कुर्याद्भावं विचक्षण: ॥

கோ ஹி ரூபமிதம் ஶ்ரேஷ்டம் ஸந்த்யஜ்ய வரவர்ணிநி ।
மாநுஷீஷு வராரோஹே குர்யாத்பாவம் விசக்ஷண: ॥ 12

விசக்ஷண: - 'பகுத்தறிவுள்ள
க: ஹி - எவன்தான்
இதம் - இந்த
ஶ்ரேஷ்டம் ரூபம் - சிறந்த லாவண்யத்தை
ஸந்த்யஜ்ய - தள்ளிவிட்டு,
வரவர்ணிநி - சிறந்த காந்தியுற்ற
வராரோஹே - கட்டழகி!
மாநுஷீஷு - மானிடமாதர்களிடத்தில்
பாவம் - மனதை
குர்யாத் - செலுத்துவான்.'

इति सा लक्ष्मणेनोक्ता कराला निर्णतोदरी ।
मन्यते तद्वचस्तथ्यं परिहासाविचक्षणा ॥

இதி ஸா லக்ஷ்மணேநோக்தா கராலா நிர்ணதோதரீ ।
மன்யதே தத்வசஸ்தத்யம் பரிஹாஸாவிசக்ஷணா ॥ 13

கராலா - குரூபியும்,
நிர்ணதோதரீ - சரிந்த வயிறுள்ளவளுமான
ஸா - அவள்,
இதி - இவ்வாறு
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
உக்தா - சொல்லப்பட்டவளாய்

பரிஹாஸாவிசக்ஷணா- பரிஹாஸமென்றறிய திறமையற்றவளாய்
தத் வச: - அச்சொல்லை
தத்யம் - உண்மையென
மன்யதே - எண்ணினாள்.

सा रामं पर्णशालायामुपविष्टं परंतपम् ।
सीतया सह दुर्धर्षमब्रवीत् काममोहिता ॥

ஸா ராமம் பர்ணஶாலாயாமுபவிஷ்டம் பரந்தபம் ।
ஸீதயா ஸஹ துர்தர்ஷமப்ரவீத் காமமோஹிதா ॥ 14

காமமோஹிதா - காமத்தாலறிவிழந்த
ஸா - அவள்
துர்தர்ஷம் - பிறரால் வெல்ல முடியாத
பரந்தபம் - சத்துருக்களைத் தபிக்கச் செய்பவரும்,
பர்ணஶாலாயாம் - பர்ணசாலையில்
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
உபவிஷ்டம் - உட்கார்ந்திருந்தவருமான
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பேசினாள்.

एनां विरूपामसतीं करालां निर्णतोदरीम् ।
वृद्धां भार्यामवष्टभ्य मां न त्वं बहु मन्यसे ॥

ஏநாம் விரூபாமஸதீம் கராலாம் நிர்ணதோதரீம் ।
வ்ருத்தாம் பார்யாமவஷ்டப்ய மாம் ந த்வம் பஹுமன்யஸே ॥ 15

விரூபாம் - 'அவலக்ஷணமானவளும்,
அஸதீம் - துஷ்டையும்,
கராலாம் - குரூபியும்,
நிர்ணதோதரீம் - சரிந்த வயிறுற்றவளும்,
வ்ருத்தாம் - கிழவியுமான
இமாம் - இவளை
த்வம் - நீ
பார்யாம் - மனைவியாக
அவஷ்டப்ய - கொண்டு,
மாம் - என்னை
பஹுமன்யஸே ந - மதியாதிருக்கின்றனை.

अद्येमां भक्षयिष्यामि पश्यतस्तव मानुषीम् ।
त्वया सह चरिष्यामि निःसपत्ना यथासुखम् ॥

அத்யேமாம் பக்ஷயிஷ்யாமி பஶ்யதஸ்தவ மாநுஷீம் ।
த்வயா ஸஹ சரிஷ்யாமி நி: ஸபத்நா யதாஸுகம் ॥ 16

அத்ய - 'இப்பொழுது
மாநுஷீம் - மானிடப்பிறவியுற்ற
இமாம் - இவளை
தவ - நீ
பஶ்யத: - பார்த்துக் கொண்டிருக்கையிலேயே
பக்ஷயிஷ்யாமி - தின்றுவிடப் போகிறேன்.
நி: ஸபத்நா - சக்களத்தியற்றவளாய் (நான்)
த்வயா ஸஹ - உன்னோடு கூடவே
யதாஸுகம் - சுகமே
விசரிஷ்யாமி - திரிவேன்.'

इत्युक्त्वा मृगशाबाक्षीमलातसदृशेक्षणा ।
अभ्यधावत् सुसंक्रुद्धा महोल्का रोहिणीमिव ॥

இத்யுக்த்வா ம்ருகஶாபாக்ஷீ மலாத ஸத்ருஶேக்ஷணா ।
அப்யதாவத் ஸுஸங்க்ருத்தா மஹோல்கா ரோஹிணீமிவ ॥ 17

அலாத ஸத்ருஶேக்ஷணா- தணல்போன்ற கண்களுற்ற (அவள்)
இதி - இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ம்ருகஶாபாக்ஷீம் - மான்குட்டியின் கண்களை நிகர்த்த கண்களை உடைய (அவளை பார்த்து)
ஸுஸங்க்ருத்தா - மிகச்சினங்கொண்டவளாகி
ரோஹிணீம் - ரோஹிணி நக்ஷத்திரத்தை
மஹோல்கா - ஓர் பெரிய விண்வீழ்கொள்ளி
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
அப்யதாவத் - அணுகினாள்.

तां मृत्युपाशप्रतिमामापतन्तीं महाबलः ।
निगृह्य रामः कुपितस्ततो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

தாம் ம்ருத்யுபாஶ ப்ரதிமாமாபதந்தீம் மஹாபல: ।
நிக்ருஹ்ய ராம: குபிதஸ்ததோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 18

மஹாபல: - மகாபலவானாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ம்ருத்யுபாஶ ப்ரதிமாம் - யமனது பாசத்துக்கு சமமாய்
ஆபதந்தீம் - மேல்விழும்
தாம் - அவளை
குபித: - சினங்கொண்டவராய்
நிக்ருஹ்ய - தடுத்து,
தத: - அதன்பின்னர்

லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

क्रूरैरनार्यैः सौमित्रे परिहासः कथंचन ।
न कार्यः पश्य वैदेहीं कथंचित् सौम्य जीवतीम् ॥

க்ரூரை ரநார்யை: ஸௌமித்ரே பரிஹாஸ: கதஞ்சன ।
ந கார்ய: பஶ்ய வைதேஹீம் கதஞ்சித் ஸௌம்ய ஜீவதீம் ॥ 19

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மண!
க்ரூரை: - கொடிய
அநார்யை: - துஷ்டர்களோடு
பரிஹாஸ: - பரிஹாஸம்
கதஞ்சன - எவ்வகையிலும்
ந கார்ய: - செய்யத்தகாது.
வைதேஹீம் - ஸீதையை
ஜீவிதீம் - உயிருடனிருக்கின்றவளாய்
கதஞ்சித் - எப்படியும்
பஶ்ய - பார்த்துக்கொள்.

इमां विरूपामसतीमतिमत्तां महोदरीम् ।
राक्षसीं पुरुषव्याघ्र विरूपयितुमर्हसि ॥

இமாம் விரூபாமஸதீமதிமத்தாம் மஹோதரீம் ।
ராக்ஷஸீம் புருஷவ்யாக்ர விரூபயிதுமர்ஹஸி ॥ 20

புருஷவ்யாக்ர - 'புருஷோத்தம!
விரூபாம் - குரூபியும்,
அஸதீம் - கெட்ட நடத்தையுடையவளும்,
அதிமத்தாம் - மதங்கொண்டவளும்,
மஹோதரீம் - பெருவயிறு படைத்தவளுமான
இமாம் - இந்த
ராக்ஷஸீம் - அரக்கியை
விரூபயிதும் அர்ஹஸி - நீ உருக்குலைத்துவிட வேண்டும்.

इत्युक्तो लक्ष्मणस्तस्याः क्रुद्धो रामस्य पश्यतः ।
उद्धृत्य खड्गं चिच्छेद कर्णनासं महाबलः ॥

இத்யுக்தோ லக்ஷ்மணஸ் தஸ்யா: க்ருத்தோ ராமஸ்ய பஶ்யத: ।
உத்த்ருத்ய கட்கம் சிச்சேத கர்ணநாஸம் மஹாபல: ॥ 21

இதி - இங்ஙனம்
உக்த: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்ட
மஹாபல: - அதிபலவானாகிய

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
க்ருத்த: - கோபங்கொண்டு
கட்கம் - கத்தியை
உத்த்ருத்ய - உருவி,
தஸ்யா: - அவளது
கர்ணநாஸம் - காது, மூக்கு இவ்விரண்டையும்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
பஶ்யத: - பார்த்துக் கொண்டிருக்கையிலேயே
சிச்சேத - அறுத்துவிட்டார்.

निकृत्तकर्णनासा तु विस्वरं सा विनद्य च ।
यथागतं प्रदुद्राव घोरा शूर्पणखा वनम् ॥

நிக்ருத்தகர்ணநாஸா து விஸ்வரம் ஸா விநத்ய ச ।
யதாகதம் ப்ரதுத்ராவ கோரா ஶூர்பணகா வனம் ॥ 22

கோரா - கொடியவளாகிய
ஸா ஶூர்பணகா - அந்த சூர்ப்பணகை
து - இப்பொழுது
விக்ருத கர்ண நாஸா - அறுந்துபோன காது மூக்குகளையுடையவளாய்
விஸ்வரம் - பயங்கரமான குரலில்
விநத்ய - கூவிக்கொண்டே,
யதாகதம் - வந்தவழியே
வனம் - காட்டிற்கு
ப்ரதுத்ராவ - ஓடினாள்.

सा विरूपा महाघोरा राक्षसी शोणितोक्षिता ।
ननाद विविधान्नादान् यथा प्रावृषि तोयदः ॥

ஸா விரூபா மஹாகோரா ராக்ஷஸீ ஶோணிதோக்ஷிதா ।
நநாத விவிதாந்நாதான் யதா ப்ராவ்ருஷி தோயத: ॥ 23

விரூபா - உருக்குலைந்து
மஹாகோரா - மிகக் கோரமாய்
ஶோணிதோக்ஷிதா - ரத்தத்தால் நனைந்த
ஸா ராக்ஷஸீ - அந்த அரக்கி
ப்ராவ்ருஷி - மழைக்காலத்தில்
தோயத: - மேகம்
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமோ
விவிதாந் - பலவகையான
நாதான் - கூக்குரலை
நநாத - இட்டாள்.

सा विक्षरन्ती रुधिरं बहुधा घोरदर्शना ।
प्रगृह्य बाहू गर्जन्ती प्रविवेश महावनम् ॥

ஸா விக்ஷரந்தீ ருதிரம் பஹுதா கோரதர்ஶநா ।
ப்ரக்ருஹ்ய பாஹூ கர்ஜந்தீ ப்ரவிவேஶ மஹாவனம் ॥ 24

கோர தர்ஶநா	- பார்க்க பயங்கரமாகிய
ஸா	- அவள்
ருதிரம்	- ரத்தத்தை
பஹுதா	- அதிகமாய்,
விக்ஷரந்தீ	- பெருக்கிக்கொண்டு
பாஹூ	- இரு கைகளையும்
ப்ரக்ருஹ்ய	- மேலே உயர்த்திக்கொண்டு,
கர்ஜந்தீ	- கர்ஜித்துக்கொண்டே
மஹாவனம்	- மகாவனத்தை
ப்ரவிவேஶ	- அடைந்தாள்.

ततस्तु सा राक्षससङ्घसंवृतं खरं जनस्थानगतं विरूपिता ।
उपेत्य तं भ्रातरमुग्रदर्शनं पपात भूमौ गगनाद्यथाशनिः ॥

ததஸ்து ஸா ராக்ஷஸ ஸங்க ஸம்வ்ருதம்
கரம் ஜநஸ்தாநகதம் விரூபிதா ।
உபேத்ய தம் ப்ராதரமுக்ர தர்ஶனம்
பபாத பூமௌ ககநாத் யதாஶநி: ॥ 25

விரூபிதா	- உருவம் குலைக்கப்பட்ட
ஸா	- அவள்,
ராக்ஷஸ ஸங்க ஸம்வ்ருதம்	- ராக்ஷஸக் கூட்டங்களால் சூழப்பட்டு
உக்ர தர்ஶனம்	- பயங்கரமாக விளங்கிக்கொண்டு
ஜநஸ்தாநகதம்	- ஜனஸ்தானத்திலிருக்கும்
ப்ராதரம்	- தம்பியாகும்
தம் கரம் து	- அந்த கரனையே
உபேத்ய	- அடைந்து,
தத:	- அவ்விடத்தில்
ககநாத்	- ஆகாயத்தினின்று
அஶநி: யதா	- இடி எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
பூமௌ	- தரையில்
பபாத	- விழுந்தாள்.

ततः सभार्यं भयमोहमूर्छिता सलक्ष्मणं राघवमागतं वनम् ।
विरूपणं चात्मनि शोणितोक्षिता शशंस सर्वं भगिनी खरस्य सा ॥

தத: ஸபார்யம் பயமோஹமூர்ச்சிதா
ஸலக்ஷ்மணம் ராகவமாகதம் வனம் ।
விரூபணம் சாத்மநி ஶோணிதோக்ஷிதா
ஶஶம்ஸ ஸர்வம் பகிநீ கரஸ்ய ஸா ॥ 26

ஶோணிதோக்ஷிதா	- ரத்தத்தைப் பெருக்கிக் கொண்டிருந்த
ஸா	- அந்த
கரஸ்ய	- கரனது
பகிநீ	- தமக்கை
பயமோஹமூர்ச்சிதா	- கஷ்டத்தாலும் வலியாலும் வேதனைப்பட்டுக் கொண்டு
தத:	- அப்பொழுது
ராகவம்	- ஸ்ரீராமர்,
வனம்	- காட்டிற்கு
ஸபார்யம்	- மனைவியோடும்
ஸ லக்ஷ்மணம்	- லக்ஷ்மணருடனும்
ஆகதம்	- வந்திருப்பதையும்
ஆத்மனி	- தன் விஷயத்தில்
விரூபணம் ச	- அங்கபங்கம் செய்ததையும்
ஸர்வம்	- எல்லாவற்றையும்
ஶஶம்ஸ	- சொன்னாள்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஶூர்பணகா விரூபணம் நாம அஷ்டாதஶ: ஸர்க: ॥*

ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க: - 19

तां तथा पतितां दृष्ट्वा विरूपां शोणितोक्षिताम् ।
भगिनीं क्रोधसंतप्तः खरः पप्रच्छ राक्षसः ॥

தாம் ததா பதிதாம் த்ருஷ்ட்வா விரூபாம் ஶோணிதோக்ஷிதாம்।
பகினீம் க்ரோதஸந்தப்த: கர: பப்ரச்ச ராக்ஷஸ: ॥ 1

கர: - கரனெனும்
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்,
பகினீம் - தமக்கையாகிய
தாம் - அவளை
விரூபாம் - உருக்குலைந்து
ஶோணிதோக்ஷிதாம் - ரத்தம் பெருக
ததா - அவ்வாறு
பதிதாம் - விழுந்தவளாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
க்ரோத ஸந்தப்த: - கோபத்தால் மனம் கொதிக்க
பப்ரச்ச - பின்வருமாறு வினவினாள்.

उत्तिष्ठ तावदाख्याहि प्रमोहं जहि संभ्रमम् ।
व्यक्तमाख्याहि केन त्वमेवंरूपा विरूपिता ॥

உத்திஷ்ட தாவதாக்யாஹி ப்ரமோஹம் ஜஹி ஸம்ப்ரமம்।
வ்யக்த மாக்யாஹி கேந த்வமேவம்ரூபா விரூபிதா ॥ 2

தாவத் - முதலில்
ப்ரமோஹம் - கலவரத்தையும்
ஸம்ப்ரமம் - பயத்தையும்
ஜஹி - ஒழி;
உத்திஷ்ட - எழுந்திரு;
ஆக்யாஹி - நிகழ்ந்தவாறுரை செய்.
த்வம் - நீ,
கேந - எவனால்
ஏவம் ரூபா - இப்படியாய்
விரூபிதா - உருக்குலைக்கப் பட்டாயென்பதை
வ்யக்தம் - தெளிவாய்
ஆக்யாஹி - சொல்லு.

कः कृष्णसर्पमासीनमाशीविषमनागसम् ।
तुदत्यभिसमापन्नमङ्गुल्यग्रेण लीलया ॥

க: க்ருஷ்ணஸர்ப மாஸீநமாஶீ விஷமநாகஸம்।
துதத்யபிஸமாபந்நமங்குல்யக்ரேண லீலயா ॥ 3

க: - எவன்
அநாகஸம் - உபத்திரவம் செய்யாது
ஆஸீநம் - இருந்த இடத்தில் படுத்துக்கிடக்கும்
ஆஶீவிஷம் - பல்லில் விஷமுள்ள
க்ருஷ்ண ஸர்பம் - கருநாகத்தை
அபிஸமாபந்நம் - சீறியெதிர்த்தோடி வருமாறு
லீலயா - விளையாட்டாய்
அங்குல்யக்ரேண - விரல் நுனியால்
துததி - சீண்டுகின்றான்.

कः कालपाशमासज्य कण्ठे मोहान्न बुध्यते ।
यस्त्वामद्य समासाद्य पीतवान् विषमुत्तमम् ॥

க: காலபாஶமாஸஜ்ய கண்டே மோஹாந்ந புத்யதே।
யஸ்த்வாமத்ய ஸமாஸாத்ய பீதவான் விஷ முத்தமம் ॥ 4

ய: - எவன்
அத்ய - இப்பொழுது
த்வாம் - உன்னை
மோஹாத் - புத்தியின்மையால்
ஸமாஸாத்ய - சீண்டி,
காலபாஶம் - யமபாசத்தை
கண்டே - கழுத்தில்
ஆஸஜ்ய - மாட்டிக்கொண்டு,
உத்தமம் - சிறந்த
விஷம் - விஷத்தில்
பீதவான் - மூழ்கியிருப்பவனாய்
புத்யதே ந - உள்ளபடியறியாதிருக்கின்றானோ, அவன்
க: - யார்?

बलविक्रमसंपन्ना कामगा कामरूपिणी ।
इमामवस्थां नीता त्वं केनान्तकसमा मता ॥

பல விக்ரமஸம்பந்நா காமகா காமரூபிணீ।
இமாமவஸ்தாம் நீதா த்வம் கேநாந்தகஸமா மதா ॥ 5

கேந - எவனால்
பல விக்ரம ஸம்பந்நா- பலமும் பராக்கிரமும் நிறைந்தவளும்,
காமரூபிணீ - இஷ்டமான உருவமெடுத்து
காமகா - இஷ்டமான இடத்தில் திரியும்
த்வம் - நீ

அந்தக ஸமா - யமனுக்குச் சமானமாய்
மதா - கொள்ளப்பட்டு
இமாம் - இந்த
அவஸ்தாம் - நிலமைக்கு
நீதா - கொண்டுவரப்பட்டனை.

देवगन्धर्वभूतानामृषीणां च महात्मनाम् ।
कोऽयमेवं विरूपां त्वां महावीर्यश्चकार ह ॥

தேவ கந்தர்வபூதாநாம் ருஷீணாம் ச மஹாத்மநாம் ।
கோ'யமேவம் விரூபாம் த்வாம் மஹாவீர்யஶ்சகார ஹ ॥ 6

த்வாம் - உன்னை,
மஹாத்மநாம் - மகாதைரியசாலிகளான
தேவ கந்தர்வ பூதாநாம் - தேவர்கள், கந்தர்வர்கள், மானிடர்கள் இவர்களுள்ளும்,
ருஷீணாம் ச - ரிஷிகளுள்ளும்,
மஹாவீர்ய: - மஹாவீரனொருவன்
ஏவம் - இப்படி
விரூபாம் - உருக்குலைந்தவளாக
சகார - செய்திருக்கிறான்.
ஹ - என்ன ஆச்சரியம்!
அயம் க: - இவன் யார்?

न हि पश्याम्यहं लोके यः कुर्यान्मम विप्रियम् ।
अमरेषु सहस्राक्षं महेन्द्रं पाकशासनम् ॥

ந ஹி பஶ்யாம்யஹம் லோகே ய: குர்யான்மம விப்ரியம் ।
அமரேஷு ஸஹஸ்ராக்ஷம் மஹேந்த்ரம் பாகஶாஸனம் ॥ 7

அமரேஷு - 'தேவதைகளில்
ய: - எவனேனுமொருவன்,
பாகஶாஸனம் - பாகனென்ற அசுரனைக் கொன்றவனும்,
ஸஹஸ்ராக்ஷம் - ஆயிரக்கண்ணனுமான
மஹேந்த்ரம் - இந்திரனை
குர்யாத் - சீண்டினாலும் சீண்டலாம்.
மம - எனக்கு
விப்ரியம் ஹி - அபகாரம் செய்கிற ஒருவனையோ,
லோகே - இவ்வுலகில்
அஹம் ந பஶ்யாமி - நான் கண்டிலேன்.

अद्याहं मार्गणैः प्राणानादास्ये जीवितान्तकैः ।
सलिले क्षीरमासक्तं निष्पिबन्निव सारसः ॥

அத்யாஹம் மார்கணை: ப்ராணா நாதாஸ்யே ஜீவிதாந்தகை: ।
ஸலிலே க்ஷீரமாஸக்தம் நிஷ்பிபந்நிவ ஸாரஸ: ॥ 8

அஹம் - 'நான்,
அத்ய - இப்பொழுதே
ஜீவிதாந்தகை: - ஆயுளை முடிக்கும்
மார்கணை: - பாணங்களால்
ப்ராணாந் - உயிரை,
ஸலிலே - ஜலத்தில்
ஆஸக்தம் - கலந்த
க்ஷீரம் - பாலை
நிஷ்பிபந் - குடிக்கும்
ஸாரஸ: - அன்னப்பறவை
இவ - போல்
ஆதாஸ்யே - வாங்கி விடுகிறேன்.

निहतस्य मया संख्ये शरसंकृत्तमर्मणः ।
सफेनं रुधिरं रक्तं मेदिनी कस्य पास्यति ॥

நிஹதஸ்ய மயா ஸங்க்யே ஶரஸங்க்ருத்த மர்மண: ।
ஸபேநம் ருதிரம் ரக்தம்மேதிநீ கஸ்ய பாஸ்யதி ॥ 9

ஸங்க்யே - 'போரில்
மயா - என்னால்
ஶரஸங்க்ருத்த மர்மண: - பாணங்களால் பிளக்கப்பட்ட மர்மஸ்தானங்களுடையவனாய்,
நிஹதஸ்ய - கொல்லப்பட்ட
கஸ்ய - எவனுடைய
ஸபேநம் - நுரையோடுகூடிய
ரக்தம் - சிவந்த
ருதிரம் - ரத்தத்தை
மேதிநீ - பூமி
பாஸ்யதி - குடிக்கப் போகிறதோ?

कस्य पत्ररथाः कायान्मांसमुत्कृत्य संगताः ।
प्रहृष्टा भक्षयिष्यन्ति निहतस्य मया रणे ॥

கஸ்ய பத்ரரதா: காயான்மாம்ஸ முத்க்ருத்ய ஸங்கதா: ।
ப்ரஹ்ருஷ்டா பக்ஷயிஷ்யந்தி நிஹதஸ்ய மயா ரணே ॥ 10

மயா - 'என்னால்
ரணே நிஹதஸ்ய - போரில் கொல்லப்பட்ட
கஸ்ய - எவனுடைய
காயாத் - உடலினின்று

மாம்ஸம்	- மாமிசத்தை
பத்ரரதா:	- பக்ஷிகள்
ஸங்கதா:	- கூட்டங்கூட்டமாக
உத்க்ருத்ய	- கொத்தி,
ப்ரஹ்ருஷ்டா:	- பரமானந்தமுடையவைகளாய்
பக்ஷயிஷ்யந்தி	- புசிக்கப் போகின்றனவோ?

तं न देवा न गन्धर्वा न पिशाचा न राक्षसाः ।
मयापकृष्टं कृपणं शक्तास्त्रातुमिहाहवे ॥

தம் ந தேவா ந கந்தர்வா ந பிஶாசா ந ராக்ஷஸா: ।
மயாபக்ருஷ்டம் க்ருபணம் ஶக்தாஸ்த்ராதுமிஹாஹவே ॥ 11

மஹாஹவே	- 'பெரும்போரில்
மயா	- என்னால்
அபக்ருஷ்டம்	- இழுக்கப்பட்டு,
க்ருபணம்	- தீனனாய் நிற்கும்
தம்	- அவனை
த்ராதும்	- காப்பாற்ற
தேவா:	- தேவர்கள்
ஶக்தா: ந	- சக்தர்களாகார்கள்;
கந்தர்வா: ந	- கந்தர்வர்களுமாகார்கள்;
பிஶாசா: ந	- பிசாசர்களுமாகார்கள்;
ராக்ஷஸா: ந	- ராக்ஷஸர்களுமாகார்கள்.

उपलभ्य शनैः संज्ञां तं मे शंसितुमर्हसि ।
येन त्वं दुर्विनीतेन वने विक्रम्य निर्जिता ॥

உபலப்ய ஶனை: ஸம்க்ஞாம் தம் மே ஶம்ஸிதுமர்ஹஸி ।
யேந த்வம் துர்விநீதேந வனே விக்ரம்ய நிர்ஜிதா ॥ 12

த்வம்	- 'நீ
துர்விநீதேந	- துஷ்டனான
யேந	- எவனால்
வனே	- காட்டில்
விக்ரம்ய	- பலாத்காரமாய்
நிர்ஜிதா	- அவமானப்படுத்தப்பட்டாயோ,
தம்	- அவனைப் பற்றி
மே	- எனக்கு
ஶனை:	- மெள்ள
ஸம்க்ஞாம்	- தெளிவை,
உபலப்ய	- அடைந்து
ஶம்ஸிதும் அர்ஹஸி	- சொல்லவேண்டும்.'

इति भ्रातुर्वचः श्रुत्वा क्रुद्धस्य च विशेषतः ।
ततः शूर्पणखा वाक्यं सबाष्पमिदमब्रवीत् ॥

இதி ப்ராதுர்வச: ஶ்ருத்வா க்ருத்தஸ்ய ச விஶேஷத: ।
தத: ஶூர்பணகா வாக்யம் ஸபாஷ்பமித மப்ரவீத் ॥ 13

இதி	- மேற்கண்டவாறு
விஶேஷத:	- மிக
க்ருத்தஸ்ய	- சினங்கொண்டிருந்த
ப்ராது:	- தம்பியினது
வச:	- சொல்லை
ஶ்ருத்வா தத:	- கேட்ட பின்னர்,
ஶூர்பணகா	- சூர்ப்பநகை
ஸபாஷ்பம் ச	- கண்ணும் கண்ணீருமாக
இதம்	- பின்வரும்
வாக்யம்	- பதிலை
அப்ரவீத்	- சொன்னாள்.

तरुणौ रूपसम्पन्नौ सुकुमारौ महाबलौ ।
पुण्डरीकविशालाक्षौ चीरकृष्णाजिनाम्बरौ ॥

தருணௌ ரூபஸம்பந்நௌ ஸுகுமாரௌ மஹாபலௌ ।
புண்டரீக விஶாலாக்ஷௌ சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரௌ ॥ 14

தருணௌ	- 'இளமை குன்றாத இருவர்கள்;
ரூப ஸம்பந்நௌ	- வடிவழகு நிறைந்தவர்கள்;
ஸுகுமாரௌ	- மிக மிருதுவான மேனியுடையவர்கள்;
மஹாபலௌ	- நிகரற்ற வலிமையுடையவர்கள்;
புண்டரீக விஶாலாக்ஷௌ	- தாமரைப் பூவிதழ் போன்ற படர்ந்த இரு கண்களுடையவர்கள்;
சீரக்ருஷ்ணா	- மரவுரியையும், மான்தோலையும்
ஜிநாம்பரௌ	அணிந்தவர்கள்.

फलमूलाशनौ दान्तौ तापसौ धर्मचारिणौ ।
पुत्रौ दशरथस्यास्तां भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥

பலமூலாஶநௌ தாந்தௌ தாபஸௌ தர்மசாரிணௌ ।
புத்ரௌ தஶரதஸ்யாஸ்தாம் ப்ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 15

பலமூலாஶநௌ	- பழங்களையும் கிழங்குகளையும் அருந்துமவர்கள்
தாந்தௌ	- சாஸ்திரவசியர்கள்;
தாபஸௌ	- தபஸ்விகள்;
தர்மசாரிணௌ	- தர்மானுஷ்டானமுடையவர்கள்;
தஶரதஸ்ய	- தசரதரது

புத்ரௌ - குமாரர்களும்,
ராமலக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்களென்ற
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களிருவர்களும்,
ஆஸ்தாம் - இங்கு வந்து சேர்ந்திருக்கிறார்கள்.

शरण्यौ सर्वसत्त्वानां श्रेष्ठौ सर्वधनुष्मताम् ॥

ஶரண்யௌ ஸர்வ ஸத்வாநாம் ஶ்ரேஷ்டௌ ஸர்வ தனுஷ்மதாம் ॥
ஸர்வ ஸத்வாநாம் - ஸர்வஜீவராசிகளுக்கும்
ஶரண்யௌ - அபயம் கொடுப்பவர்கள்.
ஸர்வதனுஷ்மதாம் - வில்லாளிகளுக்கெல்லாம்
ஶ்ரேஷ்டௌ - சிரேஷ்டர்கள்.

गन्धर्वराजप्रतिमौ पार्थिवव्यञ्जनान्वितौ ।
देवौ वा मानुषौ वा तौ न तर्कयितुमुत्सहे ॥

கந்தர்வ ராஜ ப்ரதிமௌ பார்திவ வ்யஞ்ஜநாந்விதௌ ।
தேவௌ வா மாநுஷௌ வா தௌ ந தர்கயிது முத்ஸஹே ॥ 17
கந்தர்வ ராஜ ப்ரதிமௌ- 'கந்தர்வ மன்னர்களுக்கு ஒப்பானவர்கள்;
பார்திவ வ்யஞ்ஜநாந்விதௌ - ராஜலக்ஷணங்களமைந்தவர்கள்;
தௌ - அவ்விருவர்களும்,
தேவௌ வா - தேவர்களோ
மாநுஷௌ வா - மானிடர்களோவென்று
தர்கயிதும் - நிச்சயிக்க
உத்ஸஹே ந - நான் முடியாதிருக்கிறேன்.

तरुणी रूपसम्पन्ना सर्वाभरणभूषिता ।
दृष्टा तत्र मया नारी तयोर्मध्ये सुमध्यमा ॥

தருணீ ரூபஸம்பந்நா ஸர்வா பரண பூஷிதா ।
த்ருஷ்டா தத்ர மயா நாரீ தயோர் மத்யே ஸுமத்யமா ॥ 18
தத்ர - 'அவ்விடத்தில்
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
மத்யே - பக்கலில்
தருணீ - யுவதியும்
ரூபஸம்பந்நா - வடிவழகுள்ளவளும்,
ஸர்வாபரண பூஷிதா- எல்லா நகைகளையுமணிந்தவளும்,
ஸுமத்யமா - எல்லாலக்ஷணங்களுமமையப்பெற்றவளுமான
நாரீ - ஓர் பெண்,
மயா - என்னால்
த்ருஷ்டா - பார்க்கப்பட்டாள்.

ताभ्यामुभाभ्यां संभूय प्रमदामधिकृत्य ताम् ।
इमामवस्थां नीताहं यथानाथासती तथा ॥

தாப்யாமுபாப்யாம் ஸம்பூய ப்ரமதாமதிக்ருத்ய தாம் ।
இமாமவஸ்தாம் நீதாஹம் யதாநாதாஸதீ ததா ॥ 19
ஸம்பூய - 'ஒன்று சேர்ந்திருக்கும்
தாப்யாம் - அந்த
உபாப்யாம் - இருவர்களாலும்,
தாம் ப்ரமதாம் - அந்த பெண்ணை
அதிக்ருத்ய - முன்னிட்டு,
அஹம் - நான்
அநாதா - நாதனற்ற
அஸதீ - நெறிநீங்கியவள்
யதாததா - போல,
இமாம் - இந்த
அவஸ்தாம் - நிலமைக்கு
நீதா - கொண்டுவரப்பட்டேன்.

तस्याश्चानृजुवृत्तायास्तयोश्च हतयोरहम् ।
सफेनं पातुमिच्छामि रुधिरं रणमूर्धनि ॥

தஸ்யாஶ்சாந்ருஜுவ்ருத்தாயாஸ் தயோஶ்ச ஹதயோரஹம் ।
ஸபேநம் பாதுமிச்சாமி ருதிரம் ரணமூர்தனி ॥ 20
ரணமூர்தனி - யுத்தமுனையில்
ஹதயோ: - கொல்லப்பட்ட
தயோ: ச - அவ்விருவர்களுடையவும்,
அநுருஜுவ்ருத்தாயா:- துர்நடத்தையுடைய
தஸ்யா: ச - அவளுடையவும்,
ஸபேநம் - நுரையுடன்கூடிய
ருதிரம் - ரத்தத்தை,
அஹம் - நான்
பாதும் இச்சாமி - பருக விரும்புகிறேன்.

एष मे प्रथमः कामः कृतस्तात त्वया भवेत् ।
तस्यास्तयोश्च रुधिरं पिबेयमहमाहवे ॥

ஏஷ மே ப்ரதம: காம: க்ருதஸ்தாத த்வயா பவேத் ।
தஸ்யாஸ்தயோஶ்ச ருதிரம் பிபேயமஹமாஹவே ॥ 21
தாத - தம்பீ!
மே - எனது
ஏஷ: - இந்த
ப்ரதம: காம: - முதல் மனோரதம்
த்வயா - உன்னால்

க்ருத: பவேத் - முடிவுற்றதாகில்,
அஹம் - நான்
ஆஹவே ச - போரிலேயே
தயோ: - அவ்விருவர்களுடையவும்,
தஸ்யா: - அவளுடையவும்
ருதிரம் - ரத்தத்தை
பிபேயம் - பருகுவேன்.

इति तस्यां ब्रुवाणायां चतुर्दश महाबलान् ।
व्यादिदेश खरः क्रुद्धो राक्षसानन्तकोपमान् ॥

இதி தஸ்யாம் ப்ருவாணாயாம் சதுர்தஶ மஹாபலான் ।
வ்யாதிதேஶ கர: க்ருத்தோ ராக்ஷஸாநந்தகோபமான் ॥ 22

இதி - மேற்கண்டவாறு
தஸ்யாம் - அவள்
ப்ருவாணாயாம் - சொல்லுகையில்
கர: - கரன்
க்ருத்த: - சினமுற்று
அந்தகோபமான் - யமனையொத்த
மஹாபலான் - மகாபலசாலிகளான
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ராக்ஷஸாந் - அரக்கர்களை
வ்யாதிதேஶ - பின்வருமாறு கட்டளையிட்டான்.

मानुषौ शस्त्रसंपन्नौ चीरकृष्णाजिनाम्बरौ ।
प्रविष्टौ दण्डकारण्यं घोरं प्रमदया सह ॥

மாநுஷௌ ஶஸ்த்ர ஸம்பந்நௌ சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரௌ ।
ப்ரவிஷ்டௌ தண்டகாரண்யம் கோரம் ப்ரமதயா ஸஹ ॥ 23

ஶஸ்த்ர ஸம்பந்நௌ - ஆயுதபாணிகளும்,
சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரௌ - மரவுரியும், மான்தோலுமுடுத்தவர்களுமான
மாநுஷௌ - மானிடர்கள்,
ப்ரமதயா ஸஹ - ஓர் ஸ்திரீயுடன் கூட
கோரம் - பயங்கரமான
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தில்
ப்ரவிஷ்டௌ - வந்திருக்கின்றனர்.

तौ हत्वा तां च दुर्वृत्तामुपावर्तितुमर्हथ ।
इयं च रुधिरं तेषां भगिनी मम पास्यति ॥

தௌ ஹத்வா தாம் ச துர்வ்ருத்தாமுபாவர்திதுமர்ஹத ।
இயம் ச ருதிரம் தேஷாம் பகிநீ மம பாஸ்யதி ॥ 24

தௌ - அவ்விருவர்களையும்,
துர்வ்ருத்தாம் - துஷ்டையாகிய
தாம் ச - அவளையும்
ஹத்வா - கொன்றுவிட்டு,
உபாவர்திதும் அர்ஹத - நீங்கள் திரும்பிவர வேண்டும்.
மம - எனது
பகிநீ இயம் ச - தமக்கையாகிய இவள்
தேஷாம் - அவர்களது
ருதிரம் - ரத்தத்தை
பாஸ்யதி - குடிப்பாள்.

मनोरथोऽयमिष्टोऽस्या भगिन्या मम राक्षसाः ।
शीघ्रं संपाद्यतां गत्वा तौ प्रमथ्य स्वतेजसा ॥

மநோரதோ ஽யமிஷ்டோ ஽ஸ்யா பகிந்யா மம ராக்ஷஸா: ।
ஶீக்ரம் ஸம்பாத்யதாம் கத்வா தௌ ப்ரமத்ய ஸ்வதேஜஸா ॥ 25

ராக்ஷஸா: - 'ராக்ஷஸர்களே!
மம - எனது
பகிந்யா: - தமக்கையாகிய
அஸ்யா: - இவளுடைய
அயம் - இந்த
இஷ்ட: - அதிப்பிரியமாயிருக்கின்ற
மநோரத: - மனோரதமானது,
கத்வா - சென்று,
தௌ - அவர்களை,
ஸ்வதேஜஸா - உங்கள் பராக்கிரமத்தால்
ப்ரமத்ய - கொன்று
ஶீக்ரம் - விரைவில்
ஸம்பாத்யதாம் - நிறைவேற்றப்படட்டும்.

युष्माभिर्निहतौ दृष्ट्वा तावुभौ भ्रातरौ रणे ।
इयं प्रहृष्टा मुदिता रुधिरं युधि पास्यति ॥

யுஷ்மாபிர் நிஹதௌ த்ருஷ்ட்வா தாவுபௌ ப்ராதரௌ ரணே ।
இயம் ப்ரஹ்ருஷ்டா முதிதா ருதிரம் யுதி பாஸ்யதி ॥ 26

ரணே - போரில்
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களாகிய
தௌ உபௌ - அவ்விருவர்களையும்,
யுஷ்மாபி: - உங்களால்
நிஹதௌ - கொல்லப்பட்டவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து,
இயம் - இவள்
முதிதா - உடல் பூரித்து
ப்ரஹ்ருஷ்டா - உள்ளம் பூரித்து

யுதி - போர்க்களத்தில்
ருதிரம் - ரத்தத்தை
பாஸ்யதி - குடிப்பாள்.

इति प्रतिसमादिष्टा राक्षसास्ते चतुर्दश ।
तत्र जग्मुस्तया सार्धं घना वातेरिता यथा ॥

இதி ப்ரதிஸமாதிஷ்டா ராக்ஷஸாஸ்தே சதுர்தஶ।
தத்ர ஜக்முஸ்தயா ஸார்தம் கநா வாதேரிதா யதா ॥ 27

இதி - இவ்வாறு
ப்ரதிஸமாதிஷ்டா: - இவ்விஷயத்திலாக்கினை பெற்ற
தே - அந்த
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்களும்
வாதேரிதா: - காற்றால் ஓட்டப்பட்ட
கநா: யதா - மேகங்கள்போல்
தயா ஸார்தம் - அவளோடுகூடவே
தத்ர - அவ்விடத்திற்கு
ஜக்மு: - போனார்கள்.

ततस्तु ते तं समुदग्रतेजसं तथा सुतीक्ष्णप्रदराश्च राक्षसाः ।
दुरासदं धर्षयितुं न चाशकन् वनद्विपा दीप्तमिवाग्निमुत्थितम् ॥

ததஸ்து தே தம் ஸமுதக்ர தேஜஸம்
ததா ஸுதீக்ஷ்ணப்ரதராச ராக்ஷஸா:।
துராஸதம் தர்ஷயிதும் ந சாஶகந்
வநத்விபா தீப்த மிவாக்நி முத்திதம் ॥ 28

தே - அந்த
ஸுதீக்ஷ்ண ப்ரதரா: - கூர்மையான ஆயுதங்களுடைய
ராக்ஷஸா: து - அரக்கர்களும்,
துராஸதம் ச - அணுகமுடியாத
ஸமுதக்ர தேஜஸம் - மகா தேஜஸ்ஸுடன் விளங்கும்
தம் - அவரை
வநத்விபா: - காட்டு யானைகள்
உத்திதம் - வளர்ந்து
தீப்தம் - கொழுந்துவிட்டெரியும்
அக்நிம் - காட்டுத்தீயை
இவ ததா - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே,
தத: - அப்பொழுது
தர்ஷயிதும் ந - போருக்கழைக்கவும்
அஶகந் ந - முடியாதிருந்தனர்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே கரக்ரோதோ நாம ஏகோநவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

விம்ஶ: ஸர்க: - 20

ततः शूर्पणखा घोरा राघवाश्रममागता ।
रक्षसामाचचक्षे तौ भ्रातरौ सह सीतया ॥

தத: ஶூர்பணகா கோரா ராகவாஶ்ரமமாகதா।
ரக்ஷஸாமாசசக்ஷே தௌ ப்ராதரௌ ஸஹ ஸீதயா ॥ 1

தத: - அப்பொழுது,
கோரா - கொடியவளாகிய
ஶூர்பணகா - சூர்ப்பநகை,
ராகவாஶ்ரமம் - ஸ்ரீராமரது ஆச்ரமத்தை
ஆகதா - அடைந்து
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
தௌ ப்ராதரௌ - அந்த சகோதரர்கள் இருவரையும்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுக்கு
ஆசசக்ஷே - தெரிவித்தனள்.

ते रामं पर्णशालायामुपविष्टं महाबलम् ।
ददृशुः सीतया सार्धं वैदेह्या लक्ष्मणेन च ॥

தே ராமம் பர்ணஶாலாயாமுபவிஷ்டம் மஹாபலம்।
தத்ருஶு: ஸீதயா ஸார்தம் வைதேஹ்யா லக்ஷ்மணேன ச ॥ 2

தே - அவர்கள்
பர்ணஶாலாயாம் - பர்ணசாலையில்
மஹாபலம் - மகாபலசாலியாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை,
வைதேஹ்யா - விதேஹ தேசத்தைச் சேர்ந்த
ஸீதயா - ஸீதாபிராட்டியாரோடும்
லக்ஷ்மணேன ச - லக்ஷ்மணரோடும்
ஸார்தம் - கூட
உபவிஷ்டம் - உட்கார்ந்திருக்கின்றவராய்
தத்ருஶு: - கவனித்தார்கள்.

तान्दृष्ट्वा राघवः श्रीमानागतांस्तां च राक्षसीम् ।
अब्रवीद्भ्रातरं रामो लक्ष्मणं दीप्ततेजसम् ॥

தான் த்ருஷ்ட்வா ராகவ: ஸ்ரீமாநாகதாம்ஸ்தாம் ச ராக்ஷஸீம்।
அப்ரவீத் ப்ராதரம் ராமோ லக்ஷ்மணம் தீப்ததேஜஸம் ॥ 3

ஸ்ரீமாந் - ஸ்ரீமானும்,
ராகவ: - ரகுகுலத்தவருமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தான் - அவர்களையும்

ஆகதாம் - திரும்பிவந்திருந்த
தாம் - அந்த
ராக்ஷஸீம் ச - அரக்கியையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
தீப்த தேஜஸம் . - மஹாதேஜஸ்வியும்,
ப்ராதரம் - தம்பியுமான
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

मुहूर्तं भव सौमित्रे सीतायाः प्रत्यनन्तरः ।
इमानस्या वधिष्यामि पदवीमागतानिह ॥

முஹூர்தம் பவ ஸௌமித்ரே ஸீதாயா: ப்ரத்யநந்தர: ।
இமாநஸ்யா வதிஷ்யாமி பதவீமாகதாநிஹ ॥ 4

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மண!
ஸீதாயா: - ஸீதைக்கு
ப்ரத்ய நந்தர: - பக்கலிலிருந்து கார்த்துக்கொண்டிருப்பவனாக
முஹூர்தம் - ஒரு க்ஷணம்
பவ - நீயிரு.
அஸ்யா: - இவளை
பதவீம் ஆகதான் - பின்பற்றி வந்திருக்கும்
இமாந் - இவர்களை
இஹ - இப்பொழுது
வதிஷ்யாமி - நான் கொன்று விடுகிறேன்.

वाक्यमेततः श्रुत्वा रामस्य विदितात्मनः ।
तथेति लक्ष्मणो वाक्यं रामस्य प्रत्यपूजयत् ॥

வாக்யமேதத் தத: ஶ்ருத்வா ராமஸ்ய விதிதாத்மன: ।
ததேதி லக்ஷ்மணோ வாக்யம் ராமஸ்ய ப்ரத்யபூஜயத் ॥ 5

தத: - அப்பொழுது
விதிதாத்மன: - மனோபாவங்களை நன்குணர்ந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - சொல்லை
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஶ்ருத்வா - சிரமேற்கொண்டு,
ததா இதி - அங்ஙனமே செய்கின்றேனென்று
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வாக்யம் - நியமத்தை
ப்ரத்யபூஜயத் - கௌரவித்தார்.

राघवोऽपि महच्चापं चामीकरविभूषितम् ।
चकार सज्यं धर्मात्मा तानि रक्षांसि चाब्रवीत् ॥

ராகவோऽபி மஹச்சாபம் சாமீகர விபூஷிதம் ।
சகார ஸஜ்யம் தர்மாத்மா தானி ரக்ஷாம்ஸி சாப்ரவீத் ॥ 6

தர்மாத்மா - தருமாத்மாவாகும்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
சாமீகர விபூஷிதம் - தங்கத்தால் அலங்கரிக்கப்பட்ட
மஹத் - சிறந்த
சாபம் - வில்லை
ஸஜ்யம் சகார - நாணேற்றிக்கொண்டார்.
அபி ச - அதன்மேல்
தானி - அந்த
ரக்ஷம்ஸி - அரக்கர்களைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

पुत्रौ दशरथस्यावां भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।
प्रविष्टौ सीतया सार्धं दुश्चरं दण्डकावनम् ॥

புத்ரௌ தஶரதஸ்யாவாம் ப்ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।
ப்ரவிஷ்டௌ ஸீதயா ஸார்தம் துஶ்சரம் தண்டகாவனம் ॥ 7

ஆவாம் - நாங்களிருவரும்
தஶரதஸ்ய - தசரத சக்கிரவர்த்தியாரது
புத்ரௌ - குமாரர்கள்;
ப்ராதரௌ - சகோதரர்கள்;
ராம்லக்ஷ்மணௌ - ராமன், லக்ஷ்மணன் எனப்படுபவர்கள்.
ஸீதயா - ஸீதையோடு
ஸார்தம் - கூட
துஶ்சரம் - சஞ்சாரமற்ற
தண்டகாவனம் - தண்டகாவனத்திற்கு
ப்ரவிஷ்டௌ - வந்திருக்கிறோம்.

फलमूलाशनौ दान्तौ तापसौ धर्मचारिणौ ।
वसन्तौ दण्डकारण्ये किमर्थमुपहिंसथ ॥

பலமூலாஶனௌ தாந்தௌ தாபஸௌ தர்மசாரிணௌ ।
வஸந்தௌ தண்டகாரண்யே கிமர்தமுபஹிம்ஸத ॥ 8

தண்டகாரண்யே - 'தண்டகாரண்யத்தில்
பலமூலாஶனௌ - பழங்களையும், கிழங்குகளையும், புஜித்துக்கொண்டு
தாந்தௌ - ஜிதேந்திரியர்களாய்,

தர்மசாரிணௌ - தருமநெறி தவறாதவர்களாய்,
தாபஸௌ - தபஸ்விகளாய்,
வஸந்தௌ - வசித்துக்கொண்டிருக்குமெங்களை
கிமர்தம் - ஏன்
உபஹிம்ஸத - நீங்கள் இம்சிக்கின்றீர்கள்.

युष्मान् पापात्मकान् हन्तुं विप्रकारान् महाहवे ।
ऋषीणां तु नियोगेन प्राप्तोऽहं सशरायुधः ॥

யுஷ்மான் பாபாத்மகான் ஹந்தும் விப்ரகாரான் மஹாஹவே ।
ருஷீணாம் து நியோகேந ப்ராப்தோऽஹம் ஸஶராயுத: ॥ 9

அஹம் - 'நான்,
ருஷீணாம் - ரிஷிகளுடைய
நியோகேந து - ஆக்கினையின் பேரிலேயே
பாபாத்மகான் - பாபாத்மாக்களாய்
விப்ரகாரான் - பிறருக்குத் தீங்கு விளைவிக்கும்
யுஷ்மான் - உங்களை
மஹாஹவே - போரில்
ஹந்தும் - கொல்ல,
ஸஶராயுத: - பாணங்களையுமாயுதங்களையும் கையிற்கொண்டு
ப்ராப்த: - இங்கு வந்திருக்கின்றேன்.

तिष्ठतैवात्र संतुष्टा नोपावर्तितुमर्हथ ।
यदि प्राणैरिहार्थो वो निवर्तध्वं निशाचराः ॥

திஷ்டதைவாத்ர ஸந்துஷ்டா நோபாவர்திது மர்ஹத ।
யதி ப்ராணைரிஹார்தோ வா நிவர்தத்வம் நிஶாசரா: ॥ 10

நிஶாசரா: - 'ராக்ஷஸர்களே!
அத்ர ஏவ - இங்கேயே
ஸந்துஷ்டா: - மனச்சோர்வின்றி
திஷ்டத - நில்லுங்கள்.
உபாவர்திதும் - திரும்பியோட
அர்ஹதந - கூடாது.
இஹ அர்த்த: - இவ்விஷயத்தில் பயன்
ப்ராணை: - உயிருடன்
யதி வா - தேவையெனில்
நிவர்தத்வம் - ஓடிவிடுங்கள்.'

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राक्षसास्ते चतुर्दश ।
ऊचुर्वाचं सुसंक्रुद्धा ब्रह्मघ्नाः शूलपाणयः ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா ராக்ஷஸாஸ்தே சதுர்தஶ ।
ஊசுர்வாசம் ஸுஸங்க்ருத்தா ப்ரஹ்மக்நா: ஶூலபாணய: ॥ 11

संरक्तनयना घोरा रामं रक्तान्तलोचनम् ।
परुषं मधुराभाषं हृष्टा दृष्टपराक्रमम् ॥

ஸம்ரக்தநயனா கோரா ராமம் ரக்தாந்த லோசனம் ।
பருஷம் மதுராபாஷம் ஹ்ருஷ்டா த்ருஷ்ட பராக்ரமம் ॥ 12

தே - அந்த
சதுர்தஶ - பதினான்கவர்களும்,
கோரா: - கொடியவர்களும்
ஸம்ரக்த நயநா: - சிவந்த கண்களுற்றவர்களும்,
ப்ரஹ்மக்நா: - பிராம்மணர்களை கொலை புரிபவர்களுமான
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
தஸ்ய - அவருடைய
தத் வசனம் - அம்மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸுஸம்க்ருத்தா: - மிகச்சினங்கொண்டு
ஶூலபாணய: - சூலங்களைக் கையிற்ப்பிடித்து
ரக்தாந்த லோசனம் - செவ்வரியோடிய கண்களுற்றவரும்,
த்ருஷ்ட பராக்ரமம் - தன் பராக்கிரமமறிந்து
மதுராபாஷம் - நல்வார்த்தை கூறிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
வாசம் - பின்வருஞ் சொல்லை
ஹ்ருஷ்டா: - மிகக் களிப்புற்றவர்களாய்
பருஷம் - கடுமையாய்
ஊசு: - சொன்னார்கள்.

क्रोधमुत्पाद्य नो भर्तुः खरस्य सुमहात्मनः ।
त्वमेव हास्यसे प्राणानद्यास्माभिर्हतो युधि ॥

க்ரோதமுத்பாத்ய நோ பர்து: கரஸ்ய ஸுமஹாத்மன: ।
த்வமேவ ஹாஸ்யஸே ப்ராணாநத்யாஸ்மாபிர் ஹதோ யுதி ॥ 13

ந: - எங்களது,
ஸுமஹாத்மன: - மகாத்மாவான
பர்து: - எஜமானனாகிய
கரஸ்ய - கரனுக்கு
க்ரோதம் - கோபத்தை
உத்பாத்ய - விளைவித்து
த்வம் ஏவ - நீதான்
யுதி - போரில்
அத்ய - இப்பொழுது
அஸ்மாபி: - எங்களால்
ஹத: - வதைக்கப்பட்டு
ப்ராணாந் - உயிரை
ஹாஸ்யஸே - இழக்கப் போகின்றாய்.

का हि ते शक्तिरेकस्य बहूनां रणमूर्धनि ।
अस्माकमग्रतः स्थातुं किं पुनर्योद्धुमाहवे ॥

கா ஹி தே ஶக்தி ரேகஸ்ய பஹூநாம் ரணமூர்தநி ।
அஸ்மாகமக்ரத: ஸ்தாதும் கிம் புனர்யோத்துமாஹவே॥ 14

ஏகஸ்ய - தனியனான
தே - உனக்கு
ரணமூர்தநி - போர்முனையில்
பஹூநாம் - பலரான
அஸ்மாகம் - எங்களது
அக்ரத: - முன்னிலையில்
ஸ்தாதும் ஹி - நிற்கவும்
கா ஶக்தி: - திறமையேது.
ஆஹவே - போரில்
யோத்தும் - போர்புரிய
கிம் புன: - சொல்லவும் வேண்டுமோ?

एहि बाहुप्रयुक्तैर्नः परिघैः शूलपट्टिशैः ।
प्राणांस्त्यक्ष्यसि वीर्यं च धनुश्च करपीडितम् ॥

ஏஹி பாஹுப்ரமுக்தைர் ந: பரிகை: ஶூல பட்டிஶை: ।
ப்ராணான் த்யக்ஷ்யஸி வீர்யம் ச தநுஶ்ச கரபீடிதம் ॥ 15

ந: - 'எங்களது
பாஹு விமுக்தை: - கைகளினின்று விடுபடும்
பரிகை: - கதைகளாலும்,
ஏபி: - இந்த
ஶூல பட்டிஶை: - சூலங்களாலும், கத்திகளாலும்,

கரபீடிதம் - கையிற்பிடித்துள்ள
தநு: ச - வில்லையும்,
வீர்யம் - பெருமையையும்,
ப்ராணான் ச - உயிரையும்
த்யக்ஷ்யஸி - இழக்கப் போகின்றாய்.

इत्येवमुक्त्वा संरब्धा राक्षसास्ते चतुर्दश ।
चिक्षिपुस्तानि शूलानि राघवं प्रति दुर्जयम् ॥

இத்யேவ முக்த்வா ஸம்க்ருத்தா ராக்ஷஸாஸ்தே சதுர்தஶ ।
சிக்ஷிபுஸ்தாநி ஶூலானி ராகவம் ப்ரதி துர்ஜயம் ॥ 16

தே - அந்த
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்களும்
இதி ஏவம் - இவ்வாறாய்
உக்த்வா - சொல்லி,
ஸம்ரப்தா: - கோபாவேசம் கொண்டவர்களாய்
தாநி - அந்த
ஶூலாநி - சூலங்களை
துர்ஜயம் - ஒருவராலும் வெல்ல முடியாத
ராகவம் ப்ரதி - ஸ்ரீராமர்மீது
சிக்ஷிபு: - எறிந்தார்கள்.

तानि शूलानि काकुत्स्थः समस्तानि चतुर्दश ।
तावद्भिरेव चिच्छेद शरैः काञ्चनभूषणैः ॥

தானி ஶூலாநி காகுத்ஸ்த: ஸமஸ்தாநி சதுர்தஶ ।
தாவத்பிரேவ சிச்சேத ஶரை: காஞ்சந பூஷணை: ॥

காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்,
தானி - அந்த
ஸமஸ்தாநி - ஒன்றாய்க் கூடிய
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஶூலானி - சூலங்களையும்,
தாவத்பி: ஏவ - அதே சங்கியையுள்ள
காஞ்சன பூஷிதை: - பொன்னால் அலங்கரிக்கப்பெற்ற
ஶரை: - பாணங்களால்
சிச்சேத - துண்டித்தெறிந்தார்.

ततः पश्चान्महातेजा नाराचान् सूर्यसंनिभान् ।
जग्राह परमक्रुद्धश्चतुर्दश शिलाशितान् ॥

தத: பஶ்சான் மஹாதேஜா நாராசான் ஸூர்யஸந்நிபான் ।
ஜக்ராஹ பரம க்ருத்தஶ் சதுர்தஶ ஶிலா ஶிதான் ॥

தத: பஶ்சாத் - அதன்மேல்
மஹாதேஜா: - மகாதேஜஸ்வியாகும் அவர்,
பரம க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவராய்
ஶிலாஶிதான் - கல்லில் தீட்டப்பெற்று
ஸூர்ய ஸந்நிபான் - சூரியனை நிகர்த்த
சதுர்தஶ - பதினான்கு
நாராசான் - நாராசமெனும் பாணங்களை
ஜக்ராஹ - எடுத்தார்.

गृहीत्वा धनुरायम्य लक्ष्यानुद्दिश्य राक्षसान् ।
मुमोच राघवो बाणान् वज्रानिव शतक्रतुः ॥

க்ருஹீத்வா தநுராயம்ய லக்ஷ்யாநுத்திஶ்ய ராக்ஷஸான் ।
முமோச ராகவோ பாணான் வஜ்ராநிவ ஶதக்ரது: ॥

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
தநு: க்ருஹீத்வா - தனுஸ்ஸை எடுத்து,
ஆயம்ய - இழுத்து,
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
லக்ஷ்யாந் உத்திஶ்ய - குறியாய்க்கொண்டு,
ஶதக்ரது: - இந்திரன்
வஜ்ராந் - வஜ்ஜிராயுதங்களை
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
பாணான் - பாணங்களை
முமோச - விடுத்தார்.

रुक्मपुङ्खाश्च विशिखा दीप्ता हेमविभूषिताः ।

ருக்ம புங்காஶ்ச விஶிகா தீப்தா ஹேமவிபூஷிதா: ॥

ते भित्त्वा रक्षसां वेगाद्वक्षांसि रुधिराप्लुताः ।
विनिष्पेतुस्तदा भूमौ न्यमज्जन्ताशनिस्वनाः ॥

தே பித்வா ரக்ஷஸாம் வேகாத் வக்ஷாம்ஸி ருதிராப்லுதா: ।
விநிஷ்பேதுஸ்ததா பூமௌ ந்யமஞ்ஜந்த அஶநிஸ்வனா: ॥

தே - அந்த
ருக்ம புங்கா: - தங்கக்கட்டுள்ளவைகளும்,
ஹேமபூஷணா: - தங்கமிழைக்கப் பெற்றவைகளும்,
ப்ரதீப்தா: ச - ஜ்வலித்துக் கொண்டிருப்பவைகளுமான
விஶிகா: - பாணங்கள்
வேகாத் - வலிமையால்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
வக்ஷாம்ஸி - மார்புகளை

பித்வா - பிளந்துகொண்டு
ருதிராப்லுதா: - ரத்தத்தில் தோய்ந்தவைகளாய்
விநிஷ்பேது: - வெளிவந்தன.
ததா - அப்பொழுது
அஶநிஸ்வனா: - இடிமுழக்கம் கொண்டவைகளாய் அவைகள்
பூமௌ - பூமிக்குள்
ந்யமஞ்ஜந்த - புதைந்துபோயின.

तैर्भिन्नहृदया भूमौ छिन्नमूला इव द्रुमाः ।
निपेतुश्शोणितस्नाता विकृता विगतासवः ॥

தை பிந்ந ஹ்ருதயா பூமௌ சின்னமூலா இவ த்ருமா: ।
நிபேது: ஶோணிதார் த்ராங்கா விக்ருதா விகதாஸவ: ॥

தை: - அவைகளால்
சின்னமூலா: - வேரறுக்கப்பட்ட
த்ருமா: இவ - விருக்ஷங்கள்போல்
பிந்ந ஹ்ருதயா: - மார்புகள் பிளவுண்டு
ஶோணிதஸ்நதா: - ரத்தத்தில் மூழ்கி
விக்ருதா: - விகாரமுற்று
விகதாஸவ: - பிராணனை இழந்து
பூமௌ - பூமியில்
நிபேது: - விழுந்தார்கள்.

तान् दृष्ट्वा पतितान् भूमौ राक्षसी क्रोधमूर्छिता ।
परित्रस्ता पुनस्तत्र व्यसृजद्भैरवस्वनान् ॥

தான் த்ருஷ்ட்வா பதிதான் பூமௌ ராக்ஷஸீ க்ரோதமூர்ச்சிதா ।
பரித்ரஸ்தா புனஸ்தத்ர வ்யஸ்ருஜத் பைரவஸ்வநாந் ॥

க்ரோத மூர்ச்சிதா - கோபாவேசங்கொண்டிருந்த
ராக்ஷஸீ - அரக்கி, (சூர்ப்பநகை)
தான் - அவர்களை
பூமௌ - தரையில்
பதிதான் - விழுந்துகிடக்கின்றவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
புன: - அதனால்
தத்ர - அவர் விஷயத்தில்
பரித்ரஸ்தா - உள்ளம் நடுங்கியவளாய்
பைரவஸ்வநாத் - பலவித பயங்கர ஒலிகள்
வ்யஸ்ருஜத் - வெளியிட்டாள்.

सा नदन्ती महानादं जवाच्छूर्पणखा पुनः ।

ஸா நதந்தீ மஹாநாதம் ஜவாச் சூர்பணகா புன: ।

ஸா - அந்த
ஶூர்பணகா - சூர்ப்பநகை
ஜவாத் - கொடுமையால்
புன: - ஓயாமல்
மஹாநாதம் - பெருஞ்சத்தத்தை
நதந்தீ - இட்டாள்.

उपगम्य खरं सा तु किञ्चित् संशुष्कशोणिता ॥
पपात पुनरेवार्ता सनिर्यासेव वल्लरी ।

உபகம்ய கரம் ஸா து கிஞ்சித் ஸம்ஶுஷ்க ஶோணிதா ॥ 25
பபாத புனரேவார்தா ஸநிர்யாஸேவ வல்லரி ।

ஸா - அவள்,
து - இப்பொழுது
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
ஸம்ஶுஷ்க ஶோணிதா- உலர்ந்த ரத்தமுடையவளாய்
புன: ஏவ - மீளவும்
கரம் - கரனை
உபகம்ய - கிட்டி,
ஆர்தா - மனம் நொந்து
ஸநிர்யாஸா - கோந்துடனிருக்கும்
வல்லரீ இவ - குத்துச்செடிபோல்
பபாத - விழுந்தாள்.

भ्रातुः समीपे शोकार्ता ससर्ज निनदं मुहुः ।
भूमौ शयाना दुःखार्ता लब्धसंज्ञा चिरात्पुनः ॥
सस्वरं मुमुचे बाष्पं विषण्णवदना तदा ॥

ப்ராது: ஸமீபே ஶோகார்தா ஸஸர்ஜ நிநதம் முஹு: ॥
பூமௌ ஶயானா துக்கார்தா லப்த ஸம்க்ஞா சிராத்புன: ॥
ஸஸ்வரம் முமுசே பாஷ்பம் விஷண்ணவதநா ததா ॥ 26

ஶோகார்தா - துயரத்தால் மனம் நொந்த அவள்,
ப்ராது: - தம்பியினது
ஸமீபே - முன்னிலையில்
முஹு: - அடிக்கடி
நிநதம் - பெரும் சப்தத்தை
ஸஸர்ஜ - இட்டனள்.
துக்கார்த்தா - கஷ்டத்தால் பீடிக்கப்பட்டவளாய் அவள்,
பூமௌ - தரையில்
ஶயானா - விழுந்தவளாய்

சிராத் - வெகுநேரஞ்சென்று
புன: - மீளவும்
லப்த ஸம்க்ஞா - சுயநினைவெய்தி
ததா - அப்பொழுது
விஷண்ண வதனா - வாடிய முகத்தினளாய்
ஸஸ்வரம் - உரத்த குரலிட்டு
பாஷ்பம் - கண்ணீரை
முமுசே - பெருக்கினாள்

निपातितान् प्रेक्ष्य रणे तु राक्षसान् प्रधाविता शूर्पणखा पुनस्ततः ।
वधं च तेषां निखिलेन रक्षसां शशंस सर्वं भगिनी खरस्य सा ॥

நிபாதிதான ப்ரேக்ஷ்ய ரணே து ராக்ஷஸான
ப்ரதாவிதா ஶூர்பணகா புனஸ் தத: ।
வதம் ச தேஷாம் நிகிலேன ரக்ஷஸாம்
ஶஶம்ஸ ஸர்வம் பகிநீ கரஸ்ய ஸா ॥ 27

கரஸ்ய - கரனது
பகிநீ ஸா - அந்த தமக்கையாகிய
ஶூர்பணகா - சூர்ப்பநகை,
ரணே - போரில்
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
நிபாதிதான் - வீழ்த்தப்பட்டவர்களாய்
ப்ரேக்ஷ்ய - கண்டு,
து - அதன்பின்னர்
தத: - அவ்விடத்தினின்று
புன: - மீளவும்
ப்ரதாவிதா - ஓடிவந்து
தேஷாம் - அந்த
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
வதம் - வதையை
நிகிலேன - ஒன்றுவிடாமல்
ஸர்வம் ச - எல்லாவற்றையும்
ஶஶம்ஸ - பின்வருமாறு தெரிவித்தாள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
சதுர்தஶ ரக்ஷோவதோ நாம விம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகவிம்ஸ: ஸர்க: - 21

स पुनः पतितां दृष्ट्वा क्रोधाच्छूर्पणखां खरः ।
उवाच व्यक्तया वाचा तामनर्थार्थमागताम् ॥

ஸ புன: பதிதாம் த்ருஷ்ட்வா க்ரோதாச் சூர்பணகாம் கர: ।
உவாச வ்யக்தயா வாசா தாமநர்தார்த மாகதாம் ॥ 1

ஸ: - அந்த
கர: - கரன்
அநர்தார்தம் - விஷயம் விளங்காத நிலையில்
புன: - இருந்துகொண்டு
பதிதாம் - மீளவும்
ஆகதாம் - கீழே விழுந்து கிடக்கும்
தாம் - அந்த
சூர்பணகாம் - சூர்ப்பநகையை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
வ்யக்தயா - வியக்தமான
வாசா - சொல்கொண்டு
உவாச - பின்வருமாறு வினாவினாள்.

मया त्विदानीं शूरास्ते राक्षसा रुधिराशनाः ।
त्वत्प्रियार्थं विनिर्दिष्टाः किमर्थं रुद्यते पुनः ॥

மயா த்விதாநீம் ஶூராஸ்தே ராக்ஷஸா ருதிராஶநா: ।
த்வத்ப்ரியார்தம் விநிர்திஷ்டா: கிமர்தம் ருத்யதே புன: ॥ 2

தே - 'அந்த
ருதிராஶநா: - ரத்தத்தையுணவாய்க்கொள்ளும்
ராக்ஷஸா: - ராக்ஷஸ
ஶூரா: - வீரர்கள்,
த்வத் ப்ரியார்தம் து - உன் விருப்பத்திற்கிணங்கவே
மயா - என்னால்
விநிர்திஷ்டா: - அனுப்பப்பட்டார்கள்.
புன: - இன்னும்,
இதாநீம் - இப்பொழுது
கிமர்தம் - எதற்காக
ருத்யதே - அழப்படுகிறது?

भक्ताश्चैवानुरक्ताश्च हिताश्च मम नित्यशः ।
हन्यमाना न हन्यन्ते न न कुर्युर्वचो मम ॥

பக்தாஶ்சைவாநு ரக்தாஶ்ச ஹிதாஶ்ச மம நித்யஶ: ।
ஹன்யமானா: ஹன்யந்தே ந ந குர்யுர்வசோ மம ॥ 3

மம ஏவ - எனக்கே
நித்யஶ: - எப்பொழுதும்
ஹிதா: ச - நன்மையே புரிபவர்களாய்
அநுரக்தா: ச - விச்வாஸமுள்ளவர்களும்,
பக்தா: ச - பக்தியுடையவர்களுமான அவர்கள்,
ஹன்யமானா: - பிறரால் வதைக்கப்படுபவர்களாய்
ஹன்யந்தே ந - கொல்லப்படார்கள்.
மம - எனது
வச: - ஆக்கினையை
ந ந குர்யு: - செய்யார்களென்பதுமில்லை.

किमेतच्छ्रोतुमिच्छामि कारणं यत्कृते पुनः ।
हा नाथेति विनर्दन्ती सर्पवल्लुठसि क्षितौ ॥

கிமேதத் ஶ்ரோது மிச்சாமி காரணம் யத்க்ருதே புன: ।
ஹா நாதேதி விநர்தந்தீ ஸர்பவல்லுடஸி க்ஷிதௌ ॥ 4

ஹா நாத - 'ஐயோ, அப்பா!'
இதி - என்று
விநர்தந்தீ - பெருங்கூக்குரலிட்டு
க்ஷிதௌ - தரையில்
யத் க்ருதே - எதற்காக
ஸர்பவத் - பாம்புபோல்
வேஷ்டஸே - நீ புரளுகின்றனையோ,
ஏதத் - இந்த
காரணம் - காரணம்
கிம் புன: - இன்னதென்பதை
ஶ்ரோதும் - அறிய
இச்சாமி - நான் விரும்புகிறேன்.

अनाथवद्विलपसि किं नु नाथे मयि संस्थिते ।
उत्तिष्ठोत्तिष्ठ मामेवं वैक्लव्यं त्यज्यतामिह ॥

அநாதவத்விலபஸி கிம் நு நாதே மயி ஸம்ஸ்திதே ।
உத்திஷ்டோத்திஷ்ட மா மேவம் வைக்லவ்யம் த்யஜ்யதாமிஹ ॥ 5

மயி - நான்
நாதே - ரக்ஷகனாய்
ஸ்திதே - இருக்கையில்
கிம் நு - ஏனோ,
அநாதவத் - அனாதைபோல்

விலபஸி - நீ புலம்புகின்றனை;
உத்திஷ்ட - எழுந்திரு;
உத்திஷ்ட - எழுந்திரு;
ஏவம் - இப்படிப்பட்டதாகிய
வைக்லவ்யம் - கலவரமானது
இஹ - இப்பொழுது
மாம் - என்னிடத்தில்
த்யஜ்யதாம் - விடப்படட்டும்.'

सा त्वेवमुक्त्वा दुर्धर्षा खरेण परिसान्त्विता ।
विमृज्य नयने सास्त्रे खरं भ्रातरमब्रवीत् ॥

ஸாத்யேவமுக்த்வா துர்தர்ஷா கரேண பரிஸாந்த்விதா ।
விம்ருஜ்ய நயனே ஸாஸ்ரே கரம் ப்ராதர மப்ரவீத் ॥ 6

துர்தர்ஷா - அடங்காப்பிடாரியான
ஸா - அவள்,
கரேண - கரனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லப்பட்டு
து - இப்பொழுது,
பரிஸாந்த்விதா - சமாதானம் செய்யப்பட்டவளாய்
ஸாஸ்ரே - கண்ணீருடன் கூடிய
நயனே - இரு கண்களையும்
விம்ருஜ்ய - துடைத்துக்கொண்டு
ப்ராதரம் - தம்பியாகும்
கரம் - கரனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னாள்.

अस्मीदानीमहं प्राप्ता हृतश्रवणनासिका ।
शोणितौघपरिक्लिन्ना त्वया च परिसान्त्विता ॥

அஸ்மீதாநீமஹம் ப்ராப்தா ஹ்ருத ஶ்ரவண நாஸிகா ।
ஶோணிதௌக பரிக்லிந்நா த்வயா ச பரிஸாந்த்விதா ॥ 7

அஹம் - நான்
ஹ்ருத ஶ்ரவண நாஸிகா - காது மூக்குகளை பறிகொடுத்து
ஶோணிதௌக பரிக்லிந்நா - ரத்தவெள்ளம் பெருக
ப்ராப்தா - இங்கு வந்தவளாய்
த்வயா ச - உன்னாலும்
இதாநீம் - இது விஷயத்தில்
பரிஸாந்த்விதா அஸ்மி - ஏற்கனவே தேற்றப்படுத்தப்பட்டேன்.

प्रेषिताश्च त्वया वीर राक्षसास्ते चतुर्दश ।
निहन्तुं राघवं क्रोधान्मत्प्रियार्थं सलक्ष्मणम् ॥

ப்ரேஷிதாஶ்ச த்வயா வீர ராக்ஷஸாஸ்தே சதுர்தஶ ।
நிஹந்தும் ராகவம் க்ரோதான் மத்ப்ரியார்தம் ஸலக்ஷ்மணம் ॥ 8

த்வயா - உன்னால்
தே சதுர்தஶ - அந்த பதினான்கு
ராக்ஷஸா: - அரக்க
ஶூரா: ச - வீரர்களும்
கோரம் - துஷ்டனாகிய
ராகவம் - ராமனை
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனுடன் கூட
நிஹந்தும் - கொல்வதற்கு
மத் ப்ரியார்தம் - எனது பிரியத்திற்காக
ப்ரேஷிதா: - அனுப்பப்பட்டார்கள்.

ते तु रामेण सामर्षाः शूलपट्टिशपाणयः ।
समरे निहताः सर्वे सायकैर्मर्मभेदिभिः ॥

தே து ராமேண ஸாமர்ஷா: ஶூலபட்டிஶபாணய: ।
ஸமரே நிஹதா: ஸர்வே ஸாயகைர் மர்ம பேதிபி: ॥ 9

தே - அந்த
ஶூல பட்டிஶ பாணய: - கைகளில் சூலங்களையும் கத்திகளையும் உடைய
ஸாமர்ஷா: - காரியத்தில் துணிவுகொண்ட
ஸர்வே து - எல்லோரும்
மர்ம பேதிபி: - மர்மங்களைத் துளைக்கும்
ஸாயகை: - பாணங்களால்
ராமேண - ராமனால்
ஸமரே - போரில்
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டார்கள்.

तान् दृष्ट्वा पतितान् भूमौ क्षणेनैव महाबलान् ।
रामस्य च महत् कर्म महांस्त्रासोऽभवन्मम ॥

தான் த்ருஷ்ட்வா பதிதான் பூமௌ க்ஷணேநைவ மஹாபலான் ।
ராமஸ்ய ச மஹத்கர்ம மஹான் த்ராஸோऽபவன் மம ॥ 10

தான் - அந்த
மஹாபலான் - மகா பலசாலிகளையும்
க்ஷணேந - ஒரு நொடியில்
பூமௌ - பூமியில்

பதிதான் - தோல்வியுற்றுக்கிடப்பவர்களையும்,
ராமஸ்ய - ராமனது
மஹத் - மகத்தான
கர்ம ச - செயலையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
மம - எனக்கு
மஹான் த்ராஸ: - பெரிய பயம்
அபவத் - உண்டாய்விட்டது.

साऽस्मि भीता समुद्विग्ना विषण्णा च निशाचर ।
शरणं त्वां प्रपन्नाऽहं सर्वतो भयदर्शिनी ।।

ஸாஹஸ்மி பீதா ஸமுத்விக்னா விஷண்ணா ச நிஶாசர ।
ஶரணம் த்வாம் ப்ரபந்நாஹம் ஸர்வதோபயதர்ஶிநீ ॥ 11

நிஶாசர - ராக்ஷஸா!
ஸா - அந்த
அஹம் - நான்
ஸர்வத: - எங்கும்
பயதர்ஶிநீ - பயத்தை காண்கின்றவளாய்
பீதா - நடுங்கி
ஸமுத்விக்நா - மனமுறிந்து
விஷண்ணா - துக்கித்து
த்வாம் ச - உன்னையே
ஶரணம் - சரணமாக
ப்ரபந்நா அஸ்மி - அடைந்தேன்.

विषादनक्राध्युषिते परित्रासोर्मिमालिनि ।
किं मां न त्रायसे मग्नां विपुले शोकसागरे ।।

விஷாதநக்ராத்யுஷிதே பரித்ராஸோர்மிமாலிநி ।
கிம் மாம் ந த்ராயஸே மக்நாம் விபுலே ஶோகஸாகரே ॥ 12

விஷாத நக்ராத்யுஷிதே- துயரமெனும் முதலைகளால் வசிக்கப்பெற்றதும்,
பரித்ராஸோர்மிமாலிநி- பயமெனும் அலைவரிசைகளுள்ளதுமான
விபுலே - மிகப்பெரிய
ஶோக ஸாகரே - துக்கசாகரத்தில்
மக்நாம் - மூழ்கிக்கிடக்கும்
மாம் - என்னை
கிம் - ஏன்
த்ராயஸே ந - காப்பாற்றாதிருக்கின்றாய்?

एते च निहता भूमौ रामेण निशितैः शरैः ।
ये च मे पदवीं प्राप्ता राक्षसाः पिशिताशनाः ।।

ஏதே ச நிஹதா பூமௌ ராமேண நிஶிதை: ஶரை: ।
யே ச மே பதவீம் ப்ராப்தா ராக்ஷஸா: பிஶிதாஶநா: ॥ 13

மே - என்னை
பதவீம் ப்ராப்தா: - பின்பற்றிவந்த
பிஶிதாஶநா: - மாமிசபக்ஷிகளாகிய
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
யே ச - எவர்களோ,
ஏதே ச - இவர்களும்
ராமேண - ராமனால்
நிஶிதை: - கூரிய
ஶரை: - பாணங்களால்
பூமௌ - தரையில்
நிஹதா: - வீழ்த்தப்பட்டார்கள்.

मयि ते यद्यनुक्रोशो यदि रक्षःसु तेषु च ।
दण्डकारण्यनिलयं जहि राक्षसकण्टकम् ।।

மயி தே யத்யநுக்ரோஶோ யதி ரக்ஷ:ஸு தேஷு ச ।
தண்டகாரண்ய நிலயம் ஜஹி ராக்ஷஸகண்டகம் ।

தே - உனக்கு
மயி ச - என் விஷயத்தில் தானாகட்டும்
தேஷு - அந்த
ரக்ஷஃஸு யதி - அரக்கர்களின் விஷயத்தில் தானாகட்டும்
அநுக்ரோஶ: யதி - கருணையுண்டென்றால்
ராக்ஷஸ கண்டகம் - அரக்கர்களது உருவில் முள்போல் துன்பம் விளைவிக்கும்
தண்டகாரண்ய நிலயம்- தண்டகையில் குடிகொண்டிருக்கும் (அவனை)
ஜஹி - ஒழி.

यदि रामं ममामित्रं न त्वमद्य वधिष्यसि ।
तव चैवाग्रतः प्राणांस्त्यक्ष्यामि निरपत्रपा ।।

யதி ராமம் மமாமித்ரம் ந த்வமத்ய வதிஷ்யஸி ।
தவ சைவாக்ரத: ப்ராணான் த்யக்ஷ்யாமி நிரபத்ரபா ॥ 15

அமித்ரக்னம் - சத்ருக்களை வதைக்கும்
ராமம் - ராமனை
த்வம் - நீ,
அத்ய ச - இப்பொழுதே
வதிஷ்யஸி ந யதி - கொல்லாவிடில்,
தவ - உனது
அக்ரத: ஏவ - எதிரிலேயே
நிரபத்ரபா - துணிவுகொண்டவளாய்

ப்ராணான் - உயிரை
த்யக்ஷ்யாமி - நான் விட்டுவிடுவேன்.

बुद्ध्याहमनुपश्यामि न त्वं रामस्य संयुगे ।
स्थातुं प्रतिमुखे शक्तस्सचापस्य महात्मनः ॥

புத்த்யாஹ மநுபஶ்யாமி ந த்வம் ராமஸ்ய ஸம்யுகே ।
ஸ்தாதும் ப்ரதிமுகே ஶக்த: ஸசாபஸ்ய மஹாத்மன: ॥ 16

ஸசாபஶ்ய - வில்லுடனிருக்கும்
மஹாத்மன: - மஹாத்மாவாகிய
ராமஸ்ய - ராமனுக்கு
ப்ரதிமுகே - எதிரில்
ஸம்யுகே - போரில்
ஸ்தாதும் - நிற்க
த்வம் - நீ
ஶக்த: ந - முடியாதவனென
அஹம் - நான்
புத்த்யா - தீர்க்காலோசனையால்
அநுபஶ்யாமி - உணர்கின்றேன்.

शूरमानी न शूरस्त्वं मिथ्यारोपितविक्रमः ।
मानुषौ यौ न शक्नोषि हन्तुं तौ रामलक्ष्मणौ ॥

ஶூரமாநீ ந ஶூரஸ்த்வம் மித்யாऽரோபித விக்ரம: ।
மாநுஷௌ யௌ ந ஶக்நோஷி ஹந்தும் தௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 17

யௌ - எந்த
மாநுஷௌ - மானிடர்களாகிய
தௌ - அந்த
ராமலக்ஷ்மணௌ - ராமனையும் லக்ஷ்மணனையும்
ஹந்தும் - கொல்ல
ஶக்நோஷி ந - நீ திறமையற்றிருக்கின்றனை.
த்வம் - நீ
ஶூரமாநீ - சூரனென எண்ணிக்கொண்டிருக்கிறாய்;
ஶூர: ந - சூரனல்லன்.
மித்யா ஆரோபித - உண்மையில்லாத பராக்கிரமத்தை
விக்ரம: - இருப்பதாகக் கொண்டவன்.

रामेण यदि ते शक्तिस्तेजो वास्ति निशाचर ॥
दण्डकारण्यनिलयं जहि तं कुलपांसन ।

ராமேண யதி தே ஶக்திஸ்தேஜோ வாஸ்தி நிஶாசர ।
தண்டகாரண்ய நிலயம் ஜஹி தம் குலபாம்ஸந ॥ 18

குலபாம்ஸந - குலத்திற்கே அபகீர்த்தி விளைவித்துக் கொண்டிருக்கும்
நிஶாசர - ராக்ஷஸ!
தே - உனக்கு
ராமேண - ராமனோடு
தேஜ: - போர்புரியும் வலுவாவது
ஶக்தி: வா - சக்தியாவது
அஸ்தி யதி - உண்டெனில்,
தண்டகாரண்ய நிலயம்-தண்டகாவனத்தில் குடிகொண்டிருக்கும்
தம் - அவனை
ஜஹி - ஒழி.

निःसत्त्वस्याल्पवीर्यस्य वासस्ते कीदृशस्त्विह ।
अपयाहि जनस्थानात्त्वरितः सहबान्धवः ॥

நி: ஸத்வஸ்யால்ப வீர்யஸ்ய வாஸஸ்தே கீத்ருஶஸ்த்விஹ ।
அபயாஹி ஜனஸ்தாநாத் த்வரித: ஸஹபாந்தவ: ॥ 19

நிஶ்ஸத்வஸ்ய - ஆண்மையற்று
அல்ப வீர்யஸ்ய - வீர்யம் குன்றிய
தே - உனக்கு
இஹ வாஸ: து - இவ்விடத்தில் வசித்தலும்
கீத்ருஶ: - எங்ஙனமடுக்கும்.
பாந்தவை: ஸஹ - பந்துக்களோடுகூட
த்வரித: - விரைவுகொண்டு
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்தில் நின்று
அபயாஹி - வெளிக்கிளம்பிவிடு.

स हि तेजःसमायुक्तो रामो दशरथात्मजः ।
भ्राता चास्य महावीर्यो येन चास्मि विरूपिता ॥

ஸ ஹி தேஜ:ஸமாயுக்தோ ராமோ தஶரதாத்மஜ: ।
ப்ராதா சாஸ்ய மஹாவீர்யோ யேந சாஸ்மி விரூபிதா ॥

தஶரதாத்மஜ: - தசரதபுதல்வனான
ஸ: - அந்த
ராம: - ராமன்
தேஜஶ்ஸமாயுக்த: - மகா பராக்கிரமசாலி.
அஸ்ய ப்ராதா ச - இவனது தம்பியும்
மஹாவீர்ய: - மஹாவீரன்.
யேந ஹி - அவனால்தான்
அஸ்மி ச - நானும்
விரூபிதா - உருக்குலைக்கப்பட்டேன்.

रामतेजोऽभिभूतो हि त्वं क्षिप्रं विनशिष्यसि ॥

ராமதேஜோऽபிபூதோ ஹி த்வம் க்ஷிப்ரம் விநஶிஷ்யஸி ॥

த்வம் ஹி - நீயும்
ராமதேஜோபிபூத: - ராமபராக்கிரமத்தால் பீடிக்கப்பட்டு
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
விநஶிஷ்யஸி - நாசமுறுவாய்.

एवं विलप्य बहुशो राक्षसी विततोदरी ।
भ्रातुस्समीपे दुःखार्ता नष्टसंज्ञा बभूव सा ।
कराभ्यामुदरं हत्वा रुरोद भृशदुः खिता ॥

ஏவம் விலப்ய பஹுஶோ ராக்ஷஸீ விததோதரீ ।
ப்ராதுஸ் ஸமீபே துக்கார்தா நஷ்ட ஸம்க்ஞா பபூவ ஸா ॥
கராப்யாமுதரம் ஹத்வா ருரோத ப்ருஶதுக்கிதா ॥ 22

ஸா - அந்த
விததோதரீ - பெருவயிறு படைத்த
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
துக்கார்தா - துக்கம் மேலிட்டு
ப்ராது: - தம்பியினது
ஸமீபே - முன்னிலையில்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
பஹுஶ: - பலவாறாய்
விலப்ய - புலம்பி,
நஷ்டஸம்க்ஞா - அறிவு தடுமாறியவளாய்
பபூவ - ஆயினள்
ப்ருஶதுக்கிதா - மிகத் துயருற்ற அவள்
கராப்யாம் - இரு கைகளாலும்
உதரம் - வயிற்றில்
ஹத்வா - அடித்துக்கொண்டு,
ருரோத - கதறினாள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கரஸந்துக்ஷணம் நாம ஏகவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்வாவிம்ஶ: ஸர்க: - 22

एवमाधर्षितः शूरः शूर्पणख्या खरस्तदा ।
उवाच रक्षसां मध्ये खरः खरतरं वचः ॥

ஏவ மாதர்ஷித: ஶூர: ஶூர்பணக்யா கரஸ்ததா ।
உவாச ரக்ஷஸாம் மத்யே கர: கரதரம் வச: ॥ 1

ஶூர்பணக்யா - சூர்ப்பநகையால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ஆதர்ஷித: - இகழ்ந்து பேசப்பட்ட
ஶூர: - சூரனும்
கர: - கொடியனுமாகிய
கர: - கரன்,
தத: - அப்பொழுது
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
மத்யே - நடுவில்
கரதரம் - கொடிய
வச: - பின்வருஞ் சொல்லை
உவாச - மொழிந்தான்.

तवावमानप्रभवः क्रोधोऽयमतुलो मम ।
न शक्यते धारयितुं लवणाम्भ इवोत्थितम् ॥

தவாவமான ப்ரபவ: க்ரோதோऽயமதுலோ மம ।
ந ஶக்யதே தாரயிதும் லவணாம்ப இவோத்திதம் ॥ 2

தவ - 'உனக்கு
அவமான ப்ரபவ: - அவமானத்தாலுண்டாகிய
அயம் - இந்த
மம - எனது
க்ரோத: - கோபம்,
அதுல: - ஒப்பற்றதாய்
உத்திதம் - பொங்கிய
லவணாம்ப: இவ - ஸமுத்திரம்போல்
தாரயிதும் - அடக்க
ந ஶக்யதே - முடியாதிருக்கிறது.

न रामं गणये वीर्यान्मानुषं क्षीणजीवितम् ।
आत्मदुश्चरितैः प्राणान् हतो योऽद्य विमोक्ष्यति ॥

ந ராமம் கணயே வீர்யாத் மாநுஷம் க்ஷீணஜீவிதம் ।
ஆத்மதுஶ்சரிதை: ப்ராணான் ஹதோ யோऽத்ய விமோக்ஷ்யதி ॥ 3

க்ஷீண ஜீவிதம் - அல்பாயுளுற்ற
மாநுஷம் - மானிடனாகிய
ராமம் - ராமனை
வீர்யாத் - வீர்யத்தால்
ந கணயே - நான் பொருட்படுத்தவில்லை;
ய: - அந்த இவன்
அத்ய - இப்பொழுது
ஆத்மதுஶ்சரிதை: - தனது தீச்செயல்களால்
ஹத: - வதைக்கப்பட்டவனாய்
ப்ராணான் - உயிரை
விமோக்ஷ்யதி - விடப்போகிறான்.

बाष्पः संह्रियतामेष संभ्रमश्च विमुच्यताम् ।
अहं रामं सह भ्रात्रा नयामि यमसादनम् ॥

பாஷ்ப: ஸம்ஹ்ரியதாமேஷ ஸம்ப்ரமஶ்ச விமுச்யதாம் ।
அஹம் ராமம் ஸஹ ப்ராத்ரா நயாமி யமஸாதனம் ॥ 4

ஏஷ: - இந்த
பாஷ்ப: - கண்ணீர்
ஸம்ஹ்ரியதாம் - அடக்கப்படட்டும்;
ஸம்ப்ரம: ச - கலவரமும்
விமுச்யதாம் - விட்டுவிடப்படட்டும்;
அஹம் - நான்,
ராமம் - ராமனை
ப்ராத்ரா ஸஹ - தம்பியோடுகூடவே
யம ஸாதனம் - யமன் வீட்டிற்கு
நயாமி - அனுப்புகிறேன்.

परश्वधहतस्याद्य मन्दप्राणस्य संयुगे ।
रामस्य रुधिरं रक्तमुष्णं पास्यसि राक्षसि ॥

பரஶ்வதஹதஸ்யாத்ய மந்தப்ராணஸ்ய ஸம்யுகே ।
ராமஸ்ய ருதிரம் ரக்த முஷ்ணம் பாஸ்யஸி ராக்ஷஸி ॥ 5

ராக்ஷஸி - ராக்ஷஸி!
அத்ய - இப்பொழுது
ஸம்யுகே - போரில்
பரஶ்வத ஹதஸ்ய - கோடாரியால் வெட்டுண்டு
மந்த ப்ராணஸ்ய - குற்றுயிராய்க் கிடக்கும்
ராமஸ்ய - ராமனது
ரக்தம் - சிவந்த
ருதிரம் - ரத்தத்தை

உஷ்ணம் - சுடச்சுட
பாஸ்யஸி - நீ குடிப்பாய்.

सा प्रहृष्टा वचः श्रुत्वा खरस्य वदनाच्च्युतम् ।
प्रशशंस पुनर्मौर्ख्याद्भ्रातरं रक्षसां वरम् ॥

ஸா ப்ரஹ்ருஷ்டா வச: ஶ்ருத்வா கரஸ்ய வதநாச்ச்யுதம் ।
ப்ரஶஶம்ஸ புனர்மௌர்க்யாத் ப்ராதரம் ரக்ஷஸாம் வரம் ॥ 6

கரஸ்ய - கரனுடைய
வதநாத் - முகத்தினின்று
ச்யுதம் - வெளிவந்த
வச: - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸா - அவள்
ப்ரஹ்ருஷ்டா - சந்தோஷமடைந்து
மௌர்க்யாத் - மூடத்தனத்தால்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
வரம் - உத்தமனாகிய
ப்ராதரம் - தம்பியை
புன: - இப்பொழுது
ப்ரஶஶம்ஸ - புகழ்ந்து கொண்டாடினாள்.

तया परुषितः पूर्वं पुनरेव प्रशंसितः ।
अब्रवीद्दूषणं नाम खरः सेनापतिं तदा ॥

தயா பருஷித: பூர்வம் புனரேவ ப்ரஶம்ஸித: ।
அப்ரவீத் தூஷணம் நாம கர: ஸேநாபதிம் ததா ॥ 7

பூர்வம் - முதலில்
தயா - அவளால்
பருஷித: - தூஷிக்கப்பட்டவனும்,
புன: ஏவ - மறுபடி
ப்ரஶம்ஸித: - புகழப்பட்டவனுமான
கர: - கரன்,
ததா - அப்பொழுது
தூஷணம் நாம - தூஷணன் என்ற
ஸேநாபதிம் - சேனாபதியைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

चतुर्दश सहस्राणि मम चित्तानुवर्तिनाम् ।
रक्षसां भीमवेगानां समरेष्वनिवर्तिनाम् ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி மம சித்தாநுவர்திநாம் ।
ரக்ஷஸாம் பீமவேகாநாம் ஸமரேஷ்வநிவர்திநாம் ॥ 8

नीलजीमूतवर्णानां घोराणां क्रूरकर्मणाम् ।
लोकहिंसाविहाराणां बलिनामुग्रतेजसाम् ॥

நீலஜீமூதவர்ணாநாம் கோராணாம் க்ரூரகர்மணாம் ।
லோகஹிம்ஸா விஹாராணாம் பலிநா முக்ரதேஜஸாம் ॥ 9

तेषां शार्दूलदर्पाणां महास्यानां महात्मनाम् ।
सर्वोद्योगमुदीर्णानां रक्षसां सौम्य कारय ॥

தேஷாம் ஶார்தூல தர்பாணாம் மஹாஸ்யாநாம் மஹாத்மநாம் ।
ஸர்வோத்யோக முதீர்ணாநாம் ரக்ஷஸாம் ஸௌம்ய காரய ॥ 10

ஸௌம்ய - அன்பனே!
தேஷாம் - அந்த
சித்தாநு வர்திநாம் - மனங்கோணாது நடப்பவர்களும்,
பீமவேகாநாம் - அஞ்சத்தக்க வலிமையுடையவர்களும்,
ஸமரேஷு - போர்களில்
அநிவர்திநாம் - பின்வாங்காதவர்களும,
நீலஜீமூத வர்ணாநாம் - நீலமேகம் போன்ற காந்தியையுடையவர்களும்
கோராணாம் - பயங்கரமானவர்களும்,
க்ரூரகர்மணாம் - கடுஞ்செயலுடையவர்களும்,
லோக ஹிம்ஸா - உலகத்தைஹிம்சிப்பதை விளையாட்டாக
விஹாராணாம் உடையவர்களும்,
பலிநாம் - பலசாலிகளும்,
உக்ர தேஜஸாம் - உக்கிரமான பராக்கிரமமுடையவர்களும்,
ஶார்தூல தர்பாணாம் - புலிபோல் செருக்குற்றவர்களும்,
மஹாஸ்யாநாம் - பெரும்வாய் படைத்தவர்களும்,
மஹாத்மநாம் - மகா தைரியசாலிகளும்,
உதீர்ணாநாம் - உற்சாகமுடையவர்களுமான
ரக்ஷஸாம் - ராக்ஷஸ குலத்தில் பிறந்த
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களது,
மம - எனது
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்களுக்கும்
ஸர்வோத்யோகம் - எல்லா ஸன்னாகத்தையும்
காரய - செய்வி.

उपस्थापय मे क्षिप्रं रथं सौम्य धनूंषि च ।
शरांश्चित्रांश्च खड्गांश्च शक्तीश्च विविधाः शिताः ॥

உபஸ்தாபய மே க்ஷிப்ரம் ரதம் ஸௌம்ய தநூம்ஷி ச ।
ஶராம்ஶ்சித்ராம்ஶ்ச கட்காம்ஶ்ச ஶக்தீஶ்ச விவிதா: ஶிதா: ॥ 11

ஸௌம்ய - அன்பனே!
மே ரதம் - எனது இரதத்தையும்
தநூம்ஷி ச - விற்களையும்,
சித்ரான் - பலவகை
ஶரான் ச - பாணங்களையும்,
கட்கான் ச - வாட்களையும்,
விவிதா: - பலவகை
ஶிதா: ஶக்தீ: ச - கூரிய வேல்களையும்,
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
உபஸ்தாபய - தயார் செய்.

अग्रे निर्यातुमिच्छामि पौलस्त्यानां महात्मनाम् ।
वधार्थं दुर्विनीतस्य रामस्य रणकोविदः ॥

அக்ரே நிர்யாது மிச்சாமி பௌலஸ்த்யாநாம் மஹாரதம் ।
வதார்தம் துர்விநீதஸ்ய ராமஸ்ய ரணகோவித: ॥ 12

பௌலஸ்த்யாநாம் - புலஸ்த்யவம்சத்திய
மஹாத்மனாம் - மஹாத்மாக்களுக்குள்
அக்ரே - முதலில்,
துர்விநீதஸ்ய ராமஸ்ய - செருக்குற்ற ராமனை
வதார்தம் - கொல்வதற்காக
ரணகோவித: - யுத்தங்களில் வல்லவனாகிய நான்,
நிர்யாதும் - போக
இச்சாமி - தீர்மானித்திருக்கிறேன்.

इति तस्य ब्रुवाणस्य सूर्यवर्णं महारथम् ।
सदश्वैः शबलैर्युक्तमाचचक्षेऽथ दूषणः ॥

இதி தஸ்ய ப்ருவாணஸ்ய ஸூர்யவர்ணம் மஹாரதம் ।
ஸதஶ்வை: ஶபலைர் யுக்தமாசசக்ஷே(அ)த தூஷண: ॥ 13

இதி - இவ்வண்ணம்
ப்ருவாணஸ்ய தஸ்ய - மொழியும் அவனுக்கு
அத - அதன்மேல்
ஸூர்ய வர்ணம் - சூரியகாந்தியுள்ள
மஹாரதம் - மஹாரதத்தை
ஶபலை: - பலவர்ணமுள்ள
ஸதஶ்வை: - நல்ல குதிரைகளால்
யுக்தம் - பூட்டப்பெற்றுத் தயாறாயிருப்பதாய்
தூஷண: - தூஷணன்
ஆசசக்ஷே - தெரியப்படுத்தினான்.

तं मेरुशिखराकारं तप्तकाञ्चनभूषणम् ।
हेमचक्रमसंबाधं वैदूर्यमयकूबरम् ॥

தம் மேருஶிகராகாரம் தப்த காஞ்சன பூஷணம் ।
ஹேம சக்ரமஸம்பாதம் வைதூர்யமய கூபரம் ॥ 14

मत्स्यैः पुष्पैर्द्रुमैः शैलैश्चन्द्रसूर्यैश्च काञ्चनैः ।
मङ्गलैः पक्षिसङ्घैश्च ताराभिरभिसंवृतम् ॥

மத்ஸ்யை: புஷ்பைர்த்ருமை: ஶைலைஶ் சந்த்ர ஸூர்யைஶ்ச காஞ்சனை: ।
மங்களை: பக்ஷிஸங்கைஶ்ச தாராபிரபிஸம்வ்ருதம் ॥ 15

ध्वजनिस्त्रिंशसंपन्नं किङ्किणीकविराजितम् ।
सदश्वयुक्तं सोऽमर्षादारुरोह खरो रथम् ॥

த்வஜநிஸ்த்ரிம்ஶ ஸம்பந்நம் கிங்கிணீகவிராஜிதம் ।
ஸதஶ்வயுக்தம் ஸோऽமர்ஷா தாருரோஹ கரோ ரதம் ॥ 16

தம் - அந்த
மேருஶிகராகாரம் - மேருமலைச் சிகரம் போன்றதும்,
தப்த காஞ்சன பூஷணம் - சுத்தத் தங்கத்தால் அலங்கரிக்கப்பெற்றதும்,
ஹேம சக்ரம் - பொன்சக்கிரங்களையுடையதும்,
அஸம்பாதம் - விசாலமானதும்,
வைதூர்யமய கூபரம் - வைடூர்யமயமான நுகத்தடிகளையுடையதும்
காஞ்சனை: - பொன்னால் செய்யப்பட்ட
மத்ஸ்யை: - மீன்களாலும்,
புஷ்பை: - புஷ்பங்களாலும்,
த்ருமை: - மரங்களாலும்,
ஶைலை: - பர்வதங்களாலும்,
சந்த்ர ஸூர்யை: - சந்திரசூரியர்களாலும்
மங்களை: - புண்ய
பக்ஷிஸங்கை: ச - பறவைக்கூட்டங்களாலும்,
தாராபி: - நக்ஷத்திரங்களாலும்,
அபிஸம்வ்ருதம் - சித்திரவேலை செய்யப்பட்டதும்,
த்விஜநிஸ்த்ரிம்ஶ ஸம்பந்நம் - த்வஜம், கத்தி இவைகளையுடையதும்,
கிங்கிணீ ஜால பூஷிதம் - சதங்கைகளால் அழகாய் விளங்குவதும்,
ஸதஶ்வ யுக்தம் - நல்ல குதிரைகள் பூட்டப்பெற்றதுமான
ரதம் - ரதத்தில்
ஸ: கர: - அந்த கரன்,
அமர்ஷாத் - மேற்கொண்ட காரியத்தை முடிக்க அவாவால்
ஆருரோஹ - ஏறினான்.

निशाम्य तु रथस्थं तं राक्षसा भीमविक्रमाः ।
तस्थुः संपरिवार्यैनं दूषणं च महाबलम् ॥

நிஶாம்ய து ரதஸ்தம் தம் ராக்ஷஸா பீமவிக்ரமா: ।
தஸ்து: ஸம்பரிவார்யைநம் தூஷணம் ச மஹாபலம் ॥ 17

பீம விக்ரமா: - மஹா பராக்கிரமசாலிகளாகிய
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
தம் - அவனை
ரதஸ்தம் - தேரிலிருப்பவனாக
நிஶாம்ய - பார்த்து,
ஏநம் து - இவனையும்,
மஹாபலம் - மஹாபலசாலியான
தூஷணம் ச - தூஷணனையும்,
ஸம்பரிவார்ய - சூழ்ந்துகொண்டு,
தஸ்து: - காத்து நின்றார்கள்.

खरस्तु तान् महेष्वासान् घोरवर्मायुधध्वजान् ।
निर्यातेत्यब्रवीद्धृष्टो रथस्थः सर्वराक्षसान् ॥

கரஸ்து தான் மஹேஷ்வாஸாந் கோரவர்மாயுதத்வஜான் ।
நிர்யாதேத்யப்ரவீத் த்ருஷ்டோ ரதஸ்த: ஸர்வராக்ஷஸான் ॥ 18

ரதஸ்த: - தேரிலிருந்து
கர: - கரன்,
து - இப்பொழுது
மஹேஷ்வாஸாந் - பெரும் விற்பிடித்தவர்களும்,
கோரவர்மா யுதத்வஜான் - பயங்கரமான கவசம், ஆயுதம், த்வஜம் இவைகளை உடையவர்களுமான
தான் - அந்த
ஸர்வராக்ஷஸான் - அரக்கர்களெல்லோரையும் பார்த்து,
ஹ்ருஷ்ட: - மனங்களிப்புற்று
நிர்யாத - 'நடவுங்கள்'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - ஆக்ஞாபித்தான்.

ततस्तद्राक्षसं सैन्यं घोरवर्मायुधध्वजम् ।
निर्जगाम जनस्थानान्महानादं महाजवम् ॥

ததஸ்தத் ராக்ஷஸம் ஸைன்யம் கோர வர்மாயுதத்வஜம் ।
நிர்ஜகாம ஜனஸ்தாநாத் மஹாநாதம் மஹாஜவம் ॥ 19

தத: - உடனே
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்து
கோர வர்மா யுத த்வஜம் - பயங்கரமான கவசம், ஆயுதம், த்வஜம் இவைகளையுடைய
தத் - அந்த

ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸ
ஸைன்யம் - சேனையானது
மஹாநாதம் - பெருங்கோஷத்துடனும்,
மஹாஜவம் - பெரும் வேகத்துடனும்
நிர்ஜகாம - புறப்பட்டது.

मुद्गरैः पट्टिशैः शूलैः सुतीक्ष्णैश्च परश्वधैः ।
खड्गैश्चक्रैश्च हस्तस्थैर्भ्राजमानैश्च तोमरैः ॥

முத்கரை: பட்டிஶை: ஶூலை: ஸுதீக்ஷ்ணைஶ்ச பரஶ்வதை: ।
கட்கைஶ் சக்ரைஶ்ச ஹஸ்தஸ்தைர் ப்ராஜமாநைஶ்ச தோமரை: ॥ 20

शक्तिभिः परिघैर्घोरैरतिमात्रैश्च कार्मुकैः ।
गदासिमुसलैर्वज्रैर्गृहीतैर्भीमदर्शनैः ॥

ஶக்திபி: பரிகைர் கோரைரதிமாத்ரைஶ்ச கார் முகை: ।
கதாஸி முஸலைர் வஜ்ரைர் க்ருஹீதைர் பீமதர்ஶனை: ॥ 21

राक्षसानां सुघोराणां सहस्राणि चतुर्दश ।
निर्यातानि जनस्थानात् खरचित्तानुवर्तिनाम् ॥

ராக்ஷஸாநாம் ஸுகோராணாம் ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ ।
நிர்யாதாநி ஜனஸ்தாநாத் கரசித்தாநு வர்திநாம் ॥ 22

கரசித்தாநு வர்திநாம் - கரனது சித்தம்போல் நடப்பவர்களும்,
ஸுகோராணாம் - மிகப் பயங்கரமானவர்களுமான
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களுடைய
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்களும்,
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்து
பீமதர்ஶனை: - பயங்கரமாய்
க்ருஹீதை: - பிடிக்கப்பட்டு
ஹஸ்தஸ்தை: - கையிலிருக்கும்,
முத்கரை: - இருப்புத் தடிகளோடும்,
பட்டிஶை: - பட்டாக்கத்திகளோடும்,
ஶூலை: - சூலங்களோடும்,
ஸுதீக்ஷ்ணை: - கூரான
பரஶ்வதை: ச - கோடாரிகளோடும்,
கட்கை: ச - வாட்களோடும்,
சக்ரை: ச - சக்கிராயுதங்களோடும்,
ப்ராஜமாநை: - ஜ்வலிக்கும்
தோமரை: ச - வல்லயங்களோடும்,
ஶக்திபி: - வேல்களோடும்,

கோரை: - பயங்கரமான
பரிகை: - குண்டாந்தடிகளோடும்,
அதிமாத்ரை: - மிகப்பெரிய
கார்முகை: ச - விற்களோடும்,
கதாஸி முஸலை: - கதைகள், கத்திகள், உலக்கைகள் இவைகளோடும்,
வஜ்ரை: - வஜ்ராயுதங்களோடும்
நிர்யாதாநி - சென்றார்கள்.

तांस्त्वभिद्रवतो दृष्ट्वा राक्षसान् भीमदर्शनान् ।
खरस्यापि रथः किञ्चिज्जगाम तदनन्तरम् ॥

தாம்ஸ்த்வபித்ரவதோ த்ருஷ்ட்வா ராக்ஷஸான் பீமதர்சனான் ।
கரஸ்யாபி ரத: கிஞ்சிஜ்ஜகாம ததநந்தரம் ॥ 23

கரஸ்ய - கரனது
ரத: அபி - ரதமும்,
பீமதர்ஶநாத் - பயங்கரத் தோற்றமுடைய
தான் - அந்த
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
நிர்தாவத: து - வேகமாயோடுபவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
கிஞ்சித் - கொஞ்சம்
ததநந்தரம் - அதன்பிந்தியே
ஜகாம - சென்றது.

ततस्ताञ्शबलानश्वांस्तप्तकाञ्चनभूषितान् ।
खरस्य मतिमाज्ञाय सारथिः समचोदयत् ॥

ததஸ்தான் ஶபலாநஶ்வான் தப்த காஞ்சநபூஷிதான் ।
கரஸ்ய மதி மாஞாய ஸாரதி: ஸமசோதயத் ॥ 24

ஸாரதி: - ஸாரதி
தத: - அப்பொழுது
கரஸ்ய - கரனது
மதம் - அபிப்பிராயத்தை
ஆஞாய - அறிந்துகொண்டு,
தப்த காஞ்சந பூஷிதான் - நல்ல தங்கத்தாலலங்கரிக்கப்பட்டவைகளும்,
ஶபலாந் - பலவர்ணமுள்ளவைகளுமான
தான் - அந்த
அஶ்வான் - குதிரைகளை
ஸமசோதயத் - வேகமாயோட்டினான்.

स चोदितो रथः शीघ्रं खरस्य रिपुघातिनः ।
शब्देनापूरयामास दिशश्च प्रदिशस्तदा ॥

ஸ சோதிதோ ரத: ஶீக்ரம் கரஸ்ய ரிபுகாதின: ।
ஶப்தேநாபூரயாமாஸ திஶஶ்ச ப்ரதிஶஸ்ததா ॥ 25

ரிபுகாதின:	-	சத்துருக்களைக் கொல்லும்
கரஸ்ய	-	கரனுடைய
ஸ:	-	அந்த
ரத:	-	ரதம்
ஶீக்ரம்	-	விரைவில்
சோதித:	-	ஓட்டப்பட்டதாய்
ஶப்தேந	-	சத்தத்தால்
திஶ: ச	-	திக்குகளையும்
ப்ரதிஶ: ததா	-	விதிக்குகளையும்,
ஆபூரயாமாஸ	-	நிரப்பிற்று.

प्रवृद्धमन्युस्तु खरः खरस्वनो रिपोर्वधार्थं त्वरितो यथान्तकः ।
अचूचुदत् सारथिमुन्नदन् भृशं महाबलो मेघ इवाश्मवर्षवान् ॥

ப்ரவ்ருத்த மன்யுஸ்து கர: கரஸ்வநோ
ரிபோர் வதார்தம் த்வரிதோ யதாந்தக: ।
அசூசுதத் ஸாரதிமுன்னதந் ப்ருஶம்
மஹாபலோ மேக இவாஶ்ம வர்ஷவான் ॥ 26

மஹாபல:	-	மஹாபலிஷ்டனும்,
கரஸ்வந:	-	கொடிய குரலுடையவனுமான
கர:	-	கரன்,
ப்ரவ்ருத்த மன்யு:	-	கோபாவேசங்கொண்டு
அந்தக: யதா	-	யமன்போல்
ரிபோ:	-	சத்துருவினுடைய
வதார்தம்	-	வதைக்காக
த்வரித:	-	அவசரப்படுகிறவனாய்
அஶ்ம வர்ஷவான்	-	கல்மாரிபொழியும்
மேக: இவ	-	மேகம்போல்
ஸாரதிம்	-	சாரதியைப் பார்த்து
உன்னதன் து	-	கர்ஜித்துக்கொண்டே
ப்ருஶம்	-	மிகவும்
அசூசுதத்	-	தூண்டினான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கரஸந்நாஹோ நாம த்வாவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரயோ விம்ஶ: ஸர்க: - 23

तं प्रयान्तं बलं घोरमशिवं शोणितोदकम् ।
अभ्यवर्षन्महामेघस्तुमुलो गर्दभारुणः ॥

தம் ப்ரயந்தம் பலம் கோரமஶிவம் ஶோணிதோதகம் ।
அப்யவர்ஷன் மஹாமேகஸ்துமுலோ கர்தபாருண: ॥ 1

ப்ரயாந்தம்	-	சென்றுகொண்டிருந்த
தம்	-	அவனுக்கு,
கர்தபாருண:	-	செம்பட்டை நிறமான
மஹாமேக:	-	பெரும்மேகம்
துமுல:	-	பேரொலியுற்று,
அஶிவம்	-	அமங்களமான
ஶோணிதோதகம்	-	குருதி மழையை
பலம்	-	சைன்யத்தின்மீது
கோரம்	-	கொடுமையாய்
அப்யவர்ஷத்	-	வர்ஷித்தது.

निपेतुस्तुरगास्तस्य रथयुक्ता महाजवाः ।
समे पुष्पचिते देशे राजमार्गे यदृच्छया ॥

நிபேதுஸ்துரகாஸ் தஸ்ய ரதயுக்தா மஹாஜவா: ।
ஸமே புஷ்பசிதே தேஶே ராஜமார்கே யத்ருச்சயா ॥ 2

தஸ்ய	-	அவனுடைய
மஹாஜவா:	-	மகாவேகமுள்ள
ரத யுக்தா:	-	ரதத்தில் கட்டப்பட்டிருந்த
துரகா:	-	குதிரைகள்,
ராஜ மார்கே	-	ராஜவீதியில்
ஸமே	-	ஸமதளமான
புஷ்பசிதே	-	புஷ்பங்களிறைத்துள்ள
தேஶே	-	பிரதேசத்தில்
யத்ருச்சயா	-	அகஸ்மாத்தாய்
நிபேது:	-	இடறிவிழுந்தன.

श्यामं रुधिरपर्यन्तं बभूव परिवेषणम् ।
अलातचक्रप्रतिमं परिगृह्य दिवाकरम् ॥

ஶ்யாமம் ருதிர பர்யந்தம் பபூவ பரிவேஷணம் ।
அலாத சக்ர ப்ரதிமம் பரிக்ருஹ்ய திவாகரம் ॥ 3

திவாகரம்	-	சூரியனை
பரிக்ருஹ்ய	-	சுற்றி,

பரிவேஷணம் - ஓர் வட்டம்
ஶ்யாமம் - கருத்ததாய்,
ருதிர பர்யந்தம் - சிவந்த ஓரமுடையதாய்,
அலாத சக்ர ப்ரதிமம் - கொள்ளிகட்டை வட்டம் போன்றதாய்,
பபூவ - தோன்றிற்று.

ततो ध्वजमुपागम्य हेमदण्डं समुच्छ्रितम् ।
समाक्रम्य महाकायस्तस्थौ गृध्रः सुदारुणः ॥

ததோ த்வஜ முபாகம்ய ஹேமதண்டம் ஸமுச்ச்ரிதம் ।
ஸமாக்ரம்ய மஹாகாயஸ்தஸ்தௌ க்ருத்ர: ஸுதாருண: ॥ 4

தத: - அப்பொழுது
ஸுதாருண: - பயங்கரமான
மஹாகாய: - பெரிய உடலுடைய
க்ருத்ர: - கழுகொன்று
ஸமுச்ச்ரிதம் - உயர்த்தப்பட்ட
ஹேமதண்டம் - தங்கஸ்தம்பமுடைய
த்வஜம் - த்வஜத்தை
உபாகம்ய - அணுகி,
ஸமாக்ரம்ய - சுற்றிக்கொண்டு,
தஸ்தௌ - இருந்தது.

जनस्थानसमीपे तु समागम्य खरस्वनाः ।
विस्वरान् विविधांश्चक्रुर्मांसादा मृगपक्षिणः ॥

ஜனஸ்தானஸமீபே து ஸமாகம்ய கரஸ்வநா: ।
விஸ்வரான் விவிதான் சக்ருர் மாம்ஸாதா ம்ருகபக்ஷிண: ॥ 5

மாம்ஸாதா: - மாமிசங்களையுண்ணும்
ம்ருக பக்ஷிண: - மிருகங்களும் பக்ஷிகளும்
கரஸ்வநா: - கொடுங்குரல் கொண்டனவாய்
ஜனஸ்தாந ஸமீபே து - ஜனஸ்தானத்தினருகிலேயே
ஸமாகம்ய - ஒன்றுகூடி,
விவிதான் - பலவகையாய்
விஸ்வரான் - விகாரக்கூச்சல்களை
சக்ரு: - இட்டன.

व्याजहुश्च प्रदीप्तायां दिशि वै भैरवस्वनम् ।
अशिवं यातुधानानां शिवा घोरा महास्वनाः ॥

வ்யாஜஹ்ருஶ்ச ப்ரதீப்தாயாம் திஶி வை பைரவஸ்வனம் ।
அஶிவம் யாதுதாநாநாம் ஶிவா கோரா மஹாஸ்வநா: ॥ 6

கோரா: - கொடிய
மஹாஸ்வநா: ச - பெருங்குரலுள்ள
ஶிவா: - நரிகள்,
ப்ரதீப்தாயாம் திஶி - கிழக்குதிக்கில்
யாது தாநாநாம் - அரக்கர்களுக்கு
அஶிவம் வை - அபசகுனமான
பைரவஸ்வனம் - பயங்கரமான சத்தத்தை
வ்யாஜஹ்ரு: - இட்டன.

प्रभिन्नगिरिसंकाशास्तोयशोणितधारिणः ।
आकाशे तदनाकाशं चक्रुर्भीमा वलाहकाः ॥

ப்ரபின்ன கிரிஸங்காஶாஸ் தோய ஶோணித தாரிண: ।
ஆகாஶம் ததநாகாஶம் சக்ருர்பீமா பலாஹகா: ॥ 7

பீமா: - பயங்கரமான
பலாஹகா: - மேகங்கள்,
ப்ரபின்ன கஜ ஸங்காஶா: - மதம் பிடித்த யானைகளை நிகர்த்தனவாய்,
தோய ஶோணித தாரிண: - ரத்த ஜலத்தை தரிக்கின்றவைகளாய்,
ஆகாஶம் - ஆகாயத்தை
தத் - அப்பொழுது
அநாகாஶம் - பிரகாசமற்றதாய்
சக்ரு: - செய்தன.

बभूव तिमिरं घोरमुद्धतं रोमहर्षणम् ।
दिशो वा विदिशो वापि न च व्यक्तं चकाशिरे ॥

பபூவ திமிரம் கோரமுத்ததம் ரோமஹர்ஷணம் ।
திஶோ வா விதிஶோ வாபி ந ச வ்யக்தம் சகாஶிரே ॥ 8

ரோம ஹர்ஷணம் - மயிர்கூச்செரியும் படியாக
திமிரம் - ஓரிருள்
கோரம் - பயங்கரமாகவும்,
உத்ததம் ச - அதிகமாகவும்,
பபூவ - உண்டாயிற்று.
திஶ: வா - திக்குகளாவது,
விதிஶ: வா அபி - விதிக்குகளாவது
வ்யக்தம் - வ்யக்தமாய்
சகாஶிரே ந - தெரியவில்லை.

क्षतजार्द्रसवर्णाभा सन्ध्या कालं विना बभौ ।
खरस्याभिमुखा नेदुस्तदा घोरमृगाः खगाः ॥

க்ஷத ஜார்த்ர ஸவர்ணாபா ஸந்த்யா காலம் விநா பபௌ ।
கரஸ்யாபிமுகா நேதுஸ்ததா கோரம்ருகா: ககா: ॥ 9

காலம் விநா - அகாலத்தில்
ஸந்த்யா - சந்தியையானது
க்ஷத ஜார்த்ர ஸவர்ணாபா - ரத்தம் நனைந்த பொருள்களுக்கொப்பாய்
பபௌ - விளங்கிற்று.
ததா - அப்பொழுது
கோர ம்ருகா: - கொடிய மிருகங்களும்
ககா - பறவைகளும்,
கரஸ்ய - கரனுக்கு
அபிமுகா: - எதிரிலிருந்துகொண்டு
நேது: - கூச்சலிட்டன.

कङ्कगोमायुगृध्राश्च चुक्रुशुर्भयशंसिन: ॥

கங்ககோமாயுக்ருத்ராஶ்ச சுக்ருஶுர் பயஶம்ஸின: ॥ 10

பயஶம்ஸின: - ஆபத்தை குறிப்பிடும்
கங்ககோமாயுக்ருத்ரா: ச - பருந்துகளும், நரிகளும், கழுகுகளும்,
சுக்ருஶு: - கூச்சலிட்டன.

नित्याशिवकरा युद्धे शिवा घोरनिदर्शना: ।
नेदुर्बलस्याभिमुखं ज्वालोद्गारिभिराननै: ॥

நித்யாஶிவகரா யுத்தே ஶிவா கோரநிதர்ஶநா: ।
நேதுர்பலஸ்யாபிமுகம் ஜ்வாலோத்காரிபிராநநை: ॥ 11

யுத்தே - போரில்
நித்யாஶுப கரா: - எப்பொழுதுமமங்களத்தை உண்டு பண்ணுபவைகளும்,
கோர நிதர்ஶநா: - ஆபத்தைத் தெரிவிப்பவைகளுமான
ஶிவா: - நரிகள்,
ஜ்வாலோத்காரிபி: - ஜ்வாலையைக்கக்கும்
ஆநநை: - வாய்களால்
பலஸ்ய - சைன்யத்தினது
அபிமுகம் - எதிரில்
நேது: - ஊளையிட்டன.

कबन्ध: परिघाभासो दृश्यते भास्करान्तिके ।
जग्राह सूर्यं स्वर्भानुरपर्वणि महाग्रह: ॥

கபந்த: பரிகாபாஸோ த்ருஶ்யதே பாஸ்கராந்திகே ।
ஜக்ராஹ ஸூர்யம் ஸ்வர்பாநு ரபர்வணி மஹாக்ரஹ: ॥ 12

பாஸ்கராந்திகே - சூரியனுடைய சமீபத்தில்
பரிகாபாஸ: - சூரியோதயத்திற்கு முந்தியும், சூரிய அஸ்தமனத்திற்கு பிந்தியும், சூரியனை மறைக்கும் 'பரிகம்' என்னும் மேகத்தை ஒத்த
கபந்த: - ஓர்கருமேகம்
த்ருஶ்யதே - காணப்பட்டது,
அபர்வணி - அமாவாஸையில்லாத தினத்தில்
மஹாக்ரஹ: - கொடிய கிரகமான
ஸ்வர்பாநு: - ராகு
ஸூர்யம் - சூரியனை
ஜக்ராஹ - பற்றிக்கொண்டது.

प्रवाति मारुत: शीघ्रं निष्प्रभोऽभूद्दिवाकर: ।
उत्पेतुश्च विना रात्रिं तारा: खद्योतसप्रभा: ॥

ப்ரவாதி மாருத: ஶீக்ரம் நிஷ்ப்ரபோऽபூத்திவாகர: ।
உத்பேதுஶ்ச விநா ராத்ரிம் தாரா: கத்யோதஸப்ரபா: ॥ 13

மாருத: - காற்று
ஶீக்ரம் - வேகமாய்
ப்ரவாதி - வீசிற்று.
திவாகர: - சூரியன்
நிஷ்ப்ரப: - ஒளியிழந்து
அபூத் - இருந்தான்.
ராத்ரிம் விநா - இராக்காலமல்லவாயினும்,
தாரா: ச - நக்ஷத்திரங்களும்,
கத்யோதஸப்ரபா: - மின்மினிப்பூச்சிகளுக்கொப்பாய்
உத்பேது: - உதிர்ந்தன.

संलीनमीनविहगा नलिन्य: शुष्कपङ्कजा: ।
तस्मिन् क्षणे बभूवुश्च विना पुष्पफलैर्द्रुमा: ॥

ஸம்லீநமீநவிஹகா நலிந்ய: ஶுஷ்கபங்கஜா: ।
தஸ்மின் க்ஷணே பபூவுஶ்ச விநா புஷ்ப பலைர் த்ருமா: ॥ 14

தஸ்மின் க்ஷணே - அந்த நேரத்தில்,
நலிந்ய: - தாமரையோடைகள்
ஸம்லீந மீந விஹகா: - மறைந்த மீன்கள், பறவைகளிவைகளை உடையவைகளாயும்,
ஶுஷ்க பங்கஜா: - கருகிய தாமரையையுடையவைகளாயும்
த்ருமா: - விருக்ஷங்கள்
புஷ்ப பலை: விநா ச - புஷ்பங்களையும் பழங்களையும் இழந்தவைகளாயும்
பபூவு: - இருந்தன.

उद्धूतश्च विना वातं रेणुर्जलधरारुणः ।
वीचीकूचीति वाश्यन्त्यो बभूवुस्तत्र शारिकाः ॥

உத்தூதஶ்ச விநா வாதம் ரேணுர் ஜலதராருண: ।
வீசீகூசீதி வாஶ்யந்த்யோ பபூவுஸ் தத்ர ஶாரிகா: ॥ 15

ஜலதராருண: - மேகம்போல் கம்மிய
ரேணு: - புழுதி
வாதம் விநா - காற்றின்றி
உத்தூத: - கிளம்பிற்று.
தத்ர - அப்பொழுது,
ஶாரிகா: ச - கிளிகளும்
வீசி கூசீ இதி - கீச்சுமூச்சென்று
வாஶ்யந்த்ய: - கூவுகின்றவைகளாய்
பபூவு: - இருந்தன.

उल्काश्चापि सनिर्घाता निपेतुर्घोरदर्शनाः ।
प्रचचाल मही सर्वा सशैलवनकानना ॥

உல்காஶ்சாபி ஸநிர்காதா நிபேதுர் கோரதர்ஶநா: ।
ப்ரசசால மஹீ ஸர்வா ஸஶைலவன கானனா ॥ 16

கோரதர்ஶநா: - ஆபத்தை ருசிப்பிக்கும்
உல்கா: ச - எரிநக்ஷத்திரங்களும்
ஸநிர்காதா: - இடிகளுடன்
நிபேது: - விழுந்தன.
மஹீ - பூமி
ஸர்வா அபி - எல்லாமும்
ஸ ஶைல வன கானனா - மலைகள், காடுகள், சோலைகளிவைகளோடு
ப்ரசசால - கிடுகிடுத்தது.

खरस्य च रथस्थस्य नर्दमानस्य धीमतः ।
प्राकम्पत भुजः सव्यः स्वरश्चास्यावसज्जत ॥

கரஸ்ய ச ரதஸ்தஸ்ய நர்தமானஸ்ய தீமத: ।
ப்ராகம்பத புஜ: ஸவ்ய: ஸ்வரஶ்சாஸ்யாவஸஜ்ஜத ॥ 17

ரதஸ்தஸ்ய ச - ரதத்திலிருந்துகொண்டே
நர்த மானஸ்ய - போய்க்கொண்டிருக்கும்
தீமத: - படித்தவனாகிய
கரஸ்ய - கரனுக்கு,
ஸவ்ய: - இடது
புஜ: - தோள்
ப்ராகம்பத - துடித்தது.

அஸ்ய - இவனுக்கு
ஸ்வர: ச - குரலும்
அவ ஸஜ்ஜத - கம்மிப்போயிற்று. (ஆர்ஷம்)

सास्रा संपद्यते दृष्टिः पश्यमानस्य सर्वतः ।
ललाटे च रुजा जाता न च मोहान्न्यवर्तत ॥

ஸாஸ்ரா ஸம்பத்யதே த்ருஷ்டி: பஶ்யமானஸ்ய ஸர்வத: ।
லலாடே ச ருஜா ஜாதா ந ச மோஹான்ந்யவர்தத ॥ 18

ஸர்வத: - எல்லாப் பக்கங்களிலும்
பஶ்ய மானஸ்ய - பார்க்குமவனுக்கு
த்ருஷ்டி: - கண்
ஸாஸ்ரா - கண்ணீரோடு கூடியதாய்
ஸம்பத்யதே - இருந்தது.
லலாடே - தலையில்
ருஜா ச - வலியும்
ஜாதா - உண்டாயிற்று.
ச - ஆயினும்,
மோஹாத் - அறிவின்மையால்
ந்யவர்தத ந - திரும்பவில்லை.

तान् समीक्ष्य महोत्पातानुत्थितान् रोमहर्षणान् ।
अब्रवीद्राक्षसान् सर्वान् प्रहसन् स वाहिनीपतिः ॥

தான் ஸமீக்ஷ்ய மஹோத்பாதா நுத்திதான் ரோமஹர்ஷணான் ।
அப்ரவீத் ராக்ஷஸான் ஸர்வான் ப்ரஹஸந் ஸ வாஹினிபதி: ॥ 19

வாஹினீபதி: - சேனைத்தலைவனாகும் அவன்,
ரோமஹர்ஷணான் - மயிர்க்கூச்செறியும்படி
உத்திதான் - உண்டாகிய
தான் - அந்த
மஹோத்பாதாந் - பெருமபசகுனங்களை
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து,
ப்ரஹஸந் - சிரித்துக்(கொண்டு),
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னான்.

महोत्पातानिमान् सर्वानुत्थितान् घोरदर्शनान् ।
न चिन्तयाम्यहं वीर्याद्बलवान् दुर्बलानिव ॥

மஹோத்பாதாநிமான் ஸர்வாநுத்திதான் கோர தர்ஶநாந் ।
ந சிந்தயாம்யஹம் வீர்யாத் பலவான் துர்பலாநிவ ॥ 20

பலவான் - வீர்யமுடையவன்
துர்பலாந் - பலஹீனர்களை
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே,
அஹம் - நான்
வீர்யாத் - வீர்யத்தால்
இமான் - இந்த
கோர தர்ஶநாந் - பயங்கரமாய்
உத்திதான் - உண்டாகிய
மஹோத்பாதாந் - பெருமபசகுனங்கள்
ஸர்வான் - எல்லாவற்றையும்
ந சிந்தயாமி - பொருட்படுத்தவில்லை.

तारा अपि शरैस्तीक्ष्णैः पातयामि नभःस्थलात् ।
मृत्युं मरणधर्मेण संक्रुद्धो योजयाम्यहम् ॥

தாரா அபி ஶரைஸ் தீக்ஷ்ணை: பாதயாமி நப: ஸ்தலாத் ।
ம்ருத்யும் மரண தர்மேண ஸங்க்ருத்தோ யோஜயாம்யஹம் ॥ 21

தாரா: அபி - நக்ஷத்திரங்களையுங்கூட
நப: ஸ்தலாத் - ஆகாயத்திலிருந்து
தீக்ஷ்ணை: - கூரான
ஶரை: - பாணங்களால்
பாதயாமி - நான் விழச்செய்வேன்;
ஸங்க்ருத்த: அஹம் - சினங்கொண்ட நான்,
ம்ருத்யும் - யமனை
மரண தர்மேண - மரணத்தோடு
யோஜயாமி - சேர்த்து வைப்பேன்.

राघवं तं बलोत्सिक्तं भ्रातरं चास्य लक्ष्मणम् ।
अहत्वा सायकैस्तीक्ष्णैर्नोपावर्तितुमुत्सहे ॥

ராகவம் தம் பலோத்ஸிக்தம் ப்ராதரம் சாஸ்ய லக்ஷ்மணம் ।
அஹத்வா ஸாயகைஸ்தீக்ஷ்ணைர் நோபாவர்திது முத்ஸஹே ॥ 22

பலோத்ஸிக்தம் - பலத்தால் செருக்குற்ற
தம் - அந்த
ராகவம் - ராமனையும்,
அஸ்ய - இவனது
ப்ராதரம் - தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணனையும்
தீக்ஷ்ணை: - கூரான
ஸாயகை: - பாணங்களால்
அஹத்வா - கொல்லாது,

உபாவர்திதும் - திரும்ப
உத்ஸஹே ந - மாட்டேன்.

सकामा भगिनी मेऽस्तु पीत्वा तु रुधिरं तयोः ।
यन्निमित्तस्तु रामस्य लक्ष्मणस्य विपर्ययः ॥

ஸகாமா பகினீ மேऽஸ்து பீத்வா து ருதிரம் தயோ: ।
யந்நிமித்தஸ்து ராமஸ்ய லக்ஷ்மணஸ்ய விபர்யய: ॥ 23

ராமஸ்ய - ராமனுக்கும்
லக்ஷ்மணஸ்ய து - லக்ஷ்மணனுக்கும்
விபர்யய: - ஆபத்து
யந்நிமித்த: து - எவள் காரணமாகவேயோ, (அந்த)
மே - எனது
பகினீ - தமக்கை,
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
ருதிரம் - ரத்தத்தை
பீத்வா - குடித்து,
ஸகாமா - மனோரதம் கைகூடப் பெற்றவளாக
அஸ்து - ஆகட்டும்.

न क्वचित् प्राप्तपूर्वो मे संयुगेषु पराजयः ।
युष्माकमेतत् प्रत्यक्षं नानृतं कथयाम्यहम् ॥

ந க்வசித் ப்ராப்த பூர்வோ மே ஸம்யுகேஷு பராஜய: ।
யுஷ்மாக மேதத் ப்ரத்யக்ஷம் நாந்ருதம் கதயாம்யஹம் ॥ 24

மே - எனக்கு
ஸம்யுகேஷு - போர்களில்
பராஜய: - தோல்வி
க்வசித் - ஓரிடத்திலும்
ந ப்ராப்த பூர்வா - இதுவரையிலுண்டாகவில்லை.
ஏதத் - இது
யுஷ்மாகம் - உங்களுக்கு
ப்ரத்யக்ஷம் - நேரில் தெரிந்த விஷயம்.
அஹம் - நான்
அந்ருதம் - பொய்மொழியை
கதயாமி ந - சொல்லவில்லை.

देवराजमपि क्रुद्धो मत्तैरावतयायिनम् ।
वज्रहस्तं रणे हन्यां किं पुनस्तौ कुमानुषौ ॥

தேவராஜமபி க்ருத்தோ மத்தைராவதயாயினம் ।
வஜ்ரஹஸ்தம் ரணே ஹன்யாம் கிம் புனஸ்தௌ குமாநுஷௌ ॥ 25

ரணே - போரில்
வஜ்ர ஹஸ்தம் - வஜ்ரபாணியாய்
மத்தைராவதயாயினம்- மதங்கொண்ட ஐராவதத்தில் ஏறிச்செல்லும்,
தேவராஜம் அபி - தேவேந்திரனையும்கூட
க்ருத்த: - கோபங்கொண்ட நான்
ஹன்யாம் - கொல்வேன்.
குமாநுஷௌ - அற்பமனிதர்களான
தௌ - அவ்விருவர்கள்
கிம் புன: - எம்மாத்திரம்?

सा तस्य गर्जितं श्रुत्वा राक्षसस्य महाचमूः ।
प्रहर्षमतुलं लेभे मृत्युपाशावपाशिता ॥

ஸா தஸ்ய கர்ஜிதம் ஶ்ருத்வா ராக்ஷஸஸ்ய மஹாசமூ: ।
ப்ரஹர்ஷமதுலம் லேபே ம்ருத்யு பாஶாவபாஶிதா ॥ 26

தஸ்ய - அந்த
ராக்ஷஸஸ்ய - அரக்கர்களது
கர்ஜிதம் - கோஷத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஸா - அந்த
ம்ருத்யு பாஶாவ பாஶிதா - யமனது பாசத்தில் மாட்டிக்கொண்டுவிட்ட
மஹாசமூ: - பெருஞ்சேனையானது
அதுலம் - அடங்காத
ப்ரஹர்ஷம் - ஆனந்தத்தை
லேபே - அடைந்தது.

समीयुश्च महात्मानो युद्धदर्शनकांक्षिणः ।
ऋषयो देवगन्धर्वाः सिद्धाश्च सह चारणैः ॥

ஸமீயுஶ்ச மஹாத்மானோ யுத்த தர்ஶன காங்க்ஷிண: ।
ரிஷயோ தேவகந்தர்வா: ஸித்தாஶ்ச ஸஹ சாரணை: ॥ 27

யுத்த தர்ஶன காங்க்ஷிண:-யுத்தத்தை நேரில் பார்க்க அவாவுற்ற
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான
ரிஷய: - ரிஷிகளும்,
தேவ கந்தர்வா: ச - தேவர்களும், கந்தர்வர்களும்,
ஸித்தா: ச - சித்தர்களும்,
சாரணை: ஸஹ - சாரணர்களோடுகூட
ஸமீயு: - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

समेत्य चोचुः सहितास्तेऽन्योन्यं पुण्यकर्मणः ॥

ஸமேத்ய சோசு: ஸஹிதாஸ்தேऽன்யோன்யம் புண்யகர்மண: ॥ 28

தே - அந்த
புண்ய கர்மண: - புண்யாத்மாக்கள்
ஸமேத்ய - வந்துசேர்ந்து,
ஸஹிதா: ச - ஒன்றுகூடி
அன்யோன்யம் - ஒருவரோடொருவர்
ஊசு: - பின்வருமாறு பேசிக்கொண்டார்கள்.

स्वस्ति गोब्राह्मणेभ्योऽस्तु लोकानां येऽभिसंगताः ।
जयतां राघवः संख्ये पौलस्त्यान् रजनीचरान् ॥
चक्रहस्तो यथा युद्धे सर्वानसुरपुंगवान् ॥

ஸ்வஸ்தி கோப்ராஹ்மணேப்யோऽஸ்து லோகாநாம்யேऽபிஸங்கதா: ।
ஜயதாம் ராகவ: ஸங்க்யே பௌலஸ்த்யாந் ரஜநீசரான் ।
சக்ர ஹஸ்தோ யதா யுத்தே ஸர்வாநஸுரபுங்கவான் ॥ 29

யே - எவர்கள்
லோகாநாம் - உலகங்களுக்கு
அபிஸங்கதா: - நன்மை புரிபவர்களோ (அவர்களுக்கும்)
கோப்ராஹ்மணேப்ய:-பசுக்களுக்கும், பிராமணர்களுக்கும்,
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமம்
அஸ்து - உண்டாகுக.
யுத்தே - போரில்
சக்ர ஹஸ்த: - சக்கிரபாணியாகும் விஷ்ணுபகவான்
அஸுர ஸத்தமான் - அசுரோத்தமர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
யதா - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
பௌலஸ்த்யாந் - புலஸ்திய வம்சத்தில் பிறந்த
ரஜநீசரான் - அரக்கர்களை
ஸங்க்யே - போரில்
ஜயதாம் - வெல்லுவாராக.

एतच्चान्यच्च बहुशो ब्रुवाणाः परमर्षयः ।
जातकौतूहलास्तत्र विमानस्थाश्च देवताः ॥
ददृशुर्वाहिनीं तेषां राक्षसानां गतायुषाम् ॥

ஏதச்சான்யச்ச பஹுஶோ ப்ருவாணா: பரமர்ஷய: ।
ஜாத கௌதூஹலாஸ் தத்ர விமானஸ்தாஶ்ச தேவதா: ॥
தத்ருஶுர் வாஹிநீம் தேஷாம் ராக்ஷஸாநாம் கதாயுஷாம் ॥ 30

ஜாத கௌதூஹலா: - ஆவலுற்று
விமானஸ்தா: - விமானங்களிலிருக்கும்
தேவதா: ச - தேவர்களும்,

பரமர்ஷய: ச - மகரிஷிகளும்,
தத்ர - அப்பொழுது
ஏதத் - இப்படியும்,
அன்யத் - இன்னும்,
பஹுஶ: ச - பலவாறாகவும்,
ப்ருவாணா: - பேசிக்கொண்டே
தேஷாம் - அந்த
கதாயுஷாம் - ஆயுள் முடிந்த
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களது
வாஹிநீம் - சேனையை
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

रथेन तु खरो वेगादुग्रसैन्यो विनिःसृतः ।
तं दृष्ट्वा राक्षसं भूयो राक्षसाश्च विनिःसृताः ॥

ரதேந து கரோ வேகாதுக்ர ஸைந்யோ விநி: ஸ்ருத: ।
தம் த்ருஷ்ட்வா ராக்ஷஸம் பூயோ ராக்ஷஸாஶ்ச விநி: ஸ்ருதா: ॥ 31

கர: - கரன்
ரதேந - ரதத்தின்மீது,
உக்ர ஸைந்ய: - கோபாவேசமுற்ற சைன்யமுடையவனாய்
வேகாத் - வேகமாக
விநி: ஸ்ருத: - போனான்.
து - அப்பொழுது
தம் - அந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
பூய: ச - இன்னுமதிகமாய்
விநி: ஸ்ருதா: - நெருங்கினார்கள்.

श्येनगामी पृथुग्रीवो यज्ञशत्रुर्विहंगमः ।
दुर्जयः करवीराक्षः परुषः कालकार्मुकः ॥

ஶ்யேநகாமீ ப்ருது க்ரீவோ யக்ஞஶத்ருர்விஹங்கம: ।
துர்ஜய: கரவீராக்ஷ: பருஷ: காலகார்முக: ॥ 32

मेघमाली महामाली सर्पास्यो रुधिराशनः ।
द्वादशैते महावीर्याः प्रतस्थुरभितः खरम् ॥

மேகமாலீ மஹாமாலீ ஸர்பாஸ்யோ ருதிராஶந: ।
த்வாதஶைதே மஹாவீர்யா: ப்ரதஸ்துரபித: கரம் ॥ 33

ஶ்யேநகாமீ - ச்யேனகாமீ,
ப்ருதுக்ரீவ: - ப்ருதுக்ரீவன்,
யக்ஞஶத்ரு: - யக்ஞசத்ரு,
விஹங்கம: - விஹங்கமன்,
துர்ஜய: - துர்ஜயன்,
கரவீராக்ஷ: - கரவீராக்ஷன்,
பருஷ: - பருஷன்,
கால கார்முக: - காலகார்முகன்,
மேகமாலீ - மேகமாலி,
மஹாமாலீ - மகாமாலி,
ஸர்பாஸ்ய: - ஸர்ப்பாஸ்யன்,
ருதிராஶந: - ருதிராசனென்ற
ஏதே - இந்த
த்வாதஶ - பன்னிரண்டு
மஹாவீர்யா: - மஹாவீரர்கள்
கரம் - கரனை
அபித: - சூழ்ந்துகொண்டு
ப்ரதஸ்து: - சென்றார்கள்.

महाकपालः स्थूलाक्षः प्रमाथी त्रिशिरास्तथा ।
चत्वार एते सेनान्यो दूषणं पृष्ठतो ययुः ॥

மஹாகபால: ஸ்தூலாக்ஷ: ப்ரமாதீ த்ரிஶிராஸ்ததா ।
சத்வார ஏதே ஸேநாந்யோ தூஷணம் ப்ருஷ்டதோ யயு: ॥ 34

மஹாகபால: - மஹாகபாலன்,
ஸ்தூலாக்ஷ: - ஸ்தூலாக்ஷன்,
ப்ரமாதீ - பிரமாதி,
த்ரிஶிரா: ததா - திரிசிரன் என்ற
ஏதே - இந்த
சத்வார: - நால்வரும்
ஸேநாக்ரே - சேனையின் முனையில்
தூஷணம் - தூஷணனை
ப்ருஷ்டத: - பின்
அன்வயு: - தொடர்ந்தார்கள்.

सा भीमवेगा समराभिकामा सुदारुणा राक्षसवीरसेना ।
तौ राजपुत्रौ सहसाभ्युपेता माला ग्रहाणामिव चन्द्रसूर्यौ ॥

ஸா பீம வேகா ஸமராபிகாமா
ஸுதாருணா ராக்ஷஸவீரஸேநா ।
தௌ ராஜபுத்ரௌ ஸஹஸாப்யுபேதா
மாலா க்ரஹாணா மிவ சந்த்ர ஸூர் யௌ ॥ 35

க்ரஹாணாம் - கிரஹங்களுடைய
மாலா - வரிசையானது
சந்த்ர ஸூர்யௌ - சந்திர சூரியர்களை
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
ஸா - அந்த
பீம வேகா - அதிக வேகமுடையதும்,
ஸமராபிகாமா - போரில் ஆசை கொண்டதும்,
ஸுதாருணா - கொடியதுமான
ராக்ஷஸ வீர ஸேநா - ராக்ஷஸ வீர சைன்யமானது
ராஜபுத்ரௌ - சக்கிரவர்த்தி குமாரர்களான
தௌ - அவ்விருவர்களையும்
ஸஹஸா - விரைவில்
அப்யுபேதா - நெருங்கிற்று.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
உத்பாத தர்ஶனம் நாம த்ரயோவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சதுர்விம்ஶ: ஸர்க: - 24

आश्रमं प्रतियाते तु खरे खरपराक्रमे ।
तानेवौत्पातिकान् रामः सह भ्रात्रा ददर्श ह ॥

ஆஶ்ரமம் ப்ரதியாதே து கரே கர பராக்ரமே ।
தாநேவௌத்பாதிகான் ராம: ஸஹ ப்ராத்ரா ததர்ஶ ஹ ॥ 1

கர பராக்ரமே - கொடிய பராக்கிரமமுள்ள
கரே - கரன்
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ப்ரதியாதே து - வரும்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ராத்ரா ஸஹ - தம்பியோடுகூட
தான் ஏவ - அதே
உத்பாதிகான் ஹ - அபசகுனங்களை
த தர்ஶ - கண்டார்.

तानुत्पातान् महाघोरानुत्थितान् रोमहर्षणान् ।
प्रजानामहितान् दृष्ट्वा लक्ष्मणं वाक्यमब्रवीत् ॥

தாநுத்பாதான் மஹா கோரானுத்திதான் ரோமஹர்ஷணான் ।
ப்ரஜாநாமஹிதான் த்ருஷ்ட்வா லக்ஷ்மணம் வாக்ய மப்ரவீத் ॥ 2

மஹாகோராந் - அதி பயங்கரமானவைகளும்
ரோம ஹர்ஷணான் - மயிர்க்கூச்செரியுமாறு
உத்திதான் - உண்டானதுமான
தாந் - அந்த
உத்பாதான் - அபசகுணங்களை
ப்ரஜாநாம் - ஜனங்களுக்கு
அஹிதான் - கேடை விளைவிப்பனவாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

इमान् पश्य महाबाहो सर्वभूतापहारिणः ।
समुत्थितान् महोत्पातान् संहर्तुं सर्वराक्षसान् ॥

இமான் பஶ்ய மஹாபாஹோ ஸர்வபூதாபஹாரிண: ।
ஸமுத்திதான் மஹோத்பாதான் ஸம்ஹர்தும் ஸர்வராக்ஷஸான் ॥ 3

மஹாபாஹோ - 'மஹாபாகுவே!
ஸர்வ பூதாப ஹாரிண: - எல்லாப் பிராணிகளுக்கும் கேடு விளைவிக்கும்

இமான் - இந்த
மஹோத்பாதான் - பெருமபசகுனங்களை
ஸர்வ ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களெல்லோரை
ஸம்ஹர்தும் - சம்ஹரிக்க
ஸமுத்திதான் - உண்டானவைகளாய்
பஶ்ய - உணர்.

अमी रुधिरधारास्तु विसृजन्तः खरस्वनाः ।
व्योम्नि मेघा विवर्तन्ते परुषा गर्दभारुणाः ॥

அமீ ருதிர தாராஸ்து விஸ்ருஜந்த: கரஸ்வநா: ।
வ்யோம்நி மேகா விவர்தந்தே பருஷா கர்தபாருணா: ॥ 4

அமீ - 'இந்த
மேகா: - மேகங்கள்
வ்யோம்நி - ஆகாயத்தில்
கரஸ்வநான் - விகாரசப்தங்களை
விஸ்ருஜந்த: - இட்டுக்கொண்டு
ருதிர தாரா: து - ரத்ததாரைகளை உடையனவாய்,
கர்த பாருணா: - செம்பட்டை நிறமுற்றனவாய்,
பருஷா - கொடியவைகளாய்
விவர்தந்தே - திரிகின்றன.

सधूमाश्च शराः सर्वे मम युद्धाभिनन्दिनः ।
रुक्मपृष्ठानि चापानि विवेष्टन्ते च लक्ष्मण ॥

ஸதூமாஶ்ச ஶரா: ஸர்வே மம யுத்தாபிநந்திந: ।
ருக்ம ப்ருஷ்டாநி சாபாநி விவேஷ்டந்தே ச லக்ஷ்மண ॥ 5

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
மம - எனது
ஶரா: - பாணங்கள்
ஸர்வே - எல்லாமும்
ஸதூமா: ச - புகைகின்றனவாய்,
யுத்தாபி நந்திந: - யுத்தத்திலுற்சாகம் கொண்டிருக்கின்றன.
ருக்ம ப்ருஷ்டாநி - தங்கமயமானபின் புறமுடைய
சாபாநி ச - விற்களும்
விவேஷ்டந்தே - துடிக்கின்றன.

यादृशा इह कूजन्ति पक्षिणो वनचारिणः ।
अग्रतो नो भयं प्राप्तं संशयो जीवितस्य च ॥

யாத்ருஶா இஹ கூஜந்தி பக்ஷிணோ வனசாரிண: ।
அக்ரதோ நோ பயம் ப்ராப்தம் ஸம்ஶயோ ஜீவிதஸ்ய ச ॥ 6

வனசாரிண: - 'வனத்தில் திரியும்
பக்ஷிண: - பக்ஷிகள்
இஹ - இப்பொழுது
யாத்ருஶா: - இம்மாதிரியாய்
கூஜந்தி - கூவுகின்றன.
ந: - நமக்கு
அக்ரத: - முன்பாக
பயம் - ஆபத்து
ப்ராப்தம் - ஏற்பட்டுள்ளது;
ஜீவிதஸ்ய - உயிருக்கு
ஸம்ஶய: ச - சந்தேஹமே.

संप्रहारस्तु सुमहान् भविष्यति न संशयः ॥

ஸம்ப்ரஹாரஸ்து ஸுமஹான் பவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ 7

ஸுமஹான் - 'மிகப்பெரிய
ஸம்ப்ரஹார: - யுத்தமானது
து - இப்பொழுது
பவிஷ்யதி - ஏற்படப்போகிறது;
ஸம்ஶய: ந - இதற்கையமில்லை.

अयमाख्याति मे बाहुः स्फुरमाणो मुहुर्मुहुः ।
संनिकर्षे तु नः शूर जयं शत्रोः पराजयम् ॥

அயமாக்யாதி மே பாஹு: ஸ்புரமாணோ முஹுர்முஹு: ।
ஸந்நிகர்ஷே து ந: ஶூர ஜயம் ஶத்ரோ: பராஜயம் ॥ 8

து - 'ஆயினும்,
ஶூர - வீர!
மே - எனது
அயம் - இந்த
பாஹு: - கை
முஹு: முஹு: - இடைவிடாமல்
ஸ்புரமாண: - துடிப்பதாய்,
ஸந்நிகர்ஷே - சமீபத்தில்
ந: - நமக்கு
ஜயம் - ஜயத்தையும்,
ஶத்ரோ: - சத்ருவுக்கு
பராஜயம் - அபஜயத்தையும்
ஆக்யாதி - உணர்த்துகிறது.

सुप्रभं च प्रसन्नं च तव वक्त्रं हि लक्ष्यते ।
उद्यतानां हि युद्धार्थं येषां भवति लक्ष्मण ॥
निष्प्रभं वदनं तेषां भवत्यायुःपरिक्षयः ॥

ஸுப்ரபம் ச ப்ரஸந்நம் ச தவ வக்த்ரம் ஹி லக்ஷ்யதே ।
உத்யதாநாம் ஹி யுத்தார்தம் யேஷாம் பவதி லக்ஷ்மண ॥
நிஷ்ப்ரபம் வதனம் தேஷாம் பவத்யாயு: பரிக்ஷய ॥ 9

ச - 'மேலும்
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மண!
தவ வக்த்ரம் - உனது முகம்
ஸுப்ரபம் - தேஜோமயமாயும்,
ப்ரஸந்நம் ச - தெளிவுற்றதாயும்
லக்ஷ்யதே - காணப்படுகிறது.
யுத்தார்தம் - யுத்தத்திற்காக
உத்யதாநாம் - முற்பட்ட
யேஷாம் - எவர்களது
வதனம் - முகம்
நிஷ்ப்ரபம் - காந்தியற்றதாய்
பவதி - ஆகிறதோ
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
ஆயு: பரிக்ஷய: ஹி - ஆயுளினழிவே
பவதி ஹி - விளையும்.

रक्षसां नर्दतां घोरः श्रूयते च महाध्वनिः ।
आहतानां च भेरीणां राक्षसैः क्रूरकर्मभिः ॥

ரக்ஷஸாம் நர்ததாம் கோர: ஶ்ரூயதே ச மஹாத்வனி: ।
ஆஹதாநாம் ச பேரீணாம் ராக்ஷஸை: க்ரூரகர்மபி: ॥ 10

நர்ததாம் - கர்ஜிக்கும்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடையவும்
க்ரூர கர்பி: - கொடிய செயல்புரியும்
ராக்ஷஸை: ஹி - அரக்கர்களாலேயே
ஆஹதானாம் - அடிக்கப்பட்ட
பேரீணாம் ச - பேரிகளுடையவும்,
கோர: - கொடிய
மஹாத்வனி: - பேரொலி
ஶ்ரூயதே - கேட்கப்படுகிறது.

अनागतविधानं तु कर्तव्यं जयमिच्छता ।
आपदं शङ्कमानेन पुरुषेण विपश्चिता ॥

அநாகத விதானம் து கர்தவ்யம் ஜயமிச்சதா ।
ஆபதம் ஶங்கமானேன புருஷேண விபஶ்சிதா ॥ 11

ஆபதம் - 'ஆபத்தை
ஶங்கமானேன - எதிர்பார்க்கின்றவனும்,

ஜயம் - ஜயத்தை
இச்சதா - கோருகிறவனும்,
விபஶ்சிதா - புத்திமானுமாகிய
புருஷேண - ஓர் மனிதனால்
அநாகத விதானம் து - முன்னேற்பாடுதான்
கர்தவ்யம் - செய்யத்தக்கது.

तस्माद्गृहीत्वा वैदेहीं शरपाणिर्धनुर्धरः ।
गुहामाश्रय शैलस्य दुर्गां पादपसंकुलाम् ॥

தஸ்மாத் க்ருஹீத்வா வைதேஹீம் ஶரபாணிர் தநுர்தர: ।
குஹாமாஶ்ரய ஶைலஸ்ய துர்காம் பாதபஸங்குலாம் ॥ 12

தஸ்மாத் - 'ஆதலால்
ஶரபாணி: - கையிலம்புகொண்டு
தநுர்தர: - வில்தரித்தவனாய்,
வைதேஹீம் - வைதேஹியை
க்ருஹீத்வா - அழைத்துக்கொண்டு
ஶைலஸ்ய - மலையினது,
பாதப ஸங்குலாம் - மரங்களடர்ந்து
துர்காம் - புகமுடியாதிருக்கும்
குஹாம் - குகையை
ஆஶ்ரய - அடைவாயாக.

प्रतिकूलितुमिच्छामि न हि वाक्यमिदं त्वया ।
शापितो मम पादाभ्यां गम्यतां वत्स मा चिरम् ॥

ப்ரதி கூலிது மிச்சாமி ந ஹி வாக்யமிதம் த்வயா ।
ஶாபிதோ மம பாதாப்யாம் கம்யதாம் வத்ஸ மா சிரம் ॥ 13

இதம் வாக்யம் - 'இந்தச் சொல்லை
த்வயா - உன்னால்
ப்ரதி கூலிதும் ஹி - மறுத்துரைக்கவும்
இச்சாமி ந - நானொப்பேன். (ஆர்ஷம்)
மம - எனது
பாதாப்யாம் - இரு பாதங்களின் மீதும்
ஶாபித: - நீ ஆணையிடப்பட்டிருக்கின்றனை.
வத்ஸ - குழந்தாய்!
மா சிரம் - தாமதம் வேண்டாம்;
கம்யதாம் - செல்லப்படட்டும்.

त्वं हि शूरश्च बलवान् हन्या ह्येतान्न संशयः ।
स्वयं तु हन्तुमिच्छामि सर्वानेव निशाचरान् ॥

த்வம் ஹி ஶூரஶ்ச பலவான் ஹன்யா ஹ்யேதான் ந ஸம்ஶய: ।
ஸ்வயம் து ஹந்து மிச்சாமி ஸர்வாநேவ நிஶாசரான் ॥ 14

ஶூர: - 'சூரனும்
பலவான் ச - பலவானுமான
த்வம் ஹி - நீயொருவனே
ஏதான் - இவர்களை
ஹன்யா: - கொல்வாய்;
ஸம்ஶய: ஹி ந - சந்தேஹமில்லை.
து - எனினும்
நிஶாசரன் - அரக்கர்கள்
ஸர்வான் ஏவ - எல்லோரையுமே
ஸ்வயம் - நானே
ஹந்தும் - கொல்ல
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.'

एवमुक्तस्तु रामेण लक्ष्मणः सह सीतया ।
शरानादाय चापं च गुहां दुर्गां समाश्रयत् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண லக்ஷ்மண: ஸஹ ஸீதயா ।
ஶராநாதாய சாபம் ச குஹாம் துர்காம் ஸமாஶ்ரயத் ॥ 15

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்ட
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
து - உடனே
ஶரான் - பாணங்களையும்,
சாபம் ச - வில்லையும்,
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ஸீதயா - ஸீதாபிராட்டியாரோடு
ஸஹ - கூட
துர்காம் - புகமுடியாத
குஹாம் - குகையை
ஸமாஶ்ரயத் - அடைந்தார்.

तस्मिन् प्रविष्टे तु गुहां लक्ष्मणे सह सीतया ।
हन्त निर्युक्तमित्युक्त्वा रामः कवचमाविशत् ॥

தஸ்மின் ப்ரவிஷ்டே து குஹாம் லக்ஷ்மணே ஸஹ ஸீதயா ।
ஹந்த நிர்யுக்த மித்யுக்த்வா ராம: கவசமாவிஶத் ॥ 16

தஸ்மின் - அந்த
லக்ஷ்மணே - லக்ஷ்மணர்

ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாபிராட்டியாரோடுகூட
குஹாம் - குகையினுள்
ப்ரவிஷ்டே து - புகுந்தவுடன்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஹந்த - 'பேஷ்!
நிர்யுக்தம் - நல்லது'
இதி - என்று
உக்த்வா - சொல்லி,
கவசம் - கவசத்தை
ஆவிஶத் - அணிந்துகொண்டார்.

स तेनाग्निनिकाशेन कवचेन विभूषितः ।
बभूव रामस्तिमिरे विधूमोऽग्निरिवोत्थितः ॥

ஸ தேநாக்நிநிகாஶேந கவசேந விபூஷித: ।
பபூவ ராமஸ்திமிரே விதூமோऽக்நி ரிவோத்தித: ॥ 17

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தேந - அந்த
அக்நிநிகாஶேந - அக்கினிக்கொப்பான
கவசேந - கவசத்தால்
விபூஷித: - அலங்கரிக்கப்பட்டவராய்,
திமிரே - இருளில்
உத்தித: - உண்டான
விதூம: - புகையற்ற
அக்நி: இவ - அக்னியென
பபூவ - விளங்கினார்.

स चापमुद्यम्य महच्छरानादाय वीर्यवान् ।
बभूवावस्थितस्तत्र ज्यास्वनैः पूरयन् दिशः ॥

ஸ சாப முத்யம்ய மஹச் ஶராநாதய வீர்யவான் ।
பபூவாவஸ்திதஸ் தத்ர ஜ்யாஸ்வனை: பூரயந் திஶ: ॥ 18

வீர்யவான் ஸ: - வீர்யவானாகுமவர்,
மஹத் - மஹத்தான
சாபம் - தனுஸ்ஸை
உத்யம்ய - தயார்செய்து,
ஶராந் - பாணங்களை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
திஶ: - எல்லா திசைகளையும்
ஜ்யாஸ்வனை: - நாணொலிகளால்

பூரயந் - நிரப்பிக்கொண்டு
தத்ர - அவ்விடத்தில்
அவஸ்தித: - இடம்பெயராது
பபூவ - இருந்தார்.

ततो देवाः सगन्धर्वाः सिद्धाश्च सह चारणैः ।
समेयुश्च महात्मानो युद्धदर्शनकाङ्क्षिणः ॥

ததோ தேவா: ஸகந்தர்வா: ஸித்தாஶ்ச ஸஹ சாரணை: ।
ஸமேயுஶ்ச மஹாத்மானோ யுத்த தர்ஶன காங்க்ஷிண: ॥ 19

தத: - அப்பொழுது
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களான
ஸ கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களுள்ளிட்ட
தேவா: - தேவர்களும்,
ஸித்தா: ச - சித்தர்களும்,
சாரணை: ஸஹ ச - சாரணர்களோடு கூடவே.
யுத்த தர்ஶன காங்க்ஷயா - யுத்தத்தை பார்க்க வேண்டுமென்ற அவாவினால்
ஸமேயு: - வந்து சேர்ந்தார்கள்.

ऋषयश्च महात्मानो लोके ब्रह्मर्षिसत्तमाः ।
समेत्य चोचुः सहिता अन्योन्यं पुण्यकर्मणः ॥

ருஷயஶ்ச மஹாத்மானோ லோகே ப்ரஹ்மர்ஷி ஸத்தமா: ।
ஸமேத்ய சோசு: ஸஹிதா அன்யோன்யம் புண்யகர்மண: ॥ 20

லோகே - உலகில்
புண்யகர்மண: - புண்யச்செயலுற்ற
மஹாத்மாந: - மஹாத்மாக்களாகிய
ருஷய: ச - முனிவர்களும்,
ப்ரஹ்மர்ஷி ஸத்தமா: - சிறந்த பிராம்மரிஷிகளும்,
ஸமேத்ய ச - வந்ததும்,
ஸஹிதா: - ஒன்றுகூடி
தே - அவர்கள்
அன்யோன்யம் - ஒருவரோடொருவர்
ஊசு: - பின்வருமாறு பேசிக்கொண்டார்கள்.

स्वस्ति गोब्राह्मणेभ्योऽस्तु लोकानां ये हि संगताः ।
जयतां राघवो युद्धे पौलस्त्यान् रजनीचरान् ॥

ஸ்வஸ்தி கோப்ராஹ்மணேப்யோऽஸ்து லோகாநாம் யே ஹி ஸங்கதா: ।
ஜயதாம் ராகவோ யுத்தே பௌலஸ்த்யான் ரஜநீசரான் ॥ 21

चक्रहस्तो यथा युद्धे सर्वानसुरपुंगवान् ।
एवमुक्त्वा पुनः प्रोचुरालोक्य च परस्परम् ॥

சக்ரஹஸ்தோ யதா யுத்தே ஸர்வாநஸுரபுங்கவான் ।
ஏவமுக்த்வா புன: ப்ரோசுராலோக்ய ச பரஸ்பரம் ॥ 22

யே ஹி - 'எவர்களெல்லாம்
லோகாநாம் - உலகங்களுக்கும்
கோ ப்ராஹ்மணேப்ய: - பசுக்களுக்கும் பிராமணர்களுக்கும்
ஸங்கதா: - நன்மை புரிபவர்களோ (அவர்களுக்கு)
ஸ்வஸ்தி அஸ்து - க்ஷேமமுண்டாகுக.
யுத்தே - போரில்
சக்ர ஹஸ்த: - சக்ரபாணியாகும் விஷ்ணுபகவான்
அஸுர ஸத்தமான் - அசுரோத்தமர்கள்
ஸர்வாந் - எல்லோரையும்
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
பௌலஸ்த்யான் - புலஸ்த்ய வம்சத்தில் பிறந்த
ரஜநீசரான் - அரக்கர்களை
யுத்தே - போரில்
ஜயதாம் - வெல்லுவாராக',
ஏவம் - என்று
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
புன: ச - மீளவும்
பரஸ்பரம் - ஒருவரையொருவர்
ஆலோக்ய - பார்த்து,
ப்ரோசு: - பின்வருமாறு பேசிக்கொண்டார்கள்.

चतुर्दश सहस्राणि रक्षसां भीमकर्मणाम् ।
एकश्च रामो धर्मात्मा कथं युद्धं भविष्यति ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸாம் பீம கர்மணாம் ।
ஏகஶ்ச ராமோ தர்மாத்மா கதம் யுத்தம் பவிஷ்யதி ॥ 23

தர்மாத்மா - 'தர்மாத்மாவான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஏக: ச - தனியாகவே
பீம கர்மணாம் - கொடிய செயலுற்ற
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி - பதினாலாயிரவர்க்கும்
யுத்தம் - போரில்
கதம் - எங்ஙனம்
பவிஷ்யதி - ஈடுகொடுப்பார்?

इति राजर्षयः सिद्धाः सगणाश्च द्विजर्षभाः ।
जातकौतूहलास्तस्थुर्विमानस्थाश्च देवताः ॥
இதி ராஜர்ஷய: ஸித்தா: ஸகணாஸ்ச த்விஜர்ஷபா: ।
ஜாத கௌதூஹலாஸ் தஸ்துர் விமானஸ்தாஸ்ச தேவதா: ॥ 24

விமானஸ்தா: - விமானங்களிலிருந்தவர்களும்
ஸகணா: - பரிவாரங்களோடு கூடியவர்களுமான
தேவதா: ச - தேவதைகளும்,
ராஜர்ஷய: - ராஜரிஷிகளும்,
ஸித்தா: - சித்தர்களும்,
த்விஜர்ஷபா: ச - பிராமணோத்தமர்களும்
இதி - இவ்வாறு
ஜாத கௌதூஹலா: - அறிய ஆவலுற்று
தஸ்து: - இருந்தனர்.

आविष्टं तेजसा रामं संग्रामशिरसि स्थितम् ।
दृष्ट्वा सर्वाणि भूतानि भयाद्विव्यथिरे तदा ॥
ஆவிஷ்டம் தேஜஸா ராமம் ஸங்க்ராம ஶிரஸி ஸ்திதம் ।
த்ருஷ்ட்வா ஸர்வாணி பூதானி பயாத் விவ்யதிரே ததா ॥ 25

ததா - அப்பொழுது
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
ஆவிஷ்டம் - ஆக்ரமிக்கப்பட்டு
ஸங்க்ராம ஶிரஸி - போர்முனையில்
ஸ்திதம் - சித்தமாய் நிற்கும்
ராமம் - ஶ்ரீராமரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பூதானி - பிராணிகள்
ஸர்வாணி - எல்லாமும்
பயாத் - பயத்தினால்
விவ்யதிரே - நடுங்கின.

रूपमप्रतिमं तस्य रामस्याक्लिष्टकर्मणः ।
बभूव रूपं क्रुद्धस्य रुद्रस्येव पिनाकिनः ॥
ரூபமப்ரதிமம் தஸ்ய ராமஸ்யாக்லிஷ்ட கர்மண: ।
பபூவ ரூபம் க்ருத்தஸ்ய ருத்ரஸ்யேவ பிநாகின: ॥ 26

தஸ்ய - அந்த
அக்லிஷ்ட கர்மண: - சிரமமின்றி எதையும் செய்யவல்ல
ராமஸ்ய - ஶ்ரீராமருடைய
அப்ரதிமம் - ஒப்பற்ற
ரூபம் - உருவம்,

க்ருத்தஸ்ய - கோபங்கொண்ட
பிநாகின: - பினாகபாணியாகிய
ருத்ரஸ்ய - ருத்திர பகவானுடைய
ரூபம் இவ - உருவம்போல
பபூவ - ஆயிற்று.

ततो गम्भीरनिर्ह्रादं घोरवर्मायुधध्वजम् ।
अनीकं यातुधानानां समन्तात् प्रत्यदृश्यत ॥
ததோ கம்பீர நிர்ஹ்ராதம் கோரவர்மாயுதத்வஜம் ।
அநீகம் யாதுதாநாநாம் ஸமந்தாத் ப்ரத்யத்ருஶ்யத ॥ 27

தத: - அப்பொழுது
யாது தாநாநாம் - அரக்கர்களுடைய
கம்பீர நிர்ஹ்ராதம் - பேரொலிகொண்ட
அநீகம் - சேனை
ஸமந்தாத் - நாற்புறமும்
கோர வர்மாயுதத்வஜம் - கொடிய கவசம், ஆயுதம், கொடி இவைகளையுடையதாய்
ப்ரத்யத்ருஶ்யத - காணப்பட்டது.

सिंहनादं विसृजतामन्योन्यमभिगर्जताम् ।
चापानि विस्फारयतां जृम्भतां चाप्यभीक्ष्णशः ॥
ஸிம்ஹநாதம் விஸ்ருஜதாமன்யோன்ய மபிகர்ஜதாம் ।
சாபாநி விஸ்பாரயதாம் ஜ்ரும்பதாம் சாப்யபீக்ஷ்ணஶ: ॥ 28

विप्रघुष्टस्वनानां च दुन्दुभींश्चापि निघ्नताम् ।
तेषां सुतुमुलः शब्दः पूरयामास तद्वनम् ॥
விப்ர குஷ்டஸ்வநாநாம் ச துந்துபீம்ஶ்சாபி நிக்நதாம் ।
தேஷாம் ஸுதுமுல: ஶப்த: பூரயாமாஸ தத்வனம் ॥ 29

அன்யோன்யம் - ஒருவரையொருவர் பார்த்து
அபிகர்ஜதாம் - அட்டகாசம் செய்கிறவர்களும்
ஸிம்ஹநாதம் - சிங்கநாதத்தை
விஸ்ருஜதாம் - இடுபவர்களும்,
சாபானி - விற்களை
விஸ்பாரயதாம் - டங்காரம் செய்பவர்களும்
அபீக்ஷ்ணஶ: ச - அடிக்கடி
ஜ்ரும்பதாம் அபி - ஆரவாரிப்பவர்களும்,
விப்ர குஷ்ட ஸ்வநாநாம் ச - பேரிரைச்சல் கொண்டவர்களும்,
துந்து பீன் ச - துந்துபி வாத்தியங்களை
நிக்நதாம் அபி - அடிப்பவர்களுமான

தேஷாம் - அவர்களுடைய
ஸுதுமுல: - பெரும்
ஶப்த: - கோஷமானது
தத் வனம் - அவ்வனத்தை
பூரயாமாஸ - நிரப்பிற்று.

तेन शब्देन वित्रस्ताः श्वापदा वनचारिणः ।
दुद्रुवुर्यत्र निःशब्दं पृष्ठतो न व्यलोकयन् ॥

தேந ஶப்தேன வித்ரஸ்தா: ஶ்வாபதா வனசாரிண: ।
துத்ருவுர் யத்ர நிஶ்ஶப்தம் ப்ருஷ்டதோ ந வ்யலோகயன் ॥ 30

வனசாரிண: - காட்டிலுள்ள
ஶ்வாபதா: - கொடிய மிருகங்கள்,
தேன - அந்த
ஶப்தேன - ஒலியால்
வித்ரஸ்தா: - அஞ்சியவைகளாய்
நிஶ்ஶப்தம் - சப்தமில்லாத இடம்
யத்ர - எதுவோ அதற்கு
துத்ருவு: - ஓடின.
ப்ருஷ்டத: - திரும்பி
ந வ்யலோகயன் - பார்க்கவில்லை.

तत्त्वनीकं महावेगं रामं समुपसर्पत ।
धृतनानाप्रहरणं गम्भीरं सागरोपमम् ॥

தத்வநீகம் மஹாவேகம் ராமம் ஸமுபஸர்பத ।
த்ருத நாநாப்ரஹரணம் கம்பீரம் ஸாகரோபமம் ॥ 31

த்ருத நாநா ப்ரஹரணம்-பலவிதப்படை தரித்ததும்
ஸாகரோபமம் - சமுத்திரத்திற்கொப்பானதும்
கம்பீரம் - காம்பீர்யமுடையதுமான,
தத் அநீகம் - அந்த சேனை
து - அப்பொழுது
மஹாவேகம் - தீவிர வேகமுற்று
ராமம் - ஶ்ரீராமரை
ஸமுபஸர்பத - கிட்டியது.

रामोऽपि चारयंश्चक्षुः सर्वतो रणपण्डितः ।
ददर्श खरसैन्यं तद्युद्धाभिमुखमुत्थितम् ॥

ராமோऽபி சாரயம்ஶ்சக்ஷு: ஸர்வதோ ரணபண்டித: ।
ததர்ஶ கரஸைன்யம் தத் யுத்தாபிமுக முத்திதம் ॥ 32

ரணபண்டித: - போரில் வல்ல
ராம: அபி - ஶ்ரீராமரும்,

சக்ஷு: - பார்வையை
ஸர்வத: - எல்லா பக்கங்களிலும்
சாரயன் - செலுத்தி,
யுத்தாபி முகம் - போரைக் குறித்து
உத்திதம் - முயற்சியுற்ற
தத் - அந்த
கர ஸைன்யம் - கரனது சேனையை
ததர்ஶ - கண்டார்.

वितत्य च धनुर्भीमं तूण्याश्चोद्धृत्य सायकान् ।
क्रोधमाहारयत्तीव्रं वधार्थं सर्वरक्षसाम् ॥

விதத்ய ச தநுர்பீமம் தூண்யாஶ்சோத்த்ருத்ய ஸாயகான் ।
க்ரோத மாஹாரயத் தீவ்ரம் வதார்தம் ஸர்வரக்ஷஸாம் ॥ 33

பீமம் - பயங்கரமான
தநு: - தனுஸ்ஸை
விநம்ய ச - வளைத்து,
ஸாயகான் - பாணங்களை
தூண்யா: - அம்புறாத்தூணிகள் இரண்டினின்றும்
உத்த்ருத்ய ச - எடுத்து,
ஸர்வ ரக்ஷஸாம் - எல்லா அரக்கர்களின்
வதார்தம் - வதைக்காக
தீவ்ரம் - உக்கிரமான
க்ரோதம் - கோபத்தை
ஆஹாரயத் - அடைந்தார்.

दुष्प्रेक्षः सोऽभवत् क्रुद्धो युगान्ताग्निरिव ज्वलन् ।
तं दृष्ट्वा तेजसाविष्टं प्राद्रवन् वनदेवताः ॥

துஷ்ப்ரேக்ஷ: ஸோऽபவத் க்ருத்தோ யுகாந்தாக்நிரிவ ஜ்வலன் ।
தம் த்ருஷ்ட்வா தேஜஸாவிஷ்டம் ப்ராத்ரவன் வனதேவதா: ॥ 34

க்ருத்த: - கோபங்கொண்டு
யுகாந்தாக்நி: இவ - பிரளயகாலாக்கினிபோல்
ஜ்வலன் - விளங்கும்
ஸ: - அவர்,
துஷ்ப்ரேக்ஷ: - ஏறெடுத்துப் பார்க்க முடியாதவராக
அபவத் - ஆனார்.
தம் - அவரை
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
ஆவிஷ்டம் - நிரம்பப்பெற்றவராய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
வனதேவதா: - வனதேவதைகள்
ப்ராத்ரவன் - ஓடின.

तस्य क्रुद्धस्य रूपं तु रामस्य ददृशे तदा ।
दक्षस्येव क्रतुं हन्तुमुद्यतस्य पिनाकिनः ॥

தஸ்ய க்ருத்தஸ்ய ரூபம் து ராமஸ்ய தத்ருஶே ததா ॥
தக்ஷஸ்யேவ க்ரதும் ஹந்து முத்யதஸ்ய பிநாகிந: ॥ 35

ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அந்த
க்ருத்தஸ்ய - கோபங்கொண்ட
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
ரூபம் - ரூபமானது
தக்ஷஸ்ய - தக்ஷருடைய
க்ரதும் - யாகத்தை
ஹந்தும் உத்யதஸ்ய - அழிக்க வந்த
பிநாகிந: - பினாகபாணியினுடையது
இவ து - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
தத்ருஶே - விளங்கிற்று.

तत्कार्मुकैराभरणैर्ध्वजैश्च तैर्वर्मभिश्चाग्निसमानवर्णैः ।
बभूव सैन्यं पिशिताशनानां सूर्योदये नीलमिवाभ्रजालम् ॥

தத்கார்முகை ராபரணைர்த்வஜைஶ்ச
தைர்வர்மபிஶ்சாக்நி ஸமான வர்ணை: ।
பபூவ ஸைன்யம் பிஶிதாஶநாநாம்
ஸூர்யோதயே நீல மிவாப்ரப்ரஜாலம் ॥ 36

பிஶிதாஶநாநாம் - அரக்கர்களின்
தத் ஸைன்யம் - அந்த சேனையானது
தை: கார்முகை: - அந்த வில்லுகளாலும்
ஆபரணை: - ஆபரணங்களாலும்
த்வஜை: ச - த்விஜங்களாலும்
அக்நி ஸமான வர்ணை:- அக்கினிக்கொப்பான காந்தியுடைய
வர்மபி: ச - கவசங்களாலும்
ஸூர்யோதயே - சூர்யோதயகாலத்தில்
நீலம் ஆப்ர ஜாலம் இவ- நீலமேகக் கூட்டம்போல
பபூவ - இருந்தது.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராமகரபல ஸந்நிகர்ஷோ நாம சதுர்விம்ஶ: ஸர்க: ॥*

பஞ்ச விம்ஶ: ஸர்க: - 25

अवष्टब्धधनुं रामं क्रुद्धं च रिपुघातिनम् ।
ददर्शाश्रममागम्य खरः सह पुरःसरः ॥

அவஷ்டப்தததநும் ராமம் க்ருத்தம் ச ரிபுகாதினம் ।
ததர்ஶாஶ்ரம மாகம்ய கர: ஸஹ புர:ஸர: ॥ 1

ஸஹபுர: ஸர: - பரிவாரங்களுடனிருக்கும்
கர: - கரன்,
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
ஆகம்ய - வந்து,
ரிபுகாதினம் - சத்ருசம்ஹாரகராகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அவஷ்டப்த தநும் - கையில் வில்லேந்தியவராய்
க்ருத்தம் ச - கோபத்துடனிருக்கிறவராய்
ததர்ஶ - பார்த்தான்.

तं दृष्ट्वा सशरं चापमुद्यम्य खरनिःस्वनम् ।
रामस्याभिमुखं सूतं चोद्यतामित्यचोदयत् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா ஸஶரம் சாபமுத்யம்ய கரநிஸ்வனம் ।
ராமஸ்யாபிமுகம் ஸூதம் சோத்யதாமித்யசோதயத் ॥ 2

தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைப் பார்த்து
ஸஶரம் - பாணங்களோடு கூடியதும்,
கரநிஶ்வனம் - கொடிய சப்தமுடையதுமான
சாபம் - வில்லை
உத்யம்ய - நிறுத்திக்கொண்டு,
ஸூதம் - ஸாரதியைப் பார்த்து
ராமஸ்ய - 'ராமனுக்கு
அபிமுகம் - நேர்முகமாக
சோத்யதாம் - ஓட்டப்படட்டும்'
இதி - என்று
அசோதயத் - கட்டளையிட்டான்.

स खरस्याज्ञया सूतस्तुरगान् समचोदयत् ।
यत्र रामो महाबाहुरेको धून्वन् स्थितो धनुः ॥

ஸ கரஸ்யாஞயா ஸூதஸ்துரகான் ஸமசோதயத் ।
யத்ர ராமோ மஹாபாஹு ரேகோ தூன்வன் ஸ்திதோ தநு: ॥ 3

ஸ: ஸூத: - அந்த ஸாரதி
கரஸ்ய - கரனுடைய

ஆஞாயா - உத்தரவின்படி
மஹாபாஹு: - மஹாபாகுவான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
யத்ர - எங்கு
தநு: - தனுஸ்ஸை
தூன்வன் - அசைத்துக்கொண்டு
ஏக: ஸ்தித: - தனியாய் நின்றாரோ, (அங்கு)
துரகான் - குதிரைகளை
ஸமசோதயத் - ஓட்டினான்.

तं तु निष्पतितं दृष्ट्वा सर्वे ते रजनीचराः ।
नर्दमाना महानादं सचिवाः पर्यवारयन् ॥

தம் து நிஷ்பதிதம் த்ருஷ்ட்வா ஸர்வே தே ரஜநீசரா:।
நர்தமாநா மஹாநாதம் ஸசிவா: பர்யவாரயன் ॥ 4

ஸசிவா: - கூடவந்த
தே ரஜநீசரா: - அந்த அரக்கர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
நிஷ்பதிதம் - யுத்தத்திற்கு சித்தனாயிருக்கும்
தம் - அவனை
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததும்,
மஹாநாதம் - பேரொலியை
நர்தமாநா: - இட்டுக்கொண்டு
பர்யவாரயன் - சூழ்ந்துகொண்டார்கள்.

स तेषां यातुधानानां मध्ये रथगतः खरः ।
बभूव मध्ये ताराणां लोहिताङ्ग इवोदितः ॥

ஸ தேஷாம் யாதுதாநாநாம் மத்யே ரதகத: கர:।
பபூவ மத்யே தாராணாம் லோஹிதாங்க இவோதித: ॥ 5

தேஷாம் - அந்த
யாதுதாநாநாம் - அரக்கர்களுடைய
மத்யே - நடுவில்
ரதகத: - ரதத்திலிருக்கும்
ஸ: கர: - அந்த கரன்
தாராணாம் - நக்ஷத்திரங்களின்
மத்யே - நடுவில்
உதித: - உதயமான
லோஹிதாங்க: இவ - அங்காரகன்போல
பபூவ - விளங்கினான்.

ततः शरसहस्रेण राममप्रतिमौजसम् ।
अर्दयित्वा महानादं ननाद समरे खरः ॥

தத: ஶரஸஹஸ்ரேண ராம மப்ரதிமௌஜஸம் ।
அர்தயித்வா மஹாநாதம் நநாத ஸமரே கர: ॥ 6

தத: - அப்பொழுது
கர: - கரன்
ஸமரே - போரில்
அப்ரதிமௌஜஸம் - ஒப்பற்ற பலவானாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஶரஸஹஸ்ரேண - பல பாணங்களால்
அர்தயித்வா - தாக்கி,
மஹாநாதம் - பெருங்கோஷத்தை
நநாத - இட்டான்.

ततस्तं भीमधन्वानं क्रुद्धाः सर्वे निशाचराः ।
रामं नानाविधैः शस्त्रैरभ्यवर्षन्त दुर्जयम् ॥

ததஸ்தம் பீமதந்வானம் க்ருத்தா: ஸர்வே நிஶாசரா: ।
ராமம் நாநாவிதை: ஶஸ்த்ரைரப்யவர்ஷந்த துர்ஜயம் ॥ 7

தத: - அப்பொழுது
நிஶாசரா: - அரக்கர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
க்ருத்தா: - சினங்கொண்டவர்களாய்
பீமதந்வானம் - பயங்கரமாகிய வில் வீரரும்,
துர்ஜயம் - எவராலும் ஜயிக்க முடியாதவருமான
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
நாநாவிதை: - பல
ஶஸ்த்ரை: - சஸ்திரங்களால்
அப்யவர்ஷந்த - வருஷித்தார்கள்.

मुद्गरैः पट्टिशैः शूलैः प्रासैः खड्गैः परश्वधैः ।
राक्षसाः समरे रामं निजघ्नू रोषतत्पराः ॥

முத்கரை: பட்டிஶை: ஶூலை: ப்ராஸை: கட்கை: பரஶ்வதை: ।
ராக்ஷஸா: ஸமரே ராமம் நிஜக்நூ ரோஷதத்பரா: ॥ 8

ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
ஸமரே - போரில்
ரோஷதத்பரா: - கோபத்திற்க்கிடுபட்டவர்களாய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை

முத்கரை:	- உலக்கைகளாலும்,
பட்டிமை:	- பட்டாக்கத்திகளாலும்,
மூலை:	- சூலங்களாலும்,
ப்ராஸை:	- ஈட்டிகளாலும்,
கட்கை:	- வாள்களாலும்,
பரமவதை:	- கோடாரிகளாலும்,
நிஜக்நு:	- தாக்கினார்கள்.

ते बलाहकसंकाशा महानादा महौजसः ।
अभ्यधावन्त काकुत्स्थं रथैर्वाजिभिरेव च ॥
गजैः पर्वतकूटाभैः रामं युद्धे जिघांसवः ॥

தே பலாஹகஸங்காமா மஹா நாதா மஹௌஜஸ: ।
அப்யதாவந்த காகுத்ஸ்தம் ரதைர்வாஜிபிரேவ ச ।
கஜை: பர்வதகூடாபை ராமம் யுத்தே ஜிகாம்ஸவ: ॥ 9

மஹௌஜஸ:	- மஹாபலவான்களும்
பலாஹக ஸங்காமா:	- நீருண்டமேகம் போன்றவர்களுமான
தே	- அவர்கள்,
மஹாநாதா:	- பெருங்கோஷமிட்டுக்கொண்டு
யுத்தே	- போரில்
காகுத்ஸ்தம்	- காகுத்தனாகிய
ராமம்	- ஸ்ரீராமரை
ஜிகாம்ஸவ:	- கொல்ல விரும்பியவர்களாய்
ரதை: ச	- ரதங்களின்மீதும்,
வாஜிபி: ஏவ	- குதிரைகளின்மீதும்
பர்வத கூடாபை:	- மலைச்சிகரங்களையொத்த
கஜை:	- யானைகளின்மீதும்
அப்யதாவந்த	- சென்றெதிர்த்தன.

ते रामे शरवर्षाणि व्यसृजन् रक्षसां गणाः ।
शैलेन्द्रमिव धाराभिर्वर्षमाणा महाधनाः ॥

தே ராமே மரவர்ஷாணி வ்யஸ்ருஜன் ரக்ஷஸாம் கணா: ।
மைலேந்த்ரமிவ தாராபிர் வர்ஷமாணா மஹாகனா: ॥ 10

மைலேந்த்ரம்	- இமயபருவதத்தை
தாராபி:	- மழையால்
வர்ஷமாணா:	- பொழியும்
மஹாகனா: இவ	- மேகங்கள்போல,
ரக்ஷஸாம்	- அரக்கர்களுடைய
தே கணா:	- அந்தக் கூட்டங்கள்
ராமே	- ஸ்ரீராமரின்பேரில்

மர வர்ஷாணி	- பாணவருஷங்களை
வ்யஸ்ருஜன்	- பொழிந்தன.

स तैः परिवृतो घोरै राघवो रक्षसां गणैः ।
तिथिष्विव महादेवो वृतः परिषदां गणैः ॥

ஸ தை: பரிவ்ருதோ கோரை ராகவோ ரக்ஷஸாம் கணை: ।
திதிஷ்விவ மஹாதேவோ வ்ருத: பரிஷதாம் கணை: ॥ 11

ரக்ஷஸாம்	- அரக்கர்களுடைய
தை:	- அந்த
கோரை:	- கொடிய
கணை:	- கூட்டங்களால்
பரிவ்ருத:	- சூழப்பட்டிருந்த
ஸ:	- அந்த
ராகவ:	- ஸ்ரீராமர்,
திதிஷு	- சுக்லபக்ஷ தினங்களில்
பரிஷதாம்	- பரிவாரங்களின்
கணை:	- (பிரதம)கணங்களால்
வ்ருத:	- சூழப்பட்ட
மஹாதேவ: இவ	- சிவபெருமான் போலிருந்தனர்.

तानि मुक्तानि शस्त्राणि यातुधानैः स राघवः ।
प्रतिजग्राह विशिखैर्नद्योघानिव सागरः ॥

தாநி முக்தாநி மஸ்த்ராணி யாதுதாநை: ஸ ராகவ: ।
ப்ரதிஜக்ராஹ விமிகைர் நத்யோகாநிவ ஸாகர: ॥ 12

ஸ:	- அந்த
ராகவ:	- ஸ்ரீராமர்,
யாதுதாநை:	- அரக்கர்களால்
முக்தாநி	- போடப்பட்ட
தாநி மஸ்த்ராணி	- அந்த அஸ்திரங்களை,
ஸாகர:	- ஸமுத்திரமானது
நத்யோகாந்	- நதிகளின் வேகங்களை
இவ	- எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
விமிகை:	- பாணங்களால்
ப்ரதிஜக்ராஹ	- தன்னதீனமாக்கிக் கொண்டார்.

स तैः प्रहरणैर्घोरैर्भिन्नगात्रो न विव्यथे ।
रामः प्रदीप्तैर्बहुभिर्वज्रैरिव महाचलः ॥

ஸ தை: ப்ரஹரணைர் கோரைர் பின்ன காத்ரோ ந விவ்யதே ।
ராம: ப்ரதீப்தைர் பஹுபிர் வஜ்ரைரிவ மஹாசல: ॥ 13

மஹாசல: - ஓர் மலையானது,
ப்ரதீப்தை: - ஜ்வலிக்கும்
பஹுபி: - பல
வஜ்ரை: - வஜ்ராயுதங்களால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
தை: கோரை: - அந்த கொடிய
ப்ரஹரணை: - ஆயுதங்களால்
பின்னகாத்ர: - காயப்படுத்தப்பட்ட தேகமுடைய
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
விவ்யதே ந - பாதைப்படவில்லை.

स विद्धः क्षतजादिग्धः सर्वगात्रेषु राघवः ।
बभूव रामः सन्ध्याभ्रैर्दिवाकर इवावृतः ॥

ஸ வித்த: க்ஷதஜாதிக்த: ஸர்வ காத்ரேஷு ராகவ: ।
பபூவ ராம: ஸந்த்யாப்ரைர் திவாகர இவாவ்ருத: ॥ 14

ராகவ: - ரகுகுலத்திற் பிறந்த
ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்,
வித்த: - அடிபட்டு
ஸர்வ காத்ரேஷு - எல்லா அவயவங்களிலும்
க்ஷதஜாதிக்த: - ரத்தத்தால் பூசப்பட்டவராய்
ஸந்த்யாப்ரை: - ஸந்தியாகாலத்து மேகங்களால்
ஆவ்ருத: - மூடப்பட்ட
திவாகர: இவ - சூரியன்போல்
பபூவ - விளங்கினார்.

विषेदुर्देवगन्धर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः ।
एकं सहस्रैर्बहुभिस्तदा दृष्ट्वा समावृतम् ॥

விஷேதுர் தேவகந்தர்வா: ஸித்தாஸ்ச பரமர்ஷய: ।
ஏகம் ஸஹஸ்ரைர் பஹுபிஸ் ததா த்ருஷ்ட்வா ஸமாவ்ருதம் ॥ 15

ததா - அப்பொழுது
பஹுபி: - பல
ஸஹஸ்ரை: - ஆயிரவர்களால்
ஏகம் - ஒருவரை
ஸமாவ்ருதம் - தாக்கப்பட்டவராய்

த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
தேவ கந்தர்வா: - தேவர்களும், கந்தர்வர்களும்,
ஸித்தா: - சித்தர்களும்,
பரமர்ஷய: ச - பரமரிஷிகளும்,
விஷேது: - துக்கப்பட்டார்கள்.

ततो रामः सुसंक्रुद्धो मण्डलीकृतकार्मुकः ।
ससर्ज निशितान् बाणाञ्छतशोऽथ सहस्रशः ॥

ததோ ராம: ஸுஸங்க்ருத்தோ மண்டலீ க்ருதகார்முக: ।
ஸஸர்ஜ நிஸிதான் பாணாந் ஸதஸோऽத ஸஹஸ்ரஸ: ॥ 16

தத: - அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸுஸங்க்ருத்த: - மிகவும் கோபங்கொண்டு
மண்டலீ க்ருதகார்முக: - வில்லை மண்டலாகாரமாக செய்துகொண்டு
விஸிகான் - அம்புகளையும்,
பாணாந் - பாணங்களையும்
ஸதஸ: - நூற்றுக்கணக்காகவும்
ஸஹஸ்ரஸ: - ஆயிரக்கணக்காகவும்
அத ஸஸர்ஜ - பதிலாய் விடுத்தார்.

दुरावारान् दुर्विषहान् कालदण्डोपमान् रणे ।
मुमोच लीलया रामः कङ्कपत्रानजिह्मगान् ॥

துராவாராந் துர்விஷஹான் காலதண்டோபமான் ரணே ।
முமோச லீலயா ராம: கங்கபத்ராந ஜிம்ஹகான் ॥ 17

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ரணே - போரில்,
துராவாராந் - தடுக்கமுடியாதனவும்
துர்விஷஹான் - சகிக்கமுடியாதனவும்
காலதண்டோபமான் - யமபாசத்திற்க்கொப்பானவையும்,
அஜிம்ஹகான் - குறி தப்பாது செல்வனவுமான
கங்க பத்ராந் - கழுகிறகு கட்டப்பட்ட பாணங்களை
லீலயா - விளையாட்டாய்
முமோச - விடுத்தார்.

ते शराः शत्रुसैन्येषु मुक्ता रामेण लीलया ।
आददू रक्षसां प्राणान् पाशाः कालकृता इव ॥

தே ஸரா: ஸத்ரு ஸைன்யேஷு முக்தா ராமேண லீலயா ।
ஆததூ ரக்ஷஸாம் ப்ராணான் பாஸா: காலக்ருதா இவ ॥ 18

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்,
லீலயா - விளையாட்டாக
ஶத்ரு ஸைன்யேஷு - சத்ருஸைன்யங்களில்
முக்தா: - விடப்பட்ட
தே ஶரா: - அந்த பாணங்கள்,
கால க்ருதா: - யமனால் விடப்பட்ட
பாஶா: இவ - பாசங்கள்போல
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
ப்ராணான் - உயிர்களை
ஆதது: - வாங்கிவிட்டன.

भित्त्वा राक्षसदेहांस्तांस्ते शरा रुधिराप्लुताः ।
अन्तरिक्षगता रेजुर्दीप्ताग्निसमतेजसः ॥

பித்த்வா ராக்ஷஸதேஹான் தான் தே ஶரா ருதிராப்லுதா: ।
அந்தரிக்ஷகதா ரேஜுர் தீப்தாக்நி ஸமதேஜஸ: ॥ 19

தே ஶரா: - அந்த பாணங்கள்,
தான் - அந்த
ராக்ஷஸதேஹான் - அரக்கர்களினுடல்களை
பித்த்வா - பிளந்து,
ருதிராப்லுதா: - ரத்தத்தில் தோய்ந்தவைகளாய்
தீப்தாக்நி ஸமதேஜஸ: - கொழுந்துவிட்டெரியுமக்னிக்கொப்பான காந்தியுடையவைகளாய்,
அந்தரிக்ஷகதா: - ஆகாயத்திலிருந்துகொண்டு
ரேஜு: - விளங்கின.

असंख्येयास्तु रामस्य सायकाश्चापमण्डलात् ।
विनिष्पेतुरतीवोग्रा रक्षःप्राणापहारिणः ॥

அஸங்க்யேயாஸ்து ராமஸ்ய ஸாயகாஶ்சாபமண்டலாத் ।
விநிஷ்பேதுரதீவோக்ரா: ரக்ஷ: ப்ராணாபஹாரிண: ॥ 20

ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ஸாயகா: - பாணங்கள்,
சாப மண்டலாத் து - வில்லொன்றிலிருந்தே
அஸங்க்யேயா: - கணக்கிட முடியாதவைகளாயும்,
அதீவ - மிக
உக்ரா: - உக்கிரமானவைகளாயும்,
ரக்ஷ: ப்ராணாபஹாரிண: - அரக்கர்களின் உயிரை வாங்குகிறவைகளாகவும்,
விநிஷ்பேது: - வெளிப்பட்டன.

धनूंषि च ध्वजाग्राणि वर्माणि च शिरांसि च ॥
चिच्छिदुर्बिभिदुश्चैव रामबाणा गुणच्युताः ॥

தநூம்ஷி ச த்வஜாக்ராணி வர்மாணி ச ஶிராம்ஸி ச ।
சிச்சிதுர் பிபிதுஶ்சாபி ராமசாபகுணாச்ச்யுதா: ॥ 21

குணச்ச்யுதா: - நாணிலிருந்து வெளிப்பட்ட
ராமபாணா: - ஸ்ரீராமரது பாணங்கள்
தநூம்ஷி ச - விற்களையும்,
த்வஜாக்ராணி ச - கொடிகளின் நுனிகளையும்
சிச்சிது: - அறுத்துத் தள்ளின.
வர்மாணி ச - கவசங்களையும்,
ஶிராம்ஸி ச ஏவ - தலைகளையும்
பிபிது: - பிளந்தன.

बाहून् सहस्ताभरणान् ऊरून् करिकरोपमान् ।
चिच्छेद रामः समरे शतशोऽथ सहस्रशः ॥

பாஹூன் ஸஹஸ்தாபரணாந் ஊரூன் கரிகரோபமான் ।
சிச்சேத ராம: ஸமரே ஶதஶோऽத ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 22

ஸமரே - போரில்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸஹஸ்தாபரணாந் - ஆபரணங்களணிந்த
பாஹூன் - கைகளையும்,
கரிகரோபமான் - துதிக்கைகளை நிகர்த்த
ஊரூன் அத - துடைகளையும்,
ஶதஶ: - நூற்றுக்கணக்காகவும்
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காகவும்,
சிச்சேத - துணிந்தெறிந்தார்.

हयान् काञ्चनसंनाहान् रथयुक्तान् ससारथीन् ।
गजांश्च सगजारोहान् सहयान् सादिनस्तथा ॥
पदातीन् समरे हत्वा ह्यनयद्यमसादनम् ॥

ஹயான் காஞ்சந ஸந்நாஹான் ரதயுக்தான் ஸஸாரதீன் ।
கஜாம்ஶ் ச ஸகஜாரோஹான் ஸஹயான் ஸாதிநஸ் ததா ॥ 23
பதாதீன் ஸமரே ஹத்வா ஹ்யநயத் யமஸாதனம் ॥ 24

காஞ்சந ஸந்நாஹான் - தங்கக்கவசம் போட்டு
ரத யுக்தான் - ரதத்தில் பூட்டப்பெற்ற
ஹயான் - குதிரைகளை
ஸ ஸாரதீன் - சாரதிகளுடன் கூடவும்,
கஜான் - யானைகளை
ஸகஜாரோஹான் ச - பாகர்களுடனும்,
ஸாதிந: - குதிரை வீரர்களை
ஸஹாயான் ததா - குதிரைகளுடனும்,
பதாதீன் ஹி - காலாட்களையும்
ஸமரே - போரில்
ஹத்வா - கொன்று,
யம ஸாதனம் - யமனதினத்திற்கு
அநயத் - அனுப்பினார்.

ततो नालीकनाराचैस्तीक्ष्णाग्रैश्च विकर्णिभिः ।
भीममार्तस्वरं चक्रुर्भिद्यमाना निशाचराः ॥

ததோ நாலீக நாராசைஸ் தீக்ஷ்ணாக்ரைஶ்ச விகர்ணிபி: ।
பீமமார்தஸ்வரம் சக்ருர் பித்யமாநா நிஶாசரா: ॥ 25

தத: - அப்பொழுது
நிஶாசரா: - அரக்கர்கள்,
தீக்ஷ்ணாக்ரை: - கூர்மையான முனைகளுற்ற
நாலீக நாராசை: - 'நாளீகம்' 'நாராசம்' என்ற பாணங்களாலும்,
விகர்ணிபி: ச - 'விகர்ணி'யெனும் பாணங்களாலும்
பித்யமாநா: - பிளர்க்கப்படுபவர்களாய்,
பீமம் - பயங்கரமாய்
ஆர்தஸ்வரம் சக்ரு: - கதறினார்கள்.

तत्सैन्यं निशितैर्बाणैरर्दितं मर्मभेदिभिः ।
रामेण न सुखं लेभे शुष्कं वनमिवाग्निना ॥

தத்ஸைன்யம் நிஶிதைர் பாணைரர்திதம் மர்மபேதிபி: ।
ராமேண ந ஸுகம் லேபே ஶுஷ்கம் வனமிவாக்நிநா ॥ 26

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
மர்மபேதிபி: - மர்மத்தைப் பிளக்கும்
நிஶிதை: - கூரிய
பாணை: - பாணங்களால்
அர்திதம் - துன்புறுத்தப்பட்ட
தத் ஸைன்யம் - அந்த சைன்யமானது
ஶுஷ்கம் வனம் - உலர்ந்த காடு
அக்நிநா - தீயால்

இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
ஸுகம் - கஷ்டநிவர்த்தியை
ந லேபே - அடையவில்லை.

केचिद्भीमबलाः शूराः शूलान् खड्गान् परश्वधान् ।
रामस्याभिमुखं गत्वा चिक्षिपुः परमायुधान् ॥

கேசித்பீமபலா: ஶூரா: ஶூலான் கட்கான் பரஶ்வதான் ।
ராமஸ்யாபிமுகம் கத்வா சிக்ஷிபு: பரமாயுதான் ॥ 27

கேசித் - சில
பீமபலா: - பயங்கரமான பலசாலிகளாகிய
ஶூரா: - சூரர்கள்,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
அபிமுகம் - எதிராக
கத்வா - சென்று,
பரமாயுதான் - சிறந்த ஆயுதங்களான
ஶூலான் - சூலங்களையும்,
கட்கான் - கத்திகளையும்,
பரஶ்வதான் - கோடரிகளையும்
சிக்ஷிபு: - எறிந்தனர்.

तानि बाणैर्महाबाहुः शस्त्राण्यावार्य राघवः ।
जहार समरे प्राणांश्चिच्छेद च शिरोधरान् ॥

தாநி பாணைர் மஹாபாஹு: ஶஸ்த்ராண்யாவார்ய ராகவ: ।
ஜஹார ஸமரே ப்ராணாந் சிச்சேத ச ஶிரோதரான் ॥ 28

ஸமரே - போரில்
மஹாபாஹு: - மஹாபாகுவான
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
தாநி ஶஸ்த்ராணி - அந்த சஸ்திரங்களை
பாணை: - பாணங்களால்
ஆவார்ய - தடுத்து,
ஶிரோதரான் - கழுத்துகளை
சிச்சேத - வெட்டித் தள்ளினார்.
ச - அப்படியாய்
ப்ராணாந் - உயிரை
ஜஹார - வாங்கினார்.

ते छिन्नशिरसः पेतुश्छिन्नवर्मशरासनाः ।
सुपर्णवातविक्षिप्ता जगत्यां पादपा यथा ॥

தே சின்னஶிரஸ: பேதுஶ்சின்னவர்ம ஶராஸநா: ।
ஸுபர்ண வாதவிக்ஷிப்தா ஜகத்யாம் பாதபா யதா ॥ 29

சின்னஶிரஸ: - தலையறுபட்டவர்களும்,
சின்னவர்ம ஶராஸநா: - துண்டிக்கப்பட்ட கவசங்களையும், விற்களையுமுடையவர்களுமான
தே - அவர்கள்
ஸுபர்ண வாதவிக்ஷிப்தா: - கருடபகவானின் காற்றால் தாக்கப்பட்ட
பாதபா: யதா - மரங்கள்போல
ஜகத்யாம் - பூமியில்
பேது: - விழுந்தார்கள்.

अवशिष्टाश्च ये तत्र विषण्णाश्च निशाचराः ।
खरमेवाभ्यधावन्त शरणार्थं शरार्दिताः ॥

அவஶிஷ்டாஶ்ச யே தத்ர விஷண்ணாஶ்ச நிஶாசரா: ।
கரமேவாப்யதாவந்த ஶரணார்தம் ஶரார்திதா: ॥ 30

தத்ர - அப்பொழுது
அவஶிஷ்டா: - மிஞ்சியவர்கள்
யே - எவர்களோ, அந்த
நிஶாசரா: - அரக்கர்கள்,
ஶரார்திதா: ச - பாணங்களாலடிபட்டு
விஷண்ணா: ச - வேதனைப்படுகிறவர்களாய்,
ஶரணார்தம் - ரக்ஷணைக்காக
கரம் ஏவ - கரனிடமே
அப்யதாவந்த - ஓடினார்கள்.

तान् सर्वान् पुनरादाय समाश्वास्य च दूषणः ।
अभ्यधावत काकुत्स्थं क्रुद्धो रुद्रमिवान्तकः ॥

தான் ஸர்வான் புநராதாய ஸமாஶ்வாஸ்ய ச தூஷண: ।
அப்யதாவத காகுத்ஸ்தம் க்ருத்தோ ருத்ர மிவாந்தக:॥ 31

தூஷண: - தூஷணன்
தான் - அவர்கள்
ஸர்வான் - எல்லோரையும்
ஸமாஶ்வாஸ்ய - தேற்றி,
புந: - மீளவும்,
ஆதாய ச - அழைத்துக்கொண்டு,
க்ருத்த: - சினங்கொண்ட
அந்தக: - யமன்
ருத்ரம் - சிவபெருமானிடம்
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரிடம்
அப்யதாவத - ஓடினான்.

निवृत्तास्तु पुनः सर्वे दूषणाश्रयनिर्भयाः ।
राममेवाभ्यधावन्त सालतालशिलायुधाः ॥

நிவ்ருத்தாஸ்து புன: ஸர்வே தூஷணாஶ்ரயநிர்பயா: । 32
ராமமேவாப்யதாவந்த ஸால தாலஶிலாயுதா: ॥

शूलमुद्गरहस्ताश्च चापहस्ता महाबलाः ।
सृजन्तः शरवर्षाणि शस्त्रवर्षाणि संयुगे ॥

ஶூல முத்கரஹஸ்தாஶ்ச சாபஹஸ்தா மஹாபலா: ।
ஸ்ருஜந்த: ஶரவர்ஷாணி ஶஸ்த்ரவர்ஷாணி ஸம்யுகே ॥ 33

द्रुमवर्षाणि मुञ्चन्तः शिलावर्षाणि राक्षसाः ॥

த்ருமவர்ஷாணி முஞ்சந்த: ஶிலாவர்ஷாணி ராக்ஷஸா: ॥

நிர்பயா: - தூஷணனையண்டியதால் பயமற்று
புன: - மீளவும்
நிவ்ருத்தா: - திரும்பிவந்த
மஹாபலா: - மஹா பலசாலிகளான
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
ஸர்வே து - எல்லோருமே
ஸாலதால ஶிலாயுதா: - ஆச்சாமரம், பனைமரம், மலைகளிவைகளை ஆயுதமாய்க்கொண்டும்,
ஶூல முத்கர ஹஸ்தா: - சூலங்கள், உலைக்கைகளிவைகளை எடுத்துக்கொண்டும்,
சாப ஹஸ்தா: - விற்களையேந்திக் கொண்டும்,
ஶர வர்ஷாணி - பாண வர்ஷங்களையும்,
ஶஸ்த்ர வர்ஷாணி - சஸ்திர வர்ஷங்களையும்,
ஸம்யுகே - போரில்
ஸ்ருஜந்த: - பிரயோகிப்பவர்களாயும்,
த்ரும வர்ஷாணி - விருக்ஷவருஷங்களையும்,
ஶிலா வர்ஷாணி - மலைவருஷங்களையும்,
முஞ்சந்த: ச - பொழிக்கின்றவர்களாயும்,
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரையே
அப்யதாவந்த - தாக்கினார்கள்.

तद्बभूवाद्भुतं युद्धं तुमुलं रोमहर्षणम् ।
रामस्य च महाघोरं पुनस्तेषां च रक्षसाम् ॥

தத்பபூவாத்புதம் யுத்தம் துமுலம் ரோமஹர்ஷணம் ।
ராமஸ்ய ச மஹா கோரம் புனஸ்தேஷாம் ச ராக்ஷஸாம் ॥ 35

ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கும்
தேஷாம் - அந்த
ரக்ஷஸாம் ச - அரக்கர்களுக்கும்,
புன: ச - மறுமுறை நேர்ந்த
தத் யுத்தம் - அந்தப் போரானது,

அத்புதம் - ஆச்சரியகரமாயும்,
ரோமஹர்ஷணம் - மயிர்க்கூச்செறியும்படியாக
துமுலம் - குழப்பமாயும்,
மஹாகோரம் - மிகப் பயங்கரமாகவும்
பபூவ - இருந்தது.

ते समन्तादभिक्रुद्धा राघवं पुनरभ्ययुः ॥

தே ஸமந்தாதபி க்ருத்தா ராகவம் புனரப்யயு: ॥ 36

தே அபிக்ருத்தா: - அவர்கள் வெகு கோபமடைந்தவர்களாய்
ஸமந்தாத் - நாலாபக்கங்களிலும்
புன: - மீளவும்
ராகவம் - ஸ்ரீராமரை
அப்யயு: - சூழ்ந்துகொண்டார்கள்.

तैश्च सर्वा दिशो दृष्ट्वा प्रदिशश्च समावृताः ।
राक्षसैरुद्यतप्रासैः शरवर्षाभिवर्षिभिः ॥

தைஶ்ச ஸர்வா திஶோ த்ருஷ்ட்வா ப்ரதிஶஶ்ச ஸமாவ்ருதா: ।
ராக்ஷஸை ருத்யத ப்ராஸை: ஶரவர்ஷாபிவர்ஷிபி: ॥ 37

स कृत्वा भैरवं नादमस्त्रं परमभास्वरम् ।
संयोजयत गान्धर्वं राक्षसेषु महाबलः ॥

ஸ க்ருத்வா பைரவம் நாத மஸ்த்ரம் பரமபாஸ்வரம் ।
ஸம்யோஜயத காந்தர்வம் ராக்ஷஸேஷு மஹாபல: ॥ 38

மஹாபல: - மஹாபலசாலியாகிய
ஸ: - அவர்,
உத்யதப்ராஸை: - ஈட்டிகளையுயர்த்தியவர்களும்,
ஶரவர்ஷாபி வர்ஷிபி: ச - அம்புமாரி பொழிகின்றவர்களுமான
தை: ராக்ஷஸை: - அந்த ராக்ஷஸர்களால்
ஸர்வா: திஶ: - எல்லா திசைகளும்,
விதிஶ: ச - விதிக்குகளும்,
ஸமாவ்ருதா: - சூழப்பட்டனவாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பைரவம் - பயங்கரமாக
நாதம் க்ருத்வா - சிம்மநாதத்தை செய்து,
பரம பாஸ்வரம் - அதிகாந்தியுள்ள
காந்தர்வம் - கந்தருவ
அஸ்த்ரம் - அஸ்திரத்தை
ராக்ஷஸேஷு - அரக்கர்கள்மீது
ஸம்யோஜயத - தொடுத்தார்.

ततः शरसहस्राणि निर्ययुश्चापमण्डलात् ।
सर्वा दश दिशो बाणैरावार्यन्त समागतैः ॥

தத: ஶரஸஹஸ்ராணி நிர்யயுஶ்சாப மண்டலாத் ।
ஸர்வா தஶ திஶோ பாணைராவார்யந்த ஸமாகதை: ॥ 39

தத: - அப்பொழுது
சாப மண்டலாத் - வில்லொன்றினின்றும்,
ஶர ஸஹஸ்ராணி - அனேக பாணங்கள்
நிர்யயு: - வெளிக்கிளம்பின.
ஸமாகதை: - ஒன்றுசேர்ந்த
பாணை: - பாணங்களால்
தஶ திஶ: - பத்துதிக்குகள்
ஸர்வா: - பூராவும்
ஆவார்யந்த - மறைக்கப்பட்டன.

नाददानं शरान् घोरान्न मुञ्चन्तं शिलीमुखान् ।
विकर्षमाणं पश्यन्ति राक्षसास्ते शरार्दिताः ॥

நாததானம் ஶரான் கோராந் ந முஞ்சந்தம் ஶிலீமுகான் ।
விகர்ஷமாணம் பஶ்யந்தி ராக்ஷஸாஸ்தே ஶரார்திதா: ॥ 40

தே - அந்த
ஶரார்திதா: - பாணங்களாலடியுண்ட
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்,
கோராந் - பயங்கரமான
ஶரான் - பாணங்களை
ஆததானம் - எடுப்பவராக
பஶ்யந்தி ந - அறியவில்லை.
ஶிலீமுகான் - அம்புகளை
விகர்ஷமாணம் - இழுக்கிறவராகவும்
முஞ்சந்தம் - விடுபவராகவும்
ந - அறியவில்லை.

शरा रामेण तूत्सृष्टा रुक्मपुङ्खाः पतत्रिणः ।
सर्पाः पञ्चानना भूत्वा भक्षयन्ति स्म राक्षसान् ॥

ஶரா ராமேண தூதஸ்ருஷ்டா ருக்ம புங்கா: பதத்ரிண: ।
ஸர்பா: பஞ்சானனா பூத்வா பக்ஷயந்திஸ்ம ராக்ஷஸான் ॥ 41

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
உத்ஸ்ருஷ்டா: - விடப்பட்ட
ருக்மபுங்கா: - தங்கக்கட்டுடைய
பதத்ரிண: - அம்புகளும்,

ஶரா: - பாணங்களும்,
து - அப்பொழுது
பஞ்சானனா: - ஐந்து முகமுடைய
ஸர்பா: பூத்வா - நாகங்களாக ஆகி,
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
பக்ஷயந்திஸ்ம - கொன்றன.

शरान्धकारमाकाशमावृणोत् सदिवाकरम् ।
बभूवावस्थितो रामः प्रवमन्निव तान् शरान् ॥

ஶராந்தகார மாகாஶ மாவ்ருணோத் ஸதிவாகரம் ।
பபூவாவஸ்திதோ ராம: ப்ரவமந்நிவ தான் ஶரான் ॥ 42

ஶராந்த காரம் - பாணங்களாலுண்டாகிய இருள்
ஸதிவாகரம் - சூரியனையுள்ளிட்ட
ஆகாஶம் - ஆகாயத்தை
ஆவ்ருணோத் - மூடிற்று.
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தான் ஶரான் - அந்த பாணங்களை,
அவஸ்தித: - நின்றவண்ணமே
ப்ரவமந் இவ - கக்குகின்றவர்போல
பபூவ - விளங்கினார்.

युगपत् पतमानैश्च युगपच्च हतैर्भृशम् ।
युगपत् पतितैश्चैव विकीर्णा वसुधाभवत् ॥

யுகபத் பதமாநைஶ்ச யுகபச்ச ஹதைர்ப்ருஶம் ।
யுகபத் பதிதைஶ்சைவ விகீர்ணா வஸுதாபவத் ॥ 43

யுகபத் - ஒரேகாலத்தில்
பதமாநை: ச - விழுபவர்களாலும்,
யுகபத் - ஏககாலத்தில்
ஹதை: ச - அடியுண்டவர்களாலும்,
யுகபத் ஏவ - ஏககாலத்திலேயே
பதிதை: ச - விழுந்தவர்களாலும்,
வஸுதா - பூமியானது
ப்ருஶம் - முற்றிலும்,
விகீர்ணா - நிரம்பியதாக
அபவத் - ஆயிற்று.

निहताः पतिताः क्षीणाश्छिन्ना भिन्ना विदारिताः ।
तत्र तत्र स्म दृश्यन्ते राक्षसास्ते सहस्रशः ॥

நிஹதா: பதிதா: க்ஷீணாஶ்சின்னா பின்னா விதாரிதா: ।
தத்ர தத்ர ஸ்ம த்ருஶ்யந்தே ராக்ஷஸாஸ்தே ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 44

தே - அந்த
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்,
தத்ர தத்ர - ஆங்காங்கு
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காய்,
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டவர்களாகவும்,
பதிதா: - விழுந்துகிடக்கின்றவர்களாகவும்,
க்ஷீணா: - காயம்பட்டவர்களாகவும்,
சின்னா: - குத்தப்பட்டவர்களாகவும்,
பின்னா: - சிதறுண்டவர்களாகவும்,
விதாரிதா: - பிளவுண்டவர்களாகவும்
த்ருஶ்யந்தே ஸ்ம - காணப்பட்டார்கள்.

सोष्णीषैरुत्तमाङ्गैश्च साङ्गदैर्बाहुभिस्तथा ।
ऊरुभिर्जानुभिश्छिन्नैर्नानारूपविभूषणैः ॥

ஸோஷ்ணீஷை ருத்தமாங்கைஶ்ச ஸாங்கதைர் பாஹுபிஸ்ததா ।
ஊருபிர் ஜாநுபிஶ்சிந்நைர் நாநாரூப விபூஷணை: ॥ 45

हयैश्च द्विपमुख्यैश्च रथैर्भिन्नैरनेकशः ।
चामरैर्व्यजनैश्छत्रैर्ध्वजैर्नानाविधैरपि ॥

ஹயைஶ்ச த்விபமுக்யைஶ்ச ரதைர் பின்னை ரநேகஶ: ।
சாமரைர் வ்யஜநைஶ் சத்ரைர் த்வஜைர் நாநாவிதைரபி ॥ 46

रामस्य बाणाभिहतैर्विचित्रैः शूलपट्टिशैः ।
खड्गैः खण्डीकृतैः प्रासैर्विकीर्णैश्च परश्वधैः ॥

ராமஸ்ய பாணாபிஹதைர் விசித்ரை: ஶூலபட்டிஶை: ।
கட்கை: கண்டீக்ருதை: ப்ராஸை விகீர்ணைஶ்ச பரஶ்வதை: ॥

चूर्णिताभिः शिलाभिश्च शरैश्चित्रैरनेकशः ।
विच्छिन्नैः समरे भूमिर्विकीर्णाभूद्भयंकरा ॥

சூர்ணிதாபி: ஶிலாபிஶ்ச ஶரை: சித்ரை: அநேகஶ: ।
விச்சிந்நை: ஸமரே பூமிர் விகீர்ணாபூத் பயங்கரா ॥ 47

ஸமரே - போரில்,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
பாணாபி ஹதை: - பாணங்களால் சேதிக்கப்பட்ட,
ஸோஷ்ணீஷை: - தலைப்பாகையுடன் கூடிய
உத்த மாங்கை: ச - தலைகளாலும்,
சின்னை: - துணிக்கப்பட்ட
ஸாங்கதை: - தோள்வளைகளோடு கூடிய
பாஹுபி: ததா - புஜங்களாலும்,

ஶரா: - பாணங்களும்,
து - அப்பொழுது
பஞ்சானனா: - ஐந்து முகமுடைய
ஸர்பா: பூத்வா - நாகங்களாக ஆகி,
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
பக்ஷயந்திஸ்ம - கொன்றன.

शरान्धकारमाकाशमावृणोत् सदिवाकरम् ।
बभूवावस्थितो रामः प्रवमन्निव तान् शरान् ॥

ஶராந்தகார மாகாஶ மாவ்ருணோத் ஸதிவாகரம் ।
பபூவாவஸ்திதோ ராம: ப்ரவமந்நிவ தான் ஶரான் ॥ 42

ஶராந்த காரம் - பாணங்களாலுண்டாகிய இருள்
ஸதிவாகரம் - சூரியனையுள்ளிட்ட
ஆகாஶம் - ஆகாயத்தை
ஆவ்ருணோத் - மூடிற்று.
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தான் ஶரான் - அந்த பாணங்களை,
அவஸ்தித: - நின்றவண்ணமே
ப்ரவமந் இவ - கக்குகின்றவர்போல
பபூவ - விளங்கினார்.

युगपत् पतमानैश्च युगपच्च हतैर्भृशम् ।
युगपत् पतितैश्चैव विकीर्णा वसुधाभवत् ॥

யுகபத் பதமாநைஶ்ச யுகபச்ச ஹதைர்ப்ருஶம் ।
யுகபத் பதிதைஶ்சைவ விகீர்ணா வஸுதாபவத் ॥ 43

யுகபத் - ஒரேகாலத்தில்
பதமாநை: ச - விழுபவர்களாலும்,
யுகபத் - ஏககாலத்தில்
ஹதை: ச - அடியுண்டவர்களாலும்,
யுகபத் ஏவ - ஏககாலத்திலேயே
பதிதை: ச - விழுந்தவர்களாலும்,
வஸுதா - பூமியானது
ப்ருஶம் - முற்றிலும்,
விகீர்ணா - நிரம்பியதாக
அபவத் - ஆயிற்று.

निहताः पतिताः क्षीणाश्छिन्ना भिन्ना विदारिताः ।
तत्र तत्र स्म दृश्यन्ते राक्षसास्ते सहस्रशः ॥

நிஹதா: பதிதா: க்ஷீணாஶ்சின்னா பின்னா விதாரிதா: ।
தத்ர தத்ர ஸ்ம த்ருஶ்யந்தே ராக்ஷஸாஸ்தே ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 44

தே - அந்த
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்,
தத்ர தத்ர - ஆங்காங்கு
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காய்,
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டவர்களாகவும்,
பதிதா: - விழுந்துகிடக்கின்றவர்களாகவும்,
க்ஷீணா: - காயம்பட்டவர்களாகவும்,
சின்னா: - குத்தப்பட்டவர்களாகவும்,
பின்னா: - சிதறுண்டவர்களாகவும்,
விதாரிதா: - பிளவுண்டவர்களாகவும்
த்ருஶ்யந்தே ஸ்ம - காணப்பட்டார்கள்.

सोष्णीषैरुत्तमाङ्गैश्च साङ्गदैर्बाहुभिस्तथा ।
ऊरुभिर्जानुभिश्छिन्नैर्नानारूपविभूषणैः ॥

ஸோஷ்ணீஷை ருத்தமாங்கைஶ்ச ஸாங்கதைர் பாஹுபிஸ்ததா ।
ஊருபிர் ஜாநுபிஶ்சிந்நைர் நாநாரூப விபூஷணை: ॥ 45

हयैश्च द्विपमुख्यैश्च रथैर्भिन्नैरनेकशः ।
चामरैर्व्यजनैश्छत्रैर्ध्वजैर्नानाविधैरपि ॥

ஹயைஶ்ச த்விபமுக்யைஶ்ச ரதைர் பின்னை ரநேகஶ: ।
சாமரைர் வ்யஜநைஶ் சத்ரைர் த்வஜைர் நாநாவிதைரபி ॥ 46

रामस्य बाणाभिहतैर्विचित्रैः शूलपट्टिशैः ।
खड्गैः खण्डीकृतैः प्रासैर्विकीर्णैश्च परश्वधैः ॥

ராமஸ்ய பாணாபிஹதைர் விசித்ரை: ஶூலபட்டிஶை: ।
கட்கை: கண்டீக்ருதை: ப்ராஸை விகீர்ணைஶ்ச பரஶ்வதை: ॥

चूर्णिताभिः शिलाभिश्च शरैश्चित्रैरनेकशः ।
विच्छिन्नैः समरे भूमिर्विकीर्णाभूद्भयंकरा ॥

சூர்ணிதாபி: ஶிலாபிஶ்ச ஶரை: சித்ரை: அநேகஶ: ।
விச்சிந்நை: ஸமரே பூமிர் விகீர்ணாபூத் பயங்கரா ॥ 47

ஸமரே - போரில்,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
பாணாபி ஹதை: - பாணங்களால் சேதிக்கப்பட்ட,
ஸோஷ்ணீஷை: - தலைப்பாகையுடன் கூடிய
உத்த மாங்கை: ச - தலைகளாலும்,
சின்னை: - துணிக்கப்பட்ட
ஸாங்கதை: - தோள்வளைகளோடு கூடிய
பாஹுபி: ததா - புஜங்களாலும்,

ஊருபி: - துடைகளாலும்,
ஜாநுபி: - முழங்கால்களாலும்,
நாநாரூப விபூஷணை: - பலவகையாபரணங்களணிந்த
ஹயை: ச - குதிரைகளாலும்,
த்விப முக்யை: ச - யானைகளாலும்,
அநேகஶ: - பலவாறாய்
பின்னை: - பிளவுண்ட
ரதை: - ரதங்களாலும்,
நாநாவிதை: - பலவித
சாமரை: - சாமரங்களாலும்,
வ்யஜநை: - ஆலவட்டங்களாலும்,
சத்ரை: - குடைகளாலும்,
த்வஜை: அபி - துவஜங்களாலும்,
விசித்ரை: - பலவித
ஶூல பட்டிஶை: - சூலங்களாலும், பட்டிக்கத்திகளாலும்,
கட்கை: - வாட்களாலும்,
கண்டீக்ருதை: - துண்டிக்கப்பட்ட
ப்ராஸை: - ஈட்டிகளாலும்,
விகீர்ணை: - சிதறிக்கிடக்கும்
பரஶ்வதை: ச - கோடரிகளாலும்,
அநேகஶ: - பலவாறாய்
விச்சின்னை: - துண்டிக்கப்பட்ட
சித்ரை: - பலவித
ஶரை: - அம்புகளாலும்,
சூர்ணிதாபி: - துகளாக்கப்பட்ட
ஶிலாபி: ச - கற்களாலும்,
பூமி: - பூமியானது
விகீர்ணா - நிறைந்ததாய்
பயங்கரா - பயங்கரமாக
அபூத் - இருந்தது.

तान् दृष्ट्वा निहतान् सर्वे राक्षसाः परमातुराः ।
न तत्र चलितुं शक्ता रामं परपुरञ्जयम् ॥

தான் த்ருஷ்ட்வா நிஹதான் ஸர்வே ராக்ஷஸா: பரமாதுரா: ।
ந தத்ர ஸலிதும் ஸக்தா ராமம் பர புரஞ்ஜயம் ॥ 48

நிஹதான் - கொல்லப்பட்ட
தான் - அவர்களை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பரமாதுரா: - மிக்க மனம்நொந்த

ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்,
தத்ர - அப்பொழுது
பரபுரஞ்ஜயம் - சதா ஜயசாலியாகும் (சத்ருக்களை ஜயிக்கும்)
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
சலிதும் - (ஜயிக்கவும்) அசைக்கவும்
ஶக்தா: ந - முடியாதிருந்தனர்.

बलावशेषन्तु निरस्तमाहवे खराधिकं राक्षसदुर्बलं बलम् ।
जघान रामः स्थिरधर्मपौरुषो धनुर्बलैरप्रतिवारणैः शरैः ॥

பலாவஶேஷந்து நிரஸ்தம் ஆஹவே
கராதிகம் ராக்ஷஸ துர்பலம் பலம் ।
ஜகான ராம: ஸ்திர தர்ம பௌருஷோ
தநுர்பலை: அப்ரதி வாரணை: ஶரை: ॥ 49

கராதிகம் - கரனை முக்கியமாகக் கொண்ட
பலாவஶேஷம் - சைன்யத்தின் ஓர் பகுதி
ஆஹவே - போரில்
து - இப்பொழுது
நிரஸ்தம் - ஒதுக்கப்பட்டது.
ராக்ஷஸ துர்பலம் - சாமான்ய அரக்கர்களைக்கொண்ட
பலம் - சைன்யத்தை
ஸ்திர தர்ம பௌருஷ: - சாச்வமான தர்மவீரரான
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தநுர்பலை: - தனுஸ்ஸின் சக்தியால்
அப்ரதிவாரணை: - தடையில்லாத
ஶரை: - பாணங்களால்
ஜகான - கொன்றார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கரஸைந்யாவமர்தோ நாம பஞ்சவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஷட் விம்ஶ: ஸர்க: - 26

दूषणस्तु स्वकं सैन्यं हन्यमानं निरीक्ष्य सः ।
संदिदेश महाबाहुर्भीमवेगान् दुरासदान् ॥
राक्षसान् पञ्चसाहस्रान् समरेष्वनिवर्तिनः ॥

தூஷணஸ்து ஸ்வகம் ஸைன்யம் ஹன்யமானம் நிரீக்ஷ்ய ஸ: । 1
ஸந்திதேஶ மஹாபாஹுர் பீம வேகாந் துராஸதான் ॥
ராக்ஷஸான் பஞ்சஸாஹஸ்ரான் ஸமரேஷ்வநிவர்திந: ।

ஸ: - அந்த
மஹாபாஹு: - மஹாபாகுவாகிய
தூஷண: - தூஷணன்,
ஸ்வகம் ஸைன்யம் - தனது ஸைன்யத்தை
ஹன்யமானம் - கொல்லப்படுகிறதாக
நிரீக்ஷ்ய - பார்த்து,
துராஸதான் - எளிதில் வெல்ல முடியாதவாறு
பீமவேகாந் - கொடிய பலங்கொண்டு
ஸமரேஷு - போரில்
அநிவர்திந: - பின்வாங்காத
பஞ்சஸாஹஸ்ரான் - ஐயாயிரம்
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
து - இப்பொழுது
ஸந்திதேஶ - ஏவினான்.

ते शूलैः पट्टिशैः खड्गैः शिलावर्षैर्द्रुमैरपि ।
शरवर्षैरविच्छिन्नं ववृषुस्तं समन्ततः ॥

தே ஶூலை: பட்டிஶை: கட்கை: ஶிலாவர்ஷைர் த்ருமைரபி । 2
ஶரவர்ஷைரவிச்சின்னம் வவ்ருஷுஸ்தம் ஸமந்தத: ॥

தே - அவர்கள்
ஶூலை: - சூலங்களாலும்,
பட்டிஶை: - பட்டாக்கத்திகளாலும்,
கட்கை: - வாட்களாலும்,
த்ருமை: - மரங்களாலும்,
ஶிலாவர்ஷை: - கன்மாரிகளாலும்,
ஶரவர்ஷை: அபி - அம்பு மாரிகளாலும்,
அவிச்சின்னம் - ஓயாமல்
ஸமந்தத: - நாலுபக்கங்களினின்றும்,
தம் - அவர்மீது
வவ்ருஷு: - பொழிந்தார்கள்.

द्रुमाणां शिलानां च वर्षं प्राणहरं महत् ।
प्रतिजग्राह धर्मात्मा राघवस्तीक्ष्णसायकैः ॥

த்ருமாணாம் ஶிலாநாம் ச வர்ஷம் ப்ராணஹரம் மஹத் ।
ப்ரதிஜக்ராஹ தர்மாத்மா ராகவஸ்தீக்ஷ்ணஸாயகை: ॥ 3

தர்மாத்மா - தருமாத்மாவான
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
த்ருமாணாம் - மரங்களுடையவும்,
ஶிலாநாம் ச - கற்களுடையவும்,
தத் - அந்த
ப்ராண ஹரம் - உயிரையழிக்கவல்ல
மஹத் - மஹத்தான
வர்ஷம் - வர்ஷத்தை
தீக்ஷ்ண ஸாயகை: - கூரிய பாணங்களால்
ப்ரதி ஜக்ராஹ - தடுத்தார்.

प्रतिगृह्य च तद्वर्षं निमीलित इवर्षभः ।
रामः क्रोधं परं भेजे वधार्थं सर्वरक्षसाम् ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய ச தத்வர்ஷம் நிமீலித இவர்ஷப: ।
ராம: க்ரோதம் பரம் பேஜே வதார்தம் ஸர்வரக்ஷஸாம் ॥ 4

நிமீலித: - அடிக்கசையாத
ரிஷப: இவ - காளைபோன்ற
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தத்வர்ஷம் - அந்த வருஷத்தை (கல், மர மாரியை)
ப்ரதிக்ருஹ்ய ச - தடுத்துக்கொண்டே,
ஸர்வ ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களெல்லோருடைய
வதார்தம் - வதைக்காக
பரம் க்ரோதம் - பெரும் கோபத்தை
பேஜே - அடைந்தார்.

ततः क्रोधसमाविष्टः प्रदीप्त इव तेजसा ।
शरैरवाकिरत् सैन्यं सर्वतः सहदूषणम् ॥

தத: க்ரோத ஸமாவிஷ்ட: ப்ரதீப்த இவ தேஜஸா ।
ஶரைரவாகிரத் ஸைன்யம் ஸர்வத: ஸஹ தூஷணம் ॥ 5

தத: - அப்பொழுது,
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸால்
ப்ரதீப்த: இவ - கொளுத்துகிறவர் போலாகி
க்ரோத ஸமாவிஷ்ட: - மிக்க கோபங்கொண்டு
ஸஹ தூஷணம் - தூஷணனுடனிருந்த

ஸைன்யம் - சைன்யத்தின்மீது
ஸர்வத: - முற்றும்
ஶரை: - பாணங்களால்
அவாகிரத் - பொழிந்தார்.

ततः सेनापतिः क्रुद्धो दूषणः शत्रुदूषणः ।
शरैरशनिकल्पैस्तं राघवं समवाकिरत् ॥

தத: ஸேநாபதி: க்ருத்தோ தூஷண: ஶத்ருதூஷண: ।
ஶரைரஶநிகல்பைஸ்தம் ராகவம் ஸமவாகிரத் ॥ 6

தத: - அப்பொழுது
ஶத்ரு தூஷண: - சத்ருக்களைக் குலைக்க வல்லவனும்,
ஸேநாபதி: - சேனபதியுமான
தூஷண: - தூஷணன்
க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவனாகி
அஶநிகல்பை: - இடிக்கொப்பான
ஶரை: - பாணங்களால்
தம் - அந்த
ராகவம் - ஸ்ரீராமர்மீது
ஸமவாகிரத் - பொழிந்தான்.

ततो रामः सुसंक्रुद्धः क्षुरेणास्य महद्धनुः ।
चिच्छेद समरे वीरश्चतुर्भिश्चतुरो हयान् ॥

ததோ ராம: ஸுஸம்க்ருத்த: க்ஷுரேணாஸ்ய மஹத்தநு: ।
சிச்சேத ஸமரே வீரஶ் சதுர்பிஶ் சதுரோ ஹயான் ॥ 7

தத: - அப்பொழுது
ஸமரே - போரில்
வீர: ராம: - வீரராகும் ஸ்ரீராமர்,
ஸுஸம்க்ருத்த: - மிகவும் சினந்து
அஸ்ய - இவனது
மஹத் தநு: - மஹத்தான தனுஸ்ஸை
க்ஷுரேண - ஓர் பாணத்தாலும்,
சதுர: ஹயான் - நான்கு குதிரைகளை
சதுர்பி: - நான்கு பாணங்களாலும்,
சிச்சேத - வெட்டி வீழ்த்தினார்.

हत्वा चाश्वाञ्शरैस्तीक्ष्णैरर्धचन्द्रेण सारथेः ।
शिरो जहार तद्रक्षस्त्रिभिर्विव्याध वक्षसि ॥

ஹத்வா சாஶ்வாஞ்சரைஸ் தீக்ஷ்ணைரர்த்தசந்த்ரேண ஸாரதே: ।
ஶிரோ ஜஹார தத்ரக்ஷ ஸ்த்ரிபிர்விவ்யாத வக்ஷஸி ॥ 8

தீக்ஷ்ணை: ஶரை: - கூரிய பாணங்களால்
அஶ்வான் - குதிரைகளை
ஹத்வா ச - கொன்றுவிட்டு,
அர்த்த சந்த்ரேண - 'அர்த்தசந்திரம்' என்ற பாணத்தால்
ஸாரதே: - சாரதியினுடைய
ஶிர: ஜஹார - தலையை வாங்கினார்.
தத் ரக்ஷ: - அந்த அரக்கனை
த்ரிபி: - மூன்று பாணங்களால்
வக்ஷஸி - மார்பில்
விவ்யாத - அடித்தார்.

स छिन्नधन्वा विरथो हताश्वो हतसारथिः ।
जग्राह गिरिशृङ्गाभं परिघं रोमहर्षणम् ॥

ஸ சின்ன தன்வா விரதோ ஹதாஶ்வோ ஹதஸாரதி: ।
ஜக்ராஹ கிரிஶ்ருங்காபம் பரிகம் ரோமஹர்ஷணம் ॥ 9

वेष्टितं काञ्चनैः पट्टैर्देवसैन्याभिमर्दनम् ।
आयसैः शङ्कुभिस्तीक्ष्णैः कीर्णं परवसोक्षितम् ॥

வேஷ்டிதம் காஞ்சனை: பட்டைர் தேவஸைன்யாபிமர்தனம் ।
ஆயஸை: ஶங்குபிஸ்தீக்ஷ்ணை: கீர்ணம் பரவஸோக்ஷிதம் ॥ 10

वज्राशनिसमस्पर्शं परगोपुरदारणम् ।
त्रासनं सर्वभूतानां काञ्चनाङ्गदभूषणम् ॥

வஜ்ராஶநிஸமஸ்பர்ஶம் பரகோபுரதாரணம் ।
த்ராஸனம் ஸர்வபூதானாம் காஞ்சநாங்கத பூஷணம் ॥ 11

சின்ன தன்வா - வில்லொடிந்து,
விரத: - ரதமொழிந்து,
ஹதாஶ்வ: - குதிரைகள் மாண்டு,
ஹத ஸாரதி: - பாகனுமற்ற
ஸ: - அவன்,
காஞ்சனை: - தங்க
பட்டை: - கட்டுகளால்
வேஷ்டிதம் - கட்டப்பட்டதும்,
தேவ ஸைந்யாபி மர்தனம் - தேவர்கள் படையைத் தாக்கவல்லதும்,
தீக்ஷ்ணை: - கூரான
ஆயஸை: - இருப்பு
ஶங்குபி: - ஆணிகளால்
கீர்ணம் - தைக்கப்பட்டதும்,
பரவ ஸோக்ஷிதம் - சத்துருக்களின் கொழுப்பில் தோய்ந்திருப்பதும்

வஜ்ராஶநி ஸமஸ்பர்ஶம் - வஜ்ராயுதத்தையும் இடியையும் நிகர்த்த வலியமைந்ததும்,
புரகோபுர தாரணம் - நகரகோபுரங்களை பிளக்கவல்லதும்,
ஸர்வ பூதானாம் - எல்லாப் பிராணிகளுக்கும்,
த்ராஸனம் - பயத்தை விளைவிப்பதும்,
காஞ்சநாங்கத பூஷிதம் - பொன்னாபரணங்களாலலங்கரிக்கப்பெற்றதும்
கிரிஶ்ருங்காபம் - மலைகளின் சிருங்கங்களை நிகர்த்ததும்,
ரோம ஹர்ஷணம் - மயிர்க்கூச்சலெரியும்படியிருப்பதுமான
பரிகம் - கதையொன்றை
ஜக்ராஹ - எடுத்துக்கொண்டான்.

तं महोरगसंकाशं प्रगृह्य परिघं रणे ।
दूषणोऽभ्यद्रवद्रामं क्रूरकर्मा निशाचरः ॥

தம் மஹோரகஸங்காஶம் ப்ரக்ருஹ்ய பரிகம் ரணே ।
தூஷணோऽப்யத்ரவத் ராமம் க்ரூரகர்மா நிஶாசர: ॥ 12

க்ரூரகர்மா - கொடிய செயலுற்ற
நிஶாசர: - அரக்கனாகும்
தூஷண: - தூஷணன்,
ரணே - போரில்
மஹோரக ஸங்காஶம் - மஹாநாகத்திற்கொப்பான
தம் பரிகம் - அந்த கதையை
ப்ரக்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு,
ராமம் - ஸ்ரீராமரை நோக்கி
அப்யத்ரவத் - ஓடினான்.

तस्याभिपतमानस्य दूषणस्य स राघवः ।
द्वाभ्यां शराभ्यां चिच्छेद सहस्ताभरणौ भुजौ ॥

தஸ்யாபிபதமானஸ்ய தூஷணஸ்ய ஸ ராகவ: ।
த்வாப்யாம் ஶராப்யாம் சிச்சேத ஸஹஸ்தாபரணௌ புஜௌ ॥ 13

ஸ: ராகவ: அந்த ஸ்ரீராமர்,
அபிபதமானஸ்ய எதிர்த்தோடிவரும்
தஸ்ய தூஷணஸ்ய - அந்த தூஷணனது,
ஸஹஸ்தா பரணௌ - தோள்வளைகளுற்ற
புஜௌ - இரண்டு கரங்களையும்,
த்வாப்யாம் - இரண்டு
ஶராப்யாம் - பாணங்களால்
சிச்சேத - அறுத்துத் தள்ளினார்.

भ्रष्टस्तस्य महाकायः पपात रणमूर्धनि ।
परिघच्छिन्नहस्तस्य शक्रध्वज इवाग्रतः ॥

ப்ரஷ்ட:ஸ்தஸ்ய மஹாகாய: பபாத ரணமூர்தநி ।
பரிகச்சின்ன ஹஸ்தஸ்ய ஶக்ரத்வஜ இவாக்ரத: ॥ 14

ரணமூர்தநி - யுத்தரங்கத்தில்
சின்ன ஹஸ்தஸ்ய - கையறுப்புண்ட
தஸ்ய அக்ரத: - அவனது முன்பு
மஹாகாய: - பெருத்த
பரிக: - கதை
ப்ரஷ்ட: - நழுவியதாய்,
ஶக்ரத்வஜ: இவ - இந்திரத்வஜம்போல
பபாத - விழுந்தது.

स कराभ्यां विकीर्णाभ्यां पपात भुवि दूषणः ।
विषाणाभ्यां विशीर्णाभ्यां मनस्वीव महागजः ॥

ஸ கராப்யாம் விகீர்ணாப்யாம் பபாத புவி தூஷண: ।
விஷாணாப்யாம் விஶீர்ணாப்யாம் மனஸ்வீவ மஹாகஜ: ॥ 15

ஸ: தூஷண: - அந்த தூஷணன்
விகீர்ணாப்யாம் - வெட்டுண்ட
கராப்யாம் - இரு கைகளோடும்,
புவி - தரையில்,
மனஸ்வீ - ரோஷமுள்ள
மஹாகஜ: - பெரும்யானை,
விஶீர்ணாப்யாம் - முறிக்கப்பட்ட
விஷாணாப்யாம் - தந்தங்களோடு
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
பபாத - விழுந்தான்.

तं दृष्ट्वा पतितं भूमौ दूषणं निहतं रणे ।
साधु साध्विति काकुत्स्थं सर्वभूतान्यपूजयन् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பதிதம் பூமௌ தூஷணம் நிஹதம் ரணே ।
ஸாது ஸாத்விதி காகுத்ஸ்தம் ஸர்வபூதான்யபூஜயன் ॥ 16

ஸர்வபூதானி - பிராணிகளெல்லாம்
பூமௌ - பூமியில்
ரணே - போரில்
தம் தூஷணம் - அந்த தூஷணனை
நிஹதம் - கொல்லப்பட்டு
பதிதம் - கிடப்பவனாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரை
ஸாது - 'நல்ல காரியம்,

ஸாது - நல்ல காரியம்'
இதி - என்று
அபூஜயன் - கொண்டாடினார்கள்.

एतस्मिन्नन्तरे क्रुद्धास्त्रयः सेनाग्रयायिनः ।
संहत्याभ्यद्रवन् रामं मृत्युपाशावपाशिताः ॥

ஏதஸ்மிந்நந்தரே க்ருத்தாஸ்த்ரய: ஸேநாக்ரயாயின: ।
ஸம்ஹத்யாப்யத்ரவன் ராமம் ம்ருத்யு பாஶாவபாஶிதா: ॥ 17

महाकपालः स्थूलाक्षः प्रमाथी च महाबलः ।
महाकपालो विपुलं शूलमुद्यम्य राक्षसः ॥

மஹா கபால: ஸ்தூலாக்ஷ: ப்ரமாதீ ச மஹாபல: ।
மஹா கபாலோ விபுலம் ஶூல முத்யம்ய ராக்ஷஸ: ॥ 18

स्थूलाक्षः पट्टिशं गृह्य प्रमाथी च परश्वधम् ॥

ஸ்தூலாக்ஷ: பட்டிஶம் க்ருஹ்ய ப்ரமாதீ ச பரஶ்வதம் ॥ 19
மஹா கபால: - மஹாகபாலனென்ற
ராக்ஷஸ: - ஓரரக்கன்
விபுலம் ஶூலம் - பெரிய சூலமொன்றை
உத்யம்ய - உயர்த்திக்கொண்டும்,
ஸ்தூலாக்ஷ: - 'ஸ்தூலாக்ஷ'னென்ற ஓரரக்கன்
பட்டிஶம் - பட்டாக்கத்தியொன்றையும்,
ப்ரமாதீ - 'பிரமாதி'யென்ற ஓரரக்கன்
பரஶ்வதம் ச - ஓர் கோடரியையும்,
க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டும்,
மஹாகபால: - மஹாகபாலன்
ஸ்தூலாக்ஷ: - ஸ்தூலாக்ஷன்,
மஹா பல: - மஹா பலவானான
ப்ரமாதீ ச - பிரமாதியென்ற
த்ரய: - மூன்று
ஸேநாக்ர யாயின: - சேனைத் தலைவர்களும்
ஏதஸ்மிந் அந்தரே - இச்சமயத்தில்
ம்ருத்யு பாஶாவபாஶிதா:- யமனது பாசத்தில் சிக்கிக்கொண்டவர்களாய்,
க்ருத்தா: - சினங்கொண்டு
ஸம்ஹத்ய - ஒன்றுகூடி,
ராமம் - ஸ்ரீராமரையெதிர்த்து
அப்யத்ரவன் - ஓடினார்கள்.

दृष्ट्वैवापततस्तूर्णं राघवः सायकैः शितैः ।
तीक्ष्णाग्रैः प्रतिजग्राह संप्राप्तानतिथीनिव ॥

த்ருஷ்ட்வைவாபததஸ்தூர்ணம் ராகவ: ஸாயகை: ஶிதை: ।
தீக்ஷ்ணாக்ரை: ப்ரதிஜக்ராஹ ஸம்ப்ராப்தாநதிதீநிவ ॥ 20
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
து - இப்பொழுது
ஆபதத: - எதிர்த்துவரும்
தாந் - அவர்களை
ஸம்ப்ராப்தாந் - நெருங்கிவிட்டவர்களாக
த்ருஷ்ட்வா ஏவ - பார்த்ததுமே,
ஶிதை: - தீட்டப்பெற்று
தீக்ஷ்ணாக்ரை: - கூரிய முனைகளுடைய
ஸாயகை: - பாணங்களால்
அதிதீந் இவ - அதிதிகளைப்போல
ப்ரதி ஜக்ராஹ - ஏற்றுக்கொண்டார்.

महाकपालस्य शिरश्चिच्छेद रघुनन्दनः ।
असंख्येयैस्तु बाणौघैः प्रममाथ प्रमाथिनम् ॥

மஹா கபாலஸ்ய ஶிரஶ்சிச்சேத ரகுநந்தன: ।
அஸங்க்யேயைஸ்து பாணௌகை: ப்ரமமாத ப்ரமாதினம் ॥ 21
ரகுநந்தன: - ஸ்ரீராமர்,
மஹா கபாலஸ்ய - மஹாகபாலனுடைய
ஶிர: - தலையை
சிச்சேத - வெட்டித் தள்ளினார்.
ப்ரமாதினம் - ப்ரமாதியென்பவனை
அஸங்க்யேயை: - கணக்கற்ற
பாணௌகை: து - பாணக்கூட்டங்களாலேயே
ப்ரமமாத - புடைத்தார்.

स्थूलाक्षस्याक्षिणी तीक्ष्णैः पूरयामास सायकैः ।
स पपात हतो भूमौ विटपीव महाद्रुमः ॥

ஸ்தூலாக்ஷஸ்யாக்ஷிணீ தீக்ஷ்ணை: பூரயாமாஸ ஸாயகை: ।
ஸ பபாத ஹதோ பூமௌ விடபீவ மஹாத்ரும: ॥ 22
ஸ்தூலாக்ஷஸ்ய - ஸ்தூலாக்ஷனுடைய
அக்ஷிணீ - இரு கண்களை
தீக்ஷ்ணை: - கூரிய
ஸாயகை: - பாணங்களால்
பூரயாமாஸ - நிரப்பினார்.
ஸ: ஹத: - அவன் கொலையுண்டு
பூமௌ - பூமியில்,
விடபி - கிளைகளுற்ற

மஹாத்ரும: இவ - ஓர் பெரிய மரம்போல
பபாத - விழுந்தான்.

दूषणस्यानुगान् पञ्चसाहस्रान् कुपितः क्षणात् ।
बाणौघैः पञ्चसाहस्रैरनयद्यमसादनम् ॥

தூஷணஸ்யாநுகான் பஞ்ச ஸாஹஸ்ரான் குபித: க்ஷணாத் ।
பாணௌகை: பஞ்சஸாஹஸ்ரை ரநயத் யமஸாதனம் ॥ 23

குபித: - சினங்கொண்ட அவர்
தூஷணஸ்ய - தூஷணனுடைய
அநுகான் - பரிவாரங்களான
பஞ்ச - ஐந்து
ஸாஹஸ்ரான் - ஆயிரவர்களையும்,
பஞ்சஸாஹஸ்ரை: - ஐயாயிரம்
பாணௌகை: - பாணங்களால்
க்ஷணாத் - ஒரு நொடியில்
யம ஸாதனம் - யமனுலகிற்கு
அநயத் - அனுப்பினார்.

दूषणं निहतं दृष्ट्वा तस्य चैव पदानुगान् ।
व्यादिदेश खरः क्रुद्धः सेनाध्यक्षान् महाबलान् ॥

தூஷணம் நிஹதம் த்ருஷ்ட்வா தஸ்ய சைவ பதாநுகான் ।
வ்யாதிதேஶ கர: க்ருத்த: ஸேநாத்யக்ஷான் மஹாபலான் ॥ 24

கர: - கரன்
தூஷணம் - தூஷணனையும்
நிஹதம் - கொல்லப்பட்டவனாகவும்
தஸ்ய - அவனது
பதாநுகான் ச - பரிவாரங்களையும்
ஏவ - அங்ஙனமே ஆகிவிட்டதாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
க்ருத்த: - சினங்கொண்டு
மஹாபலான் - மஹாபலசாலிகளாகிய
ஸேநாத்யக்ஷான் - சேனாபதிகளைப் பார்த்து
வ்யாதிதேஶ - பின்வருமாறு கட்டளையிட்டான்.

अयं विनिहतः संख्ये दूषणः सपदानुगः ।
महत्या सेनया सार्धं युद्ध्वा रामं कुमानुषम् ॥

அயம் விநிஹத: ஸங்க்யே தூஷண: ஸபதாநுக: ।
மஹத்யா ஸேநயா ஸார்தம் யுத்த்வா ராமம் குமாநுஷம் ॥ 25

அயம் தூஷண: - 'இந்த தூஷணன்,
மஹத்யா - மஹத்தான
ஸேநயா - சேனையுடன்
ஸார்தம் - கூடவே
குமாநுஷம் - அற்பமானிடனாகிய
ராமம் - ராமனை
ஸங்க்யே - போரில்
யுத்த்வா - எதிர்த்து,
ஸபதாநுக: - பரிவாரங்களோடு கூடவே
விநிஹத: - கொல்லப்பட்டான்.

शस्त्रैर्नानाविधाकारैर्हनध्वं सर्वराक्षसाः ।
एवमुक्त्वा खरः क्रुद्धो राममेवाभिदुद्रुवे ॥

ஶஸ்த்ரைர் நாநாவிதாகாரைர் ஹநத்வம் ஸர்வராக்ஷஸா: ।
ஏவமுக்த்வா கர: க்ருத்தோ ராமமேவாபிதுத்ருவே ॥ 26

ஸர்வராக்ஷஸா: - 'அரக்கர்களே!
நாநாவிதாகாரை: - விதவிதமான
ஶஸ்த்ரை: - ஆயுதங்களால்
ஹநத்வம் - நீங்கள் கொல்ல வேண்டும்'
ஏவம் உக்த்வா - என்று சொல்லிவிட்டு,
க்ருத்த: - கோபங்கொண்டிருந்த
கர: - கரன்,
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரையே
அபிதுத்ருவே - நோக்கியோடினான்.

श्येनगामी पृथुग्रीवो यज्ञशत्रुर्विहङ्गमः ।
दुर्जयः करवीराक्षः परुषः कालकार्मुकः ॥

ஶ்யேநகாமீ ப்ருதுக்ரீவோ யஜ்ஞஶத்ருர்விஹங்கம: ।
துர்ஜய: கரவீராக்ஷ: பருஷ: காலகார்முக: ॥ 27

मेघमाली महामाली सर्पास्यो रुधिराशनः ।
द्वादशैते महावीर्या बलाध्यक्षाःससैनिकाः ॥

மேகமாலீ மஹாமாலீ ஸர்பாஸ்யோ ருதிராஶன: ।
த்வாதஶைதே மஹாவீர்யா பலாத்யக்ஷா: ஸஸைநிகா: ॥ 28

राममेवाभ्यवर्तन्त विसृजन्तः शरोत्तमान् ॥

ராம மேவாப்யவர்தந்த விஸ்ருஜந்த: ஶரோத்தமான் ॥ 29

ஏதே - பின்கண்ட
ஶ்யேநகாமீ - ச்யேனகாமி,
ப்ருதுக்ரீவ: - ப்ருதுக்ரீவன்,
யஜ்ஞஶத்ரு: - யக்ஞசத்ரு,
விஹங்கம: - விஹங்கமன்,

துர்ஜய: - துர்ஜயன்,
கரவீராக்ஷ: - கரவீராக்ஷன்,
பருஷ: - பருஷன்,
காலகார்முக: - காலகார்முகன்,
மேகமாலீ - மேகமாலி,
மஹாமாலீ - மஹாமாலி,
ஸர்பாஸ்ய: - ஸர்ப்பாஸ்யன்,
ருதிராஶன: - ருதிராசனனென்ற
த்வாதஶ - பன்னிரண்டு
மஹாவீர்யா: - மஹாவீரர்களாகிய
பலாத்யக்ஷா: - சேனைத்தலைவர்கள்
ஸ ஸைநிகா: - சேனைகளோடு கூடவே
ஶரோத்தமான் - சிறந்த பாணங்களை
விஸ்ருஜந்த: - சொரிந்துகொண்டு
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரையே
அப்யவர்தந்த - எதிர்த்து நின்றார்கள்.

ततः पावकसंकाशैर्हेमवज्रविभूषितैः ।
जघान शेषं तेजस्वी तस्य सैन्यस्य सायकैः ॥

தத: பாவக ஸங்காஶைர் ஹேம வஜ்ர விபூஷிதை: ।
ஜகான ஶேஷம் தேஜஸ்வீ தஸ்ய ஸைந்யஸ்ய ஸாயகை: ॥ 30

தேஜஸ்வீ - மஹாபராக்கிரமசாலியாகும் அவர்,
தஸ்ய - அந்த
ஸைந்யஸ்ய - சைன்யத்தினது
ஶேஷம் - மீதியை
பாவக ஸங்காஶை: - அக்னியை நிகர்த்தவைகளும்
ஹேம வஜ்ர விபூஷிதை:- பொன்னிழைத்து வஜ்ரங்கள் பதியப்பெற்றதுமான
ஸாயகை: - பாணங்களால்
தத: - அப்பொழுது
ஜகான - வதைத்தார்.

ते रुक्मपुङ्खा विशिखाः सधूमा इव पावकाः ।
निजघ्नुस्तानि रक्षांसि वज्राणीव महाचलान् ॥

தே ருக்ம புங்கா விஶிகா: ஸதூமா இவ பாவகா: ।
நிஜக்நுஸ் தானி ரக்ஷாம்ஸி வஜ்ராணிவ மஹாசலான் ॥ 31

ருக்ம புங்கா: - பொன்கட்டுற்ற
ஸதூமா: - புகையுடனிருக்கும்
பாவகா: இவ - அக்கினிபோல் விளங்கும்
தே விஶிகா: - அந்த பாணங்கள்
தானி ரக்ஷாம்ஸி - அந்த அரக்கர்களை
வஜ்ராணி - வஜ்ராயுதங்கள்
மஹாசலான் - பெரும் மலைகளை

இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நிஜக்நு: - பிளந்தன.

रक्षसां तु शतं रामः शतेनैकेन कर्णिना ।
सहस्रं च सहस्रेण जघान रणमूर्धनि ॥

ரக்ஷஸாம் து ஶதம் ராம: ஶதேநைகேந கர்ணிநா ।
ஸஹஸ்ரம் ச ஸஹஸ்ரேண ஜகாந ரணமூர்தனி ॥ 32

ரணமூர்தனி - போர்முனையில்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
ஶதம் து - நூற்றை
ஏகேந ஶதேந - ஒருநூறு
கர்ணிநா - பாணங்களாலும்,
ஸஹஸ்ரம் து - ஆயிரத்தை
ஸஹஸ்ரேண - ஆயிரம் பாணங்களாலும்
ஜகாந - மாய்த்தார்.

तैर्भिन्नवर्माभरणाश्छिन्नभिन्नशरासनाः ।
निपेतुः शोणितादिग्धा धरण्यां रजनीचराः ॥

தைர் பின்னவர்மாபரணாஶ் சின்னபின்ன ஶராஸநா: ।
நிபேது: ஶோணிதாதிக்தா தரண்யாம் ரஜநீசரா: ॥ 33

தை: - அவைகளால்
ரஜநீசரா: - அரக்கர்கள்,
பின்ன வர்மாபரணா:- உடைந்த கவசங்களையுமாபரணங்களையும் உடையவர்களாவும்
சின்னபின்ன ஶராஸநா:- சின்னாபின்னமாயொடிந்த விற்கள் உடையவர்களாகவும்,
ஶோணிதாதிக்தா: - ரத்தத்தால் பூசப்பட்டவர்களாகவும்
தரண்யாம் நிபேது: - பூமியில் விழுந்தார்கள்.

तैर्मुक्तकेशैः समरे पतितैः शोणितोक्षितैः ।
आस्तीर्णा वसुधा कृत्स्ना महावेदिः कुशैरिव ॥

தைர் முக்த கேஶை: ஸமரே பதிதை: ஶோணிதோக்ஷிதை: ।
ஆஸ்தீர்ணா வஸுதா க்ருத்ஸ்நா மஹாவேதி: குஶைரிவ ॥ 34

ஸமரே - போரில்
முக்த கேஶை: - தலைமயிரவிழ்ந்து,
ஶோணிதோக்ஷிதை: - ரத்தம்பெருக
பதிதை: - விழுந்துகிடந்த
தை: - அவர்களால்,
வஸுதா - அப்பிரதேசமானது
க்ருத்ஸ்நா - முற்றும்
மஹாவேதி: - பெரும் யாகசாலை
குஶை: - தருப்பைகளால்

இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஆப்ஸ்தீர்ணா - பரப்பப்பட்டிருந்தது.

क्षणेन तु महाघोरं वनं निहतराक्षसम् ।
बभूव निरयप्रख्यं मांसशोणितकर्दमम् ॥

க்ஷணேந து மஹா கோரம் வனம் நிஹதராக்ஷஸம் ।
பபூவ நிரயப்ரக்யம் மாம்ஸஶோணிதகர்தமம் ॥ 35

வனம் - காடு,
க்ஷணேந து - ஒரு நொடிப்பொழுதிலேயே
நிஹதராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸப்பிணங்களை உடையதாய்,
மாம்ஸ ஶோணித கர்தமம் - மாமிசம், ரத்தமிவைகளைச் சேறாயுடையதாய்
நிரய ப்ரக்யம் - நரகத்திற்குச் சமானமானதாய்
மஹா கோரம் - மஹா விகாரமானதாய்
பபூவ - ஆகிவிட்டது.

चतुर्दश सहस्राणि रक्षसां भीमकर्मणाम् ।
हतान्येकेन रामेण मानुषेण पदातिना ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸாம் பீமகர்மணாம் ।
ஹதான்யேகேந ராமேண மாநுஷேண பதாதிநா ॥ 36

பீம கர்மணாம் - கொடிய செயலுற்ற
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி - பதினான்காயிரமும்
ராமேண - ராமனென்ற
மாநுஷேண - மானிடனும்,
பதாதிநா - பதாதியுமான
ஏகேந - ஒருவனாலேயே
ஹதானி - கொல்லப்பட்டது.

तस्य सैन्यस्य सर्वस्य खरः शेषो महारथः ।
राक्षसस्त्रिशिराश्चैव रामश्च रिपुसूदनः ॥

தஸ்ய ஸைன்யஸ்ய ஸர்வஸ்ய கர: ஶேஷோ மஹாரத: ।
ராக்ஷஸஸ்த்ரிஶிராஶ்சைவ ராமஶ்ச ரிபுஸூதன: ॥ 37

தஸ்ய ஸைன்யஸ்ய - அந்த சைன்யம்
ஸர்வஸ்ய - முழுவதற்கும்,
மஹாரத: - மகாரதனான
கர: ச - கரனும்,
த்ரிஶிரா: - திரிசிரஸ்ஸென்ற
ராக்ஷஸ: ச - அரக்கனும்
ரிபுஸூதன: - சத்ருஸம்ஹாரகராகிய
ராம: ஏவ - ஸ்ரீராமரும்தான்
ஶேஷ: - மீதி.

शेषा हता महावीर्या राक्षसा रणमूर्धनि ।
घोरा दुर्विषहाः सर्वे लक्ष्मणस्याग्रजेन ते ॥

ஶேஷா ஹதா மஹாவீர்யா ராக்ஷஸா ரணமூர்தநி ।
கோரா துர்விஷஹா: ஸர்வே லக்ஷ்மணஸ்யாக்ரஜேந தே ॥ 38

ஶேஷா: - பாக்கியுள்ள
மஹாவீர்யா: - மகாபலசாலிகளும்,
ரணமூர்தநி - போர்முனையில்
துர்விஷஹா: - வெல்ல முடியாதவர்களும்,
கோரா: - பயங்கரமானவர்களுமான
தே ராக்ஷஸா: - அந்த அரக்கர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
லக்ஷ்மணஸ்ய - லக்ஷ்மணரது
அக்ரஜேந - தமையனாரால்
ஹதா: - கொல்லப்பட்டார்கள்.

ततस्तु तद्भीमबलं महाहवे समीक्ष्य रामेण हतं बलीयसा ।
रथेन रामं महता खरस्तदा समाससादेन्द्र इवोद्यताशनिः ॥

ததஸ்து தத்பீமபலம் மஹாஹவே
ஸமீக்ஷ்ய ராமேண ஹதம் பலீயஸா ।
ரதேந ராமம் மஹதா கரஸ்ததா
ஸமாஸஸாதேந்த்ர இவோத்யதாஶநி: ॥ 39

தத: - பிறகு
கர: - கரன்,
மஹாஹவே - மஹாயுத்தத்தில்
பலீயஸா - பலவானான
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
தத் - அந்த
பீமபலம் - பெரும் சைன்யம்,
ஹதம் - கொல்லப்பட்டதாய்
ஸமீக்ஷ்ய து - கண்டதுமே,
தத: - அங்கிருந்து
மஹதா - பெரிய
ரதேந - ரதத்திலேறிக்கொண்டு
உத்யதாஶநி: - வஜ்ராயுதத்தை கையிற்பிடித்த
இந்த்ர: இவ - இந்திரன்போல்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸமாஸஸாத - நோக்கிச் சென்றான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
தூஷணாதி வதோ நாம ஷட்விம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்த விம்ஶ: ஸர்க: - 27

खरं तु रामाभिमुखं प्रयान्तं वाहिनीपतिः ।
राक्षसस्त्रिशिरा नाम संनिपत्येदमब्रवीत् ॥

கரம் து ராமாபிமுகம் ப்ரயாந்தம் வாஹிநீபதி: ।
ராக்ஷஸ ஸ்த்ரிஶிரா நாம ஸந்நிபத்யேதமப்ரவீத் ॥ 1

த்ரிஶிரா: நாம - த்ரிசிரஸ் என்னும்
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
ராமாபிமுகம் - ஸ்ரீராமரை நோக்கி
ப்ரயாந்தம் - செல்லும்
வாஹிநீபதிம் - சேனாபதியாகிய
கரம் - கரனுக்கு
து - இப்பொழுது
ஸந்நிபத்ய - குறுக்கேவிழுந்து,
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

मां नियोजय विक्रान्त संनिवर्तस्व साहसात् ।
पश्य रामं महाबाहुं संयुगे विनिपातितम् ॥

மாம் நியோஜய விக்ராந்த ஸந்நிவர்தஸ்வ ஸாஹஸாத் ।
பஶ்ய ராமம் மஹா பாஹும் ஸம்யுகே விநிபாதிதம் ॥ 2

விக்ராந்த - 'வீர!
ஸாஹஸாத் - ஸாஹஸகிருத்யத்தினின்று
த்வம் - நீ
நிவர்தஸ்வ - திரும்பு.
மாம் - எனக்கு
நியோஜய - கட்டளையிடு.
மஹாபாஹும் - பலசாலியாகிய
ராமம் - ராமனை
ஸம்யுகே - போரில்
விநிபாதிதம் - வீழ்த்தப்பட்டவனாய்
பஶ்ய - பார்.

प्रतिजानामि ते सत्यमायुधं चाहमालभे ।
यथा रामं वधिष्यामि वधार्हं सर्वरक्षसाम् ॥

ப்ரதிஜாநாமி தே ஸத்ய மாயுதம் சாஹமாலபே ।
யதா ராமம் வதிஷ்யாமி வதார்ஹம் ஸர்வரக்ஷஸாம் ॥ 3

ஸர்வரக்ஷஸாம் - அரக்கரெல்லோருக்குமே
வதார்ஹம் - வதைக்குரியவனான
ராமம் - ராமனை
அஹம் - நான்,
வதிஷ்யாமி யதா - கொல்வேனென்று
ஆயுதம் - சஸ்திரத்தை
ஆலபே - தொடுகிறேன்.
தே - உனக்கு
ஸத்யம் ச - உண்மையாகவே
ப்ரதிஜாநாமி - பிரதிக்ஞை செய்கிறேன்.

अहं वास्य रणे मृत्युरेष वा समरे मम ।
विनिवृत्य रणोत्साहान्मुहूर्तं प्राश्निको भव ॥

அஹம் வாஸ்ய ரணே ம்ருத்யுரேஷ வா ஸமரே மம ।
விநிவ்ருத்ய ரணோத்ஸாஹாத் முஹூர்தம் ப்ராஶ்நிகோ பவ ॥ 4

ரணே - போரில்
அஸ்ய - இவனுக்கு
அஹம் வா - நானாவது
ம்ருத்யு: - யமனாவேன்.
ஸமரே - போரில்
மம - எனக்கு
ஏஷ: வா - இவனாவது யமனாகுவான்.
ரணோத்ஸாஹாத் - சண்டை செய்யவேணுமெனும் ஆத்திரத்தினின்று
விநிவ்ருத்ய - திரும்பி,
முஹூர்தம் - சிறிதுநேரம்
ப்ராஶ்நிக: - ஜயாபஜயம் நிர்ணயிக்கிறவனாக
பவ - இரு.

प्रहृष्टो वा हते रामे जनस्थानं प्रयास्यसि ।
मयि वा निहते रामं संयुगायोपयास्यसि ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டோ வா ஹதே ராமே ஜனஸ்தாநம் ப்ரயாஸ்யஸி ।
மயி வா நிஹதே ராமம் ஸம்யுகாயோபயாஸ்யஸி ॥ 5

ராமே - ராமன்
ஹதே வா - கொல்லப்படுவானாகில்
ப்ரஹ்ருஷ்ட: - மனச்சந்துஷ்டி கொண்டவனாய் நீ
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
ப்ரயாஸ்யஸி - திரும்பிச் செல்வாய்.
மயி - நான்
நிஹதே வா - மாண்டுவிடுவேனாகில்

ராமம் - ராமனை
ஸம்யுகாய - போருக்கு
உபயாஸ்யஸி - கிட்டுவாய்.'

खरस्त्रिशिरसा तेन मृत्युलोभात् प्रसादितः ।
गच्छ युध्येत्यनुज्ञातो राघवाभिमुखो ययौ ॥

கரஸ்த்ரிஶிரஸா தேந ம்ருத்யுலோபாத் ப்ரஸாதித: ।
கச்ச யுத்யேத்யநுக்ஞாதோ ராகவாபிமுகோ யயௌ ॥ 6

தேந - அந்த
த்ரிஶிரஸா - திரிசிரஸ்ஸால்
கர: - கரன்,
ம்ருத்யுலோபாத் - யமனது விருப்பத்திற்கிணங்க
ப்ரஸாதித: - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டான்.
யுத்ய - 'போர்செய்,
கச்ச - செல்'
இதி - என்று
அநுக்ஞாத: - விடைபெற்றவனாய்
ராகவாபிமுக: - ஸ்ரீராமரையெதிர்த்து
யயௌ - சென்றான்.

त्रिशिराश्च रथेनैव वाजियुक्तेन भास्वता ।
अभ्यद्रवद्रणे रामं त्रिशृङ्ग इव पर्वतः ॥

த்ரிஶிராஶ்ச ரதேநைவ வாஜியுக்தேந பாஸ்வதா ।
அப்யத்ரவத்ரணே ராமம் த்ரிஶ்ருங்க இவ பர்வத: ॥ 7

த்ரிஶ்ருங்க: - மூன்று சிகரங்களுற்ற
பர்வத: இவ - பர்வதம்போன்ற
த்ரிஶிரா: - திரிசிரஸ்ஸானவன்
து - இப்பொழுது
வாஜியுக்தேந - குதிரை பூட்டப்பெற்று
பாஸ்வதா - பிரகாசமாய் விளங்கும்
ரதேந ஏவ - ரதத்திலேறிக்கொண்டே
ரணே - போரில்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அப்யத்ரவத் - எதிர்த்துச் சென்றான்.

शरधारासमूहान् स महामेघ इवोत्सृजन् ।
व्यसृजत्सदृशं नादं जलार्द्रस्य तु दुन्दुभेः ॥

ஶர தாராஸமூஹான் ஸ மஹாமேக இவோத்ஸ்ருஜந் ।
வ்யஸ்ருஜத் ஸத்ருஶம் நாதம் ஜலார்த்ரஸ்ய து துந்துபே: ॥ 8

ஸ: - அவன்
மஹாமேக: இவ - மஹாமேகம்போல்
ஶர தாராஸமூஹான் - பாணதாரைகளை
உத்ஸ்ருஜந் - பொழிந்துகொண்டு
ஜலார்த்ரஸ்ய - நீரில் நனைந்த
துந்துபே: - துந்துபி வாத்யத்தினது
ஸத்ருஶம் இவ - போலவே
நாதம் - சப்தத்தை
வ்யஸ்ருஜத் - கோஷித்தான்.

आगच्छन्तं त्रिशिरसं राक्षसं प्रेक्ष्य राघवः ।
धनुषा प्रतिजग्राह विधून्वन् सायकाञ्शितान् ॥

ஆகச்சந்தம் த்ரிஶிரஸம் ராக்ஷஸம் ப்ரேக்ஷ்ய ராகவ: ।
தநுஷா ப்ரதிஜக்ராஹ விதூந்வந்ஸாயகான் ஶிதான் ॥ 9

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
த்ரிஶிரஸம் - திரிசிரஸ் எனும்
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
ஆகச்சந்தம் - எதிர்நோக்கி வருபவனாக
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
ஶிதான் - கூரிய
ஸாயகான் - பாணங்களால்
விதூந்வந் - தொடுத்துக்கொண்டு
தநுஷா - வில்லால்
ப்ரதிஜக்ராஹ - வரவேற்றார்.

स संप्रहारस्तुमुलो रामत्रिशिरसोर्महान् ।
बभूवातीव बलिनोः सिंहकुञ्जरयोरिव ॥

ஸ ஸம்ப்ரஹாரஸ்துமுலோ ராம த்ரிஶிரஸோர்மஹான் ।
பபூவாதீவ பலிநோ: ஸிம்ஹகுஞ்ஜரயோரிவ ॥ 10

ராம த்ரிஶிரஸோ: - ஸ்ரீராமருக்கும், திரிசிரஸ்ஸுக்குமேற்பட்ட
ஸ: - அந்த
மஹான் ஸம்ப்ரஹார:- பெரிய யுத்தமானது,
அதீவ - மிகவும்
பலிநோ: - வலிய
ஸிம்ஹ குஞ்ஜரயோ:- இவ - சிம்மம், யானை இவைகளுடையதுபோல
துமுல: - குழப்பமுடையதாய்
பபூவ - இருந்தது.

ततस्त्रिशिरसा बाणैर्ललाटे ताडितस्त्रिभिः ।
अमर्षी कुपितो रामः संरब्धमिदमब्रवीत् ॥

ததஸ்த்ரிஶிரஸா பாணைர் லலாடே தாடிதஸ்த்ரிபி: ।
அமர்ஷீ குபிதோ ராம: ஸம்ரப்தமிதமப்ரவீத் ॥ 11

த்ரிஶிரஸா - திரிசிரஸ்ஸால்
தத: - அப்பொழுது
லலாடே - நெற்றியில்
த்ரிபி: பாணை: - மூன்று பாணங்களால்
தாடித: - அடிக்கப்பட்ட
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
அமர்ஷீ - கைகொண்ட காரியத்திலுறுதி கொண்டவராய்,
குபித: - சினங்கொண்டு
ஸம்ரப்தம் - உக்கிரமாய்
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

अहो विक्रमशूरस्य राक्षसस्येदृशं बलम् ।
पुष्पैरिव शरैर्यस्य ललाटेऽस्मि परिक्षतः ॥

அஹோ விக்ரமஶூரஸ்ய ராக்ஷஸஸ்யேத்ருஶம் பலம் ।
புஷ்பைரிவ ஶரைர் யஸ்ய லலாடேऽஸ்மி பரிக்ஷித: ॥ 12

விக்ரம ஶூரஸ்ய - 'பராக்ரமசாலியாகிய
ராக்ஷஸஸ்ய - ராக்ஷஸனுடைய
பலம் - பலம்
ஈத்ருஶம் - எவ்வளவதிகம்;
அஹோ - என்ன ஆச்சரியம்!
யஸ்ய - இவனது
ஶரை: - பாணங்களால்,
புஷ்பை: - புஷ்பங்களால்
இவ - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
லலாடே - நெற்றியில்
அஸ்மி - நான்
பரிக்ஷித: - துன்புறுத்தப்பட்டேன்.

ममापि प्रतिगृह्णीष्व शरांश्चापगुणच्युतान् ।
एवमुक्त्वा तु संरब्धः शरानाशीविषोपमान् ॥
त्रिशिरोवक्षसि क्रुद्धो निजघान चतुर्दश ॥

மமாபி ப்ரதிக்ரஹ்ணீஷ்வ ஶரான் சாப குணச்யுதான் ।
ஏவமுக்த்வா து ஸம்ரப்த: ஶராநாஶீவிஷோபமான் ॥ 13
த்ரிஶிரோ வக்ஷஸி க்ருத்தோ நிஜகாந சதுர்தஶ ।

மம - 'என்னுடைய
சாப குணச்யுதான் - தனுஸ்ஸின் நாணிலிருந்து வெளியாகும்,
ஶரான் அபி - பாணங்களையும்
ப்ரதி க்ரஹ்ணீஷ்வ - ஏற்றுக்கொள்'
ஏவம - என்று
உக்த்வாது - சொல்லிவிட்டு,
ஸம்ரப்த: - அளவுகடந்து
க்ருத்த: - சினங்கொண்டவராய்
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஆஶீவிஷோபமான்- பாம்புக்கொப்பான
ஶராந் - பாணங்களை
த்ரிஶிரோ வக்ஷஸி - திரிசிரஸ்ஸின் மார்பில்
நிஜகாந - எய்தார்.

चतुर्भिस्तुरगानस्य शरैः संनतपर्वभिः ।
न्यपातयत तेजस्वी चतुरस्तस्य वाजिनः ॥

சதுர்பிஸ்துரகாநஸ்ய ஶரை: ஸந்நதபர்வபி: ।
ந்யபாதயத தேஜஸ்வீ சதுரஸ் தஸ்ய வாஜின: ॥ 14

தேஜஸ்வீ - பராக்கிரமசாலியாகுமவர்,
அஸ்ய - இந்த
தஸ்ய - அவனது,
வாஜின: - வேகமுள்ள
சதுர: துரகாந் - நான்கு குதிரைகளை
ஸந்நத பர்வபி: - சற்று சாய்ந்த முனையுள்ள
சதுர்பி: ஶரை: - நான்கு பாணங்களால்
ந்ய பாதயத - கீழே விழச் செய்தார்.

अष्टभिः सायकैः सूतं रथोपस्थान्न्यपातयत् ।
रामश्चिच्छेद बाणेन ध्वजं चास्य समुच्छ्रितम् ॥

அஷ்டபி: ஸாயகை: ஸூதம் ரதோபஸ்தான்ந்யபாதயத் ।
ராமஶ்சிச்சேத பாணேன த்வஜம் சாஸ்ய ஸமுச்ச்ரிதம் ॥ 15

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
அஷ்டபி: - எட்டு
ஸாயகை: - பாணங்களால்
ஸூதம் - ஸாரதியை
ரதோபஸ்தாத் - தேர்த்தட்டிலிருந்து
ந்யபாதயத் - தள்ளினார்.
அஸ்ய - இவனது
ஸமுச்ச்ரிதம் - உயர்த்திக்கட்டப்பட்டிருந்த
த்வஜம் - த்வஜத்தை
பாணேன ச - ஒரு பாணத்தால்
சிச்சேத - அறுத்துத் தள்ளினார்.

ततो हतरथात्तस्मादुत्पतन्तं निशाचरम् ।
बिभेद रामस्तं बाणैर्हृदये सोऽभवज्जडः ॥

ததோ ஹதரதாத் தஸ்மாதுத்பதந்தம் நிஶாசரம் ।
பிபேத ராமஸ்தம் பாணைர் ஹ்ருதயே ஸோऽபவஜ்ஜட: ॥ 16

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தத: - அதன்மேல்
தஸ்மாத் - அந்த
ஹதரதாத் - உடைந்த தேரினின்று
உத்பதந்தம் - மேலேயெழும்பிய
நிஶாசரம் - அரக்கனாகிய
தம் - அவனை
பாணை: - பாணங்களைக் கொண்டு
ஹ்ருதயே - மார்பில்
பிபேத - பிளந்தார்.
ஸ: - அவன்
ஜட: - பிரக்ஞையிழந்தவனாய்
அபவத் - ஆனான்.

सायकैश्चाप्रमेयात्मा सामर्षस्तस्य रक्षसः ।
शिरांस्यपातयद्रामो वेगवद्भिस्त्रिभिः शरैः ॥

ஸாயகைஶ்சாப்ரமேயாத்மா ஸாமர்ஷஸ்தஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
ஶிராம்ஸ்யபாதயத் ராமோ வேகவத்பிஸ்த்ரிபி: ஶரை: ॥ 17

அப்ரமேயாத்மா - அறியமுடியா சாமர்த்தியமுடைய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸாமர்ஷ: - கோபங்கொண்டவராய்
தஸ்ய - அந்த
ரக்ஷஸ: - அரக்கனது
ஶிராம்ஶி - தலைகளை
வேகவத்பி: - வேகமுள்ள
த்ரிபி: - மூன்று
ஸாயகை: ச - கூரிய
ஶரை: - பாணங்களால்
அபாதயத் - வெட்டித் தள்ளினார்.

स भूमौ रुधिरोद्गारी रामबाणाभिपीडितः ।
न्यपतत् पतितैः पूर्वं स्वशिरोभिर्निशाचरः ॥

ஸ பூமௌ ருதிரோத்காரி ராமபாணாபிபீடித: ।
ந்யபதத் பதிதை: பூர்வம் ஸ்வஶிரோபிர் நிஶாசர: ॥ 18

ஸ: நிஶாசர: - அந்த அரக்கன்
ராம பாணாபி பீடித:- ராம பாணங்களாலடியுண்டவனாகி

ஶோணிதோத்காரீ - ரத்தத்தை கக்கிக்கொண்டு
பூர்வம் - ஏற்கனவே
பதிதை: - விழுந்த
ஸ்வஶிரோபி: - தனது தலைகளோடு
பூமௌ - பூமியில்
ந்யபதத் - விழுந்தான்.

हतशेषास्ततो भग्ना राक्षसाः खरसंश्रयाः ।
द्रवन्ति स्म न तिष्ठन्ति व्याघ्रत्रस्ता मृगा इव ॥

ஹதஶேஷாஸ் ததோ பக்னா ராக்ஷஸா: கரஸம்ஶ்ரயா: ।
த்ரவந்தி ஸ்ம ந திஷ்டந்தி வ்யாக்ரத்ரஸ்தா ம்ருகா இவ ॥ 19

தத: - அப்பொழுது
பக்நா - நசுங்குண்டு
ஹதஶேஷா: - இறந்தவர்களைத் தவிர மீதியிருந்த
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
கரஸம்ஶ்ரயா: - கரனை அவலம்பிப்பவர்களாய்
வ்யாக்ர த்ரஸ்தா: - புலியிடம் பயந்தோடும்
ம்ருகா: இவ - மான்களென
த்ரவந்தி ஸ்ம - ஓடிப்போய்விட்டார்கள்;
ந திஷ்டந்தி - நிற்கவேயில்லை.

तान् खरो द्रवतो दृष्ट्वा निवर्त्य रुषितः स्वयम् ।
राममेवाभिदुद्राव राहुश्चन्द्रमसं यथा ॥

தான் கரோ த்ரவதோ த்ருஷ்ட்வா நிவர்த்ய ருஷித: ஸ்வயம் ॥
ராமமேவாபிதுத்ராவ ராஹுஶ்சந்த்ரமஸம் யதா ॥ 20

கர: - கரன்
த்ரவத: - ஓடும்
தான் த்ருஷ்ட்வா - அவர்களை பார்த்து,
நிவர்த்ய - திருப்பி,
ருஷித: - கோபங்கொண்டவனாய்
ஸ்வயம் - தானே
ராமம் ஏவ - ஸ்ரீராமரையே
ராஹு: - ராகு
சந்த்ரமஸம் - சந்திரனை
யதா - எவ்வண்ணமோ, அவ்வண்ணமே
அபிதுத்ராவ - எதிர்த்தோடினான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
த்ரிஶிரோவதோ நாம ஸப்தவிம்ஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்டா விம்ஶ: ஸர்க: - 28

निहतं दूषणं दृष्ट्वा रणे त्रिशिरसा सह ।
खरस्याप्यभवत् त्रासो दृष्ट्वा रामस्य विक्रमम् ॥
நிஹதம் தூஷணம் த்ருஷ்ட்வா ரணே த்ரிஶிரஸா ஸஹ ।
கரஸ்யாப்யபவத் த்ராஸோ த்ருஷ்ட்வா ராமஸ்ய விக்ரமம் ॥ 1

ரணே - போரில்
த்ரிஶிரஸா ஸஹ - த்ரிசிரஸ்ஸோடுகூட
தூஷணம் - துஷணனையும்
நிஹதம் - மாண்டவனாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
விக்ரமம் அபி - பராக்கிரமத்தையும்
த்ருஷ்ட்வா - சிந்தித்து,
கரஸ்ய - கரனுக்கு
த்ராஸ: - நடுக்கம்
அபவத் - உண்டாயிற்று.

स दृष्ट्वा राक्षसं सैन्यमविषह्यं महाबलम् ।
हतमेकेन रामेण त्रिशिरोदूषणावपि ॥
ஸ த்ருஷ்ட்வா ராக்ஷஸம் ஸைந்யமவிஷஹ்யம் மஹாபலம் ।
ஹதமேகேந ராமேண த்ரிஶிரோ தூஷணாவபி ॥ 2

ஸ: - அவன்
த்ரிஶிரோ தூஷணௌ - த்ரிசிரஸ் தூஷணனிவர்களையும்,
அவிஷஹ்யம் - எதிர்க்க முடியாத
மஹாபலம் - மஹா பலமுள்ள
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸ
ஸைந்யம் அபி - சைன்யத்தையும்,
ராமேண - ஸ்ரீராமன்
ஏகேந - ஒருவராலேயே
ஹதம் - ஒழிந்ததாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டான்.

तद्बलं हतभूयिष्ठं विमनाः प्रेक्ष्य राक्षसः ।
आससाद खरो रामं नमुचिर्वासवं यथा ॥
தத்பலம் ஹதபூயிஷ்டம் விமநா: ப்ரேக்ஷ்ய ராக்ஷஸ: ।
ஆஸஸாத கரோ ராமம் நமுசிர்வாஸவம் யதா॥ 3

ராக்ஷஸ: - அரக்கனாகிய
கர: - கரன்,
தத்பலம் - அச்சைன்யத்தைப் பற்றி
ஹதபூயிஷ்டம் - முற்றிலும் ஒழிந்ததாய்
விமநா: - வருந்தி
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ப்ரேக்ஷ்ய - நோக்கி
நமுசி: - 'நமுசி'யெனும் அஸுரன்
வாஸவம் - இந்திரனை
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஆஸஸாத - கிட்டினான்.

विकृष्य बलवच्चापं नाराचान् रक्तभोजनान् ।
खरश्चिक्षेप रामाय क्रुद्धानाशीविषानिव ॥
விக்ருஷ்ய பலவச்சாபம் நாராசான் ரக்த போஜநாந் ।
கரஶ்சிக்ஷேப ராமாய க்ருத்தாநாஶீவிஷாநிவ ॥ 4

கர: - கரன்,
ராமாய - ஸ்ரீராமரையுத்தேசித்து
சாபம் - வில்லை
பலவத் - பலமாய்
விக்ருஷ்ய - இழுத்து,
க்ருத்தாந் - சினங்கொண்டு
ரக்த போஜநாந் - ரத்தத்தையுறுஞ்சும்
ஆஶீவிஷாந் இவ - சர்ப்பங்கள் போன்ற
நாராசான் - 'நாராச'மெனும் பாணங்களை
சிக்ஷேப - விடுத்தான்.

ज्यां विधून्वन् सुबहुशः शिक्षयास्त्राणि दर्शयन् ।
चचार समरे मार्गाञ्शरै रथगतः खरः ॥
ஜ்யாம் விதூன்வன் ஸுபஹுஶ: ஶிக்ஷயாஸ்த்ராணி தர்ஶயன் ।
சசார ஸமரே மார்கான் ஶரை ரதகத: கர: ॥ 5

ரதகத: - ரதத்திலிருந்த
கர: - கரன்,
ஸமரே - போரில்
ஜ்யாம் - நாணை
விதூன்வன் - தெறித்துக்கொண்டு
ஶிக்ஷயா - பயிற்சியால்
அஸ்த்ராணி - அஸ்திரங்களை
தர்ஶயன் - காண்பித்துக்கொண்டு

ஶரை: - பாணங்களால்
ஸுபஹுஶ: - பலவிதமாய்
மார்கான் - கதிகளை
சசார - செய்துகாட்டினான்.

स सर्वांश्च दिशो बाणैः प्रदिशश्च महारथः ।
पूरयामास तं दृष्ट्वा रामोऽपि सुमहद्धनुः ॥

ஸ ஸர்வாம்ஶ்ச திஶோ பாணை: ப்ரதிஶஶ்ச மஹாரத: ।
பூரயாமாஸ தம் த்ருஷ்ட்வா ராமோऽபி ஸுமஹத்தநு: ॥ 6

மஹாரத: ஸ: - மஹாரதனாகுமவன்
பாணை: - பாணங்களால்
திஶ: - திக்குகள்
ப்ரதிஶ: - விதிக்குகள்
ஸர்வா: ச - எல்லாவற்றையும்
பூரயாமாஸ - நிரப்பினான்.
ராம: அபி - ஸ்ரீராமரும்
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவனைப் பார்த்து,
ஸுமஹத் - அதி மஹத்தான
தநு: - வில்லை
ச - அங்ஙனமே நிரப்பினார்.

स सायकैर्दुर्विषहैः सस्फुलिङ्गैरिवाग्निभिः ।
नभश्चकाराविवरं पर्जन्य इव वृष्टिभिः ॥

ஸ ஸாயகைர் துர்விஷஹை: ஸஸ்புலிங்கை ரிவாக்நிபி: ।
நபஶ்சகாராவிவரம் பர்ஜன்ய இவ வ்ருஷ்டிபி: ॥ 7

ஸ: - அவர்
ஸஸ்புலிங்கை: - நெருப்புப் பொறிகளோடு கூடிய
அக்நிபி: இவ - நெருப்பு போன்ற
துர்விஷஹை: - சகிக்க முடியாத
ஸாயகை: - பாணங்களால்
பர்ஜன்ய: - மேகம்
வ்ருஷ்டிபி: - மழைத்தாரைகளால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நப: - ஆகாயத்தை
அவிவரம் - இடைவெளியற்றதாக
சகார - செய்தார்.

तद्बभूव शितैर्बाणैः खररामविसर्जितैः ।
पर्याकाशमनाकाशं सर्वतः शरसंकुलम् ॥

தத்பபூவ ஶிதைர்பாணை: கரராமவிஸர்ஜிதை: ।
பர்யாகாஶ மநாகாஶம் ஸர்வத: ஶரஸங்குலம் ॥ 8

கர ராம விஸர்ஜிதை: - கரனாலும் ஸ்ரீராமனாலும் விடப்பட்ட
ஶிதை: பாணை: - கூரிய பாணங்களால்
தத் - அந்த
பர்யாகாஶம் - ஆகாயம் முழுதும்
ஸர்வத: - எல்லாப் பக்கங்களிலும்
ஶரஸங்குலம் - அம்பு நிறைந்ததாய்
அநாகாஶம் - இடைவெளியற்றதாய்
பபூவ - விளங்கிற்று.

शरजालावृतः सूर्यो न तदा स्म प्रकाशते ।
अन्योन्यवधसंरम्भादुभयोः संप्रयुध्यतोः ॥

ஶரஜாலாவ்ருத: ஸூர்யோ ந ததா ஸ்ம ப்ரகாஶதே ।
அன்யோன்ய வதஸம்ரம்பாதுபயோ: ஸம்ப்ரயுத்யதோ: ॥ 9

உபயோ: - இருவர்களும்
அன்யோன்ய வத - ஒருவரையொருவர் கொல்லவேண்டும்
ஸம்ரம்பாத் - எனுமாத்திரத்தோடு
ஸம்ப்ரயுத்யதோ: - யுத்தம் செய்கையில்
ஸூர்ய: - சூரியன்
ஶர ஜாலா வ்ருத: - பாண ஸமூகத்தால் மறைக்கப்பட்டவனாய்
ததா - அப்பொழுது
ப்ரகாஶதே ஸ்ம ந - பிரகாசிக்கவில்லை.

ततो नालीकनाराचैस्तीक्ष्णाग्रैश्च विकर्णिभिः ।
आजघान खरो रामं तोत्रैरिव महाद्विपम् ॥

ததோ நாளீக நாராசைஸ்தீக்ஷ்ணாக்ரைஶ்ச விகர்ணிபி: ।
ஆஜகாந கரோ ராமம் தோத்ரைரிவ மஹாத்விபம் ॥ 10

தத: - அப்பொழுது
கர: - கரன்,
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
மஹாத்விபம் - மஹாகஜத்தை
தோத்ரை: - ஈட்டிகளால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நாளீக நாராசை: - 'நாளீகம்', 'நாராசம்' என்கிற பாணங்களாலும்
தீக்ஷ்ணாக்ரை: - கூரிய முனையுள்ள
விகர்ணிபி: ச - 'விகர்ணி'யெனும் பாணங்களாலும்
ஆஜகாந - தாக்கினான்.

तं रथस्थं धनुष्पाणिं राक्षसं पर्यवस्थितम् ।
ददृशुः सर्वभूतानि पाशहस्तमिवान्तकम् ॥

தம் ரதஸ்தம் தநுஷ்பாணிம் ராக்ஷஸம் பர்யவஸ்திதம் ।
தத்ருஶு: ஸர்வபூதாநி பாஶஹஸ்த மிவாந்தகம் ॥ 11

தநுஷ்பாணிம் - வில்லேந்தி
ரதஸ்தம் - ரதத்திலிருப்பவனாய்
பர்யவஸ்திதம் - ஒரே நிலையிலிருந்த
தம் ராக்ஷஸம் - அந்த அரக்கனை
ஸர்வ பூதாநி - எல்லா பிராணிகளும்
பாஶஹஸ்தம் - பாசத்தையேந்திய
அந்தகம் இவ - யமனென
தத்ருஶு: - கண்டார்கள்.

हन्तारं सर्वसैन्यस्य पौरुषे पर्यवस्थितम् ।
परिश्रान्तं महासत्त्वं मेने रामं खरस्तदा ॥

ஹந்தாரம் ஸர்வஸைந்யஸ்ய பௌருஷே பர்யவஸ்திதம் ।
பரிஶ்ராந்தம் மஹாஸத்வம் மேனே ராமம் கரஸ்ததா ॥ 12

கர: - கரன்,
பௌருஷே - தனது பராக்கிரமத்தில்
பர்யவஸ்திதம் - நிலைநின்று
ஸர்வ ஸைந்யஸ்ய - படை முழுவதையும்
ஹந்தாரம் - கொன்ற
மஹாஸத்வம் - மஹா தைரியசாலியாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ததா - அப்பொழுது
பரிஶ்ராந்தம் - களைப்புற்றவராக
மேனே - எண்ணினான்:

तं सिंहमिव विक्रान्तं सिंहविक्रान्तगामिनम् ।
दृष्ट्वा नोद्विजते रामः सिंहः क्षुद्रमृगं यथा ॥

தம் ஸிம்ஹமிவ விக்ராந்தம் ஸிம்ஹவிக்ராந்தகாமிநம் ।
த்ருஷ்ட்வா நோத்விஜதே ராம: ஸிம்ஹ: க்ஷுத்ரம்ருகம் யதா ॥ 13

ஸிம்ஹம் இவ - சிம்மத்தையொத்த
விக்ராந்தம் - பராக்கிரமமுற்றவனும்
ஸிம்ஹ விக்ராந்த காமிநம் - சிம்ம நடையையொத்து நடப்பவனுமான
தம் - அவனை
ராம: த்ருஷ்ட்வா - ஸ்ரீராமர் பார்த்து,

ஸிம்ஹ: - ஒரு சிங்கம்
க்ஷுத்ர ம்ருகம் யதா - அற்ப மிருகத்திற்கெவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணம்
உத்விஜதே ந - சலியாதிருந்தார்.

ततः सूर्यनिकाशेन रथेन महता खरः ।
आससाद रणे रामं पतङ्ग इव पावकम् ॥

தத: ஸூர்யநிகாஶேந ரதேந மஹதா கர: ।
ஆஸஸாத ரணே ராமம் பதங்க இவ பாவகம் ॥ 14

தத: - அப்பொழுது
கர: - கரன்
ஸூர்ய நிகாஶேந - சூரியனுக்கொப்பான
மஹதா - பெரிய
ரதேந - ரதத்திலிருந்துகொண்டு
பதங்க: - அந்துப்பூச்சி
பாவகம் இவ - நெருப்பைப்போல்
ரணே - போரில்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஆஸஸாத - கிட்டினான்.

ततोऽस्य सशरं चापं मुष्टिदेशे महात्मनः ।
खरश्चिच्छेद रामस्य दर्शयन् पाणिलाघवम् ॥

ததோऽஸ்ய ஸஶரம் சாபம் முஷ்டிதேஶே மஹாத்மன: ।
கரஶ்சிச்சேத ராமஸ்ய தர்ஶயன் பாணிலாகவம் ॥ 15

தத: - அதன்மேல்
கர: - கரன்
அஸ்ய - இந்த
மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகிய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ஸஶரம் - அம்பு பூட்டிய
சாபம் - வில்லை
முஷ்டிதேஶே - கைப்பிடியில்
பாணி லாகவம் - கைவரிசையை
தர்ஶயன் - காண்பிப்பவனாய்
சிச்சேத - ஒடித்தான்.

स पुनस्त्वपरान् सप्त शरानादाय वर्मणि ।
निजघान खरः क्रुद्धः शक्राशनिसमप्रभान् ॥

ஸ புனஸ்த்வபரான் ஸப்த ஶரானாதாய வர்மணி ।
நிஜகாந கர: க்ருத்த: ஶக்ராஶநிஸமப்ரபான் ॥ 16

ஸ: கர: - அந்த கரன்,
து - உடனே
புன: - மீளவும்
அபரான் - வேறு,
ஶக்ராஶநி ஸமப்ரபான்- இந்திரனது வஜ்ராயுதத்திற்கொப்பான
ஸப்த - ஏழு
ஶராந் - பாணங்களை
ஆதாய - எடுத்து
க்ருத்த: - சினமுற்றவனாய்
வர்மணி - கவசத்தில்
நிஜகாந - அடித்தான்.

ततस्तत् प्रहतं बाणैः खरमुक्तैः सुपर्वभिः ।

पपात कवचं भूमौ रामस्यादित्यवर्चसः ॥

ததஸ்தத் ப்ரஹதம் பாணை: கரமுக்தை: ஸுபர்வபி: ।
பபாத கவசம் பூமௌ ராமஸ்யாதித்யவர்சஸ: ॥ 17

தத: - அப்பொழுது
ஆதித்ய வர்சஸ: - சூரியனுக்கொப்பான காந்தியுடைய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
தத் கவசம் - அந்தக் கவசமானது
கரமுக்தை: - கரனால் விடப்பட்ட
ஸுபர்வபி: - நல்ல கணுக்களுற்ற
பாணை: - பாணங்களால்
ப்ரஹதம் - அடியுண்டதாய்
பூமௌ - பூமியில்
பபாத - விழுந்தது.

ततः शरसहस्रेण राममप्रतिमौजसम् ।

अर्दयित्वा महानादं ननाद समरे खरः ॥

தத: ஶரஸஹஸ்ரேண ராமமப்ரதிமௌஜஸம் ।
அர்தயித்வா மஹாநாதம் நநாத ஸமரே கர: ॥ 18

தத: - மேலும்
ஶர ஸஹஸ்ரேண - அனேக பாணங்களால்
ஸமரே - போரில்
அப்ரதி மௌஜஸம் - ஒப்பற்ற பராக்ரமசாலியான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அர்தயித்வா - தாக்கிவிட்டு,
கர: - கரன்
மஹாநாதம் நநாத - அட்டகாசத்தையிட்டான்.

स शरैरर्पितः क्रुद्धः सर्वगात्रेषु राघवः ।

रराज समरे रामो विधूमोऽग्निरिव ज्वलन् ॥

ஸ ஶரைரர்பித: க்ருத்த: ஸர்வகாத்ரேஷு ராகவ: ।
ரராஜ ஸமரே ராமோ விதூமோऽக்நிரிவ ஜ்வலன் ॥ 19

ராகவ: - ரகுகுலத்திற் பிறந்த
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸமரே - போரில்
ஸர்வகாத்ரேஷு - தேகம் முழுதும்
ஶரை: - பாணங்களால்
அர்பித: - அடியுண்டவராய்
க்ருத்த: - சினங்கொண்டு
விதூம: - புகையற்று
ஜ்வலன் - எரியும்
அக்நி: இவ - நெருப்பென
ரராஜ - விளங்கினார்.

ततो गम्भीरनिर्ह्रादं रामः शत्रुनिबर्हणः ।

चकारान्ताय स रिपोः सज्यमन्यन्महद्धनुः ॥

ததோ கம்பீர நிர்ஹ்ராதம் ராம: ஶத்ரு நிபர்ஹண: ।
சகாராந்தாய ஸ ரிபோ: ஸஜ்யமன்யத் மஹத்தநு: ॥ 20

தத: - அப்பொழுது
ஸ: - அந்த
ஶத்ரு நிபர்ஹண: - சத்ருக்களையொழிக்கும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
கம்பீர நிர்ஹ்ராதம் - கம்பீரமாயொலிக்கும்
அன்யத் - மற்றொரு
மஹத் - மஹத்தான
தநு: - வில்லை,
ரிபோ: - சத்ருவினது
அந்தாய - முடிவிற்காக
ஸஜ்யம் சகார - நாணேற்றினார்.

सुमहद्वैष्णवं यत्तदतिसृष्टं महर्षिणा ।

वरं तद्धनुरुद्यम्य खरं समभिधावत ॥

ஸுமஹத்வைஷ்ணவம் யத்ததிஸ்ருஷ்டம் மஹர்ஷிணா ।
வரம் தத்தநுருத்யம்ய கரம் ஸமபிதாவத ॥ 21

யத் - எது
மஹர்ஷிணா - முனிவர் பெருமானால் (அகஸ்தியரால்)

அதிஸ்ருஷ்டம் - வெகுமதியாயளிக்கப்பட்டதோ,
தத் - அந்த
ஸுமஹத் - மிகப்பெரியதும்
வரம் - சிறந்ததுமான
வைஷ்ணவம் - விஷ்ணுவினது
தநு: - வில்லை
தத் - அப்பொழுது
உத்யம்ய - உயர்த்தி,
கரம் - கரனை
ஸமபிதாவத - தாக்கினார்.

ततः कनकपुङ्खैस्तु शरैः संनतपर्वभिः ।
बिभेद रामः संक्रुद्धः खरस्य समरे ध्वजम् ॥

தத: கனகபுங்கைஸ்து ஶரை: ஸந்நதபர்வபி: ।
பிபேத ராம: ஸங்க்ருத்த: கரஸ்ய ஸமரே த்வஜம் ॥ 22

தத: - அப்பொழுது
து - உடனே
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸங்க்ருத்த: - சினங்கொண்டவராய்
கனகபுங்கை: - பொன்கட்டுகளுற்று
ஸந்நதபர்வபி: - சமமான கணுக்களுற்ற
ஶரை: - பாணங்களால்
ஸமரே - போரில்
கரஸ்ய - கரனுடைய
த்வஜம் - த்வஜத்தை
பிபேத - அறுத்துத்தள்ளினார்.

स दर्शनीयो बहुधा विकीर्णः काञ्चनध्वजः ।
जगाम धरणीं सूर्यो देवतानामिवाज्ञया ॥

ஸ தர்ஶநீயோ பஹுதா விகீர்ண: காஞ்சநத்வஜ: ।
ஜகாம தரணீம் ஸூர்யோ தேவதாநாமிவாஜ்ஞயா ॥ 23

ஸ: - அந்த
தர்ஶநீய: - அழகான
காஞ்சந த்வஜ: - தங்கக்கொடி
பஹுதா - பல துணுக்காய்
விகீர்ண: - சிதறி
தரணீம் - பூமியில்
தேவதாநாம் - தேவதைகளுடைய
ஆஜ்ஞயா - உத்தரவின்படி

ஸூர்ய: இவ - சூரியபகவான்போல
ஜகாம - வந்துசேர்ந்தது.

तं चतुर्भिः खरः क्रुद्धो रामं गात्रेषु मार्गणैः ।
विव्याध युधि मर्मज्ञो मातङ्गमिव तोमरैः ॥

தம் சதுர்பி: கர: க்ருத்தோ ராமம் காத்ரேஷு மார்கணை: ।
விவ்யாத யுதி மர்மஜ்ஞோ மாதங்கமிவ தோமரை: ॥ 24

கர: - கரன்,
க்ருத்த: - சினங்கொண்டு
யுதி - போரில்
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
காத்ரேஷு - அவயவங்களில்
மர்மஜ்ஞ: - மர்மமறிந்து
தோமரை: - ஈட்டிகளால்
மாதங்கம் இவ - யானையைப்போல
சதுர்பி: - நான்கு
பாணை: - பாணங்களால்
விவ்யாத - துன்புறுத்தினான்.

स रामो बहुभिर्बाणैः खरकार्मुकनिःसृतैः ।
विद्धो रुधिरसिक्ताङ्गो बभूव रुषितो भृशम् ॥

ஸ ராமோ பஹுபிர்பாணை: கரகார்முக நிஸ்ஸ்ருதை: ।
வித்தோ ருதிரஸிக்தாங்கோ பபூவ ருஷிதோ ப்ருஶம் ॥ 25

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
கர கார்முக - கரன் வில்லினின்று
நிஸ்ஸ்ருதை: விடுபட்ட
பஹுபி: பாணை: - பல பாணங்களால்
வித்த: - தைக்கப்பட்டு
ருதிர ஸிக்தாங்க: - ரத்தத்தால் அங்கமெல்லாம் நனைந்து
ப்ருஶம் - கடுமையாக
ருஷித: பபூவ - சினங்கொண்டார்.

स धनुर्धन्विनां श्रेष्ठः प्रगृह्य परमाहवे ।
मुमोच परमेष्वासः षट् शरानभिलक्षितान् ॥

ஸ தநுர் தன்விநாம் ஶ்ரேஷ்ட: ப்ரக்ருஹ்ய பரமாஹவே ।
முமோச பரமேஷ்வாஸ: ஷட் ஶராநபி லக்ஷிதான் ॥ 26

தன்விநாம் - வில்லாளிகளில்
ஶ்ரேஷ்ட: - முதல்வரும்

பரமேஷ்வாஸ: - சிறந்த வில்லையுடையவருமான
ஸ: - அவர்
பரமாஹவே - பெரும் போரில்
தநு: - தனுஸ்ஸை
ப்ரக்ருஹ்ய - எடுத்து,
அபிலக்ஷிதான் - குறிக்கப்பட்டவைகளான
ஷட் ஶராந் - ஆறு பாணங்களை
முமோச - எய்தார்.

शिरस्येकेन बाणेन द्वाभ्यां बाह्वोरथार्दयत् ।
त्रिभिश्चन्द्रार्धवक्त्रैश्च वक्षस्यभिजघान ह ॥

ஶிரஸ்யேகேந பாணேன த்வாப்யாம் பாஹ்வோரதார்தயத் ।
த்ரிபிஶ் சந்த்ரார்தவக்த்ரைஶ்ச வக்ஷஸ்யபிஜகாந ஹ ॥ 27

அத - அப்பொழுது
தம் - அவனை
ஏகேந பாணேன - ஒரு பாணத்தால்
ஶிரஸி - சிரஸ்ஸிலும்,
த்வாப்யாம் - இரண்டு பாணங்களால்
பாஹ்வோ: ஹ - இரு கைகளிலும்
அர்பயத் - தாக்கினார்.
சந்த்ரார்தவக்த்ரை: - அர்த்த சந்திர முகமுடைய
த்ரிபி: - மூன்று பாணங்களால்
வக்ஷஸி - மார்பில்
அபிஜகாந - அடித்தார்.

ततः पश्चान्महातेजा नाराचान् भास्करोपमान् ।
जिघांसू राक्षसं क्रुद्धस्त्रयोदश समाददे ॥

தத: பஶ்சான் மஹாதேஜா நாராசான் பாஸ்கரோபமான் ।
ஜிகாம்ஸூ ராக்ஷஸம் க்ருத்தஸ்த்ரயோதஶ ஸமாததே ॥ 28

தத: பஶ்சாத் - அதன்மேல்
மஹாதேஜா: - மஹாதேஜோவானாகுமவர்
க்ருத்த: - சினமுற்று
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
ஜிகாம்ஸூ: - கொல்லத் தீர்மானித்து
பாஸ்கரோபமான் - சூரியனுக்கொப்பான
த்ரயோதஶ - பதிமூன்று
நாராசான் - 'நாராச' பாணங்களை
ஸமாததே - எடுத்துக்கொண்டார்.

ततोऽस्य युगमेकेन चतुर्भिश्चतुरो हयान् ।
षष्ठेन तु शिरः संख्ये खरस्य रथसारथेः ॥

ததோऽஸ்ய யுகமேகேந சதுர்பிஶ்சதுரோ ஹயான் ।
ஷஷ்டேந து ஶிர: ஸங்க்யே கரஸ்ய ரதஸாரதே: ॥ 29

त्रिभिस्त्रिवेणुं बलवान् द्वाभ्यामक्षं महाबलः ।
द्वादशेन तु बाणेन खरस्य सशरं धनुः ॥

த்ரிபிஸ்த்ரிவேணும் பலவான் த்வாப்யாமக்ஷம் மஹாபல: ।
த்வாதஶேந து பாணேன கரஸ்ய ஸஶரம் தநு: ॥ 30

छित्त्वा वज्रनिकाशेन राघवः प्रहसन्निव ।
त्रयोदशेनेन्द्रसमो बिभेद समरे खरम् ॥

சித்வா வஜ்ரநிகாஶேந ராகவ: ப்ரஹஸந்நிவ ।
த்ரயோதஶேநேந்த்ரஸமோ பிபேத ஸமரே கரம் ॥ 31

தத: - அப்பொழுது
ஸங்க்யே - போரில்
மஹாபல: - மஹா ஸாமர்த்தியமுடையவரும்,
இந்த்ர ஸம: - இந்திரனை நிகர்த்தவரும்,
பலவான் - பலவானுமாகிய
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
அஸ்ய கரஸ்ய - இந்த கரனது
யுகம் - நுகத்தடியை
ஏகேந - ஒரு பாணத்தாலும்,
சதுர: ஹயான் - நான்கு குதிரைகளை
சதுர்பி: - நான்கு பாணங்களாலும்,
ரத ஸாரதே: - தேர்ப்பாகனுடைய
ஶிர: - தலையை
ஷஷ்டேந து - ஆறாவது பாணத்தாலும்,
த்ரிவேணும் - ஏர்காலை
த்ரிபி: - மூன்று பாணங்களாலும்,
அக்ஷம் - இருசை
த்வாப்யாம் - இரு பாணங்களாலும்,
கரஸ்ய - கரனது
ஸஶரம் - பாணத்தோடு கூடிய
தநு: - வில்லை
த்வாதஶேந - பன்னிரண்டாவது
பாணேன து - பாணத்தாலும்,
சித்வா - அறுத்துத் தள்ளிவிட்டு,
கரம் - கரனை
வஜ்ரநிகாஶேந - வஜ்ராயுதத்தை நிகர்த்த
த்ரயோதஶேந - பதிமூன்றாவது பாணத்தால்

ஸமரே - போரில்
ப்ரஹஸந் இவ - விளையாட்டாக
பிபேத - வாரியெறிந்தார்.

प्रभग्नधन्वा विरथो हताश्वो हतसारथिः ।
गदापाणिरवप्लुत्य तस्थौ भूमौ खरस्तदा ॥

ப்ரபக்ந தன்வா விரதோ ஹதாஸ்வோ ஹதஸாரதி: ।
கதாபாணிரவப்லுத்ய தஸ்தௌ பூமௌ கரஸ்ததா ॥ 32

ததா - அப்பொழுது
கர: - கரன்,
ப்ரபக்ந தந்வா - வில்முறிந்து
விரத: - ரதமழிந்து
ஹதாஸ்வ: - குதிரைகள் மாண்டு
ஹத ஸாரதி: - சாரதியும் மாண்டு
கதாபாணி: - கதாபாணியாய்
பூமௌ - தரையில்
அவப்லுத்ய - குதித்து,
தஸ்தௌ - நின்றான்.

तत् कर्म रामस्य महारथस्य समेत्य देवाश्च महर्षयश्च ।
अपूजयन् प्राञ्जलयः प्रहृष्टास्तदा विमानाग्रगताः समेताः ॥

தத் கர்ம ராமஸ்ய மஹாரதஸ்ய
ஸமேத்ய தேவாஸ்ச மஹர்ஷயஸ்ச ।
அபூஜயந் ப்ராஞ்ஜலய: ப்ரஹ்ருஷ்டாஸ்-
ததா விமானாக்ரகதா: ஸமேதா: ॥ 33

ததா - அப்பொழுது
ஸமேதா: - ஒன்றுகூடி
விமானாக்ரகதா: - சிறந்த விமானங்களிலிருந்த
தேவா: ச - தேவர்களும்,
மஹர்ஷய: ச - மஹரிஷிகளும்
ப்ராஞ்ஜலய: - கைகூப்பியவர்களாய்
ஸமேத்ய - கிட்டி,
ப்ரஹ்ருஷ்டா: - ஸந்தோஷமுற்றவர்களாய்
மஹாரதஸ்ய - பெரும் போர் வீரராகிய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
தத் கர்ம - அச்செயலை
அபூஜயந் - மெச்சினார்கள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே கரராம ஸம்ப்ரஹார நாம அஷ்டாவிம்ஸ: ஸர்க: ॥

ஏகோந த்ரிம்ஸ: ஸர்க: - 29

खरं तु विरथं रामो गदापाणिमवस्थितम् ।
मृदुपूर्वं महातेजाः परुषं वाक्यमब्रवीत् ॥

கரம் து விரதம் ராமோ கதாபாணி மவஸ்திதம் ।
ம்ருதுபூர்வம் மஹாதேஜா: பருஷம் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 1

மஹாதேஜா: - மஹா தேஜோவானாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
விரதம் - தேரொழிந்து
கதாபாணிம் - கதாபாணியாய்
அவஸ்திதம் - எதிர்வந்து நின்ற
கரம் - கரனைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் திருவாக்கை
ம்ருது பூர்வம் - இனிமையாகவும்
பருஷம் து - கடுமையாகவும்
அப்ரவீத் - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.

गजाश्वरथसंबाधे बले महति तिष्ठता ।
कृतं सुदारुणं कर्म सर्वलोकजुगुप्सितम् ॥

கஜாஸ்வரத ஸம்பாதே பலே மஹதி திஷ்டதா ।
க்ருதம் ஸுதாருணம் கர்ம ஸர்வலோக ஜுகுப்ஸிதம் ॥ 2

கஜாஸ்வரத ஸம்பாதே-யானை, குதிரை, ரதம் இவைகள் நிறைந்துள்ள
மஹதி - மஹத்தான
பலே - சைன்யத்தில்
திஷ்டதா - நம்பிக்கை கொண்டவுன்னால்
ஸர்வலோக ஜுகுப்ஸிதம்-உலகத்திலுள்ளோர் யாவரும் அருவருக்கத்தக்க
ஸுதாருணம் - மிகக் கொடிய
கர்ம - செயல்
க்ருதம் - செய்யப்பட்டது.

उद्वेजनीयो भूतानां नृशंसः पापकर्मकृत् ।
त्रयाणामपि लोकानामीश्वरोऽपि न तिष्ठति ॥

உத்வேஜநீயோ பூதாநாம் ந்ருஸம்ஸ: பாபகர்மக்ருத் ।
த்ரயாணாமபி லோகாநா மீஸ்வரோऽபி ந திஷ்டதி ॥ 3

பூதாநாம் - பிராணிகளால்
உத்வேஜநீய: - அருவருக்கத்தக்கவனாய்
நிருஸம்ஸ: - ஈவிரக்கமின்றி
பாபகர்மக்ருத் - கொடிய செயல்களைப் புரியுமொருவன்

த்ரயாணாம் - மூன்று
லோகாநாம் அபி - உலகங்களுக்கும்
ஈஶ்வர: அபி - ஈச்வரனாயிருப்பினும்
ந திஷ்டதி - உருப்படியாக மாட்டான்.

कर्म लोकविरुद्धं तु कुर्वाणं क्षणदाचर ।
तीक्ष्णं सर्वजनो हन्ति सर्पं दुष्टमिवागतम् ॥

கர்ம லோகவிருத்தம் து குர்வாணம் க்ஷணதாசர ।
தீக்ஷ்ணம் ஸர்வஜநோ ஹந்தி ஸர்பம் துஷ்டமிவாகதம் ॥ 4

க்ஷணதாசர - அரக்க!
லோக விருத்தம் - உலகத்திற்கொவ்வாத
கர்ம து - செயலையே
குர்வாணம் - புரியுமொருவனை
ஸர்வஜந: - உலகத்தவர்
ஆகதம் - கண்முன் கண்ட
துஷ்டம் ஸர்பம் இவ- துஷ்டப் பாம்பைப்போல்
தீக்ஷ்ணம் - கடுமையாய்
ஹந்தி - துரத்துகின்றனர்.

लोभात् पापानि कुर्वाणः कामाद्वा यो न बुध्यते ।
हृष्टः पश्यति तस्यान्तं ब्राह्मणी करकादिव ॥

லோபாத் பாபானி குர்வாண: காமாத்வா யோ ந புத்யதே ।
ஹ்ருஷ்ட: பஶ்யதி தஸ்யாந்தம் ப்ராஹ்மணீ கரகாதிவ ॥ 5

ய: - எந்தவொரு
ப்ரஷ்ட: - அன்யாயக்காரன்
லோபாத் - பேராசையாலோ
காமாத்வா - அற்ப மனோரதத்தாலோ
பாபானி - பாபங்களை
குர்வாண: - செய்துகொண்டு
புத்யதே ந - உள்ளபடியறியாதிருக்கிறானோ (அவன்)
தஸ்ய - அதனுடைய
அந்தம் - பயனை
ப்ராஹ்மணீ - அரணை
கரகாத் - ஆலங்கட்டியால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
பஶ்யதி - அனுபவிக்கிறான்.

वसतो दण्डकारण्ये तापसान् धर्मचारिणः ।
किं नु हत्वा महाभागान् फलं प्राप्स्यसि राक्षस ॥

வஸதோ தண்டகாரண்யே தாபஸான் தர்மசாரிண: ।
கிம் நு ஹத்வா மஹாபாகான் பலம் ப்ராப்ஸ்யஸி ராக்ஷஸ ॥ 6

ராக்ஷஸ - ராக்ஷஸ!
தண்டகாரண்யே - தண்டகாவனத்தில்
தர்மசாரிண: - தர்மத்தை யனுஷ்டித்துக்கொண்டு
வஸத: - வஸிக்கும்
மஹாபாகான் - மகாத்மாக்களாகிய
தாபஸான் - தபசிகளை
ஹத்வா - கொன்று,
கிம் நு - எந்த
பலம் - பயனை
ப்ராப்ஸ்யஸி - நீயடையப்போகின்றனை?

न चिरं पापकर्माणः क्रूरा लोकजुगुप्सिताः ।
ऐश्वर्यं प्राप्य तिष्ठन्ति शीर्णमूला इव द्रुमाः ॥

ந சிரம் பாபகர்மாண: க்ரூரா லோகஜுகுப்ஸிதா: ।
ஐஶ்வர்யம் ப்ராப்ய திஷ்டந்தி ஶீர்ண மூலா இவ த்ருமா: ॥ 7

லோகஜுகுப்ஸிதா: - உலகத்தாரால் வெறுக்கத்தக்கவர்களாய்
பாபகர்மாண: - தீச்செயல் புரியும்
க்ரூரா: - துஷ்டர்கள்,
ஐஶ்வர்யம் - பாக்யத்தை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
ஶீர்ண மூலா: - வேரறுந்த
த்ருமா: இவ - விருக்ஷங்கள் போல,
சிரம் - வெகுநாள்
ந திஷ்டந்தி - வாழ மாட்டார்கள்.

अवश्यं लभते कर्ता फलं पापस्य कर्मणः ।
घोरं पर्यागते काले द्रुमः पुष्पमिवार्तवम् ॥

அவஶ்யம் லபதே கர்தா பலம் பாபஸ்ய கர்மண: ।
கோரம் பர்யாகதே காலே த்ரும: புஷ்பமிவார்தவம் ॥ 8

த்ருமா: - விருக்ஷங்கள்
ஆர்தவம் - பருவகாலத்திய
புஷ்பம் இவ - புஷ்பத்தைப்போல
பாபஸ்ய கர்தா - பாபத்தைப் புரிபவன்,
கர்மண: - தனது செயலின்
பலம் - பயனை
காலே - அதற்குரிய காலம்
பர்யாகதே - வந்துற்றதும்

கோரம் - அஸஹ்யமாய்
அவஶ்யம் - தடையின்றி
லபதே - அடைகிறான்.

न चिरात् प्राप्यते लोके पापानां कर्मणां फलम् ।
सविषाणामिवान्नानां भुक्तानां क्षणदाचर ॥

ந சிராத் ப்ராப்யதே லோகே பாபாநாம் கர்மணாம் பலம் ।
ஸவிஷாணாமிவாந்நாநாம் புக்தாநாம் க்ஷணதாசர ॥ ९

க்ஷணதாசர - 'நிசாசர!
லோகே - உலகில்
ஸவிஷாணாம் - விஷம் கலந்து
புக்தாநாம் - புஜிக்கப்பட்ட
அந்நாநாம் - அன்னத்திற்கு
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
பாபாநாம் கர்மணாம் - பாபச் செயல்களுக்கு
பலம் - பயன்
நசிராத் - சீக்கிரத்திலேயே
ப்ராப்யதே - அடையப்படுகிறது.

पापमाचरतां घोरं लोकस्याप्रियमिच्छताम् ।
अहमासादितो राज्ञा प्राणान् हन्तुं निशाचर ॥

பாபமாசரதாம் கோரம் லோகஸ்யாப்ரியமிச்சதாம் ।
அஹமாஸாதிதோ ராஜ்ஞா ப்ராணான் ஹந்தும் நிஶாசர ॥ 10

நிஶாசர - 'நிசாசர!
லோகஸ்ய - உலகிற்கு
அப்ரியம் - தீமையை
இச்சதாம் - கருதி
கோரம் பாபம் - கொடிய பாவத்தை
ஆசரதாம் - செய்பவர்களின்
ப்ராணான் ஹந்தும் - உயிரை மாய்க்க
அஹம் - நான்
ராஜ்ஞா - அதிகாரம் பெற்றவனாய்
ஆஸாதித: - வந்துள்ளேன்.

अद्य हि त्वां मया मुक्ताः शराः काञ्चनभूषणाः ।
विदार्य निपतिष्यन्ति वल्मीकमिव पन्नगाः ॥

அத்ய ஹி த்வாம் மயா முக்தா: ஶரா: காஞ்சனபூஷணா: ।
விதார்ய நிபதிஷ்யந்தி வல்மீகமிவ பந்நகா: ॥ 11

அத்ய - 'இப்பொழுது
மயா - என்னால்
முக்தா: - விடுக்கப்பட்ட
காஞ்சன பூஷணா: - பொன்னிழைக்கப்பெற்ற
ஶரா: - பாணங்கள்
த்வாம் ஹி - உன்னையும்
விதார்ய - பிளந்து
பந்நகா: - பாம்புகள்
வல்மீகம் இவ - புற்றினுள் போல
நிபதிஷ்யந்தி - விழப்போகின்றன.

ये त्वया दण्डकारण्ये भक्षिता धर्मचारिणः ।
तानद्य निहतः संख्ये ससैन्योऽनुगमिष्यसि ॥

யே த்வயா தண்டகாரண்யே பக்ஷிதா தர்மசாரிண: ।
தாநத்ய நிஹத: ஸங்க்யே ஸஸைன்யோऽநுகமிஷ்யஸி ॥ 12

தண்டகாரண்யே - 'தண்டகாரண்யத்தில்
யே - எந்த
தர்மசாரிண: - தர்மிஷ்டர்கள்
த்வயா - உன்னால்
பக்ஷிதா: - புஜிக்கப்பட்டார்களோ;
தாந் - அவர்களை
அத்ய - இப்பொழுது
ஸங்க்யே - போரில்
நிஹத: - கொல்லப்பட்டு
ஸ ஸைன்ய: - சைன்யத்தோடுகூட
அநுகமிஷ்யஸி - பின்பற்றுவாய்.

अद्य त्वां विहतं बाणैः पश्यन्तु परमर्षयः ।
निरयस्थं विमानस्था ये त्वया हिंसिताः पुरा ॥

அத்ய த்வாம் விஹதம் பாணை: பஶ்யந்து பரமர்ஷய: ।
நிரயஸ்தம் விமாநஸ்தா யே த்வயா ஹிம்ஸிதா: புரா ॥ 13

புரா - 'முன்னரே
த்வயா - உன்னால்
ஹிம்ஸிதா: - கொல்லப்பட்டவர்கள்
யே - எவர்களோ, அந்த
பரமர்ஷய: - பரமரிஷிகள்
விமாநஸ்தா - விமானங்களிலிருப்பவர்களாய்
த்வாம் - உன்னை
அத்ய - இப்பொழுது

பாணை: - பாணங்களால்
விஹதம் - கொல்லப்பட்டு
நிரயஸ்தம் - நரகத்தில் கிடக்கின்றவனாய்
பஶ்யந்து - கண்குளிரப் பார்க்கட்டும்.

प्रहर त्वं यथाकामं कुरु यत्नं कुलाधम ॥

ப்ரஹர த்வம் யதாகாமம் குரு யத்நம் குலாதம ॥ 14
குலாதம - 'இழிகுலத்தோனே!
த்வம் - நீ
யதாகாமம் - இஷ்டப்பிரகாரம்
ப்ரஹர - போர்புரி.
யத்நம் - வேண்டிய முயற்சியை
குரு - செய்.

अद्य ते पातयिष्यामि शिरस्तालफलं यथा ॥

அத்ய தே பாதயிஷ்யாமி ஶிரஸ்தாலபலம் யதா ॥ 15
அத்ய - 'இப்பொழுது
தே ஶிர: - உன் தலையை
தால பலம் யதா - பனம்பழத்தைப்போல
பாதயிஷ்யாமி - வீழ்த்தப் போகிறேன்.'

एवमुक्तस्तु रामेण क्रुद्धः संरक्तलोचनः ।
प्रत्युवाच खरो रामं प्रहसन् क्रोधमूर्च्छितः ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண க்ருத்த: ஸம்ரக்த லோசன: ।
ப்ரத்யுவாச கரோ ராமம் ப்ரஹஸன் க்ரோத மூர்ச்சித: ॥ 16
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
கர: - கரன்,
க்ருத்த: - சினந்து
ஸம்ரக்த லோசன: - கண்சிவக்க
க்ரோத மூர்ச்சித: - கோபத்தால் மெய்மறந்து,
து - இப்பொழுது
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
ப்ரஹஸன் - சிரித்துக்கொண்டு
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தான்.

प्राकृतान् राक्षसान् हत्वा युद्धे दशरथात्मज ।
आत्मना कथमात्मानमप्रशस्यं प्रशंससि ॥

ப்ராக்ருதான் ராக்ஷஸான் ஹத்வா யுத்தே தஶரதாத்மஜ ।
ஆத்மநா கதமாத்மாநமப்ரஶஸ்யம் ப்ரஶம்ஸஸி ॥ 17
தஶரதாத்மஜ - 'தசரதனின் மகனே!
யுத்தே - போரில்
ப்ராக்ருதான் - ஆற்றலற்ற
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
ஹத்வா - கொன்றுவிட்டு,
அப்ரஶஸ்யம் - புகழுக்கனர்ஹமான
ஆத்மானம் - தன்னைப்பற்றி
ஆத்மநா - தானாகவே
கதம் - எவ்வாறு
ப்ரஶம்ஸஸி - புகழ்ந்து கொள்கின்றனை.

विक्रान्ता बलवन्तो वा ये भवन्ति नरर्षभाः ।
कथयन्ति न ते किञ्चित्तेजसा स्वेन गर्विताः ॥

விக்ராந்தா பலவந்தோ வா யே பவந்தி நரர்ஷபா: ।
கதயந்தி ந தே கிஞ்சித் தேஜஸா ஸ்வேந கர்விதா: ॥ 18
நரர்ஷபா: - 'புருஷோத்தமர்களாயும்
பலவந்த: - பலசாலிகளாயும்,
விக்ராந்தா: வா - சாமர்த்தியசாலிகளாயும்
யே - எவர்கள்
பவந்தி - இருக்கிறார்களோ,
தே - அவர்கள்
கிஞ்சித் - சற்றும்
ஸ்வேந - தனது
தேஜஸா - பராக்ரமத்தால்
கர்விதா: - செருக்குற்றவர்களாய்
கதயந்தி ந - புகழ்ந்துகொள்ள மாட்டார்கள்.

प्राकृतास्त्वकृतात्मानो लोके क्षत्रियपांसनाः ।
निरर्थकं विकत्थन्ते यथा राम विकत्थसे ॥

ப்ராக்ருதாஸ்த்வக்ருதாத்மாநோ லோகே க்ஷத்ரியபாம்ஸநா: ।
நிரர்தகம் விகத்தந்தே யதா ராம விகத்தஸே ॥
ராம - 'ராம!
விகத்தஸே யதா - நீ புகழ்ந்து கொள்ளுகிறதுபோல
லோகே - உலகில்
அக்ருதாத்மந: - மூட
ப்ராக்ருதா: - அற்ப
க்ஷத்ரியபாம்ஸநா: து - க்ஷத்திரியாதமர்கள்தான்

நிரர்த்தகம் - பொருளில்லாது
விகத்தந்தே - புகழ்ந்து கொள்ளுகிறார்கள்.

कुलं व्यपदिशन् वीरः समरे कोऽभिधास्यति ।

मृत्युकाले हि संप्राप्ते स्वयमप्रस्तवे स्तवम् ॥

குலம் வ்யபதிஶன் வீர: ஸமரே கோऽபிதாஸ்யதி ।
ம்ருத்யுகாலே ஹி ஸம்ப்ராப்தே ஸ்வயமப்ரஸ்தவே ஸ்தவம் ॥ 20

ஸமரே - 'போரில்
ம்ருத்யுகாலே - மாண்டுபோகும் வேளை
ஸம்ப்ராப்தே து - நெருங்கியிருக்கையில்
குலம் - நற்குடிப்பிறப்பை
வ்யபதிஶன் - தெரிவித்துக்கொள்ளுகிற
வீர: - வீரனாகும்
க: - எவன்தான்
அப்ரஸ்தவே - ப்ரகிருதமன்னியில்
ஸ்வயம் - தானாகவே
ஸ்தவம் - தற்புகழ்ச்சியை
அபிதாஸ்யதி - சொல்லிக் கொள்வான்.

सर्वथा तु लघुत्वं ते कत्थनेन विदर्शितम् ।

सुवर्णप्रतिरूपेण तप्तेनेव कुशाग्निना ॥

ஸர்வதா து லகுத்வம் தே கத்தநேந விதர்ஶிதம் ।
ஸுவர்ண ப்ரதிரூபேண தப்தேநேவ குஶாக்நிநா ॥ 21

தப்தேந - 'கொளுத்தப்பட்ட
ஸுவர்ணப்ரதிரூபேண - தங்கத்தை நிகர்த்த
குஶாக்நிநா இவ - தர்ப்பையினக்னியால் போல்
கத்தநேந - தற்புகழ்ச்சியால்
தே - உனது
லகுத்வம் து - அற்பத்தனந்தான்
ஸர்வதா - முற்றிலும்
விதர்ஶிதம் - வெளியிடப்பட்டது.

न तु मामिह तिष्ठन्तं पश्यसि त्वं गदाधरम् ।

धराधरमिवाकम्प्यं पर्वतं धातुभिश्चितम् ॥

ந து மாமிஹ திஷ்டந்தம் பஶ்யஸி த்வம் கதாதரம் ।
தராதரமிவாகம்ப்யம் பர்வதம் தாதுபிஶ்சிதம் ॥ 22

த்வம் - 'நீ
கதாதரம் - கதாபாணியாய்
இஹ திஷ்டந்தம் - இங்கு நிற்கும்
மாம் - என்னை
தாதுபி: - தாதுக்களால்

சிதம் - விளங்கிக்கொண்டும்
தராதரம் - பூமியைத் தாங்கிக் கொண்டுமிருக்கும்
பர்வதம் இவ - பர்வதத்தைப்போல்
அகம்ப்யம் - அசைக்க முடியாதவனென
பஶ்யஸி ந து - அறிந்துகொள்ளவில்லை போலும்.

पर्याप्तोऽहं गदापाणिर्हन्तुं प्राणान् रणे तव ।

त्रयाणामपि लोकानां पाशहस्त इवान्तकः ॥

பர்யாப்தோऽஹம் கதாபாணிர்ஹந்தும் ப்ராணான் ரணே தவ ।
த்ரயாணாமபி லோகாநாம் பாஶஹஸ்த இவாந்தக: ॥ 23

கதாபாணி: - 'கதாபாணியாகிய
அஹம் - நான்
ரணே - போரில்
பாஶஹஸ்த: - பாசத்தைக் கைக்கொண்ட
அந்தக: இவ - யமனென
த்ரயாணாம் லோகாநாம் - மூன்றுலகங்களுடையவும்
தவ அபி - உன்னுடையவும்
ப்ராணான் - உயிரை.
ஹந்தும் - மாய்க்க
பர்யாப்த: - வல்லன்.

कामं बह्वपि वक्तव्यं त्वयि वक्ष्यामि न त्वहम् ।

अस्तं गच्छेद्धि सविता युद्धविघ्नस्ततो भवेत् ॥

காமம் பஹ்வபி வக்தவ்யம் த்வயி வக்ஷ்யாமி ந த்வஹம் ।
அஸ்தம் கச்சேத்தி ஸவிதா யுத்தவிக்நஸ் ததோ பவேத் ॥ 24

த்வயி - 'உன்னிடத்தில்
வக்தவ்யம் - சொல்ல வேண்டியது
பஹு - அதிகமிருக்கிறது.
காமம் அபி - ஆகிலும்
து - இப்பொழுது
அஹம் - நான்
வக்ஷ்யாமி ந - சொல்லப் போவதில்லை.
ஹி - ஏனெனில்
ஸவிதா - சூரியன்
அஸ்தம் கச்சேத் - அஸ்தமனமாகிவிடுவான்.
தத: - அப்படியாகில்
யுத்த விக்ந: - யுத்தத்திற்கிடையூறு
பவேத் - உண்டாகும்.

चतुर्दश सहस्राणि राक्षसानां हतानि ते ।

त्वद्विनाशात् करिष्यामि तेषामस्त्रप्रमार्जनम् ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி ராக்ஷஸாநாம் ஹதாநி தே ।
த்வத்விநாஶாத் கரிஷ்யாமி தேஷாமஸ்ரப்ரமார்ஜனம் ॥ 25

தேஷாம் - 'அந்த
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களுடைய
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்
ஹதாநி வை - கொல்லப்பட்டனர்.
த்வத் விநாஶாத் - உன்னைக் கொன்றதால்
அஸ்ர ப்ரமார்ஜனம் - கண்ணீர் துடைத்தலை
கரிஷ்யாமி - நான் செய்து கொள்ளுகிறேன்.

ततो रुधिरधाराभिस्त्वच्छरीरविमर्दनात् ।
करिष्यामि बलिं भूमौ त्वां हत्वा सर्वरक्षसाम् ॥

ததோ ருதிர தாராபி: த்வச்சரீர விமர்தநாத் ।
கரிஷ்யாமி பலிம் பூமௌ த்வாம் ஹத்வா ஸர்வரக்ஷஸாம் ॥ 26

தத: - 'அதன்மேல்
த்வாம் ஹத்வா - உன்னை வதைத்து,
த்வச்சரீர விமர்தனாத் - உனது சரீரத்தைப் பிழிவதால்
ருதிரதாராபி: - ரத்த வெள்ளத்தைக் கொண்டு
ஸர்வரக்ஷஸாம் - எல்லா அரக்கர்களுக்கும்
பூமௌ - பூமியில்
பலிம் - பலியை
கரிஷ்யாமி - நான் செய்வேன்.'

इत्युक्त्वा परमक्रुद्धस्तां गदां परमाङ्गदः ।
खरश्चिक्षेप रामाय प्रदीप्तामशनीमिव ॥

இத்யுக்த்வா பரமக்ருத்தஸ்தாம் கதாம் பரமாங்கத: ।
கரஶ்சிக்ஷேப ராமாய ப்ரதீப்தாமஶநீம் இவ ॥ 27

பரமாங்கத: - சிறந்த தோள்வளைகளணிந்த
கர: - கரன்,
இதி - இங்ஙனம்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
பரமக்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவனாய்,
ப்ரதீப்தாம் - ஜ்வலிக்கும்
அஶநீம் - வஜ்ராயுதத்தை
இவ - போன்ற
தாம் கதாம் - அந்த கதையை
ராமாய - ஸ்ரீராமர்மீது
சிக்ஷேப - எறிந்தான்.

खरबाहुप्रयुक्ता सा प्रदीप्ता महती गदा ।
भस्म वृक्षांश्च गुल्मांश्च कृत्वागात्तत्समीपतः ॥

கரபாஹு ப்ரயுக்த்தா ஸா ப்ரதீப்தா மஹதீ கதா ।
பஸ்ம வ்ருக்ஷாம்ஶ்ச குல்மாம்ஶ்ச க்ருத்வாகாத் தத்ஸமீபத: ॥ 28

கர பாஹு ப்ரயுக்த்தா- கரன் கையினின்று வெளிப்பட்ட
ப்ரதீப்தா - ஜ்வலிக்கும்
மஹதீ - பெரிய
ஸா கதா - அந்த் கதை,
வ்ருக்ஷான் ச - மரங்களையும்,
குல்மான் ச - புதர்களையும்
பஸ்ம க்ருத்வா - பஸ்மமாகச் செய்துவிட்டு,
தத் ஸமீபத: - அவர் சமீபத்திற்கு
அகாத் - சென்றது.

तामापतन्तीं ज्वलितां मृत्युपाशोपमां गदाम् ।
अन्तरिक्षगतां रामश्चिच्छेद बहुधा शरैः ॥

தாமாபதந்தீம் ஜ்வலிதாம் ம்ருத்யுபாஶோபமாம் கதாம் ।
அந்தரிக்ஷகதாம் ராமஶ்சிச்சேத பஹுதா ஶரை: ॥ 29

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ம்ருத்யு பாஶோபமம்- யமபாசத்திற்கொப்பாய்
ஜ்வலிதாம் - ஜ்வலித்துக்கொண்டு
ஆபதந்தீம் - மேல்விழவரும்
தாம் கதாம் - அந்த கதையை
அந்தரிக்ஷகதாம் - ஆகாயத்திலிருக்கையிலேயே,
ஶரை: - பாணங்களைக் கொண்டு
பஹுதா - பல துணுக்குகளாய்
சிச்சேத - துணித்தெறிந்தார்.

सा विशीर्णा शरैर्भग्ना पपात धरणीतले ।
गदा मन्त्रौषधबलैर्व्यालीव विनिपातिता ॥

ஸா விஶீர்ணா ஶரைர்பக்நா பபாத தரணீதலே ।
கதா மந்த்ரௌஷத பலைர் வ்யாலீவ விநிபாதிதா ॥ 30

ஸா கதா - அந்த கதை
மந்த்ரௌஷத பலை:- மந்த்ரௌஷதங்களின் சக்தியால்
விநிபாதிதா - வீழ்த்தப்பட்ட
வ்யாலி இவ - ஸர்ப்பம்போல்,
ஶரை: - பாணங்களால்
பக்நா - வலிகுன்றி
விஶீர்ணா - சிதறுண்டு
தரணீ தலே - பூமியில்
பபாத - விழுந்தது.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கரகதா பேதநம் நாம ஏகோநத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 30

भित्त्वा तु तां गदां बाणैः राघवो धर्मवत्सलः ।
स्मयमानः खरं वाक्यं संरब्धमिदमब्रवीत् ॥

பித்த்வா து தாம் கதாம் பாணை: ராகவோ தர்மவத்ஸல: ।
ஸ்மயமான: கரம் வாக்யம் ஸம்ரப்தமிதமப்ரவீத் ॥ 1

தர்மவத்ஸல: - தர்மத்திற்பற்றுள்ள
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
தாம் கதாம் - அந்த கதையை
பாணை: - பாணங்களால்
பித்த்வா து - துண்டித்துவிட்டு,
ஸம்ரப்தம் - தலைகொழுத்த
கரம் - கரனைப் பார்த்து
ஸ்மயமான: - புன்னகைகொண்டு
இதம் வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

एतत्ते बलसर्वस्वं दर्शितं राक्षसाधम ।
शक्तिहीनतरो मत्तो वृथा त्वमवगर्जसि ॥

ஏதத் தே பலஸர்வஸ்வம் தர்ஶிதம் ராக்ஷஸாதம ।
ஶக்தி ஹீநதரோ மத்தோ வ்ருதா த்வமவகர்ஜஸி ॥ 2

ராக்ஷஸாதம - 'ராக்ஷஸப்பதரே!
தே - உனது
பல ஸர்வஸ்வம் - பலம் முழுதும்
ஏதத் - இவ்வளவென
தர்ஶிதம் - காண்பிக்கப்பட்டு விட்டது.
மத்த: - என்னிலும்
ஶக்தி ஹீநதர: - சக்திகுன்றிய
த்வம் - நீ
வ்ருதா - வீணே
அவகர்ஜஸி - பிதற்றுகிறாய்.

एषा बाणविनिर्भिन्ना गदा भूमितलं गता ।
अभिधानप्रगल्भस्य तव प्रत्ययघातिनी ॥

ஏஷா பாணவிநிர்பிந்நா கதா பூமிதலம் கதா ।
அபிதாநப்ரகல்பஸ்ய தவ ப்ரத்யயகாதிநீ ॥ 3

பாணவிநிர்பிந்நா - 'பாணங்களால் சிதறுண்ட
ஏஷா கதா - இந்த கதை,

அபிதாந ப்ரகல்பஸ்ய-வதறுததிற் (தற்புகழ்ச்சி செய்வதில்)சமர்த்தனாகிய
தவ - உனது
ப்ரத்யயகாதிநீ - நம்பிக்கையையழிக்கிறதாய்
பூமிதலம் - பூமியில்
கதா - விழுந்துவிட்டது.

यत्त्वयोक्तं विनष्टानामहमश्रुप्रमार्जनम् ।
राक्षसानां करोमीति मिथ्या तदपि ते वचः ॥

யத்த்வயோக்தம் விநஷ்டாநாமஹமஶ்ரு ப்ரமார்ஜனம் ।
ராக்ஷஸாநாம் கரோமீதி மித்யா ததபி தே வச: ॥ 4

விநஷ்டாநாம் - 'மாண்டுபோன
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களாலுண்டான
இதம் - இந்த
அஶ்ரு ப்ரமார்ஜனம் - கண்ணீரைத் துடைப்பதை
கரோமி - செய்துகொள்ளுகிறேன்'
இதி - என்று
யத் - யாதொன்று
த்வயா - உன்னால்
உக்தம் - சொல்லப்பட்டதோ,
தத் - அந்த
தே - உனது
வச: அபி - உரையும்
மித்யா - பயனற்றது.

नीचस्य क्षुद्रशीलस्य मिथ्यावृत्तस्य रक्षसः ।
प्राणानपहरिष्यामि गरुत्मानमृतं यथा ॥

நீசஸ்ய க்ஷுத்ரஶீலஸ்ய மித்யாவ்ருத்தஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
ப்ராணாநபஹரிஷ்யாமி கருத்மானம்ருதம் யதா ॥ 5

நீசஸ்ய - 'நீசனும்,
க்ஷுத்ர ஶீலஸ்ய - கொடிய செய்கையுள்ளவனும்,
மித்யா வ்ருத்தஸ்ய - தாறுமாறாகிய நடத்தையுள்ளவனுமான
ரக்ஷஸ: - அரக்கனுடைய
ப்ராணாந் - உயிரை
கருத்மான் - கருடன்
அம்ருதம் யதா - அமிருதத்தைப்போல
அபஹரிஷ்யாமி - கவர்ந்து விடுவேன்.

अद्य ते छिन्नकण्ठस्य फेनबुद्बुदभूषितम् ।
विदारितस्य मद्बाणैर्मही पास्यति शोणितम् ॥

अद्य ते छिन्नकण्ठस्य ...

அத்ய தே சின்னகண்டஸ்ய பேநபுத்புத பூஷிதம் ।
விதாரிதஸ்ய மத்பாணைர்மஹீ பாஸ்யதி ஶோணிதம் ॥ 6

மத்பாணை: - 'எனது பாணங்களால்
பின்னகண்டஸ்ய - கழுத்தறுபட்டு
விதாரிதஸ்ய - பிளவுண்ட
தே - உனது
பேநபுத்புத பூஷிதம்-நுரைகுமிழிகளுடன் கூடிய
ஶோணிதம் - ரத்தத்தை
மஹீ - பூமியானது
அத்ய - இப்பொழுது
பாஸ்யதி - குடிக்கப் போகிறது.

पांसुरूषितसर्वाङ्गः स्रस्तन्यस्तभुजद्वयः ।
स्वप्स्यसे गां समालिङ्ग्य दुर्लभां प्रमदामिव ॥

பாம்ஸு ரூஷித ஸர்வாங்க: ஸ்ரஸ்தன்யஸ்த புஜத்வய: ।
ஸ்வப்ஸ்யஸே காம் ஸமாலிங்க்ய துர்லபாம் ப்ரமதாமிவ ॥ 7

பாம்ஸு ரூஷித ஸர்வாங்க: - 'தூசி படிந்த மேனியனாய்
ஸ்ரஸ்தன்யஸ்த - சோர்ந்து விழுந்தவண்ணமே கிடக்கும்
புஜத்வய: இரு கைகளை உடையவனாய்
துர்லபாம் - கிடைத்தற்கரிய
ப்ரமதாம் இவ - பெண்மணியைப்போல
காம் - பூமியை
ஸமாலிங்க்ய - அணைத்துக்கொண்டு
ஸ்வப்ஸ்யஸே - நீ உறங்கப் போகிறாய்.

प्रवृद्धनिद्रे शयिते त्वयि राक्षसपांसने ।
भविष्यन्त्यशरण्यानां शरण्या दण्डका इमे ॥

ப்ரவ்ருத்த நித்ரே ஶயிதே த்வயி ராக்ஷஸபாம்ஸநே ।
பவிஷ்யந்த்யஶரண்யாநாம் ஶரண்யா தண்டகா இமே ॥ 8

ராக்ஷஸ பாம்ஸநே - 'ராக்ஷஸப்பதராகிய
த்வயி - நீ,
ப்ரவ்ருத்த நித்ரே - பெருந்தூக்கமுற்று
ஶயிதே - விழுந்த பின்னர்
இமே - இந்த
தண்டகா: - தண்டகா வனப்பிரதேசங்கள்
அஶரண்யாநாம் - புகலற்றவர்களுக்கு
ஶரண்யா: - புகலாக
பவிஷ்யந்தி - ஆகப்போகின்றன.

जनस्थाने हतस्थाने तव राक्षस मच्छरैः ।
निर्भया विचरिष्यन्ति सर्वतो मुनयो वने ॥

ஜனஸ்தானே ஹதஸ்தானே தவ ராக்ஷஸ மச்சரை: ।
நிர்பயா விசரிஷ்யந்தி ஸர்வதோ முனயோ வனே ॥ 9

ராக்ஷஸ - 'ராக்ஷஸ!
மச்சரை: - எனது பாணங்களால்
தவ - உனது
ஹதஸ்தானே - கொலைக்களமான
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானமெனும்
வனே - வனத்தில்
முனய: - முனிவர்கள்
ஸர்வத: - எங்கும்
நிர்பயா: - பயமற்றவர்களாய்
விசரிஷ்யந்தி - சஞ்சரிக்கப் போகிறார்கள்.

अद्य विप्रसरिष्यन्ति राक्षस्यो हतबान्धवाः ।
बाष्पार्द्रवदना दीना भयादन्यभयावहाः ॥

அத்ய விப்ரஸரிஷ்யந்தி ராக்ஷஸ்யோ ஹதபாந்தவா: ।
பாஷ்பார்த்ரவதநா தீநா பயாதந்ய பயாவஹா: ॥ 10

அன்யபயாவஹா: - 'பிறருக்கு பயத்தை விளைவிக்கும்
ராக்ஷஸ்ய: - அரக்கிகள்,
அத்ய - இப்பொழுது
ஹத பாந்தவா: - பந்துக்களை யிழந்தவர்களாய்
பாஷ்பார்த்ர வதநா:- கண்ணீரால் நனைந்த முகமுடையவர்களாய்
தீநா: - தீனர்களாய்
பயாத் - பயத்தால்
விப்ரஸரிஷ்யந்தி - ஓடப்போகிறார்கள்.

अद्य शोकरसज्ञास्ता भविष्यन्ति निरर्थिकाः ।
अनुरूपकुलाः पत्न्यो यासां त्वं पतिरीदृशः ॥

அத்ய ஶோகரஸஜ்ஞாஸ்தா பவிஷ்யந்தி நிரர்தகா: ।
அநுரூபகுலா: பத்ந்யோ யாஸாம் த்வம் பதிரீத்ருஶ: ॥ 11

நிஶாசர - 'ராக்ஷஸ!
யாஸாம் - எவர்களுக்கு
பதி: - அதிபதி
ஈத்ருஶ: - இப்படிப்பட்ட
த்வம் - நீயோ,
தா: - அந்த

அநுரூபகுலா: - ஏற்ற குலமுடைய
பத்ந்ய: - மனைவியர்கள்
அத்ய - இப்பொழுது
ஸோகரஸக்ஞா: - சோகரஸமறிகின்றவர்களாய்
பவிஷ்யந்தி - பவிக்கப்போகிறார்கள்.

नृशंस नीच क्षुद्रात्मन्नित्यं ब्राह्मणकण्टक ।
यत्कृते शङ्कितैरग्नौ मुनिभिः पात्यते हविः ॥

ந்ருஸம்ஸ நீச க்ஷுத்ராத்மந் நித்யம் ப்ராஹ்மண கண்டக ।
யத்க்ருதே ஸங்கிதை ரக்நௌ முனிபி: பாத்யதே ஹவி: ॥ 12

ந்ருஸம்ஸ - 'கொடியவனே!
நீச - அற்பனே!
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ராஹ்மண கண்டக- அந்தணர்களுக்குத் தீங்கிழைக்கும்
க்ஷுத்ராத்மந் - பாபாத்மாவே!
யத்க்ருதே - உன் காரணமாய்
ஸங்கிதை: - பயந்த
முனிபி: - முனிவர்களால்
ஹவி: - ஹவிஸ்ஸானது
அக்நௌ - அக்னியில்
பாத்யதே - போடப்படுகிறது.'

तमेवमभिसंरब्धं ब्रुवाणं राघवं रणे ।
खरो निर्भर्त्सयामास रोषात् खरतरस्वनः ॥

தமேவமபிஸம்ரப்தம் ப்ருவாணம் ராகவம் ரணே ।
கரோ நிர்பர்த்ஸ்யாமாஸ ரோஷாத் கர தரஸ்வன: ॥ 13

ரணே - போரில்
ஏவம் - இங்ஙனம்
அபிஸம்ரப்தம் - மிகக் கொடுமையாய்
ப்ருவாணம் - பேசிய
தம் - அந்த
ராகவம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
கர: - கரன்
ரோஷாத் - ரோஷத்தால்
கரதரஸ்வர: - மிகக் கடுந்தொனிகொண்டு
நிர்பர்த்ஸ்யாமாஸ - பின்வருமாறு இகழ்ந்து பேசினான்.

दृढं खल्ववलिप्तोऽसि भयेष्वपि च निर्भयः ।
वाच्यावाच्यं ततो हि त्वं मृत्युवश्यो न बुध्यसे ॥

த்ருடம் கல்வவலிப்தோऽஸி பயேஷ்வபி ச நிர்பய: ।
வாச்யாவாச்யம் ததோ ஹி த்வம் ம்ருத்யுவஸ்யோ ந புத்யஸே॥ 14

பயேஷு அபி - 'ஆபத்துகளிலும்
நிர்பய: ச - பயமற்றவனாகவே
த்ருடம் - முற்றிலும்
அவலிப்த: அஸி - நீ தலைகொழுத்திருக்கின்றனை.
கலு - இது திண்ணம்.
தத: ஹி - அதனால்தான்
த்வம் - நீ
ம்ருத்யு வஸ்ய: - மரணத்தின் வாய்ப்பட்டு
வாச்யா வாச்யம் - சொல்லத்தக்கது, சொல்லத் தகாததென்பதை
ந புத்யஸே - அறியாதிருக்கின்றனை.

कालपाशपरिक्षिप्ता भवन्ति पुरुषा हि ये ।
कार्याकार्यं न जानन्ति ते निरस्तषडिन्द्रियाः ॥

காலபாஸ பரிக்ஷிப்தா பவந்தி புருஷா ஹி யே ।
கார்யாகார்யம் ந ஜாநந்தி தே நிரஸ்தஷடிந்த்ரியா: ॥ 15

யே - 'எந்த
புருஷா: - மானிடர்கள்
காலபாஸ பரிக்ஷிப்தா:- கால பாசத்தில் சிக்கிக்கொண்டவர்களாய்
பவந்தி ஹி - இருக்கிறார்களோ,
தே - அவர்கள்
நிரஸ்த ஷடிந்த்ரியா:- ஆறு இந்திரியங்களும் செயலற்று
கார்யா கார்யம் - செய்யத்தக்கதையும், செய்யத்தகாததையும்
ந ஜாநந்தி - அறிய மாட்டார்கள்.'

एवमुक्त्वा ततो रामं संरुध्य भ्रुकुटीं ततः ।
स ददर्श महासालमविदूरे निशाचरः ॥
रणे प्रहरणस्यार्थे सर्वतो ह्यवलोकयन् ।

ஏவமுக்த்வா ததோ ராமம் ஸம்ருத்ய ப்ருகுடீம் தத: ।
ஸ ததர்ஸ மஹாஸாலமவிதூரே நிஸாசர: ॥ 16
ரணே ப்ரஹரணஸ்யார்தே ஸர்வதோ ஹ்யவலோகயன் ।

ஸ: நிஸாசர - 'அந்த அரக்கன்
தத: - அப்பொழுது
ஏவம் - இங்ஙனம்
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ப்ருகுடீம் - புருவத்தை
ஸம்ருத்ய - நெறித்து,

ரணே - போரில்
ப்ரஹரணஸ்ய அர்தே- அடிப்பதற்காக
ஸர்வத: - எல்லாப் பக்கங்களிலும்
அவலோகயன் - பார்க்கிறவனாய்
தத: - அங்கிருந்து
அவிதூரே - சமீபத்தில்
மஹாஸாலம் ஹி - ஒரு பெரிய ஆச்சாமரத்தை
ததர்ஶ - கண்டான்.

स तमुत्पाटयामास संदश्य दशनच्छदम् ॥

ஸ தமுத்பாடயாமாஸ ஸந்தஶ்ய தஶநச்சதம் ॥ 17

ஸ: - அவன்
தஶநச்சதம் - உதட்டை
ஸந்தஶ்ய - கடித்துக்கொண்டு,
தம் - அதை
உத்பாடயாமாஸ - பெயர்த்தான்.

तं समुत्पाट्य बाहुभ्यां विनद्य च महाबलः ।
राममुद्दिश्य चिक्षेप हतस्त्वमिति चाब्रवीत् ॥

தம் ஸமுத்பாட்ய பாஹுப்யாம் விநத்ய ச மஹாபல: ।
ராம முத்திஶ்ய சிக்ஷேப ஹதஸ்த்வ மிதி சாப்ரவீத் ॥ 18

மஹாபல: - மஹா பலசாலியாகுமவன்,
தம் - அதை
பாஹுப்யாம் - இரு கைகளாலும்
ஸமுத்க்ஷிப்ய - உயரத்தூக்கி,
விநர்தித்வா - கர்ஜித்து,
ராமம் உத்திஶ்ய - ஸ்ரீராமர்மீது
சிக்ஷேப - வீசியெறிந்தான்.
த்வம் - 'நீ
ஹத: ச - இத்துடன் மாண்டாய்'
இதி - என்றும்
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

तमापतन्तं बाणौघैश्छित्त्वा रामः प्रतापवान् ।
रोषमाहारयत्तीव्रं निहन्तुं समरे खरम् ॥

தமாபதந்தம் பாணௌகைஶ்சித்வா ராம: ப்ரதாபவான் ।
ரோஷமாஹாரயத் தீவ்ரம் நிஹந்தும் ஸமரே கரம் ॥ 19

ப்ரதாபவான் - மஹா சாமர்த்தியசாலியாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஆபதந்தம் - வந்துவிழும்

தம் - அதை
பாணௌகை: - பாணசமூகங்களால்
சித்வா - துண்டித்துவிட்டு,
ஸமரே - போரில்
கரம் - கரனை
நிஹந்தும் - கொல்வதற்கு
தீவ்ரம் - கடும்
ரோஷம் - கோபத்தை
ஆஹாரயத் - அடைந்தார்.

जातस्वेदस्ततो रामो रोषाद्रक्तान्तलोचनः ।
निर्बिभेद सहस्रेण बाणानां समरे खरम् ॥

ஜாதஸ்வேதஸ்ததோ ராமோ ரோஷாத் ரக்தாந்தலோசந: ।
நிர்பிபேத ஸஹஸ்ரேண பாணாநாம் ஸமரே கரம் ॥ 20

தத: - அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ரோஷாத் - கோபத்தால்
ஜாதஸ்வேத: - உடல் வெயர்க்க
ரக்தாந்த லோசந: - கடைக்கண் சிவக்க
பாணாநாம் - பாணங்களது
ஸஹஸ்ரேண - ஓராயிரத்தால்
ஸமரே - போரில்
தம் கரம் - அந்த கரனை
பிபேத - துளைத்தார்.

तस्य बाणान्तराद्रक्तं बहु सुस्राव फेनिलम् ।
गिरेः प्रस्रवणस्येव तोयधारापरिस्रवः ॥

தஸ்ய பாணாந்தராத்ரக்தம் பஹு ஸுஸ்ராவ பேநிலம் ।
கிரே: ப்ரஸ்ரவணஸ்யேவ தோய தாரா பரிஸ்ரவ: ॥ 21

தஸ்ய - அவருடைய
பாணாந்தராத் - பாணங்கள் தைத்த இடங்களிலிருந்து
பேநிலம் - நுரையுடன் கூடிய
ரக்தம் - ரத்தமானது
கிரே: - மலையின்
ப்ரஸ்ரவணஸ்ய - ஊற்றினது
தோயதாரா பரிஸ்ரவ:- நீர்த்தாரைப் பெருக்குபோலவே
இவ
பஹு - ஏராளமாய்
ஸுஸ்ராவ - பெருகிற்று.

विह्वलः स कृतो बाणैः खरो रामेण संयुगे ।
मत्तो रुधिरगन्धेन तमेवाभ्यद्रवद्द्रुतम् ॥

விஹ்வல: ஸ க்ருதோ பாணை: கரோ ராமேண ஸம்யுகே ।
மத்தோ ருதிரகந்தேந தமேவாப்யத்ரவத் த்ருதம் ॥ 22

கர: - கரன்
ஸம்யுகே - போரில்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
பாணை: - பாணங்களால்
விஹ்வல: - மதிகலங்கினவனாக
க்ருத: - செய்யப்பட்டான்.
ஸ: - அவன்
ருதிரகந்தேந - ரத்த கந்தத்தால்
மத்த: - வெறிபிடித்தவனாய்
தம் ஏவ - அவரை நோக்கி
த்ருதம் - வேகமாய்
அப்யத்ரவத் - ஓடிவந்தான்.

तमापतन्तं संरब्धं कृतास्त्रो रुधिराप्लुतम् ।
अपासर्पद् प्रतिपदं किञ्चित्त्वरितविक्रमः ॥

தமாபதந்தம் ஸம்ரப்தம் க்ருதாஸ்த்ரோ ருதிராப்லுதம் ।
அபாஸர்பத் ப்ரதி பதம் கிஞ்சித் த்வரித விக்ரம: ॥ 23

த்வரித விக்ரம: - விரைவுற்ற பராக்கிரமமுடையவரும்
க்ருதாஸ்த்ர: - அஸ்திரங்களில் நிபுணருமாகிய அவர்,
ருதிராப்லுதம் - ரத்தத்தால் நனைக்கப்பட்டு,
ஸம்ரப்தம் - ஆவேசத்தோடு
ஆபதந்தம் - கிட்டிவந்த
ப்ரதி பதம் - எதிரியாகிய
தம் - அவனை
கிஞ்சித் - சற்று
அபாஸர்பத் - உற்று நோக்கினார்.

ततः पावकसंकाशं वधाय समरे शरम् ।
खरस्य रामो जग्राह ब्रह्मदण्डमिवापरम् ॥

தத: பாவக ஸங்காஶம் வதாய ஸமரே ஶரம் ।
கரஸ்ய ராமோ ஜக்ராஹ ப்ரஹ்ம தண்டமிவாபரம் ॥ 24

தத: - அதன்மேல்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸமரே - போரில்

கரஸ்ய - கரனது
வதாய - வதைக்காக
அபரம் - மற்றொரு
ப்ரஹ்ம தண்டம் இவ - பிரும்மதண்டம்போல்
பாவக ஸங்காஶம் - நெருப்பென ஜ்வலிக்கும்
ஶரம் - பாணமொன்றை
ஜக்ராஹ - கையிலெடுத்தார்.

स तं दत्तं मघवता सुरराजेन धीमता ।
संदधे चापि धर्मात्मा मुमोच च खरं प्रति ॥

ஸ தம் தத்தம் மகவதா ஸுரராஜேன தீமதா ।
ஸந்ததே சாபி தர்மாத்மா முமோச ச கரம் ப்ரதி ॥ 25

தர்மாத்மா ஸ: - தர்மாத்மாவாகுமவர்,
தீமதா - தீமானும்
ஸுரராஜேன - தேவாதிபதியுமான
மகவதா - இந்திரனால்
தத்தம் - கொடுக்கப்பட்ட
தம் - அதை
ஸந்ததே - பூட்டினார்;
அபி ச - உடனே
கரம் ப்ரதி - கரன்மீது
முமோச ச - தொடுத்தார்.

स विमुक्तो महाबाणो निर्घातसमनिःस्वनः ।
रामेण धनुरायम्य खरस्योरसि चापतत् ॥

ஸ விமுக்தோ மஹாபாணோ நிர்காத ஸமநி: ஸ்வன: ।
ராமேண தநுராயம்ய கரஸ்யோரஸி சாபதத் ॥ 26

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
தநு: - தனுஸ்ஸை
ஆயம்ய - இழுத்து
விமுக்த: - விடப்புட்ட
ஸ: மஹாபாண: - அந்தப் பெரும் பாணமானது
நிர்காத ஸமநிஸ்ஸ்வன: ச - இடிபோல் முழங்கிக்கொண்டு
கரஸ்ய உரஸி - கரனது மார்பில்
அபதத் - பாய்ந்தது.

स पपात खरो भूमौ दह्यमानः शराग्निना ।
रुद्रेणेव विनिर्दग्धः श्वेतारण्ये यथान्तकः ॥

ஸ பபாத கரோ பூமௌ தஹ்யமான: ஶராக்நிநா ।
ருத்ரேணேவ விநிர்தக்த: ஶ்வேதாரண்யே யதாந்தக: ॥ 27

ஶராக்நிநா - சராக்னியால்
தஹ்யமான: - கொளுத்தப்பட்டவனாய்
ஸ: கர: - அந்த கரன்,
ருத்ரேண - ருத்திர பகவானால்
ஶ்வேதாரண்யே - திருவெண்காட்டில்
விநிர்தக்த: - தகிக்கப்பட்ட
அந்தக: - அந்தகன்
யதா இவ - போலவே
பூமௌ - பூமியில்
பபாத - விழுந்தான்.

स वृत्र इव वज्रेण फेनेन नमुचिर्यथा ।
बलो वेन्द्राशनिहतो निपपात हतः खरः ॥

ஸ வ்ருத்ர இவ வஜ்ரேண பேநேந நமுசிர்யதா ।
பலோ வேந்த்ராஶநிஹதோ நிபபாத ஹத: கர: ॥ 28

வஜ்ரேண - வஜ்ராயுதத்தால்
வ்ருத்ர: இவ - விருத்திரன் போலவும்,
பேநே ந - நுரையினால்
நமுசி: யதா - நமுசி போலவும்,
இந்த்ராஶநிஹத: - இடியினால் மாண்ட
பல: வா - பலாசுரன் போலவும்
ஸ: கர: - அந்த கரன்,
ஹத: நிபபாத - மாண்டு விழுந்தான்.

ततो राजर्षयः सर्वे संगताः परमर्षयः ।
सभाज्य मुदिता राममिदं वचनमब्रुवन् ॥

ததோ ராஜர்ஷய: ஸர்வே ஸங்கதா: பரமர்ஷய: ।
ஸபாஜ்ய முதிதா ராமமிதம் வசனமப்ருவன் ॥ 29

தத: - அப்பொழுது
ராஜர்ஷய: - ராஜரிஷிகளும்,
பரமர்ஷய: - பரமரிஷிகளும்,
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸங்கதா: - ஒன்றுசேர்ந்து
முதிதா: - களிப்புற்றவர்களாய்
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸபாஜ்ய - புகழ்ந்து கொண்டாடி,
இதம் வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ருவன் - சொன்னார்கள்.

एतदर्थं महातेजा महेन्द्रः पाकशासनः ।
शरभङ्गाश्रमं पुण्यमाजगाम पुरंदरः ॥

ஏததர்தம் மஹாதேஜா மஹேந்த்ர: பாகஶாஸன: ।
ஶரபங்காஶ்ரமம் புண்யமாஜகாம புரந்தர: ॥ 30

மஹாதேஜா: - மஹாதேஜஸ்வியும்,
பாகஶாஸன: - 'பாக'னென்ற அசுரனைக் கொன்றவனும்,
புரந்தர: - அசுரர் நகரைப் பிளந்தவனுமான
மஹேந்த்ர: - தேவேந்திரன்,
ஏததர்தம் - இதன்பொருட்டே
புண்யம் - புண்யமான
ஶரபங்காஶ்ரமம் - சரபங்கரது ஆச்ரமத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்திருந்தான்.

आनीतस्त्वमिमं देशमुपायेन महर्षिभिः ।
एषां वधार्थं क्रूराणां रक्षसां पापकर्मणाम् ॥

ஆநீதஸ்த்வமிமம் தேஶமுபாயேந மஹர்ஷிபி: ।
ஏஷாம் வதார்தம் க்ரூராணாம் ரக்ஷஸாம் பாபகர்மணாம் ॥ 31

ஏஷாம் - இந்த
க்ரூராணாம் - கொடிய
பாபகர்மணாம் - தீச்செயலுற்ற
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
வதார்தம் - வதைக்காக
இமம் - இந்த
தேஶம் - இடத்திற்கு
மஹர்ஷிபி: - மஹரிஷிகளால்
உபாயேந - ஊக்கத்தோடு
த்வம் - நீ
ஆநீத: - இங்கழைத்து வரப்பட்டனை.

तदिदं नः कृतं कार्यं त्वया दशरथात्मज ।
सुखं धर्मं चरिष्यन्ति दण्डकेषु महर्षयः ॥

ததிதம் ந: க்ருதம் கார்யம் த்வயா தஶரதாத்மஜ ।
ஸுகம் தர்மம் சரிஷ்யந்தி தண்டகேஷு மஹர்ஷய: ॥ 32

தஶரதாத்மஜ - தசரதரின் திருக்குமாரனே!
ந: - எங்களது
இதம் கார்யம் - இந்தக் காரியமானது
த்வயா - உன்னால்
க்ருதம் - செய்து முடிக்கப்பட்டது.

தத் - ஆகையால்
மஹர்ஷய: - மகரிஷிகள்
தர்மம் - தருமநிலைபெற்ற
தண்டகேஷு - தண்டகாவனங்களில்,
ஸுகம் - மனக்கவலையின்றி
சரிஷ்யந்தி - சஞ்சரிப்பார்கள்.

एतस्मिन्नन्तरे देवाश्चारणैः सह संगताः ।
दुन्दुभीश्चाभिनिघ्नन्तः पुष्पवर्षं समन्ततः ॥
रामस्योपरि संहृष्टा ववृषुर्विस्मितास्तदा ॥

ஏதஸ்மின் அந்தரே தேவாஸ்சாரணை: ஸஹ ஸங்கதா: ।
துந்துபீம்ஸ்சாபிநிக்நந்த: புஷ்பவர்ஷம் ஸமந்தத: ।
ராமஸ்யோபரி ஸம்ஹ்ருஷ்டா வவ்ருஷுர் விஸ்மிதாஸ் ததா ॥ 33

ஏதஸ்மின் அந்தரே - இந்த சமயத்தில்
தேவா: - தேவர்கள்
ஸம்ஹ்ருஷ்டா: - களிப்புற்றவர்களாய்
சாரணை: ஸஹ - சாரணர்களோடுகூட
ஸங்கதா: - ஒன்றுகூடி
துந்துபீன் - துந்துபி வாத்தியங்களை
அபிநிக்நந்த: - முழக்கிக்கொண்டு
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
உபரி - மீது
ஸமந்தத: - எல்லாப் பக்கங்களிலிமிருந்து
புஷ்ப வர்ஷம் - புஷ்பமாரியை
வவ்ருஷு: - வருஷித்தார்கள்.
ததா - அப்பொழுது
விஸ்மிதா: ச - வியப்படைந்து பின்வருமாறு பேசிக்கொண்டனர்.

अर्धाधिकमुहूर्तेन रामेण निशितैः शरैः ।
चतुर्दश सहस्राणि रक्षसां भीमकर्मणाम् ॥

அர்தாதிக முஹூர்தேந ராமேண நிஸிதை: ஸரை: ।
சதுர்தஸ ஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸாம் பீமகர்மணாம் ॥ 34

खरदूषणमुख्यानां निहतानि महाहवे ।
अहो बत महत् कर्म रामस्य विदितात्मनः ॥

கரதூஷண முக்யாநாம் நிஹதானி மஹாஹவே ।
அஹோ பத மஹத்கர்ம ராமஸ்ய விதிதாத்மன: ॥ 35

மஹாம்ருதே - பெரும்போரில்
கர தூஷண முக்யாநாம் - கரனையும், தூஷணனையும் தலைமையாய் கொண்டு

பீம கர்மணாம் - கொடுஞ்செயல் புரிந்துவந்த
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஸ ஸஹஸ்ராணி - பதினாலாயிரவரும்,
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
நிஸிதை: - கூர்மையான
ஸரை: - பாணங்களால்
அர்தாதித முஹூர்தேந - ஒன்றரை முஹூர்த்தத்தில்
நிஹதானி - கொல்லப்பட்டனர்.
விதிதாத்மன: - பிரசித்திபெற்ற தைரியசாலியாகிய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
கர்ம - இக்காரியம்
மஹத் - மஹத்தானது.
அஹோ பத - இப்படியாருக்குண்டு!

अहो वीर्यमहो दाक्ष्यं विष्णोरिव हि दृश्यते ॥

அஹோ வீர்யமஹோ தாக்ஷ்யம் விஷ்ணோரிவ ஹி த்ருஸ்யதே ॥ 36

அஹோ வீர்யம் - என்ன வீர்யம்!
அஹோ தாக்ஷ்யம் - என்ன சாமர்த்யம்!
விஷ்ணோ: - விஷ்ணுவினுடையது
இவ ஹி - போலவே
த்ருஸ்யதே - காணப்படுகிறது.

इत्येवमुक्त्वा ते सर्वे ययुर्देवा यथागतम् ॥

இத்யேவமுக்த்வா தே ஸர்வே யயுர் தேவா யதாகதம் ॥ 37

தே தேவா: - அந்த தேவர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
இதி ஏவம் - இவ்வாறாய்
உக்த்வா - கூறிவிட்டு,
யதாகதம் - வந்த வழியே
யயு: - திரும்பிச் சென்றார்கள்.

एतस्मिन्नन्तरे वीरो लक्ष्मणः सह सीतया ।
गिरिदुर्गाद्विनिष्क्रम्य संविवेशाश्रमं सुखी ॥

ஏதஸ்மின் அந்தரே வீரோ லக்ஷ்மண: ஸஹ ஸீதயா ।
கிரிதுர்காத் விநிஷ்க்ரம்ய ஸம்விவேஸாஸ்ரமம் ஸுகீ ॥ 38

ஏதஸ்மின் அந்தரே - இதே சமயத்தில்
வீர: லக்ஷ்மண: - வீரனாகும் லக்ஷ்மணர்,
ஸீதயா ஸஹ - ஸீதாப்பிராட்டியாரோடுகூட
கிரி துர்காத் - மலைக்குகையினின்று

விநிஷ் க்ரம்ய - வெளிவந்து,
ஸுகீ - மனக்கவலையின்றி
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தினுள்
ஸம்விவேஶ - புகுந்தனர்.

ततो रामस्तु विजयी पूज्यमानो महर्षिभिः ।
प्रविवेशाश्रमं वीरो लक्ष्मणेनाभिपूजितः ॥

ததோ ராமஸ்து விஜயீ பூஜ்யமாநோ மஹர்ஷிபி: ।
ப்ரவிவேஶாஶ்ரமம் வீரோ லக்ஷ்மணேநாபிபூஜித: ॥ 39

தத: - அப்பொழுது
விஜயீ - வெற்றிபெற்ற
வீர: - வீரராகும்
ராம: து - ஸ்ரீராமரும்
மஹர்ஷிபி: - மகரிஷிகளால்
பூஜ்யமாந: - கொண்டாடப்பட்டவராகவும்
லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணரால்
அபிவாதித: - நமஸ்கரிக்கப்பட்டவராகவும்
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தினுள்
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தனர்.

तं दृष्ट्वा शत्रुहन्तारं महर्षीणां सुखावहम् ।
बभूव हृष्टा वैदेही भर्तारं परिषस्वजे ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா ஶத்ரு ஹந்தாரம் மஹர்ஷீணாம் ஸுகாவஹம் ॥
பபூவ ஹ்ருஷ்டா வைதேஹீ பர்தாரம் பரிஷஸ்வஜே ॥ 40

வைதேஹீ - சீதாப்பிராட்டியார்
ஶத்ரு ஹந்தாரம் - சத்ருக்களையொழித்து
மஹர்ஷீணாம் - மகரிஷிகளுக்கு
ஸுகாவஹம் - நன்மையை விளைவித்த
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவரைப் பார்த்து,
ஹ்ருஷ்டா - ஸந்தோஷமடைந்தவளாக
பபூவ - ஆயினாள்.
பர்தாரம் - கணவரை
பரிஷஸ்வஜே - ஆலிங்கனம் செய்துகொண்டாள்.

मुदा परमया युक्ता दृष्ट्वा रक्षोगणान् हतान् ।
रामं चैवाव्ययं दृष्ट्वा तुतोष जनकात्मजा ॥

முதா பரமயா யுக்தா த்ருஷ்ட்வா ரக்ஷோகணாந் ஹதான் ।
ராமம் சைவாவ்யயம் த்ருஷ்ட்வா துதோஷ ஜநகாத்மஜா ॥ 41

ரக்ஷோகணாந் - ராக்ஷஸக் கூட்டங்களை
ஹதான் - கொல்லப்பட்டவைகளாய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பரமயா முதா - அதிக சந்தோஷத்தோடு
யுக்தா - விளங்கிய
ஜநகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகள்,
ராமம் ச - ஸ்ரீராமரையும்
அவ்யயம் ஏவ - நோவற்றவராகவே
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
துதோஷ - உள்ளம் பூரித்தாள்.

ततस्तु तं राक्षससङ्घमर्दनं सभाज्यमानं मुदितैर्महर्षिभिः ।
पुनः परिष्वज्य शशिप्रभानना बभूव हृष्टा जनकात्मजा तदा ॥

ததஸ்து தம் ராக்ஷஸ ஸங்கமர்தனம்
ஸபாஜ்யமானம் முதிதைர்மஹர்ஷிபி: ।
புன: பரிஷ்வஜ்ய ஶஶிப்ரபாநநா
பபூவ ஹ்ருஷ்டா ஜநகாத்மஜா ததா ॥ 42

தத: - அதன்மேல்
ததா - அப்பொழுது
ஶஶிப்ரபாநநா - முழுமதிபோன்ற திருமுகமுடைய
ஜநகாத்மஜா - ஜனகரின் திருமகள்
ராக்ஷஸ ஸங்கமர்தனம் - ராக்ஷஸக் கூட்டத்தை ஒழித்தவரும்
முதிதை: - ஸந்தோஷமடைந்த
மஹர்ஷிபி: - மகரிஷிகளால்
ஸபாஜ்யமானம் - கொண்டாடப்படுபவருமான
தம் - அவரை
புன: து - மீளவும்
பரிஷ்வஜ்ய - ஆலிங்கனம் செய்துகொண்டு,
ஹ்ருஷ்டா - மனமுவர்ந்தவளாக
பபூவ - ஆயினள்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கரஸம்ஹாரோ நாம த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥*

ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 31

त्वरमाणस्ततो गत्वा जनस्थानादकम्पनः ।
प्रविश्य लङ्कां वेगेन रावणं वाक्यमब्रवीत् ॥
த்வரமாணஸ்ததோ கத்வா ஜனஸ்தாநாதகம்பன: ।
ப்ரவிஶ்ய லங்காம் வேகேந ராவணம் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 1

தத: - அப்பொழுது
அகம்பன: - 'அகம்பன'னென்றவன்
த்வரமாண: - அவசரப்பட்டு
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்து
வேகேந - வேகமாய்
கத்வா - சென்று,
லங்காம் ப்ரவிஶ்ய - லங்கையையடைந்து,
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வருஞ் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

जनस्थानस्थिता राजन् राक्षसा बहवो हताः ।
खरश्च निहतः संख्ये कथंचिदहमागतः ॥
ஜனஸ்தாநஸ்திதா ராஜன் ராக்ஷஸா பஹவோ ஹதா: ।
கரஶ்ச நிஹத: ஸங்க்யே கதஞ்சிதஹமாகத: ॥ 2

ராஜன் - 'அரசே!
ஜனஸ்தாநஸ்திதா: - ஜனஸ்தானத்திலிருந்த
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
பஹவ: - பலர்
ஹதா: - கொல்லப்பட்டனர்.
கர: ச - கரனும்
நிஹத: - கொல்லப்பட்டான்.
அஹம் - நான்
கதஞ்சித் - கஷ்டப்பட்டு
ஆகத: - வந்துசேர்ந்தேன்.'

एवमुक्तो दशग्रीवः क्रुद्धः संरक्तलोचनः ।
अकम्पनमुवाचेदं निर्दहन्निव चक्षुषा ॥
ஏவ முக்தோ தஶக்ரீவ: க்ருத்த: ஸம்ரக்தலோசன: ।
அகம்பநமுவாசேதம் நிர்தஹந்நிவ சக்ஷுஷா ॥ 3

ஏவம் - இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட

தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்,
ஸம்ரக்தலோசன: - கண்கள் சிவந்து
க்ருத்த: - சினங்கொண்டவனாய்
சக்ஷுஷா - கண்ணால்
நிர்தஹந் இவ - கொளுத்துபவன் போலாகி
அகம்பநம் - 'அகம்பன'னைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
உவாச - மொழிந்தான்.

केन रम्यं जनस्थानं हतं मम परासुना ।
को हि सर्वेषु लोकेषु गतिं नाधिगमिष्यति ॥
கேந ரம்யம் ஜனஸ்தானம் ஹதம் மம பராஸுநா ।
கோ ஹி ஸர்வேஷு லோகேஷு கதிம் நாதிகமிஷ்யதி ॥ 4

ரம்யம் - 'அழகான
மம - எனது
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானமானது
பராஸுநா - ஆயுள் முடிந்த
கேந - எவனால்
ஹதம் - அழிக்கப்பட்டது?
அத்ய - இப்பொழுது
லோகேஷு - உலகங்கள்
ஸர்வேஷு - எல்லாவற்றிலும்
கதிம் - புகுமிடத்தை
க: - எவன்
அதிகமிஷ்யதி ந - அடையப்போகிறதில்லை?

न हि मे विप्रियं कृत्वा शक्यं मघवता सुखम् ।
प्राप्तं वैश्रवणेनापि न यमेन न विष्णुना ॥
ந ஹி மே விப்ரியம் க்ருத்வா ஶக்யம் மகவதா ஸுகம் ।
ப்ராப்தம் வைஶ்ரவணேநாபி ந யமேந ந விஷ்ணுநா ॥ 5

ஹி - 'ஏனெனில்
மே - எனக்கு
விப்ரியம் - கெடுதலை
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு,
மகவதா - இந்திரனாலும்
ஸுகம் ப்ராப்தம் - ஸுகமடைய
ஶக்யம் ந - முடியாது;
வைஶ்ரவணேந - குபேரனாலும்
அபி - அப்படியே முடியாது.

யமேந ந - யமனாலும் முடியாது;
விஷ்ணுநா ந - விஷ்ணுவாலும் முடியாது.

कालस्य चाप्यहं कालो दहेयमपि पावकम् ।
मृत्युं मरणधर्मेण संयोजयितुमुत्सहे ॥

காலஸ்ய சாப்யஹம் காலோ தஹேயமபி பாவகம் ।
ம்ருத்யும் மரணதர்மேண ஸம்யோஜயிதுமுத்ஸஹே ॥ 6

அஹம்ச - 'நானே
காலஸ்ய அபி - காலனுக்கும்
கால: - காலன்.
பாவகம் அபி - அக்னியையும்
தஹேயம் - கொளுத்துவேன்.
ம்ருத்யும் - பிரம்மதேவனையும்
மரணதர்மேண - சாவுடன்
ஸம்யோஜயிதும் - கூட்டிவைக்க
உத்ஸஹே - மாட்டுவேன்.

वातस्य तरसा वेगं निहन्तुमहमुत्सहे ।
दहेयमपि संक्रुद्धस्तेजसादित्यपावकौ ॥

வாதஸ்ய தரஸா வேகம் நிஹந்துமஹ முத்ஸஹே ।
தஹேயமபி ஸம்க்ருத்தஸ் தேஜஸா ஆதித்யபாவகௌ ॥ 7

அஹம் - 'நான்
ஸம்க்ருத்த: - கோபங்கொண்டவனாய்,
வாதஸ்ய - வாயுவினுடைய
வேகம் - வேகத்தை
தரஸா - வலுக்கொண்டு
நிஹந்தும் - தடுக்க,
உத்ஸஹே - மாட்டுவேன்.
தேஜஸா - ஒளியால்
ஆதித்ய பாவகௌ அபி - சூரியனையும் அக்னியையும்கூட
தஹேயம் - கொளுத்துவேன்.

तथा क्रुद्धं दशग्रीवं कृताञ्जलिरकम्पनः ।
भयात्संदिग्धया वाचा रावणं याचतेऽभयम् ॥

ததா க்ருத்தம் தஶக்ரீவம் க்ருதாஞ்ஜலிரகம்பன: ।
பயாத் ஸந்திக்தயா வாசா ராவணம் யாசதேऽபயம் ॥ 8

அகம்பன: - 'அகம்பனன்,
ததா க்ருத்தம் - அப்படிச்சினங்கொண்ட
தஶக்ரீவம் - தசக்ரீவனான
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து,

பயாத் - பயத்தால்,
ஸந்திக்தயா - குழறிவரும்
வாசா - சொற்கொண்டு
அபயம் - அபயத்தை
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தனாய்
யாசதே - வேண்டிக்கொண்டான்.

दशग्रीवोऽभयं तस्मै प्रददौ रक्षसां वरः ।
स विस्रब्धोऽब्रवीद्वाक्यमसंदिग्धमकम्पनः ॥

தஶக்ரீவோऽபயம் தஸ்மை ப்ரததௌ ரக்ஷஸாம் வர: ।
ஸ விஸ்ரப்தோऽப்ரவீத்வாக்யம் அஸந்திக்தமகம்பன: ॥ 9

ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களில்
வர: - ச்ரேஷ்டனான
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
தஸ்மை - அவனுக்கு
அபயம் - அபயத்தை
ப்ரததௌ - கொடுத்தான்.
ஸ: அகம்பன: - அந்த அகம்பனன்
விஸ்ரப்த: - பயந்தெளிந்து
வாக்யம் - பின்வருஞ் சொல்லை
அஸந்திக்தம் - ஸ்பஷ்டமாய்
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

पुत्रो दशरथस्यास्ति सिंहसंहननो युवा ।
रामो नाम वृषस्कन्धो वृत्तायतमहाभुजः ॥

புத்ரோ தஶரதஸ்யாஸ்தி ஸிம்ஹஸம்ஹநநோ யுவா ।
ராமோ நாம வ்ருஷஸ்கந்தோ வ்ருத்தாயதமஹாபுஜ: ॥ 10

श्यामः पृथुयशाः श्रीमानतुल्यबलविक्रमः ।
हतं तेन जनस्थानं खरश्च सहदूषणः ॥

ஶ்யாம: ப்ருதுயஶா: ஶ்ரீமானதுல்ய பல விக்ரம: ।
ஹதம் தேந ஜனஸ்தாநம் கரஶ்ச ஸஹதூஷண: ॥ 11

ஸிம்ஹஸம்ஹநந: - சிம்மபலமுற்றவனும்,
யுவா - யௌவனத்திலிருப்பவனும்,
வ்ருஷஸ்கந்த: - காளைபோல் தோளுற்றவனும்,
வ்ருத்தாயத மஹாபுஜ: - உருண்டு நீண்டு அழகுற்ற கரங்களை உடையவனும்,
ஶ்யாம: - ச்யாமள வர்ணமுடையவனும்,
ப்ருதுயஶா: - பெரும் புகழுடையவனும்,

ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானும்,
அதுல்ய பல விக்ரம: - ஒப்பற்ற பலபராக்கிரமமுள்ளவனும்,
தஶரதஸ்ய - தசரதருடைய
புத்ர: - புதல்வனுமாகிய
ராம: நாம - 'ராம'னென்றொருவன்
அஸ்தி - இருக்கிறான்.
தேந - அவனால்
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானமானது
ஹதம் - கொல்லப்பட்டது.
ஸஹ தூஷண: - தூஷணனுடன் கூடின
கர: ச - கரனுமங்ஙனமே கொல்லப்பட்டான்.'

अकम्पनवचः श्रुत्वा रावणो राक्षसाधिपः ।
नागेन्द्र इव निःश्वस्य इदं वचनमब्रवीत् ॥

அகம்பநவச: ஶ்ருத்வா ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ।
நாகேந்த்ர இவ நி:ஶ்வஸ்ய இதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 12

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸமன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்,
அகம்பந வச: - அகம்பனனது சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
நாகேந்த்ர: இவ - பெரும்பாம்பென
நி: ஶ்வஸ்ய - பெருமூச்செறிந்து,
இதம் வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

स सुरेन्द्रेण संयुक्तो रामः सर्वामरैः सह ।
उपयातो जनस्थानं ब्रूहि कच्चिदकम्पन ॥

ஸ ஸுரேந்த்ரேண ஸம்யுக்தோ ராம: ஸர்வாமரை: ஸஹ ।
உபயாதோ ஜனஸ்தானம் ப்ரூஹி கச்சிதகம்பந ॥ 13

ஸ: - 'அந்த
ராம: - ராமன்,
ஸர்வாமரை: - தேவர்களெல்லோரோடும்
ஸஹ - கூடவும்,
ஸுரேந்த்ரேண - தேவேந்திரனோடு
ஸம்யுக்த: - கூடிக்கொண்டும்,
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
உபயாத: கச்சித் - வந்திருக்கிறானா என்ன?
அகம்பந - அகம்பன!
ப்ரூஹி - நீ சொல்.'

रावणस्य पुनर्वाक्यं निशम्य तदकम्पनः ।
आचचक्षे बलं तस्य विक्रमं च महात्मनः ॥

ராவணஸ்ய புனர்வாக்யம் நிஶம்ய ததகம்பந: ।
ஆசசக்ஷே பலம் தஸ்ய விக்ரமம் ச மஹாத்மன: ॥ 14

அகம்பந: - அகம்பனன்
ராவணஸ்ய - ராவணனது
தத் வாக்யம் - அந்தச் சொல்லை
நிஶம்ய - கேட்டு,
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மன: - மகாத்மாவினது
பலம் - பலத்தையும்,
விக்ரமம் ச - பராக்ரமத்தையும்,
புன: - இன்னுமிப்படியாய்
ஆசசக்ஷே - தெரியப்படுத்தினான்.

रामो नाम महातेजाः श्रेष्ठः सर्वधनुष्मताम् ।
दिव्यास्त्रगुणसंपन्नः पुरंदरसमो युधि ॥

ராமோ நாம மஹாதேஜா: ஶ்ரேஷ்ட: ஸர்வதநுஷ்மதாம் ।
திவ்யாஸ்த்ர குணஸம்பந்ந: புரந்தரஸமோ யுதி ॥ 15

ராம: நாம - 'ராமனென்பவன்
மஹாதேஜா: - மஹா பராக்ரமமுடையவன்;
ஸர்வ தநுஷ்மதாம் - எல்லா வில்லாளிகளிலும்
ஶ்ரேஷ்ட: - சிறந்தவன்;
திவ்யாஸ்த்ர குணஸம்பந்ந: - திவ்யாஸ்திரங்களின் மகிமை பெற்றவன்,
யுதி - போரில்
புரந்தரஸம: - தேவேந்திரனுக்கொப்பானவன்.

तस्यानुरूपो बलवान् रक्ताक्षो दुन्दुभिस्वनः ।
कनीयाल्लँक्ष्मणो नाम भ्राता शशिनिभाननः ॥

தஸ்யாநுரூபோ பலவான் ரக்தாக்ஷோ துந்துபிஸ்வன: ।
கநீயான் லக்ஷ்மணோ நாம ப்ராதா ஶஶிநிபாநந: ॥ 16

தஸ்ய - 'அவனது
கநீயான் ப்ராதா - தம்பி
லக்ஷ்மண: நாம - லக்ஷ்மணனென்பவன்
அநுரூப: - உருவுக்கேற்ற
பலவான் - பலசாலி.
ரக்தாக்ஷ: - சிவந்த கண்களுற்றவன்.
துந்துபிஸ்வன: - துந்துபி முழக்கம் போன்ற குரலுடையவன்.
ஶஶிநிபாநந: - சந்திரனையொத்த முகமுடையவன்.

स तेन सह संयुक्तः पावकेनानिलो यथा ।
श्रीमान् राजवरस्तेन जनस्थानं निपातितम् ॥

ஸ தேந ஸஹ ஸம்யுக்த: பாவகேநாநிலோ யதா ।
ஸ்ரீமான் ராஜவரஸ்தேந ஜனஸ்தானம் நிபாதிதம் ॥ 17

தேந ஸஹ	- 'அவனோடுகூட
பாவகேந	- அக்னியோடு
அநில: யதா	- காற்றுபோல்
ஸ:	- அந்த
ஸ்ரீமான்	- ஸ்ரீமானாகிய
ராஜவர:	- ராஜோத்தமன்
ஸம்யுக்த:	- சேர்ந்திருக்கிறான்.
தேந	- அவனால்
ஜனஸ்தானம்	- ஜனஸ்தானமானது
நிபாதிதம்	- அழிக்கப்பட்டது.

नैव देवा महात्मानो नात्र कार्या विचारणा ॥

நைவ தேவா மஹாத்மாநோ நாத்ர கார்யா விசாரணா ।

மஹாத்மந:	- 'மஹாத்மாக்களாகிய
தேவா:	- தேவர்கள்
ந ஏவ	- இல்லவேயில்லை.
அத்ர	- இவ்விஷயத்தில்
விசாரணா	- யோசனை
கார்யா ந	- செய்யவேண்டாம்.

शरा रामेण तूत्सृष्टा रुक्मपुङ्खाः पतत्रिणः ।
सर्पाः पञ्चानना भूत्वा भक्षयन्ति स्म राक्षसान् ॥

ஶரா ராமேண தூத்ஸ்ருஷ்டா ருக்மபுங்கா: பதத்ரிண: ।
ஸர்பா: பஞ்சாநநா பூத்வா பக்ஷயந்தி ஸ்ம ராக்ஷஸான் ॥ 18

ராமேண து	- 'ராமனால்
உத்ஸ்ருஷ்டா:	- விடப்பட்டவைகளும்,
ருக்மபுங்கா:	- பொற்கட்டுகளுள்ளவைகளும்,
பதத்ரிண:	- சிறகுள்ளவைகளுமான
ஶரா:	- பாணங்கள்,
பஞ்சாநநா:	- ஐந்துதலை
ஸர்பா: பூத்வா	- பாம்புகளாக ஆகி
ராக்ஷஸான்	- அரக்கர்களை
பக்ஷயந்தி ஸ்ம	- மாய்த்துவிட்டன.

येन येन च गच्छन्ति राक्षसा भयकर्शिताः ।
तेन तेन स्म पश्यन्ति राममेवाग्रतः स्थितम् ॥
इत्थं विनाशितं तेन जनस्थानं तवानघ ॥

யேந யேந ச கச்சந்தி ராக்ஷஸா பயகர்ஶிதா: ।
தேந தேந ஸ்ம பஶ்யந்தி ராமமேவாக்ரத: ஸ்திதம் ॥
இத்தம் விநாஶிதம் தேந ஜனஸ்தானம் தவாநக ॥ 20

ராக்ஷஸா:	- 'அரக்கர்கள்
பயகர்ஶிதா:	- பயமிகுந்து
யேநயேந	- எங்கு எங்கு
கச்சந்தி ச	- ஓடுகிறார்களோ,
தேந தேந	- அங்கங்கும்
ராமம் ஏவ	- ராமனையே
அக்ரத:	- கண்முன்
ஸ்திதம்	- இருக்கின்றவனாய்
பஶ்யந்தி ஸ்ம	- நினைக்கின்றார்கள்.
அநக	- இடையூறுகளுக்கு இடங்கொடாதவனே!
தவ	- உனது
ஜனஸ்தானம்	- ஜனஸ்தானமானது
தேந	- அவனால்
இத்தம்	- இவ்விதமாக
விநாஶிதம்	- அழிக்கப்பட்டது.'

अकम्पनवचः श्रुत्वा रावणो वाक्यमब्रवीत् ।
जनस्थानं गमिष्यामि हन्तुं रामं सलक्ष्मणम् ॥

அகம்பநவச: ஶ்ருத்வா ராவணோ வாக்யமப்ரவீத் ।
ஜனஸ்தானம் கமிஷ்யாமி ஹந்தும் ராமம் ஸலக்ஷ்மணம்॥ 21

ராவண:	- ராவணன்
அகம்பந வச:	- அகம்பனன் (சொன்ன) சொல்லை
ஶ்ருத்வா	- கேட்டு,
வாக்யம்	- பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத்	- சொன்னான்.
ஸ லக்ஷ்மணம்	- 'லக்ஷ்மணனுடன்கூட
ராமம்	- ராமனை
ஹந்தும்	- கொல்ல
ஜனஸ்தானம்	- ஜனஸ்தானத்திற்கு
கமிஷ்யாமி	- நான் போகப்போகிறேன்.'

अथैवमुक्ते वचने प्रोवाचेदमकम्पनः ।
शृणु राजन् यथावृत्तं रामस्य बलपौरुषम् ॥

அதைவ முக்தே வசனே ப்ரோவாசேதமகம்பந:।
ஶ்ருணு ராஜன் யதாவ்ருத்தம் ராமஸ்ய பலபௌருஷம் ॥ 22

அகம்பந: - அகம்பனன்
ஏவம் - இவ்விதமான
வசனே - சொல்லை
உக்தே அத - சொல்லக் கேட்டவுடன்
இதம் - பின்வருமாறு
ப்ரோவாச - சொல்லலுற்றான்.
ராஜன் - 'அரசே!
ராமஸ்ய - ராமனது
பல பௌருஷம் - பலத்தையும் பராக்ரமத்தையும் பற்றி
யதா வ்ருத்தம் - உள்ளபடியே
ஶ்ருணு - (சொல்லுமெனக்கு) செவிசாற்றும்.

असाध्यः कुपितो रामो विक्रमेण महायशाः ।
आपगायाः सुपूर्णाया वेगं परिहरेच्छरैः ॥

அஸாத்ய: குபிதோ ராமோ விக்ரமேண மஹாயஶா: ।
ஆபகாயா: ஸுபூர்ணாயா வேகம் பரிஹரேச்சரை: ॥ 23

குபித: - 'சினங்கொண்ட
ராம: - ராமன்
விக்ரமேண - பராக்ரமங்கொண்டு
அஸாத்ய: - வெல்ல முடியாதவனென
மஹாயஶா: - வெகுபுகழ் பெற்றவன்.
ஸுபூர்ணாயா: - வெள்ளமுற்றோடும்
ஆபகாயா: - நதியினுடைய
வேகம் - பிரவாகத்தை
சரை: - பாணங்களால்
பரிஹரேத் - தடைசெய்வான்.

सताराग्रहनक्षत्रं नभश्चाप्यवसादयेत् ।
असौ रामस्तु मज्जन्तीं श्रीमानभ्युद्धरेन्महीम् ॥

ஸதாரக்ரஹநக்ஷத்ரம் நபஶ்சாப்யவஸாதயேத் ।
அஸௌ ராமஸ்து மஜ்ஜந்தீம் ஶ்ரீமாநப்யுத்தரேன் மஹீம் ॥ 24

ஶ்ரீமாந் - 'மஹா புகழ்பெற்ற
அஸௌ - இந்த
ராம: து - ராமனென்றால்
ஸதார க்ரஹ நக்ஷத்ரம் - காணப்படுமிடத்திலே ஸ்திரமாயிருக்கும் நக்ஷத்திரங்கள், நவக்கிரகங்கள், மற்றுமுள்ள நக்ஷத்திரங்கள் இவைகளுள்ளிட்ட

நப: அபி - விண்ணையும்கூட
அவஸாதயேத் - அழிப்பான்.
மஜ்ஜந்தீம் - நீரில் முழுகும்
மஹீம் ச - உலகையும்
அப்யுத்தரேத் - தூக்கி நிலைநிறுத்துவான்.

भित्त्वा वेलां समुद्रस्य लोकानाप्लावयेद्विभुः ।
वेगं वापि समुद्रस्य वायुं वा विधमेच्छरैः ॥

பித்வா வேலாம் ஸமுத்ரஸ்ய லோகாநாப்லாவயேத் விபு: ।
வேகம் வாபி ஸமுத்ரஸ்ய வாயும் வா விதமேச்சரை: ॥ 25

விபு: - 'ஸாமர்த்தியசாலியாகுமிவன்
ஸமுத்ரஸ்ய - சமுத்திரத்தினுடைய
வேலாம் - கரையை
பித்வா - பிளந்துவிட்டு,
லோகாந் - உலகங்களை
ஆப்லாவயேத் - அமிழச் செய்வான்.
ஸமுத்ரஸ்ய - ஸமுத்ரத்தினுடைய
வேகம் வா அபி - குழப்பத்தையும்,
வாயும் வா - வாயுவையும்,
சரை: - பாணங்களால்
விதமேத் - அடக்குவான்.

संहृत्य वा पुनर्लोकान् विक्रमेण महायशाः ।
शक्तः स पुरुषव्याघ्रः स्रष्टुं पुनरपि प्रजाः ॥

ஸம்ஹ்ருத்ய வா புனர் லோகான் விக்ரமேண மஹாயஶா: ।
ஶக்த: ஸ புருஷவ்யாக்ர: ஸ்ரஷ்டும் புனரபி ப்ரஜா: ॥ 26

மஹாயஶா: - 'பெரும் புகழ்பெற்ற
புருஷ வ்யாக்ர: - ஆண்புலியாகும்
ஸ: - அவன்
வா - இஷ்டப்பட்டால்
விக்ரமேண - பராக்ரமத்தால்
லோகான் - உலகங்களை
ஸம்ஹ்ருத்ய - ஸம்ஹரித்து,
புன: - புதிதாய்,
புன: அபி - மீளவும்,
ப்ரஜா: - பிரஜைகளை
ஸ்ரஷ்டும் - ஸ்ருஷ்டிக்க,
ஶக்த: - வல்லவன்.

न हि रामो दशग्रीव शक्यो जेतुं त्वया युधि ।
रक्षसां वापि लोकेन स्वर्गः पापजनैरिव ॥

நஹி ராமோ தஶக்ரீவ ஶக்யோ ஜேதும் த்வயா யுதி ।
ரக்ஷஸாம் வாபி லோகேந ஸ்வர்க: பாபஜநைரிவ ॥ 27

தஶக்ரீவ - 'தசகண்டரே!
பாபஜநை: - பாபிகளால்
ஸ்வர்க: - ஸ்வர்க்கமானது
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
யுதி - போரில்
த்வயா - உன்னால் தானாகட்டும்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
லோகேந அபி வா - சமூகத்தால் தானாகட்டும்
ஜேதும் - ஜயிக்க
ராம: ஹி - ராமன் மாத்திரம்,
ந ஶக்ய: - முடியாதவன்.

न तं वध्यमहं मन्ये सर्वैर्देवासुरैरपि ।
अयं तस्य वधोपायस्तं ममैकमनाः शृणु ॥

ந தம் வத்யமஹம் மன்யே ஸர்வைர் தேவாஸுரைரபி ।
அயம் தஸ்ய வதோபாயஸ்தம் மமைகமநா: ஶ்ருணு ॥ 28

தேவாஸுரை: - 'தேவர்கள் அஸுரர்களாகிய
ஸர்வை: அபி - எல்லாராலும்கூட
தம் - அவனை
ந வத்யம் - கொல்ல முடியாதவனென
அஹம் மன்யே - நான் நன்கறிவேன்.
தஸ்ய - அவனுடைய
வதோபாய: - கொலைக்குபாயம்
அயம் - சொல்லப்போகிற இது.
தம் - அதை
மம - சொல்லுமெனக்கு
ஏகமநா: - ஏகாக்ரசித்தராயிருந்துகொண்டு
ஶ்ருணு - செவிசாற்று.

भार्या तस्योत्तमा लोके सीता नाम सुमध्यमा ।
श्यामा समविभक्ताङ्गी स्त्रीरत्नं रत्नभूषिता ॥

பார்யா தஸ்யோத்தமா லோகே ஸீதா நாம ஸுமத்யமா ।
ஶ்யாமா ஸமவிபக்தாங்கீ ஸ்த்ரீரத்னம் ரத்னபூஷிதா ॥ 29

தஸ்ய - 'அவனது
பார்யா - மனைவி
லோகே - உலகில்
உத்தமா - சிறந்தவள்.

ஸீதா நாம - சீதையென பெயர்.
ஸுமத்யமா - நுண்ணிடையாள்.
ஶ்யாமா - யௌவனப் பருவமுள்ளவள்.
ஸமவிபக்தாங்கீ - ஸாமுத்திரிகா சாஸ்திரப்படி அவயவங்கள் ஒவ்வொன்றுமமைக்கப்பெற்ற திருமேனியாள்.
ஸ்த்ரீரத்னம் - பெண்களுக்குள் ஓர் ரத்னம்.
ரத்ன பூஷிதா - மணிகளிழைத்த ஆபரணங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டவள்.

नैव देवी न गन्धर्वी नाप्सरा नापि दानवी ।
तुल्या सीमन्तिनी तस्या मानुषीषु कुतो भवेत् ॥

நைவ தேவீ ந கந்தர்வீ நாப்ஸரா நாபி தாநவீ ।
துல்யா ஸீமந்திநீ தஸ்யா மாநுஷீஷு குதோ பவேத் ॥ 30

தஸ்யா: - 'அவளுக்கு
துல்யா - நிகரான
ஸீமந்திநீ - ஒரு ஸ்திரீ
தேவீ ஏவ - தெய்வஸ்திரீயும்
ந - ஆகாள்.
கந்தர்வீ - கந்தர்வஸ்திரீயும்
ந - ஆகாள்.
அப்ஸரா: - அப்ஸரஸ்த்ரீயும்
ந - ஆகாள்.
தாநவீ அபி - தானவஸ்திரீயும்
ந - ஆகாள்.
மாநுஷீஷு - மானிடஸ்திரீகளில்
குத: பவேத் - எப்படியிருக்கும்?

तस्यापहर भार्यां त्वं प्रमथ्य तु महावने ।
सीतया रहितः कामी रामो हास्यति जीवितम् ॥

தஸ்யாபஹர பார்யாம் த்வம் ப்ரமத்ய து மஹாவனே ।
ஸீதயா ரஹித: காமீ ராமோ ஹாஸ்யதி ஜீவிதம் ॥ 31

த்வம் - 'நீ
தஸ்ய - அவனது
பார்யாம் - மனைவியை,
மஹாவனே - மஹாவனத்தில்,
ப்ரமத்ய - பிரித்து,
அபஹர - திருடிக்கொண்டு வந்துவிடு.
ராம: - ராமன்
காமீ து - மனைவியிடத்து அதிகப் பற்றுள்ளவன் என்கிறபடியால்

ஸீதயா - ஸீதையை
ரஹித: - இழந்தவனாய்
ஜீவிதம் - உயிரை
ஹாஸ்யதி - விட்டுவிடுவான்.'

अरोचयत तद्वाक्यं रावणो राक्षसाधिपः ।
चिन्तयित्वा महाबाहुरकम्पनमुवाच ह ॥

அரோசயத தத்வாக்யம் ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ।
சிந்தயித்வா மஹா பாஹுரகம்பந முவாசஹ ॥ 32

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னனான
ராவண: - ராவணன்,
தத் வாக்யம் - அவன் சொல்லை
அரோசயத - நல்லதெனக் கொண்டான்.
மஹாபாஹு: - மஹாபாகுவாகுமவன்
சிந்தயித்வா ஹ - சிறிதுநேரம் சிந்தித்து
அகம்பநம் - அகம்பனனை நோக்கி
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னான்.

बाढं कल्यं गमिष्यामि ह्येकः सारथिना सह ।
आनयिष्यामि वैदेहीमिमां हृष्टो महापुरीम् ॥

பாடம் கல்யம் கமிஷ்யாமி ஹ்யேக: ஸாரதிநா ஸஹ ।
ஆநயிஷ்யாமி வைதேஹீமிமாம் ஹ்ருஷ்டோ மஹாபுரீம் ॥ 33

பாடம் - 'ஆம், நீ சொல்லியதே சரி,
ஹி - அதனால்
ஹ்ருஷ்ட: - ஸந்தோஷமடைந்தேன்.
கல்யம் - நாளையதினம் உதயத்தில்,
ஸாரதிநா ஸஹ - ஸாரதியுடன்,
ஏக: - வேறொருவரையும் அழைத்துப்போகாதவனாய்,
கமிஷ்யாமி - நான் போகிறேன்.
இமாம் - இந்த
மஹாபுரீம் - மஹாபட்டிணத்திற்கு
வைதேஹீம் - வைதேகியை
ஆநயிஷ்யாமி - கொண்டுவந்து விடுகிறேன்.

अथैवमुक्त्वा प्रययौ खरयुक्तेन रावणः ।
रथेनादित्यवर्णेन दिशः सर्वाः प्रकाशयन् ॥

அதைவமுக்த்வா ப்ரயயௌ கரயுக்தேந ராவண: ।
ரதேநாதித்ய வர்ணேன திஶ: ஸர்வா ப்ரகாஶயன் ॥ 34

ராவண: - ராவணன்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
கரயுக்தேந - கோவேறு கழுதைகள் பூட்டப்பெற்றதும்
ஆதித்ய வர்ணேன - சூரியனது ஒளி பெற்றதுமான
ரதேந - தேர்மீதேறிக்கொண்டு
ஸர்வா: திஶ: - எல்லா திசைகளையும்
ப்ரகாஶயன் - ஒளி விளங்கச் செய்துகொண்டு
அத - அப்பொழுது
ப்ரயயௌ - புறப்பட்டான்.

स रथो राक्षसेन्द्रस्य नक्षत्रपथगो महान् ।
संचार्यमाणः शुशुभे जलदे चन्द्रमा इव ॥

ஸ ரதோ ராக்ஷஸேந்த்ரஸ்ய நக்ஷத்ரபதகோ மஹான் ।
ஸஞ்சார்யமாண: ஶுஶுபே ஜலதே சந்த்ரமா இவ ॥ 35

ராக்ஷஸேந்த்ரஸ்ய - அரக்கர் மன்னனது
மஹான் - மகத்தானதும்,
நக்ஷத்ர பதக: - நக்ஷத்திரங்கள் சஞ்சரிக்குமாகாயத்தில் செல்லுகிறதுமான
ஸ: ரத: - அந்த ரதம்,
ஜலதே - மேகத்தில்
ஸஞ்சார்யமாண: - சஞ்சரிக்கும்
சந்த்ரமா: இவ - சந்திரன்போல
ஶுஶுபே - திகழ்ந்தது.

स मारीचाश्रमं प्राप्य ताटकेयमुपागमत् ।
मारीचेनार्चितो राजा भक्ष्यभोज्यैरमानुषैः ॥

ஸ மாரீசாஶ்ரமம் ப்ராப்ய தாடகேயமுபாகமத் ।
மாரீசேநார்சிதோ ராஜா பக்ஷ்யபோஜ்யைரமாநுஷை: ॥ 36

ஸ: - அவன்
மாரீசாஶ்ரமம் - மாரீசனது ஆச்ரமத்திற்கு
ப்ராப்ய - வந்துசேர்ந்து,
தாடகேயம் - தாடகையினது குமாரனாகிய மாரீசனை
உபாகமத் - கண்டான்.
ராஜா - மன்னனாகுமவன்
மாரீசேந - மாரீசனால்
அமாநுஷை: - மனிதர்களுக்கு கிடைக்கவரிய
பக்ஷ்ய போஜ்யை: - சிற்றுண்டிகளாலும் போஜனங்களாலும்
அர்சித: - உபசரிக்கப்பட்டான்.

तं स्वयं पूजयित्वा तु आसनेनोदकेन च ।
अर्थोपहितया वाचा मारीचो वाक्यमब्रवीत् ॥

தம் ஸ்வயம் பூஜயித்வா து ஆஸநேநோதகேந ச ।
அர்தோபஹிதயா வாசா மாரீசோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 37

மாரீச: - மாரீசன்,
ஸ்வயம் து - தானே,
தம் - அவனை,
ஆஸநேந - ஆஸனத்தைக் கொடுத்தும்,
உதகேந ச - அர்க்கியத்தைக் கொடுத்தும்,
பூஜயித்வா - உபசரித்துவிட்டு,
அர்தோபஹிதயா - பொருள் பொதிந்த
வாசா - சொற்கொண்டு
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - மொழிந்தான்.

कच्चित् सुकुशलं राजँल्लोकानां राक्षसेश्वर ।
आशङ्के नाथ जाने त्वं यतस्तूर्णमिहागतः ॥

கச்சித் ஸுகுஶலம் ராஜன் லோகாநாம் ராக்ஷஸேஶ்வர ।
ஆஶங்கே நாத ஜானே த்வம் யதஸ்தூர்ணமிஹாகத: ॥ 38

ராக்ஷஸேஶ்வர - 'ராக்ஷஸேந்திர!
ராஜன் - அரசே!
லோகாநாம் - உலகங்களெல்லோருக்கும்
ஸுகுஶலம் கச்சித் - குசலம் நன்கமைந்திருக்கின்றதா?
நாத - பிரபுவே!
த்வம் - தேவரீர்
தூர்ணம் - விரைவில்
இஹ - இவ்விடம்
ஆகத: - வந்திருக்கின்றீர்,
யத: - என்கிறபடியால்,
ஆஶங்கே - விஷயம் தெரியாதிருக்கிறேன்.
ஜானே - நான் கேட்கின்றேன்.'

एवमुक्तो महातेजा मारीचेन स रावणः ।
ततः पश्चादिदं वाक्यमब्रवीद्वाक्यकोविदः ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா மாரீசேந ஸ ராவண: ।
தத: பஶ்சாதிதம் வாக்யமப்ரவீத் வாக்ய கோவித: ॥ 39

மாரீசேந - மாரீசனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு

உக்த: - கேட்கப்பட்டவனும்,
மஹாதேஜா: - பெரும் போர் வீரனும்,
வாக்ய கோவித: - பேசுவதில் சாமர்த்தியசாலியுமான
ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்,
தத: பஶ்சாத் - அதற்குப் பிறகு,
இதம் வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

आरक्षो मे हतस्तात रामेणाक्लिष्टकर्मणा ।
जनस्थानमवध्यं तत् सर्वं युधि निपातितम् ॥
तस्य मे कुरु साचिव्यं तस्य भार्यापहारणे ॥

ஆரக்ஷோ மே ஹதஸ்தாத ராமேணாக்லிஷ்டகர்மணா ।
ஜனஸ்தான மவத்யம் தத் ஸர்வம் யுதி நிபாதிதம் ।
தஸ்ய மே குரு ஸாசிவ்யம் தஸ்ய பார்யாபஹாரணே ॥ 40

தாத - 'அப்பா!
அக்லிஷ்ண கர்மணா - எதற்கும் சலியாத
ராமேண - ராமனால்
மே - எனது
ஆரக்ஷ: - ஸைன்யமானது
ஹத: - கொல்லப்பட்டது.
தத் அவத்யம் - அந்த அழித்தற்கரிய
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானம்,
ஸர்வம் - எல்லாமும்,
யுதி - போரில்
நிபாதிதம் - பாழக்கப்பட்டது.
தஸ்ய - அவனது
பார்யாபஹரணே - பார்வையைக் கவர்ந்து கொண்டுவரும் விஷயத்தில்
தஸ்ய மே - அந்த எனக்கு
ஸாசிவ்யம் - உதவியை
குரு - நீ செய்யவேண்டும்.

राक्षसेन्द्रवचः श्रुत्वा मारीचो वाक्यमब्रवीत् ॥

ராக்ஷஸேந்த்ரவச: ஶ்ருத்வா மாரீசோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 41

மாரீச: - மாரீசன்,
ராக்ஷஸேந்த்ர வச: - ராக்ஷஸேந்திரன் சொன்ன சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

आख्याता केन सीता सा मित्ररूपेण शत्रुणा ।
त्वया राक्षसशार्दूल को न नन्दति निन्दितः ॥
सीतामिहानयस्वेति को ब्रवीति ब्रवीहि मे ॥

ஆக்யாதா கேந ஸீதா ஸா மித்ரரூபேண ஶத்ருணா ।
த்வயா ராக்ஷஸஶார்தூல கோ ந நந்ததி நிந்தித: ।
ஸீதா மிஹாநயஸ்வேதி கோ ப்ரவீதி ப்ரவீஹி மே ॥ 42

ராக்ஷஸ ஸார்தூல - 'ராக்ஷஸோத்தம!
மித்ர ரூபேண - மித்திரன்போல் நடிக்கும்
கேந ஶத்ருணா - எந்த சத்துருவால்
ஸா ஸீதா - அந்த சீதை
ஆக்யாதா - தெரிவிக்கப்பட்டனள்
த்வயா - உன்னால்
நிந்தித: - அவமானமடைந்த
க: - எவன்
ந நந்ததி - துன்புறுகிறான்?
ஸீதாம் - 'ஸீதையை
இஹ - இங்கு
ஆநயஸ்வ - கொண்டுவந்துவிடு',
இதி - என்று
க: - எவன்
ப்ரவீதி - சொல்லுகிறான்?
மே - எனக்கு
ப்ரவீஹி - பதிலுரைப்பீராக.

रक्षोलोकस्य सर्वस्य कः शृङ्गं छेत्तुमिच्छति ।
प्रोत्साहयति कश्च त्वां स हि शत्रुरसंशयः ॥

ரக்ஷோலோகஸ்ய ஸர்வஸ்ய க: ஶ்ருங்கம் சேத்துமிச்சதி ।
ப்ரோத்ஸாஹயதி கஶ்ச த்வாம் ஸ ஹி ஶத்ருரஸம்ஶய: ॥ 43

ரக்ஷோ லோகஸ்ய - 'ராக்ஷஸர்கள்
ஸர்வஸ்ய - எல்லோருக்கும்
ஶ்ருங்கம் - இச்சூரத்தன்மை பெற்றுவிளங்குமுன்னை
சேத்தும் - சிதைக்க
க: இச்சதி - எவன் நினைக்கிறான்?
கஶ்சித் - எந்த ஒருவன்
த்வாம் - உன்னை
ப்ரோத்ஸாஹயதி - அடாத காரியத்தில் தூண்டுகிறானோ;
ஸ: - அவன்
ஶத்ரு: ஹி - சத்ருவே!
அஸம்ஶய: - இதற்கையமில்லை.

आशीविषमुखाद्दंष्ट्रामुद्धर्तुं चेच्छति त्वया ।
कर्मणाऽनेन केनासि कापथं प्रतिपादितः ॥

ஆஶீவிஷமுகாத்தம்ஷ்ட்ரா முத்தர்தும் சேச்சதி த்வயா ।
கர்மணா தேந கேநாஸி காபதம் ப்ரதிபாதித: ॥ 44

கேந - 'எவனால்
அநேந கர்மணா - இந்த காரியத்தால்
காபதம் - தீச்செயலை
ப்ரதி பாதித: அஸி - உபதேசிக்கப்பட்டிருக்கின்றனையோ, (அவன்)
த்வயா ச - உன்னைக்கொண்டே
ஆஶீவிஷ முகாத் - பாம்பின் வாயிலிருந்து
தம்ஷ்ட்ராம் - விஷப்பல்லை
உத்தர்தும் - பிடுங்க
இச்சதி - எண்ணுகிறான்.

सुखसुप्तस्य ते राजन् प्रहृतं केन मूर्धनि ॥

ஸுகஸுப்தஸ்ய தே ராஜன் ப்ரஹ்ருதம் கேந மூர்தனி ॥ 45

ராஜன் - 'அரசே!
ஸுக ஸுப்தஸ்ய - மனஸந்துஷ்டி கொண்டு துயில்கொண்ட
தே மூர்தனி - உனது தலையில்
கேந - எவனால்
ப்ரஹ்ருதம் - அடிக்கப்பட்டிருக்கிறது?

विशुद्धवंशाभिजनाग्रहस्तस्तेजोमदः संस्थितदोर्विषाणः ।
उदीक्षितुं रावण नेह युक्तः स संयुगे राघवगन्धहस्ती ॥

விஶுத்தவம்ஶாபிஜனாக்ர ஹஸ்த:
தேஜோமத: ஸம்ஸ்தித தோர்விஷாண: ।
உதீக்ஷிதும் ராவண நேஹ யுக்த:
ஸ ஸம்யுகே ராகவகந்தஹஸ்தீ ॥ 46

ராவண - 'ராவணா!
விஶுத்த வம்ஶாபி - நிர்மலமாகிய நற்குலத்தில் பிறப்பையே
ஜனாக்ரஹஸ்த: - துதிக்கையாயுடையதும்,
தேஜோமத: - பராக்ரமமே மதமாயுடையதும்,
ஸம்ஸ்தித தோர்விஷாண: - எதற்கும் சலியா இரு தோள்களாகிற கொம்புகளையுடையதுமான
ஸ: - அந்த
ராகவ கந்த ஹஸ்தீ - ராமனாகிற மதயானையானது
இஹ - இவ்வுலகில்
ஸம்யுகே - போரில்
உதீக்ஷிதும் - கண்ணெடுத்துப் பார்க்கவும்
ந யுக்த: - தக்கதன்று.

असौ रणाग्रः स्थितिसन्धिवालो विदग्धरक्षोमृगहा नृसिंहः ।
सुप्तस्त्वया बोधयितुं न युक्तः शराङ्गपूर्णो निशितासिदंष्ट्रः ॥

அஸௌ ரணாக்ர:ஸ்திதி ஸந்திவாலோ
விதக்தரக்ஷோம்ருகஹா ந்ருஸிம்ஹ: ।
ஸுப்தஸ்த்வயா போதயிதும் ந யுக்த:
ஶராங்கபூர்ணோ நிஶிதாஸிதம்ஷ்ட்ர: ॥ 47

ரணாக்ர ஸ்திதி - 'அச்சமுற்றோடாமல் நிலைத்து நிற்கும்
ஸந்தி வால: தைரியமாகிற அங்கசந்தி வாலையுடையதும்,
ஶராங்க பூர்ண: - பாணங்களை யங்கமாக அமையப்பெற்றதாய்,
நிஶிதாஸி தம்ஷ்ட்ர:- கூர்மையான வாளை கோரைப்பல்லாய் உடையதாய்,
விதக்த ரக்ஷோ - சிறந்த ராக்ஷஸர்களாகும் மான்களைக்
ம்ருகஹா கொலை செய்வதும்,
ஸுப்த: - தூங்கிக் கொண்டிருக்கிறதுமான
அஸௌ - இந்த
ந்ருஸிம்ஹ: - மானிட உருவம்கொண்டிருக்கும் சிங்கமானது
த்வயா - உன்னால்
போதயிதும் - எழுப்ப,
ந யுக்த: - தக்கதன்று.

चापावहारे भुजवेगपङ्के शरोर्मिमाले सुमहाहवौघे ।
न रामपातालमुखेऽतिघोरे प्रस्कन्दितुं राक्षसराज युक्तम् ॥

சாபாவஹாரே புஜவேகபங்கே
ஶரோர்மிமாலே ஸுமஹாஹவௌகே ।
ந ராமபாதாலமுகே(அ)தி கோரே
ப்ரஸ்கந்திதும் ராக்ஷஸராஜ யுக்தம் ॥ 48

ராக்ஷஸ ராஜ - 'அரக்கர் மன்ன!
சாபாவஹாரே - விற்களாகிற முதலைகளையுடையதும்,
புஜவேக பங்கே - கைவேகமாகிய பெரும் சேற்றையுடையதும்,
ஶரோர்மிமாலே - பாணங்களாகிற அலைகளையுடையதும்,
ஸுமஹாஹவௌகே - போர்புரிதலை பிரவாகங்களாயுடையதும்,
அதி கோரம் - அதி பயங்கரமாயிருக்கிறதுமான
ராம பாதாலமுகே - ஸ்ரீராமராகும் சமுத்திரத்தில்
ப்ரஸ்கந்திதும் - குதிப்பதற்கு
ந யுக்தம் - தக்கதன்று.

प्रसीद लङ्केश्वर राक्षसेन्द्र लङ्कां प्रसन्नो भव साधु गच्छ ।
त्वं स्वेषु दारेषु रमस्व नित्यं रामः सभार्यो रमतां वनेषु ॥

ப்ரஸீத லங்கேஶ்வர ராக்ஷஸேந்த்ர
லங்காம் ப்ரஸந்நோ பவ ஸாது கச்ச ।
த்வம் ஸ்வேஷு தாரேஷு ரமஸ்வ நித்யம்
ராம: ஸபார்யோ ரமதாம் வனேஷு ॥ 49

லங்கேஶ்வர - 'இலங்கை நாயக!
ராக்ஷஸேந்த்ர - ராக்ஷஸர் ஸ்வாமியே!
ப்ரஸீத - அருள் செய்க;
ப்ரஸந்ந: பவ - சிறக்க; (மன அமைதியை மேற்கொள்)
லங்காம் - இலங்கைக்கு
ஸாது - நல்லபடியாக
கச்ச - திரும்பிச் செல்லும்;
த்வம் - நீர்
ஸ்வேஷு - உங்கள்
தாரேஷு - மனைவிகளிடத்தில்
நித்யம் - சாச்வதமாய்
ரமஸ்வ - இன்புற்று வாழ்க.
வனேஷு - காட்டில்
ராம: - ராமன்
ஸ பார்ய: - மனைவியுடனிருப்பவனாய்
ரமதாம் - சுகமாயிருக்கட்டும்.'

एवमुक्तो दशग्रीवो मारीचेन स रावणः ।
न्यवर्तत पुरीं लङ्कां विवेश च गृहोत्तमम् ॥

ஏவமுக்தோ தஶக்ரீவோ மாரீசேந ஸ ராவண: ।
ந்யவர்தத புரீம் லங்காம் விவேஶ ச க்ருஹோத்தமம் ॥ 50

மாரீசேந - மாரீசனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
தஶக்ரீவ: - தசகண்டனாகும்
ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகருக்கு
ந்யவர்தத - திரும்பினான்;
க்ருஹோத்தமம் ச - சிறந்த மாளிகைக்கும்
விவேஶ - போய்ச் சேர்ந்தான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவணகர வ்ருத்தாந்த உபலம்போ நாம ஏகத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 32

ततः शूर्पणखा दृष्ट्वा सहस्राणि चतुर्दश ।
हतान्येकेन रामेण रक्षसां भीमकर्मणाम् ॥

தத: ஶூர்பணகா த்ருஷ்ட்வா ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ।
ஹதான்யேகேந ராமேண ரக்ஷஸாம் பீமகர்மணாம் ॥ 1

दूषणं च खरं चैव हतं त्रिशिरसा तथा ।
दृष्ट्वा पुनर्महानादं ननाद जलदो यथा ॥

தூஷணம் ச கரம் சைவ ஹதம் த்ரிஶிரஸா ததா।
த்ருஷ்ட்வா புனர்மஹாநாதம் நநாத ஜலதோ யதா ॥ 2

ஶூர்பணகா - சூர்ப்பநகை
ராமேண - ராமன்
ஏகேந - ஒருவனால்
பீம கர்மணாம் - பயங்கரமான செயல்கள் புரிந்துவந்த
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்களை
ஹதானி - கொல்லப்பட்டவர்களாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
தத: - அதினாலும்
தூஷணம் ச - தூஷணனையும்,
கரம் ஏவ - கரனையும்,
த்ரிஶிரஸம் ச - திரிசிரனையும்
ததா - அவ்வண்ணமே
ஹதம் - கொல்லப்பட்டதாய்
த்ருஷ்ட்வா ச - கண்டதாலும்,
ஜலத: யதா - மேகம்போல
புன: - மீளவும்
மஹாநாதம் - ஓர் பெரும் கூச்சலை
நநாத - இட்டாள்.

सा दृष्ट्वा कर्म रामस्य कृतमन्यैः सुदुष्करम् ।
जगाम परमोद्विग्ना लङ्कां रावणपालिताम् ॥

ஸா த்ருஷ்ட்வா கர்ம ராமஸ்ய க்ருதமன்யை: ஸுதுஷ்கரம்।
ஜகாம பரமோத் விக்நா லங்காம் ராவணபாலிதாம் ॥ 3

ஸா - அவள்
அன்யை: - ஸாதாரண மானிடர்களால்

ஸுதுஷ்கரம் - செயற்கரியதாயும்
ராமஸ்ய - ராமனுக்கு
க்ருதம் - சாத்தியமாயிருக்கும்
கர்ம - செய்கையாயும்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
பரமோத் விக்நா - மிக்க கவலைகொண்டவளாய்
ராவண பாலிதாம் - ராவணனால் பரிபாலிக்கப்பட்ட
லங்காம் - இலங்கா நகருக்கு
ஜகாம - போய்ச்சேர்ந்தாள்.

सा ददर्श विमानाग्रे रावणं दीप्ततेजसम् ।
उपोपविष्टं सचिवैर्मरुद्भिरिव वासवम् ॥

ஸா ததர்ஶ விமாநாக்ரே ராவணம் தீப்த தேஜஸம்।
உபோபவிஷ்டம் ஸசிவைர் மருத்பிரிவ வாஸவம் ॥ 4

आसीनं सूर्यसंकाशे काञ्चने परमासने ।
रुक्मवेदिगतं प्राज्यं ज्वलन्तमिव पावकम् ॥

ஆஸீநம் ஸூர்யஸங்காஶே காஞ்சநே பரமாஸநே।
ருக்ம வேதிகதம் ப்ராஜ்யம் ஜ்வலந்தமிவ பாவகம் ॥ 5

देवगन्धर्वभूतानामृषीणां च महात्मनाम् ।
अजेयं समरे शूरं व्यात्ताननमिवान्तकम् ॥

தேவ கந்தர்வ பூதாநாம் ருஷீணாம் ச மஹாத்மநாம்।
அஜேயம் ஸமரே ஶூரம் வ்யாத்தாநநமிவாந்தகம் ॥ 6

देवासुरविमर्देषु वज्राशनिकृतव्रणम् ।
ऐरावतविषाणाग्रैरुद्घृष्टकिणवक्षसम् ॥

தேவாஸுரவிமர்தேஷு வஜ்ராஶநிக்ருதவ்ரணம்।
ஐராவதவிஷாணாக்ரை ருத்க்ருஷ்டகிணவக்ஷஸம் ॥ 7

ஸா - அவள்
விமாநாக்ரே - விமானத்தினுச்சியில்
தீப்த தேஜஸம் - ஜ்வலிக்கும் ஒளியையுடையவனும்
மருத்பி: - தேவர்களால்
வாஸவம் - இந்திரனை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஸசிவை: - மந்திரிமார்களால்
உபோபவிஷ்டம் - சூழப்பட்டவனும்,
ஸூர்ய ஸங்காஶே - சூரியனது ஒளிகொண்ட
காஞ்சநே - தங்க

பரமாஸநே - உயர்ந்த ஆஸனத்தில்
ஆஸீநம் - வீற்றிருப்பவனும்,
ருக்ம வேதிகதம் - பொன் யாகமேடையையடைந்த
ஜ்வலந்தம் - கொழுந்துவிட்டெரியும்
ப்ராஜ்யம் - சிறந்த
பாவகம் - அக்னியை
இவ - போலிருப்பவனும்,
தேவ கந்தர்வ பூதாநாம்-தேவர்கள், கந்தர்வர்கள், பூதர்கள் இவர்களுக்கும்
மஹாத்மநாம் - மஹாத்மாக்களாகிய
ருஷீணாம் ச - ரிஷிகளுக்கும்
அஜேயம் - ஜயிக்க ம்டியாதவனும்,
ஸமரே - போரில்
ஶூரம் - பின்வாங்காதவனும்,
வ்யாத்தாநநம் - அகன்ற வாய்களையுடையவனும்,
அந்தகம் இவ - யமனைப் போன்றவனும்,
தேவாஸுர விமர்தேஷு-தேவர்களோடும் அசுரர்களோடும் செய்த போர்களில்
வஜ்ராஶநி க்ருதவர்ணம்- வஜ்ராயுதத்தினாலும் இடியாலுமுண்டான தழும்புகளையுடையவனும்,
ஐராவத விஷாணாக்ரை:- இந்திரனது யானையாகிய ஐராவதத்தின் கொம்புகளின் நுணிகளால்
உத்க்ருஷ்டகிண வக்ஷஸம்-குத்தப்பட்ட தழும்புகளை மார்பிலுடையவனும்,

विंशद्भुजं दशग्रीवं दर्शनीयपरिच्छदम् ।
विशालवक्षसं वीरं राजलक्षणशोभितम् ॥
விம்ஶத்புஜம் தஶக்ரீவம் தர்ஶநீய பரிச்சதம் ।
விஶாலவக்ஷஸம் வீரம் ராஜலக்ஷணஶோபிதம் ॥ 8

स्निग्धवैदूर्यसंकाशं तप्तकाञ्चनभूषणम् ।
सुभुजं शुक्लदशनं महास्यं पर्वतोपमम् ॥
ஸ்நிக்த வைடூர்ய ஸங்காஶம் தப்த காஞ்சன பூஷணம் ।
ஸுபுஜம் ஶுக்லதஶனம் மஹாஸ்யம் பர்வதோபமம் ॥ 9

विष्णुचक्रनिपातैश्च शतशो देवसंयुगे ।
अन्यैः शस्त्रप्रहारैश्च महायुद्धेषु ताडितम् ॥
விஷ்ணு சக்ரநிபாதைச்ச ஶதஶோ தேவஸம்யுகே ।
அன்யை: ஶஸ்த்ர ப்ரஹாரைஶ்ச மஹாயுத்தேஷு தாடிதம் ॥ 10

आहताङ्गं समस्तैश्च देवप्रहरणैस्तथा ।
अक्षोभ्याणां समुद्राणां क्षोभणं क्षिप्रकारिणम् ॥

ஆஹதாங்கம் ஸமஸ்தைஶ்ச தேவப்ரஹரணைஸ்ததா ।
அக்ஷோப்யாணாம் ஸமுத்ராணாம் க்ஷோபணம் க்ஷிப்ரகாரிணம் ॥ 11

क्षेप्तारं पर्वतेन्द्राणां सुराणां च प्रमर्दनम् ।
उच्छेत्तारं च धर्माणां परदाराभिमर्शनम् ॥
க்ஷேப்தாரம் பர்வதேந்த்ராணாம் ஸுராணாம் ச ப்ரமர்தனம் ।
உச்சேத்தாரம் ச தர்மாணாம் பரதாராபிமர்ஶனம் ॥ 12

सर्वदिव्यास्त्रयोक्तारं यज्ञविघ्नकरं सदा ॥
ஸர்வதிவ்யாஸ்த்ர யோக்தாரம் யக்ஞவிக்நகரம் ஸதா ।

पुरीं भोगवतीं गत्वा पराजित्य च वासुकिम् ।
तक्षकस्य प्रियां भार्यां पराजित्य जहार यः ॥
புரீம் போகவதீம்கத்வா பராஜித்ய ச வாஸுகிம் ॥ 13
தக்ஷகஸ்ய ப்ரியாம் பார்யாம் பராஜித்ய ஜஹார ய: ।

कैलासपर्वतं गत्वा विजित्य नरवाहनम् ।
विमानं पुष्पकं तस्य कामगं वै जहार यः ॥
கைலாஸபர்வதம் கத்வா விஜித்ய நரவாஹனம் ॥ 14
விமானம் புஷ்பகம் தஸ்ய காமகம் வை ஜஹார ய: ।

वनं चैत्ररथं दिव्यं नलिनीं नन्दनं वनम् ।
विनाशयति यः क्रोधाद्देवोद्यानानि वीर्यवान् ॥
வனம் சைத்ரரதம் திவ்யம் நலிநீம் நந்தனம் வனம் ॥ 15
விநாஶயதி ய: க்ரோதாத் தேவோத்யாநாநி வீர்யவான் ।

चन्द्रसूर्यौ महाभागावुत्तिष्ठन्तौ परन्तपौ ।
निवारयति बाहुभ्यां यः शैलशिखरोपमः ॥
சந்த்ர ஸூர்யௌ மஹாபாகா வுத்திஷ்டந்தௌ பரந்தபௌ ॥ 16
நிவாரயதி பாஹுப்யாம் ய: ஶைலஶிகரோபம: ।

விம்ஶத்புஜம் - இருபது தோள்களையுடையவனும்,
தஶக்ரீவம் - பத்து தலைகளையுடையவனும்,
தர்ஶநீய பரிச்சதம் - கண்களைக்கவரும் ஆடைகள், ஆபரணாதிகள், சத்ரம், சாமரம் இவைகளையுடையவனும்,
விஶால வக்ஷஸம் - விசாலமான மார்புள்ளவனும்,
வீரம் - ஆற்றலுடையவனும்,
ராஜலக்ஷண ஶோபிதம்-அரசர்க்குரிய குறிகளால் அழகுவாய்ந்து விளங்குபவனும்,
ஸ்நிக்த வைடூர்ய ஸங்காஶம் - நீரோட்டமுள்ள வைடூர்யங்களுக்குச் சமானமானவனும்,

தப்த காஞ்சன பூஷணம் - சுத்த பொன்னாபரணங்களையணிந்தவனும்,
ஸுபுஜம் - அழகான கைகளையுடையவனும்,
ஶுக்லதஶனம் - வெண்மையான பற்களையுடையவனும்,
மஹாஸ்யம் - பெரும் வாய்களையுடையவனும்,
பர்வதோபமம் - மலையை நிகர்த்தவனும்,
ஶதஶ: - பலமுறை
தேவ ஸம்யுகே - தேவர்களை எதிர்த்ததில்
விஷ்ணு சக்ர நிபாதை: - விஷ்ணுவின் சக்கரத்தின் அடிகளாலும்,
மஹா யுத்தேஷு - பெரும் போர்களில்
அன்யை: - இதர
ஶஸ்த்ரை: ச - ஆயுதங்களாலும்,
ப்ரஹாரை: ச - குத்துகளாலும்,
தாடிதம் - அடிபட்டவனும்,
ஸமஸ்தை: - மேல்மேல் தாக்கப்பட்ட
தேவ ப்ரஹரணை: - தேவர்களின் ஆயுதங்களால்
ஆஹதாங்கம் ச - அடிபட்ட உடலையுடையவனும்,
ததா - அப்படியே
அக்ஷோப்யாணாம் - கலக்க முடியாத
ஸமுத்ராணாம் - கடல்களை
க்ஷோபகம் - கலக்குபவனும்,
க்ஷிப்ர காரிணம் - நினைத்த தொழில்களெல்லாவற்றையும் தாமதமின்றி அப்பொழுதே செய்பவனும்,
பர்வதேந்த்ராணாம் - பெருமலைகளை
க்ஷேப்தாரம் - பிடுங்கி எறிபவனும்,
ஸுராணாம் ச - தேவர்களையும்
ப்ரமர்தனம் - புடைப்பவனும்,
தர்மாணாம் ச - தர்மங்களெல்லாவற்றையும்
உச்சேத்தாரம் - வேரோடு அழிப்பவனும்,
பரதாராபி மர்ஶனம் - பிறர் மனைவிகளைக் கற்பழிப்பவனும்,
ஸர்வ திவ்யாஸ்த்ர யோக்தாரம் - சகல தெய்வாஸ்திரங்களை ப்ரயோகிப்பவனும்,
ஸதா - ஓய்வின்றி
யக்ஞ விக்நகரம் - யாகங்களுக்கு இடையூறு செய்பவனும்,
போகவதீம் - பாதாள கங்கை நகராகிய போகவதீ என்ற
புரீம் - நகருக்கு
கத்வா - சென்று,
வாஸுகிம் - ஸர்ப்பராஜனாகிய வாஸுகி என்னும் பாம்பரசை
பராஜித்ய - வென்று,
ச - அதோடு

தக்ஷகஸ்ய - வாஸுகியின் தம்பியாகிய தக்ஷகனின்
ப்ரியாம் - அன்பான
பார்யாம் - மனைவியை
பராஜித்ய - ஸ்வாதந்திரியமிழக்கச்செய்து,
ய: ஜஹார - எவன் எடுத்தோடு வந்துவிட்டானோ; அப்படிப்பட்டவனும்,
கைலாஸ பர்வதம் - கைலாஸ பர்வதத்திற்கு
கத்வா - சென்று,
நரவாஹனம் - குபேரனை
விஜித்ய - தோற்கடித்து,
தஸ்ய - அவனுடைய
காமகம் - நினைத்தவிடம் செல்லும்
புஷ்பகம் - புஷ்பமென்ற
விமானம் - விமானத்தை
ய: - எவன்
ஜஹார வை - பிடுங்கிக்கொண்டுவந்தானோ; அப்படிப்பட்டவனும்,
திவ்யம் - திவ்யமான
சைத்ர ரதம் - குபேரனது வனமாகிய சைத்ரரதமென்ற
வனம் - பூந்தோட்டத்தையும்,
நலினீம் - தாமரை ஓடையையும்
நந்தனம் - இந்திரனது வனமாகிய நந்தனமெனும்
வனம் - பூந்தோட்டத்தையும்,
தேவோத்யாநாநி - தேவர்களுடைய உத்யான வனங்களையும்
வீர்யவான் - வீர்யவானாகிய
ய: - எவன்
க்ரோதாத் - சினத்தால்
விநாஶயதி - அழிக்கிறானோ; அப்படிப்பட்டவனும்,
ஶைல ஶிகரோபம: - மலைச்சிகரங்களை நிகர்த்த
ய: - எவன்
பாஹுப்யாம் - இரு கரங்களைக் கொண்டு
பரந்தபௌ - மஹாதேஜோவான்களும்,
மஹாபாகௌ - மிகப் பூஜ்யர்களும்,
உத்திஷ்டந்தௌ - உதயமான
சந்த்ர ஸூர்யௌ - சந்திரனையும் சூரியனையும்
நிவாரயதி - அடக்கினானோ; அப்படிப்பட்டவனும்,

दशवर्षसहस्राणि तपस्तप्त्वा महावने ।
पुरा स्वयंभुवे धीरः शिरांस्युपजहार यः ॥

தஶவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி தபஸ்தப்த்வா மஹாவனே ।
புரா ஸ்வயம்புவே தீர: ஶிராம்ஸ்யுபஜஹார ய: ॥ 17

देवदानवगन्धर्वपिशाचपतगोरगैः ।
अभयं यस्य संग्रामे मृत्युतो मानुषादृते ।।

தேவதாநவகந்தர்வ பிஶாசபதகோரகை: ।
அபயம் யஸ்ய ஸங்க்ராமே ம்ருத்யுதோ மாநுஷாத்ருதே ॥ 18

मन्त्रैरभिष्टुतं पुण्यमध्वरेषु द्विजातिभिः ।
हविर्धानेषु यः सोममुपहन्ति महाबलः ।।

மந்த்ரை ரபிஷ்டுதம் புண்யமத்வரேஷு த்விஜாதிபி: ।
ஹவிர்தாநேஷு ய: ஸோம முபஹந்தி மஹாபல: ॥ 19

தீர: - தீரனாகிய
ய: - எவன்
புரா - முன்னொரு காலத்தில்
மஹாவனே - பெருங்கானில்
தஶவர்ஷ ஸஹஸ்ராணி- பதினாயிர வர்ஷகாலம்
தப: தப்த்வா - தவத்தை புரிந்து,
ஸ்வயம்புவே - பிரம்மதேவருக்கு
ஶிராம்ஸி - தலைகளை
உபஜஹார - அறுத்து பலியாகக் கொடுத்தானோ; அப்படிப்பட்டவனும்,
யஸ்ய ஸங்க்ராமே - எவனுக்கு யுத்தகாலத்தில்
மாநுஷாத்ருதே - மானிடர் நீங்கலாக
தேவ தாநவ கந்தர்வ -தேவர்கள், தானவர்கள், கந்தர்வர்கள்,
பிஶாச பத கோரகை:பிசாசர்கள், பதகர்கள், உரகர்கள் இவர்களால்
ம்ருத்யுத: அபயம் - மரணமின்மையோ அப்படிப்பட்டவனும்,
மஹாபல: - மகா பலசாலியாகிய
ய: அத்வரேஷு - எவன் யாகங்களில்
ஹவிர்தாநேஷு - யாகவேதிகைகளில்
த்விஜாதிபி: - அந்தணர்களால்
மந்த்ரை: - மந்திரங்களோதி
அபிஷ்டுதம் - ஹோமம் செய்யப்பட்டதும்,
புண்யம் - புனிதமானதுமான
ஸோமம் - ஸோம பாணத்தை
உபஹந்தி - கெடுக்கிறானோ; அப்படிப்பட்டவனுமான
ராவணம் - ராவணனை
ததர்ஶ - கண்டான்.

आप्तयज्ञहरं क्रूरं ब्रह्मघ्नं दुष्टचारिणम् ।
कर्कशं निरनुक्रोशं प्रजानामहिते रतम् ।।

ஆப்தயஞஹரம் க்ரூரம் ப்ரஹ்மக்னம் துஷ்டசாரிணம் ।
கர்கஶம் நிரநுக்ரோஶம் ப்ரஜாநாமஹிதே ரதம் ॥ 20

रावणं सर्वभूतानां सर्वलोकभयावहम् ।
राक्षसी भ्रातरं शूरं सा ददर्श महाबलम् ।।

ராவணம் ஸர்வ பூதாநாம் ஸர்வலோகபயாவஹம் ।
ராக்ஷஸீ ப்ராதரம் ஶூரம் ஸா ததர்ஶ மஹாபலம் ॥ 21

ஸா - அந்த
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
ஆப்த யஞஹரம் - ஸமாப்திகாலமடைந்த யக்ஞங்களைக் கெடுப்பவனும்,
க்ரூரம் - கொடியவனும்,
ப்ரஹ்மக்னம் - அந்தணர்களைக் கொல்பவனும்,
துஷ்டசாரிணம் - கெட்ட நடத்தையுள்ளவனாய்
கர்கஶம் - எதற்கும் துணிபவனும்,
நிரநுக்ரோஶம் - ஈவிரக்கமில்லாதவனும்,
ப்ரஜாநாம் - ப்ராணிகளின்
அஹிதே - ஹிமைஸையில்
ரதம் - உள்ளம் பூரிப்பவனும்
ஸர்வ லோகாநாம் - எல்லா உலகங்களையும்
ராவணம் - கதற அடிப்பவனும்,
ஸர்வ பூத பயாவஹம்-எல்லா ப்ராணிகளுக்கும் பயத்தை விளைவிப்பவனும்,
க்ரூரம் - மகா முரடனும்,
மஹாபலம் - மகா பலிஷ்டனுமான
ப்ராதரம் - தமயனை
ததர்ஶ - கண்டாள்.

तं दिव्यवस्त्राभरणं दिव्यमाल्योपशोभितम् ।
आसने सूपविष्टं च कालकालमिवोद्यतम् ।।

தம் திவ்யவஸ்த்ராபரணம் திவ்யமால்யோபஶோபிதம் ।
ஆஸநே ஸூபவிஷ்டம் ச காலகாலமிவோத்யதம் ॥ 22

राक्षसेन्द्रं महाभागं पौलस्त्यकुलनन्दनम् ।
रावणं शत्रुहन्तारं मन्त्रिभिः परिवारितम् ।।

ராக்ஷஸேந்த்ரம் மஹாபாகம் பௌலஸ்த்ய குலநந்தனம் ।
ராவணம் ஶத்ருஹந்தாரம் மந்த்ரிபி: பரிவாரிதம் ॥ 23

अभिगम्याब्रवीद्वाक्यं राक्षसी भयविह्वला ।।

அபிகம்யாப்ரவீத் வாக்யம் ராக்ஷஸீ பயவிஹ்வலா ॥ 24

ராக்ஷஸீ - அரக்கியாகுமவள்
பௌலஸ்த்ய குல நந்தனம் - புலஸ்த்யகுல பிள்ளையென

தம் - அப்படிப்பட்டவனாய்
மஹாபாகம் - த்ரிலோக ப்ரசித்தி பெற்றவனும்,
உத்யதம் - தேர்ச்சியடைந்த
கால காலம் இவ - ப்ரளயகால யமனுக்கொப்பாய்
ஶத்ரு ஹந்தாரம் - சத்ருக்களை சம்ஹரிப்பவனும்,
மந்த்ரிபி: - மந்திரிமார்களால்
பரிவாரிதம் - சூழப்பட்டவனாய்
திவ்ய வஸ்த்ராபரணம் - திவ்யமான வஸ்திரங்களையும் ஆபரணங்களையுமணிந்தவனாய்
திவ்ய மால்யோப ஶோபிதம் - திவ்யமான மாலைகளால் அழகுவாய்ந்து விளங்குபவனாய்
ஆஸநே - ஆஸனத்தில்
ஸூபவிஷ்டம் - நன்கு வீற்றிருக்கும்
ராக்ஷஸேந்த்ரம் - ராக்ஷஸாதீசனான
தம் - அந்த
ராவணம் - ராவணனை
அபிகம்ய - கிட்டி,
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
பயவிஹ்வலா - பயத்தால் கலவரமடைந்த மனத்தினளாய்
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்.

तमब्रवीद्दीप्तविशाललोचनं प्रदर्शयित्वा भयमोहमूर्च्छिता ।
सुदारुणं वाक्यमभीतचारिणी महात्मना शूर्पणखा विरूपिता ॥

தமப்ரவீத் தீப்த விஶால லோசனம்
ப்ரதர்ஶயித்வா பயமோஹமூர்ச்சிதா ।
ஸூதாருணம் வாக்யமபீத சாரிணீ
மஹாத்மநா ஶூர்பணகா விரூபிதா ॥ 25

அபீத சாரிணீ - பயமின்றி நினைத்தவிடங்களில் செல்பவளும்,
மஹாத்மநா - மஹாத்மாவாகிய லக்ஷ்மணரால்
விரூபிதா - அங்கபங்கம் பண்ணப்பட்டவளுமான
ஶூர்பணகா - சூர்பணகை
பயமோஹ மூர்ச்சிதா - பயத்தால் மெய்பதறி உள்ளம் நடுங்கியவளாய்
தீப்த விஶால லோசனம் - கோபஒளி வீசிக்கொண்டு அகன்ற கண்களையுடைய
தம் - அவனிடம்
ஸூதாருணம் - அஸஹ்யமாய் தான் பட்ட பாட்டை
ப்ரதர்ஶயித்வா - சுட்டிக்காட்டி,
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ஶூர்பணகோத்யமே நாம த்வாத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரயத்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 33

ततः शूर्पणखा दीना रावणं लोकरावणम् ।
अमात्यमध्ये संक्रुद्धा परुषं वाक्यमब्रवीत् ॥

தத: ஶூர்பணகா தீநா ராவணம் லோகராவணம் ।
அமாத்யமத்யே ஸங்க்ருத்தா பருஷம் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 1

தீநா - வெகு பரிதாபமான நிலையிலிருந்த
ஶூர்பணகா - சூர்பணகை,
லோகராவணம் - உலகங்களைக் கதர அடிக்கும்
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
அமாத்ய மத்யே - மந்திரிமார்கள் முன்னிலையில்
தத: - அப்பொழுது
ஸங்க்ருத்தா - மிக சினம்கொண்டவளாய்
பருஷம் - கொடுமையான
வாக்யம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தாள்.

प्रमत्तः कामभोगेषु स्वैरवृत्तो निरङ्कुशः ।
समुत्पन्नं भयं घोरं बोद्धव्यं नावबुध्यसे ॥

ப்ரமத்த: காமபோகேஷு ஸ்வைரவ்ருத்தோ நிரங்குஶ: ।
ஸமுத்பந்நம் பயம் கோரம் போத்தவ்யம் நாவபுத்யஸே ॥ 2

காமபோகேஷு - 'சிற்றின்பங்களில்
ப்ரமத்த: - மூழ்கி கிடக்கின்றவனாய்
ஸ்வைரவ்ருத்த: - மனதில் தோன்றியபடியே நடப்பவனும்
நிரங்குஶ: - அடக்கியாளுபவனை கண்டிராதவனுமான நீ
போத்தவ்யம் - அவசியம் தெரிந்துகொள்ள வேண்டியதும்,
ஸமுத்பந்நம் - கிட்டியிருக்கிறதும்,
கோரம் - அஸஹ்யமாயிருக்கிறதுமான
பயம் - விபத்தை
ந அவபுத்யஸே - தெரிந்துகொள்ளாதிருக்கின்றனை.

सक्तं ग्राम्येषु भोगेषु कामवृत्तं महीपतिम् ।
लुब्धं न बहु मन्यन्ते श्मशानाग्निमिव प्रजाः ॥

ஸக்தம் க்ராம்யேஷு போகேஷு காமவ்ருத்தம் மஹீபதிம் ।
லுப்தம் ந பஹு மன்யந்தே ஶ்மஶாநாக்நிமிவ ப்ரஜா: ॥ 3

காம வ்ருத்தம் - 'காமத்தில் மூழ்கியவனாய்
க்ராம்யேஷு - அற்ப
போகேஷு - போகங்களில்

ஸக்தம் - காலங்கழிப்பவனாய்
லுப்தம் - காமாதுரனாகிய
மஹீபதிம் - ராஜாவை
ப்ரஜா: - ப்ரஜைகள்
ஶ்மஶாநாக்நிம் - சுடுகாட்டுத்தீயை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ந பஹு மன்யந்தே - மதியார்கள்.

स्वयं कार्याणि यः काले नानुतिष्ठति पार्थिवः ।
स तु वै सह राज्येन तैश्च कार्यैर्विनश्यति ॥

ஸ்வயம் கார்யாணி ய: காலே நாநுதிஷ்டதி பார்திவ: ।
ஸ து வை ஸஹ ராஜ்யேன தைஶ்ச கார்யைர்விநஶ்யதி ॥ 4

ய: - எந்த
பார்திவ: - மன்னன்,
கார்யாணி - செய்யவேண்டிய கார்யங்களை
காலே - செய்யவேண்டிய காலத்தில்
ஸ்வயம் - தானே
அநுதிஷ்டதி ந - செய்யாதிருக்கிறானோ,
ஸ: - அவன்
தை: - அந்த
கார்யை: ச - கார்யங்களாலேயே
து - இது காரணமாய்
ராஜ்யேன - ராஜ்யத்தோடு
ஸஹ வை - கூடவே
விநஶ்யதி - அழிகிறான்.

अयुक्तचारं दुर्दर्शम् अस्वाधीनं नराधिपम् ।
वर्जयन्ति नरा दूरान्नदीपङ्कमिव द्विपाः ॥

அயுக்தசாரம் துர்தர்ஶமஸ்வாதீநம் நராதிபம் ।
வர்ஜயந்தி நரா தூராந்நதீபங்கமிவ த்விபா: ॥ 5

நரா: - 'ஜனங்கள்
அயுக்தசாரம் - சத்ருக்களின் நடவடிக்கைகளை தெரிந்துவரும் ஒற்றர்களை அனுப்பாதவனும்,
துர்தர்ஶம் - ப்ரஜைகள் நேரில்காணதரிசனம் கொடுக்காதவனும்,
அஸ்வாதீநம் - சுயபுத்தியில்லாதவனுமான
நராதிபம் - அரசனை
த்விபா: - யானைகள்
நதீபங்கம் - நதிகளின் சேற்றை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே

தூராத் - தூரத்திலிருந்தே
வர்ஜயந்தி - துறக்கின்றார்கள்.

ये न रक्षन्ति विषयमस्वाधीना नराधिपाः ।
ते न वृद्ध्या प्रकाशन्ते गिरयः सागरे यथा ॥

யே ந ரக்ஷந்தி விஷயமஸ்வாதீநா நராதிபா: ।
தேந வ்ருத்த்யா ப்ரகாஶந்தே கிரய: ஸாகரே யதா ॥ 6

யே - 'எந்த
நராதிபா: - அரசர்கள்,
விஷயம் - ராஜ்யத்தை
அஸ்வாதீநா: - சுயபுத்தியில்லாதவர்களாய்
ரக்ஷந்தி ந - ஆளுகிறார்களில்லையோ
தே - அவர்கள்
ஸாகரே - ஸமுத்திரத்தில்
கிரய: - பர்வதங்கள்
யதா - போலவே
வ்ருத்த்யா - ராஜ்ய அதிகார பெருக்குக்கொண்டு
ப்ரகாஶந்தே ந - விடீங்கார்கள்.

आत्मवद्भिर्विगृह्य त्वं देवगन्धर्वदानवैः ।
अयुक्तचारश्चपलः कथं राजा भविष्यसि ॥

ஆத்மவத்பிர் விக்ருஹ்ய த்வம் தேவகந்தர்வ தானவை: ।
அயுக்த சாரஶ்சபல: கதம் ராஜா பவிஷ்யஸி ॥ 7

ஆத்மவத்பி: - 'அதி சாதுர்யசாலிகளாகிய
தேவ கந்தர்வ தானவை: - தேவர்கள், கந்தர்வர்கள், தானவர்கள் இவர்களோடு
விக்ருஹ்ய - த்வேஷம் சம்பாதித்துக்கொண்டு,
அயுக்த சார: - அவர்கள் சூழ்ச்சிகளைத் தெரிந்துவரும் ஒற்றர்களை அனுப்பாதவனும்,
சபல: - ஒரு கார்யத்தில் முன்பின் யோசியாது துடுக்காய்ப் புகுபவனுமான
த்வம் கதம் - நீ எப்படி
ராஜா - அரசனாய்
பவிஷ்யஸி - விளங்கப்போகிறாய்?

त्वं तु बालस्वभावश्च बुद्धिहीनश्च राक्षस ।
ज्ञातव्यं तु न जानीषे कथं राजा भविष्यसि ॥

த்வம் து பால ஸ்வபாவஶ்ச புத்திஹீனஶ்ச ராக்ஷஸ ।
க்ஞாதவ்யம் து ந ஜாநீஷே கதம் ராஜா பவிஷ்யஸி ॥ 8

பால ஸ்வபாவ: ச - 'சிறுபிள்ளைத் தன்மையுள்ளவனும்,
புத்திஹீன: ச - புத்தியற்றவனுமான

த்வம் - நீ,
க்ஞாதவ்யம் து - அவச்யம் தெரிந்துகொள்ள வேண்டியதையும்
ஜாநீஷே ந - தெரிந்துகொள்ளாதிருக்கின்றனை.
ராக்ஷஸ - ஓ ராக்ஷஸ!
து - இப்படி இருப்பதால்
கதம் - எப்படி
ராஜா - அரசனாய்
பவிஷ்யஸி - விளங்கப்போகிறாய்?

येषां चारश्च कोशश्च नयश्च जयतां वर ।
अस्वाधीना नरेन्द्राणां प्राकृतैस्ते जनैः समाः ॥

யேஷாம் சாரஶ்ச கோஶஶ்ச நயஶ்ச ஜயதாம் வர ।
அஸ்வாதீநா நரேந்த்ராணாம் ப்ராக்ருதைஸ்தே ஜனை: ஸமா: ॥ 9

ஜயதாம் வர - 'பிறர்கொட்டத்தை அடக்குபவர்களில் உத்தமனே!
யேஷாம் - எந்த
நரேந்த்ராணாம் - அரசர்களுக்கு
சார: ச - ஒற்றனும்,
கோஶ: ச - பொக்கிஷமும்,
நய: ச - எந்தக் காரியத்திலும் முன் ஜாக்கிரதையுடன் இருத்தலும்,
அஸ்வாதீநா: - தன்வசம் இல்லாமலிருக்கின்றனவோ,
தே - அவர்கள்
ப்ராக்ருதை: ஜனை: - பாமர ஜனங்களோடு
ஸமா: - சேர்க்க வேண்டியவர்கள்.

यस्मात् पश्यन्ति दूरस्थान् सर्वानर्थान्नराधिपाः ।
चारेण तस्मादुच्यन्ते राजानो दीर्घचक्षुषः ॥

யஸ்மாத் பஶ்யந்தி தூரஸ்தான் ஸர்வாநர்தாந்நராதிபா: ।
சாரேண தஸ்மாதுச்யந்தே ராஜாநோ தீர்கசக்ஷுஷ: ॥ 10

நராதிபா: - 'மன்னர்கள்
தூரஸ்தான் - தூரங்களில் நடைபெறும்
அர்தாந் - விஷயங்கள்
ஸர்வாந் - எல்லாவற்றையும்
சாரேண - சாரவர்க்கத்தைக் கொண்டு
பஶ்யந்தி - அறிகின்றார்கள்.
யஸ்மாத் தஸ்மாத் - இதனால்தான்
ராஜாந: - அரசர்கள்
தீர்க சக்ஷுஷ: - தீர்க்கதரிசிகளென்று
உச்யந்தே - சொல்லப்படுகிறார்கள்.

अयुक्तचारं मन्ये त्वां प्राकृतैः सचिवैर्वृतम् ।
स्वजनं तु जनस्थानं हतं यो नावबुध्यसे ॥

அயுக்தசாரம் மன்யே த்வாம் ப்ராக்ருதை: ஸசிவைர் வ்ருதம் ।
ஸ்வஜனம் து ஜனஸ்தானே ஹதம் யோ நாவபுத்யஸே ॥ 11

ய: - எந்த நீ
ஸ்வஜனம் - உனது சுற்றத்தாரையும்
ஜனஸ்தானம் து - ஜனஸ்தானத்தையும்
ஹதம் - நாசமடைந்ததாக
அவபுத்யஸே ந - அறிந்துகொள்ளாதிருக்கின்றனையோ; (அந்த)
ப்ராக்ருதை: - நிஷ்ப்ரயோஜனமான
ஸசிவை: - மந்திரிமார்களால்
வ்ருதம் - சூழப்பட்டிருக்கும்
த்வாம் - உன்னை
அயுக்த சாரம் - சாரவர்க்கத்தை உபயோகியாதவனென
மன்யே - நினைக்கிறேன்.

चतुर्दश सहस्राणि रक्षसां क्रूरकर्मणाम् ।
हतान्येकेन रामेण खरश्च सहदूषणः ॥

சதுர்தஶஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸாம் க்ரூரகர்மணாம் ।
ஹதான்யேகேந ராமேண கரஶ்ச ஸஹதூஷண: ॥ 12

ஸஹதூஷண: - தூஷணனோடுகூட
கர: ச - கரனும்
க்ரூர கர்மணாம் - கொடிய செயல் புரியும்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்களும்
ராமேண - ராமன்
ஏகேந - ஒருவனால்
ஹதானி - கொல்லப்பட்டார்கள்.

ऋषीणामभयं दत्तं कृतक्षेमाश्च दण्डकाः ।
धर्षितं च जनस्थानं रामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥

ருஷீணாமபயம் தத்தம் க்ருத க்ஷேமாஶ்ச தண்டகா: ।
தர்ஷிதம் ச ஜனஸ்தாநம் ராமேணாக்லிஷ்ட கர்மணா ॥ 13

அக்லிஷ்ட கர்மணா - அனாயாசமாய் எதையும் செய்யவல்ல
ராமேண - ராமன் என்பவனால்
ருஷீணாம் - ரிஷிகளுக்கு
அபயம் - அபயம் 'அஞ்சாற்க' என்பது

தத்தம் - கொடுக்கப்பட்டது.
தண்டகா: ச - தண்டகாவனங்களும்
க்ருத க்ஷேமா: - இன்புற்று விளங்கும்படி செய்யப்பட்டன.
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானமும்
தர்ஷிதம் - பாழக்கப்பட்டது.

त्वं तु लुब्धः प्रमत्तश्च पराधीनश्च रावण ।
विषये स्वे समुत्पन्नं भयं यो नावबुध्यसे ॥

த்வம் து லுப்த: ப்ரமத்தஶ்ச பராதீனஶ்ச ராவண ।
விஷயே ஸ்வே ஸமுத்பந்நம் பயம் யோ நாவபுத்யஸே ॥ 14

ராவண - 'ராவணா!
ய: - எந்த
த்வம் து - நீயோ,
ப்ரமத்த: - ஜாக்ரதையில்லாதவனாய்,
பராதீன: - சுயபுத்தியில்லாதவனாய்,
லுப்த: ச - காமாதுரனாய்
ஸ்வ - உனது
விஷயே ச - தேசங்களிலேயே
ஸமுத்பந்நம் - உண்டாயிருக்கிற
பயம் - விபத்தை
அவபுத்யஸே ந - தெரிந்துகொள்ளாதிருக்கின்றனை.

तीक्ष्णमल्पप्रदातारं प्रमत्तं गर्वितं शठम् ।
व्यसने सर्वभूतानि नाभिधावन्ति पार्थिवम् ॥

தீக்ஷ்ண மல்ப ப்ரதாதாரம் ப்ரமத்தம் கர்விதம் ஶடம் ।
வ்யஸநே ஸர்வபூதாநி நாபிதாவந்தி பார்திவம் ॥ 15

தீக்ஷ்ணம் - 'சிடுமூஞ்சியுடையவனும்,
அல்ப ப்ரதாதாரம் - தாராளமாய் கொடாதவனும்,
கர்விதம் - தலைகொழுத்தவனும்,
ப்ரமத்தம் - ஜாக்கிரதையில்லாதவனும்,
ஶடம் - சர்வசோம்பேறியுமான
பார்திவம் - ஓர் மன்னனை
வ்யஸநே - சங்கடகாலத்தில்
ஸர்வபூதாநி - பிரஜைகளில் யாரும்
அபிதாவந்தி ந - அணுக மாட்டார்கள்.

अतिमानिनमग्राह्यमात्मसंभावितं नरम् ।
क्रोधनं व्यसने हन्ति स्वजनोऽपि महीपतिम् ॥

அதிமாநிந மக்ராஹ்ய மாத்மஸம்பாவிதம் நரம் ।
க்ரோதநம் வ்யஸநே ஹந்தி ஸ்வஜநோऽபி மஹீபதிம் ॥ 16

அதிமாநிநம் - 'தனக்கு தெரியாததொன்றுமில்லையெனும் எண்ணமுடையவனும்
அக்ராஹ்யம் - யாவராலுமணுக முடியாதவனும்,
ஆத்ம ஸம்பாவிதம் - தன்னையே பெருமைபடுத்தி கொள்பவனும்,
க்ரோதநம் - காரணமின்றி கோபிப்பவனும்,
மஹீபதிம் - அரசனுமான
நரம் - ஓர் புருஷனை
வ்யஸநே - கஷ்டகாலத்தில்
ஸ்வஜந: அபி - தன் ஜனமே
ஹந்தி - அழிக்கிறது.

नानुतिष्ठति कार्याणि भयेषु न बिभेति च ।
क्षिप्रं राज्याच्च्युतो दीनस्तृणैस्तुल्यो भविष्यति ॥

நாநுதிஷ்டதி கார்யாணி பயேஷு ந பிபேதி ச ।
க்ஷிப்ரம் ராஜ்யாச்ச்யுதோ தீனஸ்த்ருணைஸ்துல்யோ பவிஷ்யதி ॥ 17

கார்யாணி - 'செய்யவேண்டிய கார்யங்களை
அநுதிஷ்டதி ந - ஒருவன் செய்யாது நழுவவிடுகிறான்.
பயேஷு - விபத்துஹேதுக்களில்,
பிபேதி ந - அவன் அக்கரைப்படாதிருக்கிறான்.
ச - அதனால்
க்ஷிப்ரம் - சீக்கிரமே
ராஜ்யாத் - அவன் ராஜ்யத்திலிருந்து
ச்யுத: - நழுவியவனாய்
தீன: - வறுமையடைந்தவனாய்
த்ருணை: - துரும்புகளோடு
துல்ய: - சமானனாய்
பவிஷ்யதி - ஆய்விடுவான்.

शुष्कैः काष्ठैर्भवेत् कार्यं लोष्टैरपि च पांसुभिः ।
न तु स्थानात् परिभ्रष्टैः कार्यं स्याद्वसुधाधिपैः ॥

ஶுஷ்கை:காஷ்டைர் பவேத் கார்யம் லோஷ்டைரபி ச பாம்ஸுபி: ।
ந து ஸ்தாநாத் பரிப்ரஷ்டை: கார்யம் ஸ்யாத் வஸுதாதிபை: ॥ 18

ஶுஷ்கை: காஷ்டை: - காய்ந்த கட்டைகளாலும்,
லோஷ்டை: ச - இருப்புத்துருக்களாலும்,
பாம்ஸுபி: அபி - தூசிகளாலும்,
கார்யம் - ஒரு பிரயோஜனம்
பவேத் - ஏற்படலாம்.

து	- ஆனாலோ
ஸ்தாநாத்	- உன்னத பதவியிலிருந்து
பரிப்ரஷ்டை:	- நழுவிய
வஸுதாதிபை:	- மன்னர்களால்
கார்யம்	- பிரயோஜனமான காரியமென்பதே
ஸ்யாத் ந	- உண்டாகமாட்டாது.

उपभुक्तं यथा वासः स्रजो वा मृदिता यथा ।
एवं राज्यात् परिभ्रष्टः समर्थोऽपि निरर्थकः ॥

உபபுக்தம் யதா வாஸ: ஸ்ரஜோ வா ம்ருதிதா யதா।
ஏவம் ராஜ்யாத் பரிப்ரஷ்ட: ஸமர்தோऽபி நிரர்தக: ॥ 19

உபபுக்தம்	- கட்டிக்கழித்த
வாஸ:	- வஸ்திரம்,
யதா	- எப்படியோ;
வா	- அல்லது,
ம்ருதிதா:	- கழற்றிக் கசக்கப்பட்ட
ஸ்ரஜ:	- பூமாலைகள்,
யதா	- எப்படியோ;
ஏவம்	- இப்படியேதான்,
ராஜ்யாத்	- அரச பதவியிலிருந்து
பரிப்ரஷ்ட:	- நழுவிய ஒருவன்,
ஸமர்த: அபி	- திறமையுற்றவனாயினும்
நிரர்தக:	- நிஷ்ப்ரயோஜனமானவனே.

अप्रमत्तश्च यो राजा सर्वज्ञो विजितेन्द्रियः ।
कृतज्ञो धर्मशीलश्च स राजा तिष्ठते चिरम् ॥

அப்ரமத்தஶ்ச யோ ராஜா ஸர்வஜ்ஞோ விஜிதேந்த்ரிய:।
க்ருதஜ்ஞோ தர்மஶீலஶ்ச ஸ ராஜா திஷ்டதே சிரம் ॥ 20

ய:	- எந்த ஒரு
ராஜா	- அரசன்
அப்ரமத்த:	- ஏமாறாதவனாய்,
விஜிதேந்த்ரிய:	- இந்திரியங்களை அடக்கினவனாய்,
ஸர்வஜ்ஞ:	- அறியவேண்டியவையெல்லாமறிந்தவனாய்,
தர்மஶீல:	- ராஜ்யநீதியில் பற்றுடையவனாய்,
க்ருதஜ்ஞ: ச	- அதற்கேற்றபடி நடப்பவனுமோ,
ஸ: ச	- அவன் ஒருவன்தான்,
ராஜா	- மன்னனாக
சிரம்	- வெகுகாலம்
திஷ்டதே	- வாழ்கிறான். (ஆர்ஷம்)

नयनाभ्यां प्रसुप्तोऽपि जागर्ति नयचक्षुषा ।
व्यक्तक्रोधप्रसादश्च स राजा पूज्यते जनैः ॥

நயநாப்யாம் ப்ரஸுப்தோऽபி ஜாகர்தி நய சக்ஷுஷா।
வ்யக்த க்ரோத ப்ரஸாதஶ்ச ஸ ராஜா பூஜ்யதே ஜனை: ॥ 21

ஸ:	- அந்த
ராஜா	- அரசன்
நயநாப்யாம்	- இரு கண்களைக் கொண்டு
ப்ரஸுப்த: அபி	- தூங்கினவனாக இருக்கையிலும்,
நய சக்ஷுஷா	- நீதி என்னும் கண்ணைக்கொண்டு
ஜாகர்தி	- விழித்துக்கொண்டிருக்கான்.
ச	- அதனால்
வ்யக்த க்ரோத ப்ரஸாத:	- ஸார்த்தமான கோபமும் அனுக்கிரகமும் உடையவனாய்
ஜனை:	- ஜனங்களால்
பூஜ்யதே	- கொண்டாடப்படுகிறான்.

त्वं तु रावण दुर्बुद्धिर्गुणैरेतैर्विवर्जितः ।
यस्य तेऽविदितश्चारै रक्षसां सुमहान् वधः ॥

த்வம் து ராவண துர்புத்திர் குணை ரேதைர் விவர்ஜித:।
யஸ்ய தே (அ)விதிதஶ்சாரை ரக்ஷஸாம் ஸுமஹான் வத: ॥ 22

ராவண	- ராவணா!
த்வம்	- நீ
துர்புத்தி:	- எதெதை எப்பொழுது செய்யவேண்டும் எனும் மதியில்லாதவன்.
ஏதை:	- மேற்கண்ட
குணை:	- குணங்களால்
விவர்ஜித:	- அணுகப்பெறாதவன்.
து	- ஆதலால்
யஸ்ய தே	- அந்த உனக்கு
ரக்ஷஸாம்	- அரக்கர்களின்
ஸுமஹான்	- கொடிய
வத:	- வதமானது
சாரை:	- சாரர்களைக்கொண்டு
அவிதித:	- தெரியவில்லை.

परावमन्ता विषयेषु संगतो न देशकालप्रविभागतत्त्ववित् ।
अयुक्तबुद्धिर्गुणदोषनिश्चये विपन्नराज्यो नचिराद्विपत्स्यसे ॥

பராவமந்தா விஷயேஷு ஸங்கதோ
ந தேஶகால ப்ரவிபாக தத்வவித்।
அயுக்த புத்திர் குண தோஷ நிஶ்சயே
விபந்நராஜ்யோ ந சிராத் விபத்ஸ்யஸே ॥ 23

ந சிராத் - சீக்கிரமே
பராவமந்தா - சத்துருக்களை அலக்ஷியம் செய்பவனும்,
விஷயேஷு - அற்ப சுகங்களில்
ஸங்கவான் - மூழ்கியவனும்,
ந தேஶகால ப்ரவிபாக-தேசம் காலம் இவைகளின் வித்தியாசத்தை
தத்வ வித் உள்ளபடி அறியாதவனும்,
குணதோஷ நிஶ்சயே-நன்மைகள் தீமைகள் இவைகளை பகுத்து அறியும் விஷயத்தில்
அயுக்த புத்தி: - புத்தியை செலுத்தாதவனும்
விபந்ந ராஜ்ய: - க்ஷீணித்த ராஜ்யமுடையவனுமான நீ
விபத்ஸ்யஸே - துன்பமடையப் போகின்றனை.

इति स्वदोषान् परिकीर्तितांस्तया समीक्ष्य बुद्ध्या क्षणदाचरेश्वरः ।
धनेन दर्पेण बलेन चान्वितो विचिन्तयामास चिरं स रावणः ॥

இதி ஸ்வதோஷான் பரிகீர்திதான் தயா
ஸமீக்ஷ்ய புத்த்யா க்ஷணதாசரேஶ்வர:।
தனேன தர்பேண பலேந சாந்விதோ
விசிந்தயாமாஸ சிரம் ஸ ராவண: ॥ 24

தனேன - செல்வத்தாலும்,
தர்பேண - செறுக்காலும்,
பலேந ச - ஆற்றலாலும்
அந்வித: - விளங்குபவனும்,
க்ஷணதாசரேஶ்வர: - ராக்ஷஸ மன்னனுமாகிய
ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்
தயா - அவளால்
இதி - மேற்கண்டவாறு
பரிகீர்திதான் - எடுத்துரைக்கப்பட்ட
ஸ்வதோஷான் - தன்து குறைகளை
புத்த்யா - பகுத்தறிவுகொண்டு
ஸமீக்ஷ்ய - சீர்தூக்கி,
சிரம் - கொஞ்சநேரம்
விசிந்தயாமாஸ - தீர்க்காலோசனை செய்தான்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவண நிந்தா நாம த்ரயஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 34

ततः शूर्पणखां क्रुद्धां ब्रुवन्तीं परुषं वचः ।
अमात्यमध्ये संक्रुद्धः परिपप्रच्छ रावणः ॥

தத: ஶூர்பணகாம் க்ருத்தாம் ப்ருவந்தீம் பருஷம் வச:।
அமாத்ய மத்யே ஸங்க்ருத்த: பரிபப்ரச்ச ராவண: ॥ 1

தத: - அப்பொழுது
அமாத்ய மத்யே - மந்திரிமார்கள் முன்னிலையில்
பருஷம் - கொடும்
வச: - சொல்லை
க்ருத்தாம் - சினங்கொண்டு
ப்ருவந்தீம் - சொல்லுகிற
ஶூர்பணகாம் - சூர்பணகையை பார்த்து
ராவண: - ராவணன்,
ஸங்க்ருத்த: - மிக்க கோபம்கொண்டு
பரிபப்ரச்ச - பின்வருமாறு வினாவினாள்.

कश्च रामः कथंवीर्यः किंरूपः किंपराक्रमः ।
किमर्थं दण्डकारण्यं प्रविष्टः स दुरासदम् ॥

கஶ்ச ராம: கதம் வீர்ய: கிம்ரூப: கிம் பராக்ரம:।
கிமர்தம் தண்டகாரண்யம் ப்ரவிஷ்ட: ஸ துராஸதம் ॥ 2

ராம: - ராமனென்பவன்,
க: ச - யார்?
கதம் வீர்ய: - என்ன பெருமை வாய்ந்தவன்?
கிம்ரூப: - உருவம் எப்படிப்பட்டது?
கிம் பராக்ரம: - பராக்கிரமம் எத்தன்மையது?
ஸ: - அவன்
துராஸதம் - எவராலும் புகற்கரிய
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்திற்கு
கிமர்தம் - என்ன காரியமாய்
ப்ரவிஷ்ட: - வந்திருக்கிறான்.

आयुधं किं च रामस्य निहता येन राक्षसाः ।
खरश्च निहतः संख्ये दूषणस्त्रिशिरास्तथा ॥

ஆயுதம் கிம் ச ராமஸ்ய நிஹதா யேன ராக்ஷஸா:।
கரஶ்ச நிஹத: ஸங்க்யே தூஷணஸ்த்ரிஶிராஸ் ததா ॥ 3

யேன - எவனால்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்,

ஸங்க்யே - போரில்
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டார்களோ,
கரஶ்ச - கரனும்,
நிஹத: - கொல்லப்பட்டானோ?
தூஷண: - தூஷணனும்,
த்ரிஶிரா: - த்ரிசிரஸ்ஸும்,
ததா - அப்படியே கொல்லப்பட்டார்களோ, (அந்த)
ராமஸ்ய - ராமனுக்கு,
ஆயுதம் ச - வாள் முதலிய பிரஹரண ஆயுதவர்க்கம், சக்கிரம் முதலிய ஹஸ்தமுக்தமெனும் ஆயுதவர்க்கம், பாணங்கள் முதலிய யந்திர முக்தமெனும் ஆயுதவர்க்கம், இப்படியாகிய ஆயுதவர்க்கம்,
கிம் - எத்தன்மையானது?

इत्युक्ता राक्षसेन्द्रेण राक्षसी क्रोधमूर्च्छिता ।
ततो रामं यथातत्त्वमाख्यातुमुपचक्रमे ॥

இத்யுக்தா ராக்ஷஸேந்த்ரேண ராக்ஷஸீ க்ரோத மூர்ச்சிதா ।
ததோ ராமம் யதாதத்வ மாக்யாது முபசக்ரமே ॥ 4

ராக்ஷஸஸேந்த்ரேண - ராக்ஷஸ மன்னனால்
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்தா - வினாவப்பட்ட
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
தத: - அப்பொழுது
க்ரோத மூர்ச்சிதா - கோபத்தால் மெய்மறந்தவளாகி
ராமம் - ராமரைப்பற்றி
யதா தத்வம் - உள்ளபடி
ஆக்யாதும் - பின்வருமாறு சொல்ல
உபசக்ரமே - தலைப்பட்டாள்.

दीर्घबाहुर्विशालाक्षश्चीरकृष्णाजिनाम्बरः ।
कंदर्पसमरूपश्च रामो दशरथात्मजः ॥

தீர்கபாஹுர் விஶாலாக்ஷஶ்சீர க்ருஷ்ணாஜிநாம்பர: ।
கந்தர்பஸமரூபஶ்ச ராமோ தஶரதாத்மஜ: ॥ 5

ராம: - ராமனென்பவன்,
தஶரதாத்மஜ: - தசரதனென்பவனின் மகன்,
தீர்கபாஹு: - நீண்ட கைகளையுடையவன்,
விஶாலாக்ஷ: - விசாலமான கண்களையுடையவன்,
சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பர: - மரவுரி, மாந்தோலுடுத்தவன்,
கந்தர்ப ஸமரூப: ச - அழகு வாய்ந்தவன்.

शक्रचापनिभं चापं विकृष्य कनकाङ्गदम् ।
दीप्तान् क्षिपति नाराचान् सर्पानिव महाविषान् ॥

ஶக்ரசாபநிபம் சாபம் விக்ருஷ்ய கனகாங்கதம் ।
தீப்தாந் க்ஷிபதி நாராசான் ஸர்பாநிவ மஹாவிஷான் ॥ 6

ஶக்ரசாபநிபம் - இந்திரனுடைய தனுசுக்கு ஒப்பானதும்,
கனகாங்கதம் - பொற்பூண் பூண்டதுமான
சாபம் - வில்லை
விக்ருஷ்ய - நாணேற்றி,
மஹாவிஷான் - கொடிய விஷமுள்ள
ஸர்பாந் இவ - சர்ப்பங்களை நிகர்த்த
தீப்தாந் - விஷ அனல் வீசும்
நாராசான் - நாராசமெனும் பாணங்களை
க்ஷிபதி - எய்கின்றனன்.

नाददानं शरान् घोरान्न मुञ्चन्तं शिलीमुखान् ।
न कार्मुकं विकर्षन्तं रामं पश्यामि संयुगे ॥

நாததானம் ஶரான் கோராந் ந முஞ்சந்தம் ஶிலீமுகான் ।
ந கார்முகம் விகர்ஷந்தம் ராமம் பஶ்யாமி ஸம்யுகே ॥ 7

ஸம்யுகே - போரில்
ராமம் - ராமனை
பஶ்யாமி - பார்க்கின்றேன்.
கார்முகம் விகர்ஷந்தம் - வில்லை வளைப்பவனாக
ந - உணரவில்லை.
கோராந் - கொடியவைகளும்,
ஶிலீமுகான் - கூரிய முனைகளையுடையவைகளுமான
ஶரான் - பாணங்களை
ஆததானம் - எடுப்பவனாக
ந - நான் உணரவில்லை.
முஞ்சந்தம் - விடுபவனாக
ந - நான் உணரவில்லை.

हन्यमानं तु तत् सैन्यं पश्यामि शरवृष्टिभिः ।
इन्द्रेणेवोत्तमं सस्यमाहतं त्वश्मवृष्टिभिः ॥

ஹன்யமாநம் து தத்ஸைன்யம் பஶ்யாமி ஶரவ்ருஷ்டிபி: ।
இந்த்ரேணேவோத்தமம் ஸஸ்யமாஹதம் த்வஶ்ம வ்ருஷ்டிபி: ॥ 8

து - ஆயினும்
தத் - அந்த
உத்தமம் ஸைன்யம் - சிறந்த படையை

ஶரவ்ருஷ்டிபி: - சரமாரிகளால்
இந்த்ரேண - இந்திரனால்
அஶ்மவ்ருஷ்டிபி: - கல்மாரிகளால்
ஆஹதம் - அழிக்கப்பட்ட
ஸஸ்யம் இவ - பயிரைபோல்
ஹன்யமாநம் து - மாண்டுவிழுகிறதாய் மட்டும்
பஶ்யாமி - பார்க்கிறேன்.

रक्षसां भीमरूपाणां सहस्राणि चतुर्दश ।
निहतानि शरैस्तीक्ष्णैस्तेनैकेन पदातिना ॥

ரக்ஷஸாம் பீமரூபாணாம் ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ।
நிஹதானி ஶரைஸ்தீக்ஷ்ணைஸ்தேனைகேந பதாதிநா॥ 9

अर्धाधिकमुहूर्तेन खरश्च सहदूषणः ।
ऋषीणामभयं दत्तं कृतक्षेमाश्च दण्डकाः ॥

அர்தாதிக முஹூர்தேந கரஶ்ச ஸஹதூஷண:।
ரிஷீணாமபயம் தத்தம் க்ருதக்ஷேமாஶ்ச தண்டகா:॥ 10

பதாதிநா - பாதசாரியான
தேன - அவன்
ஏகேந - ஒருவனால்
அர்தாதிக முஹூர்தேந - ஒன்றரை முகூர்த்த காலத்தில்
தீக்ஷ்ணை: ஶரை: - கூரிய பாணங்களால்
ஸஹதூஷண: - தூஷணனோடுகூடின
கர: ச - கரனும்,
பீமரூபாணாம் - பயங்கரமான உருவங்களையுடைய
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்களும்,
நிஹதானி - கொல்லப்பட்டார்கள்.
ரிஷீணாம் - ருஷிகளுக்கு
அபயம் - அபயம்
தத்தம் - கொடுக்கப்பட்டது.
தண்டகா: ச - தண்டகாவனங்களும்
க்ருதக்ஷேமா: - இன்புற்று வாழ செய்யப்பட்டிருக்கின்றன.

एका कथंचिन्मुक्ताहं परिभूय महात्मना ।
स्त्रीवधं शङ्कमानेन रामेण विदितात्मना ॥

ஏகா கதஞ்சின் முக்தாஹம் பரிபூய மஹாத்மநா।
ஸ்த்ரீவதம் ஶங்கமானேன ராமேண விதிதாத்மநா॥ 11

விதிதாத்மநா - சர்வக்ஞனும்
மஹாத்மநா - மகாத்மாவுமான
ராமேண - ராமனால்
ஸ்த்ரீவதம் - பெண்கொலையை
ஶங்கமானேன - வெறுப்பவனாய்
அஹம் - நான்
ஏகா - ஒருவள்
கதஞ்சித் - வருத்தப்பட்டு
பரிபூய - அங்கபங்கம் பண்ணப்பட்டு,
முக்தா - உயிருடன் விடப்பட்டேன்.

भ्राता चास्य महातेजा गुणतस्तुल्यविक्रमः ।
अनुरक्तश्च भक्तश्च लक्ष्मणो नाम वीर्यवान् ॥

ப்ராதா சாஸ்ய மஹாதேஜா குணதஸ் துல்யவிக்ரம:।
அநுரக்தஶ்ச பக்தஶ்ச லக்ஷ்மணோ நாம வீர்யவான்॥ 12

अमर्षी दुर्जयो जेता विक्रान्तो बुद्धिमान् बली ।
रामस्य दक्षिणो बाहुर्नित्यं प्राणो बहिश्चरः ॥

அமர்ஷீ துர்ஜயோ ஜேதா விக்ராந்தோ புத்திமான் பலீ।
ராமஸ்ய தக்ஷிணோ பாஹுர் நித்யம் ப்ராணோ பஹிஶ்சர:॥ 13

அஸ்ய - இந்த
ராமஸ்ய - ராமனுக்கு
தக்ஷிண: - வலது
பாஹு: - கையாகிறவனும்,
நித்யம் - எப்பொழுதும்
பஹிஶ்சர: - வெளியில் சஞ்சரிக்கும்
ப்ராண: ச - உயிராகிறவனுமான
ப்ராதா - தம்பி
லக்ஷ்மண: நாம - லக்ஷ்மணனென்பவன்
மஹாதேஜா: - மகா தேஜஸ்வி.
குணத: - குணங்களுக்கு
துல்யவிக்ரம: - ஏற்ற பராக்கிரமத்தையுடையவன்.
அநுரக்த: ச - இடைவிடாத விச்வாஸமுள்ளவன்.
பக்த: ச - பக்தன்.
வீர்யவான் - பராக்ரமசாலி.
அமர்ஷீ - மேற்கொண்ட காரியத்தை முற்றிலும் முடிக்க சாகசமுடையவன்.
துர்ஜய: - பிறரால் ஜெயிக்க முடியாதவன்.
ஜேதா - பிறர்களை ஜெயிக்கின்றவன்.

விக்ராந்த: - யுத்தவீரன்.
புத்திமான் - புத்திமான்.
பலீ - பலவான்.

रामस्य तु विशालाक्षी पूर्णेन्दुसदृशानना ।
धर्मपत्नी प्रिया भर्तुर्नित्यं प्रियहिते रता ॥

ராமஸ்ய து விஶாலாக்ஷீ பூர்ணேந்து ஸத்ருஶாநநா ।
தர்மபத்நீ ப்ரியா பர்துர் நித்யம் ப்ரியஹிதே ரதா ॥ 14

सा सुकेशी सुनासोरुः सुरूपा च यशस्विनी ।
देवतेव वनस्यास्य राजते श्रीरिवापरा ॥

ஸா ஸுகேஶீ ஸுநாஸோரு: ஸுரூபா ச யஶஸ்விநீ ।
தேவதேவ வனஸ்யாஸ்ய ராஜதே ஶ்ரீரிவாபரா ॥ 15

तप्तकाञ्चनवर्णाभा रक्ततुङ्गनखी शुभा ।
सीता नाम वरारोहा वैदेही तनुमध्यमा ॥

தப்தகாஞ்சனவர்ணாபா ரக்ததுங்கநகீ ஶுபா ।
ஸீதா நாம வராரோஹா வைதேஹீ தநுமத்யமா ॥ 16

ராமஸ்ய - ராமனுக்கு
தர்மபத்நீ - தர்மபத்னீ,
வைதேஹீ - விதேஹமன்னன் புதல்வியாகிய
ஸீதா நாம - ஸீதையென்பவள்,
விஶாலாக்ஷீ - விசாலமான கண்களையுடையவள்,
பூர்ணேந்து ஸத்ருஶாநநா- பூர்ண சந்திரன் போன்ற முகமுடையவள்,
பர்து: - கணவனுக்கு
ப்ரியா - இஷ்டயாய்
ப்ரியஹிதே து - கணவனது நன்மையிலேயே
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ரதா - ஊக்கமுடையவள்.
ஸா - அவள்,
ஸுகேஶீ - அழகிய கூந்தலுடையவள்.
ஸுநாஸோரு: - அழகிய மூக்கும் துடையுமுடையவள்.
ஸுரூபா ச - சர்வ லக்ஷணங்களமயப்பெற்று சுந்தரியென
யஶஸ்விநீ - பெரும் புகழ்பெற்றவள்,
தேவதா - தெய்வப்பெண்
இவ - போன்றவள்,
அஸ்ய வனஸ்ய - இந்த அரண்யத்திற்கு
அபரா - இரண்டாவது
ஶ்ரீ:இவ - லக்ஷ்மிபோலவே

ராஜதே - விளங்குகிறாள்.
தப்த காஞ்சன வர்ணாபா- உருக்கின தங்கநிறமுற்ற காந்திகொண்டு விளங்குகிறவள்.
ரக்த துங்கநகீ - சிவந்து உயர்ந்த நகங்களையுடையவள்.
ஶுபா - தேஜோமயமாய் விளங்குகிறவள்.
வராரோஹா - அழகுவாய்ந்த நிதம்பங்களையுடையவள்.
தநுமத்யமா - மெல்லிய இடையையுடையாள்.

नैव देवी न गन्धर्वी न यक्षी न च किन्नरी ।
नैवंरूपा मया नारी दृष्टपूर्वा महीतले ॥

நைவ தேவீ ந கந்தர்வீ ந யக்ஷீ ந ச கிந்நரீ ।
நைவம்ரூபா மயா நாரீ த்ருஷ்ட பூர்வா மஹீதலே ॥ 17

தேவீ ஏவ - தெய்வப்பெண்ணும்
ந - இல்லை.
கந்தர்வீ - கந்தர்வப்பெண்ணும்
ந - இல்லை.
யக்ஷீ - யக்ஷகன்னிகையும்
ந - இல்லை.
கிந்நரீ ச - கின்னரப்பெண்ணும்
ந - இல்லை.
மஹீதலே - பூலோகத்தில்
மயா - என்னால்
ஏவம் ரூபா - இப்படிப்பட்ட அழகுவாய்ந்த
நாரீ - மானிடப்பெண்
த்ருஷ்ட பூர்வா ந - பார்க்கப்படவில்லை.

यस्य सीता भवेद्भार्या यं च हृष्टा परिष्वजेत् ।
अतिजीवेत् स सर्वेषु लोकेष्वपि पुरन्दरः ॥

யஸ்ய ஸீதா பவேத் பார்யா யம் ச ஹ்ருஷ்டா பரிஷ்வஜேத் ।
அதிஜீவேத் ஸ ஸர்வேஷு லோகேஷ்வபி புரந்தர: ॥ 18

யஸ்ய - எவனுக்கு
ஸீதா - சீதை
பார்யா - மனைவியாக
பவேத் - ஆகுவளோ;
யம் - எவனை
ஹ்ருஷ்டா ச - மனத்திருப்தி கொண்டவளாய்
பரிஷ்வஜேத் - ஆலிங்கனம் செய்வளோ;
ஸ: - அவன்
ஸர்வேஷு லோகேஷு - எல்லா உலகங்களிலும்

புரந்தர: இவ - இந்திரன்போலவே
அதிஜீவேத் - மேன்மைபெற்று விளங்குவான்.

सा सुशीला वपुःश्लाघ्या रूपेणाप्रतिमा भुवि ।
तवानुरूपा भार्या स्यात्त्वं च तस्यास्तथा पतिः ॥

ஸா ஸுஶீலா வபு:ஶ்லாக்யா ரூபேணாப்ரதிமா புவி ।
தவானுரூபா பார்யா ஸ்யாத் த்வம் ச தஸ்யாஸ்ததா பதி: ॥ 19

ஸா - அவள்,
ஸுஶீலா - சத்குணமுள்ளவள்.
வபுஶ்ஶ்லாக்யா - குற்றமற்ற அவயவங்களையுடையவள்.
புவி - பூலோகத்தில்
ரூபேண - அழகில்
அப்ரதிமா - ஒப்பற்றவள்.
தவ - உனக்கு
அநுரூபா - சரியான
பார்யா - மனைவியாக
ஸ்யாத் - இருப்பாள்.
தஸ்யா: - அவளுக்கு
த்வம் ச - நீ தான்
ததா - அப்படியே ஏற்ற
பதி: - கணவன்.

तां तु विस्तीर्णजघनां पीनश्रोणिपयोधराम् ।
भार्यार्थे च तवानेतुमुद्यताहं वराननाम् ॥
विरूपितास्मि क्रूरेण लक्ष्मणेन महाभुज ॥

தாம் து விஸ்தீர்ணஜகநாம் பீநஶ்ரோணி பயோதராம் ।
பார்யார்தே ச தவாநேது முத்யதாஹம் வராநநாம் ।
விரூபிதாஸ்மி க்ரூரேண லக்ஷ்மணேன மஹாபுஜ ॥ 21

மஹாபுஜ - பெரிய புஜங்களையுடையவனே!
விஸ்தீர்ணஜகநாம் - அகன்ற நிதம்பங்களின் முன்தட்டையுடையவளும்,
பீநஶ்ரோணி - தசைப்பற்றுள்ள நிதம்பங்களையும்
பயோதராம் ச ஸ்தனங்களையுமுடையவளும்,
வராநநாம் து - அழகுவாய்ந்த முகமுடையவளுமான
தாம் - அவளை
தவ - உனக்கு
பார்யார்தே - மனைவியாக செய்வதற்காக
ஆநேதும் - கொண்டுவர,
உத்யதா அஹம் - முயன்ற நான்
க்ரூரேண - துஷ்ட

லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணனால்
விரூபிதா அஸ்மி - அங்கபங்கம் பண்ணப்பட்டேன்.

तां तु दृष्ट्वाद्य वैदेहीं पूर्णचन्द्रनिभाननाम् ।
मन्मथस्य शराणां वै त्वं विधेयो भविष्यसि ॥

தாம் து த்ருஷ்ட்வாத்ய வைதேஹீம் பூர்ணசந்த்ர நிபாநநாம் ।
மன்மதஸ்ய ஶராணாம் வை த்வம் விதேயோ பவிஷ்யஸி ॥ 22

பூர்ண சந்த்ர நிபாநநம்-
பூர்ணசந்திரனை ஒத்த முகமுடைய
தாம் - அந்த
வைதேஹீம் - வைதேகியை
அத்ய - இப்பொழுது
த்வம் - நீ
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்தால்,
மன்மதஸ்ய - மன்மதனது
ஶராணாம் வை - பாணங்களுக்கு
விதேய: - அடிமையாக
பவிஷ்யஸி - ஆகிவிடுவாய்.

यदि तस्यामभिप्रायो भार्यार्थे तव जायते ।
शीघ्रमुद्धियतां पादो जयार्थमिह दक्षिणः ॥

யதி தஸ்யாமபிப்ராயோ பார்யார்தே தவ ஜாயதே ।
ஶீக்ர முத்த்ரியதாம் பாதோ ஜயார்தமிஹ தக்ஷிண: ॥ 23

தவ - உனக்கு
தஸ்யாம் - அவள் விஷயத்தில்
பார்யார்தே - மனைவியாக ஆக்கிக்கொள்வதில்
அபிப்ராய: - அபிப்ராயம்
ஜாயதே யதி - உண்டாயிருக்கும் பக்ஷத்தில்
இஹ - இவ்விடத்திலேயே
ஶீக்ரம் - உடனே
ஜயார்தம் - காரியம் கைகூடும் பொருட்டு
தக்ஷிண: - வலது
பாத: - கால்
உத்த்ரியதாம் - தூக்கி வைக்கப்படட்டும்.

कुरु प्रियं तथा तेषां रक्षसां राक्षसेश्वर ।
वधात्तस्य नृशंसस्य रामस्याश्रमवासिनः ॥

குரு ப்ரியம் ததா தேஷாம் ரக்ஷஸாம் ராக்ஷஸேஶ்வர ।
வதாத் தஸ்ய ந்ருஶம்ஸஸ்ய ராமஸ்யாஶ்ரமவாஸிந: ॥ 24

ராக்ஷஸேஸ்வர - ராக்ஷஸமன்னா!
ததா - அப்படியே
ஆஶ்ரமவாஸிந: - ஆச்ரமத்தில் வசிக்கின்றவனும்
ந்ருஶம்ஸஸ்ய - அற்பனுமான
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ராமனுடைய
வதாத் - வதையால்
தேஷாம் - அந்த
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுக்கு
ப்ரியம் - விச்வாஸத்தை
குரு - காட்டு.

तं शरैर्निशितैर्हत्वा लक्ष्मणं च महारथम् ।
हतनाथां सुखं सीतां यथावदुपभोक्ष्यसे ॥

தம் ஶரைர் நிஶிதைர் ஹத்வா லக்ஷ்மணம் ச மஹாரதம் ।
ஹதநாதாம் ஸுகம் ஸீதாம் யதாவதுபபோக்ஷ்யஸே ॥ 25

நிஶிதை: - 'கூரிய
ஶரை: - பாணங்களால்
தம் - அவனையும்,
மஹாரதம் - மகாவீரனாகிய
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணனையும்,
ஹத்வா - கொன்றுவிட்டு,
ஹதநாதாம் - கணவனையிழந்த
ஸீதாம் - சீதையை
யதாவத் - முறைப்படி
ஸுகம் - கவலையின்றி
உபபோக்ஷ்யஸே - நீ சொந்தமாக்கிக் கொள்வாயாக.

रोचते यदि ते वाक्यं ममैतद्राक्षसेश्वर ।
क्रियतां निर्विशङ्केन वचनं मम रावण ॥

ரோசதே யதி தே வாக்யம் மமைதத் ராக்ஷஸேஸ்வர ।
க்ரியதாம் நிர்விஶங்கேந வசனம் மம ராவண ॥ 26

ராக்ஷஸேஸ்வர - 'அரக்கவேந்தே!
ராவண - ராவணா!
மம - எனது
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் - சொல்
தே - உனக்கு
ரோசதே யதி - ஹிதமெனத் தோன்றுமாகில்
மம - எனது
வசனம் - சொல்லானது
நிர்விஶங்கேந - அச்சமின்றி
க்ரியதாம் - செய்யப்படட்டும்.

विज्ञायेहात्मशक्तिं च ह्रियतामबला बलात् ।
सीता सर्वानवद्याङ्गी भार्यार्थे राक्षसेश्वर ॥

விஞாயேஹாத்ம ஶக்திம் ச ஹ்ரியதா மபலா பலாத் ।
ஸீதா ஸர்வாநவத்யாங்கீ பார்யார்தே ராக்ஷஸேஸ்வர ॥ 27

ராக்ஷஸேஸ்வர - 'அரக்கர் அரசே!
இஹ - இப்பொழுது
ஆத்ம ஶக்திம் - உனது பலத்தை
விஞாய - எண்ணி,
அநவத்யாங்கீ - தோஷரஹித அவயவங்களையுடைய
ஸீதா - சீதை
அபலா - காப்பவர்களையிழந்தவளாய்
தவ - உனக்கு
பார்யார்தே - மனைவியாக்கிக் கொள்வதற்காக
பலாத் ச - பலாத்காரமாக
ஹ்ரியதாம் - எடுத்துக்கொண்டு வரப்படட்டும்.

निशम्य रामेण शरैरजिह्मगैर्हताञ्जनस्थानगतान्निशाचरान् ।
खरं च बुद्ध्वा निहतं च दूषणं त्वमत्र कृत्यं प्रतिपत्तुमर्हसि ॥

நிஶம்ய ராமேண ஶரைரஜிம்ஹகைர்
ஹதாஞ்ஜனஸ்தாந கதாந் நிஶாசரான் ।
கரம் ச புத்த்வா நிஹதம் ச தூஷணம்
த்வமத்ர க்ருத்யம் ப்ரதிபத்துமர்ஹஸி ॥ 28

ராமேண - 'ராமனால்
அஜிம்ஹகை: - குறிதப்பாது பாயவல்ல
ஶரை: - பாணங்களால்
ஜனஸ்தாந கதாந் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்த
நிஶாசரான் - அரக்கர்களை
ஹதான் - மாண்டவர்களாக
நிஶம்ய - கேட்டும்,
கரம் - கரனை
நிஹதம் - கொல்லப்பட்டவனாகவும்
தூஷணம் ச - தூஷணனையும்
ச - அப்படியே கொல்லப்பட்டவனாகவும்
புத்த்வா - தெரிந்துகொண்டு,
த்வம் அத்ர - நீ இவ்விஷயத்தில்
க்ருத்யம் - இனி செய்யவேண்டிய காரியத்தை
ப்ரதிபத்தும் - செய்வதற்கு
அர்ஹஸி - தீர்மானிக்கக் கடவாய்.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதாஹரணோபதேஶோ நாம சதுஸ்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்சத்ரிம்ஸ: ஸர்க: - 35

ततः शूर्पणखावाक्यं तच्छ्रुत्वा रोमहर्षणम् ।
सचिवानभ्यनुज्ञाय कार्यं बुद्ध्वा जगाम सः ॥

தத: ஶூர்பணகாவாக்யம் தச்ச்ருத்வா ரோமஹர்ஷணம் ।
ஸசிவாநப்யநுஜ்ஞாய கார்யம் புத்த்வா ஜகாம ஸ: ॥ 1

ஸ: - அவன்
ரோம ஹர்ஷணம் - மயிர்க்கூச்செறியும்படியான
தத் - அந்த
ஶூர்பணகா வாக்யம் - சூர்பணகையின் மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தத: - அதன்பின்னர்
ஸசிவாந் - மந்திரிமார்களை
அப்யநுஜ்ஞாய - விடைகொடுத்தனுப்பி
கார்யம் - ஆகவேண்டிய காரியத்தைப் பற்றி
புத்த்வா ஜகாம - தனியே பின்வருமாறு ஆலோசனை செய்தான்.

तत्कार्यमनुगम्याथ यथावदुपलभ्य च ।
दोषाणां च गुणानां च संप्रधार्य बलाबलम् ॥

தத் கார்யமநுகம்யாத யதாவதுபலப்ய ச ।
தோஷாணாம் ச குணாநாம் ச ஸம்ப்ரதார்ய பலாபலம் ॥ 2

इति कर्तव्यमित्येव कृत्वा निश्चयमात्मनः ।
स्थिरबुद्धिस्ततो रम्यां यानशालामुपागमत् ॥

இதி கர்தவ்யமித்யேவ க்ருத்வா நிஶ்சயமாத்மன: ।
ஸ்திர புத்திஸ் ததோ ரம்யாம் யாநஶாலாமுபாகமத் ॥ 3

அத - பிறகு
தத் - அந்த
கார்யம் - நடைபெற்ற காரியத்தை
அநுகம்ய ச - ஒன்றின்பின் ஒன்றாய் நினைத்தும்,
தோஷாணாம் ச - குறைகளுடையவும்,
குணாநாம் ச - உபாயங்களுடையவும்
பலாபலம் - பலாபலத்தை
ஸம்ப்ரதார்ய - நன்கு சீர்தூக்கி,
யதாவத் ச - உள்ளபடி எல்லாவற்றையும்
உபலப்ய - அறிந்துகொண்டு,
இதி ஏவ - இதுதான்
கர்தவ்யம் இதி - செய்துமுடிக்கவேண்டியதென்று

ஆத்மன: - தனது
நிஶ்சயம் - தீர்மானத்தை
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு,
தத: - அதனால்
ஸ்திர புத்தி: - புத்தியை அதில் நிலைநிறுத்தியவனாகிய அவன்
ரம்யாம் - அழகிய
யாநஶாலாம் - அச்வசாலைக்கு
ஜகாம ஹ - சென்றான்.

यानशालां ततो गत्वा प्रच्छन्नो राक्षसाधिपः ।
सूतं संचोदयामास रथः संयोज्यतामिति ॥

யாநஶாலாம் ததோ கத்வா ப்ரச்சந்நோ ராக்ஷஸாதிப: ।
ஸூதம் ஸஞ்சோதயாமாஸ ரத: ஸம்யோஜ்யதா மிதி ॥ 4

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னன்,
யாநஶாலாம் - அச்வசாலைக்குள்
ப்ரச்சந்ந: - மறைந்து
கத்வா - சென்று,
தத: - அவ்விடத்தில்
ஸூதம் - சாரதியைப் பார்த்து
ரத: - 'ரதமானது
ஸம்யோஜ்யதாம் - சித்தம் பண்ணப்படட்டும்';
இதி - என்று
ஸஞ்சோதயாமாஸ - ஆக்ஞாபித்தான்.

एवमुक्तः क्षणेनैव सारथिर्लघुविक्रमः ।
रथं संयोजयामास तस्याभिमतमुत्तमम् ॥

ஏவமுக்த: க்ஷணேநைவ ஸாரதிர் லகுவிக்ரம: ।
ரதம் ஸம்யோஜயாமாஸ தஸ்யாபிமத முத்தமம் ॥ 5

ஏவம் - இப்படி
உக்த: - நியமனம் பெற்ற
ஸாரதி: - சாரதி
லகுவிக்ரம: - சுறுசுறுப்புற்றவனாய்
தஸ்ய - அவனுக்கு
அபிமதம் - இஷ்டமானதும்,
உத்தமம் - சிறந்ததுமான
ரதம் - ரதத்தை
க்ஷணேந ஏவ - நொடிப்பொழுதில்
ஸம்யோஜயாமாஸ - பூட்டினான்.

काञ्चनं रथमास्थाय कामगं रत्नभूषितम् ।
पिशाचवदनैर्युक्तं खरैः कनकभूषणैः ॥

காஞ்சனம் ரதமாஸ்தாய காமகம் ரத்நபூஷிதம் ।
பிஶாச வதனைர்யுக்தம் கரை: கனக பூஷணை: ॥ 6

मेघप्रतिमनादेन स तेन धनदानुजः ।
राक्षसाधिपतिः श्रीमान् ययौ नदनदीपतिम् ॥

மேக ப்ரதிமநாதேந ஸ தேந தநதாநுஜ: ।
ராக்ஷஸாதி பதி: ஸ்ரீமான் யயௌ நதநதீபதிம் ॥ 7

தநதாநுஜ: - குபேரனது தம்பியும்,
ராக்ஷஸாதிபதி: - அரக்கர் மன்னனும்,
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானுமாகிய
ஸ: - அவன்,
காஞ்சனம் - பொன்னால் செய்யப்பட்டதும்,
ரத்ந பூஷிதம் - ரத்னங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டதும்,
பிஶாச வதனை: - பிசாசு போன்ற முகங்களுடையவைகளும்
கனக பூஷணை: - பொன்னாலலங்கரிக்கப்பட்டவைகளுமான
கரை: - கோவேறு கழுதைகளால்
யுக்தம் - பூட்டப்பட்டதும்,
காமகம் - நினைத்தவிடமெல்லாம் செல்ல வல்லதுமான
ரதம் - ரதத்தில்
ஆஸ்தாய - ஏறிக்கொண்டு,
மேக ப்ரதிம நாதேந- மேகத்தை நிகர்த்த கோஷமுடைய
தேந - அதைக்கொண்டே
நதநதீபதிம் - சமுத்திரத்தையும்
யயௌ - கடந்தான்.

स श्वेतवालव्यजनः श्वेतच्छत्रो दशाननः ।
स्निग्धवैदूर्यसंकाशस्तप्तकाञ्चनकुण्डलः ॥

ஸ ஶ்வேதவாலவ்யஜன: ஶ்வேதச் சத்ரோ தஶாநந: ।
ஸ்நிக்தவைதூர்ய ஸங்காஶஸ்தப்த காஞ்சன குண்டல: ॥ 8

विंशद्भुजो दशग्रीवः दर्शनीयपरिच्छदः ।
त्रिदशारिर्मुनीन्द्रघ्नो दशशीर्ष इवाद्रिराट् ॥

விம்ஶத்புஜோ தஶக்ரீவ: தர்ஶநீய பரிச்சத: ।
த்ரிதஶாரிர் முநீந்த்ரக்நோ தஶஶீர்ஷ இவாத்ரிராட் ॥ 9

कामगं रथमास्थाय शुशुभे राक्षसेश्वरः ।
विद्युन्मण्डलवान् मेघः सबलाक इवाम्बरे ॥

காமகம் ரதமாஸ்தாய ஶுஶுபே ராக்ஷஸேஶ்வர: ।
வித்யுந் மண்டலவான் மேக: ஸபலாக இவாம்பரே ॥ 10

ஶ்வேத வாலவ்யஜன:- வெண்சாமரங்களால் வீசப்பெற்றவனும்,
ஶ்வேதச் சத்ர: - வெண்குடை பிடிக்கப்பெற்றவனும்,
தஶாநந: - பத்து முகங்களுடையவனும்,
ஸ்நிக்த வைதூர்ய ஸங்காஸ: - நீரோட்டமுள்ள வைடூர்யத்தை நிகர்த்தவனும்,
தப்த காஞ்சன குண்டல:- சுத்த தங்க குண்டலங்களையணிந்தவனும்,
விம்ஶத் புஜ: - இருபது கைகளையுடையவனும்,
தஶக்ரீவ: - பத்து கழுத்துகளையுடையவனும்,
தர்ஶநீய பரிச்சத: - கண்களைக்கவரும் ஆடைகளைத்தரித்தவனும்,
த்ரிதஶாரி: - தேவசத்துருவும்,
முநீந்த்ரக்ந: - மகரிஷிகளை ஹிம்சிப்பவனும்,
தஶஶீர்ஷ: - பத்து சிகரங்களையுடைய
அத்ரிராட் இவ - மாமலை போன்றவனும்,
ராக்ஷஸேஶ்வர: - ராக்ஷஸ மன்னனுமாகிய
ஸ: - அவன்,
காமகம் - நினைத்தவிடமெல்லாம் செல்லவல்ல
ரதம் - ரதத்தில்
ஆஸ்தாய - ஏறிக்கொண்டு,
அம்பரே - ஆகாயத்தில்
வித்யுந் மண்டலவான்- மின்னல் வரிசைகளையுடையதும்,
ஸபலாக: - கொக்குகளோடு கூடியதுமான
மேக: இவ - மேகம்போல்
ஶுஶுபே - திகழ்ந்தான்.

सशैलं सागरानूपं वीर्यवानवलोकयन् ।
नानापुष्पफलैर्वृक्षैरनुकीर्णं सहस्रशः ॥

ஸ ஶைலம் ஸாகராநூபம் வீர்யவாநவலோகயன் ।
நாநா புஷ்பபலைர் வ்ருக்ஷைரநுகீர்ணம் ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 11

शीतमङ्गलतोयाभिः पद्मिनीभिः समन्ततः ।
विशालैराश्रमपदैर्वेदिमद्भिः समावृतम् ॥

ஶீதமங்களதோயாபி: பத்மிநீபி: ஸமந்தத: ।
விஶாலைராஶ்ரம பதைர் வேதிமத்பி: ஸமாவ்ருதம் ॥ 12

कदलीवनसंबाधं नालिकेरोपशोभितम् ।
सालैस्तालैस्तमालैश्च पुष्पितैस्तरुभिर्वृतम् ॥

கதலிவன விஸம்பாதம் நாளிகேரோபஶோபிதம் ।
ஸாலைஸ்தாலைஸ் தமாலைஶ்ச புஷ்பிதைஸ் தருபிர்வ்ருதம் ॥ 13

अत्यन्तनियताहारैः शोभितं परमर्षिभिः ।
नागैः सुपर्णैर्गन्धर्वैः किन्नरैश्च सहस्रशः ॥
அத்யந்த நியதாஹாரை: ஶோபிதம் பரமர்ஷிபி: ।
நாகை: ஸுபர்ணைர் கந்தர்வை: கிந்நரைஶ்ச ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 14

आजैर्वैखानसैर्धूम्रै वालखिल्यैर्मरीचिपैः ।
जितकामैश्च सिद्धैश्च चारणैरुपशोभितम् ॥
ஆஜைர் வைகாநஸைர் தூம்ரைர் வாலகில்யைர் மரீசிபை: ।
ஜித காமைஶ்ச ஸித்தைஶ்ச சாரணைருபஶோபிதம் ॥ 15

दिव्याभरणमाल्याभिर्दिव्यरूपाभिरावृतम् ।
क्रीडारतिविधिज्ञाभिरप्सरोभिः सहस्रशः ॥
திவ்யாபரண மால்யாபிர் திவ்யரூபாபிராவ்ருதம் ।
க்ரீடாரதிவிதிஜ்ஞாபிரப்ஸரோபி: ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 16

सेवितं देवपत्नीभिः श्रीमतीभिरुपासितम् ।
देवदानवसङ्घैश्च चरितं त्वमृताशिभिः ॥
ஸேவிதம் தேவபத்நீபி: ஶ்ரீமதீபி: உபா ஸிதம் ।
தேவதாநவஸங்கைஶ்ச சரிதம் த்வம்ருதாஶிபி: ॥ 17

हंसक्रौञ्चप्लवाकीर्णं सारसैः संप्रणादितम् ।
वैडूर्यप्रस्तरं रम्यं स्निग्धं सागरतेजसा ॥
ஹம்ஸ க்ரௌஞ்சப்லவாகீர்ணம் ஸாரஸை: ஸம்ப்ரணாதிதம் ।
வைடூர்ய ப்ரஸ்தரம் ரம்யம் ஸ்நிக்தம் ஸாகரதேஜஸா ॥ 18

पाण्डराणि विशालानि दिव्यमाल्ययुतानि च ।
तूर्यगीताभिजुष्टानि विमानानि समन्ततः ॥
பாண்டராணி விஶாலாநி திவ்யமால்யயுதாநி ச ।
தூர்ய கீதாபிஜுஷ்டாநி விமாநாநி ஸமந்தத: ॥ 19

तपसा जितलोकानां कामगान्यभिसंपतन् ।
गन्धर्वाप्सरसश्चैव ददर्श धनदानुजः ॥
தபஸா ஜித லோகாநாம் காமகாந்யபிஸம்பதன் ।
கந்தர்வாப்ஸரஸஶ்சைவ ததர்ஶ தநதாநு ஜ: ॥ 20

வீர்யவாந் - வீர்யவானாகிய
தநதாநுஜ: - குபேரன் தம்பியான அவன்,
ஸாகராநூபம் - சமுத்திரத்தின் அக்கரையை
ஸ ஶைலம் - பர்வதங்களுடன் விளங்கும்,

ஸஹஸ்ரஶ: - பலவிடங்களில்
நாநா புஷ்பபலை: - நானாவித புஷ்பங்களும் பலங்களுமுள்ள
வ்ருக்ஷை: - மரங்களால்
அநுகீர்ணம் - நிறைந்திருக்கிறதாயும்,
ஶீத மங்கள தோயாபி: - குளிர்ந்த ஆரோக்கியமான தீர்த்தங்களையுடைய
பத்மிநீபி: - தாமரை ஓடைகளாலும்
விஶாலை: - பெரிய
வேதிமத்பி: - யாக மேடைகளையுடைய
ஆஶ்ரம பதை: - ஆச்ரமங்களாலும்,
ஸமந்தத: - எங்கும்
ஸமாவ்ருதம் - திகழ்கின்றதாயும்,
கதலீ வன ஸம்பாதம் - வாழைத்தோட்டங்களால் நெருக்குற்றிருப்பதாயும்,
நாளிகேரோப ஶோபிதம் - தென்னை மரங்களால் அழகுவாய்ந்து விளங்குவதாயும்,
ஸாலை: - ஆச்சாமரங்களாலும்,
தாலை: - பனைமரங்களாலும்,
தமாலை: ச - தமாலமெனும் மரங்களாலும்,
ஸுபுஷ்பிதை: - நன்கு பூத்த
தருபி: ச - மரங்களாலும்,
ஶோபிதம் - அழகுவாய்ந்து விளங்கப்பெற்றதாயும்,
அத்யந்த நியதாஹாரை: - கடும் நியமமான ஆகாரங்களையுடைய
பரமர்ஷிபி: - மகரிஷிகளாலும்,
நாகை: - நாகர்களாலும்,
ஸுபர்ணை: - ஸுபர்ணர்களாலும்,
கந்தர்வை: - கந்தர்வர்களாலும்,
கிந்நரை: ச - கின்னரர்களாலும்,
அஜை: - கர்ப்பத்திலிருந்து பிறவாத
வைகாநஸை: - வைகானசர்களாலும்,
மாஷை: - மஷரென்பவரின் குலத்தில் பிறந்தவர்களாலும்,
வாலகில்யை: - வாலகில்யர்களாலும்,
மரீசிபை: - வெய்யிலை உணவாகக் கொள்ளும் மரீசபர்கள் என்பவர்களாலும்,
ஜித காமை: - சகலவித ஆசைகளையுமொழிந்த
ஸித்தை: ச - சித்தர்களாலும்,
சாரணை: ச - சாரணர்களாலும்,
ஸஹஸ்ரஶ: - பலவிடங்களிலும்
உபஶோபிதம் - அழகுவாய்ந்து விளங்கப்பெற்றதாயும்,
திவ்யாபரண மால்யாபி: - திவ்யமான ஆபரணங்களையும் பூமாலைகளையுமணிந்தவர்களும்,

திவ்யரூபாபி: - திவ்வியமான அழகுடையவர்களும்,
க்ரீடாரதிவிதிஞாபி: - சிரிப்புண்டாக்கும்வண்ணமாய் பேசுவதிலும் விளையாட்டில் பொழுதுபோக்கும் உபாயங்களை நன்கு அறிந்தவர்களுமான
அப்ஸரோபி: - அப்ஸரஸ்திரீகளால்
ஸஹஸ்ரஶ: - பலவிடங்களில்
ஆவ்ருதம் - நிறைந்துள்ளதாயும்,
ஸ்ரீமதீபி: - ஸ்ரீமதிகளான
தேவபத்நீபி: - தேவபத்தினிகளாலும்,
ஸேவிதம் - உலாவப்பெற்றதாயும்
ஶ்ரியா - அழகால்
வ்ருதம் - திகழ்கிறதாயும்,
தேவ தாநவ ஸங்கை: ச-தேவதானவக் கூட்டங்களாலும்
அம்ருதாஶிபி: து - அமிருதமுண்ணுபவர்களாலும்(தேவர்களாலும்)
சரிதம் - உலாவப்பெற்றதாயும்
ஹம்ஸ க்ரௌஞ்ச - அன்னங்கள், அன்றில்கள், நீர்காக்கைகள்
ப்லவாகீர்ணம் இவைகள் நிறைந்துள்ளதாயும்,
ஸாரஸை: - சாரசப்பறவைகளால்
ஸம்ப்ரணாதிதம் - ஒளியுற்று விளங்கப் பெற்றதாயும்,
வைடூர்ய ப்ரஸ்தரம் - வைடூர்யங்கள்ளநிகர்த்த கற்களை உடையதாயும்,
ஸாகர தேஜஸா - சமுத்திரதேஜஸ்ஸால்
ஸ்நிக்தம் - இனிமையாயிருக்கிறதாயும்,
ரம்யம் - அழகாயிருக்கிறதாயும்,
அவலோகயன் - கவுனித்துகொண்டே
பாண்டராணி - பழுப்புநிறமுள்ளவைகளும்,
விஶாலாநி - விசாலமானவைகளும்,
திவ்ய மால்ய - திவ்வியமான புஷ்பங்களால்
யுதாநி ச அலங்கரிக்கப்பட்டதும்,
தூர்ய கீதாபிஜுஷ்டாநி- வாத்தியங்களோடும் பாட்டுக்களோடும் விளங்குகிறவைகளும்,
காமகாநி - நினைத்தவிடம் செல்ல வல்லவைகளுமான
தபஸா - தவங்களின் பயனாய்
ஜிதலோகாநாம் - எல்லா லோகங்களையும் தன்வசமாக்கிக் கொண்டவர்களுடைய
விமாநாநி - விமானங்களை
ஸமந்தத: - எல்லா பக்கங்களிலும்
அபிஸம்பதன் ச - கடந்துகொண்டும்
கந்தர்வ அப்ஸரஸ: ஏவ- கந்தர்வ அப்ஸரஸ்திரீகளையும்
ததர்ஶ - கண்டான்.

निर्यासरससमूलानां चन्दनानां सहस्त्रशः ।
वनानि पश्यन् सौम्यानि घ्राणतृप्तिकराणि च ॥

நிர்யாஸரஸ மூலாநாம் சந்தநாநாம் ஸஹஸ்ரஶ: ।
வநாநி பஶ்யந் ஸௌம்யாநி க்ராணத்ருப்திகராணி ச ॥ 21

अगरूणां च मुख्यानां वनान्युपवनानि च ।
तक्कोलानां च जात्यानां फलानां च सुगन्धिनाम् ॥

அகரூணாம் ச முக்யாநாம் வநாந்யுபவநாநி ச ।
தக்கோலாநாம் ச ஜாத்யாநாம் பலாநாம் ச ஸுகந்திநாம் ॥ 22

पुष्पाणि च तमालस्य गुल्मानि मरिचस्य च ।
मुक्तानां च समूहानि शुष्यमाणानि तीरतः ॥

புஷ்பாணி ச தமாலஸ்ய குல்மாணி மரிசஸ்ய ச ।
முக்தாநாம் ச ஸமூஹாநி ஶுஷ்யமாணாநி தீரத: ॥ 23

शङ्खानां प्रस्तरं चैव प्रवालनिचयं तथा ।
काञ्चनानि च शैलानि राजतानि च सर्वशः ॥

ஶங்காநாம் ப்ரஸ்தரம் சைவ ப்ரவாளநிசயம் ததா ।
காஞ்சநாநி ச ஶைலாநி ராஜதாநி ச ஸர்வஶ: ॥ 24

प्रस्त्रवाणि मनोज्ञानि प्रसन्नानि ह्रदानि च ।
धनधान्योपपन्नानि स्त्रीरत्नैरावृतानि च ॥

ப்ரஸ்ரவாணி மனோஞானி ப்ரஸந்நாநி ஹ்ரதாநி ச ।
தன தான்யோபபந்நாநி ஸ்த்ரீரத்நை ராவ்ருதாநி ச ॥ 25

हस्त्यश्वरथगाढानि नगराण्यवलोकयन् ।
तं समं सर्वतः स्निग्धं मृदुसंस्पर्शमारुतम् ॥

ஹஸ்த்யஶ்வரதகாடாநி நகராண்யவலோகயன் ।
தம் ஸமம் ஸர்வத: ஸ்நிக்தம் ம்ருதுஸம்ஸ்பர்ஶமாருதம் ॥ 26

अनूपं सिन्धुराजस्य ददर्श त्रिदिवोपमम् ॥

அநூபம் ஸிந்துராஜஸ்ய ததர்ஶ த்ரிதிவோபமம் ।

நிர்யாஸரஸ மூலாநாம் - மட்டிப்பால் கொடுக்கும் வேர்களையுடைய மரங்களுடையவும்
சந்தநாநாம் - சந்தனவிருக்ஷங்களுடையவும்,
ஸௌம்யாநி - ஆரோக்கியமானவைகளும்,
க்ராணத்ருப்திகராணி- மிக மணங்கமழும்
வநாநி ச - சோலைகளையும்,

ஸஹஸ்ரஶ: - பலவிடங்களில்
பஶ்யந் - பார்த்துக்கொண்டே
முக்யாநாம் - சிறந்த
அகரூணாம் - அகில் விருக்ஷங்களுடையவும்
வநாநி - வனங்களையும்,
ஜாத்யாநாம் - சிறந்த
தக்கோலாநாம் ச - வால்மிளகுகளுடையவும்
ஸுகந்திநாம் - மணம்மிகுந்த
பலாநாம் ச - ஜாதிக்காய்களுடையவும்
உபவநாநி ச - உபவனங்களையும்,
தமாலஸ்ய - தமாலவிருக்ஷத்தின்
புஷ்பாணி ச - புஷ்பங்களையும்,
மரீசஸ்ய - மிளகின்
குல்மானி ச - புதர்களையும்,
தீரத: - கரைகளில்
முக்தாநாம் - முத்துக்களுடைய
ஶுஷ்ய மாணாநி - உலர்ந்துகொண்டிருந்த
ஸமூஹாநி ச - குவியல்களையும்,
ஶங்காநாம் - சங்குகளின்
ப்ரஸ்தரம் ச - குவியலையும்,
ப்ரவாள நிசயம் ஏவ - பவழக்குவியலையும்,
ஸர்வஶ: - அநேக
காஞ்சநாநி - பொன்
ராஜதாநி - வெள்ளி
ஶைலாநி ச - மலைகளையும்,
ததா - அப்படியே
மனோஞானி - அழகான
ப்ரஸந்நாநி - மலையருவிகளையும்,
ப்ரஸ்ரவாணி ச - தெளிவான
ஹ்ரதாநி ச - மடுக்களையும்,
தனதான்யோப பந்நாநி-தனதான்யங்கள் நிறைந்தவைகளும்,
ஸ்த்ரீ ரத்நை: - உத்தமஸ்திரீகளால்
ஆவ்ருதாநி - விளங்கப்பெற்றவைகளும்
ஹஸ்த்யஶ்வரதகாடாநி ச-யானைகள், குதிரைகள், ரதங்கள் இவைகளால் நிறைந்தவைகளுமான
நகராணி - நகரங்களையும்,
அவலோகயன் - பார்த்துக்கொண்டே
ஸிந்து ராஜஸ்ய - சமுத்திரத்தின்
தம் அநூபம் - அந்தக் கரையை

ஸர்வத: - எங்கும்
ஸமம் - சமமாயிருப்பதாயும்,
ஸ்நிக்தம் - இனிமையானதாயும்
ம்ருதுஸம்ஸ்பர்ஶ மாருதம் - காற்று மந்தமாய் வீசப்பெற்றதாயும்,
த்ரிதிவோபமம் - தேவலோகம்போல் விளங்குவதாயும்,
ததர்ஶ - கவனித்தான்.

तत्रापश्यत् स मेघाभं न्यग्रोधमृषिभिर्वृतम् ।
समन्ताद्यस्य ताः शाखाः शतयोजनमायताः ॥

தத்ராபஶ்யத் ஸ மேகாபம் ந்யக்ரோத ம்ருஷிபிர் வ்ருதம் ।
ஸமந்தாத்யஸ்ய தா: ஶாகா: ஶதயோஜனமாயதா: ॥ 27

ஸ: - அவன்
மேகாபம் - மேகத்தை நிகர்த்தும்,
ருஷிபி: - முனிவர்களால்
வ்ருதம் - சஞ்சரிக்கப்பெற்றதுமான
ந்யக்ரோதம் - ஓர் ஆலமரத்தை
தத்ர - அவ்விடத்தில்
அபஶ்யத் - கண்டான்.
யஸ்ய - அதினுடைய
தா: ஶாகா: - அந்த கிளைகள்
ஸமந்தாத் - நான்கு பக்கங்களிலும்
ஶதயோஜனம் ஆயத:- நூறு யோஜனை (அதாவது சுமார் 850 மைல்) பரவி நின்றன.

यस्य हस्तिनमादाय महाकायं च कच्छपम् ।
भक्षार्थं गरुडः शाखामाजगाम महाबलः ॥

யஸ்ய ஹஸ்திநமாதாய மஹாகாயம் ச கச்சபம் ।
பக்ஷார்தம் கருட: ஶாகாமாஜகாம மஹாபல: ॥ 28

மஹாபல: - மகா பலவானாகிய
கருட: - கருடபகவான்,
பக்ஷார்தம் - புசிப்பதற்காக
ஹஸ்திநம் - ஓர் யானையையும்,
மஹாகாயம் - பெருத்த உடலுடைய
கச்சபம் ச - ஓர் ஆமையையும்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
யஸ்ய ஶாகாம் - அதனது கிளைக்கு
ஆஜகாம - வந்துசேர்ந்தார்.

तस्य तां सहसा शाखां भारेण पतगोत्तमः ।
सुपर्णः पर्णबहुलां बभञ्ज च महाबलः ॥

தஸ்ய தாம் ஸஹஸா ஶாகாம் பாரேண பதகோத்தம: ।
ஸு பர்ண: பர்ணபஹுளாம் பபஞ்ஜ ச மஹாபல: ॥ 29

மஹாபல: - மகா பலவானும்,
பதகோத்தம: ச - பறவைகளிலுத்தமருமாகிய
ஸு பர்ண: - கருடபகவான்,
தஸ்ய - அதனது
பர்ணபஹுளாம் - இலைகள் செறிந்த
தாம் ஶாகாம் - அந்த கிளையை
பாரேண - பாரத்தால்
ஸஹஸா பபஞ்ஜ - சடக்கென முறித்தார்.

तत्र वैखानसा माषा वालखिल्या मरीचिपाः ।
आजा बभूवुर्धूम्राश्च सङ्गताः परमर्षयः ॥

தத்ர வைகானஸா மாஷா வாலகில்யா மரீசிபா: ।
ஆஜா பபூவுர் தூம்ராஶ்ச ஸங்கதா: பரமர்ஷய: ॥ 30

தத்ர - அதனடியில்
பரமர்ஷய: - மகரிஷிகளாகிய
வைகானஸா: - வைகாநஸர்,
மாஷா: - மாஷர்
வாலகில்யா: - வாலகில்யர்,
மரீசிபா: - மரீசிபர்,
அஜா: - அஜர்,
தூம்ரா: ச - தும்ரம் ஆகிய இவர்கள்
ஸங்கதா: - ஒன்றுகூடி
பபூவு: - இருந்தார்கள்.

तेषां दयार्थं गरुडस्तां शाखां शतयोजनाम् ।
भग्नामादाय वेगेन तौ चोभौ गजकच्छपौ ॥

தேஷாம் தயார்தம் கருடஸ்தாம் ஶாகாம் ஶதயோஜநாம் ।
பக்நமாதாய வேகேந தௌ சோபௌ கஜகச்சபௌ ॥ 31

एकपादेन धर्मात्मा भक्षयित्वा तदामिषम् ॥

ஏகபாதேந தர்மாத்மா பக்ஷயித்வா ததாமிஷம் ॥ 32

निषादविषयं हत्वा शाखया पतगोत्तमः ।
प्रहर्षमतुलं लेभे मोक्षयित्वा महामुनीन् ॥

நிஷாதவிஷயம் ஹத்வா ஶாகயா பதகோத்தம:।
ப்ரஹர்ஷ மதுலம் லேபே மோக்ஷயித்வா மஹாமுனீன் ॥ 33

பதகோத்தம: - பறவைகளில் உத்தமரும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமான
கருட: - கருடபகவான்,
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
தயார்தம் - நன்மை புரிவதற்காக
தாம் - அந்த
ஶதயோஜநாம் - நூறுயோஜனை பரப்புற்ற
ஶாகாம் - கிளையையும்,
தௌ கஜகச்சபௌ - அந்த யானை ஆமைகளாகிற
உபௌ ச - இரண்டையும்
ஏகபாதேந - ஒரு காலால்
வேகேந - தன் சக்தியால்
ஆதாய - தாங்கிக்கொண்டு,
ததாமிஷம் - அவைகளினிறச்சியை
பக்ஷயித்வா - புசித்துவிட்டு,
மஹாமுனீன் - மகாமுனிவர்களை
மோக்ஷயித்வா - பெருமாபத்தினின்று விடுவித்துவிட்டு,
ஜகாம - திரும்பினார்.
ஶாகயா - கிளையைக்கொண்டு
நிஷாத விஷயம் - பரமசண்டாளர்களின் தேசமொன்றை
ஹத்வா அழித்து,
அதுலம் - அளவுகடந்த
ப்ரஹர்ஷம் - மனத்திருப்தியை
லேபே - அடைந்தார்.

स तेनैव प्रहर्षेण द्विगुणीकृतविक्रमः ।
अमृतानयनार्थं वै चकार मतिमान् मतिम् ॥

ஸ தேநைவ ப்ரஹர்ஷேண த்விகுணீக்ருத விக்ரம: ।
அம்ருதாநயநார்தம் வை சகார மதிமான் மதிம் ॥ 34

ஸ: மதிமான் - மகா புத்திமானாகிய அவர்,
தேந - அந்த
ப்ரஹர்ஷேண ஏவ - உத்ஸாஹத்தாலேயே
த்வி குணீக்ருத விக்ரம:- இரண்டுமடங்கு கொண்டு விளங்கும் பராக்கிரமமுடையவராகி
அம்ருதாநயநார்தம் வை- அமிருதத்தைக் கொண்டுவர வேண்டியதாய்
மதிம் சகார - எண்ணங்கொண்டார்.

अयोजालानि निर्मथ्य भित्त्वा रत्नमयं गृहम् ।
महेन्द्रभवनाद्गुप्तमाजहारामृतं ततः ॥

அயோஜாலாநி நிர்மத்ய பித்த்வா ரத்நமயம் க்ருஹம் ।
மஹேந்த்ர பவநாத் குப்த மாஜஹாராம்ருதம் தத: ॥ 35

தத: - அப்பொழுது
அயோஜாலாநி - இருப்புவலைகளை
நிர்மத்ய - அறுத்து,
ரத்நமயம் - ரத்னமயமான
க்ருஹம் - வீட்டை
பித்த்வா - பிளந்து,
குப்தம் - நன்கு ரக்ஷிக்கப்பட்ட
அம்ருதம் - அமிருதத்தை
மஹேந்த்ர பவநாத் - இந்திரனது திருமாளிகையிலிருந்து
ஆஜஹார - கொண்டுவந்தார்.

तं महर्षिगणैर्जुष्टं सुपर्णकृतलक्षणम् ।
नाम्ना सुभद्रं न्यग्रोधं ददर्श धनदानुजः ॥

தம் மஹர்ஷிகணைர் ஜுஷ்டம் ஸுபர்ணக்ருதலக்ஷணம் ।
நாம்நா ஸுபத்ரம் ந்யக்ரோதம் ததர்ஸ தநதாநுஜ: ॥ 36

தநதாநுஜ: - குபேரன் தம்பியாகுமவன்
மஹர்ஷிகணை: - மகர்ஷிகணங்களால்
ஜுஷ்டம் - தங்கியிருக்கப்பெற்றதும்,
ஸுபர்ணக்ருத லக்ஷணம் - கருடபகவானால் செய்யப்பட்ட அடையாளங்களையுடையதும்,
நாம்நா ஸுபத்ரம் - ஸுபத்திரமென்று பெயருடையதுமான
தம் - அந்த
ந்யக்ரோதம் - ஆலமரத்தை
ததர்ஸ - கண்டான்.

तं तु गत्वा परं पारं समुद्रस्य नदीपतेः ।
ददर्शाश्रममेकान्ते रम्ये पुण्ये वनान्तरे ॥

தம் து கத்வா பரம் பாரம் ஸமுத்ரஸ்ய நதீபதே: ।
ததர்ஸாஸ்ரம மேகாந்தே ரம்யே புண்யே வநாந்தரே ॥ 37

நதீபதே: - நதிகள் புகுமிடமாகிய
ஸமுத்ரஸ்ய - சமுத்திரத்தினுடைய
தம் - அந்த
பரம் பாரம் - அக்கரையை
கத்வா து - அடைந்த பின்னர்

ஏகாந்தே - ஏகாந்தமாய்
புண்யே - மனோகரமாய்
ரம்யே - அழகாயிருக்கின்ற
வநாந்தரே - வனப்பிரதேசத்தில்
ஆஸ்ரமம் - ஓர் ஆச்ரமத்தை
ததர்ஸ - கண்டான்.

तत्र कृष्णाजिनधरं जटावल्कलधारिणम् ।
ददर्श नियताहारं मारीचं नाम राक्षसम् ॥

தத்ர க்ருஷ்ணாஜிநதரம் ஜடாவல்கல தாரிணம் ।
ததர்ஸ நியதாஹாரம் மாரீசம் நாம ராக்ஷஸம் ॥ 38

தத்ர - அவ்விடத்தில்
க்ருஷ்ணாஜிநதரம் - மான்தோல்தரித்து
ஜடா வல்கல தாரிணம் - சடை தரித்து மரவுரியுடுத்து
நியதாஹாரம் - உணவைச் சுருக்கிய
மாரீசம் நாம - மாரீசனென்ற
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸனை
ததர்ஸ - கண்டான்.

स रावणस्तं समागम्य विधिवत्तेन रक्षसा ।
मारीचेनार्चितो राजा सर्वकामैरमानुषैः ॥

ஸ ராவணஸ்தம் ஸமாகம்ய விதிவத் தேந ரக்ஷஸா ।
மாரீசேநார்சிதோ ராஜா ஸர்வகாமை ரமாநுஷை: ॥ 39

ஸ: - அந்த
ராஜா - அரசாகிய
ராவண: - ராவணன்,
ஸமாகம்ய - வந்துசேர்ந்து,
தேந - அந்த
மாரீசேந - மாரீசனெனும்
ரக்ஷஸா - அரக்கனால்
அமாநுஷை: - மனிதர்களுக்கு கிடைத்தற்கரிய
ஸர்வகாமை: - சகலவித போக்ய வஸ்துக்களால்
விதிவத் - முறைப்படி
அர்சித: - உபசரிக்கப்பட்டான்.

तं स्वयं पूजयित्वा तु भोजनेनोदकेन च ।
अर्थोपहितया वाचा मारीचो वाक्यमब्रवीत् ॥

தம் ஸ்வயம் பூஜயித்வா து போஜநேநோதகேந ச ।
அர்தோபஹிதயா வாசா மாரீசோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 40

மாரீச: - மாரீசன்,
ஸ்வயம் து - தானே

போஜநேந - போஜனத்தைக் கொண்டும்
உதகேந ச - தீர்த்தத்தைக் கொண்டும்
தம் - அவனை
பூஜயித்வா - உபசரித்து,
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அர்தோபஹிதயா - பொருள் பொதிந்த
வாசா - சொற்கொண்டு
அப்ரவீத் - மொழிந்தான்.

कच्चित् सुकुशलं राजल्लँङ्कायां राक्षसेश्वर ।
केनार्थेन पुनस्त्वं वै तूर्णमेवमिहागतः ॥

கச்சித் ஸுகுஶலம் ராஜன் லங்காயாம் ராக்ஷஸேஶ்வர ।
கேநார்தேந புனஸ்த்வம் வை தூர்ணமேவமிஹாகத: ॥ 41

ராக்ஷஸேஶ்வர - 'ராக்ஷஸர்களை ஆளும்
ராஜன் - அரசே!
லங்காயாம் - இலங்கையில்
கச்சித் ஸுகுஶலம் - எல்லாம் க்ஷேமமா?
த்வம் - தேவரீர்
புன: வை - மீளவும்
ஏவம் தூர்ணம் - இவ்வளவு சீக்கிரமாய்
கேந அர்தேந - யாது நிமித்தம்
இஹ - இங்கு
ஆகத: - எழுந்தருளினீர்?'

एवमुक्तो महातेजा मारीचेन स रावणः ।
ततः पश्चादिदं वाक्यमब्रवीद्वाक्यकोविदः ॥

ஏவமுக்தோ மஹாதேஜா மாரீசேந ஸ ராவண: ।
தத: பஶ்சாதிதம் வாக்யமப்ரவீத் வாக்ய கோவித: ॥ 42

மாரீசேந - மாரீசனால்
ஏவம் உக்த: - இவ்வாறு வினாவப்பட்டவனும்,
மஹாதேஜா: - மகா சூரனும்,
வாக்ய கோவித: - பேசுவதில் சமர்த்தனுமான
ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
தத: பஶ்சாத் - அதன்பின்னர்
இதம் வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - உரைத்தான்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
மாரீசாஶ்ரம புனர்கமனம் நாம பஞ்சத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஷட் த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 36

मारीच श्रूयतां तात वचनं मम भाषतः ।
आर्तोऽस्मि मम चार्तस्य भवान् हि परमा गतिः ॥

மாரீச ஶ்ரூயதாம் தாத வசனம் மம பாஷத: ।
ஆர்தோऽஸ்மி மம சார்தஸ்ய பவான் ஹி பரமா கதி: ॥ 1

தாத - 'அப்பா!
மாரீச - மாரீச!
பாஷத: - சொல்லும்
மம - எனது
வசனம் - சொல்லானது
ஶ்ரூயதாம் - செவிகொடுத்து கேட்கப்படட்டும்,
ஆர்த: அஸ்மி - மனவேதனைப்படுகின்றவனாயிருக்கின்றேன்.
ஆர்தஸ்ய - கஷ்டப்படும்
மம ச - எனக்கோ
பவான் ஹி - நீ ஒருவன்தான்
பரமா - சர்வோத்திருஷ்டமாகிய
கதி: - தஞ்சம் (புகுமிடம்).

जानीषे त्वं जनस्थानं भ्राता यत्र खरो मम ।
दूषणश्च महाबाहुः स्वसा शूर्पणखा च मे ॥

ஜாநீஷே த்வம் ஜனஸ்தானம் ப்ராதா யத்ர கரோ மம ।
தூஷணஶ்ச மஹாபாஹு: ஸ்வஸா ஶூர்பணகா ச மே ॥ 2

त्रिशिराश्च महातेजा राक्षसः पिशिताशनः ।
अन्ये च बहवः शूरा लब्धलक्षा निशाचराः ॥

த்ரிஶிராஶ்ச மஹாதேஜா ராக்ஷஸ: பிஶிதாஶன: ।
அன்யே ச பஹவ: ஶூரா லப்தலக்ஷா நிஶாசரா: ॥ 3

वसन्ति मन्त्रियोगेन अधिवासं च राक्षसाः ।
बाधमाना महारण्ये मुनीन् वै धर्मचारिणः ॥

வஸந்தி மந்த்ரியோகேந அதிவாஸம் ச ராக்ஷஸா: ।
பாதமாநா மஹாரண்யே முனீன் வை தர்மசாரிண: ॥ 4

चतुर्दश सहस्राणि रक्षसां भीमकर्मणाम् ।
शूराणां लब्धलक्षाणां खरचित्तानुवर्तिनाम् ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸாம் பீமகர்மணாம் ।
ஶூராணாம் லப்தலக்ஷணாம் கரசித்தாநுவர்திநாம் ॥ 5

மம - 'எனது
ப்ராதா - தம்பியாகிய
கர: - கரனும்,
மஹாபாஹு: - மகாபாஹுவாகிய
தூஷண: ச - தூஷணனும்,
மே - எனது
ஸ்வஸா - தங்கையாகிய
ஶூர்பணகா ச - சூர்ப்பணகையும்,
மஹாதேஜா: - மகாபலசாலியும்
பிஶிதாஶன: - மாம்சத்தை புசிக்கும்
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாகிய
த்ரிஶிரா: ச - திரிசிரஸ்ஸும்,
அன்யே - மற்றுமுள்ள
பஹவ: - பல
லப்தலக்ஷா: - அஸ்த்ரவித்தையில் நிபுணர்களும்,
ஶூரா: - சூரர்களுமான
நிஶாசரா ச - 'அரக்கர்களும்,
பீம கர்மணாம் - பயங்கரமான செய்கைகளையுடையவர்களும்,
லப்த லக்ஷணாம் - அஸ்த்ரவித்தையில் நிபுணர்களும்
கரசித்தாநு வர்திநாம் - கரனுடைய இஷ்டம்போல் நடப்பவர்களும்,
ஶூராணாம் - சூரர்களுமாகிய
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி ச - ஆயிரவர்களும்,
யத்ர - எந்த
மஹாரண்யே - மகாரண்யத்தில்
தர்ம சாரிண: - தர்மம் செய்யும்
முனீன் - முனிவர்களை
பாதமாநா: வை - ஹிம்சிக்கும்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்களாய்
மந்நியோகேந - எனது ஆக்கினையால்
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானத்தை
அதிவாஸம் - வசிக்குமிடமாய்
வஸந்தி - கொண்டிருந்தார்களோ, அதை
த்வம் - நீ
ஜாநீஷே - அறிவாய்.

ते त्विदानीं जनस्थाने वर्तमाना महाबलाः ।
सङ्गताः परमायत्ता रामेण सह संयुगे ॥
नानाप्रहरणोपेताः खरप्रमुखराक्षसाः ॥

தே த்விதாநீம் ஜனஸ்தானே வர்த்தமாநா மஹாபலா: ।
ஸங்கதா: பரமாயத்தா ராமேண ஸஹ ஸம்யுகே
நாநா ப்ரஹரணோபேதா: கர ப்ரமுகராக்ஷஸா: ॥ 6
ஜனஸ்தானே - 'ஜனஸ்தானத்தில்
வர்தமாநா: - வசித்து வந்தவர்களும்
மஹாபலா: - மகாபலவான்களும்,
நாநாப்ரஹரணோபேதா: - பல ஆயுதங்களையுடையவர்களும்,
கர ப்ரமுக ராக்ஷஸா: - கரனைத்தலைமையாகவுடைய ராக்ஷஸர்களுமான
தே - அவர்கள்
ஸம்யுகே - போரில்
பரமாயத்தா: து - மிக உத்ஸாஹமுடையவர்களாகவே
ராமேண ஸஹ - ராமனோடுகூட
இதாநீம் - இப்பொழுது
ஸங்கதா: - கலந்தார்கள்.

तेन सञ्जातरोषेण रामेण रणमूर्धनि ।
अनुक्त्वा परुषं किञ्चिच्छरैर्व्यापारितं धनुः ॥

தேந ஸஞ்ஜாத ரோஷேண ராமேண ரண மூர்தநி ।
அநுக்த்வா பருஷம் கிஞ்சிச் சரைர்வ்யாபாரிதம் தநு: ॥ 7
ரணமூர்தநி - 'போர்முனையில்
ஸஞ்ஜாத ரோஷேண - சினங்கொண்ட
தேந - அந்த
ராமேண - ராமனால்
பருஷம் - கடும்சொல்
கிஞ்சித் - ஏதையும்
அநுக்த்வா - சொல்லாமல்,
தநு: - வில்லானது
ஶரை: - பாணங்களோடு
வ்யாபாரிதம் - பிணைக்கப்பட்டது.

चतुर्दश सहस्राणि रक्षसामुग्रतेजसाम् ।
निहतानि शरैस्तीक्ष्णैर्मानुषेण पदातिना ॥

சதுர்தஶ ஸஹஸ்ராணி ரக்ஷஸா முக்ர தேஜஸாம் ।
நிஹதாநி ஶரைஸ் தீக்ஷ்ணைர் மாநுஷேண பதாதிநா ॥ 8
உக்ரதேஜஸாம் - 'வெகு பலம்பொருந்திய
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களின்
சதுர்தஶ - பதினான்கு
ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரவர்கள்
பதாதிநா - பாதசாரியாகிய

மாநுஷேண - மானிடனால்
தீக்ஷ்ணை: - கூரிய
ஶரை: - பாணங்களால்
நிஹதாநி - கொல்லப்பட்டார்கள்.

खरश्च निहतः संख्ये दूषणश्च निपातितः ।
हतश्च त्रिशिराश्चापि निर्भया दण्डकाः कृताः ॥

கரஶ்ச நிஹத: ஸங்க்யே தூஷணஶ்ச நிபாதித: ।
ஹதஶ்ச த்ரிஶிராஶ்சாபி நிர்பயா தண்டகா: க்ருதா: ॥ 9

ஸங்க்யே - 'போரில்
கர: ச - கரனும்
நிஹத: - கொல்லப்பட்டான்.
தூஷண: ச - தூஷணனும்
நிபாதித: - வீழ்த்தப்பட்டான்.
த்ரிஶிரா: ச - த்ரிசிரஸ்ஸும்
ஹத: - மாய்க்கப்பட்டான்.
தண்டகா: அபி - தண்டகாவனங்களும்
நிர்பயா: - பயமொழிந்தவைகளாய்
க்ருதா: ச - செய்யப்பட்டன.

पित्रा निरस्तः क्रुद्धेन सभार्यः क्षीणजीवितः ।
स हन्ता तस्य सैन्यस्य रामः क्षत्त्रियपांसनः ॥

பித்ரா நிரஸ்த: க்ருத்தேந ஸபார்ய: க்ஷீணஜீவித: ।
ஸ ஹந்தா தஸ்ய ஸைன்யஸ்ய ராம: க்ஷத்ரியபாம்ஸன: ॥ 10

ஸ: ராம: - 'அந்த ராமன்,
க்ருத்தேந - சினங்கொண்ட
பித்ரா - தந்தையால்
ஸபார்ய: - பார்யையுடனே
நிரஸ்த: - துரத்தப்பட்டவன்.
க்ஷீண ஜீவித: - ஆயுள் குன்றியவன்.
தஸ்ய - அந்த
ஸைன்யஸ்ய - சைன்யத்தை
ஹந்தா - அழித்தவன்,
க்ஷத்ரியபாம்ஸன: - க்ஷத்ரியாதமன்.

दुःशीलः कर्कशस्तीक्ष्णो मूर्खो लुब्धोऽजितेन्द्रियः ।
त्यक्तधर्मो ह्यधर्मात्मा भूतानामहिते रतः ॥

து:ஶீல: கர்கஶஸ் தீக்ஷ்ணோ மூர்கோ லுப்தோऽஜிதேந்த்ரிய: ।
த்யக்த தர்மோ ஹ்யதர்மாத்மா பூதாநாமஹிதே ரத: ॥ 11

து: ஶீல: - 'துர்நடத்தையுள்ளவன்
கர்கஶ: - இரக்கமற்றவன்.
தீக்ஷ்ண: - முரடன்.
மூர்க: - மூடன்.
லுப்த: - உலோபி.
அஜிதேந்த்ரிய: - இந்திரியநிக்ரஹமில்லாதவன்,
த்யக்த தர்ம: - தர்மானுஷ்டானமில்லாதவன்.
அதர்மாத்மா - தர்மசிந்தனையற்றவன்
பூதாநாம் - பிராணிகளுக்கு
அஹிதே ஹி - அஹிதத்திலேயே
ரத: - ஆஸக்தி கொண்டவன்.

येन वैरं विनारण्ये सत्त्वमाश्रित्य केवलम् ।
कर्णनासापहरणाद्भगिनी मे विरूपिता ॥

யேந வைரம் விநாரண்யே ஸத்த்வமாஶ்ரித்ய கேவலம் ।
கர்ணநாஸாபஹரணாத் பகிநீ மே விரூபிதா ॥ 12

அரண்யே - 'காட்டில்
வைரம் விநா - பகையில்லாமலே
ஸத்த்வம் - பலத்தை
கேவலம் - ஸர்வமுமாய்
ஆஶ்ரித்ய - கொண்டு,
கர்ணநாஸாப ஹரணாத் - காதையும் மூக்கையும் அறுத்து
மே - எனது
பகிநீ - தங்கை
யேந - அவனால்
விரூபிதா - உருகுலைக்கப்பட்டாள்.

तस्य भार्यां जनस्थानात् सीतां सुरसुतोपमाम् ।
आनयिष्यामि विक्रम्य सहायस्तत्र मे भव ॥

தஸ்ய பார்யாம் ஜனஸ்தாநாத் ஸீதாம் ஸுரஸுதோபமாம் ।
ஆனயிஷ்யாமி விக்ரம்ய ஸஹாயஸ்தத்ர மே பவ ॥ 13

தஸ்ய - 'அவனது
பார்யாம் - மனைவியும்,
ஸுர ஸுதோபமாம் - தேவப்பெண்ணுக்கொப்பானவளுமான
ஸீதாம் - சீதையை
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்து
விக்ரம்ய - பலாத்கரித்து,
ஆனயிஷ்யாமி - எடுத்துவரப் போகிறேன்;
தத்ர - அதுவிஷயத்தில்

மே - எனது
ஸஹாய: - உதவிபுரிபவனாக
பவ - இருப்பாயாக.

त्वया ह्यहं सहायेन पार्श्वस्थेन महाबल ।
भ्रातृभिश्च सुरान् युद्धे समग्रान्नाभिचिन्तये ।।

த்வயா ஹ்யஹம் ஸஹாயேந பார்ஸ்வஸ்தேந மஹாபல ।
ப்ராத்ருபிஸ்ச ஸுராான் யுத்தே ஸமக்ராந்நாபிசிந்தயே ॥ 14

மஹாபல - 'மிக பலம் படைத்தவனே!
அஹம் - நான்,
பார்ஸ்வஸ்தேந - பக்கத்திலிருந்துகொண்டு
ஸஹாயேந - உதவிபுரியும்
த்வயா ஹி - உன்னோடும்
ப்ராத்ருபி: ச - தம்பிகளோடும்
யுத்தே - யுத்தத்தில்
ஸுராான் - தேவர்கள்
ஸமக்ராந் - எல்லோரையும்
ந அபிசிந்தயே - பொருளாக நினையேன்.

तत् सहायो भव त्वं मे समर्थो ह्यसि राक्षस ।
वीर्ये युद्धे च दर्पे च न ह्यस्ति सदृशस्तव ।।

தத் ஸஹாயோ பவ த்வம் மே ஸமர்தோ ஹ்யஸி ராக்ஷஸ ।
வீர்யே யுத்தே ச தர்பே ச ந ஹ்யஸ்தி ஸத்ருஸஸ்தவ ॥ 15

ராக்ஷஸ - 'அரக்க!
ஸமர்த: - சமர்த்தனாய்
அஸி - நீ இருக்கின்றாய்.
ஹி - நிச்சயம்.
தத் - ஆனபடியால்
மே - எனக்கு
த்வம் - நீ
ஸஹாய: - உதவிசெய்பவனாக
பவ - இருக்கவேண்டும்.
யுத்தே - போரில்
வீர்யே ச - வீர்யத்திலும்,
தர்பே ச - செருக்கிலும்
தவ ஸத்ருஸ: - உனக்கு சமானன்
ந ஹி அஸ்தி - இல்லவே இல்லை.

उपायज्ञो महाञ्शूरो महामायाविशारदः ।
एतदर्थमहं प्राप्तस्त्वत्समीपं निशाचर ।।

உபாயஜ்ஞோ மஹான் ஸூர: மஹாமாயா விஸாரத: ।
ஏததர்தமஹம் ப்ராப்தஸ்த்வத்ஸமீபம் நிஸாசர ॥ 16

உபாயஜ்ஞ: - 'காரியசித்திக்கு வேண்டிய உபாயங்களில் நிபுணன், நீ.
மஹான் ஸூர: - பெரிய சூரன்.
ஸர்வ மாயா விஸாரத: - சர்வ மாயைகளையும் நன்குணர்ந்தவன்.
நிஸாசர - ராக்ஷஸ!
த்வத்ஸமீபம் - உன்னிடம்
ஏததர்தம் - இதுகாரணமாகவே
அஹம் - நான்
ப்ராப்த: - வந்தேன்.

शृणु तत्कर्म साहाय्ये यत्कार्यं वचनान्मम ।।

ஸ்ருணு தத்கர்ம ஸாஹாய்யே யத்கார்யம் வசநாந்மம ॥ 17

ஸாஹாய்யே - 'உதவி விஷயத்தில்
மம - எனது
வசநாத் - ஆக்கினையைக் கொண்டு
கார்யம் - ஆகவேண்டிய கார்யம்
யத் - எதுவோ
தத் கர்ம - அந்த காரியத்தை
ஸ்ருணு - சொல்லுகிறேன் கேள்.

सौवर्णस्त्वं मृगो भूत्वा चित्रो रजतबिन्दुभिः ।
आश्रमे तस्य रामस्य सीतायाः प्रमुखे चर ।।

ஸௌவர்ணஸ்த்வம் ம்ருகோ பூத்வா சித்ரோ ரஜதபிந்துபி: ॥
ஆஸ்ரமே தஸ்ய ராமஸ்ய ஸீதாயா: ப்ரமுகே சர ॥ 18

த்வம் - 'நீ
ரஜதபிந்துபி: - வெள்ளிப் புள்ளிகளால்
சித்ர: - அழகுற்று விளங்கும்
ஸௌவர்ண: ம்ருக: - பொன்மானாக
பூத்வா - உருகொண்டு,
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ராமனது
ஆஸ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
ஸீதாயா: - சீதையினது
ப்ரமுகே - கண்முன்
சர - ஓடித்திரி.

त्वां तु निःसंशयं सीता दृष्ट्वा तु मृगरूपिणम् ।
गृह्यतामिति भर्तारं लक्ष्मणं चाभिधास्यति ।।

த்வாம் து நி: ஸம்ஶயம் ஸீதா த்ருஷ்ட்வாது ம்ருகரூபிணம் ।
க்ருஹ்யதாமிதி பர்தாரம் லக்ஷ்மணம் சாபிதாஸ்யதி ॥ 19

ஸீதா ஹி - 'சீதையும்'
ம்ருகரூபிணம் - மானுருக்கொண்ட
த்வாம் - உன்னை
நி: ஸம்ஶயம் - சந்தேகம் கொள்ளாது
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததுமே,
பர்தாரம் - கணவனையும்
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணனையும்
க்ருஹ்யதாம் - பிடிக்கப்படட்டும்;
இதி - என்று
அபிதாஸ்யதி - சொல்லுவான்.

ततस्तयोरपाये तु शून्ये सीतां यथासुखम् ।
निराबाधो हरिष्यामि राहुश्चन्द्रप्रभामिव ॥

ததஸ்தயோரபாயே து ஶூன்யே ஸீதாம் யதாஸுகம் ।
நிராபாதோ ஹரிஷ்யாமி ராஹுஶ்சந்த்ரப்ரபாமிவ ॥ 20

தத: - 'அதன்மேல்
தயோ: அபாயே - அவ்விருவர்களுமில்லாத சமயத்தில்
ஶூன்யே - காப்பவர்களில்லாத இடத்தில்
நிராபாத: - இடையூறு அற்றவனாகி (நான்)
ஸீதாம் - சீதையை
யதாஸுகம் து - இஷ்டப்படியே
ராஹு: - ராகு
சந்த்ரப்ரபாம் - சந்திரனுடைய காந்தியை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஹரிஷ்யாமி - எடுத்துவருவேன்.

ततः पश्चात् सुखं रामे भार्याहरणकर्शिते ।
विस्रब्धः प्रहरिष्यामि कृतार्थेनान्तरात्मना ॥

தத: பஶ்சாத் ஸுகம் ராமே பார்யாஹரண கர்ஶிதே ।
விஸ்ரப்த: ப்ரஹரிஷ்யாமி க்ருதார்தேநாந்தராத்மநா ॥ 21

தத: பஶ்சாத் - 'அதன்பின்னர்
ராமே - ராமன்
பார்யாஹரண கர்ஶிதே - பார்யை அபகரிக்கப்பட்டுவிட்டதால் மனம் நொந்துகிடக்கையில்
க்ருதார்தேந - திருப்திகொண்ட
அந்தராத்மநா - உள்ளத்தோடு
விஸ்ரப்த: - தைரியம் கொண்டவனாய் (நான்)

ஸுகம் - வெகு எளிதில்
ப்ரஹரிஷ்யாமி - வதை செய்வேன்.'

तस्य रामकथां श्रुत्वा मारीचस्य महात्मनः ।
शुष्कं समभवद्वक्त्रं परित्रस्तो बभूव ह ॥

தஸ்ய ராமகதாம் ஶ்ருத்வா மாரீசஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஶுஷ்கம் ஸமபவத் வக்த்ரம் பரித்ரஸ்தோ பபூவ ஹ ॥ 22

ராமகதாம் - ராமரைப் பற்றிய விஷயத்தை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மன: - மகாத்துமாவான
மாரீசஸ்ய - மாரீசனுடைய
வக்த்ரம் - வாய்
ஶுஷ்கம் - உலர்ந்ததாக
ஸமபவத் - ஆயிற்று.
ஸ: - அவன்
பரித்ரஸ்த: - மிகத் திகில்கொண்டவனாக
பபூவ - ஆயினன்.

ओष्ठौ परिलिहञ्शुष्कौ नेत्रैरनिमिषैरिव ।
मृतभूत इवार्तस्तु रावणं समुदैक्षत ॥

ஓஷ்டௌ பரிலிஹன் ஶுஷ்கௌ நேத்ரைரநிமிஷைரிவ ।
ம்ருதபூத இவார்தஸ்து ராவணம் ஸமுதைக்ஷத ॥ 23

ஶுஷ்கௌ - உலர்ந்துபோன
ஓஷ்டௌ - இரு உதடுகளை
பரிலிஹன் - நக்கிக்கொண்டு
அநிமிஷை: இவ - இமைக்கொட்டுகள் அற்றனப்போன்ற
நேத்ரை: - பார்வைகளினால்
ம்ருதபூத: - இறந்துபோனவன்
இவ - போன்றவனாகி
ராவணம் து - ராவணனையே
ஆர்த: - துயரமுற்றவனாய்
ஸமுதைக்ஷத - உற்றுநோக்கினான்.

स रावणं त्रस्तविषण्णचेता महावने रामपराक्रमज्ञः ।
कृताञ्जलिस्तत्त्वमुवाच वाक्यं हितं च तस्मै हितमात्मनश्च ॥

ஸ ராவணம் த்ரஸ்த விஷண்ண சேதா:
மஹாவனே ராம பராக்ரமஜ்ஞ: ।
க்ருதாஞ்ஜலிஸ் தத்வ முவாச வாக்யம்
ஹிதம் ச தஸ்மை ஹிதமாத்மனஶ்ச ॥ 24

த்ரஸ்த விஷண்ணசேதா:- 'நடுங்கி கலங்கிய மனமுடைய
ஸ: - அவன்,
மஹாவனே - பெருங்கானில்
ராம பராக்ரமஜ்ஞ: - ராமருடைய பராக்கிரமத்தை உள்ளபடி அறிந்தவனாய்
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
க்ருதாஞ்ஜலி: - அஞ்ஜலிஹஸ்தனாய்
தத்வம் - உண்மையானதும்
தஸ்மை ச - அவனுக்கும்
ஹிதம் - ஹிதமானதும்
ஆத்மன: ச - தனக்கும்
ஹிதம் - ஹிதமாயிருக்கிறதுமான
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
உவாச - சொன்னான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸஹாயைஷணா நாம ஷட்த்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்த த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 37

तच्छ्रुत्वा राक्षसेन्द्रस्य वाक्यं वाक्यविशारदः ।
प्रत्युवाच महाप्राज्ञो मारीचो राक्षसेश्वरम् ॥

தத் ஶ்ருத்வா ராக்ஷஸேந்த்ரஸ்ய வாக்யம் வாக்யவிஶாரத: ।
ப்ரத்யுவாச மஹாப்ராஜ்ஞோ மாரீசோ ராக்ஷஸேஶ்வரம் ॥ 1

ராக்ஷஸேந்த்ரஸ்ய - ராக்ஷஸ மன்னனுடைய
தத் - அந்த
வாக்யம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
மஹாப்ராஜ்ஞ: - அறிவிற்சிறந்தோனும்
வாக்ய விஶாரத: - நன்கு பேசவல்லனுமாகிய
மாரீச: - மாரீசன்
ராக்ஷஸேஶ்வரம் - ராக்ஷஸ மன்னனைப் பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தான்.

सुलभाः पुरुषा राजन् सततं प्रियवादिनः ।
अप्रियस्य तु पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः ॥

ஸுலபா: புருஷா ராஜன் ஸததம் ப்ரியவாதின: ।
அப்ரியஸ்ய து பத்யஸ்ய வக்தா ஶ்ரோதா ச துர்லப: ॥ 2

ராஜன் - 'அரசே!
ப்ரியவாதின: - கேட்பவர்களுக்கினிமையாக மொழியும்
புருஷா: - புருஷர்கள்
ஸததம் - எங்கும்
ஸுலபா: - பெரும்பாலுமுளர்கள்.
அப்ரியஸ்ய - கேட்க இனிமையில்லாத
து - ஆனாலும்
பத்யஸ்ய - நன்மையளிக்கத்தக்கதை
வக்தா - சொல்லுகிறவன்
துர்லப: - கிடைத்தற்கரிது.
ஶ்ரோதா - செவிகொள்கிறவனும்
ச - அப்படியே கிடைத்தற்கரிது.

न नूनं बुध्यसे रामं महावीर्यं गुणोन्नतम् ।
अयुक्तचारश्चपलो महेन्द्रवरुणोपमम् ॥

ந நூனம் புத்யஸே ராமம் மஹாவீர்யம் குணோந்நதம் ।
அயுக்தசாரஶ் சபலோ மஹேந்த்ரவருணோபமம் ॥ 3

அயுக்த சார: - 'ஒற்றர்களை அவரவர்கள் வேலையில் நியமிக்காதவனும்
சபல: - முன்பின் யோசியாது எதையும் துடுக்காய் செய்யும், நீ
ராமம் - ராமனை,
மஹாவீர்யம் - மகாவீர்யசாலியாயும்,
குணோந்நதம் - நற்குணங்களால் சிறந்துவிளங்குபவனாயும்,
மஹேந்த்ர வருணோபமம் - இந்திரனையும் வருணனையும் நிகர்த்தவனாயும்,
நூனம் - இன்னும்
ந புத்யஸே - தெரிந்துகொள்ளாதிருக்கின்றனை.

अपि स्वस्ति भवेत्तात सर्वेषां भुवि रक्षसाम् ।
अपि रामो न संक्रुद्धः कुर्याल्लोकमराक्षसम् ॥

அபி ஸ்வஸ்தி பவேத் தாத ஸர்வேஷாம் புவி ரக்ஷஸாம் ।
அபி ராமோ ந ஸங்க்ருத்த: குர்யால்லோக மராக்ஷஸம் ॥ 4

தாத - 'அப்பா!
புவி - உலகில்
ராக்ஷஸாம் - அரக்கர்கள்
ஸர்வேஷாம் - யாவருக்கும்
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமம்
அபி பவேத் - விளையுமா?
ராம: - ராமன்
ஸங்க்ருத்த: - கடுஞ்சினம் கொண்டு
லோகம் - உலகத்தை
அராக்ஷஸம் - அரக்கர் பூண்டற்றதாய்
அபி ந குர்யாத் - செய்யாமலிருப்பனா?

अपि ते जीवितान्ताय नोत्पन्ना जनकात्मजा ।
अपि सीतानिमित्तं च न भवेद्व्यसनं महत् ॥

அபி தே ஜீவிதாந்தாய நோத்பந்நா ஜனகாத்மஜா ।
அபி ஸீதாநிமித்தம் தே ந பவேத்வ்யஸனம் மஹத் ॥ 5

தே - 'உனது
ஜீவிதாந்தாய - உயிரை ஒழிக்க
ஜனகாத்மஜா - ஜனகரின் மகள்
அபி நோத்பந்தா - ஏற்படாதிருப்பளா?
தே - உனக்கு
ஸீதா நிமித்தம் - சீதையின் காரணமாய்
மஹத் - அசஹ்யமான
வ்யஸனம் - கஷ்டம்
அபி ந பவேத் - உண்டாகாதிருக்குமா?

अपि त्वामीश्वरं प्राप्य कामवृत्तं निरङ्कुशम् ।
न विनश्येत् पुरी लङ्का त्वया सह सराक्षसा ॥

அபி த்வாமீஸ்வரம் ப்ராப்ய காமவ்ருத்தம் நிரங்குஶம் ।
ந விநஶ்யேத் புரீ லங்கா த்வயா ஸஹ ஸராக்ஷஸா ॥ 6

காம வ்ருத்தம் - 'மனம்போனபடியே நடக்கிறவனும்
நிரங்குஶம் - அடக்கியாளுபவரில்லாதவனுமான
த்வாம் - உன்னை
ஈஶ்வரம் - அரசனாக
ப்ராப்ய - பெற்ற
லங்கா புரீ - இலங்கை நகர்
ஸ ராக்ஷஸா - ராக்ஷஸர்களோடு கூடினதாய்
த்வயா ஸஹ - உன்னோடுகூடவும்
அபி ந விநஶ்யேத் - அழியாதிருக்குமா?

त्वद्विधः कामवृत्तो हि दुःशीलः पापमन्त्रितः ।
आत्मानं स्वजनं राष्ट्रं स राजा हन्ति दुर्मतिः ॥

த்வத்வித: காமவ்ருத்தோ ஹி துஶ்ஶீல: பாபமந்த்ரித: ।
ஆத்மானம் ஸ்வஜனம் ராஷ்ட்ரம் ஸ ராஜா ஹந்தி துர்மதி: ॥ 7

காமவ்ருத்த: - 'மனம்போனபடி நடப்பவனாய்,
பாபமந்த்ரித: - துராலோசனை பெற்றவனாய்,
துர்மதி: - கெட்ட புத்தியுடையவனாய்,
துஶ்ஶீல: - கெட்ட வொழுக்கமுடையவனாய்,
த்வத்வித: - உன்னைப் போன்றவனாயுமிருக்கும்
ஸ: ராஜா - அப்படிப்பட்ட மன்னன்
ஆத்மானம் - தன்னையும்,
ஸ்வஜனம் - தன் ஜனத்தையும்,
ராஷ்ட்ரம் - தன் ராஜ்யத்தையும்,
ஹந்தி - நாசம் செய்கிறான்.
ஹி - இது திண்ணம்.

न स पित्रा परित्यक्तो नामर्यादः कथंचन ।
न लुब्धो न च दुःशीलो न च क्षत्रियपांसनः ॥

ந ச பித்ரா பரித்யக்தோ நாமர்யாத: கதஞ்சன ।
ந லுப்தோ ந ச துஶ்ஶீலோ ந ச க்ஷத்ரியபாம்ஸன: ॥ 8

ஸ: - 'அவன்
பித்ரா - தந்தையினால்
ந பரித்யக்த: - கைவிடப்பட்டவனல்லன்.
கதஞ்சன - ஏதேனும் ஒரு பிரஸக்தியிலுங்கூட

அமர்யாத: ந - தர்மானுஷ்டானத்தை எள்ளளவும் தவற விட்டவனல்லன்.
ந லுப்த: - உலோபி அல்லன்.
ந ச துஶ்ஶீல: - துர்நடத்தையுள்ளவனல்லன்.
ந ச க்ஷத்ரியபாம்ஸன:- க்ஷத்திரியாதமனுமல்லன்.

न च धर्मगुणैर्हीनः कौसल्यानन्दवर्धनः ।
न तीक्ष्णो न च भूतानां सर्वेषामहिते रतः ॥

ந ச தர்ம குணைர்ஹீன: கௌஸல்யாநந்தவர்தன:।
ந தீக்ஷ்ணோ ந ச பூதாநாம் ஸர்வேஷாமஹிதே ரத: ॥ 9

கௌஸல்யா நந்தவர்தன:-'கௌசல்யாதேவிக்கு ஆனந்தத்தைப் பெருக்குமவன்
தர்ம குணை: ஹீன: ந ச-தர்மகுணங்களற்றவனுமல்லன்.
தீக்ஷ்ண: ந - முரடனுமல்லன்.
பூதாநாம் - பிராணிகள்
ஸர்வேஷாம் ச - எதற்காயினும்
அஹிதே - அஹிதத்தில்
ரத: ந - பற்றுடையவனல்லன்.

वञ्चितं पितरं दृष्ट्वा कैकेय्या सत्यवादिनम् ।
करिष्यामीति धर्मात्मा तात प्रव्रजितो वनम् ॥

வஞ்சிதம் பிதரம் த்ருஷ்ட்வா கைகேய்யா ஸத்யவாதினம்।
கரிஷ்யாமீதி தர்மாத்மா தாத: ப்ரவ்ரஜிதோ வனம் ॥ 10

தர்மாத்மா - 'தர்மாத்மாவாகுமவன்
கைகேய்யா - கைகேயியால்
பிதரம் - தந்தையை
வஞ்சிதம் - மோசம்செய்யப்பட்டவராய்
த்ருஷ்ட்வா - உணர்ந்து,
ஸத்யவாதினம் - சொன்ன சொல் தவறாதவராய்
கரிஷ்யாமி - செய்வேன்
இதி - என்று சொல்லி
தத: - அக்காரணத்தால்
வனம் - வனத்திற்கு
ப்ரவ்ராஜித: - வந்திருக்கிறான்.

कैकेय्याः प्रियकामार्थं पितुर्दशरथस्य च ।
हित्वा राज्यं च भोगांश्च प्रविष्टो दण्डकावनम् ॥

கைகேய்யா: ப்ரியகாமார்தம் பிதுர் தஶரதஸ்ய ச।
ஹித்வா ராஜ்யம் ச போகாம்ஶ்ச ப்ரவிஷ்டோ தண்டகாவனம் ॥ 11

கைகேய்யா: - 'கைகேயிக்கும்
பிது: - தந்தையாகிய
தஶரதஸ்ய ச - தசரதருக்கும்
ப்ரிய காமார்தம் - மனங்கோணாது நடப்பதையே சர்வ மனோரதமாய்க்கொண்டு
ராஜ்யம் ச - ராஜ்யத்தையும்
போகம் ச - போகத்தையும்
ஹித்வா - துறந்து,
த்ண்டகாரண்யம் - தண்டகாவனத்திற்கு
ப்ரவிஷ்ட: - வந்திருக்கிறான்.

न रामः कर्कशस्तात नाविद्वान्नाजितेन्द्रियः ।
अनृतं दुःश्रुतं चैव नैव त्वं वक्तुमर्हसि ॥

ந ராம: கர்கஶஸ்தாத நாவித்வாந் நாஜிதேந்த்ரிய:।
அந்ருதம் துஶ்ஶ்ருதம் சைவ நைவ த்வம் வக்துமர்ஹஸி ॥ 12

தாத - 'அப்பா!
ராம: - ராமன்,
கர்கஶ: ந - இரக்கமற்றவனல்லன்.
அவித்வாந் ந - மூடனல்லன்.
அஜிதேந்த்ரிய: ந - இந்திரியங்களையடக்காதவனல்லன்.
த்வம் - நீ,
அந்ருதம் ச - பொய்யையும்
துஶ்ஶ்ருதம் ஏவ - கொடிய சொல்லையும்,
வக்தும் - சொல்ல,
ந ஏவ அர்ஹஸி - கூடவே கூடாது.

रामो विग्रहवान् धर्मः साधुः सत्यपराक्रमः ।
राजा सर्वस्य लोकस्य देवानां मघवानिव ॥

ராமோ விக்ரஹவான் தர்ம: ஸாது: ஸத்யபராக்ரம:।
ராஜா ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய தேவாநாம் மகவாநிவ ॥ 13

ராம: - 'ராமன்,
விக்ரஹவான் - உருக்கொண்ட
தர்ம: - தர்மம்.
ஸாது: - பரிசுத்தமூர்த்தி.
ஸத்ய பராக்ரம: - வீண்போகா பராக்கிரமமுடையவன்.
தேவாநாம் - தேவர்களுக்கு
மகவாந் - இந்திரன்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஸர்வஸ்ய - எல்லா

லோகஸ்ய - உலகிற்கும்
ராஜா - ரக்ஷகன்.

कथं त्वं तस्य वैदेहीं रक्षितां स्वेन तेजसा ।
इच्छसि प्रसभं हर्तुं प्रभामिव विवस्वतः ॥

கதம் த்வம் தஸ்ய வைதேஹீம் ரக்ஷிதாம் ஸ்வேந தேஜஸா ।
இச்சஸி ப்ரஸபம் ஹர்தும் ப்ரபாமிவ விவஸ்வத: ॥

விவஸ்வத: - 'சூர்யபகவானது
ப்ரபாம் - ஒளியை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
தஸ்ய - அவனுடைய
ஸ்வேந - பிறவிக்குணமான
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸினால்
ரக்ஷிதாம் - பாதுகாக்கப்பட்ட
வைதேஹீம் - வைதேகியை
ப்ரஸபம் - முரட்டுத்தனமாய்
ஹர்தும் - திருடிவர
த்வம் - நீ
கதம் இச்சஸி - எவ்விதம் துணிகிறாய்?

शरार्चिषमनाधृष्यं चापखड्गेन्धनं रणे ।
रामाग्निं सहसा दीप्तं न प्रवेष्टुं त्वमर्हसि ॥

ஶரார்சிஷ மநாத்ருஷ்யம் சாபகட்கேந்தனம் ரணே ।
ராமாக்நிம் ஸஹஸா தீப்தம் ந ப்ரவேஷ்டும் த்வமர்ஹஸி ॥ 15

ரணே - 'போரில்
ஶரார்சிஷம் - பாணங்களாகிற ஜ்வாலைகளையுடையதும்,
சாபகட்கேந்தனம் - வில்லும் கத்தியுமாகிற விறகுகளையுடையதும்,
அநாத்ருஷ்யம் - அணுகமுடியாததாய்
தீப்தம் - கொழுந்துவிட்டெரியும்
ராமாக்நிம் - ராமனாகிற தீயில்
ஸஹஸா - ஆலோசியாது
த்வம் - நீ
ப்ரவேஷ்டும் - குதிப்பதற்கு
ந அர்ஹஸி - உடன்படலாகாது.

धनुर्व्यादितदीप्तास्यं शरजिह्वममर्षणम् ।
खड्गपाशधरं वीरं शत्रुसैन्यप्रहारिणम् ॥

தநுர் வ்யாதித தீப்தாஸ்யம் ஶராஜிஹ்வ மர்ஷணம் ।
சாபபாஶதரம் வீரம் ஶத்ருஸைன்ய ப்ரஹாரிணம் ॥ 16

राज्यं सुखं च संत्यज्य जीवितं चेष्टमात्मनः ।
नात्यासादयितुं तात रामान्तकमिहार्हसि ॥

ராஜ்யம் ஸுகம் ச ஸந்த்யஜ்ய ஜீவிதம் சேஷ்டமாத்மன: ।
நாத்யாஸாதயிதும் தாத ராமாந்தக மிஹார்ஹஸி ॥ 17

தாத - 'அப்பா!
இஹ - இவ்வுலகில்
தநுர் வ்யாதித - தனுஸ்ஸாகிற அகன்று தேஜோமயமாய்
தீப்தாஸ்யம் விளங்கும் வாயையுடையவனும்
ஶராஜிஹ்வம் - பாணமாகிற நாக்கையுடையவனும்,
அமர்ஷணம் - அசஹ்யமானவனும்,
கட்கபாஶதரம் - கத்தியாகிற கயிற்றை தரித்தவனும்,
வீரம் - வீண்போகா பராக்கிரமத்தையுடையவனும்,
ஶத்ரு ஸைன்ய ப்ரஹாரிணம் ச - பகைவர் சைன்யங்களை புடைப்பவனுமான
ராமாந்தகம் - ராமனாகிற காலனை
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தையும்,
ஸுகம் - சுகத்தையும்,
ஆத்மன: - உனக்கு
இஷ்டம் - அருமையாயிருக்கும்,
ஜீவிதம் ச ஸந்த்யஜ்ய - உயிரையும் துறந்து,
அத்யாஸாதயிதும் - எதிர்க்க
ந அர்ஹஸி - நீ கூடாது.

अप्रमेयं हि तत्तेजो यस्य सा जनकात्मजा ।
न त्वं समर्थस्तां हर्तुं रामचापाश्रयां वने ॥

அப்ரமேயம் ஹி தத்தேஜோ யஸ்ய ஸா ஜனகாத்மஜா ।
ந த்வம் ஸமர்தஸ்தாம் ஹர்தும் ராமசாபாஶ்ரயாம் வனே ॥ 18

ஸா ஜனகாத்மஜா - 'அந்த ஜனகரின் மகள்,
யஸ்ய ஹி - எவனுடையவளோ
தத்தேஜ: - அவனது பராக்கிரமம்
அப்ரமேயம் - ஒப்பற்றது.
வனே - காட்டில்
ராமபாதாஶ்ரயம் - ராமனது பாதங்களை ஆச்ரயித்திருக்கும்
தாம் - அவளை
ஹர்தும் - எடுத்துவர
த்வம் ஸமர்த: ந - நீ முடிந்தவனாகாய்.

तस्य सा नरसिंहस्य सिंहोरस्कस्य भामिनी ।
प्राणेभ्योऽपि प्रियतरा भार्या नित्यमनुव्रता ॥

தஸ்ய ஸா நரஸிம்ஹஸ்ய ஸிம்ஹோரஸ்கஸ்ய பாமினீ।
ப்ராணேப்யோऽபி ப்ரியதரா பார்யா நித்யமநுவ்ரதா ॥ 19
ஸிம்ஹோரகஸ்ய - 'சிங்கத்தினுடைய நெஞ்சமுழுத்தமுடைய
நரஸிம்ஹஸ்ய - புருஷோத்தமனாகிய
தஸ்ய - அவனது
பார்யா - மனைவியாகிய
ஸா - அந்த
பாமினீ - கட்டழகி
நித்யம் - மாறாத
அநுவ்ரதா - பதிப்பிராணை;
ப்ராணேப்ய: அபி - உயிரினும்
ப்ரியதரா - அதிக அருமையானவள்.

न सा धर्षयितुं शक्या मैथिल्योजस्विनः प्रिया ।
दीप्तस्येव हुताशस्य शिखा सीता सुमध्यमा ॥

ந ஸா தர்ஷயிதும் ஶக்யா மைதில்யோஜஸ்வின: ப்ரியா।
தீப்தஸ்யேவ ஹுதாஶஸ்ய ஶிகா ஸீதா ஸுமத்யமா ॥ 20
ஓஜஸ்வின: - 'பெயர்பெற்ற வில்லாளியாகிய அவனது
ப்ரியா - மனைவியும்,
மைதிலீ - மிதிலை மன்னன் மகளும்,
ஸுமத்யமா - சுந்தரியுமாகிய
ஸா ஸீதா - அந்த சீதை
தீப்தஸ்ய - கொழுந்துவிட்டெரியும்
ஹுதாஶஸ்ய - அக்கினியினது
ஶிகா - ஜ்வாலை
இவ - போன்றவளாய்
தர்ஷயிதும் - அணுகுவதற்கு,
ந ஶக்யா - முடியாதவள்.

किमुद्यममिमं व्यर्थं कृत्वा ते राक्षसाधिप ।
दृष्टश्चेत्त्वं रणे तेन तदन्तं तव जीवितम् ॥

கிமுத்யமமிமம் வ்யர்தம் க்ருத்வா தே ராக்ஷஸாதிப।
த்ருஷ்டஶ்சேத் த்வம் ரணே தேந ததந்தம் தவ ஜீவிதம் ॥ 21
ராக்ஷஸாதிப - 'ராக்ஷஸமன்ன!
இமம் - அந்த
வ்யர்தம் - வீணான
உத்யமம் - முயற்சியில்
க்ருத்வா - தலையிட்டுக்கொண்டு,
தே - உனக்கு
கிம் - ஆவதென்ன?
ரணே - போரில்

தேந - அவனால்
த்வம் - நீ
த்ருஷ்ட: சேத் - பார்க்கப்படுவாயாகில்
தவ - உனது
ஜீவிதம் - வாழ்வு
ததந்தம் - அதுவரையில்தான்.

जीवितं च सुखं चैव राज्यं चैव सुदुर्लभम् ।
यदीच्छसि चिरं भोक्तुं मा कृथा रामविप्रियम् ॥

ஜீவிதம் ச ஸுகம் சைவ ராஜ்யம் சைவ ஸுதுர்லபம்।
யதீச்சஸி சிரம் போக்தும் மா க்ருதா ராமவிப்ரியம் ॥ 22
ஜீவிதம் து - 'உயிரையும்,
ஸுகம் ச ஏவ - மனத்திருப்தியையும்,
ஸுதுர்லபம் - கிடைத்தற்கரிய
ராஜ்யம் ச ஏவ - ராஜ்யத்தையும்,
சிரம் - வெகுகாலம்
போக்தும் - அனுபவிக்க,
இச்சஸி யதி - உத்தேசிக்கிறாய் என்றால்
ராம விப்ரியம் - ராமனது துவேஷத்தை
மா க்ருதா: - தேடாதே.

स सर्वैः सचिवैः सार्धं विभीषणपुरोगमैः ।
मन्त्रयित्वा तु धर्मिष्ठैः कृत्वा निश्चयमात्मनः ॥

ஸ ஸர்வை: ஸசிவை: ஸார்தம் விபீஷண புரோகமை:।
மந்த்ரயித்வா து தர்மிஷ்டை: க்ருத்வா நிஶ்சயமாத்மன: ॥ 23

दोषाणां च गुणानां च संप्रधार्य बलाबलम् ।
आत्मनश्च बलं ज्ञात्वा राघवस्य च तत्त्वतः ॥

தோஷாணாம் ச குணாநாம் ச ஸம்ப்ரதார்ய பலாபலம்।
ஆத்மநஶ்ச பலம் ஞாத்வா ராகவஸ்ய ச தத்வத: ॥ 24

हिताहितं विनिश्चित्य क्षमं त्वं कर्तुमर्हसि ॥

ஹிதாஹிதம் வினிஶ்சித்ய க்ஷமம் த்வம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 25
ஸ: த்வம் - 'அந்த நீ
விபீஷண புரோகமை:-விபீஷணனைத் தலைமையாகக்கொண்ட
ஸசிவை: - மந்திரிமார்கள்
ஸர்வை: ஸார்தம் - எல்லாரோடும்கூட
தோஷாணாம் ச - தீமைகளுடையவும்,
குணாநாம் ச - நன்மைகளுடையவும்,
பலாபலம் - பலாபலத்தை
ஸம்ப்ரதார்ய - சீர்தூக்கி,

ஆத்மன: ச - உன்னுடையவும்
ராகவஸ்ய ச - ராமனுடையவும்
பலம் - சக்தியை
தத்வத: - உள்ளபடி.
ஞாத்வா - ஆராய்ந்து,
ஹிதாஹிதம் - ஹிதத்தையும் அஹிதத்தையும்
வினிஶ்சித்ய - கவனித்து,
மந்த்ரயித்வா - ஆலோசனைசெய்து,
ஆத்மன: - உனக்குள்
தர்மிஷ்டம் - தர்மநெறி வழுவாதிருக்கிற
நிஶ்சயம் - ஒரு தீர்மானத்தை
க்ருத்வா - செய்துகொண்டு,
க்ஷமம் து - நன்மை பயக்கத்தக்கதையே
கர்தும் - அனுஷ்டிக்க
அர்ஹஸி - வேண்டும்.

अहं तु मन्ये तव न क्षमं रणे समागमं कोसलराजसूनुना ।
इदं हि भूयः शृणु वाक्यमुत्तमं क्षमं च युक्तं च निशाचरेश्वर ॥

அஹம் து மன்யே தவ ந க்ஷமம் ரணே
ஸமாகமம் கோஸலராஜ ஸூநுநா।
இதம் ஹி பூய: ஶ்ருணு வாக்ய முத்தமம்
க்ஷமம் ச யுக்தம் ச நிஶாசரேஶ்வர ॥ 26

அஹம் து - 'நானோவெனில்
தவ - உனக்கு
ரணே - போரில்
கோஸலராஜ ஸூநுநா - கோசலதேசத்து ராஜகுமாரனோடு
ஸமாகமம் - எதிர்த்து நிற்பதை
ந க்ஷமம் - அசஹ்யமானதாய்
மன்யே - அறிவேன்.
ஹி - ஆனபடியால்
நிஶாசராதிப - ராக்ஷஸமன்ன!
க்ஷமம் ச - ஏற்றதும்,
யுக்தம் ச - அனுபவத்தோடு இறைந்ததும்,
உத்தமம் - நன்மை பயக்கத்தக்கதுமான
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - மொழியை
பூய: - மீளவும்
ஶ்ருணு - சொல்லுமெனக்குச் செவிசாற்று.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே அப்ரியபத்யவசனம் நாம ஸப்தத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

அஷ்டா த்ரிம்ஶ: ஸர்க: - 38

कदाचिदप्यहं वीर्यात् पर्यटन् पृथिवीमिमाम् ।
बलं नागसहस्रस्य धारयन् पर्वतोपमः ॥

கதாசிதப்யஹம் வீர்யாத் பர்யடன் ப்ருதிவீமிமாம்।
பலம் நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய தாரயன் பர்வதோபம: ॥ 1

नीलजीमूतसंकाशस्तप्तकाञ्चनकुण्डलः ।
भयं लोकस्य जनयन् किरीटी परिघायुधः ॥

நீல ஜீமூத ஸங்காஶஸ் தப்த காஞ்சன குண்டல:।
பயம் லோகஸ்ய ஜநயன் கிரீடீ பரிகாயுத: ॥ 2

व्यचरं दण्डकारण्ये ऋषिमांसानि भक्षयन् ॥

வ்யசரம் தண்டகாரண்யே ரிஷிமாம்ஸாநி பக்ஷயன்।
கதாசித் - 'ஒருகாலத்தில்
பர்வதோபம: - மலைக்கொப்பானவனும்,
நீல ஜீமூத ஸங்காஶ: - கருமுகில் போன்றவனும்,
தப்த காஞ்சன குண்டல: - சுத்த தங்கமயமான குண்டலங்களை தரித்தவனும்,
கிரீடி - தலையில் கிரீடம் புனைந்தவனும்,
பரிகாயுத: - பரிகாயுதமெனும் ஆயுதத்தை ஏந்தியவனுமான
அஹம் - நான்,
நாக ஸஹஸ்ரஸ்ய - ஆயிரம் யானைகளின்
பலம் - பலத்தை
தாரயன் - தரித்தவனாய்
லோகஸ்ய - உலகங்களுக்கு
பயம் ஜநயன் - பயம் உண்டுபண்ணுகிறவனாய்,
வீர்யாத் - பராக்கிரமத்தோடு
இமாம் ப்ருதிவீம் - இந்த பூமியில்
பர்யடன் - எங்கும் திரிகின்றவனாய்,
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்
ரிஷி மாம்ஸாநி - ரிஷிமாமிசங்களை
பக்ஷயன் அபி - புசிக்கின்றவனாயும்,
வ்யசரம் - காலங்கழித்தேன்.

विश्वामित्रोऽथ धर्मात्मा मद्वित्रस्तो महामुनिः ।
स्वयं गत्वा दशरथं नरेन्द्रमिदमब्रवीत् ॥

விஶ்வாமித்ரோऽத தர்மாத்மா மத்வித்ரஸ்தோ மஹாமுனி:।
ஸ்வயம் கத்வா தஶரதம் நரேந்த்ரமிதமப்ரவீத் ॥ 3

அத - 'அப்பொழுது
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
விஶ்வாமித்ர: - விசுவாமித்திரரென்ற
மஹாமுனி: - முனிவர்பெருமான்
மத்வித்ரஸ்த: - என்னிடம் பயந்தவராகி
தஶரதம் - தசரத
நரேந்த்ரம் - சக்ரவர்த்தியாரிடம்
ஸ்வயம் - நேரில்
கத்வா - சென்று,
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

अद्य रक्षतु मां रामः पर्वकाले समाहितः ।
मारीचान्मे भयं घोरं समुत्पन्नं नरेश्वर ॥
அத்ய ரக்ஷது மாம் ராம: பர்வகாலே ஸமாஹித: ।
மாரீசான்மே பயம் கோரம் ஸமுத்பந்நம் நரேஶ்வர ॥ 4

நரேஶ்வர - 'சக்ரவர்த்தியாரே!
மே - எனக்கு
மாரீசாத் - மாரீசனிடமிருந்து
கோரம் பயம் - பெரும் பயம்
ஸமுத்பந்நம் - ஏற்பட்டிருக்கிறது.
அத்ய - இப்பொழுது
பர்வகாலே - யக்ஞம் பண்ணும் காலத்தில்
ராம: - ராமன்
ஸமாஹித: - ஊக்கமுடையவனாய்
மாம் - என்னை
ரக்ஷது - பாதுகாக்கட்டும்.'

इत्येवमुक्तो धर्मात्मा राजा दशरथस्तदा ।
प्रत्युवाच महाभागं विश्वामित्रं महामुनिम् ॥
இத்யேவமுக்தோ தர்மாத்மா ராஜா தஶரதஸ் ததா ।
ப்ரத்யுவாச மஹாபாகம் விஶ்வாமித்ரம் மஹாமுனிம் ॥ 5

ததா - 'அப்பொழுது
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவான
தஶரத: - தசரத
ராஜா - சக்கிரவர்த்தியார்,
மஹாபாகம் - மகா புண்ணியவானாகிய

விஶ்வாமித்ரம் - விச்வாமித்ர
மஹாமுனிம் - முனிவர்பெருமானை பார்த்து
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தார்.

बालो द्वादशवर्षोऽयमकृतास्त्रश्च राघवः ।
कामं तु मम यत्सैन्यं मया सह गमिष्यति ॥
பாலோ த்வாதஶ வர்ஷோऽயமக்ருதாஸ்த்ரஶ்ச ராகவ: ।
காமம் து மம யத்ஸைன்யம் மயா ஸஹ கமிஷ்யதி ॥ 6

அயம் ராகவ: - 'இந்த ராமன்
த்வாதஶ வர்ஷ: - பன்னிரண்டு வயதுள்ள
பால: - சிறுபையன்.
அக்ருதாஸ்த்ர: ச - ஆயுதபயிற்சியில் முற்றிலும் தேர்ந்தவனுமல்லன்.
காமம் து - இது இப்படி இருக்கிறபடியால்
மம - எனது
யத் ஸைன்யம் - அந்த சைன்யம்
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
கமிஷ்யஸி - வரும்.

बलेन चतुरङ्गेण स्वयमेत्य निशाचरान् ।
वधिष्यामि मुनिश्रेष्ठ शत्रूंस्तव यथेप्सितम् ॥
பலேந சதுரங்கேண ஸ்வயமேத்ய நிஶாசரான் ।
வதிஷ்யாமி முனிஶ்ரேஷ்ட ஶத்ரூன் தவ யதேப்ஸிதம் ॥ 7

முனிஶ்ரேஷ்ட - 'முனிவர்பெருமானே!
சதுரங்கேண - சதுரங்க
பலேந - சைன்யத்தோடு
ஸ்வயம் - நானே
ஏத்ய - வந்து,
தே - தேவரீரது
மனஸா - மனதில்
ஈப்ஸிதான் - உத்தேசிக்கப்பட்ட
ஶத்ரூன் - சத்துருக்களாகிய
நிஶாசரான் - அரக்கர்களை
வதிஷ்யாமி - வதைக்கிறேன்.'

इत्येवमुक्तः स मुनी राजानं पुनरब्रवीत् ।
रामान्नान्यद्बलं लोके पर्याप्तं तस्य रक्षसः ॥
இத்யேவ முக்த: ஸ முனீ ராஜானம் புனரப்ரவீத் ।
ராமாந் நாந்யத்பலம் லோகே பர்யாப்தம் தஸ்ய ரக்ஷஸ: ॥ 8

இதி ஏவம் - 'இங்ஙனம்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ஸ: முனி: - அந்த முனிவர்
ராஜாநம் - அரசரிடம்
இதம் - பின்வரும் பதிலை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
லோகே - உலகில்
தஸ்ய ரக்ஷஸ: - அந்த அரக்கனுக்கு
ராமாத் - ராமனைக் காட்டிலும்
அந்யத் பலம் - வேறு சைன்யம்
பர்யாப்தம் ந - பிரயோஜனமுள்ளதாகாது.

देवतानामपि भवान् समरेष्वभिपालकः ।
आसीत्तव कृतं कर्म त्रिलोके विदितं नृप ॥

தேவதாநாமபி பவான் ஸமரேஷ்வபிபாலக: ।
ஆஸீத் தவ க்ருதம் கர்ம த்ரிலோகே விதிதம் ந்ருப ॥ 9

பவான் - 'நீர்,
ஸமரேஷு - யுத்தங்களில்
தேவதாநாம் அபி - தேவர்களுக்கும்
அபிபாலக: - உதவிபுரிகின்றவன்.
ந்ருப - சக்கிரவர்த்தியாரே!
தவ - உமது
க்ருதம் கர்ம - நடைபெற்றுள்ள செய்கை
த்ரிலோக விதிதம் - மூன்று லோகங்களிலும் பிரஸித்தி பெற்றதாய்
ஆஸீத் - விளங்கிற்று.

काममस्तु महत् सैन्यं तिष्ठत्विह परंतप ॥

காமமஸ்து மஹத் ஸைன்யம் திஷ்டத்விஹ பரந்தப ॥ 10

பரந்தப - 'சத்துருசம்ஹாரக!
மஹத் - பெரும்
ஸைன்யம் - சைனியம்
இஹ - இங்கேயே
திஷ்டது - இருக்கட்டும்.
காமம் - என் இஷ்டப்படியே
அஸ்து - நிறைவேறட்டும்.

बालोऽप्येष महातेजाः समर्थस्तस्य निग्रहे ।
गमिष्ये राममादाय स्वस्ति तेऽस्तु परंतप ॥

பாலோऽப்யேஷ மஹாதேஜா: ஸமர்தஸ்தஸ்ய நிக்ரஹே ।
கமிஷ்யே ராமமாதாய ஸ்வஸ்தி தேऽஸ்து பரந்தப ॥ 11

ஏஷ: - இவன்
பால: - சிறு பையனாக
அபி - இருந்தாலும்,
தஸ்ய - அவனை
நிக்ரஹே - ஒழிக்கும் விஷயத்தில்
மஹாதேஜா: - மகா ஆற்றல்கொண்ட
ஸமர்த: - சாமர்த்தியமுள்ளவன்.
பரந்தப - பகைவர்களை தபிக்கச்செய்பவரே!
ராமம் - ராமனை
ஆதாய - அழைத்துக்கொண்டு,
கமிஷ்யே - போகிறேன்.
தே - உமக்கு
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.'

एवमुक्त्वा तु स मुनिस्तमादाय नृपात्मजम् ।
जगाम परमप्रीतो विश्वामित्रः स्वमाश्रमम् ॥

ஏவமுக்த்வா து ஸ முனிஸ்தமாதாய ந்ருபாத்மஜம் ।
ஜகாம பரம ப்ரீதோ விஶ்வாமித்ர: ஸ்வமாஶ்ரமம் ॥ 12

ஸ: - 'அந்த
விஶ்வாமித்ர: - விச்வாமித்திர
முனி: - முனிவர்,
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
தம் - அந்த
ந்ருபாத்மஜம் - சக்ரவர்த்தியின் புதல்வனை
ஆதாய - அழைத்துக்கொண்டு,
து - அதனால்
பரம ப்ரீத: - பரம மனத்ருப்தி கொண்டவராய்
ஸ்வம் ஆஶ்ரமம் - தனது ஆச்ரமத்திற்கு
ஜகாம - வந்துசேர்ந்தார்.

तं तदा दण्डकारण्ये यज्ञमुद्दिश्य दीक्षितम् ।
बभूवोपस्थितो रामश्चित्रं विस्फारयन् धनुः ॥

தம் ததா தண்டகாரண்யே யஜ்ஞமுத்திஶ்ய தீக்ஷிதம் ।
பபூவோபஸ்திதோ ராமஶ்சித்ரம் விஸ்பாரயன் தநு: ॥ 13

ராம: - 'ராமன்,
ததா - அப்பொழுது
தண்டகாரண்யே - தண்டகாவனத்தில்

யஜ்ஞம் - யாகத்தை
உத்திஶ்ய - சங்கல்பித்துக்கொண்டு
தீக்ஷிதம் - தீக்ஷையிலிருக்கும்
தம் - அவருக்கு
சித்ரம் - திவ்யமான
தநு: - தனுஸ்ஸை
விஸ்பாரயன் - ஞாணொலிசெய்துகொண்டு
உபஸ்தித: - பக்கலிலிருப்பவனாக
பபூவ - விளங்கினார்.

अजातव्यञ्जनः श्रीमान् पद्मपत्रनिभेक्षणः ।
काकपक्षधरो धन्वी शिखी कनकमालया ॥

அஜாதவ்யஞ்ஜன: ஸ்ரீமான் பத்ம பத்ரநிபேக்ஷண: ।
காகபக்ஷதரோ தன்வீ ஶிகீ கனகமாலயா ॥ 14

शोभयन् दण्डकारण्यं दीप्तेन स्वेन तेजसा ।
अदृश्यत तदा रामो बालचन्द्र इवोदितः ॥

ஶோபயன் தண்டகாரண்யம் தீப்தேன ஸ்வேந தேஜஸா ।
அத்ருஶ்யத ததா ராமோ பாலசந்த்ர இவோதித: ॥ 15

அஜாத வ்யஞ்ஜன: - 'யௌவனக்குறிகளாகிய மீசை முதலியவைகள் முளைக்கப்பெறாதவனும்,
ஸ்ரீமான் - அழகு மிகுந்தவனும்,
பத்ம பத்ர நிபேக்ஷண: -தாமரையிதழ்போன்ற கண்களையுடையவனும்,
ஏக வஸ்த்ர தரோ - ஒரே வஸ்திரத்தை உடுத்தியிருந்தவனும்,
ஶிகீ - அழகுவாய்ந்த குடுமியுடனிருந்தவனுமான
ராம: - ராமன்
தன்வீ - வில்லைக் கையிலேந்தியவனாய்
ததா - அப்பொழுது
தீப்தேன - எழில்வீசும்
ஸ்வேந - தனது
தேஜஸா - தேஜஸ்ஸாலும்,
கனக மாலயா - பொற்பூணூலாலும்
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாவனத்தை
ஶோபயன் - திகழச்செய்கின்றவராய்
உதித: - உதித்த
பால சந்த்ர: இவ - இளம்பிறைச் சந்திரன்போல்
அத்ருஶ்யத - காணப்பெற்றார்.

ततोऽहं मेघसंकाशस्तप्तकाञ्चनकुण्डलः ।
बली दत्तवरो दर्पादाजगाम तदाश्रमम् ॥

ததோऽஹம் மேகஸங்காஶஸ் தப்த காஞ்சன குண்டல: ।
பலீ தத்தவரோ தர்பாதாஜகாம ததாஶ்ரமம் ॥ 16

மேக ஸங்காஶ: - 'மேகத்திற்கு நிகரானவனும்
தப்த காஞ்சன குண்டல: - சுத்த பொன்குண்டலங்களையணிந்தவனும்,
பலீ - பலசாலியும்,
தத்தவர: - வரங்களை பெற்றவனுமான
அஹம் - நான்,
தர்பாத் - செருக்கால்
ததாஶ்ரமம் - அவரது ஆச்ரமத்திற்கு
தத: - அப்பொழுது
ஆஜகாம - வந்தேன்.

तेन दृष्टः प्रविष्टोऽहं सहसैवोद्यतायुधः ।
मां तु दृष्ट्वा धनुः सज्यमसंभ्रान्तश्चकार सः ॥

தேந த்ருஷ்ட: ப்ரவிஷ்டோऽஹம் ஸஹஸைவோத்யதாயுத: ।
மாம் து த்ருஷ்ட்வா தநு: ஸஜ்யமஸம்ப்ராந்தஶ்சகார ஸ: ॥ 17

உத்யதாயுத: - 'ஆயுதங்களைத் தயாரித்துக் கொண்டவனாய்
அஹம் - நான்,
ஸஹஸா - ஆலோசனையின்றி
ப்ரவிஷ்ட: ஏவ - புகுபவனாகவே
தேந - அவனால்
த்ருஷ்ட: - பார்க்கப்பட்டேன்.
ஸ: - அவன்
மாம் - என்னை
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததும்
அஸம்ப்ராந்த: - கலங்காதவனாய்
தநு: - தனுசை
ஸஜ்யம் சகார - நாணேற்றினான்.

अवजानन्नहं मोहाद्बालोऽयमिति राघवम् ।
विश्वामित्रस्य तां वेदिमभ्यधावं कृतत्वरः ॥

அவஜாநந்நஹம் மோஹாத் பாலோऽயமிதி ராகவம் ।
விஶ்வாமித்ரஸ்ய தாம் வேதி மப்யதாவம் க்ருதத்வர: ॥ 18

அஹம் - 'நான்
ராகவம் - ராமனை,
மோஹாத் - புத்தியின்மையால்
அயம் - இவன்
பால: - சிறுபிள்ளை,
இதி - என்று

அவஜாநந் - அலக்ஷயம் செய்தவனாய்
விஶ்வாமித்ரஸ்ய - விச்வாமித்திரருடைய
தாம் வேதிம் - அந்த யாகமேடையை
க்ருதத்வர: - அவசரப்பட்டவனாய்
அப்யதாவம் - தாக்கினேன்.

तेन मुक्तस्ततो बाणः शितः शत्रुनिबर्हणः ।
तेनाहं त्वाहतः क्षिप्तः समुद्रे शतयोजने ॥

தேந முக்தஸ் ததோ பாண: ஶித: ஶத்ருநிபர்ஹண: ।
தேநாஹம் த்வாஹத: க்ஷிப்த: ஸமுத்ரே ஶதயோஜனே ॥ 19

தத: - 'அப்பொழுது
ஶத்ரு நிபர்ஹண: - சத்ருக்களை வதைக்கவல்ல
ஶித: - கூரிய
பாண: - ஓர் பாணம்
தேந - அவனால்
முக்த: - விடப்பட்டது.
தேந - அதனால்
தாடித: - புடைக்கப்பட்ட
அஹம் - நான்
ஸமுத்ரே - சமுத்திரத்தில்
ஶதயோஜனே - நூறுயோஜனை தூரத்தில்
க்ஷிப்த: - தள்ளப்பட்டேன்.

नेच्छता तात मां हन्तुं तदा वीरेण रक्षितः ।
रामस्य शरवेगेन निरस्तोऽहमचेतनः ॥

நேச்சதா தாத மாம் ஹந்தும் ததா வீரேண ரக்ஷித: ।
ராமஸ்ய ஶரவேகேந நிரஸ்தோऽஹமசேதன: ॥ 20

தாத - 'அப்பா!
ததா - அப்பொழுது
மாம் - என்னை
ஹந்தும் - கொல்ல,
நேச்சதா - மனம்வராத
வீரேண - தனி வீரனாகுமவனால்
ரக்ஷித: - உயிருடன் விடப்பட்ட
அஹம் - நான்
ராமஸ்ய - ராமனது
ஶரவேகேந - பாணவேகத்தால்
அசேதன: - பிரக்ஞையற்றவனாக
நிரஸ்த: - எறியப்பட்டேன்.

पातितोऽहं तदा तेन गम्भीरे सागराम्भसि ।
प्राप्य संज्ञां चिरात्तत लङ्कां प्रतिगतः पुरीम् ॥

பாதிதோऽஹம் ததா தேன கம்பீரே ஸாகராம்பஸி ।
ப்ராப்ய ஸம்ஞாம் சிராத் தாத லங்காம் ப்ரதிகத: புரீம் ॥ 21

தாத - 'அப்பா!
ததா - அப்பொழுது
தேன - அவனால்
கம்பீரே - ஆழ்ந்த
ஸாகராம்பஸி - சமுத்திர ஜலத்தில்
பாதித: - வீழ்த்தப்பட்ட
அஹம் - நான்,
ஸம்ஞாம் - நல்லறிவை
சிராத் - வெகுநேரம் கழிந்து
ப்ராப்ய - அடைந்து,
லங்காம் - இலங்கை
புரீம் ப்ரதி - நகருக்கு
கத: - சென்றேன்.

एवमस्मि तदा मुक्तः सहायास्तु निपातिताः ।
अकृतास्त्रेण बालेन रामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥

ஏவமஸ்மி ததா முக்த: ஸஹாயாஸ்து நிபாதிதா: ।
அக்ருதாஸ்த்ரேண பாலேன ராமேணாக்லிஷ்டகர்மணா ॥ 22

ததா - 'அப்பொழுது
அஸ்மி - நான்,
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - உயிருடன் விடப்பட்டேன்.
அக்ருதாஸ்த்ரேண - ஆயுதப்பயிற்சி முற்றிலும் பெறாதவனும்,
பாலேன - சிறு பையனும்,
அக்லிஷ்ட கர்மணா - அனாயாசமாய் எதையும் செய்ய வல்லவனுமாகிய
ராமேண - ராமனால்
ஸஹாயா: து - உதவியாக வந்த எல்லோரும்
நிபாதிதா: - கொல்லப்பட்டார்கள்.

तन्मया वार्यमाणस्त्वं यदि रामेण विग्रहम् ।
करिष्यस्यापदं घोरां क्षिप्रं प्राप्य नशिष्यसि रावण ॥

தன்மயா வார்யமாணஸ்த்வம் யதி ராமேண விக்ரஹம் ।
கரிஷ்யஸ்யாபதம் கோராம் க்ஷிப்ரம் ப்ராப்ய நஶிஷ்யஸி ॥ 23

தத் - 'ஆனபடியால்
மயா - என்னால்
வார்யமாண: - தடுக்கப்படும்
த்வம் - நீ
ராமேண - ராமனோடு
விக்ரஹம் - விரோதத்தை
கரிஷ்யஸி யதி - செய்வாயாகில்
கோராம் - அசஹ்யமான
ஆபதம் - ஆபத்தை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
நஶிஷ்யஸி - நாசமடைவாய்.

क्रीडारतिविधिज्ञानां समाजोत्सवदर्शिनाम् ।
रक्षसां चैव सन्तापमनर्थं चाहरिष्यसि ॥

க்ரீடாரதிவிதிஞானாம் ஸமாஜோத்ஸவ தர்ஶிநாம் ।
ரக்ஷஸாம் சைவ ஸந்தாபமநர்தம் சாஹரிஷ்யஸி ॥ 24
க்ரீடாரதி விதிஞானாம் - 'க்ரீடைகளிலும் ரதிகளிலும் தேர்ந்தவர்களும்,
ஸமாஜோத்ஸவ - உத்ஸவங்களில் கூட்டங்கூட்டமாய்
ஶாலிநாம் விளங்குபவர்களுமான
ரக்ஷஸாம் ஏவ - அரக்கர்கள் எல்லோருக்குமே
ஸந்தாபம் ச - மனவேதனையையும்,
அநர்தம் ச - தீங்கையும்,
ஆஹரிஷ்யஸி - விளைவிப்பாய்.

हर्म्यप्रासादसंबाधां नानारत्नविभूषिताम् ।
द्रक्ष्यसि त्वं पुरीं लङ्कां विनष्टां मैथिलीकृते ॥

ஹர்ம்ய ப்ராஸாத ஸம்பாதாம் நாநாரத்நவிபூஷிதாம் ।
த்ரக்ஷ்யஸி த்வம் புரீம் லங்காம் விநஷ்டாம் மைதிலீக்ருதே ॥ 25
த்வம் - 'நீ,
ஹர்ம்ய ப்ராஸாத - மாடி வீடுகளாலும் அரண்மனைகளாலும்
ஸம்பாதாம் அமர்ந்துள்ளதும்,
நாநா ரத்ந விபூஷிதாம் - பலவகை ரத்னங்களாலலங்கரிக்கப்பட்டதுமான
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகரை
மைதிலீக்ருதே - சீதையின் நிமித்தமாய்
விநஷ்டாம் - பாழடைந்ததாக
த்ரக்ஷ்யஸி - காண்பாய்.

अकुर्वन्तोऽपि पापानि शुचयः पापसंश्रयात् ।
परपापैर्विनश्यन्ति मत्स्या नागह्रदे यथा ॥

அகுர்வந்தோऽபி பாபாநி ஶுசய: பாபஸம்ஶ்ரயாத் ।
பரபாபைர் விநஶ்யந்தி மத்ஸ்யா நாகஹ்ரதே யதா ॥ 26
ஶுசய: - 'நல்லவர்கள்
பாபாநி - பாபங்களை
அகுர்வந்த: அபி - செய்யாதவர்களாக இருக்கையிலும்,
பாப ஸம்ஶ்ரயாத் - பாபிகளுடைய ஸம்ஸர்க்கத்தால்
பரபாபை: - மற்றவர்களின் பாபங்களால்
நாகஹ்ரதே - முதலைகள் வசிக்கும் மடுவில்
மத்ஸ்யா: யதா - மீன்கள்போலவே
விநஶ்யந்தி - அழிகின்றார்கள்.

दिव्यचन्दनदिग्धाङ्गान् दिव्याभरणभूषितान् ।
द्रक्ष्यस्यभिहतान् भूमौ तव दोषात्तु राक्षसान् ॥

துவய சநதன துகதாஙகான துவயாபரண பூஷுதான் ।
த்ரக்ஷ்யஸ்யபிஹதான் பூமௌ தவ தோஷாத் து ராக்ஷஸான் ॥ 27
திவ்ய சந்தன - 'திவ்யசந்தனங்கள் பூசப்பட்ட அங்கங்களை
திக்தாங்கான் உடையவர்களும்,
திவ்யாபரண பூஷிதான் - திவ்யமான ஆபரணங்களால் அலங்கரிக்கப் பட்டவர்களுமான
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
தவ - உனது
தோஷாத் து - பாபத்தாலேயே
பூமௌ - மண்ணில்
அபிஹதான் - வீழ்த்தப்பட்டவர்களாக
த்ரக்ஷ்யஸி - காண்பாய்.

हृतदारान् सदारांश्च दश विद्रवतो दिशः ।
हतशेषानशरणान् द्रक्ष्यसि त्वं निशाचरान् ॥

ஹ்ருத தாரான் ஸதாராம்ஶ்ச தஶ வித்ரவதோ திஶ: ।
ஹத ஶேஷாநஶரணாந் த்ரக்ஷ்யஸி த்வம் நிஶாசரான் ॥ 28
த்வம் - 'நீ
ஹதஶேஷான் - கொல்லப்பட்டு எஞ்சிய
நிஶாசரான் - அரக்கர்களை
ஹ்ருத தாரான் - சிலர் மனைவிமார்களையிழந்தவர்களாயும்,
ஸதாரான் ச - சிலர் மனைவிமார்களோடு இருக்கின்றவர்களாயும்,
தஶ - பத்து
திஶ: - திக்குகளிலும்
அஶரணாந் - தஞ்சமற்றவர்களாய்
வித்ரவத: - ஓடுகின்றவர்களாகவும்
த்ரக்ஷ்யஸி - காண்பாய்.

शरजालपरिक्षिप्तामग्निज्वालासमावृताम् ।
प्रदग्धभवनां लङ्कां द्रक्ष्यसि त्वं न संशयः ॥

ஶரஜால பரிக்ஷிப்தா மக்நிஜ்வால ஸமாவ்ருதாம் ।
ப்ரதக்த பவநாம் லங்காம் த்ரக்ஷ்யஸி த்வம் ந ஸம்ஶய: ॥ 29

லங்காம் - 'இலங்கையை
ஶரஜால பரிக்ஷிப்தாம் - பாணஸமூகங்களால் பொழியப்பெற்றதாகவும்,
அக்நி ஜ்வால ஸமாவ்ருதாம் - அக்னிஜ்வாலைகளால் மூடப்பெற்றதாயும்,
ப்ரதக்த பவநாம் - வீடுகள் யாவும் சாம்பலானவைகளாயும்
த்வம் - நீ,
த்ரக்ஷ்யஸி - காண்பாய்
ஸம்ஶய: ந - இதற்கையமன்று.

परदाराभिमर्शात्तु नान्यत् पापतरं महत् ।
प्रमदानां सहस्राणि तव राजन् परिग्रहः ॥

பரதாராபிமர்ஶாத்து நாந்யத் பாபதரம் மஹத் ।
ப்ரமதாநாம் ஸஹஸ்ராணி தவ ராஜன் பரிக்ரஹ: ॥ 30

பரதாராபிமர்ஶாத் - 'பிறர் மனைவிகளின் கற்பழிப்பதைக் காட்டிலும்
அந்யத் - வேறு
மஹத் - பெரும்
பாபதரம் து ந - பாபமே இல்லை
ராஜன் - அரசே!
ப்ரமதாநாம் ஸஹஸ்ராணி - ஆயிரம் சுந்தரிகள்
தவ - உனக்கு
பரிக்ரஹ: - மனைவி வர்க்கம்.

भव स्वदारनिरतः स्वकुलं रक्ष राक्षस ।
मानमृद्धिं च राज्यं च जीवितं चेष्टमात्मनः ॥

பவ ஸ்வதாரநிரத: ஸ்வகுலம் ரக்ஷ ராக்ஷஸ ।
மாநம்ருத்திம் ச ராஜ்யம் ச ஜீவிதம் சேஷ்டமாத்மந: ॥ 31

ராக்ஷஸ - 'அரக்க!
ஸ்வதார நிரத: - உன் மனைவிமார்களிடம் சர்வ மனோரதம் அடையப் பெற்றவனாய்
பவ - இரு.
ஸ்வகுலம் - உனது குலத்தையும்,
மானம் - கௌரவத்தையும்
ருத்திம் ச - ஸம்பத்தையும்,
ராஜ்யம் ச - ராஜ்யத்தையும்,

ஆத்மன: - உனக்கு
இஷ்டம் - இஷ்டமான
ஜீவிதம் ச - உயிரையும்
ரக்ஷ - பாதுகாத்துக்கொள்.

कलत्राणि च सौम्यानि मित्रवर्गं तथैव च ।
यदीच्छसि चिरं भोक्तुं मा कृथा रामविप्रियम् ॥

கலத்ராணி ச ஸௌம்யாநி மித்ரவர்கம் ததைவ ச ।
யதீச்சஸி சிரம் போக்தும் மா க்ருதா ராமவிப்ரியம் ॥ 32

ஸௌம்யாநி - 'மனமொத்துநடக்கும்
கலத்ராணி ச - மனைவிமார்களையும்,
மித்ர வர்கம் ச - அன்பர் வர்க்கத்தையும்,
சிரம் - நெடுங்காலம்
போக்தும் - அனுபவிக்க
இச்சஸி இதி - நீ உத்தேசிக்கிறாய் என்கிற பக்ஷத்தில்
ததா ஏவ - நான் சொல்லியவண்ணமே
ராம விப்ரியம் - ராமனது துவேஷத்தை
மா க்ருதா: - செய்துகொள்ளாதே.

निवार्यमाणः सुहृदा मया भृशं प्रसह्य सीतां यदि धर्षयिष्यसि ।
गमिष्यसि क्षीणबलः सबान्धवो यमक्षयं रामशरात्तजीवितः ॥

நிவார்யமாண: ஸுஹ்ருதா மயா ப்ருஶம்
ப்ரஸஹ்ய ஸீதாம் யதி தர்ஷயிஷ்யஸி ।
கமிஷ்யஸி க்ஷீணபல: ஸபாந்தவோ
யமக்ஷயம் ராமஶராத்தஜீவித: ॥ 33

ஸுஹ்ருதா - 'ஆப்தனாகிய
மயா - என்னால்
ப்ருஶம் - எவ்வளவோ தூரம்
நிவார்யமாண: - தடுக்கப்பட்ட நீ
ஸீதாம் - சீதையை
ப்ரஸஹ்ய - பலாத்கரித்து,
தர்ஷயிஸ்யஸி யதி - அணுகுவாயானால்,
ராம ஶராத்த ஜீவித: - ராமனது பாணங்களால் உயிரை இழந்தவனாகவும்,
க்ஷீணபல: - ஆற்றலொழிந்தவனாகவும்,
ஸபாந்தவ: - பந்துக்களோடுகூட
யம க்ஷயம் - யமலோகத்தை
கமிஷ்யஸி - அடைவாய்.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராமாஸ்த்ர மஹிமா நாம அஷ்டத்ரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 39

एवमस्मि तदा मुक्तः कथंचित्तेन संयुगे ।
इदानीमपि यद्वृत्तं तच्छृणुष्व निरुत्तरम् ॥

ஏவமஸ்மி ததா முக்த: கதஞ்சித் தேந ஸம்யுகே ।
இதாநீமபி யத்வ்ருத்தம் தச் ச்ருணுஷ்வ நிருத்தரம் ॥ 1

ததா - 'அக்காலத்தில்
ஸம்யுகே - போரில்
தேந - அவனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
கதஞ்சித் - தெய்வச் செயலால்
முக்த: அஸ்மி - உயிருடன் விடப்பட்டேன்.
இதாநீம் - இப்பொழுது
யத்வ்ருத்தம் - எது நிகழ்ந்ததோ,
தத் அபி - அதையும்
நிருத்தரம் - குறிக்கிட்டு பேசாது
ச்ருணுஷ்வ - கேள்.

राक्षसाभ्यामहं द्वाभ्यामनिर्विण्णस्तथा कृतः ।
सहितो मृगरूपाभ्यां प्रविष्टो दण्डकावनम् ॥

ராக்ஷஸாப்யாமஹம் த்வாப்யாமநிர்விண்ணஸ்ததா க்ருத: ।
ஸஹிதோ ம்ருகரூபாப்யாம் ப்ரவிஷ்டோ தண்டகாவனம் ॥ 2

ததாக்ருத: - 'அவ்வண்ணமவமானமடைந்த
அஹம் - நான்
அநிர்விண்ண: - அதைர்யங்கொள்ளாதவனாய்
ம்ருகரூபாப்யாம் - மானுருவங்கொண்ட
த்வாப்யாம் - இரு
ராக்ஷஸாப்யாம் - அரக்கர்களோடு
ஸஹித: - கூடியவனாய்
தண்டகாவனம் - தண்டகாரண்யத்திற்கு
ப்ரவிஷ்ட: - போனேன்.

दीप्तजिह्वो महाकायस्तीक्ष्णदंष्ट्रो महाबलः ।
व्यचरं दण्डकारण्यं मांसभक्षो महामृगः ॥

தீப்த ஜிஹ்வோ மஹாகாயஸ் தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ரோ மஹாபல: ।
வ்யசரம் தண்டகாரண்யம் மாம்ஸபக்ஷோ மஹாம்ருக: ॥ 3

தீப்தஜிஹ்வ: - துறுதுறு என அலையும் நாக்குடையதும்
தீக்ஷ்ண ஶ்ருங்க: - கூரிய கொம்புகளுடையதும்,

மஹாபல: - மகாபலமுடையதும்,
மஹாகாய: - பெரும் உடலையுடையதுமான,
மஹாம்ருக: - பெரும் மானாகி
மாம்ஸபக்ஷ: - மாம்ஸங்களை புசித்துக்கொண்டு
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தை
வ்யசரம் - சுற்றித் திரிந்தேன்.

अग्निहोत्रेषु तीर्थेषु चैत्यवृक्षेषु रावण ।
अत्यन्तघोरो व्यचरं तापसान् संप्रधर्षयन् ॥

அக்நி ஹோத்ரேஷு தீர்தேஷு சைத்யவ்ருக்ஷேஷு ராவண ।
அத்யந்த கோரோ வ்யசரம் தாபஸான் ஸம்ப்ரதர்ஷயன் ॥ 4

ராவண - 'ராவணா!
அக்நி ஹோத்ரேஷு - அக்னிஹோத்ரசாலைகளிலும்,
தீர்தேஷு - ஸ்நானகட்டங்களிலும்,
சைத்ய வ்ருக்ஷேஷு - யாகசாலை மரங்களடிகளிலும்
அத்யந்த கோர: - மிக பயங்கரனாய்
தாபஸான் - ரிஷிகளை
ஸம்ப்ரதர்ஷயன் - ஏமாற்றிக்கொண்டு
வ்யசரம் - திரிந்து வந்தேன்.

निहत्य दण्डकारण्ये तापसान् धर्मचारिणः ।
रुधिराणि पिबंस्तेषां तथा मांसानि भक्षयन् ॥

நிஹத்ய தண்டகாரண்யே தாபஸான் தர்மசாரிண: ।
ருதிராணி பிபன் தேஷாம் ததா மாம்ஸாநி பக்ஷயன் ॥ 5

ऋषिमांसाशनः क्रूरस्त्रासयन् वनगोचरान् ।
तथा रुधिरमत्तोऽहं विचरन् धर्मदूषकः ॥

ருஷிமாம்ஸாஶன: க்ரூரஸ்த்ராஸயன் வனகோசரான் ।
ததா ருதிர மத்தோऽஹம் விசரன் தர்ம தூஷக: ॥ 6

आसादयं तदा रामं तापसं धर्ममाश्रितम् ।
वैदेहीं च महाभागां लक्ष्मणं च महारथम् ॥

ஆஸாதயம் ததா ராமம் தாபஸம் தர்மமாஶ்ரிதம் ।
வைதேஹீம் ச மஹாபாகாம் லக்ஷ்மணம் ச மஹாரதம் ॥ 7

தண்டகாரண்யே - 'தண்டகாவனத்தில்
தர்மசாரிண: - அறவொழுக்கமுடைய
தாபஸான் - முனிவர்களை
நிஹத்ய - கொன்று,
தேஷாம் - அவர்களுடைய

மாம்ஸாநி - மாம்ஸங்களை
பக்ஷயன் - புசித்துக்கொண்டும்,
ருதிராணி ததா - ரத்தங்களையும்
பிபன் - குடித்துக்கொண்டும்,
ருஷி மாம்ஸாஶன: - ரிஷிகளின் மாம்ஸங்களை உண்பவனாய்,
க்ரூர: - கொடியனாய்,
வனகோசரான் - வனவாஸிகளை
த்ராஸயன் ததா - பயமுறுத்திக்கொண்டும்,
ருதிர மத்த: - ரத்தவெறிகொண்டவனாய்,
தர்ம தூஷக: - தவங்களுக்கு இடையூறு செய்பவனாய்,
விசரன் - திரியும்
அஹம் - நான்,
தாபஸம் - தபவேடம்பூண்டு
தர்ம சாரிணம் - அறவொழுக்கமுடைய
ராமம் - ராமனையும்,
மஹாபாகாம் - மிகப் புகழ்படைத்த
வைதேஹீம் ச - சீதையையும்,
மஹாரதம் - பெரும் போர்வீரனாகிய
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணனையும்,
ததா - அச்சமயத்தில்
ஆஸாதயம் - கண்டேன்.

तापसं नियताहारं सर्वभूतहिते रतम् ।
सोऽहं वनगतं रामं परिभूय महाबलम् ॥

தாபஸம் நியதாஹாரம் ஸர்வபூத ஹிதே ரதம் ।
ஸோऽஹம் வனகதம் ராமம் பரிபூய மஹாபலம் ॥ 8

तापसोऽयमिति ज्ञात्वा पूर्ववैरमनुस्मरन् ।
अभ्यधावं हि संक्रुद्धस्तीक्ष्णशृङ्गो मृगाकृतिः ॥

தாபஸோऽயமிதி ஞாத்வா பூர்வவைரமநுஸ்மரன் ।
அப்யதாவம் ஹி ஸங்க்ருத்தஸ் தீக்ஷ்ண ஶ்ருங்கோ ம்ருகாக்ருதி: ॥ 9

जिघांसुरकृतप्रज्ञस्तं प्रहारमनुस्मरन् ।
तेन मुक्तास्त्रयो बाणाः शिताः शत्रुनिबर्हणाः ॥

ஜிகாம்ஸுரக்ருத ப்ரஞஸ்தம் ப்ரஹாரமநுஸ்மரன் ।
தேந முக்தாஸ்த்ரயோ பாணா: ஶிதா: ஶத்ருநிபர்ஹணா: ॥ 10

विकृष्य बलवच्चापं सुपर्णानिलतुल्यगाः ॥

விக்ருஷ்ய பலவத்சாபம் ஸுபர்ணாநில துல்யகா: ।

தாபஸம் - 'தவவேடம் பூண்டவனும்,
நியதாஹாரம் - நியமமாய் புசிப்பவனும்,
ஸர்வபூத ஹிதே - எல்லா பிராணிகளின் நன்மையில்
ரதம் - நோக்குடையவனும்,
வனகதம் - வனத்திற்கு வந்தவனும்,
மஹாபலம் - மகா பலவானுமாகிய
ராமம் - ராமனை,-
அயம் தாபஸ: - 'இவன் தவசி'
இதி - என்று
ஞாத்வா - கருதி,
பூர்வ வைரம் - முன் த்வேஷத்தை
அநுஸ்மரன் - எண்ணி
ஹி - அதனால்
தீக்ஷ்ண ஶ்ருங்க: - கூரிய கொம்புகளையுடைய
ம்ருகா க்ருதி: - மானுருவங்கொண்ட
ஸ: அஹம் - அந்த நான்
ஸங்க்ருத்த: - மிகச்சினங்கொண்டவனாகி
தம் - அந்த பழைய
ப்ரஹாரம் - புடைப்பை
அநுஸ்மரன் - சிந்தித்து
அக்ருத ப்ரஞ: - மூடனாய்,
ஜிகாம்ஸு: - கொல்லவெண்ணியவனாய்
பரிபூய - அலக்ஷியஞ்செய்து,
அப்யதாவம் - எதிர்த்தேன்;
தேந - அவனால்
பலவத் - வலுமை பொருந்திய
சாபம் - தனுசை
விக்ருஷ்ய - நாணேற்றி,
ஶிதா: - கூர்மையானவைகளும்
ஶத்ரு நிபர்ஹணா: - சத்துருக்களை ஒழிக்க வல்லவைகளும்,
ஸுபர்ணாநில துல்யகா- - கருடன், வாயு இவர்களை நிகர்த்த வேகம் உடையவைகளுமான
த்ரய: பாணா: - மூன்று பாணங்கள்
முக்தா: - விடுக்கப்பட்டன.

ते बाणा वज्रसङ्काशाः सुघोरा रक्तभोजनाः ।
आजग्मुः सहिताः सर्वे त्रयः संनतपर्वणः ॥

தே பாணா வஜ்ரஸங்காஶா: ஸுகோரா ரக்தபோஜநா: ।
ஆஜக்மு: ஸஹிதா: ஸர்வே த்ரய: ஸந்நத பர்வண: ॥ 11

தே த்ரய: - 'அந்த மூன்று
பாணா: ஸர்வே - பாணங்கள் யாவும்,
வஜ்ர ஸங்காஶா: - வஜ்ராயுதத்தை நிகர்த்தவைகளாயும்,
ஸந்நத பர்வண: - வேலைத்திறமையுற்ற கணுக்களை உடையவைகளாயும்,
ரக்த போஜநா: - ரத்தத்தை யுருஞ்சுபவைகளாயும்,
ஸஹிதா: - ஒன்றுகூடி
ஸுமுக்தா: - குறிதப்பாது விடுக்கப்பட்டவைகளாயுமாக
ஆஜக்மு: - பின்தொடர்ந்தன.

पराक्रमज्ञो रामस्य शठो दृष्टभयः पुरा ।
समुत्क्रान्तस्ततो मुक्तस्तावुभौ राक्षसौ हतौ ॥

பராக்ரமஜ்ஞோ ராமஸ்ய ஶடோ த்ருஷ்டபய: புரா ।
ஸமுத்க்ராந்தஸ்ததோ முக்தஸ்தாவுபௌ ராக்ஷஸௌ ஹதௌ ॥ 12

புரா - 'முன்னமேயே
த்ருஷ்ட பய: - விபத்தைக் கண்கூடாய்க்கண்ட
ஶட: - மூடனாகிய (நான்)
ராமஸ்ய - ராமனது
பராக்ரமஜ்ஞ: - பராக்கிரமத்தை உள்ளபடி அறிந்தவனாகி
ஸமுத் ப்ராந்த: - உள்ளம் நடுக்கமுற்றவனாய்
தத: - அவைகளினின்று
முக்த: - தப்பித்துக் கொண்டேன்.
தௌ - அந்த
ராக்ஷஸௌ - ராக்ஷஸர்
உபௌ - இருவர்களும்
ஹதௌ - கொல்லப்பட்டார்கள்.

शरेण मुक्तो रामस्य कथंचित् प्राप्य जीवितम् ।
इह प्रव्राजितो युक्तस्तापसोऽहं समाहितः ॥

ஶரேண முக்தோ ராமஸ்ய கதஞ்சித் ப்ராப்ய ஜீவிதம் ।
இஹ ப்ரவ்ராஜிதோ யுக்தஸ் தாபஸோऽஹம் ஸமாஹித: ॥ 13

ராமஸ்ய - 'ராமனது
ஶரேண - பாணத்தால்
முக்த: - மாளாது தப்பியவனாய்
கதஞ்சித் - தெய்வாதீனத்தால்
ஜீவிதம் - உயிரை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
இஹ - இவ்விடத்தில்
யுக்த: - கெட்ட செய்கைகளை ஒழித்து ஸதாசார நிஷ்டனாய்,

ஸமாஹித: - ஒருப்பட்ட மனமுடைய
தாபஸ: - தபஸியாய்,
அஹம் - நான்
ப்ரவ்ராஜித: - உலகப்பற்றை விட்டிருக்கிறேன்.

वृक्षे वृक्षे च पश्यामि चीरकृष्णाजिनाम्बरम् ।
गृहीतधनुषं रामं पाशहस्तमिवान्तकम् ॥

வ்ருக்ஷே வ்ருக்ஷே ச பஶ்யாமி சீரக்ருஷ்ணா ஜிநாம்பரம் ।
க்ருஹீததநுஷம் ராமம் பாஶஹஸ்த மிவாந்தகம் ॥ 14

சீரக்ருஷ்ணா ஜிநாம்பரம் - 'மரவுரியும் மாந்தோலுமுடுத்தவனும்,
க்ருஹீததநுஷம் - கோதண்டபாணியுமான
ராமம் - ராமனை
பாஶஹஸ்தம் - பாசமேந்திய
அந்தகம் இவ - யமனைப்போலவே
வ்ருக்ஷே வ்ருக்ஷே ச - எனக்கு தென்படும் மரங்களொவ்வொன்றிலும்
பஶ்யாமி - காணுகின்றேன்.

अपि रामसहस्राणि भीतः पश्यामि रावण ।
रामभूतमिदं सर्वमरण्यं प्रतिभाति मे ॥

அபி ராமஸஹஸ்ராணி பீத: பஶ்யாமி ராவண ।
ராமபூதமிதம் ஸர்வமரண்யம் ப்ரதிபாதி மே ॥ 15

ராவண - ராவணா!
அபி - அன்றியும்
பீத: - உள்ளம் கலங்கிய நான்
ராம ஸஹஸ்ராணி - பல ராமர்களை
பஶ்யாமி - பார்க்கிறேன்.
இதம் - இந்த
அரண்யம் ஸர்வம் - காடெங்கும்
ராம பூதம் - ராமமயமாய்
மே - எனக்கு
ப்ரதிபாதி - தோன்றுகிறது.

राममेव हि पश्यामि रहिते राक्षसेश्वर ।
दृष्ट्वा स्वप्नगतं राममुद्भ्रमामि विचेतनः ॥

ராமமேவ ஹி பஶ்யாமி ரஹிதே ராக்ஷஸேஶ்வர ।
த்ருஷ்ட்வா ஸ்வப்நகதம் ராம முத்ப்ரமாமி விசேதன: ॥ 16

ராக்ஷஸேஶ்வர - அரக்கரரசே!
ரஹிதே ஹி - ஏகாந்த இடத்திலுங்கூட

ராமம் ஏவ - ராமன் ஒருவனையே
பஶ்யாமி - பார்க்கின்றேன்.
ஸ்வப்நகதம் - ஸ்வப்னத்தில் தோன்றிய
ராமம் - ராமனை
த்ருஷ்ட்வா - நினைத்து,
விசேதன: - மெய் மறந்தவனாய்
உத்ப்ரமாமி - உளறுகிறேன்.

रकारादीनि नामानि रामत्रस्तस्य रावण ।
रत्नानि च रथाश्चैव त्रासं सञ्जनयन्ति मे ॥

ரகாராதீனி நாமாநி ராமத்ரஸ்தஸ்ய ராவண ।
ரத்நாநி ச ரதாஶ்சைவ த்ராஸம் ஸம்ஜனயந்தி மே ॥ 17

ராவண - ராவணா!
ராமத்ரஸ்தஸ்ய - ராமனிடத்தில் திகில்கொண்ட
மே - எனக்கு
ரத்நாநி ச - 'ரத்னானி' என்கிறதும்
ரதா: ச - 'ரதாஹா' என்கிறதுமான
ரகாராதீனி - 'ர' எனும் எழுத்தை முதலாகவுடைய
நாமாநி ஏவ - சப்தங்கள் எல்லாமுமே
த்ராஸம் - நடுக்கத்தை
ஸம் ஜனயந்தி - உண்டுபண்ணுகின்றன.

अहं तस्य प्रभावज्ञो न युद्धं तेन ते क्षमम् ।
बलिं वा नमुचिं वापि हन्याद्धि रघुनन्दनः ॥

அஹம் தஸ்ய ப்ரபாவஜ்ஞோ ந யுத்தம் தேந தே க்ஷமம் ।
பலிம் வா நமுசிம் வாபி ஹந்யாத்தி ரகுநந்தன: ॥ 18

அஹம் - நான்
தஸ்ய - அவனுடைய
ப்ரபாவஜ்ஞ: - பிரபாவத்தை உள்ளபடி அறிந்தவன்.
தேந - அவனோடு
தே - உனக்கு
யுத்தம் - போரென்பது
ந க்ஷமம் - அசஹ்யமாயிருக்கும்.
ஹி - ஏனென்றால்
ரகுநந்தன: - ராமன்
பலிம் - திரிவிக்கிரம அவதாரத்தில் கொல்லப்பட்ட அசுரனாகிய பலிசக்கிரவர்த்தியைத் தானாகட்டும்,
நமுசிம் வா - இந்திரனை கைதியாகச் செய்து அப்பால் அவனாலேயே கொல்லப்பட்ட நமுசியெனும் அசுரனைத் தானாகட்டும்,★

அபி வா - தனித்தோ சேர்ந்தோ இப்பொழுது வந்தாலும்
ஹந்யாத் - கொல்வான்.

★ இந்திரனது உயிரை வாங்காது அவனது ரத்தத்தை மட்டும் உறுஞ்சி விட்டவனும் அப்பால் அச்வினீதேவர்களும் ஸரஸ்வதியுமளித்த வஜ்ராயுதத்தைக் கொண்டு இந்திரனால் கொல்லப்பட்ட நமுசியெனும் அசுரனைத் தானாகட்டும்

रणे रामेण संयोद्धुं न क्षमं तव रावण ।
न ते रामकथा कार्या न चैनं द्रष्टुमर्हसि ॥

ரணே ராமேண ஸம்யோத்தும் ந க்ஷமாம் தவ ராவண ।
ந தே ராமகதா கார்யா ந சைனம் த்ரஷ்டுமிச்சஸி ॥ 19

ராவண - 'ராவணா!
ரணே - போரில்
ராமேண - ராமனோடு
ஸம்யோத்தும் - எதிர்க்க,
தவ - உனக்கு
ந க்ஷமம் - நினைக்கத் தக்கதன்று;
தே - உனக்கு
ராமகதா - ராமன் சங்கதி
ந கார்யா - கூடாது.
ஏநம் - இவனை
த்ரஷ்டும் ச - நீ கண்ணெடுத்துப் பார்க்கவும்
அர்ஹஸி ந - கூடாது.

बहवः साधवो लोके युक्ता धर्ममनुष्ठिताः ।
परेषामपराधेन विनष्टाः सपरिच्छदाः ॥

பஹவ: ஸாதவோ லோகே யுக்தா தர்ம மநுஷ்டிதா: ।
பரேஷாமபராதேந விநஷ்டா: ஸபரிச்சதா: ॥ 20

லோகே - 'உலகில்
தர்ம அநுஷ்டிதா: - தர்மத்தை அனுஷ்டிப்பவர்களும்,
யுக்தா: - ஆத்ம ஞானிகளுமான
ஸாதவ: - புண்யாத்மாக்களாகிய
பஹவ: - பலர்
பரேஷாம் - பிறர்களுடைய (சம்பந்தப்பட்ட பாபிகளுடைய)
அபராதேந - குற்றத்தால்
ஸபரிச்சதா: - பந்துக்களோடு கூடவே
விநஷ்டா: - அழிவடைந்திருக்கிறார்கள்.

सोऽहं तवापराधेन विनश्येयं निशाचर ।
कुरु यत्ते क्षमं तत्त्वमहं त्वां नानुयामि ह ॥

ஸோஃஹம் தவாபராதேந விநஶ்யேயம் நிஶாசர ।
குரு யத்தே க்ஷமம் தத்வமஹம் த்வாம் நாநுயாமி ஹ ॥ 21

நிஶாசர - அரக்கா!
தவ - உனது
அபராதேந - குற்றத்தால்
ஸ: அஹம் - அந்த நான்
விநஶ்யேயம் - நாசமடைவேன்.
யத் - ஆனபடியால்
தே - உனக்கு
தத்வம் - உள்ளபடியாய்
க்ஷமம் - ஏற்றதாயிருக்கிறதை
குரு - செய்.
அஹம் ஹ - நானோ,
த்வாம் - உன்னை
அநுயாமி ந - பின்பற்றமாட்டேன்.

रामश्च हि महातेजा महासत्त्वो महाबलः ।
अपि राक्षसलोकस्य भवेदन्तकरो हि सः ॥

ராமஶ்ச ஹி மஹாதேஜா மஹாஸத்வோ மஹாபல: ।
அபி ராக்ஷஸ லோகஸ்ய பவேதந்தகரோ ஹி ஸ: ॥ 22

ராம: ஹி - 'ராமனோ
மஹாதேஜா: - மஹா பராக்கிரமமுடையவன்
மஹாஸத்வ: - மகா ஆற்றலுடையவன்.
மஹாபல: - மகா பலவான்.
ராக்ஷஸ லோகஸ்யஹி - ராக்ஷஸஜன சமூகத்திற்கே
ஸ: - அவன்
அந்தகர: - நாசத்தை விளைவிப்பவனாக
பவேத் அபி - ஆய்விடுவனே.

यदि शूर्पणखाहेतोर्जनस्थानगतः खरः ।
अतिवृत्तो हतः पूर्वं रामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥
अत्र ब्रूहि यथातत्त्वं को रामस्य व्यतिक्रमः ॥

யதி ஶூர்பணகாஹேதோர் ஜனஸ்தான கத: கர: ।
அதிவ்ருத்தோ ஹத: பூர்வம் ராமேணாக்லிஷ்டகர்மணா॥
அத்ர ப்ரூஹி யதாதத்வம் கோ ராமஸ்ய வ்யதிக்ரம: ॥ 24

ஜனஸ்தான கத: - 'ஜனஸ்தானத்திலிருந்த
கர: - கரன்
ஶூர்பணகாஹேதோ- சூர்ப்பணகைக்குப் பரிந்து
பூர்வம் - முதலில்

அதிவ்ருத்த: - நியாயத்தை மீறியவனாய்
அக்லிஷ்டகர்மணா - குற்றமற்ற செய்கையையுடைய
ராமேண - ராமனால்
ஹத: யதி - கொல்லப்பட்டதில்
யதாதத்வம் - நடந்தது எதுவோ அதை
ப்ரூஹி - சொல்லு.
அத்ர - இதில்
ராமஸ்ய - ராமனது
வ்யதிக்ரம: - குற்றம்
க: - என்ன?

इदं वचो बन्धुहितार्थिना मया यथोच्यमानं यदि नाभिपत्स्यसे ।
सबान्धवस्त्यक्ष्यसि जीवितं रणे हतोऽद्य रामेण शरैरजिह्मगैः ॥

இதம் வசோ பந்துஹிதார்திநா மயா
யதோச்யமானம் யதி நாபிபத்ஸ்யஸே ।
ஸபாந்தவஸ்த்யக்ஷ்யஸி ஜீவிதம் ரணே
ஹதோஃத்ய ராமேண ஶரைரஜிம்ஹகை: ॥ 25

பந்து ஹிதார்திநா - 'அன்பனின் நன்மையே நாடும்
மயா - என்னால்
யதா - உள்ளபடி
உச்யமானம் - சொல்லப்படும்
இதம் - இந்த
வச: - சொல்லை
ந அபிபத்ஸ்யஸே யதி - நீ ஏற்றுக்கொள்ளாவிடில்,
ரணே - போரில்
ராமேண - ராமனால்
அஜிம்ஹகை: - குறி தப்பாது செல்லும்
ஶரை: - பாணங்களால்
ஸ பாந்தவ: - பந்துக்களோடுகூடவே
அத்ய - இப்பொழுதே
ஹத: - கொல்லப்பட்டவனாய்
ஜீவிதம் - உயிரை
த்யக்ஷ்யஸி - விடுவாய்.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸாஹய்யகா நப்யுபகமோ நாம ஏகோந சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 40

मारीचेन तु तद्वाक्यं क्षेमयुक्तं निशाचरः ।
उक्तो न प्रतिजग्राह मर्तुकाम इवौषधम् ॥

மாரீசேந து தத்வாக்யம் க்ஷேம யுக்தம் நிஶாசர: ।
உக்தோ ந ப்ரதிஜக்ராஹ மர்துகாம இவௌஷதம் ॥ 1

மாரீசேந - மாரீசனால்
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
நிஶாசர: து - அரக்கன் (ராவணனோ) என்றால்
க்ஷேம யுக்தம் - நன்மை பயக்கத்தக்கதாகிய
தத்வாக்யம் - அவனது மொழியை
மர்து காம: - சாகத் துணிந்த ஒருவன்
ஔஷதம் - மருந்தை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ந ப்ரதி ஜக்ராஹ - எடுத்துக்கொள்ளவில்லை.

तं पथ्यहितवक्तारं मारीचं राक्षसाधिपः ।
अब्रवीत् परुषं वाक्यमयुक्तं कालचोदितः ॥

தம் பத்ய ஹிதவக்தாரம் மாரீசம் ராக்ஷஸாதிப: ।
அப்ரவீத் பருஷம் வாக்ய மயுக்தம் காலசோதித: ॥ 2

ராக்ஷஸாதிப: - 'அரக்கர் மன்னன்
பத்யஹித வக்தாரம் - அபாயமற்றதும் நன்மை பயக்கத்தக்கதையும் சொல்லிய
தம் - அந்த
மாரீசம் - மாரீசனைப் பார்த்து
அயுக்தம் - அடாததும்
பருஷம் - கொடியதுமான
வாக்யம் - பின்வரும் பதிலை
காலசோதித: - தெய்வத்தால் ஏவப்பட்டவனாய்
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

यत्किलैतदयुक्तार्थं मारीच मयि कथ्यते ।
वाक्यं निष्फलमत्यर्थमुप्तं बीजमिवोषरे ॥

யத்கிலைததயுக்தார்தம் மாரீச மயி கத்யதே ।
வாக்யம் நிஷ்பலமத்யர்த முப்தம் பீஜமிவோஷரே ॥ 3

மாரீச - 'மாரீசனே!
அயுக்தார்தம் - தகாத பொருளை உடைய
யத் - எது

மயி - என்னிடத்தில்
கத்யதே - சொல்லப்பட்டதோ
ஏதத் - இந்த
வாக்யம் கில - சொல் எல்லாமும்
ஊஷரே - உவர் பூமியில்
உப்தம் - விரைக்கப்பட்ட
பீஜம் இவ - விதைபோலவே
அத்யர்தம் - எள்ளளவும்
நிஷ்பலம் - பயனற்றது.

त्वद्वाक्यैर्न तु मां शक्यं भेत्तुं रामस्य संयुगे ।
पापशीलस्य मूर्खस्य मानुषस्य विशेषतः ॥

த்வத்வாக்யைர் ந து மாம் ஶக்யம் பேத்தும் ராமஸ்ய ஸம்யுகே ।
பாபஶீலஸ்ய மூர்கஸ்ய மாநுஷஸ்ய விஶேஷத: ॥ 4

பாபஶீலஸ்ய - 'பாப சுபாவமுடையவனும்,
மூர்கஸ்ய - மூர்க்கனும்
விஶேஷத: - அதிலும்
மாநுஷஸ்ய - மானிடனுமாகிய
ராமஸ்ய - ராமனுடைய
ஸம்யுகே - போரில்
மாம் - என்னை
பேத்தும் - பயமுறுத்தித் துரத்த
த்வத் வாக்யை: து - உன் வாக்கியங்களினாலும்
ந ஶக்யம் - முடியாது.

यस्त्यक्त्वा सुहृदो राज्यं मातरं पितरं तथा ।
स्त्रीवाक्यं प्राकृतं श्रुत्वा वनमेकपदे गतः ॥

யஸ்த்யக்த்வா ஸுஹ்ருதோ ராஜ்யம் மாதரம் பிதரம் ததா ।
ஸ்த்ரீவாக்யம் ப்ராக்ருதம் ஶ்ருத்வா வனமேகபதே கத: ॥ 5

अवश्यं तु मया तस्य संयुगे खरघातिनः ।
प्राणैः प्रियतरा सीता हर्तव्या तव संनिधौ ॥

அவஶ்யம் து மயா தஸ்ய ஸம்யுகே கரகாதின: ।
ப்ராணை: ப்ரியதரா ஸீதா ஹர்தவ்யா தவ ஸந்நிதௌ ॥ 6

ய: - 'எவன்
ப்ராக்ருதம் - அற்பமான
ஸ்த்ரீ வாக்யம் - பெண் சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ஏகபதே - ஒரேகாலத்தில்

ஸுஹ்ருத: - அன்பர்களையும்,
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தையும்,
மாதரம் - தாயாரையும்,
பிதரம் - தந்தையையும்,
த்யக்த்வா - துறந்து,
வனம் ததா - காட்டிற்கும்
கத: - வந்திருக்கிறானோ,
ஸம்யுகே - போரில்
கர காதின: - கரனைக் கொன்ற
தஸ்ய - அவனுக்கு
ப்ராணை: ப்ரியதரா - உயிரினும் இனியளான
ஸீதா - ஸீதை
மயா து - என்னாலேயே,
அவஶ்யம் - எவ்வகையிலும்,
தவ ஸந்நிதௌ - உன் கண்முன்பாகவே
ஹர்தவ்யா - அபகரிக்கப்பட வேண்டியவள்.

एवं मे निश्चिता बुद्धिर्हृदि मारीच वर्तते ।
न व्यावर्तयितुं शक्या सेन्द्रैरपि सुरासुरैः ॥

ஏவம் மே நிஶ்சிதா புத்திர் ஹ்ருதி மாரீச வர்ததே ।
ந வ்யாவர்தயிதும் ஶக்யா ஸேந்த்ரைரபி ஸுராஸுரை: ॥ 7

மாரீச - 'மாரீச!
மே புத்தி: - எனது அபிப்பிராயம்
ஹ்ருதி - மனதில்
ஏவம் - இப்படியாய்
நிஶ்சிதா வர்ததே - தீர்மானிக்கப்பட்டிருக்கிறது.
ஸேந்த்ரை: - இந்திரனுள்ளிட்ட
ஸுராஸுரை: அபி - தேவர்களாலும் அசுரர்களாலுங்கூட
வ்யாவர்தயிதும் - மாற்ற
ந ஶக்யா - முடியாது.

दोषं गुणं वा संपृष्टस्त्वमेवं वक्तुमर्हसि ।
अपायं वाप्युपायं वा कार्यस्यास्य विनिश्चये ॥

தோஷம் குணம் வா ஸம்ப்ருஷ்டஸ் த்வமேவம் வக்துமர்ஹஸி ।
அபாயம் வாப்யுபாயம் வா கார்யஸ்யாஸ்ய விநிஶ்சயே ॥ 8

அஸ்ய - 'இந்த
கார்யஸ்ய - கார்யத்தை
விநிஶ்சயே - நிச்சயிக்கும் விஷயத்தில்
தோஷம் - தோஷத்தைப் பற்றியோ,

குணம் வா - குணத்தைப் பற்றியோ,
அபாயம் ச - அபாயத்தைப் பற்றியோ,
உபாயம் வா - உபாயத்தைப் பற்றியோ,
ஸம்ப்ருஷ்ட: - வினாவப்பட்டவனாக
த்வம் வா - நீயிருந்தால்
ஏவம் - இப்படி
வக்தும் அர்ஹஸி - பேசக்கூடும்.

संपृष्टेन तु वक्तव्यं सचिवेन विपश्चिता ।
उद्यताञ्जलिना राज्ञो य इच्छेद्भूतिमात्मनः ॥

ஸம்ப்ருஷ்டேந து வக்தவ்யம் ஸசிவேந விபஶ்சிதா ।
உத்யதாஞ்ஜலிநா ராஜ்ஞோ ய இச்சேத் பூதிமாத்மன: ॥ 9

ய: - 'எவன்
ஆத்மன: - தனக்கு
பூதிம் - க்ஷேமத்தை
இச்சேத் - கோருகிறானோ, (அப்படிப்பட்ட)
விபஶ்சிதா - கற்றறிந்த
ஸசிவேந து - மந்திரியாலுங்கூட
ஸம்ப்ருஷ்டேந - கேழ்க்கப்பட்டு
ராஜ்ஞே - அரசன் முன்னிலையில்
உத்யதாஞ்ஜலிநா - உயர்த்திய அஞ்ஜலிஹஸ்தனாய் இருந்துகொண்டு
வக்தவ்யம் - விண்ணப்பம் செய்ய வேண்டியது.

वाक्यमप्रतिकूलं तु मृदुपूर्वं हितं शुभम् ।
उपचारेण युक्तं च वक्तव्यो वसुधाधिपः ॥

வாக்யமப்ரதிகூலம் து ம்ருதுபூர்வம் ஹிதம் ஶுபம் ।
உபசாரேண யுக்தம் ச வக்தவ்யோ வஸுதாதிப: ॥ 10

வஸுதாதிப: - 'ஓர் மன்னன்
ஹிதம் - நன்மை பயக்கத்தக்கதும்
ஶுபம் - நல்லதாயுமிருக்கிற
வாக்யம் து - பதிலையுங்கூட
உபசாரேண - உபசாரத்தோடு; (அரசர்களுக்குரிய மரியாதையோடு)
யுக்தம் ச - கூடியதாயும்
அப்ரதிகூலம் - மனங்கோணாதவண்ணமாய்
ம்ருதுபூர்வம் - இனிமையாய்
வக்தவ்ய: - சொல்லப்பட வேண்டியவன்.

[illegible] यद्वाक्यं मारीच हितमुच्यते ।
नाभिनन्दति तद्राजा मानार्हो मानवर्जितम् ॥

ஸாவம்ானம் து யத்வாக்யம் மாரீச ஹிதமுச்யதே ।
நாபிநந்ததி தத்ராஜா மாநார்ஹோ மானவர்ஜிதம் ॥ 11

மாரீச - 'மாரீச!
ஹிதம் - ஹிதமாயிருக்கும்
யத் - எந்த ஒரு
வாக்யம் து - பதிலும்
ஸாவமானம் - அவமரியாதையுடன் கூடினதாய்
உச்யதே - சொல்லப்படுகிறதோ,
தத் - அதை
மானவர்ஜித: - தனதபிப்ராயம் சரியென்ற நம்பிக்கை இல்லாதவனும்
மாநார்ஹ: - பிறர்களால் கௌரவிக்க உரியவனுமாகிய
ராஜா - ஓர் அரசன்
ந அபிநந்ததி - லக்ஷியம் செய்கிறானில்லை.

पञ्च रूपाणि राजानो धारयन्त्यमितौजसः ।
अग्नेरिन्द्रस्य सोमस्य यमस्य वरुणस्य च ॥

பஞ்ச ரூபாணி ராஜானோ தாரயந்த்யமிதௌஜஸ: ।
அக்நேரிந்த்ரஸ்ய ஸோமஸ்ய யமஸ்ய வருணஸ்ய ச ॥ 12

அமிதௌஜஸ: - 'மகாபராக்கிரமசாலிகளாகிய
ராஜாந: - மன்னர்கள்
அக்நே: - அக்னிபகவானுடையவும்,
இந்த்ரஸ்ய - இந்திரனுடையவும்,
ஸோமஸ்ய - சந்திரனுடையவும்,
வருணஸ்ய - வருணனுடையவும்,
யமஸ்ய ச - யமனுடையவும்
பஞ்ச - ஐந்து
ரூபாணி - அம்சங்களை
தாரயந்தி - வகிக்கின்றார்கள்.

औष्ण्यं तथा विक्रमं च सौम्यं दण्डं प्रसन्नताम् ।
धारयन्ति महात्मानो राजानः क्षणदाचर ॥
तस्मात् सर्वास्ववस्थासु मान्याः पूज्याश्च पार्थिवाः ॥

ஔஷ்ண்யம் ததா விக்ரமம் ச ஸௌம்யம் தண்டம் ப்ரஸந்நதாம் ।
தாரயந்தி மஹாத்மாநோ ராஜாந: க்ஷணதாசர ॥
தஸ்மாத் ஸர்வாஸ்வவஸ்தாஸு மான்யா: பூஜ்யாஶ்ச பார்திவா: ॥ 13

க்ஷணதாசர - 'அரக்க!
மஹாத்மாந: - மகாத்மாக்களாகிய
ராஜாந: - மன்னர்கள்,
ததா ச - அப்படியிருப்பதால்தான்

ஔஷ்ண்யம் - தீக்ஷ்ணத் தன்மையையும்,
விக்ரமம் - பராக்ரமத்தையும்,
ஸௌம்யம் - ஆனந்தத்தை விளைவிக்குந் தன்மையையும்,
ப்ரஸந்நதாம் - தண்ணளியையும்,
தண்டம் - துஷ்டநிக்ரஹத்தையும்
தாரயந்தி - வகிக்கின்றார்கள்.
தஸ்மாத் - ஆகையால்
பார்திவா: - மன்னர்கள்
ஸர்வாஸு - எல்லா
அவஸ்தாஸு - பிரஸக்திகளிலும்
மான்யா: - பெருமையாய் நினைக்கத்தக்கவர்கள்.
பூஜ்யா: ச - மரியாதையுடன் பேசத்தக்கவர்கள்.

त्वं तु धर्ममविज्ञाय केवलं मोहमास्थितः ।
अभ्यागतं मां दौरात्म्यात् परुषं वक्तुमिच्छसि ॥

த்வம் து தர்ம மவிஞாய கேவலம் மோஹமாஸ்தித: ।
அப்யாகதம் மாம் தௌராத்ம்யாத் பருஷம் வக்துமிச்சஸி ॥ 14

த்வம் து - 'நீயோ,
தர்மம் - தர்மமின்னதென்பதை
அவிஞாய - அறியாது,
மோஹம் கேவலம் - மூடத்தனம் ஒன்றையே
ஆஸ்தித: - அடைந்தவனாய்
அப்யாகதம் - உன்னிடம் வந்த
மாம் - என்னை
தௌராத்ம்யாத் - துஷ்டத்தனத்தால்
பருஷம் - நிந்தனையான சொல்லை
வக்தும் - சொல்ல
இச்சஸி - துணிந்தனை.

गुणदोषौ न पृच्छामि क्षमं चात्मनि राक्षस ।
मयोक्तं तव चैतावत् संप्रत्यमितविक्रम ॥

குணதோஷௌ ந ப்ருச்சாமி க்ஷமம் சாத்மநி ராக்ஷஸ ।
மயோக்தம் தவ சைதாவத் ஸம்ப்ரத்யமிதவிக்ரம ॥ 15

அமித விக்ரம - 'அளவுகடந்த பராக்கிரமசாலியாகிய
ராக்ஷஸ - அரக்க!
குணதோஷௌ - குணதோஷங்களைப் பற்றியும்,
ஆத்மநி - என் விஷயத்தில்
க்ஷேமம் ச - க்ஷேமமின்னதென்பதைப் பற்றியும்
ந ப்ருச்சாமி - நான் கேட்கவில்லை.

தவ - உனக்கு
மயா ச - என்னாலேயே
உக்தம் - சொல்லப்பட்டது
ஸம்ப்ரதி - இந்த சமயத்தில்
ஏதாவத் - (பின்வருமாறு) இவ்வளவுதான்.

अस्मिंस्तु त्वं महाकृत्ये साहाय्यं कर्तुमर्हसि ।
शृणु तत् कर्म साहाय्ये यत् कार्यं वचनान्मम ॥

அஸ்மிம்ஸ்து த்வம் மஹாக்ருத்யே ஸாஹாய்யம் கர்துமர்ஹஸி । 16
ஶ்ருணு தத் கர்ம ஸாஹாய்யே யத் கார்யம் வசநாந்மம ॥

அஸ்மின் - 'இந்த
மஹாக்ருத்யே - பெருங்காரியத்தில்
த்வம் - நீ
ஸாஹாய்யம் து கர்தும் - உதவியையும் செய்ய
அர்ஹஸி - உடன்பட வேண்டும்.
ஸாஹாய்யே - உதவி விஷயத்தில்
மம - எனது
வசநாத் - ஆக்கினையைக் கொண்டு
கார்யம் - ஆகவேண்டிய காரியம்
யத் - எதுவோ
தத் கர்ம - அந்த காரியத்தை
ஶ்ருணு - சொல்லுகிறேன் கேள்.

सौवर्णस्त्वं मृगो भूत्वा चित्रो रजतबिन्दुभिः ।
आश्रमे तस्य रामस्य सीतायाः प्रमुखे चर ॥

ஸௌவர்ணஸ்த்வம் ம்ருகோ பூத்வா சித்ரோ ரஜதபிந்துபி: । 17
ஆஶ்ரமே தஸ்ய ராமஸ்ய ஸீதாயா: ப்ரமுகே சர ॥

த்வம் - 'நீ
ரஜத பிந்துபி: - வெள்ளிப்புள்ளிகளால்
சித்ர: - அழகுற்று விளங்கும்
ஸௌவர்ண: ம்ருக: - பொன்மானாக
பூத்வா - உருக்கொண்டு,
தஸ்ய - அந்த
ராமஸ்ய - ராமனது
ஆஶ்ரமே - ஆச்ரமத்தில்
ஸீதாயா: - சீதையின்
ப்ரமுகே - கண்முன்
சர - ஓடித்திரி.

प्रलोभयित्वा वैदेहीं यथेष्टं गन्तुमर्हसि ॥

ப்ரலோபயித்வா வைதேஹீம் யதேஷ்டம் கந்துமர்ஹஸி ॥ 18

வைதேஹீம் - 'வைதேகியை
ப்ரலோபயித்வா - வஞ்சித்துவிட்டு,
யதேஷ்டம் - இஷ்டப்படி
கந்தும் அர்ஹஸி - நீ போய்விடலாம்.

त्वां तु मायामृगं दृष्ट्वा काञ्चनं जातविस्मया ।
आनयैनमिति क्षिप्रं रामं वक्ष्यति मैथिली ॥

த்வாம் து மாயாம்ருகம் த்ருஷ்ட்வா காஞ்சனம் ஜாதவிஸ்மயா ।
ஆனயைநமிதி க்ஷிப்ரம் ராமம் வக்ஷ்யதி மைதிலீ ॥ 19

மைதிலீ - 'சீதை
காஞ்சனம் - பொன்மயமான
மாயா ம்ருகம் - மனத்தோற்றத்தால் மானாக விளங்கும்
த்வாம் - உன்னை
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததுமே,
ஜாதவிஸ்மயா - ஆச்சரியத்தை யடைந்தவளாய்
ராமம் - ராமனைப் பார்த்து
ஏநம் - 'இதை
க்ஷிப்ரம் - இப்பவே
ஆனய - பிடித்துக்கொண்டு வாரும்'
இதி - என்று
வக்ஷ்யதி - சொல்லுவள்.

अपक्रान्ते तु काकुत्स्थे दूरं यात्वाप्युदाहर ।
हा सीते लक्ष्मणेत्येवं रामवाक्यानुरूपकम् ॥

அபக்ராந்தே து காகுத்ஸ்தே தூரம் யாத்வாப்யுதாஹர ।
ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேத்யேவம் ராமவாக்யாநுரூபகம் ॥ 20

காகுத்ஸ்தே - 'ராமன்
அபக்ராந்தே து - அப்புறம் சென்ற பின்னர்,
தூரம் - வெகுதூரம்
யாத்வா - நீ சென்று,
ஹா ஸீதே - 'ஓ சீதே!
லக்ஷ்மண இதி - ஓ லக்ஷ்மண! என்று
ஏவம் - இப்படியாய்
ராம வாக்யாநுரூபகம் - ராமனது மொழியை நிகர்த்ததாய்
வ்யுதாஹர - உரக்கச் சொல்லு.

तच्छ्रुत्वा रामपदवीं सीतया च प्रचोदितः ।
अनुगच्छति संभ्रान्तः सौमित्रिरपि सौहृदात् ॥

தத் ஶ்ருத்வா ராமபதவீம் ஸீதயா ச ப்ரசோதித: ।
அநுகச்சதி ஸம்ப்ராந்த: ஸௌமித்ரிரபி ஸௌஹ்ருதாத் ॥ 21

தத் ஶ்ருத்வா - 'அதைக் கேட்டு,
ஸீதயா ச - ஸீதையாலும்
ப்ரசோதித: - நிர்ப்பந்திப்படுத்தப்பட்டவனாய்
ஸௌமித்ரி: அபி - லக்ஷ்மணனும்
ஸௌஹ்ருதாத் - அன்பினதிசயத்தால்
ஸம்ப்ராந்த: - திகிலடைந்தவனாய்
ராமபதவீம் - ராமன் போனவழியை
அநுகச்சதி - தொடர்ந்து செல்லுவான்.

अपक्रान्ते च काकुत्स्थे लक्ष्मणे च यथासुखम् ।
आहरिष्यामि वैदेहीं सहस्राक्षः शचीमिव ॥

அபக்ராந்தே ச காகுத்ஸ்தே லக்ஷ்மணே ச யதாஸுகம் ।
ஆஹரிஷ்யாமி வைதேஹீம் ஸஹஸ்ராக்ஷ: ஶசீமிவ ॥ 22

காகுத்ஸ்தே - 'ராமன்
அபக்ராந்தே ச - இல்லாமலிருக்குகையிலும்,
லக்ஷ்மணே ச - லக்ஷ்மணனும் அப்படியே இல்லாமல் இருக்குகையிலும்,
ஸஹஸ்ராக்ஷ: - இந்திரன்
ஶசீம் - இந்திராணியை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
வைதேஹீம் - வைதேகியை
யதாஸுகம் - அனாயாசமாய்
ஆனயிஷ்யாமி - கவர்ந்து கொண்டுபோய் விடுவேன்.

एवं कृत्वा त्विदं कार्यं यथेष्टं गच्छ राक्षस ।
राज्यस्यार्धं प्रदास्यामि मारीच तव सुव्रत ॥

ஏவம் க்ருத்வா த்விதம் கார்யம் யதேஷ்டம் கச்ச ராக்ஷஸ ।
ராஜ்யஸ்யார்தம் ப்ரதாஸ்யாமி மாரீச தவ ஸுவ்ரத ॥ 23

ராக்ஷஸ - 'அரக்க!
இதம் - இந்த
கார்யம் - காரியத்தை
ஏவம் து - இப்படியே
க்ருத்வா - முடித்துவிட்டு,
யதேஷ்டம் - உனது இஷ்டம்போல்
கச்ச - போய்விடு.
ஸுவ்ரத - பெரும் செயல்களையுடைய
மாரீச - மாரீச!
ராஜ்யஸ்ய அர்தம் - ராஜ்யத்தில் பாதியை
தவ - உனக்கு
ப்ரதாஸ்யாமி - கொடுப்பேன்.

गच्छ सौम्य शिवं मार्गं कार्यस्यास्य विवृद्धये ।
अहं त्वानुगमिष्यामि सरथो दण्डकावनम् ॥

கச்ச ஸௌம்ய ஶிவம் மார்கம் கார்யஸ்யாஸ்ய விவ்ருத்தயே ।
அஹம் த்வாநுகமிஷ்யாமி ஸரதோ தண்டகாவனம் ॥ 24

ஸௌம்ய - 'நண்பனே!
அஸ்ய கார்யஸ்ய - இந்தக் காரியத்தை
விவ்ருத்தயே - முடிப்பதற்காக
ஶிவம் மார்கம் - நல்ல வழியில்
கச்ச - செல்.
அஹம் - நான்
தண்டகாவனம் - தண்டகாவனத்திற்கு
ஸரத: - ரதத்திலேறிக்கொண்டு
த்வா - உன்னை
அநுகமிஷ்யாமி - பின்பற்றி வருவேன்.

प्राप्य सीतामयुद्धेन वञ्चयित्वा तु राघवम् ।
लङ्कां प्रतिगमिष्यामि कृतकार्यः सह त्वया ॥

ப்ராப்ய ஸீதாமயுத்தேந வஞ்சயித்வா து ராகவம் ।
லங்காம் ப்ரதிகமிஷ்யாமி க்ருதகார்ய: ஸஹ த்வயா ॥ 25

ராகவௌ - 'ராமலக்ஷ்மணர்களை
அயுத்தேந து - போருக்கிடங்கொடாமலே
வஞ்சயித்வா - வஞ்சித்து,
ஸீதாம் - சீதையை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
க்ருத கார்ய: - கிருதகிருத்யனாய்
த்வயா ஸஹ - உன்னோடுகூடவே
லங்காம் ப்ரதி - லங்கைக்கு
கமிஷ்யாமி - போவேன்.

न चेत् करोषि मारीच हन्मि त्वामहमद्य वै ।
एतत् कार्यमवश्यं मे बलादपि करिष्यसि ॥

ந சேத் கரோஷி மாரீச ஹன்மி த்வாமஹமத்ய வை ।
ஏதத் கார்யமவஶ்யம் மே பலாதபி கரிஷ்யஸி ॥ 26

மாரீச - 'மாரீச!
கரோஷி ந சேத் - செய்யாதபக்ஷத்தில்,
த்வாம் - உன்னை
அஹம் - நான்
அத்யைவ - இப்பொழுதே
ஹன்மி வை - கொன்றுவிடுவேன்.
மே - எனது

ஏதத் - இந்த
கார்யம் - காரியத்தை
பலாத் அபி - நிர்பந்தத்தால் என்றாலும்
அவஶ்யம் - அவச்யமாய்
கரிஷ்யஸி - நீ செய்தே தீரவேண்டும்.

राज्ञो हि प्रतिकूलस्थो न जातु सुखमेधते ॥
ராஜ்ஞோ ஹி ப்ரதிகூலஸ்தோ ந ஜாது ஸுகமேததே ॥ 27

ராஜ்ஞ: - 'ஓர் அரசனுக்கு
ப்ரதிகூலஸ்த: - விருப்பத்திற்கு மாறி நடப்பவன்
ஜாது - ஒருக்காலும்
ஸுகம் - நல்வாழ்வை
ந ஏததே - அடைய மாட்டான்.
ஹி - இது திண்ணம்.

आसाद्य तं जीवितसंशयस्ते मृत्युर्ध्रुवो ह्यद्य मया विरुध्य ।
एतद्यथावत् प्रतिगृह्य बुद्ध्या यदत्र पथ्यं कुरु तत्तथा त्वम् ॥
ஆஸாத்ய தம் ஜீவிதஸம்ஶயஸ்தே
ம்ருத்யுர்த்ருவோ ஹ்யத்ய மயா விருத்ய ।
ஏதத்யதாவத் பரிக்ருஹ்ய புத்த்யா
யதத்ர பத்யம் குரு தத் ததா த்வம் ॥ 28

தம் - 'அவனை
ஆஸாத்ய - கிட்டின்,
தே - உனக்கு
ஜீவித ஸம்ஶய: - பிழைத்தாலும் பிழைக்கலாம் என்கிற எண்ணமுடைய ஆபத்துத்தான்.
மயா - என்னோடு
விருத்ய - விரோதிப்பின்
அத்ய - இப்பொழுதே
ம்ருத்யு: - சாவு
த்ருவ: ஹி - திண்ணம்.
ஏதத் - இதை
யதாவத் - உள்ளபடி
புத்த்யா பரிக்ருஹ்ய - தீர்க்காலோசனைசெய்து,
அத்ர - இவ்விஷயத்தில்
யத் - எது
பத்யம் - ஹிதமோ,
தத் ததா - அதையே
த்வம் குரு - நீ செய்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே மாயாம்ருக ரூப பரிக்ரஹ நிர்பந்தோ நாம சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏக சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 41

आज्ञप्तोऽराजवद्वाक्यं प्रतिकूलं निशाचरः ।
अब्रवीत् परुषं वाक्यं मारीचो राक्षसाधिपम् ॥
ஆஜ்ஞப்தோऽ ராஜவத்வாக்யம் ப்ரதிகூலம் நிஶாசர: ।
அப்ரவீத் பருஷம் வாக்யம் மாரீசோ ராக்ஷஸாதிபம் ॥ 1

ப்ரதிகூலம் - தீங்கை விளைவிக்கத்தக்க
வாக்யம் - சொல்லை
அராஜவத் - அரசனுக்கடுக்காதவண்ணம்
ஆஜ்ஞப்த: - செய்ய ஆக்கினை பெற்ற
நிஶாசர: - அரக்கனான
மாரீச: - மாரீசன்,
பருஷம் வாக்யம் - கொடிய சொல்லை
ராக்ஷஸாதிபம் - ராக்ஷஸ மன்னனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

केनायमुपदिष्टस्ते विनाशः पापकर्मणा ।
सपुत्रस्य सराष्ट्रस्य सामात्यस्य निशाचर ॥
கேநாயமுபதிஷ்டஸ்தே விநாஶ: பாபகர்மணா ।
ஸபுத்ரஸ்ய ஸராஷ்ட்ரஸ்ய ஸாமாத்யஸ்ய நிஶாசர ॥ 2

நிஶாசர - 'அரக்க!
தே - உனக்கு
ஸ புத்ரஸ்ய - புத்திரர்களோடுகூடவும்,
ஸ ராஷ்ட்ரஸ்ய - ராஜ்யத்தோடு கூடவும்,
ஸாமாத்யஸ்ய - மந்திரிகளோடு கூடவும்,
அயம் - இந்த
விநாஶ: - அழிவு
பாபகர்மணா - பாபியாகிய
கேந - எவனால்
உபதிஷ்ட: - உபதேசிக்கப்பட்டது.

कस्त्वया सुखिना राजन्नाभिनन्दति पापवृतम् ।
केनेदमुपदिष्टं ते मृत्युद्वारमपावृतम् ॥
கஸ்த்வயா ஸுகிநா ராஜன் நாபிநந்ததி பாபக்ருத் ।
கேநேதமுபதிஷ்டம் தே ம்ருத்யுத்வார மபாவ்ருதம் ॥ 3

ராஜன் - 'அரசே!
ஸுகிநா - சுகமே வாழும்
த்வயா - உன்னால்

பாபக்ருத் - பாபியாகிய
க: - எவன்
ந அபிநந்ததி - திருப்தி அடையவில்லை.
இதம் - இந்த
ம்ருத்யு த்வாரம் - எமனது வீட்டுவாசல்
அபாவ்ருதம் - திறந்திருப்பதாக
கேந - எவனால்
தே - உனக்கு
உபதிஷ்டம் - சுட்டிக்காட்டப்பட்டது.

शत्रवस्तव सुव्यक्तं हीनवीर्या निशाचराः ।
इच्छन्ति त्वां विनश्यन्तमुपरुद्धं बलीयसा ॥

ஶத்ரவஸ்தவ ஸுவ்யக்தம் ஹீந வீர்யா நிஶாசரா: ।
இச்சந்தி த்வாம் விநஶ்யந்த முபருத்தம் பலீயஸா ॥ 4

தவ - 'உனது
ஹீந வீர்யா: - குறைந்த பலமுள்ள
நிஶாசரா: - அரக்கர்கள்
ஶத்ரவ: - மற்றுமுள்ள சத்துருக்கள்,
பலீயஸா - உன்னிலும் பலசாலியால்
த்வாம் - உன்னை
உபருத்தம் - தகையப்பட்டு
விநஶ்யந்தம் - நாசமடைகிறவனாய்
ஸுவ்யக்தம் இச்சந்தி - எதிர்பார்க்கின்றனர்.

केनेदमुपदिष्टं ते क्षुद्रेणाहितवादिना ।
यस्त्वामिच्छति नश्यन्तं स्वकृतेन निशाचर ॥

கேநேதமுபதிஷ்டம் தே க்ஷுத்ரேணாஹிதவாதிநா ।
யஸ்த்வாமிச்சதி நஶ்யந்தம் ஸ்வக்ருதேந நிஶாசர ॥ 5

க்ஷுத்ரேண - 'அல்பனும்
அஹிதவாதிநா - அகிதத்தை சொல்லுபவனுமான (கெட்டதை)
கேந - எவனால்
இதம் - இது
தே - உனக்கு
உபதிஷ்டம் - உபதேசிக்கப்பட்டது.
நிஶாசர - அரக்க!
ய: - எந்த அவன்
த்வாம் - உன்னை
ஸ்வ க்ருதேந - அவனது சூழ்ச்சியால்
நஶ்யந்தம் - நாசமடைந்தவனாக
இச்சதி - விரும்புகிறான்.

वध्याः खलु न हन्यन्ते सचिवास्तव रावण ।
ये त्वामुत्पथमारूढं न निगृह्णन्ति सर्वशः ॥

வத்யா: கலு ந ஹந்யந்தே ஸசிவாஸ்தவ ராவண ।
யே த்வாமுத்பதமாரூடம் ந நிக்ருண்ஹந்தி ஸர்வஶ: ॥ 6

ராவண - 'ராவணா!
யே - எவர்கள்
உத்பதம் ஆரூடம் - துர்மார்க்கத்தில் புகுந்த
த்வாம் - உன்னை
ஸர்வஶ: - ஸர்வபிரகாரத்திலும்
நிக்ருண்ஹந்தி ந - தடுக்காதிருக்கின்றார்களோ;
தவ - உனது
ஸசிவா: - அந்த மந்திரிகள்
வத்யா: கலு - கொல்லப்பட வேண்டியவர்களாயிருந்தும்
ந ஹந்யந்தே - கொல்லப்படாதிருக்கின்றனர்.

अमात्यैः कामवृत्तो हि राजा कापथमाश्रितः ।
निग्राह्यः सर्वथा सद्भिर्न निग्राह्यो निगृह्यसे ॥

அமாத்யை: காமவ்ருத்தோ ஹி ராஜா காபதமாஶ்ரித: ।
நிக்ராஹ்ய; ஸர்வதா ஸத்பிர் ந நிக்ராஹ்யோ நிக்ருஹ்யஸே ॥ 7

காமவ்ருத்த: - 'மனம்போனபடி நடக்கின்றவனும்,
காபதம் - துர்மார்க்கத்தை
ஆஶ்ரித: - அடைந்தவனுமாகிய
ராஜா - ஓர் அரசன்,
ஸத் பி: - நல்ல
அமாத்யை: - மந்திரிமார்களால்
ஸர்வதா - எப்படியும்
நிக்ராஹ்ய: - தடுக்கப்பட வேண்டியவன்.
நிக்ராஹ்ய: - தடுக்கப்பட வேண்டியவனாகிய நீ,
ந நிக்ருஹ்யஸே - தடுக்கப்படாதிருக்கின்றனை,
ஹி - இது திண்ணம்.

धर्ममर्थं च कामं च यशश्च जयतां वर ।
स्वामिप्रसादात् सचिवाः प्राप्नुवन्ति निशाचर ॥

தர்மமர்தம் ச காமம் ச யஶஶ்ச ஜயதாம் வர ।
ஸ்வாமிப்ரஸாதாத் ஸசிவா: ப்ராப்நுவந்தி நிஶாசர ॥ 8

ஜயதாம் வர - 'ஜயசாலிகளிலுத்தமரே!
நிஶாசர - அரக்கா!
ஸசிவா: - மந்திரிமார்கள்

தர்மம் - தர்மத்தையும்,
அர்தம் ச - பொருளையும்,
காமம் ச - வேண்டியவற்றையும்,
யஶ: ச - புகழையும்,
ஸ்வாமி ப்ரஸாதாத் - அரசனின் க்ஷேமத்தால்
ப்ராப்நு வந்தி - அடைகிறார்கள்.

विपर्यये तु तत्सर्वं व्यर्थं भवति रावण ।
व्यसनं स्वामिवैगुण्यात् प्राप्नुवन्तीतरे जनाः ॥

விபர்யயே து தத்ஸர்வம் வ்யர்தம் பவதி ராவண ।
வ்யஸனம் ஸ்வாமிவைகுண்யாத் ப்ராப்நுவந்தீதரே ஜநா: ॥ 9

ராவண - 'ராவணா!
விபர்யயே - மாறில்
தத் ஸர்வம் - அவையெல்லாமும்
வ்யர்தம் து - நிஷ்பிரயோஜனமாகவே
பவதி - ஆகிறது.
ஸ்வாமி வைகுண்யாத்-அரசனது க்ஷேமக்குறைவால்
இதரே - மற்ற
ஜநா: - ஜனங்கள்
வ்யஸனம் - கஷ்டத்தை
ப்ராப்நுவந்தி - அடைகிறார்கள்.

राजमूलो हि धर्मश्च यशश्च जयतां वर ।
तस्मात् सर्वास्ववस्थासु रक्षितव्या नराधिपाः ॥

ராஜமூலோ ஹி தர்மஶ்ச யஶ:ச ஜயதாம் வர ।
தஸ்மாத் ஸர்வாஸ்வவஸ்தாஸு ரக்ஷிதவ்யா நராதிபா: ॥ 10

தர்ம: ச - 'தர்மமென்பது
ராஜமூல: - அரசனாகிய மூலவேரையுடையது.
யஶ: ச ஹி - புகழும் அப்படியே.
ஜயதாம் வர - ஜயசாலிகளிலுத்தம!
தஸ்மாத் - ஆகையால்
நராதிபா: - மன்னர்கள்,
ஸர்வாஸு - எல்லா
அவஸ்தாஸு - சமயங்களிலும்
ரக்ஷிதவ்யா: - நன்கு காப்பாற்றப்பட வேண்டியவர்கள்.

राज्यं पालयितुं शक्यं न तीक्ष्णेन निशाचर ।
न चापि प्रतिकूलेन नाविनीतेन राक्षस ॥

ராஜ்யம் பாலயிதும் ஶக்யம் ந தீக்ஷ்ணேந நிஶாசர ।
நசாபி ப்ரதிகூலேந நாவிநீதேந ராக்ஷஸ ॥ 11

நிஶாசர - 'அரக்க!
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தை
பாலயிதும் - ரக்ஷிக்க
தீக்ஷ்ணேந - கொடியவனால்
ந ஶக்யம் - முடியாது.
ப்ரதிகூலேந அபி - ஜனங்களுக்கு விரோதமாய் நடப்பவனாலும்
ந - முடியாது..
ராக்ஷஸ - ராக்ஷஸ!
அவிநீதேந ச - இந்திரியநிக்கிரஹமில்லாதவனாலும்
ந - முடியாது.

ये तीक्ष्णमन्त्राः सचिवा भज्यन्ते सह तेन वै ।
विषमेषु तुरगाः शीघ्रा मन्दसारथयो यथा ॥

யே தீக்ஷ்ணமந்த்ரா: ஸசிவா பஜ்யந்தே ஸஹ தேந வை ।
விஷமேஷு துரகா: ஶீக்ரா மந்தஸாரதயோ யதா ॥ 12

யே - எந்த
ஸசிவா: - மந்திரிமார்கள்
தீக்ஷ்ண மந்த்ரா: வை - துர்போதனையுற்றவர்களோ, அவர்கள்
தேந ஸஹ - அந்த ராஜாவோடு கூடவே
விஷமே - மேடுபள்ளஸ்தலத்தில்
ஶீக்ரா: - கடுவேகமுள்ளவைகளும்
மந்த ஸாரத்ய: - திறமையற்ற பாகர்களையுடையவைகளுமான
துரகா: யதா - குதிரைகள்போலவே
பஜ்யந்தே - நாசமடைகிறார்கள்.

बहवः साधवो लोके युक्ता धर्ममनुष्ठिताः ।
परेषामपराधेन विनष्टाः सपरिच्छदाः ॥

பஹவ: ஸாதவோ லோகே யுக்தா தர்மமநுஷ்டிதா: ।
பரேஷாமபராதேந விநஷ்டா: ஸபரிச்சதா: ॥ 13

லோகே - உலகில்
தர்மம் - தர்மத்தை
அநுஷ்டிதா: - அனுஷ்டிக்கிறவர்களும்,
யுக்தா: - தர்மசிந்தனையுற்றவர்களுமான
ஸாதவ: - சாதுக்கள்
பஹவ: - அனேகர்,
பரேஷாம் - பிறர்களின்
அபராதேந - தோஷத்தால்
ஸபரிச்சதா: - பரிவாரங்களுடன் கூடவே
விநஷ்டா: - அழிந்திருக்கின்றார்கள்.

स्वामिना प्रतिकूलेन प्रजातीक्ष्णेन रावण ।

रक्ष्यमाणा न वर्धन्ते मेषा गोमायुना यथा ॥

ஸ்வாமிநா ப்ரதிகூலேந ப்ரஜாதீக்ஷ்ணேந ராவண ।
ரக்ஷ்யமாணா ந வர்தந்தே மேஷா கோமாயுநா யதா ॥ 14

ராவண	- 'ராவணா!
தீக்ஷ்ணேந	- கொடியவனும்
ப்ரதிகூலேந	- பிரஜைகளின் நன்மையை கருதாதவனுமான
ஸ்வாமிநா	- மன்னனால்
ரக்ஷ்யமாணா:	- பாதுகாக்கப்படும்
ப்ரஜா:	- பிரஜைகள்
கோமாயுநா	- ஓர் நரியால்
மேஷா:	- ஆடுகள்
யதா	- எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
வர்தந்தே ந	- விருத்தியடைய மாட்டார்கள்.

अवश्यं विनशिष्यन्ति सर्वे रावण राक्षसाः ।

येषां त्वं कर्कशो राजा दुर्बुद्धिरजितेन्द्रियः ॥

அவஶ்யம் விநஶிஷ்யந்தி ஸர்வே ராவண ராக்ஷஸா: ।
யேஷாம் த்வம் கர்கஶோ ராஜா துர்புத்திரஜிதேந்த்ரிய: ॥ 15

ராவண	- 'ராவணா!
யேஷாம்	- எவர்களுக்கு
த்வம்	- நீ
கர்கஶ:	- அஞ்சா நெஞ்சனாய்,
துர்புத்தி:	- துர்புத்தியுள்ளவனாய்,
அஜிதேந்த்ரிய:	- ஐம்புலன்களை அடக்காதவனுமாய்,
ராஜா	- அரசனாகிறாயோ;
ராக்ஷஸா:	- (அந்த) அரக்கர்கள்
ஸர்வே	- எல்லோருமே
அவஶ்யம்	- கட்டாயமாய்
விநஶிஷ்யந்தி	- நாசமடையப் போகிறார்கள்.

तदिदं काकतालीयं घोरमासादितं मया ।

अत्रैव शोचनीयस्त्वं ससैन्यो विनशिष्यसि ॥

ததிதம் காகதாலீயம் கோரமாஸாதிதம் மயா ।
அத்ரைவ ஶோசநீயஸ்த்வம் ஸஸைந்யோ விநஶிஷ்யஸி ॥ 16

தத்	- அந்த
இதம்	- இந்த
கோரம்	- கஷ்டம்
மயா	- என்னால்
காகதாலீயம்	- காக்கை வரவும் தற்செயலாய் பனம்பழம் வீழ்ந்ததும் என்றபடி

ஆஸாதிதம்	- அடையப்பட்டிருக்கிறது;
அத்ர	- இவ்விஷயத்தில்
ஶோசநீய:	- விசாரப்படத் தக்கவனாகிய
த்வம் ஏவ	- நீயும்
ஸ் ஸைந்ய:	- சேனைகளுடன் கூடவே
விநஶிஷ்யஸி	- மடிந்துபோகப் போகின்றாய்.

मां निहत्य तु रामश्च न चिरात्त्वां वधिष्यति ।

अनेन कृतकृत्योऽस्मि म्रिये यदरिणा हतः ॥

மாம் நிஹத்ய து ராமஸ்ச ந சிராத் த்வாம் வதிஷ்யதி ।
அநேந க்ருத க்ருத்யோऽஸ்மி ம்ரியே யதரிணா ஹத: ॥ 17

ராம:	- 'ராமன்,
மாம்	- என்னை
நிஹத்ய து	- கொன்றுவிட்டு,
ந சிராத்	- சீக்கிரமாகவே
த்வாம் ச	- உன்னையும்
வதிஷ்யதி	- கொல்லப் போகிறான்.
அரிணா	- புண்யாத்மாவால்
ஹத:	- கொல்லப்பட்டவனாய்
ம்ரியே	- நான் இப்பவே சாகின்றேன்.
யத் அநேந	- என்கிற இந்தக் காரணத்தால்
க்ருத க்ருத்ய:	- நல்வினையனாய்
அஸ்மி	- ஆகிறேன்.

दर्शनादेव रामस्य हतं मामवधारय ।

आत्मानं च हतं विद्धि हृत्वा सीतां सबान्धवम् ॥

தர்ஶநாதேவ ராமஸ்ய ஹதம் மாமவதாரய ।
ஆத்மாநம்ச ஹதம் வித்தி ஹ்ருத்வா ஸீதாம் ஸபாந்தவம் ॥ 18

ராமஸ்ய	- 'ராமனை
தர்ஶநாத் ஏவ	- கண்டமாத்திரத்திலேயே
மாம்	- என்னை
ஹதம்	- கொல்லப்பட்டவனாய்
அவதாரய	- நீ நிச்சயித்துக்கொள்.
ஸீதாம்	- சீதையை
ஹ்ருத்வா ச	- கவர்ந்து வந்ததும்,
ஆத்மானம்	- உன்னையும்
ஸ பாந்தவம்	- உறவினர்களுடன்
ஹதம்	- கொல்லப்பட்டவனாய்
வித்தி	- நீ உணர்க.

आनयिष्यसि चेत् सीतामाश्रमात् सहितो मया ।

नैव त्वमसि नाहं च नैव लङ्का न राक्षसाः ॥

ஆனயிஷ்யஸி சேத் ஸீதாமாஶ்ரமாத் ஸஹிதோ மயா ।
நைவ த்வமஸி நாஹம் ச நைவ லங்கா ந ராக்ஷஸா: ॥ 19

மயா ஸஹித: - 'என்னுடன் கூடிய நீ
ஸீதாம் - சீதையை
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்திலிருந்து
ஆனயிஷ்யஸி - எடுத்துவந்து விடுகிறாய்
சேத் - ஆனால்,
த்வம் ஏவ - நீயும்,
ந அஸி - உய்யாய்.
அஹம் ச - நானும்,
ந - உய்யேன்.
லங்கா ஏவ - இலங்கையும்,
ந - இராது.
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்களும்
ந - உய்யார்கள்.

निवार्यमाणस्तु मया हितैषिणा न मृष्यसे वाक्यमिदं निशाचर ।
परेतकल्पा हि गतायुषो नरा हितं न गृह्णन्ति सुहृद्भिरीरितम् ॥

நிவார்யமாணஸ்து மயா ஹிதைஷிணா
ந ம்ருஷ்யஸே வாக்யமிதம் நிஶாசர ।
பரேதகல்பா ஹி கதாயுஷோ நரா
ஹிதம் ந க்ருண்ஹந்தி ஸுஹ்ருத்பிரீரிதம் ॥ 20

நிஶாசர - 'அரக்கா!
ஹிதைஷிணா - நன்மையைக்கோரும்
மயா - என்னால்
நிவார்யமாண: து - தடுக்கப்படுகிறவனாக இருக்கையிலும் நீ
இதம் - இந்த
வாக்யம் - நற்போதனையை
ந ம்ருஷ்யஸே - ஏற்றுக்கொள்ளாதிருக்கின்றனை.
கதாயுஷ: - ஆயுள்குன்றி
பரேத கல்பா: - பிணங்களுக்கு சமானமாகிய
நரா: - மனிதர்கள்
ஸுஹ்ருத்பி: - நண்பர்களால்
ஈரிதம் - சொல்லப்பட்ட
ஹிதம் ஹி - நற்புத்தியையும்
ந க்ருண்ஹந்தி - ஏற்றுக்கொள்கிறார்களில்லை.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவண நிந்தா நாம ஏகசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 42

एवमुक्त्वा तु परुषं मारीचो रावण ततः ।
गच्छावेत्यब्रवीद्दीनो भयाद्रात्रिञ्चरप्रभोः ॥

ஏவமுக்த்வா து பருஷம் மாரீசோ ராவணம் தத: ।
கச்சாவேத்யப்ரவீத் தீநோ பயாத் ராத்ரிஞ்சர ப்ரபோ: ॥ 1

மாரீச: - மாரீசன்
ஏவம் - மேற்கண்ட
பருஷம் - கடுஞ்சொல்லை
உக்த்வா து - சொல்லிய பின்னர்,
ராத்ரிஞ்சர ப்ரபோ: - அரக்கரரசனிடத்தில்
பயாத் - பயத்தால்
தீந: - மனம் நொந்தவனாய்
தத: - அப்பொழுது
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
கச்சாவ - 'நாம் இருவரும் போவோம்'
இதி - என்றும்
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

दृष्टः सोऽहं पुनस्तेन शरचापासिधारिणा ।
मद्वधोद्यतशस्त्रेण विनष्टं जीवितं च मे ॥

த்ருஷ்ட: ஸோऽஹம் புனஸ்தேந ஶரசாபாஸிதாரிணா ।
மத்வதோத்யதஶஸ்த்ரேண விநஷ்டம் ஜீவிதம் ச மே ॥ 2

ஶரசாபாஸிதாரிணா- 'பாணம், வில், கத்தி இவைகளை தரித்தவனும்,
மத்வதோத்யத - என் வதைக்கென்று சித்தமாக்கப்பட்ட
ஶஸ்த்ரேண ச ஆயுதங்களையுடையவனுமான
தேந - அவனால்
அஹம் - நான்
த்ருஷ்ட: - பார்க்கப்பட்டேன்
புன: - என்றால்,
மே - எனது
ஜீவிதம் ச - உயிரும்
விநஷ்டம் - ஒழிந்ததே.

न हि रामं पराक्रम्य जीवन् प्रतिनिवर्तते ।
वर्तते प्रतिरूपोऽसौ यमदण्डहतस्य ते ॥

ந ஹி ராமம் பராக்ரம்ய ஜீவன் ப்ரதி நிவர் ததே ।
வர்ததே ப்ரதிரூபோऽஸௌ யமதண்ட ஹதஸ்ய தே ॥ 3

ராமம் - 'ராமனை
பராக்ரம்ய - எதிர்த்து,
ஜீவன் - உயிரோடு இருப்பவனாய்
ந ப்ரதிநிவர்ததே ஹி - திரும்புகிறதேயில்லை.
யமதண்ட ஹதஸ்ய - யமனது தண்டனைக்கு பாத்திரனாகிவிட்ட
தே - உனக்கு
அஸௌ - இவன்
ப்ரதிரூப: - அவனுருக்கொண்டவனாய், (பிரத்தியக்ஷ யமனாய்)
வர்ததே - வந்திருக்கிறான்.

किं नु शक्यं मया कर्तुमेवं त्वयि दुरात्मनि ।
एष गच्छाम्यहं तात स्वस्ति तेऽस्तु निशाचर ॥

கிம் நு ஶக்யம் மயா கர்தும் ஏவம் த்வயி துராத்மநி ।
ஏஷ கச்சாம்யஹம் தாத ஸ்வஸ்தி தேऽஸ்து நிஶாசர ॥ 4

ஏவம் - 'இப்படியாய்
துராத்மநி - துராத்மாவாகிய
த்வயி - உன் விஷயத்தில்
மயா கர்தும் - என்னால் செய்வதற்கு,
ஶக்யம் - சாத்யமானது
கிம் நு - என்ன இருக்கிறது.
தாத - அப்பா!
அஹம் - நான்
ஏஷ: கச்சாமி - இதோ போகின்றேன்.
நிஶாசர - அரக்கா!
தே - உனக்கு
ஸ்வஸ்தி அஸ்து - நலமுண்டாகட்டும்.'

प्रहृष्टस्त्वभवत्तेन वचनेन स रावणः ।
परिष्वज्य सुसंश्लिष्टमिदं वचनमब्रवीत् ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டஸ்த்வபவத்தேந வசநேந ஸ ராவண: ।
பரிஷ்வஜ்ய ஸுஸம்ஶ்லிஷ்டம் இதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 5

ராவண: - ராவணன்
து - இவ்விஷயத்தில்
தேந வசநேந - அந்த மொழியால்
ப்ரஹ்ருஷ்ட: - மிகவும் களித்தவனாக
அபவத் - ஆயினன்.
ஸ: - அவன்
ஸுஸம்ஶ்லிஷ்டம் - இறுகத் தழுவி,
பரிஷ்வஜ்ய

இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

एतच्छौण्डीर्ययुक्तं ते मच्छन्दादिव भाषितम् ।
इदानीमसि मारीचः पूर्वमन्यो निशाचरः ॥

ஏதச்சௌண்டீர்ய யுக்தம் தே மச்சந்தாதிவ பாஷிதம் ।
இதாநீமஸி மாரீச: பூர்வமன்யோ நிஶாசர: ॥ 6

தே - 'உன்னுடைய
ஏதத் - இந்த
சௌண்டீர்ய யுக்தம் - வீரத்தன்மை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதான
பாஷிதம் - சொல்
மச்சந்தாத் இவ - என் விருப்பின்படியே இருக்கிறது.
இதாநீம் - இப்பொழுதுதான்
மாரீச: - மாரீசனென்னும் அரக்கனாய்
அஸி - விளங்குகின்றனை.
பூர்வம் - இதற்கு முந்தி
அன்ய: - வேறொரு
நிஶாசர: - அரக்கனாய் இருந்தாய்.

आरुह्यतामयं शीघ्रं रथो रत्नविभूषितः ।
मया सह तथा युक्तः पिशाचवदनैः खरैः ॥

ஆருஹ்யதாமயம் ஶீக்ரம் ரதோ ரத்நவிபூஷித: ।
மயா ஸஹ ததா யுக்த: பிஶாசவதனை: கரை: ॥ 7

ரத்ந விபூஷித: - 'ரத்னங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்டதும்,
பிஶாச வதனை: - பேய்முகங்களுற்ற
கரை: - கோவேறு கழுதைகளால்
யுக்த: ததா - பூட்டப்பெற்றதுமான
ரத: - ரதம்
அயம் - இதோ இருக்கிறது.
மயா ஸஹ - என்னோடுகூடவே
ஶீக்ரம் - சீக்கிரமாய்
ஆருஹ்யதாம் - ஏறிக்கொள்ளப்படட்டும்.

प्रलोभयित्वा वैदेहीं यथेष्टं गन्तुमर्हसि ।
तां शून्ये प्रसभं सीतामानयिष्यामि मैथिलीम् ॥

ப்ரலோபயித்வா வைதேஹீம் யதேஷ்டம் கந்துமர்ஹஸி ।
தாம் ஶூன்யே ப்ரஸபம் ஸீதாமாநயிஷ்யாமி மைதிலீம் ॥ 8

வைதேஹீம் - 'வைதேஹியை
ப்ரலோபயித்வா - வஞ்சித்துவிட்டு,
யதேஷ்டம் - உனதிஷ்டப்படி
கந்தும் அர்ஹஸி - நீ போகலாம்.
தாம் - அந்த
மைதிலீம் - மிதிலை மன்னன் மகளாகிய
ஸீதாம் - சீதையை
ஶூன்யே - ஒருவருமில்லாத சமயத்தில்
ப்ரஸபம் - பலாத்கரித்து
ஆநயிஷ்யாமி - தூக்கிக்கொண்டு வந்துவிடுகிறேன்.'

ततो रावणमारीचौ विमानमिव तं रथम् ।
आरुह्य ययतुः शीघ्रं तस्मादाश्रममण्डलात् ॥

ததோ ராவணமாரீசௌ விமானமிவ தம் ரதம் ।
ஆருஹ்ய யயது: ஶீக்ரம் தஸ்மாதாஶ்ரம மண்டலாத் ॥ 9

தத: - அப்பொழுது
ராவண மாரீசௌ - ராவணனும் மாரீசனும்,
விமானம் இவ - விண்ணிடையில் செல்லவல்ல தெய்வ விமானம் போன்றதான
தம் ரதம் - அந்த ரதத்தில்
ஶீக்ரம் - சீக்கிரமாகவே
ஆருஹ்ய - ஏறிக்கொண்டு,
தஸ்மாத் - அந்த
ஆஶ்ரம மண்டலாத் - ஆச்ரம எல்லையிலிருந்து
யயது: - சென்றார்கள்.

तथैव तत्र पश्यन्तौ पत्तनानि वनानि च ।
गिरींश्च सरितः सर्वा राष्ट्राणि नगराणि च ॥

ததைவ தத்ர பஶ்யந்தௌ பத்தநாநி வநாநி ச ।
கிரீம்ஶ்ச ஸரித: ஸர்வா ராஷ்ட்ராணி நகராணி ச ॥ 10

தத்ர - வழியில்
பத்தநாநி - கடலோரம் இருக்கும் பட்டணங்களையும்,
வநாநி ச - வனங்களையும்,
கிரீன் ச - மலைகளையும்,
ஸரித: - நதிகள்
ஸர்வா: - எல்லாவற்றையும்,
ராஷ்ட்ராணி - நாடுகளையும்,
நகராணி ச - நகரங்களையும்,
பஶ்யந்தௌ - பார்த்துக்கொண்டே,
ததைவ - அப்படியே சென்றார்கள்.

समेत्य दण्डकारण्यं राघवस्याश्रमं ततः ।
ददर्श सहमारीचो रावणो राक्षसाधिपः ॥

ஸமேத்ய தண்டகாரண்யம் ராகவஸ்யாஶ்ரமம் தத: ।
ததர்ஶ ஸஹமாரீசோ ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ॥ 11

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸமன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்,
ஸஹ மாரீச: - மாரீசனோடுகூட
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தை
ஸமேத்ய - அடைந்து,
தத: - அவ்விடத்தில்
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
ததர்ஶ - கண்டான்.

अवतीर्य रथात्तस्मात्ततः काञ्चनभूषणात् ।
हस्ते गृहीत्वा मारीचं रावणो वाक्यमब्रवीत् ॥

அவதீர்ய ரதாத் தஸ்மாத் தத: காஞ்சனபூஷணாத் ।
ஹஸ்தே க்ருஹீத்வா மாரீசம் ராவணோ வாக்யமப்ரவீத் ॥ 12

ராவண: - ராவணன்,
தத: - அவ்விடத்தில்
காஞ்சன பூஷணாத் - பொன்னாலலங்கரிக்கப்பட்ட
தஸ்மாத் - அந்த
ரதாத் - ரதத்தினின்று
அவதீர்ய - இறங்கி,
மாரீசம் - மாரீசனை
ஹஸ்தே - கையில்
க்ருஹீத்வா - பற்றிப்பிடித்துக்கொண்டு,
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

एतद्रामाश्रमपदं दृश्यते कदलीवृतम् ।
क्रियतां तत् सखे शीघ्रं यदर्थं वयमागताः ॥

ஏதத்ராமாஶ்ரமபதம் த்ருஶ்யதே கதலீவ்ருதம் ।
க்ரியதாம் தத் ஸகே ஶீக்ரம் யதர்தம் வயமாகதா: ॥ 13

ராமாஶ்ரமபதம் - 'ராமனது ஆச்ரமமானது
கதலீவ்ருதம் - வாழை மரங்களால் சூழப்பெற்றதாய்
ஏதத் - இதோ
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.

ஸகே - அன்பனே!
யதர்த்தம் - எதற்காக
வயம் - நாம்
ஆகதா: - இங்கு வந்திருக்கிறோமோ,
தத் - அது
ஶீக்ரம் - இப்பவே
க்ரியதாம் - ஆரம்பிக்கப்படட்டும்.

स रावणवचः श्रुत्वा मारीचो राक्षसस्तदा ।
मृगो भूत्वाश्रमद्वारि रामस्य विचचार ह ॥

ஸ ராவணவச: ஶ்ருத்வா மாரீசோ ராக்ஷஸஸ்ததா ।
ம்ருகோ பூத்வா ஆஶ்ரமத்வாரி ராமஸ்ய விசசார ஹ ॥ 14

ததா - அப்பொழுது
ஸ: - அந்த
மாரீச: - மாரீசனென்னும்
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
ராவணவச: - ராவணனது சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ம்ருக: ஹ - மானாகவே
பூத்வா - ஆகி,
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
ஆஶ்ரமத்வாரி - ஆச்ரமத்தின் முன்புறத்தில்
விசசார - உலாவினான்.

स तु रूपं समास्थाय महदद्भुतदर्शनम् ।
मणिप्रवरशृङ्गाग्रः सितासितमुखाकृतिः ॥

ஸ து ரூபம் ஸமாஸ்தாய மஹதத்புத தர்ஶனம் ।
மணி ப்ரவர ஶ்ருங்காக்ர: ஸிதாஸிதமுகாக்ருதி: ॥ 15

रक्तपद्मोत्पलमुख इन्द्रनीलोत्पलश्रवाः ।
किञ्चिदभ्युन्नतग्रीव इन्द्रनीलदलाधरः ॥

ரக்த பத்மோத்பல முக இந்த்ரநீலோத்பலஶ்ரவா: ।
கிஞ்சிதப்யுந்நதக்ரீவ இந்த்ர நீல தலாதர: ॥ 16

कुन्देन्दुवज्रसंकाशमुदरं चास्य भास्वरम् ।
मधूकनिभपार्श्वश्च पद्मकिञ्जल्कसंनिभः ॥

குந்தேந்து வஜ்ரஸங்காஶ முதரம் சாஸ்ய பாஸ்வரம்।
மதூகநிப பார்ஶ்வஶ்ச பத்மகிஞ்ஜல்க ஸந்நிப: ॥ 17

वैडूर्यसंकाशखुरस्तनुजङ्घः सुसंहतः ।
इन्द्रायुधसवर्णेन पुच्छेनोर्ध्वं विराजता ॥

வைடூர்ய ஸங்காஶகுரஸ் தநுஜங்க: ஸுஸம்ஹத: ।
இந்த்ராயுத ஸவர்ணேன புச்சேநோர்த்வம் விராஜதா ॥ 18

मनोहरः स्निग्धवर्णो रत्नैर्नानाविधैर्वृतः ।
क्षणेन राक्षसो जातो मृगः परमशोभनः ॥

மநோஹர: ஸ்நிக்தவர்ணோ ரத்னைர் நாநாவிதைர்வ்ருத: ।
க்ஷணேந ராக்ஷஸோ ஜாதோ ம்ருக: பரமஶோபந:॥ 19

वनं प्रज्वलयन् रम्यं रामाश्रमपदं च तत् ।

வனம் ப்ரஜ்வலயன் ரம்யம் ராமாஶ்ரம பதம் ச தத் ।
ஸ: - அது
மஹதத்புத தர்ஶனம் - பார்ப்பதற்கு மிகவும் ஆச்சரியகரமாயிருக்கின்ற
ரூபம் - உருவத்தை
ஸமாஸ்தாய து - அடைந்திருக்கையில்,
மணிப்ரவர ஶ்ருங்காக்ர: - சிறந்த ரத்தினங்களாலமையப் பெற்ற கொம்பு நுனிகளையுடையது.
ஸிதாஸித முகாக்ருதி: - வெளுத்தும் கறுத்துமுள்ள முகத்தோற்றத்தை உடையது
ரக்த பத்மோத்பல முக: - செந்தாமரையையும் கருநெய்தலையுமொத்த முகமுடையது.
இந்த்ர நீலோத்பல ஶ்ரவா: - இந்திரநீலத்தையும் உத்பலத்தையுமொத்த காதுகளுடையது.
கிஞ்சித் அப்யுந்நத க்ரீவ: - கொஞ்சம் உயர்ந்த கழுத்தை உடையது.
இந்த்ர நீல தலாதர: - இந்திர நீலத்துண்டு போன்ற உதட்டை உடையது.
அஸ்ய உதரம் - இதனது வயிறு,
குந்தேந்து வஜ்ர ஸங்காஶம் - முல்லைமலர், சந்திரன், வைரக்கல், இவைகளையொத்ததாய்
பாஸ்வரம் ச - அழகுமுற்றது.
மதூகநிப பார்ஶ்வ: ச - இலுப்பைப் பூவை ஒத்த பக்கங்களுடையது.
பத்ம கிஞ்ஜல்க ஸந்நிப: - தாமரைப்பூவின் கரணை நிகர்த்தது.
வைடூர்ய ஸங்காஶ குர: - வைடூர்யங்களை நிகர்த்த கால்க்குளம்புகளை உடையது.
தநுஜங்க: - மெல்லிய முழங்கால்களையுடையது.
ஸுஸம்ஹத: - சதைப்பிடித்த கணுக்களையுடையது.

இந்த்ராயுத ஸவர்ணேன- வானவில்லை நிகர்த்து
ஊர்த்வம் விராஜதா - உயரத்தில் விளங்கும்
புச்சேந - வாலால்
மநோஹர: - மனதைக் கவரச் செய்வது.
ஸ்நிக்த வர்ண: - பளபளப்பான நிறமுள்ளது.
நாநாவிதை: - பற்பல
ரத்னை: - ரத்னங்களால்
வ்ருத: - பொதியப்பெற்றது.
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
தத் - அந்த
ரம்யம் - அழகான
ராமாஶ்ரம பதம் - ராமனது ஆச்ரமத்தையும்
வனம் ச - வனத்தையும்
ப்ரஜ்வலயன் - ஒளிபெறச் செய்துக்கொண்டு
க்ஷணேந - ஒரு நொடிப்பொழுதில்
பரமஶோபந: - மிக அழகுவாய்ந்த
ம்ருக: - மானாக
ஜாத: - ஆயினன்.

मनोहरं दर्शनीयं रूपं कृत्वा स राक्षसः ।
प्रलोभनार्थं वैदेह्या नानाधातुविचित्रितम् ॥
विचरंश्च वनं सर्वं शाद्वलानि समन्ततः ॥

மநோஹரம் தர்ஶநீயம் ரூபம் க்ருத்வா ஸ ராக்ஷஸ: ॥ 20
ப்ரலோபநார்தம் வைதேஹ்யா நாநாதாதுவிசித்ரிதம் ।
விசரம்ஶ்ச வனம் தஸ்மாத் ஶாத்வலாநி ஸமந்தத: ॥ 21
ஸ: ராக்ஷஸ: - அந்த அரக்கன்,
மநோஹரம் - மனதிற்கினியதும்
தர்ஶநீயம் - கண்ணுக்கினியதுமான
ரூபம் - ரூபத்தை
க்ருத்வா - எடுத்துக்கொண்டு,
வைதேஹ்யா: - வைதேகியை
ப்ரலோபநார்தம் - வஞ்சிப்பதற்காக
நாநாதாது விசித்ரிதம்- பலவித காவிக்கற்களாலழகுவாய்ந்து விளங்கும்
வனம் ஸர்வம் - வனம் எங்கும்
ஶாத்வலாநி - பசும்புற்றரைகளில்
ஸமந்தத: - எங்கும்
விசரன் ச - திரிந்துகொண்டும் இருந்தான்.

रूप्यैर्बिन्दुशतैश्चित्रो भूत्वा स प्रियदर्शनः ।
विटपीनां किसलयान् भङ्क्त्वादन् विचचार ह ॥

ரூப்யைர்பிந்து ஶதைஶ்சித்ரோ பூத்வா ஸ ப்ரியதர்ஶன: ।
விடபீநாம் கிஸலயான் பங்க்த்வாதன் விசசார ஹ॥ 22
ஸ: - அவன்,
ரூப்யை: - வெள்ளிமயமான
பிந்து ஶதை: - பல புள்ளிகளால்
சித்ர: - அழகுற்றதாய்
ப்ரியதர்ஶன: - பார்க்க இனியதாய்
பூத்வா - ஆகி,
விடபீநாம் - மரங்களின்
கிஸலயான் - தளிர்களை
பங்க்த்வா - கடித்து,
அதன் - தின்றுகொண்டு
விசசார - திரிந்தான்.
ஹ - காண்!

कदलीगृहकं गत्वा कर्णिकारानितस्ततः ।
समाश्रयन् मन्दगतिः सीतासंदर्शनं तथा ॥

கதலீக்ருஹகம் கத்வா கர்ணிகாராநிதஸ்தத: ।
ஸமாஶ்ரயன் மந்தகதி: ஸீதாஸந்தர்ஶனம் ததா ॥ 23
கதலீக்ருஹகம் - வாழைமரங்களால் சூழப்பெற்ற ஆச்ரமத்தை
இதஸ்தத: - இங்குமங்கும்
கத்வா - சுற்றிவந்து,
கர்ணிகாராந் - கர்ணிகாரமெனும் விருக்ஷங்களை
மந்தகதி: - மெதுவாய் நடந்தவனாய்
ஸீதா ஸந்தர்ஶனம் ததா- சீதாப்பிராட்டியாருக்கு கட்புலனாகும் வண்ணமாய்
ஸமாஶ்ரயத் - அடைந்தான்.

राजीवचित्रपृष्ठः स विरराज महामृगः ।
रामाश्रमपदाभ्याशे विचचार यथासुखम् ॥

ராஜீவசித்ரப்ருஷ்ட: ஸ விரராஜ மஹாம்ருக: ।
ராமாஶ்ரம பதாப்யாஶே விசசார யதாஸுகம் ॥ 24
ஸ: - அந்த
மஹாம்ருக: - மாயா மான்
ராஜீவ சித்ர ப்ருஷ்ட: - தாமரை மலர்போல் அழகிய பின்தட்டுகளை உடையதாய்
விரராஜ - விளங்கிற்று.
ராமாஶ்ரம பதாப்யாஶே- ஸ்ரீராமரது ஆச்ரமத்திற்கு அருகில்
யதாஸுகம் - இஷ்டப்படி
விசசார - திரிந்தது.

पुनर्गत्वा निवृत्तश्च विचचार मृगोत्तमः ।
गत्वा मुहूर्तं त्वरया पुनः प्रतिनिवर्तते ॥

புனர்கத்வா நிவ்ருத்தஶ்ச விசசார ம்ருகோத்தம: ।
கத்வா முஹூர்தம் த்வரயா புன: ப்ரதிநிவர்ததே ॥ 25

ம்ருகோத்தம: - அந்தச் சிறந்த மான்
கத்வா - ஓடி,
நிவ்ருத்த: ச - திரும்புகிறதாய்
புன: - மீண்டும் மீண்டும்
விசசார - திரிந்தது.
முஹூர்தம் - சிறிதுகாலம்
த்வரயா - வேகமாய்
கத்வா - ஓடி,
புன: - மீண்டும்
ப்ரதிநிவர்ததே - திரும்பி வந்தது.

विक्रीडंश्च क्वचिद्भूमौ पुनरेव निषीदति ।
आश्रमद्वारमागम्य मृगयूथानि गच्छति ॥

விக்ரீடம்ஶ்ச க்வசித் பூமௌ புனரேவ நிஷீததி ।
ஆஶ்ரமத்வாரமாகம்ய ம்ருகயூதானி கச்சதி ॥ 26

க்வசித் பூமௌ - சில இடத்தில்
விக்ரீடன்ச - துள்ளிக்கொண்டும்,
ஆஶ்ரமத்வாரம் - ஆச்ரமத்தின் வாயிலுக்கு
ஆகம்ய - வந்து,
புன: ஏவ - மீளவும்
நிஷீததி - படுகிறது.
ம்ருகயூதானி - மான்கூட்டங்களில்
கச்சதி - சேர்கிறது.

मृगयूथैरनुगतः पुनरेव निवर्तते ॥

ம்ருகயூதைரநுகத: புனரேவ நிவர்ததே ।

ம்ருகயூதை: - மான்கூட்டங்களால்
அநுகத: - பின்பற்றப்பட்டதாய்
புன: ஏவ - மீளவும்
நிவர்ததே - திரும்புகிறது.

सीतादर्शनमाकाङ्क्षन् राक्षसो मृगतां गतः ।
परिभ्रमति चित्राणि मण्डलानि विनिष्पतन् ॥

ஸீதா தர்ஶனமாகாங்க்ஷன் ராக்ஷஸோ ம்ருகதாம் கத: ।
பரிப்ரமதி சித்ராணி மண்டலாநி விநிஷ்பதன் ॥ 27

ம்ருகதாம் கத: - மானுருவம்கொண்ட
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்,
ஸீதா தர்ஶனம் - சீதைக்கு கட்புலனாகுதலை
ஆகாங்க்ஷன் - கருதியவனாய்
சித்ராணி - அழகிய
மண்டலாநி - கதிகளை
விநிஷ்பதன் - செய்துகொண்டு
பரிப்ரமதி - சுற்றித்திரிந்தான்.

समुद्वीक्ष्य च तं सर्वे मृगा ह्यन्ये वनेचराः ।
उपागम्य समाघ्राय विद्रवन्ति दिशो दश ॥

ஸமுத்வீக்ஷ்ய ச தம் ஸர்வே ம்ருகா ஹ்யன்யே வநேசரா: ।
உபாகம்ய ஸமாக்ராய வித்ரவந்தி திஶோ தஶ ॥ 28

அன்யே - மற்றுமுள்ள
வநேசரா: - ஆச்ரமத்திலுள்ள
ம்ருகா: - மான்கள்
ஸர்வே ஹி - எல்லாமும்,
தம் - அதை
ஸமுத்வீக்ஷ்ய - கண்டு,
உபாகம்ய - அருகிற்சென்று,
ஸமாக்ராய - மோந்துபார்த்து,
தஶ திஶ: ச - பத்து திக்குகளிலும்
வித்ரவந்தி - ஓடுகின்றன.

राक्षसः सोऽपि तान् वन्यान् मृगान् मृगवधे रतः ।
प्रच्छादनार्थं भावस्य न भक्षयति संस्पृशन् ॥

ராக்ஷஸ: ஸோऽபி தான் வன்யாந் ம்ருகான் ம்ருகவதே ரத: ।
ப்ரச்சாதநார்தம் பாவஸ்ய ந பக்ஷயதி ஸம்ஸ்ப்ருஶன் ॥ 29

ஸ: - அது
ம்ருகவதே - மான்களைக் கொல்வதில்
ரத: - ஆஸக்தியுடைய
ராக்ஷஸ: அபி - அரக்கனாயிருந்தும்,
பாவஸ்ய - சுயரூபத்தை
ப்ரச்சாத நார்தம் - மறைப்பதற்காக
தான் - அந்த
வன்யாந் ம்ருகான் - காட்டுமான்களை
ஸம்ஸ்ப்ருஶன் - நக்கிக்கொண்டு
ந பக்ஷயதி - தின்னாதிருந்தது.

तस्मिन्नेव ततः काले वैदेही शुभलोचना ।
कुसुमापचयव्यग्रा पादपानभ्यवर्तत ॥

தஸ்மின்நேவ தத: காலே வைதேஹீ ஶுபலோசநா ।
குஸுமாபசயவ்யக்ரா பாதபான் அப்யவர் தத ॥ 30

தத: - அப்பொழுது
தஸ்மின் நேவ காலே - அதேசமயத்தில்
ஶுபலோசநா - அழகிய கண்களையுடைய
வைதேஹீ - சீதாப்பிராட்டியார்,
குஸுமாபசயவ்யக்ரா - புஷ்பம் பறிக்குமுத்தேசங்கொண்டவளாய்
பாதபான் - புஷ்பச்செடிகளை
அப்யவர்தத - கிட்டினாள்.

कर्णिकारानशोकांश्च चूतांश्च मदिरेक्षणा ।
कुसुमान्यवचिन्वन्ती चचार रुचिरानना ॥

கர்ணிகாராநஶோகாம்ஶ்ச சூதாம்ஶ்ச மதிரேக்ஷணா ।
குஸுமான்யவசிந்வந்தீ சசார ருசிராநநா ॥ 31

மதிரேக்ஷணா - அழகிய கண்களுற்றவளும்,
ருசிராநநா - அழகிய திருமுகமண்டலம் படைக்கப் பெற்றவளுமான, அவள்
குஸுமானி - புஷ்பங்களை
அபசிந்வந்தீ - கொய்துகொண்டிருக்கின்றவளாய்
கர்ணி காராந் - கர்ணிகாரம் எனும் விருக்ஷங்களையும்,
அஶோகான் ச - அசோக மரங்களையும்
சூதான் ச - மாமரங்களையும்
சசார - சுற்றிச்சுற்றி உலாவினாள்.

अनर्हारण्यवासस्य सा तं रत्नमयं मृगम् ।
मुक्तामणिविचित्राङ्गं ददर्श परमाङ्गना ॥

அனர்ஹாரண்யவாஸஸ்ய ஸா தம் ரத்நமயம் ம்ருகம் ।
முக்தாமணி விசித்ராங்கம் ததர்ஶ பரமாங்கநா ॥ 32

பரமாங்கநா - ஸ்திரீரத்னமும்,
அரண்ய வாஸஸ்ய - வனவாஸத்திற்கு
அனர்ஹா - ஏற்றவளல்லாதவளுமான
ஸா - அவள்,
முக்தாமணி விசித்ராங்கம் - முத்து, மாணிக்கம் இவைகளால் அழகிய புள்ளிகளையுடைய உடலுடையதும்,
ரத்ந மயம் - ரத்னமயமாயிருக்கிறதுமான
தம் ம்ருகம் - அந்த மானை
ததர்ஶ - பார்த்தாள்.

सा तं रुचिरदन्तोष्ठी रूप्यधातुतनूरुहम् ।
विस्मयोत्फुल्लनयना सस्नेहं समुदैक्षत ॥

ஸா தம் ருசிரதந்தோஷ்டீம் ரூப்யதாது தநூருஹம் ।
விஸ்மயோத்புல்லநயநா ஸஸ்நேஹம் ஸமுதைக்ஷத ॥ 33

ருசிரதந்தோஷ்டி - அழகிய பற்களையும் உதடுகளையுமுடையவளாகிய
ஸா - அவள்,
ரூப்யதாது தநூருஹம் - வெள்ளிமயமான மயிருடன் விளங்கும்
தம் - அதை
விஸ்மயோத் புல்ல நயநா - ஆச்சர்யத்தால் மலர்ந்த கண்களுற்றவளாகி
ஸஸ்நேஹம் - மிக ஆசையுடன்
ஸமுதைக்ஷத - உற்றுப்பார்த்தாள்.

स च तां रामदयितां पश्यन् मायामयो मृगः ।
विचचार ततस्तत्र दीपयन्निव तद्वनम् ॥

ஸ ச தாம் ராமதயிதாம் பஶ்யன் மாயாமயோ ம்ருக: ।
விச்சார ததஸ்தத்ர தீபயந்நிவ தத்வனம் ॥ 34

ஸ: - அந்த
மாயாமய: - மாய
ம்ருக: - மான்
ராமதயிதாம் - ஸ்ரீராமர் பத்தினியாகிய
தாம் - அவளை
பஶ்யன் ச - கவனித்துக்கொண்டே
தத: தத்ர - அங்கங்கே
தத்வனம் - அவ்வனத்தை
தீபயந் இவ - ஒளிபெறச்செய்துகொண்டு
விசசார - உலாவிற்று.

अदृष्टपूर्वं तं दृष्ट्वा नानारत्नमयं मृगम् ।
विस्मयं परमं सीता जगाम जनकात्मजा ॥

அத்ருஷ்ட பூர்வம் தம் த்ருஷ்ட்வா நாநாரத்னமயம் ம்ருகம் ॥
விஸ்மயம் பரமம் ஸீதா ஜகாம ஜனகாத்மஜா ॥ 35

ஜனகாத்மஜா - ஜனகரின் திருமகளாகிய
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்
அத்ருஷ்ட பூர்வம் - இதுவரையிலும் பார்த்திராததும்
நாநா ரத்னமயம் - பலவித ரத்னங்களால் விளங்குவதுமான
தம் - அந்த
ம்ருகம் - மானை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பரமம் - பரம
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஜகாம - அடைந்தாள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸ்வர்ண ம்ருக ப்ரேக்ஷணம் நாம த்விசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 43

सा तं संप्रेक्ष्य सुश्रोणी कुमुमान्यवचिन्वती ।
हैमराजतवर्णाभ्यां पार्श्वाभ्यामुपशोभितम् ॥

ஸா தம் ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய ஸுஶ்ரோணீ குஸுமான்யவசின்வதீ ।
ஹைம ராஜத வர்ணாப்யாம் பார்ஶ்வாப்யாமுபஶோபிதம் ॥ 1

प्रहृष्टा चानवद्याङ्गी मृष्टहाटकवर्णिनी ।
भर्तारमभिचक्रन्द लक्ष्मणं चापि सायुधम् ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டா சாநவத்யாங்கீ ம்ருஷ்டஹாடகவர்ணிநீ ।
பர்தாரம் அபிசக்ரந்த லக்ஷ்மணம் சாபி ஸாயுதம் ॥ 2

அநவத்யாங்கீ - தோஷரஹித திருமேனியையுடையவளும்,
ஸுஶ்ரோணீ - அழகுவாய்ந்த பின்தட்டுகளையுடையவளும்,
ம்ருஷ்ட ஹாடக வர்ணிநீ - பத்தரைமாத்துத் தங்கநிறமுடையவளுமான
ஸா - அவள்,
குஸுமானி - புஷ்பங்களை
அபசின்வதீ - பறித்துக்கொண்டு
ஹைம ராஜத வர்ணாப்யாம் - பொன்நிறம் வெள்ளி நிறமுள்ள
பார்ஶ்வாப்யாம் - இரு பக்கங்களால்
உபஶோபிதம் - அழகுவாய்ந்து விளங்கும்
தம் - அதை
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய - கண்டு,
ப்ரஹ்ருஷ்டா - மிக சந்தோஷமடைந்து
பர்தாரம் ச - பர்த்தாவையும்
ஸாயுதம் அபி - ஆயுதபாணியாகவே
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரையும்
அபிசக்ரந்த - உரக்கக் கூப்பிட்டாள்.

तयाहूतौ नरव्याघ्रौ वैदेह्या रामलक्ष्मणौ ।
वीक्षमाणौ तु तं देशं तदा ददृशतुर्मृगम् ॥

தயாஹூதௌ நரவ்யாக்ரௌ வைதேஹ்யா ராம லக்ஷ்மணௌ ।
வீக்ஷமாணௌ து தம் தேஶம் ததா தத்ருஶதுர் ம்ருகம் ॥ 3

தயா - அந்த
வைதேஹ்யா - வைதேகியால்
ஆஹூதௌ - அழைக்கப்பட்ட
நரவ்யாக்ரௌ - புருஷோத்தமர்களாகிய

ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
தம் - அந்த
தேஶம் - இடத்தை
வீக்ஷமாணௌ து - கவனிக்கின்றவர்களாய்
ததா - அப்பொழுது
ம்ருகம் - மானை
தத்ருஶது: - பார்த்தார்கள்.

शङ्कमानस्तु तं दृष्ट्वा लक्ष्मणो राममब्रवीत् ।
तमेवैतमहं मन्ये मारीचं राक्षसं मृगम् ॥

ஶங்கமானஸ்து தம் த்ருஷ்ட்வா லக்ஷ்மணோ ராமமப்ரவீத் ।
தமேவைநமஹம் மன்யே மாரீசம் ராக்ஷஸம் ம்ருகம் ॥ 4

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
தம் - அதை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஶங்கமான: து - சந்தேகப்படுகின்றவராகி
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.
அஹம் - நான்,
ஏநம் ம்ருகம் - இந்த மானை
தம் - அந்த
மாரீசம் - மாரீசனெனும்
ராக்ஷஸம் ஏவ - அரக்கனாகவே
மன்யே - எண்ணுகிறேன்.

चरन्तो मृगयां हृष्टाः पापेनोपाधिना वने ।
अनेन निहता राजन् राजानः कामरूपिणा ॥

சரந்தோ ம்ருகயாம் ஹ்ருஷ்டா: பாபேநோபாதிநா வனே ।
அநேந நிஹதா ராஜன் ராஜாந: காமரூபிணா ॥ 5

ராஜன் - 'நாதா!
வனே - வனத்தில்
ம்ருகயாம் சரந்த: - வேட்டையாடிக்கொண்டு
ஹ்ருஷ்டா: - களிப்புற்றிருந்த
ராஜாந: - அரசர்கள்
காமரூபிணா - நினைத்தபடி உருவங்களையெடுக்கவல்ல
அநேந - இந்த
பாபேந - பாபியால்
உபாதிநா - வஞ்சகத்தால்
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டிருக்கிறார்கள்.

अस्य मायाविनो मायामृगरूपमिदं कृतम् ।
भानुमत् पुरुषव्याघ्र गन्धर्वपुरसंनिभम् ॥

அஸ்ய மாயாவிநோ மாயா ம்ருகரூபமிதம் க்ருதம் ।
பாநுமத் புருஷவ்யாக்ர கந்தர்வபுர ஸந்நிபம் ॥ 6

புருஷவ்யாக்ர - 'புருஷோத்தம!
கந்தர்வ புர ஸந்நிபம் - கானல் நீர்போல் தோன்றியும் இல்லாததுமாகிய ஆகாயத்தில் காணப்படும் கந்தர்வபுரமெனும் பட்டணத்திற்கு நிகராய்
பாநுமத் - ஒளிபெற்று விளங்கிக்கொண்டு
இதம் - இப்படியாய்
க்ருதம் - தோன்றுகிறதுமான
ம்ருகரூபம் - மானுருவம்
அஸ்ய - இந்த
மாயாவிந: - மாயாவியினது
மாயா - மாயை.

मृगो ह्येवंविधो रत्नविचित्रो नास्ति राघव ।
जगत्यां जगतीनाथ मायैषा हि न संशयः ॥

ம்ருகோ ஹ்யேவம்விதோ ரத்நவிசித்ரோ நாஸ்தி ராகவ ।
ஜகத்யாம் ஜகதீநாத மாயைஷா ஹி ந ஸம்ஶய: ॥ 7

ஜகதீநாத - 'லோகநாத!
ராகவ - ஸ்ரீராம!
ஜகத்யாம் - உலகில்
ரத்ந விசித்ர: - ரத்னங்களாலிழைக்கப்பெற்ற
ஏவம் வித: - இப்படிப்பட்ட
ம்ருக: ஹி - மானென்பதே
ந அஸ்தி - இல்லை.
ஏஷா - இது
மயா ஹி - மாயைதான்;
ந ஸம்ஶய: - சந்தேகமில்லை.'

एवं ब्रुवाणं काकुत्स्थं प्रतिवार्य शुचिस्मिता ।
उवाच सीता संहृष्टा चर्मणा हृतचेतना ॥

ஏவம் ப்ருவாணம் காகுத்ஸ்தம் ப்ரதிவார்ய ஶுசிஸ்மிதா ।
உவாச ஸீதா ஸம்ஹ்ருஷ்டா சர்மணா ஹ்ருத சேதநா ॥ 8

சர்மணா - மான்தோலால்
ஹ்ருத சேதநா - கவரப்பட்ட மனமுடைய
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்

ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணம் - பேசும்
காகுத்ஸ்தம் - லக்ஷ்மணரை
ஶுசிஸ்மிதா - புன்னகைகொண்டு
ப்ரதிவார்ய - தடுத்து,
ஸம்ஹ்ருஷ்டா - மிக ஆசையுற்றவளாய்
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தாள்.

आर्यपुत्राभिरामोऽसौ मृगो हरति मे मनः ।
आनयैनं महाबाहो क्रीडार्थं नो भविष्यति ॥

ஆர்ய புத்ராபிராமோऽஸௌ ம்ருகோ ஹரதி மே மன: ।
ஆனயைநம் மஹாபாஹோ க்ரீடார்தம் நோ பவிஷ்யதி ॥ 9

ஆர்ய புத்ர - 'ப்ராணநாதா!
அஸௌ - இந்த
அபிராம: - அழகிய
ம்ருக: - மான்
மே - எனது
மன: - மனதை
ஹரதி - கவர்கின்றது.
மஹாபாஹோ - மகாபாகுவே!
ஏநம் - இதை
ஆனய - பிடித்துவர திருவுளம் பற்றும்.
ந: - நமக்கு
க்ரீடார்தம் - பொழுதுபோக்குவதற்கு
பவிஷ்யதி - ஏற்றதாயிருக்கும்.

इहाश्रमपदेऽस्माकं बहवः पुण्यदर्शनाः ।
मृगाश्चरन्ति सहिताः सृमराश्चमरास्तथा ॥

இஹாஶ்ரமபதேऽஸ்மாகம் பஹவ: புண்யதர்ஶநா: ।
ம்ருகாஶ் சரந்தி ஸஹிதா: ஸ்ருமரா: சமராஸ்ததா ॥ 10

இஹ - 'இப்பொழுது
அஸ்மாகம் - நமது
ஆஶ்ரமபதே - ஆச்ரமதேசத்தில்
புண்ய தர்ஶநா: - பார்க்க இனிய
பஹவ: - அனேக
ம்ருகா: - மான்களும்,
சமரா: - வெளுப்பு கவரிமான்களும்,
ஸ்ருமரா: - கருப்புக் கவரிமான்களும்,
ஸஹிதா: ததா - கூட்டங்கூட்டமாக
சரந்தி - திரிகின்றன.

ऋक्षाः पृषतसङ्घाश्च वानराः किन्नरास्तथा ।
विचरन्ति महाबाहो रूपश्रेष्ठा मनोहराः ॥

ரிக்ஷா: ப்ருஷத ஸங்காஶ்ச வானரா: கிந்நராஸ்ததா ।
விசரந்தி மஹாபாஹோ ரூபஶ்ரேஷ்டா மநோஹரா: ॥ 11

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவே!
ரூபஶ்ரேஷ்டா: - மிக்க அழகுவாய்ந்தவைகளும்,
மநோஹரா: - மனோகரமானவைகளுமான
ரிக்ஷா: - கரடிகளும்,
ப்ருஷத ஸங்கா: ச - புள்ளிமான்களும்,
வானரா: - குரங்குகளும்,
கிந்நரா: ததா - குதிரைமுகமுள்ள கின்னரமென்ற மிருகங்களும்,
விசரந்தி - திரிகின்றன.

न चास्य सदृशो राजन् दृष्टपूर्वो मृगः पुरा ।
तेजसा क्षमया दीप्त्या यथायं मृगसत्तमः ॥

ந சாஸ்ய ஸத்ருஶோ ராஜன் த்ருஷ்டபூர்வோ ம்ருக: புரா ।
தேஜஸா க்ஷமயா தீப்த்யா யதாயம் ம்ருகஸத்தம: ॥ 12

ராஜன் - 'நாதா!
அஸ்ய - இதற்கு
ஸத்ருஶ: - நிகராகிய
ம்ருக: ச - மானோ
புரா - இதற்குமுந்தி
த்ருஷ்டபூர்வ: ந - பார்க்கப்படவேயில்லை
தேஜஸா - வலிமையாலும்
க்ஷமயா - பொறுமையாலும்
தீப்த்யா யதா - ஒளியாலும்
ம்ருகஸத்தம: - மான்களில் உத்க்ருஷ்டமானது
அயம் - இது.

नानावर्णविचित्राङ्गो रत्नबिन्दुसमाचितः ।
द्योतयन् वनमव्यग्रं शोभते शशिसंनिभः ॥

நாநாவர்ண விசித்ராங்கோ ரத்நபிந்து ஸமாசித: ।
த்யோதயன் வனமவ்யக்ரம் ஶோபதே ஶஶிஸந்நிப: ॥ 13

நாநா வர்ண விசித்ராங்க:- 'பலவித வர்ணங்களாலழகுவாய்ந்த அவயவங்களையுடையதாய்
ரத்ந பிந்து ஸமாசித:- ரத்னப்புள்ளிகளால் நெருங்குற்று விளங்குகிறதாய்
ஶஶி ஸந்நிப: - சந்திரனுக்கு நிகருற்றதாய்
வனம் - காடு

அவ்யக்ரம் - முழுமையும்
த்யோதயன் - ஒளிபெறச்செய்துகொண்டு
ஶோபதே - விளங்குகிறது.

अहो रूपमहो लक्ष्मीः स्वरसम्पच्च शोभना ।
मृगोऽद्भुतो विचित्राङ्गो हृदयं हरतीव मे ॥

அஹோ ரூபமஹோ லக்ஷ்மீ: ஸ்வரஸம்பச்ச ஶோபநா ।
ம்ருகோऽத்புதோ விசித்ராங்கோ ஹ்ருதயம் ஹரதீவ மே ॥ 14

அஹோ ரூபம் - 'என்ன ரூபம்!
அஹோ லக்ஷ்மீ: - என்ன அழகு!
ஶோபநா - அழகிய
ஸ்வர ஸம்பத் ச - குரல்பாக்யம்தான் என்ன!
அஸௌ - இந்த
அத்புத: - ஆச்சர்யமானதும்
விசித்ர: - அழகாயுமிருக்கிற
ம்ருக: - மான்
மே - எனது
ஹ்ருதயம் - மனதை
ஹரதி இவ - முழுதும் கொள்ளை கொண்டுவிடுகிறதே.

यदि ग्रहणमभ्येति जीवन्नेव मृगस्तव ।
आश्चर्यभूतं भवति विस्मयं जनयिष्यति ॥

யதி க்ரஹண மப்யேதி ஜீவந்நேவ ம்ருகஸ்தவ ।
ஆஶ்சர்யபூதம் பவதி விஸ்மயம் ஜனயிஷ்யதி ॥ 15

ம்ருக: - 'மான்
ஜீவந் ஏவ - உயிருடனே
தவ - தேவரீருக்கு
க்ரஹணம் அப்யேதி யதி-கையில் பிடிபடுமானால்;
ஆஶ்சர்ய பூதம் - ஆச்சர்யமாக
பவதி - இருக்கும்.
விஸ்மயம் - பிறர்களுக்கு ஆச்சர்யத்தையும்
ஜனயிஷ்யதி - உண்டுபண்ணும்.

समाप्तवनवासानां राज्यस्थानां च नः पुनः ।
अन्तःपुरविभूषार्थो मृग एष भविष्यति ॥

ஸமாப்த வனவாஸாநாம் ராஜ்யஸ்தாநாம் ச ந: புன: ।
அந்த:புரவிபூஷார்தோ ம்ருக ஏஷ பவிஷ்யதி ॥ 16

ஸமாப்த வனவாஸாநாம்- 'வனவாசத்தை முடித்து
புன: - மீண்டும்

ராஜ்யஸ்தாநாம் ச - ராஜ்யத்திலிருக்கும்
ந: - நமக்கு
ஏஷ: ம்ருக: - இந்த மான்
அந்த:புர விபூஷார்த:- அந்தப்புரத்திற்கு ஓர் அலங்காரமாக
பவிஷ்யதி - இருக்கும்.

भरतस्यार्यपुत्रस्य श्वश्रूणां मम च प्रभो ।
मृगरूपमिदं व्यक्तं विस्मयं जनयिष्यति ॥

பரதஸ்யார்யபுத்ரஸ்ய ஶ்வஶ்ரூணாம் மம ச ப்ரபோ ।
ம்ருகரூப்மிதம் வ்யக்தம் விஸ்மயம் ஜனயிஷ்யதி ॥ 17

ப்ரபோ - 'நாதா!
பரதஸ்ய - பரதனுக்கும்,
ஆர்ய புத்ரஸ்ய - கணவரான தேவரீருக்கும்,
ஶ்வ ஶ்ரூணாம் - மாமியார்களுக்கும்,
மம ச - எனக்கும்,
வ்யக்தம் - நன்கு அலங்கரிக்கப்பெற்ற
ம்ருகரூபம் - அழகு மானாகிய
இதம் - இது
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஜனயிஷ்யதி - விளைவிக்கும்.

जीवन्न यदि तेऽभ्येति ग्रहणं मृगसत्तमः ।
अजिनं नरशार्दूल रुचिरं मे भविष्यति ॥

ஜீவந்ந யதி தேऽப்யேதி க்ரஹணம் ம்ருகஸத்தம: ।
அஜினம் நரஶார்தூல ருசிரம் மே பவிஷ்யதி ॥ 18

நரஶார்தூல - 'புருஷோத்தம!
ம்ருகஸத்தம: - மான்களில் சிறந்ததாகிய இது
தே - தேவரீருக்கு
ஜீவன் - உயிருடன்
க்ரஹணம் அப்யேதி- கையில் பிடிபடாத பக்ஷத்தில்
ந யதி
அஜினம் - தோல்
மே - எனக்கு
ருசிரம் - மன ஸந்துஷ்டி தருவதாக
பவிஷ்யதி - ஆகும்.

निहतस्यास्य सत्त्वस्य जाम्बूनदमयत्वचि ।
शष्पबृस्यां विनीतायामिच्छाम्यहमुपासितुम् ॥

நிஹதஸ்யாஸ்ய ஸத்வஸ்ய ஜாம்பூநதமயத்வசி ।
ஶஷ்ப ப்ருஸ்யாம் விநீதாயா மிச்சாம்யஹமுபாஸிதும் ॥ 19

அஸ்ய - 'இந்த
நிஹதஸ்ய - மாண்டுபோன
ஸத்வஸ்ய - பிராணியினது,
ஶஷ்ப ப்ருஸ்யாம் - தர்ப்பாசனத்தில்
விநீதாயாம் - விரிக்கப்பட்ட
ஜாம்பூநத மயத்வசி - பொன்மான்தோலில்
அஹம் - நான்
உபாஸிதும் - பக்கலில் உட்காருவதற்கு
இச்சாமி - ஆசைப்படுகிறேன்.

कामवृत्तमिदं रौद्रं स्त्रीणामसदृशं मतम् ।
वपुषा त्वस्य सत्वस्य विस्मयो जनितो मम ॥

காமவ்ருத்தமிதம் ரௌத்ரம் ஸ்த்ரீணாமஸத்ருஶம் மதம் ।
வபுஷா த்வஸ்ய ஸத்வஸ்ய விஸ்மயோ ஜநிதோ மம ॥ 20

இதம் - 'இந்த
காம வ்ருத்தம் - நினைத்தபடி நடக்கிறதென்பது
ஸ்த்ரீணாம் - குலமகளிர்களுக்கு
அஸத்ருஶம் - தகாததும்,
ரௌத்ரம் - கஷ்டத்தை விளைவிப்பது என்றும்
மதம் - விதி;
து - ஆயினும்
அஸ்ய - இந்த
ஸத்வஸ்ய - பிராணியினது
வபுஷா - அழகினதிசயத்தால்
மம - எனக்கு
விஸ்மய: - ஆசை
ஜநித: - உண்டானது.'

तेन काञ्चनरोम्णा तु मणिप्रवरशृङ्गिणा ।
तरुणादित्यवर्णेन नक्षत्रपथवर्चसा ॥
बभूव राघवस्यापि मनो विस्मयमागतम् ॥

தேந காஞ்சந ரோம்ணா து மணி ப்ரவரஶ்ருங்கிணா ।
தருணாதித்ய வர்ணேன நக்ஷத்ரபதவர்சஸா ॥ 21
பபூவ ராகவஸ்யாபி மநோ விஸ்மய மாகதம் ॥ 22

காஞ்சந ரோம்ணா - பொன்போன்ற மயிர்களுள்ளதும்,
மணி ப்ரவர ஶ்ருங்கிணா-சிறந்த ரத்னங்களான கொம்புகளுள்ளதும்
தருணாதித்ய வர்ணேன-இளஞ்சூரியனது ஒளியையுடையதும்
நக்ஷத்ர பத வர்சஸா - நக்ஷத்திரங்களுக்கொப்பான புள்ளிகளை உடையதுமான

தேந - அதனால்
ராகவஸ்ய அபி - ஸ்ரீராமனுக்கும்
மந: - மனமானது
விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ஆகதம் - அடைந்ததாக
பபூவ - ஆனது.

एवं सीतावचः श्रुत्वा दृष्ट्वा च मृगमद्भुतम् ।
लोभितस्तेन रूपेण सीतया च प्रचोदितः ।।
उवाच राघवो हृष्टो भ्रातरं लक्ष्मणं वचः ।।

ஏவம் ஸீதா வச: ஶ்ருத்வா தம் த்ருஷ்ட்வாச ம்ருகமத்புதம் ।
லோபிதஸ்தேந ரூபேண ஸீதயா ச ப்ரசோதித: ।
உவாச ராகவோ ஹ்ருஷ்டோ ப்ராதரம் லக்ஷ்மணம் வச: ॥ 23

ஏவம் - மேற்கண்ட
ஸீதா வச: - சீதையின் சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தம் ம்ருகம் - அந்த மானை
அத்புதம் - அத்புதமானதாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
தேந ரூபேண - அந்த அழகால்
லோபித: - மோகித்தவராயும்
ஸீதயா - சீதாதேவியால்
ப்ரசோதித: ச - பிரார்த்திக்கப்பட்டவருமாகி
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
ஹ்ருஷ்ட: - சந்தோஷமடைந்தவராய்
ப்ராதரம் - தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வச: - பின்வருஞ்சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

पश्य लक्ष्मण वैदेह्याः स्पृहां मृगगतामिमाम् ।
रूपश्रेष्ठतया ह्येष मृगोऽद्य न भविष्यति ।।

பஶ்ய லக்ஷ்மண வைதேஹ்யா: ஸ்ப்ருஹாம் ம்ருககதாமிமாம் ।
ரூபஶ்ரேஷ்டதயா ஹ்யேஷ ம்ருகோऽத்ய ந பவிஷ்யதி ॥ 24

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
வைதேஹ்யா: - சீதையினது
இமாம் - இந்த
ம்ருக கதாம் - மான்மீது கொண்டிருக்கும்

ஸ்ப்ருஹாம் - ஆசையை
பஶ்ய - கவனி.
அத்ய - இக்காலத்தில்
ஏஷ: ஹி - இவ்விதமாகிய
ம்ருக: - மான்
ரூப ஶ்ரேஷ்டதயா - அழகினதிசயத்தோடு
ந பவிஷ்யதி - கிடைக்கமாட்டாது.

न वने नन्दनोद्देशे न चैत्ररथसंश्रये ।
कुतः पृथिव्यां सौमित्रे योऽस्य कश्चित् समो मृगः ।।

ந வநே நந்தநோத்தேஶே ந சைத்ரரதஸம்ஶ்ரயே ।
குத: ப்ருதிவ்யாம் ஸௌமித்ரே யோऽஸ்ய கஶ்சித் ஸமோ ம்ருக: ॥ 25

நந்தநோத்தேஶே - 'இந்திரனது வனமாகிய நந்தனமெனும் வனத்திலும்
ந - இல்லை.
சைத்ர ரத ஸம்ஶ்ரயே - குபேரனது வனமாகிய சைத்ர ரதமென்ற வனத்திலும்
ந - இல்லை.
ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மணா!
அஸ்ய - இதற்கு
ஸம: - ஒப்பான
ம்ருக: - மான்
ய: கஶ்சித் - ஏதேனுமொன்று
ப்ருதிவ்யாம் - உலகில்
குத: - ஏது?

प्रतिलोमानुलोमाश्च रुचिरा रोमराजयः ।
शोभन्ते मृगमाश्रित्य चित्राः कनकबिन्दुभिः ।।

ப்ரதிலோமாநுலோமாஶ்ச ருசிரா ரோமராஜய: ।
ஶோபந்தே ம்ருகமாஶ்ரித்ய சித்ரா: கநகபிந்துபி: ॥ 26

ப்ரதிலோமாநுலோமா: - 'குறுக்கும் நெடுக்குமுள்ள
ரோமராஜய: - ரோமவரிசைகள்
கனகபிந்துபி: - பொன்நிறமான புள்ளிகளால்
சித்ரா: - அலங்கரிக்கப்பெற்றவைகளாய்
ருசிரா: ச - அழகுவாய்ந்தவைகளாய்
ம்ருகம் ஆஶ்ரித்ய - மான்மீது
ஶோபந்தே - விளங்குகின்றன.

पश्यास्य जृम्भमाणस्य दीप्तामग्निशिखोपमाम् ।
जिह्वां मुखान्निःसरन्तीं मेघादिव शतह्रदाम् ।।

பஶ்யாஸ்ய ஜ்ரும்பமாணஸ்ய தீப்தா மக்நிஶிகோபமாம் ।
ஜிஹ்வாம் முகாந்நி:ஸரந்தீம் மேகாதிவ ஶதஹ்ரதாம் ॥ 27

அஸ்ய - 'இது
ஜ்ரும்பமாணஸ்ய - வாய் திறக்கும்பொழுது
அக்நி ஶிகோபமாம் - அக்னிஜ்வாலையை நிகர்த்து
தீப்தாம் - ஜ்வலித்துக்கொண்டு
முகாத் - வாயிலிருந்து
நி: ஸரந்தீம் - தொங்குகிறதும்
மேகாத் - மேகத்திலிருந்து
ஶதஹ்ரதாம் இவ - மின்னல்கொடி போன்றதுமான
ஜிஹ்வாம் - நாக்கை
பஶ்ய - பார். ।

मसारगल्लर्कमुखः शङ्खमुक्तानिभोदरः ।
कस्य नामाभिरूपोऽसौ न मनो लोभयेन्मृगः ॥

மஸாரகல்லர்கமுக: ஶங்கமுக்தா நிபோதர: ।
கஸ்ய நாமாபிரூபோऽஸௌ ந மநோ லோபயேன் ம்ருக: ॥ 28

மஸாரகல்லர்கமுக: - இந்திரநீலக்கல்குவளைபோன்ற முகமுடையதும்
ஶங்க முக்தா நிபோதர: - சங்குகளையும் நன்முத்துக்களையும் நிகர்த்த அடிவயறுடையதும்
அபிரூப: - மிக்க அழகியதுமான
அஸௌ - இந்த
ம்ருக: - மான்
கஸ்ய நாம - யாருக்குத்தான்
மந: - மனதை
லோபயேத் ந - ஆசைப்படும்படி செய்யாது?

कस्य रूपमिदं दृष्ट्वा जाम्बूनदमयप्रभम् ।
नानारत्नमयं दिव्यं न मनो विस्मयं व्रजेत् ॥

கஸ்ய ரூபமிதம் த்ருஷ்ட்வா ஜாம்பூநத மயப்ரபம் ।
நாநாரத்நமயம் திவ்யம் ந மநோ விஸ்மயம் வ்ரஜேத் ॥ 29

ஜாம்பூ நத ஸமப்ரபம் - 'பொன்னை நிகர்த்த ஒளிகொண்டதும்
நாநா ரத்ந மயம் - பலவித ரத்னமயமானதும்
திவ்யம் - அத்புதமானதுமாகிய
இதம் - இந்த
ரூபம் - உருவத்தை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
கஸ்ய - யாருடைய
மந: - மனம்

விஸ்மயம் - ஆச்சர்யத்தை
ந வ்ரஜேத் - அடையாதிருக்கும்.

किं पुनर्मैथिली सीता बाला नारी न विस्मयेत् ॥

கிம் புனர் மைதிலீ ஸீதா பாலா நாரீ ந விஸ்மயேத் ॥

நாரீ - 'பெண்ணும்
பாலா - சிறுவளுமாகிய
மைதிலீ - மிதிலை ராஜன் மகளான
ஸீதா - சீதை
ந விஸ்மயேத் - ஆச்சர்யமடையாதிருப்பாளென்பது
கிம் புன: - எப்படி முடியும்?

मांसहेतोरपि मृगान् विहारार्थं च धन्विनः ।
घ्नन्ति लक्ष्मण राजानो मृगयायां महावने ॥

மாம்ஸஹேதோரபி ம்ருகான் விஹாரார்தம் ச தந்விந: ।
க்நந்தி லக்ஷ்மண ராஜாநோ ம்ருகயாயாம் மஹாவனே ॥ 30

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
தந்விந: - வில்லாளிகளான
ராஜாந: - ராஜாக்கள்
மாம்ஸஹேதோ: அபி - மாம்ஸத்திற்காகவும்,
விஹாரார்தம் ச - விளையாட்டுக்காகவும்
மஹாவனே - பெருங்காட்டில்
ம்ருகயாயாம் - வேட்டையாடுகையில்
ம்ருகான் - மான்களை
க்நந்தி - கொல்கின்றார்கள்.

धनानि व्यवसायेन विचीयन्ते महावने ।
धातवो विविधाश्चापि मणिरत्नसुवर्णिनः ॥

தநாநி வ்யவஸாயேந விசீயந்தே மஹாவனே ।
தாதவோ விவிதாஶ்சாபி மணிரத்ந ஸுவர்ணின: ॥ 31

மஹாவனே - 'பெருங்காட்டில்
மணிரத்ந ஸுவர்ணின: - மாணிக்கங்களும் பொன்னுமமைந்த
விவிதா: - பல
தாதவ: ச - மண்கலந்த லோகங்களும்,
தநாநி அபி - அபூர்வ வஸ்துக்களும்,
வ்யவஸாயேந - வேண்டிய முயற்சிகொண்டு
விசீயந்தே - சேர்க்கப்படுகின்றன.

तत्सारमखिलं नृणां धनं निचयवर्धनम् ।
मनसा चिन्तितं सर्वं यथा शुक्रस्य लक्ष्मण ॥

தத்ஸார மகிலம் ந்ருணாம் தனம் நிசயவர்தனம் ।
மனஸா சிந்திதம் ஸர்வம் யதா சுக்ர மதம் லக்ஷ்மண ॥ 32

ந்ருணாம் - 'மனிதர்களுக்கு
ஶுக்ர மதம் - சுக்கிராசாரியரின் கொள்கை (அதாவது நினைத்தபடி பொருள்களை சேர்த்து பொக்கிஷத்தை நிறைத்தல்)
யதாததா - எப்படியோ அப்படியே
தத் - அந்த
அகிலம் - முற்றிலும்
ஸாரம் - ஏற்றதாகியதும்
மனஸா - மனதால்
சிந்திதம் - விரும்பப்பட்டதுமான
தனம் ஸர்வம் - அபூர்வப் பொருள் எல்லாமும்
நிசய வர்தனம் - பொக்கிஷத்திற்கு பெருமை செய்வதாகும்.

अर्थी येनार्थकृत्येन संव्रजत्यविचारयन् ।
तमर्थमर्थशास्त्रज्ञाः प्राहुरर्थ्याश्च लक्ष्मण ॥

அர்தீ யேநார்தக்ருத்யேந ஸம்வ்ரஜத்யவிசாரயன் ।
தமர்த மர்த ஶாஸ்த்ரக்ஞா: ப்ராஹுரர்த்யாஶ்ச லக்ஷ்மண ॥ 33

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
அர்தீ - பொருளை விரும்புகிற ஒருவன்
யேந - எந்த
அர்த க்ருத்யேந - உத்தேசித்த காரியத்தை முடிப்பதால்
அவிசாரயன் - காலதாமதஞ் செய்யாதவனாய்
ஸம்வ்ரஜதி - (கோரியதை) அடைகிறானோ,
அர்த்யா: - புத்திமான்களாகிய
அர்த ஶாஸ்த்ரக்ஞ: - அர்த்த (திரவ்ய) சாஸ்திர நிபுணர்கள்
தம் ச - அதைத்தான்
அர்தம் - ஆஸ்தியென
ப்ராஹு: - சொல்லுகிறார்கள்.

एतस्य मृगरत्नस्य परार्ध्ये काञ्चनत्वचि ।
उपवेक्ष्यति वैदेही मया सह सुमध्यमा ॥

ஏதஸ்ய ம்ருகரத்நஸ்ய பரார்த்யே காஞ்சநத்வசி ।
உபவேக்ஷ்யதி வைதேஹீ மயா ஸஹ ஸுமத்யமா ॥ 34

ஏதஸ்ய - 'இந்த
ம்ருக ரத்நஸ்ய - சிறந்த மானின்
பரார்த்யே - சிலாக்கியமான
காஞ்சநத்வசி - பொன்தோலில்
ஸுமத்யமா - நுண்ணிடையாளான

வைதேஹீ - வைதேகி,
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
உபவேக்ஷ்யதி - உட்காருவாள்..

न कादली न प्रियकी न प्रवेणी न चाविकी ।
भवेदेतस्य सदृशी स्पर्शनेनेति मे मतिः ॥

ந காதலீ ந ப்ரியகீ ந ப்ரவேணீ ந சாவிகீ ।
பவேதேதஸ்ய ஸத்ருஶீ ஸ்பர்ஶநேநேதி மே மதி: ॥ 35

ஸ்பர்ஶநேந - 'மார்த்தவத்தால்
ஏதஸ்ய - இதற்கு
ஸத்ருஶீ - சமானமாக
காதலீ - கதலி என்ற மான்தோல்
பவேத் ந - ஆகாது.
ப்ரியகீ - பிரியகம் என்ற மான்தோல்
ந - ஆகாது.
ப்ரவேணீ - பிரவேணி என்ற மான்தோலும்
ந - ஆகாது.
ஆவிகீ ச - ஆட்டுத்தோலும்
ந - ஆகாது.
இதி - இவ்விதமாக
மே - எனது
மதி: - கொள்கை.

एष चैव मृगः श्रीमान् यश्च दिव्यो नभश्चरः ।
उभावेतौ मृगौ दिव्यौ तारामृगमहीमृगौ ॥

ஏஷ சைவ ம்ருக: ஶ்ரீமான் யஶ்ச திவ்யோ நபஶ்சர: ।
உபாவேதௌ ம்ருகௌ திவ்யௌ தாராம்ருகமஹீம்ருகௌ ॥ 36

ஏஷ: - 'இந்த
ம்ருக: ஏவ - மான்
ஶ்ரீமான் - சிறந்தது.
நபஶ்சர: - விண்ணிலிருக்கும்
ய: ச - எதுவோ அதுவும்
திவ்ய: - சிறந்தது.
தாரா ம்ருக - மிருகசீர்ஷ நக்ஷத்திரமாகிய அந்த மானும்
மஹீ ம்ருகௌ - பூமியிலிருக்குமிந்த மானுமாகிய
ஏதௌ - இந்த
உபௌ - இரண்டு
ம்ருகௌ ச - மான்கள்தான்
திவ்யௌ - சிறந்தவைகள்.

यदि वायं तथा यन्मां भवेद्वदसि लक्ष्मण ।
मायैषा राक्षसस्येति कर्तव्योऽस्य वधो मया ॥

யதி வாயம் ததா யன்மாம் பவேத்வதஸி லக்ஷ்மண ।
மாயைஷா ராக்ஷஸஸ்யேதி கர்தவ்யோऽஸ்ய வதோ மயா ॥ 37

லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ராக்ஷஸஸ்ய - அரக்கனுடைய
மாயா - மாயை
ஏஷா - இது
இதி - என்று
யத் - எதை
மாம் - என்னிடம்
வதஸி - சொல்லுகிறாயோ;
அயம் - இது
ததா யதி வா - அப்படியே இருந்தாலும்
அஸ்ய - இவனை
வத: - வதைத்தல்
மயா - என்னால்
கர்தவ்ய: பவேத் - ஆகவேண்டிய காரியமே.

एतेन हि नृशंसेन मारीचेनाकृतात्मना ।
वने विचरता पूर्वं हिंसिता मुनिपुंगवाः ॥

ஏதேன ஹி ந்ருஶம்ஸேந மாரீசேநா க்ருதாத்மநா ।
வனே விசரதா பூர்வம் ஹிம்ஸிதா முனிபுங்கவா: ॥ 38

பூர்வம் - இதற்குமுந்தி
வனே - வனத்தில்
விசரதா - திரியும்
ஏதேன - இந்த
நிருஶம்ஸேந - கொடிய
துராத்மனா - துஷ்டனான
மாரீசேந ஹி - மாரீசனாலேயே
முனிபுங்கவா: - முனிசிரேஷ்டர்கள்
ஹிம்ஸிதா: - ஹிம்சிக்கப்பட்டிருக்கிறார்கள்.

उत्थाय बहवोऽनेन मृगयायां जनाधिपाः ।
निहताः परमेष्वासास्तस्माद्वध्यस्त्वयं मृगः ॥

உத்தாய பஹவோ அநேந ம்ருகயாயாம் ஜநாதிபா: ।
நிஹதா: பரமேஷ்வாஸாஸ்தஸ்மாத் வத்யஸ்த்வயம் ம்ருக: ॥ 39

பரமேஷ்வாஸா: - சிறந்த வில்லாளிகளான
பஹவ: - பல
ஜநாதிபா: - வேந்தர்கள்
ம்ருகயாயாம் - வேட்டையாடுகையில்
அநேந - இவனால்
உத்தாய - மேல்விழுந்து,
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டார்கள்.
தஸ்மாத் - ஆகையால்
அயம் - இந்த
ம்ருக: - மான்
வத்ய: து - கொல்லப்பட வேண்டியதே.

पुरस्तादिह वातापिः परिभूय तपस्विनः ।
उदरस्थो द्विजान् हन्ति स्वगर्भोऽश्वतरीमिव ॥

புரஸ்தாதிஹ வாதாபி: பரிபூய தபஸ்வின: ।
உதரஸ்தோ த்விஜான் ஹந்தி ஸ்வகர்போऽஶ்வதரீமிவ ॥ 40

இஹ - இவ்விடத்தில்
புரஸ்தாத் - இதற்குமுந்தி
வாதாபி: - வாதாபியெனுமரக்கன்
தபஶ்வின: - தபஸ்விகளாகிய
த்விஜான் - அந்தணர்களை
பரிபூய - ஏமாற்றி
உதரஸ்த: - வயிற்றில் புகுந்தவனாகி
அஶ்வதரீம் - அச்வதரியை (அதாவது கழுதைக்கும் பெண் குதிரைக்கும் பிறந்த பிராணியை)
ஸ்வகர்ப: - தனது கருவு
இவ - எப்படியோ அப்படியே
ஹந்தி - கொன்று கொண்டிருந்தான்.

स कदाचिच्चिराल्लोभादाससाद महामुनिम् ।
अगस्त्यं तेजसा युक्तं भक्ष्यस्तस्य बभूव ह ॥

ஸ கதாசிச்சிரால் லோபாதாஸஸாத மஹாமுனிம் ।
அகஸ்த்யம் தேஜஸா யுக்தம் பக்ஷ்யஸ்தஸ்ய பபூவ ஹ ॥ 41

ஸ: - அவன்
சிராத் - நெடுங்காலம் கழித்து
கதாசித் - ஒருக்கால்
லோபாத் - பேராசையால்
தேஜஸா - தவமகிமையோடு
யுக்தம் - விளங்கும்
மஹாமுனீம் - முனிவர் பெருமானாகிய
அகஸ்த்யம் - அகஸ்தியரை

ஆஸஸாத	-	கிட்டினான்.
தஸ்ய ஹ	-	அவருக்கே
பக்ஷ்ய:	-	உணவாக
பபூவ	-	ஆயினான்.

समुत्थाने च तद्रूपं कर्तुकामं समीक्ष्य तम् ।
उत्स्मयित्वा तु भगवान् वातापिमिदमब्रवीत् ॥

ஸமுத்தானே ச தத்ரூபம் கர்துகாமம் ஸமீக்ஷ்ய தம் ।
உத்ஸ்மயித்வா து பகவான் வாதாபிமிதமப்ரவீத் ॥ 42

பகவான்	-	'பகவானுமவர்
ஸமுத்தானே து	-	காரிய முடிவிலேயோ
தம்	-	அவனை
தத்ரூபம்	-	நிஜரூபத்தை
கர்துகாமம்	-	அடைய விரும்பினவனாக
ஸமீக்ஷ்ய	-	கண்டு,
உத்ஸ்மயித்வா ச	-	புன்னகை செய்தும்,
வாதாபிம்	-	வாதாபியைப் பார்த்து
இதம்	-	பின்வருமாறு
அப்ரவீத்	-	சொன்னார்.

त्वयाविगण्य वातापे परिभूताः स्वतेजसा ।
जीवलोके द्विजश्रेष्ठास्तस्मादसि जरां गतः ॥

த்வயாவிகண்ய வாதாபே பரிபூதா: ஸ்வதேஜஸா ।
ஜீவலோகே த்விஜ ஶ்ரேஷ்டாஸ்தஸ்மாதஸி ஜராம் கத: ॥ 43

வாதேபே	-	'ஏ வாதாபி!
ஜீவலோகே	-	இவ்வுலகில்
த்வயா	-	உன்னால்
அவிகண்ய	-	ஆலோசியாமல்
ஸ்வ தேஜஸா	-	உன் செருக்கால்
த்விஜ ஶ்ரேஷ்டா:	-	பிராமணோத்தமர்கள்
பரிபூதா:	-	ஏமாற்றப்பட்டிருக்கிறார்கள்.
தஸ்மாத்	-	ஆகையால்
ஜராம் கத:	-	ஜீர்ணமாகிவிட்டவனாக
அஸி	-	நீ ஆவாய்.

एवं तत्र भवेद्रक्षो वातापिरिव लक्ष्मण ।
मद्विधं योऽतिमन्येत धर्मनित्यं जितेन्द्रियम् ॥
भवेद्धतोऽयं वातापिरगस्त्येनेव मां गतः ॥

ஏவம்தந்ந பவேத் ரக்ஷோ வாதாபிரிவ லக்ஷ்மண ।
மத்விதம் யோऽதிமன்யேத தார்மநித்யம் ஜிதேந்த்ரியம் ।
பவேத்ததோऽயம் வாதாபிரகஸ்த்யேநேவ மாம் கத: ॥ 44

லக்ஷ்மண	-	'லக்ஷ்மணா!
தத்	-	அந்த
ரக்ஷ:	-	அரக்கன்
வாதாபி: இவ	-	வாதாபிபோல்
ஏவம்	-	இப்படி
பவேத் ந	-	இரான்.
தர்ம நித்யம்	-	தர்மத்தில் நிலையுள்ளவனும்
ஜிதேந்த்ரியம்	-	ஜிதேந்திரியனுமான
மத்விதம்	-	என்னைப் போன்றவனை
ய: அதிமன்யேத	-	எவன் ஏமாற்றுவனோ;
அயம்	-	இவன்
மாம்	-	என்னை
கத:	-	அடைந்தவனாய்,
வாத்ாபி	-	வாதாபி
அகஸ்த்யேந	-	அகஸ்தியரால்
இவ	-	எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஹத:	-	கொல்லப்பட்டவனாக
பவேத்	-	ஆகுவன்.

इह त्वं भव संनद्धो यन्त्रितो रक्ष मैथिलीम् ।
अस्यामायत्तमस्माकं यत् कृत्यं रघुनन्दन ॥

இஹ த்வம் பவ ஸந்நத்தோ யந்த்ரிதோ ரக்ஷ மைதிலீம் ।
அஸ்யாமாயத்த மஸ்மாகம் யத் க்ருத்யம் ரகுநந்தன ॥ 45

ரகுநந்தன	-	'லக்ஷ்மணா!
த்வம்	-	நீ
இஹ	-	இங்கேயே
ஸந்நத்த: பவ	-	ஆயுதபாணியாயிரு.
மைதிலீம்	-	சீதையை
யந்த்ரித:	-	இடத்தைவிட்டு அசையாதவனாக
ரக்ஷ	-	பாதுகாத்துக் கொண்டிரு.
அஸ்மாகம்	-	நமது
க்ருத்யம்	-	ஆகவேண்டிய காரியம்
யத்	-	எதுவோ அது
அஸ்யாம்	-	இவளிடத்தில்
ஆயத்தம்	-	முக்கியமானது.

अहमेनं वधिष्यामि ग्रहीष्याम्यपि वा मृगम् ।
यावद्गच्छामि सौमित्रे मृगमानयितुं द्रुतम् ॥

அஹமேனம் வதிஷ்யாமி க்ரஹீஷ்யாம்யபி வா ம்ருகம் ।
யாவத் கச்சாமி ஸௌமித்ரே ம்ருகமானயிதும் த்ருதம் ॥ 46

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
ஏனம் ம்ருகம் - இந்த மானை
அஹம் - நான்
ஹனிஷ்யாமி - கொல்லுவேன்.
வா - அல்லது
க்ரஹீஷ்யாமி அபி - உயிருடன் பிடித்து வருவேன்.
த்ருதம் - ஓடின
ம்ருகம் - மானை
ஆனயிதும் - கொண்டுவருவதற்கு
யாவத் - இதோ
கச்சாமி - போகின்றேன்.

पश्य लक्ष्मण वैदेहीं मृगत्वचि गतस्पृहाम् ।
त्वचा प्रधानया ह्येष मृगोऽद्य न भविष्यति ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண வைதேஹீம் ம்ருகத்வசி கதஸ்ப்ருஹாம் ।
த்வசா ப்ரதாநயா ஹ்யேஷ ம்ருகோऽத்ய ந பவிஷ்யதி ॥ 47

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ம்ருகத்வசி - மான்தோலில்
கதஸ்ப்ருஹாம் - ஆசைகொண்டிருக்கும்
வைதேஹீம் - சீதையை
பஶ்ய - கவனிப்பாயாக.
ஏஷ: - இது
அத்ய - இப்பொழுது
ப்ரதாநயா - அதிசயமாயிருக்கிற
த்வசா - தோலால்
ம்ருக: ஹி - மானாகவே
ந பவிஷ்யதி - இருக்கப் போகிறதில்லை.

अप्रमत्तेन ते भाव्यमाश्रमस्थेन सीतया ॥

அப்ரமத்தேந தே பாவ்யமாஶ்ரமஸ்தேந ஸீதயா ॥ 48

ஆஶ்ரமஸ்தேந - ஆச்ரமத்திலிருந்துகொண்டு
தே - உன்னால் (ஆர்ஷம்)
ஸீதயா - சீதையுடன்
அப்ரமத்தேந - ஜாக்கிரதையுள்ளவனாய்
பாவ்யம் - இருக்கத்தக்கது.

यावत् पृषतमेकेन सायकेन निहन्म्यहम् ।
हत्वैतच्चर्म चादाय शीघ्रमेष्यामि लक्ष्मण ॥

யாவத் ப்ருஷதமேகேந ஸாயகேந நிஹன்ம்யஹம் ।
ஹத்வைதச்சர்ம சாதாய ஶீக்ரமேஷ்யாமி லக்ஷ்மண ॥ 49

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
அஹம் - நான்
ஏகேந ச - ஒரே
ஸாயகேந - பாணத்தால்
ப்ருஷதம் - புள்ளிமானை
நிஹன்மி - கொல்வேன்.
ஹத்வா - கொன்று,
ஏதத் சர்ம - இந்த தோலை
ஶீக்ரம் - விரைவில்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
யாவத் - உடனே
ஏஷ்யாமி - திரும்புவேன்.

प्रदक्षिणेनातिबलेन पक्षिणा जटायुषा बुद्धिमता च लक्ष्मण ।
भवाप्रमत्तः परिगृह्य मैथिलीं प्रतिक्षणं सर्वत एव शङ्कितः ॥

ப்ரதக்ஷிணேநாதிபலேந பக்ஷிணா
ஜடாயுஷா புத்திமதா ச லக்ஷ்மண ।
பவாப்ரமத்த: ப்ரதிக்ருஹ்ய மைதிலீம்
ப்ரதிக்ஷணம் ஸர்வத ஏவ ஶங்கித: ॥ 50

லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ப்ரதக்ஷிணேந - சாமர்த்தியசாலியும்
அதிபலேந - மகாபலசாலியும்
புத்திமதா - புத்திமானுமாகிய
ஜடாயுஷா - ஜடாயுவெனும்
பக்ஷிணா ச - பக்ஷியோடும்
மைதிலீம் - சீதைக்கு
ப்ரதிக்ருஹ்ய - பக்கலிலிருந்துகொண்டு
ஸர்வத: ஏவ - நாற்புறங்களிலிருந்தும்
ப்ரதிக்ஷணம் - எல்லா நிமிஷத்திலும்
ஶங்கித: - ஆபத்தை எதிர்பார்ப்பவனாய்
அப்ரமத்த: - ஊக்கமுடையவனாய்
பவ - இரு.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
லக்ஷ்மணஶங்கா ப்ரதி ஸமாதாநம் நாம த்ரிசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

சதுச் சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 44

तथा तु तं समादिश्य भ्रातरं रघुनन्दनः ।
बबन्धासिं महातेजा जाम्बूनदमयत्सरुम् ॥

ததா து தம் ஸமாதிஶ்ய ப்ராதரம் ரகுநந்தன: ।
பபந்தாஸிம் மஹாதேஜா ஜாம்பூநதமயத்ஸரும் ॥ 1

மஹாதேஜா: - மகாபராக்கிரமசாலியாகிய
ரகுநந்தன: - ஸ்ரீராமர்
தம் ப்ராதரம் - அந்தத் தம்பிக்கு
ததா து - மேற்கண்டவாறு
ஸமாதிஶ்ய - கட்டளையிட்டுவிட்டு,
ஜாம்பூநத மயத்ஸரும்-பொற்பிடியுள்ள
அஸிம் - வாளை
பபந்த - கட்டிக்கொண்டார்.

ततस्त्र्यवनतं चापमादायात्मविभूषणम् ।
आबध्य च कलापौ द्वौ जगामोदग्रविक्रमः ॥

ததஸ்த்ர்யவனதம் சாபமாதாயாத்மவிபூஷணம் ।
ஆபத்ய ச கலாபௌ த்வௌ ஜகாமோதக்ர விக்ரம: ॥ 2

உதக்ர விக்ரம: - மகாபிரசித்திபெற்ற சூரராகிய அவர்,
தத: - அப்பொழுது
ஆத்ம விபூஷணம் - தனக்கு அலங்காரமாய் விளங்கும்
த்ர்ய வனதம் - மூன்றிடங்களில் வளைந்துள்ள
சாபம் - கோதண்டத்தை
ஆதாய - கையிலெடுத்துக்கொண்டு,
த்வௌ - இரண்டு
கலாபௌ ச - அம்புறாத்தூணிகளையும்
ஆபத்ய - கட்டிக்கொண்டு,
ஜகாம - புறப்பட்டார்.

तं वञ्चयानो राजेन्द्रमापतन्तं निरीक्ष्य वै ।
बभूवान्तर्हितस्त्रासात् पुनः संदर्शनेऽभवत् ॥

தம் வஞ்சயானோ ராஜேந்த்ரமாவ்ரஜந்தம் நிரீக்ஷ்ய வை ।
பபூவாந்தர்ஹித ஸ்த்ராஸாத் புனஸ்ஸந்தர்ஶனேऽபவத் ॥ 3

ராஜேந்த்ரம் - மன்னர்க்கு மன்னராகிய
தம் - அவரை
ஆவ்ரஜந்தம் - புறப்பட்டு வருகின்றவராய்
நிரீக்ஷ்ய - கவனித்து,

வஞ்சயாந: - ஏமாற்றுகிறதாய்
த்ராஸாத் - நடுக்கத்தால்
அந்தர்ஹித: - கண்களுக்குப் புலப்படாததாய்
பபூவ - இருந்தது.
புன: வை - சிலசமயங்களிலோ
ஸந்தர்ஶனே - கண்பார்வையில்
அபவத் - இருந்தது.

बद्धासिर्धनुरादाय प्रदुद्राव यतो मृगः ॥

பத்தாஸிர் தநுராதாய ப்ரதுத்ராவ யதோ ம்ருக: ।

பத்தாஸி: - கத்தியைக் கட்டிக்கொண்டிருந்த அவர்
தநு: - தனுசை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ம்ருக: - மான்
யத: - இருந்தவிடத்திற்கு
ப்ரதுத்ராவ - ஓடினார்.

तं स्म पश्यति रूपेण द्योतमानमिवाग्रतः ।
अवेक्ष्यावेक्ष्य धावन्तं धनुष्पाणिं महावने ॥

தம் ஸ்ம பஶ்யதி ரூபேண த்யோதமாநமிவாக்ரத: ।
அவேக்ஷ்யாவேக்ஷ்ய தாவந்தம் தநுஷ்பாணிம் மஹாவனே ॥ 4

अतिवृत्तमिषोः पातात्लोभयानं कदाचन ।
शङ्कितं तु समुद्भ्रान्तमुत्पतन्तमिवाम्बरे ॥

அதிவ்ருத்தமிஷோ: பாதால்லோபயானம் கதாசன ।
ஶங்கிதம் து ஸமுத்ப்ராந்தமுத்பதந்தமிவாம்பரே ॥ 5

दृश्यमानमदृश्यं च वनोद्देशेषु केषुचित् ।
छिन्नाभ्रैरिव संवीतं शारदं चन्द्रमण्डलम् ॥

த்ருஶ்யமான மத்ருஶ்யம் ச வநோத்தேஶேஷு கேஷுசித் ।
சின்னாப்ரை ரிவ ஸம்வீதம் ஶாரதம் சந்த்ரமண்டலம் ॥ 6

தம் - அதை,
ரூபேண - உருவத்தால்
அக்ரத: - கண்முன்
த்யோதமாநம் இவ - ஒளிமயமாய் விளங்குகிறதுபோலவும்,
மஹாவனே - பெருங்கானில்
தநுஷ்பாணிம் - வில்லை தரித்த தன்னை
அவேக்ஷ்ய அவேக்ஷ்ய - திரும்பிப் பார்த்துக்கொண்டே
தாவந்தம் - ஓடுவதாயும்,

இஷோ: - பாணத்தின்
பாதாத் - வீழ்ச்சியிலிருந்து
அதி வ்ருத்தம் - விலகியிருப்பதாயும்,
கதாசன - ஒரு சமயத்தில்
லோபயானம் - ஆசைகாட்டுகிறதாயும்,
ஶங்கிதம் து - சந்தேகங்கொண்டதாய்
ஸமுத்ப்ராந்தம் - மிகக்கலக்கங்கொண்டதாயும்,
அம்பரே - ஆகாசத்தில்
உத்பதந்தம் இவ - எழும்பிக் குதிக்கிறதாயும்,
வநோத்தேஶேஷு - வனப்பிரதேசங்களில்
கேஷுசித் - சிலவிடங்களில்,
சின்னாப்ரை: - கண்டங்கண்டமாயுள்ள மேகங்களால்
ஸம்வீதம் - மூடுண்ட
ஶாரதம் - சரத்காலத்திய
சந்த்ர மண்டலம் இவ - சந்திரமண்டலத்தைப்போலவே
த்ருஶ்யமானம் - புலனாகிறதாயும்,
அத்ருஶ்யம் ஸ்ம - புலனாகாது மறைந்ததாயும்,
பஶ்யதிஸ்ம - கவனித்தார்.

मुहूर्तादेव दद्दशे मुहुर्दूरात् प्रकाशते ॥

முஹூர்தாதேவ தத்ருஶே முஹுர்தூராத் ப்ரகாஶதே ॥ 7
முஹூர்தாத் ஏவ - ஒரு க்ஷணப்பொழுது
தத்ருஶே - காணப்பட்டது.
முஹு: - அடிக்கடி
தூராத் - வெகுதூரத்தில்
ப்ரகாஶதே - விளங்கிற்று.

दर्शनादर्शनादेवं सोऽपाकर्षत राघवम् ।
सुदूरमाश्रमस्यास्य मारीचो मृगतां गतः ॥

தர்ஶநாதர்ஶநாதேவம் ஸோऽபாகர்ஷத ராகவம் ।
ஸுதூரமாஶ்ரமஸ்யாஸ்ய மாரீசோ ம்ருகதாம் கத: ॥ 8
ம்ருகதாம் கத: - மானுருவங்கொண்ட
ஸ: மாரீச: - அந்த மாரீசன்
ராகவம் - ஶ்ரீராமரை
ஏவம் - இப்படியாய்
தர்ஶநாத் - பார்வையிலிருப்பதாலும்
அதர்ஶநாத் - பார்வையில்லாமையாலும்
அஸ்ய ஆஶ்ரமஸ்ய - இந்த ஆச்ரமத்திற்கு
ஸுதூரம் - வெகுதூரமாகவே
அபாகர்ஷத - இழுத்துவிட்டான்.

आसीत्क्रुद्धस्तु काकुत्स्थो विवशस्तेन मोहितः ।
अथावतस्थे संभ्रान्तश्छायामाश्रित्य शाद्वले ॥

ஆஸீத் க்ருத்தஸ்து காகுத்ஸ்தோ விவஶஸ்தேந மோஹித: ।
அதாவதஸ்தே ஸம்ப்ராந்தஶ் சாயா மாஶ்ரித்ய ஶாத்வலே ॥ 9
காகுத்ஸ்த: - ஶ்ரீராமர்,
தேந - அதால்
மோஹித: து - ஆசைகாட்டி ஏமாற்றப்பட்டவராகயிருந்தமையால்
விவஶ: - மெய்மறந்து
க்ருத்த: - திருவுள்ளஞ் சீறினவராகி
ஆஸீத் - இருந்தார்.
ஸம்ப்ராந்த: அத - கோபம் தணிந்தவராகிய பின்னர்
ஶாத்வலே - புற்றரையில்
சாயாம் - நிழலை
ஆஶ்ரித்ய - அடைந்து
அவதஸ்தே - சற்று காத்து நின்றனர்.

स तमुन्मादयामास मृगरूपो निशाचरः ।
मृगैः परिवृतो वन्यैरदूरात् प्रत्यदृश्यत ॥

ஸ தமுன்மாதயாமாஸ ம்ருகரூபோ நிஶாசர: ।
ம்ருகை: பரிவ்ருதோ வன்யை ரதூராத் ப்ரத்யத்ருஶ்யத ॥ 10
நிஶாசர: - அரக்கனாகிய
ம்ருகரூப: - மானுருவங்கொண்ட
ஸ: - அது
தம் - அவரை
உன்மாதயாமாஸ - பின்வருமாறு வஞ்சித்தது.
வன்யை: ம்ருகை: - காட்டு மான்களால்
பரிவ்ருத: - சூழப்பட்டதாய்
அதூராத் - சமீபத்திலேயே
ப்ரத்ய த்ருஶ்யத - திடீரென்று காணப்பட்டது.

ग्रहीतुकामं दृष्ट्वैनं पुनरेवाभ्यधावत ।
तत्क्षणादेव संत्रासात् पुनरन्तर्हितोऽभवत् ॥

க்ரஹீதுகாமம் த்ருஷ்ட்வைநம் புன ரேவாப்யதாவத ।
தத்க்ஷணாதேவ ஸந்த்ராஸாத் புனரந்தர்ஹிதோऽபவத் ॥ 11
க்ரஹீது காமம் - பிடிக்க உத்தேசங்கொண்ட அவரை
த்ருஷ்ட்வா ஏவ - கவனித்ததுமே,
புன: ஏவ - மீளவும்
அப்யதாவத - திரும்பி ஓடிற்று.

தத்க்ஷணாத் ஏவ - அந்த் க்ஷணத்திலேயே
ஸந்த்ராஸாத் - நடுக்கத்தால்
புன: - மீண்டும்
அந்தர்ஹித: - கட்புலனாகாததாய்
அபவத் - இருந்தது.

पुनरेव ततो दूराद्वृक्षषण्डाद्विनिःसृतम् ।
दृष्ट्वा रामो महातेजास्तं हन्तुं कृतनिश्चयः ॥

புனரேவ ததோ துராத் வ்ருக்ஷஷண்டாத் விநி:ஸ்ருதம் ।
த்ருஷ்ட்வா ராமோ மஹாதேஜாஸ்தம் ஹந்தும் க்ருத நிஸ்சய: ॥ 12

தத: - பிறகு
மஹாதேஜா: - மகத்தான ஆற்றலுடைய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
தம் - அதை,
புன: ஏவ - மீளவும்
துராத் - வெகுதூரத்தில்
வ்ருக்ஷ ஷண்டாத் - அடர்ந்த மரச்சோலையினின்று
விநி:ஸ்ருதம் - வெளிவருவதாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
ஹந்தும் - கொல்ல
க்ருத நிஸ்சய: - தீர்மானித்தார்.

भूयस्तु शरमुद्धृत्य कुपितस्तत्र राघवः ।
सूर्यरश्मिप्रतीकाशं ज्वलन्तमरिमर्दनम् ॥

பூயஸ்து ஶரமுத்த்ருத்ய குபிதஸ்தத்ர ராகவ: ।
ஸூர்யரஸ்மி ப்ரதீகாஶம் ஜ்வலந்த மரிமர்தநம்: ॥ 13

संधाय सुदृढे चापे विकृष्य बलवद्बली ।
तमेव मृगमुद्दिश्य ज्वलन्तमिव पन्नगम् ॥

ஸந்தாய ஸுத்ருடே சாபே விக்ருஷ்ய பலவத் பலீ ।
தமேவ ம்ருகமுத்திஶ்ய ஜ்வலந்தமிவ பந்நகம் ॥ 14

मुमोच ज्वलितं दीप्तमस्त्रं ब्रह्मविनिर्मितम् ॥

முமோச ஜ்வலிதம் தீப்தமஸ்த்ரம் ப்ரஹ்ம விநிர்மிதம் ।

தத்ர - அதன்பின்னர்
பலீ ராகவ: - பலவானாகும் ஸ்ரீராமர்
பூய: து - முன்னிலும் அதிகமாய்
குபித: - திருவுளஞ்சீறி
ஸூர்ய ரஸ்மி ப்ரதீகாஶம் - சூரியகிரணங்களை நிகர்த்து

ஜ்வலந்தம் - ஜ்வலித்துக்கொண்டு
அரிமர்தனம் - சத்ருக்களை அழிக்கவல்ல
ஶரம் - பாணத்தை
உத்த்ருத்ய - எடுத்து,
பலவத் - வேண்டியமட்டும்
விக்ருஷ்ய - இழுத்து
ஸுத்ருடே - மகா உறுதியான
சாபே ஸந்தாய - வில்லில் பூட்டி,
ப்ரஹ்ம விநிர்மிதம் - பிரம்ம மந்திரத்தால் அபிமந்திரிக்கப்பட்டு,
தீப்தம் - ஒளிகொண்டு
ஜ்வலிதம் - அக்னியைக் கக்கும்
ஜ்வலந்தம் - விஷத்தைக் கக்குகிற
பந்நகம் இவ - பாம்பைப் போலிருக்கிற
அஸ்த்ரம் - அஸ்திரத்தை,
தம் ம்ருகம் ஏவ - அந்த மானையே
உத்திஶ்ய முமோச - குறிவைத்து எய்தார்.

शरीरं मृगरूपस्य विनिर्भिद्य शरोत्तमः ।
मारीचस्यैव हृदयं बिभेदाशनिसंनिभः ॥

ஶரீரம் ம்ருகரூபஸ்ய விநிர்பித்ய ஶரோத்தம: ।
மாரீசஸ்யைவ ஹ்ருதயம் பிபேதாஶநிஸந்நிப: ॥ 15

அஶநி ஸந்நிப: - இடிக்கொப்பான
ஶரோத்தம: - பாணங்களில் சிறந்த அது
ம்ருக ரூபஸ்ய - மானுருவங்கொண்டிருந்த
மாரீசஸ்ய - மாரீசனுடைய
ஶரீரம் - உடலை
விநிர்பித்ய - கிழித்துக்கொண்டு,
ஹ்ருதயம் ஏவ - ஹிருதயத்தையும்
பிபேத - பிளந்தது.

तालमात्रमथोत्प्लुत्य न्यपतत् स शरातुरः ।
विनदन् भैरवं नादं धरण्यामल्पजीवितः ॥

தாலமாத்ர மதோத்ப்லுத்ய ந்யபதத் ஸ ஶராதுர: ।
விநதந் பைரவம் நாதம் தரண்யாமல்பஜீவித: ॥ 16

ஶராதுர: - பாணத்தால் தாக்கப்பட்ட
ஸ: - அவன்,
அத - அப்பொழுது
பைரவம் - பயங்கரமான
நாதம் - பேரொலியை

விநதந் - இட்டுக்கொண்டு
தால மாத்ரம் - பனைமர உயரம்
உத்ப்லுத்ய - கிளம்பி
அல்ப ஜீவித: - குற்றுயிருடன் இருப்பவனாய்
தரண்யாம் - தரையில்
ந்யபதத் - விழுந்தான்.

म्रियमाणस्तु मारीचो जहौ तां कृत्रिमां तनुम् ।
स्मृत्वा तद्वचनं रक्षो दध्यौ केन तु लक्ष्मणम् ॥
इह प्रस्थापयेत् सीतां शून्ये तां रावणो हरेत् ॥

ம்ரியமாணஸ்து மாரீசோ ஜஹௌ தாம் க்ருத்ரிமாம் தநும் ॥ 17
ஸ்ம்ருத்வா தத் வசனம் ரக்ஷோ தத்யௌ கேந து லக்ஷ்மணம் ।
இஹ ப்ரஸ்தாபயேத் ஸீதா ஶூன்யே தாம் ராவணோ ஹரேத் ॥ 18

மாரீச: - மாரீசன்,
ம்ரிய மாண: து - உயிரையிழப்பவனாக விருந்தபொழுது
தாம் - அந்த
க்ருத்ரிமாம் தநும் - பொய்யான உடலை
ஜஹௌ - விட்டான்.
ரக்ஷ: - அரக்கன்
தத் வசனம் - இராவணன் சொல்லை
ஸ்ம்ருத்வா - நினைத்து,
கேந - 'எந்த உபாயத்தால்
ஸீதா - சீதை
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனை
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ப்ரஸ்தாபயேத் - அனுப்புவாள்;
து - அதன்மேல்
ஶூன்யே - ஒருவருமில்லாத சமயத்தில்
ராவண: - இராவணன்
தாம் - அவளை
ஹரேத் - அபகரிப்பான்', (என்று)
தத்யௌ - ஆலோசித்தான்.

स प्राप्तकालमाज्ञाय चकार च ततः स्वरम् ।
सदृशं राघवस्यैव हा सीते लक्ष्मणेति च ॥

ஸ ப்ராப்த காலமாஞாய சகார ச தத: ஸ்வரம் ।
ஸத்ருஶம் ராகவஸ்யைவ ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேதி ச ॥ 19

ஸ: - அவன்,
ப்ராப்த காலம் - உத்தேசங்கொண்ட காரியத்திற்கு ஏற்ற சமயமென்பதை

ஆஞாய - அறிந்துகொண்டு,
தத: ச - அதனால் அப்பொழுதே
ராகவஸ்ய ஸத்ருஶம் ஏவ - ராமனது குரலை நிகர்த்ததாகவே
ஹா ஸீதே - 'ஐயோ சீதை!
லக்ஷ்மண ச - ஐயோ லக்ஷ்மணா!'
இதி - என்று
ஸ்வரம் - கூச்சலை
சகார - இட்டான்.

तेन मर्मणि निर्विद्धः शरेणानुपमेन च ।
मृगरूपं तु तत्त्यक्त्वा राक्षसं रूपमात्मनः ॥
चक्रे स सुमहाकायो मारीचो जीवितं त्यजन् ॥

தேந மர்மணி நிர்வித்த: ஶரேணாநுபமேன ச ।
ம்ருகரூபம் து தத் த்யக்த்வா ராக்ஷஸம் ரூபமாத்மன: ।
சக்ரே ஸ ஸுமஹாகாயோ மாரீசோ ஜீவிதம் த்யஜன் ॥ 20

தேந - அந்த
அநுபமேன - ஒப்புயர்வில்லாத
ஶரேண - பாணத்தால்
மர்மணி ச - மர்மஸ்தானத்திலேயே
நிர்வித்த: - பிளக்கப்பட்டவனாய்
ஸுமஹாகாய: - பெருவுடலுற்ற
ஸ: - அந்த
மாரீச: - மாரீசன்,
ஜீவிதம் த்யஜன் - உயிரை விடுகையில்
தத் - அந்த
ம்ருகரூபம் - மானுருவத்தை
த்யக்த்வா - விட்டு,
து - அதன்பின்னர்,
ஆத்மன: - தனது
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸ
ரூபம் - உருவத்தை
சக்ரே - எடுத்துக்கொண்டான்.

ततो विचित्रकेयूरः सर्वाभरणभूषितः ।
हेममाली महादंष्ट्रो राक्षसोऽभूच्छराहतः ॥

ததோ விசித்ரகேயூர: ஸர்வாபரண பூஷித: ।
ஹேமமாலீ மஹாதம்ஷ்ட்ரோ ராக்ஷஸோபூச்சராஹத: ॥ 21

தத: - அப்பொழுது
ஶராஹத: - பாணத்தாலடியுண்ட அவன்

விசித்ர கேயூர: - அழகிய தோள்வளையுடையவனும்
ஸர்வாபரண பூஷித:- எல்லா ஆபரணங்களையணிந்தவனும்
ஹேமமாலீ - பொன்மாலை தரித்தவனும்
மஹாதம்ஷ்ட்ர: - பெருங்கோரப் பற்களையுடையவனுமாகிய
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாக
அபூத் - தோன்றினான்.

तं दृष्ट्वा पतितं भूमौ राक्षसं घोरदर्शनम् ।
रामो रुधिरसिक्ताङ्गं वेष्टमानं महीतले ॥
जगाम मनसा सीतां लक्ष्मणस्य वचः स्मरन् ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பதிதம் பூமௌ ராக்ஷஸம் கோரதர்ஶனம் ॥ 22
ராமோ ருதிர ஸிக்தாங்கம் வேஷ்டமானம் மஹீதலே ।
ஜகாம மனஸா ஸீதாம் லக்ஷ்மணஸ்ய வச: ஸ்மரன் ॥ 23

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
கோரதர்ஶனம் - பார்க்க பயங்கரமான
ராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸனும்
ருதிர ஸிக்தாங்கம் - ரத்தமொழுகிய உடலையுடையவனும்,
மஹீதலே - தரையில்
வேஷ்டமானம் - புரண்டுகொண்டிருந்தவனுமான
தம் - அவனை
பூமௌ - மண்ணில்
பதிதம் - மாய்ந்துகிடப்பவனாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
லக்ஷ்மணஸ்ய - லக்ஷ்மணனது
வச: - சொல்லை
ஸ்மரன் - நினைத்துக்கொண்டு
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியைப் பற்றி
மனஸா ஜகாம - கவலையுற்றார்.

मारीचस्यैव मायैषा पूर्वोक्तं लक्ष्मणेन तु ।
तत्तथा ह्यभवच्चाद्य मारीचोऽयं मया हतः ॥

மாரீசஸ்யைவ மாயைஷா பூர்வோக்தம் லக்ஷ்மணேன து ।
தத் ததா ஹ்யபவச்சாத்ய மாரீசோऽயம் மயா ஹத: ॥ 24

லக்ஷ்மணேன து - 'லக்ஷ்மணனால்
பூர்வோக்தம் - முன் சொல்லப்பட்டபடியே
ஏஷா - இது
மாரீசஸ்ய - மாரீசனது
மாயா ஏவ - மாயையே.
அத்ய - இப்பொழுது

தத் ததா ச - அது அப்படியே
அபவத் - முடிந்தது.
மயா - என்னால்
ஹத: - கொல்லப்பட்ட
அயம் - இவன்
மாரீச: ஹி - மாரீசனே.

हा सीते लक्ष्मणेत्येवमाक्रुश्य च महास्वनम् ।
ममार राक्षसः सोऽयं श्रुत्वा सीता कथं भवेत् ॥

ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேத்யேவமாக்ருஶ்ய ச மஹாஸ்வனம் ।
மமார ராக்ஷஸ: ஸோऽயம் ஶ்ருத்வா ஸீதா கதம் பவேத் ॥ 25

ஸ: - 'அந்த
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாகும்
அயம் - இவன்
ஹா ஸீதே - 'ஐயோ ஸீதை!
லக்ஷ்மண - ஐயோ லக்ஷ்மணா!'
இதி - என்று
மஹாஸ்வனம் - பெருங்குரல்
ஆக்ருஶ்ய ச - கதறிவிட்டு,
மமார - மாண்டான்.
ஸீதா - சீதை
ஏவம் ஶ்ருத்வா - இதைக் கேட்டு,
கதம் பவேத் - என்ன ஆனாளோ!

लक्ष्मणश्च महाबाहुः कामवस्थां गमिष्यति ।
इति संचिन्त्य धर्मात्मा रामो हृष्टतनूरुहः ॥

லக்ஷ்மணஶ்ச மஹாபாஹு: காமவஸ்தாம் கமிஷ்யதி ।
இதி ஸஞ்சிந்த்ய தர்மாத்மா ராமோ ஹ்ருஷ்டதநூருஹ: ॥ 26

மஹாபாஹு: - 'மகாபாகுவாகும்
லக்ஷ்மண: ச - லக்ஷ்மணனும்
காம் அவஸ்தாம் - என்ன அவஸ்தையை
கமிஷ்யதி - படுவானோ!'
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
இதி - மேற்கண்டவாறு
ஸஞ்சிந்த்ய - நினைத்து
ஹ்ருஷ்டதநூருஹ: - மயிர்கூச்செறிந்தார்.

तत्र रामं भयं तीव्रमाविवेश विषादजम् ।
राक्षसं मृगरूपं तं हत्वा श्रुत्वा च तत्स्वरम् ॥

தத்ர ராமம் பயம் தீவ்ர மாவிவேஶ விஷாதஜம் ।
ராக்ஷஸம் ம்ருகரூபம் தம் ஹத்வா ஶ்ருத்வா ச தத்ஸ்வரம் ॥ 27

தம் - அந்த
ம்ருகரூபம் - மான்வேடம் பூண்டிருந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
ஹத்வா - கொன்று,
தத்ஸ்வரம் - அவனது கூச்சலை
ஶ்ருத்வா ச - கேட்டதால்
விஷாதஜம் - கவலையாலுண்டாகும்
தீவ்ரம் - கொடிய
பயம் - பயம்
தத்ர - அப்பொழுது
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஆவிவேஶ - பற்றிற்று.

निहत्य पृषतं चान्यं मांसमादाय राघवः ।
त्वरमाणो जनस्थानं ससाराभिमुखस्तदा ॥

நிஹத்ய ப்ருஷதம் சான்யம் மாம்ஸமாதாய ராகவ: ।
த்வரமாணோ ஜனஸ்தானம் ஸஸாராபிமுகஸ்ததா ॥ 28

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்,
த்வரமாண: - பரபரப்புற்றவராகி
மாம்ஸம் நிஹத்ய - மாமிசத்தை பிரித்து
ப்ருஷதம் ச - தோலை மட்டும்
அன்யம் - வேறாக
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு
ததா - அப்பொழுது
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானத்தை
அபிமுக: - நோக்கி
ஸஸார - போனார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
மாரீசவஞ்சநா நாம சதுஶ்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்ச சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 45

आर्तस्वरं तु तं भर्तुर्विज्ञाय सदृशं वने ।
उवाच लक्ष्मणं सीता गच्छ जानीहि राघवम् ॥

ஆர்தஸ்வரம் து தம் பர்துர் விக்ஞாய ஸத்ருஶம் வனே ।
உவாச லக்ஷ்மணம் ஸீதா கச்ச ஜானீஹி ராகவம் ॥ 1

வனே - காட்டில்
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்
தம் - அந்த
ஆர்தஸ்வரம் - பரிதாபமாகிய கூச்சலை
பர்து: - கணவருடையது
ஸத்ருஶம் து - போன்றதாகவே
விக்ஞாய - நிச்சயித்து,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னாள்.
ராகவம் - 'ஸ்ரீராமரைப்பற்றி
ஜானீஹி - கவனியும்;
கச்ச - செல்லும்.

न हि मे हृदयं स्थाने जीवितं वाऽवतिष्ठति ।
क्रोशतः परमार्तस्य श्रुतः शब्दो मया भृशम् ॥

ந ஹி மே ஹ்ருதயம் ஸ்தானே ஜீவிதம் வா஽வதிஷ்டதி ।
க்ரோஶத: பரமார்தஸ்ய ஶ்ருத: ஶப்தோ மயா ப்ருஶம் ॥ 2

மயா - 'என்னால்
க்ரோஶத: - இரண்டுமைமல் தூரத்திற்குள்ளேயே
பரமார்தஸ்ய - மிகக் கஷ்டநிலையிலிருக்குமவருடைய
ஶப்த: - குரல்
ப்ருஶம் - ஸ்பஷ்டமாய்
ஶ்ருத: - கேட்கப்பட்டது.
ஹி - அதனால்
மே - எனது
ஹ்ருதயம் - ஹிருதயமும்
ஜீவிதம் வா - உயிரும்
ஸ்தானே - அதனதன் நிலையில்
அவதிஷ்டதி ந - நிற்கவில்லை.

आक्रन्दमानं तु वने भ्रातरं त्रातुमर्हसि ।
तं क्षिप्रमभिधाव त्वं भ्रातरं शरणैषिणम् ॥
रक्षसां वशमापन्नं सिंहानामिव गोवृषम् ॥

ஆக்ரந்தமானம் து வனே ப்ராதரம் த்ராதுமர்ஹஸி ।
தம் க்ஷிப்ரமபிதாவ த்வம் ப்ராதரம் ஶரணைஷிணம் ॥
ரக்ஷஸாம் வஶமாபந்நம் ஸிம்ஹாநாமிவ கோவ்ருஷம் ॥ 3

ஆக்ராந்தமானம் - 'அழைத்துக்கொண்டிருக்கிற
ப்ராதரம் - தமயனுக்கு
வனே - காட்டில்
து - உடனே
த்ராதும் அர்ஹஸி - நீர் உதவிபுரிவீராக.
ஸிம்ஹாநாம் - சிங்கங்களினிடையில்
கோ வ்ருஷம் இவ - காளையைப்போல்
ரக்ஷஸாம் வஶம் - அரக்கர்களினிடையில்
ஆபந்நம் - சிக்கிக்கொண்டு
ஶரணைஷிணம் - உதவியைக்கோரும்
தம் - அந்த
ப்ராதரம் - தமயனாரிடம்
த்வம் - நீர்
க்ஷிப்ரம் - உடனே
அபிதாவ - விரைந்தோடும்.'

न जगाम तथोक्तस्तु भ्रातुराज्ञाय शासनम् ।
तमुवाच ततस्तत्र कुपिता जनकात्मजा ॥

ந ஜகாம ததோக்தஸ்து ப்ராதுராஜ்ஞாய ஶாஸனம் ।
தமுவாச ததஸ்தத்ர குபிதா ஜனகாத்மஜா ॥ 4

ததா - இப்படி
உக்த: து - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவராயிருந்தும்
ப்ராது: - தமயனாருடைய
ஶாஸனம் - நியமத்தை
ஆஜ்ஞாய - பாராட்டி,
ந ஜகாம - புறப்படாதிருந்தார்.
தத: - அதனால்
தத்ர - அப்பொழுது
ஜனகாத்மஜா - சீதை
குபிதா - சினங்கொண்டவளாகி
தம் - அவரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தாள்.

सौमित्रे मित्ररूपेण भ्रातुस्त्वमसि शत्रुवत् ।
यस्त्वमस्यामवस्थायां भ्रातरं नाभिपत्स्यसे ॥

ஸௌமித்ரே மித்ரரூபேண ப்ராதுஸ்த்வமஸி ஶத்ருவத் ।
யஸ்த்வமஸ்யாமவஸ் தாயாம் ப்ராதரம் நாபிபத்ஸ்யஸே ॥ 5

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணரே!
த்வம் - நீர்
ப்ராது: - தமயனாருக்கு
மித்ரரூபேண - துணைபுரிபவனாய் நடிக்கும்
ஶத்ருவத் - சத்ருபோலவே
அஸி - இருக்கிறீர்.
ய: - அந்த
த்வம் - நீர்
அஸ்யாம் - இந்த
அவஸ்தாயாம் - இக்கட்டான நிலையிலும்
ப்ராதரம் - தமயனாரிடம்
ந அபிபத்ஸ்யஸே - செல்லாதிருக்கின்றீர்.

इच्छसि त्वं विनश्यन्तं रामं लक्ष्मण मत्कृते ।
लोभान्मम कृते नूनं नानुगच्छसि राघवम् ॥

இச்சஸி த்வம் விநஶ்யந்தம் ராமம் லக்ஷ்மண மத்க்ருதே ।
லோபாந்மம க்ருதே நூநம் நாநுகச்சஸி ராகவம் ॥ 6

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணரே!
மத்க்ருதே - என்னை உத்தேசித்தே
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
விநஶ்யந்தம் - மாண்டுபோகும்படியாய்
த்வம் - நீர்
இச்சஸி - நினைக்கின்றீர். .
மம க்ருதே - என்மீது
லோபாத் நூநம் - ஆசையால்தான்,
ராகவம் - ஸ்ரீராமரை
ந அநுகச்சஸி - தேடிச்செல்லாதிருக்கின்றீர்.

व्यसनं ते प्रियं मन्ये स्नेहो भ्रातरि नास्ति ते ।
तेन तिष्ठसि विस्रब्धस्तमपश्यन् महाद्युतिम् ॥

வ்யஸனம் தே ப்ரியம் மன்யே ஸ்நேஹோ ப்ராதரி நாஸ்தி தே ।
தேந திஷ்டஸி விஸ்ரப்தஸ்தமபஶ்யன் மஹாத்யுதிம் ॥ 7

வ்யஸனம் - 'இந்த ஆபத்து
தே - உமக்கு
ப்ரியம் - இஷ்டமானதாய்
மன்யே - எண்ணுகிறேன்.
ப்ராதரி - தமயனாரிடத்தில்
ஸ்நேஹ: - பற்றென்பது

தே - உமக்கு
நாஸ்தி - இல்லை.
தேந - அதனால்
மஹாத்யுதிம் - மகாதேஜஸ்வியாகும்
தம் - அவரை
அபஶ்யன் - கவனியாதவராய்
விஸ்ரப்த: - மனம் பதறாதவராக
திஷ்டஸி - நிற்கின்றீர்.

किं हि संशयमापन्ने तस्मिन्निह मया भवेत् ।
कर्तव्यमिह तिष्ठन्त्या यत्प्रधानस्त्वमागतः ॥

கிம் ஹி ஸம்ஶயமாபந்நே தஸ்மிந்நிஹ மயா பவேத் ।
கர்தவ்யமிஹ திஷ்டந்த்யா யத்ப்ரதாநஸ்த்வமாகத: ॥ 8

த்வம் - 'நீர்
யத் ப்ரதாந: - எவரை உத்தேசித்தவராய்
ஆகத: - வந்தீரோ,
தஸ்மிந் ஹி - அவரே
இஹ - இப்பொழுது
ஸம்ஶயம் - ஆபத்தில்
ஆபந்நே - சிக்கிக்கிடக்கையில்
மயா - என்னால்
இஹ - இங்கு
திஷ்டந்த்யா - இருந்துகொண்டு
கர்தவ்யம் - செய்யவேண்டிய காரியம்
கிம் பவேத் - என்ன இருக்கும்?'

इति ब्रुवाणां वैदेहीं बाष्पशोकपरिप्लुताम् ।
अब्रवील्लक्ष्मणस्त्रस्तां सीतां मृगवधूमिव ॥

இதி ப்ருவாணாம் வைதேஹீம் பாஷ்ப ஶோக பரிப்லுதாம் ।
அப்ரவீல் லக்ஷ்மணஸ் த்ரஸ்தாம் ஸீதாம் ம்ருகவதூமிவ ॥ 9

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ம்ருக வதூம் இவ - பெண்மானைப்போல்
த்ரஸ்தாம் - உள்ளம் நடுங்கி
பாஷ்ப ஶோக பரிப்லுதாம் - கண்ணீர் பெருக சோகத்தில் மூழ்கியவளாய்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணாம் - பேசுகிற
வைதேஹீம் - விதேக மன்னரின் புதல்வியாகிய
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியை பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

पन्नगासुरगन्धर्वदेवमानुषराक्षसैः ।
अशक्यस्तव वैदेहि भर्ता जेतुं न संशयः ॥

பந்நகாஸுரகந்தர்வ தேவ மாநுஷ ராக்ஷஸை: ।
அஶக்யஸ்தவ வைதேஹி பர்தா ஜேதும் ந ஸம்ஶய: ॥ 10

வைதேஹி - 'வைதேகியாரே!
தவ - தங்களது
பர்தா - கணவனார்
பந்நகாஸுர கந்தர்வ: - பன்னகர்களாலும், அசுரர்களாலும், கந்தர்வர்களாலும்,
தேவ மாநுஷ ராக்ஷஸை: - தேவர்களாலும், மானிடர்களாலும், அரக்கர்களாலும்
ஜேதும் - வெல்ல
அஶக்ய: - முடியாதவர்.
ஸம்ஶய: ந - இதற்கையமில்லை.

देवि देवमनुष्येषु गन्धर्वेषु पतत्रिषु ।
राक्षसेषु पिशाचेषु किन्नरेषु मृगेषु च ॥

தேவி தேவமநுஷ்யேஷு கந்தர்வேஷு பதத்ரிஷு ।
ராக்ஷஸேஷு பிஶாசேஷு கின்னரேஷு ம்ருகேஷுச ॥ 11

दानवेषु च घोरेषु न स विद्येत शोभने ।
यो रामं प्रतियुध्येत समरे वासवोपमम् ॥

தானவேஷு ச கோரேஷு ந ஸ வித்யேத ஶோபனே ।
யோ ராமம் ப்ரதியுத்யேத ஸமரே வாஸவோபமம் ॥ 12

ஶோபனே - 'புண்யாத்மாவாகிய
தேவி - தேவி!
வாஸவோபமம் - இந்திரனுக்கொப்பான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸமரே - போரில்
ய: - எவனொருவன்
ப்ரதியுத்யேத - எதிர்ப்பானோ;
ஸ: - அப்படிப்பட்டவன்
தேவமநுஷ்யேஷு - தேவர்களிலும், மானிடர்களிலும்,
கந்தர்வேஷு - கந்தர்வர்களிலும்,
பதத்ரிஷு - பக்ஷிகளிலும்,
ராக்ஷஸேஷு - ராக்ஷஸர்களிலும்,
பிஶாசேஷு - பிசாசங்களிலும்,
கின்னரேஷு - கின்னரர்களிலும்,

ம்ருகேஷு ச - மிருகங்களிலும்,
கோரேஷு - பயங்கரமான
தானவேஷு ச - அசுரர்களிலும்
வித்யேத ந - இரான்.

अवध्यः समरे रामो नैवं त्वं वक्तुमर्हसि ।
न त्वामस्मिन् वने हातुमुत्सहे राघवं विना ॥

அவத்ய: ஸமரே ராமோ நைவம் த்வம் வக்து மர்ஹஸி ।
ந த்வாமஸ்மின் வனே ஹாது முத்ஸஹே ராகவம் விநா ॥ 13

ஸமரே - 'போரில்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
அவத்ய: - கொல்லப்பட முடியாதவர்.
த்வம் - தாங்கள்
ஏவம் - இப்படி
வக்தும் - பேசுவதற்கு
அர்ஹஸி ந - நினைக்கக் கூடாது.
ராகவம் விநா - ராகவரை விட்டுப் பிரிந்திருக்கிற
த்வாம் - தங்களை
அஸ்மின் - இந்த
வனே - காட்டில்
ஹாதும் - தனியாய்விட
ந உத்ஸஹே - உடன்படேன்.

अनिवार्यं बलं तस्य बलैर्बलवतामपि ।
त्रिभिर्लोकैः समुद्युक्तैः सेश्वरैरपि सामरैः ॥

அநிவார்யம் பலம் தஸ்ய பலைர்பலவதா மபி ।
த்ரிபிர் லோகை: ஸமுத்யுக்தை: ஸேஶ்வரைரபி ஸாமரை: ॥ 14

பலவதாம் - 'ஏராளமான சேனையுடையவர்களுடைய
பலை: அபி - சேனைகளாலும்,
ஸமுத்யுக்தை: - பெருமுயற்சிகொண்ட
ஸாமரை: - தேவர்களோடு கூடினவர்களாயும்
ஸேஶ்வரை: - ஈசுவரனோடு கூடினவர்களாயுமுள்ள
த்ரிபி: - மூன்று
லோகை: அபி - உலகத்தார்களாலும்,
தஸ்ய - அவரது
பலம் - பலம்
அநிவார்யம் - அடக்க முடியாதது.

हृदयं निर्वृतं तेऽस्तु संतापस्त्यज्यतामयम् ।
आगमिष्यति ते भर्ता शीघ्रं हत्वा मृगोत्तमम् ॥

ஹ்ருதயம் நிர்வ்ருதம் தேऽஸ்து ஸந்தாபஸ்த்யஜ்யதாமயம் ।
ஆகமிஷ்யதி தே பர்தா ஶீக்ரம் ஹத்வா ம்ருகோத்தமம் ॥ 15

தே - 'தங்களது
ஹ்ருதயம் - மனது
நிர்வ்ருதம் - கவலையற்றதாக
அஸ்து - இருக்கட்டும்.
அயம் ஸந்தாப: - இந்த மனத்துயரம்
த்யஜ்யதாம் - ஒழிக்கப்படட்டும்.
தே - தங்களது
பர்தா - கணவனார்
ம்ருகோத்தமம் - சிறந்த மானை
ஹத்வா - கொன்றுவிட்டு,
ஶீக்ரம் - இதோ
ஆகமிஷ்யதி - வந்துவிடுவார்.

न स तस्य स्वरो व्यक्तं मायया केनचित्कृतः ।
गन्धर्वनगरप्रख्या माया सा तस्य रक्षसः ॥

ந ஸ தஸ்ய ஸ்வரோ வ்யக்தம் மாயயா கேநசித் க்ருத: ।
கந்தர்வநகர ப்ரக்யா மாயா ஸா தஸ்ய ரக்ஷஸ: ॥ 16

ஸ: ஸ்வர: - 'அந்த குரல்
வ்யக்தம் - ஸந்தேகமில்லாமல்
தஸ்ய - அவருடையது
ந - அன்று.
கேநசித் - எவனோ ஒருவனால்
மாயயா - மாயையால்
க்ருத: - செய்யப்பட்டது.
ரக்ஷஸ: - அரக்கனாகிய
தஸ்ய - அவனுடைய
மாயா - மாயையாகிய
ஸா - அது
கந்தர்வ நகர ப்ரக்யா - விண் பிரமமாகிய, இருப்பதுபோல் தோன்றுவதும் இல்லாததுமான, கந்தர்வ நகரை போன்றது.

न्यासभूतासि वैदेहि न्यस्ता मयि महात्मना ।
रामेण त्वं वरारोहे न त्वां त्यक्तुमिहोत्सहे ॥

ந்யாஸபூதாऽஸி வைதேஹி ந்யஸ்தா மயி மஹாத்மநா ।
ராமேண த்வம் வராரோஹே ந த்வாம் த்யக்து மிஹோத்ஸஹே ॥ 17

வராரோஹே - 'சுகுமாரியாகிய
வைதேஹி - வைதேகியாரே!

த்வம் - தாங்கள்
மஹாத்மநா - மகாத்மாவாகிய
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ந்யாஸபூதா - திருப்பி ஒப்புவிக்கும்படி ஜாக்கிரதையாய் பாதுகாக்கப்பட வேண்டியவளாய்
மயி - என்னிடத்தில்
ந்யஸ்தா அஸி - ஒப்புவிக்கப் பட்டிருக்கின்றீர்.
இஹ - இப்படியிருப்பதால்
த்வாம் - தங்களை
த்யக்தும் - தனியேவிட
ந உத்ஸஹே - உடன்படேன்.

कृतवैराश्च कल्याणि वयमेतैर्निशाचरैः ।
खरस्य निधनादेव जनस्थानवधं प्रति ॥

க்ருதவைராஶ்ச கல்யாணி வய மேதைர்நிஶாசரை: ।
கரஸ்ய நிதநாதேவ ஜனஸ்தானவதம் ப்ரதி ॥ 18

கல்யாணி - 'உத்தமியாரே!
வயம் - நாம்
ஜனஸ்தான வதம் ப்ரதி - ஜனஸ்தானத்தை அழித்ததில்
கரஸ்ய ஏவ - கரனையே
நிதநாத் - கொன்றமையால்
ஏதை: நிஶாசரை: ச - இந்த அரக்கர்கள் எல்லாராலுமே
க்ருத வைரா: - துவேஷம் வைக்கப்பட்டிருக்கிறோம்.

राक्षसा विविधा वाचो विसृजन्ति महावने ।
हिंसाविहारा वैदेहि न चिन्तयितुमर्हसि ॥

ராக்ஷஸா விவிதா வாசோ விஸ்ருஜந்தி மஹாவனே ।
ஹிம்ஸாவிஹாரா வைதேஹி ந சிந்தயிது மர்ஹஸி ॥ 19

வைதேஹி - 'வைதேகியாரே!
ஹிம்ஸா விஹாரா: - ஹிம்ஸிப்பதிலேயே பொழுதுபோக்கும்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
மஹாவனே - பெருங்கானில்
விவிதா: வாச: - பலவகை கூச்சல்களை
விஸ்ருஜந்தி - இடுகின்றார்கள்.
சிந்தயிதும் - கவலைப்படுவதற்கு
ந அர்ஹஸி - தாங்கள் திருவுளம் பற்றலாகாது.

लक्ष्मणेनैवमुक्ता सा क्रुद्धा संरक्तलोचना ।
अब्रवीत्परुषं वाक्यं लक्ष्मणं सत्यवादिनम् ॥

லக்ஷ்மணேநைவ முக்தா ஸா க்ருத்தா ஸம்ரக்தலோசனா ।
அப்ரவீத் பருஷம் வாக்யம் லக்ஷ்மணம் ஸத்யவாதினம் ॥ 20

ஸா - அவள்
லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்தா - சொல்லப்பட்டவளாய்
க்ருத்தா - சினம்கொண்டவளாய்
ஸம்ரக்த லோசனா - மிகவும் சிவந்த கண்களையுற்றவளாகி
ஸத்யவாதினம் - உள்ளதை உள்ளபடி சொல்லுகிற
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
பருஷம் - கண்டிப்பான
வாக்யம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னாள்.

अनार्य करुणारम्भ नृशंस कुलपांसन ।
अहं तव प्रियं मन्ये रामस्य व्यसनं महत् ॥

அநார்யாகருணாரம்ப ந்ருஶம்ஸ குலபாம்ஸன ।
அஹம் தவ ப்ரியம் மன்யே ராமஸ்ய வ்யஸனம் மஹத் ॥ 21

அநார்ய - 'அற்பனே!
க்ருபணாரம்ப - நீசத்தொழிலில் துணிந்துவிட்டவனே!
ந்ருஶம்ஸ - இரக்கமற்றவனே!
குலபாம்ஸன - குலப்பெருமையைக் குலைக்க வந்தவனே!
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமரது
மஹத் - பெரும்
வ்யஸனம் - கஷ்டத்தை
தவ - உனக்கு
ப்ரியம் - சம்மதமானதாக
அஹம் - நான்
மன்யே - நினைக்கிறேன்.

रामस्य व्यसनं दृष्ट्वा तेनैतानि प्रभाषसे ॥

ராமஸ்ய வ்யஸனம் த்ருஷ்ட்வா தேநைதாநி ப்ரபாஷஸே ॥ 22

ராமஸ்ய - 'ஸ்ரீராமரது
வ்யஸனம் - இக்கட்டை
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து,
தேந - அதனால்
ஏதாநி - இவைகளை
ப்ரபாஷஸே - பிதற்றுகின்றனை.

नैतच्चित्रं सपत्नेषु पापं लक्ष्मण यद्भवेत् ।

त्वद्विधेषु नृशंसेषु नित्यं प्रच्छन्नचारिषु ॥

நைதச் சித்ரம் ஸபத்நேஷு பாபம் லக்ஷ்மண யத்பவேத் ।
த்வத்விதேஷு ந்ருஶம்ஸேஷு நித்யம் ப்ரச்சன்னசாரிஷு ॥ 23

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
நித்யம் - எக்காலத்திலும்
ப்ரசன்ன சாரிஷு - ரகஸ்யத்தில் தீங்கு புரிபவர்களும்
ந்ருஶம்ஸேஷு - இரக்கமற்றவர்களும்
ஸபத்நேஷு - சத்துருக்களுமாகிய
த்வத் விதேஷு - உன்போன்றவர்களிடத்தில்
பாபம் - கொடிய செயல்
யத் - எது
பவேத் - உண்டாகுமோ
ஏதத் - இது
ந சித்ரம் - ஆச்சரியமன்று.

सुदुष्टस्त्वं वने राममेकमेकोऽनुगच्छसि ।

मम हेतोः प्रतिच्छन्नः प्रयुक्तो भरतेन वा ॥

ஸுதுஷ்டஸ்த்வம் வனே ராமமேகமேகோऽநுகச்சஸி ।
மம ஹேதோ: ப்ரதிச்சன்ன: ப்ரயுக்தோ பரதேந வா ॥ 24

ஸுதுஷ்ட: - 'பரம துஷ்டனாகிய
த்வம் - நீ
ப்ரதிச்சன்ன: - பொய்யடிமை பூண்டவனாய்
மம ஹேதோ: - என்னை உத்தேசித்தோ,
வா - அல்லது
பரதேந - பரதனால்
ப்ரயுக்த: - நியமிக்கப்பட்டோ,
வனே - காட்டில்
ஏகம் - தனிமையாய் வந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஏக: - தனிமையாய்
அநுகச்சஸி - பின்பற்றி வருகின்றனை.

तन्न सिध्यति सौमित्रे तव वा भरतस्य वा ।

कथमिन्दीवरश्यामं पद्मपत्रनिभेक्षणम् ॥

उपसंश्रित्य भर्तारं कामयेयं पृथग्जनम् ॥

தன்ன ஸித்யதி ஸௌமித்ரே தவ வா பரதஸ்ய வா ।
கதமிந்தீவரஶ்யாமம் பத்ம பத்ர நிபேக்ஷணம் ॥
உபஸம்ஶ்ரித்ய பர்தாரம் காமயேயம் ப்ருதக் ஜனம் ॥ 25

ஸௌமித்ரே - 'சுமித்திரையின் புதல்வனே!
தவ அபி - உன்னுடையதோ,
பரதஸ்ய ச - பரதனுடையதோ,
தத் ந ஸித்யதி - அது நிறைவேறாது.
இந்தீவரஶ்யாமம் - கருநெய்தல்போல் ச்யாமளவர்ணமுடையவரும்
பத்ம நிபேக்ஷணம் - செந்தாமரைக் கண்ணருமான
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
பர்தாரம் - கணவராக
உபஸம்ஶ்ரித்ய - அடைந்து,
ப்ராக்ருதம் ஜனம் - அற்ப மனிதனை
கதம் - எங்ஙனம்
காமயே - மதிப்பேன்?

समक्षं तव सौमित्रे प्राणांस्त्यक्ष्ये न संशयः ।

रामं विना क्षणमपि न हि जीवामि भूतले ॥

ஸமக்ஷம் தவ ஸௌமித்ரே ப்ராணாம்ஸ்த்யக்ஷ்யே ந ஸம்ஶய: ।
ராமம் விநா க்ஷணமபி ந ஹி ஜீவாமி பூதலே ॥ 26

ஸௌமித்ரே - 'சுமித்திரையின் புதல்வ!
தவ - உனது
ஸமக்ஷம் - கண்முன்பாகவே
ப்ராணான் - உயிரை
த்யக்ஷ்யே - விடப் போகிறேன்.
ஸம்ஶய: ந - இதில் ஐயமில்லை;
ராமம் விநா - ஸ்ரீராமரை விட்டுப்பிரிந்து
க்ஷணம் அபி - ஒரு நிமிஷமேனும்
பூதலே - பூமியில்
ந ஹி ஜீவாமி - உயிருடனிருக்கவே மாட்டேன்.'

इत्युक्तः परुषं वाक्यं सीतया रोमहर्षणम् ।

अब्रवील्लक्ष्मणः सीतां प्राञ्जलिर्विजितेन्द्रियः ॥

இத்யுக்த: பருஷம் வாக்யம் ஸீதயா ரோமஹர்ஷணம் ।
அப்ரவீல்லக்ஷ்மண: ஸீதாம் ப்ராஞ்ஜலிர் விஜிதேந்த்ரிய: ॥ 27

ஸீதயா - சீதாதேவியால்
ரோமஹர்ஷணம் - மயிர்சிலிர்க்கும்படியான
பருஷம் - கொடிய
வாக்யம் - சொல்லை
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லக் கேட்டவரும்,
விஜிதேந்த்ரிய: - இந்திரிய நிக்ரஹமுற்றவருமாகிய,

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஸீதாம் - சீதாதேவியைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராய்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தார்.

उत्तरं नोत्सहे वक्तुं दैवतं भवती मम ।
वाक्यमप्रतिरूपं तु न चित्रं स्त्रीषु मैथिलि ॥

உத்தரம் நோத்ஸஹே வக்தும் தைவதம் பவதீ மம ।
வாக்யமப்ரதிரூபம் து ந சித்ரம் ஸ்த்ரீஷு மைதிலி ॥ 28

மம - 'எனக்கு
தைவதம் - தெய்வம்
பவதீ - நீர்.
உத்தரம் வக்தும் - மறுத்துப் பேச
ந உத்ஸஹே - நான் துணியேன்.
மைதிலி - சீதாதேவியே!
ஸ்த்ரீஷு - ஸ்திரீகளிடத்திலோ
அப்ரதிரூபம் - அடாத
வாக்யம் - சொல்
ந சித்ரம் - ஆச்சரியமன்று.

स्वभावस्त्वेष नारीणामेवं लोकेषु दृश्यते ।
विमुक्तधर्माश्चपलास्तीक्ष्णा भेदकराः स्त्रियः ॥

ஸ்வபாவஸ்த்வேஷ நாரீணாமேவம் லோகேஷு த்ருஶ்யதே ।
விமுக்த தர்மாஶ் சபலாஸ் தீக்ஷ்ணா பேதகரா: ஸ்த்ரிய: ॥ 29

லோகேஷு - உலகங்களில்
ஏவம் து - இப்படித்தான்
ஏஷ: ஸ்வபாவ: - இந்த ஸ்வபாவம்
நாரீணாம் - ஸ்திரீகளிடத்தில்
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.
ஸ்த்ரிய: - ஸ்திரீகள்
விமுக்த தர்மா: - அறநெறி துறந்தவர்கள்.
சபலா: - சஞ்சல சித்தமுடையவர்கள்
தீக்ஷ்ணா: - கொடியவர்கள்
பேதகரா: - மித்திரபேதம் செய்கின்றவர்கள்.

न सहे हीदृशं वाक्यं वैदेहि जनकात्मजे ।
श्रोत्रयोरुभयोर्मेऽद्य तप्तनाराचसंनिभम् ॥

ந ஸஹே ஹீத்ருஶம் வாக்யம் வைதேஹி ஜனகாத்மஜே ।
ஶ்ரோத்ரயோருபயோர் மேऽத்ய தப்தநாராச ஸந்நிபம் ॥ 30

வைதேஹி - 'விதேக தேசத்திற் பிறந்த
ஜனகாத்மஜே - ஜனகரின் திருமகளீர்!
அத்ய - இப்பொழுது
மே - எனது
உபயோ: - இரண்டு
ஶ்ரோத்ரயோ: - காதுகளுக்கு
தப்த நாராச ஸந்நிபம் - காய்ச்சின நாராச பாணங்கள் போலிருக்கிற
ஈத்ருஶம் - இப்படிப்பட்ட
வாக்யம் - சொல்லை
ந ஸஹே ஹி - நான் பொறுக்கவே மாட்டேன்.

उपशृण्वन्तु मे सर्वे साक्षिभूता वनेचराः ।
न्यायवादी यथान्यायमुक्तोऽहं परुषं त्वया ॥

உபஶ்ருண்வந்து மே ஸர்வே ஸாக்ஷிபூதா வனேசரா: ।
ந்யாயவாதீ யதான்யாய முக்தோऽஹம் பருஷம் த்வயா ॥ 31

ந்யாயவாதீ - "நியாயத்தை பேசும்
அஹம் - நான்
த்வயா - தங்களால்
அன்யாயம் - அநியாயமான
பருஷம் - கொடிய சொல்லை
உக்த: - சொல்லப்பட்டேன்.
யதா - இவ்விதத்தில்
வனேசரா: - வனவாசிகள்
ஸர்வே - எல்லாருமே
மே - எனக்காக
ஸாக்ஷிபூதா: - சாக்ஷியாயிருக்கின்றவர்களாய்
உபஶ்ருண்வந்து - கேட்கட்டும்.

धिक्त्वामद्य प्रणश्य त्वं यन्मामेवं विशङ्कसे ।
स्त्रीत्वात् दुष्टस्वभावेन गुरुवाक्ये व्यवस्थितम् ॥

திக் த்வாமத்ய ப்ரணஶ்ய த்வம் யன்மாமேவம் விஶங்கஸே ।
ஸ்த்ரீத்வாத் துஷ்டஸ்வபாவேன குருவாக்யே வ்யவஸ்திதம் ॥ 32

திக் த்வாம் - 'தங்களுக்குக் கஷ்டமே!
அத்ய - அப்பொழுதே
த்வம் - தாங்கள்
ப்ரணஶ்ய - கண்முன்னிராதேயும்.
யத் - ஏனென்றால்
குருவாக்யே - பெரியோர் ஆக்ஞையால்
வ்யவஸ்திதம் - பத்திமையுடனிருக்கும்

மாம் - என்னை
ஸ்த்ரீத்வாத் - பெண்ணாகையால்
துஷ்ட ஸ்வபாவேன - துஷ்டஸ்வபாவத்தால்
ஏவம் - இப்படியாய்
விஶங்கஸே - சந்தேகிக்கின்றீர்.

गमिष्ये यत्र काकुत्स्थः स्वस्ति तेऽस्तु वरानने ।
रक्षन्तु त्वां विशालाक्षि समग्रा वनदेवताः ॥

கமிஷ்யே யத்ர காகுத்ஸ்த: ஸ்வஸ்தி தேऽஸ்து வரானனே ।
ரக்ஷந்து த்வாம் விஶாலாக்ஷி ஸமக்ரா வனதேவதா: ॥ 33

காகுத்ஸ்த: - 'ஸ்ரீராமர்
யத்ர - இருக்குமிடத்திற்கு
கமிஷ்யே - நான் போகின்றேன்.
வரானனே - புண்ணிய முகமுடையவளே!
தே - தங்களுக்கு
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமம்
அஸ்து - உண்டாகட்டும்.
விஶாலாக்ஷி - அகன்ற கண்களையுடையவளே!
வனதேவதா: - வனதேவதைகள்
ஸமக்ரா: - எல்லாருமே
த்வாம் - தங்களை
ரக்ஷந்து - பாதுகாக்கட்டும்.

निमित्तानि हि घोराणि यानि प्रादुर्भवन्ति मे ।
अपि त्वां सह रामेण पश्येयं पुनरागतः ॥

நிமித்தானி ஹி கோராணி யாநி ப்ராதுர்பவந்தி மே ।
அபி த்வாம் ஸஹ ராமேண பஶ்யேயம் புனராகத: ॥ 34

கோராணி - 'கொடிய
நிமித்தானி - அபசகுனங்கள்
யாநி ஹி - எவைகளோ அவைகளெல்லாம்
மே - எனக்கு
ப்ராதுர்பவந்தி - தோன்றுகின்றன.
ராமேண ஸஹ - ஸ்ரீராமரோடுகூட
த்வாம் - தங்களை
புன: - மீண்டும்
ஆகத: - திரும்பி வந்தால்
பஶ்யேயம் அபி - பார்ப்பேனா!'

लक्ष्मणेनैवमुक्ता सा रुदन्ती जनकात्मजा ।
प्रत्युवाच ततो वाक्यं तीव्रं बाष्पपरिप्लुता ॥

லக்ஷ்மணேநைவமுக்தா ஸா ருதந்தீ ஜனகாத்மஜா ।
ப்ரத்யுவாச ததோ வாக்யம் தீவ்ரம் பாஷ்பபரிப்லுதா ॥ 35

லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - இப்படி
உக்தா - சொல்லப்பட்ட
ஜனகாத்மஜா - ஜனகரின் திருமகளாகிய
ஸா - அவள்,
பாஷ்ப பரிப்லுதா - கண்ணீரைப் பெருகவிடுபவளாய்
ருதந்தீ - அழுதுகொண்டு
தீவ்ரம் - கண்டிப்பான
வாக்யம் - சொல்லை
தத: - அப்பொழுது
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தாள்.

गोदावरीं प्रवेक्ष्यामि विना रामेण लक्ष्मण ।
आबन्धिष्येऽथ वा त्यक्ष्ये विषमे देहमात्मनः ॥

கோதாவரீம் ப்ரவேக்ஷ்யாமி விநா ராமேண லக்ஷ்மண ।
ஆபந்திஷ்யேऽத வா த்யக்ஷ்யே விஷமே தேஹமாத்மன: ॥ 36

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ராமேண விநா - ஸ்ரீராமரைப் பிரிந்து
விஷமே - கஷ்டதசையில்
ஆத்மன: தேஹம் - எனது உடலை
த்யக்ஷ்யே - ஒழிப்பேன்.
கோதாவரீம் - கோதாவரியில்
ப்ரவேக்ஷ்யாமி - விழுந்துவிடுவேன்.
அத வா - இல்லையென்றால்
ஆபந்திஷ்யே - சுருக்கிட்டுக் கொள்வேன்.

पिबामि वा विषं तीक्ष्णं प्रवेक्ष्यामि हुताशनम् ।
न त्वहं राघवादन्यं पदापि पुरुषं स्पृशे ॥

பிபாமி வா விஷம் தீக்ஷ்ணம் ப்ரவேக்ஷ்யாமி ஹுதாஶனம் ।
ந த்வஹம் ராகவாதன்யம் பதாபி புருஷம் ஸ்ப்ருஶே ॥ 37

தீக்ஷ்ணம் - 'கொடிய
விஷம் - விஷத்தையாவது
பிபாமி - குடிப்பேன்.
வா - அல்லது
ஹுதாஶனம் ப்ரவேக்ஷ்யாமி - தீயில் விழுவேன்.
அஹம் து - நான் மட்டும்

ராகவாத் அன்யம்	-	ஸ்ரீராமரைத் தவிர மற்றொரு
புருஷம்	-	மனிதனை
பதா அபி	-	காலாலும்
ந ஸ்ப்ருஶே	-	தொடமாட்டேன்.'

इति लक्ष्मणमाक्रुश्य सीता दुःखसमन्विता ।
पाणिभ्यां रुदती दुःखादुदरं प्रजघान ह ॥

இதி லக்ஷ்மணமாக்ருஶ்ய ஸீதா துக்கஸமன்விதா ॥
பாணிப்யாம் ருததீ துக்காதுதரம் ப்ரஜகாந ஹ ॥ 38

ஸீதா	-	சீதை
துக்க ஸமன்விதா	-	துயரத்தில் மூழ்கியவளாகி
லக்ஷ்மணம்	-	லக்ஷ்மணரிடம்
இதி ஆக்ருஶ்ய	-	மேற்கண்டவாறு உரத்த குரலில் சொல்லிவிட்டு,
துக்காத்	-	மனவேதனையால்
ருததீ	-	அழுதுகொண்டே
பாணிப்யாம்	-	இரு கரங்களாலும்
உதரம்	-	வயிற்றில்
ஹ	-	அஸஹ்யமாய்
ப்ரஜகாந	-	அடித்துக்கொண்டாள்.

तामार्तरूपां विमना रुदन्तीं सौमित्रिरालोक्य विशालनेत्राम् ।
आश्वासयामास न चैव भर्तुस्तं भ्रातरं किंचिदुवाच सीता ॥

தாமார்தரூபாம் விமநா ருதந்தீம்
ஸௌமித்ரிராலோக்ய விஶாலநேத்ராம் ।
ஆஶ்வாஸயாமாஸ ந சைவ பர்து:
தம் ப்ராதரம் கிஞ்சிதுவாச ஸீதா ॥ 39

ஸௌமித்ரி:	-	லக்ஷ்மணர்
விஶால நேத்ராம்	-	விசாலமான கண்களையுடைய
தாம்	-	அவளை
ஆர்தரூபம்	-	துக்கவடிவமுடையவளாயும்
ருதந்தீம்	-	அழுதுகொண்டிருப்பவளாயும்
ஆலக்ஷ்ய	-	கவனித்து,
விமநா:	-	மிக மனம் நொந்தவராய்
ஆஶ்வாஸயாமாஸ	-	தேற்றினார்.
ஸீதா ச	-	சீதையோ
பர்து:	-	கணவரது
தம் ப்ராதரம்	-	அந்தத் தம்பியைப் பார்த்து
கிஞ்சித்	-	ஒன்றையும்
உவாச ந ஏவ	-	பேசவே இல்லை.

ततस्तु सीतामभिवाद्य लक्ष्मणः कृताञ्जलिः किंचिदभिप्रणम्य च ।
अन्वीक्षमाणो बहुशश्च मैथिलीं जगाम रामस्य समीपमात्मवान् ॥

ததஸ்து ஸீதாமபிவாத்ய லக்ஷ்மண:
க்ருதாஞ்ஜலி: கிஞ்சிதபிப்ரணம்ய ச ।
அன்வீக்ஷமாணோ பஹுஶஶ்ச மைதிலீம்
ஜகாம ராமஸ்ய ஸமீபமாத்மவான் ॥ 40

தத:	-	அப்பொழுது
லக்ஷ்மண:	-	லக்ஷ்மணர்
ஆத்மவான்	-	தைரியம்செய்து கொண்டவராய்
ஸீதாம்	-	சீதாதேவியை
க்ருதாஞ்ஜலி:	-	அஞ்சலிஹஸ்தராய்
அபிவாத்ய	-	மனதினுள் நாட்டி,
கிஞ்சித் து	-	சற்று தயங்கித்தயங்கி
அபிப்ரணம்ய ச	-	முடிதாழ்த்தி நமஸ்கரித்துவிட்டும்,
ராமஸ்ய ஸமீபம்	-	ஸ்ரீராமரது சன்னிதிக்கு
மைதிலீம்	-	மைதிலியாரை
பஹுஶஶ்ச	-	பலமுறையும்
அன்வீக்ஷமாண:	-	திரும்பித் திரும்பிப் பார்த்துக்கொண்டே
ஜகாம	-	புறப்பட்டார்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதா பாருஷ்யம் நாம பஞ்ச சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥*

ஷட் சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 46

तथा परुषमुक्तस्तु कुपितो राघवानुजः ।
स विकाङ्क्षन् भृशं रामं प्रतस्थे नचिरादिव ॥

தயா பருஷமுக்தஸ்து குபிதோ ராகவாநுஜ: ।
ஸ விகாங்க்ஷன் ப்ருஶம் ராமம் ப்ரதஸ்தே ந சிராதிவ ॥ 1

தயா - அவளால்
பருஷம் - வன்மொழியை
உக்த: - சொல்லப்பட்ட
ஸ: ராகவாநுஜ: - அந்த லக்ஷ்மணர்,
குபித: - சினங்கொண்டவராய்
ராமம் து - ராமரைப் பார்ப்பதில்
ப்ருஶம் - மிக
விகாங்க்ஷன் - ஆவலுற்றவராய்
ந சிராத் இவ - காலதாமதமின்றி
ப்ரதஸ்தே - சென்றார்.

तदासाद्य दशग्रीवः क्षिप्रमन्तरमास्थितः ।
अभिचक्राम वैदेहीं परिव्राजकरूपधृत् ॥

ததாஸாத்ய தஶக்ரீவ: க்ஷிப்ரமந்தரமாஸ்தித: ।
அபிசக்ராம வைதேஹீம் பரிவ்ராஜகரூபத்ருத் ॥ 2

அந்தரம் ஆஸ்தித: - தக்க சமயத்தையடைந்த
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன் (இராவணன்)
தத் - அதை (லக்ஷ்மணர் போனதை)
ஆஸாத்ய - கண்டு,
க்ஷிப்ரம் - உடனே
பரிவ்ராஜக ரூபத்ருத் - சந்நியாசிவேஷம் தரித்தவனாய்
வைதேஹீம் - சீதாதேவியை நோக்கி
அபிசக்ராம - புறப்பட்டான்.

श्लक्ष्णकाषायसंवीतः शिखी छत्री उपानही ।
वामे चांसेऽवसज्याथ शुभे यष्टिकमण्डलू ॥
परिव्राजकरूपेण वैदेहीमन्वपद्यत ॥

ஶ்லக்ஷ்ணகாஷாயஸம்வீத: ஶிகீ சத்ரீ உபாநஹீ ।
வாமே சாம்ஸே அவஸஜ்யாத ஶுபே யஷ்டிகமண்டலூ ।
பரிவ்ராஜகரூபேண வைதேஹீம் அன்வபத்யத ॥ 3

பரிவ்ராஜக ரூபேண - சந்நியாசி வேஷத்தோடு
ஶ்லக்ஷ்ண காஷாய ஸம்வீத: - அழகான காவித்துணி உடுத்தினவனாய்
ஶிகீ - சடை தரித்தவனாய்
சத்ரீ - குடையுடையவனாய்
உபாநஹீ - பாதுகைகளையணிந்தவனாய்
வாமே - இடது
அம்ஸே - தோளில்
ஶுபே - அழகிய
யஷ்டிக மண்டலூ - தண்டத்தையும் கமண்டலுவையும்
அவஸஜ்ய ச - வைத்துக்கொண்டும்,
வைதேஹீம் அத - வைதேகியாரை நோக்கி
ஸமுபாகமத் - சென்றான்.

तामाससादातिबलो भ्रातृभ्यां रहितां वने ।
रहितां चन्द्रसूर्याभ्यां सन्ध्यामिव महत्तमः ॥

தாமாஸஸாதாதிபலோ ப்ராத்ருப்யாம் ரஹிதாம் வனே ।
ரஹிதாம் சந்த்ர ஸூர்யாப்யாம் ஸந்த்யாமிவ மஹத்தம: ॥ 4

சந்த்ர ஸூர்யாப்யாம் ரஹிதாம் - சந்திரசூரியர்களால் காணப்படாத
ஸந்த்யாம் - ஸந்தியாகாலத்தை
மஹத் தம: - காரிருள்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
வனே - காட்டில்
ப்ராத்ருப்யாம் ரஹிதாம் - சகோதரர்கள் இருவர்களை விட்டுப் பிரிந்திருக்கும்
தாம் - அவளை
அதிபல: - அதிபலசாலியாகுமவன்
ஆஸஸாத - அணுகினான்.

तामपश्यत्ततो बालां रामपत्नीं यशस्विनीम् ।
रोहिणीं शशिना हीनां ग्रहवद्भृशदारुणः ॥

தாமபஶ்யத் ததோ பாலாம் ராமபத்நீம் யஶஸ்விநீம் ।
ரோஹிணீம் ஶஶிநா ஹீநாம் க்ரஹவத் ப்ருஶதாருண: ॥ 5

ப்ருஶதாருண: - மிக கொடியவனாகிய அவன்
யஶஸ்விநீம் - புகழ்பெற்றவளும்,
ராம பத்நீம் - ஸ்ரீராமரது பத்னியும்,
பாலாம் - கபடமற்றவளுமாகிய
தாம் - அவளை
தத: - அவ்விடத்தில்
ஶஶிநா ஹீநாம் - சந்திரனை விட்டு பிரிந்த
ரோஹிணீம் - ரோகிணியை

க்ரஹவத் - பாபக்கிரகம்போல
அபஶ்யத் - பார்த்தான்,

तमुग्रं पापकर्माणं जनस्थानरुहा द्रुमाः ।
समीक्ष्य न प्रकम्पन्ते न प्रवाति च मारुतः ॥

தமுக்ரம் பாபகர்மாணம் ஜனஸ்தாந ருஹா த்ருமா: ।
ஸமீக்ஷ்ய ந ப்ரகம்பந்தே ந ப்ரவாதி ச மாருத: ॥ 6

உக்ரம் - கொடிய
பாபகர்மாணம் - தீயச் செயல்கள் புரியும்
தம் ஸமீக்ஷ்ய - அவனைப் பார்த்து,
ஜனஸ்தாநருஹா: - ஜனஸ்தானத்திலிருந்த
த்ருமா: - மரங்கள்
ப்ரகம்பந்தே ந - அசையவில்லை.
மாருத: ச - காற்றும்
ந ப்ரவாதி - அசையவில்லை.

शीघ्रस्रोताश्च तं दृष्ट्वा वीक्षन्तं रक्तलोचनम् ।
स्तिमितं गन्तुमारेभे भयाद् गोदावरी नदी ॥

ஶீக்ரஸ்ரோதாஶ்ச தம் த்ருஷ்ட்வா வீக்ஷந்தம் ரக்தலோசனம் ।
ஸ்திமிதம் கந்து மாரேபே பயாத் கோதாவரீ நதீ ॥ 7

ஶீக்ரஸ்ரோதா: - வேகமாய் ப்ரவஹிக்கும்
கோதாவரீ - கோதாவரி
நதீ ச - நதியும்,
ரக்த லோசனம் - சிவந்த கண்களுற்றவனாய்
வீக்ஷந்தம் - திருட்டுவிழி விழிக்கும்
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவனைப் பார்த்து,
பயாத் - மனச்சஞ்சலத்தால்
ஸ்திமிதம் கந்தும் - மெள்ள ஓட
ஆரேபே - தலைப்பட்டது.

रामस्य त्वन्तरं प्रेप्सुर्दशग्रीवस्तदन्तरे ।
उपतस्थे च वैदेहीं भिक्षुरूपेण रावणः ॥

ராமஸ்ய த்வந்தரம் ப்ரேப்ஸுர் தஶக்ரீவஸ் ததந்தரே ।
உபதஸ்தே ச வைதேஹீம் பிக்ஷுரூபேண ராவண: ॥ 8

ராமஸ்ய து - ஸ்ரீராமருக்கே
அந்தரே ப்ரேப்ஸு: - தீங்கு செய்ய எண்ணங்கொண்ட
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவனாகிய
ராவண: - இராவணன்,
பிக்ஷுரூபேண - சன்யாசி வேஷத்தோடு

ததந்தரே - அச்சமயத்தில்
வைதேஹீம் ச - சீதாதேவிக்காக
உபதஸ்தே - காத்து நின்றனன்.

अभव्यो भव्यरूपेण भर्तारमनुशोचतीम् ।
अभ्यवर्तत वैदेहीं चित्रामिव शनैश्चरः ॥

அபவ்யோ பவ்ய ரூபேண பர்தாரமநுஶோசதீம் ।
அப்யவர்தத வைதேஹீம் சித்ராமிவ ஶனைஶ்சர: ॥ 9

அபவ்ய: - அநியாயம் செய்ய துணிந்த அவன்
பவ்ய ரூபேண - சாந்தமூர்த்தி உருவங்கொண்டு
சித்ராம் - பக்கலில் வேறு நக்ஷத்திரமில்லாது முன் 13 பின் 13 போக நடுவே தனித்திருக்கிற 14-வது நக்ஷத்திரமாகிய சித்திரையை
இவ - போலிருக்கிற
பர்தாரம் - கணவரை
அநுஶோசதீம் - நினைத்துத் துன்புறும்
வைதேஹீம் - சீதாதேவியை
ஶனைஶ்சர: - தயங்கித்தயங்கி நடப்பவனாய்
அப்யவர்தத - எதிரில் நின்றான்.

स पापो भव्यरूपेण तृणैः कूप इवावृतः ।
अतिष्ठत्प्रेक्ष्य वैदेहीं रामपत्नीं यशस्विनीम् ॥

ஸ பாபோ பவ்யரூபேண த்ருணை: கூப இவாவ்ருத: ।
அதிஷ்டத் ப்ரேக்ஷ்ய வைதேஹீம் ராமபத்நீம் யஶஸ்விநீம் ॥ 10

ஸ: பாப: - அந்த பாபி
பவ்யரூபேண - சாந்தவேஷத்தால்
த்ருணை: - புற்களால்
ஆவ்ருத: - மூடுண்ட
கூப: இவ - கிணறு போன்றவனாய்
யஶஸ்விநீம் - புகழ்பெற்ற
ராமபத்நீம் - ஸ்ரீராமரது பத்னியாகிய
வைதேஹீம் - சீதாதேவியை
ப்ரேக்ஷ்ய - பிரத்தியக்ஷத்தில் பார்த்துவிட்டு,
அதிஷ்டத் - திகைத்து நின்றான்.

शुभां रुचिरदन्तोष्ठीं पूर्णचन्द्रनिभाननाम् ।
आसीनां पर्णशालायां बाष्पशोकाभिपीडिताम् ॥

ஶுபாம் ருசிரதந்தோஷ்டீம் பூர்ணசந்த்ரநிபாநநாம் ।
ஆஸீநாம் பர்ணஶாலாயாம் பாஷ்ப ஶோகாபிபீடிதாம் ॥ 11

स तां पद्मपलाशाक्षीं पीतकौशेयवासिनीम् ।
अभ्यगच्छत वैदेहीं दुष्टचेता निशाचरः ॥

ஸ தாம் பத்ம பலாஶாக்ஷீம் பீதகௌஶேயவாஸிநீம் ।
அப்யகச்சத வைதேஹீம் துஷ்டசேதா நிஶாசர: ॥ 12

ருசிரதந்தோஷ்டம் - வெண்மையாகிய பற்களையுடைய உதடுகளை உடையவளும்,
பூர்ண சந்த்ர நிபாநநாம்- முழுமதிபோன்ற திருமுகமண்டலமுடையவளும்,
பத்ம பலாஶாக்ஷீம் - தாமரையிதழ் போன்ற கண்களையுடையவளும்,
பீதகௌஶேயவாஸிநீம்-மஞ்சள் பட்டாடையுடுத்தியிருந்தவளும்
பாஷ்ப ஶோகாபி பீடிதாம் - கண்ணீர் பெருக சோகத்தால் தபித்துக் கொண்டிருப்பவளும்
ஶுபாம் - அழகுவாய்ந்தவளுமாய்
பர்ணஶாலாயாம் - பர்ணசாலையில்
ஆஸீநாம் - தனிமையில் உட்கார்ந்திருக்கும்
தாம் வைதேஹீம் - அந்த சீதாதேவியை
ஸ: துஷ்டசேதா: - அந்த துர்ச்சிந்தையுற்ற
நிஶாசர: - அரக்கன்
அப்யகச்சத - அணுகினான்.

स मन्मथशराविष्टो ब्रह्मघोषमुदीरयन् ।
अब्रवीत्प्रश्रितं वाक्यं रहिते राक्षसाधिपः ॥

ஸ மன்மதஶராவிஷ்டோ ப்ரஹ்மகோஷமுதீரயன் ।
அப்ரவீத் ப்ரஶ்ரிதம் வாக்யம் ரஹிதே ராக்ஷஸாதிப: ॥ 13

तामुत्तमां स्त्रियं लोके पद्महीनामिव श्रियम् ।
विभ्राजमानां वपुषा रावणः प्रशशंस ह ॥

தாமுத்தமாம் ஸ்த்ரியம் லோகே பத்மஹீநாமிவ ஶ்ரியம் ।
விப்ராஜமானாம் வபுஷா ராவண: ப்ரஶஶம்ஸ ஹ ॥ 14

ஸ: - அந்த
மன்மத ஶராவிஷ்ட: - மன்மத பாணங்களால் மொத்துண்ட
ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்,
தாம் - அவளை
லோகே - உலகில்
உத்தமாம் - யாவரிலும் சிறந்த
ஸ்த்ரியம் - ஸ்திரீயாகவும்
பத்மஹீநாம் - செந்தாமரைப் பூவை விட்டுவந்த
ஶ்ரியம் இவ - லக்ஷ்மிதேவியை நிகர்த்தவளாய்,

வபுஷா - எழிலால்
விப்ராஜமானாம் - விளங்கிக் கொண்டிருப்பவளாய்
ப்ரஶஶம்ஸ ஹ - நிகரற்றவளாகக் கருதினான்.
ப்ரஹ்ம கோஷம் - வேத கோஷத்தை
உதீரயன் - இடும் அவன்
ரஹிதே - ஒருவருமில்லாத சமயத்தில்
ப்ரஶ்ரிதம் - நாகரீகமான
வாக்யம் - பின்வருஞ் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.

का त्वं काञ्चनवर्णाभे पीतकौशेयवासिनि ।
कमलानां शुभां मालां पद्मिनीव हि बिभ्रती ॥

கா த்வம் காஞ்சனவர்ணாபே பீதகௌஶேயவாஸிநி ।
கமலாநாம் ஶுபாம் மாலாம் பத்மிநீவ ஹி பிப்ரதீ ॥ 15

காஞ்சன வர்ணாபே - 'பொன்னிறத்தை நிகர்த்தவளே!
பீத கௌஶேய வாஸிநி - மஞ்சள்பட்டு உடுத்தியவளே!
கமலானாம் - தாமரைப் புஷ்பங்களின்
ஶுபாம் மாலாம் - அழகிய வரிசையை
பிப்ரதீ - தரித்துக் கொண்டிருக்கிற
பத்மிநி இவ - தாமரை ஓடைபோலிருப்பவளான
த்வம் கா ஹி - நீ யாரோ?

ह्रीः श्रीः कीर्तिः शुभा लक्ष्मीरप्सरा वा शुभानने ।
भूतिर्वा त्वं वरारोहे रतिर्वा स्वैरचारिणि ॥

ஹ்ரீ: ஶ்ரீ: கீர்தி: ஶுபா லக்ஷ்மீரப்ஸரா வா ஶுபாநநே ।
பூதிர்வா த்வம் வராரோஹே ரதிர்வா ஸ்வைரசாரிணீ ॥ 16

ஶுபாநநே - 'சுந்தரீ!
வராரோஹே - ஸ்திரீரத்னமே!
த்வம் - நீ
ஸ்வைர சாரிணீ - திருவுளப்படி சஞ்சரிக்கிற
ஹ்ரீ: வா - மலைமகளா?
ஶ்ரீ: - கலைமகளா?
கீர்தி: வா - இந்திராணியா?
ஶுபா - நலந்தரும்
லக்ஷ்மீ: - மாமகளா?
அப்ஸரா: - அப்ஸரஸ்திரீயா?
பூமி: - பூமகளா?
ரதி: வா - ரதிதேவியா?

समाः शिखरिणः स्निग्धाः पाण्डरा दशनास्तव ।
विशाले विमले नेत्रे रक्तान्ते कृष्णतारके ॥

ஸமா: ஶிகரிண: ஸ்நிக்தா: பாண்டரா தஶநாஸ் தவ ।
விஶாலே விமலே நேத்ரே ரக்தாந்தே கிருஷ்ண தாரகே ॥ 17

தவ - 'உனது
தஶநா: - பற்கள்
ஸமா: - ஏற்றத்தாழ்வற்றவையாயும்,
ஶிகரிண: - வரிசை கோணாதவைகளாயும்,
பாண்டுரா: - நன்முத்து வெண்மையுற்றவைகளாயும்,
ஸ்நிக்தா: - அழகுவாய்ந்தவையுமானவை.
நேத்ரே - இரு கண்கள்,
ரக்தாந்தே - ஓரங்களில் செவ்வரி படர்ந்தனவாய்,
கிருஷ்ண தாரகே - கருத்த விழிகளையுடையவைகளாய்,
விஶாலே - அகன்றவைகளாய்
விமலே - நிஷ்களங்கமானவை.

विशालं जघनं पीनमूरू करिकरोपमौ ॥

விஶாலம் ஜகனம் பீனமூரூ கரிகரோபமௌ ॥ 18

ஜகனம் - 'ஜகனம்
விஶாலம் - அகன்றதும்
பீனம் - பருத்ததுமானது.
ஊரூ: - இரு துடைகளும்
கரிகரோபமௌ - யானைத் துதிக்கைகளை நிகர்த்தவைகள்.

एतावुपचितौ वृत्तौ संहतौ संप्रवल्गितौ ।
पीनोन्नतमुखौ कान्तौ स्निग्धौ तालफलोपमौ ॥
मणिप्रवेकाभरणौ रुचिरौ ते पयोधरौ ॥

ஏதாவுபசிதௌ வ்ருத்தௌ ஸஹிதௌ ஸம்ப்ரவல்கிதௌ ।
பீநோந்நதமுகௌ காந்தௌ ஸ்நிக்தௌ தாலபலோபமௌ ।
மணிப்ரவேகாபரணௌ ருசிரௌ தே பயோதரௌ ॥ 19

தே - 'உனது
ஏதௌ பயோதரௌ - இவ்விரண்டு தனங்களும்
உபசிதௌ - பெருத்து,
வ்ருத்தௌ - உருண்டு,
ஸஹிதௌ - திரண்டு
ஸம்ப்ரவல்கிதௌ - விம்மித் துடிக்கின்றவைகளாய்,
பீநோந்நதமுகௌ - பெருத்துயர்ந்த உச்சிகளையுடையவைகளாய்,
காந்தௌ - மனதைக் கொள்ளை கொள்ளுகிறவைகளாய்,

தாலபலோபமௌ - பனம்பழத்தை நிகர்த்து
ருசிரௌ - விளங்கியவைகளாய்,
மணிப்ரவேகாபரணௌ - நடுநாயகமணியால் அலங்கரிக்கப் பெற்றவைகளாய்,
ஸ்நிக்தௌ - அழகுற்றவைகள்.

चारुस्मिते चारुदति चारुनेत्रे विलासिनि ।
मनो हरसि मे रामे नदी कूलमिवाम्भसा ॥

சாருஸ்மிதே சாருததி சாருநேத்ரே விலாஸினி ।
மநோ ஹரஸி மே ராமே நதீ கூலமிவாம்பஸா ॥ 20

சாருஸ்மிதே - 'அழகிய புன்னகையினளே!
சாருததி - அழகிய பற்களையுடையவளே!
சாருநேத்ரே - அழகிய கண்களையுடையவளே!
ராமே - அழகுவாய்ந்த
விலாஸிநி - பெண்மணியே!
மே மந: - எனது உள்ளத்தை
நதீ - ஓர் நதியானது
கூலம் - அதன் கரைகளை
அம்பஸா - ப்ரவாஹத்தால்
இவ - எவ்வண்ணம் கரைக்குமோ அவ்வண்ணம்
ஹரஸி - நீ கரைக்கின்றனை.

करान्तमितमध्यासि सुकेशी संहतस्तनी ॥

கராந்தமித மத்யாஸி ஸுகேஶீ ஸம்ஹதஸ்தநீ ॥ 21

கராந்தமித மத்யா - 'கட்டைவிரலுக்கும் ஆள்காட்டி விரலுக்கும் இடையிலடங்கும் இடையுடையவளாய்
ஸுகேஶீ - அழகிய கூந்தலுடையவளாய்,
ஸம்ஹதஸ்தநீ - இடைவெளியற்ற ஸ்தனங்களையுடையவளாய்,
அஸி - நீ இருக்கின்றனை.

नैव देवी न गन्धर्वी न यक्षी न च किन्नरी ।
नैवंरूपा मया नारी दृष्टपूर्वा महीतले ॥

நைவ தேவீ ந கந்தர்வீ ந யக்ஷீ ந ச கின்னரீ ।
நைவம்ரூபா மயா நாரீ த்ருஷ்டபூர்வா மஹீதலே ॥ 22

தேவீ ஏவ - தேவஸ்திரீயும்
ந - அல்ல.
கந்தர்வீ ந - கந்தர்வ ஸ்திரீயுமல்ல.
யக்ஷீ ந - யக்ஷஸ்திரீயும் அல்ல.
கின்னரீ ச - கின்னர ஸ்திரீயும்

ந - அல்ல.
மயா - என்னால்
மஹீதலே - உலகில்
ஏவம் ரூபா - இவ்விதம் அழகுவாய்ந்த
நாரீ - ஸ்திரீ
ந த்ருஷ்ட பூர்வா - இதுவரை பார்க்கப்படவில்லை.

रूपमग्र्यं च लोकेषु सौकुमार्यं वयश्च ते ।
इह वासश्च कान्तारे चित्तमुन्मादयन्ति मे ॥

ரூபமக்ர்யம் ச லோகேஷு ஸௌகுமார்யம் வயஶ்ச தே ।
இஹ வாஸஶ்ச காந்தாரே சித்தமுன்மாதயந்தி மே ॥ 23

லோகேஷு - 'உலகில்
தே - உனது
அக்ர்யம் - ஒப்புயர்வற்ற
ரூபம் ச - அழகும்,
ஸௌகுமார்யம் - இளமையும்,
வய: ச - தேக திடமும்,
இஹ - இந்த
காந்தாரே - காட்டில்
வாஸ: ச - வாஸமும்,
மே சித்தம் - எனது மனதை
உன்மாதயந்தி - பிரமிக்கச் செய்கின்றன.

सा प्रतिक्राम भद्रं ते न त्वं वस्तुमिहार्हसि ।
राक्षसानामयं वासो घोराणां कामरूपिणाम् ॥

ஸா ப்ரதிக்ராம பத்ரம் தே ந த்வம் வஸ்துமிஹார்ஹஸி ।
ராக்ஷஸாநாமயம் வாஸோ கோராணாம் காமரூபிணாம் ॥ 24

ஸா - 'அந்த நீ
ப்ரதிக்ராம - திரும்பிப் போய்விடு;
தே பத்ரம் - உனக்கு மங்களமுண்டாகுக.
த்வம் - நீ
இஹ வஸ்தும் - இவ்விடத்தில் வஸிக்க
ந அர்ஹஸி - தகுந்தவளல்ல.
கோராணாம் - பயங்கரமானவர்களும்
காமரூபிணாம் - நினைத்தபடி ரூபங்கள் எடுக்க வல்லவர்களுமான
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களுடைய
வாஸ: - உறைவிடம்
அயம் - இது.

प्रासादाग्राणि रम्याणि नगरोपवनानि च ।
संपन्नानि सुगन्धीनि युक्तान्याचरितुं त्वया ॥

ப்ராஸாதாக்ராணி ரம்யாணி நகரோபவநாநி ச ।
ஸம்பந்நாநி ஸுகந்தீனி யுக்தான்யாசரிதும் த்வயா ॥ 25

த்வயா - 'உன்னால்
ஆசரிதும் - வஸிக்க
யுக்தானி - ஏற்றவைகள்
ஸம்பந்நாநி - சம்பத்துடையவைகளும்,
ரம்யாணி - அழகுள்ளவைகளும்,
ஸுகந்தீனி - நன்மணம் கமழ்கின்றவைகளுமான
ப்ராஸாதாக்ராணி - மேல்மாடிகளும்
நகரோபவநாநி ச - நகரங்களின் பூஞ்சோலைகளுமே.

वरं माल्यं वरं भोज्यं वरं वस्त्रं च शोभने ।
भर्तारं च वरं मन्ये त्वद्युक्तमसितेक्षणे ॥

வரம் மால்யம் வரம் போஜ்யம் வரம் வஸ்த்ரம் ச ஶோபனே ।
பர்தாரம் ச வரம் மன்யே த்வத்யுக்த மஸிதேக்ஷணே ॥ 26

ஶோபனே - 'சுந்தரியே!
த்வத்யுக்தம் - உனக்கேற்றது
வரம் மால்யம் - சிறந்த மாலை,
வரம் போஜ்யம் - சிறந்த உணவு,
வரம் வஸ்த்ரம் ச - சிறந்த புடவையுமே.
அஸிதேக்ஷணே - கருங்கண்ணாய்!
பர்தாரம் ச - கணவனையும்
வரம் மன்யே - சிறந்தவனாகவே எண்ணுகிறேன்.

का त्वं भवसि रुद्राणां मरुतां वा शुचिस्मिते ।
वसूनां वा वरारोहे देवता प्रतिभासि मे ॥

கா த்வம் பவஸி ருத்ராணாம் மருதாம் வா ஶுசிஸ்மிதே ।
வஸூநாம் வா வராரோஹே தேவதா ப்ரதிபாஸி மே ॥ 27

ஶுசிஸ்மிதே - 'புன்னகையுடையவளே!
த்வம் - நீ
ருத்ராணாம் வா - ருத்திரர்களுக்குள்
மருதாம் வா - மருத்துகளுக்குள் அல்லது
வஸூநாம் - வஸுக்களுக்குள்
கா பவஸி - யாராக ஆகிறாய்.
வராரோஹே - ஸ்திரீரத்தினமே!
மே - எனக்கு

தேவதா - தேவதையாக
ப்ரதிபாஸி - தோற்றுகின்றாய்.

नेहागच्छन्ति गन्धर्वा न देवा न च किन्नराः ।
राक्षसानामयं वासः कथं नु त्वमिहागता ॥

நேஹாகச்சந்தி கந்தர்வா ந தேவா ந ச கின்னரா: ।
ராக்ஷஸாநாமயம் வாஸ: கதம்நு த்வமிஹாகதா ॥ 28

கந்தர்வா: - 'கந்தர்வர்கள்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ந ஆகச்சந்தி - வருகிறார்களில்லை.
தேவா: - தேவர்கள்
ந - வருகிறார்களில்லை,
கின்னரா: ச - கின்னரர்களும்
ந - வருகிறார்களில்லை.
அயம் ராக்ஷஸாநாம் - இது அரக்கர்களுடைய
வாஸ: - உறைவிடம்.
த்வம் இஹ - நீ இங்கு
கதம் நு - எவ்வண்ணம்
ஆகதா - வந்தனை?

इह शाखामृगाः सिंहा द्वीपव्याघ्रमृगास्तथा ।
ऋक्षास्तरक्षवः कङ्काः कथं तेभ्यो न बिभ्यसि ॥

இஹ ஶாகாம்ருகா: ஸிம்ஹா த்வீபிவ்யாக்ரம்ருகாஸ்ததா ।
ருக்ஷாஸ்தரக்ஷவ: கங்கா: கதம் தேப்யோ ந பிப்யஸி ॥ 29

ஶாகாம்ருகா: - குரங்குகளும்,
ஸிம்ஹா: - சிங்கங்களும்,
த்வீபி வ்யாக்ர ம்ருகா: - வேங்கைகளும், புலிகளும், கொடிய மிருகங்களும்,
ருக்ஷா: - கரடிகளும்,
தரக்ஷவ: - சிவிங்கிகளும்,
கங்கா: - கழுகுகளும்,
இஹ ததா - இங்கே இருக்கின்றனவே,
தேப்ய: - அவைகளுக்கு
கதம் - எப்படி
ந பிப்யஸி - நீ பயப்படாமலிருக்கின்றனை?

मदान्वितानां घोराणां कुञ्जराणां तरस्विनाम् ।
कथमेका महारण्ये न बिभेषि वरानने ॥

மதான்விதாநாம் கோராணாம் குஞ்சராணாம் தரஸ்விநாம் ।
கதமேகா மஹாரண்யே ந பிபேஷி வராநநே ॥ 30

வராநநே - 'சுந்தரி!
மஹாரண்யே - பெருங்கானகத்தில்
மதான் விதாநாம் - மதங்கொண்டு
தரஸ்விநாம் - செருக்குற்ற
கோராணாம் குஞ்சராணாம் - கொடிய யானைகளுக்கு.
ஏகா - தனியாய்
கதம் - எப்படி
ந பிபேஷி - நீ பயப்படாதிருக்கின்றனை?

कासि कस्य कुतश्च त्वं किन्निमित्तं च दण्डकान् ।
एका चरसि कल्याणि घोरान् राक्षससेवितान् ॥

காஸி கஸ்ய குதஶ்ச த்வம் கிம் நிமித்தம் ச தண்டகான் ।
ஏகா சரஸி கல்யாணி கோரான் ராக்ஷஸஸேவிதான் ॥ 31

கல்யாணி - 'நல்லாய்!
த்வம் கா அஸி - நீ யார்?
கஸ்ய - யாரைச் சேர்ந்தவள்?
குதஶ்ச - எங்கிருந்து வந்திருக்கிறாய்?
கிம் நிமித்தம் ச - என்ன காரணமாக
ஏகா - ஒண்டியாக
ராக்ஷஸ ஸேவிதான் - அரக்கர்கள் வசிக்கும்
கோரான் - பயங்கரமான
தண்டகான் - தண்டகாரண்ய ப்ரதேசங்களில்
சரஸி - வசிக்கின்றனை?'

इति प्रशस्ता वैदेही रावणेन दुरात्मना ।
द्विजातिवेषेण हि तं दृष्ट्वा रावणमागतम् ॥
सर्वैरतिथिसत्कारैः पूजयामास मैथिली ॥

இதி ப்ரஶஸ்தா வைதேஹீ ராவணேந துராத்மநா ।
த்விஜாதிவேஷேண ஹி தம் த்ருஷ்ட்வா ராவணமாகதம் ॥ 32
ஸர்வைரதிதி ஸத்காரை: பூஜயமாஸ மைதிலீ ।

வைதேஹீ - விதேக தேசத்தில் பிறந்த
மைதிலீ - ஸீதை,
துராத்மநா - துராத்மாவான
த்விஜாதி வேஷேண - அந்தண வேஷம் பூண்டிருந்த
ராவணேந - ராவணனால்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ரஶஸ்தா - புகழப்பட்டவளாய்
ஆகதம் - வந்திருக்கும்

ராவணம் - ராவணனை
ஹிதம் - யாரோ ஒரு புண்யபுருஷனாக
த்ருஷ்ட்வா - எண்ணி,
ஸர்வை: - எல்லா
அதிதி ஸத்காரை: - விருந்தினருக்குரிய மரியாதைகளுடன்
பூஜயாமாஸ - உபசரித்தாள்.

उपनीयासनं पूर्वं पाद्येनाभिनिमन्त्र्य च ।
अब्रवीत्सिद्धमित्येव तदा तं सौम्यदर्शना ॥

உபநீயாஸனம் பூர்வம் பாத்யேநாபிநிமந்த்ர்ய ச ॥
அப்ரவீத் ஸித்த மித்யேவ ததா தம் ஸௌம்யதர்ஶநம் ॥ 33

ஸௌம்ய தர்ஶனா - நல்லெண்ணமுடைய அவள்
பூர்வம் - முதலில்
ஆஸனம் - ஆசனத்தை
உபநீய - அளித்து,
பாத்யேந - காலலம்ப ஜலங்கொடுத்து
அபிநிமந்த்ர்ய ச - உபசரித்து,
ததா - அப்பொழுது
தம் - அவனை
ஸித்தம் இதி ஏவ - ஸித்தனெனவே கொண்டு
அப்ரவீத் - பேசலுற்றாள்.

द्विजातिवेषेण समीक्ष्य मैथिली समागतं पात्रकुसुम्भधारिणम् ।
अशक्यमुद्द्वेष्टुमपायदर्शनं न्यमन्त्रयद्ब्राह्मणवत्तदाऽङ्गना ॥

த்விஜாதிவேஷேண ஸமீக்ஷ்ய மைதிலீ
ஸமாகதம் பாத்ரகுஸும்பதாரிணம் ।
அஶக்யமுத்த்வேஷ்டுமுபாயதர்ஶநம்
ந்யமந்த்ரயத் ப்ராம்ஹணவத் ததாங்கநா ॥ 34

அங்கநா - பெண்ணாகிய
மைதிலீ - சீதாதேவி,
உபாயதர்ஶனம் - கெட்ட எண்ணமுடையவனாய்,
உத்த்வேஷ்டும் - உள்ளபடி அறிவதற்கு
அஶக்யம் - முடியாதவனாய்,
த்விஜாதி வேஷேண - பிராமண வேஷத்தோடு
பாத்ர குஸும்ப தாரிணம் - கமண்டலுவையும் காஷாய வஸ்திரத்தையும் உடையவனாய்,
ஸமாகதம் - வந்திருக்குமவனை
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து,
ததா - அப்பொழுது

ப்ராஹ்மணவத் - பிராமணனை எப்படியோ அப்படியே
ந்யமந்த்ரயத் - பின்வருமாறு வேண்டிக்கொண்டாள்.

इयं बृसी ब्राह्मण काममास्यतामिदं च पाद्यं प्रतिगृह्यतामिति ।
इदं च सिद्धं वनजातमुत्तमं त्वदर्थमव्यग्रमिहोपभुज्यताम् ॥

இயம் ப்ருஸீ ப்ராஹ்மண காம மாஸ்யதாம்
இதம் ச பாத்யம் ப்ரதிக்ருஹ்யதாமிதி ।
இதம் ச ஸித்தம் வனஜாத முத்தமம்
த்வதர்த மவ்யக்ரமிஹோபபுஜ்யதாம் ॥ 35

ப்ராஹ்மண - 'அந்தணரே!
ப்ருஸீ இயம் - ஆசனம் இது.
காமம் - திருவுளப்படியே
ஆஸ்யதாம் - உட்காரப்படட்டும்.
பாத்யம் - பாத்யம்
இதம் ச - இது.
இதி ப்ரதிக்ருஹ்யதாம் - இது எடுத்துக் கொள்ளப்படட்டும்.
த்வதர்தம் - தங்களுக்காகவே
உத்தமம் - சிறந்த
வனஜாதம் - பழவகை
ஸித்தம் - சித்தமாய்
இதம் ச - இதோ இருக்கிறது.
இஹ - இப்பொழுது
அவ்யக்ரம் - சௌகரியப்படி
உபபுஜ்யதாம் - அருந்தப்படட்டும்.'

निमन्त्र्यमाणः प्रतिपूर्णभाषिणीं नरेन्द्रपत्नीं प्रसमीक्ष्य मैथिलीम् ।
प्रसह्य तस्या हरणे धृतं मनः समार्पयत्स्वात्मवधाय रावणः ॥

நிமந்த்ர்யமாண: ப்ரதி பூர்ண பாஷிணீம்
நரேந்த்ரபத்நீம் ப்ரஸமீக்ஷ்ய மைதிலீம் ।
ப்ரஸஹ்ய தஸ்யா ஹரணே த்ருதம் மன:
ஸமார்பயத் ஸ்வாத்மவதாய ராவண: ॥ 36

நிமந்த்ர்யமாண: - பிரார்த்திக்கப்படும்
ராவண: - ராவணன்
ப்ரதி பூர்ண பாஷிணீம் - மனத்திருப்தி கொண்டு பேசுகிறவளாய்
நரேந்த்ர பத்நீம் - புருஷோத்தமனது மனைவியாகிய
மைதிலீம் - சீதையை
ப்ரஸமீக்ஷ்ய - கவனித்து,
தஸ்யா: - அவளை
ப்ரஸஹ்ய - பலாத்கரித்து

ஹரணே - திருடிக்கொண்டு போவதில்
த்ருதம் - உறுதிகொண்ட
மன: - மனதை
ஸ்வாத்ம வதாய - தனது நாசத்தின் பொருட்டு
ஸமார்பயத் - முற்றிலும் செலுத்தி விட்டான்.

ततः सुवेषं मृगयागतं पतिं प्रतीक्षमाणा सहलक्ष्मणं तदा ।
निरीक्षमाणा हरितं ददर्श तन्महद्वनं नैव तु रामलक्ष्मणौ ॥

தத: ஸுவேஷம் ம்ருகயாகதம் பதிம்
ப்ரதீக்ஷமாணா ஸஹலக்ஷ்மணம் ததா ।
விவீக்ஷமாணா ஹரிதம் ததர்ஶ தத்
மஹத்வனம் நைவ து ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 37

ததா - அப்பொழுது
ம்ருகயாகதம் - வேட்டைக்குச் சென்றிருந்த
ஸுவேஷம் - அழகிய
பதிம் - கணவரை
ஸஹ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரோடுகூட
தத: - அவ்விடத்தில்
ப்ரதீக்ஷமாணா - எதிர்பார்க்கிறவளாக
தத் ஹரிதம் - அந்த பசுமையான
மஹத்வனம் - பெருங்காட்டை
விவீக்ஷமாணா - உற்றுப் பார்ப்பவளாயவள்
ராம லக்ஷ்மணௌ து - ராமலக்ஷ்மணர்களையோ
ந ஏவ ததர்ஶ - எங்கும் காணவில்லை.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ராவணபிக்ஷுஸத்காரோ நாம ஷட்சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க்க: ॥

ஸப்த சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 47

रावणेन तु वैदेही तथा पृष्टा जिहीर्षता ।
परिव्राजकलिङ्गेन शशंसात्मानमङ्गना ॥

ராவணேன து வைதேஹீ ததா ப்ருஷ்டா ஜிஹீர்ஷதா ।
பரிவ்ராஜகலிங்கேந ஶஶம்ஸாத்மானமங்கநா ॥ 1

பரிவ்ராஜ கலிங்கேந - சந்நியாசி வேஷம் பூண்டு
ஜிஹீர்ஷதா - திருடிச்செல்ல உத்தேசங்கொண்ட
ராவணேன - ராவணனால்
ததா - மேற்கண்டவாறு
ப்ருஷ்டா - வினாவப்பட்ட
அங்கநா - ஸ்திரீயாகிய
வைதேஹீ - வைதேகியார்
ஆத்மானம் து - தனக்குள்ளேயே
ஶஶம்ஸ - ஆலோசித்தாள்.

ब्राह्मणश्चातिथिश्चायमनुक्तो हि शपेत माम् ।
इति ध्यात्वा मुहूर्तं तु सीता वचनमब्रवीत् ॥

ப்ராஹ்மணஶ்ச அதிதிஶ்சாயமநுக்தோ ஹி ஶபேத மாம் ।
இதி த்யாத்வா முஹூர்தம் து ஸீதா வசனமப்ரவீத் ॥ 2

ஸீதா - சீதாதேவி,
அயம் - 'இவர்
அதிதி: - அதிதி.
ச - மேலும்
ப்ராஹ்மண: ச - அந்தணர்.
அநுக்த: ஹி - பதில் சொல்லப்படாதவராகில்
மாம் ஶபேத - என்னை சபிப்பார்'
இதி - என்று
முஹூர்தம் - கொஞ்சநேரம்
த்யாத்வா து - ஆலோசனை செய்துவிட்டு,
வசனம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - அருளிச் செய்தனள்.

दुहिता जनकस्याहं मैथिलस्य महात्मनः ।
सीता नाम्नाऽस्मि भद्रं ते रामभार्या द्विजोत्तम ॥

துஹிதா ஜனகஸ்யாஹம் மைதிலஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஸீதா நாம்நாऽஸ்மி பத்ரம் தே ராமபார்யா த்விஜோத்தம ॥ 3

த்விஜோத்தம - பிராமணோத்தமரே!
அஹம் - நான்
மைதிலஸ்ய - மிதிலைக்கரசனாகிய

மஹாத்மன: - மகாத்மாவான
ஜனகஸ்ய - ஜனகரின்
துஹிதா - பெண்.
ராம பார்யா - ராமரின் மனையாள்.
ஸீதா நாம்நா அஸ்மி - சீதை என்பது என் பெயர்;
தே பத்ரம் - தங்களிடமிருந்து க்ஷேமமுண்டாகட்டும்.

उषित्वा द्वादश समा इक्ष्वाकूणां निवेशने ।
भुञ्जाना मानुषान् भोगान् सर्वकामसमृद्धिनी ॥

உஷித்வா த்வாதஶ ஸமா இக்ஷ்வாகூணாம் நிவேஶநே ।
புஞ்ஜாநா மாநுஷான் போகான் ஸர்வகாம ஸம்ருத்தினீ ॥ 4

இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகுவம்சத்தவர்களுடைய
நிவேஶநே - நகரில்
மாநுஷான் - சிறந்த
போகான் - போகங்களை
புஞ்ஜாநா - அனுபவித்துக்கொண்டு
ஸர்வ காம ஸம்ருத்தினீ - எல்லாமனோரதங்களும்நிறைவேறப் பெற்றவளாய்
த்வாதஶ - பன்னிரண்டு
ஸமா: - வருஷங்கள்
உஷித்வா - வசித்தேன்.

ततस्त्रयोदशे वर्षे राजामन्त्रयत प्रभुः ।
अभिषेचयितुं रामं समेतो राजमन्त्रिभिः ॥

ததஸ்த்ரயோதஶே வர்ஷே ராஜாமந்த்ரயத ப்ரபு: ।
அபிஷேசயிதும் ராமம் ஸமேதோ ராஜமந்த்ரிபி: ॥ 5

தத: - அதன்மேல்
த்ரயோதஶே - பதின்மூன்றாவது
வர்ஷே - வருஷத்தில்
ப்ரபு: - பிரபுவான
ராஜா - சக்கிரவர்த்தியார்
ராஜமந்த்ரிபி: - ராஜமந்திரிகளோடு
ஸமேத: - கூடினவராய்
ராமம் - ஸ்ரீராமருக்கு
அபிஷேசயிதும் - யுவராஜ பட்டாபிஷேகம் செய்துவைக்க
அமந்த்ரயத - கருதினார்.

तस्मिन् संभ्रियमाणे तु राघवस्याभिषेचने ।
कैकेयी नाम भर्तारमार्या सा याचते वरम् ॥

தஸ்மின் ஸம்ப்ரியமாணே து ராகவஸ்யாபிஷேசனே ।
கைகேயீ நாம பர்தாரமார்யா ஸா யாசதே வரம் ॥ 6

ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
தஸ்மின் - அந்த
அபிஷேசனே - பட்டாபிஷேகம்
ஸம்ப்ரியமாணே து - ஆரம்பிக்கப்படுகையில்
மம ஆர்யா - எனது மாமியாகிய
கைகேயீ நாம - கைகேயி என்பவள்
பர்தாரம் - தனது கணவரிடம்
வரம் - ஏற்கனவே கொடுக்கப்பட்டிருந்த வரத்தை
யாசதே - யாசித்தாள்.

प्रतिगृह्य तु कैकेयी श्वशुरं सुकृतेन मे ।
मम प्रव्राजनं भर्तुर्भरतस्याभिषेचनम् ॥
द्वावयाचत भर्तारं सत्यसन्धं नृपोत्तमम् ॥

ப்ரதிக்ருஹ்ய து கைகேயீ ஶ்வஶுரம் ஸுக்ருதேந மே ।
மம ப்ரவ்ராஜனம் பர்துர் பரதஸ்யாபிஷேசனம் ।
த்வாவயாசத பர்தாரம் ஸத்யஸந்தம் ந்ருபோத்தமம் ॥ 7

கைகேயீ - 'கைகேயி'தேவியார்
மே ஶ்வஶுரம் - எனது மாமனாரை
ஸுக்ருதேந - தர்மபாசத்தால்
ப்ரதிக்ருஹ்ய - பலாத்கரித்து,
மம பர்து: - எனது கணவனாருக்கு
ப்ரவ்ராஜனம் - காடேறலையும்,
பரதஸ்ய - பரதனுக்கு
அபிஷேசனம் - அபிஷேகத்தையும்,
த்வௌ து - ஆகிய இவ்விரண்டையும்
ஸத்ய ஸந்தம் - சத்தியசந்தரான
ந்ருபோத்தமம் - சக்கிரவர்த்தியாகிய
பர்தாரம் - தன் கணவரிடம்
அயாசத - பின்வருமாறு கேட்டனள்.

नाद्य भोक्ष्ये न च स्वप्स्ये न च पास्ये कथंचन ।
एष मे जीवितस्यान्तो रामो यद्यभिषिच्यते ॥

நாத்ய போக்ஷ்யே ந ச ஸ்வப்ஸ்யே ந ச பாஸ்யே கதஞ்சன ।
ஏஷ மே ஜீவிதஸ்யாந்தோ ராமோ யத்யபிஷிச்யதே ॥ 8

ராம: - 'ராமன்
அபிஷிச்யதே யதி - அபிஷேகஞ் செய்யப்படுவானானால்
அத்ய - இதுமுதல்
ந போக்ஷ்யே - உண்ணேன்.
ந ஸ்வப்ஸ்யே ச - உறங்கவும் மாட்டேன்;
ந பாஸ்யே ச - தீர்த்த பானமும் செய்யமாட்டேன்.
ஏஷ: - இது

மே - எனக்கு
ஜீவிதஸ்ய - உயிருக்கு
கதஞ்சன - எப்படியும்
அந்த: - முடிவாகும்.

इति ब्रुवाणां कैकेयीं श्वशुरो मे स मानदः ।
अयाचतार्थैरन्वर्थैर्न च याच्ञां चकार सा ॥

இதி ப்ருவாணாம் கைகேயீம் ஶ்வஶுரோ மே ஸ மானத: ।
அயாசதார்தைரந்வர்தைர் ந ச யாச்ஞாம் சகார ஸா ॥ 9

ஸ: - 'அந்த
மானத: - யாவரிடமும் மரியாதையாய் நடக்கும்
மே ஶ்வஶுர: - எனது மாமனார்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணாம் - பேசும்
கைகேயீம் - கைகேயியிடம்
அந்வர்தை: - தர்மத்தோடியைந்த
அர்தை: - காரணங்களைக் கொண்டு
அயாசத - வேண்டிக்கொண்டார்.
ஸா ச - அவளோ
யாச்ஞாம் - வேண்டுகோளுக்கு
ந சகார - உடன்படவில்லை.

मम भर्ता महातेजा वयसा पञ्चविंशकः ।
अष्टादश हि वर्षाणि मम जन्मनि गण्यते ॥

மம பர்தா மஹாதேஜா வயஸா பஞ்சவிம்ஶக: ।
அஷ்டாதஶ ஹி வர்ஷாணி மம ஜன்மனி கண்யதே ॥ 10

மம - 'எனது
மஹாதேஜா: - அளவுகடந்த ஆற்றலுடைய
பர்தா - பர்த்தா
வயஸா - அப்பொழுது
பஞ்சவிம்ஶக: - இருபத்தைந்து வயதுடையவர்.
மம ஜன்மனி - நான் பிறந்து
அஷ்டாதஶ - பதினெட்டு
வர்ஷாணி ஹி - வருஷங்களென்று
கண்யதே - கணக்கிடப்படுகிறது.

रामेति प्रथितो लोके गुणवान् सत्यवाञ्शुचिः ।
विशालाक्षो महाबाहुः सर्वभूतहिते रतः ॥

ராமேதி ப்ரதிதோ லோகே குணவான் ஸத்யவான் ஶுசி: ।
விஶாலாக்ஷோ மஹாபாஹு: ஸர்வபூதஹிதே ரத: ॥ 11

லோகே - 'உலகில்
ராமேதி - ராம என்கிற பெயராலேயே

ப்ரதித: - யாவராலும் அறியப்பட்டவர்.
குணவான் - திருக்கல்யாணகுணங்களுற்றவர்.
ஸத்யவான் - சொன்ன சொல் தவறாதவர்.
ஶுசி: - பரிசுத்த மூர்த்தி.
விஶாலாக்ஷ: - பரந்த கண்களுற்றவர்.
மஹாபாஹு: - மகாபாகு.
ஸர்வபூதஹிதே - எல்லாப் பிராணிகளின் நன்மையில்
ரத: - ஆஸக்தியுள்ளவர்.

कामार्तस्तु महाबाहुः पिता दशरथः स्वयम् ।
कैकेय्याः प्रियकामार्थं तं रामं नाभ्यषेचयत् ॥

காமார்தஸ்து மஹாபாஹு: பிதா தஶரத: ஸ்வயம் ।
கைகேய்யா: ப்ரியகாமார்தம் தம் ராமம் நாப்யஷேசயத் ॥ 12

மஹாபாஹு: - 'மகாபாகுவாகும்
பிதா - பிதாவாகிய
தஶரத: - தசரதசக்ரவர்த்தியார்
ஸ்வயம் - தானே
காமார்த: ச - காதல் விஷயத்தில் பச்சாதாபப்படுகிறவராக ஆகியும்
கைகேய்யா: - கைகேயிக்கு
ப்ரிய காமார்தம் - இஷ்டமானதைப் பூர்த்தி செய்வதற்காக
தம் ராமம் - அந்த ஸ்ரீராமரை
ந அப்யஷேசயத் - பட்டாபிஷேகஞ் செய்யவில்லை.

अभिषेकाय तु पितुः समीपं राममागतम् ।
कैकेयी मम भर्तारमित्युवाच धृतं वचः ॥

அபிஷேகாய து பிது: ஸமீபம் ராமமாகதம் ।
கைகேயீ மம பர்தார மித்யுவாச த்ருதம் வச: ॥ 13

பிது: - 'தந்தையினது
ஸமீபம் - ஸன்னிதிக்கு
அபிஷேகாய து - அபிஷேகத்திற்காகவே
ஆகதம் - வந்த
மம பர்தாரம் - எனது கணவராகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
கைகேயீ - கைகேயிதேவியார்
த்ருதம் - தீர்மானிக்கப்பட்ட
வச: - நியமனத்தை
இதி - பின்வருமாறு
உவாச - கூறினாள்.

तव पित्रा समाज्ञप्तं ममेदं शृणु राघव ।
भरताय प्रदातव्यमिदं राज्यमकण्टकम् ॥

தவ பித்ரா ஸமாஜ்ஞப்தம் மமேதம் ஶ்ருணு ராகவ ।
பரதாய ப்ரதாதவ்யமிதம் ராஜ்யமகண்டகம் ॥ 14

தவ - 'உனது
பித்ரா - தந்தையால்
ஸமாஜ்ஞப்தம் - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டதாகிய
இதம் - இதை
மம - சொல்லுமெனக்கு
ஶ்ருணு - செவிகொடு.
ராகவ - ராம!
இதம் ராஜ்யம் - இந்த ராஜ்யமானது
அகண்டகம் - இடையூறற்றதாய்
பரதாய - பரதனுக்கு
ப்ரதாதவ்யம் - கொடுக்கப்பட வேண்டியது.

त्वया हि खलु वस्तव्यं नव वर्षाणि पञ्च च ।
वने प्रव्रज काकुत्स्थ पितरं मोचयानृतात् ॥

த்வயாஹி கலு வஸ்தவ்யம் நவ வர்ஷாணி பஞ்ச ச ।
வனே ப்ரவ்ரஜ காகுத்ஸ்த பிதரம் மோசயாந்ருதாத் ॥ 15

த்வயா - 'உன்னால்
நவ பஞ்ச - பதினான்கு
வர்ஷாணி ச - வருஷங்களும்
வனே - காட்டில்
வஸ்தவ்யம் கலு - வசிக்கப்பட வேண்டியதே.
காகுத்ஸ்த - ராம!
து - இப்பொழுது
ப்ரவ்ரஜ - காடேறு.
பிதரம் - தந்தையை
அந்ருதாத் - பொய்யினின்று
மோசய - விடுவிப்பாயாக.'

तथेत्युक्त्वा च तां रामः कैकेयीमकुतोभयः ।
चकार तद्वचस्तस्या मम भर्ता दृढव्रतः ॥

ததேத்யுக்த்வா ச தாம் ராம: கைகேயீ மகுதோபய: ।
சகார தத்வசஸ்தஸ்யா மம பர்தா த்ருடவ்ரத: ॥ 16

அகுதோபய: - 'எதிலும் மனம் சலியாத
ராம: - ஸ்ரீராமராகிய
மம - எனது
பர்தா ச - பர்த்தாவோ
த்ருட வ்ரத: - தர்மானுஷ்டானத்தில் சலியாப் பற்றுடையவராகி

தாம் - அந்த
கைகேயீம் - கைகேயியை பார்த்து
ததா - 'திருவுளப்படியே செய்வேன்'
இதி உக்த்வா - என்று சொல்லி,
தஸ்யா: - அவளது
தத் வச: - அந்த நியமனத்தை
சகார - சிரமேற்கொண்டார்.

दद्यान्न प्रतिगृह्णीयात् सत्यं ब्रूयान्न चानृतम् ।
एतद्ब्राह्मण रामस्य व्रतं ध्रुवमनुत्तमम् ॥

தத்யாந் ந ப்ரதிக்ருஹ்ணீயாத் ஸத்யம் ப்ரூயாந் ந சாந்ருதம் ।
ஏதத் ப்ராஹ்மண ராமஸ்ய வ்ரதம் த்ருதமநுத்தமம் ॥ 17

ப்ராஹ்மண - 'அந்தணரே!
தத்யாத் - அளிப்பார்;
ந ப்ரதிக்ருஹ்ணீயாத் - வாங்கார்;
ஸத்யம் - உண்மையை
ப்ரூயாத் - பேசுவார்;
அந்ருதம் - பொய்யை
ச ந - ஒருபொழுதும் பேசார்.
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வற்ற
த்ருவம் - சாச்வதமான
வ்ரதம் - அனுஷ்டானம் -
ஏதத் - இது.

तस्य भ्राता तु द्वैमात्रो लक्ष्मणो नाम वीर्यवान् ।
रामस्य पुरुषव्याघ्रः सहायः समरेऽरिहा ॥

தஸ்ய ப்ராதா து த்வைமாத்ரோ லக்ஷ்மணோ நாம வீர்யவான் ।
ராமஸ்ய புருஷவ்யாக்ர: ஸஹாய: ஸமரேऽரிஹா ॥ 18

லக்ஷ்மணோ நாம - லக்ஷ்மணரென்பவர்
தஸ்ய - அவரது
த்வைமாத்ர: - இளைய தாயின் குமாரராகிய
ப்ராதா - தம்பி.
ஸமரே - போரில்
அரிஹா - பகைவர்களையொழிக்கும்
வீர்யவான் து - வீர்யசாலி.
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
ஸஹாய: - திருத்தொண்டுபுரியும்
புருஷவ்யாக்ர: - புருஷோத்தமர்.

स भ्राता लक्ष्मणो नाम धर्मचारी दृढव्रतः ।
अन्वगच्छद्धनुष्पाणिः प्रव्रजन्तं मया सह ॥

ஸ ப்ராதா லக்ஷ்மணோ நாம தர்மசாரீ த்ருடவ்ருத: ।
அன்வகச்சத் தநுஷ்பாணி: ப்ரவ்ரஜந்தம் மயா ஸஹ ॥ 19

த்ருட வ்ருத: - 'தர்மானுஷ்டானத்தில் உறுதிகொண்டவரும்
தர்மசாரீ - தர்மானுஷ்டானமுடையவருமான
லக்ஷ்மணோ நாம - லக்ஷ்மணரென்ற
ஸ: ப்ராதா - அந்தத் தம்பி
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
ப்ரவ்ரஜந்தம் - வனத்திற்குப் புறப்படுமவரை
தநுஷ்பாணி: - வில்லேந்தியவனாய்
அன்வ கச்சத் - பின்பற்றி வந்தார்.

जटी तापसरूपेण मया सह सहानुजः ।
प्रविष्टो दण्डकारण्यं धर्मनित्यो जितेन्द्रियः ॥

ஜடீ தாபஸரூபேண மயா ஸஹ ஸஹாநுஜ: ।
ப்ரவிஷ்டோ தண்டகாரண்யம் தர்மநித்யோ த்ருடவ்ரத: ॥ 20

தர்மநித்ய: - 'தர்மநோக்கமுடையவரும்
த்ருடவ்ரத: - சலியா தர்மானுஷ்டானமுடையவருமான அவர்
தாபஸரூபேண் - தவசியுருவத்தோடு
ஜடீ - சடை புனைந்தவராய்
ஸஹாநுஜ: - தம்பியுடன் கூடியவராய்
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்திற்குள்
ப்ரவிஷ்ட: - வந்தார்.

ते वयं प्रच्युता राज्यात् कैकेय्यास्तु कृते त्रयः ।
विचराम द्विजश्रेष्ठ वनं गम्भीरमोजसा ॥

தே வயம் ப்ரச்யுதா ராஜ்யாத் கைகேய்யாஸ்து க்ருதே த்ரய: ।
விசராம த்விஜஶ்ரேஷ்ட வனம் கம்பீரமோஜஸா ॥ 21

த்விஜ ஶ்ரேஷ்ட - 'பிராமணோத்தமரே!
தே - அந்த
வயம் - நாங்கள்
த்ரய: - மூவர்களும்
கைகேய்யாஸ்து க்ருதே - கைகேயியின் பொருட்டே
ராஜ்யாத் - ராஜ்யத்திலிருந்து
ப்ரச்யுதா: - வெளிப்பட்டவர்களாய்
கம்பீரம் வனம் - பயங்கரமான காட்டில்

ஓஜஸா - தேஜஸால்
விசராம் - வாழ்ந்து வருகின்றோம்.'

समाश्वस मुहूर्तं तु शक्यं वस्तुमिह त्वया ।
आगमिष्यति मे भर्ता वन्यमादाय पुष्कलम् ॥

ஸமாஶ்வஸ முஹூர்தந்து ஶக்யம் வஸ்துமிஹ த்வயா ।
ஆகமிஷ்யதி மே பர்தா வந்யமாதாய புஷ்கலம் ॥ 22

த்வயா - 'தங்களால்
இஹ - இவ்விடத்தில்
முஹூர்தம் - சற்று
வஸ்தும் - தாமதிக்க
ஶக்யம் து - இஷ்டமிருக்கிறதாகில்
ஸமாஶ்வஸ - இளைப்பாறுவீராக.
மே பர்தா - எனது கணவர்
புஷ்கலம் வன்யம் - சிறந்த பலாதிகளை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ஆகமிஷ்யதி - இதோ வந்துவிடுவார்.

स त्वं नाम च गोत्रं च कुलं चाचक्ष्व तत्त्वतः ॥

ஸ த்வம் நாம ச கோத்ரம் ச குலம் சாசக்ஷ்வ தத்வத: ।
ஸ: த்வம் - 'அந்த தாங்கள்
நாம: ச - பெயரையும்
கோத்ரம் ச - கோத்திரத்தையும்
குலம் ச - குலத்தையும்,
தத்வத: - சரியாய்
ஆசக்ஷ்வ - தெரிவிக்க வேண்டும்.

एकश्च दण्डकारण्ये किमर्थं चरसि द्विज ॥

ஏகஶ்ச தண்டகாரண்யே கிமர்தம் சரஸி த்விஜ ॥ 24

த்விஜ - 'அந்தணரே!
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்
ஏக: ச - சீடர்களின்றி
கிமர்தம் - என்ன காரியமாய்
சரஸி - வந்திருக்கிறீர்?

एवं ब्रुवन्त्यां सीतायां रामपत्न्यां महाबलः ।
प्रत्युवाचोत्तरं तीव्रं रावणो राक्षसाधिपः ॥

ஏவம் ப்ருவந்த்யாம் ஸீதாயாம் ராமபத்ந்யாம் மஹாபல: ।
ப்ரத்யுவாசோத்தரம் தீவ்ரம் ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ॥ 25

ராமபத்ந்யாம் - ராமருடைய மனைவியாகிய
ஸீதாயாம். - சீதை
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவந்த்யாம் - மொழிகையில்
மஹாபல: - மகா பலவானும்
ராக்ஷஸாதிப: - அரக்கர் வேந்தனுமாகிய
ராவண: - ராவணன்
தீவ்ரம் - கர்ணகடோரமாயிருக்கிற
உத்தரம் - பின்வரும் பதில் வார்த்தையை
ப்ரத்யுவாச - அவளைப் பார்த்துச் சொன்னான்.

येन वित्रासिता लोकाः सदेवासुरमानुषाः ।
अहं स रावणो नाम सीते रक्षोगणेश्वरः ॥

யேந வித்ராஸிதா லோகாஸ் ஸதேவாஸுர மாநுஷா: ।
அஹம் ஸ ராவணோ நாம ஸீதே ரக்ஷோகணேஶ்வர: ॥ 26

ஸீதே - ஸீதே!
யேந - எவனொருவனால்
ஸ தேவாஸுரபந்நகா: - தேவர்கள், அசுரர்கள், பன்னகர்களுமுள்பட்ட
லோகா: - மூவுலகங்களும்
வித்ராஸிதா: - அச்சமுறச் செய்யப்பட்டனவோ,
ஸ: அஹம் - அந்த நான்
ராவணோ நாம - ராவணனென்ற
ரக்ஷோகணேஶ்வர: - ராக்ஷஸகண மன்னன்.

त्वां तु काञ्चनवर्णाभां दृष्ट्वा कौशेयवासिनीम् ।
रतिं स्वकेषु दारेषु नाधिगच्छाम्यनिन्दिते ॥

த்வாம் து காஞ்சனவர்ணாபாம் த்ருஷ்ட்வா கௌஶேயவாஸிநீம் ।
ரதிம் ஸ்வகேஷு தாரேஷு நாதிகச்சாம்யநிந்திதே ॥ 27

அநிந்திதே - சுந்தரீ!
காஞ்சன வர்ணாபாம் - பொன்னிறமுற்றவளாயும்
கௌஶேய வாஸிநீம் - பட்டாடையுடுத்தியவளாயும்
த்வாம் - உன்னை
த்ருஷ்ட்வா து - கண்டதுமே,
ஸ்வகேஷு - எனது
தாரேஷு - மனைவிகளிடத்தில்
ரதிம் - ஆசையை
ந அதிகச்சாமி - அடையவில்லை.

बह्वीनामुत्तमस्त्रीणामाहृतानामितस्ततः ।
सर्वासामेव भद्रं ते ममाग्रमहिषी भव ॥

பஹ்வீநாமுத்தமஸ்த்ரீணாமாஹ்ருதாநாமிதஸ்தத: ।
ஸர்வாஸாமேவ பத்ரம் தே மமாக்ரமஹிஷீ பவ ॥ 28

இதஸ்தத: - ஆங்காங்கிருந்து
ஆஹ்ருதாநாம் - கொண்டுவரப்பட்டிருக்கின்ற
பஹ்வீநாம் - பல
உத்தம ஸ்த்ரீணாம் - ஸ்திரீரத்னங்கள்
ஸர்வாஸாம் - எல்லோருக்கும்,
மம ஏவ - எனக்குமே
அக்ரமஹிஷீ - பட்டமகிஷியாய்
பவ - ஆகுவாயாக.
தே பத்ரம் - உனக்கு க்ஷேமமுண்டாகுக.

लङ्का नाम समुद्रस्य मध्ये मम महापुरी ।
सागरेण परिक्षिप्ता निविष्टा गिरिमूर्धनि ॥

லங்கா நாம ஸமுத்ரஸ்ய மத்யே மம மஹாபுரீ ।
ஸாகரேண பரிக்ஷிப்தா நிவிஷ்டா கிரிமூர்தநி ॥ 29

மம - எனது
மஹாபுரீ - ராஜதானி
ஸமுத்ரஸ்ய - ஸமுத்திரத்தின்
மத்யே - இடையிலிருக்கும்
லங்கா நாம - லங்கையென்பது.
ஸாகரேண - சமுத்திரத்தால்
பரிக்ஷிப்தா - நாற்புறமும் சூழப்பெற்றது.
கிரிமூர்தநி - மலையினுச்சியில்
நிவிஷ்டா - அமையப்பெற்றது.

तत्र सीते मया सार्धं वनेषु विहरिष्यसि ।
न चास्य वनवासस्य स्पृहयिष्यसि भामिनि ॥

தத்ர ஸீதே மயா ஸார்தம் வநேஷு விஹரிஷ்யஸி ।
ந சாஸ்ய வனவாஸஸ்ய ஸ்ப்ருஹயிஷ்யஸி பாமினி ॥ 30

ஸீதே - ஸீதே;
தத்ர - அவ்விடத்தில்
வநேஷு - சோலைகளில்
மயா ஸார்தம் - என்னோடுகூட
விஹரிஷ்யஸி - பொழுதுபோக்குவாய்;
பாமினி - சுந்தரீ!
அஸ்ய - இந்த
அரண்ய வாஸஸ்ய - அரண்ய வாஸத்தை
ந ஸ்ப்ருஹயிஷ்யஸி ச - விரும்பவே மாட்டாய்.

पञ्च दासी सहस्राणि सर्वाभरणभूषिताः ।
सीते परिचरिष्यन्ति भार्या भवसि मे यदि ॥

பஞ்ச தாஸீ ஸஹஸ்ராணி ஸர்வாபரண பூஷிதா: ।
ஸீதே பரிசரிஷ்யந்தி பார்யா பவஸி மே யதி ॥ 31

ஸீதே - 'ஸீதே!
மே பார்யா - எனக்கு மனைவியாக
பவஸி யதி - நீ ஆகிவிட்டால்,
ஸர்வாபரண பூஷிதா:- எல்லா அவயவங்களிலும் ஆபரணங்கள் அணியப்பெற்றவர்களாய்
பஞ்ச தாஸீ ஸஹஸ்ராணி - ஐயாயிரம் பணிப்பெண்கள்
பரிசரிஷ்யந்தி - பணிவிடை செய்வார்கள்.'

रावणेनैवमुक्ता तु कुपिता जनकात्मजा ।
प्रत्युवाचानवद्याङ्गी तमनादृत्य राक्षसम् ॥

ராவணேநைவ முக்தா து குபிதா ஜனகாத்மஜா ।
ப்ரத்யுவாசானவத்யாங்கீ தமநாத்ருத்ய ராக்ஷஸம் ॥ 32

ராவணேந - ராவணனால்
ஏவம் உக்தா - இப்படி சொல்லப்பட்ட
அனவத்யாங்கீ - கல்மஷமற்ற மனத்தினளாய்
ஜனகாத்மஜா து - ஜனகர் திருமகளோ
குபிதா - சினங்கொண்டவளாய்
தம் ராக்ஷஸம் - அந்த அரக்கனை
அநாத்ருத்ய - திரஸ்கரித்து,
ப்ரத்யுவாச - பின்வருமாறு திருவாய் மலர்ந்தருளினாள்.

महागिरिमिवाकम्प्यं महेन्द्रसदृशं पतिम् ।
महोदधिमिवाक्षोभ्यमहं राममनुव्रता ॥

மஹாகிரிமிவாகம்ப்யம் மஹேந்த்ர ஸத்ருஶம் பதிம் ।
மஹோததி மிவாக்ஷோப்யமஹம் ராமமநுவ்ரதா ॥ 33

மஹாகிரிம் இவ - 'மாமலையைப் போலவே
அகம்ப்யம் - அசைக்க வொண்ணாதவரும்,
மஹோததிம் இவ - ஆழ்ந்த கடலைப் போலவே
அக்ஷோப்யம் - கலக்க வொண்ணாதவரும்,
மஹேந்த்ர ஸத்ருஶம்- இந்திரனை நிகர்த்தவருமான
ராமம் - ஸ்ரீராமராகிய
பதிம் - கணவரை
அஹம் - நான்
அநுவ்ரதா - ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவள்.

सर्वलक्षणसंपन्नं न्यग्रोधपरिमण्डलम् ।
सत्यसन्धं महाभागमहं राममनुव्रता ॥

ஸர்வலக்ஷண ஸம்பந்நம் ந்யக்ரோத பரிமண்டலம் ।
ஸத்யஸந்தம் மஹாபாகமஹம் ராமமநுவ்ரதா ॥ 34

ஸர்வ லக்ஷண ஸம்பந்நம் - 'சகல கல்யாண குணங்கள் நிறைந்தவரும்,
ந்யக்ரோத பரிமண்டலம் - ஆலமரம்போல் அண்டியவர்களை ஆதரிப்பவரும்,
ஸத்ய ஸந்தம் - சொன்ன சொல் தவறாதவரும்,
மஹாபாகம் - பரிசுத்தமூர்த்தியுமாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அஹம் - நான்
அநுவ்ரதா - ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவள்.

महाबाहुं महोरस्कं सिंहविक्रान्तगामिनम् ।
नृसिंहं सिंहसङ्काशमहं राममनुव्रता ॥

மஹாபாஹும் மஹோரஸ்கம் ஸிம்ஹவிக்ராந்தகாமினம் ।
ந்ருஸிம்ஹம் ஸிம்ஹஸங்காஶம் அஹம் ராமமநுவ்ரதா ॥ 35

மஹாபாஹும் - 'நீண்ட கைகளையுடையவரும்,
மஹோரஸ்கம் - அகன்ற மார்பையுடையவரும்,
ஸிம்ஹவிக்ராந்த காமினம் - சிங்கத்தின் நடைபோன்ற நடையை உடையவரும்,
ஸிம்ஹ ஸங்காஶம் - சிங்கத்தை நிகர்த்தவரும்,
ந்ருஸிம்ஹம் - புருஷோத்தமருமாகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அஹம் - நான்
அநுவ்ரதா - ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவள்.

पूर्णचन्द्राननं रामं राजवत्सं जितेन्द्रियम् ।
पृथुकीर्तिं महात्मानमहं राममनुव्रता ॥

பூர்ணசந்த்ராநநம் ராமம் ராஜவத்ஸம் ஜிதேந்த்ரியம் ।
ப்ருதுகீர்திம் மஹாத்மானமஹம் ராமமநுவ்ரதா ॥ 36

பூர்ண சந்த்ராநநம் - 'முழுமதிபோன்ற திருமுகமண்டலம் பெற்றவரும்,
ராமம் - அபிராமரும்,
ராஜ வத்ஸம் - அரசர்களால் குழந்தைகளைப்போல் கொண்டாடப் பெற்றவரும்,
ஜிதேந்த்ரியம் - ஐம்புலன்களையும் அடக்கியவரும்,
ப்ருது கீர்திம் - எங்கும் பரவிய புகழ் பெற்றவரும்,
மஹாத்மானம் - மகாத்மாவுமாகிய

ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அஹம் - நான்
அநுவ்ரதா - ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவள்.

त्वं पुनर्जम्बुकः सिंहीं मामिच्छसि सुदुर्लभाम् ।
नाहं शक्या त्वया स्प्रष्टुमादित्यस्य प्रभा यथा ।।

த்வம் புனர் ஜம்புக: ஸிம்ஹீம் மாமிச்சஸி ஸுதுர்லபாம் ।
நாஹம் ஶக்யா த்வயா ஸ்ப்ரஷ்டுமாதித்யஸ்ய ப்ரபா யதா ॥ 37

ஜம்புக: த்வம் புன: - 'நரியாகிய நீயோ
ஸுதுர்லபாம் - அணுக முடியாத
ஸிம்ஹீம் மாம் - பெண் சிங்கமாகிய என்னை
இஹ - இப்பொழுது
இச்சஸி - விரும்புகின்றாய்.
அஹம் - நான்
த்வயா - உன்னால்
ஆதித்யஸ்ய - சூர்யபகவானது
ப்ரபா - தேஜஸ்ஸானது
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஸ்ப்ரஷ்டும் - அணுகுவதற்கு
ந ஶக்யா - முடிந்தவளன்று.

पादपान् काञ्चनान्नूनं बहून् पश्यसि मन्दभाक् ।
राघवस्य प्रियां भार्यां यस्त्वमिच्छसि रावण ।।

பாதபான் காஞ்சநாந் நூநம் பஹூன் பஶ்யஸி மந்தபாக் ।
ராகவஸ்ய ப்ரியாம் பார்யாம் யஸ்த்வமிச்சஸி ராவண ॥ 38

ராவண - 'ராவணா!
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ப்ரியாம் - இஷ்டையான
பார்யாம் - மனைவியை
ய: த்வம் - எந்த நீ
இச்சஸி - விரும்புகின்றனையோ அந்த
மந்தபாக் - ஸர்வமூடனே
பஹூன் - எல்லா
பாதபான் - மரங்களை
காஞ்சநாந் - பொன்மயமாக
பஶ்யஸி நூநம் - பிரமிக்கின்றனை போலும்.

क्षुधितस्येव हि सिंहस्य मृगशत्रोस्तरस्विनः ।
आशीविषस्य वदनाद्दंष्ट्रामादातुमिच्छसि ।।

க்ஷுதிதஸ்யேவ ஸிம்ஹஸ்ய ம்ருகஶத்ரோஸ்தரஸ்விந: ।
ஆஶீவிஷஸ்ய வதநாத் தம்ஷ்ட்ரா மாதாது மிச்சஸி ॥ 39

தரஸ்விந: - 'கொழுத்ததும்,
ம்ருக ஶத்ரோ: - மிருகங்களுடைய சத்ருவும்,
க்ஷுதிதஸ்ய - பசியுடனிருக்கிறதுமான
ஸிம்ஹஸ்ய - சிம்மத்தினுடைய
வதநாத் - வாயினின்று
தம்ஷ்ட்ராம் ஆதாதும்-பல்லை பிடுங்குவதற்கு
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை;
இவ - இதுபோலவே
ஆஶீவிஷஸ்ய - கொடிய சர்ப்பத்தினுடையவும்.

मन्दरं पर्वतश्रेष्ठं पाणिना हर्तुमिच्छसि ।
कालकूटं विषं पीत्वा स्वस्तिमान् गन्तुमिच्छसि ।।

மந்தரம் பர்வதஶ்ரேஷ்டம் பாணிநா ஹர்துமிச்சஸி ।
காலகூடவிஷம் பீத்வா ஸ்வஸ்திமான் கந்துமிச்சஸி ॥ 40

பர்வதஶ்ரேஷ்டம் - 'மலைகளில் பெரிதாகிய
மந்தரம் - மந்தரமலையை
பாணிப்யாம் - இரு கைகளாலும்
ஹர்தும் - வேரோடு பிடுங்க
இச்சஸி - விரும்புகின்றனை.
காலகூட விஷம்★ - காளகூட விஷத்தை
பீத்வா - குடித்துவிட்டு,
ஸ்வஸ்திமான் - உயிருடனிருப்பவனாக
கந்தும் - செல்வதற்கு
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

★அமிருதத்திற்காக மந்திரமலையை மத்தாகக்கொண்டு பாற்கடலை கடையும்பொழுது கிடைத்ததும் எந்த தேவர்களாலும் அணுக முடியாதிருந்ததும் சிவபெருமான் ஒருவரால் பருகப்பட்டதுமாகிய காளகூட விஷத்தை

अक्षि सूच्या प्रमृजसि जिह्वया लेढि च क्षुरम् ।
राघवस्य प्रियां भार्यां योऽधिगन्तुं त्वमिच्छसि ।।

அக்ஷி ஸூச்யா ப்ரம்ருஜஸி ஜிஹ்வயா லேடி ச க்ஷுரம் ।
ராகவஸ்ய ப்ரியாம் பார்யாம் யோऽதிகந்தும் த்வமிச்சஸி ॥ 41

அக்ஷி - 'கண்ணை
ஸூச்யா - ஊசியால்
ப்ரம்ருஜஸி - துடைக்கின்றனை.

ஜிஹ்வயா - நாக்கால்
க்ஷுரம் - கத்தியை
லேடி - நக்குகின்றனை.
ச த்வம் - இவ்விதமே நீ
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ப்ரியாம் - இஷ்டமான
பார்யாம் - மனைவியை
அதிகந்தும் - அணுக
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

अवसज्य शिलां कण्ठे समुद्रं तर्तुमिच्छसि ।
सूर्याचन्द्रमसौ चोभौ पाणिभ्यां हर्तुमिच्छसि ॥

அவஸஜ்ய ஶிலாம் கண்டே ஸமுத்ரம் தர்துமிச்சஸி ।
ஸூர்யாசந்த்ரமஸௌ சோபௌ பாணிப்யாம் ஹர்துமிச்சஸி ॥ 42

கண்டே - 'கழுத்தில்
ஶிலாம் - பாறையை
அவஸஜ்ய - கட்டிக்கொண்டு,
ஸமுத்ரம் - சமுத்திரத்தை
தர்தும் - கடக்க
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.
ஸூர்யா சந்த்ரமஸௌ- சூரிய சந்திரன் ஆகிய
உபௌ ச - இருவர்களையும்
பாணிப்யாம் - இரு கைகளாலும்
ஹர்தும் - வேரோடு பிடுங்க
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

यो रामस्य प्रियां भार्यां प्रधर्षयितुमिच्छसि ॥

யோ ராமஸ்ய ப்ரியாம் பார்யாம் ப்ரதர்ஷயிதுமிச்சஸி ॥ 43

ய: - 'அந்த நீ
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
ப்ரியாம் - இஷ்டமான
பார்யாம் - பத்னியை
ப்ரதர்ஷயிதும் - கெடுக்க
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

अग्निं प्रज्वलितं दृष्ट्वा वस्त्रेणाहर्तुमिच्छसि ।
कल्याणवृत्तां रामस्य यो भार्यां हर्तुमिच्छसि ॥

அக்நிம் ப்ரஜ்வலிதம் த்ருஷ்ட்வா வஸ்த்ரேணாஹர்து மிச்சஸி ।
கல்யாண வ்ருத்தாம் ராமஸ்ய யோ பார்யாம் ஹர்துமிச்சஸி ॥ 44

ப்ரஜ்வலிதம் - கொழுந்துவிட்டெரியும்
அக்நிம் - தீயை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
வஸ்த்ரேண - வஸ்திரத்தில்
ஆஹர்தும் - எடுத்துச் செல்வதற்கு
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.
ய: - அந்த நீ
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
கல்யாண வ்ருத்தம் - மகா பதிவ்ரதையாகிய
பார்யாம் - மனைவியை
ஹர்தும் - அடைய
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

अयोमुखानां शूलानां अग्रे चरितुमिच्छसि ।
रामस्य सदृशीं भार्यां योऽधिगन्तुं त्वमिच्छसि ॥
दंष्ट्रीविषं महाघोरमङ्गुल्या तुदसे भृशम् ॥

அயோமுகாநாம் ஶூலாநாம் அக்ரே சரிதுமிச்சஸி ।
ராமஸ்ய ஸத்ருஶீம் பார்யாம் யோऽதிகந்தும் த்வம் இச்சஸி ॥
தம் த்ருஷ்டி விஷம் மஹாகோரம் அங்குல்யா துதஸே ப்ருஶம் ॥ 46

அயோமுகாநாம் - 'இரும்புக்கூறுள்ள
ஶூலாநாம் - சூலங்களின்
அக்ரே சரிதும் - நுனியில் நடக்க
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.
மஹாகோரம் - மிகக் கொடிய
தம்ஷ்ட்ரீ விஷம் - சர்ப்பத்தின் எரிக்கும் விஷத்தை,
அங்குல்யா - விரலால்
ப்ருஶம் - பிடிவாதமாய்
துதஸே - கிளருகின்றனை.
ய: த்வம் - அந்த நீ
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
ஸத்ருஶீம் பார்யாம்- ஏற்ற மனைவியை
அதிகந்தும் - அடைய
இச்சஸி - நினைக்கின்றனை.

यदन्तरं सिंहसृगालयोर्वने यदन्तरं स्यन्दिनिकासमुद्रयोः ।
सुराग्र्यसौवीरकयोर्यदन्तरं तदन्तरं वै तव राघवस्य च ॥

யதந்தரம் ஸிம்ஹ ஸ்ருகாலயோர் வநே
யதந்தரம் ஸ்யந்திநிகரஸமுத்ரயோ: ।
ஸூராக்ர்யஸௌவீர கயோர்யதந்தரம்
ததந்தரம் வை தவ ராகவஸ்ய ச ॥ 47

வநே - 'காட்டில் வசிக்கும்
ஸிம்ஹ ஸ்ருகாலயோ:- சிங்கத்திற்கும் நரிக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
ஸ்யந்திநிகாஸமுத்ரயோ:- சாக்கடைக்கும் சமுத்திரத்திற்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
ஸௌவீரகயோ: - அமிருதத்திற்கும் காடிக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
தத் வை - அதே
அந்தரம் - ஏற்றத்தாழ்வு
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கும்
தவ ச - உனக்கும்.

यदन्तरं काञ्चनसीसलोहयोर्यदन्तरं चन्दनवारिपङ्कयोः ।
यदन्तरं हस्तिबिडालयोर्वने तदन्तरं दाशरथेस्तवैव च ॥

யதந்தரம் காஞ்சனஸீஸலோஹயோர்
யதந்தரம் சந்தநவாரிபங்கயோ: ।
யதந்தரம் ஹஸ்திபிடாலயோர்வனே
ததந்தரம் தாஶரதேஸ் தவைவ ச ॥ 48

காஞ்சன ஸீஸலோஹயோ: - 'பொன், ஈயம் என்னுமிரண்டு உலோகங்களுக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
சந்தன வாரி பங்கயோ: - சந்தனத்திற்கும் சேற்றிற்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
வனே - காட்டில் வசிக்கும்
ஹஸ்தி பிடாலயோ:- யானைக்கும் பூனைக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு ஏற்றத்தாழ்வோ,
தத் ஏவ - அதே
அந்தரம் - ஏற்றத்தாழ்வு
தஶரதே: - ஸ்ரீராமருக்கும்
தவ ச - உனக்கும்.

यदन्तरं वायसवैनतेययोर्यदन्तरं मद्गुमयूरयोरपि ।
यदन्तरं सारसगृध्रयोर्वने तदन्तरं दाशरथेस्तवैव च ॥

யதந்தரம் வாயஸவைநதேயயோர் யதந்தரம் மத்குமயூரயோரபி ।
யதந்தரம் ஸாரஸக்ருத்ரயோர்வநே ததந்தரம் தாஶரதேஸ் தவைவ ச ॥ 49

வாயஸ வைநதேயயோ:- 'காக்கைக்கும் கருடனுக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு வித்தியாசமோ,
மத்குமயூரயோ: அபி- நீர்க்கோழிக்கும் மயிலுக்கும்

யதந்தரம் - எவ்வளவு வித்தியாசமோ,
வநே - காட்டிலிருக்கும்
ஸாரஸ க்ருத்ரயோ: - அன்னப்பறவைக்கும் கழுகுக்கும்
யதந்தரம் - எவ்வளவு வித்தியாசமோ,
தத் ஏவ - அதே
அந்தரம் - வித்தியாசம்
தாஶரதே: - ஸ்ரீராமருக்கும்
தவ ச - உனக்கும்.

तस्मिन् सहस्राक्षसमप्रभावे रामे स्थिते कार्मुकबाणपाणौ ।
हृतापि तेऽहं न जरां गमिष्ये वज्रं यथा मक्षिकयावगीर्णम् ॥

தஸ்மின் ஸஹஸ்ராக்ஷஸமப்ரபாவே
ராமே ஸ்திதே கார்முக பாணபாணௌ ।
ஹ்ருதா அபி தேऽஹம் ந ஜராம் கமிஷ்யே
வஜ்ரம் யதா மக்ஷிகயாவகீர்ணம் ॥ 50

தஸ்மின் - 'அந்த
ஸஹஸ்ராக்ஷ ஸமப்ரபாவே- இந்திரனை நிகர்த்த ஆற்றலுடைய
ராமே - ஸ்ரீராமர்,
கார்முக பாணபாணௌ- கோதண்டபாணியாய்
ஸ்திதே - இருக்கையில்,
அஹம் - நான்
ஹ்ருதா அபி - அபகரிக்கப்பட்டவளாக ஆயினும்
மக்ஷிகயா - ஈயினால்
அவகீர்ணம் - நக்கப்பட்ட
வஜ்ரம் யதா - நீரோட்டமுள்ள வைரம்போல
தே - உன்னால்
ஜராம் - கற்பின் குறைவை
ந கமிஷ்யே - அடைய மாட்டேன்.'

इतीव तद्वाक्यमदुष्टभावा सुधृष्टमुक्त्वा रजनीचरं तम् ।
गात्रप्रकम्पाद्व्यथिता बभूव वातोद्धता सा कदलीव तन्वी ॥

இதீவ தத்வாக்ய மதுஷ்டபாவா
ஸுத்ருஷ்டமுக்த்வா ரஜநீசரம் தம் ।
காத்ர ப்ரகம்பாத்வ்யதிதா பபூவ
வாதோத்ததா ஸா கதலீவ தன்வீ ॥ 51

அதுஷ்ட பாவா - நிஷ்களங்க நினைவுற்றவளும்
தன்வீ - மெல்லிய மேனியாளுமாகிய
ஸா - அவள்,
ரஜநீ சரம் - திருடனாகிய

தம் - அவனைப் பார்த்து
தத்வாக்யம் - அவன் சொல்லுக்கு
இதி இவ - மேற்கண்டவாறு
ஸுத்ருஷ்டம் - திடமாக
உக்த்வா - பதில் கூறிவிட்டு,
வாதோத்ததா - பெருங்காற்றால் அசைக்கப்பட்ட
கதலி இவ - வாழைபோல்
காத்ர ப்ரகம்ப வ்யதிதா- உடல் நடுங்கி உள்ளம் குழம்பியவளாய்
பபூவ - ஆயினள்.

तां वेपमानामुपलक्ष्य सीतां स रावणो मृत्युसमप्रभावः ।
कुलं बलं नाम च कर्म च स्वं समाचचक्षे भयकारणार्थम् ॥

தாம் வேபமானா முபலக்ஷ்ய ஸீதாம் ஸ ராவணோ ம்ருத்யு ஸம ப்ரபாவ: ।
குலம் பலம் நாம ச கர்ம ச ஸ்வம் ஸமாசசக்ஷே பயகாரணார்தம் ॥ 52

ஸ: - அந்த
ம்ருத்யு ஸம ப்ரபாவ:- யமனுக்கொப்பான குணமுடைய
ராவண: - ராவணன்,
தாம் ஸீதாம் - அந்த சீதாதேவியை
வேபமானாம் - நடுங்குபவளாய்
உபலக்ஷ்ய - கவனித்து,
பயகாரணார்தம் - அதிக பயமுறுத்த
ஸ்வம் குலம் - தனது குலத்தையும்;
பலம் - பலத்தையும்,
நாம ச - பெயரையும்,
கர்ம ச - செயலையும்
ஸமா சசக்ஷே - பின்வருமாறு நன்கு சொல்ல துணிந்தான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவணாதிக்ஷேபோ நாம ஸப்தசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

;

அஷ்ட சத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: - 48

एवं ब्रुवन्त्यां सीतायां संरब्धः परुषाक्षरम् ।
ललाटे भ्रुकुटीं कृत्वा रावणः प्रत्युवाच ह ॥

ஏவம் ப்ருவந்த்யாம் ஸீதாயாம் ஸம்ரப்த: பருஷா க்ஷரம்: ।
லலாடே ப்ருகுடீம் க்ருத்வா ராவண: ப்ரத்யுவாச ஹ ॥ 1

ஸீதாயாம் - சீதாதேவி
ஏவம் ப்ருவந்த்யாம்- இவ்விதம் பேசியபொழுது
ராவண: - ராவணன்,
லலாடே - நெற்றியில்
ப்ருகுடீம் க்ருத்வா - புருவங்களை நெறித்து
ஸம்ரப்த: - கோபத்தால் விம்மியவனாய்
பருஷாக்ஷரம் - கொடிய சொல்லை
ப்ரத்யுவாச ஹ - பின்வருமாறு பதிலாயுரைத்தான்.

भ्राता वैश्रवणस्याहं सापत्नो वरवर्णिनि ।
रावणो नाम भद्रं ते दशग्रीवः प्रतापवान् ॥

ப்ராதா வைஶ்ரவணஸ்யாஹம் ஸாபத்நோ வரவர்ணினி ।
ராவணோ நாம பத்ரம் தே தஶக்ரீவ: ப்ரதாபவான் ॥ 2

यस्य देवाः सगन्धर्वाः पिशाचपतगोरगाः ।
विद्रवन्ति भयाद्भीता मृत्योरिव सदा प्रजाः ॥

யஸ்ய தேவா: ஸகந்தர்வா: பிஶாச பதகோரகா: ।
வித்ரவந்தி பயாத் பீதா ம்ருத்யோரிவ ஸதா ப்ரஜா: ॥ 3

येन वैश्रवणो भ्राता द्वैमात्रः कारणान्तरे ।
द्वन्द्वमासादितः क्रोधाद्रणे विक्रम्य निर्जितः ॥

யேந வைஶ்ரவணோ ப்ராதா த்வைமாத்ர: காரணாந்தரே ।
த்வந்த்வ மாஸாதித: க்ரோதாத் ரணே விக்ரம்ய நிர்ஜித: ॥ 4

यद्भयार्तः परित्यज्य स्वमधिष्ठानमृद्धिमत् ।
कैलासं पर्वतश्रेष्ठमध्यास्ते नरवाहनः ॥

யத்பயார்த: பரித்யஜ்ய ஸ்வமதிஷ்டானம்ருத்திமத் ।
கைலாஸம் பர்வதஶ்ரேஷ்ட மத்யாஸ்தே நரவாஹன: ॥ 5

यस्य तत् पुष्पकं नाम विमानं कामगं शुभम् ।
वीर्यादेवार्जितं भद्रे येन यामि विहायसम् ॥

யஸ்ய தத் புஷ்பகம் நாம விமானம் காமகம் ஶுபம் ।
வீர்யாதேவார்ஜிதம் பத்ரே யேன யாமி விஹாயஸம் ॥ 6

பத்ரே - 'சொன்னதைக் கேட்கும் குணவதியே!
யஸ்ய - எவனுக்கு
ஸ கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களுள்ளிட்ட
தேவா: - தேவர்களும்,
பிஶாச பதகோரகா:- பிசாசர்களும், பதகர்களும், உரகர்களும்,
ப்ரஜா: - பிரஜைகள்
ஸதா - எப்பொழுதும்
ம்ருத்யோ: - எமனுக்கு
இவ - எப்படியோ அப்படியே
பயாத் - பயத்தால்
பீதா: - நடுங்கியவர்களாய்
வித்ரவந்தி - ஓடுகின்றார்களோ;
யேந - எவனால்
த்வைமாத்ர: - பெரியதாயின் மகனும்
ப்ராதா - தமையனும்
வைஶ்ரவண: - பிதாவாகிய விச்ரவஸ்ஸின் புதல்வருமான
நரவாஹன: - குபேரன்
காரணாந்தரே - ஒரு காரணத்தால்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ரணே - போரில்
த்வந்தம் ஆஸாதித:- த்வந்தயுத்தத்தை செய்விக்கப்பட்டவனாய்
விக்ரம்ய - பலாத்கரித்து
நிர்ஜித: - தோல்வியடைவிக்கப்பட்டு,
மத் பயாத் - என்னிடத்தில் பயத்தால்
தத் - அந்த
ருத்திமத் - செல்வஞ்செறிந்த
ஸ்வம் அதிஷ்டானம்- தனது நகரை
பரித்யஜ்ய - நாடாது விட்டு,
பர்வத ஶ்ரேஷ்டம் - மலைகளிற் சிறந்த
கைலாஸம் - கயிலை மலையில்
அத்யாஸ்தே - வசிக்கின்றானோ;
யேன - எதைக்கொண்டு
விஹாயஸம் - ஆகாயத்தில்
யாமி - செல்கின்றேனோ;
தத் - அந்த
காமகம் - நினைத்தபடி செல்லவல்ல
ஶுபம் - அழகிய
புஷ்பகம் நாம - புஷ்பகமென்ற
விமானம் - விமானமானது

யஸ்ய - எவனது
வீர்யாதேவ - பராக்கிரமத்தாலேயே
ஆர்ஜிதம் - சம்பாதிக்கப்பட்டதோ;
அஹம் - அந்த நான்
வரவர்ணினி - சுந்தரீ!
வைஶ்ரவணஸ்ய - குபேரனது
ஸாபத்ந்ய: - சிறிய தாயின் மகனான
ப்ராதா - தம்பி
ராவணோ நாம - ராவணனென்ற
ப்ரதாபவான் - த்ரிலோக பிரசித்திபெற்ற
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
தே பத்ரம் - உனக்கு நன்மையுண்டாகுக.

मम संजातरोषस्य मुखं दृष्ट्वैव मैथिलि ।
विद्रवन्ति परित्रस्ताः सुराः शक्रपुरोगमाः ॥

மம ஸஞ்ஜாத ரோஷஸ்ய முகம் த்ருஷ்ட்வைவ மைதிலி ।
வித்ரவந்தி பரித்ரஸ்தாஸ் ஸுரா: ஶக்ரபுரோகமா: ॥ 7

மைதிலி - 'மைதிலி!
ஸஞ்ஜாத ரோஷஸ்ய - கோபங்கொண்ட
மம - எனது
முகம் - முகத்தை
த்ருஷ்ட்வைவ - கண்டமாத்திரத்திலேயே,
ஶக்ர புரோகமா: - இந்திரனைத் தலைவனாகக்கொண்ட
ஸுரா: - தேவர்கள்
பரித்ரஸ்தா: - உடலுமுள்ளமும் நடுங்கியவர்களாய்
வித்ரவந்தி - ஓடுகின்றார்கள்.

यत्र तिष्ठाम्यहं तत्र मारुतो वाति शङ्कितः ।
तीव्रांशुः शिशिरांशुश्च भयात् संपद्यते रविः ॥

யத்ர திஷ்டாம்யஹம் தத்ர மாருதோ வாதி ஶங்கித: ।
தீவ்ராம்ஶு: ஶிஶிராம்ஶுஶ்ச ப்யாத் ஸம்பத்யதே ரவி: ॥ 8

அஹம் - 'நான்
யத்ர - எவ்விடத்தில்
திஷ்டாமி - இருக்கிறேனோ,
தத்ர - அவ்விடத்தில்
மாருத: - வாயு
ஶங்கித: - திகில்கொண்டு
வாதி - வீசுகிறான்.
தீவ்ராம்ஶு: - உஷ்ணகிரணங்களுடைய

ரவி: - சூரியன்
பயாத் - அச்சத்தால்
ஶிஶிராம்ஶு: ச - குளிர்ந்த கிரணங்களையுடையவனாகவே
ஸம்பத்யதே - மாறிவிடுகிறான்.

निष्कम्पपत्रास्तरवो नद्यश्च स्तिमितोदकाः ।
भवन्ति यत्र यत्राहं तिष्ठामि चचरामि च ॥

நிஷ்கம்ப பத்ராஸ்தரவோ நத்யஶ்ச ஸ்திமிதோதகா: ।
பவந்தி யத்ர யத்ராஹம் திஷ்டாமி ச சராமி ச ॥ 9

அஹம் - 'நான்
யத்ர - எவ்விடத்தில்
திஷ்டாமி - நிற்கிறேனோ,
சராமி ச - உலாவுகிறேனோ
தத்ர ச - அவ்விடத்திலும்
தரவ: - மரங்கள்
நிஷ்கம்ப பத்ரா: - அசைவற்ற இலைகளுடையவைகளாயும்,
நத்ய: - நதிகள்
ஸ்திமிதோதகா: ச - தயங்கிய பிரவாஹத்தையுடையவைகளாயும்
பவந்தி - ஆகின்றன.

मम पारे समुद्रस्य लङ्का नाम पुरी शुभा ।
संपूर्णा राक्षसैर्घोरैर्यथेन्द्रस्यामरावती ॥

மம பாரே ஸமுத்ரஸ்ய லங்கா நாம புரீ ஶுபா ।
ஸம்பூர்ணா ராக்ஷஸைர் கோரைர் யதேந்த்ரஸ்யாமராவதீ ॥ 10

ஸமுத்ரஸ்ய - 'சமுத்திரத்தினுள்
பாரே - தீவில்
இந்த்ரஸ்ய - இந்திரனது
அமராவதீ யதா - அமராவதி போன்று
ஶுபா - அழகிய
மம புரீ - எனது நகர்
லங்கா நாம - லங்கையென்பது
கோரை: - கொடிய
ராக்ஷஸை: - ராக்ஷஸர்களால்
ஸம்பூர்ணா - நிறைந்துள்ளது.

प्राकारेण परिक्षिप्ता पाण्डरेण विराजता ।
हैमकक्ष्या पुरी रम्या वैडूर्यमयतोरणा ॥

ப்ராகாரேண பரிக்ஷிப்தா பாண்டரேண விராஜதா ।
ஹேமகக்ஷ்யா புரீ ரம்யா வைடூர்யமயதோரணா ॥ 11

हस्त्यश्वरथसंबाधा तूर्यनादविनादिता ।
सर्वकालफलैर्वृक्षैः संकुलोद्यानशोभिता ॥

ஹஸ்த்யஶ்வரத ஸம்பாதா தூர்யநாத விநாதிதா ।
ஸர்வகாலபலைர் வ்ருக்ஷைஸ் ஸங்குலோத்யாந ஶோபிதா ॥ 12

பாண்டரேண - 'வெண்மையான
விராஜதா - அழகுற்ற
ப்ராகாரேண - மதில் சுவரால்
பரிக்ஷிப்தா - சூழப்பெற்றது.
ரம்யா - மனதைக் கவரும்
புரீ - நகர்.
ஹேமகக்ஷ்யா - பொன்மயமான கட்டிடங்கள் உள்ளது;
வைடூர்யமய தோரணா - வைடூரியங்களாலிழைக்கப்பட்ட தோரண வாயில்களையுடையது.
ஹஸ்த்யஶ்வ ரத ஸம்பாதா - யானைகளும் குதிரைகளும் ரதங்களும் நிறைந்தது.
தூர்யநாத விநாதிதா - மங்கள வாத்யங்கள், (வீணை, குழல் பாட்டு மிருதங்கள் ஆகிய நான்கும் சேர்ந்து தூர்யமென்பது) கோஷிக்கப்பெற்றது.
ஸர்வ கால பலை: - எல்லா காலத்திலும் வேண்டிய பழங்களைத்தரும்
வ்ருக்ஷை: - மரங்களால்
ஸங்குலா - நெருக்குற்றது.
உத்யாந ஶோபிதா - விளையாடும் பூந்தோட்டங்களாலழகு வாய்ந்து விளங்குவது.

तत्र त्वं वसती सीते राजपुत्रि मया सह ।
न स्मरिष्यसि नारीणां मानुषीणां मनस्विनी ॥

தத்ர த்வம் வஸதீ ஸீதே ராஜபுத்ரி மயா ஸஹ ।
ந ஸ்மரிஷ்யஸி நாரீணாம் மானுஷீணாம் மனஸ்விநீ ॥ 13

ராஜபுத்ரி - 'ராஜகுமாரீ!
த்வம் - நீ
தத்ர - அவ்விடத்தில்
மயா ஸஹ - என்னுடன்கூட
வஸதீ - வசித்துக்கொண்டு
ஸீதே - சீதே!
மனஸ்விநீ - மனோதைரியங்கொண்டவளாய்
மானுஷீணாம் நாரீணாம் - மானிடப் பெண்களை
ந ஸ்மரிஷ்யஸி - நினையாதிருப்பாய்.

भुञ्जाना मानुषान् भोगान् दिव्यांश्च वरवर्णिनि ।
न स्मरिष्यसि रामस्य मानुषस्य गतायुषः ॥

புஞ்ஜாநா மானுஷான் போகான் திவ்யாம்ஸ்ச வரவர்ணினி ।
ந ஸ்மரிஷ்யஸி ராமஸ்ய மானுஷஸ்ய கதாயுஷ: ॥ 14

வர வர்ணினி - 'சுந்தரீ!
மானுஷான் - மானிட
போகான் - போகங்களையும்,
திவ்யான் ச - தேவபோகங்களையும்
புஞ்ஜாநா - அனுபவித்துக்கொண்டு
கதாயுஷ: - அல்பாயுசையுடைய
மானுஷஸ்ய - மானிடனாகிய
ராமஸ்ய - ராமனை
ந ஸ்மரிஷ்யஸி - நினையாதிருப்பாய்.

स्थापयित्वा प्रियं पुत्रं राज्ञा दशरथेन यः ।
मन्दवीर्यः सुतो ज्येष्ठस्ततः प्रस्थापितो वनम् ॥

ஸ்தாபயித்வா ப்ரியம் புத்ரம் ராக்ஞா தஸரதேந ய: ।
மந்தவீர்யஸ் ஸுதோ ஜ்யேஷ்டஸ் தத: ப்ரஸ்தாபிதோ வனம் ॥ 15

தஸரதேந ராக்ஞா - 'தசரத மன்னனால்
ப்ரியம் - இஷ்டமான
புத்ரம் - புதல்வனை
ஸ்தாபயித்வா - இருக்கச்செய்து,
ய: - எந்த ஒரு
ஜ்யேஷ்ட: ஸுத: - ஜ்யேஷ்ட புதல்வன்
தத: - அங்கிருந்து
வனம் - காட்டிற்கு
ப்ரஸ்தாபித: - துரத்தப்பட்டானோ அவன்
மந்தவீர்ய: - அல்ப ஆற்றலுற்றவன்.

तेन किं भ्रष्टराज्येन रामेण गतचेतसा ।
करिष्यसि विशालाक्षि तापसेन तपस्विना ॥

தேந கிம் ப்ரஷ்டராஜ்யேன ராமேண கதசேதஸா ।
கரிஷ்யஸி விஸாலாக்ஷி தாபஸேந தபஸ்விநா ॥ 16

ப்ரஷ்ட ராஜ்யேன - 'ராஜ்யத்தைப் பறிகொடுத்து
கத சேதஸா - மனம் முறிந்து
தபஸ்விநா - உலகப் பற்றற்று
தாபஸேந - ரிஷியாகிய
தேந ராமேண - அந்த ராமனோடு
விஸாலாக்ஷி - தடங்கண்ணாய்
கிம் கரிஷ்யஸி - என்ன செய்யப் போகின்றாய்?

यक्षराक्षसभर्तारं कामय स्वयमागतम् ।
न मन्मथशराविष्टं प्रत्याख्यातुं त्वमर्हसि ॥

யக்ஷ ராக்ஷஸ பர்தாரம் காமய ஸ்வயமாகதம் ।
ந மன்மதஸராவிஷ்டம் ப்ரத்யாக்யாதும் த்வமர்ஹஸி ॥ 17

காமாத் - 'ஆசையால்
ஸ்வயம் - நேரில்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
மன்மதஸராவிஷ்டம்- மன்மத பாணங்களால் மொத்துண்டு
ஆகதம் - வந்தவனாகிய
யக்ஷ ராக்ஷஸ பர்தாரம்- யக்ஷர்களுக்கும் ராக்ஷஸர்களுக்கும் அரசனாகும் என்னை
ப்ரத்யாக்யாதும் - திரஸ்கரிக்க
த்வம் ந அர்ஹஸி - நீ கூடாது.

प्रत्याख्याय हि मां भीरु परितापं गमिष्यसि ।
चरणेनाभिहत्येव पुरूरवसमुर्वशी ॥

ப்ரத்யாக்யாய ஹி மாம் பீரு பரிதாபம் கமிஷ்யஸி ।
சரணேநாபிஹத்யேவ புரூரவஸமுர்வஸீ ॥ 18

பீரு - 'அஞ்சுபவளே!
உர்வஸீ - ஊர்வசி
புரூரவஸம் - புரூரவஸ் என்பவரை
சரணேந - காலால்
அபிஹத்ய - உதைத்து,
பரிதாபம் - பச்சாத்தாபத்தை
இவ - அடைந்தது போலவே
மாம் ஹி - என்னையும்
ப்ரத்யாக்யாய - அலக்ஷியஞ்செய்து
கமிஷ்யஸி - நீ அடைவாய்.

अङ्गुल्या न समो रामो मम युद्धे स मानुषः ।
तव भाग्येन संप्राप्तं भजस्व वरवर्णिनि ॥

அங்குல்யா ந ஸமோ ராமோ மம யுத்தே ஸ மானுஷ: ।
தவ பாக்யேன ஸம்ப்ராப்தம் பஜஸ்வ வரவர்ணினி ॥ 19

வரவர்ணினி - 'சுந்தரீ!
ஸ: மானுஷ: - அந்த மானிடனாகும்
ராம: - ராமன்
யுத்தே - போரில்
மம - எனது
அங்குல்யா - கைவிரல் ஒன்றுக்கு
ந ஸம: - இணையாகான்.
தவ - உனது
பாக்யேன - புண்யவிசேஷத்தால்
ஸம்ப்ராப்தம் - வந்திருக்குமென்னை
பஜஸ்வ - ஏற்றுக்கொள்.'

एवमुक्ता तु वैदेही क्रुद्धा संरक्तलोचना ।
अब्रवीत् परुषं वाक्यं रहिते राक्षसाधिपम् ॥

ஏவமுக்த்தா து வைதேஹீ க்ருத்தா ஸம்ரக்தலோசநா ।
அப்ரவீத் பருஷம் வாக்யம் ரஹிதே ராக்ஷஸாதிபம் ॥ 20

ரஹிதே - ஒருவருமில்லாத சமயத்தில்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்தா - சொல்லப்பட்ட
வைதேஹீ து - சீதாதேவியோ
க்ருத்தா - சினங்கொண்டு
ஸம்ரக்த லோசநா - சிவந்த கண்களுற்றவளாய்
ராக்ஷஸாதிபம் - ராக்ஷஸ மன்னனைப் பார்த்து
பருஷம் வாக்யம் - கண்டிப்பான பதிலை
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தாள்.

कथं वैश्रवणं देवं सर्वभूतनमस्कृतम् ।
भ्रातरं व्यपदिश्य त्वमशुभं कर्तुमिच्छसि ॥

கதம் வைஶ்ரவணம் தேவம் ஸர்வபூதநமஸ்க்ருதம் ।
ப்ராதரம் வ்யபதிஶ்ய த்வமஶுபம் கர்துமிச்ஸஸி ॥ 21

ஸர்வபூத நமஸ்க்ருதம் - 'எல்லாப் பிராணிகளாலும் நமஸ்கரிக்கப்பட்ட
தேவம் வைஶ்ரவணம் - தேவனாகிய குபேரனை
ப்ராதரம் - தமையனாக
வ்யபதிஶ்ய - சொல்லிக்கொண்டு,
த்வம் - நீ
அஶுபம் கர்தும் - அடாததைச் செய்ய
கதம் இச்ஸஸி - எப்படித் துணிகின்றனை?

अवश्यं विनशिष्यन्ति सर्वे रावण राक्षसाः ।
येषां त्वं कर्कशो राजा दुर्बुद्धिरजितेन्द्रियः ॥

அவஶ்யம் விநஶிஷ்யந்தி ஸர்வே ராவண ராக்ஷஸா: ।
யேஷாம் த்வம் கர்கஶோ ராஜா துர்புத்திரஜிதேந்த்ரிய: ॥ 22

யேஷாம் - 'எவர்களுக்கு
த்வம் கர்கஶ: - நீ முன்பின் ஆலோசியாத முரடனும்
துர்புத்தி: - புத்தியற்றவனும்
அஜிதேந்த்ரிய: - புலன்களை யடக்காதவனுமான
ராஜா - மன்னனோ, (அந்த)
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
அவஶ்யம் - கட்டாயம்
ராவண - ராவணா!
விநஶிஷ்யந்தி - அழியப் போகிறார்கள்.

अपहृत्य शचीं भार्यां शक्यमिन्द्रस्य जीवितुम् ।
न च रामस्य भार्यां मामपनीयास्ति जीवितम् ॥

அபஹ்ருத்ய ஶசீம் பார்யாம் ஶக்யமிந்த்ரஸ்ய ஜீவிதும் ।
ந ச ராமஸ்ய பார்யாம் மாமபநீயாஸ்தி ஜீவிதம் ॥ 23

இந்த்ரஸ்ய - 'இந்திரனது
பார்யாம் - மனைவியாகிய
ஶசீம் - சசிதேவியை
அபஹ்ருத்ய - திருடி,
ஜீவிதும் - உயிருடனிருக்க
ஶக்யம் - முடிந்தாலும் முடியும்.
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமனது
பார்யாம் மாம் - மனைவியாகிய என்னை
அபநீய - அபகரித்து,
ஜீவிதம் - உயிர்
ந ச அஸ்தி - இருக்கவே மாட்டாது.

जीवेच्चिरं वज्रधरस्य हस्तात् शचीं प्रधृष्याप्रतिरूपरूपाम् ।
न मादृशीं राक्षस धर्षयित्वा पीतामृतस्यापि तवास्ति मोक्षः ॥

ஜீவேச்சிரம் வஜ்ரதரஸ்ய ஹஸ்தாத்
ஶசீம் ப்ரத்ருஷ்யாப்ரதிரூபரூபாம் ।
ந மாத்ருஶீம் ராக்ஷஸ தர்ஷயித்வா
பீதாம்ருதஸ்யாபி தவாஸ்தி மோக்ஷ: ॥ 24

அப்ரதிரூப ரூபாம் - 'ஒப்பற்ற அழகிய திருமேனியையுடைய
ஶசீம் - சசிதேவியை
வஜ்ரதரஸ்ய - இந்திரனது
ஹஸ்தாத் - கையிலிருந்து
ப்ரத்ருஷ்ய - அபகரித்து,
சிரம் - வெகுகாலம்
ஜீவேத் - உயிருடனிருந்தாலுமிருக்கலாம்.
ராக்ஷஸ - அரக்கா!
மாத்ருஶீம் - என்போன்றவளை
தர்ஷயித்வா - அபகரித்து,
பீதாம்ருதஸ்ய அபி - அமிருதபானம் பண்ணினவனாயினும்
தவ - உனக்கு
மோக்ஷ: - கூற்றுக்குத் தப்புதல்
ந அஸ்தி - கிடையாது.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவண விகத்தனம் நாம அஷ்டசத்வாரிம்ஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 49

सीताया वचनं श्रुत्वा दशग्रीवः प्रतापवान् ।
हस्ते हस्तं समाहत्य चकार सुमहद्वपुः ॥

ஸீதாயா வசனம் ஶ்ருத்வா தஶக்ரீவ: ப்ரதாபவான் ।
ஹஸ்தே ஹஸ்தம் ஸமாஹத்ய சகார ஸுமஹத்வபு: ॥ 1

ஸீதாயா: - சீதாதேவியின்
வசனம் ஶ்ருத்வா - வார்த்தையை கேட்டு,
ப்ரதாபவான் - பிரதாபவானாகிய
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
ஹஸ்தே ஹஸ்தம் - கையோடு கையை
ஸமாஹத்ய - தட்டி,
ஸுமஹத் வபு: - ஓர் பெரிய உருவத்தை
சகார - செய்துகொண்டான்.

स मैथिलीं पुनर्वाक्यं बभाषे च ततो भृशम् ।
नोन्मत्तया श्रुतौ मन्ये मम वीर्यपराक्रमौ ॥

ஸ மைதிலீம் புனர்வாக்யம் பபாஷே ச ததோ ப்ருஶம் ।
நோந்மத்தயா ஶ்ருதௌ மன்யே மம வீர்யபராக்ரமௌ ॥ 2

ஸ: - அவன்
தத: - அதன்மேல்
மைதிலீம் - சீதாப்பிராட்டியாரைப் பார்த்து
புன: - மீளவும்
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
ப்ருஶம் - அதிபயங்கரமாய்
பபாஷே - மொழிந்தான்.
மம - 'எனது
வீர்ய பராக்ரமௌ - போரிற்புறம்போகாமையும்சத்ருக்களைஜயித்தலும்
உந்மத்தயா - அதி கர்வியான உன்னால்
ந ஶ்ருதௌ ச - செவிகொடுக்கப்படவில்லை என்று
மன்யே - நினைக்கிறேன்.

उद्वहेयं भुजाभ्यां तु मेदिनीमम्बरे स्थितः ।
आपिबेयं समुद्रं च हन्यां मृत्युं रणे स्थितः ॥

உத்வஹேயம் புஜாப்யாம் து மேதிநீமம்பரே ஸ்தித: ।
ஆபிபேயம் ஸமுத்ரம் ச ஹந்யாம் ம்ருத்யும் ரணே ஸ்தித: ॥ 3

அம்பரே - 'ஆகாயத்தில்
ஸ்தித: - இருந்துகொண்டு

மேதிநீம் - பூமியை
புஜாப்யாம் - இரு கைகளாலும்
உத்வஹேயம் - உயரத் தூக்குவேன்.
ஸமுத்ரம் ச - சமுத்திரத்தையும்
ஆபிபேயம் - வற்றக் குடிப்பேன்.
ரணே ஸ்தித: - போரில் எதிர்க்கும் நான்
ம்ருத்யும் து - யமனையும்
ஹந்யாம் - மடிப்பேன்.

अर्कं रुन्ध्यां शरैस्तीक्ष्णैर्निर्भिन्द्यां हि महीतलम् ।
कामरूपिणमुन्मत्ते पश्य मां कामदं पतिम् ॥

அர்கம் ருந்த்யாம் ஶரைஸ் தீக்ஷ்ணைர் நிர்பிந்த்யாம் ஹி மஹீதலம் ।
காமரூபிண முன்மத்தே பஶ்ய மாம் காமதம் பதிம் ॥ 4

அர்கம் - 'சூரியனை
தீக்ஷ்ணை: ஶரை: - கூரிய பாணங்களால்
ருந்த்யாம் - மறைப்பேன்,
மஹீதலம் ஹி - பூமியையே
விபிந்த்யாம் - பிளப்பேன்.
உன்மத்தே - புத்தி சிதறியவளே!
மாம் - என்னை
காமரூபிணம் - நினைத்த உருவம் எடுக்கவல்லவனும்
காமதம் - கோரியதைக் கொடுப்பவனுமான
பதிம் - நாயகனாக
பஶ்ய - எண்ணிக்கொள்.'

एवमुक्तवतस्तस्य रावणस्य शिखिप्रभे ।
क्रुद्धस्य हरिपर्यन्ते रक्ते नेत्रे बभूवतुः ॥

ஏவமுக்தவதஸ்தஸ்ய ராவணஸ்ய ஶிகிப்ரபே ।
க்ருத்தஸ்ய ஹரிபர்யந்தே ரக்தே நேத்ரே பபூவது: ॥ 5

க்ருத்தஸ்ய - சினங்கொண்டு
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த வத: - பேசின
தஸ்ய ராவணஸ்ய - அந்த ராவணனுடைய
ஹரிபர்யந்தே - கபிலநிற ஓரங்களையுடைய
நேத்ரே - இரு கண்களும்
ஶிகிப்ரபே - அக்னிக்கொப்பாய்
ரக்தே - சிவந்தவைகளாய்
பபூவது: - ஆயின.

सद्यः सौम्यं परित्यज्य भिक्षुरूपं स रावणः ।
स्वं रूपं कालरूपाभं भेजे वैश्रवणानुजः ॥

ஸத்ய: ஸௌம்யம் பரித்யஜ்ய பிக்ஷுரூபம் ஸ ராவண: ।
ஸ்வ ரூபம் காலரூபாபம் பேஜே வைஶ்ரவணாநுஜ: ॥ 6

ஸ: - அந்த
வைஶ்ரவணாநுஜ: - குபேரன் தம்பியாகிய
ராவண: - ராவணன்,
ஸௌம்யம் - அழகிய
பிக்ஷுரூபம் - சந்நியாசி வேஷத்தை
ஸத்ய: பரித்யஜ்ய - உடனே விட்டு,
காலரூபாபம் - எமனுருவை நிகர்த்த
ஸ்வரூபம் - தனதுருவத்தை
பேஜே - எடுக்கலுற்றான்.

संरक्तनयनः श्रीमांस्तप्तकाञ्चनकुण्डलः ।
क्रोधेन महताविष्टो नीलजीमूतसंनिभः ॥

ஸம்ரக்தநயன: ஶ்ரீமாந் தப்தகாஞ்சன குண்டல: ।
க்ரோதேந மஹதா விஷ்டோ நீல ஜீமூதஸந்நிப: ॥ 7

தப்த காஞ்சன குண்டல: - சுத்த பொன்குண்டலங்களையுடையவனும்
ஶ்ரீமாந் - செல்வம் செறிந்தவனும்
நீல ஜீமூத ஸந்நிப: - கருத்த மேகத்தை நிகர்த்தவனுமான அவன்
ஸம்ரக்த நயன: - சிவந்த கண்களுற்றவனாய்
மஹதா - அளவுகடந்த
க்ரோதேந - சினத்தால்
ஆவிஷ்ட: - மெய் மறந்தவனானான்.

दशास्यः कार्मुकी बाणी बभूव क्षणदाचरः ॥

தஶாஸ்யோ கார்முகி பாணி பபூவ க்ஷணதாசர: ॥ 8

க்ஷணாதாசர: - அரக்கன்,
தஶாஸ்ய: - பத்து முகமுடையவனாய்
கார்முகி - விற்பிடித்தவனாய்
பாணி - சரபாணியாய்.
பபூவ - ஆயினன்.

स परिव्राजकच्छद्म महाकायो विहाय तत् ।
प्रतिपेदे स्वकं रूपं रावणो राक्षसाधिपः ॥

ஸ பரிவ்ராஜகச்சத்ம மஹாகாயோ விஹாய தத் ।
ப்ரதிபேதே ஸ்வகம் ரூபம் ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ॥ 9

ஸ: மஹாகாய: - அந்த பெருமுடலுற்ற
ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்,
தத் - அந்த
பரிவ்ராஜகச்சத்ம - கபட சந்நியாசி வேஷத்தை
விஹாய - துறந்து,
ஸ்வகம் ரூபம் - தனது உருவத்தை
ப்ரதிபேதே - அடைந்தான்.

संरक्तनयनः क्रोधाज्जीमूतनिचयप्रभः ।
रक्ताम्बरधरस्तस्थौ स्त्रीरत्नं प्रेक्ष्य मैथिलीम् ॥

ஸம்ரக்தநயந: க்ரோதாஜ்ஜீமூத நிசயப்ரப: ।
ரக்தாம்பரதரஸ்தஸ்தௌ ஸ்த்ரீரத்நம் ப்ரேக்ஷ்ய மைதிலீம் ॥ 10

ஜீமூத நிசயப்ரப: - மேகக்குவியல் மேனியனும்,
ரக்தாம் பரதர: - சிவந்த ஆடையையணிந்தவனுமான அவன்,
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ஸம்ரக்த நயந: - சிவந்த கண்களுடையவனாய்
ஸ்த்ரீரத்நம் - ஸ்திரீரத்னமாகிய
மைதிலீம் - மைதிலியாரை
ப்ரேக்ஷ்ய - உற்றுப்பார்த்து,
தஸ்தௌ - சற்றுத் தயங்கினான்.

सीतामसितकेशान्तां भास्करस्य प्रभामिव ।
वसनाभरणोपेतां मैथिलीं रावणोऽब्रवीत् ॥

ஸீதாமஸித கேஶாந்தாம் பாஸ்கரஸ்ய ப்ரபாமிவ ।
வஸநாபரணோபேதாம் மைதிலீம் ராவணோऽப்ரவீத் ॥ 11

அஸித கேஶாந்தாம் - கருத்தடர்ந்த குழலுடையவளும்,
பாஸ்கரஸ்ய - சூர்யபகவானது
ப்ரபாம் இவ - ஒளியை நிகர்த்தவளும்,
வஸநாபரணோபேதாம் - சிறந்த ஆடையாபரணங்களை அணிந்தவளுமான
மைதிலீம் - மிதிலை மன்னரின் திருமகளாகிய
ஸீதாம் - சீதையைப் பார்த்து
ராவண: - ராவணன்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

त्रिषु लोकेषु विख्यातं यदि भर्तारमिच्छसि ।
मामाश्रय वरारोहे तवाहं सदृशः पतिः ॥

த்ரிஷு லோகேஷு விக்யாதம் யதி பர்தாரமிச்ஸஸி ।
மாமாஶ்ரய வராரோஹே தவாஹம் ஸத்ருஶ: பதி: ॥ 12

வராரோஹே - 'சுந்தரீ!
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களிலும்
விக்யாதம் - பிரஸித்திபெற்ற
பர்தாரம் - கணவனை
இச்சஸி யதி - விரும்புகின்றாயென்றால்
மாம் ஆஶ்ரய - என்னைத் தேர்ந்தெடு.
அஹம் - நான்
தவ - உனக்கு
ஸத்ருஶ: பதி: - ஏற்ற கணவன்.

मां भजस्व चिराय त्वमहं श्लाघ्यस्तव प्रियः ।
नैव चाहं क्वचिद्भद्रे करिष्ये तव विप्रियम् ॥

மாம் பஜஸ்வ சிராய த்வமஹம் ஶ்லாக்ய: ஸ்தவ ப்ரிய ।
நைவ சாஹம் க்வசித்பத்ரே கரிஷ்யே தவ விப்ரியம் ॥ 13

பத்ரே - 'நல்லாய்!
த்வம் - நீ
சிராய - இப்பவே
மாம் பஜஸ்வ - என்னை ஏற்றுக்கொள்.
அஹம் - நான்
தவ - உனக்கு
ஶ்லாக்ய: ப்ரிய: - அருமையான கணவன்.
அஹம் - நான்
தவ - உனக்கு
விப்ரியம் - மனம்கோண
க்வசித் ச - ஒருபொழுதும்
ந ஏவ கரிஷ்யே - நடக்கவே மாட்டேன்.

त्यज्यतां मानुषो भावो मयि भावः प्रणीयताम् ।
राज्याच्च्युतमसिद्धार्थं रामं परिमितायुषम् ॥

த்யஜ்யதாம் மானுஷோ பாவோ மயி பாவ: ப்ரணீயதாம் ।
ராஜ்யாச்ச்யுதமஸித்தார் தம் ராமம் பரிமிதாயுஷம் ॥ 14

कैर्गुणैरनुरक्तासि मूढे पण्डितमानिनि ।
यः स्त्रिया वचनाद्राज्यं विहाय ससुहृज्जनम् ॥

கைர்குணைரநுரக்தாஸி மூடே பண்டித மாநிநி ।
ய: ஸ்த்ரியா வசநாத் ராஜ்யம் விஹாய ஸஸுஹ்ருஜ்ஜநம் ॥ 15

अस्मिन् व्यालानुचरिते वने वसति दुर्मतिः ॥

அஸ்மின் வ்யாலாநுசரிதே வனே வஸதி துர்மதி: ॥ 16

மானுஷ: பாவ: - 'மானிட எண்ணம்
த்யஜ்யதாம் - விடப்படட்டும்,
மயி - என்னிடத்தில்
பாவ: - அன்பு
ப்ரணீயதாம் - வைக்கப்படட்டும்
ய: - எந்த
துர்மதி: - ஒரு முட்டாள்
ஸ்த்ரியா: - ஒரு பெண்பிள்ளையினது
வசநாத் - சொல்லைக்கொண்டு
ஸஸுஹ்ருஜ்ஜனம் - அன்பர்களோடு கூடிய
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தை
விஹாய - துறந்து,
அஸ்மின் - இந்த
வ்யாலாநுசரிதே - துஷ்டமிருகங்கள் வசிக்கும்
வனே - காட்டில்
வஸதி - காலங்கழிக்கிறானோ, அந்த
ராஜ்யாத் - ராஜ்யத்தினின்று
ச்யுதம் - நீக்கப்பட்டவனும்,
அஸித்தார்தம் - பங்கமடைந்த மனோரதங்களையுடையவனும்,
பரிமிதாயுஷம் - அற்பாயிசுடையவனுமான
ராமம் - ராமனை
பண்டித மாநிநி - எல்லாந்தெரிந்ததேன நடிக்கும்
மூடே - அசடே!
கை: - எந்த
குணை: - குணங்களைக்கொண்டு
அநுரக்தா அஸி - நீ காதலிக்கின்றனை.'

इत्युक्त्वा मैथिलीं वाक्यं प्रियार्हां प्रियवादिनीम् ।
अभिगम्य सुदुष्टात्मा राक्षसः कालचोदितः ॥

இத்யுக்த்வா மைதிலீம் வாக்யம் ப்ரியார்ஹாம் ப்ரியவாதிநீம் ।
அபிகம்ய ஸுதுஷ்டாத்மா ராக்ஷஸ: கால சோதித: ॥

जग्राह रावणः सीतां बुधः खे रोहिणीमिव ॥

ஜக்ராஹ ராவண: ஸீதாம் புத: கே ரோஹிணீமிவ ॥

புத: - கற்றுணர்ந்த
ஸுதுஷ்டாத்மா - பரம துஷ்டாத்மாவாகும்
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாகிய
ராவண: - ராவணன்,

கால சோதித: - விதியால் தூண்டப்பட்டவனாகி,
ப்ரியார்ஹாம் - பக்திக்குரியவளும்
ப்ரிய வாதிநீம் - ஹித்தையே சொல்லுகிறவளுமாகிய
மைதிலீம் - சீதாதேவியைப் பார்த்து
இதி - மேற்கண்ட
வாக்யம் - சொல்லை
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
கே - ஆகாயத்தில்
ரோஹிணீம் இவ - மின்னல் கொடிபோலிருக்கும்
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
அபிகம்ய - கிட்டி,
ஜக்ராஹ - பற்றி இழுத்தான்.

वामेन सीतां पद्माक्षीं मूर्धजेषु करेण सः ।
ऊर्वोस्तु दक्षिणेनैव परिजग्राह पाणिना ॥

வாமேன ஸீதாம் பத்மாக்ஷீம் மூர்தஜேஷு கரேண ஸ: ।
ஊர்த்வோஸ்து தக்ஷிணேநைவ பரிஜக்ராஹ பாணிநா ॥

ஸ: - அவன்
பத்மாக்ஷீம் - தாமரைக் கண்ணியான
ஸீதாம் - சீதையை
மூர்தஜேஷு - கூந்தலில்
வாமேன - இடது
கரேண - கையாலும்
ஊர்வோ: து - இருதுடைகளிலுமே
தக்ஷிணேந - வலது
பாணிநா ஏவ - கையாலும்
பரிஜக்ராஹ - பிடித்துத் தூக்கினான்.

तं दृष्ट्वा गिरिशृङ्गाभं तीक्ष्णदंष्ट्रं महाभुजं ।
प्राद्रवन्मृत्युसदृशं भयार्ता वनदेवताः ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா கிரிஸ்ருங்காபம் தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ரம் மஹாபுஜம் ।
ப்ராத்ரவன் ம்ருத்யுஸத்ருஶம் பயார்தா வனதேவதா: ॥

வனதேவதா: - வனதேவதைகள்
கிரி ஸ்ருங்காபம் - மலைக்கொடுமுடி போன்றவனும்,
தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ரம் - கூரிய கோரப் பற்களையுடையவனும்,
மஹாபுஜம் - பெருத்த கைகளையுடையவனும்,
ம்ருத்யு ஸத்ருஶம் - யமனைப் போன்றவனுமான
தம் த்ருஷ்ட்வா - அவனைப் பார்த்து
பயார்தா: - உள்ளம் நடுங்கியவர்களாய்
ப்ராத்ரவன் - ஓடினார்கள்.

स च मायामयो दिव्यः खरयुक्तः खरस्वनः ।
प्रत्यदृश्यत हेमाङ्गो रावणस्य महारथः ॥

ஸ ச மாயாமயோ திவ்ய: கரயுக்த: கரஸ்வன: ।
ப்ரத்யத்ருஶ்யத ஹேமாங்கோ ராவணஸ்ய மஹாரத: ॥

ராவணஸ்ய - ராவணனுடைய
ஸ: - அந்த
மாயாமய: - மாயையால் சிருஷ்டிக்கப்பட்டதும்,
கரயுக்த: - கோவேழுகழுதைகள் பூட்டப்பட்டதும்,
கரஸ்வன: - கோரமான ஒலியுடையதும்,
ஹேமாங்க: ச - பொன்னாலானதுமான
திவ்ய: - சிறந்த
மஹாரத: - பெரும் ரதம்
ப்ரத்யத்ருஶ்யத - திடீரென்று காணப்பட்டது.

ततस्तां परुषैर्वाक्यैरभितर्ज्य महास्वनः ।
अङ्केनोद्यम्य वैदेहीं रथमारोपयत्तदा ॥

ததஸ்தாம் பருஷைர் வாக்யைர் அபிதர்ஜ்ய மஹாஸ்வன: ।
அங்கேநாதாய வைதேஹீம் ரதமாரோபயத் ததா ॥

ததா - அப்பொழுது
மஹாஸ்வன: - அவன் பெருங்குரலுற்று
தாம் வைதேஹீம் - அந்த சீதாதேவியை
பருஷை: - கொடிய
வாக்யை: - வார்த்தைகளால்
அபிதர்ஜ்ய - மிரட்டி,
அங்கேந - துடையில்
உத்யம்ய - தாங்கி
தத: - அதிலிருந்து
ரதம் - ரதத்தில்
ஆரோபயத் - தூக்கிவைத்தான்.

सा गृहीता विचुक्रोश रावणेन यशस्विनी ।
रामेति सीता दुःखार्ता रामं दूरगतं वने ॥

ஸா க்ருஹீதா விசுக்ரோஶ ராவணேன யஶஸ்விநீ ।
ராமேதி ஸீதா துக்கார்தா ராமம் தூரகதம் வனே ॥

யஶஸ்விநீ - பெரும் புகழ்பெற்ற
ஸா ஸீதா - அந்த சீதாதேவி
ராவணேன - ராவணனால்
க்ருஹீதா - திருடப்பட்டவளாய்

துக்கார்தா - துயரத்தில் மூழ்கியவளாய்
வனே - காட்டில்
தூரகதம் - தூரத்திலிருந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரை நினைத்து
ராம இதி - 'ஸ்ரீராம' என்று
விசுக்ரோஶ - கதறினாள்.

तामकामां स कामार्तः पन्नगेन्द्रवधूमिव ।
विवेष्टमानामादाय उत्पपाताथ रावणः ॥

தாமகாமாம் ஸ காமார்த: பந்நகேந்த்ரவதூமிவ ।
விவேஷ்டமாநாமாதாய உத்பபாதாத ராவண: ॥ 25

அத - அப்பொழுது
காமார்த: - காமவெறிகொண்ட
ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்,
பந்நகேந்த்ர வதூம் இவ - சர்ப்பராஜன் மனைவியைப் போன்றவளும்,
அகாமாம் - சிறிதுமுடன்படாதவளாய்
விவேஷ்டமாநாம் - துடித்துக்கொண்டிருக்கிறவளுமான
தாம் - அவளை
ஆதாய - சிறைப்படுத்தி,
உத்பபாதாத - உயரக் கிளம்பினான்.

ततः सा राक्षसेन्द्रेण ह्रियमाणा विहायसा ।
भृशं चुक्रोश मत्तेव भ्रान्तचित्ता यथातुरा ॥

தத: ஸா ராக்ஷஸேந்த்ரேண ஹ்ரியமாணா விஹாயஸா ।
ப்ருஶம் சுக்ரோஶ மத்தேவ ப்ராந்தசித்தா யதாதுரா ॥ 26

தத: - அப்பொழுது
ராக்ஷஸேந்த்ரேண - ராக்ஷஸ மன்னனால்
விஹாயஸா - ஆகாயமார்க்கத்தில்
ஹ்ரியமாணா - கொண்டுபோகப்படுகிற
ஸா - அவள்
ஆதுரா - ஏதொன்றையும் தான் செய்ய முடியாதவளாய்
யதா - இருந்தமையால்
ப்ராந்தசித்தா - உள்ளம் கலங்கி
மத்தா இவ - பைத்தியம் பிடித்தவள் போலாகி
ப்ருஶம் - மிகக் கஷ்டமாய்
சுக்ரோஶ - பின்வருமாறு கதறினாள்.

हा लक्ष्मण महाबाहो गुरुचित्तप्रसादक ।
ह्रियमाणां न जानीषे रक्षसा माममर्षिणा ॥

ஹா லக்ஷ்மண மஹாபாஹோ குருசித்தப்ரஸாதக ।
ஹ்ரியமாணாம் ந ஜாநீஷே ரக்ஷஸா மாமமர்ஷிணா ॥ 27

ஹா லக்ஷ்மண - 'ஹா! லக்ஷ்மணரே!
மஹாபாஹோ - சுத்த வீரரே!
குருசித்த ப்ரஸாதக - பெரியோர்கள் மனம் மகிழ நடப்பவரே!
அமர்ஷிணா - மகா முரடனாகிய
ரக்ஷஸா - அரக்கனால்
மாம் - என்னை
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளாய்
ந ஜாநீஷே - நீர், அறியவில்லை.

जीवितं सुखमर्थांश्च धर्महेतोः परित्यजन् ।
ह्रियमाणामधर्मेण मां राघव न पश्यसि ॥

ஜீவிதம் ஸுகமர்தாம்ஶ்ச தர்மஹேதோ: பரித்யஜந் ।
ஹ்ரியமாணாமதர்மேண மாம் ராகவ ந பஶ்யஸி ॥ 28

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
ஸுகம் ஜீவிதம் - சுகவாழ்வையும்,
அர்தான்ச - பொருள்களையும்,
தர்மஹேதோ: - தர்மத்திற்காக
பரித்யஜன் - துறக்கும், நீர்
மாம் - என்னை
அதர்மேண - அநியாயமாய்
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளாய்
ந பஶ்யஸி - காணவில்லை.

ननु नामाविनीतानां विनेतासि परंतप ।
कथमेवंविधं पापं न त्वं शाधि हि रावणम् ॥

நநு நாமாவிநீதாநாம் விநேதாஸி பரந்தப ।
கதமேவம்விதம் பாபம் ந த்வம் ஶாதி ஹி ராவணம் ॥ 29

பரந்தப - 'சத்ருசம்ஹாரகா!
அவிநீதானாம் - அபராதிகளை
விநேதா - சிக்ஷிக்கின்றவராய்
அஸி - விளங்குகின்றீர்.
ஹி - அப்படியிருந்தும்
நநு நாம - இப்பொழுதோ
ஏவம் விதம் - இப்படிப்பட்ட
பாபம் - பாபியாகிய
ராவணம் - ராவணனை
கதம் - ஏனோ

த்வம் - தேவரீர்
ந ஶாஸ்தி - சிக்ஷியாதிருக்கிறீர்?

न तु सद्योऽविनीतस्य दृश्यते कर्मणः फलम् ॥

ந நு ஸத்யோऽவிநீதஸ்ய த்ருஶ்யதே கர்மண: பலம் ॥ 30
அவிநீதஸ்ய - 'துஷ்டனுக்கு
கர்மண: - பாபச்செயலின்
பலம் - பயன்
ஸத்ய: - உடனே
ந த்ருஶ்யதே து - காணப்படவில்லையே!

कालोऽप्यङ्गीभवत्यत्र सस्यानामिव पक्तये ॥

காலோऽப்யங்கீபவத்யத்ர ஸஸ்யாநாமிவ பக்தயே।
அத்ராபி - 'இதிலும்
ஸஸ்யாநாம் - பயிர்களின்
பக்தயே - பயனடையும் விஷயத்தில்
இவ - எவ்வண்ணமோ, அப்படியே
கால: - அதற்கேற்ற, காலம்
அங்கீபவதி - காரணமாகிறது.

स कर्म कृतवानेतत् कालोपहतचेतनः ।
जीवितान्तकरं घोरं रामाद्व्यसनमाप्नुहि ॥

ஸ கர்ம க்ருதவாநேதத் காலோபஹத சேதன:।
ஜீவிதாந்தகரம் கோரம் ராமாத் வ்யஸநமாப்நுஹி ॥ 31
காலோபஹத சேதன:- 'விதிவசத்தால் கெட்ட புத்தியுடையவனாய்
ஏதத் கர்ம - இந்தக் காரியத்தை
க்ருதவாந் - செய்த
ஸ: - அந்த, நீ
ஜீவிதாந்தகரம் - உயிருக்கு முடிவை விளைவிக்கிறதும்
கோரம் - அஸஹ்யமானதுமான
வ்யஸநம் - சிக்ஷையை
ராமாத் - ராமரிடத்திலிருந்து
ஆப்நுஹி - அடைவாய்.

हन्तेदानीं सकामास्तु कैकेयी सह बान्धवैः ।
ह्रिये यद्धर्मकामस्य धर्मपत्नी यशस्विनः ॥

ஹந்தேதாநீம் ஸகாமாஸ்து கைகேயீ ஸஹ பாந்தவை:।
ஹ்ரியே யத் தர்மகாமஸ்ய தர்மபத்நீ யஶஸ்விந: ॥ 32

தர்மகாமஸ்ய - 'தர்மத்தில் மிகுந்த பற்றுடைய
யஶஸ்விந: - பெரும் புகழ் படைத்தவருக்கு
தர்மபத்நீ - தர்மபத்னியாகும், நான்
ஹ்ரியே - திருடிப் போகப்படுகின்றேன்.
யத் - என்பதால்
இதாநீம் து - இப்பொழுதுதான்
கைகேயீ - கைகேயிதேவி
பாந்தவை: ஸஹ - பந்துக்களோடுகூட
ஸ காமா - மனோரதம் கைகூடியவள்.
ஹந்த - ஐயோ! கஷ்டம்! (குற்றமற்ற எங்கள் வருத்தத்தைக் கண்டு பிறர் மகிழக் காலம் கிட்டியதே).

आमन्त्रये जनस्थाने कर्णिकारान् सुपुष्पितान् ।
क्षिप्रं रामाय शंसध्वं सीतां हरति रावणः ॥

ஆமந்த்ரயே ஜனஸ்தானே கர்ணிகாரான் ஸுபுஷ்பிதான்।
க்ஷிப்ரம் ராமாய ஶம்ஸத்வம் ஸீதாம் ஹரதி ராவண: ॥ 33
ஜனஸ்தானே - 'ஜனஸ்தானத்திலிருக்கும்
ஸுபுஷ்பிதான் - நன்கு புஷ்பித்திருக்கின்ற
கர்ணிகாரான் - கர்ணிகார விருக்ஷங்களைப் பார்த்து
ஆமந்த்ரயே - நான் வேண்டிக் கொள்கிறேன்.
ராவண: - ராவணன்,
ஸீதாம் - சீதையை
ஹரதி - திருடிப் போகிறான் என்று
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
ஶம் ஸத்வம் - தெரிவியுங்கள்.

दैवतानि च यान्यस्मिन् वने विविधपादपे ।
नमस्करोम्यहं तेभ्यो भर्तुः शंसत मां हृताम् ॥

தைவதாநி ச யான்யஸ்மின் வனே விவிதபாதபே।
நமஸ்கரோம்யஹம் தேப்யோ பர்து: ஶம்ஸத மாம் ஹ்ருதாம் ॥ 34
விவிதபாதபே - 'பலவகை மரங்களடர்ந்த
அஸ்மின் வனே - இந்தக் காட்டில்
தைவதாநி - தேவதைகள்
யானி ச - எவைகளோ,
தேப்ய: - அவைகளுக்கு
அஹம் - நான்
நமஸ்கரோமி - நமஸ்கரிக்கிறேன்.
மாம் - என்னை

ஹ்ருதாம் - திருடப்பட்டவளாக
பர்து: - கணவனாருக்கு
ஶம்ஸத - சொல்லுங்கள்.

यानि कानिचिदप्यत्र सत्त्वानि निवसन्त्युत ।
सर्वाणि शरणं यामि मृगपक्षिगणानपि ॥

யாநி காநிசிதப்யத்ர ஸத்வாநி நிவஸந்த்யுத ।
ஸர்வாணி ஶரணம் யாமி ம்ருகபக்ஷிகணாநபி ॥ 35

யாநி காநிசித் - 'யாதொரு
ஸத்வாநி - பிராணிகள்
அத்ர - இங்கு
நிவஸந்தி - வசிக்கின்றனவோ
ஸர்வாணி - அந்த எல்லாவற்றையும்
ம்ருகபக்ஷிகணாந் அபி - மிருகங்கள் பக்ஷிகள் இந்த கணங்களையும்
உத அபி - இன்னும் மற்றவைகளையும்
ஶரணம் - தஞ்சம்
யாமி - அடைகின்றேன்.

ह्रियमाणां प्रियां भर्तुः प्राणेभ्योऽपि गरीयसीम् ।
विवशापहृता सीता रावणेनेति शंसत ॥

ஹ்ரியமாணாம் ப்ரியாம் பர்து: ப்ராணேப்யோऽபி கரீயஸீம் ।
விவஶாபஹ்ருதா ஸீதா ராவணேநேதி ஶம்ஸத ॥ 36

பர்து: - 'கணவருக்கு
ப்ராணேப்ய: அபி - உயிரினும்
கரீயஸீம் - அருமையானவளும்
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளுமான
ப்ரியாம் - மனைவியைப்பற்றி
ஸீதா - சீதை
விவஶா - ரக்ஷகரில்லாது தவிப்பவளாய்
ராவணேந - ராவணனால்
அபஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்,
இதி ஶம்ஸத - என்று சொல்லுங்கள்.

विदित्वा मां महाबाहुरमुत्रापि महाबलः ।
आनेष्यति पराक्रम्य वैवस्वतहृतामपि ॥

விதித்வா மாம் மஹாபாஹுரமுத்ராபி மஹாபல: ।
ஆநேஷ்யதி பராக்ரம்ய வைவஸ்வதஹ்ருதாமபி ॥ 37

மஹாபல: - 'மகாபலிஷ்டரான
மஹாபாஹு: - போர்வீரராகுமவர்

மாம் - என்னை
வைவஸ்வத - யமனால் கொண்டுபோகப்பட்டவளாக
ஹ்ருதாம் அபி - இருப்பினும்,
அமுத்ரா அபி - அவ்வுலகிலிருப்பவளாயும்
விதித்வா - அறிந்து,
பராக்ரம்ய - (எதிரிகளை) புடைத்து,
ஆநேஷ்யதி - திருப்பிக்கொண்டு வந்துவிடுவார்.'

सा तदा करुणा वाचो विलपन्ती सुदुःखिता ।
वनस्पतिगतं गृध्रं ददर्शायतलोचना ॥

ஸா ததா கருணா வாசோ விலபந்தீ ஸுது:க்கிதா ।
வனஸ்பதி கதம் க்ருத்ரம் ததர்ஶாயதலோசநா ॥ 38

ததா - அப்பொழுது
ஸுது:க்கிதா - மிகதுக்கப்படுகின்றவளாய்
கருணா: - கஷ்டமான
வாச: - புலம்பல்களை
விலபந்தீ - கதறிக்கொண்டிருப்பவளான
ஆயத லோசநா - அகன்ற கண்களுற்ற
ஸா - அவள்
வனஸ்பதி கதம் - ஓர் மரத்திலுட்கார்ந்திருக்கும்
க்ருத்ரம் - கழுகை (ஜடாயுவை)
ததர்ஶ - கண்டாள்.

सा तमुद्वीक्ष्य सुश्रोणी रावणस्य वशं गता ।
समाक्रन्दद्भयपरा दुःखोपहतया गिरा ॥

ஸா தமுத்வீக்ஷ்ய ஸுஶ்ரோணீ ராவணஸ்ய வஶம் கதா ।
ஸமாக்ரந்தத் பயபரா ஶப்தோபஹதயா கிரா ॥ 39

ராவணஸ்ய - ராவணனது
வஶம் கதா - வசத்தில் சிக்கிக்கொண்ட
ஸா ஸுஶ்ரோணீ - அந்த சுந்தரி
பயபரா - பயத்தால் தவிக்கின்றவளாய்
ஶப்தோப ஹதயா - தழுதழுத்து வரும்
கிரா - சொற்கொண்டு
தம் உத்வீக்ஷ்ய - அதைப் பார்த்து,
ஸமாக்ரந்தத் - அலறினாள்.

जटायो पश्य मामार्य ह्रियमाणामनाथवत् ।
अनेन राक्षसेन्द्रेण करुणं पापकर्मणा ॥

ஜடாயோ பஶ்ய மாமார்ய ஹ்ரியமாணா மநாதவத் ।
அனேன ராக்ஷஸேந்த்ரேண கருணம் பாபகர்மணா ॥ 40

ஹ்ருதாம் - திருடப்பட்டவளாக
பர்து: - கணவனாருக்கு
ஶம்ஸத - சொல்லுங்கள்.

यानि कानिचिदप्यत्र सत्त्वानि निवसन्त्युत ।
सर्वाणि शरणं यामि मृगपक्षिगणानपि ॥

யாநி காநிசிதப்யத்ர ஸத்வாநி நிவஸந்த்யுத ।
ஸர்வாணி ஶரணம் யாமி ம்ருகபக்ஷிகணாநபி ॥ 35

யாநி காநிசித் - 'யாதொரு
ஸத்வாநி - பிராணிகள்
அத்ர - இங்கு
நிவஸந்தி - வசிக்கின்றனவோ
ஸர்வாணி - அந்த எல்லாவற்றையும்
ம்ருகபக்ஷிகணாந் அபி - மிருகங்கள் பக்ஷிகள் இந்த கணங்களையும்
உத அபி - இன்னும் மற்றவைகளையும்
ஶரணம் - தஞ்சம்
யாமி - அடைகின்றேன்.

ह्रियमाणां प्रियां भर्तुः प्राणेभ्योऽपि गरीयसीम् ।
विवशापहृता सीता रावणेनेति शंसत ॥

ஹ்ரியமாணாம் ப்ரியாம் பர்து: ப்ராணேப்யோऽபி கரீயஸீம் ।
விவஶாபஹ்ருதா ஸீதா ராவணேநேதி ஶம்ஸத ॥ 36

பர்து: - 'கணவருக்கு
ப்ராணேப்ய: அபி - உயிரினும்
கரீயஸீம் - அருமையானவளும்
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளுமான
ப்ரியாம் - மனைவியைப்பற்றி
ஸீதா - சீதை
விவஶா - ரக்ஷகரில்லாது தவிப்பவளாய்
ராவணேந - ராவணனால்
அபஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்,
இதி ஶம்ஸத - என்று சொல்லுங்கள்.

विदित्वा मां महाबाहुरमुत्रापि महाबलः ।
आनेष्यति पराक्रम्य वैवस्वतहृतामपि ॥

விதித்வா மாம் மஹாபாஹுரமுத்ராபி மஹாபல: ।
ஆநேஷ்யதி பராக்ரம்ய வைவஸ்வதஹ்ருதாமபி ॥ 37

மஹாபல: - 'மகா பலிஷ்டரான
மஹாபாஹு: - போர்வீரராகுமவர்

மாம் - என்னை
வைவஸ்வத - யமனால் கொண்டுபோகப்பட்டவளாக
ஹ்ருதாம் அபி - இருப்பினும்,
அமுத்ரா அபி - அவ்வுலகிலிருப்பவளாயும்
விதித்வா - அறிந்து,
பராக்ரம்ய - (எதிரிகளை) புடைத்து,
ஆநேஷ்யதி - திருப்பிக்கொண்டு வந்துவிடுவார்.'

सा तदा करुणा वाचो विलपन्ती सुदुःखिता ।
वनस्पतिगतं गृध्रं ददर्शायतलोचना ॥

ஸா ததா கருணா வாசோ விலபந்தீ ஸுதுக்கிதா ।
வனஸ்பதி கதம் க்ருத்ரம் ததர்ஶாயதலோசநா ॥ 38

ததா - அப்பொழுது
ஸுதுக்கிதா - மிக துக்கப்படுகின்றவளாய்
கருணா: - கஷ்டமான
வாச: - புலம்பல்களை
விலபந்தீ - கதறிக்கொண்டிருப்பவளான
ஆயத லோசநா - அகன்ற கண்களுற்ற
ஸா - அவள்
வனஸ்பதி கதம் - ஓர் மரத்திலுட்கார்ந்திருக்கும்
க்ருத்ரம் - கழுகை (ஜடாயுவை)
ததர்ஶ - கண்டாள்.

सा तमुद्वीक्ष्य सुश्रोणी रावणस्य वशं गता ।
समाक्रन्दद्भयपरा दुःखोपहतया गिरा ॥

ஸா தமுத்வீக்ஷ்ய ஸுஶ்ரோணீ ராவணஸ்ய வஶம் கதா ।
ஸமாக்ரந்தத் பயபரா ஶப்தோபஹதயா கிரா ॥ 39

ராவணஸ்ய - ராவணனது
வஶம் கதா - வசத்தில் சிக்கிக்கொண்ட
ஸா ஸுஶ்ரோணீ - அந்த சுந்தரி
பயபரா - பயத்தால் தவிக்கின்றவளாய்
ஶப்தோப ஹதயா - தழுதழுத்து வரும்
கிரா - சொற்கொண்டு
தம் உத்வீக்ஷ்ய - அதைப் பார்த்து,
ஸமாக்ரந்தத் - அலறினாள்.

जटायो पश्य मामार्य ह्रियमाणामनाथवत् ।
अनेन राक्षसेन्द्रेण करुणं पापकर्मणा ॥

ஜடாயோ பஶ்ய மாமார்ய ஹ்ரியமாணா மநாதவத் ।
அனேன ராக்ஷஸேந்த்ரேண கருணம் பாபகர்மணா ॥ 40

ஜடாயோ - 'ஜடாயுவே!
ஆர்ய - பெரியவுரே!
அநாதவத் - அநாதைபோல்
மாம் - என்னை
பாபகர்மணா - கொடிய செயலுற்ற
அனேன - இந்த
ராக்ஷஸேந்த்ரேண - அரக்க மன்னனால்
கருணம் - இரக்கமின்றி
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளாய்
பஶ்ய - அறியும்.

नैष वासयितुं शक्यस्त्वयाक्रूरो निशाचरः ।
सत्त्ववाञ्जितकाशी च सायुधश्चैव दुर्मतिः ॥

நைஷ வாரயிதும் ஶக்யஸ்த்வயா க்ரூரோ நிஶாசர:।
ஸத்வவாஞ்ஜிதகாஶீ ச ஸாயுதஶ்சைவ துர்மதி:॥ 41

ஜிதகாஶீ - 'போர்வீரனைப்போல் நடிக்கும்
ஏஷ: - இவன்
க்ரூர: நிஶாசர: - கொடிய அரக்கன்.
ஸத்வவான் - முரட்டுத்தைரியமுள்ளவன்.
துர்மதி: - அற்ப புத்தியுள்ளவன்.
ஸாயுத: ஏவ - ஆயுதங்களையும் தரித்தவனாகவிருக்கிறான்;
ச - ஆனதால்
த்வயா ச - உங்களாலும்
வாரயிதும் - தடுக்க
ந ஶக்ய: - முடியாதவன்.

रामाय तु यथातत्त्वं जटायो हरणं मम ।
लक्ष्मणाय च तत् सर्वमाख्यातव्यमशेषतः ॥

ராமாய து யதாதத்வம் ஜடாயோ ஹரணம் மம ॥
லக்ஷ்மணாய ச தத் ஸர்வமாக்யாதவ்ய மஶேஷத:॥ 42

ஜடாயோ - 'ஜடாயுவே!
மம ஹரணம் - எனது அபகரித்தலை
யதாதத்வம் - நடந்தபடி
அஶேஷத: - எதையும் விடாமல்
தத் ஸர்வம் - அது முழுமையும்
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கும்
லக்ஷ்மணாய ச - லக்ஷ்மணருக்கும்
து - இப்பவே
ஆக்யாதவ்யம் - சொல்லப்பட வேண்டும்.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதாபஹரணம் நாம ஏகோநபஞ்சாஶ: ஸர்க:॥

பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 50

तं शब्दमवसुप्तस्तु जटायुरथ शुश्रुवे ।
निरैक्षत च वैदेहीं रावणं च ददर्श ह ॥

தம் ஶப்தம் அவஸுப்தஸ்து ஜடாயுரத ஶுஶ்ருவே।
நிரைக்ஷத ச வைதேஹீம் ராவணம் ச ததர்ஶ ஹ:॥ 1

ஜடாயு: - ஜடாயு
அவஸுப்த: அபி - நன்கு தூங்கிக் கொண்டிருந்தவராயிருக்கையிலும்
து - அப்பொழுது
தம் ஶப்தம் - அந்த சப்தத்தை
ஶுஶ்ருவே - கேட்டார்.
வைதேஹீம் ச - சீதாதேவியையும்
நிரைக்ஷத - திரும்பிப் பார்த்தார்.
ராவணம் ச - ராவணனையும்
ததர்ஶ - கண்டார்.
ஹ - காண்!

ततः पर्वतकूटाभस्तीक्ष्णतुण्डः खगोत्तमः ।
वनस्पतिगतः श्रीमान् व्याजहार शुभां गिरम् ॥

தத: பர்வத கூடா பஸ்தீக்ஷ்ணதுண்ட: ககோத்தம:।
வனஸ்பதிகத: ஸ்ரீமான் வ்யாஜஹார ஶுபாம் கிரம்॥ 2

பர்வத கூடாப: - பர்வதசிகரம் போன்றவரும்
தீக்ஷ்ண துண்ட: - கூரிய மூக்குடையவரும்,
ஸ்ரீமான் - லக்ஷ்மீகடாக்ஷம் பெற்றவருமான
ககோத்தம: - பறவைகளிலுத்தமராகிய அவர்
வனஸ்பதிகத: - மரத்திலிருந்தவராகவே
தத: - அப்பொழுது
ஶுபாம் கிரம் - ஹிதமான பின்வரும் சொல்லை
வ்யாஜஹார - மொழிந்தார்.

दशग्रीव स्थितो धर्मे पुराणे सत्यसंश्रयः ।
जटायुर्नाम नाम्नाहं गृध्रराजो महाबलः ॥

தஶக்ரீவ ஸ்திதோ தர்மே புராணே ஸத்யஸம்ஶ்ரய:।
ஜடாயுர்நாம நாம்நாஹம் க்ருத்ரராஜோ மஹாபல:।

தஶக்ரீவ - 'தசக்கிரீவா!
அஹம் ஜடாயு: - நான் ஜடாயு எனப் பெயர் கொண்டவன்.
நாம நாம்நா
மஹாபல: - மகாபலிஷ்டனான

க்ருத்ர ராஜ: - கழுகரசு.
புராணே - தொன்றுதொட்டு வரும்
தர்மே - தர்மத்தில்
ஸ்தித: - பற்றுடையவன்.
ஸத்யஸம்ஶ்ரய: - சத்தியத்தையே ஸர்வமுமாய்க் கொண்டவன்.

राजा सर्वस्य लोकस्य महेन्द्रवरुणोपमः ।
लोकानां च हिते युक्तो रामो दशरथात्मजः ॥

ராஜா ஸர்வஸ்ய லோகஸ்ய மஹேந்த்ரவருணோபம: ।
லோகாநாம் ச ஹிதே யுக்தோ ராமோ தஶரதாத்மஜ: ॥ 4

தஶரதாத்மஜ: - 'தசரதரின் திருக்குமாரராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸர்வஸ்ய - எல்லா
லோகஸ்ய - உலகிற்கும்
ராஜா - ஈசுவரர்.
மஹேந்த்ர வருணோபம: - இந்திரனுக்கும் வருணனுக்கும் சமமானவர்.
லோகாநாம் - பிரஜைகளுடைய
ஹிதே ச - நன்மையிலேயே
யுக்த: - ஈடுபட்டவர்.

तस्यैषा लोकनाथस्य धर्मपत्नी यशस्विनी ।
सीता नाम वरारोहा यां त्वं हर्तुमिहेच्छसि ॥

தஸ்யைஷா லோகநாதஸ்ய தர்மபத்நீ யஶஸ்விநீ ।
ஸீதா நாம வராரோஹா யாம் த்வம் ஹர்துமிஹேச்சஸி ॥ 5

யாம் - 'எவளை
த்வம் இஹ - நீ, இப்பொழுது
ஹர்தும் - திருட
இச்சஸி - துணிகின்றாயோ, அந்த
வராரோஹா - ஸ்திரீரத்னமாகிய
ஏஷா ஸீதா நாம - ஸீதையென்ற இவள்
தஸ்ய - அந்த
லோக நாதஸ்ய - லோகநாதருடைய
யஶஸ்விநீ - புகழ்பெற்ற
தர்மபத்நீ - தர்மபத்னீ.

कथं राजा स्थितो धर्मे परदारान् परामृशेत् ।
रक्षणीया विशेषेण राजदारा महाबल ॥

கதம் ராஜா ஸ்திதோ தர்மே பரதாரான் பராம்ருஶேத் ।
ரக்ஷணீயா விஶேஷேண ராஜதாரா மஹாபல ॥ 6

தர்மே ஸ்தித: - 'தர்மத்தில் பற்றுடைய
ராஜா - அரசன்
பரதாரான் - பிறர் மனைவிகளை
கதம் - எப்படி
பராம்ருஶேத் - தொடுவான்?
மஹாபல - மகாபலசாலியே!
ராஜதாரா: - ராஜர்களின் மனைவிகள்
விஶேஷேண - அதிக ஆதரவுடன்
ரக்ஷணீயா: - காக்கப்பட வேண்டியவர்கள்.

निवर्तय मतिं नीचां परदाराभिमर्शनात् ।
न तत् समाचरेद्धीरो यत् परोऽस्य विगर्हयेत् ॥

நிவர்தய மதிம் நீசாம் பரதாராபிமர்ஶநாத் ।
ந தத் ஸமாசரேத் தீரோ யத் பரோऽஸ்ய விகர்ஹயேத் ॥ 7

यथात्मनस्तथान्येषां दारा रक्ष्या विपश्चिता ॥

யதாத்மனஸ்ததான்யேஷாம் தாரா ரக்ஷ்யா விபஶ்சிதா ॥ 8

பரதாராபிமர்ஶநாத் - 'பிறர் மனைவிகளை கற்பழிப்பதினின்று
நீசாம் மதிம் - அற்ப புத்தியை
நிவர்தய - திருப்பிக்கொள்.
அஸ்ய - இவனது
யத் - எந்த ஒரு காரியத்தை
பர: - பிறன்
விகர்ஹயேத் - இகழ்வானோ,
தத் - அதை
தீர: - தர்மத்தில் பற்றுடைய அவன்
ந ஸமாசரேத் - செய்யான்.
விமர்ஶதா - நன்மை தீமைகளைப் பகுத்தறிகின்றவனால்
ஆத்மன: - தன்னுடையது
யதா - போலவே
அன்யேஷாம் - பிறர்களுடைய
தாரா: ததா - மனைவிகளும்
ரக்ஷ்யா: - பாதுகாக்கப்பட வேண்டியவர்கள்.

अर्थं वा यदि वा कामं शिष्टाः शास्त्रेष्वनागतम् ।
व्यवस्यन्त्यनुराजानं धर्मं पौलस्त्यनन्दन ॥

தர்மம் வா யதி வா காமம் ஶாஸ்த்ரேஷ்வநாகதம் ।
வ்யவஸ்யந்தி அநு ராஜனம்: பௌலஸ்த்யநந்தன ॥ 9

பௌலஸ்த்ய நந்தன- 'விச்ரவஸின் புதல்வ!
ஶிஷ்டா: - அறிந்தவர்கள்
அனுராஜாநம் - மன்னனுக்கு
ஶாஸ்த்ரேஷு - சாஸ்திரங்களில்
அநாகதம் - ஒப்புக்கொள்ளப்படாத
தர்மம் வா - தர்மத்தையும்
அர்தம் வா - அர்த்தத்தையும்
காமம் யதி - காமத்தையும்
வ்யவஸ்யந்தி - நன்கு எடுத்துக் காட்டுகின்றனர்.

राजा धर्मश्च कामश्च द्रव्याणां चोत्तमो निधिः ।
धर्मः शुभं वा पापं वा राजमूलं प्रवर्तते ॥

ராஜா தர்மஶ்ச காமஶ்ச த்ரவ்யாணாம் சோத்தமோ நிதி: ।
தர்ம: ஶுபம் வா பாபம் வா ராஜமூலம் ப்ரவர்ததே ॥ 10

ராஜா ச - 'மன்னன்
தர்ம: - தர்மமாகிறான்.
காம: ச - காமமுமாகிறான்.
த்ரவ்யாணாம் - அர்த்தங்களுக்கு
உத்தம: - உத்தமமான
நிதி: ச - நிதியாகவுமாகிறான்.
தர்ம: - தர்மமும்
ஶுபம் வா - புண்யமும்
பாபம் வா - பாபமும்
ராஜமூலம் - அரசனடியாக
ப்ரவர்ததே - ஒவ்வொன்றும் உலகில் நிகழ்கிறது.

पापस्वभावश्चपलः कथं त्वं रक्षसां वर ।
ऐश्वर्यमभिसंप्राप्तो विमानमिव दुष्कृती ॥

பாபஸ்வபாவஶ்சபல: கதம் த்வம் ரக்ஷஸாம் வர ।
ஐஶ்வர்ய மபிஸம்ப்ராப்தோ விமாநமிவ துஷ்க்ருதீ ॥ 11

ரக்ஷஸாம் வர - 'அரக்கர்களில் உத்தம!
சபல: - முன்பின் யோசியாது எதற்குந்துணியும்
பாபஸ்வபாவ: - துஷ்ட ஸ்வபாவமுடைய
த்வம் - நீ,
துஷ்க்ருதீ - பாபியொருவன்
விமாநம் - ஸ்வர்க்கத்தை அடைவிக்கும் விமானத்தை
இவ - அடைவதுபோல்
ஐஶ்வர்யம் - ஐச்வர்யத்தை
கதம் - எப்படி
அபிஸம்ப்ராப்த: - அடைந்தனை?

कामं स्वभावो यो यस्य न शक्यः परिमार्जितुम् ।
न हि दुष्टात्मनामार्यमावसत्यालये चिरम् ॥

காமம் ஸ்வபாவோ யோ யஸ்ய ந ஶக்ய: பரிமார்ஜிதும் ।
ந ஹி துஷ்டாத்மநாமார்யமாவஸத்யாலயே சிரம் ॥ 12

யஸ்ய - 'எவனொருவனுக்கு
ய: ஸ்வபாவ: - எதொன்று பிறவிக்குணமோ அதை
பரிமார்ஜிதும் - சீர்திருத்த
காமம் - முயலுகிறவன் என்ன பாடுபட்டாலும்
ந ஶக்ய: - முடியாது.
ஹி - ஆகையால்தான்
துஷ்டாத்மநாம் - பாபிகளுடைய
ஆலயே - சேர்க்கையில்
ஆர்யம் - பாக்கியம்
சிரம் - நீடித்தகாலம்
ந ஆவஸதி - இருக்கிறதில்லை.

विषये वा पुरे वा ते यदा रामो महाबलः ।
नापराध्यति धर्मात्मा कथं तस्यापराध्यसि ॥

விஷயே வா புரே வா தே யதா ராமோ மஹாபல: ।
நாபராத்யதி தர்மாத்மா கதம் தஸ்யாபராத்யஸி ॥ 13

மஹாபல: - 'மகா பலவானும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தே - உனது
விஷயே வா - நடவடிக்கையிலோ (அதிகார பூமியிலோ)
புரே வா - நகரிலோ
ந அபராத்யதி - குற்றம் செய்யவில்லை.
யதி - அப்படியிருக்கையில்
கதம் - என்ன காரணத்தைக்கொண்டு
தஸ்ய - அவருக்கு
அபராத்யஸி - தீமை செய்கின்றாய்?

यदि शूर्पणखाहेतोर्जनस्थानगतः खरः ।
अतिवृत्तो हतः पूर्वं रामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥

யதி ஶூர்பணகாஹேதோர் ஜனஸ்தாந கத: கர: ।
அதிவ்ருத்தோ ஹத: பூர்வம் ராமேணாக்லிஷ்டகர்மணா ॥ 14

ஶூர்பணகாஹேதோ: - 'சூர்ப்பணகையின் பொருட்டு
ஜனஸ்தாந கத: - ஜனஸ்தானத்திலிருந்த

கர: - கரன்
பூர்வம் - முதலில்
அதிவ்ருத்த: யதி - நியாயம் மீறியவனாய் போருக்கு வந்ததால்
அக்லிஷ்டகர்மணா - குற்றமற எதையும் செய்யும்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஹத: - கொல்லப்பட்டான்.

अत्र ब्रूहि यथातत्त्वं को रामस्य व्यतिक्रमः ।
यस्य त्वं लोकनाथस्य भार्यां हृत्वा गमिष्यसि ॥

அத்ர ப்ரூஹி யதாதத்வம் கோ ராமஸ்ய வ்யதிக்ரம: ।
யஸ்ய த்வம் லோகநாதஸ்ய பார்யாம் ஹ்ருத்வா கமிஷ்யஸி ॥ 15

அத்ர - 'இவ்விஷயத்தில்
யதாதத்வம் - நடந்தபடி உண்மையை
ப்ரூஹி - நீயே சொல்.
யஸ்ய - எந்த
லோகநாதஸ்ய - லோகநாதருடைய
பார்யாம் - மனைவியை
த்வம் ஹ்ருத்வா - நீ திருடி,
கமிஷ்யஸி - செல்லுகின்றனையோ (அந்த)
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வ்யதிக்ரம: - குற்றம்
க: - என்ன?

क्षिप्रं विसृज वैदेहीं मा त्वा घोरेण चक्षुषा ।
दहेद्दहनकल्पेन वृत्रमिन्द्राशनिर्यथा ॥

க்ஷிப்ரம் விஸ்ருஜ வைதேஹீம் மா த்வா கோரேண சக்ஷுஷா ।
தஹேத் தஹன கல்பேன வ்ருத்ரமிந்த்ராஶநிர் யதா ॥ 16

வைதேஹீம் - 'ஸீதாதேவியை
க்ஷிப்ரம் விஸ்ருஜ - உடனே விட்டுவிடு.
வ்ருத்ரம் - விருத்திராஸுரனை
இந்த்ரஶநி: - இந்திரனது வஜ்ராயுதம்
யதா - எப்படியோ அப்படியே
தஹன கல்பேன - அக்னியை நிகர்த்த
கோரேண - தீக்ஷ்ணமான
சக்ஷுஷா - பார்வையால்
த்வா - உன்னை
மா தஹேத் - அவர் எரிக்காதிருக்கட்டும்.

सर्पमाशीविषं बध्वा वस्त्रान्ते नावबुध्यसे ।
ग्रीवायां प्रतिमुक्तं च कालपाशं न पश्यसि ॥

ஸர்பமாஶீவிஷம் பத்த்வா வஸ்த்ராந்தே நாவபுத்யஸே ।
க்ரீவாயாம் ப்ரதிமுக்தம் ச காலபாஶம் ந பஶ்யஸி ॥ 17

ஆஶீவிஷம் - 'கொடிய விஷமுள்ள
ஸர்பம் - பாம்பை
வஸ்த்ராந்தே - வஸ்திரத்தில்
பத்த்வா - முடிந்துகொண்டு
நாவபுத்யஸே - உள்ளபடி அறியாதிருக்கின்றனை.
காலபாஶம் - யமனது பாசத்தை
க்ரீவாயாம் - கழுத்தில்
ப்ரதி ஸக்தம் ச - மாட்டிக்கொண்டதாகவும்
ந பஶ்யஸி - அறியாதிருக்கின்றாய்.

स भारः सौम्य भर्तव्यो यो नरं नावसादयेत् ।
तदन्नमपि भोक्तव्यं जीर्यते यदनामयम् ॥

ஸ பார: ஸௌம்ய பர்தவ்யோ யோ நரம் நாவஸாதயேத் ।
ததந்நமபி போக்தவ்யம் ஜீர்யதே யதநாமயம் ॥ 18

ஸௌம்ய - 'குணத்தைக்கொள்ளும் குணவானே!
யோ பார: - எந்த ஒரு சுமை
நரம் - ஓர் மனிதனை
ந அவஸாதயேத் - அமுக்கிவிடாதோ!
ஸ: பர்தவ்ய: - அதுதான் சுமக்கக்கூடும்.
யத் அந்நம் - எந்த உணவு
அநாமயம் - நோய்க்கிடமின்றி
ஜீர்யதே - ஜீர்ணமாகுமோ
தத் அபி - அதுதான்
போக்தவ்யம் - புசிக்கத் தகுந்தது.

यत् कृत्वा न भवेद्धर्मो न कीर्तिर्न यशो भुवि ।
शरीरस्य भवेत् खेदः कस्तत् कर्म समाचरेत् ॥

யத் க்ருத்வா ந பவேத் தர்மோ ந கீர்திர் ந யஶோ புவி ।
ஶரீரஸ்ய பவேத்கேத: கஸ்தத்கர்ம ஸமாசரேத் ॥ 19

புவி - 'உலகில்
யத் க்ருத்வா - எதொன்றை செய்து,
தர்ம: - தர்மம்
ந பவேத் - உண்டாகாதோ,
கீர்தி: ந - புகழ் உண்டாகாதோ,
யஶ: ந - பெருமை உண்டாகாதோ,
ஶரீரஸ்ய - சரீரத்திற்கு
கேத: - சிரமம்தான்

கர: - கரன்
பூர்வம் - முதலில்
அதிவ்ருத்த: யதி - நியாயம் மீறியவனாய் போருக்கு வந்ததால்
அக்லிஷ்ட கர்மணா - குற்றமற எதையும் செய்யும்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஹத: - கொல்லப்பட்டான்.

अत्र ब्रूहि यथात्त्वं को रामस्य व्यतिक्रमः ।
यस्य त्वं लोकनाथस्य भार्यां हृत्वा गमिष्यसि ॥

அத்ர ப்ரூஹி யதாதத்வம் கோ ராமஸ்ய வ்யதிக்ரம: ।
யஸ்ய த்வம் லோகநாதஸ்ய பார்யாம் ஹ்ருத்வா கமிஷ்யஸி ॥ 15

அத்ர - 'இவ்விஷயத்தில்
யதாதத்வம் - நடந்தபடி உண்மையை
ப்ரூஹி - நீயே சொல்.
யஸ்ய - எந்த
லோகநாதஸ்ய - லோகநாதருடைய
பார்யாம் - மனைவியை
த்வம் ஹ்ருத்வா - நீ திருடி,
கமிஷ்யஸி - செல்லுகின்றனையோ (அந்த)
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
வ்யதிக்ரம: - குற்றம்
க: - என்ன?

क्षिप्रं विसृज वैदेहीं मा त्वा घोरेण चक्षुषा ।
दहेद्दहनकल्पेन वृत्रमिन्द्राशनिर्यथा ॥

க்ஷிப்ரம் விஸ்ருஜ வைதேஹீம் மா த்வா கோரேண சக்ஷுஷா ।
தஹேத் தஹன கல்பேன வ்ருத்ரமிந்த்ராஶநிர் யதா ॥ 16

வைதேஹீம் - 'சீதாதேவியை
க்ஷிப்ரம் விஸ்ருஜ - உடனே விட்டுவிடு.
வ்ருத்ரம் - விருத்திராசுரனை
இந்த்ரஶநி: - இந்திரனது வஜ்ராயுதம்
யதா - எப்படியோ அப்படியே
தஹன கல்பேன - அக்னியை நிகர்த்த
கோரேண - தீக்ஷ்ணமான
சக்ஷுஷா - பார்வையால்
த்வா - உன்னை
மா தஹேத் - அவர் எரிக்காதிருக்கட்டும்.

सर्पमाशीविषं बध्वा वस्त्रान्ते नावबुध्यसे ।
ग्रीवायां प्रतिसुक्तं च कालपाशं न पश्यसि ॥

ஸர்பமாஶீவிஷம் பத்த்வா வஸ்த்ராந்தே நாவபுத்யஸே ।
க்ரீவாயாம் ப்ரதிமுக்தம் ச காலபாஶம் ந பஶ்யஸி ॥ 17

ஆஶீவிஷம் - 'கொடிய விஷமுள்ள
ஸர்பம் - பாம்பை
வஸ்த்ராந்தே - வஸ்திரத்தில்
பத்த்வா - முடிந்துகொண்டு
நாவபுத்யஸே - உள்ளபடி அறியாதிருக்கின்றனை.
காலபாஶம் - யமனது பாசத்தை
க்ரீவாயாம் - கழுத்தில்
ப்ரதி ஸக்தம் ச - மாட்டிக்கொண்டதாகவும்
ந பஶ்யஸி - அறியாதிருக்கின்றாய்.

स भारः सौम्य भर्तव्यो यो नरं नावसादयेत् ।
तदन्नमपि भोक्तव्यं जीर्यते यदनामयम् ॥

ஸ பார: ஸௌம்ய பர்தவ்யோ யோ நரம் நாவஸாதயேத் ।
ததந்நமபி போக்தவ்யம் ஜீர்யதே யதநாமயம் ॥ 18

ஸௌம்ய - 'குணத்தைக்கொள்ளும் குணவானே!
யோ பார: - எந்த ஒரு சுமை
நரம் - ஓர் மனிதனை
ந அவஸாதயேத் - அமுக்கிவிடாதோ!
ஸ: பர்தவ்ய: - அதுதான் சுமக்கக்கூடும்.
யத் அந்நம் - எந்த உணவு
அநாமயம் - நோய்க்கிடமின்றி
ஜீர்யதே - ஜீர்ணமாகுமோ
தத் அபி - அதுதான்
போக்தவ்யம் - புசிக்கத் தகுந்தது.

यत् कृत्वा न भवेद्धर्मो न कीर्तिर्न यशो भुवि ।
शरीरस्य भवेत् खेदः कस्तत् कर्म समाचरेत् ॥

யத் க்ருத்வா ந பவேத் தர்மோ ந கீர்திர் ந யஶோ புவி ।
ஶரீரஸ்ய பவேத்கேத: கஸ்தத்கர்ம ஸமாசரேத் ॥ 19

புவி - 'உலகில்
யத் க்ருத்வா - எதொன்றை செய்து,
தர்ம: - தர்மம்
ந பவேத் - உண்டாகாதோ,
கீர்தி: ந - புகழ் உண்டாகாதோ,
யஶ: ந - பெருமை உண்டாகாதோ,
ஶரீரஸ்ய - சரீரத்திற்கு
கேத: - சிரமம்தான்

பவேத் - உண்டாகுமோ,
தத் கர்ம - அந்தக் காரியத்தை
க: ஸமாசரேத் - எவன் செய்வான்?

षष्टिर्वर्षसहस्राणि मम जातस्य रावण ।
पितृपैतामहं राज्यं यथावदनुतिष्ठतः ॥

ஷஷ்டிர்வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி மம ஜாதஸ்ய ராவண ।
பித்ருபைதாமஹம் ராஜ்யம் யதாவதநுதிஷ்டத: ॥ 20

ராவண - 'ராவணா!
பித்ரு பைதாமஹம் - பரம்பரையாய் வந்த
ராஜ்யம் - ராஜ்யத்தை
யதாவத் - முறைப்படி
அநுதிஷ்டத: - பரிபாலித்துவரும்
மம ஜாதஸ்ய - நான் பிறந்து
ஷஷ்டி: வர்ஷ ஸஹஸ்ராணி - அறுபதினாயிரம் வருஷங்களாகின்றன.

वृद्धोऽहं त्वं युवा धन्वी सरथः कवची शरी ।
तथाप्यादाय वैदेहीं कुशली न गमिष्यसि ॥

வ்ருத்தோऽஹம் த்வம் யுவா தன்வீ ஸரத: கவசீ ரதீ ।
ததாப்யாதாய வைதேஹீம் குஶலீ ந கமிஷ்யஸி ॥ 21

அஹம் வ்ருத்த: - 'நான் கிழவன்;
த்வம் யுவா - நீயோ பலவான்;
தன்வீ - விற்பிடித்தவன்;
ஸரத: - ரதத்திலிருப்பவன்;
கவசீ - கவசம் பூண்டவன்;
ஶரீ - பாணமுடையவன்.
ததா அபி - அப்படியிருந்தும்
வைதேஹீம் - சீதாதேவியை
ஆதாய - தூக்கிக்கொண்டு,
குஶலீ - க்ஷேமமாய்
ந கமிஷ்யஸி - செல்லமாட்டாய்.

न शक्तस्त्वं बलाद्धर्तुं वैदेहीं मम पश्यतः ।
हेतुभिर्न्यायसंयुक्तैर्ध्रुवां वेदश्रुतीमिव ॥

ந ஶக்தஸ்த்வம் பலாத் ஹர்தும் வைதேஹீம் மம பஶ்யத: ।
ஹேதுபிர் ந்யாய ஸம்யுக்தைர் த்ருவாம் வேதஶ்ருதீமிவ ॥ 22

த்வம் - 'நீ,
மம - நான்

பஶ்யத: - பார்த்துக்கொண்டிருக்கையில்
நியாய ஸம்யுக்தை: - யுக்தியுக்தமான
ஹேதுபி: - காரணங்களால்
த்ருவாம் - ஒரே பொருளுடைய
வேதஶ்ருதீம் - வேதார்த்தத்தை
இவ - எப்படி மாற்றமுடியாதோ அப்படியே
வைதேஹீம் - சீதாதேவியை
பலாத் - பலாத்காரமாக
ஹர்தும் ந ஶக்த: - திருட முடியாது.

युध्यस्व यदि शूरोऽसि मुहूर्तं तिष्ठ रावण ।
शयिष्यसे हतो भूमौ यथा पूर्वं खरस्तथा ॥

யுத்யஸ்வ யதி ஶூரோऽஸி முஹூர்தம் திஷ்ட ராவண ।
ஶயிஷ்யஸே ஹதோ பூமௌ யதா பூர்வம் கரஸ்ததா ॥ 23

ராவண - 'ராவணா!
ஶூர: - சூரனாக
யதி அஸி - நீ இருக்கின்றாயென்றால்
யுத்யஸ்வ - போர்புரி;
முஹூர்தம் - சற்று
திஷ்ட - நில்லு.
பூர்வம் - இதற்கு முன்
கர: - கரன்
யதாததா - எப்படியோ அப்படியே
ஹத: - கொல்லப்பட்டு
பூமௌ - பூமியில்
ஶயிஷ்யஸே - நீண்ட துயில் கொள்வாய்.

असकृत् संयुगे येन निहता दैत्यदानवाः ।
नचिराच्चीरवासास्त्वां रामो युधि वधिष्यति ॥

அஸக்ருத் ஸம்யுகே யேந நிஹதா தைத்ய தாநவா: ।
ந சிராச் சீரவாஸாஸ்த்வாம் ராமோ யுதி வதிஷ்யதி ॥ 24

யேந - 'எவரால்
தைத்யதானவா: - தைத்யர்களும் தானவர்களும்
ஸம்யுகே - போரில்
அஸக்ருத் - பலமுறையில்,
நிஹதா: - கொல்லப்பட்டார்களோ, அந்த
சீரவாஸா: - மரவுரியுடுத்திய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
யுதி - போரில்

த்வாம் - உன்னை
ந சிராத் - சீக்கிரத்திலேயே
வதிஷ்யதி - கொல்வார்.

किं नु शक्यं मया कर्तुं गतौ दूरं नृपात्मजौ ।
क्षिप्रं त्वं नश्यसे नीच तयोर्भीतो न संशयः ॥

கிம் நு ஶக்யம் மயா கர்தும் கதௌ தூரம் ந்ருபாத்மஜௌ ।
க்ஷிப்ரம் த்வம் நஶ்யஸே நீச தயோர் பீதோ ந ஸம்ஶய: ॥ 25

தூரம் கதௌ - 'வெகுதூரத்திலிருக்கும்
ந்ருபாத்மஜௌ - சக்ரவர்த்தி குமாரர் இருவர்கள், ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களுக்கு
கர்தும் - தகவல் கொடுப்பதற்கு
மயா - என்னால்
கிம்நு ஶக்யம் - எப்படி முடியும்?
நீச - அல்ப!
தயோ: - அவ்விருவர்களுக்கு
பீத: - பயந்தோடுகிற
த்வம் - நீ
க்ஷிப்ரம் நஶ்யஸே - இதோ அழிகிறாய்.
ந ஸம்ஶய: - இதற்கையமில்லை.

न हि मे जीवमानस्य नयिष्यसि शुभामिमाम् ।
सीतां कमलपत्राक्षीं रामस्य महिषीं प्रियाम् ॥

ந ஹி மே ஜீவமானஸ்ய நயிஷ்யஸி ஶுபாமிமாம் ।
ஸீதாம் கமலபத்ராக்ஷீம் ராமஸ்ய மஹிஷீம் ப்ரியாம் ॥ 26

மே - 'நான்
ஜீவமானஸ்ய - உயிருடனிருக்கும் வரையில்
கமல பத்ராக்ஷீம் - தாமரையிதழ் போன்ற கண்களையுடையவளும்,
ஶுபாம் - புண்யவதியுமான
இமாம் - இந்த
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
ப்ரியாம் - அருமையான
மஹிஷீம் - பட்டமகிஷியாகிய
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
ந நயிஷ்யஸி ஹி - நீ எடுத்துப்போகவே முடியாது.

अवश्यं तु मया कार्यं प्रियं तस्य महात्मनः ।
जीवितेनापि रामस्य तथा दशरथस्य च ॥

அவஶ்யம் து மயா கார்யம் ப்ரியம் தஸ்ய மஹாத்மன: ।
ஜீவிதேநாபி ராமஸ்ய ததா தஶரதஸ்ய ச ॥ 27

தஸ்ய மஹாத்மன: - 'அந்த மகாத்மாவான
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கும்
ததா - அப்படியே
தஶரதஸ்ய ச - தசரதருக்கும்
ப்ரியம் - இஷ்டமானது
மயா - என்னால்
ஜீவிதேந அபி - உயிரைக் கொடுத்தாவது
அவஶ்யம் - அவசியம்
கார்யம் து - செய்யத்தக்கதே.

तिष्ठ तिष्ठ दशग्रीव मुहूर्तं पश्य रावण ।
युद्धातिथ्यं प्रदास्यामि यथाप्राणं निशाचर ॥

திஷ்ட திஷ்ட தஶக்ரீவ முஹூர்தம் பஶ்ய ராவண ।
யுத்தாதித்யம் ப்ரதாஸ்யாமி யதாப்ராணம் நிஶாசர ॥

தஶக்ரீவ - 'தசக்ரீவ!
திஷ்ட திஷ்ட - ஓடாது நில், நில்.
நிஶாசர - அரக்கா!
யதாப்ராணம் - நீ உயிருடனிருக்கும் வரையில்
யுத்தாதித்யம் - யுத்த விருந்தை
ப்ரதாஸ்யாமி - நான், அளிப்பேன்.
ராவண - ராவணா!
முஹூர்தம் - சற்று
பஶ்ய - நேரில் அனுபவி.

वृन्तादिव फलं त्वां तु पातयेयं रथोत्तमात् ॥

வ்ருந்தாதிவ பலம் த்வாம் து பாதயேயம் ரதோத்தமாத் ॥ 28

வ்ருந்தாத் - 'காம்பிலிருந்து
பலம் - பழத்தை
இவ - எப்படியோ அப்படியே
த்வாம் - உன்னை
ரதோத்தமாத் - சிறந்த தேரிலிருந்து
து - இப்பொழுதே
பாதயேயம் - வீழ்த்துவேன்.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஜடாயுரபியோகோ நாம பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஏக பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 51

इत्युक्तस्य यथान्यायं रावणस्य जटायुषा ।
क्रुद्धस्याग्निनिभाः सर्वा रेजुर्विंशतिदृष्टयः ॥

இத்யுக்தஸ்ய யதாந்யாயம் ராவணஸ்ய ஜடாயுஷா।
க்ருத்தஸ்யாக்நிநிபா: ஸர்வா ரேஜுர்விம்ஶதி த்ருஷ்டய: ॥ 1

இதி - இவ்வாறு
ஜடாயுஷா - ஜடாயுவால்
யதாந்யாயம் - நியாயமாய்
உக்தஸ்ய - சொல்லப்பட்டவனாய்
க்ருத்தஸ்ய - சினங்கொண்ட
ராவணஸ்ய - ராவணனது
விம்ஶதி த்ருஷ்டய: - இருபது கண்கள்
ஸர்வா: - எல்லாமும்
அக்நிநிபா: - அக்னியை நிகர்த்து
ரேஜு: - ஜ்வலித்தன.

संरक्तनयनः कोपात् तप्तकाञ्चनकुण्डलः ।
राक्षसेन्द्रोऽभिदुद्राव पतगेन्द्रममर्षणः ॥

ஸம்ரக்தநயந: கோபாத் தப்த காஞ்சன குண்டல:।
ராக்ஷஸேந்த்ரோऽபி துத்ராவ பதகேந்த்ரமமர்ஷண: ॥ 2

தப்த காஞ்சன குண்டல: - நல்ல பொன்குண்டலங்களணிந்த
ராக்ஷஸேந்த்ர: - ராக்ஷஸமன்னன்
அமர்ஷண: - சகிக்காதவனாய்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ஸம்ரக்த நயந: - கண்கள் சிவந்தவனாய்
பதகேந்த்ரம் - பக்ஷிராஜனை (ஜடாயுவை)
அபி துத்ராவ - விரைந்தெதிர்த்தான்.

स संप्रहारस्तुमुलस्तयोस्तस्मिन् महावने ।
बभूव वातोद्धतयोर्मेघयोर्गगने यथा ॥

ஸ ஸம்ப்ரஹாரஸ்துமுலஸ்தயோஸ் தஸ்மின் மஹாவனே।
பபூவ வாதோத்தத தயோர் மேகயோர் ககனே யதா ॥ 3

தஸ்மின் - அந்த
மஹாவனே - பெருங்கானகத்தில்
தயோ: - அவ்விருவர்களுக்கும்
துமுல: - கடுமையான

ஸ: ஸம்ப்ரஹார: - அந்த யுத்தமானது
ககனே - ஆகாயத்தில்
வாதோத்தத தயோ: - பெருங்காற்றால் மோதுண்ட
மேகயோ: - இரு மேகங்களுக்குள்
யதா - எப்படியோ அப்படியே
பபூவ - உண்டானது.

तद्बभूवाद्भुतं युद्धं गृध्रराक्षसयोस्तदा ।
सपक्षयोर्माल्यवतोर्महापर्वतयोरिव ॥

தத்பபூவாத்புதம் யுத்தம் க்ருத்ர ராக்ஷஸயோஸ் ததா।
ஸபக்ஷயோர் மால்யவதோர் மஹா பர்வதயோரிவ ॥ 4

ததா - அப்பொழுது
க்ருத்ர ராக்ஷஸயோ: - கழுகுக்கும் அரக்கனுக்கும்
அத்புதம் - ஆச்சரியமான
தத் யுத்தம் - அந்த போர்
ஸபக்ஷயோ: - சிறகுகளையுடைய
மால்யவதோ: - மால்யவானென்கிற
மஹா பர்வதயோ: - இரு மகா பர்வதங்களுக்கும்
இவ - எப்படியோ அப்படியே
பபூவ - நிகழ்ந்தது.

ततो नालीकनाराचैस्तीक्ष्णाग्रैश्च विकर्णिभिः ।
अभ्यवर्षन्महाघोरैर्गृध्रराजं महाबलः ॥

ததோ நாளீகநாராசைஸ் தீக்ஷணாக்ரைஶ்ச விகர்ணிபி:।
அப்யவர்ஷன் மஹா கோரைர் க்ருத்ரராஜம் மஹாபல: ॥ 5

மஹாபல: - மகா பலவானாகுமவன்
தத: - அப்பொழுது
மஹாகோரை: - மிகக் கொடிய
தீக்ஷணாக்ரை: - கூரிய முனைகளுடைய
நாளீக நாராசை: - 'நாளீகம், நாராசம்' என்னும் பாணங்களாலும்
விகர்ணிபி: ச - 'விகர்ணி'யெனும் பாணங்களாலும்
க்ருத்ர ராஜம் - கழுகு அரசன்மீது
அப்யவர்ஷத் - பொழிந்தான்.

स तानि शरजालानि गृध्रः पत्ररथेश्वरः ।
जटायुः प्रतिजग्राह रावणास्त्राणि संयुगे ॥

ஸ தானி ஶரஜாலாநி க்ருத்ர: பத்ர ரதேஶ்வர:।
ஜடாயு: ப்ரதிஜக்ராஹ ராவணாஸ்த்ராணி ஸம்யுகே ॥ 6

ஸ: - அந்த
பத்ர ரதேஶ்வர: - பக்ஷிராஜனாகிய

ஜடாயு: - ஜடாயுவென்ற
க்ருத்ர: - கழுகு
ஸம்யுகே - போரில்
ராவணாஸ்த்ராணி - ராவணனால் விடுக்கப்பட்ட
தானி - அந்த
ஶரஜாலாநி - பாணவர்ஷங்களை
ப்ரதிஜக்ராஹ - ஸ்வீகரித்தார்.

तस्य तीक्ष्णनखाभ्यां तु चरणाभ्यां महाबलः ।
चकार बहुधा गात्रे व्रणान् पतगसत्तमः ॥

தஸ்ய தீக்ஷ்ண நகாப்யாம் து சரணாப்யாம் மஹாபல: ।
சகார பஹுதா காத்ரே வ்ரணான் பதக ஸத்தம: ॥ 7

மஹாபல: - மகா பலவானாகிய
பதக ஸத்தம: - பறவைகளிலுத்தமராகுமவர்
தஸ்ய காத்ரே - அவனது உடம்பில்
தீக்ஷ்ண நகாப்யாம் - கூரிய நகங்களுள்ள
சரணாப்யாம் து - இரு கால்களைக் கொண்டே
பஹுதா - பலவிடங்களில்
வ்ரணான் சகார - காயம் பண்ணினார்.

अथ क्रोधाद्दशग्रीवो जग्राह दश मार्गणान् ।
मृत्युदण्डनिभान् घोराञ्छत्रुमर्दनकाङ्क्षया ॥

அத க்ரோதாத் தஶக்ரீவோ ஜக்ராஹ தஶ மார்கணான் ।
ம்ருத்யு தண்ட நிபான் கோரான் ஶத்ரு மர்தன காங்க்ஷயா ॥ 8

அத - அப்பொழுது
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ஶத்ரு மர்தன காங்க்ஷயா - சத்ருவையொழிப்பதில் ஊக்கத்தால்
தஶ - பத்து
ம்ருத்யு தண்ட நிபான் - காலதண்டத்திற்கோன
கோரான் - பயங்கரமாயுள்ள
மார்கணான் - பாணங்களை
ஜக்ராஹ - எடுத்தான்.

स तैर्बाणैर्महावीर्यः पूर्णमुक्तैरजिह्मगैः ।
बिभेद निशितैस्तीक्ष्णैर्गृध्रं घोरैः शिलीमुखैः ॥

ஸ தைர் பாணைர் மஹாவீர்ய: பூர்ண முக்தைரஜிஹ்மகை: ।
பிபேத நிஶிதைஸ் தீக்ஷ்ணைர் க்ருத்ரம் கோரை: ஶிலீமுகை: ॥ 9

மஹாவீர்ய: - மகா வீர்யவானானும்
ஸ: - அவன்
பூர்ண முக்தை: - பலங்கொண்டு இழுத்துவிடப்பட்டவைகளும்,
அஜிஹ்மகை: - நேராகச் செல்பவைகளும்,
நிஶிதை: - கூரியவைகளும்,
தீக்ஷ்ணை: - விஷம் பூசப்பெற்றவைகளும்,
கோரை: - கொடியவைகளும்,
ஶிலீமுகை: - நுனியில் முள்ளுள்ளவைகளுமான
தை: பாணை: - அந்த பாணங்களால்
க்ருத்ரம் - கழுகை
பிபேத - எய்தான்.

स राक्षसरथे पश्यञ्जानकीं बाष्पलोचनाम् ।
अचिन्तयित्वा तान् बाणान् राक्षसं समभिद्रवत् ॥

ஸ ராக்ஷஸரதே பஶ்யஞ்ஜாநகீம் பாஷ்ப லோசநாம் ।
அசிந்தயித்வா தான் பாணாந் ராக்ஷஸம் ஸமபித்ரவத் ॥ 10

ஸ: - அவர்
ஜாநகீம் - ஜானகியை
ராவணரதே - ராவண ரதத்தில்
பாஷ்ப லோசநாம் - கண்களில் நீர் ததும்பியவளாய்
பஶ்யன் - கவனித்துக்கொண்டே
தான் பாணாந் - அந்த பாணங்களை
அசிந்தயித்வா - பொருட்படுத்தாது
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
ஸமபித்ரவத் - விரைந்தெதிர்த்தார்.

ततोऽस्य सशरं चापं मुक्तामणिविभूषितम् ।
चरणाभ्यां महातेजा बभञ्ज पतगेश्वरः ॥

ததோ஽ஸ்ய ஸஶரம் சாபம் முக்தாமணி விபூஷிதம் ।
சரணாப்யாம் மஹாதேஜா பபஞ்ஜ பதகேஶ்வர: ॥ 11

மஹாதேஜா: - மிக வலுவுடைய
பதகேஶ்வர: - பக்ஷிராஜன்
தத: - அப்பொழுது
அஸ்ய - இவனது
முக்தாமணி விபூஷிதம் - முத்தும் மாணிக்கமுமிழைக்கப்பெற்ற
சாபம் - வில்லை
ஸஶரம் - பாணங்களோடுகூட
சரணாப்யாம் - இரு கால்களாலும்
பபஞ்ஜ - முறித்தெறிந்தார்.

ततोऽन्यद्धनुरादाय रावणः क्रोधमूर्छितः ।
ववर्ष शरवर्षाणि शतशोऽथ सहस्रशः ॥

ததோऽன்யத் தநுராதாய ராவண: க்ரோத மூர்ச்சித: ।
வவர்ஷ ஶரவர்ஷாணி ஶதஶோऽத ஸஹஸ்ரஶ: ॥ 12

தத: - அதனால்
ராவண: - ராவணன்
க்ரோத மூர்ச்சித: - கோபாவேசங்கொண்டவனாகி
அன்யத் - வேறொரு
தநு: - வில்லை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
அத - அப்பொழுது
ஶரவர்ஷாணி - பாணவர்ஷங்களை
ஶதஶ: - நூற்றுக்கணக்காகவும்
ஸஹஸ்ரஶ: - ஆயிரக்கணக்காகவும்
வவர்ஷ - பொழிந்தான்.

शरैरावारितस्तस्य संयुगे पतगेश्वरः ।
कुलायमुपसंप्राप्तः पक्षीव प्रबभौ तदा ॥

ஶரைராவாரிதஸ்தஸ்ய ஸம்யுகே பதகேஶ்வர: ।
குலாய முபஸம்ப்ராப்த: பக்ஷீவ ப்ரபபௌ ததா ॥ 13

ஸம்யுகே - போரில்
தஸ்ய - அவனுடைய
ஶரை: - பாணங்களால்
ஆவாரித: - மூடுண்ட
ஸ: பதகேஶ்வர: - அந்த பக்ஷிராஜர்
குலாயம் - கூட்டில்
உபஸம்ப்ராப்த: - பதுங்கிய
பக்ஷி இவ - பக்ஷிபோல்
ததா - அப்பொழுது
பபௌ - விளங்கினார்.

स तानि शरवर्षाणि पक्षाभ्यां च विधूय च ।
चरणाभ्यां महातेजा बभञ्जास्य महद्धनुः ॥

ஸ தாநி ஶரவர்ஷாணி பக்ஷாப்யாம் ச விதூய ச ।
சரணாப்யாம் மஹாதேஜா பபஞ்ஜாஸ்ய மஹத்தநு: ॥ 14

மஹாதேஜா: - மிக வலுவுற்ற
ஸ: - அவர்
தாநி - அந்த
ஶரஜாலானி - பாணவர்ஷங்களை
பக்ஷாப்யாம் - இரு சிறகுகளாலும்
விதூய - உதறித் தள்ளிவிட்டு,
அஸ்ய - இவனது
மஹத்தநு: ச - பெரும் தனுசையும்
சரணாப்யாம் து - இரு கால்களினாலேயே
பபஞ்ஜ - முறித்தெறிந்தார்.

तच्चाग्निसदृशं दीप्तं रावणस्य शरावरम् ।
पक्षाभ्यां स महावीर्यो व्याधुनोत् पतगेश्वरः ॥

தச்சாக்நி ஸத்ருஶம் தீப்தம் ராவணஸ்ய ஶராவரம் ।
பக்ஷாப்யாம் ச மஹா வீர்யோ வ்யாதுநோத் பதகேஶ்வர: ॥ 15

ஸ: - அந்த
மஹாவீர்ய: - மகாபலமுற்ற
பதகேஶ்வர: - பக்ஷி அரசன்
ராவணஸ்ய - ராவணனது
அக்நி ஸத்ருஶம் - அக்னியை நிகர்த்து
தீப்தம் - ஜ்வலிக்கும்
தத் - அந்த
ஶராவரம் ச - கவசத்தையும்
பக்ஷாப்யாம் - இரு சிறகுகளால்
வ்யாதுநோத் - துகளாக்கினார்.

काञ्चनोरश्छदान् दिव्यान् पिशाचवदनान् खरान् ।
तांश्चास्य जवसंपन्नाञ्जघान समरे बली ॥

காஞ்சநோரஶ்சதான் திவ்யான் பிஶாசவதநாந் கரான் ।
தாம்ஶ்சாஸ்ய ஜவஸம்பந்நாஞ்ஜகான ஸமரே பலீ ॥ 16

பலீ - பலவானாகும் அவர்
ஸமரே - போரில்
அஸ்ய - இவனது
தான் - அந்த
காஞ்சநோரஶ்சதான் - பொன்மயமான கவசங்களையுடையனவும்,
திவ்யான் - சிறந்தனவும்,
பிஶாசவதநாத் - பேய்முகங்களுற்றனவும்,
ஜவஸம்பந்நாந் - மிக வேகம் பெற்றனவுமான
கரான் ச - கோவேறுகழுதைகளையும்
ஜகான - கொன்று வீழ்த்தினார்.

वरं त्रिवेणुसंपन्नं कामगं पावकार्चिषम् ।
मणिहेमविचित्राङ्गं बभञ्ज च महारथम् ॥

வரம் த்ரிவேணுஸம்பந்நம் காமகம் பாவகார்சிஷம் ।
மணி ஹேம விசித்ராங்கம் பபஞ்ஜ ச மஹாரதம் ॥ 17

வரம் - சிறந்ததும்,
த்ரிவேணு ஸம்பந்நம் - ஏர்க்காலுகளையுடையதும்,
காமகம் - நினைத்தபடி செல்லவல்லதும்,
பாவகார்சிஷம் - தீயென ஜ்வலிக்கிறதும்,
மணிஹேம விசித்ராங்கம் - ரத்னங்களிழைத்து பொன்னால் செய்யப்பட்டு அழகுவாய்ந்த சக்கிரங்களையுடையதுமான
மஹாரதம் ச - பெரிய ரதத்தையும்
பபஞ்ஜ - முறித்தெறிந்தார்.

पूर्णचन्द्रप्रतीकाशं छत्रं च व्यजनैः सह ।
पातयामास वेगेन ग्राहिभी राक्षसैः सह ॥

பூர்ணசந்த்ர ப்ரதீகாஶம் சத்ரம் ச வ்யஜனை: ஸஹ ।
பாதயாமாஸ வேகேந க்ராஹிபீ ராக்ஷஸை: ஸஹ ॥ 18

பூர்ண சந்த்ர ப்ரதீகாஶம் - பூர்ணசந்திரனையொத்த
சத்ரம் ச - குடையையும்
வ்யஜனை: ஸஹ - சாமரங்களோடுகூடவும்
க்ராஹிபி: - அவைகளைப் பிடித்துக்கொண்டிருந்த
ராக்ஷஸை: ஸஹ - அரக்கர்களோடுகூடவே
வேகேந - வேகமாய்
பாதயாமாஸ - வீழ்த்தித் தள்ளினார்.

सारथेश्चास्य वेगेन तुण्डेनैव महच्छिरः ।
पुनर्व्यपाहरच्छ्रीमान् पक्षिराजो महाबलः ॥

ஸாரதேஶ்சாஸ்ய வேகேந துண்டேநைவ மஹச் சிர: ।
புனர்வ்யபாஹரத் ஶ்ரீமான் பக்ஷிராஜோ மஹாபல: ॥ 19

மஹாபல: - மகா வலிவுற்றவரும்
ஶ்ரீமான் - ஸ்ரீமானுமாகிய
பக்ஷிராஜ: - பக்ஷி அரசு
அஸ்ய - இவனது
ஸாரதே: - சாரதியினுடைய
மஹத் சிர: ச - பெரும் தலையையும்
துண்டேந ஏவ - மூக்கினாலேயே
வேகேந - வேகமாய்
புன: - விட்டு விட்டு
வ்யபாஹரத் - கொத்தி எறிந்தார்.

स भग्नधन्वा विरथो हताश्वो हतसारथिः ।
अङ्केनादाय वैदेहीं पपात भुवि रावणः ॥

ஸ பக்நதன்வா விரதோ ஹதாஶ்வோ ஹதஸாரதி: ।
அங்கேநாதய வைதேஹீம் பபாத புவி ராவண: ॥ 20

ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்
பக்ந தன்வா - வில் முறிந்தவனாய்
விரத: - ரதமொழிந்தவனாய்
ஹதாஶ்வ: - குதிரைகளிழந்தவனாய்
ஹத ஸாரதி: - சாரதியிறந்தவனாய்
வைதேஹீம் - வைதேகிதேவியை
அங்கேந - மடியில்
ஆதாய - வைத்துக்கொண்டு,
புவி - பூமியில்
பபாத - வந்துநின்றான்.

दृष्ट्वा निपतितं भूमौ रावणं भग्नवाहनम् ।
साधु साध्विति भूतानि गृध्रराजमपूजयन् ॥

த்ருஷ்ட்வா நிபதிதம் பூமௌ ராவணம் பக்நவாஹனம் ।
ஸாது ஸாத்விதி பூதாநி க்ருத்ர ராஜ மபூஜயன் ॥ 21

பூதாநி - பிராணிகள்
ராவணம் - ராவணனை
பக்நவாஹனம் - வாகனமிழந்தவனாய்
பூமௌ - தரையில்
நிபதிதம் - நிற்கின்றவனாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
ஸாது ஸாது இதி - 'நன்று நன்று' என்று
க்ருத்ர ராஜம் - கழுகு அரசனை
அபூஜயன் - வாழ்த்தினார்கள்.

परिश्रान्तं तु तं दृष्ट्वा जरया पक्षियूथपम् ।
उत्पपात पुनर्हृष्टो मैथिलीं गृह्य रावणः ॥

பரிஶ்ராந்தம் து தம் த்ருஷ்ட்வா ஜரயா பக்ஷியூதபம் ।
உத்பபாத புனர்ஹ்ருஷ்டோ மைதிலீம் க்ருஹ்ய ராவண: ॥ 22

ராவண: - ராவணன்,
தம் - அந்த
பக்ஷியூதபம் - பக்ஷிராஜனை
ஜரயா - கிழத்தன்மையால்
பரிஶ்ராந்தம் - களைப்படைந்திருப்பவனாக
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
து - அதனால்
ஹ்ருஷ்ட: - மனங்களித்தவனாய்

மைதிலீம் - சீதாதேவியை
க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு,
புன: - மீளவும்
உத்பபாத - உயரக் கிளம்பினான்.

तं प्रहृष्टं निधायाङ्के गच्छन्तं जनकात्मजाम् ।
गृध्रराजः समुत्पत्य समभिद्रुत्य रावणम् ॥
समावार्य महातेजा जटायुरिदमब्रवीत् ॥

தம் ப்ரஹ்ருஷ்டம் நிதாயாங்கே கச்சந்தம் ஜனகாத்மஜாம் ।
க்ருத்ர ராஜ: ஸமுத்பத்ய ஸமபித்ருத்ய ராவணம் ।
ஸமாவார்ய மஹாதேஜா ஜடாயுரிதமப்ரவீத் ॥ 23

மஹாதேஜா: - மகா தேஜஸ்வியான
க்ருத்ர ராஜ: - கழுகரசராகும்
ஜடாயு: - ஜடாயு,
ஜனகாத்மஜாம் - ஜானகியை
அங்கே - மடியில்
நிதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ப்ரஹ்ருஷ்டம் - சந்தோஷமுற்றவனாய்
கச்சந்தம் - போகும்
தம் ராவணம் - அந்த ராவணனை
ஸமுத்பத்ய - உயரக் கிளம்பி,
ஸமபித்ருத்ய - எதிர்த்தோடி,
ஸமாவார்ய - மடக்கிக்கொண்டு,
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

वज्रसंस्पर्शबाणस्य भार्यां रामस्य रावण ।
अल्पबुद्धे हरस्येनां वधाय खलु रक्षसाम् ॥

வஜ்ர ஸம்ஸ்பர்ஶ பாணஸ்ய பார்யாம் ராமஸ்ய ராவண ।
அல்ப புத்தே ஹரஸ்யேநாம் வதாய கலு ரக்ஷஸாம் ॥ 24

அல்ப புத்தே - 'புல்லறிவாளனாகிய
ராவண - ராவணா!
வஜ்ர ஸம்ஸ்பர்ஶ பாணஸ்ய - வஜ்ராயுதத்தை நிகர்த்த பாணங்களுடைய
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
பார்யாம் - தர்மபத்னியாகிய
ஏநாம் - இவளை
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடைய
வதாய கலு - வதைக்காகவே
ஹரஸி - நீ திருடிக்கொண்டு போகின்றனை.

समित्रबन्धुः सामात्यः सबलः सपरिच्छदः ।
विषपानं पिबस्येतत् पिपासित इवोदकम् ॥

ஸமித்ரபந்து: ஸாமாத்ய: ஸபல: ஸபரிச்சத: ।
விஷபானம் பிபஸ்யேதத் பிபாஸித இவோதகம் ॥ 25

ஸமித்ர பந்து: - 'மித்திரர்களோடு கூடவும் பந்துக்களோடு கூடவும்,
ஸாமாத்ய: - மந்திரிகளோடு கூடவும்,
ஸபல: - சைனியங்களோடு கூடவும்,
ஸபரிச்சத: - பரிவாரங்களோடு கூடவும்,
பிபாஸித: - தாகமெடுத்தவன்
உதகம் - ஜலத்தை
இவ - எப்படியோ அப்படியே
ஏதத் - இவ்விதமாகிய
விஷபானம் - விஷத்தை
பிபஸி - நீ குடிக்கின்றனை.

अनुबन्धमजानन्तः कर्मणामविचक्षणाः ।
शीघ्रमेव विनश्यन्ति यथा त्वं विनशिष्यसि ॥

அநுபந்த மஜாநந்த: கர்மணா மவிசக்ஷணா: ।
ஶீக்ர மேவ விநஶ்யந்தி யதா த்வம் விநஶிஷ்யஸி ॥ 26

அவிசக்ஷணா: - 'புல்லறிவாளர்கள்
கர்மணாம் - அவர்களது செய்கைகளின்
அநுபந்தம் - பயனை
அஜாநந்த: - அறியாதவர்களாய்-
ஶீக்ரம் ஏவ - சீக்கிரத்திலேயே
விநஶ்யந்தி - அழிவடைகின்றார்கள்.
யதா - அப்படியே
த்வம் - நீ
விநஶிஷ்யஸி - அழியப் போகின்றனை.

बद्धस्त्वं कालपाशेन क्व गतस्तस्य मोक्ष्यसे ।
वधाय बडिशं गृह्य सामिषं जलजो यथा ॥

பத்தஸ்த்வம் காலபாஶேந க்வ கதஸ்தஸ்ய மோக்ஷ்யஸே ।
வதாய படிஶம் க்ருஹ்ய ஸாமிஷம் ஜலஜோ யதா ॥ 27

ஸாமிஷம் - 'மாமிசத்தோடு கூடிய
படிஶம் - தூண்டிமுள்ளை
வதாய - இறப்பதற்கு
க்ருஹ்ய - பற்றிய பின்னர்,
ஜலஜ: யதா - மீன்போல

காலபாஶேந - யமனது பாசத்தால்
பத்த: - கட்டுண்ட
த்வம் - நீ
க்வ கத: - எங்குசென்று
தஸ்ய - அதிலிருந்து (மரணத்திலிருந்து)
மோக்ஷ்யஸே - தப்பப்போகின்றனை?

न हि जातु दुराधर्षौ काकुत्स्थौ तव रावण ।
धर्षणं चाश्रमस्यास्य क्षमिष्येते तु राघवौ ॥

ந ஹி ஜாது துராதர்ஷௌ காகுத்ஸ்தௌ தவ ராவண ।
தர்ஷணம் சாஶ்ரமஸ்யாஸ்ய க்ஷமிஷ்யேதே து ராகவௌ ॥ 28

ராவண - 'ராவணா!
துராதர்ஷௌ - எவராலும் வெல்ல முடியாதவர்களும்,
காகுத்ஸ்தௌ - ககுஸ்தவம்சத்தவர்களுமான
ராகவௌ து - ஸ்ரீராமலக்ஷ்மணர்களோ
தவ - உனது
அஸ்ய - இந்த
ஆஶ்ரமஸ்ய ச - ஆச்ரமத்தினுடைய
தர்ஷணம் - அவமதிப்பை
ஜாது ஹி - ஒருபொழுதுமே
ந க்ஷமிஷ்யேதே - மன்னிக்க மாட்டார்கள்.

यथा त्वया कृतं कर्म भीरुणा लोकगर्हितम् ।
तस्कराचरितो मार्गो नैष वीरनिषेवितः ॥

யதா த்வயா க்ருதம் கர்ம பீருணா லோககர்ஹிதம் ।
தஸ்கராசரிதோ மார்கோ நைஷ வீரநிஷேவித: ॥ 29

பீருணா த்வயா - 'பயந்த உன்னால்
லோககர்ஹிதம் - உலகத்தாரால் நிந்திக்கப்பட்ட
கர்ம - காரியம்
யதா க்ருதம் - எப்படிச் செய்யப்பட்டதோ,
ஏஷ: மார்க: - இந்த நடவடிக்கை
தஸ்கராசரித: - திருடர்களால் கையாடப்பட்டது;
ந வீர நிஷேவித: - வீரர்களால் கையாடப்பட்டதன்று.

युद्धस्व यदि शूरोऽसि मुहूर्तं तिष्ठ रावण ।
शयिष्यसे हतो भूमौ यथा भ्राता खरस्तथा ॥

யுத்த்யஸ்வ யதி ஶூரோऽஸி முஹூர்தம் திஷ்ட ராவண ।
ஶயிஷ்யஸே ஹதோ பூமௌ யதா ப்ராதா கரஸ்ததா ॥ 30

ராவண - 'ராவணா!
ஶூர: - சூரனாக

யதி அஸி - இருக்கின்றாயென்றால்
யுத்த்யஸ்வ - போர்புரி;
முஹூர்தம் - சற்று
திஷ்ட - நில்லு;
ப்ராதா - தம்பியாகிய
கர: - கரன்
யதாததா - எப்படியோ அப்படியே
ஹத: - கொல்லப்பட்டு
பூமௌ - பூமியில்
ஶயிஷ்யஸே - நீண்ட துயில் கொள்வாய்.

परेतकाले पुरुषो यत् कर्म प्रतिपद्यते ।
विनाशायात्मनोऽधर्म्यं प्रतिपन्नोऽसि कर्म तत् ॥

பரேத காலே புருஷோ யத் கர்ம ப்ரதிபத்யதே ।
விநாஶாயாத்மநோऽதர்ம்யம் ப்ரதி பந்நோऽஸி கர்ம தத் ॥ 31

பரேதகாலே - 'மரணம் கிட்டியிருக்கையில்
புருஷ: - ஓர் மனிதன்
ஆத்மந: - தனது
விநாஶாய - அழிவின்பொருட்டு
யத் - எந்த ஒரு
அதர்ம்யம் கர்ம - பாபகாரியத்தை
ப்ரதிபத்யதே - அனுஷ்டிப்பானோ,
தத் கர்ம - அந்தக் காரியத்தை
ப்ரதி பந்ந: - அனுஷ்டித்தவனாய்
அஸி - நீ ஆகின்றனை.

पापानुबन्धो वै यस्य कर्मणः कर्म को नु तत् ।
कुर्वीत लोकाधिपतिः स्वयंभूर्भगवानपि ॥

பாபாநுபந்தோ வை யஸ்ய கர்மண: கர்ம கோ நு தத் ।
குர்வீத லோகாதிபதி: ஸ்வயம்பூர் பகவாநபி ॥ 32

யஸ்ய கர்மண: - 'எந்தச் செயலுக்கு
பாபாநு பந்த: வை - பாபமே பலமோ,
தத் கர்ம - அந்தச் செயலை
லோகாதிபதி: - திரிலோகாதிபதியாகிய
ஸ்வயம்பூ: - பிரம்ம
பகவாந் அபி - தேவர் என்றாலும்
க: நு - எவன்தான்
குர்வீத - செய்வான்?

एवमुक्त्वा शुभं वाक्यं जटायुस्तस्य रक्षसः ।
निपपात भृशं पृष्ठे दशग्रीवस्य वीर्यवान् ॥

ஏவமுக்த்வா ஶுபம் வாக்யம் ஜடாயுஸ்தஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
நிபபாத ப்ருஶம் ப்ருஷ்டே தஶக்ரீவஸ்ய வீர்யவான் ॥ 33

வீர்யவான் - வீர்யவானாகும்
ஜடாயு: - ஜடாயு
ஶுபம் வாக்யம் - ஹிதமான சொல்லை
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
தஸ்ய ரக்ஷஸ: - அந்த அரக்கனாகிய
தஶக்ரீவஸ்ய - தசக்ரீவனுடைய
ப்ருஷ்டே - முதுகில்
ப்ருஶம் - உக்கிரமாய்
நிபபாத - பாய்ந்தார்.

तं गृहीत्वा नखैस्तीक्ष्णैर्विददार समन्ततः ।
अधिरूढो गजारोहो यथा स्याद्दुष्टवारणम् ॥

தம் க்ருஹீத்வா நகைஸ்தீக்ஷ்ணைர் விததார ஸமந்தத: ।
அதிரூடோ கஜாரோஹோ யதா ஸ்யாத் துஷ்ட வாரணம் ॥ 34

அதிரூட: - அவன்மேல் ஏறிக்கொண்டிருந்த அவர்
தம் - அவனை
க்ருஹீத்வா - இறுகப்பிடித்துக்கொண்டு
தீக்ஷ்ணை: நகை: - கூரிய நகங்களால்
ஸமந்தத: - உடம்பெல்லாம்
கஜாரோஹ: - யானைப்பாகன்
துஷ்ட வாரணம் - துஷ்ட யானையை
ஸ்யாத் யதா - செய்வதுபோலவே
விததார - பிறாண்டித் துன்புறுத்தினார்.

विरराद नखैरस्य तुण्डं पृष्ठे समर्पयन् ।
केशांश्चोत्पाटयामास नखपक्षमुखायुधः ॥

விரராத நகைரஸ்ய துண்டம் ப்ருஷ்டே ஸமர்பயன் ।
கேஶாம்ஶ்சோத்பாடயாமாஸ நகபக்ஷ முகாயுத: ॥ 35

நகபக்ஷமுகாயுத: - நகங்களையும், சிறகுகளையும், மூக்கையும் ஆயுதமாகக் கொண்ட அவர்
அஸ்ய - இவனது
ப்ருஷ்டே - முதுகில்
துண்டம் ஸமர்பயன் - மூக்கால் கீறி
விததார - காயப்படுத்தினார்.
நகை: - நகங்களால்
கேஶான்ச - தலை மயிரையும்
உத்பாடயாமாஸ - பிச்செறிந்தார்.

स तथा गृध्रराजेन क्लिश्यमानो मुहुर्मुहुः ।
अमर्षस्फुरितोष्ठः सन् प्राकम्पत स रावणः ॥

ஸ ததா க்ருத்ரராஜேந க்லிஶ்யமானோ முஹுர்முஹு: ।
அமர்ஷஸ்புரிதோஷ்ட: ஸந் ப்ராகம்பத ஸ ராவண: ॥ 36

க்ருத்ரராஜேந - கழுகு அரசால்
முஹு: முஹு: - விட்டு விட்டு
ததா - அப்படி
க்லிஶ்யமான: - துன்புறுத்தப்படும்
ஸ: - அந்த
ஸ: - பிரசித்திபெற்ற
ராவண: - ராவணன்
அமர்ஷஸ்புரி தோஷ்ட: ஸந் - கோபத்தால் உதடுகள் துடித்தவனாய்
ப்ராகம்பத - தள்ளாடினான்.

संपरिष्वज्य वैदेहीं वामेनाङ्केन रावणः ।
तलेनाभिजघानार्तो जटायुं क्रोधमूर्च्छितः ॥

ஸ பரிஷ்வஜ்ய வைதேஹீம் வாமேநாங்கேந ராவண :।
தலேநாபிஜகாநார்தோ ஜடாயும் க்ரோத மூர்ச்சித: ॥ 37

ஆர்த: - துன்பமடைந்த
ராவண: - ராவணன்,
க்ரோத மூர்ச்சித: - மிக்க கோபங்கொண்டவனாய்
வைதேஹீம் - வைதேகிதேவியை
வாமேந - இடது
அங்கேந - துடையால்
ஸம் பரிஷ்வஜ்ய - கீழ் விழாது இறுக அணைத்துக்கொண்டு
ஜடாயும் - ஜடாயுவை
தலேந - கையால்
அபிஜகாந - அறைந்தான்.

जटायुस्तमभिक्रम्य तुण्डेनास्य खगाधिपः ।
वामबाहून् दश तदा व्यपाहरदरिन्दमः ॥

ஜடாயுஸ் தமபிக்ரம்ய துண்டேநாஸ்ய ககாதிப: ।
வாமபாஹூந் தஶ ததா வ்யபாஹரதரிந்தம: ॥ 38

அரிந்தம: - பகைவர்களின் கொட்டமடக்கவல்ல
ககாதிப: - புள்ளரசாகிய
ஜடாயு: - ஜடாயு
தம் அபிக்ரம்ய - அவனைத் தாக்கி,
அஸ்ய - இவனது
தஶ - பத்து

வாமபாஹூந் - இடக்கைகளை
துண்டேந - மூக்கால்
ததா - அப்பொழுது
வ்யபாஹரத் - துண்டித்தெறிந்தார்.

संछिन्नबाहोः सद्यैव बाहवः सहसाभवन् ।
विषज्वालावलीयुक्ता वल्मीकादिव पन्नगाः ॥

ஸஞ்சின்ன பாஹோ: ஸத்யைவ பாஹவ: ஸஹஸாபவன் ।
விஷஜ்வாலாவலீயுக்தா வல்மீகாதிவ பந்நகா: ॥ 39

ஸஞ்சின்ன பாஹோ: - கைகளறுந்த அவனுக்கு
விஷ ஜ்வாலா வலீயுக்தா: - மிகுந்த விஷஜ்வாலைகளையுடைய
பந்நகா: - சர்ப்பங்கள்
வல்மீகாத் - புற்றினின்று
இவ - எப்படியோ அப்படியே,
பாஹவ: - கைகள்
ஸத்ய ஏவ - உடனேயே
ஸஹஸா - ஏககாலத்தில்
அபவன் - முளைத்தன.

ततः क्रोधाद्दशग्रीवः सीतामुत्सृज्य वीर्यवान् ।
मुष्टिभ्यां चरणाभ्यां च गृध्रराजमपोथयत् ॥

தத: க்ரோதாத் தஶக்ரீவ: ஸீதா முத்ஸ்ருஜ்ய வீர்யவான்: ।
முஷ்டிப்யாம் சரணாப்யாம் ச க்ருத்ரராஜ மபோதயத் ॥ 40

தத: - அப்பொழுது
வீர்யவான் - பலசாலியாகும்
தஶக்ரீவ: - தசக்கிரீவன்
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
உத்ஸ்ருஜ்ய - கீழே விடுத்து,
க்ருத்ர ராஜம் - கழுகரசை
முஷ்டிப்யாம் - இரு கை முஷ்டிகளாலும்
சரணாப்யாம் ச - இரு காலுகளாலும்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
அபோதயத் - புடைத்தான்.

ततो मुहूर्तं संग्रामो बभूवातुलवीर्ययोः ।
राक्षसानां च मुख्यस्य पक्षिणां प्रवरस्य च ॥

ததோ முஹூர்தம் ஸங்க்ராமோ பபூவாதுலவீர்யயோ: ।
ராக்ஷஸாநாம் ச முக்யஸ்ய பக்ஷிணாம் ப்ரவரஸ்ய ச ॥ 41

தத: - அப்பொழுது
அதுல வீர்யயோ: - அதிவீர்யவான்களாகிய

ராக்ஷஸாநாம் முக்யஸ்ய ச- அரக்கர் தலைவனுக்கும்
பக்ஷிணாம் ப்ரவரஸ்ய ச- புள்ளரசனுக்கும்
முஹூர்தம் - சிறிது நேரம்
ஸங்க்ராம: - பெரும் போர்
பபூவ - நிகழ்ந்தது.

तस्य व्यायच्छमानस्य रामस्यार्थेऽथ रावणः ॥
पक्षौ पार्श्वौ च पादौ च खड्गमुद्धृत्य सोऽच्छिनत् ॥

தஸ்ய வ்யாயச்ச மானஸ்ய ராமஸ்யார்தே ஸ ராவண: ।
பக்ஷௌ பார்ஶ்வௌ ச பாதௌ ச கட்கமுத் த்ருத்ய ஸோऽச்சினத் ॥ 42

அத - அப்பொழுது
ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்
ராமஸ்ய அர்தே - ஸ்ரீராமருக்காக
வ்யாயச்ச மானஸ்ய - பாடுபடும்
தஸ்ய - அவரது
பார்ஶ்வௌ - இரு பக்கங்களிலுமுள்ள
பக்ஷௌ ச - இரு சிறகுகளையும்,
பாதௌ ச - இரு கால்களையும்,
கட்கம் உத்த்ருத்ய - வாளை உருவி
அச்சினத் - வெட்டித் தள்ளினான்.

स च्छिन्नपक्षः सहसा रक्षसा रौद्रकर्मणा ।
निपपात हतो गृध्रो धरण्यामल्पजीवितः ॥

ஸ ச்சின்னபக்ஷ: ஸஹஸா ரக்ஷஸா ரௌத்ரகர்மணா ।
நிபபாத ஹதோ க்ருத்ரோ தரண்யாமல்பஜீவித: ॥ 43

ரௌத்ர கர்மணா - கொடுஞ்செயல் புரியும்
ரக்ஷஸா - அரக்கனால்
ஸஹஸா - முரட்டுத்தனமாய்
சின்னபக்ஷ: - சிறகுகள் அறுக்கப்பட்ட
ஸ: க்ருத்ர: - அந்தக் கழுகு
தத: - அப்பொழுது
அல்ப ஜீவித: - குற்றுயிராக
தரண்யாம் - பூமியில்
நிபபாத - வீழ்ந்தார்.

तं दृष्ट्वा पतितं भूमौ क्षतजार्द्रं जटायुषम् ।
अभ्यधावत वैदेही स्वबन्धुमिव दुःखिता ॥

தம் த்ருஷ்ட்வா பதிதம் பூமௌ க்ஷதஜார்த்ரம் ஜடாயுஷம் ॥
அப்யதாவத் வைதேஹீ ஸ்வபந்துமிவ துக்கிதா ॥ 44

வைதேஹீ - சீதாதேவி
தம் ஜடாயுஷம் - அந்த ஜடாயுவை
க்ஷதஜார்த்ரம் - குருதிபடிந்து

பூமௌ - தரையில்
பதிதம் - வீழ்ந்தவராய்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸ்வபந்தும் - தன் தகப்பனாரிடம்
இவ - எவ்வண்ணமோ அப்படியே
துக்கிதா - சோகப்படுகிறவளாய்
அப்யதாவத - அவரை நோக்கி ஓடினாள்.

तं नीलजीमूतनिकाशकल्पं सुपाण्डरोरस्कमुदारवीर्यम् ।
ददर्श लङ्काधिपतिः पृथिव्यां जटायुषं शान्तमिवाग्निदावम् ॥

தம் நீலஜீமூத நிகாஶ கல்பம் ஸு பாண்டரோரஸ்க முதாரவீர்யம் ।
ததர்ஶலங்காதிபதி: ப்ருதிவ்யாம் ஜடாயுஷம் ஶாந்தம் இவாக்நிதாவம் ॥ 45

லங்காதிபதி: - இலங்கை மன்னன்
நீல ஜீமூத நிகாஶ கல்பம் - கார்மேகத்தின் காந்தியை நிகர்த்தவரும்,
ஸுபாண்டுரோரஸ்கம் - மிக வெளுத்த மார்புடையவரும்
உதாரவீர்யம் - அதி பலசாலியுமாகிய
தம் ஜடாயுஷம் - அந்த ஜடாயுவை
ப்ருதிவ்யாம் - பூமியில்
ஶாந்தம் - அடங்கிய
அக்நிதாவம் இவ - காட்டுதீயைப் போலிருப்பவராய்
ததர்ஶ - கவனித்தான்.

ततस्तु तं पत्ररथं महीतले निपातितं रावणवेगमर्दितम् ।
पुनः परिष्वज्य शशिप्रभानना रुरोद सीता जनकात्मजा तदा ॥

ததஸ்து தம் பத்ரரதம் மஹீதலே நிபாதிதம் ராவணவேகமர்திதம் ।
புன: பரிஷ்வஜ்ய ஶஶிப்ரபாநநா ருரோத ஸீதா ஜனகாத்மஜா ததா ॥ 46

தத: - அதன்பிறகு
ஶஶிப்ரபாநநா - சந்திரகாந்தித் திருமுகமுடைய
ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகளாகும்
ஸீதா - சீதாதேவி
ராவண வேக மர்திதம் - ராவணன் முரட்டுத்தனத்தால் புடைக்கப்பட்டு
மஹீதலே - தரையில்
நிபாதிதம் - வீழ்த்தப்பட்ட
தம் பத்ர ரதம் - அந்தக் கழுகை
ததா - அப்பொழுது
பரிஷ்வஜ்ய - இறுகத் தழுவி,
புன: து - நினைந்துநினைந்து
ருரோத - கதறினாள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ஜடாயூராவணயுத்தம் நாம ஏகபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

த்வி பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 52

तमल्पजीवितं गृध्रं स्फुरन्तं राक्षसाधिपः ।
ददर्श भूमौ पतितं समीपे राघवाश्रमात् ॥

தமல்பஜீவிதம் க்ருத்ரம் ஸ்புரந்தம் ராக்ஷஸாதிப: ।
ததர்ஶ பூமௌ பதிதம் ஸமீபே ராகவாஶ்ரமாத் ॥ 1

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னன்
ராகவாஶ்ரமாத் - ஸ்ரீராகவாச்ரமத்திற்கு
ஸமீபே - அருகில்
தம் க்ருத்ரம் - அந்தக் கழுகை
பூமௌ - தரையில்
அல்ப ஜீவிதம் - குற்றுயிராக
பதிதம் - விழுந்து
ஸ்புரந்தம் - துடித்துக் கொண்டிருக்கிறதாய்
ததர்ஶ - கண்டான்.

सा तु ताराधिपमुखी रावणेन समीक्ष्य तम् ।
गृध्रराजं विनिहतं विललाप सुदुःखिता ॥

ஸா து தாராதிபமுகீ ராவணேன ஸமீக்ஷ்ய தம் ।
க்ருத்ரராஜம் விநிஹதம் விலலாப ஸுதுக்கிதா ॥ 2

தாராதிபமுகீ - சந்திரன்போன்ற முகத்தையுடைய
ஸா து - அவளோ,
தம் க்ருத்ரராஜம் - அந்தக் கழுகரசை
ராவணேன - ராவணனால்
விநிஹதம் - முற்றிலும் காயப்படுத்தப்பட்டவனாய்
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து,
ஸுதுக்கிதா - மிகவும் துக்கித்து
விலலாப - பின்வருமாறு கதறி அழுதாள்.

निमित्तं लक्षण ज्ञानं शकुनिस्वरदर्शनम् ।
अवश्यं सुखदुःखेषु नराणां प्रतिदृश्यते ॥

நிமித்தம் லக்ஷண ஞானம் ஸ்வப்நம் ஶகுனிஸ்வர தர்ஶனம் ।
அவஶ்யம் ஸுகதுக்கேஷு நராணாம் ப்ரதி த்ருஶ்யதே ॥

நராணாம் - மனிதர்களுடைய
ஸுகதுக்கேஷு - சுகதுக்க விஷயங்களில்
லக்ஷண ஜ்ஞானம் - கண்துடித்தல் முதலிய அனுபவமும்
ஶகுனி ஸ்வர தர்ஶனம் - பறவைகளின் கூவுதலின் அனுபவமுமான
நிமித்தம் - சகுனம்

அவஶ்யம் - தவறாது
ப்ரதி த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.

नूनं राम न जानासि महद्व्यसनमात्मनः ।
धावन्ति नूनं काकुत्स्थ मदर्थं मृगपक्षिणः ॥

நூநம் ராம ந ஜாநாஸி மஹத்வ்யஸநமாத்மந: ।
தாவந்தி நூநம் காகுத்ஸ்தம் மதர்தம் ம்ருகபக்ஷிண: ॥

ராம - ஸ்ரீராம!
ஆத்மந: - தேவரீருடைய
மஹத்வ்யஸநம் - பெரும் ஆபத்தை
நூநம் - இப்பொழுது
ந ஜாநாஸி - கண்டிலீர்.
நூநம் - ஆகையால்தான்
மதர்தம் - எனக்காக
ம்ருகபக்ஷிண: - மிருகங்களும் பக்ஷிகளும்
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரிடம்
தாவந்தி - ஓடுகின்றன.

अयं हि पापचारेण मां त्रातुमभिसंगतः ।
शेते विनिहतो भूमौ ममाभाग्याद्विहंगमः ॥

அயம் ஹி பாபசாரேண மாம் த்ராது மபிஸங்கத: ।
ஶேதே விநிஹதோ பூமௌ மமாபாக்யாத் விஹங்கம: ॥

மாம் த்ராதும் - 'என்னை ரக்ஷிக்க
அபி ஸங்கத: - வந்த
அயம் - இந்த
விஹங்கம: ஹி - பறவையும்
பாபசாரேண - கொடியவனால்
விநிஹத: - புடைக்கப்பட்டு
மம - எனது
அபாக்யாத் - தௌர்பாக்கியத்தால்
பூமௌ - தரையில்
ஶேதே - விழுந்து கிடக்கிறது.

त्राहि मामद्य काकुत्स्थ लक्ष्मणेति वराङ्गना ।
सुसंत्रस्ता समाक्रन्दच्छृण्वतां तु यथान्तिके ॥

த்ராஹி மாமத்ய காகுத்ஸ்த லக்ஷ்மணேதி வராங்கநா ।
ஸுஸம்த்ரஸ்தா ஸமாக்ரந்தச் ச்ருண்வதாம் து யதாந்திகே ॥

வராங்கநா - பெண்மணியாகும் அவள்
ஸுஸம்த்ரஸ்தா - மிகத் திகில் கொண்டவளாய்

அந்திகே - சமீபத்தில்
ச்ருண்வதாம் - கேட்கின்றவர்களுக்கு
யதா - செவியில் விழும்வண்ணம்
இதி து - பின்வருமாறும்
ஸமாக்ரந்தத் - கூவி அழுதனள்.
காகுத்ஸ்த - 'ககுஸ்தவம்சத்திய
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
மாம் - என்னை
அத்ய - இப்பொழுது
த்ராஹி - காப்பாற்றும்.

तां क्लिष्टमाल्याभरणां विलपन्तीमनाथवत् ।
अभ्यधावत वैदेहीं रावणो राक्षसाधिपः ॥

தாம் க்லிஷ்ட மால்யாபரணாம் விலபந்தீமநாதவத் ।
அப்யதாவத வைதேஹீம் ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ॥

ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸ மன்னனாகும்
ராவண: - ராவணன்,
க்லிஷ்ட மால்யாபரணாம் - மாலைகளும் ஆபரணங்களும் குலைந்து
அநாதவத் - நாதனில்லாதவள் போல்
விலபந்தீம் - கதறி அழும்
தாம் - அந்த
வைதேஹீம் - வைதேகியை
அப்யதாவத - அணுகினான்.

तां लतामिव वेष्टन्तीमालिङ्गन्तीं महाद्रुमान् ।
मुञ्च मुञ्चेति बहुशः प्रवदन् राक्षसाधिपः ॥
क्रोशन्तीं राम रामेति जग्राहान्तकसन्निभः ॥

தாம் லதாமிவ வேஷ்டந்தீ மாலிங்கந்தீம் மஹாத்ருமான் ।
முஞ்ச முஞ்சேதி பஹுஶ: ப்ரவதன் ராக்ஷஸாதிப: ॥
க்ரோஶந்தீம் ராம ராமேதி ஜக்ராஹாந்தக ஸந்நிப: ॥ 9

அந்தக ஸந்நிப: - யமனுக்கொப்பான
ராக்ஷஸாதிப: - ராக்ஷஸமன்னன்
வேஷ்டந்தீம் - சுற்றிக்கொண்டிருக்கும்
லதாம் இவ - கொடியைப்போல
மஹாத்ருமான் - பெரும் மரங்களை
ஆலிங்கந்தீம் - கட்டிக்கொண்டு
ராம ராம - 'ஸ்ரீராம! ஸ்ரீராம!
இதி - என்று

க்ரோஶந்தீம் - கூவி அழுதுகொண்டிருக்கும்
தாம் - அவளை
முஞ்ச முஞ்ச - 'விட்டுவிடு விட்டுவிடு'
இதி - என்று
பஹுஶ: - பல தடவை
ப்ரவதன் - சொல்லிக்கொண்டு
ஜக்ராஹ - பிடித்திழுத்தான்.

प्रधर्षितायां सीतायां बभूव सचराचरम् ।
जगत् सर्वममर्यादं तमसान्धेन संवृतम् ॥

ப்ரதர்ஷிதாயாம் ஸீதாயாம் பபூவ ஸசராசரம் ।
ஜகத் ஸர்வமமர்யாதம் தமஸாந்தேந ஸம்வ்ருதம் ॥ 11

ஸீதாயாம் - சீதாதேவி
ப்ரதர்ஷிதாயாம் - தொடப்பட்டவளவில்
ஸசராசரம் - ஸ்தாவரஜங்கம பொருள்களுள்ளிட்ட
ஜகத் - உலகு
ஸர்வம் - எல்லாமும்
அமர்யாதம் - இயற்கை மாறியதாய்
அந்தேந - கார்
தமஸா - இருளால்
ஸம்வ்ருதம் - மூடப்பெற்றதாய்
பபூவ - ஆனது.

न वाति मारुतस्तत्र निष्प्रभोऽभूद्दिवाकरः ॥

ந வாதி மாருதஸ்தத்ர நிஷ்ப்ரபோऽபூத் திவாகர: ।
தத்ர - அப்பொழுது
மாருத: - வாயுபகவான்
ந வாதி - வீசவில்லை.
திவாகர: - சூரியபகவான்
நிஷ்ப்ரப: - ஒளி குன்றியவராய்
அபூத் - இருந்தார்.

दृष्ट्वा सीतां परामृष्टां दीनां दिव्येन चक्षुषा ।
कृतं कार्यमिति श्रीमान्व्याजहार पितामहः ॥

த்ருஷ்ட்வா ஸீதாம் பராம்ருஷ்டாம் தீநாம் திவ்யேந சக்ஷுஷா ।
க்ருதம் கார்யமிதி ஶ்ரீமான் வ்யாஜஹார பிதாமஹ: ॥ 12

ஶ்ரீமான் - கலாகாந்தனாகும்
பிதாமஹ: - பிரம்மதேவர்,
திவ்யேந சக்ஷுஷா - ஞானக்கண்ணால்

ஸீதாம் - சீதையை
தீநாம் - ஆபத்துற்று
பராம்ருஷ்டாம் - இழுக்கப்பட்டவளாய்
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து
கார்யம் - ஆகவேண்டிய காரியம்
க்ருதம் - ஆகிவிட்டது;
இதி - என்று
வ்யாஜஹார - சொல்லிக் கொண்டார்.

प्रहृष्टा व्यथिताश्चासन् सर्वे ते परमर्षयः ।
दृष्ट्वा सीतां परामृष्टां दण्डकारण्यवासिनः ॥

ப்ரஹ்ருஷ்டா வ்யதிதாஶ்சாஸன் ஸர்வே தே பரமர்ஷய: ।
த்ருஷ்ட்வா ஸீதாம் பராம்ருஷ்டாம் தண்டகாரிண்யவாஸிந: ॥ 13

शोकेन महताऽऽविष्टा बभूवुर्गतचेतसः ।
रावणस्य विनाशं च प्राप्तं बुद्ध्वा यदृच्छया ॥

ஶோகேன மஹாऽऽவிஷ்டா பபூவுர் கத சேதஸ: ।
ராவணஸ்ய விநாஶம் ச ப்ராப்தம் புத்த்வா யத்ருச்சயா ॥ 14

தண்டகாரிண்ய வாஸிந: - தண்டகாரண்யத்தில் வஸிக்கும்
தே பரமர்ஷய: - அந்த மகரிஷிகள்
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸீதாம் - ஸீதாதேவியை
பராம்ருஷ்டாம் - இழுக்கப்பட்டவளாக
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
மஹதா - பெரும்
ஶோகேன - வருத்தத்தால்
ஆவிஷ்டா: - பீடிக்கப்பட்டவர்களாய்
கத சேதஸ: - மெய்மறந்தவர்களாய்
வ்யதிதா: - திகிலடைந்தவர்களாய்
ஆஸன் - ஆனார்கள்.
யத்ருச்சயா - தெய்வாதீனமாய்
ப்ராப்தம் - நேர்ந்த
ராவணஸ்ய - ராவணனின்
விநாஶம் ச - அழிவையும்
புத்த்வா - நினைத்து,
ப்ரஹ்ருஷ்டா: ச - சந்தோஷமடைந்தவர்களாகவும்
பபூவு: - ஆனார்கள்.

स तु तां राम रामेति रुदन्तीं लक्ष्मणेति च ।
जगामादाय चाकाशं रावणो राक्षसेश्वरः ॥

ஸ து தாம் ராம ராமேதி ருதந்தீம் லக்ஷ்மணே தி ச ।
ஜகாமாதாய சாகாஶம் ராவணோ ரா:க்ஷஸேஶ்வர: ॥ 15

ராக்ஷஸேஶ்வர: - ராக்ஷஸமன்னனாகும்
ஸ: ராவண: - அந்த ராவணன்,
ராம,ராம - 'ஸ்ரீராம! ஸ்ரீராம!'
இதி - என்றும்
லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா'
இதி ச - என்றும்
ருதந்தீம் - கூவி அழுதுகொண்டிருக்கும்
தாம் து - அவளையே
ஆதாய - தூக்கிக்கொண்டு,
ஆகாஶம் - ஆகாசத்திற்கு
ஜகாம - சென்றான்.

तप्ताभरणवर्णाङ्गी पीतकौशेयवासिनी ।
रराज राजपुत्री तु विद्युत्सौदामिनी यथा ॥

தப்தாபரணவர்ணாங்கீ பீதகௌஶேயவாஸிநீ ।
ரராஜ ராஜபுத்ரீ து வித்யுத் ஸௌதாமினீ யதா ॥ 16

ராஜ புத்ரீ - மன்னன் மகளாகிய அவளும்
து - அப்பொழுதும்
தப்தாபரண வர்ணாங்கீ - ஜ்வலிக்கும் ஆபரணங்களால் அழகுவாய்ந்த திருமேனியுடையவளாய்
பீத கௌஶேய வாஸிநீ - மஞ்சள் பட்டாடையுடுத்தியவளாய்
வித்யுத் - பளபளவெனும்
ஸௌதாமினீ யதா - மின்னற்கொடிபோல
ரராஜ - விளங்கினாள்.

उद्धूतेन च वस्त्रेण तस्याः पीतेन रावणः ।
अधिकं प्रतिबभ्राज गिरिर्दीप्त इवाग्निना ॥

உத்தூதேந ச வஸ்த்ரேண தஸ்யா: பீதேந ராவண: ।
அதிகம் ப்ரதி பப்ராஜ கிரிர் தீப்த இவாக்நிநா ॥ 17

ராவண: - ராவணன்,
தஸ்யா: - அவளது
உத்தூதேந - காற்றால் அசைந்த
பீதேந வஸ்த்ரேண ச - மஞ்சள் ஆடையால்

அக்நிநா - அக்னியினால்
தீப்த: - ஜ்வலிக்கின்ற
கிரி: இவ - மலைபோல
அதிகம் ப்ரதி பப்ராஜ - மிக விளங்கினான்.

तस्याः परमकल्याण्यास्ताम्राणि सुरभीणि च ।
पद्मपत्राणि वैदेह्या अभ्यकीर्यन्त रावणम् ॥

தஸ்யா: பரமகல்யாண்யாஸ் தாம்ராணி ஸுரபீணி ச ।
பத்மபத்ராணி வைதேஹ்யா அப்யகீர்யந்த ராவணம் ॥ 18

தஸ்யா: - அந்த
பரம கல்யாண்யா: - மகா உத்தமியாகிய
வைதேஹ்யா: - வைதேஹியினது
தாம்ராணி - சிவந்ததும்
ஸுரபீணி ச - நறுமணங் கமழ்கின்றவைகளுமான
பத்ம பத்ராணி - தாமரையிதழ்கள்
ராவணம் - ராவணன்மீது
அப்யகீர்யந்த - சிதறின.

तस्याः कौशेयमुद्धूतमाकाशे कनकप्रभम् ।
बभौ चादित्यरागेण ताम्रमभ्रमिवातपे ॥

தஸ்யா: கௌஶேய முத்தூதமாகாஶே கனகப்ரபம் ।
பபௌ சாதித்யராகேண தாம்ரமப்ரமிவாதபே ॥ 19

தஸ்யா: - அவளது
கனகப்ரபம் - பொன்னிறமான
கௌஶேயம் ச - பட்டாடையும்,
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
உத்தூதம் - காற்றால் அசைவதாய்
ஆதபே - மாலையில்
ஆதித்யராகேண - சூரிய ஒளியால்
தாம்ரம் - சிவந்த
அப்ரம் இவ - மேகம்போல்
பபௌ - விளங்கிற்று.

तस्यास्तत्सुनसं वक्त्रमाकाशे रावणाङ्कगम् ।
न रराज विना रामं विनालमिव पङ्कजम् ॥

தஸ்யாஸ்தத் ஸுநஸம் வக்த்ர மாகாஶே ராவணாங்ககம் ।
ந ரராஜ விநா ராமம் விநாலமிவ பங்கஜம் ॥ 20

தஸ்யா: - அவளது
ஸுநஸம் - அழகிய மூக்கையுடைய
தத் வக்த்ரம் - அந்தத் திருமுகம்

ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
ராமம் விநா - ராமனை விட்டுப் பிரிந்ததாய்
ராவணாங்ககம் - ராவணன் மடியிலிருக்கிறதாய்
விநாலம் - காம்பறுந்த
பங்கஜம் இவ - தாமரைப்பூப்போல்
ந ரராஜ - ஒளிகுன்றியிருந்தது.

बभूव जलदं नीलं भित्त्वा चन्द्र इवोदितः ।
सुललाटं सुकेशान्तं पद्मगर्भाभमव्रणम् ॥

பபூவ ஜலதம் நீலம் பித்வா சந்த்ர இவோதித: ।
ஸுலலாடம் ஸுகேஶாந்தம் பத்மகர்பாபமவ்ரணம் ॥ 21

शुक्लैः सुविमलैर्दन्तैः प्रभावद्भिरलंकृतम् ।
तस्यास्तद्विमलं वक्त्रमाकाशे रावणाङ्कगम् ॥

ஶுக்லைஸ் ஸுவிமலைர் தந்தை: ப்ரபாவத்பிரலங்க்ருதம் ।
தஸ்யாஸ் தத்விமலம் வக்த்ரமாகாஶே ராவணாங்ககம் ॥ 22

தஸ்யா: - அவளது
தத் - அந்த
ஸுலலாடம் - அழகிய நெற்றியையுடையதும்
ஸுகேஶாந்தம் - அழகிய குழலையுடையதும்
பத்ம கர்பாபம் - தாமரை மலரின் உட்புற நிறமுள்ளதும்
அவ்ரணம் - மருவற்றதும்
ஶுக்லை: ஸுவிமலை:- வெளுத்து பரிசுத்தமாய்
ப்ரபாவத்பி: - ஒளிக்கும்
தந்தை: - பற்களால்
அலங்க்ருதம் - அழகுற்று
விமலம் - மாசற்றதுமாகிய
வக்த்ரம் - திருமுகம்
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
ராவணாங்ககம் - ராவணன் மடியிலிருக்கின்றதாய்
நீலம் ஜலதம் - கறுத்த மேகத்தை
பித்வா - பிளந்துகொண்டு,
உதித: - உதித்த
சந்த்ர: இவ - சந்திரன்போல்
பபூவ - இருந்தது.

रुदितं व्यपमृष्टास्रं चन्द्रवत्प्रियदर्शनम् ।
सुनासं चारु ताम्रोष्ठमाकाशे हाटकप्रभम् ॥

ருதிதம் வ்யபம்ருஷ்டாஸ்ரம் சந்த்ரவத் ப்ரிய தர்ஶனம் ।
ஸுநாஸம் சாரு தாம்ரோஷ்டமாகாஶே ஹாடகப்ரபம் ॥ 23

राक्षसेन्द्रसमाधूतं तस्यास्तद्वदनं शुभम् ।
शुशुभे न विना रामं दिवा चन्द्र इवोदितः ॥

ராக்ஷஸேந்த்ரஸமாதூதம் தஸ்யாஸ் தத் வதனம் ஶுபம் ।
ஶுஶுபே ந விநா ராமம் திவா சந்த்ர இவோதித: ॥ 24

சந்த்ரவத் - சந்திரன்போல்
ப்ரிய தர்ஶனம் - இனியதும்,
ஸுநேத்ரம் - அழகிய கண்களையுடையதும்,
சாரு தாம்ரோஷ்டம் - அழகிய சிவந்த உதடுகளையுடையதும்,
ஹாடக ப்ரபம் - செம்பொன்னிறமுற்றதும்,
ஶுபம் - அழகியதுமான
தஸ்யா: - அவளது
தத் வதனம் - அந்தத் திருமுகம்
ராமம் விநா - ஸ்ரீராமனை விட்டுப் பிரிந்ததாய்
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
ராக்ஷஸேந்த்ர ஸமாதூதம் - ராக்ஷஸமன்னனை அடைந்ததாய்
வ்யபம்ருஷ்டாஸ்ரம் - ஓயாது கண்ணீரைப் பெருக்கிக்கொண்டு
ருதிதம் - அழுதுகொண்டிருக்கின்றதாய்
திவா உதித: - பகலில் உதித்த
சந்த்ர: இவ - சந்திரன்போல்
ந ஶுஶுபே - சோபிக்கவில்லை.

सा हेमवर्णा नीलाङ्गं मैथिली राक्षसाधिपम् ।
शुशुभे काञ्चनी काञ्ची नीलं मणिमिवाश्रिता ॥

ஸா ஹேமவர்ணா நீலாங்கம் மைதிலீ ராக்ஷஸாதிபம் ।
ஶுஶுபே காஞ்சநீ காஞ்சீ நீலம் மணிமிவாஶ்ரிதா ॥ 25

நீலாங்கம் - கருமேனியனான
ராக்ஷஸாதிபம் - ராக்ஷஸமன்னனை
ஆஶ்ரிதா - அடைந்திருந்த
ஸா - அந்த
ஹேமவர்ணா - பொன்நிறமுற்ற
மைதிலீ - சீதாதேவி
காஞ்சநீ - பொன்
காஞ்சீ - ஒட்டியாணம் ஒன்று
நீலம் - கறுத்த
மணிம் - மண்பாண்டத்தை (உயர்வகை ரத்ன கல்லை)
இவ - அடைந்து எவ்வண்ணமோ அப்படியே
ஶுஶுபே - தோன்றினாள்.

सा पद्मगौरी हेमाभा रावणं जनकात्मजा ।
विद्युद्घनमिवाविश्य शुशुभे तप्तभूषणा ॥

ஸா பத்மகௌரீ ஹேமாபா ராவணம் ஜனகாத்மஜா ।
வித்யுத் கநமிவாவிஶ்ய ஶுஶுபே தப்தபூஷணா ॥ 26

பத்ம கௌரீ - தாமரை மலரின் அழகுடையவளும்,
ஹேமாபா - பொன்நிறமுடையவளும்,
தப்த பூஷணா - ஜ்வலிக்குமாபரணங்களையணிந்தவளுமான
ஸா ஜனகாத்மஜா - அந்த ஜானகி,
ராவணம் - ராவணனை
ஆவிஶ்ய - அடைந்து,
வித்யுத் - மின்னல்
கநம் இவ - மேகத்தை அடைந்து எப்படியோ அப்படியே
ஶுஶுபே - விளங்கினாள்.

तरुप्रवालरक्ता सा नीलाङ्गं राक्षसेश्वरम् ।
प्राशोभयत वैदेही गजं कक्ष्येव काञ्चनी ॥

தருப்ரவால ரக்தாஸா நீலாங்கம் ராக்ஷஸேஶ்வரம் ।
ப்ராஶோபயத வைதேஹீ கஜம் கக்ஷ்யேவ காஞ்சனீ ॥

தரு ப்ரவாலரக்தா - (கோபத்தால்) இளந்தளிர்போல் சிவந்த நிறமுள்ள
ஸா வைதேஹி - அந்த ஜானகி
நீலாங்கம் - கருமேனியினான
ராக்ஷஸேஶ்வரம் - ராக்ஷஸமன்னனை
காஞ்சனீ - பொன்
கக்ஷ்யா - கச்சை
கஜம் - ஓர் யானையை
இவ - எவ்வண்ணமோ அப்படியே
ப்ராஶோபயத - விளங்கச் செய்தாள்.

तस्या भूषणघोषेण वैदेह्या राक्षसेश्वरः ।
बभौ सचपलो नीलः सघोष इव तोयदः ॥

தஸ்யா பூஷண கோஷேண வைதேஹ்யா ராக்ஷஸேஶ்வர: ।
பபௌ ஸசபலோ நீலஸ்ஸகோஷ இவ தோயத: ॥ 27

ராக்ஷஸேஶ்வர: - ராக்ஷஸமன்னன்
தஸ்யா: - அந்த
வைதேஹ்யா: - ஜானகியின்
பூஷண கோஷேண - ஆபரணங்களின் சப்தத்தால்
ஸ சபல: - மின்னலுடன் கூடியதும்
ஸ கோஷ: - முழங்குகிறதுமான
நீல: - கரிய
தோயத: இவ - மேகம்போல
பபௌ - இருந்தான்.

उत्तमाङ्गाच्च्युता तस्याः पुष्पवृष्टिः समन्ततः ।
सीतायाः ह्रियमाणायाः पपात धरणीतले ॥

உத்தமாங்காச் ச்யுதா தஸ்யா: புஷ்பவ்ருஷ்டிஸ்ஸமந்தத: ।
ஸீதாயா ஹ்ரியமாணாயா: பபாத தரணீதலே ॥ 28

ஹ்ரியமாணாயா: - தூக்கிக்கொண்டு போகப்படுகிற
தஸ்யா: - அந்த
ஸீதாயா: - சீதாதேவியினது
உத்தமாங்காத் - சிரஸிலிருந்து
ச்யுதா - உதிர்ந்த
புஷ்பவ்ருஷ்டி: - பூமாரி
தரணீதலே - பூமியில்
ஸமந்தத: - நாலா பக்கங்களிலும்
பபாத - விழுந்தது.

सा तु रावणवेगेन पुष्पवृष्टिः समन्ततः ।
समाधूता दशग्रीवं पुनरेवाभ्यवर्तत ॥

ஸா து ராவணவேகேந புஷ்பவ்ருஷ்டிஸ் ஸமந்தத: ।
ஸமாதூதா தஶக்ரீவம் புநரேவாப்ய வர்தத ॥ 29

ஸா - அந்த
புஷ்பவ்ருஷ்டி: து - பூமாரியும்
ராவண வேகேந - ராவணனது வேகத்தால்
ஸமந்தத: - எல்லாப் பக்கங்களிலும்
ஸமாதூதா - சிதறுண்டதாய்
தஶக்ரீவம் - ராவணன்மீது
புநரேவ - மீளவும்
அப்ய வர்தத - வீழ்ந்தது.

अभ्यवर्तत पुष्पाणां धारा वैश्रवणानुजम् ।
नक्षत्रमाला विमला मेरुं नगमिवोन्नतम् ॥

அப்யவர்தத புஷ்பாணாம் தாரா வைஶ்ரவணாநுஜம் ।
நக்ஷத்ரமாலா விமலா மேரும் நகமிவோந்நதம் ॥ 30

புஷ்பாணாம் - புஷ்பங்களின்
தாரா - வர்ஷம்
வைஶ்ரவணாநுஜம் - ராவணனை
உந்நதம் - உயர்ந்த

மேரும் நகம் - மேருபர்வதத்தை
விமலா - நிர்மலமான
நக்ஷத்ர மாலா - நக்ஷத்திரமண்டலம்
இவ - போல
அப்யவர்தத - அடைந்தது.

चरणान्नूपुरं भ्रष्टं वैदेह्या रत्नभूषितम् ।
विद्युन्मण्डलसंकाशं पपात मधुरस्वरम् ॥

சரணான்நூபுரம் ப்ரஷ்டம் வைதேஹ்யா ரத்நபூஷிதம் ।
வித்யுந்மண்டல ஸங்காஶம் பபாத மதுரஸ்வரம் ॥

சரணாத் ப்ரஷ்டம் - காலிலிருந்து நழுவிய
வைதேஹ்யா: - ஜானகியினுடைய
ரத்நபூஷிதம் - ரத்னங்களிழைத்த
நூபுரம் - சிலம்பு
வித்யுந் மண்டல ஸங்காஶம் - மின்னற்கொடி போன்றதாய்
மதுரஸ்வரம் - இனிய ஒலியுடன்
பபாத - வீழ்ந்தது.

तां महोल्कामिवाकाशे दीप्यमानां स्वतेजसा ।
जहाराकाशमाविश्य सीतां वैश्रवणानुजः ॥

தாம் மஹோல்காமிவாகாஶே தீப்யமாநாம் ஸ்வதேஜஸா ।
ஜஹாராகாஶமாவிஶ்ய ஸீதாம் வைஶ்ரவணாநுஜ: ॥ 33

வைஶ்ரவணாநுஜ: - ராவணன்
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
மஹோல்காம் - விண்வீழ்க்கொள்ளி
இவ - போல்
ஸ்வதேஜஸா - தன்னொளியால்
தீப்யமாநாம் - ஜ்வலிக்கும்
தாம் ஸீதாம் - அந்த சீதாதேவியை
ஆகாஶம் - ஆகாசத்தில்
ஆவிஶ்ய - புகுந்து,
ஜஹார - திருடிச் சென்றான்.

तस्यास्तान्यग्निवर्णानि भूषणानि महीतले ।
सघोषाण्यवशीर्यन्त क्षीणास्तारा इवाम्बरात् ॥

தஸ்யாஸ்தான்யக்நிவர்ணாநி பூஷணாநி மஹீதலே ।
ஸகோஷாண்யவஶீர்யந்த க்ஷீணாஸ்தாரா இவாம்பராத் ॥ 34

தஸ்யா: - அவளது
அக்நி வர்ணாநி - நெருப்புப் போன்ற

தாநி - அந்த
பூஷணாநி - ஆபரணங்கள்
ஸகோஷாணி - சப்தித்துக்கொண்டு
அம்பராத் - ஆகாயத்தினின்று
க்ஷீணா: - புண்ணியங்குன்றிய
தாரா: - நக்ஷத்திரங்கள்
இவ - போல
மஹீதலே - பூமியில்
அவஶீர்யந்த - சிதறி விழுந்தன.

तस्याः स्तनान्तराद्भ्रष्टो हारस्ताराधिपद्युतिः ।
वैदेह्या निपतन् भाति गङ्गेव गगनाच्च्युता ॥

தஸ்யா: ஸ்தநாந்தராத் ப்ரஷ்டோ ஹாரஸ்தாராதிபத்யுதி: ।
வைதேஹ்யா நிபதன் பாதி கங்கேவ ககநாச்ச்யுதா ॥ 35

தஸ்யா: - அந்த
வைதேஹ்யா: - வைதேகியினது
தாராதிபத்யுதி: - சந்திரகாந்திகொண்ட
ஹார: - ஹாரம்
ஸ்தநாந்தராத் - மார்பிலிருந்து
ப்ரஷ்ட: - நழுவி
நிபதன் - விழுந்து
ககநாத் - ஆகாயத்தினின்று
ச்யுதா - நழுவிய
கங்கா இவ - கங்காநதிபோல்
பாதி - தோன்றிற்று.

उत्पातवाताभिहता नानाद्विजगणायुताः ।
मा भैरिति विधूताग्रा व्याजह्रुरिव पादपाः ॥

உத்பாதவாதாபிஹதா நாநாத்விஜகணாயுதா: ।
மா பைரிதி விதூதாக்ரா வ்யாஜஹ்ருரிவ பாதபா: ॥ 36

உத்பந்நவாதாபி ஹதா:-கிளம்பிய காற்றினால் மோதுண்டு
விதூதாக்ரா: - அசையும் நுனிகளையுடையவைகளாயும்
நாநா த்விஜ கணாயுதா:-பல பறவைகணங்களோடு கூடியவைகளுமான
பாதபா: - விருக்ஷங்கள்
மா பை: - 'நீ பயப்படாதே'
இதி - என்று
வ்யாஜஹ்ரு: இவ - சொல்லின போலும்.

नलिन्यो ध्वस्तकमलास्त्रस्तमीनजलेचराः ।
सखीमिव गतोच्छ्वासामन्वशोचन्त मैथिलीम् ॥

நலின்யோ த்வஸ்த கமலாஸ்த்ரஸ்தமீந ஜலேசரா: ।
ஸகீமிவ கதோச்ச்வாஸா மன்வஶோசந்த மைதிலீம் ॥ 37

நலின்ய: - தாமரை ஒடைகள்
த்ரஸ்தமீந ஜலேசரா: - பயத்தால் அங்குமிங்கும் ஓடும் மீன் முதலிய ஜந்துக்களையுடையவைகளாய்
த்வஸ்த கமலா: - ஆடி அசையும்தாமரைமலர்களையுடையவைகளாய்
கதோச் ச்வாஸாம் - துக்கத்தால் பெருமூச்சுற்ற
ஸகீம் - தோழியாகிய
மைதிலீம் - ஜானகியைக் குறித்து
அன்வஶோசந்த இவ- பரிதபித்தன போலும்.

समन्तादभिसंपत्य सिंहव्याघ्रमृगद्विजाः ।
अन्वधावंस्तदा रोषात् सीतां छायानुगामिनः ॥

ஸமந்தாதபிஸம்பத்ய ஸிம்ஹவ்யாக்ர ம்ருகத்விஜா: ।
அந்வதாவம்ஸ்ததா ரோஷாத் ஸீதாம் சாயாநுகாமின: ॥ 38

ஸிம்ஹவ்யாக்ர ம்ருகத்விஜா: - சிங்கங்கள், புலிகள், மான்கள், பக்ஷிகள்,
ஸமந்தாத் - நாலாபக்கங்களிலிருந்து
அபிஸம்பத்ய - ஓடிவந்து,
சாயாநு காமின: - நிழலைத் தொடர்ந்தவைகளாய்
ஸீதாம் - சீதையை
ததா - அப்பொழுது
ரோஷாத் - சினத்தால்
அந்வதாவன் - தொடர்ந்து சென்றன.

जलप्रपातास्रमुखाः शृङ्गैरुच्छ्रितबाहवः ।
सीतायां ह्रियमाणायां विक्रोशन्तीव पर्वताः ॥

ஜல ப்ரபாதாஸ்ர முகா: ஶ்ருங்கைருச்ச்ரித பாஹவ: ।
ஸீதாயாம் ஹ்ரியமாணாயாம் விக்ரோஶந்தீவ பர்வதா: ॥ 39

ஸீதாயாம் - சீதாதேவி
ஹ்ரியமாணாயாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறபோது
பர்வதா: - பர்வதங்கள்
ஜல ப்ரபாதாஸ்ர முகா:- அருவிகளாகிற கண்ணீரொழுகும் முகம் உடையவைகளாய்,
ஶ்ருங்கை: - சிகரங்களால்
உச்ச்ரித பாஹவ: - உயரவெடுக்கப்பட்ட கைகளையுடையவைகளாய்
விக்ரோஶந்தி இவ - கதறினபோலும்.

ह्रियमाणां तु वैदेहीं दृष्ट्वा दीनो दिवाकरः ।
प्रविध्वस्तप्रभः श्रीमानासीत् पाण्डरमण्डलः ॥

ஹ்ரியமாணாம்து வைதேஹீம் த்ருஷ்ட்வா தீநோ திவாகர: ।
ப்ரவித்வஸ்தப்ரப: ஶ்ரீமாநாஸீத் பாண்டரமண்டல: ॥ 40

ஶ்ரீமாந் - பேரொளியுற்ற
திவாகர: - சூரியபகவான்
வைதேஹீம் - ஜானகியை
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளாய்,
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததும்,
தீந: - மனம் நொந்து
ப்ரவித்வஸ்த ப்ரப: - ஒளிகுன்றி
பாண்டர மண்டல: - பழுப்பு நிறமுற்ற மண்டலமுடையவராய்
ஆஸீத் - ஆனார்.

नास्ति धर्मः कुतः सत्यं नार्जवं नानृशंसता ।
यत्र रामस्य वैदेहीं भार्यां हरति रावणः ॥

நாஸ்தி தர்ம: குதஸ் ஸத்யம் நார்ஜவம் நாந்ருஶம்ஸதா ।
யத்ர ராமஸ்ய வைதேஹீம் பார்யாம் ஹரதி ராவண: ॥ 41

इति सर्वाणि भूतानि गणशः पर्यदेवयन् ॥

இதி ஸர்வாணி பூதாநி கணஶ: பர்யதேவயன் ।

ராமஸ்ய - ஶ்ரீராமருடைய
பார்யாம் - மனைவியாகிய
வைதேஹீம் - ஜானகியை
ராவண: - ராவணன்
ஹரதி - திருடிச் செல்கிறான்.
யத்ர தர்ம: நாஸ்தி - இதில் தர்மம் இல்லை.
ஸத்யம் - ஸத்தியம்
குத: - ஏது? (இல்லை)
ஆர்ஜவம் ந - நியாயம் இல்லை;
அந்ருஶம்ஸதா ந - தயை இல்லை;
இதி - என்று
ஸர்வாணி பூதாநி - எல்லாப் பிராணிகளும்
கணஶ: - கூட்டங்கூட்டமாக
பர்யதேவயன் - புலம்பின.

वित्रस्तका दीनमुखा रुरुदुर्मृगपोतकाः ।
उद्वीक्ष्योद्वीक्ष्य नयनैरस्रपाताविलेक्षणाः ॥

வித்ரஸ்தகா தீநமுகா ருருதுர் ம்ருக போதகா: ।
உத்வீக்ஷ்யோத்வீக்ஷ்ய நயநைரஸ்ர பாதாவிலேக்ஷணா: ॥ 42

ம்ருகபோதகா: - மான் குட்டிகள்
வித்ரஸ்தகா: - பயந்தவைகளாய்
தீநமுகா: - வாடிய முகமுடையவைகளாய்
அஸ்ரபாதாவிலேக்ஷணா: - கண்ணீர் பெருகி கலங்கிய கண்களை உடையவைகளாய்
நயநை: - கண்களால்
உத்வீக்ஷ்ய உத்வீக்ஷ்ய - உயரவெடுத்துப் பார்த்துப் பார்த்து,
ருருது: - அழுதன.

सुप्रवेपितगात्राश्च बभूवुर्वनदेवताः ।
विक्रोशन्तीं दृढं सीतां दृष्ट्वा दुःखं तथागताम् ॥

ஸுப்ரவேபிதகாத்ராஸ்ச பபூவுர் வனதேவதா: ।
விக்ரோஸந்தீம் த்ருடம் ஸீதாம் த்ருஷ்ட்வா துக்கம் ததாகதாம் ॥ 43

வனதேவதா: - வனதேவதைகளும்
ததா - அப்படியாய்
துக்கம் - துக்கத்தை
கதாம் - அடைந்து
த்ருடம் விக்ரோஸந்தீம் - கதறிக்கொண்டிருக்கும்
ஸீதாம் - சீதையை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸுப்ரவேபிதகாத்ரா: - மிக உடல் நடுங்கியவர்களாய்
பபூவு: - ஆனார்கள்.

तां तु लक्ष्मण रामेति क्रोशन्तीं मधुरस्वरम् ।
अवेक्षमाणां बहुशो वैदेहीं धरणीतलम् ॥

தாம் து லக்ஷ்மண ராமேதி க்ரோஸந்தீம் மதுரஸ்வரம் ।
அவேக்ஷமாணாம் பஹுஸோ வைதேஹீம் தரணீதலம் ॥ 44

स तामाकुलकेशान्तां विप्रमृष्टविशेषकाम् ।
जहारात्मविनाशाय दशग्रीवो मनस्विनीम् ॥

ஸ தாமாகுல கேஸாந்தாம் விப்ரம்ருஷ்டவிஸேஷகாம் ॥
ஜஹாராத்மவிநாஸாய தஸக்ரீவோ மனஸ்விநீம் ॥ 45

தஸக்ரீவ: - தசக்கிரீவன்,
லக்ஷ்மண - 'ஏ! லக்ஷ்மணா!
ராம - ஏ! ராமா!'
இதி - என்று
மதுரஸ்வரம் - இனிய குரலில்
க்ரோஸந்தீம் - கதறிக் கொண்டிருக்கிறவளும்,
தரணீதலம் - பூமியை

பஹுஸ: - பல பக்கங்களிலும்
அவேக்ஷமாணாம் - விழித்துப் பார்த்துக் கொண்டிருப்பவளும்,
ஆகுல கேஸாந்தாம் - அவிழ்ந்து கிடக்கும் கூந்தலுடையவளும்,
விப்ர ம்ருஷ்ட விஸேஷகாம் - அழிந்த திலகமுடையவளும்,
மனஸ்விநீம் - மகா பதிவ்ரதையுமான
தாம் - அந்த
வைதேஹீம் - விதேக மன்னரின் திருமகளான
ஸீதாம் து - சீதையையே
ஆத்ம விநாஸாய - தனது அழிவிற்காக
ஜஹார - திருடிச் சென்றான்.

ततस्तु सा चारुदती शुचिस्मिता विनाकृता बन्धुजनेन मैथिली ।
अपश्यती राघवलक्ष्मणावुभौ विवर्णवक्त्रा भयभारपीडिता ॥

ததஸ்து ஸா சாருததீ ஸுசிஸ்மிதா விநாக்ருதா பந்துஜனேன மைதிலீ ।
அபஸ்யதீ ராகவலக்ஷ்மணாவுபௌ விவர்ணவக்த்ரா பயபாரபீடிதா ॥ 46

சாருததீ - அழகிய பற்களையுடையவளும்,
ஸுசிஸ்மிதா - அழகிய புன்சிரிப்புள்ளவளுமான
ஸா - அந்த
மைதிலீ து - ஜானகியும்
தத: - அப்பொழுது
பந்து ஜனேன விநாக்ருதா - பந்துஜனம் ஒருவரும் பக்கலில் இல்லாதவளாயும்
ராகவ லக்ஷ்மணௌ - ராமலக்ஷ்மணர்கள்-
உபௌ - இருவர்களையும்
அபஸ்யதீ - காணாதவளாய்
பயபாரபீடிதா - அதிக பயத்தால் பீடிக்கப்பட்டு
விவர்ண வக்த்ரா - முகம் வெளுத்தவளாக ஆயினள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதா விக்ரோஸோ நாம த்விபஞ்சாஸ: ஸர்க: ॥

த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க: - 53

खमुत्पतन्तं तं दृष्ट्वा मैथिली जनकात्मजा ।
दुःखिता परमोद्विग्ना भये महति वर्तिनी ॥

கமுத்பதந்தம் தம் த்ருஷ்ட்வா மைதிலீ ஜனகாத்மஜா ।
துக்கிதா பரமோத்விக்னா பயே மஹதி வர்திநீ ॥ 1

ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகளாகும்
மைதிலீ - ஸீதாதேவி
தம் - அவனை
கம் - ஆகாசத்தில்
உத்பதந்தம் - கிளம்பி போகிறவனாய்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
பரமோத்விக்நா - மிகவும் மனங்கலங்கி
மஹதி - பெரும்
பயே - பயத்தில்
வர்திநீ - மூழ்கியவளாய்
துக்கிதா - துயருற்றாள்.

रोषरोदनताम्राक्षी भीमाक्षं राक्षसाधिपम् ।
रुदती करुणं सीता ह्रियमाणेदमब्रवीत् ॥

ரோஷ ரோதன் தாம்ராக்ஷீ பீமாக்ஷம் ராக்ஷஸாதிபம் ।
ருததீ கருணம் ஸீதா ஹ்ரியமாணேதமப்ரவீத் ॥ 2

ஹ்ரியமாணா - கொண்டுபோகப்படும்
ஸீதா - சீதாதேவி
கருணம் - பரிதாபமாய்
ருதந்தீ - அழுதுகொண்டு,
ரோஷ ரோதன - கோபத்தாலும் அழுகையாலும் சிவந்த
தாம்ராக்ஷீ கண்களுற்றவளாகி
பீமாக்ஷம் - கறுகண்ணனாகிய
ராக்ஷஸாதிபம் - ராக்ஷஸ மன்னனைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தாள்.

न व्यपत्रपसे नीच कर्मणानेन रावण ।
भर्त्रा विरहितां यन्मां चोरयित्वा पलायसे ॥

ந வ்யபத்ரபஸே நீச கர்மாணாநேந ராவண ।
பர்த்ரா விரஹிதம் யந்மாம் சோரயித்வா பலாயஸே ॥ 3

ய: - 'எந்த நீ
பர்த்ராவிரஹிதம் - கணவனை விட்டு தனியாயிருந்த
மாம் - என்னை
சோரயித்வா - திருடிக்கொண்டு,
பலாயஸே - ஓடுகிறாயோ,
அநேந - இந்த
கர்மணா - காரியத்தால்,
நீச - அற்ப!
ராவண - ராவணா!
ந வ்யபத்ரபஸே - நீ வெட்கப்படாதிருக்கிறாயே!

त्वयैव नूनं दुष्टात्मन् भीरुणा हर्तुमिच्छता ।
ममापवाहितो भर्ता मृगरूपेण मायया ॥

த்வயைவ நூநம் துஷ்டாத்மன் பீருணா ஹர்துமிச்சதா ।
மமாபவாஹிதோ பர்தா ம்ருகரூபேண மாயயா ॥ 4

துஷ்டாத்மன் - 'கொடியவனே!
ஹர்தும் - திருட
இச்சதா - நினைத்தவனும்
பீருணா - பயங்காளியுமான
த்வயா ஏவ - உன்னாலேயே
மாயயா - மாயையால்
ம்ருகரூபேண - மானுருக்கொண்டு
மம - எனது
பர்தா - கணவர்
அபவாஹித: - அப்புறப்படுத்தப்பட்டார்;
நூநம் - இது நிச்சயம்.

यो हि मामुद्यतस्त्रातुं सोऽप्ययं विनिपातितः ।
गृध्रराजः पुराणोऽसौ श्वशुरस्य सखा मम ॥

யோ ஹி மாமுத்யதஸ்த்ராதும் ஸோऽப்யயம் விநிபாதித: ।
க்ருத்ரராஜ: புராணோऽஸௌ ஶ்வஶுரஸ்ய ஸகா மம ॥ 5

ய: - 'எந்த
அஸௌ - இந்த
புராண: - வயது முதிர்ந்தவரும்
மம - எனது
ஶ்வஶுரஸ்ய - மாமனாரது
ஸகா - தோழனுமான
க்ருத்ரராஜ: - கழுகரசும்,
மாம் த்ராதும் - என்னை ரக்ஷிக்க

உத்யத: - முயன்றாரோ,
ஸ: - அந்த
அயம் அபி - இவரும்
விநிபாதித: - வீழ்த்தப்பட்டார்.

परमं खलु ते वीर्यं दृश्यते राक्षसाधम ।
विश्राव्य नामधेयं हि युद्धे नास्मि जिता त्वया ॥

பரமம் கலு தே வீர்யம் த்ருஶ்யதே ராக்ஷஸாதம ।
விஶ்ராவ்ய நாமதேயம் ஹி யுத்தே நாஸ்மி ஜிதா த்வயா ॥ 6

ராக்ஷஸாதம - 'இராக்கதப்பதரே!
தே - உனது
வீர்யம் - வீர்யம்
பரமம் கலு - மிகச்சிறந்ததாகவே
த்ருஶ்யதே - காணப்படுகிறது.
த்வயா - உன்னால்
நாமதேயம் - பெயரை
விஶ்ராவ்ய - கூறி,
யுத்தே ந - போர்செய்து
அஸ்மி - நான்
ஜிதா ஹி - ஜயிக்கப்பட்டேனல்லவா!

ईदृशं गर्हितं कर्म कथं कृत्वा न लज्जसे ।
स्त्रियाश्च हरणं नीच रहिते तु परस्य च ॥

ஈத்ருஶம் கர்ஹிதம் கர்ம கதம் க்ருத்வா ந லஜ்ஜஸே ।
ஸ்த்ரியாஶ்ச ஹரணம் நீச ரஹிதே து பரஸ்ய ச ॥ 7

நீச - 'அற்பா!
பரஸ்ய - அயலானுடைய
ஸ்த்ரியா: ச - மனைவியை
ரஹிதே து - ஒருவருமில்லாத சமயத்திலும்
ஹரணம் - திருடுகிறதாகிய
ஈத்ருஶம் - இப்படிப்பட்ட
கர்ஹிதம் - நிந்தனையான
கர்ம ச - காரியத்தையே
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு
கதம் - எப்படி
ந லஜ்ஜஸே - நீ வெட்கப்படாதிருக்கின்றனை!

कथयिष्यन्ति लोकेषु पुरुषाः कर्म कुत्सितम् ।
सुनृशंसमधर्मिष्ठं तव शौण्डीर्यमानिनः ॥

கதயிஷ்யந்தி லோகேஷு புருஷா: கர்ம குத்ஸிதம் ।
ஸுந்ருஶம்ஸமதர்மிஷ்டம் தவ ஶௌண்டீர்யமாநிந: ॥ 8

ஶௌண்டீர்ய மாநிந:- 'வீர்யவானெனச் சொல்லிகொள்ளும்
தவ - உனது
கர்ம - செயலை
குத்ஸிதம் - அற்பமானதாயும்
ஸுந்ருஶம்ஸம் - மிகக் கொடியதாயும்
அதர்மிஷ்டம் - தர்மவிருத்தமானதாகவும்
லோகேஷு - உலகங்களில்
புருஷா: - ஜனங்கள்
கதயிஷ்யந்தி - தூற்றுவார்கள்.

धिक् ते शौर्यं च सत्त्वं च यत्त्वं कथितवांस्तदा ।
कुलाक्रोशकरं लोके धिक् ते चारित्रमीदृशम् ॥

திக் தே ஶௌர்யம் ச ஸத்வம் ச யத்வம் கதிதவான் ததா ।
குலாக்ரோஶகரம் லோகே திக் தே சாரித்ரமீத்ருஶம் ॥ 9

ததா - 'இதற்கு முன்
த்வம் - நீ
யத் - எதை
கதிதவான் - பெருமையாய்ச் சொல்லினையோ, அந்த
தே - உனது
ஶௌர்யம் ச - வீர்யத்தையும்,
ஸத்வம் ச - பலத்தையும்
திக் - சுடு.
தே - உனது
லோகே - உலகத்தில்
ஈத்ருஶம் - இப்படிப்பட்ட
குலாக்ரோஶகரம் - குலத்திற்கு சாபத்தை விளைவிக்கிற
சாரித்ரம் - நடத்தையை
திக் - சுடு.

किं कर्तुं शक्यमेवं हि यज्जवेनैव धावसि ।
मुहूर्तमपि तिष्ठ त्वं न जीवन् प्रतियास्यसि ॥

கிம் கர்தும் ஶக்யமேவம் ஹி யஜ்ஜவேநைவ தாவஸி ।
முஹூர்தமபி திஷ்ட த்வம் ந ஜீவன் ப்ரதியாஸ்யஸி ॥ 10

ஏவம் - 'இப்படி
ஜவேந ஏவ - வேகமாகவே
தாவஸி - நீ ஓடுகின்றனை.
யத் ஹி - என்றாலும்

கிம் கர்தும் - என்ன செய்ய
ஶக்யம் - உன்னால், முடியும்?
முஹூர்தம் அபி - க்ஷணநேரமாவது
திஷ்ட - தாமதித்துப் பார்,
த்வம் - நீ
ஜீவன் - உயிருடன்
ந ப்ரதியாஸ்யஸி - திரும்பிப் போக மாட்டாய்.

न हि चक्षुष्पथं प्राप्य तयोः पार्थिवपुत्रयोः ।
ससैन्योऽपि समर्थस्त्वं मुहूर्तमपि जीवितुम् ॥

ந ஹி சக்ஷுஷ்பதம் ப்ராப்ய தயோ: பார்திவ புத்ரயோ: ।
ஸ ஸைந்யோऽபி ஸமர்தஸ்த்வம் முஹூர்தமபி ஜீவிதும் ॥ 11

தயோ: - 'அவ்விரண்டு
பார்திவ புத்ரயோ: - சக்கிரவர்த்தி குமாரர்களுடைய
சக்ஷுஷ்பதம் - கண்களுக்கு புலப்படுவதை
ப்ராப்ய ஹி - அடைந்தால்,
த்வம் - நீ
ஸ ஸைந்ய: - சைன்யங்களோடு கூடினவனாய்
அபி - இருந்தபோதிலும்
முஹூர்தம் அபி - ஒரு முகூர்த்தம்கூட
ஜீவிதும் - உயிரோடிருக்க
ஸமர்த: ந - வல்லவனாகாய்.

न त्वं तयोः शरस्पर्शं शक्तः सोढुं कथंचन ।
वने प्रज्वलितस्येव स्पर्शमग्नेर्विहंगमः ॥

ந த்வம் தயோ: ஶரஸ்பர்ஶம் ஶக்த: ஸோடும் கதஞ்சன ।
வனே ப்ரஜ்வலிதஸ்யேவ ஸ்பர்ஶ மக்நேர்விஹங்கம: ॥ 12

வனே - 'காட்டில்
விஹங்கம: - ஓர் பறவை
ப்ரஜ்வலிதஸ்ய - கொழுந்துவிட்டெரியும்,
அக்நே: - தீயினது
ஸ்பர்ஶம் - ஸ்பர்சத்தை
இவ - எவ்வண்ணமோ அப்படியே
த்வம் - நீ
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
ஶரஸ்பர்ஶம் - பாண வீழ்சியை
கதஞ்சன - என்ன பாடுபட்டாலும்
ஸோடும் - பொறுக்க
ஶக்த: ந - முடிந்தவனாகாய்.

साधु कृत्वात्मनः पथ्यं साधु मां मुञ्च रावण ॥

ஸாது க்ருத்வாத்மன: பத்யம் ஸாது மாம் முஞ்ச ராவண ॥ 13

ராவண - 'ராவணா!
ஸாது - போனது போகட்டும்.
ஆத்மன: - தனக்கு
பத்யம் - நன்மையை
க்ருத்வா - தேடிக்கொண்டு,
மாம் - என்னை
ஸாது - நியாயமாய்
முஞ்ச - விட்டுவிடு.

मत्प्रधर्षणरुष्टो हि भ्रात्रा सह पतिर्मम ।
विधास्यति विनाशाय त्वं मां यदि न मुञ्चसि ॥

மத்ப்ரதர்ஷணருஷ்டோ ஹி ப்ராத்ரா ஸஹ பதிர்மம ।
விதாஸ்யதி விநாஶாய த்வம் மாம் யதி ந முஞ்சஸி ॥ 14

மாம் - 'என்னை
த்வம் - நீ
முஞ்சஸி ந யதி - விடாமற்போனால்
மம - எனது
பதி: - கணவர்
ப்ராத்ரா - தம்பியோடு
ஸஹ - கூட
மத் ப்ரதர்ஷணருஷ்ட: - என்னை திருடினதின் சினங்கொண்டவராய்,
விநாஶாயஹி - உன்னைக் கொல்வதற்குத்தான்
விதாஸ்யதி - தீர்மானிப்பார்.

येन त्वं व्यवसायेन बलान्मां हर्तुमिच्छसि ।
व्यवसायः स ते नीच भविष्यति निरर्थकः ॥

யேந த்வம் வ்யவஸாயேந பலான்மாம் ஹர்து மிச்சஸி ।
வ்யவஸாய: ஸ தே நீச பவிஷ்யதி நிரர்தக: ॥ 15

த்வம் - 'நீ
யேந வ்யவஸாநே - எந்த எண்ணத்தால்
மாம் - என்னை
பலாத் - பலாத்காரமாய்
ஹர்தும் - திருடிச்செல்ல
இச்சஸி - துணிந்திருக்கிறாயோ,
நீச - அற்ப!
தே - உனது

ஸ: - அந்த
வ்யவஸாய: - பிரயாசை
நிரர்தக: - பிரயோஜனமற்றதாக
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது.

न ह्यहं तमपश्यन्ती भर्तारं विबुधोपमम् ।
उत्सहे शत्रुवशगा प्राणान् धारयितुं चिरम् ॥

ந ஹ்யஹம் தமபஶ்யந்தீ பர்தாரம் விபுதோபமம் ।
உத்ஸஹே ஶத்ருவஶகா ப்ராணான் தாரயிதும் சிரம் ॥ 16

அஹம் - 'நான்
விபுதோபமம் - தேவருக்கொப்பான
தம் - அந்த
பர்தாரம் - கணவரை
அபஶ்யந்தி - காணாதவளாய்
ஶத்ருவஶகா: - சத்ருவசத்தில் சிக்கிக் கொண்டவளாய்;
ப்ராணான் - உயிரை
சிரம் - வெகுகாலம்
தாரயிதும் - வைத்திருக்க
ந ஹி உத்ஸஹே - ஒருநாளும் மாட்டேன்.

न नूनं चात्मनः श्रेयः पथ्यं वा समवेक्षसे ।
मृत्युकाले यथा मर्त्यो विपरीतानि सेवते ॥

ந நூநம் ச ஆத்மன: ஶ்ரேய: பத்யம் வா ஸமவேக்ஷஸே ।
ம்ருத்யுகாலே யதா மர்த்யோ விபரீதானி ஸேவதே ॥ 17

மர்த்ய: - 'ஒரு மானிடன்
ம்ருத்யுகாலே - சாகும்வேளை வந்தபொழுது
விபரீதாநி - அடாத காரியங்களை
ஸேவதே யதா - செய்கிறதுபோல,
ஆத்மன: - தனது
ஶ்ரேய: ச - க்ஷேமத்தையும்
பத்யம் வா - ஹிதத்தையும்
நூநம் - இப்பொழுது
ஸமவேக்ஷஸே ந - நீ லக்ஷியம் செய்யாதிருக்கின்றனை.

मुमूर्षूणां हि सर्वेषां यत् पथ्यं तन्न रोचते ।
पश्याम्यद्य हि कण्ठे त्वां कालपाशावपाशितम् ॥

முமூர்ஷூணாம் ஹி ஸர்வேஷாம் யத்பத்யம் தன்ந ரோசதே ।
பஶ்யாம்யத்ய ஹி கண்டே த்வாம் காலபாஶாவபாஶிதம் ॥ 18

முமூர்ஷூணாம் - 'காலங்கிட்டினவர்களுக்கு
ஸர்வேஷாம் ஹி - எல்லோருக்குமே
பத்யம் - நன்மை
யத் - எதுவோ,
தத் - அது
ந ரோசதே - பிடிக்காது.
அத்ய ஹி - இப்பொழுதோ
த்வாம் - உன்னை,
கண்டே - கழுத்தில்
கால பாஶாவ பாஶிதம் - காலபாசத்தால் சுருக்கிடப்பட்டவனாய்
பஶ்யாமி - நான், நினைக்கிறேன்.

यथा चास्मिन् भयस्थाने न बिभेषि दशानन ।
व्यक्तं हिरण्मयान् हि त्वं संपश्यसि महीरुहान् ॥

யதா சாஸ்மின் பயஸ்தானே ந பிபேஷி தஶாநந ।
வ்யக்தம் ஹிரண்மயான் ஹி த்வம் ஸம்பஶ்யஸி மஹீருஹான் ॥ 19

தஶாநந - 'ஓ ராவணா!
அஸ்மின் - இந்த
பயஸ்தானே - பயப்பட வேண்டிய இடத்தில்
பிபேஷி ந - நீ பயப்படாமலிருக்கின்றனை.
யதா ச - அதனால்
த்வம் - நீ
மஹீருஹான் ஹி - விருக்ஷங்களையெல்லாம்
ஹிரண்மயான் - பொன்மயமாயிருப்பவைகளாய்
ஸம்பஶ்யஸி - நினைக்கின்றனை.
வ்யக்தம் - இது நிச்சயம்.

नदीं वैतरणीं घोरां रुधिरौघप्रवाहिनीम् ।
असिपत्रवनं चैव भीमं पश्यसि रावण ॥

நதீம் வைதரணீம் கோராம் ருதிரௌக ப்ரவாஹிநீம் ।
அஸிபத்ரவனம் சைவ பீமம் பஶ்யஸி ராவண ॥ 20

ராவண - 'ராவணா!
ருதிரௌக ப்ரவாஹினீம் - ரத்தவெள்ளமோடுகிற
கோராம் - அஸஹ்யமான
வைதரணீம் - நரகத்திலிருக்கும் வைதரணியெனும்
நதீம் ச - நதியையும்,
பீமம் - பயங்கரமான

அஸிபத்ர வனம் ஏவ - கத்திகளையே இலைகளாகவுடைய அஸிபத்ரவனமென்பதையும்
பஶ்யஸி - இதோ அனுபவிக்கப் போகின்றனை.

तप्तकाञ्चनपुष्पां च वैडूर्यप्रवरच्छदाम् ।
द्रक्ष्यसे शाल्मलीं तीक्ष्णामायसैः कण्टकैश्चिताम् ॥

தப்தகாஞ்சனபுஷ்பாம் ச வைடூர்ய ப்ரவரச்சதாம் ।
த்ரக்ஷ்யஸே ஶால்மலீம் தீக்ஷ்ணைராயஸை: கண்டகைஶ்சிதாம் ॥ 21

தப்தகாஞ்சனபுஷ்பாம்- ஜ்வலிக்கும் பொன்புஷ்பங்களையுடையதும், வைடூர்ய ப்ரவரச்ச்தாம்-சிறந்த வைடூர்ய இலைகளையுடையதும்
தீக்ஷ்ணை: - கூரிய
ஆயஸை: கண்டகை:- இருப்புமுட்களால்
சிதாம் - நிறைந்துள்ளதுமான
ஶால்மலீம் - நரகத்திலுள்ள சால்மலி என்னும் தூணை
த்ரக்ஷ்யஸே - அனுபவிக்கப் போகின்றனை.

न हि त्वमीदृशं कृत्वा तस्यालीकं महात्मनः ।
धरितुं शक्ष्यसि चिरं विषं पीत्वेव निर्घृणः ॥

ந ஹி த்வமீத்ருஶம் க்ருத்வா தஸ்யாலீகம் மஹாத்மன: ।
தரிதும் ஶக்ஷ்யஸி சிரம் விஷம் பீத்வேவ நிர்க்ருண: ॥ 22

த்வம் - 'நீ
தஸ்ய - அந்த
மஹாத்மன: - மகாத்மாவிற்கு
ஈத்ருஶம் - இப்படிப்பட்ட
அலீகம் - அபராதத்தை
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு,
நிர்க்ருண: - சாகத் துணிந்தவன்,
விஷம் - விஷத்தை
பீத்வா - குடித்து
இவ - எப்படியோ அப்படியே
சிரம் - வெகுகாலம்
தரிதும் ஹி - உயிருடனிருக்கவே,
ஶக்ஷ்யஸி ந - முடியாது.

बद्धस्त्वं कालपाशेन दुर्निवारेण रावण ।
क्व गतो लप्स्यसे शर्म भर्तुर्मम महात्मनः ॥

பத்தஸ்த்வம் காலபாஶேன துர்நிவாரேண ராவண ।
க்வ கதோ லப்ஸ்யஸே ஶர்ம பர்துர் மம மஹாத்மன: ॥ 23

ராவண - 'ராவணா!
துர்நிவாரேண - தடுக்க முடியாத
காலபாஶேன - காலபாசத்தால்
பத்த: - கட்டுண்ட
த்வம் - நீ
மம - எனது
மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகிய
பர்து: - கணவரை விட்டு
க்வ - எங்கு
கத: - ஓடியவனாய்
ஶர்ம - பாதுகாப்பை
லப்ஸ்யஸே - அடையப் போகின்றனை.

निमेषान्तरमात्रेण विना भ्रातरमाहवे ।
राक्षसा निहता येन सहस्राणि चतुर्दश ॥

நிமேஷாந்தர மாத்ரேண விநா ப்ராதர மாஹவே ।
ராக்ஷஸா நிஹதா யேந ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ ॥ 24

स कथं राघवो वीरः सर्वास्त्रकुशलो बली ।
न त्वां हन्याच्छरैस्तीक्ष्णैरिष्टभार्यापहारिणम् ॥

ஸ கதம் ராகவோ வீர: ஸர்வாஸ்த்ரகுஶலோ பலீ ॥
ந த்வாம் ஹன்யாச் சரைஸ் தீக்ஷ்ணைரிஷ்டபார்யாபஹாரிணம் ॥ 25

யேந - 'எவரால்
ஆஹவே - போரில்
நிமேஷாந்தர மாத்ரேண- ஒரு நொடிப்பொழுதில்
ப்ராதரம் விநா - தம்பியுமின்றி
ஸஹஸ்ராணி சதுர்தஶ - பதினான்கு ஆயிரம்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
நிஹதா: - மடிக்கப்பட்டார்களோ,
ஸ: - அந்த
ஸர்வாஸ்த்ர குஶல: - எல்லா அஸ்திரங்களிலும் தேர்ந்தவரும்
பலீ - பலசாலியும்
வீர: - தனி வீரனுமாகிய
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
இஷ்டபார்யாபஹாரிணம் - தருமபத்னியைத் திருடியவனாகிய
த்வாம் - உன்னை
தீக்ஷ்ணை: - கூரிய
சரை: - பாணங்களால்

கதம் - எப்படி
ந ஹன்யாத் - கொல்லாதிருப்பார்.'

एतच्चान्यच्च परुषं वैदेही रावणाङ्कगा ।
भयशोकसमाविष्टा करुणं विललाप ह ॥

ஏதச்சான்யச்ச பருஷம் வைதேஹீ ராவணாங்ககா ॥
பயஶோக ஸமாவிஷ்டா கருணம் விலலாப ஹ ॥ 26

ராவணாங்ககா - ராவணன் மடியிலிருக்கும்
வைதேஹீ - ஜானகி
பயஶோக ஸமாவிஷ்டா- பயத்தாலும் துக்கத்தாலும் மெய்மறந்தவளாய்
ஏதத் ச - மேற்கண்டதும்
அன்யத் ச - இன்னும் பலவிதமுமான
பருஷம் - நிந்தனைச் சொல்லை
கருணம் ஹ - பரிதாபமாகவே,
விலலாப - சொன்னாள்.

तथा भृशार्तां बहु चैव भाषिणीं विलापपूर्वं करुणं च भामिनीम् ।
जहार पापः करुणं विवेष्टतीं नृपात्मजामागतगात्रवेपथुम् ॥

ததா ப்ருஶார்தாம் பஹு சைவ பாஷிணீம்
விலாப பூர்வம் கருணம் ச பாமிநீம் ।
ஜஹார பாப: கருணம் விவேஷ்டதீம்
ந்ருபாத்மஜாம் ஆகதகாத்ரவேபதும் ॥ 27

பாப: - அந்தப் பாவி
ததா - அப்படி
ப்ருஶார்தம் - மிகத் துயரமுற்று
பஹு ச ஏவ - பலவாறு
விலாப பூர்வம் - புலம்பிக்கொண்டு
கருணம் - பரிதாபமாய்
பாஷிணிம் ச - பேசுகிறவளும்
ஆகத காத்ர வேபதும்- உடல் நடுக்கமுற்று
கருணம் - தீனமாய்
விவேஷ்டதீம் - மனம் துடிப்பவளுமான
ந்ருபாத்மஜாம் - மன்னர் திருமகளாகிய
பாமிநீம் - கட்டழகியை
ஜஹார - கவர்ந்து சென்றான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராவணபர்த்ஸநம் நாம த்ரிபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

சதுஷ்பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 54

ह्रियमाणा तु वैदेही कञ्चिन्नाथमपश्यती ।
ददर्श गिरिशृङ्गस्थान् पञ्च वानरपुंगवान् ॥

ஹ்ரியமாணா து வைதேஹீ கஞ்சின்னாதமபஶ்யதீ ।
ததர்ஶ கிரிஶ்ருங்கஸ்தான் பஞ்ச வானரபுங்கவான் ॥ 1

ஹ்ரியமாணா - திருடிக்கொண்டு போகப்படும்
வைதேஹீ து - ஜானகியும்
நாதம் - காப்பவர்
கஞ்சித் - ஒருவரையும்
அபஶ்யதீ - காணாதவளாய்
கிரிஶ்ருங்கஸ்தான் - ஓர் மலைச்சிகரத்திலிருந்த
பஞ்ச - ஐந்து
வானரபுங்கவான் - வானரோத்தமர்களை
ததர்ஶ - கண்டாள்.

तेषां मध्ये विशालाक्षी कौशेयं कनकप्रभम् ।
उत्तरीयं वरारोहा शुभान्याभरणानि च ॥

தேஷாம் மத்யே விஶாலாக்ஷீ கௌஶேயம் கனகப்ரபம் ।
உத்தரீயம் வராரோஹா ஶுபான்யாபரணாநி ச ॥ 2

मुमोच यदि रामाय शंसेयुरिति मैथिली ॥

முமோச யதி ராமாய ஶம்ஸேயுரிதி மைதிலீ ।

விஶாலாக்ஷீ - அகன்ற கண்களையுடைய
வராரோஹா - ஸ்திரீரத்னமாகும்
மைதிலீ - ஜானகி
ஶுபானி - சிறந்த
ஆபரணாநி - ஆபரணங்களை
கனகப்ரபம் - பொன்னிறமுற்ற
கௌஶேயம் - பட்டு
உத்தரீயம் ச - மேலாடையையும் சேர்த்து
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ஶம்ஸேயு: - அறிவிப்பார்கள்
இதி - என்று
யதி - அதனால்
தேஷாம் மத்யே - அவர்கள் மத்தியில்
முமோச - எறிந்தாள்.

वस्त्रमुत्सृज्य तन्मध्ये निक्षिप्तं सहभूषणम् ।
संभ्रमात्तु दशग्रीवस्तत् कर्म न स बुद्धवान् ॥

வஸ்த்ரமுத்ஸ்ருஜ்ய தன்மத்யே நிக்ஷிப்தம் ஸஹ பூஷணம் ।
ஸம்ப்ரமாத்து தஶக்ரீவஸ்தத் கர்ம ந ஸ புத்தவான் ॥ 3

தன்மத்யே - அவர்கள் மத்தியில்
வஸ்த்ரம் - ஆடையை,
உத்ஸ்ருஜ்ய - கிழித்து
ஸஹ பூஷணம் - ஆபரணங்களோடு
நிக்ஷிப்தம் - எறியப்பட்டதாகிற
தத் கர்ம - அந்தக் காரியத்தை
ஸ: - அந்த
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
ஸம்ப்ரமாத்து து - கலவரத்தால்
ந புத்தவான் - அறியவில்லை.

पिङ्गाक्षास्तां विशालाक्षीं नेत्रैरनिमिषैरिव ।
विक्रोशन्तीं तथा सीतां ददृशुर्वानरर्षभाः ॥

பிங்காக்ஷாஸ்தாம் விஶாலாக்ஷீம் நேத்ரைரநிமிஷைரிவ ।
விக்ரோஶந்தீம் ததா ஸீதாம் தத்ருஶுர் வானரர்ஷபா: ॥ 4

பிங்காக்ஷா: - சிவந்த கண்களையுடைய
வானரர்ஷபா: - வானரோத்தமர்கள்
ததா - அவ்வாறு
விக்ரோஶந்தீம் - அழுதுகொண்டிருக்கும்,
விஶாலாக்ஷீம் - அகன்ற கண்களையுடைய
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
நேத்ரை: அநிமிஷை:- கண்ணிமையாது
இவ
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

स च पम्पामतिक्रम्य लङ्कामभिमुखः पुरीम् ।
जगाम रुदतीं गृह्य वैदेहीं राक्षसेश्वरः ॥

ஸ ச பம்பா மதிக்ரம்ய லங்காமபிமுக: புரீம் ।
ஜகாம ருததீம் க்ருஹ்ய வைதேஹீம் ராக்ஷஸேஶ்வர: ॥ 5

ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸேஶ்வர: - அரக்க மன்னன்,
ருததீம் - அழுகின்ற
வைதேஹீம் - ஜானகியை

க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு,
பம்பாம் - பம்பாநதியை
அதிக்ரம்ய - கடந்து,
லங்காம் புரீம் - இலங்கா நகரை
அபிமுக: ச - நோக்கியே
ஜகாம - சென்றான்.

तां जहार सुसंहृष्टो रावणो मृत्युमात्मनः ।
उत्सङ्गेनेव भुजगीं तीक्ष्णदंष्ट्रां महाविषाम् ॥

தாம் ஜஹார ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டோ ராவணோ ம்ருத்யுமாத்மன: ।
உத்ஸங்கேநேவ புஜகீம் தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ராம் மஹாவிஷாம் ॥ 6

ராவண: - ராவணன்
ஸுஸம்ஹ்ருஷ்ட: - மகா சந்தோஷம் கொண்டவனாய்,
ஆத்மன: - தனக்கு
ம்ருத்யும் - எமனும்
தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ராம் - கூரிய பற்களுடையதும்,
மஹாவிஷாம் - கொடும் விஷமுடையதுமான
புஜகீம் - பாம்புமாகிற
தாம் - அவளை
உத்ஸங்கேந ஏவ - மடியிலேயே
ஜஹார - எடுத்துச் சென்றான்.

वनानि सरितः शैलान् सरांसि च विहायसा ।
स क्षिप्रं समतीयाय शरश्चापादिव च्युतः ॥

வநாநி ஸரித: ஶைலான் ஸராம்ஸி ச விஹாயஸா ।
ஸ க்ஷிப்ரம் ஸமதீயாய ஶரஶ்சாபாதிவ ச்யுத: ॥ 7

ஸ: - அவன்
வநாநி - காடுகளையும்,
ஸரித: - ஆறுகளையும்,
ஶைலான் - மலைகளையும்,
ஸராம்ஸி ச - தடாகங்களையும்
விஹாயஸா - ஆகாசமார்க்கமாய்
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
சாபாத் - வில்லினின்று
ச்யுத: - விடப்பட்ட
ஶர: இவ - பாணம்போல்
ஸமதீயாய - கடந்தான்.

तिमिनक्रनिकेतं तु वरुणालयमक्षयम् ।
सरितां शरणं गत्वा समतीयाय सागरम् ॥

वस्त्रमुत्सृज्य तन्मध्ये निक्षिप्तं सहभूषणम् ।
संभ्रमात्तु दशग्रीवस्तत् कर्म न स बुद्धवान् ॥

வஸ்த்ரமுத்ஸ்ருஜ்ய தன்மத்யே நிக்ஷிப்தம் ஸஹ பூஷணம் ।
ஸம்ப்ரமாத்து தஶக்ரீவஸ்தத் கர்ம ந ஸ புத்தவான் ॥ 3

தன்மத்யே - அவர்கள் மத்தியில்
வஸ்த்ரம் - ஆடையை
உத்ஸ்ருஜ்ய - கிழித்து
ஸஹ பூஷணம் - ஆபரணங்களோடு
நிக்ஷிப்தம் - எறியப்பட்டதாகிற
தத்கர்ம - அந்தக் காரியத்தை
ஸ: - அந்த
தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
ஸம்ப்ரமாத்து - கலவரத்தால்
ந புத்தவான் - அறியவில்லை.

पिङ्गाक्षास्तां विशालाक्षीं नेत्रैरनिमिषैरिव ।
विक्रोशन्तीं तथा सीतां ददृशुर्वानरर्षभा: ॥

பிங்காக்ஷாஸ்தாம் விஶாலாக்ஷீம் நேத்ரைரநிமிஷைரிவ ।
விக்ரோஶந்தீம் ததா ஸீதாம் தத்ருஶுர் வானரர்ஷபா: ॥ 4

பிங்காக்ஷா: - சிவந்த கண்களையுடைய
வானரர்ஷபா: - வானரோத்தமர்கள்
தத்தா - அவ்வாறு
விக்ரோஶந்தீம் - அழுதுகொண்டிருக்கும்,
விஶாலாக்ஷீம் - அகன்ற கண்களையுடைய
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
நேத்ரை: அநிமிஷை:- கண்ணிமையாது
இவ
தத்ருஶு: - பார்த்தார்கள்.

स च पम्पामतिक्रम्य लङ्कामभिमुख: पुरीम् ।
जगाम रुदतीं गृह्य वैदेहीं राक्षसेश्वर: ॥

ஸ ச பம்பா மதிக்ரம்ய லங்காமபிமுக: புரீம் ।
ஜகாம ருததீம் க்ருஹ்ய வைதேஹீம் ராக்ஷஸேஶ்வர: ॥ 5

ஸ: - அந்த
ராக்ஷஸேஶ்வர: - அரக்க மன்னன்,
ருததீம் - அழுகின்ற
வைதேஹீம் - ஜானகியை

க்ருஹ்ய - எடுத்துக்கொண்டு,
பம்பாம் - பம்பாநதியை
அதிக்ரம்ய - கடந்து,
லங்காம் புரீம் - இலங்கா நகரை
அபிமுக: ச - நோக்கியே
ஜகாம - சென்றான்.

तां जहार सुसंहृष्टो रावणो मृत्युमात्मन: ।
उत्सङ्गेनेव भुजगीं तीक्ष्णदंष्ट्रां महाविषाम् ॥

தாம் ஜஹார ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டோ ராவணோ ம்ருத்யுமாத்மன: ।
உத்ஸங்கேநேவ புஜகீம் தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ராம் மஹாவிஷாம் ॥ 6

ராவண: - ராவணன்
ஸுஸம்ஹ்ருஷ்ட: - மகா சந்தோஷம் கொண்டவனாய்,
ஆத்மன: - தனக்கு
ம்ருத்யும் - எமனும்
தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ராம் - கூரிய பற்களுடையதும்,
மஹாவிஷாம் - கொடும் விஷமுடையதுமான
புஜகீம் - பாம்புமாகிற
தாம் - அவளை
உத்ஸங்கேந ஏவ - மடியிலேயே
ஜஹார - எடுத்துச் சென்றான்.

वनानि सरित: शैलान् सरांसि च विहायसा ।
स क्षिप्रं समतीयाय शरश्चापादिव च्युत: ॥

வநாநி ஸரித: ஶைலான் ஸராம்ஸி ச விஹாயஸா ।
ஸ க்ஷிப்ரம் ஸமதீயாய ஶரஶ்சாபாதிவ ச்யுத: ॥ 7

ஸ: - அவன்
வநாநி - காடுகளையும்,
ஸரித: - ஆறுகளையும்,
ஶைலான் - மலைகளையும்,
ஸராம்ஸி ச - தடாகங்களையும்
விஹாயஸா - ஆகாசமார்க்கமாய்
க்ஷிப்ரம் - விரைவில்
சாபாத் - வில்லினின்று
ச்யுத: - விடப்பட்ட
ஶர: இவ - பாணம்போல்
ஸமதீயாய - கடந்தான்.

तिमिनक्रनिकेतं तु वरुणालयमक्षयम् ।
सरितां शरणं गत्वा समतीयाय सागरम् ॥

திமிநக்ரநிகேதம் து வருணாலயமக்ஷயம் ।
ஸரிதாம் ஶரணம் கத்வா ஸமதீயாய ஸாகரம் ॥ 8

திமி நக்ர நிகேதம் - திமிங்கலங்களும் முதலைகளும் வஸிக்கப் பெற்றதும்
அக்ஷயம் - என்றும் வற்றாததும்
ஸரிதாம் - நதிகளுக்கு
ஶரணம் - புகுமிடமும்
வருணாலயம் து - வருணனுக்கு வாஸஸ்தலமுமாகிய
ஸாகரம் - சமுத்திரத்தை
கத்வா - அடைந்து,
ஸமதீயாய - கடந்து சென்றான்.

संभ्रमात् परिवृत्तोर्मीः रुद्धमीनमहोरगः ।
वैदेह्यां ह्रियमाणायां बभूव वरुणालयः ॥

ஸம்ப்ரமாத் பரிவ்ருத்தோர்மி: ருத்தமீன மஹோரக: ।
வைதேஹ்யாம் ஹ்ரியமாணாயாம் பபூவ வருணாலய: ॥ 9

வருணாலய: - சமுத்திரம்
ஹ்ரிய மாணாயாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படும்
வைதேஹ்யாம் - ஜானகி விஷயத்தில்
ஸம்ப்ரமாத் - கலவரத்தால்
பரிவ்ருத்தோர்மி: - அலை ஓய்ந்ததாயும்
ருத்தமீன மஹோரக: - மீன்களும் பாம்புகளும் ஓடப்படாததாயும்
பபூவ - ஆனது.

अन्तरिक्षगता वाचः ससृजुश्चारणास्तदा ।
एतदन्तो दशग्रीव इति सिद्धास्तदाब्रुवन् ॥

அந்தரிக்ஷகதா வாசஸ் ஸஸ்ருஜுஶ் சாரணாஸ் ததா ।
ஏததந்தோ தஶக்ரீவ இதி ஸித்தாஸ் ததா அப்ருவன் ॥ 10

அந்தரிக்ஷகதா: - ஆகாசவாசிகளான
சாரணா: - சாரணர்கள்
ததா - அப்பொழுது
தஶக்ரீவ: - 'தசக்ரீவன்
ஏததந்த: - இதோடு முடிந்தான்'
இதி - என்று
வாச: - சொற்களை
ஸஸ்ருஜு: - சொல்லிக் கொண்டார்கள்.
ஸித்தா: - சித்தர்களும்
ததா - அப்படியே
அப்ருவன் - சொல்லிக் கொண்டார்கள்.

स तु सीतां विवेष्टन्तीमङ्केनादाय रावणः ।
प्रविवेश पुरीं लङ्कां रूपिणीं मृत्युमात्मनः ॥

ஸ து ஸீதாம் விவேஷ்டந்தீம் அங்கேநாதாய ராவண: ।
ப்ரவிவேஶ புரீம் லங்காம் ரூபிணீம் ம்ருத்யுமாத்மன: ॥ 11

ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
ஆத்மன: - தனக்கு
ம்ருத்யும் - யமனாக
ரூபிணீம் - ஸ்த்ரீ உருவெடுத்து வந்த
ஸீதாம் - ஸீதையை
விவேஷ்டந்தீம் து - துடித்துக் கொண்டிருக்கின்றவளாகவே
அங்கேந - மடியில்
ஆதாய - வைத்துக்கொண்டு
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகரை
ப்ரவிவேஶ - அடைந்தான்.

सोऽभिगम्य पुरीं लङ्कां सुविभक्तमहापथाम् ।
संरूढकक्ष्याबहुलं स्वमन्तःपुरमाविशत् ॥

ஸோऽபிகம்ய புரீம் லங்காம் ஸுவிபக்த மஹாபதாம் ।
ஸம்ரூடகக்ஷ்யா பஹுளம் ஸ்வமந்த: புரமாவிஶத் ॥ 12

ஸ: - அவன்
ஸுவிபக்த மஹாபதாம் - நன்கு பிரிக்கப்பட்ட ராஜவீதிகளையுடைய
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகரை
அபிகம்ய - அடைந்து,
ஸம்ரூடகக்ஷ்யா - மறைக்கப்பட்ட ஏகாந்தஸ்தலங்கள்
பஹுளம் - நிறைந்துள்ள
ஸ்வம் - தனது
அந்த:புரம் - அந்தப்புரத்தினுள்
ஆவிஶத் - புகுந்தான்.

तत्र तामसितापाङ्गीं शोकमोहपरायणाम् ।
निदधे रावणः सीतां मयो मायामिवासुरीम् ॥

தத்ர தாமஸிதாபாங்கீம் ஶோகமோஹபராயணாம் ।
நிததே ராவணஸ்ஸீதாம் மயோ மாயாமிவாஸுரீம் ॥ 13

ராவண: - ராவணன்,
ஶோகமோஹ பராயணாம் - சோகத்தால் மெய்மறந்து தவிக்கும்
தாம் - அந்த

திமிநக்ரநிகேதம் து வருணாலயமக்ஷயம் ।
ஸரிதாம் ஶரணம் கத்வா ஸமதீயாய ஸாகரம் ॥ 8

திமி நக்ர நிகேதம் - திமிங்கலங்களும் முதலைகளும் வஸிக்கப் பெற்றதும்
அக்ஷயம் - என்றும் வற்றாததும்
ஸரிதாம் - நதிகளுக்கு
ஶரணம் - புகுமிடமும்
வருணாலயம் து - வருணனுக்கு வாஸஸ்தலமுமாகிய
ஸாகரம் - சமுத்திரத்தை
கத்வா - அடைந்து,
ஸமதீயாய - கடந்து சென்றான்.

संभ्रमात् परिवृत्तोर्मीः रुद्धमीनमहोरगः ।
वैदेह्यां ह्रियमाणायां बभूव वरुणालयः ॥

ஸம்ப்ரமாத் பரிவ்ருத்தோர்மி: ருத்தமீன மஹோரக: ।
வைதேஹ்யாம் ஹ்ரியமாணாயாம் பபூவ வருணாலய: ॥ 9

வருணாலய: - சமுத்திரம்
ஹ்ரிய மாணாயாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்படும்
வைதேஹ்யாம் - ஜானகி விஷயத்தில்
ஸம்ப்ரமாத் - கலவரத்தால்
பரிவ்ருத்தோர்மி: - அலை ஓய்ந்ததாயும்
ருத்தமீன மஹோரக: - மீன்களும் பாம்புகளும் ஓடப்படாததாயும்
பபூவ - ஆனது.

अन्तरिक्षगता वाचः ससृजुश्चारणास्तदा ।
एतदन्तो दशग्रीव इति सिद्धास्तदाब्रुवन् ॥

அந்தரிக்ஷகதா வாசஸ் ஸஸ்ருஜுஶ் சாரணாஸ் ததா ।
ஏததந்தோ தஶக்ரீவ இதி ஸித்தாஸ் ததா அப்ருவன் ॥ 10

அந்தரிக்ஷகதா: - ஆகாசவாசிகளான
சாரணா: - சாரணர்கள்
ததா - அப்பொழுது
தஶக்ரீவ: - 'தசக்ரீவன்
ஏததந்த: - இதோடு முடிந்தான்'
இதி - என்று
வாச: - சொற்களை
ஸஸ்ருஜு: - சொல்லிக் கொண்டார்கள்.
ஸித்தா: - சித்தர்களும்
ததா - அப்படியே
அப்ருவன் - சொல்லிக் கொண்டார்கள்.

स तु सीतां विवेष्टन्तीमङ्केनादाय रावणः ।
प्रविवेश पुरीं लङ्कां रूपिणीं मृत्युमात्मनः ॥

ஸ து ஸீதாம் விவேஷ்டந்தீ மங்கேநாதாய ராவண: ।
ப்ரவிவேஶ புரீம் லங்காம் ரூபிணீம் ம்ருத்யுமாத்மன: ॥ 11

ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
ஆத்மன: - தனக்கு
ம்ருத்யும் - யமனாக
ரூபிணீம் - ஸ்த்ரீ உருவெடுத்து வந்த
ஸீதாம் - ஸீதையை
விவேஷ்டந்தீம் து - துடித்துக் கொண்டிருக்கின்றவளாகவே
அங்கேந - மடியில்
ஆதாய - வைத்துக்கொண்டு
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகரை
ப்ரவிவேஶ - அடைந்தான்.

सोऽभिगम्य पुरीं लङ्कां सुविभक्तमहापथाम् ।
संरूढकक्ष्याबहुलं स्वमन्तःपुरमाविशत् ॥

ஸோऽபிகம்ய புரீம் லங்காம் ஸுவிபக்த மஹாபதாம் ।
ஸம்ரூடகக்ஷ்யா பஹுளம் ஸ்வமந்த: புரமாவிஶத் ॥ 12

ஸ: - அவன்
ஸுவிபக்த மஹாபதாம் - நன்கு பிரிக்கப்பட்ட ராஜவீதிகளையுடைய
லங்காம் புரீம் - இலங்கை நகரை
அபிகம்ய - அடைந்து,
ஸம்ரூடகக்ஷ்யா - மறைக்கப்பட்ட ஏகாந்தஸ்தலங்கள்
பஹுளம் - நிறைந்துள்ள
ஸ்வம் - தனது
அந்த:புரம் - அந்தப்புரத்தினுள்
ஆவிஶத் - புகுந்தான்.

तत्र तामसितापाङ्गीं शोकमोहपरायणाम् ।
निदधे रावणः सीतां मयो मायामिवासुरीम् ॥

தத்ர தாமஸிதாபாங்கீம் ஶோகமோஹபராயணாம் ।
நிததே ராவணஸ்ஸீதாம் மயோ மாயாமிவாஸுரீம் ॥ 13

ராவண: - ராவணன்,
ஶோகமோஹ பராயணாம் - சோகத்தால் மெய்மறந்து தவிக்கும்
தாம் - அந்த

அஸிதா பாங்கீம் - கறுத்த கடைக்கண்களையுடைய
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
மய: - மயன் (அசுரர்களின் விஸ்வகர்மா,)
மாயாம் - மாயா சிருஷ்டியாகிய
ஆஸுரீம் - மற்றொரு அசுரன் மனைவியாகிய ஆசுரீ என்பவளை
இவ - எப்படியோ அப்படியே
தத்ர - அவ்விடத்தில்
நிததே - சிறையிட்டான்.

अब्रवीच्च दशग्रीवः पिशाचीर्घोरदर्शनाः ।
यथा नेमां पुमान् स्त्री वा सीतां पश्यत्यसंमतः ॥

அப்ரவீச்ச தஸக்ரீவ: பிஸாசீர் கோர தர்ஸநா: ।
யதா நேமாம் புமான் ஸ்த்ரீ வா ஸீதாம் பஸ்யத்யஸம்மத: ॥ 14

தஸக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
கோர தர்ஸநா: - பகுபயங்கரத் தோற்றமுடைய
பிஸாசீ: ச - அரக்கிகளைப் பார்த்து
யதா - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - சொன்னான்:
ஸீதாம் - 'சீதையென்ற
இமாம் - இவளை
புமான் - எவனேனுமொரு ஆணாயினும்
ஸ்த்ரீ வா - பெண்ணாயினும்
அஸம்மத: - அனுமதியின்றி
பஸ்யதி ந - பார்க்கக் கூடாது.

मुक्तामणिसुवर्णानि वस्त्राण्याभरणानि च ।
यद्यदिच्छेत्तदेवास्या देयं मच्छन्दतो यथा ॥

முக்தாமணி ஸுவர்ணாநி வஸ்த்ராண்யாபரணாநி ச ।
யத்யதிச்சேத் ததைவாஸ்யா தேயம் மச்சந்ததோ யதா ॥ 15

முக்தாமணி - முத்துக்கள், மணிகள், பொன்கள்,
ஸுவர்ணாநி இவைகளையும்
வஸ்த்ராணி - ஆடைகளையும்
ஆபரணாநி ச - ஆபரணங்களையும்
யத் யத் - எதெதை
இச்சேத் - கேட்கிறாளோ,
தத் ஏவ - அதெல்லாமும்
அஸ்யா: - இவளுக்கு
மச்சந்தத: யதா - என் இஷ்டமென்றபடி
தேயம் - கொடுக்கத்தக்கது.

या च वक्ष्यति वैदेहीं वचनं किञ्चिदप्रियम् ।
अज्ञानाद्यदि वा ज्ञानान्न तस्या जीवितं प्रियम् ॥

யா ச வக்ஷ்யதி வைதேஹீம் வசனம் கிஞ்சித ப்ரியம் ।
அஜ்ஞாநாத்யதி வா ஜ்ஞாநாந் ந தஸ்யா ஜீவிதம் ப்ரியம் ॥ 16

யா ச - எவளேனுமொருவள்
வைதேஹீம் - சீதையினிடம்
அஜ்ஞாநாத் - தெரியாமையாலோ,
ஜ்ஞாநாத் வா - தெரிந்தோ
அப்ரியம் - பிரியமற்ற
வசனம் - சொல்
கிஞ்சித் - ஏதேனுமொன்றை
வக்ஷ்யதி யதி - மொழிவாள் என்றால்
தஸ்யா: - அவளுக்கு
ஜீவிதம் - உயிர்
ப்ரியம் ந - இஷ்டமானதாய் ஆகாது.

तथोक्त्वा राक्षसीस्तास्तु राक्षसेन्द्रः प्रतापवान् ।
निष्क्रम्यान्तःपुरात्तस्मात् किं कृत्यमिति चिन्तयन् ॥

ததோக்த்வா ராக்ஷஸீஸ்தாஸ்து ராக்ஷஸேந்த்ர: ப்ரதாபவான் ।
நிஷ்க்ரம்யாந்த:புராத் தஸ்மாத் கிம் க்ருத்யமிதி சிந்தயன் ॥ 17

ददर्शाष्टौ महावीर्यान् राक्षसान् पिशिताशनान् ॥

ததர்ஸாஷ்டௌ மஹாவீர்யாந் ராக்ஷஸான் பிஸிதாஸநாந் ॥ 18

ப்ரதாபவான் - பிரதாபவானாகிய
ராக்ஷஸேந்த்ர: - ராக்ஷஸ மன்னன்
தா: - அந்த
ராக்ஷஸீ: - அரக்கிகளைப் பார்த்து
து - இது விஷயத்தில்
ததா - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
கிம் க்ருத்யம் - செய்யவேண்டியதென்ன
இதி - என்று
சிந்தயன் - ஆலோசித்துக்கொண்டு
தஸ்மாத் - அந்த
அந்த:புராத் - அந்தப்புரத்திலிருந்து
நிஷ்க்ரம்ய - வெளிவந்து,
பிஸிதாஸநாந் - பிசித உணர்களாகிய (மாமிச போகிகளான)
மஹாவீர்யாந் - மகா பலசாலிகளாகிய

அஷ்டௌ - எட்டு
ராக்ஷஸான் - ராக்ஷஸர்களை
ததர்ஶ - பார்த்தான்.

स तान् दृष्ट्वा महावीर्यो वरदानेन मोहितः ।
उवाचैतानिदं वाक्यं प्रशस्य बलवीर्यतः ॥

ஸ தான் த்ருஷ்ட்வா மஹாவீர்யோ வரதானேந மோஹித: ।
உவாசைதாநிதம் வாக்யம் ப்ரஶஸ்ய பலவீர்யத: ॥ 19

மஹாவீர்ய: - மகா பராக்கிரமசாலியாகிய
ஸ: - அவன்
வரதானேந - வரம் பெற்றதால்
மோஹித: - தலைகொழுத்தவனாய்
தான் - அந்த
ஏதாந் - இவர்களை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
பலவீர்யத: - பலத்தையும் வீர்யத்தையும் பற்றி
ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - சொல்லை
உவாச - சொன்னான்.

नानाप्रहरणाः क्षिप्रमितो गच्छत सत्वराः ।
जनस्थानं हतस्थानं भूतपूर्वं खरालयम् ॥

நாநாப்ரஹரணா: க்ஷிப்ர மிதோ கச்சத ஸத்வரா: ।
ஜனஸ்தாநம் ஹதஸ்தாநம் பூதபூர்வம் கராலயம் ॥ 20

கராலயம் - கரனது வாஸஸ்தலமாய்
பூதபூர்வம் - இதற்கு முன்னிருந்ததும்
ஹதஸ்தாநம் - பாழாகிப் போனதுமான,
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
இத: - இங்கிருந்து
க்ஷிப்ரம் - உடனே
நாநாப்ரஹரணா: - பலவகை ஆயுதங்கள் தரித்தவர்களாயும்
ஸத்வரா: - ஊக்கமுடையவர்களாயும்
கச்சத - செல்லுங்கள்.

तत्रोष्यतां जनस्थाने शून्ये निहतराक्षसे ।
पौरुषं बलमाश्रित्य त्रासमुत्सृज्य दूरतः ॥

தத்ரோஷ்யதாம் ஜனஸ்தானே ஶூந்யே நிஹதராக்ஷஸே ।
பௌருஷம் பலமாஶ்ருத்ய த்ராஸ முத்ஸ்ருஜ்ய தூரத: ॥ 21

நிஹத ராக்ஷஸே - 'அரக்கர்கள் கொல்லப்பட்டு
ஶூன்யே - பாழாய்க்கிடக்கும்
தத்ர - அந்த
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்
த்ராஸம் - பயத்தை
தூரத: - வெகுதூரத்திற்கப்பால்
உத்ஸ்ருஜ்ய - தள்ளிவிட்டு
பௌருஷம் - பராக்கிரமமெனும்
பலம் - பலத்தை
ஆஶ்ருத்ய - மேற்கொண்டு
உஷ்யதாம் - வஸிக்கப்படட்டும்.

बलं हि सुमहद्यन्मे जनस्थाने निवेशितम् ।
सदूषणखरं युद्धे हतं रामेण सायकैः ॥

பலம் ஹி ஸுமஹத்யன்மே ஜனஸ்தானே நிவேஶிதம் ।
ஸதூஷணகரம் யுத்தே ஹதம் ராமேண ஸாயகை: ॥ 22

மே - 'எனது
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்
ஸுமஹத் - மிகப் பெரியதும்
ஸதூஷணகரம் - தூஷணனையும் கரனையும் முன்னிட்டதுமாகிய
யத் பலம் - எந்த சைன்யம்
நிவேஶிதம் ஹி - வைக்கப்பட்டிருந்ததோ, அதுவே,
யுத்தே - போரில்
ராமேண - ராமனால்
ஸாயகை: - பாணங்களால்
ஹதம் - ஒழிக்கப்பட்டது.

तत्र क्रोधो ममामर्षाद्धैर्यस्योपरि वर्तते ।
वैरं च सुमहज्जातं रामं प्रति सुदारुणम् ॥

தத்ர க்ரோதோ மமாமர்ஷாத் தைர்யஸ்ய உபரி வர்ததே ।
வைரம் ச ஸுமஹஜ்ஜாதம் ராமம் ப்ரதி ஸுதாருணம் ॥ 23

தத்ர - 'அவ்விஷயத்தில்
அமர்ஷாத் - பொறுக்கமுடியாமையால்
மம - எனது
தைர்யஸ்ய - தைரியத்தையும்
உபரி - மிஞ்சி
க்ரோத: - கோபமானது
வர்ததே - உண்டாயிருக்கிறது.
ஸுதாருணம் - மிகக் கொடிய

அஷ்டௌ - எட்டு
ராக்ஷஸான் - ராக்ஷஸர்களை
ததர்ஶ - பார்த்தான்.

स तान् दृष्ट्वा महावीर्यो वरदानेन मोहितः ।
उवाचैतानिदं वाक्यं प्रशस्य बलवीर्यतः ॥

ஸ தான் த்ருஷ்ட்வா மஹாவீர்யோ வரதானேந மோஹித: ।
உவாசைதாநிதம் வாக்யம் ப்ரஶஸ்ய பலவீர்யத: ॥ 19

மஹாவீர்ய: - மகா பராக்கிரமசாலியாகிய
ஸ: - அவன்
வரதானேந - வரம் பெற்றதால்
மோஹித: - தலைகொழுத்தவனாய்
தான் - அந்த
ஏதாந் - இவர்களை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
பலவீர்யத: - பலத்தையும் வீர்யத்தையும் பற்றி
ப்ரஶஸ்ய - புகழ்ந்து
இதம் - பின்வரும்
வாக்யம் - சொல்லை
உவாச - சொன்னான்.

नानाप्रहरणाः क्षिप्रमितो गच्छत सत्वराः ।
जनस्थानं हतस्थानं भूतपूर्वं खरालयम् ॥

நாநாப்ரஹரணா: க்ஷிப்ர மிதோ கச்சத ஸத்வரா: ।
ஜனஸ்தாநம் ஹதஸ்தாநம் பூதபூர்வம் கராலயம் ॥ 20

கராலயம் - கரனது வாஸஸ்தலமாய்
பூதபூர்வம் - இதற்கு முன்னிருந்ததும்
ஹதஸ்தாநம் - பாழாகிப் போனதுமான,
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
இத: - இங்கிருந்து
க்ஷிப்ரம் - உடனே
நாநாப்ரஹரணா: - பலவகை ஆயுதங்கள் தரித்தவர்களாயும்
ஸத்வரா: - ஊக்கமுடையவர்களாயும்
கச்சத - செல்லுங்கள்.

तत्रोष्यतां जनस्थाने शून्ये निहतराक्षसे ।
पौरुषं बलमाश्रित्य त्रासमुत्सृज्य दूरतः ॥

தத்ரோஷ்யதாம் ஜனஸ்தானே ஶூன்யே நிஹதராக்ஷஸே ।
பௌருஷம் பலமாஶ்ருத்ய த்ராஸ முத்ஸ்ருஜ்ய தூரத: ॥ 21

நிஹத ராக்ஷஸே - 'அரக்கர்கள் கொல்லப்பட்டு
ஶூன்யே - பாழாய்க்கிடக்கும்
தத்ர - அந்த
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்
த்ராஸம் - பயத்தை
தூரத: - வெகுதூரத்திற்கப்பால்
உத்ஸ்ருஜ்ய - தள்ளிவிட்டு
பௌருஷம் - பராக்கிரமமெனும்
பலம் - பலத்தை
ஆஶ்ருத்ய - மேற்கொண்டு
உஷ்யதாம் - வஸிக்கப்படட்டும்.

बलं हि सुमहद्यन्मे जनस्थाने निवेशितम् ।
सदूषणखरं युद्धे हतं रामेण सायकैः ॥

பலம் ஹி ஸுமஹத்யன்மே ஜனஸ்தானே நிவேஶிதம் ।
ஸதூஷணகரம் யுத்தே ஹதம் ராமேண ஸாயகை: ॥ 22

மே - 'எனது
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்
ஸுமஹத் - மிகப் பெரியதும்
ஸதூஷணகரம் - தூஷணனையும் கரனையும் முன்னிட்டதுமாகிய
யத் பலம் - எந்த சைன்யம்
நிவேஶிதம் ஹி - வைக்கப்பட்டிருந்ததோ, அதுவே,
யுத்தே - போரில்
ராமேண - ராமனால்
ஸாயகை: - பாணங்களால்
ஹதம் - ஒழிக்கப்பட்டது.

तत्र क्रोधो ममामर्षाद्धैर्यस्योपरि वर्तते ।
वैरं च सुमहज्जातं रामं प्रति सुदारुणम् ॥

தத்ர க்ரோதோ மமாமர்ஷாத் தைர்யஸ்ய உபரி வர்ததே ।
வைரம் ச ஸுமஹஜ்ஜாதம் ராமம் ப்ரதி ஸுதாருணம் ॥ 23

தத்ர - 'அவ்விஷயத்தில்
அமர்ஷாத் - பொறுக்கமுடியாமையால்
மம - எனது
தைர்யஸ்ய - தைரியத்தையும்
உபரி - மிஞ்சி
க்ரோத: - கோபமானது
வர்ததே - உண்டாயிருக்கிறது.
ஸுதாருணம் - மிகக் கொடிய

ராமம் ப்ரதி - ராமன் விஷயத்தில்
வைரம் ச - பழிக்குப்பழி வாங்க வேண்டுமென்ற எண்ணமும்,
ஸு மஹத் - விசேஷமாக
ஜாதம் - உண்டாயிருக்கிறது.

तं त्विदानीमहं हत्वा खरदूषणघातिनम् ।
रामं शर्मोपलप्स्यामि धनं लब्ध्वेव निर्धनः ॥

தம் த்விதாநீமஹம் ஹத்வா கரதூஷண காதினம் ।
ராமம் ஶர்மோபலப்ஸ்யாமி தனம் லப்த்வேவ நிர்தன: ॥ 24

கர தூஷண காதினம் - 'கரனையும் தூஷணனையும் கொன்ற
தம் - அந்த
ராமம் - ராமனை
அஹம் - நான்
இதாநீம் து - இப்பொழுதே
ஹத்வா - கொன்று,
நிர்தன: - வறுமையுற்றவன்
தனம் - பொருளை
லப்த்வா - அடைந்தால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அப்படியே
ஶர்ம - மனசந்துஷ்டியை
உபலப்ஸ்யாமி - அடைவேன்.

जनस्थाने वसद्भिस्तु भवद्भी राममाश्रिता ।
प्रवृत्तिरुपनेतव्या किं करोतीति तत्त्वतः ॥

ஜனஸ்தானே வஸத்பிஸ்து பவத்பீ ராமமாஶ்ரிதா ।
ப்ரவ்ருத்தி ருபநேதவ்யா கிம் கரோதீதி தத்த்வத: ॥ 25

ஜனஸ்தானே - 'ஜனஸ்தானத்தில்
வஸத்பி: - வஸிக்கும்
பவத்பி: து - உங்களாலேயே
ராமம் ஆஶ்ரிதா - ராமனைப் பற்றிய
கிம்கரோதி - 'என்ன செய்கின்றான்'
இதி - என்கிற
ப்ரவ்ருத்தி: - நடவடிக்கை
தத்த்வத: - உள்ளபடி
உபநேதவ்யா - கொண்டுவரப்பட வேண்டியது.

अप्रमादाच्च गन्तव्यं सर्वैरपि निशाचरैः ।
कर्तव्यश्च सदा यत्नो राघवस्य वधं प्रति ॥

அப்ரமாதாச்ச கந்தவ்யம் ஸர்வைரேவ நிஶாசரை: ।
கர்தவ்யஶ்ச ஸதா யத்நோ ராகவஸ்ய வதம் ப்ரதி ॥ 26

அப்ரமாதாத் ச - 'அஜாக்கிரதையின்றியே
கந்தவ்யம் - செல்லத்தக்கது.
நிஶாசரை: - அரக்கர்கள்
ஸர்வை: ஏவ - எல்லாராலுமே
ராகவஸ்ய - ராமனது
வதம் ப்ரதி - கொலையைப்பற்றி
யத்ந: - பிரயத்னம்
ஸதா ச - எப்பொழுதுமே
கர்தவ்ய: - செய்யத்தக்கது.

युष्माकं च बलज्ञोऽहं बहुशो रणमूर्धनि ।
अतश्चास्मिञ्जनस्थाने मया यूयं नियोजिताः ॥

யுஷ்மாகம் ச பலஜ்ஞோ ஹம் பஹுஶோ ரணமூர்தநி ।
அதஶ்ச அஸ்மின் ஜனஸ்தானே மயா யூயம் நியோஜிதா: ॥ 27

ரணமூர்தநி - 'போர்முகத்தில்
பஹுஶ: - பல தடவைகளில்
அஹம் - நான்
யுஷ்மாகம் - உங்களுடைய
பலஜ்ஞ: - வல்லமையையறிந்தவன்.
அத: ச - அதனாலேயே
அஸ்மின் - இந்த
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்,
யூயம் ச - நீங்களே
மயா - என்னால்
நியோஜிதா: - நியமிக்கப்பட்டிருக்கிறீர்கள்.

ततः प्रियं वाक्यमुपेत्य राक्षसा महार्थमष्टावभिवाद्य रावणम् ।
विहाय लङ्कां सहिताः प्रतस्थिरे यतो जनस्थानमलक्ष्यदर्शनाः ॥

தத: ப்ரியம் வாக்ய முபேத்ய ராக்ஷஸா
மஹார்த மஷ்டா வபிவாத்ய ராவணம் ।
விஹாய லங்காம் ஸஹிதா: ப்ரதஸ்திரே
யதோ ஜனஸ்தாநமலக்ஷ்யதர்ஶநா: ॥ 28

தத: - அப்பொழுது
அஷ்டௌ ராக்ஷஸா: - எட்டு ராக்ஷஸர்கள்
வாக்யம் - ஆக்கினையை
ப்ரியம் - ஹிதமானதாயும்
மஹார்தம் - பெரும் பயனுற்றதாயும்,

ராமம் ப்ரதி - ராமன் விஷயத்தில்
வைரம் ச - பழிக்குப்பழி வாங்க வேண்டுமென்ற எண்ணமும்,
ஸுமஹத் - விசேஷமாக
ஜாதம் - உண்டாயிருக்கிறது.

तं त्विदानीमहं हत्वा खरदूषणघातिनम् ।
रामं शर्मोपलप्स्यामि धनं लब्ध्वेव निर्धनः ॥

தம் த்விதாநீமஹம் ஹத்வா கரதூஷண காதினம் ।
ராமம் ஶர்மோபலப்ஸ்யாமி தனம் லப்த்வேவ நிர்தன: ॥ 24

கர தூஷண காதினம்- 'கரனையும் தூஷணனையும் கொன்ற
தம் - அந்த
ராமம் - ராமனை
அஹம் - நான்
இதாநீம் து - இப்பொழுதே
ஹத்வா - கொன்று,
நிர்தன: - வறுமையுற்றவன்
தனம் - பொருளை
லப்த்வா - அடைந்தால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அப்படியே
ஶர்ம - மனசந்துஷ்டியை
உபலப்ஸ்யாமி - அடைவேன்.

जनस्थाने वसद्भिस्तु भवद्भी राममाश्रिता ।
प्रवृत्तिरुपनेतव्या किं करोतीति तत्त्वतः ॥

ஜனஸ்தானே வஸத்பிஸ்து பவத்பீ ராமமாஶ்ரிதா ।
ப்ரவ்ருத்தி ருபநேதவ்யா கிம் கரோதீதி தத்த்வத: ॥ 25

ஜனஸ்தானே - 'ஜனஸ்தானத்தில்
வஸத்பி: - வஸிக்கும்
பவத்பி: து - உங்களாலேயே
ராமம் ஆஶ்ரிதா - ராமனைப் பற்றிய
கிம்கரோதி - 'என்ன செய்கின்றான்'
இதி - என்கிற
ப்ரவ்ருத்தி: - நடவடிக்கை
தத்த்வத: - உள்ளபடி
உபநேதவ்யா - கொண்டுவரப்பட வேண்டியது.

अप्रमादाच्च गन्तव्यं सर्वैरपि निशाचरैः ।
कर्तव्यश्च सदा यत्नो राघवस्य वधं प्रति ॥

அப்ரமாதாச்ச கந்தவ்யம் ஸர்வைரேவ நிஶாசரை: ।
கர்தவ்யஶ்ச ஸதா யத்நோ ராகவஸ்ய வதம் ப்ரதி ॥ 26

அப்ரமாதாத் ச - 'அஜாக்கிரதையின்றியே
கந்தவ்யம் - செல்லத்தக்கது.
நிஶாசரை: - அரக்கர்கள்
ஸர்வை: ஏவ - எல்லாராலுமே
ராகவஸ்ய - ராமனது
வதம் ப்ரதி - கொலையைப்பற்றி
யத்ந: - பிரயத்னம்
ஸதா ச - எப்பொழுதுமே
கர்தவ்ய: - செய்யத்தக்கது.

युष्माकं च बलज्ञोऽहं बहुशो रणमूर्धनि ।
अतश्चास्मिअनस्थाने मया यूयं नियोजिताः ॥

யுஷ்மாகம் ச பலஜ்ஞோऽஹம் பஹுஶோ ரணமூர்தநி ।
அதஶ்ச அஸ்மின் ஜனஸ்தானே மயா யூயம் நியோஜிதா: ॥ 27

ரணமூர்தநி - 'போர்முகத்தில்
பஹுஶ: - பல தடவைகளில்
அஹம் - நான்
யுஷ்மாகம் - உங்களுடைய
பலஜ்ஞ: - வல்லமையையறிந்தவன்.
அத: ச - அதனாலேயே
அஸ்மின் - இந்த
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்,
யூயம் ச - நீங்களே
மயா - என்னால்
நியோஜிதா: - நியமிக்கப்பட்டிருக்கிறீர்கள்.

ततः प्रियं वाक्यमुपेत्य राक्षसा महार्थमष्टावभिवाद्य रावणम् ।
विहाय लङ्कां सहिताः प्रतस्थिरे यतो जनस्थानमलक्ष्यदर्शनाः ॥

தத: ப்ரியம் வாக்ய முபேத்ய ராக்ஷஸா
மஹார்த மஷ்டா வபிவாத்ய ராவணம் ।
விஹாய லங்காம் ஸஹிதா: ப்ரதஸ்திரே
யதோ ஜனஸ்தாநமலக்ஷ்யதர்ஶநா: ॥ 28

தத: - அப்பொழுது
அஷ்டௌ ராக்ஷஸா:- எட்டு ராக்ஷஸர்கள்
வாக்யம் - ஆக்கினையை
ப்ரியம் - ஹிதமானதாயும்
மஹார்தம் - பெரும் பயனுற்றதாயும்,

உபேத்ய - எண்ணி,
ராவணம் - ராவணனை
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
ஸஹிதா: - ஒன்றுசேர்ந்து,
அலக்ஷ்ய தர்ஶநா: - ஒருவருக்கும் புலப்படாதவர்களாய்
லங்காம் விஹாய - இலங்கை நகரை விட்டு,
யத: - இருந்த இடத்திலிருந்தே
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
ப்ரதஸ்திரே - பிரயாணமானார்கள்.

ततस्तु सीतामुपलभ्य रावणः सुसंप्रहृष्टः परिगृह्य मैथिलीम् ।
प्रसज्य रामेण च वैरमुत्तमं बभूव मोहान्मुदितः स राक्षसः ॥

ததஸ்து ஸீதா முபலப்ய ராவண:
ஸுஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட: பரிக்ருஹ்ய மைதிலீம் ।
ப்ரஸஜ்ய ராமேண ச வைரமுத்தமம்
பபூவ மோஹான் முதித: ஸ ராக்ஷஸ: ॥ 29

ராவண: - ராவணன்
மைதிலீம் - ஜனகர் திருமகளாகிய,
ஸீதாம் து - சீதாதேவியையே
உபலப்ய - அடைந்து,
தத: - அவ்விடத்தில்
பரிக்ருஹ்ய - சிறையிட்டு,
ஸுஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட: - அளவுகடந்த ஆனந்தம் கொண்டான்.
ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
ராமேண ச - ஸ்ரீராமரோடேயே
உத்தமம் - பெரும்
வைரம் - த்வேஷத்தை
ப்ரஸஜ்ய - பெற்று,
மோஹாத் - மடமையால்
முதித: - மகிழ்ந்திருந்தவனாக
பபூவ - இருந்தனன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
லங்காப்ராபணம் நாம சதுஷ்பஞ்சாஶ: ஸர்க்க: ॥

பஞ்ச பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 55

संदिश्य राक्षसान् घोरान् रावणोऽष्टौ महाबलान् ।
आत्मानं बुद्धिवैक्लव्यात् कृतकृत्यममन्यत ॥

ஸந்திஶ்ய ராக்ஷஸான் கோரான் ராவணோஷ்டௌ மஹாபலான் ।
ஆத்மானம் புத்திவைக்லவ்யாத் க்ருதக்ருத்யமமன்யத ॥ 1

ராவண: - ராவணன்
மஹாபலான் - மகா பலசாலிகளும்
கோரான் - கொடியவர்களுமான
அஷ்டௌ - எட்டு
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
ஸந்திஶ்ய - ஆக்ஞாபித்துவிட்டு
புத்தி வைக்லவ்யாத் - விபரீத புத்தியால்
ஆத்மானம் - தன்னை
க்ருத க்ருத்யம் - கிருதகிருத்தியனாய்
அமன்யத - எண்ணிக்கொண்டான்.

स चिन्तयानो वैदेहीं कामबाणप्रपीडितः ।
प्रविवेश गृहं रम्यं सीतां द्रष्टुमभित्वरन् ॥

ஸ சிந்தயானோ வைதேஹீம் காமபாண ப்ரபீடித: ।
ப்ரவிவேஶ க்ருஹம் ரம்யம் ஸீதாம் த்ரஷ்டுமபித்வரன் ॥ 2

ஸ: - அவன்
காமபாண ப்ரபீடித: - காமபாணங்களுக்கிடுபட்டவனாய்
வைதேஹீம் - ஸீதாதேவியை
சிந்தயான: - இடைவிடாது நினைக்கின்றவனாய்
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
அபித்ரவன் - பரபரப்புற்றவனாய்
ரம்யம் - அழகிய
க்ருஹம் - அரண்மனைக்குள்
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தான்.

स प्रविश्य तु तद्वेश्म रावणो राक्षसाधिपः ।
अपश्यद्राक्षसीमध्ये सीतां शोकपरायणाम् ॥

ஸ ப்ரவிஶ்ய து தத்வேஶ்ம ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ।
அபஶ்யத் ராக்ஷஸீமத்யே ஸீதாம் ஶோகபராயணாம் ॥ 3

உபேத்ய - எண்ணி,
ராவணம் - ராவணனை
அபிவாத்ய - நமஸ்கரித்து
ஸஹிதா: - ஒன்றுசேர்ந்து,
அலக்ஷ்ய தர்ஶநா: - ஒருவருக்கும் புலப்படாதவர்களாய்
லங்காம் விஹாய - இலங்கை நகரை விட்டு,
யத: - இருந்த இடத்திலிருந்தே
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
ப்ரதஸ்திரே - பிரயாணமானார்கள்.

ततस्तु सीतामुपलभ्य रावणः सुसंप्रहृष्टः परिगृह्य मैथिलीम् ।
प्रसज्य रामेण च वैरमुत्तमं बभूव मोहान्मुदितः स राक्षसः ॥

ததஸ்து ஸீதா முபலப்ய ராவண:
ஸுஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட: பரிக்ருஹ்ய மைதிலீம் ।
ப்ரஸஜ்ய ராமேண ச வைரமுத்தமம்
பபூவ மோஹான் முதித: ஸ ராக்ஷஸ: ॥ 29

ராவண: - ராவணன்
மைதிலீம் - ஜனகர் திருமகளாகிய,
ஸீதாம் து - சீதாதேவியையே
உபலப்ய - அடைந்து,
தத: - அவ்விடத்தில்
பரிக்ருஹ்ய - சிறையிட்டு,
ஸுஸம்ப்ரஹ்ருஷ்ட:- அளவுகடந்த ஆனந்தம் கொண்டான்.
ஸ: - அந்த
ராவண: - ராவணன்
ராமேண ச - ஸ்ரீராமரோடேயே
உத்தமம் - பெரும்
வைரம் - த்வேஷத்தை
ப்ரஸஜ்ய - பெற்று,
மோஹாத் - மடமையால்
முதித: - மகிழ்ந்திருந்தவனாக
பபூவ - இருந்தனன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
லங்காப்ராபணம் நாம சதுஷ்பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

பஞ்ச பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 55

संदिश्य राक्षसान् घोरान् रावणोऽष्टौ महाबलान् ।
आत्मानं बुद्धिवैक्लव्यात् कृतकृत्यममन्यत ॥

ஸந்திஶ்ய ராக்ஷஸான் கோரான் ராவணோஷ்டௌ மஹாபலான் ।
ஆத்மானம் புத்திவைக்லவ்யாத் க்ருதக்ருத்யமமன்யத ॥ 1

ராவண: - ராவணன்
மஹாபலான் - மகாபலசாலிகளும்
கோரான் - கொடியவர்களுமான
அஷ்டௌ - எட்டு
ராக்ஷஸான் - அரக்கர்களை
ஸந்திஶ்ய - ஆக்ஞாபித்துவிட்டு
புத்தி வைக்லப்யாத்- விபரீத புத்தியால்
ஆத்மானம் - தன்னை
க்ருத க்ருத்யம் - கிருதகிருத்தியனாய்
அமன்யத - எண்ணிக்கொண்டான்.

स चिन्तयानो वैदेहीं कामबाणप्रपीडितः ।
प्रविवेश गृहं रम्यं सीतां द्रष्टुमभित्वरन् ॥

ஸ சிந்தயானோ வைதேஹீம் காமபாண ப்ரபீடித: ।
ப்ரவிவேஶ க்ருஹம் ரம்யம் ஸீதாம் த்ரஷ்டுமபித்வரன் ॥ 2

ஸ: - அவன்
காமபாண ப்ரபீடித: - காமபாணங்களுக்கிடுபட்டவனாய்
வைதேஹீம் - ஸீதாதேவியை
சிந்தயான: - இடைவிடாது நினைக்கின்றவனாய்
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
அபித்ரவன் - பரபரப்புற்றவனாய்
ரம்யம் - அழகிய
க்ருஹம் - அரண்மனைக்குள்
ப்ரவிவேஶ - புகுந்தான்.

स प्रविश्य तु तद्वेश्म रावणो राक्षसाधिपः ।
अपश्यद्राक्षसीमध्ये सीतां शोकपरायणाम् ॥

ஸ ப்ரவிஶ்ய து தத்வேஶ்ம ராவணோ ராக்ஷஸாதிப: ।
அபஶ்யத் ராக்ஷஸீமத்யே ஸீதாம் ஶோகபராயணாம் ॥ 3

अश्रुपूर्णमुखीं दीनां शोकभाराभिपीडिताम् ।
वायुवेगैरिवाक्रान्तां मज्जन्तीं नावमर्णवे ॥

அஶ்ருபூர்ணமுகீம் தீநாம் ஶோகபாராபிபீடிதாம் ।
வாயுவேகைரிவாக்ராந்தாம் மஜ்ஜந்தீம் நாவமர்ணவே ॥ 4

मृगयूथपरिभ्रष्टां मृगीं श्वभिरिवावृताम् ।
अधोमुखमुखीं सीतामभ्येत्य च निशाचरः ॥

ம்ருகயூத பரிப்ரஷ்டாம் ம்ருகீம் ஶ்வபிரிவாவ்ருதாம் ।
அதோமுகமுகீம் ஸீதாமப்யேத்ய ச நிஶாசர: ॥ 5

तां तु शोकपरां दीनामवशां राक्षसाधिपः ।
स बलाद्दर्शयामास गृहं देवगृहोपमम् ॥

தாம் து ஶோகபராம் தீநாமவஶாம் ராக்ஷஸாதிப: ।
ஸ பலாத் தர்ஶயாமாஸ க்ருஹம் தேவக்ருஹோபமம் ॥ 6

हर्म्यप्रासादसंबाधं स्त्रीसहस्त्रनिषेवितम् ।
नानापक्षिगणैर्जुष्टं नानारत्नसमन्वितम् ॥

ஹர்ம்ய ப்ரஸாத ஸம்பாதம் ஸ்த்ரீஸஹஸ்ர நிஷேவிதம் ।
நாநா பக்ஷிகணைர்ஜுஷ்டம் நாநா ரத்நஸமந்விதம் ॥ 7

काञ्चनैस्तापनीयैश्च स्फाटिकै राजतैरपि ।
वज्रवैडूर्यचित्रैश्च स्तंभैर्दृष्टिमनोहरैः ॥

காஞ்சனை ஸ்தாபநீயைஶ்ச ஸ்பாடிகை ராஜதைரபி ।
வஜ்ரவைடூர்ய சித்ரைஶ்ச ஸ்தம்பைர் த்ருஷ்டி மநோஹரை: ॥ 8

ஸ: ராக்ஷஸேஶ்வர: - அந்த அரக்கர் மன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்
தத் வேஶ்ம - அந்த அரண்மனைக்குள்
ப்ரவிஶ்ய - புகுந்து
ராக்ஷஸீ மத்யே - ராக்ஷசிகளின் நடுவில்
ஶோக பராயணாம் - சோகத்தில் மூழ்கிக்கிடப்பவளும்,
அஶ்ரு பூர்ணமுகீம் - கண்ணீர் நிறைந்த முகமுடையவளும்,
தீநாம் - திக்கற்று
ஶோக பாராபிபீடிதாம் - சோகாதிசயத்தால் துன்புற்றவளும்
அர்ணவே - கடலில்
வாயுவேகை: - புயர்க்காற்றுகளால்

ஆக்ராந்தாம் - அடியுண்டு
மஜ்ஜந்தீம் - முழுகுகிற
நாவம் இவ - கப்பல் போலிருப்பவளும்,
ம்ருகயூத பரிப்ரஷ்டாம் - மான்கூட்டங்களிலிருந்து நழுவி
ஶ்வபி: - நாய்களால்
ஆவ்ருதாம் - சூழப்பட்ட
ம்ருகீம் இவ - பெண்மான் போன்றவளும்,
தீநாம் - கஷ்டதசையிலிருப்பவளாய்
அதோமுக முகீம் து - தரையை பார்த்தவண்ணமேயிருப்பவளுமான,
ஸீதாம் - ஸீதாதேவியை
அபஶ்யத் - கண்டான்.
ஸ: ராக்ஷஸாதிப: - அந்த ராக்ஷஸ மன்னனாகிய
நிஶாசர: - அரக்கன்
அவஶாம் - தானாய் ஒன்றும் செய்ய முடியாதவனாய்
தீநாம் - நிறம் குன்றி
ஶோகபராம் து - சோகத்தில் மூழ்கிக் கிடப்பவளுமான
தாம் அப்யேத்ய - அவளை அணுகி
ஸ: - அவன்
ஹர்ம்ய ப்ரஸாத ஸம்பாதம் - பெரிய வீடுகளாலும் அரண்மனைகளாலும் நிறைந்துள்ளதும்,
ஸ்த்ரீ ஸஹஸ்ர நிஷேவிதம் - பல ஸ்த்ரீகளால் வசிக்கப்பெற்றதும்,
நாநா பக்ஷிகணைர் - பலவகை பக்ஷிக்கூட்டங்களால்
ஜுஷ்டம் - நிறையப்பெற்றதும்,
நாநா ரத்ந விபூஷிதம் - பலவகை ரத்னங்களாலிழைக்கப்பெற்றதும்
தாபநீயை: - சுத்த
காஞ்சனை: ச - பொன்னாலானவைகளும்,
ஸ்பாடிகை: - ஸ்படிகங்களாலானவைகளும்,
ராஜதை: அபி - வெள்ளியாலானவைகளும்
வஜ்ர வைடூர்ய சித்ரை: - வைரங்களாலும் வைடூர்யங்களாலும் இழைக்கப்பெற்றவைகளும்,
த்ருஷ்டிமநோஹரை: ச - கண்களைக் கவருகின்றவைகளுமான
ஸ்தம்பை: - தூண்களாலும்
தேவ க்ருஹோபமம் - தெய்வ மாளிகைகளுக்கு நிகராய் விளங்கும்
க்ருஹம் - அரண்மனையை

अश्रुपूर्णमुखीं दीनां शोकभाराभिपीडिताम् ।
वायुवेगैरिवाक्रान्तां मज्जन्तीं नावमर्णवे ॥

அஶ்ருபூர்ணமுகீம் தீநாம் ஶோகபாராபிபீடிதாம் ।
வாயுவேகைரிவாக்ராந்தாம் மஜ்ஜந்தீம் நாவமர்ணவே ॥ 4

मृगयूथपरिभ्रष्टां मृगीं श्वभिरिवावृताम् ।
अधोमुखमुखीं सीतामभ्येत्य च निशाचरः ॥

ம்ருகயூத பரிப்ரஷ்டாம் ம்ருகீம் ஶ்வபிரிவாவ்ருதாம் ।
அதோமுகமுகீம் ஸீதாமப்யேத்ய ச நிஶாசர: ॥ 5

तां तु शोकपरां दीनामवशां राक्षसाधिपः ।
स बलाद्दर्शयामास गृहं देवगृहोपमम् ॥

தாம் து ஶோகபராம் தீநாமவஶாம் ராக்ஷஸாதிப: ।
ஸ பலாத் தர்ஶயாமாஸ க்ருஹம் தேவக்ருஹோபமம் ॥ 6

हर्म्यप्रासादसंबाधं स्त्रीसहस्रनिषेवितम् ।
नानापक्षिगणैर्जुष्टं नानारत्नसमन्वितम् ॥

ஹர்ம்ய ப்ரஸாத ஸம்பாதம் ஸ்த்ரீஸஹஸ்ர நிஷேவிதம் ।
நாநா பக்ஷிகணைர்ஜுஷ்டம் நாநா ரத்நஸமந்விதம் ॥ 7

काञ्चनैस्तापनीयैश्च स्फाटिकै राजतैरपि ।
वज्रवैडूर्यचित्रैश्च स्तम्भैर्दृष्टिमनोहरैः ॥

காஞ்சனை ஸ்தாபநீயைஶ்ச ஸ்பாடிகை ராஜதைரபி ।
வஜ்ரவைடூர்ய சித்ரைஶ்ச ஸ்தம்பைர் த்ருஷ்டி மநோஹரை: ॥ 8

ஸ: ராக்ஷஸேஶ்வர: - அந்த அரக்கர் மன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்
தத் வேஶ்ம - அந்த அரண்மனைக்குள்
ப்ரவிஶ்ய - புகுந்து
ராக்ஷஸீ மத்யே - ராக்ஷசிகளின் நடுவில்
ஶோக பராயணாம் - சோகத்தில் மூழ்கிக்கிடப்பவளும்,
அஶ்ரு பூர்ணமுகீம் - கண்ணீர் நிறைந்த முகமுடையவளும்,
தீநாம் - திக்கற்று
ஶோக பாராபிபீடிதாம் - சோகாதிசயத்தால் துன்புற்றவளும்
அர்ணவே - கடலில்
வாயுவேகை: - புயர்க்காற்றுகளால்

ஆக்ராந்தாம் - அடியுண்டு
மஜ்ஜந்தீம் - முழுகுகிற
நாவம் இவ - கப்பல் போலிருப்பவளும்,
ம்ருகயூத பரிப்ரஷ்டாம் - மான்கூட்டங்களிலிருந்து நழுவி
ஶ்வபி: - நாய்களால்
ஆவ்ருதாம் - சூழப்பட்ட
ம்ருகீம் இவ - பெண்மான் போன்றவளும்,
தீநாம் - கஷ்டதசையிலிருப்பவளாய்
அதோமுக முகீம் து - தரையை பார்த்தவண்ணமேயிருப்பவளுமான,
ஸீதாம் - ஸீதாதேவியை
அபஶ்யத் - கண்டான்.
ஸ: ராக்ஷஸாதிப: - அந்த ராக்ஷஸ மன்னனாகிய
நிஶாசர: - அரக்கன்
அவஶாம் - தானாய் ஒன்றும் செய்ய முடியாதவனாய்
தீநாம் - நிறம் குன்றி
ஶோகபராம் து - சோகத்தில் மூழ்கிக் கிடப்பவளுமான
தாம் அப்யேத்ய - அவளை அணுகி
ஸ: - அவன்
ஹர்ம்ய ப்ரஸாத - பெரிய வீடுகளாலும் அரண்மனைகளாலும்
ஸம்பாதம் நிறைந்துள்ளதும்,
ஸ்த்ரீ ஸஹஸ்ர நிஷேவிதம் - பல ஸ்த்ரீகளால் வசிக்கப்பெற்றதும்,
நாநா பக்ஷிகணைர் - பலவகை பக்ஷிக்கூட்டங்களால்
ஜுஷ்டம் - நிறையப்பெற்றதும்,
நாநா ரத்ந விபூஷிதம் - பலவகை ரத்னங்களாலிழைக்கப்பெற்றதும்
தாபநீயை: - சுத்த
காஞ்சனை: ச - பொன்னாலானவைகளும்,
ஸ்பாடிகை: - ஸ்படிகங்களாலானவைகளும்,
ராஜதை: அபி - வெள்ளியாலானவைகளும்
வஜ்ர வைடூர்ய சித்ரை: - வைரங்களாலும் வைடூர்யங்களாலும் இழைக்கப்பெற்றவைகளும்,
த்ருஷ்டிமநோஹரை: ச - கண்களைக் கவருகின்றவைகளுமான
ஸ்தம்பை: - தூண்களாலும்
தேவ க்ருஹோபமம் - தெய்வ மாளிகைகளுக்கு நிகராய் விளங்கும்
க்ருஹம் - அரண்மனையை

பலாத் - அவள் உள்ளத்தையாவது கண்களையாவது செலுத்தாதிருக்கையில்,
தர்ஶயாமாஸ - சுட்டிக்காட்டினான்.

दिव्यदुन्दुभिनिर्ह्रादं तप्तकाञ्चनतोरणम् ।
सोपानं काञ्चनं चित्रमारुरोह तया सह ॥

திவ்யதுந்துபிநிர்ஹ்ராதம் தப்தகாஞ்சனதோரணம் ।
ஸோபானம் காஞ்சனம் சித்ரமாருரோஹ தயா ஸஹ ॥ 9

திவ்ய துந்துபி நிர்ஹ்ராதம்-திவ்ய துந்துபிகோஷங்களால் விளங்குவதும்
தப்த காஞ்சன தோரணம்- நல்ல தங்கத்தால் செய்யப்பட்ட கதவை உடையதும்,
சித்ரம் - அழகாய்
காஞ்சனம் - பொன்னாற்ச் செய்ததுமான
ஸோபானம் - படியில்
தயா ஸஹ - அவளைத் தூக்கிக்கொண்டு (அவளோடு)
ஆருரோஹ - ஏறினான்.

दान्तका राजताश्चैव गवाक्षाः प्रियदर्शनाः ।
हेमजालावृताश्चासन् तत्र प्रासादपङ्क्तयः ॥

தாந்தகா ராஜதாஶ்சைவ கவாக்ஷா: ப்ரியதர்ஶநா: ।
ஹேம ஜாலாவ்ருதாஶ்ச ஆஸன் தத்ர ப்ராஸாத பங்க்தய: ॥ 10

தத்ர - அவ்விடத்தில்
தாந்தகா: - தந்தங்களினாலானவைகளும்,
ராஜதா: ச - வெள்ளியாலானவைகளும்,
ப்ரியதர்ஶநா: - அழகு வாய்ந்தவைகளுமான
கவாக்ஷா: ஏவ - ஜன்னல்களும்
ஹேம ஜாலா வ்ருதா:- பொன்மயமாய் மூடப்பெற்ற
ப்ராஸாத பங்க்தய: ச- மேடைகளின் அனேகங்களும்,
ஆஸன் - இருந்தன.

सुधामणिविचित्राणि भूमिभागानि सर्वशः ।
दशग्रीवः स्वभवने प्रादर्शयत मैथिलीम् ॥

ஸுதாமணி விசித்ராணி பூமிபாகாநி ஸர்வஶ: ।
தஶக்ரீவ: ஸ்வபவனே ப்ராதர்ஶயத மைதிலீம் ॥ 11

தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
ஸ்வபவனே - தன் அரண்மனையில்
ஸுதாமணி விசித்ராணி- வெண்முத்துக்களால் அழகுற்ற
பூமி பாகாநி - தரைகளை
ஸர்வஶ: - எங்கும்

மைதிலீம் - சீதாதேவிக்கு
ப்ராதர்ஶயத் - காட்டினான்.

दीर्घिकाः पुष्करिण्यश्च नानावृक्षसमन्विताः ।
रावणो दर्शयामास सीतां शोकपरायणाम् ॥

தீர்கிகா: புஷ்கரிண்யஶ்ச நாநாவ்ருக்ஷஸமந்விதா: ।
ராவணோ தர்ஶயாமாஸ ஸீதாம் ஶோகபராயணாம் ॥ 12

ராவண: - ராவணன்,
ஶோக பராயணாம் - சோகத்தில் மூழ்கிக்கிடக்கும்
ஸீதாம் - சீதாதேவியிடம்
தீர்கிகா: - நடைவாபிகளையும்,
நாநா வ்ருக்ஷ ஸமந்விதா: - பலவகை மரங்கள் அடர்ந்த
புஷ்கரிண்ய: ச - புஷ்கரிணிகளையும்,
தர்ஶயாமாஸ - இருக்கின்றனவென்று சொன்னான்.

दर्शयित्वा तु वैदेह्याः कृत्स्नं तद्भवनोत्तमम् ।
उवाच वाक्यं पापात्मा रावणो जनकात्मजाम् ॥

தர்ஶயித்வா து வைதேஹ்யா: க்ருத்ஸ்நம் தத் பவநோத்தமம் ।
உவாச வாக்யம் பாபாத்மா ராவணோ ஜனகாத்மஜாம் ॥ 13

பாபாத்மா - கெட்ட நினைவுற்ற
ராவண: - ராவணன்
வைதேஹ்யா: - சீதாதேவிக்கு
தத் - அந்த
பவநோத்தமம் - சிறந்த மாளிகை
க்ருத்ஸ்நம் - முழுமையும்
தர்ஶயித்வா து - காட்டிவிட்டு,
ஜனகாத்மஜாம் - ஜானகியைப் பார்த்து
வாக்யம் - ஒரு சொல்லை
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னான்.

दश राक्षसकोट्यश्च द्वाविंशतिरथापराः ।
तेषां प्रभुरहं सीते सर्वेषां भीमकर्मणाम् ॥

தஶ ராக்ஷஸ கோட்யஶ்ச த்வாவிம்ஶதி ரதாபரா: ।
தேஷாம் ப்ரபுரஹம் ஸீதே ஸர்வேஷாம் பீமகர்மணாம் ॥ 14

ஸீதே - 'சீதையே!
த ஶ - பத்து
ராக்ஷஸ கோட்ய: - கோடி ராக்ஷஸர்களும்,
அத - அதோடுகூட

அபரா: - வேறு சில
த்வா விம்ஶதி: ச - இருபத்திரண்டும்
பீம கர்மணாம் - அரிய செயல்களைப் புரியும்
தேஷாம் - அவர்கள்
ஸர்வேஷாம் - எல்லோருக்கும்
அஹம் - நான்
ப்ரபு: - ஈசன்.

वर्जयित्वा जरावृद्धान् बालांश्च रजनीचरान् ।
सहस्रमेकमेकस्य मम कार्यपुरःसरम् ॥

வர்ஜயித்வா ஜராவ்ருத்தான் பாலாம்ஶ்ச ரஜநீசரான் ।
ஸஹஸ்ரமேக மேகஸ்ய மம கார்யபுர:ஸரம் ॥ 15

ஜரா வ்ருத்தான் - 'கிழத்தனத்தால் முடியாதவர்களும்
பாலான் ச - சிறு குழந்தைகளுமான
ரஜநீ சரான் - அரக்கர்களை
வர்ஜயித்வா - நீக்கி
ஏகம் - ஓர்
ஸஹஸ்ரம் - ஆயிரம்
மம - என்
ஏகஸ்ய - ஒருவனுக்கு
கார்ய புர: ஸரம் - பணிவிடைப் பரிவாரம்.

यदिदं राजतन्त्रं मे त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
जीवितं च विशालाक्षि त्वं मे प्राणैर्गरीयसी ॥

யதிதம் ராஜதந்த்ரம் மே த்வயி ஸர்வம் ப்ரதிஷ்டிதம் ।
ஜீவிதம் ச விஶாலாக்ஷி த்வம் மே ப்ராணைர் கரீயஸீ ॥ 16

மே - 'எனது
ராஜ தந்த்ரம் - அரசாளுகை
யத் - எதுவோ
இதம் ஸர்வம் - இது எல்லாமும்
த்வயி - உன்னிடத்தில்
ப்ரதிஷ்டிதம் - வைக்கப்பட்டுவிட்டது.
ஜீவிதம் - உயிரும்
ச - அப்படியே வைக்கப்பட்டுவிட்டது.
விஶாலாக்ஷி - விசாலாக்ஷி!
த்வம் - நீ
ப்ராணை: - என் உயிரினும்
மே - எனக்கு
கரீயஸீ - அருமையானவள்.

बहूनां स्त्रीसहस्राणां मम योऽसौ परिग्रहः ।
तासां त्वमीश्वरी सीते मम भार्या भव प्रिये ॥

பஹூநாம் ஸ்த்ரீ ஸஹஸ்ராணாம் மம யோऽஸௌ பரிக்ரஹ: ।
தாஸாம் த்வமீஶ்வரீ ஸீதே மம பார்யா பவ ப்ரியே ॥ 17

ப்ரியே - 'அன்பார்ந்த
ஸீதே - சீதையே!
ய: - எந்த
அஸௌ - இவன்
பஹூநாம் - பல
ஸ்த்ரீஸஹஸ்ராணாம் - ஆயிரம் ஸ்த்ரீகளுக்கு
பரிக்ரஹ: - கணவனோ, அந்த
மம - எனக்கும்
தாஸாம் - அவர்களுக்கும்,
த்வம் - நீ
மம - எனக்கு
பார்யா - பார்யையாய்,
ஈஶ்வரீ - எஜமானியாய்
பவ - ஆகு.

साधु किं तेऽन्यथा बुद्ध्या रोचयस्व वचो मम ।
भजस्व माभितप्तस्य प्रसादं कर्तुमर्हसि ॥

ஸாது கிம் தேऽன்யதா புத்த்யா ரோசயஸ்வ வசோ மம ।
பஜஸ்வ மா அபிதப்தஸ்ய ப்ரஸாதம் கர்துமர்ஹஸி ॥ 18

அன்யதா - 'இதல்லாத வேறு
புத்த்யா - யோஜனையால்
தே - உனக்கு
கிம் - என்ன பிரயோஜனம்?
மம - எனது
ஸாது: வச: - நியாயமான சொல்லை
ரோசயஸ்வ - ஏற்றுக்கொள்.
மா பஜஸ்வ - என்னை அங்கீகரி.
அபிதப்தஸ்ய - உனக்காகத் தவிக்கும் எனக்கு
ப்ரஸாதம் - அனுக்ரஹத்தை
கர்தும் - செய்ய
அர்ஹஸி - நீ இஷ்டப்பட வேண்டும்.

परिक्षिप्ता समुद्रेण लङ्केयं शतयोजना ।
नेयं धर्षयितुं शक्या सेन्द्रैरपि सुरासुरैः ॥

பரிக்ஷிப்தா ஸமுத்ரேண லங்கேயம் ஶதயோஜநா ।
நேயம் தர்ஷயிதும் ஶக்யா ஸேந்த்ரைரபி ஸுராஸுரை: ॥ 19

இயம் - 'இந்த
ஶத யோஜநா - நூறு யோஜனை தூரமுள்ள
லங்கா - இலங்கை
ஸமுத்ரேண - சமுத்திரத்தினால்
பரிக்ஷிப்தா - சூழப்பட்டிருக்கிறது.
இயம் - இது
ஸேந்த்ரை: - இந்திரனுள்ளிட்ட
ஸுராஸுரை: அபி - தேவர்களாலும் அசுரர்களாலும்கூட
தர்ஷயிதும் - எதிர்க்க
ந ஶக்யா - முடியாதது.

न देवेषु न यक्षेषु न गन्धर्वेषु नर्षिषु ।
अहं पश्यामि लोकेषु यो मे वीर्यसमो भवेत् ॥

ந தேவேஷு ந யக்ஷேஷு ந கந்தர்வேஷு நாஷ்ஷு ।
அஹம் பஶ்யாமி லோகேஷு யோ மே வீர்யஸமோ பவேத் ॥ 20

லோகேஷு - 'மூன்றுலகங்களிலும்
ய: - எவனொருவன்
மே - எனக்கு
வீர்யஸம: - ஒப்பான பராக்கிரமமுள்ளவனாக
பவேத் - ஆகுவானோ, அவனை
தேவேஷு - தேவர்களிலும்,
அஹம் - நான்
ந பஶ்யாமி - கண்டிலேன்.
யக்ஷேஷு - யக்ஷர்களிலும்
ந - கண்டிலேன்.
கந்தர்வேஷு - கந்தர்வர்களிலும்
பக்ஷிஷு - பறவைகளிலும்
ந - கண்டிலேன்.

राज्यभ्रष्टेन दीनेन तापसेन गतायुषा ।
किं करिष्यसि रामेण मानुषेणाल्पतेजसा ॥

ராஜ்ய ப்ரஷ்டேன தீநேந தாபஸேந கதாயுஷா ।
கிம் கரிஷ்யஸி ராமேண மாநுஷேணால்பதேஜஸா ॥ 21

அல்ப தேஜஸா - 'ஆண்மையின்றி
ராஜ்ய ப்ரஷ்டேன - ராஜ்யத்திலிருந்து துரத்தப்பட்டு
தீநேந - தீனனாகி
தாபஸேந - தபசு செய்துகொண்டிருக்கும்,

கதாயுஷா - அற்ப ஆயுளுடைய
மாநுஷேண - மானிடனாகிய
ராமேண - ராமனோடு
கிம் கரிஷ்யஸி - நீ என்ன செய்யப்போகின்றனை?

भजस्व सीते मामेव भर्ताहं सदृशस्तव ।
यौवनं ह्यध्रुवं भीरु रमस्वेह मया सह ॥

பஜஸ்வ ஸீதே மாமேவ பர்தா அஹம் ஸத்ருஶஸ்தவ ।
யௌவனம் ஹ்யத்ருவம் பீரு ரமஸ்வேஹ மயா ஸஹ ॥ 22

ஸீதே - 'சீதாய்!
மாம் ஏவ - என்னையே
பஜஸ்வ - ஏற்றுக்கொள்;
அஹம் - நான்
தவ - உனக்கு
ஸத்ருஶ: - ஏற்ற
பர்தா - கணவன்;
பீரு - பயந்தவளே!
யௌவனம் - இளமை
அத்ருவம் ஹி - நிலையற்றதன்றோ!
மயா - என்னோடு
இஹ - கூட
ஸஹ - இவ்விடத்தில்
ரமஸ்வ - காலம்கழி.

दर्शने मा कृथा बुद्धिं राघवस्य वरानने ।
कास्य शक्तिरिहागन्तुमपि सीते मनोरथैः ॥

தர்ஶனே மா க்ருதா புத்திம் ராகவஸ்ய வராநநே ।
கா அஸ்ய ஶக்திரிஹாகந்துமபி ஸீதே மநோரதை: ॥ 23

வராநநே - 'சுந்தரமுகியே!
ராகவஸ்ய - ராமனை
தர்ஶனே - பார்க்கும் விஷயத்தில்,
புத்திம் - எண்ணத்தை
மா க்ருதா: - நீ கொள்ளாதே.
ஸீதே - சீதாய்!
மநோரதை: அபி - மனவியாபாரங்களாலும்கூட
இஹ - இங்கு
ஆகந்தும் - வர
அஸ்ய - இவனுக்கு
கா ஶக்தி: - என்ன சக்தி இருக்கிறது?

न शक्यो वायुराकाशे पाशैर्बन्द्धुं महाजवः ।
दीप्यमानस्य चाप्यग्नेर्ग्रहीतुं विमला शिखा ॥

ந ஶக்யோ வாயுராகாஶே பாஶைர்பந்த்தும் மஹாஜவ:।
தீப்யமானஸ்ய சாப்யக்நேர் க்ரஹீதும் விமலா ஶிகா॥ 24

மஹாஜவ: - 'வெகு வேகமுற்ற
வாயு - காற்றானது
ஆகாஶே - ஆகாசத்தில்
பாஶை: - கயிறுகளால்
பந்த்தும் ந ஶக்ய: - கட்ட முடியாது.
தீப்யமானஸ்ய - கொழுந்து விட்டெரியும்
அக்நே: - அக்னியினது
விமலா ஶிகா - புகையற்ற ஜ்வாலை
க்ரஹீதும் - கையால் பிடிக்க
அபி வா - அதுபோலவே முடியாததே.

त्रयाणामपि लोकानां न तं पश्यामि शोभने ।
विक्रमेण नयेद्यस्त्वां मद्बाहुपरिपालिताम् ॥

த்ரயாணாமபி லோகாநாம் ந தம் பஶ்யாமி ஶோபனே।
விக்ரமேண நயேத் யஸ்த்வம் மத்பாஹு பரிபாலிதாம் ॥ 25

ஶோபனே - 'கட்டழகி
மத்பாஹு பரிபாலிதாம் - எனது பாகுபலத்தால் பரிபாலிக்கப்பட்ட
த்வாம் - உன்னை
ய: - எவனொருவன்
விக்ரமேண - வலிமையால்
நயேத் - எடுத்துப் போவானோ,
தம் - அவனை
த்ரயாணாம் - மூன்று
லோகாநாம் - உலகங்களுக்குள்
அபி - என்றாலும்
ந பஶ்யாமி - நான் கண்டிலேன்.

लङ्कायां सुमहद्राज्यमिदं त्वमनुपालय ।
त्वत्प्रेष्या मद्विधाश्चैव देवाश्चापि चराचराः ॥

லங்காயாம் ஸுமஹத்ராஜ்யமிதம் த்வமநுபாலய।
த்வத்ப்ரேஷ்யா மத்விதாஶ்சைவ தேவாஶ்சாபி சராசரா: ॥ 26

த்வம் - 'நீ
லங்காயாம் - இலங்கையில்
இதம் - இந்த

ஸுமஹத் ராஜ்யம் - மிகப்பெரிய ராஜ்யத்தை
அநுபாலய - பரிபாலனம் பண்ணு.
மத்விதா: ச - என்போன்றவர்களும்
தேவா: ச - தேவர்களும்
சராசரா: ஏவ - சராசரங்களும்
த்வத் ப்ரேஷ்யா: அபி - உன்னடிமைகளாவார்களே!

अभिषेकोदकक्लिन्ना तुष्टा च रमयस्व माम् ॥

அபிஷேகோதக க்லிந்நா துஷ்டா ச ரமயஸ்வ மாம் ॥ 27

துஷ்டா - 'சந்தோஷமுற்று
அபிஷேகோதக க்லிந்நா - அபிஷேக தீர்த்தங்களால் ஸ்நானம் செய்யப் பெற்றவளாய்
மாம் ச - என்னையும்
ரமயஸ்வ - நீ, சந்தோஷப்படுத்து.

दुष्कृतं यत्पुरा कर्म वनवासेन संगतम् ।
यश्च ते सुकृतो धर्मस्तस्येह फलमाप्नुहि ॥

துஷ்க்ருதம் யத் புரா கர்ம வனவாஸேந ஸம்கதம்।
யஶ்ச தே ஸுக்ருதோ தர்மஸ்தஸ்யேஹ பலமாப்நுஹி ॥ 28

புரா - 'பூர்வஜன்மத்தில்
யத் - எது
துஷ்க்ருதம் - பாபத்தால் விளைந்த
கர்ம - பயனோ,
வனவாஸேந - வனவாசத்துடன்
தத் - அது
ஸம்கதம் - ஒழிந்துவிட்டது;
தே - உனக்கு
ஸுக்ருத: - புண்யத்தால் விளையும்
தர்ம: - தர்மமாகிறது
ய: ச - எதுவோ,
தஸ்ய பலம் - அதனது பயனை
இஹ - இப்பொழுது
ஆப்நுஹி - அனுபவி.

इह माल्यानि सर्वाणि दिव्यगन्धानि मैथिलि ।
भूषणानि च मुख्यानि सेवस्व च मया सह ॥

இஹ மால்யாநி ஸர்வாணி திவ்யகந்தாநி மைதிலி।
பூஷணாநி ச முக்யாநி ஸேவஸ்வ ச மயா ஸஹ ॥ 29

மைதிலி - 'மைதிலி!
இஹ - இங்கு
திவ்ய கந்தானி - பரிமளவாசனையுள்ள
மால்யானி ச - மாலைகளையும்
முக்யானி - சிறந்த
பூஷணானி ச - ஆபரணங்களையும்,
ஸர்வாணி ச - மற்றுமெல்லாவற்றையும்
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
ஸேவஸ்வ - நீ, அனுபவி.

पुष्पकं नाम सुश्रोणि भ्रातुर्वैश्रवणस्य मे ।
विमानं सूर्यसंकाशं तरसा निर्जितं मया ॥

புஷ்பகம் நாம ஸுஶ்ரோணி ப்ராதுர் வைஶ்ரவணஸ்ய மே ।
விமானம் ஸூர்யஸங்காஶம் தரஸா நிர்ஜிதம் மயா ॥ 30

ஸுஶ்ரோணி - 'மெல்லிடையாளே!
மே - எனது
ப்ராது: - தமயனாகிய
வைஶ்ரவணஸ்ய - குபேரனது
புஷ்பகம் நாம - புஷ்பகம் என்ற
ஸூர்ய ஸங்காஶம் - சூர்ய ஒளிகொண்ட
விமானம் - விமானமானது
மயா - என்னால்
தரஸா - ஆண்மையால்
நிர்ஜிதம் - பறித்துக்கொண்டு வரப்பட்டிருக்கிறது.

विशालं रमणीयं च तद्विमानं मनोजवम् ।
तत्र सीते मया सार्धं विहरस्व यथासुखम् ॥

விஶாலம் ரமணீயம் ச தத்விமானம் மனோஜவம் ।
தத்ர ஸீதே மயா ஸார்தம் விஹரஸ்வ யதாஸுகம் ॥ 31

தத் - 'அந்த
விமானம் - விமானமோ,
மனோஜ்வம் - மனம்போல் வேகமுடையது.
விஶாலம் - விசாலமானது.
ரமணீயம் ச - மிக அழகானது.
ஸீதே - சீதாய்!
தத்ர - அதில்
யதாஸுகம் - உன் இஷ்டம்போல்
மயா ஸார்தம் - என்னோடுகூட
விஹரஸ்வ - இன்பமாய் காலங்கழி.

वदनं पद्मसंकाशं विमलं चारुदर्शनम् ।
शोकार्तं तु वरारोहे न भ्राजति वरानने ॥

வதனம் பத்மஸங்காஶம் விமலம் சாருதர்ஶனம் ।
ஶோகார்தம் து வராரோஹே ந ப்ராஜதி வரானநே ॥ 32

வரானநே - சுந்தரியான
வராரோஹே - ஸ்திரீரத்னமே!
பத்மஸங்காஶம் - தாமரைப் பூவை நிகர்த்ததும்
விமலம் - மாசற்றதும்
சாருதர்ஶனம் - அழகானதுமான
வதனம் து - முகமும்
ஶோகார்தம் - சோகத்தால் பீடிக்கப்பட்டதாய்
ந ப்ராஜதி - ஒளிகுன்றியிருக்கிறது.'

एवं वदति तस्मिन्सा वस्त्रान्तेन वराङ्गना ।
पिधायेन्दुनिभं सीता मुखमश्रूण्यवर्तयत् ॥

ஏவம் வததி தஸ்மின் ஸா வஸ்த்ராந்தேன வராங்கநா ।
பிதாயேந்துநிபம் ஸீதா முகமஶ்ரூண்யவர்தயத் ॥ 33

ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
தஸ்மின் - அவன்
வததி - பேசுகையில்
வராங்கநா - ஸ்திரீரத்னமாகிய
ஸா ஸீதா - அந்த சீதாதேவி
இந்துநிபம் - சந்திரனை நிகர்த்த
முகம் - முகத்தை
வஸ்த்ராந்தேன - ஆடையின் முந்தானையால்,
பிதாய - மூடிக்கொண்டு
அஶ்ரூணி - கண்ணீரை.
அவர்தயத் - பெருக்கினாள்.

ध्यायन्तीं तामिवास्वस्थां दीनां चिन्ताहतप्रभाम् ।
उवाच वचनं पापो रावणो राक्षसेश्वरः ॥

த்யாயந்தீம் தாமிவாஸ்வஸ்தாம் தீநாம் சிந்தாஹதப்ரபாம் ।
உவாச வசனம் பாபோ ராவணோ ராக்ஷஸேஶ்வர: ॥ 34

அஸ்வஸ்தாம் - 'வேறெதிலும் மனம் செலுத்த முடியாதவளாய்,
த்யாயந்தீம் - பரமாத்மாவையே த்யானிப்பவளாய்,
தீநாம் - கஷ்டத்திலிருப்பவளாய்,
சிந்தாஹத ப்ரபாம் - கவலையால் ஒளிகுன்றியவளாயிருக்கும்
தாம் இவ - அவளையே பார்த்து

பாப: - பாபியும்
ராக்ஷஸேஶ்வர: - ராக்ஷஸ மன்னனுமாகிய
ராவண: - ராவணன்
வசனம் - இன்னொரு சொல்லை
உவாச - பின்வருமாறு கூறினான்.

अलं व्रीडेन वैदेहि धर्मलोपकृतेन ते ।
आर्षोऽयं दैवनिष्यन्दो यस्त्वामभिगमिष्यति ॥

அலம் வ்ரீடேந வைதேஹி தர்மலோபக்ருதே ந தே ।
ஆர் ஷோऽயம் தைவ நிஷ்யந்தோ யஸ்த்வா மபிகமிஷ்யதி ॥ 35

வைதேஹி - 'வைதேகி!
தர்மலோபக்ருதேந - ஸ்திரீகளின் மரியாதைக்கு குறைவு என்பால் வியந்த
வ்ரீடேந - நாணத்தால்
தே - உனக்கு
அலம் - இதுவரையிலும் போதும்
ய: - எது
த்வாம் - உன்னை
அபிகமிஷ்யதி - அடையப்போகிறதோ
அயம் - இது
ஆர்ஷ: - மானிடர்களுக்கு கிட்டாது,
தைவ நிஷ்யந்த: - பாக்கியத்தின் பயன்.

एतौ पादौ मया स्निग्धौ शिरोभिः परिपीडितौ ।
प्रसादं कुरु मे क्षिप्रं वश्यो दासोऽहमस्मि ते ॥

ஏதௌ பாதௌ மயா ஸ்நிக்தௌ ஶிரோபி: பரிபீடிதௌ ।
ப்ரஸாதம் குரு மே க்ஷிப்ரம் வஶ்யோ தாஸோऽஹமஸ்மிதே ॥ 36

மஹா ஸ்நிக்தௌ - 'முற்றிலும் கண்களைப் பறிக்கும்
ஏதௌ - உன்னிரண்டு
பாதௌ - தாள்கள்
ஶிரோபி: - என் தலைகளால்
பரிபீடிதௌ - தரிக்கப்படுகின்றன.
மே - எனக்கு
ப்ரஸாதம் - அனுக்கிரகத்தை
க்ஷிப்ரம் - காலதாமதமின்றி
குரு - செய்.
தே - உனது
வஶ்ய: - மனம்கோணாது நடக்கும்
தாஸ: - அடிமையாய்
அஹம் - நான்
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.

इमाः शून्या मया वाचः शुष्यमाणेन भाषिताः ।
न चापि रावणः कांचिन्मूर्ध्ना स्त्रीं प्रणमेत ह ॥

இமா: ஶூன்யா மயா வாச: ஶுஷ்யமாணேந பாஷிதா: ।
ந சாபி ராவண: காஞ்சின்மூர்த்நா ஸ்த்ரீம் ப்ரணமேத ஹ ॥ 37

ஶுஷ்யமாணேந - 'உனக்காகத் தவிக்கும்
மயா - என்னால்
இமா: - இந்த
வாச: - வாக்குதத்தங்கள்
ஶூன்யா: - கபடமற்றவைகளாய்,
பாஷிதா: - மொழியப்பட்டன.
ராவண: - ராவணன்
காஞ்சித் - ஒரு
ஸ்த்ரீம் ச - பெண்ணையும்
மூர்த்நா - தலையால்
ப்ரணமேத அபி நஹ - வணங்கவே மாட்டானன்றோ.

एवमुक्त्वा दशग्रीवो मैथिलीं जनकात्मजाम् ।
कृतान्तवशमापन्नो ममेयमिति मन्यते ॥

ஏவமுக்த்வா தஶக்ரீவோ மைதிலீம் ஜனகாத்மஜாம் ॥
க்ருதாந்த வஶமாபந்நோ மமேயமிதி மன்யதே ॥ 38

தஶக்ரீவ: - தசக்ரீவன்
ஜனகாத்மஜாம் - ஜனகர் திருமகளான
மைதிலீம் - மைதிலீதேவியைப் பார்த்து,
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
க்ருதாந்த வஶம் - எமன்வசத்தில்
ஆபந்ந: - சிக்கிக்கொண்டவனாய்
இயம் - 'இவள்
மம - எனக்கு'
இதி - என்றே
மன்யதே - எண்ணிக் கொள்ளுகிறான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதா விலாபநோத்யமோ நாம பஞ்சபஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஷட் பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 56

सा तथोक्ता तु वैदेही निर्भया शोककर्शिता ।
तृणमन्तरतः कृत्वा रावणं प्रत्यभाषत ॥
ஸா ததோக்தா து வைதேஹீ நிர்பயா ஶோககர்ஶிதா ।
த்ருணமந்தரத: க்ருத்வா ராவணம் ப்ரத்யபாஷத ॥ 1

ததா - மேற்கண்டவாறு
உக்தா - சொல்லப்பட்ட
ஸா - அந்த
வைதேஹீ - ஜானகியார்
நிர்பயா - உள்ளம் எள்ளளவும் சலியாதவளாய்
ஶோககர்ஶிதா - துயரத்தால் தபித்துக் கொண்டிருப்பவளாய்
த்ருணம் - ஓர் துரும்பை
அந்தரத: - இடையில்
க்ருத்வா - போட்டு
து - அதன் பின்னர்
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
ப்ரத்யபாஷத - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தாள்.

राजा दशरथो नाम धर्मसेतुरिवाचलः ।
सत्यसन्धः परिज्ञातो यस्य पुत्रः स राघवः ॥
ராஜா தஶரதோ நாம தர்மஸேதுரிவாசல: ।
ஸத்யஸந்த: பரிக்ஞாதோ யஸ்ய புத்ர: ஸ ராகவ: ॥ 2

தஶரத: நாம - 'தசரதரென்ற
ராஜா - சக்கிரவர்த்தியார்
அசல: - வழுவாத
தர்மஸேது: - தர்மத்தின் எல்லைக்கல்
இவ - போன்ற
ஸத்யஸந்த: - சத்யசந்தர்.
பரிக்ஞாத: - த்ரிலோகப் பிரசித்தி பெற்றவர்.
யஸ்ய - எவரோ அவருடைய
புத்ர: - திருக்குமாரன்
ஸ: - அந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்.

रामो नाम स धर्मात्मा त्रिषु लोकेषु विश्रुतः ।
दीर्घबाहुर्विशालाक्षो दैवतं स पतिर्मम ॥
ராமோ நாம ஸ தர்மாத்மா த்ரிஷு லோகேஷு விஶ்ருத: ।
தீர்கபாஹுர்விஶாலாக்ஷோ தைவதம் ஹி பதிர்மம ॥ 3

மம - 'எனது
பதி: - கணவரான
ராம: நாம - ஸ்ரீராமரென்ற
ஸ: ஹி - அவரே
தைவதம் - பிரத்தியக்ஷ தைவம்.
தர்மாத்மா - தர்மமே உருவெடுத்து வந்தவர்.
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களிலும்
விஶ்ருத: - பிரசித்தி பெற்றவர்.
தீர்கபாஹு: - நீண்ட கைகளுற்றவர்,
விஶாலாக்ஷ: - அகன்ற கண்களுற்றவர்.

इक्ष्वाकूणां कुले जातः सिंहस्कन्धो महाद्युतिः ।
लक्ष्मणेन सह भ्रात्रा यस्ते प्राणान् हरिष्यति ॥
இக்ஷ்வாகூணாம் குலே ஜாத: ஸிம்ஹஸ்கந்தோ மஹாத்யுதி: ।
லக்ஷ்மணேன ஸஹ ப்ராத்ரா யஸ்தே ப்ராணான் ஹரிஷ்யதி ॥ 4

ப்ராத்ரா - 'தம்பியாகிய
லக்ஷ்மணேன ஸஹ - லக்ஷ்மணரோடுகூட
தே - உனது
ப்ராணான் - உயிரை
ய: - எவரொருவர்
ஹரிஷ்யதி - வாங்கப் போகிறாரோ, அவர்
இக்ஷ்வாகூணாம் - இக்ஷ்வாகுக்களுடைய
குலே - குலத்தில்
ஜாத: - அவதரித்திருக்கிறார்.
ஸிம்ஹஸ்கந்த: - சிம்மத்திற்குச் சமானமாகிய உடலுற்றவர்.
மஹாத்யுதி: - அளவுகடந்த பெருமை வாய்ந்தவர்.

प्रत्यक्षं यद्यहं तस्य त्वया स्यां धर्षिता बलात् ।
शयिता त्वं हतः संख्ये जनस्थाने यथा खरः ॥
ப்ரத்யக்ஷம் யத்யஹம் தஸ்ய த்வயா ஸ்யாம் தர்ஷிதா பலாத் ।
ஶயிதா த்வம் ஹத: ஸங்க்யே ஜனஸ்தானே யதா கர: ॥ 5

அஹம் - 'நான்
தஸ்ய - அவரது
ப்ரத்யக்ஷம் - கண்முன்
த்வயா - உன்னால்
பலாத் - செருக்கால்
தர்ஷிதா - தொடப்பட்டவளாக
யதி ஸ்யாம் - ஆவேனாகில்,

த்வம் - நீ
ஜனஸ்தானே - ஜனஸ்தானத்தில்
ஸங்க்யே - போரில்
கர: யதா - கரன்போலவே
ஹத: - மாண்டவனாக
ஶயிதா - வாடும்துயில் கொண்டிருப்பாய். (வீழ்ந்திருப்பாய்)

य एते राक्षसाः प्रोक्ता घोररूपा महाबलाः ।
राघवे निर्विषाः सर्वे सुपर्णे पन्नगा यथा ॥
ய ஏதே ராக்ஷஸா: ப்ரோக்தா கோரரூபா மஹாபலா: ।
ராகவே நிர்விஷா: ஸர்வே ஸுபர்ணே பன்னகா யதா ॥ 6

யே - 'எந்த
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
கோரரூபா: - பயங்கரமான ரூபமுடையவர்களென்றும்
மஹாபலா: - மகாபலிஷ்டர்களென்றும்
ப்ரோக்தா: - சொல்லப்பட்டார்களோ,
ஏதே - இந்த
ஸர்வே - எல்லோரும்
ஸுபர்ணே - கருடனிடத்தில்
பன்னகா: - சர்பங்கள்
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ராகவே - ஸ்ரீராகவனிடத்தில்
நிர்விஷா: - செயலற்றவர்கள்.

तस्य ज्याविप्रमुक्तास्ते शराः काञ्चनभूषणाः ।
शरीरं विधमिष्यन्ति गङ्गाकूलमिवोर्मयः ॥
தஸ்ய ஜ்யாவிப்ரமுக்தாஸ்தே ஶரா: காஞ்சனபூஷணா: ।
ஶரீரம் விதமிஷ்யந்தி கங்காகூல மிவோர்மய: ॥ 7

தஸ்ய - 'அவரது
காஞ்சனபூஷணா: - பொன்புனைந்தவைகளும்
ஜ்யாவிப்ரமுக்தா: - நாணிலிருந்து விடப்பட்டவைகளுமான
ஶரா: - பாணங்கள்
தே - உனது
ஶரீரம் - உடலை
ஊர்மய: - பிரவாஹங்கள்
கங்காகூலம் - கங்கைக்கரையை
இவ - எப்படியோ அப்படியே
விதமிஷ்யந்தி - அறுக்கப்போகின்றன.

असुरैर्वा सुरैर्वा त्वं यद्यवध्योऽसि रावण ।
उत्पाद्य सुमहद्वैरं जीवंस्तस्य न मोक्ष्यसे ॥
அஸுரைர் வா ஸுரைர் வா த்வம் யத்யவத்யோऽஸி ராவண ।
உத்பாத்ய ஸுமஹத்வைரம் ஜீவன் தஸ்ய ந மோக்ஷ்யஸே ॥ 8

ராவண - 'ராவணா!
அஸுரை: வா - அசுரர்களாலும்
ஸுரை: வா - தேவர்களாலும்
த்வம் - நீ
அவத்ய: - கொல்ல முடியாதவனாய்,
அஸி யதி - இருக்கிறாயென்றாலும்,
தஸ்ய - அவரது
ஸுமஹத் - மிக அசஹ்யமான
வைரம் - த்வேஷத்தை
உத்பாத்ய - ஸம்பாதித்து,
ஜீவன் - உயிருடன்
ந மோக்ஷ்யஸே - தப்பமாட்டாய்.

स ते जीवितशेषस्य राघवोऽन्तकरो बली ।
पशोर्यूपगतस्येव जीवितं तव दुर्लभम् ॥
ஸ தே ஜீவித ஶேஷஸ்ய ராகவோऽந்தகரோ பலீ ।
பஶோர் யூபகதஸ்யேவ ஜீவிதம் தவ துர்லபம் ॥ 9

ஜீவித ஶேஷஸ்ய - 'வாழ்நாளின் முடிவைக்கண்ட
தே - உனக்கு
பலீ - பலசாலியாகிய
ஸ: - அந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
அந்தகர: - மரணத்தை விளைவிப்பவராவார்.
யூபகதஸ்ய - யாகக் கம்பத்தையடைந்த
பஶோ: - பசுவிற்கு
இவ - எப்படியோ அப்படியே
தவ - உனக்கு
ஜீவிதம் - உயிரிருப்பது
துர்லபம் - அசாத்தியம்.

यदि पश्येत् स रामस्त्वां रोषदीप्तेन चक्षुषा ।
रक्षस्त्वमद्य निर्दग्धो गच्छेः सद्यः पराभवम् ॥
யதி பஶ்யேத் ஸ ராமஸ்த்வாம் ரோஷதீப்தேந சக்ஷுஷா ।
ரக்ஷஸ்த்வமத்ய நிர்தக்தோ கச்சே: ஸத்ய: பராபவம் ॥ 10

ஸ: ராம: - 'அந்த ஸ்ரீராமர்
ரோஷதீப்தேந - கோபத்தால் சிவந்த
சக்ஷுஷா - கண்ணால்
த்வாம் - உன்னை
அத்ய - இப்பொழுது
பஶ்யேத் யதி - பார்க்கிறார் என்றால்
ஸத்ய: - உடனே
ரக்ஷ: - அரக்கனாகிய
த்வம் - நீ
நிர்தக்த: - தஹிக்கப்பட்டவனாய்
பராபவம் - நாசத்தை
கச்சே: - அடைவாய்.

यश्चन्द्रं नभसो भूमौ पातयेन्नाशयेत वा ।
सागरं शोषयेद्वापि स सीतां मोचयेदिह ॥

யஶ்சந்த்ரம் நபஸோ பூமௌ பாதயேந் நாஶயேத வா ।
ஸாகரம் ஶோஷயேத்வாபி ஸ ஸீதாம் மோசயேதிஹ ॥ 11

ய: - 'எவர்
நபஸ: - ஆகாயத்திலிருந்து
சந்த்ரம் வா - சந்திரனையும்கூட
பூமௌ - தரையில்
பாதயேத் - தள்ளவல்லரோ,
நாஶயேத வா - வேண்டுமென்றால் அழிக்கவும் வல்லரோ,
ஸாகரம் அபி - சமுத்திரத்தையும்
ஶோஷயேத் - வற்ற வடிக்கவும் வல்லரோ,
ஸ: - அவர்
ஸீதாம் - லாங்கலபத்ததியிலுண்டான என்னை
இஹ - இப்பொழுது
மோசயேத் - விடுவிப்பார்.

गतायुस्त्वं गतश्रीको गतसत्त्वो गतेन्द्रियः ।
लङ्का वैधव्यसंयुक्ता त्वत्कृते न भविष्यति ॥

கதாயுஸ்த்வம் கத ஸ்ரீகோ கதஸத்வோ கதேந்த்ரிய: ।
லங்கா வைதவ்ய ஸம்யுக்தா த்வத்க்ருதே ந பவிஷ்யதி ॥ 12

த்வம் - 'நீ
கதாயு: - ஆயுள் முடிந்தவன்.
கத ஸ்ரீக: - லக்ஷ்மியால் கைவிடப்பட்டவன்.
கத ஸத்வ: - பாக்யமொழிந்தவன்.
கதேந்த்ரிய: - கொழுப்பொழிந்தவன்

த்வத் க்ருதேந - உன்நிமித்தம்
லங்கா - இலங்கை நகர்
வைதவ்ய ஸம்யுக்தா- கைமைத்தன்மையுற்றதாய்
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறது.

न ते पापमिदं कर्म सुखोदर्कं भविष्यति ।
याहं नीता विनाभावं पतिपार्श्वात्त्वया वने ॥

நதே பாபமிதம் கர்ம ஸுகோதர்கம் பவிஷ்யதி ।
யாऽஹம் நீதா விநாபாவம் பதிபார்ஶ்வாத் த்வயா வனே ॥ 13

யா - 'எவள்
வனே - காட்டில்
பதி பார்ஶ்வாத் - கணவனது பக்கலிலிருந்து
விநாபாவம் - பிரிந்திருப்பதை
த்வயா - உன்னால்
நீதா - அடைவிக்கப்பட்டாளோ, அவள்.
அஹம் - நான்
இதம் - இந்த
பாபம் - தீய
கர்ம - தொழில்
தே - உனக்கு
ஸுகோதர்கம் - நலந்தருவதாய்
ந பவிஷ்யதி - ஆகாது.

स हि देवरसंयुक्तो मम भर्ता महाद्युतिः ।
निर्भयो वीर्यमाश्रित्य शून्ये वसति दण्डके ॥

ஸ ஹி தேவரஸம்யுக்தோ மம பர்தா மஹாத்யுதி: ।
நிர்பயோ வீர்யமாஶ்ரித்ய ஶூன்யே வஸதி தண்டகே ॥ 14

மம - 'எனது
பர்தா - கணவர்
மஹாத்யுதி: - அளவுகடந்த மகிமை வாய்ந்தவர்.
ஸ: - அவர்
தேவர ஸம்யுக்த: - கொழுந்தனாரோடு இருக்கிறவராய்
வீர்யம் - வீர்யத்தை
ஆஶ்ரித்ய - கொண்டு,
ஶூன்யே - ஜனசஞ்சாரமற்ற
தண்டகே - தண்டகாவனத்தில்
நிர்பய: ஹி - பயமற்றவராகவே,
வஸதி - வஸிக்கின்றார்.

स ते दर्पं बलं वीर्यमुत्सेकं च तथाविधम् ।
अपनेष्यति गात्रेभ्यः शरवर्षेण संयुगे ॥

ஸ தே தா்பம் பலம் வீர்ய முத்ஸேகம் த ததாவிதம் ।
அபநேஷ்யதி காத்ரேப்ய: ஶரவர்ஷேண ஸம்யுகே ॥ 15

தே - 'உனது
தர்பம் - செருக்கையும்,
பலம் - ஆற்றலையும்,
வீர்யம் - வீரத்தையும்,
ததாவிதம் - அப்படிப்பட்டதாயிருக்கிற
உத்ஸேகம் ச - வரம்பு மீறி நடக்குமதிகப்பிரசங்கித் தனத்தையும்
ஸம்யுகே - போரில்
ஶரவர்ஷேண - பாணமாரியால்
காத்ரேப்ய: - உன் அவயவங்களிலிருந்து
ஸ: - அவர்
அபநேஷ்யதி - அழித்துவிடப் போகிறார்.

यदा विनाशो भूतानां दृश्यते कालचोदितः ।
तदा कार्ये प्रमाद्यन्ति नराः कालवशं गताः ॥

யதா விநாஶோ பூதாநாம் த்ருஶ்யதே காலசோதித: ।
ததா கார்யே ப்ரமாத்யந்தி நரா: காலவஶம் கதா: ॥ 16

பூதாநாம் - 'பிராணிகளுக்கு
காலசோதித: - யமனால் விதிக்கப்பட்ட
விநாஶ: - மரணம்
யதா - எப்பொழுது
த்ருஶ்யதே - நேருகிறதோ,
ததா - அப்பொழுது
கால வஶம் கதா: - யமனுக்காள்பட்ட
நரா: - மானிடர்கள்
கார்யே - நடவடிக்கையில்
ப்ரமாத்யந்தி - தடுமாறுகின்றார்கள்.

मां प्रधृष्य स ते कालः प्राप्तोऽयं राक्षसाधम ।
आत्मनो राक्षसानां च वधायान्तःपुरस्य च ॥

மாம் ப்ரத்ருஷ்ய ஸ தே கால: ப்ராப்தோऽயம் ராக்ஷஸாதம ।
ஆத்மநோ ராக்ஷஸாநாம் ச வதாயாந்த:புரஸ்ய ச ॥ 17

ராக்ஷஸாதம - 'ராக்ஷஸப்பதரே!
மாம் - என்னை
ப்ரத்ருஷ்ய ச - தொட்டமையால்

ஆத்மன: - உனக்கும்,
ராக்ஷஸாநாம் - அரக்கர்களுக்கும்,
தே - உனது
அந்த:புரஸ்ய ச - அந்தப்புர ஸ்திரீமூகத்திற்கும்
வதாய - நாசத்தின் பொருட்டு
ஸ: கால: - அந்த அழிவுகாலம்
அயம் - இதோ
ப்ராப்த: - வந்துவிட்டது.

इदमन्तःपुरं रम्यं रत्नस्थापितमीदृशम् ।
रामबाणानलः सर्वं दग्धं तव करिष्यति ॥

இதம் அந்த:புரம் ரம்யம் ரத்ந ஸ்தாபிதம் ஈத்ருஶம் ।
ராமபாணாநல: ஸர்வம் தக்தம் தவ கரிஷ்யதி ॥ 18

தவ - 'உனது
ஈத்ருஶம் - இப்படி
ரத்னஸ்தாபிதம் - ரத்னங்களாலிழைக்கப்பெற்று
ரம்யம் - அழகுவாய்ந்த
இதம் - இந்த
அந்த:புரம் - அந்தப்புரம்
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
ராம பாணாநல: - ராமபாணமாகிற தீயானது,
தக்தம் - உருக்குலைந்ததாக
கரிஷ்யதி - செய்யப்போகிறது.

न शक्या यज्ञमध्यस्था वेदिः स्रुग्भाण्डमण्डिता ।
द्विजातिमन्त्रसंपूता चण्डालेनावमर्दितुम् ॥

ந ஶக்யா யஞ மத்யஸ்தா வேதி: ஸ்ருக்பாண்ட மண்டிதா ।
த்விஜாதிமந்த்ரஸம்பூதா சண்டாலேநாவமர்திதும் ॥ 19

யஞ மத்யஸ்தா - 'யாகசாலையின் மத்தியில் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதும்
ஸ்ருக்பாண்ட மண்டிதா - யாகபாத்ரங்கள் நிறைந்ததும்
த்விஜாதி மந்த்ரபூதா ச - அந்தணர்களால் வேத மந்திரங்களால் புனிதமாக்கப்பட்டதுமான
வேதி: - வேதியானது
சண்டாலேந - தீண்டாதவன் ஒருவனால்
அவமர்திதும் - தீண்ட
ந ஶக்யா - முடியாது.

तथाहं धर्मनित्यस्य धर्मपत्नी पतिव्रता ।
त्वया स्प्रष्टुं न शक्यास्मि राक्षसाधम पापिना ॥

ததாஹம் தர்மநித்யஸ்ய தர்மபத்நீ பதிவ்ரதா ।
த்வயா ஸ்ப்ரஷ்டும் ந ஶக்யாஸ்மி ராக்ஷஸாதம பாபிநா ॥ 20

ராக்ஷஸாதம - 'இராக்கதப்பதரே!
ததா - அவ்வண்ணமே
தர்ம நித்யஸ்ய - தர்மத்தினின்று நழுவாதவருடைய
தர்மபத்நீ - தர்மபத்னியும்
பதிவ்ரதா - கணவனையே சர்வமுமாய்க் கொண்டவளுமான,
அஹம் - நான் —
பாபிநா - பாவியாகிய
த்வயா - உன்னால்
ஸ்ப்ரஷ்டும் - தீண்ட
ந ஶக்யா - முடியாதவளாக
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.

क्रीडन्ती राजहंसेन पद्मषण्डेषु नित्यदा ।
हंसी सा तृणषण्डस्थं कथं द्रक्ष्येत मद्गुकम् ॥

க்ரீடந்தீ ராஜஹம்ஸேந பத்மஷண்டேஷு நித்யதா ।
ஹம்ஸீ ஸா த்ருண ஷண்டஸ்தம் கதம் த்ரக்ஷ்யேத மத்குகம் ॥ 21

நித்யதா - 'எப்பொழுதும்
பத்ம ஷண்டேஷு - தாமரை புஷ்பங்களால் நிறைந்த ஓடைகளில்
ராஜ ஹம்ஸேந - அரச அன்னத்தோடு
க்ரீடந்தீ - விளையாடும்
ஸா - அந்த
ஹம்ஸீ - பெண்ணன்னம்
த்ருண ஷண்டஸ்தம் - புல் நிரம்பிய சேற்றிலிருக்கும்
மத்குகம் - நீர்க்காக்கையை
கதம்பஶ்யேத - கண்ணெடுத்துப் பார்க்குமா? பாராது.

इदं शरीरं निःसंज्ञं बन्ध वा खादयस्व वा ।
नेदं शरीरं रक्षिष्ये जीवितं चाऽपि राक्षस ॥

இதம் ஶரீரம் நிஸ்ஸம்ஜ்ஞம் பந்த வா காதயஸ்வ வா ।
நேதம் ஶரீரம் ரக்ஷிஷ்யே ஜீவிதம் சாऽபி ராக்ஷஸ ॥ 22

ராக்ஷஸ - 'இராக்ஷஸா!
நிஸ்ஸம்ஜ்ஞம் - அறிவு அவருக்கு அர்ப்பணமாகி அதனால் ஜடமாயிருக்கிற
இதம் ஶரீரம் - இந்த சரீரத்தை
பந்த வா - கைதியாகத் தான் அடைத்துவை?
காதயஸ்வ வா - தின்னவாவது தின்றுவிடு;
ஜீவிதம் - உயிரை

ந ரக்ஷிஷ்யே - வைத்திரேன்.
இதம் - இந்த
ஶரீரம் - சரீரத்தைப் பற்றி
அபி ச - எனக்காவதென்ன?

न तु शक्ष्याम्युपक्रोशं पृथिव्यां दातुमात्मनः ॥

ந து ஶக்ஷ்யாம்யுபக்ரோஶம் ப்ருதிவ்யாம் தாதுமாத்மன: ॥ 23

ப்ருதிவ்யாம் - 'உலகில்
ஆத்மன: து - என்னைப்பற்றி
உபக்ரோஶம் தாதும் - இகழ்ந்து பேசுவதற்கு
ந ஶக்ஷ்யாமி - நான் இடம் கொடுக்க மாட்டேன்.'

एवमुक्त्वा तु वैदेही क्रोधात् सुपरुषं वचः ।
रावणं मैथिली तत्र पुनर्नोवाच किञ्चन ॥

ஏவமுக்த்வா து வைதேஹீ க்ரோதாத் ஸுபருஷம் வச: ।
ராவணம் மைதிலீ தத்ர புனர்நோவாச கிஞ்சன ॥ 24

மைதிலீ - மிதிலைக்கோன் திருமகளாகும்
வைதேஹீ - ஜானகியார்
ராவணம் - ராவணனைப் பார்த்து
து - இது விஷயத்தில்
க்ரோதாத் - ரோஷத்தால்
ஸுபருஷம் - மிகக்ரூரமான
வச: - சொல்லை
தத்ர - அப்பொழுது
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
புன: - அதன்மேல் இப்பொழுது
கிஞ்சன - வேறெதொன்றையும்
உவாச ந - பேசாதிருந்தாள்.

सीताया वचनं श्रुत्वा परुषं रोमहर्षणम् ।
प्रत्युवाच ततः सीतां भयसंदर्शनं वचः ॥

ஸீதாயா வசனம் ஶ்ருத்வா பருஷம் ரோமஹர்ஷணம் ।
ப்ரத்யுவாச தத: ஸீதாம் பயஸந்தர்ஶனம் வச: ॥ 25

ஸீதாயா: - சீதாதேவியினது
ரோம ஹர்ஷணம் - மயிற்கூச்செறியும்படியான
பருஷம் - வன்
வசனம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு

தத: - அதன்மேல்
ஸீதாம் - ஸீதாதேவியைப் பார்த்து
பய ஸந்தர்ஶனம் - பயத்தை விளைவிக்கிற
வச: - பின்வரும் சொல்லை
ப்ரத்யுவாச - பதிலாயுரைத்தான்.

शृणु मैथिलि मद्वाक्यं मासान् द्वादश भामिनि ।
कालेनानेन नाभ्येषि यदि मां चारुहासिनि ॥
ततस्त्वां प्रातराशार्थं सूदाश्छेत्स्यन्ति लेशशः ॥

ஶ்ருணு மைதிலீ மத்வாக்யம் மாஸாந் த்வாதஶ பாமினி ।
காலேநாநேந நாப்யேஷி யதி மாம் சாருஹாஸிநி ॥
ததஸ்த்வாம் ப்ராதராஶார்தம் ஸூதாஶ் சேத்ஸ்யந்தி லேஶஶ: ॥ 26

மைதிலீ - 'மைதிலி!
மத் வாக்யம் - எனது சொல்லை
த்வாதஶ - பன்னிரண்டு
மாஸாந் - மாதங்களுக்குள்
ஶ்ருணு - பெருமைப்படுத்தி அதன்படி நட.
பாமினி - கட்டழகியே!
அநேந காலேந - இதற்குள்ளாக
மாம் - என்னை
ந அப்யேஷி யதி - நீ அங்கீகரிக்காதபக்ஷத்தில்
சாருஹாஸிநி - மனங்களைக் கொள்ளை கொள்ளும் புன்சிரிப்புற்றவளே!
தத: - அதன்மேல்
த்வாம் - உன்னை
ப்ராதராஶார்தம் - காலை போஜனத்திற்காக
ஸூதா: - சமையற்காரர்கள்
லேஶஶ: - துண்டந்துண்டமாய்.
ஸேத்ஸ்யந்தி - வெட்டுவார்கள்.'

इत्युक्त्वा परुषं वाक्यं रावणः शत्रुरावणः ।
राक्षसीश्च ततः क्रुद्ध इदं वचनमब्रवीत् ॥

இத்யுக்த்வா பருஷம் வாக்யம் ராவண: ஶத்ருராவண: ।
ராக்ஷஸீஶ்ச தத: க்ருத்த இதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 27

ஶத்ருராவண: - சத்ருக்களைக் கதற அடிக்கும்
ராவண: - ராவணன்
க்ருத்த: - கோபம் தலைக்கேறியவனாகி
பருஷம் - பருஷமான
வாக்யம் - சொல்லை

இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
தத: - அதன்மேல்
ராக்ஷஸீ: - ராக்ஷஸிகளைப் பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வசனம் ச - மொழியையும்
அப்ரவீத் - கூறினான்.

शीघ्रमेव हि राक्षस्यो विकृता घोरदर्शनाः ।
दर्पमस्या विनेष्यध्वं मांसशोणितभोजनाः ॥

ஶீக்ரமேவ ஹி ராக்ஷஸ்யோ விக்ருதா கோரதர்ஶநா: ।
தர்பமஸ்யா விநேஷ்யத்வம் மாம்ஸ ஶோணித போஜநா: ॥ 28

மாம்ஸ ஶோணித போஜநா: - 'மாமிசத்தையும் ரத்தத்தையும் உணவாகக் கொண்டு
கோரதர்ஶநா: - பயங்கரமான தோற்றமுள்ள
விக்ருதா: - அறிமுகமில்லாதவர்களாகிய
ராக்ஷஸ்ய: - அரக்கிகளே!
ஶீக்ரம் ஏவ - சீக்கிரத்திலேயே
அஸ்யா: ஹி - இவளுடையவும்
தர்பம் - செருக்கை
விநேஷ்யத்வம் - நீங்கள் அடக்கவேண்டும்.'

वचनादेव तास्तस्य सुघोरा राक्षसीगणाः ।
कृतप्राञ्जलयो भूत्वा मैथिलीं पर्यवारयन् ॥

வசநாதேவ தாஸ்தஸ்ய ஸுகோரா ராக்ஷஸீகணா: ।
க்ருத ப்ராஞ்ஜலயோ பூத்வா மைதிலீம் பர்யவாரயன் ॥ 29

ஸுகோரா: - மிக்க கொடிய
தா: - அந்த
ராக்ஷஸீகணா: - ராக்ஷஸீகணங்கள்
க்ருத ப்ராஞ்ஜலய: - அஞ்சலிஹஸ்தர்களாய்
பூத்வா - ஆகி,
தஸ்ய - அவனது
வசநாத் ஏவ - ஆக்கினையாலேயே
மைதிலீம் - மைதிலியாரை
பர்யவாரயன் - சூழ்ந்து நின்றுகொண்டார்கள்.

स ताः प्रोवाच राजा तु रावणो घोरदर्शनः ।
प्रचाल्य चरणोत्कर्षैर्दारयन्निव मेदिनीम् ॥

ஸ தா: ப்ரோவாச ராஜாது ராவணோ கோரதர்ஶந: ।
ப்ரசால்ய சரணோத்கர்ஷைர் தாரயந்நிவ மேதிநீம் ॥ 30

ஸ: கோர தர்ஶன: - அந்த பயங்கரமான தோற்றமுடைய
ராஜா - மன்னனாகும்
ராவண: - ராவணன்
ப்ரசால்ய - எழுந்து நின்று,
சரணோத்கர்ஷை: - கால்களை உயரத் தூக்கித் தூக்கி வைக்குமடிகளால்
மேதிநீம் - பூமியை
தாரயந் இவ - பிளக்கிறவன் போலாகி
தா: - அவர்களைப் பார்த்து
து - இன்னுமிப்படியும்
ப்ரோவாச - ஆக்ஞாபித்தான்.

अशोकवनिकामध्ये मैथिली नीयतामियम् ।
तत्रेयं रक्ष्यतां गूढं युष्माभिः परिवारिता ॥

அஶோக வநிகாமத்யே மைதிலீ நீயதாமியம் ।
தத்ரேயம் ரக்ஷ்யதாம் கூடம் யுஷ்மாபி: பரிவாரிதா ॥ 31

இயம் மைதிலீ - 'இந்த சீதை
அஶோக வநிகா மத்யே - அசோகவனப் பிரதேசத்தில்
நீயதாம் - உங்களால் கொண்டுபோய் சேர்க்கப்படட்டும்.
இயம் - இவள்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
யுஷ்மாபி: - உங்களால்
பரிவாரிதா - சூழப்பட்டவளாய்
கூடம் - ரகஸ்யமாய்
ரக்ஷ்யதாம் - காப்பாற்றப்படட்டும்.

त[illegible]नां तर्जनैर्घो[illegible]ः पुनः सान्त्वैश्च मैथिलीम् ।
[illegible]नयध्वं वशं सर्वा वन्यां गजवधूमिव ॥

தத்ரைநாம் தர்ஜனைர் கோரை: புன: ஸாந்த்வைஶ்ச மைதிலீம் ।
ஆனயத்வம் வஶம் ஸர்வா வன்யாம் க்ஜவதூமிவ ॥ 32

வன்யாம் - 'காட்டு
கஜவதூம் - பெண் யானையை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
தத்ர - அவ்விடத்தில்
புன: - இனிமேலும்
கோரை: - கொடிய
தர்ஜனை: - பயம் விளைவிக்கும் சொற்களாலும்
ஸாந்த்வை: ச - இன்சொற்களாலும்
ஏநாம் மைதிலீம் - இந்த சீதையை
ஸர்வா: - நீங்கள் எல்லோருமாய்

வஶம் - வழிக்கு
ஆனயத்வம் - கொண்டு வாருங்கள்.'

इति प्रतिसमादिष्टा राक्षस्यो रावणेन ताः ।
अशोकवनिकां जग्मुर्मैथिलीं प्रतिगृह्य तु ॥

இதி ப்ரதிஸமாதிஷ்டா ராக்ஷஸ்யோ ராவணேன தா: ।
அஶோகவனிகாம் ஜக்முர் மைதிலீம் ப்ரதிக்ருஹ்ய து ॥ 33

सर्वकामफलैर्वृक्षैर्नानापुष्पफलैर्वृताम् ।
सर्वकालमदैश्चापि द्विजैः समुपसेविताम् ॥

ஸர்வகாம பலைர் வ்ருக்ஷைர் நாநா புஷ்பபலைர் வ்ருதாம் ।
ஸர்வகால மதைஶ்சாபி த்விஜை: ஸமுபஸேவிதாம் ॥ 34

ஸர்வ காம பலை: - விரும்பிய எல்லாக் கனிகளையுடையவைகளும்
நாநா புஷ்ப பலை: - பலவித புஷ்பங்களையும் கனிகளையும் உடையவைகளுமான
வ்ருக்ஷை: - விருக்ஷங்களால்
வ்ருதாம் ச - நிறைந்துள்ளதும்
ஸர்வ கால மதை: - எக்காலத்திலும் கொழுத்த
த்விஜை: - பறவைகளால்
ஸமுபஸேவிதாம் அபி - நெருங்கி விளங்கிக் கொண்டிருக்கிறதுமான
அஶோக வனிகாம் - அசோக வனத்திற்கு
ராவணேன - ராவணனால்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ரதிஸமாதிஷ்டா: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டவர்களான
தா: - அந்த
ராக்ஷஸ்ய: - அரக்கிகள்
மைதிலீம் - ஸீதாதேவியை
ப்ரதிக்ருஹ்ய து - கையில் எடுத்துக்கொண்டே
ஜக்மு: - சென்றார்கள்.

सा तु शोकपरीताङ्गी मैथिली जनकात्मजा ।
राक्षसीवशमापन्ना व्याघ्रीणां हरिणी यथा ॥

ஸா து ஶோக பரீதாங்கீ மைதிலீ ஜனகாத்மஜா ।
ராக்ஷஸீவஶமாபந்நா வ்யாக்ரீணாம் ஹரிணீ யதா ॥ 35

வ்யாக்ரீணாம் - புலிகளிடையில்
ஹரிணீ யதா - பெண்மான்போல
ஸா - அந்த
ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகளாகும்
மைதிலீ து - மைதிலியாரும்

ஶோக பரீதாங்கீ - சோகத்தால் மனமிழந்தவளாகி
ராக்ஷஸீ வஶம் - ராக்ஷஸிகளுடைய வசத்தில்
ஆபந்நா - சிக்கிக் கொண்டாள்.

शोकेन महता ग्रस्ता मैथिली जनकात्मजा ।
न शर्म लभते भीरुः पाशबद्धा मृगी यथा ॥

ஶோகேந மஹதா க்ரஸ்தா மைதிலீ ஜனகாத்மஜா ।
ந ஶர்ம லபதே பீரு: பாஶபத்தா ம்ருகீ யதா ॥ 36

ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகளாகும்
மைதிலீ - மைதிலியார்
பாஶபத்தா - வலையில் சிக்கிக்கொண்ட
ம்ருகீ யதா - பெண்மான்போல,
மஹதா - இத்தன்மையதென்று சொல்ல முடியாத
ஶோகேந - மனவேதனையால்
க்ரஸ்தா - பிடுங்குண்டவளாய்,
பீரு: - உள்ளம் நடுங்கி
ஶர்ம - ஆபத்தினின்று தப்பும் வழியை
ந லபதே - காணவில்லை.

न विन्दते तत्र तु शर्म मैथिली विरूपनेत्राभिरतीव तर्जिता ।
पतिं स्मरन्ती दयितं सलक्ष्मणं विचेतनाभूद्भयशोकपीडिता ॥

ந விந்ததே தத்ர து ஶர்ம மைதிலீ விரூபநேத்ராபிரதீவ தர்ஜிதா ।
பதிம் ஸ்மரந்தீ தயிதம் ஸ லக்ஷ்மணம் விசேதநாபூத் பயஶோக பீடிதா ॥ 37

தத்ர - அப்பொழுது
மைதிலீ - மைதிலியார்
விரூப நேத்ராபி: - பயங்கரமான கண்களையுடைய அவர்களால்
அதீவ - மிகவும்
தர்ஜிதா - மிரட்டப்பட்டவளாய்
ஶர்ம து - நல்வார்த்தை ஒன்றைக்கூட (மன அமைதியை)
ந விந்ததே - அடையவில்லை.
பயஶோக பீடிதா - சோகத்தில் மூழ்கிக்கிடக்குமவள்,
ஸ லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணருடனிருக்கும்
தயிதம் - அன்பார்ந்த
பதிம் - கணவரை
ஸ்மரந்தீ - த்யானிப்பவளாய்
விசேதநா - மற்றெதிலுமறிவிழந்தவளாய்
அபூத் - இருந்தாள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
வத்ஸராவதிகரணம் நாம ஷட்பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஸப்த பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 57

राक्षसं मृगरूपेण चरन्तं कामरूपिणम् ।
निहत्य रामो मारीचं तूर्णं पथि निवर्तते ॥

ராக்ஷஸம் ம்ருகரூபேண சரந்தம் காமரூபிணம் ।
நிஹத்ய ராமோ மாரீசம் தூர்ணம் பதி நிவர்ததே ॥ 1

ராம: - ஸ்ரீராமர்
காமரூபிணம் - வேண்டியவுருவமெடுக்க வல்லனும்
ம்ருகரூபேண - மானுருவம் கொண்டு
சரந்தம் - திரியும்
ராக்ஷஸம் - அரக்கனுமாகிய
மாரீசம் - மாரீசனை
நிஹத்ய - கொன்றுவிட்டு
தூர்ணம் - சீக்கிரத்திலேயே
பதி - வழியில்
நிவர்ததே - திரும்பிவந்து கொண்டிருந்தார்.

तस्य संत्वरमाणस्य द्रष्टुकामस्य मैथिलीम् ।
क्रूरस्वनोऽथ गोमायुर्विननादास्य पृष्ठतः ॥

தஸ்ய ஸந்த்வரமாணஸ்ய த்ரஷ்டுகாமஸ்ய மைதிலீம் ।
க்ரூரஸ்வநோऽத கோமாயுர் விநநாதாஸ்ய ப்ருஷ்டத: ॥ 2

மைதிலீம் - மைதிலியை
த்ரஷ்டுகாமஸ்ய - பார்க்க நினைத்த
தஸ்ய - அவர்
ஸந்த்வர மாணஸ்ய - சீக்கிரம் வந்துகொண்டிருக்கையில்
அஸ்ய - இவரது
ப்ருஷ்டத: - பின்னால்
அத - அப்பொழுது
கோமாயு: - ஓர் நரி
க்ரூரஸ்வர: - அபசகுனமாய் ஊளையிடுகிறதாய்
விநநாத - ஊளையிட்டது.

स तस्य स्वरमाज्ञाय दारुणं रोमहर्षणम् ।
चिन्तयामास गोमायोः स्वरेण परिशङ्कितः ॥

ஸ தஸ்ய ஸ்வரமாஜ்ஞாய தாருணம் ரோமஹர்ஷணம் ।
சிந்தயாமாஸ கோமாயோ: ஸ்வரேண பரிஶங்கித: ॥ 3

ஸ: - அவர்
தஸ்ய - அந்த

கோமாயோ: - நரியினது
ரோம ஹர்ஷணம் - மயிர்க்கூச்செறியும்படி
தாருணம் - கர்ணகடோரமான
ஸ்வரம் - ஊளையை
ஆஞாய - கவனித்து,
ஸ்வரேண - ஊளையால்
பரிஶங்கித: - உள்ளம் நடுங்கியவராகி
சிந்தயாமாஸ - கவலையுற்றார்.

अशुभं बत मन्येऽहं गोमायुर्वाश्यते यथा ।
स्वस्ति स्यादथ वैदेह्या राक्षसैर्भक्षणं विना ॥

அஶுபம் பத மன்யேऽஹம் கோமாயுர் வாச்யதே யதா ।
ஸ்வஸ்தி ஸ்யாதத வைதேஹ்யா ராக்ஷஸைர் பக்ஷணம் விநா ॥ 4

கோமாயு: பத - 'நரி ஏனோ இப்படி
வாச்யதே - ஊளையிடுகிறது!
யதா - ஆனபடியால்
அஶுபம் - ஆபத்தை
அஹம் - நான்
மன்யே - எதிர்பார்க்கின்றேன்.
அத - இப்பொழுது
வைதேஹ்யா: - வைதேகிக்கு
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
பக்ஷணம் விநா - விழுங்கப்படாதபடி
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமம்
ஸ்யாத் - உண்டாக வேண்டும்.

मारीचेन तु विज्ञाय स्वरमालक्ष्य मामकम् ।
विक्रुष्टं मृगरूपेण लक्ष्मणः शृणुयाद्यदि ॥

மாரீசேந து விஞாய ஸ்வரமாலக்ஷ்ய மாமகம் ।
விக்ருஷ்டம் ம்ருகரூபேண லக்ஷ்மண: ஶ்ருணுயாத்யதி ॥ 5

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணன்
ம்ருகரூபேண - மானுருவம் கொண்ட
மாரீசேந - மாரீசனால்
மாமகம் ஸ்வரம் - எனது குரலை
ஆலக்ஷ்ய - கண்டு,
விஞாய - தெரிந்துகொண்டு
விக்ருஷ்டம் து - ஆபத்திலிருப்பதாய் உதவியை கோருகிறதாய் கூவப்பட்டதையும்
யதி - ஒருக்கால்
ஶ்ருணுயாத் - கேட்டுவிட்டானோ என்னமோ!

स सौमित्रिः स्वरं श्रुत्वा तां च हित्वा तु मैथिलीम् ।
तयैव प्रहितः क्षिप्रं मत्सकाशमिहैष्यति ॥

ஸ ஸௌமித்ரி: ஸ்வரம் ஶ்ருத்வா தாம் ச ஹித்வா து மைதிலீம் ।
தயைவ ப்ரஹித: க்ஷிப்ரம் மத்ஸகாஶ மிஹைஷ்யதி ॥ 6

ஸ: - அந்த
ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணன்
ஸ்வரம் - கூவியதை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தாம் - அந்த
மைதிலீம் - மைதிலியை
ஹித்வா து - தனியாய் விட்டுவிட்டும்
தயா ஏவ - அவளாலேயும்
ப்ரஹித: - அனுப்பப்பட்டவனாய்
இஹ - இப்பொழுது
க்ஷிப்ரம் - சீக்கிரத்திலேயே
மத்ஸகாஶம் - என்னிடம்
ஏஷ்யதி ச - வந்துவிடப் போகின்றானோ!

राक्षसैः सहितैर्नूनं सीताया ईप्सितो वधः ।
काञ्चनश्च मृगो भूत्वा व्यपनीयाश्रमात्तु माम् ॥

ராக்ஷஸை: ஸஹிதைர் நூநம் ஸீதாயா ஈப்ஸிதோ வத: ।
காஞ்சனஶ்ச ம்ருகோ பூத்வா வ்யபநீயாஶ்ரமாத்து மாம் ॥ 7

दूरं नीत्वा तु मारीचो राक्षसोऽभूच्छराहतः ।
हा लक्ष्मण हतोऽस्मीति यद्वाक्यं व्याजहार ह ॥

தூரம் நீத்வா து மாரீசோ ராக்ஷஸோऽபூச்சராஹத: ।
ஹா லக்ஷ்மண ஹதோऽஸ்மீதி யத்வாக்யம் வ்யாஜஹார ஹ ॥ 8

ராக்ஷஸ: - அரக்கனான
மாரீச: - மாரீசன்
காஞ்சன: - பொன்மயமான
ம்ருக: - மானாக
பூத்வா - ஆகி
மாம் - என்னை
ஆஶ்ரமாத்து - ஆச்ரமத்தினின்று
வ்யபநீய - அப்புறப்படுத்தி
தூரம் ச - வெகுதூரமும்
நீத்வா - இழுத்துச் சென்று
ஶராஹத: - சரங்களால் மாண்டவனாக

அபூத்	-	ஆயினன்;
து	-	அச்சமயத்தில்
ஹா லக்ஷ்மண	-	'அப்பா லக்ஷ்மணா!
ஹத: அஸ்மி	-	நான் மாண்டேன்'
இதி	-	என்ற
யத்	-	எந்த ஒரு
வாக்யம்	-	சொல்லை
வ்யாஜஹார ஹ	-	உரத்த குரலில் கூவினானோ!
து	-	அதனால்
ராக்ஷஸை:	-	அரக்கர்கள்
ஸஹிதை:	-	எல்லோர்களாலும்
ஸீதாயா:	-	ஸீதையினுடைய
வத:	-	வதை
ஈப்ஸித:	-	கோரப்பட்டிருக்கிறது.
நூநம்	-	இது நிச்சயம்.

लक्ष्मणस्तद्वचः श्रुत्वा मत्सकाशमिहैष्यति ।
अपि स्वस्ति भवेद्द्वाभ्यां रहिताभ्यां मया वने ॥
जनस्थाननिमित्तं हि कृतवैरोऽस्मि राक्षसैः ॥

லக்ஷ்மணஸ் தத்வச: ஶ்ருத்வா மத்ஸகாஶமிஹைஷ்யதி ।
அபி ஸ்வஸ்தி பவேத்த்வாப்யாம் ரஹிதாப்யாம் மயா வனே ।
ஜனஸ்தாந நிமித்தம் ஹி க்ருதவைரோऽஸ்மி ராக்ஷஸை: ॥ 9

லக்ஷ்மண:	-	லக்ஷ்மணன்
தத்	-	அந்த
வச:	-	கூச்சலை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
மத்ஸகாஶம்	-	என்னிடத்திற்கு
இஹ	-	இப்பொழுது
ஏஷ்யதி	-	வருவான்.
வனே	-	வனத்தில்
மயா ரஹிதாப்யாம்	-	என்னைவிட்டுப் பிரிந்திருக்கும்
தாப்யாம்	-	அவ்விருவர்களுக்கும்
ஸ்வஸ்தி	-	ஆபத்தின்மை
அபி பவேத்	-	எப்படியாவது ஏற்பட வேண்டும்!
அஸ்மி	-	நானோ
ஜனஸ்தாந நிமித்தம்	-	ஜனஸ்தான நிமித்தமாக
ராக்ஷஸை:	-	அரக்கர்களால்
க்ருதவைர:	-	த்வேஷிக்கப்பட்டவனாயிருக்கிறேன்.

निमित्तानि च घोराणि दृश्यन्तेऽद्य बहूनि च ।
इत्येवं चिन्तयन् रामः श्रुत्वा गोमायुनिःस्वनम् ॥

நிமித்தானி ச கோராணி த்ருஶ்யந்தேऽத்ய பஹூநி ச ।
இத்யேவம் சிந்தயன் ராம: ஶ்ருத்வா கோமாயுநிஸ்ஸ்வனம் ॥ 10

आत्मनश्चापनयनान्मृगरूपेण रक्षसा ।
आजगाम जनस्थानं राघवः परिशङ्कितः ॥

ஆத்மநஶ்சாபநயநான் ம்ருகரூபேண ரக்ஷஸா ।
ஆஜகாம ஜனஸ்தானம் ராகவ: பரிஶங்கித: ॥ 11

ராகவ:	-	ரகுகுலத்திலகராகிய
ராம:	-	ஸ்ரீராமர்,
கோமாயு நிஸ்ஸ்வனம்	-	நரியின் ஊளையை
ஶ்ருத்வா	-	கேட்டு,
ச	-	அதனாலும்,
அத்ர	-	இப்பொழுது
பஹூநி	-	இன்னும் பல
கோராணி	-	அப
நிமித்தானி	-	சகுனங்கள்
த்ருஶ்யந்தே	-	காணப்படுகின்றன.
ச	-	அதனாலும்
ம்ருகரூபேண	-	மானுருவங்கொண்ட
ரக்ஷஸா	-	அரக்கனால்
ஆத்மன:	-	தன்னை
அபநயநம் ச	-	இழுத்துவிடப்பட்டதையும்
சிந்தயன்	-	நினைக்கின்றவராய்
இதி ஏவ்	-	மேற்கண்டவாறு
பரிஶங்கித:	-	உள்ளம் நடுங்கியவராய்
ஜனஸ்தானம்	-	ஜனஸ்தானத்தை நோக்கி
ஆஜகாம	-	திரும்பி வந்தார்.

तं दीनमानसं दीनमासेदुर्मृगपक्षिणः ।
सव्यं कृत्वा महात्मानं घोरांश्च ससृजुः स्वरान् ॥

தம் தீனமாநஸம் தீனமாஸேதுர் ம்ருக பக்ஷிண:।
ஸவ்யம் க்ருத்வா மஹாத்மாநம் கோராம்ஶ்ச ஸஸ்ருஜு: ஸ்வரான் ॥ 12

தீனமாநஸ:	-	வேதனைப்படும்
ம்ருக பக்ஷிண:	-	மிருகங்களும் பக்ஷிகளும்
தீனம்	-	மனவேதனையுற்ற
தம்	-	அந்த

மஹாத்மாநம் - மகாத்மாவை
ஆஸேது: - கிட்டின.
ஸவ்யம் - இடதுபுறமாய்
க்ருத்வா - வந்து
கோரான் ச - அபசகுனங்களை சூசிப்பிக்கும்
ஸ்வரான் - கூச்சல்களை
ஸஸ்ருஜு: - இட்டன.

तानि दृष्ट्वा निमित्तानि महाघोराणि राघवः ।
न्यवर्तताथ त्वरितो जवेनाश्रममात्मनः ॥

தானி த்ருஷ்ட்வா நிமித்தாநி மஹாகோராணி ராகவ: ।
ந்யவர்த்ததாத த்வரிதோ ஜவேநாஶ்ரம மாத்மன: ॥ 13

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
தானி - அந்த
மஹாகோராணி - மிகக்கடுமையான
நிமித்தாநி - அபசகுனங்களை
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
ஜவேந - அவசரத்தால்
த்வரித: - வேகமாய் நடக்கின்றவராகி
ஆத்மன: - தனது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
அத - அப்பொழுது
ந்யவர்த்தத - வந்துகொண்டிருந்தார்.

स तु सीतां वरारोहां लक्ष्मणं च महाबलम् ।
आजगाम जनस्थानं चिन्तयन्नेव राघवः ॥

ஸ து ஸீதாம் வராரோஹாம் லக்ஷ்மணம் ச மஹாபலம் ।
ஆஜகாம ஜனஸ்தானம் சிந்தயன் ஏவ ராகவ: ॥ 14

ஸ: - அந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
வராரோஹாம் - ஸ்திரீரத்னமாகும்
ஸீதாம் து - ஸீதாப்பிராட்டியாரையும்
மஹாபலம் - மகாபலவானான
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரையும்
சிந்தயன் ஏவ - நினைத்துக்கொண்டே
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானத்தை நோக்கி
ஆஜகாம - திரும்பி நடந்து கொண்டிருந்தார்.

ततो लक्ष्मणमायान्तं ददर्श विगतप्रभम् ।।।

ததோ லக்ஷ்மணமாயாந்தம் தத்ர்ஶ விகதப்ரபம் ॥ 15

தத: - அப்பொழுது
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
விகதப்ரபம் - ஒளிகுன்றி
ஆயாந்தம் - வருபவராக
தத்ர்ஶ - பார்த்தார்.

ततोऽविदूरे रामेण समीयाय स लक्ष्मणः ।
विषण्णः सुविषण्णेन दुःखितो दुःखभागिना ॥

ததோऽவிதூரே ராமேண ஸமீயாய ஸ லக்ஷ்மண: ।
விஷண்ண: ஸுவிஷண்ணேந துக்கிதோ துக்கபாகிநா ॥ 16

தத: - அப்பொழுது
அவிதூரே - சமீபத்திலேயே,
ஸ: - அந்த
துக்கித: - துக்கப்பட்டு
விஷண்ண: - முகம் வாடிக்கிடந்த
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
துக்கபாகிநா - கவலையால் உள்ளம் உருகி
ஸுவிஷண்ணேந - அதிகமாய் முகம் வாடிக்கிடந்த
ராமேண - ஸ்ரீராமரோடு
ஸமீயாய - சேர்ந்தார்.

संजगर्हेऽथ तं भ्राता दृष्ट्वा लक्ष्मणमागतम् ।
विहाय सीतां विजने वने राक्षससेविते ॥

ஸஞ்ஜகர்ஹேऽத தம் ப்ராதா த்ருஷ்ட்வா லக்ஷ்மணமாகதம் ।
விஹாய ஸீதாம் விஜனே வனே ராக்ஷஸ ஸேவிதே ॥ 17

ராக்ஷஸ ஸேவிதே - ராக்ஷஸர்களடர்ந்ததும்,
விஜனே - மானிடர்களில்லாததுமான
வனே - காட்டில்
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியாரை
விஹாய - தனித்துவிட்டு,
ஆகதம் - வந்திருக்கும்
தம் - அந்த
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
ப்ராதா - தமயனாகுமவர்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
அத - அப்பொழுது
ஸம்ஜகர்ஹே - முன்னிலுமதிகமாய் மனம்நொந்தார்.

गृहीत्वा च करं सव्यं लक्ष्मणं रघुनन्दनः ।
उवाच मधुरोदर्कमिदं वचनमार्तवत् ॥

க்ருஹீத்வா ச கரம் ஸவ்யம் லக்ஷ்மணம் ரகுநந்தன: ।
உவாச மதுரோதர்கமிதம் வசனமார்தவத் ॥ 18

ரகுநந்தன: - ஶ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
ஸவ்யம் கரம் - இடது கையில்
க்ருஹீத்வா - பிடித்துக்கொண்டு,
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - வார்த்தையை
அர்தவத் ச - மனம் நொந்து கிடக்கையிலும்
மதுரோதர்கம் - தேனினுமினியதாய்
உவாச - மொழிந்தார்.

अहो लक्ष्मण गर्ह्यं ते कृतं यस्त्वं विहाय ताम् ।
सीतामिहागतः सौम्य कच्चित् स्वस्ति भवेदिह ॥

அஹோ லக்ஷ்மண கர்ஹ்யம் தே க்ருதம் யஸ்த்வம் விஹாய தாம் ।
ஸீதா மிஹாகதஸ் ஸௌம்ய கச்சித் ஸ்வஸ்தி பவேதிஹ ॥ 19

ஸௌம்ய - 'அன்பார்ந்த
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
த்வம் - நீ
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதையை
விஹாய - தனிமையில் விட்டுவிட்டு
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ஆகத: - வந்துவிட்டனை.
தே - உனது
க்ருதம் - காரியமாகிறது
யத் - எதுவோ அது
கர்ஹ்யம் - தவறு.
அஹோ - ஐயோ நான் உன்னை இங்கு எதிர்பார்க்கவில்லையே;
இஹ - இப்பொழுது
ஸ்வஸ்தி - க்ஷேமமாய்
பவேத் கச்சித் - அவள் இருக்கிறாளோ என்னமோ?

न मेऽस्ति संशयो वीर सर्वथा जनकात्मजा ।
विनष्टा भक्षिता वापि राक्षसैर्वनचारिभिः ॥
अशुभान्येव भूयिष्ठं यथा प्रादुर्भवन्ति मे ॥

ந மேऽஸ்தி ஸம்ஶயோ வீர ஸர்வதா ஜனகாத்மஜா ।
விநஷ்டா பக்ஷிதா வாபி ராக்ஷஸைர் வனசாரிபி: ॥
அஶுபான்யேவ பூயிஷ்டம் யதா ப்ராதுர் பவந்தி மே ॥ 21

மே - 'எனக்கு
பூயிஷ்டம் - கடுமையாய்
அஶுபானி ஏவ - அபசகுனங்களே
ப்ராதுர் பவந்தி - உண்டாகின்றன.
யதா - என்கிறபடியால்
வனசாரிபி: - வனவாசிகளாகிய
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
ஜனகாத்மஜா - ஜானகி
விநஷ்டா வா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாளோ; அல்லது
பக்ஷிதா அபி - தின்றுவிடப்பட்டுவிட்டாளோ;
வீர - சூரனே!
ஸர்வதா - எப்படியும்,
மே - எனக்கு
ஸம்ஶய: - இதில் சந்தேகம்
ந அஸ்தி - இல்லை.

अपि लक्ष्मण सीतायाः सामग्र्यं प्राप्नुयावहे ।
जीवन्त्याः पुरुषव्याघ्र सुतायाः जनकस्य वै ॥

அபி லக்ஷ்மண ஸீதாயா: ஸாமக்ர்யம் ப்ராப்நுயாவஹே ।
ஜீவந்த்யா: புருஷவ்யாக்ர ஸுதாயா ஜனகஸ்ய வை ॥ 22

புருஷவ்யாக்ர - 'புருஷோத்தம!
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ஜனகஸ்ய - ஜனகராஜரது
ஸுதாயா: - திருமகளாகிய
ஸீதாயா: - சீதையினுடைய
ஜீவந்த்யா: - உயிருடனிருப்பவளாய்
ஸாமர்க்யம் வை - க்ஷேமத்தை
ப்ராப்நுயாவஹே அபி- நாம் காணப்பெருவோமா?

यथा वै मृगसङ्घाश्च गोमायुश्चैव भैरवम् ।
वाशन्ते शकुनाश्चापि प्रदीप्तामभितो दिशम् ॥
अपि स्वस्ति भवेत्तस्या राजपुत्र्या महाबल ॥

யதா வை ம்ருகஸங்காஶ்ச கோமாயுஶ்சைவ பைரவம் ।
வாஶந்தே ஶகுநாஶ்சாபி ப்ரதீப்தாமபிதோ திஶம் ॥
அபி ஸ்வஸ்தி பவேத் தஸ்யா ராஜபுத்ர்யா மஹாபல ॥ 23

ம்ருக ஸங்கா: ச - 'மான்கூட்டங்களும்
கோமாயு: ச - ஓர் நரியும் (பல நரிகள் கத்தினால் அபசகுனமல்ல, ஓர் நரி கத்தினால் அபசகுனம்.)
ஶகுநா: ச - பறவைகளும்
ப்ரதீப்தாம் - சூரியனிருக்கும்
திஶம் - திக்குக்கு
அபித: அபி - அருகிலேயே
பைரவம் ஏவ - மிகப் பரிதாபமாகவே,
வாஶந்தே வை - ஊளையிடுகின்றன,
யதா - என்கிறபடியால்
மஹாபல - பேராற்றலுடையானே!
ராஜபுத்ர்யா: - மன்னர் மகளாகிய
தஸ்யா: - அவளுக்கு
ஸ்வஸ்தி - தீங்கின்மை
பவேத் அபி - ஏற்படுமோ என்னமோ!

इदं हि रक्षो मृगसंनिकाशं प्रलोभ्य मां दूरमनुप्रयातम् ।
हतं कथंचिन्महता श्रमेण स राक्षसोऽभून्म्रियमाण एव ॥

இதம் ஹி ரக்ஷோ ம்ருகஸந்நிகாஶம்
ப்ரலோப்ய மாம் தூர மநுப்ரயாதம் ।
ஹதம் கதஞ்சின் மஹதா ஶ்ரமேண
ஸ ராக்ஷஸோऽபூன்ம்ரியமாண ஏவ ॥ 24

இதம் - 'இந்த
ம்ருகஸந்நிகாஶம் - மானாய் தோற்றிய
ரக்ஷ: - அரக்கன்
மாம் ஹி - என்னையும்
தூரம் - வெகுதூரம்
அநுப்ரயாந்தம் - துரத்தி வருகிறவனாய்
ப்ரலோப்ய - மோசம்செய்து,
கதஞ்சித் - வெகு கஷ்டப்பட்டு
மஹதா - அதிக
ஶ்ரமேண - பிரயாசையோடு
ஹதம் - கொல்லப்பட்டான்.
ஸ: - அவன்
ம்ரியமாண: ஏவ - சாகும்பொழுது
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாக
அபூத் - ஆயினான்.

मनश्च मे दीनमिहाप्रहृष्टं चक्षुश्च सव्यं कुरुते विकारम् ।
असंशयं लक्ष्मण नास्ति सीता हृता मृता वा पथि वर्तते वा ॥

மனஶ்ச மே தீநமிஹாப்ரஹ்ருஷ்டம்
சக்ஷுஶ்ச ஸவ்யம் குருதே விகாரம் ।
அஸம்ஶயம் லக்ஷ்மண நாஸ்தி ஸீதா
ஹ்ருதா ம்ருதா வா பதி வர்ததே வா ॥ 25

இஹ - 'இப்பொழுது
மே - எனது
மன: ச - மனமும்
தீநம் - துடிக்கின்றதாய்
அப்ரஹ்ருஷ்டம் - சாந்தமற்றிருக்கின்றது.
ஸவ்யம் - இடது
சக்ஷு: ச - கண்ணும்
விகாரம் - அபசகுனமாய்
குருதே - துடிக்கின்றது.
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ஸீதா - சீதை
அஸ்தி ந - இருக்கமாட்டாள்
அஸம்ஶயம் - இதற்கையமில்லை
ம்ருதா வா - மாண்டவளாகவோ அல்லது
ஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டவளாய்
பதி - அசஹ்யமான கஷ்டத்தில்
வர்ததே வா - உயிரோடிருக்கிறாளோ என்னமோ?'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ராமப்ரத்யாகமனம் நாம ஸப்த பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

अष्ट: பஞ்சாஶ: ஸர்க: - 58

स दृष्ट्वा लक्ष्मणं दीनं शून्यं दशरथात्मजः ।
पर्यपृच्छत धर्मात्मा वैदेहीमागतं विना ॥

ஸ த்ருஷ்ட்வா லக்ஷ்மணம் தீனம் ஶூன்யம் தஶரதாத்மஜ: ।
பர்யப்ருச்சத தர்மாத்மா வைதேஹீமாகதம் விநா ॥ 1

தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகும்
ஸ: - அந்த
தஶரதாத்மஜ: - தாசரதி
ஶூன்யே - ஒருவருமில்லாத இடத்தில்,
வைதேஹீம் - வைதேகியை
விநா - தனியில் விட்டு
தீனம் - மனம் நொந்து முகம் வாடி
ஆகதம் - இவ்விடம் வந்திருக்கும்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
பர்யப்ருச்சத - பின்வருமாறு வினவினார்.

प्रस्थितं दण्डकारण्यं या मामनुजगाम ह ।
क्व सा लक्ष्मण वैदेही यां हित्वा त्वमिहागतः ॥

ப்ரஸ்திதம் தண்டகாரண்யம் யா மாமநுஜகாம ஹ ।
க்வ ஸா லக்ஷ்மண வைதேஹீ யாம் ஹித்வா த்வமிஹாகத: ॥ 2

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாவனத்திற்கு
ப்ரஸ்திதம் - புறப்பட்ட
மாம் - என்னை
யா - எவளொருவள்
அநுஜகாம ஹ - துடர்ந்து வந்தனளோ
யாம் - எவளொருவளை
த்வம் - நீ
ஹித்வா - தனியில் விட்டு,
இஹ - இங்கு
ஆகத: - வந்திருக்கின்றனையோ
ஸா - அந்த
வைதேஹீ - ஜானகி
க்வ - எங்கே?

राज्यभ्रष्टस्य दीनस्य दण्डकान् परिधावतः ।
क्व सा दुःखसहाया मे वैदेही तनुमध्यमा ॥

ராஜ்ய ப்ரஷ்டஸ்ய தீனஸ்ய தண்டகான் பரிதாவத: ।
க்வ ஸா துக்கஸஹாயா மே வைதேஹீ தநுமத்யமா ॥ 3

ராஜ்ய ப்ருஷ்டஸ்ய - 'ராஜ்யத்தையிழந்து
தீனஸ்ய - எளிமையுற்று
தண்டகான் - தண்டகாவனத்தில்
பரிதாவத: - கால்நடையாய் திரியும்
மே - எனக்கு
துக்க ஸஹாயா - கஷ்டத்திலும் பக்கலிலேயேயிருக்கிறவளும்
தநுமத்யமா - நுண்ணிடையாளுமாகிய,
ஸா - அந்த
வைதேஹீ - ஜானகி
க்வ - எங்கே?

यां विना नोत्सहे वीर मुहूर्तमपि जीवितुम् ।
क्व सा प्राणसहाया मे सीता सुरसुतोपमा ॥

யாம் விநா நோத்ஸஹே வீர முஹூர்தமபி ஜீவிதும் ।
க்வ ஸா ப்ராணஸஹாயா மே ஸீதா ஸுரஸுதோபமா ॥ 4

வீர - 'வீர!
யாம் - எவளொருவளை
விநா - விட்டுப்பிரிந்து
முஹூர்தம் அபி - ஒரு நொடிப்பொழுதும்
ஜீவிதும் - உயிர் வைத்திருக்க
ந உத்ஸஹே - நான் ஒப்பமாட்டேனோ,
ஸா - அந்த
மே - எனது
ப்ராண ஸஹாயா - உயிர்த் தோழியும்
ஸுர ஸுதோபமா - தெய்வப் பெண்ணென விளங்குபவளுமான
ஸீதா - சீதை
க்வ - எங்கே?

पतित्वममराणां वा पृथिव्याश्चापि लक्ष्मण ।
तां विना तपनीयाभां नेच्छेयं जनकात्मजाम् ॥

பதித்வமமராணாம் வா ப்ருதிவ்யாஶ்சாபி லக்ஷ்மண ।
தாம் விநா தபநீயாபாம் நேச்சேயம் ஜனகாத்மஜாம் ॥ 5

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
தபநீயாபாம் - பொன்நிறத்தாளான
தாம் - அந்த
ஜனகாத்மஜாம் - ஜானகியை
விநா - பிரிந்து
அமராணாம் வா - அமரர்களுக்குத் தானாகட்டும்
ப்ருதிவ்யா: ச - உலகுக்குத் தானாகட்டும்

பதித்வம் அபி - அரசையும்கூட
ந இச்சேயம் - நான் பெரிதெனக் கொள்ளேன்.

कच्चिज्जीवति वैदेही प्राणैः प्रियतरा मम ।
कच्चित् प्रव्राजनं सौम्य न मे मिथ्या भविष्यति ॥

கச்சிஜ்ஜீவதி வைதேஹீ ப்ராணை: ப்ரியதரா மம ।
கச்சித் ப்ரவ்ராஜனம் ஸௌம்ய ந மே மித்யா பவிஷ்யதி ॥ 6

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
மம - எனக்கு
ப்ராணை: - உயிரினும்
ப்ரியதரா - அரிய
வைதேஹீ - ஜானகி
கச்சித் ஜீவதி - பிழைத்திருக்கின்றாளா?
மே - எனது
ப்ரவ்ராஜனம் - வனவாசம்
மித்யா - பயனற்றதாயும்
ந பவிஷ்யதி கச்சித் - போகாமலிருக்குமா?

सीतानिमित्तं सौमित्रे मृते मयि गते त्वयि ।
कच्चित् सकामा सुखिता कैकेयी सा भविष्यति ॥

ஸீதாநிமித்தம் ஸௌமித்ரே ம்ருதே மயி கதே த்வயி ।
கச்சித் ஸகாமா ஸுகிதா கைகேயீ ஸா பவிஷ்யதி ॥ 7

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
ஸீதா நிமித்தம் - சீதை காரணமாய்
மயி - நான்
ம்ருதே - மாளவும்,
த்வயி - நீ
கதே - திரும்பி விடும்பொழுது
ஸா - அந்த
கைகேயீ - கைகேயி அம்மாள்
ஸகாமா - இஷ்டமானதைப் பெற்று
ஸுகிதா - மனத்திருப்தி கொண்டவளாய்
கச்சித் பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறாளோ என்னமோ!

तांपुत्रराज्यां सिद्धार्थां मृतपुत्रा तपस्विनी ।
उपस्थास्यति कौसल्या कच्चित् सौम्य न कैकयीम् ॥

தாம்புத்ர ராஜ்யாம் ஸித்தார்தாம் ம்ருதபுத்ரா தபஸ்விநீ ।
உபஸ்தாஸ்யதி கௌஸல்யா கச்சித் ஸௌம்ய ந கைகயீம் ॥ 8

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
ம்ருத புத்ரா - புதல்வனைப் பறிகொடுத்த
கௌஸல்யா - கௌசல்யாதேவியார்

தபஸ்விநீ - மனம் நொந்து
தாம் - அந்த
புத்ர ராஜ்ய ஸித்தார்தாம் - புத்திரனுக்கு ராஜ்யம் சாச்வதமாய் கிடைக்கப் பெற்றவளான
கைகயீம் - கைகேயி அம்மாளை
ந உபஸ்தாஸ்யதி கச்சித் - ஒத்திருக்காமலிருப்பாளோ என்னமோ?

यदि जीवति वैदेही गमिष्याम्याश्रमं पुनः ।
सुवृत्ता यदि वृत्ता सा प्राणांस्त्यक्ष्यामि लक्ष्मण ॥

யதி ஜீவதி வைதேஹீ கமிஷ்யாம்யாஶ்ரமம் புன: ।
ஸுவ்ருத்தா யதி வ்ருத்தா ஸா ப்ராணான் த்யக்ஷ்யாமி லக்ஷ்மண ॥ 9

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
வைதேஹீ - ஜானகீ
ஜீவதி யதி - உயிருடனிருக்கின்றாளென்றால்
புன: - மீளவும்
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்திற்கு
கமிஷ்யாமி - திரும்பிப் போகப் போகிறேன்.
ஸுவ்ருத்தா - பதிவிரதையாகும்
ஸா - அவள்
வ்ருத்தா யதி - மாண்டாள் என்றால்
ப்ராணான் - உயிரை
த்யக்ஷ்யாமி - நான் விடப்போகிறேன்.

यदि मामाश्रमगतं वैदेही नाभिभाषते ।
पुनः प्रहसिता सीता विनशिष्यामि लक्ष्मण ॥

யதி மாமாஶ்ரமகதம் வைதேஹீ நாபிபாஷதே ।
புன: ப்ரஹஸிதா ஸீதா விநஶிஷ்யாமி லக்ஷ்மண ॥ 10

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸீதா - அயோனிஜையாகிய
வைதேஹீ - ஜானகீ
புன: - திரும்பி
ஆஶ்ரமகதம் - ஆச்ரமத்திற்கு வந்த
மாம் - என்னைப் பார்த்து
ப்ரஹஸிதா - புன்னகைகொண்டு
ந அபிபாஷதே யதி - பேசாதபக்ஷத்தில்
விநஶிஷ்யாமி - உயிரைத் துறக்கப் போகிறேன்.

ब्रूहि लक्ष्मण वैदेही यदि जीवति वा न वा ।
त्वयि प्रमत्ते रक्षोभिर्भक्षिता वा तपस्विनी ॥

ப்ரூஹி லக்ஷ்மண வைதேஹீ யதி ஜீவதி வா ந வா ।
த்வயி ப்ரமத்தே ரக்ஷோபிர் பக்ஷிதா வா தபஸ்விநீ ॥ 11

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
வைதேஹீ - ஜானகீ
ஜீவதி வா - உயிருடனிருக்கிறாளா?
ந வா - இல்லையா?
யதி - ஒருக்கால்
த்வயி - நீ
ப்ரமத்தே - உன் கடமையைச் செய்யத் தவறியிருக்கையில்
தபஸ்விநீ - காப்பவரைக் காணாதவளாய்
ரக்ஷோபி: - அரக்கர்களால்
பக்ஷிதா வா - புஜித்துவிடப்பட்டாளா? என்ன
ப்ரூஹி - சொல்லு.

सुकुमारी च बाला च नित्यं चादुःखदर्शिनी ।
मद्वियोगेन वैदेही व्यक्तं शोचति दुर्मनाः ॥

ஸுகுமாரீ ச பாலா ச நித்யம் சாதுக்கதர்ஶினீ
மத்வியோகேந வைதேஹீ வ்யக்தம் ஶோசதி துர்மநா:॥ 12

ஸுகுமாரீ ச - 'மெல்லியளும்
பாலா ச - சிறியவளும்
அதுக்க தர்ஶினீ - துக்கமென்பதே கண்டிராதவளுமான
வைதேஹீ - ஜானகீ
மத்வியோகேந - எனது பிரிவால்
துர்மநா: - உள்ளமொடிந்து
நித்யம் - இடைவிடாது
ஶோசதி - கதறிக்கொண்டிருக்கின்றாள்.
வ்யக்தம் - இது திண்ணம்.

सर्वथा रक्षसा तेन जिह्मेन सुदुरात्मना ।
वदता लक्ष्मणेत्युच्चैस्तवापि जनितं भयम् ॥

ஸர்வதா ரக்ஷஸா தேந ஜிஹ்மேன ஸுதுராத்மநா ।
வததா லக்ஷ்மணேத்யுச்சைஸ்தவாபி ஜனிதம் பயம் ॥ 13

ஸர்வதா - 'எல்லாப் பிரகாரத்திலும்
ஸுதுராத்மநா - மிகக் கொடிய
ரக்ஷஸா - அரக்கனும்,
ஜிஹ்மேன - மாயையால்
லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!'
இதி - என்று
உச்சை: - உரத்த குரலில்
வததா - கூவியவனுமான
தேந - அவனால்
தவ அபி - உனக்கும்

பயம் - மனக்கவலை
ஜனிதம் - உண்டாக்கப்பட்டது.

श्रुतस्तु शङ्के वैदेह्या स स्वरः सदृशो मम ।
त्रस्तया प्रेषितस्त्वं च द्रष्टुं मां शीघ्रमागतः ॥

ஶ்ருதஸ்து ஶங்கே வைதேஹ்யா ஸ: ஸ்வர: ஸத்ருஶோ மம ।
த்ரஸ்தயா ப்ரேஷிதஸ்த்வம் ச த்ரஷ்டும் மாம் ஶீக்ரமாகத: ॥ 14

மம - 'என்னுடையது
ஸத்ருஶ: - போன்ற
ஸ: ஸ்வர: - அந்த குரல்
வைதேஹ்யா ச - வைதேகியாலும்
ஶ்ருத: - கேழ்க்கப்பட்டது, என்றும்
த்ரஸ்தயா - நடுக்கமுற்ற அவளால்
மாம் - என்னை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
ப்ரேஷித: - அனுப்பப்பட்டு
த்வம் - நீ
ஶீக்ரம் - அவசரமாய்
ஆகத: ச - வந்துவிட்டனையென்றும்
ஶங்கே - நான் ஊகிக்கிறேன்.

सर्वथा तु कृतं कष्टं सीतामुत्सृजता वने ।
प्रतिकर्तुं नृशंसानां रक्षसां दत्तमन्तरम् ॥

ஸர்வதா து க்ருதம் கஷ்டம் ஸீதா முத்ஸ்ருஜதா வனே ।
ப்ரதிகர்தும் ந்ருஶம்ஸாநாம் ரக்ஷஸாம் தத்தமந்தரம் ॥ 15

வனே - காட்டில்
ஸீதாம் - சீதையை
உத்ஸ்ருஜதா - தனிமையில் விட்டு வந்த உன்னால்,
து - இப்பொழுது
க்ருதம் - செய்யப்பட்ட காரியம்
ந்ருஶம்ஸாநாம் - கிராதர்களாகிய
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுக்கு
ப்ரதிகர்தும் - தீங்குசெய்ய
அந்தரம் - அவகாசமாக
தத்தம் - கொடுக்கப்பட்டு
ஸர்வதா - முற்றிலும்
கஷ்டம் - அடையப்பட்டுவிட்டது.

दुःखिताः खरघातेन राक्षसाः पिशिताशनाः ।
तैः सीता निहता घोरैर्भविष्यति न संशयः ॥

துக்கிதா: கரகாதேன ராக்ஷஸா: பிஶிதாஶநா: ।
தை: ஸீதா நிஹதா கோரைர் பவிஷ்யதி ந ஸம்ஶய: ॥ 16

பிஶிதாஶநா: - 'மாமிசத்தை புஜிக்கும்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
கரகாதேன - கரனைக் கொன்றமையால்
துக்கிதா: - மனம் நொந்திருந்தார்கள்.
கோரை: - கொடிய
தை: - அவர்களால்
ஸீதா - சீதை
நிஹதா - கொல்லப்பட்டவளாக
பவிஷ்யதி - ஆவாள்.
ஸம்ஶய: - சந்தேகம்
ந - இல்லை.

अहोऽस्मिन् व्यसने मग्नः सर्वथा शत्रुसूदन ।
किं न्विदानीं करिष्यामि शङ्के प्राप्तव्यमीदृशम् ॥

அஹோऽஸ்மின் வ்யஸனே மக்நஸ்ஸர்வதா ஶத்ரு ஸூதந ।
கிம் நவிதானீம் கரிஷ்யாமி ஶங்கே ப்ராப்தவ்யமீத்ருஶம் ॥ 17

ஶத்ரு ஸூதந - 'சத்ருசம்ஹாரக!
அஹோ - ஐயோ என்ன கஷ்டம்!
ஸர்வதா - எவ்வகையிலும்
வ்யஸனே - கஷ்டத்தில்
மக்ந: - மூழ்கிக் கிடக்கின்றவனாய்
அஸ்மி - நான் ஆகிறேன்.
இதானீம் - இப்பொழுது
கிம் நு - எதைத்தான்
கரிஷ்யாமி - செய்வேன்?
ஈத்ருஶம் - இப்படிப்பட்டதை
ப்ராப்தவ்யம் - விதிவசத்தால் வந்ததாய்
ஶங்கே - நான் நினைக்கிறேன்.

इति सीतां वरारोहां चिन्तयन्नेव राघवः ।
आजगाम जनस्थानं त्वरया सहलक्ष्मणः ॥

இதி ஸீதாம் வராரோஹாம் சிந்தயந்நேவ ராகவ: ।
ஆஜகாம ஜனஸ்தாநம் த்வரயா ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ 18

ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
வராரோஹாம் - ஸ்திரீரத்னமாகிய
ஸீதாம் - சீதையைப் பற்றி
இதி - மேற்கண்டவாறு
சிந்தயன் ஏவ - கவலைப்பட்டுக் கொண்டே,
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடுகூட
த்வரயா - அதிவேகமாக
ஜனஸ்தாநம் - ஜனஸ்தானத்திற்கு
ஆஜகாம - வந்துசேர்ந்தார்.

विगर्हमाणोऽनुजमार्तरूपं क्षुधा श्रमाच्चैव पिपासया च ।
विनिःश्वसञ्शुष्कमुखो विवर्णः प्रतिश्रयं प्राप्य समीक्ष्य शून्यम् ॥

விகர்ஹமாணோऽநுஜமார்தரூபம்
க்ஷுதா ஶ்ரமாச்சைவ பிபாஸயா ச ।
விநிஶ்ஶ்வஸன் ஶுஷ்கமுகோ விவர்ண:
ப்ரதிஶ்ரயம் ப்ராப்ய ஸமீக்ஷ்ய ஶூன்யம் ॥ 19

स्वमाश्रमं संप्रविगाह्य वीरो विहारदेशाननुसृत्य कांश्चित् ।
एतत्तदित्येव निवासभूमौ प्रहृष्टरोमा व्यथितो बभूव ॥

ஸ்வமாஶ்ரமம் ஸம்ப்ரவிகாஹ்ய வீரோ
விஹார தேஶாநநுஸ்ருத்ய காம்ஶ்சித் ।
ஏதத்ததித்யேவ நிவாஸபூமௌ
ப்ரஹ்ருஷ்ட ரோமா வ்யதிதோ பபூவ ॥ 20

வீர: - வீரராகுமவர்
ஆர்த ரூபம் - அதிக துன்பமுறும்
அநுஜம் - தம்பியைப் பார்த்து
விகர்ஹமாண: - கடிந்து பேசிக்கொண்டு
க்ஷுதா - பசியினாலும்
ஶ்ரமாத் ச - மனவேதனையினாலும்
பிபாஸயா ஏவ - தாகத்தாலும்
விநிஶ்ஶ்வஸன் ச - பெருமூச்சு விட்டுக்கொண்டும்,
ப்ரதி ஶ்ரயம் - ஆச்சிரமவாயிலை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
ஶூன்யம் - சூன்யமாயிருப்பதாய்
ஸமீக்ஷ்ய - கண்டு,
ஶுஷ்கமுக: - முகம் வாடி
விவர்ண - ஒளி குன்றியவராகி
ஸ்வம் - தனது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தினுள்
ஸம்ப்ர விகாஹ்ய - எங்கும் நுழைந்து பார்த்துவிட்டும்,
காம்ஶ்சித் - சில
விஹார தேஶாந் - விளையாடும் பிரதேசங்களிலும்
நிவாஸ பூமௌ - இரவுகளில் காலங்கழிக்குமிடத்திலும்
அநுஸ்ருத்ய - தேடிவிட்டு,
ஏதத் - 'இது (நான் எண்ணியது)
தத் ஏவ - அப்படியே ஆகிவிட்டதே!'
இதி - என்று சொல்லிக்கொண்டு
ப்ரஹ்ருஷ்ட ரோமா - மயிர்க்கூச்செறிந்து
வ்யதித: - துன்பத்தில் மூழ்கியவராய்,
பபூவ - ஆயினர்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
அதிமித்த தர்ஶனம் நாம அஷ்ட பஞ்சாஶ: ஸர்க: ॥

ஏகோந ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 59

अथाश्रमादुपावृत्तमन्तरा रघुनन्दनः ।
परिपप्रच्छ सौमित्रिं रामो दुःखार्दितं पुनः ॥

அதாஶ்ரமாதுபாவ்ருத்தமந்தரா ரகுநந்தன: ।
பரிபப்ரச்ச ஸௌமித்ரிம் ராமோ துக்கார்திதம் புன: ॥ 1

ரகுநந்தன: - ரகுகுலதிலகராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
அத - அப்பொழுது
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்தினின்று
அந்தரா - பக்கலில்
அபாவ்ருத்தம் - திரும்பியவரும்
துக்கார்திதம் - மனவேதனைப் பட்டுக் கொண்டிருப்பவருமான
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
புன: - மீளவும்
பரிபப்ரச்ச - பின்வருமாறு கேட்டார்.

तमुवाच किमर्थं त्वमागतोऽपास्य मैथिलीम् ।
यदा सा तव विश्वासाद्वने विरहिता मया ॥

தமுவாச கிமர்தம் த்வமாகதோऽபாஸ்ய மைதிலீம் ।
யதா ஸா தவ விஶ்வாஸாத் வனே விரஹிதா மயா ॥ 2

வனே - 'காட்டில்
தவ - உன்னிடம்
விஸ்வாஸாத் - நம்பிக்கையால்
மயா - என்னால்
ஸா - அவள்
விரஹிதா - விடப்பட்டாள்.
யதா - அப்படியிருக்கையில்
மைதிலீம் - சீதையை
அபாஸ்ய - தனியேவிட்டு,
த்வம் - நீ
கிமர்தம் ஆகத: - ஏன் வந்தனை?'
தம் - அவரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறும் மொழிந்தார்.

दृष्ट्वैवाभ्यागतं त्वां मे मैथिलीं त्यज्य लक्ष्मण ।
शङ्कमानं महत् पापं यत् सत्यं व्यथितं मनः ॥

த்ருஷ்ட்வைவாப்யாகதம் த்வாம் மே மைதிலீம் த்யஜ்ய லக்ஷ்மண ।
ஶங்கமானம் மஹத்பாபம் யத் ஸத்யம் வ்யதிதம் மன: ॥ 3

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
மைதிலீம் - சீதையை
த்யஜ்ய - விட்டுவிட்டு
அப்யாகதம் - வந்த
த்வாம் - உன்னை
த்ருஷ்ட்வா ஏவ - பார்த்ததுமே,
மே மன: - எனது மனம்
மஹத்பாபம் - பெரும் கஷ்டத்தை
ஶங்க மானம் - நினைக்கின்றதாய்
வ்யதிதம் - கலங்கிற்று;
யத் ஸத்யம் - இது உண்மையே.

स्फुरते नयनं सव्यं बाहुश्च हृदयं च मे ।
दृष्ट्वा लक्ष्मण दूरे त्वां सीताविरहितं पथि ॥

ஸ்புரதே நயநம் ஸவ்யம் பாஹுஶ்ச ஹ்ருதயம் ச மே ।
த்ருஷ்ட்வா லக்ஷ்மண தூரே த்வாம் ஸீதாவிரஹிதம் பதி ॥ 4

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
பதி - வழியில்
த்வாம் - உன்னை
ஸீதா விரஹிதம் - சீதையின்றியிருந்தவனாய்
தூரே - வெகுதூரத்தில்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
மே - எனது
ஸவ்யம் - இடது
நயநம் - கண்
ஸ்புரதே - துடித்தது.
ஹ்ருதயம் - மனமும்
பாஹு: ச - கையும்
ச - அப்படியே துடித்தன.

एवमुक्तस्तु सौमित्रिर्लक्ष्मणः शुभलक्षणः ।
भूयो दुःखसमाविष्टो दुःखितं राममब्रवीत् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ஸௌமித்ரிர் லக்ஷ்மண: ஶுபலக்ஷண: ।
பூயோ துக்கஸமாவிஷ்டோ துக்கிதம் ராமமப்ரவீத் ॥ 5

ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
து - இவ்விஷயத்தில்
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்குச் செவிசாற்றிய
ஸௌமித்ரி: - சுமித்ராதேவியின் புதல்வரும்
ஶுபலக்ஷண: - சத்குணசாலியுமாகிய

லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
பூய: - முன்னிலுமதிகமாய்
துக்க ஸமாவிஷ்ட: - துக்கத்தில் மூழ்கியவராய்
துக்கிதம் - துக்கப்பட்டுக் கொண்டிருக்கும்
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பதிலுரைத்தார்.

न स्वयं कामकारेण तां त्यक्त्वाहमिहागतः ।
प्रचोदितस्तयैवोग्रैस्त्वत्सकाशमिहागतः ॥

ந ஸ்வயம் காமகாரேண தாம் த்யக்த்வாஹமிஹாகத: ।
ப்ரசோதிதஸ்தயைவோக்ரைஸ் த்வத்ஸகாஶ மிஹாகத: ॥ 6

அஹம் - 'நான்
தாம் - அவளை
த்யக்த்வா - விட்டுவிட்டு,
ஸ்வயம் - எனது
காமகாரேண - மனோபீஷ்டமாய்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ஆகத: ந - வந்தேனில்லை.
தயா ஏவ - அவளாலேயே
உக்ரை: - அசஹ்யமான வன்மொழிகள் கொண்டு
ப்ரசோதித: - துரத்தப்பட்டவனாய்
த்வத் ஸகாஶம் - தேவரீர் சன்னிதிக்கு
இஹ - இப்பொழுது
ஆகத: - வந்தேன்.

आर्येणेव परिक्रुष्टं हा सीते लक्ष्मणेति च ।
परित्राहीति यद्वाक्यं मैथिल्यास्तच्छ्रुतिं गतम् ॥

ஆர்யேணேவ பரிக்ருஷ்டம் ஹா ஸீதே லக்ஷ்மணேதி ச ।
பரித்ராஹீதி யத்வாக்யம் மைதில்யாஸ்தச்ச்ருதிம் கதம் ॥ 7

ஹா ஸீதே - 'ஓ சீதே!'
இதி ச - என்று கூவியும்
லக்ஷ்மண - 'ஓ லக்ஷ்மணா!
பரித்ராஹி - நீ வந்து உதவிபுரி'
இதி - என்றதாகிய
யத் - எந்த ஒரு
வாக்யம் - சொல்
ஆர்யேண - பூஜ்யராகிய தேவரீரால்
இவ - போலவே,
பரிக்ருஷ்டம் - சத்ருவால் கூவப்பட்டதோ;

தத் - அது
மைதில்யா: - சீதாப்பிராட்டியாருடைய
ச்ருதிம் - செவியில்
கதம் - விழுந்தது.

सा तमार्तस्वरं श्रुत्वा तव स्नेहेन मैथिली ।
गच्छ गच्छेति मामाह रुदती भयविह्वला ॥

ஸ தமார்தஸ்வரம் ஶ்ருத்வா தவ ஸ்நேஹேந மைதிலீ ।
கச்ச கச்சேதி மாமாஹ ருததீ பயவிஹ்வலா ॥ 8

ஸா - 'அந்த
மைதிலீ - சீதாப்பிராட்டியார்
தம் - அந்த
ஆர்தஸ்வரம் - அழுகைக் குரலை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தவ - தேவரீரிடத்திலுள்ள
ஸ்நேஹேந - பத்திமையால்
பயவிஹ்வலா - பயத்தால் மெய்மறந்து,
ருதந்தீ - கதறியழுதுகொண்டு
மாம் - என்னைப் பார்த்து
கச்ச கச்ச இதி - 'நீர் போமென்று' பலமுறை
ஆஹ - சொன்னாள்.

प्रचोद्यमानेन मया गच्छेति बहुशस्तया ।
प्रत्युक्ता मैथिली वाक्यमिदं त्वत्प्रत्ययान्वितम् ॥

ப்ரசோத்யமானேன மயா கச்சேதி பஹுஶஸ்தயா ।
ப்ரத்யுக்தா மைதிலீ வாக்யமிதம் த்வத்ப்ரத்யயான்விதம் ॥ 9

தயா - 'அவளால்
பஹுஶ: - பலமுறை
கச்ச இதி - 'நீர் போம்' என்று
ப்ரசோத்யமானேன - ஆக்ஞாபிக்கப்படும்
மயா - என்னால்
மைதிலீ - சீதாப்பிராட்டியார்
இதம் - பின்வரும்
த்வத் ப்ரத்யயான்விதம் - தேவரீருடைய பெருமையை நன்கு விளங்கக் காட்டுகிறதாகிய
வாக்யம் - சொல்லை
ப்ரத்யுக்தா - சொல்லப்பட்டாள்.

न तत् पश्याम्यहं रक्षो यदस्य भयमावहेत् ।
निर्वृता भव नास्त्येतत् केनाप्येवमुदाहृतम् ॥

ந தத் பஶ்யாம்யஹம் ரக்ஷோ யதஸ்ய பயமாவஹேத் ।
நிர்வ்ருதா பவ நாஸ்த்யேதத் கேநாப்யேவமுதாஹ்ருதம் ॥ 10

அஸ்ய - 'இவருக்கு
பயம் - ஆபத்தை
யத் - எவனொருவன்
ஆனயேத் - விளைவிப்பானோ,
தத் - அப்படிப்பட்ட
ரக்ஷ: - அரக்கனை
அஹம் - நான்
ந பஶ்யாமி - பார்க்கவில்லை.
ஏதத் - இது
ந அஸ்தி - ஒன்றுமில்லை;
கேந அபி - எவனோ ஒருவனாலே
ஏவம் - இப்படி
உதாஹ்ருதம் - கூவப்பட்டிருக்கிறது
நிர்வ்ருதா - கவலையில் மனதைச் செலுத்தாதவளாய்
பவ - இரும்.

विगर्हितं च नीचं च कथमार्योऽभिधास्यति ।
त्राहीति वचनं सीते यस्त्रायेत् त्रिदशानपि ॥

விகர்ஹிதம் ச நீசம் ச கதமார்யோऽபிதாஸ்யதி ।
த்ராஹீதி வசனம் ஸீதே யஸ்த்ராயேத் த்ரிதஶாநபி ॥ 11

ஸீதே - 'அயோனிஜையே!
த்ரிதஶாந் அபி - தேவர்களையும்கூட
ய: - எவரொருவர்
த்ராயேத் - கைகொடுத்துக் காப்பாரோ; அந்த
ஆர்ய: - புருஷோத்தமர்
விகர்ஹிதம் ச - பழிக்கத்தக்கதும்
நீசம் ச - அற்பமாயுமிருக்கிற
த்ராஹி - 'நீ என்னைக் காப்பாற்று'
இதி - என்கிற
வசனம் - சொல்லை
கதம் அபிதாஸ்யதி - எப்படி சொல்வார்?

किं निमित्तं तु केनापि भ्रातुरालम्ब्य मे स्वरम् ।
राक्षसेनेरितं वाक्यं लक्ष्मण त्राहि मामिति ॥

கிம் நிமித்தம் து கேநாபி ப்ராதுராலம்ப்ய மே ஸ்வரம் ।
ராக்ஷஸேநேரிதம் வாக்யம் லக்ஷ்மண த்ராஹி மாமிதி ॥ 12

கேந - 'எவனோ ஒரு
ராக்ஷஸேந அபி - ராக்ஷஸனாலேயே
கிம் நிமித்தம் து - என்ன உத்தேசமாயோ
மே - எனது
ப்ராது: - தமையனாரது
ஸ்வரம் - குரலை
ஆலம்ப்ய - எடுத்துக்கொண்டு
லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
மாம் - என்னை
த்ராஹி - நீ வந்து காப்பாற்று'
இதி - என்னும்
வாக்யம் - சொல்
ஈரிதம் - சொல்லப்பட்டிருக்கிறது.

न भवत्या व्यथा कार्या कुनारीजनसेविता ॥

ந பவத்யா வ்யதா கார்யா குநாரீஜனஸேவிதா ॥ 13

குநாரீஜனஸேவிதா - 'சாதாரணப் பெண்பிள்ளைகளுக்கு சாமான்யமாய் உண்டாகும்
வ்யதா - கலவரம்
பவத்யா - பெருமாட்டியாகும் தேவரீரால்
ந கார்யா - கொள்ளத்தக்கதன்று.

अलं वैक्लब्यमालम्ब्य स्वस्था भव निरुत्सुका ।
न सोऽस्ति त्रिषु लोकेषु पुमान् यो राघवं रणे ॥
जातो वा जायमानो वा संयुगे यः पराजयेत् ॥

அலம் வைக்லவ்யமாலம்ப்ய ஸ்வஸ்தா பவ நிருத்ஸுகா ।
ந ஸோऽஸ்தி த்ரிஷு லோகேஷு புமான் யோ ராகவம் ரணே ।
ஜாதோ வா ஜாயமானோ வா ஸம்யுகே ய: பராஜயேத் ॥ 14

வைக்லவ்யம் - 'கலவரத்தை
ஆலம்ப்ய - கொண்டு,
அலம் - இதுவரை ஆனது போதும்.
நிருத்ஸுகா - மனச்சஞ்சலத்திற்கு முற்றிலுமிடம் கொடாதவராகி
ஸ்வஸ்தா - மனநிம்மதி பெற்றவராய்
பவ - இரும்.
ராகவம் - ஸ்ரீராமரை
ரணே - போக்களத்தில்
ஸம்யுகே - போரில்
ய: புமான் - எந்த ஒருவன்
ஜாத: வா - ஏற்கனவேயுண்டாயிருக்கிறவனென்றாலும் சரி
ஜாயமான: வா - உண்டாகிறவனென்றாலும் சரி

பராஜயேத் - வெல்லுவானோ,
ஸ: - அப்படிப்பட்டவன்
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு வை - உலகங்களிலும்
ந அஸ்தி - இல்லை.

न जय्यो राघवो युद्धे देवैः शक्रपुरोगमैः ॥

ந ஜய்யோ ராகவோ யுத்தே தேவை: ஶக்ரபுரோகமை: ॥ 15
ஶக்ரபுரோகமை: - 'இந்திரனைத் தலைமையாகவுடைய
தேவை: - தேவர்களாலும்
யுத்தே - போரில்
ராகவ: ந ஜய்ய: - ஸ்ரீராமர் வெல்ல முடிந்தவரன்று.'

एवमुक्ता तु वैदेही परिमोहितचेतना ।
उवाचाश्रूणि मुञ्चन्ती दारुणं मामिदं वचः ॥

ஏவமுக்த்தா து வைதேஹீ பரிமோஹித சேதநா ।
உவாசாஶ்ரூணி முஞ்சந்தீ தாருணம் மாமிதம் வச: ॥ 16
ஏவம் - 'மேற்கண்டவாறு
து - இவ்விஷயத்தில்
உக்த்தா - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்ட
வைதேஹி - ஸீதாப்பிராட்டியார்
பரிமோஹித சேதநா - முற்றிலும் உள்ளம் கலங்கினவளாகி
அஶ்ரூணி - கண்ணீரை
முச்சந்தீ - பெருகவிட்டுக்கொண்டு,
மாம் - என்னைப் பார்த்து
தாருணம் - அசஹ்யமாயிருக்கும்
இதம் வச: - பின்வரும் சொல்லை
உவாச - சொன்னாள்.

भावो मयि तवात्यर्थं पाप भावो निवेशितः ।
विनष्टे भ्रातरि प्राप्तुं न च त्वं मामवाप्स्यसि ॥

பாவோ மயி தவாத்யர்தம் பாப பாவோ நிவேஶித: ।
விநஷ்டே ப்ராதரி ப்ராப்தும் ந ச த்வம் மாமவாப்ஸ்யஸி ॥ 17
மயி - 'என்னிடத்தில்
தவ - உனக்கு
அத்யர்தம் பாவ: - மிக ஆசை.
ப்ராப்தும் - அடைவதற்கு
பாபபாவ: நிவேஶித: - தீத்தொழிலுக்கு மனதை செலுத்திவிட்ட
த்வம் - நீ,

ப்ராதரி - தமையன்
விநஷ்டே ச - மாண்ட பின்னரும்
மாம் - என்னை
ந அவாப்ஸ்யஸி - அடையமாட்டாய்.

संकेताद्भरतेन त्वं रामं समनुगच्छसि ।
क्रोशन्तं हि यथात्यर्थं नैनमभ्यवपद्यसे ॥

ஸங்கேதாத் பரதேன த்வம் ராமம் ஸமநுகச்சஸி ।
க்ரோஶந்தம் ஹி யதாத்யர்தம் நைநமப்யவபத்யஸே ॥ 18
அத்யர்தம் - 'மிகவும்
க்ரோஶந்தம் - கதறிக்கூவும்
ஏநம் - இவரை
ந அப்யவபத்யஸே - நீ அடையாதிருக்கின்றனை
யதா ஹி - என்கிறபடியால்தான்
த்வம் - நீ
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
பரதேன - பரதனோடு
ஸங்கேதாத் - செய்துகொண்டிருக்கும் சூழ்ச்சியால்
ஸமநுகச்சஸி - தொடர்ந்து வந்திருக்கின்றனை.

रिपुः प्रच्छन्नचारी त्वं मदर्थमनुगच्छसि ।
राघवस्यान्तरं प्रेप्सुस्तथैनं नाभिपद्यसे ॥

ரிபு: ப்ரச்சந்நசாரீ த்வம் மதர்த மநுகச்சஸி ।
ராகவஸ்யாந்தரம் ப்ரேப்ஸுஸ் ததைநம் நாபிபத்யஸே ॥ 19
த்வம் - 'நீ
ப்ரச்சந்நசாரீ - நல்லவனென நடிக்கும்
ரிபு: - சத்துரு
ராகவஸ்ய - ஸ்ரீராமருக்கு
அந்தரப்ரேப்ஸு: - முடிவை பிரார்த்திப்பவனாய்
மதர்தம் - என்னை உத்தேசித்து
அநுகச்சஸி - நீ பின்துடர்ந்து வந்திருக்கின்றனை
ததா - அப்படியிருப்பதால்தான்
ஏநம் - இவரிடம்
ந அபிபத்யஸே - போகாதிருக்கின்றனை.'

एवमुक्तो हि वैदेह्या संरब्धो रक्तलोचनः ।
क्रोधात् प्रस्फरमाणोष्ठ आश्रमादस्मि निर्गतः ॥

ஏவமுக்த்வோ ஹி வைதேஹ்யா ஸம்ரப்தோ ரக்தலோசன: ।
க்ரோதாத் ப்ரஸ்புரமாணோஷ்ட ஆஶ்ரமாத் அஸ்மி நிர்கத:॥ 20

வைதேஹ்யா - 'வைதேகியாரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்ட நான்,
ஹி - அதனால்
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
ரக்தலோசன: - கண்கள் சிவந்து
ப்ரஸ்புரமாணோஷ்ட: - உதடுகள் துடிக்க
ஸம்ரப்த: - கலவரமடைந்தவனாய்
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்திலிருந்து
அபிநிர்கத: - வெளிப்புறப்பட்டு விட்டேன்.'

एवं ब्रुवाणं सौमित्रिं रामः संतापमोहितः ।
अब्रवीद्दुष्कृतं सौम्य तां विना यत्त्वमागतः ॥

ஏவம் ப்ருவாணம் ஸௌமித்ரிம் ராம: ஸந்தாபமோஹித: ।
அப்ரவீத் துஷ்க்ருதம் ஸௌம்ய தாம் விநா யத்த்வமாகத: ॥ 21

जानन्नपि समर्थं मां रक्षसां विनिवारणे ।
अनेन क्रोधवाक्येन मैथिल्या निःसृतो भवान् ॥

ஜாநந்நபி ஸமர்தம் மாம் ரக்ஷஸாம் விநிவாரணே ।
அநேந க்ரோதவாக்யேந மைதில்யா: நிஸ்ஸ்ருதோ பவான் ॥ 22

ஸந்தாப மோஹித: - மனவேதனையால் மெய்மறந்திருந்த,
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணம் - மொழியும்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.
மாம் - 'என்னை
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களை
விநிவாரணே - அணுகவிடாது செய்வதில்
ஸமர்தம் - சக்தியுடையவனாய்
பவான் - நீ
ஜாநந் அபி - உள்ளபடி அறிந்தவனாயிருக்கையில்
மைதில்யா - ஜானகியினுடைய
அநேந - இந்த
க்ரோத வாக்யேந - கோபமொழியைக் கொண்டு
நிஸ்ஸ்ருத: - வெளிப்புறப்பட்டு
த்வம் - நீ
தாம் விநா - அவளைத் தனிமையில் விட்டு
ஆகத: - வந்துவிட்டனை

ஸௌம்ய - குழந்தாய்!
யத் - அந்த இது
துஷ்க்ருதம் - தப்பான காரியம்.

न हि ते परितुष्यामि त्यक्त्वा यदसि मैथिलीम् ।
क्रुद्धायाः परुषं श्रुत्वा स्त्रियाश्च त्वमिहागतः ॥

ந ஹி தே பரிதுஷ்யாமி த்யக்த்வா யதஸி மைதிலீம் ।
க்ருத்தாயா: பருஷம் ஸ்த்ரீயா ச ஶ்ருத்வா யத் த்வமிஹாகத: ॥ 23

க்ருத்தாயா: - 'சினங்கொண்டிருந்த
ஸ்த்ரீயா: - பெண்பிள்ளையினது
பருஷம் - கொடிய சொல்லை
ஶ்ருத்வா - பெருமைப்படுத்தி,
இஹ - இங்கு
த்வம் - நீ
ஆகத: - வந்துவிட்டனை.
மைதிலீம் ச - ஜானகியையும்
த்யக்த்வா - தனியில் விட்டுவிட்டு,
யாஸி - நீ வந்துசேர்ந்திருக்கின்றனை.
யத் - ஆனதுபற்றி
தே ஹி - உன்னையும்கூட
ந பரிதுஷ்யாமி - நான் மெச்சவில்லை.

सर्वथा त्वपनीतं ते सीतया यत् प्रचोदितः ।
क्रोधस्य वशमापन्नो नाकरोः शासनं मम ॥

ஸர்வதா த்வபநீதம் தே ஸீதயா யத் ப்ரசோதித: ।
க்ரோதஸ்ய வஶமாபந்நோ நாகரோ: ஶாஸனம் மம ॥ 24

ஸீதயா - 'சீதையால்
ப்ரசோதித: - அனுப்பிவிடப்பட்டவனாய்,
க்ரோதஸ்ய - கோபத்திற்கு
வஶம் ஆபந்ந: - ஆளாகி
மம - எனது
ஶாஸனம் - உத்திரவை
அகரோ: ந - நீ செய்யத் தவறிவிட்டனை.
தே து - உனக்கு
யத் - அந்த இது
ஸர்வதா - எப்படிப்பார்த்தாலும்
அபநீதம் - ஸ்வபாவவிருத்தமாக ஆகிறது.

असौ हि राक्षसः शेते शरेणाभिहतो मया ।
मृगरूपेण येनाहमाश्रमादपवाहितः ॥

அஸௌ ஹி ராக்ஷஸ: ஶேதே ஶரேணாபிஹதோ மயா ।
ம்ருகரூபேண யேநாஹமாஶ்ரமாத் அபவாஹித: ॥ 25

ம்ருக ரூபேண - 'மான் வேஷம் கொண்ட
யேந - எவனால்
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்திலிருந்து
அஹம் - நான்
அபவாஹித: - ஏமாற்றி வெகுதூரம் இழுத்துச்செல்லப்பட்டேனோ,
அஸௌ - இந்த
ராக்ஷஸ: ஹி - அரக்கன்தான்,
மயா - என்னால்
ஶரேண - பாணத்தால்
அபிஹத: - அடியுண்டவனாய்,
ஶேதே - மாண்டுகிடக்கிறான்.

विकृष्य चापं परिधाय सायकं सलीलबाणेन च ताडितो मया ।
मार्गीं तनुं त्यज्य स विक्लवस्वरो बभूव केयूरधरः स राक्षसः ॥

விக்ருஷ்ய சாபம் பரிதாய ஸாயகம்
ஸலீலபாணேன ச தாடிதோ மயா ।
மார்கீம் தநும் த்யஜ்ய ஸ விக்லவஸ்வரோ
பபூவ கேயூரதர: ஸ ராக்ஷஸ: ॥ 26

ஸ: - 'அவன்,
சாபம் - வில்லை
விக்ருஷ்ய - வளைத்து
ஸாயகம் - பாணத்தை
ப்ராணிதாய - தொடுத்து,
மயா - என்னால்
ஸலீல பாணேன ச - விளையாட்டாய் போடப்பட்ட ஒரு பாணத்தினாலேயே
தாடித: - அடிக்கப்பட்டவனாய்
மார்கீம் - மான்
தநும் - உருவத்தை
த்யஜ்ய - விட்டு
கேயூரதர: - தோள்வளையணிந்த
ஸ விக்லவஸ்வர: - பரிதாபமான குரலோடுகூடிய
ராக்ஷஸ: - அரக்கனாக
பபூவ - தோன்றினான்.

शराहतेनैव तदार्तया गिरा स्वरं ममालम्ब्य सुदूरसंश्रवम् ।
उदाहृतं तद्वचनं सुदारुणं त्वमागतो येन विहाय मैथिलीम् ॥

ஶராஹதேநைவ ததார்தயா கிரா
ஸ்வரம் மமாலம்ப்ய ஸுதூரஸம்ஶ்ரவம் ।
உதாஹ்ருதம் தத்வசநம் ஸுதாருணம்
த்வமாகதோ யேந விஹாய மைதிலீம் ॥ 27

ததா - 'அப்பொழுது
ஶராஹதேந ஏவ - பாணத்தாலடியுண்ட அவனாலேயே
மம - எனது
ஸ்வரம் - குரலை
ஆலம்ப்ய - அனுசரித்து,
ஆர்தயா - கஷ்டமான
கிரா - சொற்கொண்டு
ஸுதாருணம் - மிகக்கலவரமுண்டாக்கும்
தத் - அந்த
வசனம் - மொழி
ஸுதூர ஸம்ஶ்ரவம் - வெகுதூரம் கேட்கும்வண்ணமாய்
உதாஹ்ருதம் - கூவப்பட்டது.
யேந - இதனாலேயே
த்வம் - நீ
மைதிலீம் - ஜானகியை
விஹாய - தனித்துவிட்டு,
ஆகத: - வந்துசேர்ந்திருக்கிறாய்.'

***இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
லக்ஷ்மணாகமன விகர்ஹணம் நாம ஏகோநஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥***

ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 60

भृशमाव्रजमानस्य तस्याधो वामलोचनम् ।
प्रास्फुरच्चास्खलद्रामो वेपथुश्चाप्यजायत ॥

ப்ருஶ மா்வ்ரஜமானஸ்ய தஸ்யாதோ வாமலோசனம் ।
ப்ராஸ்புரச்சாஸ்கலத் ராமோ வேபதுஶ்சாப்ய ஜாயத ॥ 1

ஆவ்ரஜமானஸ்ய - திரும்பி வந்துகொண்டிருந்த
தஸ்ய - அவருக்கு
அதோ வாமலோசனம் ச- இடது கண்ணின் கீழிமையும்
ப்ருஶம் - விட்டுவிட்டு
ப்ராஸ்புரத் - துடித்தது.
ராம: அபி - ஸ்ரீராமரும்
அஸ்கலத் - தடுமாற்றமடைந்தார்.
வேபது: ச - உடல் நடுக்கமும்
அஜாயத - உண்டாயிற்று.

उपालक्ष्य निमित्तानि सोऽशुभानि मुहुर्मुहुः ।
अपि क्षेमं तु सीताया इति वै व्याजहार च ॥

உபாலக்ஷ்ய நிமித்தானி ஸோ஽ஶுபானி முஹுர்முஹு: ।
அபி க்ஷேமம் து ஸீதாயா இதி வை வ்யாஜஹார ச ॥ 2

ஸ: - அவர்
நிமித்தானி - சகுனங்களை
அஶுபானி - அசுபங்களை சூசிக்கின்றவைகளாய்,
உபாலக்ஷ்ய - கவனித்து,
ஸீதாயா: - 'சீதைக்கு
க்ஷேமம் - தீங்கு விளையாமை,
அபி து - ஏற்படுமோ என்னமோ?'
இதி ச - என்று சொல்லிக்கொண்டே
முஹு: முஹு: - பன்முறை
வ்யாஜஹார வை - வாய்விட்டுக் கதறினார்.

त्वरमाणो जगामाथ सीतादर्शनलालसः ।
शून्यमावसथं दृष्ट्वा बभूवोद्विग्नमानसः ॥

த்வரமாணோ ஜகாமாத ஸீதா தர்ஶன லாலஸ: ।
ஶூன்யமாவஸதம் த்ருஷ்ட்வா பபூவோத்விக்னமானஸ: ॥ 3

ஆவஸதம் - பர்ணசாலையை
ஶூன்யம் - சூன்யமாயிருப்பதாய்
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து

உத்விக்ன மானஸ: - மனம் நொந்தவராய்,
பபூவ - ஆயினர்.
அத - இப்பொழுது
ஸீதா தர்ஶன லாலஸ: - சீதையைக் கண்டுபிடிக்க ஆத்திரத்துடன் இருப்பவராய்
த்வரமாண: - அவசரப்படுகின்றவராய்
ஜகாம - அங்குமிங்கும் போனார்.

उद्भ्रमन्निव वेगेन विक्षिपन् रघुनन्दनः ।
तत्र तत्रोटजस्थानमभिवीक्ष्य समन्ततः ॥

உத்ப்ரமந்நிவ வேகேந விக்ஷிபந் ரகுநந்தன: ।
தத்ர தத்ரோடஜ ஸ்தாநமபிவீக்ஷ்ய ஸமந்தத: ॥ 4

ददर्श पर्णशालां च रहितां सीतया तदा ।
श्रिया विरहितां ध्वस्तां हेमन्ते पद्मिनीमिव ॥

ததர்ஶ பர்ணஶாலாம் ச ரஹிதாம் ஸீதயா ததா ।
ஶ்ரியா விரஹிதாம் த்வஸ்தாம் ஹேமந்தே பத்மிநீமிவ ॥ 5

ரகுநந்தன: - ஸ்ரீராமர்
விக்ஷிபந் - மனம் சிதறியவராய்,
வேகேந - ஆத்திரத்தால்
உத்ப்ரமந் இவ - அங்குமிங்கும் சென்றுகொண்டே
உடஜஸ்தாநம் - பர்ணசாலையை
தத்ர தத்ர - அங்குமிங்கும்
ஸமந்தத: ச - எங்குமே
அபிவீக்ஷ்ய - தேடிப்பார்த்து,
ததா - அப்பொழுது
ஸீதயா ரஹிதாம் - சீதையில்லாதிருக்கிற
பர்ணஶாலாம் - பர்ணசாலையை
ஹேமந்தே - பனிக்காலத்தில்
ஶ்ரியா விரஹிதாம் - அழகொழிந்து
த்வஸ்தாம் - அழிந்துபோன
பத்மினீம் இவ - தாமரை ஓடைபோலிருக்கிறதாய்
ததர்ஶ - எண்ணினார்.

रुदन्तमिव वृक्षैश्च म्लानपुष्पमृगद्विजम् ।
श्रिया विहीनं विध्वस्तं संत्यक्तवनदेवतम् ॥

ருதந்தமிவ வ்ருக்ஷைஶ்ச ம்லாந புஷ்ப ம்ருகத்விஜம் ।
ஶ்ரியா விஹீநம் வித்வஸ்தம் ஸந்த்யக்த வனதேவதம் ॥ 6

विप्रकीर्णाजिनकुशं विप्रविद्धबृसीकटम् ।
दृष्ट्वा शून्यं निजस्थानं विललाप सुदुःखितः ॥

விப்ரகீர்ணாஜின குஶம் விப்ர வித்த ப்ருஸீகடம் ।
த்ருஷ்ட்வா ஶூன்யம் நிஜஸ்தானம் விலலாப ஸுதுக்கித: ॥ 7

நிஜஸ்தானம் - தனதிருப்பிடத்தை
ஶூன்யம் - சூன்யமாய்
வ்ருக்ஷை: - மரங்களோடு
ருதந்தம் - அழுதுகொண்டிருப்பதை
இவ - போலிருப்பதாயும்
ம்லாந புஷ்ப - வாட்டமுற்ற புஷ்பங்களையும், மான்களையும்,
ம்ருகத்விஜம் பறவைகளையுமுடையதாயும்
ஶ்ரியா விஹீநம் - ஒளிகுன்றியதாயும்,
வித்வஸ்தம் - அலங்கோலமாயிருப்பதாயும்,
ஸந்த்யக்த வனதேவதம்- வனதேவதைகளில்லாமலிருப்பதாயும்,
விப்ரகீர்ணாஜினகுஶம் - சிதறிக்கிடக்கும் மான்தோல்களையும் தர்ப்பைகளையுமுடையதாயும்,
விப்ர வித்த ப்ருஸீகடம் ச-தாறுமாறாய்க் கிடக்கும் தர்ப்பாசனங்களை உடையதாயும்,
த்ருஷ்ட்வா - கவனித்து,
ஸுதுக்கிதா: - மிக மனவேதனைப்படுகின்றவராய்
விலலாப - பின்வருமாறு புலம்பினார்.

हृता मृता वा नष्टा वा भक्षिता वा भविष्यति ।
निलीनाप्यथवा भीरुरथवा वनमाश्रिता ॥

ஹ்ருதா ம்ருதா வா நஷ்டா வா பக்ஷிதா வா பவிஷ்யதி ।
நிலீநாப்யதவா பீருரதவா வனமாஶ்ரிதா ॥ 8

ஹ்ருதா - 'அவள் திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டனளோ என்னமோ?
ம்ருதா வா - மாண்டுவிட்டாளோ என்னமோ?
நஷ்டா வா - வழிதெரியாது எங்கேனுமிருக்கிறாளோ என்னமோ?
பக்ஷிதா - யாராலாவது பக்ஷிக்கப்பட்டவளாய்
பவிஷ்யதி வா - ஆகிவிடுவாளோ என்னமோ?
அதவா - அல்லது
பீரு: - பயந்தவளாய்
நிலீநா - சிறையில் வைக்கப்பட்டவளாயிருக்கிறாளோ என்னமோ?
அதவா - அல்லது
வனம் ஆஶ்ரிதா அபி- வனத்திலேயே இருக்கிறாளோ என்னமோ?

गता विचेतुं पुष्पाणि फलान्यपि हि वा पुनः ।
अथवा पद्मिनीं याता जलार्थं वा नदीं गता ॥

கதா விசேதும் புஷ்பாணி பலான்யபி ஹி வா புன: ।
அதவா பத்மினீம் யாதா ஜலார்தம் வா நதீம் கதா॥ 9

புஷ்பாணி ஹி - 'புஷ்பங்களையும்
பலானி அபி - பழங்களையும்
விசேதும் - பறிக்க
புன: கதா வா - மீளவும் போயிருக்கிறாளோ என்னமோ?
பத்மினீம் - தாமரையோடைக்கு
யாதா அதவா - போயிருப்பாளோ என்னமோ?
ஜலார்தம் - தீர்த்தம் கொண்டுவர
நதீம் - நதிக்கு
கதா வா - போயிருப்பாளோ என்னமோ?

यत्नान्मृगयमाणस्तु नाससाद वने प्रियाम् ।
शोकरक्तेक्षणः शोकादुन्मत्त इव लक्ष्यते ॥

யத்நாந் ம்ருகயமாணஸ்து நாஸஸாத வனே ப்ரியாம் ।
ஶோகரக்தேக்ஷண: ஶோகாதுன்மத்த இவ லக்ஷ்யதே ॥ 10

யத்நாத் - 'ஜாக்கிரதையாய்
ப்ரியாம் - காதலியை
வனே - காட்டில்
ம்ருகயமாண: - தேடிக்கொண்டிருக்குமவர்,
ந ஆஸஸாத - கண்டாரில்லை.
து - அதனால்
ஶோகாத் - மனவேதனையால்
உன்மத்த: இவ - வெறிபிடித்தவர் போலவும்
ஶோக ரக்தேக்ஷண: - துயரால் சிவந்த கணைகளுற்றவராயும்
லக்ஷ்யதே - காணப்பட்டார்.

वृक्षाद्वृक्षं प्रधावन् स गिरेश्चाद्रिं नदान्नदीम् ।
बभूव विलपन् रामः शोकपङ्कार्णवाप्लुतः ॥

வ்ருக்ஷாத்வ்ருக்ஷம் ப்ரதாவன் ஸ கிரேஶ்சாத்ரிம் நதாந்நதீம் ।
பபூவ விலபன் ராம: ஶோகபங்கார்ணவாப்லுத: ॥ 11

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஶோகார்ணவ பரிப்லுத:- சோகசாகரத்தில் முற்றிலும் மூழ்கியவராய்
விலபன் - புலம்பிக்கொண்டே
வ்ருக்ஷாத் - ஓர் மரத்தினின்று
வ்ருக்ஷம் - மற்றொரு மரத்திற்கும்
கிரே: - ஓர் மலையிலிருந்து
அத்ரிம் - மற்றொரு மலைக்கும்

நதாத் - ஓர் நதியிலிருந்து
நதீம் - மற்றொரு நதிக்கும்
ப்ரதாவன் ச - அலைந்தோடுகின்றவராயும்
பபூவ - இருந்தார்.

अपि कच्चित्त्वया दृष्टा सा कदम्बप्रिया मम ।
कदम्ब यदि जानीषे शंस सीतां शुभाननाम् ॥

அபி கச்சித் த்வயா த்ருஷ்டா ஸா கதம்பப்ரியா மம ।
கதம்ப யதி ஜாநீஷே ஶம்ஸ ஸீதாம் ஶுபாநநாம் ॥ 12

கதம்ப - 'கதம்பவிருக்ஷமே!
கதம்ப ப்ரியா - கதம்ப புஷ்பத்தில் ஆசையுள்ள
ஸா - அவள்
த்வயா - உன்னால்
த்ருஷ்டா கச்சித் அபி- பார்க்கப்பட்டாளா என்ன?
ஶுபாநநாம் - அழகுறற முகமுடைய
ஸீதாம் - சீதையை
ஜாநீஷே யதி - நீயறிவாயாகில்,
மம - எனக்கு
ஶம்ஸ - சொல்லு.

स्निग्धपल्लवसंकाशा पीतकौशेयवासिनी ।
शंसस्व यदि वा दृष्टा बिल्व बिल्वोपमस्तनी ॥

ஸ்நிக்தபல்லவஸங்காஶா பீதகௌஶேயவாஸி நீ ।
ஶம்ஸஸ்வ யதி வா த்ருஷ்டா பில்வ பில்வோபமஸ்தநீ ॥ 13

பில்வ - பில்வமரமே!
ஸ்நிக்த பல்லவ ஸங்காஶா - மனதைக்கவரும் தளிரை நிகர்த்தவளும்
பீத கௌஶேய வாஸிநீ - மஞ்சள் பட்டாடையுடித்தியவளும்
பில்வோபமஸ்தநீ - வில்வப்பழங்களை நிகர்த்த ஸ்தனங்களை உடையவளுமான அவள்
த்ருஷ்டா யதி வா - உன்னால் பார்க்கப்பட்டவளாக ஆகில்
ஶம்ஸஸ்வ - நீ எனக்குச் சொல்லக்கடவாய்.

अथवार्जुन शंस त्वं प्रियां तामर्जुन प्रियाम् ।
जनकस्य सुता भीरुर्यदि जीवति वा न वा ॥

அதவா அர்ஜுந ஶம்ஸ த்வம் ப்ரியாம் தாமர்ஜுனப்ரியாம் ।
ஜனகஸ்ய ஸுதா பீருர் யதி ஜீவதி வா ந வா ॥ 14

அர்ஜுன - 'மருதமரமே!
பீரு: - கோழை மனத்தினளாகிய
ஜனகஸ்ய - ஜனகரின்
ஸுதா - மகள்
ஜீவதி வா யதி - உயிருடனிருக்கிறாளென்றாலும்
அதவா - அல்லது
ந வா - இல்லையென்றாலும்
அர்ஜுன ப்ரியாம் - மருதபுஷ்பத்திலாசையுள்ள
தாம் - அந்த
ப்ரியாம் - காதலியைப்பற்றி
த்வம் - நீ
ஶம்ஸ - உள்ளபடி சொல்லு.

ककुभः ककुभोरुं तां व्यक्तं जानाति मैथिलीम् ।
यथा पल्लवपुष्पाढ्यो भाति ह्येष वनस्पतिः ॥

ககுப: ககுபோரும் தாம் வ்யக்தம் ஜாநாதி மைதிலீம் ।
யதா பல்லவ புஷ்பாட்யோ பாதி ஹ்யேஷ வனஸ்பதி: ॥ 15

ஏஷ: - 'அந்த
ககுப: - ககுபமெனும் கருமருதென்ற
வனஸ்பதி: - மரம்
பல்லவ புஷ்பாட்ய: - துளிர்களும் புஷ்பங்களும் நிறைந்து
பாதி - விளங்குகிறது.
யதா ஹி - அப்புடியிருப்பதால்
ககுபோரும் - கரும்ருது போன்ற துடைகளையுடைய
தாம் - அந்த
மைதிலீம் - ஜானகியை
வ்யக்தம் - நிச்சயமாய்
ஜாநாதி - அது கண்டிருக்கிறது.

भ्रमरैरुपगीतश्च यथा द्रुमवरो ह्ययम् ।
एष व्यक्तं विजानाति तिलकस्तिलकप्रियाम् ॥

ப்ரமரைருபகீதஶ்ச யதா த்ருமவரோ ஹ்யயம் ।
ஏஷ வ்யக்தம் விஜாநாதி திலகஸ்திலக ப்ரியாம் ॥ 16

அயம் த்ருமவர: - 'இந்த மரங்களிற் சிறந்த
திலக: - திலகவிருக்ஷம்
ப்ரமரை: - வண்டுகளால்
உபகீத: - பாடப்பெற்று விளங்குகிறது.
யதா ச - ஆனபடியால்,
ஏஷ: - இது,
திலக ப்ரியாம் - திலகத்திலாசையுள்ள அவளை

வ்யக்தம் - சந்தேகமின்றி
விஜாநாதி ஹி - உள்ளபடி அறிந்திருக்கிறது.

अशोक शोकापनुद शोकोपहचेतसम् ।
त्वन्नामानं कुरु क्षिप्रं प्रियासंदर्शनेन माम् ॥

அஶோக ஶோகாபநுத ஶோகோபஹத சேதஸம் ।
த்வந்நாமானாம் குரு க்ஷிப்ரம் ப்ரியாஸந்தர்ஶநேந மாம் ॥ 17

ஶோகாபநுத - 'சோகத்தைப் போக்கடிக்கும்
அஶோக - அசோகவிருக்ஷமே!
ஶோகோபஹத சேதஸம் - சோகத்தால் தவிக்கும் மனமுடைய
மாம் - என்னை
க்ஷிப்ரம் - இப்பவே
ப்ரிய ஸந்தர்ஶநாத் ஹி - காதலியைக் காண்பிப்பதால்
த்வந்நாமானம் - உன் பேருடையவனாய் (அசோகனாய்)
குரு - செய்.

यदि ताल त्वया दृष्टा पक्वतालफलस्तनी ।
कथयस्व वरारोहां कारुण्यं यदि ते मयि ॥

யதி தால த்வயா த்ருஷ்டா பக்வதால பலஸ்தநீ ।
கதயஸ்வ வராரோஹாம் காருண்யம் யதி தே மயி ॥ 18

தால - 'பனைமரமே!
த்வயா - உன்னால்
பக்வதால பலஸ்தனீ - நன்கு பழுத்த பனம் பழங்களை நிகர்த்த கொங்கைகளையுடைய அவள்,
த்ருஷ்டா யதி - பார்க்கப்பட்டவளாக இருக்கும்பக்ஷத்திலும்,
தே - உனக்கு
மயி - என்னிடத்தில்
காருண்யம் யதி - பக்தி உண்டெனில்,
வரோரோஹாம் - ஸ்த்ரீரத்னமாகுமவளைப்பற்றி,
கதயஸ்வ - விளங்க விளம்பு.

यदि दृष्टा त्वया सीता जम्बु जाम्बूनदप्रभा ।
प्रिया यदि विजानीषे निःशङ्कं कथयस्व मे ॥

யதி த்ருஷ்டா த்வயா ஸீதா ஜம்பு ஜாம்பூநதப்ரபா ।
ப்ரியாம் யதி விஜாநீஷே நிஶ்ஶங்கம் கதயஸ்வ மே ॥ 19

ஜம்பு - 'நாவல்மரமே!
ஜம்பூ நத ப்ரபா - ஸ்வர்ணநிறமுற்று விளங்கும்
ஸீதா - சீதை

த்வயா - உன்னால்
த்ருஷ்டா யதி - பார்க்கப்பட்டவளாக இருக்கும்பக்ஷத்திலும்,
ப்ரியாம் - காதலியைப்பற்றி
விஜாநீஷே யதி - ஏதேனும் நீயறிந்திருக்கிறாய் என்கிற பக்ஷத்திலும்,
மே - எனக்கு
நிஶ்ஶங்கம் - எதையுமொளிக்காது
கதயஸ்வ - விளங்க விளம்பு.

अहो त्वं कर्णिकाराद्य सुपुष्पैः शोभसे भृशम् ।
कर्णिकार प्रिया साध्वी शंस दृष्टा प्रिया यदि ॥

அஹோ த்வம் கர்ணிகாராத்ய ஸுபுஷ்பை: ஶோபஸே ப்ருஶம் ।
கர்ணிகார ப்ரியா ஸாத்வீ ஶம்ஸ த்ருஷ்டா ப்ரியா யதி ॥ 20

அஹோ கர்ணிகார - 'ஓ சரக்கொன்றை மரமே!
அத்ய - இப்பொழுது
ஸுபுஷ்பை: - நல்ல புஷ்பங்களால்
த்வம் - நீ
ப்ருஶம் - மிக்க
ஶோபஸே - அழகுவாய்ந்து விளங்குகின்றனை.
கர்ணிகார ப்ரியா - சரக்கொன்றைப் புஷ்பங்களிலாசையுள்ளவளும்,
ஸாத்வீ - புண்யவதியுமான
ப்ரியா - என் காதலி,
த்ருஷ்டா யதி - பார்க்கப்பட்டவளாக இருக்கும்பக்ஷத்தில்
ஶம்ஸ - விளங்க விளம்பு.'

चूतनीपमहासालान् पनसान् कुरवांस्तथा ।
दाडिमानपि तान् गत्वा दृष्ट्वा रामो महायशाः ॥

சூத நீப மஹாஸாலாந் பனஸான் குரவான் ததா ।
தாடிமானபி தான் கத்வா த்ருஷ்ட்வா ராமோ மஹாயஶா: ॥ 21

मल्लिकामाधवीश्चैव चम्पकान् केतकीस्तथा ।
पृच्छन् रामो वने भ्रान्त उन्मत्त इव लक्ष्यते ॥

மல்லிகா மாதவீஸ்சைவ சம்பகான் கேதகீஸ் ததா ।
ப்ருச்சந் ராமோ வனே ப்ராந்த உன்மத்த இவ லக்ஷ்யதே ॥ 22

ராம: - லோகாபிராமரென
மஹாயஶா: - த்ரிலோகப்பிரசித்திபெற்ற
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
வனே - காட்டில்
தான் - அந்த
சூத நீப மஹாஸாலாந் - மா, கடம்பு, பெரிய ஆச்சாமரங்களையும்,

பனஸான் - பலா மரங்களையும்,
குரவான் ததா - மருதாணி மரங்களையும்,
தாடிமான் அபி - மாதள மரங்களையும்,
மல்லிகா: ச - மல்லிகைச் செடிகளையும்,
மாதவி: ஏவ - முல்லைக் கொடிகளையும்,
சம்பகான் - சம்பக மரங்களையும்,
கேதகீ: ததா - தாழைமரங்களையும்
கத்வா - கிட்டி
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ப்ருச்சந் ப்ராந்த: - வினாவிக்கொண்டே புத்தி சிதறி
உன்மத்த: இவ - வெறிபிடித்தவர்போல
லக்ஷ்யதே - காணப்பட்டார்.

अथवा मृगशावाक्षीं मृग जानासि मैथिलीम् ।
मृगविप्रेक्षणी कान्ता मृगीभिः सहिता भवेत् ॥
அத வா ம்ருகஶாபாக்ஷீம் ம்ருக ஜாநாஸி மைதிலீம் ।
ம்ருக விப்ரேக்ஷணீ காந்தா ம்ருகீபி: ஸஹிதா பவேத் ॥ 23

ம்ருக - 'மானே!
ம்ருக விப்ரேக்ஷணீ - மான்களைப்போல் விழிக்கும்
காந்தா - என் காதலி
ம்ருகீபி: - பெண்மான்களோடு
ஸஹிதா - கூடி இருப்பவளாய்
பவேத் அத - இருப்பளே.
ம்ருகஶாபாக்ஷீம் - மான்குட்டிகள் போன்ற கண்களுற்ற
மைதிலீம் - ஜானகியைப்பற்றி
ஜாநாஸி வா - நீ ஏதேனும் அறிவாயோ?

गज सा गजनासोरूर्यदि दृष्टा त्वया भवेत् ।
तां मन्ये विदितां तुभ्यमाख्याहि वरवारण ॥
கஜ ஸா கஜநாஸோரூர் யதி த்ருஷ்டா த்வயா பவேத் ।
தாம் மன்யே விதிதாம் துப்யமாக்யாஹி வரவாரண ॥ 24

வர வாரண - 'நற்குலத்தில் பிறந்த யானைகளிலொன்றாகிய
கஜ - யானையே!
தாம் - அவளை
துப்யம் - உனக்கு
விதிதாம் - தெரிந்தவளாக
மன்யே - நினைக்கிறேன்.
கஜநாஸோரூ: - யானைத் துதிக்கைகள் போன்ற துடைகளையுடைய
ஸா - அவள்,

த்வயா - உன்னால்
த்ருஷ்டா - பார்க்கப்பட்டவளாக,
பவேத் யதி - இருக்கும்பக்ஷத்தில்
ஆக்யாஹி - நீ விளங்க விளம்பு.

शार्दूल यदि सा दृष्टा प्रिया चन्द्रनिभानना ।
मैथिली मम विस्रब्धं कथयस्व न ते भयम् ॥
ஶார்தூல யதி ஸா த்ருஷ்டா ப்ரியா சந்த்ரநிபானனா ।
மைதிலீ மம விஸ்ரப்தம் கதயஸ்வ ந தே பயம் ॥ 25

ஶார்தூல - 'புலியே!
ஸா - அந்த
சந்த்ர நிபானனா - சந்திரனை நிகர்த்த முகமுடையவளும்
மம - எனது
ப்ரியா - காதலியுமாகிய
மைதிலீ - ஜானகி
த்ருஷ்டா யதி - பார்க்கப்பட்டவளாய் ஆகில்,
விஸ்ரப்த: - ஏகாக்ரசித்தனாய்
கதயஸ்வ - நீ எல்லாவற்றையும் சொல்லு.
தே - உனக்கு
பயம் - மற்றவர்களிடமிருந்து ஆபத்தென்பது
ந - உண்டாக மாட்டாது.

किं धावसि प्रिये नूनं दृष्टासि कमलेक्षणे ।
वृक्षैराच्छाद्य चात्मानं किं मां न प्रतिभाषसे ॥
கிம் தாவஸி ப்ரியே நூநம் த்ருஷ்டாஸி கம்லேக்ஷணே ।
வ்ருக்ஷைராச்சாத்ய சாத்மானம் கிம் மாம் ந ப்ரதிபாஷஸே ॥ 26

கமலேக்ஷணே - 'தாமரையிதழ் போன்ற கண்களுற்ற
ப்ரியே - காதலியே!
நூநம் - இப்பவும்
த்ருஷ்டா அஸி - கண்முன்னிருக்கின்றாய்.
கிம் - ஏன்
தாவஸி - ஓடுகிறாய்?
ஆத்மானம் - உன்னை
வ்ருக்ஷை: - மரங்களால்
ஆச்சாத்ய - மறைத்துக்கொண்டு,
மாம் ச - என்னிடமும்
கிம் - ஏன்
ந ப்ரதிபாஷஸே - வார்த்தையாடாதிருக்கின்றனை.

तिष्ठ तिष्ठ वरारोहे न तेऽस्ति करुणा मयि ।
नात्यर्थं हास्यशीलासि किमर्थं मामुपेक्षसे ।।

திஷ்ட திஷ்ட வராரோஹே ந தேऽஸ்தி கருணா மயி।
நாத்யர்தம் ஹாஸ்ய ஶீலாஸி கிமர்தம் மாமுபேக்ஷஸே ॥ 27

வராரோஹே - 'அம்மணி!
திஷ்ட திஷ்ட - பொறு; பொறு;
மாம் - என்னை
கிமர்தம் - ஏன்
உபேக்ஷஸே - விட்டுப் பிரிந்திருக்கின்றனை?
தே - உனக்கு
மயி - என்னிடத்தில்
கருணா - கருணை
அஸ்தி ந - இல்லையா என்ன?
அத்யர்தம் - அளவுமிஞ்சி
ஹாஸ்ய ஶீலா - பரிஹாசத்திலீடுபட்டவளாய்
அஸி ந - நீ இராதே.

पीतकौशेयकेनासि सूचिता वरवर्णिनि ।
धावन्त्यपि मया दृष्टा तिष्ठ यद्यस्ति सौहृदम् ।।

பீத கௌஶேயகேநாஸி ஸூசிதா வரவர்ணினி।
தாவந்த்யபி மயா த்ருஷ்டா திஷ்ட யத்யஸ்தி ஸௌஹ்ருதம் ॥ 28

வரவர்ணினி - 'ஸ்த்ரீரத்னமே!
பீதகௌஶேயகேந - மஞ்சள் பட்டாடையால்
ஸூசிதா - கண்டுபிடிக்கப்பட்டவளாய்
அஸி - இருக்கிறாய்.
தாவந்தி அபி - ஓடிக்கொண்டிருப்பவளாயிருக்கையிலும்
மயா - என்னால்
த்ருஷ்டா - நீ பார்க்கப்பட்டவளாகிறாய்.
ஸௌஹ்ருதம் - அன்பு
யதி அஸ்தி - உண்டெனில்;
திஷ்ட - ஓடாமல் நில்.

नैव सा नूनमथवा हिंसिता चारुहासिनी ।
कृच्छ्रं प्राप्तं न मां नूनं यथोपेक्षितुमर्हति ।।

நைவ ஸா நூநமதவா ஹிம்ஸிதா சாருஹாஸினீ।
க்ருச்ச்ரம் ப்ராப்தம் ந மாம் நூநம் யதோபேக்ஷிதுமர்ஹதி ॥ 29

ஸா - 'அவள்
ந ஏவ - இல்லைதான்; காணாமல் போய்விட்டாள்தான்.

சாருஹாஸினீ - அழகிய புன்னகையுடையாளாகுமவள்
நூநம் - இப்பொழுது
அதவா - ஒருக்கால்
ஹிம்ஸிதா - வேதனைப்படுத்தப்பட்டாளோ என்னமோ?
க்ருச்ச்ரம் - கஷ்டத்தை
ப்ராப்தம் - அடைந்திருக்கும்
மாம் உபேக்ஷிதும் யதா - என்னை விட்டுப்பிரிந்திருக்க
அர்ஹதி ந - மாட்டாள்.
நூநம் - திண்ணம்.

व्यक्तं सा भक्षिता बाला राक्षसैः पिशिताशनैः ।
विभज्याङ्गानि सर्वाणि मया विरहिता प्रिया ।।

வ்யக்தம் ஸா பக்ஷிதா பாலா ராக்ஷஸை: பிஶிதாஶனை:।
விபஜ்யாங்காநி ஸர்வாணி மயா விரஹிதா ப்ரியா ॥ 30

மயா விரஹிதா - 'என்னைவிட்டு பிரிந்த
ஸா பாலா - அந்த பேதையாகிய
ப்ரியா - காதலி
பிஶிதாஶனை: - பிசித ஊணர்களாகிய
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
அங்காநி - அவயவங்கள்
ஸர்வாணி - எல்லாவற்றையும்
விபஜ்ய - துண்டித்து,
வ்யக்தம் - நிச்சயமாய்
பக்ஷிதா - புஜித்துவிடப்பட்டாள்.

नूनं तच्छुभदन्तोष्ठं सुनासं शुभकुण्डलम् ।
पूर्णचन्द्रमिव ग्रस्तं मुखं निष्प्रभतां गतम् ।।

நூநம் தச்சுப தந்தோஷ்டம் ஸுநாஸம் ஶுபகுண்டலம்।
பூர்ணசந்த்ர மிவ க்ரஸ்தம் முகம் நிஷ்ப்ரபதாம் கதம் ॥ 31

भक्षितं भयशीलाक्षं सास्रपाताविलेक्षणम् ।
सा हि चम्पकवर्णाभा ग्रीवा ग्रैवेयशोभिता ।।

பக்ஷிதம் பயஶீலாக்ஷம் ஸாஸ்த்ர பாதா விலேக்ஷணம்।
ஸா ஹி சம்பகவர்ணாபா க்ரீவா க்ரைவேய ஶோபிதா ॥

कोमला विलपन्त्यास्तु कान्ताया भक्षिता शुभा ।।

கோமளா விலபந்த்யாஸ்து காந்தாயா பக்ஷிதா ஶுபா ॥ 32

ஶுப தந்தோஷ்டம் - 'அழகிய பற்களையும் உதடுகளையுமுடையதும்,
ஸுநாஸம் - அழகிய மூக்கையுடையதும்,

तिष्ठ तिष्ठ वरारोहे न तेऽस्ति करुणा मयि ।
नात्यर्थं हास्यशीलासि किमर्थं मामुपेक्षसे ॥

திஷ்ட திஷ்ட வராரோஹே ந தேऽஸ்தி கருணா மயி ।
நாத்யர்தம் ஹாஸ்ய ஶீலாஸி கிமர்தம் மாமுபேக்ஷஸே ॥ 27

வராரோஹே - 'அம்மணி!
திஷ்ட திஷ்ட - பொறு; பொறு;
மாம் - என்னை
கிமர்தம் - ஏன்
உபேக்ஷஸே - விட்டுப் பிரிந்திருக்கின்றனை?
தே - உனக்கு
மயி - என்னிடத்தில்
கருணா - கருணை
அஸ்தி ந - இல்லையா என்ன?
அத்யர்தம் - அளவுமிஞ்சி
ஹாஸ்ய ஶீலா - பரிஹாசத்திலீடுபட்டவளாய்
அஸி ந - நீ இராதே.

पीतकौशेयकेनासि सूचिता वरवर्णिनि ।
धावन्त्यपि मया दृष्टा तिष्ठ यद्यस्ति सौहृदम् ॥

பீத கௌஶேயகேநாஸி ஸூசிதா வரவர்ணினி ।
தாவந்த்யபி மயா த்ருஷ்டா திஷ்ட யத்யஸ்தி ஸௌஹ்ருதம் ॥ 28

வரவர்ணினி - 'ஸ்த்ரீரத்னமே!
பீதகௌஶேயகேந - மஞ்சள் பட்டாடையால்
ஸூசிதா - கண்டுபிடிக்கப்பட்டவளாய்
அஸி - இருக்கிறாய்.
தாவந்தி அபி - ஓடிக்கொண்டிருப்பவளாயிருக்கையிலும்
மயா - என்னால்
த்ருஷ்டா - நீ பார்க்கப்பட்டவளாகிறாய்.
ஸௌஹ்ருதம் - அன்பு
யதி அஸ்தி - உண்டெனில்;
திஷ்ட - ஓடாமல் நில்.

नैव सा नूनमथवा हिंसिता चारुहासिनी ।
कृच्छ्रं प्राप्तं न मां नूनं यथोपेक्षितुमर्हति ॥

நைவ ஸா நூநமதவா ஹிம்ஸிதா சாருஹாஸிநீ ।
க்ருச்ச்ரம் ப்ராப்தம் ந மாம் நூநம் யதோபேக்ஷிதுமர்ஹதி ॥ 29

ஸா - 'அவள்
ந ஏவ - இல்லைதான்; காணாமல் போய்விட்டாள்தான்.

சாருஹாஸிநீ - அழகிய புன்னகையுடையாளாகுமவள்
நூநம் - இப்பொழுது
அதவா - ஒருக்கால்
ஹிம்ஸிதா - வேதனைப்படுத்தப்பட்டாளோ என்னமோ?
க்ருச்ச்ரம் - கஷ்டத்தை
ப்ராப்தம் - அடைந்திருக்கும்
மாம் உபேக்ஷிதும் யதா - என்னை விட்டுப்பிரிந்திருக்க
அர்ஹதி ந - மாட்டாள்.
நூநம் - திண்ணம்.

व्यक्तं सा भक्षिता बाला राक्षसैः पिशिताशनैः ।
विभज्याङ्गानि सर्वाणि मया विरहिता प्रिया ॥

வ்யக்தம் ஸா பக்ஷிதா பாலா ராக்ஷஸை: பிஶிதாஶனை: ।
விபஜ்யாங்காநி ஸர்வாணி மயா விரஹிதா ப்ரியா ॥ 30

மயா விரஹிதா - 'என்னைவிட்டு பிரிந்த
ஸா பாலா - அந்த பேதையாகிய
ப்ரியா - காதலி
பிஶிதாஶனை: - பிசித ஊணர்களாகிய
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
அங்காநி - அவயவங்கள்
ஸர்வாணி - எல்லாவற்றையும்
விபஜ்ய - துண்டித்து,
வ்யக்தம் - நிச்சயமாய்
பக்ஷிதா - புஜித்துவிடப்பட்டாள்.

नूनं तच्छुभदन्तोष्ठं सुनासं शुभकुण्डलम् ।
पूर्णचन्द्रमिव ग्रस्तं मुखं निष्प्रभतां गतम् ॥

நூநம் தச்சுப தந்தோஷ்டம் ஸுநாஸம் ஶுபகுண்டலம் ।
பூர்ணசந்த்ர மிவ க்ரஸ்தம் முகம் நிஷ்ப்ரபதாம் கதம் ॥ 31

भक्षितं भयशीलाक्षं सास्रपाताविलेक्षणम् ।
सा हि चम्पकवर्णाभा ग्रीवा ग्रैवेयशोभिता ॥

பக்ஷிதம் பயஶீலாக்ஷம் ஸாஸ்த்ர பாதா விலேக்ஷணம் ।
ஸா ஹி சம்பகவர்ணாபா க்ரீவா க்ரைவேய ஶோபிதா ॥

कोमला विलपन्त्यास्तु कान्ताया भक्षिता शुभा ॥

கோமளா விலபந்த்யாஸ்து காந்தாயா பக்ஷிதா ஶுபா ॥ 32

ஶுப தந்தோஷ்டம் - 'அழகிய பற்களையும் உதடுகளையுமுடையதும்,
ஸுநாஸம் - அழகிய மூக்கையுடையதும்,

ஶுப குண்டலம் - தேஜோமயமாய் விளங்கும் காதணிகளை உடையதும்,
க்ரஸ்தம் - ராகுவால் பீடிக்கப்பட்ட
பூர்ண சந்த்ரம் இவ - பூர்ணச்சந்திரனைப் போல
நிஷ்ப்ரபதாம் - ஒளி குன்றியிருத்தலை
கதம் - அடைந்ததும்,
பயஶீலாக்ஷம் - பயத்தால் சலிக்கும் கண்களையுடையதும்,
ஸாஸ்ர பாதா - கண்ணீர் பெருக்கால் கலங்கிய கண்களை
விலேக்ஷணம் உடையதுமான
தத் முகம் - அந்த முகமானது
பக்ஷிதம் நூநம் - தின்றுவிடப்பட்டதோ என்னமோ?
சம்பக வர்ணாபா - சம்பகப்பூவின் நிறமுடையதும்
க்ரைவேயஶோபிதா- அட்டிகைகளால் அழகுற்று விளங்குகிறதும்
கோமளா - மிருதுவானதும்
ஶுபா - அழகுற்றதுமான
ஸா க்ரீவா - அந்த கழுத்து
காந்தாயா: - காதலி
விலபந்த்யா: து - அழுதுகொண்டிருக்கையிலேயே
பக்ஷிதாஹி - தின்றுவிடப்பட்டதோ?'

नूनं विक्षिप्यमाणौ तौ बाहू पल्लवकोमलौ ।
भक्षितौ वेपमानाग्रौ सहस्ताभरणाङ्गदौ ॥

நூநம் விக்ஷிப்யமாணௌ தௌ பாஹூ பல்லவ கோமளௌ ।
பக்ஷிதௌ வேபமாநாக்ரௌ ஸஹஸ்தாபரணாங்கதௌ ॥ 33

பல்லவ கோமளௌ - 'தளிர்போல் மிருதுவானவைகளும்
வேபமாநாக்ரௌ - நடுங்கும் விரல்களையுடையவைகளும்
ஸஹஸ்தாபரணாங்கதௌ-கைவளைகள் தோள்வளைகள் இவைகளை அணியப் பெற்றவைகளுமான
தௌ - இவ்விரண்டு
பாஹூ - கைகளும்
விக்ஷிப்ய மாணௌ - உதறப்படுகின்றவைகளாய்
பக்ஷிதௌ நூநம் - தின்றுவிடப்பட்டனவோ என்னமோ?

मया विरहिता बाला रक्षसां भक्षणाय वै ॥

மயா விரஹிதா பாலா ரக்ஷஸாம் பக்ஷணாய வை ॥ 34

பாலா - 'பேதையாகுமவள்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுக்கு
பக்ஷணாய வை - உணவிற்காகவா
மயா - என்னால்
விரஹிதா - தனியாய் விடப்பட்டாள்.

सा वनेऽस्मिन् परित्यक्ता भक्षिता बहुबान्धवा ॥

ஸா வனேऽஸ்மின் பரித்யக்தா பக்ஷிதா பஹுபாந்தவா ॥ 35

பஹுபாந்தவா - 'பல பந்துக்களையுடைய
ஸா - அவள்
அஸ்மின் - இந்த
வனே - காட்டில்
பரித்யக்தா - தனித்துவிடப்பட்டவளாய்
பக்ஷிதா - தின்றுவிடப்பட்டாள்.

हा लक्ष्मण महाबाहो पश्यसि त्वं प्रियां क्वचित् ॥

ஹா லக்ஷ்மண மஹாபாஹோ பஶ்யஸி த்வம் ப்ரியாம் க்வசித் ॥

ஹா லக்ஷ்மண - 'ஆ லக்ஷ்மணா!
மஹாபாஹோ - மகாபாகுவே!
த்வம் - நீ
ப்ரியாம் - காதலியை
க்வசித் - எங்கேயாவது
பஶ்யஸி - காண்கிறாயா?

हा प्रिये क्व गता भद्रे हा सीतेति पुनः पुनः ॥

ஹா ப்ரியே க்வ கதா பத்ரே ஹா ஸீதேதி புன: புன: ॥ 37

பத்ரே - 'உத்தமியாகிய
ஹா ப்ரியே - ஆ காதலி!
க்வ கதா - எங்கு போய்விட்டனை?'
புன: புன: - மீண்டும் மீண்டும்
ஹா ஸீதா - 'ஐயோ என்ன கஷ்டம் அயோனிஜை ஆயிற்றே அவள்'
இதி - என்றெண்ணினார்.

इत्येवं विलपन् रामः परिधावन् वनाद्वनम् ।
क्वचिदुद्भ्रमते वेगात् क्वचिद्विभ्रमते बलात् ॥
क्वचिन्मत्त इवाभाति कान्तान्वेषणतत्परः ॥

இத்யேவம் விலபன் ராம: பரிதாவந் வநாத் வனம் ।
க்வசித் உத்ப்ரமதே வேகாத் க்வசித் விப்ரமதே பலாத் ।
க்வசின் மத்த இவாபாதி காந்தாந்வேஷண தத்பர: ॥ 38

ராம: - ஸ்ரீராமர்
காந்தாந் வேஷண தத்பர: - காதலியைத் தேடுவதொன்றையே சர்வமுமாய்க் கொண்டவராய்
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு

விலபன் - புலம்பிக்கொண்டு
வநாத் - ஓர் வனத்திலிருந்து
வனம் - மற்றொரு வனத்திற்கு
பரிதாவத் - ஓடினார்.
க்வசித் - சிலவிடத்தில்
வேகாத் - அன்பினதிசயத்தால்
உத்ப்ரமதே - திகைத்து நிற்கின்றார்.
க்வசித் - சிலவிடத்தில்
பலாத் - ஆவேசத்தால்
விப்ரமதே - திகிலுற்று திரிகின்றார்.
க்வசித் - சிலவிடத்தில்
மத்த: இவ - பைத்தியம் பிடித்தவன்போல்
ஆபாதி - தோன்றுகிறார்.

स वनानि नदीः शैलान् गिरिप्रस्रवणानि च ।
काननानि च वेगेन भ्रमत्यपरिसंस्थितः ॥

ஸ வநாநி நதீ: ஶைலான் கிரிப்ரஸ்ரவணாநி ச ॥
காநநாநி ச வேகேந ப்ரமத்யபரிஸம்ஸ்தித: ॥- 39

ஸ: - அவர்
அபரிஸம்ஸ்தித: - மனநிம்மதியில்லாதவராய்,
வேகேந - விரைவில்
வநாநி - வனங்களையும்,
நதீ: - நதிகளையும்,
ஶைலான் - மலைகளையும்,
கிரிப்ரஸ்ரவணாநி ச - மலையருவிகளையும்,
காநநாநி - அடர்ந்த காடுகளையும்
ப்ரமதி ஸ்ம - சுற்றித் திரிந்தார்.

तथा स गत्वा विपुलं महद्वनं परीत्य सर्वं त्वथ मैथिलीं प्रति ।
अनिष्ठिताशः स चकार मार्गणे पुनः प्रियायाः परमं परिश्रमम् ॥

ததா ஸ கத்வா விபுலம் மஹத்வனம்
பரீத்ய ஸர்வம் த்வத மைதிலீம் ப்ரதி ।
அனிஷ்டிதாஶ: ஸ சகார மார்கணே
புன: ப்ரியாயா: பரமம் பரிஶ்ரமம் ॥ 40

ஸ: - அவர்
மைதிலீம் ப்ரதி - ஜானகியை உத்தேசித்து
விபுலம் - விசாலமான
மஹத் வனம் - அடர்ந்த வனப்பிரதேசத்தை
ஸர்வம் - எங்கும்

கத்வா து - சென்றும்
பரீத்ய அத - சுற்றித்திரிந்தும்
ததா - அப்படியாகியும்
ஸ: - அவர்
அனிஷ்டிதாஶ: - நிறைவேறாத ஆசையையுடையவராய்,
புன: - இன்னும்
ப்ரியாயா: - காதலியை
மார்கணே - தேடுவதில்,
பரமம் பரிஶ்ரமம் - வேண்டிய முயற்சியை
சகார - செய்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய
காண்டே ராமோந்மாதோ நாம ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஏக ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 61

दृष्ट्वाश्रमपदं शून्यं रामो दशरथात्मजः ।
रहितां पर्णशालां च विध्वस्तान्यासनानि च ॥
த்ருஷ்ட்வாஶ்ரமபதம் ஶூன்யம் ராமோ தஶரதாத்மஜ: ।
ரஹிதாம் பர்ணஶாலாம் ச ப்ரவித்தான்யாஸநாநி ச ॥ 1

अदृष्ट्वा तत्र वैदेहीं संनिरीक्ष्य च सर्वशः ।
उवाच रामः प्राक्रुश्य प्रगृह्य रुचिरौ भुजौ ॥
அத்ருஷ்ட்வா தத்ர வைதேஹீம் ஸந்நிரீக்ஷ்ய ச ஸர்வஶ: ।
உவாச ராம: ப்ராக்ருஶ்ய ப்ரக்ருஹ்ய ருசிரௌ புஜௌ ॥ 2

தஶரதாத்மஜ: - தசரத சக்கிரவர்த்தியின் குமாரராய் விளங்கிய
ராம: - லோகாபிராமராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஆஶ்ரமபதம் - ஆச்ரமப்ரதேசத்தை
ஶூன்யம் - சூன்யமாயிருப்பதாயும்,
பர்ணஶாலாம் ச - பர்ணசாலையையும்
ரஹிதாம் - வெறிதாயிருப்பதாயும்
ஆஸநாநி - ஆஸனங்களை
ப்ரவித்தானி ச - குலைந்து கிடக்கிறதாகவும்,
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
தத்ர - அப்பொழுது
ஸர்வஶ: - எங்கும்
ஸந்நிரீக்ஷ்ய ச - தேடியும்,
வைதேஹீம் - ஜானகியை
அத்ருஷ்ட்வா - காணாது,
ருசிரௌ - அழகிய
புஜௌ - இரு கைகளையும்
ப்ரக்ருஹ்ய - தூக்கிக்கொண்டு
ப்ராக்ருஶ்ய - கூக்குரலிட்டு,
உவாச - பின்வருமாறு பேசினார்.

क्व नु लक्ष्मण वैदेही कं वा देशमितो गता ।
केनाहृता वा सौमित्रे भक्षिता केन वा प्रिया ॥
க்வநு லக்ஷ்மண வைதேஹீ கம் வா தேஶமிதோ கதா ।
கேநாஹ்ருதா வா ஸௌமித்ரே பக்ஷிதா கேந வா ப்ரியா ॥ 3

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
வைதேஹீ க்வநு - ஜானகி எங்கே?

இத: - இங்கிருந்து
கம் - எந்த
தேஶம் வா - இடத்திற்குத்தரன்
கதா - போய்விட்டாள்?
ஸௌமித்ரே - சுமித்திரையின் புதல்வ!
கேந வா - எவனால்தான்
ஆஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்?
ப்ரியா - காதலியாகுமவள்
கேந வா - யாரால்தான்
பக்ஷிதா - புஜித்துவிடப்பட்டாள்?

वृक्षेणावार्य यदि मां सीते हसितुमिच्छसि ।
अलं ते हसितेनाद्य मां भजस्व सुदुःखितम् ॥
வ்ருக்ஷேணாவார்ய யதி மாம் ஸீதே ஹஸிது மிச்சஸி ।
அலம் தே ஹஸிதேநாத்ய மாம் பஜஸ்வ ஸுதுக்கிதம் ॥ 4

ஸீதே - 'ஸீதே!
வ்ருக்ஷேண - மரத்தால்
ஆவார்ய - மறைத்துக்கொண்டு,
மாம் - என்னை
ஹஸிதும் - பரிஹாசம் பண்ண
இச்சஸி யதி - நினைக்கிறாய் போலும்.
தே ஹஸிதேந - உன் விளையாட்டு
அலம் - போதும்.
அத்ய - இப்பொழுது
ஸுதுக்கிதம் - மிக மன வருத்தமுறும்
மாம் - என்னை
பஜஸ்வ - அணுகு.

यैः सह क्रीडसे सीते विश्वस्तैर्मृगपोतकैः ।
एते हीनास्त्वया सीते ध्यायन्त्यस्राविलेक्षणाः ॥
யை: ஸஹ க்ரீடஸே ஸீதே விஶ்வஸ்தைர் ம்ருகபோதகை: ।
ஏதே ஹீநாஸ்த்வயா ஸீதே த்யாயந்த்யஸ்ராவிலேக்ஷணா: ॥ 5

ஸீதே - 'ஸீதே!
விஶ்வஸ்தை: - அன்புள்ள
யை: - எந்த
ம்ருகபோதகை: - மான்குட்டிகளோடு
ஸஹ - கூட
க்ரீடஸே - நீ விளையாடுவாயோ;
ஏதே - இவைகள்

ஸீதே - ஸீதே!
த்வயா ஹீநா: - உன்னைவிட்டுப் பிரிந்தவைகளாய்
அஸ்ரா விலேக்ஷணா: - கண்ணீர் ததும்பிய கண்களுற்றவைகளாய்
த்யாயந்தி - நினைத்து நினைத்து உருகுகின்றன.

सीतया रहितोऽहं वै न हि जीवामि लक्ष्मण ॥

ஸீதயா ரஹிதோऽஹம் வை ந ஹி ஜீவாமி லக்ஷ்மண ।
லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸீதயா ரஹித: - சீதையின்றி
அஹம் - நான்
ந ஜீவாமி வை - பிழைத்திருக்க மாட்டேன்.
ஹி - இது திண்ணம்.

मृतं शोकेन महता सीताहरणजेन माम् ।
परलोके महाराजो नूनं द्रक्ष्यति मे पिता ॥

ம்ருதம் ஶோகேந மஹதா ஸீதாஹரணஜேன மாம் ।
பரலோகே மஹாராஜோ நூநம் த்ரக்ஷ்யதி மே பிதா ॥ 6
ஸீதா ஹரணஜேன - 'சீதையின் பிரிவால் விளைந்த
மஹதா - அசஹ்யமான
ஶோகேந - சோகத்தால்
ம்ருதம் - உயிரையிழந்த
மாம் - என்னை
மே - எனது
பிதா - திருத்தந்தையாகிய,
மஹாராஜ: - சக்கிரவர்த்தியார்
பரலோகே - பரலோகத்தில்
த்ரக்ஷ்யதி நூநம் - பார்க்கவே போகிறார்.

कथं प्रतिज्ञां संश्रुत्य मया त्वमभियोजितः ।
अपूरयित्वा तं कालं मत्सकाशमिहागतः ॥

கதம் ப்ரதிஜ்ஞாம் ஸம்ஶ்ருத்ய மயா த்வமபியோஜித: ।
அபூரயித்வா தம் காலம் மத்ஸகாஶ மிஹாகத: ॥ 7

कामवृत्तमनार्यं मां मृषावादिनमेव च ।
धिक् त्वामिति परे लोके व्यक्तं वक्ष्यति मे पिता ॥

காம வ்ருத்தமநார்யம் மாம் ம்ருஷாவாதிநமேவ ச ।
திக் த்வாமிதி பரே லோகே வ்யக்தம் வக்ஷ்யதி மே பிதா ॥ 8
ப்ரதிஜ்ஞாம் - 'பிரதிக்ஞையை
ஸம்ஶ்ருத்ய - ஏற்றுக்கொண்டு,

மயா - என்னால்
அபியோஜித: - ஆக்ஞாபிக்கப்பட்ட
த்வம் - நீ
தம் - அந்த
காலம் - செய்தே முடிக்க வேண்டியதாகிய பாக்யத்தை
அபூரயித்வா - முடிக்காது,
இஹ - இப்பொழுதே
மத்ஸகாஶம் - என் சன்னதிக்கு
கதம் - எப்படி
ஆகத: - வந்து சேர்ந்தனை?
ம்ருஷா வாதிநம் - சொன்ன சொல் தவறியவனாய்
காம வ்ருத்தம் - மனம் போனபடியெல்லாம் நடக்கும்
அநார்யம் - துஷ்டனாகிய
த்வாம் - உன்னை
திக் ஏவ - நான் கண்ணெடுத்துப் பாரேன்'
இதி - என்று
பரே லோகே - பரலோகத்தில்
மே - எனது
பிதா ச - திருத்தந்தையும்
மாம் - என்னைப் பார்த்து
வ்யக்தம் - நிச்சயமாயும்
வக்ஷ்யதி - ஏசுவார்.

विवशं शोकसंतप्तं दीनं भग्नमनोरथम् ।
मामिहोत्सृज्य करुणं कीर्तिर्नरमिवानृजुम् ॥

விவஶம் ஶோகஸந்தப்தம் தீனம் பக்நமநோரதம் ।
மாமிஹோத்ஸ்ருஜ்ய கருணம் கீர்திர் நர மிவாந்ருஜும் ॥ 9

क्व गच्छसि वरारोहे मां नोत्सृज सुमध्यमे ।
त्वया विरहितश्चाहं त्यक्ष्ये जीवितमात्मनः ॥

க்வ கச்சஸி வராரோஹே மாம் நோத்ஸ்ருஜ ஸுமத்யமே ।
த்வயா விரஹிதஶ்சாஹம் த்யக்ஷ்யே ஜீவிதமாத்மன: ॥ 10
வராரோஹே - 'ஸ்த்ரீரத்னமே!
பக்ந மநோரதம் - மனோரதம் முறிந்து
ஶோக ஸந்தப்தம் - சோகத்தால் பரிதபித்து
விவஶம் - மெய்மறந்து
தீனம் - கஷ்டப்படும்
மாம் - என்னை
அந்ருஜும் - மனைவியினிடம் அன்புவைக்காத

நரம் - ஓர் மனிதனை
கீர்தி: - கீர்த்தி
இவ - எப்படியோ அப்படியே
இஹ - இப்பொழுது
கருணம் - கஷ்டத்தில்
உத்ஸ்ருஜ்ய - தள்ளிவிட்டு,
க்வகச்சஸி - நீ எங்கே போயிருக்கின்றனை?
ஸுமத்யமே - நுண்ணிடையாளே!
மாம் - என்னை
ந உத்ஸ்ருஜய - விட்டுவிடாதே.
அஹம் - நான்
த்வயா விரஹித: ச - உன்னை விட்டுப் பிரிந்தவன் என்றால்
ஆத்மன: - எனது
ஜீவிதம் - உயிரை
த்யக்ஷ்யே - விட்டுவிடுவேன்.

इतीव विलपन् रामः सीतादर्शनलालसः ।
न ददर्श सुदुःखार्तो राघवो जनकात्मजाम् ॥

இதீவ விலபன் ராம: ஸீதா தர்ஶன லாலஸ: ।
ந ததர்ஶ ஸுதுக்கார்தோ ராகவோ ஜனகாத்மஜாம் ॥ 11

ஸீதா தர்ஶன லாலஸ:- சீதையைக் காண ஆத்திரத்துடனிருந்த
ராகவ: - ரகுகுலத் திலகராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸுதுக்கார்த: - மகத்தான துக்கத்தால் தபிக்கின்றவராய்
இதி இவ - மேற்கண்டவாறு
விலபன் - புலம்பிக்கொண்டு
ஜனகாத்மஜாம் - ஜானகியை
ந ததர்ஶ - காணவில்லை.

अनासादयमानं तं सीतां दशरथात्मजम् ।
पङ्कमासाद्य विपुलं सीदन्तमिव कुञ्जरम् ॥
लक्ष्मणो राममत्यर्थमुवाच हितकाम्यया ॥

அநாஸாதயமானம் தம் ஸீதாம் தஶரதாத்மஜம் ॥ 12
பங்கமாஸாத்ய விபுலம் ஸீதந்தமிவ குஞ்ஜரம் ।
லக்ஷ்மணோ ராமமத்யர்தமுவாச ஹிதகாம்யயா ॥ 13

ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியை
அநாஸாதய மானம் - காணாதிருக்கிறவரும்
பங்கம் - சேற்றை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,

விபுலம் - அதிக
ஸீதந்தம் - கஷ்டப்படும்
குஞ்ஜரம் இவ - யானையைப் போலிருப்பவரும்
தஶரதாத்மஜாம் - த்சரத சக்கிரவர்த்தியாரின் திருக்குமாரருமாகிய
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
அத்யர்தம் - மிகவும்
ஹிதகாம்யயா - ஏற்ற உதவியைப் புரியவேண்டுமெனும் எண்ணத்தால்
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

मा विषादं महाबुद्धे कुरु यत्नं मया सह ।
इदं च हि वनं शूर बहुकन्दरशोभितम् ॥

மா விஷாதம் மஹாபுத்தே குரு யத்நம் மயா ஸஹ ।
இதம் ச ஹி வனம் ஶூர பஹுகந்தர ஶோபிதம் ॥ 14

மஹாபாஹோ - 'மகாபாகுவே!'
மா விஷீத - தேவரீர் துக்கத்தில் முழுகிவிடலாகாது.
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
யத்நம் - வேண்டிய முயற்சியை
குரு - செய்தருளும்;
ஶூர - சூரரே!
இதம் - இந்த
வனம் ஹி - வனமோ
பஹுகந்தர ஶோபிதம் ச-பல குகைகளைக் கொண்டது.

प्रियकाननसंचारा वनोन्मत्ता च मैथिली ।
सा वनं वा प्रविष्टा स्यान्नलिनीं वा सुपुष्पिताम् ॥

ப்ரியகானன ஸஞ்சாரா வநோந்மத்தா ச மைதிலீ ।
ஸா வனம் வா ப்ரவிஷ்டா ஸ்யாந் நளிநீம் வா ஸுபுஷ்பிதாம் ॥ 15

மைதிலீ - 'மைதிலியார்
ப்ரிய கானன ஸஞ்சாரா - வனவாஸத்தில் ஆசைவைத்தவள்,
ச - அன்றியும்
வநோந்மத்தா - ஜலப்பிரதேசங்களில் அதிக ஆசை வைத்தவள்.
ஸா - அவள்
வனம் வா - காட்டிற்கோ
ஸுபுஷ்பிதாம் - நன்கு பூத்த
நளிநீம் வா - தாமரை ஓடைக்கோ
ப்ரவிஷ்டா ஸ்யாத் - போயிருந்தாலும் போயிருப்பாள்.

सरितं वापि संतप्ता मीनवञ्जुलसेविताम् ।
स्नातुकामा निलीना स्याद्धासकामा वने क्वचित् ॥

ஸரிதம் வாபி ஸந்தப்தா மீன வஞ்ஜுளஸேவிதாம் ।
ஸ்நாதுகாமா நிலீநா ஸ்யாத் ஹாஸகாமா வனே க்வசித் ॥ 16

जिज्ञासमाना वैदेही त्वां मां च पुरुषर्षभ ।
तस्या ह्यन्वेषणे श्रीमन् क्षिप्रमेव यतावहे ॥

ஜிஞாஸமாநா வைதேஹீ த்வாம் மாம் ச புருஷர்ஷப ।
தஸ்யா ஹ்யன்வேஷணே ஸ்ரீமன் க்ஷிப்ரமேவ யதாவஹை ॥ 17

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
வைதேஹீ - வைதேகியார்,
ஸ்நாதுகாமா - ஸ்நானம் செய்ய எண்ணி
மீன வஞ்ஜுள ஸேவிதாம் - மீன்களும் நீர்நொச்சிகளும் நிறைந்த
ஸரிதம் - நதியை
ஸம்ப்ராப்தா அபி - அடைந்திருந்தாலும் இருக்கலாம்;
வா - அல்லது
ஹாஸ காமா - பரிஹாசம் செய்ய எண்ணி,
த்வாம் - தேவரீரையும்
மாம் ச - என்னையும்
ஜிஞாஸமாநா - 'எப்படிக் கண்டுபிடிக்கின்றோம் என்பதை அறிய விரும்பியவளாய்,
வனே - காட்டில்
க்வசித் - ஏதோ ஒரு இடத்தில்
நிலீநா - மறைந்துகொண்டு
ஸ்யாத் - இருந்தாலும் இருக்கலாம்.
ஸ்ரீமன் - ஸ்ரீமானே!
தஸ்யா: - அவளை
அன்வேஷணே,ஹி - தேடுவதிலேயே
க்ஷிப்ரம் ஏவ - காலதாமதமில்லாமலே
யதாவஹை - நாமிருவரும் விடாமுயற்சி கொள்வோம்.

वनं सर्वं विचिन्वानौ यत्र सा जनकात्मजा ।
मन्यसे यदि काकुत्स्थ मा स्म शोके मनः कृथाः ॥

வனம் ஸர்வம் விசிநுவ: யத்ர ஸா ஜனகாத்மஜா ।
மன்யஸே யதி காகுத்ஸ்த மா ஸ்ம ஶோகே மன: க்ருதா: ॥ 18

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
மன்யஸே யதி - சம்மதிக்கின்றீர் என்றால்

ஸா - அந்த
ஜனகாத்மஜா - ஜானகீ
யத்ர - எங்கோ, அந்த
வனம் ஸர்வம் - வனம் எல்லாவற்றையும்
விசிநுவ: - தேடுவோம்.
ஶோகே - சோகத்தில்
மன: - மனத்தை
மா ஸ்ம க்ருதா: - தேவரீர் செலுத்தலாகாது.

एवमुक्तस्तु सौहार्दाल्लक्ष्मणेन समाहितः ।
सह सौमित्रिणा रामो विचेतुमुपचक्रमे ॥

ஏவமுக்தஸ்து ஸௌஹார்தால் லக்ஷ்மணேன ஸமாஹித: ।
ஸஹ ஸௌமித்ரிணா ராமோ விசேதுமுபசக்ரமே ॥ 19

ஸௌஹார்தாத் - பக்தியால்
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டதை கேட்டருளிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
து - இப்பொழுது
ஸமாஹித: - மனதை ஒருவாறாய் தேற்றிக்கொண்டு
ஸௌமித்ரிணா ஸஹ - லக்ஷ்மணரோடு கூட
விசேதும் - தேட
உபசக்ரமே - உடன்பட்டார்.

तौ वनानि गिरींश्चैव सरितश्च सरांसि च ।
निखिलेन विचिन्वानौ सीतां दशरथात्मजौ ॥

தௌ வனாநி கிரீம்ஶ்சைவ ஸரிதஶ்ச ஸராம்ஸி ச ।
நிகிலேந விசின்வந்தௌ ஸீதாம் தஶரதாத்மஜௌ ॥ 20

तस्य शैलस्य सानूनि गुहाश्च शिखराणि च ।
निखिलेन विचिन्वन्तौ नैव तामभिजग्मतुः ॥

தஸ்ய ஶைலஸ்ய ஸாநூநி குஹாஶ்ச ஶிகராணி ச ।
நிகிலேந விசின்வந்தௌ நைவ தாமபிஜக்மது: ॥ 21

தஶரதாத்மஜௌ - தசரத சக்கிரவர்த்தியாரது குமாரர்களாகும்
தௌ - அவ்விருவர்களும்
வனாநி ச - வனங்களையும்
கிரீன் ஏவ - மலைகளையும்
ஸரித: ச - ஆறுகளையும்
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளையும்

நிகிலேந - எதையும் விடாமல்
விசின் வந்தெள - தேடினவர்களாய்
ச - அதன்மேல்
தஸ்ய - அந்த
ஶைலஸ்ய - மலையினது
ஸாநூநி - தாழ்வரைகளையும்
குஹா: - குகைகளையும்
ஶிகராணி ச - சிகரங்களையும்
நிகிலேந - எதையும் விடாமல்
விசின் வந்தெள - தேடுகின்றவர்களாய்,
தாம் - அந்த
ஸீதாம் ஏவ - சீதையை மட்டும் எங்கும்
ந அபிஜக்மது: - காணவில்லை.

विचित्य सर्वतः शैलं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ।
नेह पश्यामि सौमित्रे वैदेहीं पर्वते शुभाम् ॥

விசித்ய ஸர்வத: ஶைலம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ।
நே ஹ பஶ்யாமி ஸெளமித்ரே வைதேஹீம் பர்வதே ஶுபாம் ॥ 22

ராம - ஸ்ரீராமர்,
ஶைலம் - மலையை
ஸர்வத: விசித்ய - எங்கும் தேடிவிட்டு,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
ஸெளமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
ஶுபாம் - புண்யவதியாகிய
வைதேஹீம் - ஜானகியை
பர்வதே - பர்வதத்தில்
இஹ - இப்பொழுது
ந பஶ்யாமி - நான் காணப்பெறவில்லையே' என்று
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

ततो दुःखाभिसंतप्तो लक्ष्मणो वाक्यमब्रवीत् ।
विचरन् दण्डकारण्यं भ्रातरं दीप्ततेजसम् ॥

ததோ துக்காபிஸந்தப்தோ லக்ஷ்மணோ வாக்யமப்ரவீத் ।
விசரன் தண்டகாரண்யம் ப்ராதரம் தீப்ததேஜஸம் ॥ 23

प्राप्स्यसि त्वं महाप्राज्ञ मैथिलीं जनकात्मजाम् ।
यथा विष्णुर्महाबाहुर्बलिं बद्ध्वा महीमिमाम् ॥

ப்ராப்ஸ்யஸி த்வம் மஹாப்ராஜ்ஞ மைதிலீம் ஜனகாத்மஜாம் ।
யதா விஷ்ணுர் மஹாபாஹுர் பலிம் பத்த்வா மஹீமிமாம் ॥ 24

एवमुक्तस्तु वीरेण लक्ष्मणेन स राघवः ।
उवाच दीनया वाचा दुःखाभिहतचेतनः ॥

ஏவமுக்தஸ்து வீரேண லக்ஷ்மணேன ஸ ராகவ: ।
உவாச தீநயா வாசா துக்காபிஹத சேதன: ॥ 25

தத: - அதனால்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
துக்காபி ஸந்தப்த: - மனவேதனையால் தபிக்கின்றவராகி
தீப்த தேஜஸம் - சகிக்கமுடியாத அபசாரத்தால் அதிக சினம் கொண்டிருக்கும்
ப்ராதரம் - தமையனாரைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.
மஹாப்ராஜ்ஞ - 'ஸர்வஜ்ஞானியே!
த்வம் - தேவரீர்
மஹாபாஹு: - மஹாபாகுவாகிய
விஷ்ணு: - விஷ்ணுபகவான்
பலிம் - பலிசக்கிரவர்த்தியை
பத்த்வா - கட்டி,
இமாம் - இந்த
மஹீம் - உலகை
யதா - அடைந்ததெப்படியோ அப்படியே
தண்டகாரண்யம் - தண்டகாரண்யத்தில்
விசரன் - தேடுகின்றவராய்
ஜனகாத்மஜாம் - ஜனகரின் திருமகளாகும்
மைதிலீம் - மைதிலியாரை
ப்ராப்யஸி - அடைவீர்.'
வீரேண - தைரியசாலியான
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லியதற்கு செவிசாற்றிய
ஸ: - அந்த
ராகவ: து - ஸ்ரீராமரும்
துக்காபிஹத சேதன: - துக்கத்தால் முறிந்த மனத்தினராகி
தீநயா - பரிதாபமான
வாசா - சொற்கொண்டு
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

वनं सर्वं सुविचितं पद्मिन्यः फुल्लपङ्कजाः ।
गिरिश्चायं महाप्राज्ञ बहुकन्दरनिर्झरः ॥

வனம் ஸர்வம் ஸுவிசிதம் பத்மின்ய: புல்லபங்கஜா: ।
கிரிஶ்சாயம் மஹா ப்ராஜ்ஞ பஹுகந்தர நிர்ஜர: ॥ 26

மஹாப்ராஜ்ஞ - 'மகா புத்திமானே!
வனம் ஸர்வம் - காடெல்லாமும்
ஸுவிசிதம் - நன்கு தேடப்பட்டது.
புல்ல பங்கஜா: - மலர்ந்த தாமரைப் புஷ்பங்களுள்ள
பத்மின்ய: - தாமரை ஓடைகளும்,
அயம் - இந்த
பஹு கந்தர நிர்ஜர:- பல குகைகளையும் அருவிகளையுமுடைய
கிரி: - மலையும்
ச - அவ்விதமே நன்கு தேடப்பட்டன.

न हि पश्यामि वैदेहीं प्राणेभ्योऽपि गरीयसीम् ॥

ந ஹி பஶ்யாமி வைதேஹீம் ப்ராணேப்யோऽபி கரீயஸீம் ॥ 27

ப்ராணேப்ய: அபி - 'உயிரினும்
கரீயஸீம் - இனிய
வைதேஹீம் ஹி - ஜானகியையோ
ந பஶ்யாமி - நான் கண்டிலேன்.'

एवं स विलपन् रामः सीताहरणकर्शितः ।
दीनः शोकसमाविष्टो मुहूर्तं विह्वलोऽभवत् ॥

ஏவம் ஸ விலபன் ராம: ஸீதாஹரண கர்ஶித: ।
தீன: ஶோகஸமாவிஷ்டோ முஹூர்தம் விஹ்வலோऽபவத் ॥ 28

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ஸீதா ஹரண கர்ஶித: - சீதையைக் காணாமையால் மனம் நொந்து
தீன: - பரிதாபமாய்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
விலபன் - புலம்பிக்கொண்டு
ஶோகஸமாவிஷ்ட: - சோகம் அதிகரித்தவராய்
முஹூர்தம் - ஒரு முகூர்த்த காலம்
விஹ்வல: - இன்னது செய்கிறது என்று தெரியாதவராய்
அபவத் - இருந்தார்.

स विह्वलितसर्वाङ्गो गतबुद्धिर्विचेतनः ।
निषसादातुरो दीनो निःश्वस्याशीतमायतम् ॥

ஸ விஹ்வலித ஸர்வாங்கோ கதபுத்திர் விசேதன: ।
நிஷஸாதாதுரோ தீனோ நி:ஶ்வஸ்யாஶீத மாயதம் ॥ 29

ஸ: - அவர்
விஹ்வலித ஸர்வாங்க:- துவக்ஷியுற்ற எல்லா அவயவங்களையும் உடையவராய்
கத புத்தி: - உணர்ச்சியற்று
விசேதன: - மனமும் முறிந்து
தீந: - பரிதாபமாய்
ஆதுர: - கஷ்டப்படுகின்றவராய்,
அஶீதம் - வெப்பமாகவும்
ஆயதம் - தீர்க்கமாகவும்
நி: ஶ்வஸ்ய - பெருமூச்சு விட்டுக்கொண்டு
நிஷஸாத - ஏங்கிக் கிடந்தார்.

बहुशः स तु निःश्वस्य रामो राजीवलोचनः ।
हा प्रियेति विचुक्रोश बहुशो बाष्पगद्गदः ॥

பஹுஶ: ஸ து நி:ஶ்வஸ்ய ராமோ ராஜீவலோசன: ।
ஹா ப்ரியேதி விசுக்ரோஶ பஹுஶோ பாஷ்பகத்கத: ॥ 30

ராஜீவ லோசன: - செந்தாமரைக் கண்ணனாகிய
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பஹுஶ: - மீண்டும் மீண்டும்
நி:ஶ்வஸ்ய - பெருமூச்செறிந்து
பஹுஶ: - மிகவும்
பாஷ்ப கத்கத: - கண்ணீரால் நெஞ்சுடைத்துக்கொண்டு
ஹா ப்ரியே இதி து - 'அன்பார்ந்த காதலியே' என்றும்
விசுக்ரோஶ - வாய்விட்டுக் கதறினார்.

तं ततः सान्त्वयामास लक्ष्मणः प्रियबान्धवः ।
बहुप्रकारं धर्मज्ञः प्रश्रितः प्रश्रिताञ्जलिः ॥

தம் தத: ஸாந்த்வயாமாஸ லக்ஷ்மண: ப்ரிய பாந்தவ: ।
பஹுப்ரகாரம் தர்மஜ்ஞ: ப்ரஶ்ரிதம் ப்ரஶ்ரிதாஞ்ஜலி: ॥ 31

தத: - அப்பொழுது
தர்மஜ்ஞ: - தர்மமறிந்தவரும்
ப்ரிய பாந்தவ: - பக்தியுள்ள தம்பியுமான,
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ப்ரஶ்ரிதாஞ்ஜலி: - வணக்கத்துடன் அஞ்ஜலிஹஸ்தராகி
தம் - அவரை
பஹுப்ரகாரம் - பலவாறாய்
ப்ரஶ்ரிதம் - வணக்கமாய்
ஸாந்த்வயாமாஸ - தேற்றரவுபடுத்தினார்.

अनादृत्य तु तद्वाक्यं लक्ष्मणोष्ठपुटाच्च्युतम् ।
अपश्यंस्तां प्रियां सीतां प्राक्रोशत्स पुनः पुनः ॥

அநாத்ருத்ய து தத்வாக்யம் லக்ஷ்மணோஷ்ட புடாச்ச்யுதம் ।
அபஶ்யம்ஸ்தாம் ப்ரியாம் ஸீதாம் ப்ராக்ரோஶத் ஸ புன: புன: ॥ 32

ஸ: - அவர்
லக்ஷ்மணோஷ்ட புடாத்- லக்ஷ்மணர் வாயிலிருந்து
ச்யுதம் - வந்த
தத் வாக்யம் து - அந்தச் சொல்லையும்
அநாத்ருத்ய - கவனியாது,
தாம் - அந்த
ப்ரியாம் - காதலியாகிய
ஸீதாம் - சீதையை
அபஶ்யன் - காணாதவராய்,
புன: புன: - முன்னிலுமதிகமாய்
ப்ராக்ரோஶத் - கதறினார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதாந்வேஷணம் நாம ஏக ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

த்வி ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 62

सीतामपश्यन् धर्मात्मा शोकोपहतचेतनः ।
विललाप महाबाहू रामः कमललोचनः ॥

ஸீதாமபஶ்யன் தர்மாத்மா ஶோகோபஹத சேதன: ।
விலலாப மஹாபாஹு ராம: கமல லோசன: ॥ 1

கமல லோசன: - செந்தாமரைக் கண்ணனும்
மஹாபாஹு: - மகாபாகுவும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸீதாம் - சீதையை
அபஶ்யன் - காணாதவராய்
காமோபஹத சேதன:- காதலியை நினைத்து உள்ளம் நொந்தவராகி
விலலாப - புலம்பினார்.

पश्यन्निव स तां सीतामपश्यन् मदनार्दितः ।
उवाच राघवो वाक्यं विलापाश्रयदुर्वचम् ॥

பஶ்யந் நிவ ஸ தாம் ஸீதாமபஶ்யந் மதநார்தித: ।
உவாச ராகவோ வாக்யம் விலாபாஶ்ரயதுர்வசம் ॥ 2

ஸ: ராகவ: - அந்த ஸ்ரீராமர்
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதையை
அபஶ்யந் - காணாதவராய்
மதநார்தித: - உத்ஸாஹமொழிந்தவராய்
பஶ்யன் இவ - கண்முன் பார்க்கின்றவர் போலாகி
வாக்யம் - இனிவரும் சொல்லை
விலாபாஶ்ரய துர்வசம்- அழுகையுடன் கலந்து சொல்லமுடியாதபடி
உவாச - சொன்னார்.

त्वमशोकस्य शाखाभिः पुष्पप्रियतया प्रिये ।
आवृणोषि शरीरं ते मम शोकविवर्धनी ॥

த்வமஶோகஸ்ய ஶாகாபி: புஷ்ப ப்ரியதயா ப்ரியே ।
ஆவ்ருணோஷி ஶரீரம் தே மம ஶோகவிவர்தனீ ॥ 3

ப்ரியே - 'காதலியே!
புஷ்ப ப்ரியதயா - புஷ்பங்களில் ஆசையுள்ளதால்
அஶோகஸ்ய - அசோகமரத்தினது
ஶாகாபி: - கிளைகளால்
தே - உனது
ஶரீரம் - தேகத்தை
த்வம் - நீ

மம - எனது
ஶோக விவர்தனீ - சோகத்தை வளர்க்கின்றவளாய்,
ஆவ்ருணோஷி - மறைத்துக் கொள்கின்றனை.

कदलीकाण्डसदृशौ कदल्या संवृतावुभौ ।
ऊरू पश्यामि ते देवि नासि शक्ता निगूहितुम् ॥

கதலீகாண்ட ஸத்ருஶௌ கதல்யா ஸம்வ்ருதாவுபௌ ।
ஊரூ பஶ்யாமி தே தேவி நாஸி ஶக்தா நிகூஹிதும் ॥ 4

தேவி - 'தேவி!
தே - உனது
கதலீகாண்ட ஸத்ருஶௌ - வாழை மரங்களை நிகர்த்தவைகளும்
கதல்யா - வாழை மரத்தால்
ஸம்வ்ருதௌ - மறைக்கப்பட்டவைகளுமான
உபௌ - இரண்டு
ஊரூ - துடைகளையும்
பஶ்யாமி - நான் காண்கின்றேன்.
நிகூஹிதும் - மறைத்துக்கொள்ள
ஶக்தா - சாமர்த்தியமுடையவளாய்
அஸி ந - நீ ஆகமாட்டாய்.

कर्णिकारवनं भद्रे हसन्ती देवि सेवसे ।
अलं ते परिहासेन मम बाधावहेन वै ॥

கர்ணிகாரவனம் பத்ரே ஹஸந்தீ தேவி ஸேவஸே ।
அலம் தே பரிஹாஸேந மம பாதாவஹேன வை ॥ 5

தேவி - 'தேவி!
கர்ணிகாரவனம் - சரக்கொன்றை வனத்திற்கு
ஹஸந்தீ - நீ சிரித்துக்கொண்டே
ஸேவஸே - போகின்றனை.
பத்ரே - நல்லாள்!
மம - எனக்கு
பாதாவஹேன வை - வேதனையை விளைவிக்கின்ற
தே - உனது
பரிஹாஸேந அலம் - பரிஹாஸம் போதும்.

परिहासेन किं सीते परिश्रान्तस्य मे प्रिये ।
अयं स परिहासोऽपि साधु देवि न रोचते ॥

பரிஹாஸேந கிம் ஸீதே பரிஶ்ராந்தஸ்ய மே ப்ரியே ।
அயம் ஸ பரிஹாஸோऽபி ஸாது தேவி ந ரோசதே ॥ 6

ப்ரியே - 'காதலியாகிய
ஸீதே - சீதே!

பரிஶ்ராந்தஸ்ய - துன்பப்பட்டுக் கொண்டிருக்கும்
மே - எனக்கு
பரிஹாஸேந கிம் - பரிஹாசம் என்ன வேண்டியிருக்கிறது.
தேவி - தேவி!
ஸ: - அப்படியிருக்கும்
அயம் - இந்த
பரிஹாஸ: - விளையாட்டு
ஸாது அபி - துளிகூட
ந ரோசதே - பிடிக்கவில்லை.

विशेषेणाश्रमस्थाने हासोऽयं न प्रशस्यते ।
अवगच्छामि ते शीलं परिहासप्रियं प्रिये ॥

விஶேஷேணாஶ்ரமஸ்தானே ஹாஸோऽயம் ந ப்ரஶஸ்யதே ।
அவகச்சாமி தே ஶீலம் பரிஹாஸப்ரியம் ப்ரியே ॥ 7

விஶேஷேண - 'முக்யமாய்
ஆஶ்ரமஸ்தானே - ஆச்ரமத்தில்
அயம் - இந்த
ஹாஸ: - விளையாட்டு
ந ப்ரஶஸ்யதே - ஒப்புக்கொள்ளப்படுகிறதில்லை.
ப்ரியே - காதலி!
தே - உனது
ஶீலம் - ஸ்வபாவத்தை
பரிஹாஸ ப்ரியம் - விளையாட்டில் ஆசையுள்ளதாய்
அவ கச்சாமி - நான் அறிவேன்.

आगच्छ त्वं विशालाक्षि शून्योऽयमुटजस्तव ॥

ஆகச்ச த்வம் விஶாலாக்ஷி ஶூன்யோऽயமுடஜஸ்தவ ।
விஶாலாக்ஷி - 'தடங்கண்ணாய்!
தவ - உனது
அயம் உடஜ: - இந்த ஆச்ரமம்
ஶூன்ய: - பாழாய்க் கிடக்கிறது.
த்வம் - நீ
ஆகச்ச - வந்துசேர்.

सुव्यक्तं राक्षसैः सीता भक्षिता वा हृतापि वा ।
न हि सा विलपन्तं मामुपसंप्रैति लक्ष्मण ॥

ஸுவ்யக்தம் ராக்ஷஸை: ஸீதா பக்ஷிதா வா ஹ்ருதாபி வா ।
ந ஹி ஸா விலபந்தம் மாமுபஸம்ப்ரைதி லக்ஷ்மண ॥ 8

ஸா - 'அவள்
விலபந்தம் - அழுது கொண்டிருக்கும்
மாம் - என்னை

ந உபஸம்ப்ரைதி - வந்தடையாதிருக்கின்றாள்.
ஹி - ஆனபடியால்
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ஸீதா - சீதை
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
பக்ஷிதா வா - தின்றுவிடப்பட்டாளோ என்னமோ?
ஹ்ருதா அபி வா - திருடிக்கொண்டு செல்லப்பட்டனளோ என்னமோ?
ஸுவ்யக்தம் - இது திண்ணம்.

एतानि मृगयूथानि साश्रुनेत्राणि लक्ष्मण ।
शंसन्तीव हि वैदेहीं भक्षितां रजनीचरैः ॥

ஏதாநி ம்ருகயூதாநி ஸாஸ்ருநேத்ராணி லக்ஷ்மண ।
ஶம்ஸந்தீவ ஹி வைதேஹீம் பக்ஷிதாம் ரஜநீசரை: ॥ 9

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஏதாநி - இந்த
ம்ருகயூதாநி - மான்கூட்டங்கள்
ஸாஶ்ரு நேத்ராணி - கண்ணீர் பெருக்கும் கண்களையுடையவைகளாய்,
ரஜநீசரை: - அரக்கர்களால்
வைதேஹீம் - ஜானகியை
பக்ஷிதாம் ஹி - தின்றுவிடப்பட்டவளாயே,
ஶம்ஸந்தி இவ - தெரிவிக்கின்றன போலிருக்கின்றன.

हा ममार्ये क्व यातासि हा साध्वि वरवर्णिनि ।
हा सकामाद्य कैकेयी देवी सा भविष्यति ॥

ஹா மமார்யே க்வ யாதாஸி ஹா ஸாத்வி வரவர்ணினி ।
ஹா ஸகாமாத்ய கைகேயீ தேவீ ஸா பவிஷ்யதி ॥ 10

ஹா - 'ஆ
மம ஆர்யே - எனது கௌரவத்திற்கு பாத்திரமாகிய
ஸாத்வி - பதிவிருதையாகும்
வரவர்ணினி - ஸ்திரீரத்னமே!
க்வ யாதாஸி - எங்கு நீ சென்றிருக்கின்றனை?
ஹா - ஐயோ நானல்லவோ துடிக்கின்றேன்.
ஹா - என்ன ஆச்சரியம்!
ஸா - அந்த
கைகேயீ - கைகேயி
தேவி - தேவி,
த்வயா - உன்னால்
ஸகாமா - மனோரதம் சாச்வதமாய் கைகூடப்பெற்றவளாய்
பவிஷ்யதி - ஆகப்போகிறாள்.

सीतया सह निर्यातो विना सीतामुपागतः ।
कथं नाम प्रवेक्ष्यामि शून्यमन्तःपुरं पुनः ॥

ஸீதயா ஸஹ நிர்யாதோ விநா ஸீதா முபாகத: ।
கதம் நாம ப்ரவேக்ஷ்யாமி ஶூன்யமந்த: புரம் புன: ॥ 11

ஸீதயா - 'சீதையோடு
ஸஹ - கூட
நிர்யாத: - வெளிப்புறப்பட்ட நான்,
புன: - மீளவும்
ஸீதாம் விநா - சீதையின்றி
உபாகத: - திரும்பி வந்தவனாய்
ஶூன்யம் - அவளில்லாத
அந்த:புரம் - அந்தப்புரத்தினுள்
கதம் நாம - எப்படித்தான்
ப்ரவேக்ஷ்யாமி - புகுவேன்?

निर्वीर्य इति लोको मां निर्दयश्चेति वक्ष्यति ।
कातरत्वं प्रकाशं हि सीतापनयनेन मे ॥

நிர்வீர்ய இதி லோகோ மாம் நிர்தயஶ்சேதி வக்ஷ்யதி ।
காதரத்வம் ப்ரகாஶம் ஹி ஸீதாபநயநேந மே ॥ 12

அயம் - 'இந்த
லோக: ச - ஜனமெல்லாமும்
நிர்வீர்ய: இதி - வீரத்தனமில்லாதவனென்றும்,
நிர்தய: இதி - கருணையில்லாதவன் என்றும்
வக்ஷ்யதி - பழிகூறும்.
ஸீதாபநயநேந - சீதைக்கு நேர்ந்த அபசாரத்தால்
மே - எனது
காதரத்வம் - கையாலாகாதவனது ஸ்வபாவம்
ப்ரகாஶம் ஹி - விளங்க விளங்கும்.

निवृत्तवनवासश्च जनकं मिथिलाधिपम् ।
कुशलं परिपृच्छन्तं कथं शक्ये निरीक्षितुम् ॥

நிவ்ருத்தவனவாஸஶ்ச ஜனகம் மிதிலாதிபம் ।
குஶலம் பரிப்ருச்சந்தம் கதம் ஶக்ஷ்யே நிரீக்ஷிதும் ॥ 13

நிவ்ருத்த வனவாஸ: ச- 'வனவாசம் முடிந்து திரும்பிவந்த நான்
குஶலம் - குசலத்தை
பரிப்ருச்சந்தம் - வினாவுகின்ற
மிதிலாதிபம் - மிதிலமன்னனாகும்
ஜனகம் - ஜனகரை
நிரீக்ஷிதும் - கண்ணெடுத்துப் பார்க்க
கதம் - எப்படி
ஶக்ஷ்யே - நான் தைரியம் கொள்வேன்?

विदेहराजो नूनं मां दृष्ट्वा विरहितां तया ।

दुहितृस्नेहेन संतप्तो मोहस्य वशमेष्यति ॥

விதேஹ ராஜோ நூநம் மாம் த்ருஷ்ட்வா விரஹிதம் தயா ।
ஸுதுஹித்ருஸ்நேஹந ஸந்தப்தோ மோஹஸ்ய வஶமேஷ்யதி ॥ 14

விதேஹ ராஜ: - 'ஜனகமன்னர்
தயா விரஹிதம் - அவளின்றியிருக்கும்
மாம் த்ருஷ்ட்வா - என்னைப் பார்த்து
நூநம் - தக்ஷணமே
துஹித்ருஸ்நேஹ - பெண்ணிடத்திலுள்ள வாத்ஸல்யத்தால்
ஸந்தப்த: தபிக்கின்றவராகி
மோஹஸ்ய வஶம் - மெய்மறந்து கிடத்தலை
ஏஷ்யதி - அடைவார்.

अथवा न गमिष्यामि पुरीं भरतपालिताम् ।

स्वर्गोऽपि सीतया हीनः शून्य एव मतो मम ॥

அதவா ந கமிஷ்யாமி புரீம் பரத பாலிதாம் ।
ஸ்வர்கோऽபி ஸீதயா ஹீன: ஶூன்ய ஏவ மதோ மம ॥ 15

பரத பாலிதாம் - 'பரதனால் பாதுகாக்கப்பட்ட
புரீம் - நகருக்கு
ந கமிஷ்யாமி - போகாதிருந்து விடுகின்றேன்;
அத வா - என்கிறபக்ஷத்திலோ
ஸீதயா ஹீன: - சீதையின்றி
ஸ்வர்க: அபி - ஸ்வர்க்கமும்
ஶூன்ய: ஏவ - வேண்டாதது என்பதுதான்,
மம - எனது
மத: - கொள்கை.

मामिहोत्सृज्य हि वने गच्छायोध्यां पुरीं शुभाम् ।

न त्वहं तां विना सीतां जीवेयं हि कथंचन ॥

மாமிஹோத்ஸ்ருஜ்ய ஹி வனே கச்சாயோத்யாம் புரீம் ஶுபாம் ।
ந த்வஹம் தாம் விநா ஸீதாம் ஜீவேயம் ஹி கதஞ்சன ॥ 16

இஹ - 'இப்பொழுது
வனே - காட்டில்
மாம் ஹி - என்னை மாத்திரம்
உத்ஸ்ருஜ்ய - விட்டுவிட்டு,
ஶுபாம் - புண்யமான
அயோத்யாம் புரீம் - அயோத்தி நகருக்கு
கச்ச - போய்ச்சேர்,
ஹி - ஏனெனில்
அஹம் து - நானோ,

தாம் ஸீதாம் விநா - அந்த சீதையின்றி
கதஞ்சன - ஒருபொழுதும்
ஜீவேயம் ந - பிழைத்திருக்க மாட்டேன்.

गाढमाश्लिष्य भरतो वाच्यो मद्वचनात्त्वया ।

अनुज्ञातोऽसि रामेण पालयेति वसुंधराम् ॥

காடமாஶ்லிஷ்ய பரதோ வாச்யோ மத்வசநாத் த்வயா ।
அநுஜ்ஞாதோऽஸி ராமேண பாலயேதி வஸுந்தராம் ॥ 17

பரத: - 'பரதன்
த்வயா - உன்னால்
காடம் ஆஶ்லிஷ்ய - இறுகத் தழுவி,
மத்வசநாத் - என் சொல்லாய்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
அநுஜ்ஞாத: - உத்தரவு கொடுக்கப்பட்டவனாய்
அஸி - நீ ஆகின்றனை
வஸுந்தராம் - பூமியை
பாலய - நீ பரிபாலி'
இதி - என்று
வாச்ய: - சொல்லப்பட வேண்டியவன்.

अम्बा च मम कैकेयी सुमित्रा च त्वया विभो ।

कौसल्या च यथान्यायमभिवाद्य ममाज्ञया ॥

रक्षणीया प्रयत्नेन भवता सूक्तकारिणा ॥

அம்பா ச மம கைகேயீ ஸுமித்ரா ச த்வயா விபோ ॥ 18
கௌஸல்யா ச யதாந்யாய மபிவாத்யா மமாஜ்ஞயா ।
ரக்ஷணீயா ப்ரயத்னேன பவதா ஸூக்த காரிணா ॥ 19

விபோ - 'சாமர்த்தியசாலியே!
பவதா - பக்கலிலிருப்பவனும்
ஸூக்த காரிணா - எதையும் சரியாய் செய்கின்றவனுமான
த்வயா - உன்னால்
மம - எனது
ஆஜ்ஞயா - ஆக்ஞையால்
ப்ரயத்னேன - ஜாக்கிரதையுடன்
ரக்ஷணீயா - கவனிக்க வேண்டியவளும்
மம - எனக்கு
அம்பா ச - நன்மை விளைவித்ததாயுமாகிய
கைகேயீ - கைகேயிதேவியாரும்,
ஸுமித்ரா ச - சுமித்திராதேவியாரும்,
கௌஸல்யா ச - கௌசல்யாதேவியாரும்
யதாந்யாயம் - முறைப்படி
அபிவாத்யா: - ஸேவிக்கப்படவேண்டியவர்கள்.

सीतायाश्च विनाशोऽयं मम चामित्रकर्शन ।
विस्तरेण जनन्या मे विनिवेद्यस्त्वया भवेत् ॥

ஸீதாயாஶ்ச விநாஶோऽயம் மம சாமித்ரகர்ஶன ।
விஸ்தரேண ஜனன்யா மே விநிவேத்யஸ்த்வயா பவேத் ॥ 20

அமித்ர ஶூதன - 'சத்ருசம்ஹாரக!
ஸீதாயா: ச - சீதையினுடையவும்
மம ச - என்னுடையவும்
அயம் விநாஶ: - இந்த அழிவு
மே - எனது
ஜனன்யா: - தாயாருக்கு
விஸ்தரேண - விவரமாய்
த்வயா - உன்னால்
விநிவேத்ய: - தெரிவிக்க வேண்டியதாய்
பவேத் - ஆகட்டும்.

इति विलपति राघवे सुदीने वनमुपगम्य तया विना सुकेश्या ।
भयविकलमुखस्तु लक्ष्मणोऽपि व्यथितमना भृशमातुरो बभूव ॥

இதி விலபதி ராகவே ஸுதீநே
வனமுபகம்ய தயா விநா ஸுகேஶ்யா ।
பயவிகல முகஸ்து லக்ஷ்மணோऽபி
வ்யதிதமநா ப்ருஶமாதுரோ பபூவ ॥ 21

வனம் - காட்டிற்கு
உபகம்ய - வந்து,
ஸுகேஶ்யா - கூந்தலழகியாகிய
தயா விநா து - அவளை விட்டுப் பிரிந்ததால்
ஸுதீநே - மிக்க மனம் நொந்து
ராகவே - ஸ்ரீராமர்
இதி - மேற்கண்டவாறு
விலபதி - புலம்பிக் கதறுகையில்
பயவிகல முக: - கஷ்டத்தால் வாடிய முகமுடையவராய்
வ்யதிதமநா: - மனம் கலங்கியவராய்
லக்ஷ்மண: அபி - லக்ஷ்மணரும்
ப்ருஶம் - மிகவும்
ஆதுர: - கவலையுற்றவராய்
பபூவ - ஆயினர்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராகவ விலாபோ நாம த்விஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

த்ரி ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 63

स राजपुत्रः प्रियया विहीनः कामेन शोकेन च पीड्यमानः ।
विषादयन् भ्रातरमार्तरूपो भूयो विषादं प्रविवेश तीव्रम् ॥

ஸ ராஜபுத்ர: ப்ரியயா விஹீன:
காமேன ஶோகேந ச பீட்யமான: ।
விஷாதயன் ப்ராதரமார்த ரூபோ
பூயோ விஷாதம் ப்ரவிவேஶ தீவ்ரம் ॥ 1

ராஜபுத்ர: - சக்கிரவர்த்தித் திருக்குமாரராகும்
ஸ: - அவர்
ப்ரியயா விஹீன: - காதலியை விட்டுப்பிரிந்தவராய்
காமேன - அன்பினதிசயத்தால்
ஶோகேந ச - சோகத்தாலும்
பீட்யமான: - துன்பப்படுத்தப்படுகின்றவராய்
ஆர்தரூப: - அதிவேதனைப்படுகின்றவராய்
ப்ராதரம் - தம்பியை
பூய: - இன்னுமதிகமாய்
விஷாதயன் - துக்கப்படுத்திக்கொண்டு
தீவ்ரம் - பெரும்
விஷாதம் - துன்பத்தை
ப்ரவிவேஶ - அடைந்தார்.

स लक्ष्मणं शोकवशाभिपन्नं शोके निमग्नो विपुले तु रामः ।
उवाच वाक्यं व्यसनानुरूपमुष्णं विनिश्वस्य रुदन् सशोकम् ॥

ஸ லக்ஷ்மணம் ஶோகவஶாபிபந்நம்
ஶோகே நிமக்னோ விபுலே து ராம: ।
உவாச வாக்யம் வ்யஸநாநுரூப-
முஷ்ணம் விநி:ஶ்வஸ்ய ருதன் ஸஶோகம் ॥ 2

விபுலே - பெரும்
ஶோகே - துக்கத்தில்
நிமக்ன: - மூழ்கிக்கிடக்கும்
ஸ: - அந்த
ராம: து - ஸ்ரீராமரும்
ஶோக வஶாபிபந்நம் - சோகமதிகரித்து மெய்மறந்திருந்த
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வ்யஸநாநுரூபம் - உலகத்தார் துக்கப்படும்பொழுது பேசுவது போன்றதாயிருக்கிறதும்
ஸஶோகம் - மனவேதனையை விளங்கக் காட்டுகிறதுமாகிய

வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
உஷ்ணம் - வெப்பமாய்
விநி:ஶ்வஸ்ய - பெருமூச்செறிந்துகொண்டு,
ருதன் - அழுதுகொண்டே
உவாச - மொழிந்தார்.

न मद्विधो दुष्कृतकर्मकारी मन्ये द्वितीयोऽस्ति वसुंधरायाम् ।
शोकेन शोको हि परम्पराया मामेति भिन्दन् हृदयं मनश्च ॥

ந மத்விதோ துஷ்க்ருத கர்மகாரீ
மன்யே த்விதீயோऽஸ்திவஸுந்த ராயாம் ।
ஶோகேந ஶோகோ ஹி பரம்பராயா
மாமேதி பிந்தன் ஹ்ருதயம் மனஶ்ச ॥ 3

மத்வித: - 'என்னைப்போல்
துஷ்க்ருத கர்மகாரீ - பாபம் செய்தவன்
த்விதீய: - வேறொருவன்
வஸுந்தராயாம் - இவ்வுலகில்
அஸ்தி ந - இல்லையென,
மன்யே - நான் எண்ணுகிறேன்.
ஹி - அதனால்தான்
பரம்பராயா: - ஒன்றின்பின் ஒன்றாய்
ஶோகேந ஶோக: - சோகத்தின்மேல் சோகம்,
ஹ்ருதயம் - மனதையும்
மன: ச - அறிவையும்
பிந்தன் - பிளந்துகொண்டு
மாம் - என்னை
ஏதி - அடைகிறது.

पूर्वं मया नूनमभीप्सितानि पापानि कर्माण्यसकृत् कृतानि ।
तत्रायमद्यापतितो विपाको दुःखेन दुःखं यदहं विशामि ॥

பூர்வம் மயா நூநமபீப்ஸிதானி
பாபாநி கர்மாண்யஸக்ருத் க்ருதாநி ।
தத்ராயமத்யாபதிதோ விபாகோ
துக்கேந துக்கம் யதஹம் விஶாமி ॥ 4

பூர்வம் - 'பூர்வஜன்மத்தில்
அஸக்ருத் - பலமுறை
பாபாநி கர்மாணி - தீவினைகள்
அபீப்ஸிதானி - மனம்போனபடியெல்லாம் உண்டானவைகளாய்
நூநம் - நிச்சயமாய்
மயா - என்னால்
க்ருதாநி - செய்யப்பட்டன.
தத்ர - அதன்
விபாக: - பயனாகிய
அயம் - இது
அத்ய - இப்பொழுது
ஆபதித: - சம்பவித்திருக்கிறது.
யத் - ஆகையால்தான்
அஹம் - நான்
துக்கேந துக்கம் - துக்கத்தின்மேல் துக்கத்தை
விஶாமி - அனுபவிக்கின்றேன்.

राज्यप्रणाशः स्वजनैर्वियोगः पितुर्विनाशो जननीवियोगः ।
सर्वाणि मे लक्ष्मण शोकवेगमापूरयन्ति प्रविचिन्तितानि ॥

ராஜ்ய ப்ரணாஶ: ஸ்வஜனைர் வியோக:
பிதுர்விநாஶோ ஜநநீ வியோக: ।
ஸர்வாணி மே லக்ஷ்மண ஶோகவேக-
மாபூரயந்தி ப்ரவிசிந்திதாநி ॥ 5

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ராஜ்ய ப்ரணாஶ: - ராஜ்யத்தையிழந்ததும்
ஸ்வஜனை: வியோக: - பந்துக்களை விட்டுப் பிரிந்ததும்
பிது: - திருத்தந்தையின்
விநாஶ: - மரணமும்
ஜநநீ வியோக: - தாய்மார்களை விட்டுப் பிரிந்ததுமாகிய
ஸர்வாணி - எல்லாமும்
ப்ரவிசிந்திதாநி - அடிக்கடி நினைக்கப்பட்டவைகளாய்
மே - எனது
ஶோகவேகம் - மனவேதனையின் சகிக்கக்கூடிய எல்லையை
ஆபூரயந்தி - அடைந்து கிடக்கின்றன.

सर्वं तु दुःखं मम लक्ष्मणेदं शान्तं शरीरे वनमेत्य शून्यम् ।
सीतावियोगात् पुनरप्युदीर्णं काष्ठैरिवाग्निः सहसा प्रदीप्तः ॥

ஸர்வம் து துக்கம் மம லக்ஷ்மணேதம்
ஶாந்தம் ஶரீரே வனமேத்ய ஶூன்யம் ।
ஸீதாவியோகாத் புனரப்யுதீர்ணம்
காஷ்டைரிவாக்நி: ஸஹஸா ப்ரதீப்த: ॥ 6

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
வனம் ஏவ - காட்டை அடைந்து,
மம ஶரீரே - எனது உடலில்
துக்கம் - மனவேதனை

ஸர்வம் து - எல்லாமும்
ஶூன்யம் - இல்லாதபடி
ஶாந்தம் - அணைந்துகிடந்ததாகிய
இதம் - இது
புன: அபி - மீளவும்
காஷ்டை: - விறகுகளைக்கொண்டு
ப்ரதீப்த: - மூட்டப்பட்ட
அக்நி: இவ - நெருப்பு, போலவே
ஸீதா வியோகாத் - சீதையையிழந்ததால்
ஸஹஸா - அஸஹ்யமாய்
உதீர்ணம் - மண்டி எரிகிறது.

सा नूनमार्या मम राक्षसेन बलाद्धृता खं समुपेत्य भीरुः ।
अपस्वरं सस्वरविप्रलापा भयेन विक्रन्दितवत्यभीक्ष्णम् ॥

ஸா நூநமார்யா மம ராக்ஷஸேந பலாத்த்ருதா கம் ஸமுபேத்ய பீரு: ।
அபஸ்வரம் ஸஸ்வரவிப்ரலாபா பயேந விக்ரந்தித வத்யபீக்ஷ்ணம் ॥ 7

மம - 'எனது
ஆர்யா - நிதிக்கு எஜமானியாகிய
ஸா ஹி - அவளும்
ராக்ஷஸேந - அரக்கனொருவனால்
அப்யாஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டவளாய்
கம் - ஆகாசத்தை
ஸமுபேத்ய - அடைந்து,
பீரு: - உள்ளம் நடுங்கியவளாய்
பயேந - ஆபத்தை நினைத்து
ஸஸ்வரவிப்ரலாபா - குரலிட்டுப் புலம்பிக்கொண்டு
அபீக்ஷ்ணம் - அசஹ்யமாய்
அபஸ்வரம் - ஆபத்திலிருக்கும் குரலில்
விக்ரந்தித வதி - கண்டோரிரங்கும்படி அழுதுகொண்டிருக்கின்றாள்.
நூநம் - இது திண்ணம்.

तौ लोहितस्य प्रियदर्शनस्य सदोचितावुत्तमचन्दनस्य ।
वृत्तौ स्तनौ शोणितपङ्कदिग्धौ नूनं प्रियाया मम नाभिभातः ॥

தௌ லோஹிதஸ்ய ப்ரியதர்ஶனஸ்ய
ஸதோசிதா வுத்தம சந்தனஸ்ய ।
வ்ருத்தௌ ஸ்தனௌ ஶோணித பங்கதிக்தௌ
நூநம் ப்ரியாயா மம நாபிபாத: ॥ 8

ப்ரியதர்ஶனஸ்ய - 'இனிய
லோஹிதஸ்ய - சிவந்த
உத்தம சந்தனஸ்ய - சிறந்த சந்தனத்திற்கு
ஸதா உசிதௌ - ஸதா ஏற்றவைகளான
மம ப்ரியாயா: - எனது காதலியின்
தௌ - அவ்விரண்டு
வ்ருத்தௌ - திரண்ட
ஸ்தனௌ - தனங்கள்
ஶோணித பங்கதிக்தௌ - குருதிக்குழம்பால் பூசப்பெற்றவைகளாய்
அபிபாத: ந - ஒளியிழந்து போகின்றனை.
நூநம் - இது திண்ணம்.

तच्छ्लक्ष्णसुव्यक्तमृदुप्रलापं तस्या मुखं कुञ्चितकेशभारम् ।
रक्षोवशं नूनमुपागताया न भ्राजते राहुमुखे यथेन्दुः ॥

தத் ஶ்லக்ஷ்ண ஸுவ்யக்த ம்ருது ப்ரலாபம்
தஸ்யா முகம் குஞ்சித கேஶபாரம் ।
ரக்ஷோவஶம் நூநமுபாகதாயா
ந ப்ராஜதே ராஹுமுகே யதேந்து: ॥ 9

இந்து: - 'சந்திரன்
ராஹுமுகே - ராகுவின் வாயில்
யதா - அகப்பட்டுக் கொண்டது எப்படியோ அப்படியே
ரக்ஷோவஶம் - அரக்கனது வசத்தில்
உபாகதாயா: - சிக்கிக்கொண்ட
தஸ்யா: - அவளது
ஶ்லக்ஷ்ண ஸுவ்யக்த- இனிமையாகவும் தெளிவாகவும்
ம்ருது ப்ரலாபம் மிருதுவாகவும்.பேச வல்லதும்
குஞ்சித கேஶபாரம் - வளைந்து நெற்றியில் பறந்துகிடக்கும் குழலுடையதுமான
தத் முகம் - அந்த முகமானது
ந ப்ராஜதே - விளங்காதிருக்கும்;
நூநம் - இது திண்ணம்.

तां हारपाशस्य सदोचिताया ग्रीवां प्रियाया मम सुव्रतायाः ।
रक्षांसि नूनं परिपीतवन्ति शून्ये हि भित्त्वा रुधिराशनानि ॥

தாம் ஹாரபாஶஸ்ய ஸதோசிதாயா
க்ரீவாம் ப்ரியாயா மம ஸுவ்ரதாயா: ।
ரக்ஷாம்ஸி நூநம் பரிபீதவந்தி
ஶூன்யே ஹி பித்வா ருதிராஶநாநி ॥ 10

மம - 'எனது
ஸுவ்ரதாயா: - மெச்சத்தக்க நல்லொழுக்கமுடையவளும்
ஹார பாஶஸ்ய - அழகிய மலைக்கு

ஸதா உசிதாயா: - எப்பொழுதும் ஏற்றவளுமாகிய
ப்ரியாயா: - காதலியின்
தாம் - அந்த
க்ரீவாம் - கழுத்தை
ருதிராஶநாநி - உதிரத்தை யுணவாகவுடைய
ரக்ஷும்ஸி - அரக்கர்கள்
ஶூன்யே - ஒருவருமில்லாத இடத்தில்
பித்வா - முறித்து
பரிபீதவந்தி - குருதியைக் குடித்திருப்பார்கள்.
நூநம் ஹி - இது திண்ணம்.

मया विहीना विजने वने या रक्षोभिराहृत्य विकृष्यमाणा ।
नूनं विनादं कुररीव दीना सा मुक्तवत्यायतकान्तनेत्रा ॥

மயா விஹீநா விஜநே வனே யா
ரக்ஷோபிராஹ்ருத்ய விக்ருஷ்யமாணா ।
நூநம் விநாதம் குரரீவ தீநா
ஸா முக்தவத்யாயதகாந்தநேத்ரா ॥ 11

ஆயத காந்த நேத்ரா - 'அகன்ற அழகிய கண்களையுடைய
யா - எவள்
விஜநே - நிர்ஜனமான
வனே - காட்டில்
மயா விஹீநா - என்னை விட்டுப் பிரிந்தாளோ,
ஸா - அவள்
ரக்ஷோபி: - அரக்கர்களால்
ஆஹ்ருத்ய - எடுக்கப்பட்டு,
விக்ருஷ்ய மாணா - இழுக்கப்படுகின்றவளாய்
தீநா - உள்ளம் நொந்து
குரரீ இவ - கிரௌஞ்சபக்ஷிபோல்
விநாதம் - அழுகைக் குரலை
முக்தவதி நூநம் - விட்டிருப்பாள்.

अस्मिन् मया सार्धमुदारशीला शिलातले पूर्वमुपोपविष्टा ।
कान्तस्मिता लक्ष्मण जातहासा मामाह सीता बहुवाक्यजातम् ॥

அஸ்மின் மயா ஸார்தமுதாரஶீலா
ஶிலாதலே பூர்வமுபோபவிஷ்டா ।
காந்தஸ்மிதா லக்ஷ்மண ஜாதஹாஸா
மாமாஹ ஸீதா பஹு வாக்யஜாதம் ॥ 12

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
உதாரஶீலா - அந்தக்கரணசுத்தியுள்ள ஒழுக்கமுடையவளும்,
காந்தஸ்மிதா - அழகிய புன்னகையுடையவளுமான
ஸீதா - சீதை
பூர்வம் - முன்னொருகால்
அஸ்மின் ஶிலாதலே - இந்த கற்பாறையில்
ஜாதஹாஸா - உத்ஸாஹமடைந்தவளாய்
மயா ஸார்தம் - என்னோடுகூடவே
உபோபவிஷ்டா - பக்கலில் உட்கார்ந்துகொண்டு
மாம் - என்னிடம்
பஹு வாக்யஜாதம் - பல பேச்சுகளை ஒன்றின் பின் ஒன்றாய்
ஆஹ - பேசினாள்.

गोदावरीयं सरितां वरिष्ठा प्रिया प्रियाया मम नित्यकालम् ।
अप्यत्र गच्छेदिति चिन्तयामि नैकाकिनी याति हि सा कदाचित् ॥

கோதாவரீயம் ஸரிதாம் வரிஷ்டா
ப்ரியா ப்ரியாயா மம நித்யகாலம் ।
அப்யத்ர கச்சேதிதி சிந்தயாமி
நைகாகிநீ யாதி ஹி ஸா கதாசித் ॥ 13

ஸரிதாம் - 'நதிகளில்
வரிஷ்டா - சிறந்ததாகிய
இயம் - இந்த
கோதாவரி - கோதாவரி நதி
மம - என்னுடைய
ப்ரியாயா: - காதலிக்கு
நித்ய காலம் - எவ்வேளையிலும்
ப்ரியா - இஷ்டமானது;
அத்ர - இதற்கு
கச்சேத் இதி அபி - 'போயிருப்பளோ என்னமோ' என
சிந்தயாமி - நினைக்கின்றேன்.
ஸா - அவள்
கதாசித் - ஒருபொழுதும்
ஏகாகிநீ - தனியாக
ந யாதி ஹி - போகமாட்டாளே!

पद्मानना पद्मविशालनेत्रा पद्मानि वानेतुमभिप्रयाता ।
तदप्ययुक्तं न हि सा कदाचिन्मया विना गच्छति पङ्कजानि ॥

பத்மாநநா பத்மவிஶால நேத்ரா
பத்மாநி வா ஆநேது மபிப்ரயாதா ।
ததப்யயுக்தம் ந ஹி ஸா கதாசித்
மயா விநா கச்சதி பங்கஜாநி ॥ 14

பத்மாநநா - 'தாமரைப்பூப் போன்ற முகமுடையவளும்
பத்மவிஶால நேத்ரா- தாமரைப்பூப் போன்ற அகன்ற கண்களை உடையவளுமான அவள்
பத்மாநி - தாமரைப் பூக்களை
ஆநேதும் - கொண்டுவர
அபிப்ரயாதா வா - போயிருப்பாளோ என்னமோ?
தத் அபி - அதுவும்
அயுக்தம் - ஊஹிக்கவும் இடமல்லாதது.
ஸா - அவள்
மயா விநா - நானின்றி
கதாசித் - ஒருக்காலும்
பங்கஜாநி ஹி - தாமரைப் பூக்களிடமே
ந கச்சதி - போகமாட்டாள்.

कामं त्विदं पुष्पितवृक्षषण्डं नानाविधैः पक्षिगणैरुपेतम् ।
वनं प्रयाता नु तदप्ययुक्तमेकाकिनी सातिबिभेति भीरुः ॥

காமம் த்விதம் புஷ்பித வ்ருக்ஷஷண்டம்
நாநாவிதை: பக்ஷிகணைருபேதம் ।
வனம் ப்ரயாதா நு ததப்யயுக்த-
மேகாகிநீ ஸா அதிபிபேதி பீரு: ॥ 15

காமம் து - 'ஒருக்கால்
புஷ்பித வ்ருக்ஷஷண்டம்- பூத்த மரங்களடர்ந்ததும்
நாநாவிதை: - பலபல
பக்ஷிகணை: - பக்ஷிக் கூட்டங்களால்
உபேதம் - நிறையப்பெற்றதுமான
இதம் வனம் - இந்த காட்டிற்கு
ப்ரயாதா நு - போயிருப்பாளோ என்னமோ?
தத் அபி - அதுவும்
அயுக்தம் - ஊஹிக்க இடமில்லாதது.
பீரு: - கோழை மனத்தினளாகிய
ஸா ஏகாகிநீ - அவள் தனியாய்
அதிபிபேதி - மிகவும் பயப்படுவள்.

आदित्य भो लोककृताकृतज्ञ लोकस्य सत्यानृतकर्मसाक्षिन् ।
मम प्रिया सा क्व गता हृता वा शंसस्व मे शोकवशस्य सत्यम् ॥

ஆதித்ய போ லோக க்ருதாக்ருதஜ்ஞ
லோகஸ்ய ஸத்யாந்ருத கர்மஸாக்ஷின் ।
மம ப்ரியா ஸா க்வ கதா ஹ்ருதா வா
ஶம்ஸஸ்வ மே ஶோகவஶஸ்ய ஸத்யம் ॥ 16

லோக க்ருதா க்ருதக்ஞ- 'மானிடருடைய புண்யங்களையும் பாபங்களையும் தானே அறிய வல்லவரும்
லோகஸ்ய - உலகத்தினது
ஸத்யாந்ருதகர்மஸாக்ஷின் - உண்மைச் செயல்களையும் பொய்மைச் செயல்களையும் கண்கூடாய் பார்ப்பவருமான
போ ஆதித்ய - ஓ.ஸூர்யபகவானே!
மம ப்ரியா - எனது காதலியாகும்
ஸா - அவள்
க்வ கதா - எங்கு போயிருக்கின்றனள்?
ஹ்ருதா வா - அல்லது யாரால் அபஹரிக்கப்பட்டிருக்கின்றனள்?
ஶோகவஶஸ்ய - சோகத்தில் மூழ்கிக்கிடக்கும்
மே - எனக்கு
ஸத்யம் - உண்மையை
ஶம்ஸஸ்வ - சொல்லியருள்வீராக.

लोकेषु सर्वेषु च नास्ति किंचिद्यत्ते न नित्यं विदितं भवेत्तत् ।
शंसस्व वायो कुलशालिनीं तां हृता मृता वा पथि वर्तते वा ॥

லோகேஷு ஸர்வேஷு ச நாஸ்தி கிஞ்சித்
யத் தே ந நித்யம் விதிதம் பவேத் தத் ।
ஶம்ஸஸ்வ வாயோ குல ஶாலிநீம் தாம்
ஹ்ருதா ம்ருதா வா பதி வர்ததே வா ॥ 17

வாயோ - 'வாயுபகவானே!
நித்யம் - எப்பொழுதும்
தே - தேவரீருக்கு
ந விதிதம் - தெரியாததாய்
யத் - எது
பவேத் - இருக்குமோ,
தத் - அது
ஸர்வேஷு - எல்லா
லோகேஷு ச - உலகங்களிலும்
கிஞ்சித் - ஒன்றும்
ந அஸ்தி - இல்லை.
குலஶாலிநீம் - உயர்குலத்தில் வாழ்க்கைப்பட்ட
தாம் - அவளைப்பற்றி
ஹ்ருதா - யாரால் அபஹரிக்கப்பட்டாள்?
ம்ருதா வா - யாரால் கொல்லப்பட்டாள்?
பதி - எங்கேயாகிலும்
வர்ததே வா - உயிருடனிருக்கிறாளா என்ன என்பதை
ஶம்ஸஸ்வ - சொல்லியருள்வீராக.'

इतीव तं शोकविधेयदेहं रामं विसंज्ञं विलपन्तमेवम् ।
उवाच सौमित्रिरदीनसत्त्वो न्याय्ये स्थितः कालयुतं च वाक्यम् ॥

இதீவ தம் ஶோக விதேய தேஹம்
ராமம் விஸம்ஞம் விலபந்த மேவம் ।
உவாச ஸௌமித்ரி ரதீன ஸத்வோ
ந்யாய்யே ஸ்தித: காலயுதம் ச வாக்யம் ॥ 18

ஏவம் - இப்படியாக
ஶோக விதேய தேஹம்-சோகத்தில் மூழ்கிய உடலுற்று
விஸம்ஞம் - மெய்மறந்த
இதீவ - மேற்கண்டவாறு
விலபந்தம் - புலம்பிக் கதறும்
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணர்
அதீன ஸத்வ: - தைர்யத்தைக் கைவிடாதவராய்
ந்யாய்யே - பெரியோர்களிடத்தில் இருக்கவேண்டிய மர்யாதையில்
ஸ்தித: - பிரளாதவராய்
காலயுதம் - சமயத்திற்கேற்ற
வாக்யம் ச - பின்வரும் சொல்லையே
உவாச - மொழிந்தார்.

शोकं विमुञ्चार्य धृतिं भजस्व सोत्साहता चास्तु विमार्गणेऽस्याः ।
उत्साहवन्तो हि नरा न लोके सीदन्ति कर्मस्वतिदुष्करेषु ॥

ஶோகம் விமுஞ்சார்ய த்ருதிம் பஜஸ்வ
ஸோத்ஸாஹதா சாஸ்து விமார்கணேऽஸ்யா: ।
உத்ஸாஹவந்தோ ஹி நரா ந லோகே
ஸீதந்தி கர்மஸ்வதி துஷ்கரேஷு ॥ 19

ஆர்ய - 'அண்ணா!
ஶோகம் - மனச்சோர்வை
விமுஞ்ச - விட்டொழிக்க அருள்புரியும்.
த்ருதிம் - தைர்யத்தை
பஜஸ்வ - மேற்கொள்ள அருள்புரியும்.
அஸ்யா: - இவளை
விமார்கணே - தேடும் விஷயத்தில்
ஸோத்ஸாஹதா ச - விடாமுயற்சியுடனிருத்தலும்
அஸ்து - ஏற்படட்டும்.
உத்ஸாஹ வந்த: - மனோதைர்யம் படைக்கப்பெற்ற

நரா: ஹி - மனிதர்கள்தான்
லோகே - உலகில்
அதிதுஷ்கரேஷு - மிகச்சிரமசாத்யமான
கர்மஸு - கார்யங்களில்
ந ஸீதந்தி - தளர்ச்சியடையமாட்டார்கள்.'

इतीव सौमित्रिमुदग्रपौरुषं ब्रुवन्तमार्तो रघुवंशवर्धनः ।
न चिन्तयामास धृतिं विमुक्तवान् पुनश्च दुःखं महदभ्युपागमत् ॥

இதீவ ஸௌமித்ரி முதக்ர பௌருஷம்
ப்ருவந்த மார்தோ ரகுவம்ஶ வர்தன: ।
ந சிந்தயாமாஸ த்ருதிம் விமுக்தவான்
புனஶ்ச துக்கம் மஹதப்யுபாகமத் ॥ 20

த்ருதிம் - மனோதைர்யத்தை
விமுக்தவான் - கைவிட்டிருந்த
ரகுவம்ஶ வர்தன: - ரகுகுலத் திலகரான ஸ்ரீராமர்
ஆர்த: - துன்பத்தில் மூழ்கியவராய்
உதக்ர பௌருஷம் - யாவரும் மெச்சத்தக்க மானிடச்செய்கையுற்றவரும்
இதீவ - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவந்தம் - சொல்லிக்கொண்டிருக்கும்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணருக்கு
ந சிந்தயாமாஸ - செவிகொடுக்கவில்லை.
புன: ச - இன்னும்
மஹத் - மஹத்தான
துக்கம் - துன்பத்தை
அப்யுபாகமத் - அடைந்தார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
துக்காது சிந்தனம் நாம த்ரிஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

சது ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 64

स दीनो दीनया वाचा लक्ष्मणं वाक्यमब्रवीत् ॥
ஸ தீநோ தீநயா வாசா லக்ஷ்மணம் வாக்யமப்ரவீத் ॥ 1
தீந: - துயரமுற்றிருந்த
ஸ: - அவர்
தீநயா - தீனமாகிய
வாசா - சொற்கொண்டு
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் மொழியை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

शीघ्रं लक्ष्मण जानीहि गत्वा गोदावरीं नदीम् ।
अपि गोदावरीं सीता पद्मान्यानयितुं गता ॥
ஶீக்ரம் லக்ஷ்மண ஜாநீஹி கத்வா கோதாவரீம் நதீம் ।
அபி கோதாவரீம் ஸீதா பத்மாந்யாநயிதும் கதா ॥ 2
ஸீதா - 'சீதை
பத்மாநி - தாமரை மலர்களை
ஆநயிதும் - கொண்டுவர
கோதாவரீம் - கோதாவரி நதிக்கு
அபி கதா - போயிருப்பளோ என்னமோ?
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
கோதாவரீம் நதீம் - கோதாவரீ நதிக்கு
ஶீக்ரம் - விரைவில்
கத்வா - சென்று,
ஜாநீஹி - நீ தேடிப்பார்த்து வருவாயாக.'

एवमुक्तस्तु रामेण लक्ष्मणः पुनरेव हि ।
नदीं गोदावरीं रम्यां जगाम लघुविक्रमः ॥
ஏவ முக்தஸ்து ராமேண லக்ஷ்மண: புனரேவ ஹி ।
நதீம் கோதாவரீம் ரம்யாம் ஜகாம லகுவிக்ரம: ॥ 3
ராமேண - ஶ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லியதற்குச் செவிசாற்றிய
லக்ஷ்மண: ஹி - லக்ஷ்மணரும்
புன: ஏவ - மீளவும்
ரம்யாம் - அழகிய
கோதாவரீம் - கோதாவரி
நதீம் - நதிக்கு
லகுவிக்ரம: து - விரைந்தோடுகின்றவராகவே
ஜகாம - சென்றார்.

तां लक्ष्मणस्तीर्थवतीं विचित्वा राममब्रवीत् ॥
தாம் லக்ஷ்மணஸ் தீர்தவதீம் விசித்வா ராமமப்ரவீத் ॥ 4
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
தாம் தீர்தவதீம் - அந்த நதியை
விசித்வா - தேடிவிட்டு வந்து,
ராமம் - ஶ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு உரைத்தார்.

नैनां पश्यामि तीर्थेषु क्रोशतो न शृणोति मे ।
कं नु सा देशमापन्ना वैदेही क्लेशनाशिनी ॥
நைநாம் பஶ்யாமி தீர்தேஷு க்ரோஶதோ ந ஶ்ருணோதி மே ।
கம் நு ஸா தேஶமாபந்நா வைதேஹீ க்லேஶநாசினீ ॥

न ह्यहं वेद तं देशं यत्र सा जनकात्मजा ॥
நஹ்யஹம் வேத தம் தேஶம் யத்ர ஸா ஜனகாத்மஜா ॥ 5
தீர்தேஷு - 'ஸ்நானத்துறைகளில்
ஏநாம் - இவளை
ந பஶ்யாமி - நான் கண்டிலேன்.
க்ரோஶத: - உரக்கக்கூவிய
மே - எனக்கு
ந ஶ்ருணோதி - அவள் பதில் சொல்லவில்லை.
க்லேஶநாசினீ - மனக்கவலைகளை ஒழிக்க வல்லவளும்
ஜனகாத்மஜா - ஜனகர் திருமகளும்
ஸா ஹி - பிரத்தியக்ஷ மகாலக்ஷ்மியுமாகிய
ஸா - அந்த
வைதேஹி - ஜானகியார்
யத்ர - எவ்விடத்தில்
கம் நு - எந்த ஒரு
தேஶம் - பிரதேசத்தை
ஆபந்நா - அடைந்திருக்கிறாளோ,
தம் தேஶம் - அந்த இடத்தை
அஹம் - நான்
ந வேத - அறிந்திலேன்.'

लक्ष्मणस्य वचः श्रुत्वा दीनः सन्तापमोहितः ।
रामः समभिचक्राम स्वयं गोदावरीं नदीम् ॥
லக்ஷ்மணஸ்ய வச: ஶ்ருத்வா தீன: ஸந்தாபமோஹித: ।
ராம: ஸமபிசக்ராம ஸ்வயம் கோதாவரீம் நதீம் ॥ 6
தீன: - மனம் நொந்து
ஸந்தாபமோஹித: - சோகத்தால் மெய்மறந்துகிடந்த

ராம: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணஸ்ய - லக்ஷ்மணரது
வச: - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
கோதாவரீம் நதீம் - கோதாவரி நதிக்கு
ஸ்வயம் - தாமே
ஸமபிசக்ராம - சென்றார்.

स तामुपस्थितो रामः क्व सीतेत्येवमब्रवीत् ॥

ஸ தாமுபஸ்திதோ ராம: க்வ ஸீதேத்யேவமப்ரவீத் ॥ 7

ஏவம் - இப்படி
தாம் - அதை
உபஸ்தித: - கிட்டிய
ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்
ஸீதா - 'சீதை
க்வ - எங்கே?'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - வினாவினார்.

भूतानि राक्षसेन्द्रेण वधार्हेण हृतामपि ।
न तां शशंसू रामाय तथा गोदावरी नदी ॥

பூதாநி ராக்ஷஸேந்த்ரேண வதார்ஹேண ஹ்ருதாமபி ।
ந தாம் ஶஶம்ஸு ராமாய ததா கோதாவரீ நதீ ॥ 8

பூதாநி - பிராணிகளும்
ததா - அப்படியே
கோதாவரீ நதீ அபி - கோதாவரிநதியும்
வதார்ஹேண - கொலைக்காளாகிய
ராக்ஷஸேந்த்ரேண - ராக்ஷஸ மன்னனால்,
தாம் - அவளை
ஹ்ருதாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாளென்பதை,
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ந ஶஶம்ஸு - சொல்லவில்லை.

ततः प्रचोदिता भूतैः शंसास्मै तां प्रियामिति ।
न तु साभ्यवदत् सीतां पृष्टा रामेण शोचता ॥

தத: ப்ரசோதிதா பூதை: ஶம்ஸாஸ்மை தாம் ப்ரியாமிதி ।
ந து ஸாப்யவதத் ஸீதாம் ப்ருஷ்டா ராமேண ஶோசதா ॥ 9

ஶோசதா - துக்கித்துக் கொண்டிருந்த
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஸீதாம் - சீதையைப்பற்றி
ப்ருஷ்டா - வினாவப்பட்டதாய்,
பூதை: - பிராணிகளால்

தாம் - 'அந்த
ப்ரியாம் - பிரியமானவளைப் பற்றி
அஸ்மை - இவருக்கு
ஶம்ஸ - நீ தெரியப்படுத்து'
இதி - என்று
தத: - அப்பொழுது
ப்ரசோதிதா து - வேண்டிக்கொள்ளப்பட்டதாகவிருந்தும்
ஸா - அது
ந அப்யவதத் - பேசாமலிருந்துவிட்டது.

रावणस्य च तद्रूपं कर्माणि च दुरात्मनः ।
ध्यात्वा भयात्तु वैदेहीं सा नदी न शशंस ताम् ॥

ராவணஸ்ய ச தத்ரூபம் கர்மாணி ச துராத்மன: ।
த்யாத்வா பயாத் து வைதேஹீம் ஸா நதீ ந ஶஶம்ஸ தாம் ॥ 10

துராத்மன: - துஷ்டனாகிய
ராவணஸ்ய - ராவணனது
தத்ரூபம் ச - யாவருக்கும் தெரிந்த பிறவி குணத்தையும்,
கர்மாணி ச - செய்கைகளையும்
த்யாத்வா - நினைத்து,
பயாத் - பயத்தால்
ஸா நதீ து - அந்த நதியும்
தாம் - அந்த
வைதேஹீம் - ஜானகியைப் பற்றி
ந ஶஶம்ஸ - ஒன்றும் தெரியப்படுத்தாதிருந்துவிட்டது.

निराशस्तु तया नद्या सीताया दर्शने कृतः ।
उवाच रामः सौमित्रिं सीतादर्शनकर्शितः ॥

நிராஶஸ்து தயா நத்யா ஸீதாயா தர்ஶனே க்ருத: ।
உவாச ராம: ஸௌமித்ரிம் ஸீதாதர்ஶனகர்ஶித: ॥ 11

ஸீதாஅ தர்ஶன கர்ஶித: - சீதையைக் காணாததால் நொந்துகிடந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தயா - அந்த
நத்யா - நதியால்
ஸீதாயா: - சீதையை
தர்ஶனே - காணும் விஷயத்தில்
நிராஶ: - ஏதோ ஒரு உதவிபுரியுமென தான் கொண்டிருந்த மனோதைர்யமிழந்தவராய்
க்ருத: - செய்யப்பட்டு
து - அதனால்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

एषा गोदावरी सौम्य किञ्चिन्न प्रतिभाषते ।
किं नु लक्ष्मण वक्ष्यामि समेत्य जनकं वचः ।।
मातरं चैव वैदेह्या विना तामहमप्रियम् ।।

ஏஷா கோதாவரீ ஸௌம்ய கிஞ்சின்ன ப்ரதிபாஷதே ।
கிம் நு லக்ஷ்மண வக்ஷ்யாமி ஸமேத்ய ஜனகம் வச: ।
மாதரம் சைவ வைதேஹ்யா விநா தாமஹமப்ரியம் ॥ 12

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
ஏஷா - இந்த
கோதாவரீ - கோதாவரி நதி
கிஞ்சித் - எதொன்றையும்
ந ப்ரதிபாஷதே - சொல்லாமலிருக்கின்றது.
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
தாம் விநா - அவளை விட்டு
ஜனகம் ச - ஜனக மன்னரையும்,
வைதேஹ்யா: - ஜானகியின்
மாதரம் ஏவ - தாயையும்
அஹம் - நான்
ஸமேத்ய - கிட்டி,
அப்ரியம் - செவிகொடுத்துக் கேட்கவும் அசஹ்யமான
வச: - சொல்லை
கிம் நு - எப்படித்தான்
வக்ஷ்யாமி - சொல்லுவேன்?

या मे राज्यविहीनस्य वने वन्येन जीवतः ।
सर्वं व्यपानयच्छोकं वैदेही क्व नु सा गता ।।

யா மே ராஜ்ய விஹீநஸ்ய வனே வன்யேந ஜீவத: ।
ஸர்வம் வ்யபாநயச்சோகம் வைதேஹீ க்வ நு ஸா கதா ॥ 13

ராஜ்ய விஹீநஸ்ய - ராஜ்யத்தையிழந்து
வனே - காட்டில்
வன்யேந - காட்டுக்காய்கனிகளைக் கொண்டு
ஜீவத: - காலங்கழிக்கும்
மே - எனது
சோகம் - மனவேதனை
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
யா - எவள்
வ்யபாநயத் - இல்லாதடிப்பளோ,
ஸா - அந்த
வைதேஹீ - ஜானகி

க்வ நு - எங்கே
கதா - போய்விட்டாள்?

ज्ञातिपक्षविहीनस्य राजपुत्रीमपश्यतः ।
मन्ये दीर्घा भविष्यन्ति रात्रयो मम जाग्रतः ।।

ஞாதி பக்ஷவிஹீநஸ்ய ராஜபுத்ரீமபஶ்யத: ।
மன்யே தீர்கா பவிஷ்யந்தி ராத்ரயோ மம ஜாக்ரத: ॥ 14

ஞாதி பக்ஷவிஹீநஸ்ய- 'தந்தையையும் பதவியையுமிழந்து
ராஜபுத்ரீம் - ராஜபுத்ரியையும்
அபஶ்யத: - காணாதவனாய்
ஜாக்ரத: - தூக்கமில்லாமலிருக்கும்
மம - எனக்கு
ராத்ரய: - இரவுகள்
தீர்கா: - வளர்ந்தவைகளாய்
பவிஷ்யந்தி - தோற்றுமென
மன்யே - நான் நினைக்கிறேன்.

मन्दाकिनीं जनस्थानमिमं प्रस्रवणं गिरिम् ।
सर्वाण्यनुचरिष्यामि यदि सीता हि दृश्यते ।।

மந்தாகிநீம் ஜனஸ்தான மிமம் ப்ரஸ்ரவணம் கிரிம் ।
ஸர்வாண்யநுசரிஷ்யாமி யதி ஸீதா ஹி த்ருஶ்யதே ॥ 15

ஸீதா - சீதை
த்ருஶ்யதே யதி - ஒருக்கால் காணப்பட்டாலும் படலாம்,
ஹி - ஆனபடியால்
மந்தாகிநீம் - மந்தாகினி நதியையும்,
ஜனஸ்தானம் - ஜனஸ்தானத்தையும்
இமம் - இந்த
ப்ரஸ்ரவணம் - பிரஸ்ரவண
கிரிம் - மலையையும்
ஸர்வாணி - எல்லாவற்றையும்
அநுசரிஷ்யாமி - தேடிப் பார்க்கின்றேன்.

एते मृगा महावीर्या मामीक्षन्ते मुहुर्मुहुः ।
वक्तुकामा इव हि मे इङ्गितान्युपलक्षये ।।

ஏதே ம்ருகா மஹாவீர்யா மாமீக்ஷந்தே முஹுர்முஹு: ।
வக்துகாமா இவ ஹி மே இங்கிதான்யுபலக்ஷயே ॥ 16

மஹாவீர்யா: - 'மகத்தான பெருமையுள்ள
ஏதே - இந்த
ம்ருகா: - மான்கள்

முஹு: முஹு: - விட்டுவிட்டு அடிக்கடி
மாம் - என்னை
ஈக்ஷந்தே - உற்று நோக்குகின்றன.
இங்கிதானி - மனதிலுள்ள பாவங்களை வெளிக்காட்டும் அவயவ சேஷ்டைகளையும்
உபலக்ஷயே - நான் கவனிக்கின்றேன்.
ஹி - ஆனதால்
மே - என்னிடம்
வக்துகாமா: இவ - ஏதோ சொல்ல எண்ணம் கொண்டவைகள் போலிருக்கின்றன.'

तांस्तु दृष्ट्वा नरव्याघ्रो राघवः प्रत्युवाच ह ।
क्व सीतेति निरीक्षन् वै बाष्पसंरुद्धया दृशा ॥

தான் து த்ருஷ்ட்வா நரவ்யாக்ரோ ராகவ: ப்ரத்யுவாச ஹ ।
க்வ ஸீதேதி நிரீக்ஷன் வை பாஷ்பஸம்ருத்தயா த்ருசா ॥ 17

நரவ்யாக்ர: - புருஷோத்தமராகும்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
து - அப்பொழுது
பாஷ்ப ஸம்ருத்தயா - கண்ணீரால் மறைந்த
த்ருசா - பார்வையுடன்
நிரீக்ஷன்வை - இமைகொட்டாது கவனித்துப் பார்க்கின்றவராயிருந்துகொண்டு
தான் - அவைகளை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஸீதா - 'சீதை
க்வ - எங்கே'
இதி - என்று
ப்ரத்யுவாச - கேட்டனர்.
ஹ - காண்!

एवमुक्ता नरेन्द्रेण ते मृगाः सहसोत्थिताः ।
दक्षिणाभिमुखाः सर्वे दर्शयन्तो नभःस्थलम् ॥

ஏவமுக்தா நரேந்த்ரேண தே ம்ருகாஸ்ஸஹஸோத்திதா: ।
தக்ஷிணாபிமுகாஸ்ஸர்வே தர்ஶயந்தோ நப:ஸ்தலம் ॥ 18

मैथिली ह्रियमाणा सा दिशं यामन्वपद्यत ।
तेन मार्गेण धावन्तो निरीक्षन्ते नराधिपम् ॥

மைதிலீ ஹ்ரியமாணா ஸா திஶம் யாமன்வபத்யத ।
தேந மார்கேண தாவந்தோ நிரீக்ஷந்தே நராதிபம் ॥ 19

நரேந்த்ரேண - புருஷோத்தமரால்
ஏவம் - இவ்வாறு
உக்தா: - வினாவப்பட்ட
தே - அந்த
ம்ருகா: - மான்கள்
ஸர்வே - எல்லாமும்
தக்ஷிணாபிமுகா: - தென்திசையை நோக்கியவைகளாய்
ஸஹஸா - உடனே
உத்திதா: - கிளம்பியவைகளாய்
நப:ஸ்தலம் - ஆகாசத்தை
தர்ஶயந்த: - சுட்டிக்காட்டுகின்றவைகளாய்
ஸா - அந்த
மைதிலீ - ஜானகியார்
ஹ்ரியமாணா - திருடப்பட்டவளாய்
யாம் திஶம் - எந்த திசையாய்
அன்வ பத்யத - போனாளோ,
தேந மார்கேண - அதே வழியாய்
தாவந்த: - ஓடுகின்றவைகளாய்
நராதிபம் - புருஷோத்தமரை
நிரீக்ஷந்தே - விழித்து விழித்துப் பார்த்தன.

येन मार्गं च भूमिं च निरीक्षन्ते स्म ते मृगाः ।
पुनश्च मार्गमिच्छन्तो लक्ष्मणेनोपलक्षिताः ॥

யேன மார்கம் ச பூமிம் ச நிரீக்ஷந்தே ஸ்ம தே ம்ருகா: ।
புனஶ்ச மார்க மிச்சந்தோ லக்ஷ்மணேநோபலக்ஷிதா: ॥ 20

யேன - மேற்கண்ட காரணத்தால்
லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணரால்
உபலக்ஷிதா: - கவனிக்கப்பட்ட
தே - அந்த
ம்ருகா: - மான்கள்,
பூமிம் ச - சென்ற பிரதேசத்தையும்
மார்கம் ச - அதன் மேலுள்ள ஆகாசப் பிரதேசத்தையும்
நிரீக்ஷந்தே ஸ்ம - உற்று நோக்கின.
புன: - மீளவும்
மார்கம் ச - சென்ற மார்க்கமே செல்ல
இச்சந்தி - இஷ்டப்படுகின்றன.

तेषां वचनसर्वस्वं लक्षयामास चेङ्गितम् ।
उवाच लक्ष्मणो ज्येष्ठं धीमान् भ्रातरमार्तवत् ॥

தேஷாம் வசனஸர்வஸ்வம் லக்ஷயாமாஸ சேங்கிதம் ।
உவாச லக்ஷ்மணோ ஜ்யேஷ்டம் தீமான் ப்ராதர மார்தவத் ॥ 21

தீமான் - புத்திமானாகிய
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
தேஷாம் - அவைகளின்
வசன ஸர்வஸ்வம் - மனோபிப்பிராயத்தை எல்லாம் விளங்கக் காட்டுகிற
இங்கிதம் - அவயவசேஷ்டையை
லக்ஷயாமாஸ - கவனித்தார்.
ஜ்யேஷ்டம் - மூத்த
ப்ராதரம் - தமையனாரைப் பார்த்து,
ஆர்தவத் ச - துக்கத்தால் பேச முடியாத வண்ணமே
உவாச - பின்வருமாறு சொன்னார்.

क्व सीतेति त्वया पृष्टा यथेमे सहसोत्थिताः ।
दर्शयन्ति क्षितिं चैव दक्षिणां च दिशं मृगाः ॥

க்வ ஸீதேதி த்வயா ப்ருஷ்டா யதேமே ஸஹஸோத்திதா: ।
தர்ஶயந்தி க்ஷிதிம் சைவ தக்ஷிணாம் ச திஶம் ம்ருகா: ॥ 22

த்வயா - 'தேவரீரால்
ஸீதா - 'சீதை
க்வ - எங்கு'
இதி - என்று
ப்ருஷ்டா: - வினாவப்பட்ட
இமே ம்ருகா: ச - இந்த மான்களும்
ஸஹஸா - உடனே
உத்திதா: - கிளம்பியவைகளாய்,
க்ஷிதிம் ச - பூமியையும்
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் ஏவ - திக்கையும்
தர்ஶயந்தி யதா - சேஷ்டைகளால் காட்டுகின்றன போலிருக்கின்றன.

साधु गच्छावहे देव दिशमेतां हि नैरृतीम् ।
यदि स्यादागमः कश्चिदार्या वा साथ लक्ष्यते ॥

ஸாது கச்சாவஹை தேவ திஶமேதாம் ஹி நைர்ருதீம் ।
யதி ஸ்யாதாகம: கஶ்சிதார்யா வா ஸாத லக்ஷ்யதே ॥ 23

தேவ - ஸ்வாமியே!
ஸாது - திருவுளம் அப்படியாகில்
ஏதாம் - இந்த
நைர்ருதீம் - தென்மேற்கு

திஶம் ஹி - திக்கை நோக்கியே
கச்சாவஹை - நாமிருவரும் போவோம்.
அத - அப்படிச் செய்தால்
ஸா - அந்த
ஆர்யா - மாதா
லக்ஷ்யதே யதி - காணப்பட்டாலும் படலாம்.
வா - அல்லது
கஶ்சித் - ஏதேனுமொரு
ஆகம: - நமக்குத் தெரிந்திராததாகிய புதிய சமாசாரம்
ஸ்யாத் - கிடைத்தாலும் கிடைக்கலாம்.'

बाढमित्येव काकुत्स्थः प्रस्थितो दक्षिणां दिशम् ।
लक्ष्मणानुगतः श्रीमान् वीक्षमाणो वसुंधराम् ॥

பாடமித்யேவ காகுத்ஸ்த: ப்ரஸ்திதோ தக்ஷிணாம் திஶம் ।
லக்ஷ்மணாநுகத: ஸ்ரீமான் வீக்ஷமாணோ வஸுந்தராம் ॥ 24

ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானாகும்
காகுத்ஸ்த: - ஸ்ரீராமர்.
பாடம் இதி ஏவ - 'அப்படியே செய்வோம்' என்று சொல்லிவிட்டு
லக்ஷ்மணாநுகத: - லக்ஷ்மணர் பின்தொடர்ந்துவர
வஸுந்தராம் - பூப்பிரதேசத்தை
வீக்ஷமாண: - பார்த்துக்கொண்டே
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் - திக்கைநோக்கி
ப்ரஸ்தித: - பிரயாணமானார்.-

एवं संभाषमाणौ तावन्योन्यं भ्रातरावुभौ ।
वसुंधरायां पतितं पुष्पमार्गमपश्यताम् ॥

ஏவம் ஸம்பாஷமாணௌ தாவன்யோன்யம் ப்ராதராவுபௌ ।
வஸுந்தராயாம் பதிதம் புஷ்பமார்கமபஶ்யதாம் ॥ 25

ஏவம் - இப்படியாய்
அன்யோன்யம் - ஒருவரோடொருவர்
ஸம்பாஷமாணௌ - பேசிக்கொண்டிருக்கும்
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களாகிய
தௌ - அந்த
உபௌ - இருவர்களும்
வஸுந்தராயாம் - பூப்பிரதேசத்தில்
பதிதம் - விழுந்து சிதறிக்கிடக்கும்
புஷ்பமார்கம் - புஷ்பங்களை
அபஶ்யதாம் - கவனித்தார்கள்.

तां पुष्पवृष्टिं पतितां दृष्ट्वा रामो महीतले ।
उवाच लक्ष्मणं वीरो दुःखितो दुःखितं वचः ॥

தாம் புஷ்பவ்ருஷ்டிம் பதிதாம் த்ருஷ்ட்வா ராமோ மஹீதலே ।
உவாச லக்ஷ்மணம் வீரோ துக்கிதோ துக்கிதம் வச: ॥ 26

துக்கித: - நெஞ்சங்கலங்கிய
வீர: - தைரியசாலியாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
மஹீதலே - பூப்பிரதேசத்தில்
பதிதாம் - விழுந்திருந்த
தாம் - அந்த
புஷ்பவ்ருஷ்டிம் - மலர்மாரியை
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து,
துக்கிதம் - விசனமான
வச: - பின்வரும் சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

अभिजानामि पुष्पाणि तानीमानीह लक्ष्मण ।
अपिनद्धानि वैदेह्या मया दत्तानि कानने ॥

அபிஜாநாமி புஷ்பாணி தாநீமாநீஹ லக்ஷ்மண ।
அபிநத்தாநி வைதேஹ்யா மயா தத்தாநி கானனே ॥ 27

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
இமாணி - இந்த
புஷ்பாணி - புஷ்பங்களை
கானனே - காட்டில்
மயா - என்னால்
தத்தாநி - கொடுக்கப்பட்டு
வைதேஹ்யா - ஜானகியால்
அபிநத்தாநி - சூட்டிக்கொள்ளப்பட்ட
தாநி - அவைகளேயென
இஹ - இப்பொழுது
அபிஜாநாமி - நான் நினைக்கிறேன்.

मन्ये सूर्यश्च वायुश्च मेदिनी च यशस्विनी ।
अभिरक्षन्ति पुष्पाणि प्रकुर्वन्तो मम प्रियम् ॥

மன்யே ஸூர்யஸ்ச வாயுஸ்ச மேதிநீ ச யஸஸ்விநீ ।
அபிரக்ஷந்தி புஷ்பாணி ப்ரகுர்வந்தோ மம ப்ரியம்॥ 28

ஸூர்ய: ச - 'சூரியபகவானும்
வாயு: ச - வாயுபகவானும்

யஸஸ்விநீ - அருமையான
மேதிநீ ச - பூதேவியும்
மம - எனக்கு
ப்ரியம் - ஹிதத்தை
ப்ரகுர்வாணா: - செய்ய எண்ணங்கொண்டவர்களாய்
புஷ்பாணி - புஷ்பங்களை
அபிரக்ஷந்தி - உருமாறாது காத்துக் கொண்டிருக்கிறார்கள் என
மன்யே - நான் நினைக்கிறேன்.'

एवमुक्त्वा महाबाहुं लक्ष्मणं पुरुषर्षभः ।
उवाच रामो धर्मात्मा गिरिं प्रस्रवणाकुलम् ॥

ஏவமுக்த்வா மஹாபாஹும் லக்ஷ்மணம் புருஷர்ஷப: ।
உவாச ராமோ தர்மாத்மா கிரிம் ப்ரஸ்ரவணாகுலம் ॥ 29

மஹாபாஹு: - மகாபாகுவும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
புருஷர்ஷபம் - புருஷோத்தமராகிய
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ப்ரஸ்ரவணாகுலம் - மலையருவிகள் நிறைந்துள்ள
கிரிம் - மலையைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு பேசினார்.

कच्चित् क्षितिभृतां नाथ दृष्टा सर्वाङ्गसुन्दरी ।
रामा रम्ये वने ह्यस्मिन् मया विरहिता त्वया ॥

கச்சித் க்ஷிதிப்ருதாம் நாத த்ருஷ்டா ஸர்வாங்கஸுந்தரீ ।
ராமா ரம்யே வனே ஹ்யஸ்மின் மயா விரஹிதா த்வயா ॥ 30

க்ஷிதிப்ருதாம் - 'கிரிகளின்
நாத - அரசே!
அஸ்மின் - இந்த
ரம்யே - அழகிய
வனே - காட்டில்
மயா விரஹிதா - என்னை விட்டுப் பிரிந்த
ஸர்வாங்க ஸுந்தரீஹி - சகல அவயவங்களிலும் அழகுவாய்ந்து விளங்கும்
ராமா - ஒரு ஸ்திரீ
த்வயா - உன்னால்
த்ருஷ்டா கச்சித் - பார்க்கப்பட்டாளா என்ன?'

क्रुद्धोऽब्रवीद्गिरिं तत्र सिंहः क्षुद्रमृगं यथा ॥
க்ருத்தோऽப்ரவீத் கிரிம் தத்ர ஸிம்ஹ: க்ஷுத்ரம்ருகம் யதா ॥ 31

தத்ர - அப்பொழுது
க்ருத்த: - முன்னிலுமதிகமாய் சினங்கொண்டவராகி
கிரிம் - அந்த மலையைப் பார்த்து
ஸிம்ஹ: - ஓர் சிங்கம்
க்ஷுத்ர ம்ருகம் - அல்பப் பிராணியைப் பார்த்து
யதா - எப்படியோ அப்படியே
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பேசினார்.

तां हेमवर्णां हेमाभां सीतां दर्शय पर्वत ।
यावत् सानूनि सर्वाणि न ते विध्वंसयाम्यहम् ॥

தாம் ஹேமவர்ணாம் ஹேமாபாம் ஸீதாம் தர்ஶய பர்வத ।
யாவத் ஸாநூநி ஸர்வாணி ந தே வித்வம்ஸயாம்யஹம் ॥ 32

பர்வத - 'ஓ மலையே!
தே - உனது
ஸாநூநி - தாழ்வரைகள்
ஸர்வாணி - எல்லாவற்றையும்
அஹம் - நான்
ந வித்வம்ஸயாமியாவத் - பொடியாக்கிவிடவேண்டாமென்கிற பக்ஷத்தில்
ஹேமவர்ணாம் - பொன்னிறமுற்று
ஹேமாபாம் - பொன்னொளிகொண்ட
தாம் ஸீதாம் - அந்த சீதையை
தர்ஶய - காட்டிவிடு.'

एवमुक्तस्तु रामेण पर्वतो मैथिलीं प्रति ।
शंसन्निव ततस्सीतां नादर्शयत राघवे ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண பர்வதோ மைதிலீம் ப்ரதி ।
ஶம்ஸந்நிவ ததஸ் ஸீதாம் நாதர்ஶயத ராகவே ॥ 33

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
மைதிலீம் ப்ரதி - சீதையைப் பற்றி
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு (அதாவது)
உக்த: - வினாவப்பட்ட
பர்வத: - பர்வதம்
ஶம்ஸன் - எதிரொலியால் இப்படித் தெரிவிக்கிறது
இவ - போலிருந்தது.
தத: - என்றாலும்
ராகவே - ஸ்ரீராமருக்கு

ஸீதாம் து - சீதையையோவெனில்
ஆதர்ஶயத ந - காண்பிக்கவில்லை.

ततो दाशरथी राम उवाच च शिलोच्चयम् ॥
ததோ தாஶரதீ ராம உவாச ச ஶிலோச்சயம் ॥ 34

தத: - அப்பொழுது
தாஶரதீ - தசரதரின் குமாரராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஶிலோச்சயம் - பர்வதத்தைப் பார்த்து
உவாச ச - இன்னுமிப்படியும் பேசினார்.

मम बाणाग्निनिर्दग्धो भस्मीभूतो भविष्यसि ।
असेव्यः सर्वतश्चैव निस्तृणद्रुमपल्लवः ॥

மம பாணாக்நிநிர்தக்தோ பஸ்மீபூதோ பவிஷ்யஸி ।
அஸேவ்ய: ஸர்வதஶ்சைவ நிஸ்த்ருணத்ருமபல்லவ: ॥ 35

மம - 'எனது
பாணாக்நி நிர்தக்த: - பாணங்களின் அக்கினியால் எரிவுண்டதாயும்
நிஸ்த்ருண த்ரும பல்லவ: ச - புல், மரம், தளிர் எல்லாம் ஒழிந்ததாயும்,
ஸந்ததம் - எக்காலத்திலும்
அஸேவ்ய: ஏவ - ஒருவராலும் எட்டிப் பார்க்கப் படாததாயும்
பஸ்மீபூத: - நீறினதாய்
பவிஷ்யஸி - நீ ஆகப்போகிறாய்.

इमां वा सरितं चाद्य शोषयिष्यामि लक्ष्मण ।
यदि नाख्याति मे सीतामद्य चन्द्रनिभाननाम् ॥

இமாம் வா ஸரிதம் சாத்ய ஶோஷயிஷ்யாமி லக்ஷ்மண ।
யதி நாக்யாதி மே ஸீதாமத்ய சந்த்ரநிபாநநாம் ॥ 36

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
அத்ய - இப்பொழுது
சந்த்ர நிபாநநாம் - சந்திரனை நிகர்த்த முகமுடைய
ஸீதாம் - சீதையைப் பற்றி
மே - எனக்கு
ஆக்யாதி ந யதி - தெரிவிக்காத பக்ஷத்தில்
அத்ய ச - இப்பொழுதே
இமாம் - இந்த
ஸரிதம் வா - நதியையும்
ஶோஷயிஷ்யாமி - வற்றும்படி செய்கிறேன்.

एवं स रुषितो रामो दिधक्षन्निव चक्षुषा ।
ददर्श भूमौ निष्क्रान्तं राक्षसस्य पदं महत् ॥

ஏவம் ஸ ருஷிதோ ராமோ திதக்ஷந்நிவ சக்ஷுஷா ।
ததர்ஶ பூமௌ நிஷ்க்ராந்தம் ராக்ஷஸஸ்ய பதம் மஹத் ॥ 36

त्रस्ताया रामकाङ्क्षिण्याः प्रधावन्त्या इतस्ततः ।
राक्षसेनाभितप्ताया मैथिल्याश्च पदान्यथ ॥

த்ரஸ்தாயா ராமகாங்க்ஷிண்யா: ப்ரதாவந்த்யா இதஸ்தத: ।
ராக்ஷஸேநாபிதப்தாயா மைதில்யாஶ்ச பதாந்யத ॥ 37

ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ருஷித: - சினங்கொண்டிருந்த
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
பூமௌ - பூமியில்
ராக்ஷஸஸ்ய - அரக்கனது,
நிஷ்க்ராந்தம் - பதிந்துகிடக்கிற
மஹத் - பெரிய
பதம் - அடிச்சுவடுகளையும்,
அத - அப்படியே
ராமகாங்க்ஷிண்யா: - ஸ்ரீராமரிடம் திரும்பிச்செல்ல விரும்பி
த்ரஸ்தாயா: - உள்ளம் பதறி
ராக்ஷஸேந - அரக்கனால்
அபிதப்தாயா: - மிரட்டப்பட்டு
இதஸ்தத: - அதனால் இங்குமங்கும்,
ப்ரதாவந்த்யா: - ஒடித்தத்தளித்த
மைதில்யா: - ஜானகியினது
பதாநி ச - அடிச்சுவடுகளையும்,
சக்ஷுஷா - திருஷ்டியால்
திதக்ஷந் இவ - எரித்துவிடுகின்றவர்போலாகி
ததர்ஶ - கண்டார்.

स समीक्ष्य परिक्रान्तं सीताया राक्षसस्य च ।
भग्नं धनुश्च तूणी च विकीर्णं बहुधा रथम् ॥
संभ्रान्तहृदयो रामः शशंस भ्रातरं प्रति ॥

ஸ ஸமீக்ஷ்ய பரிக்ராந்தம் ஸீதாயா ராக்ஷஸஸ்ய ச ।
பக்னம் தநுஶ்ச தூணீ ச விகீர்ணம் பஹுதா ரதம் ॥
ஸம்ப்ராந்த ஹ்ருதயோ ராம: ஶஶம்ஸ ப்ராதரம் ப்ரதி ॥ 39

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ராக்ஷஸஸ்ய - அரக்கனுடையவும்,
ஸீதாயா: ச - சீதையினுடையவும்,
பரிக்ராந்தம் - அடிச்சுவடுகளையும்
பக்னம் - முறிந்துகிடந்த
தநு: ச - வில்லையும்,
தூணீ ச - அம்புராத்தூணிகளிரண்டையும்,
பஹுதா - பலபடியாய்
விகீர்ணம் - சிதறிக்கிடந்த
ரதம் - தேரையும்
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து,
ஸம்ப்ராந்த ஹ்ருதய: - ஒன்றும் தோன்றாது கலங்கிய மனத்தராகி
ப்ராதரம் ப்ரதி - தம்பியைப் பார்த்து
ஶஶம்ஸ - பின்வருமாறு சுட்டிக் காட்டினார்.

पश्य लक्ष्मण वैदेह्याः शीर्णाः कनकबिन्दवः ।
भूषणानां हि सौमित्रे माल्यानि विविधानि च ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண வைதேஹ்யா: ஶீர்ணா: கனகபிந்தவ: ।
பூஷணாநாம் ஹி ஸௌமித்ரே மால்யாநி விவிதாநி ச ॥ 40

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
பஶ்ய - இதோ பார்.
வைதேஹ்யா: - ஜானகியினுடைய
பூஷணாநாம் - ஆபரணங்களுடைய
கனக பிந்தவ: - பொன்துணுக்குகள்
ஶீர்ணா: ஹி - இறைந்து கிடக்கின்றனவே.
ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மணா!
விவிதாநி - பலவகை
மால்யாநி - புஷ்பங்களும்
ச - இறைந்து கிடக்கின்றனவே.

तप्तबिन्दुनिकाशैश्च चित्रैः क्षतजबिन्दुभिः ।
आवृतं पश्य सौमित्रे सर्वतो धरणीतलम् ॥

தப்தபிந்து நிகாஶைஶ்ச சித்ரை: க்ஷதஜபிந்துபி: ।
ஆவ்ருதம் பஶ்ய ஸௌமித்ரே ஸர்வதோ தரணீதலம் ॥ 41

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
பஶ்ய ச - இன்னுமிதையும் பார்!
தரணீதலம் - பிரதேசமானது
ஸர்வத: - எங்கும்

தப்த பிந்து நிகாசை:- பொன்துணுக்குகளுக்கு சமானமாய்
சித்ரை: - சந்தேகமறத் தெரிகின்றவைகளுமான
க்ஷதஜ பிந்துபி: - ரத்தத்துளிகளால்,
ஆவ்ருதம் - நிறைந்துகிடக்கிறது.

मन्ये लक्ष्मण वैदेही राक्षसैः कामरूपिभिः ।
भित्वा भित्वा विभक्ता वा भक्षिता वा भविष्यति ॥

மன்யே லக்ஷ்மண வைதேஹீ ராக்ஷஸை: காமரூபிபி: ।
பித்வா பித்வா விபக்தா வா பக்ஷிதா வா பவிஷ்யதி ॥ 42

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
காமரூபிபி: - நினைத்தபடி உருவமெடுக்கவல்ல
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
வைதேஹீ - ஜானகீ
பித்வா பித்வா - துண்டந்துண்டமாக்கி,
விபக்தா - பங்கிடப்பட்டு
பக்ஷிதா வா - தின்றுவிடப்பட்டவளாய்
பவிஷ்யதி வா - ஆய்விடுவாளோ என்னமோ? என்று
மன்யே - நினைக்கின்றேன்.

तस्या निमित्तं वैदेह्या द्वयोर्विवदमानयोः।
बभूव युद्धं सौमित्रे घोरं राक्षसयोरिह ॥

தஸ்யா நிமித்தம் வைதேஹ்யா த்வயோர் விவதமாநயோ: ।
பபூவ யுத்தம் ஸௌமித்ரே கோரம் ராக்ஷஸயோரிஹ ॥ 43

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
தஸ்யா: - அந்த
வைதேஹ்யா: - ஜானகியின்
நிமித்தம் - பொருட்டு
விவத மாநயோ: - வாதாடும்
ராக்ஷஸயோ: - ராக்ஷஸர்கள்
த்வயோ: - இருவர்களுக்கு
இஹ - இந்த ஸ்தலத்தில்
கோரம் - பெரும்
யுத்தம் - போர்
பபூவ - நடைபெற்றிருக்கிறது.

मुक्तामणिचितं चेदं तपनीयविभूषितम् ।
धरण्यां पतितं सौम्य कस्य भग्नं महद्धनुः ॥

முக்தாமணிசிதம் சேதம் தபநீய விபூஷிதம் ।
தரண்யாம் பதிதம் ஸௌம்ய கஸ்ய பக்நம் மஹத்தநு: ॥ 44

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
முக்தாமணி சிதம் - முத்துகளாலும் வைரங்களாலுமிழைக்கப் பெற்றதும்
தபநீய விபூஷிதம் - தங்கத்தாலலங்கரிக்கப்பெற்றதும்
காஞ்சனம் - பொன்னால் செய்யப்பட்டதும்
தரண்யாம் - பூமியில்
பக்நம் - முறிந்து
பதிதம் - விழுந்துகிடக்கிறதுமான,
இதம் - இந்த
மஹத்தநு: - பெரிய தனுசு
கஸ்ய ச - யாருடையதோ?

तरुणादित्यसंकाशं वैदूर्यगुलिकाचितम् ।
विशीर्णं पतितं भूमौ कवचं कस्य काञ्चनम् ॥

தருணாதித்ய ஸங்காஶம் வைடூர்ய குளிகாசிதம் ।
விஶீர்ணம் பதிதம் பூமௌ கவசம் கஸ்ய காஞ்சனம் ॥ 45

தருணாதித்ய ஸங்காஶம்- இளஞ்சூர்யனை நிகர்த்ததும்
வைடூர்ய குளிகாசிதம்-வைடூர்யமணிகளாலிழைக்கப் பெற்றதும்
காஞ்சனம் - பொன்னால் செய்யப்பட்டதும்,
பூமௌ - பூமியில்
விஶீர்ணம் - சிதறி
பதிதம் - விழுந்துகிடக்கிறதுமாகிய
கவசம் - கவசம்
கஸ்ய - யாருடையதோ?

छत्रं शतशलाकं च दिव्यमाल्योपशोभितम् ।
भग्नदण्डमिदं कस्य भूमौ सौम्य निपातितम् ॥

சத்ரம் ஶதஶலாகம் ச திவ்யமால்யோபஶோபிதம் ।
பக்ந தண்டமிதம் கஸ்ய பூமௌ ஸௌம்ய நிபாதிதம் ॥ 46

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
ஶத ஶலாகம் - பல கம்பிகளுற்றதும்
திவ்ய மால்யோப ஶோபிதம் - திவ்யமான புஷ்பங்களாலலங்கரிக்கப் பெற்றதும்
பக்ந தண்டம் - கைப்பிடி முறிந்து
பூமௌ - பூமியில்
நிபாதிதம் - வீழ்த்தப்பட்டு கிடக்கிறதுமான
இதம் - இந்த
சத்ரம் - குடை
கஸ்ய ச - யாருடையதோ?

काञ्चनोरश्छदाश्चेमे पिशाचवदनाः खराः ।
भीमरूपा महाकायाः कस्य वा निहता रणे ॥

காஞ்சநோரஶ்சதாஶ்சேமே பிஶாசவதநா: கரா: ।
பீமரூபா மஹாகாயா: கஸ்ய வா நிஹதா ரணே ॥ 47

காஞ்சநோரஶ்சதா: - பொற்கவசங்களைப் பூண்டவைகளும்
பிஶாச வதநா: - பேய்முகமுடையவைகளும்
மஹாகாயா: - பேருடலுற்று
பீமரூபா: - பயங்கரமானவைகளும்
ரணே - போரில்
நிஹதா: ச - மாண்டுபோனவைகளுமான
இமே - இதோகிடக்கும்
கரா: - கோவேறு கழுதைகள்
கஸ்ய வா - யாருடையவைகளோ?

दीप्तपावकसंकाशो द्युतिमान् समरध्वजः ।
अपविद्धश्च भग्नश्च कस्य सांग्रामिको रथः ॥

தீப்தபாவக ஸங்காஶோ த்யுதிமான் ஸமரத்வஜ: ।
அபவித்தஶ்ச பக்நஶ்ச கஸ்ய ஸாங்க்ராமிகோ ரத: ॥ 48

தீப்த பாவக ஸங்காஶ: - கொழுந்துவிட்டெரியும் அக்னியை நிகர்த்து
த்யுதிமான் - ஒளிகொண்டு விளங்குகிறதும்,
ஸமரத்வஜ: - போர்க்கொடியுற்றதும்
பக்ந: - உறுக்குலைந்து
அபவித்த: ச - தலைகீழாய் கிடக்கிறதுமான
ஸாங்க்ராமிக: - போர்
ரத: - ரதம்
கஸ்ய ச - யாருடையதோ?

रथाक्षमात्रा विशिखास्तपनीयविभूषणाः ।
कस्येमेऽभिहता बाणाः प्रकीर्णा घोरकर्मणः ॥

ரதாக்ஷமாத்ரா விஶிகாஸ்தபநீயா விபூஷணா: ।
கஸ்யேமேऽபிஹதா பாணா: ப்ரகீர்ணா கோரகர்மண: ॥ 49

அபிஹதா: - ப்ரயோகிக்கப்பெற்று
விஶிகா: - கூர்கள் ஒடிந்து
ரதாக்ஷ மாத்ரா: - தேரிருசு அளவுள்ளவைகளும்
தபநீய விபூஷணா: - தங்கத்தால் அலங்கரிக்கப்பட்டவைகளும்
ப்ரகீர்ணா: - எங்கும் சிதறிக் கிடக்கின்றவைகளுமான
இமே - இந்த

பாணா: - பாணங்கள்
கஸ்ய - எந்த
கோர கர்மண: - துஷ்டனுடையவைகளோ?

शरावरौ शरैः पूर्णौ विध्वस्तौ पश्य लक्ष्मण ।
प्रतोदाभीषुहस्तो वै कस्यायं सारथिर्हतः ॥

ஶராவரௌ ஶரை: பூர்ணௌ வித்வஸ்தௌ பஶ்ய லக்ஷ்மண ।
ப்ரதோதாபீஷுஹஸ்தோவை கஸ்யாயம் ஸாரதிர் ஹத: ॥ 50

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஶரை: - பாணங்களால்
பூர்ணௌ - நிறைந்திருப்பவைகளும்,
வித்வஸ்தௌ - சிதைக்கப்பட்டிருக்கின்றவைகளுமான
ஶராவரௌ - அம்புறாத்தூணிகளிரண்டையும்
பஶ்ய - பார்.
ப்ரதோதாபீஷு ஹஸ்த: - சவுக்கையும் கடிவாளங்களையும் கையில் பிடித்துக்கொண்டிருக்கும் வண்ணமே
ஹத: - மாண்டுகிடக்கும்
அயம் ஸாரதி: - இந்த சாரதி
கஸ்ய வை - யாரைச் சேர்ந்தவனோ?

कस्येमौ पुरुषव्याघ्र शयाते निहतौ युधि ।
चामरग्राहिणौ सौम्य सोष्णीषमणिकुण्डलौ ॥

கஸ்யேமௌ புருஷவ்யாக்ர ஶயாதே நிஹதௌ யுதி ।
சாமரக்ராஹிணௌ ஸௌம்ய ஸோஷ்ணீஷமணிகுண்டலௌ ॥ 51

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
புருஷவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
சாமரக்ராஹிணௌ - சாமரங்களை கையில் பிடித்துக் கொண்டிருக்கிறவர்களும்
ஸோஷ்ணீஷ மணிகுண்டலௌ - தலைப்பாகைகளையும் மாணிக்ய குண்டலங்களையும் அணிந்தவர்களும்
யுதி - போரில்
நிஹதௌ - கொல்லப்பட்டவர்களாய்
ஶயாதே - இருவர் படுத்துக்கிடக்கின்றார்கள்.
இமௌ - இவர்கள்
கஸ்ய - யாரைச் சேர்ந்தவர்களோ?

पदवी पुरुषस्यैषा व्यक्तं कस्यापि रक्षसः ।
वैरं शतगुणं पश्य ममेदं जीवितान्तकम् ॥

பதவீ புருஷஸ்யைஷா வ்யக்தம் கஸ்யாபி ரக்ஷஸ: ।
வைரம் ஶதகுணம் பஶ்ய மமேதம் ஜீவிதாந்தகம் ॥ 52

கஸ்ய அபி - யாரோ ஒரு
ரக்ஷஸ: புருஷஸ்ய - ராக்ஷஸனுடைய
பதவீ - வியாபாரம்
ஏஷா - இது.
வ்யக்தம் - இது திண்ணம்.
இதம் - இந்த
வைரம் - பழிக்குப்பழி வாங்குகிறதை
ஶுதகுணம் - அளவுக்குமிஞ்சியதாய்
மம - எனக்கு
ஜீவிதாந்தகம் - உயிருக்கு முடிவாயிருக்கிறதாய்
பஶ்ய - கவனி.

सुघोरहृदयैः सौम्य राक्षसैः कामरूपिभिः ।
हृता मृता वा सीताऽपि भक्षिता वा तपस्विनी ॥

ஸு கோரஹ்ருதயை: ஸௌம்ய ராக்ஷஸை: காமரூபிபி: ।
ஹ்ருதா ம்ருதா வா ஸீதாऽபி பக்ஷிதா வா தபஸ்விநீ ॥ 53

ஸௌம்ய - 'குழந்தாய்!
ஸா தபஸ்விநீ - அந்த மகா பதிவிருதையாகிய
ஸீதா அபி - சீதையும்
காமரூபிபி: - நினைத்த உருவமெடுக்க வல்லவர்களும்
கோர ஹ்ருதயை: - கன்னெஞ்சர்களுமான,
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
ஹ்ருதா - அபஹரித்துவிடப்பட்டாளோ?
ம்ருதா - கொன்றுவிடப்பட்டாளோ?
பக்ஷிதா வா - தின்றுவிடப்பட்டாளோ என்னமோ?

न धर्मस्त्रायते सीतां ह्रियमाणां महावने ॥

ந தர்மஸ்த்ராயதே ஸீதாம் ஹ்ரியமாணாம் மஹாவனே ॥ 54

மஹாவனே - பெருங்கானகத்தில்
ஹ்ரியமாணாம் - திருடிப்போகப்படும்
ஸீதாம் - சீதையை,
தர்ம: - பாதிவிருத்தியம்
த்ராயதே ந - உதவிபுரியாதிருக்கிறது.

भक्षितायां हि वैदेह्यां हृतायामपि लक्ष्मण ।
के हि लोकेऽप्रियं कर्तुं शक्ताः सौम्य ममेश्वराः ॥

பக்ஷிதாயாம் ஹி வைதேஹ்யாம் ஹ்ருதாயாமபி லக்ஷ்மண ।
கே ஹி லோகேऽப்ரியம் கர்தும் ஶக்தா: ஸௌம்ய மமேஶ்வரா: ॥ 55

ஸௌம்ய - குழந்தாய்!
வைதேஹ்யாம் - ஜானகி
பக்ஷிதாயாம் ஹி - தின்றுவிடப்பட்டாளென்றாலும்
ஹ்ருதாயாம் அபி - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாளென்றாலும்
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
லோகே - உலகில்
மம ஹி - எனக்கும்
அப்ரியம் - அபசாரத்தை
கர்தும் - விளைவிக்க
ஶக்தா: - துணிவுகொண்ட
ஈஶ்வரா: - ஆற்றலுடையவர்கள்,
கே - யாரிருக்கிறார்கள்?

कर्तारमपि लोकानां शूरं करुणवेदिनम् ।
अज्ञानादवमन्येरन् सर्वभूतानि लक्ष्मण ॥

கர்தாரமபி லோகாநாம் ஶூரம் கருணவேதினம் ।
அஞாநாதவமன்யேரன் ஸர்வபூதாநி லக்ஷ்மண ॥ 56

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸர்வபூதாநி - பிராணிகளெல்லாமும்
ஶூரம் - எல்லாவல்லரும்
அபி - அப்படியிருந்தும்
கருணவேதினம் - தண்ணளியால் எதையும் பொருத்தருள்பவருமான,
லோகாநாம் கர்தாரம் - லோககர்த்தாவை
அஞாநாத் - மடமையால்
அவமன்யேரன் - மதியாதிருக்கின்றனர்.

मृदुं लोकहिते युक्तं दान्तं करुणवेदिनम् ।
निर्वीर्य इति मन्यन्ते नूनं मां त्रिदशेश्वराः ॥

ம்ருதும் லோகஹிதே யுக்தம் தாந்தம் கருண வேதினம் ।
நிர்வீர்ய இதி மன்யந்தே நூநம் மாம் த்ரிதஶேஶ்வரா: ॥ 57

த்ரிதஶேஶ்வரா: - தேவோத்தமர்கள்
லோகஹிதே - உலகுக்கு நன்மை புரிவதில்
யுக்தம் - ஈடுபட்டு
தாந்தம் - காயக்லேச்சத்தைப் பொருட்படுத்தாது,
ம்ருதும் - இரக்கமுற்று
கருண வேதினம் - கருணையால் எதையும் பொறுக்கும்
மாம் - என்னை
நிர்வீர்ய: - 'கையாலாகாதவன்'
இதி - என்று
மன்யந்தே நூநம் - நினைத்து விடுகிறார்களோ என்னமோ?

मां प्राप्य हि गुणो दोषः संवृत्तः पश्य लक्ष्मण ।
अद्यैव सर्वभूतानां रक्षसामभवाय च ॥

மாம் ப்ராப்ய ஹி குணோ தோஷஸ் ஸம்வ்ருத்த: பஶ்ய லக்ஷ்மண ।
அத்யைவ ஸர்வபூதாநாம் ரக்ஷஸா மபவாய ச ॥ 58

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
மாம் - என்னை
குண: - தண்ணளியாகிய குணம்,
ப்ராப்ய - அடைந்து
ஸர்வ பூதாநாம் - எல்லாப் பிராணிகளுடையவும்
ரக்ஷஸாம் - அரக்கர்களுடையவும்
அபவாய ச - நாசத்தின் பொருட்டே
அத்ய - இப்பொழுது
தோஷ: ஹி - அனிஷ்டத்தை விளைவிக்கும் தோஷமாய்
ஸம்வ்ருத்த: - ஆகிவிட்டிருக்கிறது.
பஶ்ய - பார்.

संहृत्यैव शशिज्योत्स्नां महान् सूर्य इवोदितः ।
संहृत्यैव गुणान् सर्वान् मम तेजः प्रकाशये ॥

ஸம்ஹ்ருத்யைவ ஶஶிஜ்யோத்ஸ்நாம்
மஹான் ஸூர்ய இவோதித: ।
ஸம்ஹ்ருத்யைவ குணான் ஸர்வான்
மம தேஜ: ப்ரகாஶயே ॥ 59

ஶஶிஜ்யோத்ஸ்நாம் - நிலவை
ஸம்ஹ்ருத்ய - தொலைத்து,
மஹான் - ஒளிகொண்டு
உதித: ஸூர்ய: - உதித்த சூரியன்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே,
குணான் - கருணை முதலிய குணங்கள்
ஸர்வான் ஏவ - எல்லாவற்றையுமே
ஸம்ஹ்ருத்ய - விட்டொழித்து,
மம - என்னுடைய
தேஜ: ஏவ - அபசாரங்களை மன்னியாத குணமே
ப்ரகாஶதே - இதோ வெளிப்படப் போகிறது.

नैव यक्षा न गन्धर्वा न पिशाचा न राक्षसाः ।
किंनरा वा मनुष्या वा सुखं प्राप्स्यन्ति लक्ष्मण ॥

நைவ யக்ஷா ந கந்தர்வா ந பிஶாசா ந ராக்ஷஸா: ।
கின்னரா வா மநுஷ்யா வா ஸுகம் ப்ராப்ஸ்யந்தி லக்ஷ்மண ॥ 60

லக்ஷ்மண: - 'லக்ஷ்மணா!
யக்ஷா: - யக்ஷர்கள்
ஸுகம் - குறையற்ற வாழ்வை
ப்ராப்ஸ்யந்தி ந - அடைய மாட்டார்கள்.
கந்தர்வா: - கந்தர்வர்களும்
ந - அடைய மாட்டார்கள்.
பிஶாசா: - பிசாசர்களும்
ந - அடைய மாட்டார்கள்.
ராக்ஷஸா வா - ராக்ஷஸர்களும்
கின்னரா: வா - கின்னரர்களும்
மநுஷ்யா: ஏவ - மானிடர்களும்
ந - அடைய மாட்டார்கள்.

ममास्त्रबाणसंपूर्णमाकाशं पश्य लक्ष्मण ।
निःसंपातं करिष्यामि ह्यद्य त्रैलोक्यचारिणाम् ॥

மமாஸ்த்ர பாணஸம்பூர்ணமாகாஶம் பஶ்ய லக்ஷ்மண ।
நிஸ் ஸம்பாதம் கரிஷ்யாமி ஹ்யத்ய த்ரைலோக்யசாரிணாம் ॥ 61

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஆகாஶம் - ஆகாசத்தை
மம - எனது
அஸ்த்ர பாண - அஸ்திரங்களாலும் பாணங்களாலும்
ஸம்பூர்ணம் - நிறைந்துள்ளதாய்
பஶ்ய - நீயே பார்.
அத்ய ஹி - இப்பொழுதே
த்ரைலோக்ய சாரிணாம் - மூவுலகவாசிகளுக்கும்
நிஸ் ஸம்பாதம் - நடமாட்டமில்லாமையை,
கரிஷ்யாமி - விளைவிக்கப் போகிறேன்.

संनिरुद्धग्रहगणमावारितनिशाकरम् ।
विप्रनष्टानलमरुद्भास्करद्युतिसंवृतम् ॥

ஸந்நிருத்த க்ரஹகண மாவாரிதநிஶாகரம் ।
விப்ரநஷ்டாநலமருத்பாஸ்கர த்யுதி ஸம்வ்ருதம் ॥ 62

विनिर्मथितशैलाग्रं शुष्यमाणजलाशयम् ।
ध्वस्तद्रुमलतागुल्मं विप्रणाशितसागरम् ॥

விநிர்மதித ஶைலாக்ரம் ஶுஷ்யமாணஜலாஶயம் ।
த்வஸ்த த்ருமலதா குல்மம் விப்ரணாஶிதஸாகரம் ॥

त्रैलोक्यं तु करिष्यामि संयुक्तं कालधर्मणा ॥

த்ரைலோக்யம் து கரிஷ்யாமி ஸம்யுக்தம் காலதர்மணா ॥ 63

த்ரைலோக்யம் - மூவுலகங்களையும்
ஸந்நிருத்த க்ரஹகணம் - நவக்கிரககணத்தை அதது தொழிலைச் செய்யாது ஒழிந்ததாயும்,
ஆவாரித நிஶாகரம் - சந்திரன் தகைக்கப்பட்டவனாயும்,
விப்ர நஷ்டாநலமருத் - அக்னியும் காற்றும் நாசமடைந்தவர்களாயும்,
பாஸ்கர த்யுதி ஸம்வ்ருதம் - சூர்யனது ஒளி மறைக்கப்பட்டதாயும்,
விநிர்மதித ஶைலாக்ரம் - மலைசிகரங்களெல்லாம் பொடியாக்கப்பட்டதாயும்,
ஶுஷ்ய மாணஜலாஶயம் - நீர்நிலையெல்லாம் வற்றிக்கிடப்பதாயும்,
த்வஸ்த த்ரும லதா குல்மம் - மரங்கள், கொடிகள், புதர்கள் எல்லாம் அழிக்கப்பட்டதாகவும்,
விப்ரணாஶித ஸாகரம் - சமுத்திரமே இல்லாதபடி செய்யப்பட்டதாகவும்
கால கர்மணா - யமனது செயலைக்கொண்டு
ஸம்யுக்தம் - இப்படியெல்லாமானதாய்
கரிஷ்யாமி - செய்யப்போகிறேன்.

न तां कुशलिनीं सीतां प्रदास्यन्ति ममेश्वराः ।
अस्मिन् मुहूर्ते सौमित्रे मम द्रक्ष्यन्ति विक्रमम् ॥

ந தாம் குஶலினீம் ஸீதாம் ப்ரதாஸ்யந்தி மமேஶ்வரா: ।
அஸ்மின் முஹூர்தே ஸௌமித்ரே மம த்ரக்ஷ்யந்தி விக்ரமம் ॥ 64

ஈஶ்வரா: - தேவர்கள்
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதையை
குஶலனீம் - க்ஷேமமாக
மம - எனக்கு
ப்ரதாஸ்யந்தி ந - கொடுக்கமாட்டார்கள்.
ஸௌமித்ரே - லக்ஷ்மணா!
அஸ்மின் - இந்த
முஹூர்தே - முகூர்த்தத்திலேயே
மம - எனது
விக்ரமம் - சக்தியை
த்ரக்ஷ்யந்தி - கண்ணாரப் பார்க்கப் போகிறார்கள்.

नाकाशमुत्पतिष्यन्ति सर्वभूतानि लक्ष्मण ।
मम चापगुणोन्मुक्तैर्बाणजालैर्निरन्तरम् ॥

நாகாஶ முத்பதிஷ்யந்தி ஸர்வபூதாநி லக்ஷ்மண ।
மம சாப குணோன்முக்தைர் பாணஜாலைர் நிரந்தரம் ॥ 65

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
மம - எனது

சாபகுணோன்முக்தை: - நாண்கயிறுனின்று வெளிவந்த
பாணஜாலை: - பாணவர்ஷங்களால்,
நிரந்தரம் - இடைவெளியில்லாது செய்யப்பட்ட
ஆகாஶம் - ஆகாசத்தில்
ஸர்வ பூதாநி - பிராணிகளிலெவைகளும்,
உத்பதிஷ்யந்தி ந - பறக்கப் போகிறதில்லை.

अर्दितं मम नाराचैर्ध्वस्तभ्रान्तमृगद्विजम् ।
समाकुलममर्यादं जगत् पश्याद्य लक्ष्मण ॥

அர்திதம் மம நாராசைர் த்வஸ்த ப்ராந்த ம்ருகத்விஜம் ।
ஸமாகுல மமர்யாதம் ஜகத் பஶ்யாத்ய லக்ஷ்மண ॥ 66

ஆர்ய - 'நற்குணம் படைத்த
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
ஜகத் - உலகை
மம நாராசை: - எனது நாராசமெனும் பாணங்களால்
அர்திதம் - புடைக்கப்பட்டதாய்,
த்வஸ்த ப்ராந்த ம்ருகத்விஜம் - மிருகங்களும் பக்ஷிகளும் மயங்கி மண்ணில் விழுந்தவைகளாகவும்
ஸமாகுலம் - நிலைகுலைந்து
அமர்யாதம் - தடுமாறிக் கிடப்பதாயும்,
பஶ்ய - நீயே பார்.

आकर्णपूर्णैरिषुभिर्जीवलोकं दुरावरैः ।
करिष्ये मैथिलीहेतोरपिशाचमराक्षसम् ॥

ஆகர்ண பூர்ணைரிஷுபிர் ஜீவலோகம் துராவரை: ।
கரிஷ்யே மைதிலீஹேதோரபிஶாசமராக்ஷஸம் ॥ 67

மைதிலீஹேதோ: - 'ஜானகியின் நிமித்தம்
ஆகர்ண பூர்ணை: - கர்ணபரியந்தமிழுத்துவிடப்பட்டவைகளும்,
துராவரை: - எவராலும் தகையமுடியாதவைகளுமான
இஷுபி: - பாணங்களால்
ஜீவலோகம் - மானிட உலகை
அபிஶாசம் - பிறர்களுக்குத் தீங்கு விளைவிப்பவர்களின் பூண்டற்றதாயும்,
அராக்ஷஸம் - ராக்ஷஸப் பூண்டற்றதாயும்
கரிஷ்யே - நான் செய்யப் போகிறேன்.

मम रोषप्रयुक्तानां सायकानां बलं सुराः ।
द्रक्ष्यन्त्यद्य विमुक्तानामति दूरातिगामिनाम् ॥

மம ரோஷ ப்ரயுக்தாநாம் ஸாயகாநாம் பலம் ஸுரா: ।
த்ரக்ஷ்யந்த்யத்ய விமுக்தாநாமதி துராதி காமிநாம் ॥ 68

ஸுரா: - தேவர்கள்
அத்ய - இப்பொழுது
மம - எனது
ரோஷ ப்ரயுக்தாநாம் - சினம் மேலிட்டு
அதி தூராதி காமிநாம் - வெகுதூரமும் வெகுவேகமும் செல்ல வல்லவைகளாய்
விமுக்தாநாம் - போடப்பட்ட
ஸாயகாநாம் - பாணங்களின்
பலம் - சக்தியை
த்ரக்ஷ்யந்தி - பார்க்கப்போகிறார்கள்.

नैव देवा न दैतेया न पिशाचा न राक्षसाः ।
भविष्यन्ति मम क्रोधात् त्रैलोक्ये विप्रणाशिते ॥

நைவ தேவா ந தைதேயா ந பிஶாசா ந ராக்ஷஸா: ।
பவிஷ்யந்தி மம க்ரோதாத் த்ரைலோக்யே விப்ரணாஶிதே ॥ 69

மம - எனது
க்ரோதாத் - கோபத்தால்
த்ரைலோக்ய - மூவுலகமும்
விப்ரணாஶிதே - நாசமடையும்பொழுது
தேவா: - தேவர்கள்
ந பவிஷ்யந்தி - இருக்கமாட்டார்கள்.
தைதேயா: - அசுரர்களும்
ந - இருக்க மாட்டார்கள்.
பிஶாசா: - பிசாசர்களும்
ந - இருக்க மாட்டார்கள்.
ராக்ஷஸா: ஏவ - அரக்கர்களும்
ந - இருக்க மாட்டார்கள்.

देवदानवयक्षाणां लोका ये रक्षसामपि ।
बहुधा न भविष्यन्ति बाणौघैः शकलीकृताः ॥

தேவதாநவயக்ஷாணாம் லோகோ யே ரக்ஷஸாமபி ।
பஹுதா ந பவிஷ்யந்தி பாணௌகை: ஶகலீக்ருதா: ॥ 70

தேவ தாநவ - தேவர்களுடையவும், அசுரர்களுடையவும்,
யக்ஷாணாம் - யக்ஷர்களுடையவும்,
ரக்ஷஸாம் அபி - அரக்கர்களுடையவும்
லோகா: - உலகங்கள்
யே - எவைகளோ அவைகள்
பாணௌகை: - பாண வர்ஷங்களால்
பஹுதா - பல்படியாய்

ஶகலீக்ருதா: - துகளாய் பிளப்புண்டவைகளாய்
ந பவிஷ்யந்தி - இருக்கப் போகிறதில்லை.

निर्मर्यादानिमाँल्लोकान् करिष्याम्यद्य सायकैः ।
हृतां मृतां वा सौमित्रे न दास्यन्ति ममेश्वराः ॥

நிர்மர்யாதாநிமான் லோகான் கரிஷ்யாம்யத்ய ஸாயகை: ।
ஹ்ருதாம் ம்ருதாம் வா ஸௌமித்ரே ந தாஸ்யந்தி மமேஶ்வரா: ॥ 71

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
ஹ்ருதாம் - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டு விட்டாளென்பதையாவது
ம்ருதாம் வா - கொல்லப்பட்டு விட்டாளென்பதையாவது
மம - எனக்கு
ஈஶ்வரா: - தேவர்கள்
தாஸ்யந்தி ந - அறிவிக்கப் போகிறதில்லை.
அத்ய - இப்பொழுதே
ஸாயகை: - பாணங்களால்
இமான் - இந்த
லோகான் - உலகங்களை
நிர்மர்யாதாந் - நிலைகுலைந்தவைகளாய்
கரிஷ்யாமி - செய்யப்போகிறேன்.

तथारूपां हि वैदेहीं न दास्यन्ति यदि प्रियाम् ।
नाशयामि जगत् सर्वं त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥

ததாரூபாம் ஹி வைதேஹீம் ந தாஸ்யந்தி யதி ப்ரியாம் ।
நாஶயாமி ஜகத் ஸர்வம் த்ரைலோக்யம் ஸசராசரம் ॥ 72

ப்ரியாம் - 'காதலியாகிய
வைதேஹீம் - ஜானகியை
ததாரூபாம் ஹி - எல்லாப் பிரகாரத்திலும் முன்போலிருக்கின்றவளாகவே,
ந தாஸ்யந்தி யதி - கொண்டுவந்து சேர்த்துவிடாமலிருக்கின்றார்கள் என்கிற பக்ஷத்தில்
ஸ சராசரம் - அசைபொருள் அசையாப் பொருளடங்கிய,
ஜகத் ஸர்வம் - உலகங்களெல்லாமுமாகிய
த்ரைலோக்யம் - மூவுலகையும்
நாஶயாமி - இப்பவே அழிக்கின்றேன்.

इत्युक्त्वा रोषताम्राक्षो रामो निष्पीड्य कार्मुकम् ।
शरमादाय संदीप्तं घोरमाशीविषोपमम् ॥

இத்யுக்த்வா ரோஷதாம்ராக்ஷ: ராமோ நிஷ்பீட்ய கார்முகம் ।
ஶரமாதாய ஸந்தீப்தம் கோரமாஶீவிஷோபமம் ॥ 73

संदधे धनुषि श्रीमान् रामः परपुरंजयः ।
युगान्ताग्निरिव क्रुद्ध इदं वचनमब्रवीत् ॥

ஸந்ததே தநுஷி ஸ்ரீமான் ராம: பரபுரஞ்ஜய: ।
யுகாந்தாக்நிரிவ க்ருத்த இதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 74

ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானும்
பரபுரஞ்ஜய: - பிறர்கொட்டத்தையடக்குபவருமான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
யுகாந்தாக்நி: - ஊழித்தீ
இவ - போல்
க்ருத்த: - சினங்கொண்டவராய்
ரோஷ தாம்ராக்ஷ: - கோபத்தால் சிவந்த கண்களுற்றவராகி
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
கார்முகம் - வில்லை
நிஷ்பீட்ய - வளைத்து,
ஆஶீவிஷோபமம் - சர்பத்தை நிகர்த்து
கோரம் - பயங்கரமாய்
ஸந்தீப்தம் - ஜ்வலிக்கும்
ஶரம் - பாணத்தை
ஆதாய - எடுத்து,
தநுஷி - வில்லில்
ஸ்ந்ததே - தொடுத்தார்.
ராம: - ஸ்ரீராமர்
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லையும்
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

यथा जरा यथा मृत्युर्यथा कालो यथा विधिः ।
नित्यं न प्रतिहन्यन्ते सर्वभूतेषु लक्ष्मण ॥
तथाऽहं क्रोधसंयुक्तो न निवार्योऽस्मि सर्वथा ॥

யதா ஜரா யதா ம்ருத்யுர் யதா காலோ யதா விதி: ।
நித்யம் ந ப்ரதிஹந்யந்தே ஸர்வபூதேஷு லக்ஷ்மண ॥
ததாऽஹம் க்ரோதஸம்யுக்தோ ந நிவார்யோऽஸ்மி ஸர்வதா ॥ 75

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸர்வபூதேஷு - எல்லாப் பிராணிகள் விஷயத்திலும்
யதா - எப்படி
ஜரா - மூப்பும்,
யதா - எப்படி

ம்ருத்யு: - மரணமும்,
யதா - எப்படி
கால: - பாபங்களின் பயனாய் விளையுமனிஷ்டமும்,
யதா - எப்படி
விதி: - தர்மத்தின் பயனாய் விளையும் பாக்யமும்,
நித்யம் - எப்பொழுதும்
ப்ரதி ஹந்யந்தே ந - தவிர்க்க முடியாதவைகளோ,
ததா - அவ்வண்ணமே
க்ரோத ஸம்யுக்த: - சினங்கொண்டிருக்கும்
அஹம் - நான்
ஸர்வதா - எப்படியும்
நிவார்ய: ந - யாவராலும் தடுக்கமுடியாதவனாக
அஸ்மி - இருக்கிறேன்.

पुरेव मे चारुदतीमनिन्दितां दिशन्ति सीतां यदि नाद्य मैथिलीम् ।
सदेवगन्धर्वमनुष्यपन्नगं जगत् सशैलं परिवर्तयाम्यहम् ॥

புரேவ மே சாருததீ மநிந்திதாம் திஶந்தி ஸீதாம் யதி நாத்ய மைதிலீம் ।
ஸதேவகந்தர்வமநுஷ்யபந்நகம் ஜகத் ஸஶைலம்பரிவர்தயாம்யஹம் ॥

அத்ய - இப்பொழுது
மைதிலீம் - ஜனகர்மகளாகிய
ஸீதாம் - சீதையை
புரா இவ - முன்போலவே
சாருததீம் - புன்னகையுடையவளாயும்
அநிந்திதாம் - தோஷரஹிதையாயும்
மே - என்னிடம்
ந திஶந்தி யதி - கொண்டுவந்து விடுகின்றார்களில்லையென்றால்
ஜகத் - உலகை
ஸதேவ கந்தர்வ - தேவர்கள், கந்தர்வர்கள், மானிடர்கள்,
மநுஷ்ய பந்நகம் - பன்னகர்கள் இவர்களோடும்
ஸஶைலம் - பர்வதங்களோடும்
அஹம் - நான்
பரிவர்தயாமி - தலைகீழாய்த் தடுமாற அடித்துவிடுவேன்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ராமக்ரோதோ நாம சது: ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

பஞ்ச ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 65

तप्यमानं तथा रामं सीताहरणकर्शितम् ।
लोकानामभवे युक्तं संवर्तकमिवानलम् ॥

தப்யமாநம் ததா ராமம் ஸீதாஹரண கர்ஶிதம் ।
லோகாநமபவே யுக்தம் ஸம்வர்தகமிவாநலம் ॥ 1

वीक्षमाणं धनुः सज्यं निःश्वसन्तं मुहुर्मुहुः ।
हन्तुकामं पशुं रुद्रं क्रुद्धं दक्षक्रतौ यथा ॥

வீக்ஷமாணம் தநுஸ்ஸஜ்யம் நிஶ்வஸந் தம் முஹு: முஹு: ।
ஹந்து காமம் பஶும் ருத்ரம் க்ருத்தம் தக்ஷக்ரதௌ யதா ॥ 2

दग्धुकामं जगत् सर्वं युगान्ते तु यथा हरम् ॥

தக்துகாமம் ஜகத் ஸர்வம் யுகாந்தே து யதா ஹரம் ॥ 3

अदृष्टपूर्वं संक्रुद्धं दृष्ट्वा रामं तु लक्ष्मणः ।
अब्रवीत्प्राञ्जलिर्वाक्यं मुखेन परिशुष्यता ॥

அத்ருஷ்டபூர்வம் ஸங்க்ருத்தம் த்ருஷ்ட்வா ராமம் து லக்ஷ்மண: ।
அப்ரவீத் ப்ராஞ்ஜலிர் வாக்யம் முகேந பரிஶுஷ்யதா ॥ 4

ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஸீதாஹரண கர்ஶிதம் - ஸீதை காணாமற்போனதில் உள்ளங்கலங்கி
தப்யமாநம் - தபித்துக் கொண்டிருக்கிறவராகவும்,
ததா - அப்படியே
ஸம்வர்தகம் - ஊழி
அநலம் இவ - தீயைப்போலாகி
லோகாநாம் - உலகங்களை
அபவே - இல்லாதாக்குவதில்
யுக்தம் - தீர்மானித்து விட்டவராகவும்,
ஸஜ்யம் - நாணேற்றப்பட்ட
தநு: - தனுசை
வீக்ஷமாணம் - பார்த்து
முஹு: முஹு: - விட்டுவிட்டு
நிஶ்வஸந்தம் - பெருமூச்செறிந்து கொண்டிருக்கிறவராகவும்,
தக்ஷக்ரதௌ - தக்ஷப்பிரஜாபதியின் யாகத்தில்
பஶும் - யாகப்பசுவை
ஹந்துகாமம் - அழிக்கத் தீர்மானித்து
க்ருத்தம் - சினங்கொண்டிருந்த
ருத்ரம் - சிவபெருமானை

யதா - போலிருப்பவராகவும்,
யுகாந்தே - பிரளயகாலத்தில்
ஜகத் - உலகம்
ஸர்வம் - எல்லாவற்றையும்
தக்துகாமம் - தகிக்கத் தலைப்பட்ட
ஹரம் - மகாதேவரை
யதா து - போலிருப்பவரும்,
ராமம் து - லோகாபிராமராகும் அவரையே
ஸங்க்ருத்தம் - அளவுமிஞ்சி சினங்கொண்டவராய்
அத்ருஷ்ட பூர்வம் - இதுவரையில் இப்படி எப்பொழுதும் இருந்திராதவராகவும்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
த்ருஷ்ட்வா - அறிந்து,
பரிஶுஷ்யதா - வாட்டமுற்ற
முகேந - முகத்தோடு
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
வாக்யம் - பின்வருஞ் சொல்லை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

पुरा भूत्वा मृदुर्दान्तः सर्वभूतहिते रतः ।
न क्रोधवशमापन्नः प्रकृतिं हातुमर्हसि ॥

புரா பூத்வா ம்ருதுர் தாந்த: ஸர்வபூத ஹிதே ரத: ।
ந க்ரோதவஶமாபந்ந: ப்ரக்ருதிம் ஹாதுமர்ஹஸி ॥ 5

புரா - இதற்குமுன்
தாந்த: - ஜிதேந்திரியராய்
ம்ருது: - தண்ணளியுடையவராய்
ஸர்வபூத ஹிதே - சகலப்பிராணிகளுக்கும் நன்மை விளைவிப்பதில்
ரத: - ஊக்கமுடையவராகவும்
பூத்வா - இருந்துவிட்டு,
க்ரோத வஶம் - கோபத்தில் ஈடுபட்டு
ஆபந்ந: - மெய்மறந்தவராய்
ப்ரக்ருதிம் - பிறவி நற்குணத்தை
ஹாதும் - துறக்க
அர்ஹஸி ந - தேவரீர் திருவுளம் பற்றலாகாது.

चन्द्रे लक्ष्मीः प्रभा सूर्ये गतिर्वायौ भुवि क्षमा ।
एतच्च नियतं सर्वं त्वयि चानुत्तमं यशः ॥

சந்த்ரே லக்ஷ்மீ: ப்ரபா ஸூர்யே கதிர்வாயௌ புவி க்ஷமா ।
ஏதச்ச நியதம் ஸர்வம் த்வயி சாநுத்தமம் யஶ: ॥ 6

சந்த்ரே - சந்திரனிடத்தில்
லக்ஷ்மீ: - திருவும்,
ஸூர்யே - சூர்யனிடத்தில்
ப்ரபா - ஒளியும்,
வாயௌ - வாயுவினிடத்தில்
கதி: - எங்கும் வியாபித்திருத்தலும்,
புவி - பூமியில்
க்ஷமா - பொறுமையும்,
ஏதத் - மேற்கண்ட
ஸர்வம் ச - ஒவ்வொன்றும்
அநுத்தமம் - ஒப்புயர்வின்றி
யஶ: ச - யாவராலும் கொண்டாடப்படும் கீர்த்தியும்
த்வயி - தேவரீரிடத்தில்
நியதம் - குடிகொண்டிருக்கிறது.

एकस्य नापराधेन लोकान् हन्तुं त्वमर्हसि ।
अन्यद्ददामि राजेन्द्र निदानं सर्वसम्पदाम् ॥

ஏகஸ்ய நாபராதேந லோகான் ஹந்தும் த்வமர்ஹஸி ।
அன்யந் ததாமி ராஜேந்த்ர நிதானம் ஸர்வ ஸம்பதாம் ॥ 7

ஏகஸ்ய - ஒருவனுடைய
அபராதேந - அபசாரத்தால்
லோகான் - உலகங்களை
ஹந்தும் - அழிக்க
த்வம் - தேவரீர்
அர்ஹஸி ந - திருவுளம் பற்றக்கூடாது.
ராஜேந்த்ர - சக்கிரவர்த்தியாரே!
அன்யத் - இதன்றி
ஸர்வ ஸம்பதாம் - சகல காரிய சித்திகளுக்கும்
நிதானம் - எதற்கும் மேற்பட்டதை
வதாமி - விண்ணப்பம் செய்கிறேன்.

धर्मे जयति नाधर्मः कदाचिदपि चोभयोः ।
सीता पतिव्रता लक्ष्मीर्न नाशं वै गमिष्यति ॥

தர்மே ஜயதி நாதர்ம: கதாசித் அபி சோபயோ: ।
ஸீதா பதிவ்ரதா லக்ஷ்மீ: ந நாஶம் வை கமிஷ்யதி ॥ 8

உபயோ: ச - 'இருவர்களில்
தர்மே - தருமத்தில் நிலைபெற்றிருப்பவன் விஷயத்தில்
அதர்ம: - அதர்மமானது
கதாசித் அபி - ஒருபொழுதும்

ந ஜயதி - தலைக்காட்டாது.
பதிவ்ரதா - கணவனையே தெய்வமாகக்கொண்ட
லக்ஷ்மீ: - லக்ஷ்மியாகும்
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்
நாஶம் - துன்பத்தை
கமிஷ்யதி ந வை - அடையவே மாட்டாள்.

ननु जानामि कस्यायं भग्नः सांग्रामिको रथः ।
केन वा कस्य वा हेतोः सायुधः सपरिच्छदः ॥

நநு ஜாநாமி கஸ்யாயம் பக்ந: ஸாங்க்ராமிகோ ரத: ।
கேந வா கஸ்ய வா ஹேதோ: ஸாயுத: ஸபரிச்சத : ॥ 9

அயம் - 'இந்த
ஸாயுத: - ஆயுதங்களோடு இருக்கிறதும்
ஸபரிச்சத: - பரிகரங்களோடுமிருக்கிறதுமான
ஸாங்க்ராமிக: - போர்
ரத: - ரதமானது
கஸ்ய து - யாருடையதென்றும்
கஸ்ய ஹேதோ: வா - எந்த உத்தேசத்தால்
கேந - எவனால்
பக்ந: வா - முறிக்கப்பட்டிருக்கிறதென்பதை
ந ஜாநாமி - நான் அறிகிலேன்.

खुरनेमिक्षतश्चायं सिक्तो रुधिरबिन्दुभिः ।
देशो निर्वृत्तसंग्रामः सुघोरः पार्थिवात्मज ॥

குர நேமிக்ஷதஶ்சாயம் ஸிக்தோ ருதிர பிந்துபி: ।
தேஶோ நிர்வ்ருத்த ஸங்க்ராம: ஸுகோர: பார்திவாத்மஜ ॥ 10

பார்திவாத்மஜ: - 'கோமகனே!
அயம் - இந்த
தேஶ: - பிரதேசமானது
குரநேமிக்ஷத: - குளம்புகளுடையவும், சக்கிரங்களுடையவும், அடிச்சுவடுடையதாயிருக்கிறது.
ருதிர பிந்துபி: - ரத்தத்துளிகளால்.
ஸுகோர: - மிகப்பயங்கரமாய்
ஸிக்த: - நனைந்து கிடக்கிறது.
ச - அதனால்
நிர்வ்ருத்த ஸங்க்ராம: - போர் நடந்த இடமாகிறது.

एकस्य तु विमर्दोऽयं न द्वयोर्वदतां वर ।
न हि वृत्तं हि पश्यामि बलस्य महतः पदम् ॥

ஏகஸ்ய து விமர்தோऽயம் ந த்வயோர் வததாம் வர ।
நஹி வ்ருத்தம் ஹி பஶ்யாமி பலஸ்ய மஹத: பதம் ॥ 11

வததாம் - 'விதிவிதிப்பவர்களில்
வர - உத்தமரே!
அயம் விமர்த: - இந்த அழிவானது
ஏகஸ்ய து - ஒருதரத்தானதே
த்வயோ: - இருதரத்தாருடையதாய்
ந - ஆகாது.
ஹி - ஏனெனில்
மஹத: - பெரும்
பலஸ்ய - சைன்யத்தினுடைய
பதம் - அடிச்சுவடை
வ்ருத்தம் ஹி - இதற்குமுன் இருந்ததாகவும்
ந பஶ்யாமி - நான் எண்ணவில்லை.

नैकस्य तु कृते लोकान् विनाशयितुमर्हसि ।
युक्तदण्डा हि मृदवः प्रशान्ता वसुधाधिपाः ॥

நைகஸ்ய து க்ருதே லோகான் விநாஶயிது மர்ஹஸி ।
யுக்த தண்டா ஹி ம்ருதவ: ப்ரஶாந்தா வஸுதாதிபா: ॥ 12

வஸுதாதிபா: - மன்னர்கள்
ம்ருதவ: - சினத்திற்கிடங்கொடாதவர்களாய்
ப்ரஶாந்தா: - மனதைச்சிதறவிடாதவர்களாய்
யுக்த தண்டா: - குற்றங்களுக்குத் தக்க தண்டனைகளை விதிக்கின்றவர்களாயிருக்க வேண்டும்.
ஹி - ஆனதால்
ஏகஸ்ய க்ருதே - ஒருவன் காரணமாய்
லோகான் து - உலகங்களையெல்லாம்
விநாஶயிதும் - அழிக்க
அர்ஹஸி ந - தேவரீர் திருவுளம் பற்றலாகாது.

सदा त्वं सर्वभूताना शरण्यः परमा गतिः ।
को नु दारप्रणाशं ते साधु मन्येत राघव ॥

ஸதா த்வம் ஸர்வபூதாநாம் ஶரண்ய: பரமா கதி: ।
கோ நு தாரப்ரணாஶம் தே ஸாது மன்யேத ராகவ ॥ 13

ஸதா - 'எக்காலத்திலும்
ஸர்வ பூதாநாம் - எல்லாப் பிராணிகளுக்கும்
பரமா - வேண்டியவைகளை அளிக்கவல்ல
கதி: - புகுமிடமும்
ஶரண்ய: - அப்படிப்பட்டவர்களுக்கு 'களைக்கண்ணராகிறவரும்'★

த்வம் - தேவரீர்
ராகவ - ஸ்ரீராம!
தே - தேவரீரது
தாரப்ரணாஶம் - மனையாட்டி காணாமல் போயிருப்பதை
ஸாது - நியாயமாய்
க: நு - எவன்தான்
மன்யேத - நினைப்பான்?

★அதாவது சரணாகதி செய்தவர்களின் மனக்குறைகளை ஒழிக்கிறவரும்

सरितः सागराः शैला देवगन्धर्वदानवाः ।
नालं ते विप्रियं कर्तुं दीक्षितस्येव साधवः ॥

ஸரித: ஸாகரா: ஶைலா தேவகந்தர்வ தானவா: ।
நாலம் தே விப்ரியம் கர்தும் தீக்ஷிதஸ்யேவ ஸாதவ: ॥ 14

தீக்ஷிதஸ்ய - 'எவனுடைய முன்னோர்கள் ஜ்யோதிஷ்டோமம் முதலிய மகாயாகங்களைச் செய்திருக்கிறார்களோ அப்படிப்பட்டவராகிய
தே இவ - தேவரீருக்கும்
விப்ரியம் - அபசாரத்தை
கர்தும் - செய்ய
ஸரித: - நதிகளும்,
ஸாகரா: - கடல்களும்,
ஶைலா: - மலைகளும்,
தேவ கந்தர்வ தானவா: - தேவர்களும் கந்தர்வர்களும் தானவர்களும்
ஸாதவ: - அதர்மங்களுக்குப் பயப்படுகிறவர்களும்
அலம் ந - உடன்பட மாட்டார்கள்.

येन राजन् हृता सीता तमन्वेषितुमर्हसि ।
मद्द्वितीयो धनुष्पणिः सहायैः परमर्षिभिः ॥

யேந ராஜன் ஹ்ருதா ஸீதா தமன்வேஷிதுமர்ஹஸி ।
மத்த்விதீயோ தநுஷ்பாணி: ஸஹாயை: பரமர்ஷிபி: ॥ 15

ராஜன் - 'நாதரே!
யேந - எவனொருவனால்
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்
ஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டிருக்கிறாளோ,
தம் - அவனை
தநுஷ்பாணி: - கோதண்டபாணியாய்
ஸஹாயை: - இது விஷயத்திலுதவி புரியும்
பரமர்ஷிபி: - முனிவர்பெருமான்களைக்கொண்டும்

மத்விதீய:	-	என்னையும் துணையாகக் கொண்டும்
அன்வேஷிதும்	-	தேடிக்கண்டுபிடிக்க
அர்ஹஸி	-	தேவரீர் நிச்சயிக்க வேண்டும்.

समुद्रं च विचेष्यामः पर्वतांश्च वनानि च ।

गुहाश्च विविधा घोरा नदीः पद्मवनानि च ॥

ஸமுத்ரம் ச விசேஷ்யாம: பர்வதாம்ஶ்ச வநாநிச ।
குஹாஶ்ச விவிதா கோரா நதீ: பத்மவநாநி ச ॥ 16

ஸமுத்ரம் ச	-	'சமுத்திரத்தையும்,
பர்வதான் ச	-	மலைகளையும்,
வநாநி ச	-	காடுகளையும்,
விவிதா:	-	பல
கோரா:	-	இருளடர்ந்த
குஹா: ச	-	குகைகளையும்,
நதீ:	-	நதிகளையும்,
பத்மவநாநி ச	-	தாமரை ஓடைகளையும்
விசேஷ்யாம:	-	நாம் தேடித் திரிவோம்.

देवगन्धर्वलोकांश्च विचेष्यामः समाहिताः ।

यावन्नाधिगमिष्यामस्तव भार्यापहारिणम् ॥

தேவகந்தர்வ லோகாம்ஶ்ச விசேஷ்யாம: ஸமாஹிதா: ।
யாவந்நாதிகமிஷ்யாமஸ் தவ பார்யாபஹாரிணம் ॥ 17

தவ	-	'தேவரீரது
பார்யாபஹாரிணம்	-	மனைவியைத் திருடிப் போனவனை
அதிகமிஷ்யாம: ந யாவத்	-	நாம் கண்டுபிடிக்காதிருக்கும் வரையிலும்
ஸமாஹிதா:	-	மனத் தளர்ச்சிக்கிடங்கொடாதவர்களாய்
தேவகந்தர்வ லோகான் ச	-	தேவ லோகங்களையும், கந்தர்வ லோகங்களையும்கூட
விசேஷ்யாம:	-	தேடிப் பார்ப்போம்.

न चेत् साम्ना प्रदास्यन्ति पत्नीं ते त्रिदशेश्वराः ।

कोसलेन्द्र ततः पश्चात् प्राप्तकालं करिष्यसि ॥

ந சேத் ஸாம்நா ப்ரதாஸ்யந்தி பத்நீம் தே த்ரிதஶேஶ்வரா: ॥
கோஸலேந்த்ர தத: பஶ்சாத் ப்ராப்தகாலம் கரிஷ்யஸி ॥ 18

தே	-	'தேவரீரது
பத்நீம்	-	பத்னியை
த்ரிதஶேஶ்வரா:	-	தேவோத்தமர்கள்
ஸாம்நா	-	நல்லபடியாக

ப்ரதாஸ்யந்தி ந	-	கொணர்ந்து கொடாதிருக்கின்றார்கள்
சேத்	-	என்றால்
தத: பஶ்சாத்	-	அதன் பின்னர்
கோஸலேந்த்ர	-	கோஸலதேச மன்னா!
ப்ராப்தகாலம்	-	அக்காலத்திற்கேற்ற தொழிலை
கரிஷ்யஸி	-	தேவரீர் புரியலாம்.

शीलेन साम्ना विनयेन सीतां नयेन न प्राप्स्यसि चेन्नरेन्द्र ।

ततः समुत्सादय हेमपुङ्खैर्महेन्द्रवज्रप्रतिमैः शरौघैः ॥

ஶீலேந ஸாம்நா விநயேந ஸீதாம்
நயேந ந ப்ராப்ஸ்யஸி சேந்நரேந்த்ர ।
ததஸ்ஸமுத்ஸாதய ஹேம புங்கை:
மஹேந்த்ர வஜ்ரப்ரதிமை: ஶரௌகை: ॥ 19

நரேந்த்ர	-	'புருஷோத்தமா!
ஸீதாம்	-	சீதையை
ஶீலேந	-	நல்லபடியாக
ஸாம்நா	-	நல்ல வார்த்தையாலும்
விநயேந	-	மரியாதையாயும்
நயேந	-	தர்ம விதிப் பிரகாரமாகவும்
ப்ராப்ஸ்யஸி ந சேத்	-	தேவரீர் பெறாதுபோனால்
தத:	-	அதன்மேல்
மஹேந்த்ர வஜ்ர ப்ரதிமை:	-	இந்திரனது வஜ்ராயுதத்தை நிகர்த்த
ஹேம புங்கை:	-	பொன்முனைகளுற்ற
ஶரௌகை:	-	பாணவர்ஷங்களால்
ஸமுத்ஸாதய	-	தலைகீழாய்த் தடுமாறச் செய்யும்.'

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
க்ரோதஸம்ஹார ப்ரார்தநா நாம பஞ்சஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஷட் ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 66

तं तथा शोकसंतप्तं विलपन्तमनाथवत् ।
मोहेन महताविष्टं परिद्यूनमचेतसम् ॥
தம் ததா ஶோகஸந்தப்தம் விலபந்தமநாதவத் ।
மோஹேந மஹதாவிஷ்டம் பரித்யூனம் அசேதஸம் ॥ 1

ततः सौमित्रिराश्वास्य मुहूर्तादिव लक्ष्मणः ।
रामं संबोधयामास चरणौ चाभिपीडयन् ॥
தத: ஸௌமித்ரிராஶ்வாஸ்ய முஹூர்தாதிவ லக்ஷ்மண: ।
ராமம் ஸம்போதயாமாஸ சரணௌ சாபிபீடயன் ॥ 2

ஸௌமித்ரி: - சுமித்ராதேவியின் புதல்வராகிய
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ததா - அப்படியாய்
ஶோகஸந்தப்தம் - சோகத்தால் தபித்துக்கொண்டிருந்தவரும்
அநாதவத் - திறமையற்றவர்போல்
விலபந்தம் - புலம்பிக்கொண்டிருந்தவரும்
மஹதா - அளவுகடந்த
மோஹேந - அன்பினதிசயத்தால்
ஆவிஷ்டம் - பற்றப்பட்டவராய்
அசேதனம் - அறிவிழந்து
பரித்யூனம் - வருத்தமுறுபவருமான
தம் ராமம் - அந்த ஸ்ரீராமரை
முஹூர்தாத் இவ - சற்றுநேரம்
ஆஶ்வாஸ்ய - நல்வார்த்தை சொல்லித் தேற்றி
தத: - அதன்பின்னர்
சரணௌ - திருவடிகளை
அபிபீடயன் ச - பிடித்துக்கொண்ட வண்ணமே
ஸம்போதயாமாஸ - பின்வருமாறு விவரமாய் விளக்கினார்.

महता तपसा राम महता चापि कर्मणा ।
राज्ञा दशरथेनासि लब्धोऽमृतमिवामरैः ॥
மஹதா தபஸா ராம மஹதா சாபி கர்மணா ।
ராஜ்ஞா தஶரதேநாஸி லப்தோऽம்ருதமிவாமரை: ॥ 3

ராம - 'ஸ்ரீராம!
தஶரதேந - தசரத
ராஜ்ஞா - சக்ரவர்த்தியாரால்
அமரை: - தேவர்களால்

அம்ருதம் - அமிருதமானது
இவ - அடையப்பட்டது எப்படியோ அப்படியே
மஹதா - கடுமையான
தபஸா ச - காயக்லேசத்தாலும்
மஹதா - சிறந்த
கர்மணா அபி - புண்யகிருத்யங்களின் பயனாலும்
லப்த: அஸி - தேவரீர் அடையப்பட்டீர்.

तव चैव गुणैर्बद्धस्त्वद्वियोगान्महीपतिः ।
राजा देवत्वमापन्नो भरतस्य यथा श्रुतम् ॥
தவ சைவ குணைர் பத்தஸ் த்வத்வியோகான்மஹீபதி: ।
ராஜா தேவத்வமாபந்நோ பரதஸ்ய யதா ஶ்ருதம் ॥ 4

பரதஸ்ய - 'பரதனுக்கு
யதா - உள்ளபடி
ஶ்ருதம் ச - தெரிந்த விஷயம் இது.
தவ - தேவரீரது
குணை: ஏவ - குணங்களைக் கொண்ட
பத்த: - பேரன்பு வைத்திருந்த
மஹீபதி: - உலகாளும்
ராஜா - சக்கிரவர்த்தியார்
த்வத்வியோகாத் - தேவரீரை விட்டுப் பிரிந்தமையால்
தேவத்வம் - ஸ்வர்க்கவாஸியாகி விடுதலை
ஆபந்ந: - அடைந்தார்.

यदि दुःखमिदं प्राप्तं काकुत्स्थ न सहिष्यसे ।
प्राकृतश्चाल्पसत्त्वश्च इतरः कः सहिष्यते ॥
யதி துக்கமிதம் ப்ராப்தம் காகுத்ஸ்த ந ஸஹிஷ்யஸே ।
ப்ராக்ருதஶ்சால்பஸத்த்வஶ்ச இதர: க: ஸஹிஷ்யதே ॥ 5

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
ப்ராப்தம் - விதிப்பயனாய் விளைந்தண்
இதம் - இந்த
துக்கம் - கஷ்டத்தை
ந ஸஹிஷ்யஸே யதி - தேவரீர் சகிக்காதிருக்கின்றீரென்றால்
இதர: - வேறு சாதாரணமானவனும்
ப்ராக்ருத: - கற்றறிவில்லாதவனும்
அல்ப ஸத்த்வ: ச - அல்ப பலமுள்ளவனுமான
க: ச - எவன்தான்
ஸஹிஷ்யதி - சகிப்பான்?

दुःखितो हि भवाँल्लोकांस्तेजसा यदि धक्ष्यते ।
आर्ताः प्रजा नरव्याघ्र क्व नु यास्यन्ति निर्वृतिम् ॥

துக்கிதோ ஹி பவாந் லோகான் தேஜஸா யதி தக்ஷ்யதே ।
ஆர்தா: ப்ரஜா நரவ்யாக்ர க்வநு யாஸ்யந்தி நிர்வ்ருதிம் ॥ 6

பவாந்ஹி - 'தேவரீரே
துக்கித: - மனவேதனையால் மெய்மறந்தவராய்
லோகான் - பிரஜைகளை
தேஜஸா - ஆற்றலால்
தக்ஷ்யதே யதி - துன்புறுத்துகிறீர் என்றால்
நர வ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
ஆர்தா: - துன்பப்படும்
ப்ரஜா: - பிரஜைகள்
நிர்வ்ருதிம் - துன்பங்களின் நிவிருத்தியை
க்வ நு யாஸ்யந்தி - எவனிடம் அடையப் போகின்றார்கள்?

लोकस्वभाव एवैष ययातिर्नहुषात्मजः ।
गतश्शक्रेण सालोक्यमपतत्स तमः स्पृशन् ॥

லோகஸ்வபாவ ஏவைஷ யயாதிர் நஹுஷாத்மஜ: ।
கதஶ் ஶக்ரேண ஸாலோக்யமபதத்தம: ஸ்ப்ருஶன் ॥ 7

ஏஷ: - 'இது
லோகஸ்வபாவ: ஏவ - லோக ஜனங்களுக்குச் சாதாரணமாய்ச் சம்பவிக்கிறதுதான்.
நஹுஷாத்மஜ: - நகுஷனின் புதல்வராகிய
ஸ: யயாதி: - அந்த யயாதி என்பவர்
ஶக்ரேண - இந்திரனோடு
ஸாலோக்யம் - தேவபதவியை
கத: - அடைந்து
தம: - ★செய்யத்தகாத பிழை
ஸ்ப்ருஶன் - பற்றியவராய் (ஒன்றை)
அபதத் - மானிட உலகிற்கு வந்துசேர்ந்தார்.

★அதாவது உலகில் உத்தமன் யாரென இந்திரன் அவரை வினாவ, அதற்கு அகங்காரத்தால் நான்தான் என்று சொல்லிய குற்றமாகிற இதை

महर्षिर्यो वसिष्ठस्तु यः पितुर्नः पुरोहितः ।
अह्ना पुत्रशतं जज्ञे तथैवास्य पुनर्हतम् ॥

மஹர்ஷிர் யோ வஸிஷ்டஸ்து ய: பிதுர் ந: புரோஹித: ।
அன்ஹா புத்ரஶதம் ஜஜ்ஞே ததைவாஸ்ய புனர்ஹதம் ॥ 8

பிது: - 'தந்தைக்கும்
ந: து - நமக்கும்
புரோஹித: - குலகுரு
ய: - எவரோ அந்த
வஸிஷ்ட: - வசிஷ்ட பகவான்
புத்ரஶதம் - நூறு புதல்வர்களை
ஜஜ்ஞே - பெற்றார். (ஆர்ஷம்)
அஸ்ய - இந்த நூற்றுவருக்கும்
அன்ஹா - ஒரே நாளில்
ஹதம் - மரணமுண்டானது.
மஹர்ஷி: - மகரிஷி
ய: - எவரோ அந்த இவர்
புன: - அப்படியாகியும்
ததா ஏவ - முன்போலவே இருந்தனர். (அதாவது மன வேதனைப் படாதிருந்தனர்.)

या चेयं जगतां माता देवी लोकनमस्कृता ।
अस्याश्च चलनं भूमेर्दृश्यते कोसलेश्वर ॥

யா சேயம் ஜகதாம் மாதா தேவீ லோகநமஸ்க்ருதா ।
அஸ்யாஶ்ச சலனம் பூமேர் த்ருஶ்யதே கோஸலேஶ்வர ॥ 9

ஸத்ய ஸம்ஶ்ரய - 'பிரஜைகளுக்கு ஹிதமே புரிகிறதென்றும் சத்தியம் குடிகொண்டிருக்கப் பெற்ற ஆத்மாவே!
யா - எவள்
ஜகத: - உலகத்திற்கு
மாதா - தாயும்
லோக நமஸ்க்ருதா - பிரஜைகளால் நமஸ்கரிக்கப்பட்டவளுமாகிய
இயம் ச - இவள்தான்
தேவீ - பூமகள்.
அஸ்யா: பூமே: ச - இந்த பூமகளுக்கும் கூட
சலனம் - பூகம்பம்
த்ருஶ்யதே - ஏற்படுகிறது.

यौ धर्मौ जगतां नेत्रे यत्र सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
आदित्यचन्द्रौ ग्रहणमभ्युपेतौ महाबलौ ॥

யௌ தர்மௌ ஜகதாம் நேத்ரே யத்ர ஸர்வம் ப்ரதிஷ்டிதம் ।
ஆதித்யசந்த்ரௌ க்ரஹணமப்யுபேதௌ மஹாபலௌ ॥ 10

யௌ - 'எவர்கள்
தர்மௌ - தர்மாத்மாக்களோ,
ஜகதாம் - உலகங்களுக்கு

दुःखितो हि भवाँल्लोकांस्तेजसा यदि धक्ष्यते ।
आर्ताः प्रजा नरव्याघ्र क्व नु यास्यन्ति निर्वृतिम् ॥

துக்கிதோ ஹி பவாந் லோகான் தேஜஸா யதி தக்ஷ்யதே ।
ஆர்தா: ப்ரஜா நரவ்யாக்ர க்வநு யாஸ்யந்தி நிர்வ்ருதிம் ॥ 6

பவாந்ஹி - 'தேவரீரே
துக்கித: - மனவேதனையால் மெய்மறந்தவராய்
லோகான் - பிரஜைகளை
தேஜஸா - ஆற்றலால்
தக்ஷ்யதே யதி - துன்புறுத்துகிறீர் என்றால்
நர வ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
ஆர்தா: - துன்பப்படும்
ப்ரஜா: - பிரஜைகள்
நிர்வ்ருதிம் - துன்பங்களின் நிவிருத்தியை
க்வ நு யாஸ்யந்தி - எவனிடம் அடையப் போகின்றார்கள்?

लोकस्वभाव एवैष ययातिर्नहुषात्मजः ।
गतश्शक्रेण सालोक्यमपतत्स तमः स्पृशन् ॥

லோகஸ்வபாவ ஏவைஷ யயாதிர் நஹுஷாத்மஜ: ।
கதஶ் ஶக்ரேண ஸாலோக்யமபதத்தம: ஸ்ப்ருஶன் ॥ 7

ஏஷ: - 'இது
லோகஸ்வபாவ: ஏவ - லோக ஜனங்களுக்குச் சாதாரணமாய்ச் சம்பவிக்கிறதுதான்.
நஹுஷாத்மஜ: - நகுஷனின் புதல்வராகிய
ஸ: யயாதி: - அந்த யயாதி என்பவர்
ஶக்ரேண - இந்திரனோடு
ஸாலோக்யம் - தேவபதவியை
கத: - அடைந்து
தம: - ★செய்யத்தகாத பிழை
ஸ்ப்ருஶன் - பற்றியவராய் (ஒன்றை)
அபதத் - மானிட உலகிற்கு வந்துசேர்ந்தார்.

★அதாவது உலகில் உத்தமன் யாரென இந்திரன் அவரை வினாவ, அதற்கு அகங்காரத்தால் நான்தான் என்று சொல்லிய குற்றமாகிற இதை

महर्षियो वसिष्ठस्तु यः पितुर्नः पुरोहितः ।
अह्ना पुत्रशतं जज्ञे तथैवास्य पुनर्हतम् ॥

மஹர்ஷிர் யோ வஸிஷ்டஸ்து ய: பிதுர் ந: புரோஹித: ।
அன்ஹா புத்ரஶதம் ஜஜ்ஞே ததைவாஸ்ய புனர்ஹதம் ॥ 8

பிது: - 'தந்தைக்கும்
ந: து - நமக்கும்
புரோஹித: - குலகுரு
ய: - எவரோ அந்த
வஸிஷ்ட: - வசிஷ்ட பகவான்
புத்ரஶதம் - நூறு புதல்வர்களை
ஜஜ்ஞே - பெற்றார். (ஆர்ஷம்)
அஸ்ய - இந்த நூற்றுவருக்கும்
அன்ஹா - ஒரே நாளில்
ஹதம் - மரணமுண்டானது.
மஹர்ஷி: - மகரிஷி
ய: - எவரோ அந்த இவர்
புன: - அப்படியாகியும்
ததா ஏவ - முன்போலவே இருந்தனர். (அதாவது மன வேதனைப் படாதிருந்தனர்.)

या चेयं जगतां माता देवी लोकनमस्कृता ।
अस्याश्च चलनं भूमेर्दृश्यते कोसलेश्वर ॥

யா சேயம் ஜகதாம் மாதா தேவீ லோகநமஸ்க்ருதா ।
அஸ்யாஶ்ச சலனம் பூமேர் த்ருஶ்யதே கோஸலேஶ்வர ॥ 9

ஸத்ய ஸம்ஶ்ரய - 'பிரஜைகளுக்கு ஹிதமே புரிகிறதென்றும் சத்தியம் குடிகொண்டிருக்கப் பெற்ற ஆத்மாவே!
யா - எவள்
ஜகத: - உலகத்திற்கு
மாதா - தாயும்
லோக நமஸ்க்ருதா - பிரஜைகளால் நமஸ்கரிக்கப்பட்டவளுமாகிய
இயம் ச - இவள்தான்
தேவீ - பூமகள்.
அஸ்யா: பூமே: ச - இந்த பூமகளுக்கும் கூட
சலனம் - பூகம்பம்
த்ருஶ்யதே - ஏற்படுகிறது.

यौ धर्मौ जगतां नेत्रे यत्र सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
आदित्यचन्द्रौ ग्रहणमभ्युपेतौ महाबलौ ॥

யௌ தர்மௌ ஜகதாம் நேத்ரே யத்ர ஸர்வம் ப்ரதிஷ்டிதம் ।
ஆதித்யசந்த்ரௌ க்ரஹணமப்யுபேதௌ மஹாபலௌ ॥ 10

யௌ - 'எவர்கள்
தர்மௌ - தர்மாத்மாக்களோ,
ஜகதாம் - உலகங்களுக்கு

நேத்ரௌ - இரு கண்களாக விளங்குகிறார்களோ,

யத்ர - எவ்விரண்டில்

ஸர்வம் - உலக வாழ்வு எல்லாம்

ப்ரதிஷ்டிதம் - குடிகொண்டிருக்கிறதோ அந்த

மஹாபலௌ - மகாசக்திவான்களாகிய

ஆதித்ய சந்த்ரௌ - சூரியனும் சந்திரனும்

க்ரஹணம் - ராகுவினால் பிடிபடுதலை

அப்யுபேதௌ - அனுபவிக்கின்றார்கள்.

सुमहान्त्यपि भूतानि देवाश्च पुरुषर्षभ ।
न दैवस्य प्रमुञ्चन्ति सर्वभूतादि देहिनः ॥

ஸுமஹாந்த்யபி பூதாநி தேவாஶ்ச புருஷர்ஷப ।
ந தைவஸ்ய ப்ரமுஞ்சந்தி ஸர்வ பூதாதி தேஹிந: ॥ 11

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!

ஸுமஹாந்தி - மிகப்பெரிய

பூதாநி அபி - பிராணிகளும்

ஸர்வ பூதாதி தேஹிந:- எல்லாப் பிராணிகளிலும் சிறந்த மானிடர்களும்,

தேவா: ச - தேவர்களும்

தைவஸ்ய - விதிப்பயனை

ப்ரமுஞ்சந்தி ந - தவிர்க்க முடியாது.

शक्रादिष्वपि देवेषु वर्तमानौ नयानयौ ।
श्रूयेते नरशार्दूल न त्वं व्यथितुमर्हसि ॥

ஶக்ராதிஷ்வபி தேவேஷு வர்தமானௌ நயாநயௌ ।
ஶ்ரூயதே நரஶார்தூல ந த்வம் வ்யதிதுமர்ஹஸி ॥ 12

ஶக்ராதிஷு - 'இந்திரன் முதலிய

தேவேஷு அபி - தேவர்களிடத்திலும்

நயாநயௌ - சுகதுக்கமாகிற இரண்டும்

வர்தமானௌ - இருக்கிறதென்று

ஶ்ரூயதே - கூறப்படுகின்றன.

நரஶார்தூல - புருஷோத்தம!

த்வம் - தேவரீர்

வ்யதிதும் - துன்புறுவதற்கு

அர்ஹஸி ந - இடங்கொடுக்கலாகாது.

नष्टायामपि वैदेह्यां हृतायामपि चानघ ।
शोचितुं नार्हसे वीर यथान्यः प्राकृतस्तथा ॥

நஷ்டாயாமபி வைதேஹ்யாம் ஹ்ருதாயாமபி சாநக ।
ஶோசிதும் நார்ஹஸே வீர யதா அன்ய: ப்ராக்ருதஸ் ததா ॥ 13

அநக - 'பரிசுத்த மூர்த்தி!

வைதேஹ்யாம் - சீதாபிராட்டியார்

ஹ்ருதாயாம் அபி - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டே

நஷ்டாயாம் அபி - காணப்படாமலிருக்கையில்

வீர - சூரரே!

அன்ய: - சாதாரண

ப்ராக்ருத: - கற்றறியாதவன்

யதா ததா ச - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே

ஶோசிதும் - மனவேதனைப்பட

ந அர்ஹஸே - தேவரீர் இடங்கொடுக்கக் கூடாது.

त्वद्विधा न हि शोचन्ति सततं सत्यदर्शिनः ।
सुमहत्स्वपि कृच्छ्रेषु रामानिर्विण्णदर्शनाः ॥

த்வத்விதா ந ஹி ஶோசந்தி ஸததம் ஸத்ய தர்ஶிந: ।
ஸுமஹத்ஸ்வபி க்ருச்ச்ரேஷு ராமாநிர்விண்ண தர்ஶநா: ॥ 14

ராம - ஸ்ரீராம!

ஸததம் - எக்காலத்திலும்

ஸத்ய தர்ஶிந: - பரமாத்ம ஞானிகளும்

அநிர்விண்ண தர்ஶநா:- விதிப்பயனால் வந்த ஆபத்துக்களில் மனம் சலியாதிருக்க வேண்டுமென்பதை அறிந்தவர்களுமான

த்வத்விதா: ஹி - தேவரீர் போன்றவர்கள் என்றால்

ஸுமஹத்ஸு - மிகக் கடுமையான

க்ருச்ச்ரேஷு அபி - ஆபத்துக்களிலும் கூட

ஶோசந்தி ந - மனத்தளர்ச்சியடைகின்றார்களில்லை.

तत्त्वतो हि नरश्रेष्ठ बुद्ध्या समनुचिन्तय ।
बुद्ध्या युक्ता महाप्राज्ञा विजानन्ति शुभाशुभे ॥

தத்த்வதோ ஹி நரஶ்ரேஷ்ட புத்த்யா ஸமநுசிந்தய ।
புத்த்யா யுக்தா மஹாப்ராக்ஞா விஜாநந்தி ஶுபாஶுபே ॥ 15

நரஶ்ரேஷ்ட - 'புருஷோத்தம!

புத்த்யா - அறிவைக்கொண்டு

தத்த்வத: - சிதறவிடாமலே

ஸமநுசிந்தய - தீர்க்காலோசனை செய்வீராக!

மஹாப்ராக்ஞா: - மகாபுத்திமான்கள்

புத்த்யா யுக்தா: ஹி - அறிவைச்சிதறவிடாமலிருக்கின்றவர்களாய்த்தான்

ஶுபா ஶுபே - செய்யத்தக்கதையும் செய்யத்தகாததையும்

விஜாநந்தி - பகுத்தறிகின்றார்கள்.

अदृष्टगुणदोषाणामश्रुतानां च कर्मणाम् ।
नान्तरेण क्रियां तेषां फलमिष्टं प्रवर्तते ॥

நேத்ரௌ - இரு கண்களாக விளங்குகிறார்களோ,
யத்ர - எவ்விரண்டில்
ஸர்வம் - உலக வாழ்வு எல்லாம்
ப்ரதிஷ்டிதம் - குடிகொண்டிருக்கிறதோ அந்த
மஹாபலௌ - மகாசக்திவான்களாகிய
ஆதித்ய சந்த்ரௌ - சூரியனும் சந்திரனும்
க்ரஹணம் - ராகுவினால் பிடிபடுதலை
அப்யுபேதௌ - அனுபவிக்கின்றார்கள்.

सुमहान्त्यपि भूतानि देवाश्च पुरुषर्षभ ।
न दैवस्य प्रमुञ्चन्ति सर्वभूतादि देहिनः ॥

ஸுமஹாந்த்யபி பூதாநி தேவாஶ்ச புருஷர்ஷப ।
ந தைவஸ்ய ப்ரமுஞ்சந்தி ஸர்வ பூதாதி தேஹிந: ॥ 11

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
ஸுமஹாந்தி - மிகப்பெரிய
பூதாநி அபி - பிராணிகளும்
ஸர்வ பூதாதி தேஹிந:- எல்லாப் பிராணிகளிலும் சிறந்த மானிடர்களும்,
தேவா: ச - தேவர்களும்
தைவஸ்ய - விதிப்பயனை
ப்ரமுஞ்சந்தி ந - தவிர்க்க முடியாது.

शक्रादिष्वपि देवेषु वर्तमानौ नयानयौ ।
श्रूयेते नरशार्दूल न त्वं व्यथितुमर्हसि ॥

ஶக்ராதிஷ்வபி தேவேஷு வர்தமாநௌ நயாநயௌ ।
ஶ்ரூயதே நரஶார்தூல ந த்வம் வ்யதிதுமர்ஹஸி ॥ 12

ஶக்ராதிஷு - 'இந்திரன் முதலிய
தேவேஷு அபி - தேவர்களிடத்திலும்
நயாநயௌ - சுகதுக்கமாகிற இரண்டும்
வர்தமாநௌ - இருக்கிறதென்று
ஶ்ரூயதே - கூறப்படுகின்றன.
நரஶார்தூல - புருஷோத்தம!
த்வம் - தேவரீர்
வ்யதிதும் - துன்புறுவதற்கு
அர்ஹஸி ந - இடங்கொடுக்கலாகாது.

नष्टायामपि वैदेह्यां हृतायामपि चानघ ।
शोचितुं नार्हसे वीर यथान्यः प्राकृतस्तथा ॥

நஷ்டாயாமபி வைதேஹ்யாம் ஹ்ருதாயாமபி சாநக ।
ஶோசிதும் நார்ஹஸே வீர யதா அன்ய: ப்ராக்ருதஸ் ததா ॥ 13

அநக - 'பரிசுத்த மூர்த்தி!
வைதேஹ்யாம் - சீதாபிராட்டியார்
ஹ்ருதாயாம் அபி - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டே
நஷ்டாயாம் அபி - காணப்படாமலிருக்கையில்
வீர - சூரரே!
அன்ய: - சாதாரண
ப்ராக்ருத: - கற்றறியாதவன்
யதா ததா ச - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஶோசிதும் - மனவேதனைப்பட
ந அர்ஹஸே - தேவரீர் இடங்கொடுக்கக் கூடாது.

त्वद्विधा न हि शोचन्ति सततं सत्यदर्शिनः ।
सुमहत्स्वपि कृच्छ्रेषु रामानिर्विण्णदर्शनाः ॥

த்வத்விதா ந ஹி ஶோசந்தி ஸததம் ஸத்ய தர்ஶிந: ।
ஸுமஹத்ஸ்வபி க்ருச்ச்ரேஷு ராமாநிர்விண்ண தர்ஶநா: ॥ 14

ராம - ஸ்ரீராம!
ஸததம் - எக்காலத்திலும்
ஸத்ய தர்ஶிந: - பரமாத்ம ஞானிகளும்
அநிர்விண்ண தர்ஶநா:- விதிப்பயனால் வந்த ஆபத்துக்களில் மனம் சலியாதிருக்க வேண்டுமென்பதை அறிந்தவர்களுமான
த்வத்விதா: ஹி - தேவரீர் போன்றவர்கள் என்றால்
ஸுமஹத்ஸு - மிகக் கடுமையான
க்ருச்ச்ரேஷு அபி - ஆபத்துக்களிலும் கூட
ஶோசந்தி ந - மனத்தளர்ச்சியடைகின்றார்களில்லை.

तत्त्वतो हि नरश्रेष्ठ बुद्ध्या समनुचिन्तय ।
बुद्ध्या युक्ता महाप्राज्ञा विजानन्ति शुभाशुभे ॥

தத்த்வதோ ஹி நரஶ்ரேஷ்ட புத்த்யா ஸமநுசிந்தய ।
புத்த்யா யுக்தா மஹாப்ராஜ்ஞா விஜாநந்தி ஶுபாஶுபே ॥ 15

நரஶ்ரேஷ்ட - 'புருஷோத்தம!
புத்த்யா - அறிவைக்கொண்டு
தத்த்வத: - சிதறவிடாமலே
ஸமநுசிந்தய - தீர்க்காலோசனை செய்வீராக!
மஹாப்ராஜ்ஞா: - மகாபுத்திமான்கள்
புத்த்யா யுக்தா: ஹி - அறிவைச்சிதறவிடாமலிருக்கின்றவர்களாய்த் தான்
ஶுபா ஶுபே - செய்யத்தக்கதையும் செய்யத்தகாததையும்
விஜாநந்தி - பகுத்தறிகின்றார்கள்.

अदृष्टगुणदोषाणामश्रुतानां च कर्मणाम् ।
नान्तरेण क्रियां तेषां फलमिष्टं प्रवर्तते ॥

அத்ருஷ்ட குணதோஷாணாமஸ்ருதாநாம் ச கர்மணாம் ।
நாந்தரேண க்ரியாம் தேஷாம் பலமிஷ்டம் ப்ரவர்ததே ॥ 16

அத்ருஷ்ட குண தோஷாணாம் - 'நன்மை தீமைகளை பகுத்தறிய முடியாத
தேஷாம் - அந்த
அஸ்ருதானாம் - புல்லறிவாளர்களுடைய
கர்மணாம் - செயல்களுக்கு
க்ரியாம் - பிரதிகாரத்தை
அந்தரேண து - செய்யாவிடிலோ
இஷ்டம் - மனோரதமாகிய
பலம் - பிரயோஜனம்
ந ப்ரவர்ததே - உண்டாக மாட்டாது.

त्वमेव हि पुरा राम मामेवं बहुशोऽन्वशाः ।
अनुशिष्याद्धि को नु त्वामपि साक्षाद्बृहस्पतिः ॥

த்வமேவ ஹி புரா ராம மாமேவம் பஹுஸோऽன்வஸா: ।
அநுஸிஷ்யாத்தி கோ நு த்வாமபி ஸாக்ஷாத்ப்ருஹஸ்பதி: ॥ 17

ராம - 'ஸ்ரீராம!
புரா - முன்னொருக்கால்
பஹுஸ: - எத்தனையோதரம்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
மாம் ஹி - அடியேனுக்கே
த்வம் ஏவ - தேவரீரே
அன்வஸா: - உபதேசித்திருக்கின்றீர்.
ஹி - அப்படியிருக்கையில்
த்வாம் - தேவரீருக்கு
க: நு - எவன்தான்
ஸாக்ஷாத் - ஸாக்ஷாத்
ப்ருஹஸ்பதி: அபி - பிரகஸ்பதியென்றாலும்
அநுஸிஷ்யாத் - உபதேசிப்பன்?

बुद्धिश्च ते महाप्राज्ञ देवैरपि दुरन्वया ।
शोकेनाभिप्रसुप्तं ते ज्ञानं संबोधयाम्यहम् ॥

புத்திஸ்ச தே மஹாப்ராஜ்ஞ தேவைரபி துரன்வயா ।
ஸோகேநாபிப்ரஸுப்தம் தே ஜ்ஞானம் ஸம்போதயாம்யஹம் ॥ 18

மஹாப்ராஜ்ஞ - 'ஸர்வ ஜ்ஞானியே!
தே - தேவரீரது
புத்தி: ச - மனோபாவமோ
தேவை: அபி - தேவர்களாலுங்கூட
துரன்வயா - அறிய முடியாதது.
தே - தேவரீரது

ஸோகேந - துயரத்தால்
அபிப்ரஸுப்தம் - துயில்கொண்டிருக்கும்
ஜ்ஞானம் - பரமாத்மஸ்வரூபத்தை
அஹம் - நான்
ஸம்போதயாமி - விண்ணப்பம் செய்து கொள்கிறேன்.

दिव्यं च मानुषं च त्वमात्मनश्च पराक्रमम् ।
इक्ष्वाकुवृषभावेक्ष्य यतस्व द्विषतो वधे ॥

திவ்யம் ச மானுஷம் ச த்வமாத்மனஸ்ச பராக்ரமம் ।
இக்ஷ்வாகு வ்ருஷபாவேக்ஷ்ய யதஸ்வ த்விஷதாம் வதே ॥ 19

இக்ஷ்வாகு வ்ருஷப - இக்ஷ்வாகு குலரத்தினமே!
த்வம் - தேவரீர்
ஆத்மன: - தேவரீரது
திவ்யம் ச - அமானுஷ்யமாய் விளங்குகிறதும்
மானுஷம் ச - மானிட உலகிற்கு நன்மை பயக்குகிறதாயுமிருக்கிற
பராக்ரமம் ச - பராக்கிரமத்தையே
அவேக்ஷ்ய - திருவுளத்தில் கொண்டு
த்விஷதாம் - அபசாரப்பட்டவர்களுடைய
வதே - வதையில்
யதஸ்வ - முயற்சிகொள்ள வேண்டும்.

किं ते सर्वविनाशेन कृतेन पुरुषर्षभ ।
तमेव त्वं रिपुं पापं विज्ञायोद्धर्तुमर्हसि ॥

கிம் தே ஸர்வவிநாஸேந க்ருதேந புருஷர்ஷப ।
தமேவ த்வம் ரிபும் பாபம் விஜ்ஞாயோத்தர்துமர்ஹஸி ॥ 20

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
ஸர்வ விநாஸேந - எல்லோருக்கும் அழிவை விளைவிக்கின்றதான
க்ருதேந - செயலால்
தே - தேவரீருக்கு
கிம் - என்ன பிரயோஜனம்;
த்வம் - தேவரீர்
பாபம் - அபசாரப்பட்ட
தம் - அந்த
ரிபும் ஏவ - சத்துருவை மட்டும்
விஜ்ஞாய - கண்டறிந்து,
உத்தர்தும் - வேரோடொழிக்க
அர்ஹஸி - திருவுளம் பற்ற வேண்டும்.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஸதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஔசித்ய ப்ரபோதநம் நாம ஷட் ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

அத்ருஷ்ட குணதோஷாணாமஶ்ருதாநாம் ச கர்மணாம் ।
நாந்தரேண க்ரியாம் தேஷாம் பலமிஷ்டம் ப்ரவர்த்ததே ॥ 16

அத்ருஷ்ட குண தோஷாணாம் - 'நன்மை தீமைகளை பகுத்தறிய முடியாத
தேஷாம் - அந்த
அஶ்ருதானாம் - புல்லறிவாளர்களுடைய
கர்மணாம் - செயல்களுக்கு
க்ரியாம் - பிரதிகாரத்தை
அந்தரேண து - செய்யாவிடிலோ
இஷ்டம் - மனோரதமாகிய
பலம் - பிரயோஜனம்
ந ப்ரவர்த்தே - உண்டாக மாட்டாது.

त्वमेव हि पुरा राम मामेवं बहुशोऽन्वशाः ।
अनुशिष्याद्धि को नु त्वामपि साक्षाद्बृहस्पतिः ॥

த்வமேவ ஹி புரா ராம மாமேவம் பஹுஶோ'ந்வஶா: ।
அநுஶிஷ்யாத்தி கோ நு த்வாமபி ஸாக்ஷாத்ப்ருஹஸ்பதி: ॥ 17

ராம - 'ஸ்ரீராம!
புரா - முன்னொருக்கால்
பஹுஶ: - எத்தனையோதரம்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
மாம் ஹி - அடியேனுக்கே
த்வம் ஏவ - தேவரீரே
அன்வஶா: - உபதேசித்திருக்கின்றீர்.
ஹி - அப்படியிருக்கையில்
த்வாம் - தேவரீருக்கு
க: நு - எவன்தான்
ஸாக்ஷாத் - ஸாக்ஷாத்
ப்ருஹஸ்பதி: அபி - பிரகஸ்பதியென்றாலும்
அநுஶிஷ்யாத் - உபதேசிப்பன்?

बुद्धिश्च ते महाप्राज्ञ देवैरपि दुरन्वया ।
शोकेनाभिप्रसुप्तं ते ज्ञानं संबोधयाम्यहम् ॥

புத்திஶ்ச தே மஹாப்ராஜ்ஞ தேவைரபி துரன்வயா ।
ஶோகேநாபிப்ரஸுப்தம் தே ஜ்ஞானம் ஸம்போதயாம்யஹம் ॥ 18

மஹாப்ராஜ்ஞ - 'ஸர்வ ஞானியே!
தே - தேவரீரது
புத்தி: ச - மனோபாவமோ
தேவை: அபி - தேவர்களாலுங்கூட
துரன்வயா - அறிய முடியாதது.
தே - தேவரீரது

ஶோகேந - துயரத்தால்
அபிப்ரஸுப்தம் - துயில்கொண்டிருக்கும்
ஜ்ஞானம் - பரமாத்மஸ்வரூபத்தை
அஹம் - நான்
ஸம்போதயாமி - விண்ணப்பம் செய்து கொள்கிறேன்.

दिव्यं च मानुषं च त्वमात्मनश्च पराक्रमम् ।
इक्ष्वाकुवृषभावेक्ष्य यतस्व द्विषतां वधे ॥

திவ்யம் ச மானுஷம் ச த்வமாத்மனஶ்ச பராக்ரமம் ।
இக்ஷ்வாகு வ்ருஷபாவேக்ஷ்ய யதஸ்வ த்விஷதாம் வதே ॥ 19

இக்ஷ்வாகு வ்ருஷப - இக்ஷ்வாகு குலரத்தினமே!
த்வம் - தேவரீர்
ஆத்மன: - தேவரீரது
திவ்யம் ச - அமானுஷ்யமாய் விளங்குகிறதும்
மானுஷம் ச - மானிட உலகிற்கு நன்மை பயக்குகிறதாயுமிருக்கிற
பராக்ரமம் ச - பராக்கிரமத்தையே
அவேக்ஷ்ய - திருவுளத்தில் கொண்டு
த்விஷதாம் - அபசாரப்பட்டவர்களுடைய
வதே - வதையில்
யதஸ்வ - முயற்சிகொள்ள வேண்டும்.

किं ते सर्वविनाशेन कृतेन पुरुषर्षभ ।
तमेव त्वं रिपुं पापं विज्ञायोद्धर्तुमर्हसि ॥

கிம் தே ஸர்வவிநாஶேந க்ருதேந புருஷர்ஷப ।
தமேவ த்வம் ரிபும் பாபம் விஜ்ஞாயோத்தர்துமர்ஹஸி ॥ 20

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
ஸர்வ விநாஶேந - எல்லோருக்கும் அழிவை விளைவிக்கின்றதான
க்ருதேந - செயலால்
தே - தேவரீருக்கு
கிம் - என்ன பிரயோஜனம்;
த்வம் - தேவரீர்
பாபம் - அபசாரப்பட்ட
தம் - அந்த
ரிபும் ஏவ - சத்துருவை மட்டும்
விஜ்ஞாய - கண்டறிந்து,
உத்தர்தும் - வேரோடொழிக்க
அர்ஹஸி - திருவுளம் பற்ற வேண்டும்.'

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஔசித்ய ப்ரபோதநம் நாம ஷட் ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஸப்த ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 67

पूर्वजोऽप्युक्तमात्रस्तु लक्ष्मणेन सुभाषितम् ।
सारग्राही महासारं प्रतिजग्राह राघवः ॥

பூர்வஜோऽப்யுக்த மாத்ரஸ்து லக்ஷ்மணேன ஸுபாஷிதம் ।
ஸாரக்ராஹீ மஹாஸாரம் ப்ரதிஜக்ராஹ ராகவ: ॥ 1

பூர்வஜ: - ஜ்யேஷ்டரும்
ஸாரக்ராஹீ அபி - நுண்ணறிவாளருமான
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஸுபாஷிதம் - இனிமையாய்ச் சொல்லப்பட்டதை
உக்தமாத்ர: து - செவிக்கொண்டதுமே
மஹாஸாரம் - மகத்தான ரகஸ்யத்தை
ப்ரதிஜக்ராஹ - திருவுளத்தில் பற்றினார்.

संनिगृह्य महाबाहुः प्रवृद्धं रोषमात्मनः ।
अवष्टभ्य धनुश्चित्रं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

ஸந்நிக்ருஹ்ய மஹா பாஹு: ப்ரவ்ருத்தம் ரோஷமாத்மன: ।
அவஷ்டப்ய தநுஶ்சித்ரம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 2

மஹாபாஹு: - மகாபாகுவாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஆத்மன: - தனது
ப்ரவ்ருத்தம் - மகத்தான
கோபம் - கோபத்தை
ஸந்நிக்ருஹ்ய - முற்றிலும் ஒழித்து,
சித்ரம் - ஸர்வோத்கிருஷ்டமாகிய
தநு: - வில்லை
அவஷ்டப்ய - நாணைக்கயற்றிவிட்டு
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

किं करिष्यावहे वत्स क्व वा गच्छाव लक्ष्मण ।
केनोपायेन पश्याव सीतामिति विचिन्तय ॥

கிம் கரிஷ்யாவஹே வத்ஸ க்வ வா கச்சாவ லக்ஷ்மண ।
கேநோபாயேன பஶ்யாவ ஸீதாமிதி விசிந்தய ॥ 3

வத்ஸ - 'குழந்தாய்!
கிம் கரிஷ்யாவஹே - 'எதை நாம் செய்வோம்'

க்வ வா - 'எங்கே
கச்சாவ - நாம் போவோம்?'
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
கேந - 'எந்த
உபாயேன - உபாயத்தால்
ஸீதாம் - சீதையை
பஶ்யேயம் - நான் காண்பேன்?'
இதி - என்பதை
விசிந்தய - ஆலோசித்துச் சொல்.'

तं तथा परितापार्तं लक्ष्मणो राममब्रवीत् ॥

தம் ததா பரிதாபார்தம் லக்ஷ்மணோ ராமமப்ரவீத் ।

ததா - அப்படியாய்
பரிதாபார்தம் - பரிதாபப்பட்டுக் கொண்டிருந்த
தம் ராமம் - அந்த ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

इदमेव जनस्थानं त्वमन्वेषितुमर्हसि ।
राक्षसैर्बहुभिः कीर्णं नानाद्रुमलतायुतम् ॥

இதமேவ ஜனஸ்தாநம் த்வமந்வேஷிதுமர்ஹஸி ।
ராக்ஷஸைர் பஹுபி: கீர்ணம் நாநாத்ருமலதா யுதம் ॥ 4

பஹுபி: - 'பல
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
கீர்ணம் - நிறைந்துள்ளதும்,
நாநா த்ரும லதாயுதம்- பல மரங்களும் கொடிகளும் அடர்ந்துள்ளதுமாகிய
இதம் - இந்த
ஜனஸ்தாநம் ஏவ - ஜனஸ்தானத்தையே
அந்வேஷிதும் - தேடிப்பார்க்க
த்வம் - தேவரீர்
அர்ஹஸி - ஒப்புக்கொள்வீராக.

सन्तीह गिरिदुर्गाणि निर्दराः कन्दराणि च ।
गुहाश्च विविधा घोरा नानामृगगणाकुलाः ॥

ஸந்தீஹ கிரிதுர்காணி நிர்தரா: கந்தராணி ச ।
குஹாஶ்ச விவிதா கோரா நாநாம்ருக கணாகுலா: ॥ 5

ஸப்த ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 67

पूर्वजोऽप्युक्तमात्रस्तु लक्ष्मणेन सुभाषितम् ।
सारग्राही महासारं प्रतिजग्राह राघवः ॥

பூர்வஜோऽப்யுக்த மாத்ரஸ்து லக்ஷ்மணேன ஸுபாஷிதம் ।
ஸாரக்ராஹீ மஹாஸாரம் ப்ரதிஜக்ராஹ ராகவ: ॥ 1

பூர்வஜ: - ஜ்யேஷ்டரும்
ஸாரக்ராஹீ அபி - நுண்ணறிவாளருமான
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஸுபாஷிதம் - இனிமையாய்ச் சொல்லப்பட்டதை
உக்தமாத்ர: து - செவிக்கொண்டதுமே
மஹாஸாரம் - மகத்தான ரகஸ்யத்தை
ப்ரதிஜக்ராஹ - திருவுளத்தில் பற்றினார்.

संनिगृह्य महाबाहुः प्रवृद्धं रोषमात्मनः ।
अवष्टभ्य धनुश्चित्रं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

ஸந்நிக்ருஹ்ய மஹா பாஹு: ப்ரவ்ருத்தம் ரோஷமாத்மன: ।
அவஷ்டப்ய தநுஸ்சித்ரம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 2

மஹாபாஹு: - மகாபாகுவாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஆத்மன: - தனது
ப்ரவ்ருத்தம் - மகத்தான
கோபம் - கோபத்தை
ஸந்நிக்ருஹ்ய - முற்றிலும் ஒழித்து,
சித்ரம் - ஸர்வோத்கிருஷ்டமாகிய
தநு: - வில்லை
அவஷ்டப்ய - நாணைக்கயற்றிவிட்டு
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

किं करिष्यावहे वत्स क्व वा गच्छाव लक्ष्मण ।
केनोपायेन पश्याव सीतामिति विचिन्तय ॥

கிம் கரிஷ்யாவஹே வத்ஸ க்வ வா கச்சாவ லக்ஷ்மண ।
கேநோபாயேன பஶ்யாவ ஸீதாமிதி விசிந்தய ॥ 3

வத்ஸ - 'குழந்தாய்!
கிம் கரிஷ்யாவஹே - 'எதை நாம் செய்வோம்'

க்வ வா - 'எங்கே
கச்சாவ - நாம் போவோம்?'
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
கேந - 'எந்த
உபாயேன - உபாயத்தால்
ஸீதாம் - சீதையை
பஶ்யேயம் - நான் காண்பேன்?'
இதி - என்பதை
விசிந்தய - ஆலோசித்துச் சொல்.'

तं तथा परितापार्तं लक्ष्मणो राममब्रवीत् ॥

தம் ததா பரிதாபார்தம் லக்ஷ்மணோ ராமமப்ரவீத் ।
ததா - அப்படியாய்
பரிதாபார்தம் - பரிதாபப்பட்டுக் கொண்டிருந்த
தம் ராமம் - அந்த ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு பதில் சொன்னார்.

इदमेव जनस्थानं त्वमन्वेषितुमर्हसि ।
राक्षसैर्बहुभिः कीर्णं नानाद्रुमलतायुतम् ॥

இதமேவ ஜனஸ்தாநம் த்வமந்வேஷிதுமர்ஹஸி ।
ராக்ஷஸைர் பஹுபி: கீர்ணம் நாநாத்ருமலதா யுதம் ॥ 4

பஹுபி: - 'பல
ராக்ஷஸை: - அரக்கர்களால்
கீர்ணம் - நிறைந்துள்ளதும்,
நாநா த்ரும லதாயுதம் - பல மரங்களும் கொடிகளும் அடர்ந்துள்ளதுமாகிய
இதம் - இந்த
ஜனஸ்தாநம் ஏவ - ஜனஸ்தானத்தையே
அந்வேஷிதும் - 'தேடிப்பார்க்க
த்வம் - தேவரீர்
அர்ஹஸி - ஒப்புக்கொள்வீராக.

सन्तीह गिरिदुर्गाणि निर्दराः कन्दराणि च ।
गुहाश्च विविधा घोरा नानामृगगणाकुलाः ॥

ஸந்தீஹ கிரிதுர்காணி நிர்தரா: கந்தராணி ச ।
குஹாஸ்ச விவிதா கோரா நாநாம்ருக கணாகுலா: ॥ 5

आवासाः किन्नराणां च गन्धर्वभवनानि च ।
तानि युक्तो मया सार्धं समन्वेषितुमर्हसि ॥

ஆவாஸா: கின்னராணாம் ச கந்தர்வபவநாநி ச ।
தானி யுக்தோ மயா ஸார்தம் ஸமன்வேஷிது மர்ஹஸி ॥ 6

இஹ - 'இவ்விடத்தில்
கிரிதுர்காணி - மலைகளில் புகமுடியாத இடங்களும்,
நிர்தரா: - சுனைகளும்,
கந்தராணி ச - குகைகளும்,
விவிதா: - பல
கோரா: - பயங்கரமான
நாநா ம்ருக கணாகுலா:- பலவகைதுஷ்டமிருகங்களால் நிறைந்துள்ளதுமான
குஹா: ச - பள்ளத்தாக்குகளும்
கின்னராணாம் - கின்னரர்களுடைய
ஆவாஸா: ச - வீடுகளும்
கந்தர்வ பவநாநி ச - கந்தர்வ மாளிகைகளும்
ஸந்தி - இருக்கின்றன.
மயா ஸார்தம் - என்னோடுகூட
யுக்த: - இருந்துகொண்டு
தானி - அவைகளை
அன்வேஷிதும் - தேடிப்பார்க்க
த்வம் - தேவரீர்
அர்ஹஸி - இணங்க வேண்டும்.

त्वद्विधा बुद्धिसंपन्ना महात्मानो नरर्षभाः ।
आपत्सु न प्रकम्पन्ते वायुवेगैरिवाचलाः ॥

த்வத்விதா புத்தி ஸம்பந்நா மஹாத்மானோ நரர்ஷபா: ।
ஆபத்ஸு ந ப்ரகம்பந்தே வாயுவேகைரிவாசலா: ॥ 7

நரர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
புத்தி ஸம்பந்நா: - நல்லறிவு படைக்கப்பெற்ற
மஹாத்மான: - மகாத்மாக்களாகிய
த்வத்விதா: - உம்மைப்போன்றவர்கள்
வாயுவேகை: - புயல் காற்றுகளாலும்
அசலா: இவ - மலைகள் போலவே
ஆபத்ஸு - ஆபத்துக் காலங்களில்
ந ப்ரகம்பந்தே - மனஞ்சலியாதிருக்கின்றார்கள்.'

इत्युक्तस्तद्वनं सर्वं विचचार सलक्ष्मणः ।
क्रुद्धो रामः शरं घोरं संधाय धनुषि क्षुरम् ॥

இத்யுக்[illegible]னம் ஸர்வம் விசசார ஸலக்ஷ்மண: ।
க்ருத்[illegible]ரம் கோரம் ஸந்தாய தநுஷி க்ஷுரம் ॥ 8

இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்கு செவிசாற்றிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
க்ருத்த: - ஆத்திரத்துடனிருப்பவராய்
கோரம் - கொடிய
[illegible] - கூரிய
[illegible] - பாணத்தை
[illegible] - வில்லில்
[illegible] - பூட்டிக்கொண்டு,
[illegible]மண: - லக்ஷ்மணரோடு கூடவே
[illegible] - அந்த
[illegible]னம் ஸர்வம் - காடு முழுவதையும்
[illegible] - தேடித் திரிந்தார்.

[illegible] पर्वतकूटाभं महाभागं द्विजोत्तमम् ।
[illegible] पतितं भूमौ क्षतजार्द्रं जटायुषम् ॥
[illegible] गिरिशृङ्गाभं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

[illegible] பர்வத கூடாபம் மஹாபாகம் த்விஜோத்தமம் ।
[illegible] பதிதம் பூமௌ க்ஷதஜார்த்ரம் ஜடாயுஷம் ॥
[illegible]ட்வா கிரிஸ்ருங்காபம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 10

[illegible] - அவ்விடத்தில்
[illegible]கூடாபம் - மலைச்சிகரத்தை நிகர்த்தியிருக்கிறதும்
[illegible]பாகம் - மகாபுண்யாத்மாவும்
[illegible]த்தமம் - பக்ஷிகளிலுத்தமரும்
[illegible] - தரையில்
[illegible]த்ரம் - உடம்பெல்லாம் ரத்தம் தோய்ந்து
[illegible] - விழுந்து கிடக்கிறதுமான
[illegible]ம் - ஜடாயுவை
[illegible] - பார்த்தார்.
[illegible]ங்காபம் - மலைச்சிகரத்தைப் போலிருக்கிற
[illegible] - அவரை
[illegible]ட்வா - கண்முன் கண்டு
[illegible] - ஸ்ரீராமர்
[illegible]ம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
[illegible] - பின்வருமாறு சொன்னார்.

[illegible] सीता वैदेही भक्षिता नात्र संशयः ।
[illegible] व्यक्तं रक्षो भ्रमति कानने ॥

आवासाः किन्नराणां च गन्धर्वभवनानि च ।
तानि युक्तो मया सार्धं समन्वेषितुमर्हसि ॥

ஆவாஸா: கின்னராணாம் ச கந்தர்வபவநாநி ச ।
தானி யுக்தோ மயா ஸார்தம் ஸமன்வேஷிது மர்ஹஸி ॥ 6

இஹ - 'இவ்விடத்தில்
கிரிதுர்காணி - மலைகளில் புகமுடியாத இடங்களும்,
நிர்தரா: - சுனைகளும்,
கந்தராணி ச - குகைகளும்,
விவிதா: - பல
கோரா: - பயங்கரமான
நாநா ம்ருக கணாகுலா:- பலவகைதுஷ்டமிருகங்களால் நிறைந்துள்ளதுமான
குஹா: ச - பள்ளத்தாக்குகளும்
கின்னராணாம் - கின்னரர்களுடைய
ஆவாஸா: ச - வீடுகளும்
கந்தர்வ பவநாநி ச - கந்தர்வ மாளிகைகளும்
ஸந்தி - இருக்கின்றன.
மயா ஸார்தம் - என்னோடுகூட
யுக்த: - இருந்துகொண்டு
தானி - அவைகளை
அன்வேஷிதும் - தேடிப்பார்க்க
த்வம் - தேவரீர்
அர்ஹஸி - இணங்க வேண்டும்.

त्वद्विधा बुद्धिसंपन्ना महात्मानो नरर्षभाः ।
आपत्सु न प्रकम्पन्ते वायुवेगैरिवाचलाः ॥

த்வத்விதா புத்தி ஸம்பந்நா மஹாத்மானோ நரர்ஷபா: ।
ஆபத்ஸு ந ப்ரகம்பந்தே வாயுவேகைரிவாசலா: ॥ 7

நரர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
புத்தி ஸம்பந்நா: - நல்லறிவு படைக்கப்பெற்ற
மஹாத்மான: - மகாத்மாக்களாகிய
த்வத்விதா: - உம்மைப்போன்றவர்கள்
வாயுவேகை: - புயல் காற்றுகளாலும்
அசலா: இவ - மலைகள் போலவே
ஆபத்ஸு - ஆபத்துக் காலங்களில்
ந ப்ரகம்பந்தே - மனஞ்சலியாதிருக்கின்றார்கள்.'

इत्युक्तस्तद्वनं सर्वं विचचार सलक्ष्मणः ।
क्रुद्धो रामः शरं घोरं संधाय धनुषि क्षुरम् ॥

இத்யுக்தஸ் தத்வனம் ஸர்வம் விசசார ஸலக்ஷ்மண: ।
க்ருத்தோ ராம: ஶரம் கோரம் ஸந்தாய தநுஷி க்ஷுரம் ॥ 8

இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்கு செவிசாற்றிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
க்ருத்த: - ஆத்திரத்துடனிருப்பவராய்
கோரம் - கொடிய
க்ஷுரம் - கூரிய
ஶரம் - பாணத்தை
தநுஷி - வில்லில்
ஸந்தாய - பூட்டிக்கொண்டு,
ஸ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடு கூடவே
தத் - அந்த
வனம் ஸர்வம் - காடு முழுவதையும்
விசசார - தேடித் திரிந்தார்.

ततः पर्वतकूटाभं महाभागं द्विजोत्तमम् ।
ददर्श पतितं भूमौ क्षतजार्द्रं जटायुषम् ॥
तं दृष्ट्वा गिरिशृङ्गाभं रामो लक्ष्मणमब्रवीत् ॥

தத: பர்வத கூடாபம் மஹாபாகம் த்விஜோத்தமம் ।
ததர்ஶ பதிதம் பூமௌ க்ஷதஜார்த்ரம் ஜடாயுஷம் ॥
தம் த்ருஷ்ட்வா கிரிஶ்ருங்காபம் ராமோ லக்ஷ்மணமப்ரவீத் ॥ 10

தத: - அவ்விடத்தில்
பர்வத கூடாபம் - மலைச்சிகரத்தை நிகர்த்தியிருக்கிறதும்
மஹாபாகம் - மகாபுண்யாத்மாவும்
த்விஜோத்தமம் - பக்ஷிகளிலுத்தமரும்
பூமௌ - தரையில்
க்ஷதஜார்த்ரம் - உடம்பெல்லாம் ரத்தம் தோய்ந்து
பதிதம் - விழுந்து கிடக்கிறதுமான
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவை
ததர்ஶ - பார்த்தார்.
கிரிஶ்ருங்காபம் - மலைச்சிகரத்தைப் போலிருக்கிற
தம் - அவரை
த்ருஷ்ட்வா - கண்முன் கண்டு
ராம: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

अनेन सीता वैदेही भक्षिता नात्र संशयः ।
गृध्ररूपमिदं व्यक्तं रक्षो भ्रमति कानने ॥

அநேந ஸீதா வைதேஹீ பக்ஷிதா நாத்ர ஸம்ஶய: ।
க்ருத்ர ரூப மிதம் வ்யக்தம் ரக்ஷோ ப்ரமதி கானனே ॥ 11

வைதேஹீ - 'விதேக மன்னரின் புதல்வியான
ஸீதா - சீதை
அநேந - இதனால்
பக்ஷிதா - தின்றுவிடப்பட்டாள்.
அத்ர - இதில்
ந ஸம்ஶய: - சந்தேகமில்லை.
கானனே - காட்டில்
வ்யக்தம் - வெளிவேஷமாய்
க்ருத்ர ரூபம் - கழுகு உருக்கொண்ட
இதம் ரக்ஷ: - இந்த அரக்கன்,
ப்ரமதி - தரையில் புரண்டு கொண்டிருக்கிறான்.

भक्षयित्वा विशालाक्षीमास्ते सीतां यथासुखम् ।
एनं वधिष्ये दीप्तास्यैर्घोरैर्बाणैरजिह्मगैः ॥

பக்ஷயித்வா விஶாலாக்ஷீமாஸ்தே ஸீதாம் யதாஸுகம் ।
ஏனம் வதிஷ்யே தீப்தாஸ்யைர் கோரைர்பாணைரஜிஹ்மகை: ॥ 12

விஶாலாக்ஷீம் - 'தடங்கண்ணாளாகிய
ஸீதாம் - சீதையை
பக்ஷயித்வா - தின்றுவிட்டு,
யதாஸுகம் - ஸ்வேச்சையாய்
ஆஸ்தே - விழுந்துகிடக்கிறது.
ஏனம் - இதை
தீப்தாஸ்யை: - ஜ்வலிக்கும் முனைகளுடையதும்
கோரை: - பயங்கரமான
அஜிஹ்மகை: - குறி தப்பாது செல்ல வல்லவைகளுமான
பாணை: - பாணங்களால்
வதிஷ்யே - கொல்லப் போகிறேன்.

इत्युक्त्वाभ्यपतद्‌गृध्रं संधाय धनुषि क्षुरम् ।
क्रुद्धो रामः समुद्रान्तां चालयन्निव मेदिनीम् ॥

இத்யுக்த்வா அப்யபதத் க்ருத்ரம் ஸந்தாய தநுஷி க்ஷுரம் ।
க்ருத்தோ ராமஸ் ஸமுத்ராந்தம் சாலயந்நிவ மேதிநீம் ॥ 13

க்ருத்த: - ஆத்திரத்துடனிருக்கும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்
இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
ஸமுத்ராந்தம் - சமுத்திரங்களை எல்லையாகவுடைய

மேதிநீம் - நிலவுலகை
சாலயந் இவ - கலக்கமுறச் செய்கிறவர்போலாகி
க்ஷுரம் - கூரிய பாணத்தை
தநுஷி - வில்லில்
ஸந்தாய - கெட்டியாய்ப் பிடித்துக்கொண்டு,
க்ருத்ரம் - கழுகை
அப்யபதத் - கிட்டினார்.

तं दीनं दीनया वाचा सफेनं रुधिरं वमन् ।
अभ्यभाषत पक्षी तु रामं दशरथात्मजम् ॥

தம் தீநம் தீநயா வாசா ஸபேநம் ருதிரம் வமன் ।
அப்யபாஷத பக்ஷீ து ராமம் தஶரதாத்மஜம் ॥ 14

தீந: - அதிகஷ்டதசையிலிருக்கும்
பக்ஷீ - கழுகு
ஸபேநம் - நுரையோடுகூடிய
ருதிரம் - ரத்தத்தை
வமன் - கக்கிக்கொண்டு
தீநயா - வாய்திறந்து பேச முடியாது வெளிவருகிற
வாசா - சொற்கொண்டு
தஶரதாத்மஜம் - தசரதர் குமாரராகிய
தம் - அந்த
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
து - இச்சமயத்தில்
அப்யபாஷத - பின்வருமாறு மொழிந்தது.

यामोषधिमिवायुष्मन्नन्वेषसि महावने ।
सा देवी मम च प्राणा रावणेनोभयं हृतम् ॥

யாமோஷதி மிவாயுஷ்மந் அந்வேஷஸி மஹாவனே ।
ஸா தேவீ மம ச ப்ராணா ராவணேநோபயம் ஹ்ருதம் ॥ 15

ஆயுஷ்மந் - 'சிரஞ்சீவி!
யாம் - எவளொருவளை
மஹாவனே - பெருங்கானகத்தில்
ஓஷதிம் - மூலிகையை
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
அந்வேஷஸி - தேடித் திரிகின்றீரோ;
ஸா - அந்த
தேவீ - தேவியும்
மம - எனது
ப்ராணா: ச - உயிரும்

உபயம் - ஆகிய அந்த இரண்டும்
ராவணேந - ராவணனால்
ஹ்ருதம் - கவரப்பட்டுவிட்டன.

त्वया विरहिता देवी लक्ष्मणेन च राघव ।
ह्रियमाणा मया दृष्टा रावणेन बलीयसा ॥

த்வயா விரஹிதா தேவீ லக்ஷ்மணேன ச ராகவ ।
ஹ்ரியமாணா மயா த்ருஷ்டா ராவணேன பலீயஸா ॥ 16

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
த்வயா - உம்மையும்
லக்ஷ்மணேன ச - லக்ஷ்மணரையும்
விரஹிதா - விட்டுப் பிரிந்திருந்த
தேவீ - தேவியார்
பலீயஸா - முரடனான
ராவணேன - ராவணனால்
ஹ்ரியமாணா - தூக்கிக்கொண்டு போகப்படுகிறவளாய்
மயா - என்னால்
த்ருஷ்டா - காணப்பட்டாள்.

सीतामभ्यवपन्नोऽहं रावणश्च रणे मया ।
विध्वंसितरथच्छत्रः पातितो धरणीतले ॥

ஸீதா மப்யவபந்நோऽஹம் ராவணஶ்ச ரணே மயா ।
வித்வம்ஸித ரதச் சத்ர: பாதிதோ தரணீதலே ॥ 17

அஹம் - 'நான்
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியாரை
அப்யவபந்ந: - மீட்க முயன்றேன்.
மயா - என்னால்
ரணே - போரில்
ராவண: ச - ராவணனும்
வித்வம்ஸித ரதச்சத்ர: - ரதமும் குடையும் முறிக்கப்பட்டவனாய்
தரணீதலே - தரையில்
பாதித: - வீழ்த்தப்பட்டான்.

एतदस्य धनुर्भग्नमेते चास्य शरास्तथा ।
अयं तु सारथिस्तस्य मत्पक्षनिहतो भुवि ॥
अयमस्य रणे राम भग्नः सांग्रामिको रथः ॥

ஏததஸ்ய தநுர்பக்நமேதே சாஸ்ய ஶராஸ்ததா ।
அயம் து ஸாரதிஸ்தஸ்ய மத்பக்ஷநிஹதோ புவி ॥
அயமஸ்ய ரணே ராம பக்ந: ஸாங்க்ராமிகோ ரத: ॥ 18

பக்னம் - 'முறிந்து கிடக்கிற
ஏதத் - இதோ இருக்கிற
தநு: - வில்லு
அஸ்ய - இவனுடையது.
ஏதத் - இதோ இருக்கும்
ஶராவரம் - கவசம்
அஸ்ய - இவனுடையது.
யுதி - போரில்
மத்பக்ஷ நிஹத: - எனது சிறகுகளால் கொன்று வீழ்த்தப்பட்டுக் கிடக்கும்
அயம் து - இவன்தான்
தஸ்ய ஸாரதி: - அவனது ஸாரதி.
ராம - ஸ்ரீராம!
ரணே - போரில்
பக்ன: - உருவழிக்கப்பட்ட
அயம் - இதோ இருக்கும்
ஸாங்க்ராமிக: - போர்
ரத: - ரதம்
அஸ்ய - இவனுடையது.

परिश्रान्तस्य मे पक्षौ छित्त्वा खड्गेन रावणः ।
सीतामादाय वैदेहीमुत्पपात विहायसम् ॥

பரிஶ்ராந்தஸ்ய மே பக்ஷௌ சித்த்வா கட்கேந ராவண: ।
ஸீதா மாதாய வைதேஹீ முத்பபாத விஹாயஸம் ॥ 19

ராவண: - 'ராவணன்
பரிஶ்ராந்தஸ்ய - சோர்ந்துபோன
மே - எனது
பக்ஷௌ - இரு சிறகுகளையும்
கட்கேந - கத்தியால்
சித்த்வா - அறுத்துத் தள்ளிவிட்டு,
வைதேஹீம் - விதேக மன்னரின் புதல்வியாகிய
ஸீதாம் - ஸீதாப்பிராட்டியாரை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
விஹாயஸம் - ஆகாயத்தில்
உத்பபாத - கிளம்பிச் சென்றான்.

रक्षसा निहतं पूर्वं न मां हन्तुं त्वमर्हसि ॥

ரக்ஷஸா நிஹதம் பூர்வம் ந மாம் ஹந்தும் த்வமர்ஹஸி ॥ 20

பூர்வம் - 'ஏற்கனவே
ரக்ஷஸா - அரக்கனால்
நிஹதம் - குற்றுயிராய் வீழ்த்தப்பட்டு கிடக்கும்
மாம் - அடியேனை
ஹந்தும் - கொல்ல
த்வம் - தேவரீர்
ந அர்ஹஸி - திருவுளம் பற்றலாகாது.'

रामस्तस्य तु विज्ञाय बाष्पपूर्णमुखस्तदा ।
द्विगुणीकृततापार्तः सीतासक्तां प्रियां कथाम् ॥

ராமஸ்தஸ்ய து விக்ஞாய பாஷ்ப பூர்ண முகஸ்ததா ।
த்விகுணீக்ருத தாபார்த: ஸீதாஸக்தாம் ப்ரியாம் கதாம் ॥ 21

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ததா - அப்பொழுது
தஸ்ய - அதனது (ஜடாயுவினது)
ஸீதாஸக்தாம் - ஸீதாப்பிராட்டியாரிடமுள்ள பக்தியை நன்கு விளக்கிக் காட்டுகிறதும்
ப்ரியாம் - பிரயோஜனமாயுமிருக்கிற
கதாம் - விண்ணப்பத்தை
விக்ஞாய து - அறிந்துகொண்டு
த்விகுணீ க்ருத தாபார்த: - முன்னிலுமிருமடங்கு மனவேதனையால் தபிக்கின்றவராய்
பாஷ்ப பூர்ணமுக: - முகமெல்லாம் கண்ணீர் வடிக்கின்றவரானார்.

गृध्रराजं परिष्वज्य परित्यज्य महद्धनुः ।
निपपातावशो भूमौ रुरोद सहलक्ष्मणः ॥

க்ருத்ர ராஜம் பரிஷ்வஜ்ய பரித்யஜ்ய மஹத்தநு: ।
நிபபாதாவஶோ பூமௌ ருரோத ஸஹலக்ஷ்மண: ॥ 22

மஹத்தநு: - மகத்தான தனுசை
பரித்யஜ்ய - கீழே விட்டெறிந்துவிட்டு,
க்ருத்ர ராஜம் - புள்ளரசை
பரிஷ்வஜ்ய - கட்டித்தழுவி,
அவஶ: - மெய்மறந்தவராய்
ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணனோடுகூடவிருக்குமவர்
பூமௌ - தரையில்
நிபபாத - படுத்துவிட்டார்.
ருரோத - வாய்விட்டுக் கதறினார்.

एकमेकायने दुर्गे निःश्वसन्तं मुहुर्मुहुः ।
समीक्ष्य दुःखितो रामः सौमित्रिमिदमब्रवीत् ॥

ஏகமேகாயனே துர்கே நி:ஶ்வஸந்தம் முஹு: முஹு: ।
ஸமீக்ஷ்ய துக்கிதோ ராம: ஸௌமித்ரி மிதமப்ரவீத் ॥ 23

ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஏகாயனே - மனதை ஒருமைப்படுத்திய வேளையாகிற
துர்கே - அந்த்யகால ஆபத்துத்தசையில்
ஏகம் - உதவிபுரிபவரின்றி தனிமையாய்
முஹு: முஹு: - அடிக்கடி
நி: ஶ்வஸந்தம் - பெருமூச்செறிந்து கொண்டிருக்குமவரை
ஸமீக்ஷ்ய - பார்த்து
துக்கித: - துன்பம்மீதூறப்பட்டவராய்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

राज्याद्भ्रंशो वने वासः सीता नष्टा द्विजो हतः ।
ईदृशीयं ममालक्ष्मीर्निर्दहेदपि पावकम् ॥

ராஜ்யாத் ப்ரம்ஶோ வனே வாஸ: ஸீதா நஷ்டா த்விஜோ ஹத: ।
ஈத்ருஶீயம் மமாலக்ஷ்மீர் நிர்தஹேதபி பாவகம் ॥ 24

ராஜ்யாத் - 'நாட்டிலிருந்து
ப்ரம்ஶ: - பிரிவு ஏற்பட்டது.
வனே - வனத்தில்
வாஸ: - வாஸமேற்பட்டது.
ஸீதா - சீதை
நஷ்டா - காணாமல் போய்விட்டாள்.
த்விஜ: - கழுகு
ஹத: - கொல்லப்பட்டிருக்கிறது.
ஈத்ருஶீ - இப்படிப்பட்டதாகிய
இயம் - இந்த
மம - எனது
அலக்ஷ்மீ: - துரதிர்ஷ்டம்
பாவகம் அபி - அக்னியையும்
நிர்தஹேத் - எரித்துவிடும்.

संपूर्णमपि चेदद्य प्रतरेयं महोदधिम् ।
सोऽपि नूनं ममालक्ष्म्या विशुष्येत्सरितां पतिः ॥

ஸம்பூர்ணமபி சேதத்ய ப்ரதரேயம் மஹோததிம் ।
ஸோऽபி நூநம் மமாலக்ஷ்ம்யா விஶுஷ்யேத் ஸரிதாம் பதி: ॥ 25

அத்ய - 'இப்பொழுது
ஸம்பூர்ணம் - பூர்ணமாய் நிறைந்துள்ள

மஹோததிம் - பெருங்கடலை
ப்ரதரேயம் சேத் - பற்றுவேனாகில்
ஸரிதாம் பதி: - நதிகளுக்கு புகுமிடமாகும்
ஸ: அபி - அதுவும்
மம - எனது
அலக்ஷ்ம்யா அபி - துரதிர்ஷ்டத்தினாலேயே
நூநம் - நிச்சயமாய்
விஶுஷ்யேத் - வற்றிப் போய்விடும்.

नास्त्यभाग्यतरो लोके मत्तोऽस्मिन् सचराचरे ।
येनेयं महती प्राप्ता मया व्यसनवागुरा ॥

நாஸ்த்யபாக்யதரோ லோகே மத்தோ'ஸ்மின் ஸசராசரே ।
யேநேயம் மஹதீ ப்ராப்தா மயா வ்யஸநவாகுரா ॥ 26

அஸ்மின் - 'இந்த
ஸ சராசரே - அசைப்பொருள் அசையாப் பொருளடங்கிய
லோகே - உலகில்
மத்த: - என்னிலும்
அபாக்யதர: - பாக்யஹீனன் ஒருவனும்
அஸ்தி ந - இல்லை.
யேந - ஆகையால்தான்
இயம் - இந்த
மஹதீ - பெரும்
வ்யஸந வாகுரா - துயரமாகிற படுகுழியானது
மயா - என்னால்
ப்ராப்தா - அடையப்பட்டது.

अयं पितृवयस्यो मे गृध्रराजो जरान्वितः ।
शेते विनिहतो भूमौ मम भाग्यविपर्ययात् ॥

அயம் பித்ருவயஸ்யோ மே க்ருத்ர ராஜோ ஜராந்வித: ।
ஶேதே விநிஹதோ பூமௌ மம பாக்யவிபர்யயாத் ॥ 27

அயம் - 'இந்த
மே பித்ரு வயஸ்ய: - எனது தந்தையின் தோழரும்
ஜராந்வித: - முதுமைப் பருவத்தை அடைந்தவருமாகிய
க்ருத்ர ராஜ: - புள்ளரசு
மம - எனது
பாக்ய விபர்யயாத் - துரதிர்ஷ்டத்தால்
பூமௌ - தரையில்
விநிஹத: - குற்றுயிராய் அடிக்கப்பட்டதாய்
ஶேதே - படுத்துக்கிடக்கிறது.'

इत्येवमुक्त्वा बहुशो राघवः सहलक्ष्मणः ।
जटायुषं च पस्पर्श पितृस्नेहं विदर्शयन् ॥

இத்யேவ முக்த்வா பஹுஶோ ராகவ: ஸஹலக்ஷ்மண: ॥
ஜடாயுஷம் ச பஸ்பர்ஶ பித்ருஸ்நேஹம் விதர்ஶயன் ॥ 28

ஸஹ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணரோடிருந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறும்
பஹுஶ: - இன்னும் பலவிதமாகவும்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
பித்ரு ஸ்நேஹம் - தந்தையினிடத்திலுள்ள பக்தியை
விதர்ஶயன் ச - வெளியிட்டுக் காட்டிக்கொண்டே
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவை
பஸ்பர்ஶ - தடவிக்கொடுத்தார்.

निकृत्तपक्षं रुधिरावसिक्तं स गृध्रराजं परिरभ्य रामः ।
क्व मैथिली प्राणसमा गतेति विमुच्य वाचं निपपात भूमौ ॥

நிக்ருத்தபக்ஷம் ருதிராவஸிக்தம்
ஸ க்ருத்ரராஜம் பரிரப்ய ராம: ।
க்வ மைதிலீ ப்ராணஸமா கதேதி
விமுச்ய வாசம் நிபபாத பூமௌ ॥ 29

ராம: - ஸ்ரீராமர்
நிக்ருத்த பக்ஷம் - சிறகுகள் அறுக்கப்பட்டு
ருதிராவஸிக்தம் - ரத்தம் தோய்ந்துகிடக்கும்
தம் க்ருத்ர ராஜம் - அந்தப் புள்ளரசை
பரிரப்ய - இறுகக் கட்டிக்கொண்டு,
ப்ராணஸமா - 'உயிருக்கொப்பான
மைதிலீ - ஜானகீ
க்வ கதா - எங்கே போய்விட்டாள்?'
இதி - என்று சொல்லிக்கொண்டே
பாஷ்பம் - கண்ணீரை
விமுச்ய - விடுத்து,
பூமௌ - தரையில்
நிபபாத - விழுந்துவிட்டனர்.

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
க்ருத்ரராஜதர்ஶநம் நாம ஸப்த ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥*

அஷ்ட ஷஷ்டிதம: ஸர்க: - 68

राम: संप्रेक्ष्य तं गृध्रं भुवि रौद्रेण पातितम् ।
सौमित्रिं मित्रसंपन्नमिदं वचनमब्रवीत् ॥

ராம: ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய தம் க்ருத்ரம் புவி ரௌத்ரேண பாதிதம் ।
ஸௌமித்ரிம் மித்ரஸம்பந்நமிதம் வசனமப்ரவீத் ॥ 1

ராம: - ஸ்ரீராமர்,
ரௌத்ரேண - கொடியனால்
புவி - தரையில்
பாதிதம் - வீழ்த்தப்பட்டு கிடக்கின்றவரும்
மித்ர ஸம்பந்நம் - தோழருக்கு உயிரைக் கொடுத்து உதவி புரிந்தவருமான
தம் க்ருத்ரம் - அந்தக் கழுகை
ஸம்ப்ரேக்ஷ்ய - கண்குளிரக் கடாக்ஷித்தருளி,
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷமணரைப் பார்த்து
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - மொழிந்தார்.

ममायं नूनमर्थेषु यतमानो विहङ्गमः ।
राक्षसेन हतः संख्ये प्राणांस्त्यजति दुस्त्यजान् ॥

மமாயம் நூநமர்தேஷு யதமாநோ விஹங்கம: ।
ராக்ஷஸேந ஹத: ஸங்க்யே ப்ராணான் த்யஜதி துஸ்த்யஜான் ॥ 2

அயம் - 'இந்த
விஹங்கம: - கழுகு
மம - எனது
அர்தேஷு - கைங்கர்யங்களில்
யதமாந: - ஒருபட்ட மனமுற்றதாய்
ஸங்க்யே - போரில்
ராக்ஷஸேந - அரக்கனால்
ஹத: - குற்றுயிராய்ப் புடைக்கப்பட்டதாய்
துஸ்த்யஜான் - யாவருக்கும் விட மனம் வராததாகிய
ப்ராணான் - உயிரை
நூநம் - இதோ
த்யஜதி - விடப்போகிறது.

अयमस्य शरीरेऽस्मिन्प्राणो लक्ष्मण विद्यते ।
तथा हि स्वरहीनोऽयं विक्लवः समुदीक्षते ॥

அயமஸ்ய ஶரீரேऽஸ்மின் ப்ராணோ லக்ஷ்மண வித்யதே ।
ததா ஹி ஸ்வரஹீநோऽயம் விக்லவ: ஸமுதீக்ஷதே ॥ 3

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
அஸ்ய - இதனுடைய
அஸ்மின் - இந்த
ஶரீரே - உடலில்
அயம் ப்ராண: - இந்த எல்லாம் ஒடுங்கிய உயிர் ஒன்று மாத்திரம்
வித்யதே - இருக்கிறது.
ததா ஹி - ஆகையால்தான்
அயம் - இது
ஸ்வரஹீந: - குரல் விழுந்து
விக்லவ: - தடுமாற்றமுற்று
ஸமுதீக்ஷதே - விழித்து விழித்துப் பார்க்கிறது.

जटायो यदि शक्नोषि वाक्यं व्याहरितुं पुनः ।
सीतामाख्याहि भद्रं ते वधमाख्याहि चात्मनः ॥

ஜடாயோ யதி ஶக்நோஷி வாக்யம் வ்யாஹரிதும் புன: ।
ஸீதாமாக்யாஹி பத்ரம் தே வதமாக்யாஹி சாத்மன: ॥ 4

ஜடாயோ - 'ஜடாயுவே!
புன: - இன்னும்
வாக்யம் - ஒரு சொல்லை
வ்யாஹரிதும் - வாய் திறந்து சொல்ல
ஶக்நோஷி யதி - நீர் முடிந்தவனாகில்
ஸீதாம் - சீதையைப்பற்றி
ஆக்யாஹி - விவரமாய் விளம்பு.
ஆத்மன: - உனது
வதம் ச - வதையைப் பற்றியும்
ஆக்யாஹி - விவரமாய்ச் சொல்லு.
தே பத்ரம் - உனக்கு தெய்வானுக்ரகம் கிடைக்கும்.

किंनिमित्तोऽहरत् सीतां रावणस्तस्य किं मया ।
अपराधं तु यं दृष्ट्वा रावणेन हृता प्रिया ॥

கிம் நிமித்தோऽஹரத் ஸீதாம் ராவணஸ்தஸ்ய கிம் மயா ।
அபராதம் து யம் த்ருஷ்ட்வா ராவணேன ஹ்ருதா ப்ரியா ॥ 5

ராவண: - 'ராவணன்
ஸீதாம் - சீதையை
கிம் நிமித்த: - என்ன உத்தேசமாய்
அஹரத் - திருடிச் சென்றான்?
தஸ்ய - அவனுக்கு

மயா - என்னால்
கிம் - நேர்ந்ததென்ன?
யம் - எந்த
அபராதம் - குற்றத்தை
த்ருஷ்ட்வா து - கண்டுவிட்டதால்,
ராவணேன - ராவணனால்
ப்ரியா - காதலி
ஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்?

कथं तच्चन्द्रसंकाशं मुखमासीन्मनोहरम् ।
सीतया कानि चोक्तानि तस्मिन् काले द्विजोत्तम ॥

கதம் தச்சந்த்ரஸங்காஶம் முகமாஸீந் மநோஹரம் ।
ஸீதயா கானி சோக்தானி தஸ்மின் காலே த்விஜோத்தம ॥ 6

த்விஜோத்தமா - 'புள்ளரசே!
சந்த்ர ஸங்காஶம் - சந்திரனை நிகர்த்து
மநோஹரம் - மனதைக் கொள்ளைகொள்ளும்
தத் முகம் - அந்த முகம்
கதம் - எப்படி
ஆஸீத் - இருந்தது?
தஸ்மின் - அந்த
காலே - காலத்தில்
ஸீதயா - சீதையால்
உக்தாநி ச - மொழியப்பட்ட சொற்கள்
கானி - எவை?

कथंवीर्यः कथंरूपः किंकर्मा स च राक्षसः ।
क्व चास्य भवनं तात ब्रूहि मे परिपृच्छतः ॥

கதம்வீர்ய: கதம்ரூப: கிம் கர்மா ஸ ச ராக்ஷஸ: ।
க்வ சாஸ்ய பவனம் தாத ப்ரூஹி மே பரிப்ருச்சத: ॥ 7

தாத - 'அப்பனே!
ஸ: ராக்ஷஸ: - அந்த ராக்ஷஸன்
கதம் - எப்படிப்பட்ட
வீர்ய: - வீர்யமுள்ளவன்?
கதம் - எப்படிப்பட்ட
ரூப: - ரூபமுள்ளவன்?
கிம் - எப்படிப்பட்ட
கர்மாச - செயலுற்றவன்?
அஸ்ய - இவனுடைய
பவனம் ச - வீடும்

க்வ - எங்கிருக்கிறது?
பரிப்ருச்சத: - இவைகளைக் கேட்கும்
மே - எனக்கு
ப்ரூஹி - பதிலுரை.'

तमुद्वीक्ष्याथ दीनात्मा विलपन्तमनन्तरम् ।
वाचाऽतिसन्नया रामं जटायुरिदमब्रवीत् ॥

தமுத்வீக்ஷ்யாத தீனாத்மா விலபந்த் மநந்தரம் ।
வாசா அதிஸந்நயா ராமம் ஜடாயுரிதமப்ரவீத் ॥ 8

அத - அப்பொழுது
தீனாத்மா - குற்றுயிராய்க்கிடந்த
ஜடாயு: - ஜடாயு
அனந்தரம் - ஓயாது
விலபந்தம் - புலம்பிக் கதறும்
தம் ராமம் - அந்த ஸ்ரீராமரை
உத்வீக்ஷ்ய - பார்த்து,
அதி ஸன்னயா - பேசமுடியாது மிகவும் கஷ்டப்பட்டு வெளிவரும்
வாசா - சொற்கொண்டு
இதம் - பின்வருமாறு
அப்ரவீத் - பதிலுரைத்தது.

हृता सा राक्षसेन्द्रेण रावणेन दुरात्मना ।
मायामास्थाय विपुलां वातदुर्दिनसंकुलाम् ॥

ஹ்ருதா ஸா ராக்ஷஸேந்த்ரேண ராவணேன துராத்மநா ।
மாயாமாஸ்தாய விபுலாம் வாததுர்தினஸங்குலாம் ॥ 9

ஸா - 'அவள்
ராக்ஷஸேந்த்ரேண - ராக்ஷஸ மன்னனான
ராவணேன - ராவணனால்
வாத துர்தின ஸங்குலாம் - புயல்காற்றோடுகூடிய காரிருள்போன்று கலக்கமுற்று
விபுலாம் - இத்தன்மையதென அறியமுடியாத
மாயாம் ஆஸ்தாய - மாயையை பற்றி,
விஹாயஸா - ஆகாயமார்க்கமாய்
ஹ்ருதா - தூக்கிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்.

परिश्रान्तस्य मे तात पक्षौ छित्त्वा स राक्षसः ।
सीतामादाय वैदेहीं प्रयातो दक्षिणां दिशम् ॥

பரிஶ்ராந்தஸ்ய மே தாத பக்ஷௌ சித்வா ஸ ராக்ஷஸ: ।
ஸீதா மாதாய வைதேஹீம் ப்ரயாதோ தக்ஷிணாம் திஶம் ॥ 10

தாத - 'அய்யனே!
ஸ: ராக்ஷஸ: - அந்த அரக்கன்
பரிஶ்ராந்தஸ்ய - சோர்ந்துகிடந்த
மே - எனது
பக்ஷௌ - இறக்கைகளிரண்டையும்
சித்வா - அறுத்துத்தள்ளிவிட்டு,
வைதேஹீம் - ஜனகர் திருமகளாகிய
ஸீதாம் - சீதாதேவியை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
தக்ஷிணாம் - தெற்கு
திஶம் - திசை நோக்கி
ப்ரயாத: - சென்றான்.

उपरुध्यन्ति मे प्राणा दृष्टिर्भ्रमति राघव ।
सर्वक्लेशविमुक्तं मां बाहुभ्यां संपरिष्वज ॥

உபருத்யந்தி மே ப்ராணா த்ருஷ்டிர் ப்ரமதி ராகவ ।
ஸர்வ க்லேஶ விமுக்தம் மாம் பாஹுப்யாம் ஸம்பரிஷ்வஜ ॥
ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
மே ப்ராணா: - எனது உயிர்
உபருத்யந்தி - துடிக்கிறது.
த்ருஷ்டி: - பார்வை
ப்ரமதி - தடுமாறுகிறது.
பாஹுப்யாம் - இரு திருக்கரங்களாலும்
மாம் - அடியேனை
ஸர்வக்லேஶ விமுக்தம்- ஸர்வ உலகக்கட்டினின்றும் விடுபட்டவனாய்
ஸம்பரிஷ்வஜ - தேவரீர் ஆலிங்கனம் செய்தருள்க.

पश्यामि वृक्षान् सौवर्णानुशीरकृतमूर्धजान् ॥

பஶ்யாமி வ்ருக்ஷான் ஸௌவர்ணாநுஶீரக்ருதமூர்தஜான் ॥ 11
வ்ருக்ஷான் - மரங்களை
ஸௌவர்ணாந் - பொன்னிறமுற்றவைகளாய்
உஶீர க்ருத மூர்தஜான்- விலாமிச்சம் வேர்களாலான நுனிகளை உடையவைகளாய்
பஶ்யாமி - நான் சித்தப்பிரமை கொள்கிறேன்.

येन याति मुहूर्तेन सीतामादाय रावणः ।
विप्रनष्टं धनं क्षिप्रं तत्स्वामी प्रतिपद्यते ॥

யேந யாதி முஹூர்தேந ஸீதாமாதாய ராவண: ।
விப்ரநஷ்டம் தநம் க்ஷிப்ரம் தத்ஸ்வாமீ ப்ரதிபத்யதே ॥ 12

विन्दो नाम मुहूर्तोऽसौ स च काकुत्स्थ नाबुधत् ।
त्वत्प्रियां जानकीं हृत्वा रावणो राक्षसेश्वरः ॥

விந்தோ நாம முஹூர்தோऽஸௌ ஸ ச காகுத்ஸ்த நாபுதத் ।
த்வத்ப்ரியாம் ஜானகீம் ஹ்ருத்வா ராவணோ ராக்ஷஸேஶ்வர: ॥ 13

झषवद्बडिशं गृह्य क्षिप्रमेव विनश्यति ॥

ஜஷவத் படிஶம் க்ருஹ்ய க்ஷிப்ரமேவ விநஶ்யதி ॥ 14
ராவண: - 'ராவணன் என்பவன்
யேந முஹூர்தேந - எந்த வேளையில்
ஸீதாம் - ஸீதாதேவியை
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
யாதி - சென்றானோ
அஸௌ - இதுதான்
விந்த: நாம - விந்தமென்கிற (அல்லது விஜயமென்கிற)
முஹூர்த: - நல்லவேளை.
தத் - ஆனதுபற்றி
விப்ர நஷ்டம் - காணாமல் போன
தநம் - பொருளை
க்ஷிப்ரம் - சீக்கிரமே
ஸ்வாமீ - சுவான்தார்
ப்ரதிபத்யதே - திரும்பி அடைகிறான்.
காகுத்ஸ்த - ஸ்ரீராம!
த்வத் ப்ரியாம் - தேவரீரது காதலியாகிய
ஜானகீம் - ஜானகியாரை
ஹ்ருத்வா - திருடி,
ஸ: ச - அவனும்
ந அபுதத் - கவனியாதிருந்து விட்டான்.
ராக்ஷஸேஶ்வர: - ராக்ஷஸ மன்னனாகிய
ராவண: - ராவணன்
படிஶம் க்ருஹ்ய - தூண்டிலை கவ்விய
ஜஷவத் - மீனென
க்ஷிப்ரம் ஏவ - இதோ
விநஶ்யதி - அழிவடையப் போகிறான்.

न च त्वया व्यथा कार्या जनकस्य सुतां प्रति ।
वैदेह्या रंस्यसे क्षिप्रं हत्वा तं राक्षसं रणे ॥

ந ச த்வயா வ்யதா கார்யா ஜனகஸ்ய ஸுதாம் ப்ரதி ।
வைதேஹ்யா ரம்ஸ்யஸே க்ஷிப்ரம் ஹத்வா தம் ராக்ஷஸம் ரணே ॥ 15
ஜனகஸ்ய - 'ஜனகரது
ஸுதாம் ப்ரதி - திருமகளைப் பற்றி
த்வயா - தேவரீரால்

வ்யதா ச - கலவரமென்பதே
ந கார்யா - கொள்ளத்தக்கதன்று.
ரணே - போரில்
தம் ராக்ஷஸம் - அந்த அரக்கனை
க்ஷிப்ரம் - சீக்கிரமே
ஹத்வா - கொன்று,
வைதேஹ்யா - ஜானகியாருடன்கூட
ரம்ஸ்யஸே - திருவுளம் உவந்து விளங்குவீர்.'

असंमूढस्य गृध्रस्य रामं प्रत्यनुभाषतः ।
आस्यात् सुस्राव रुधिरं म्रियमाणस्य सामिषम् ॥

அஸம்மூடஸ்ய க்ருத்ரஸ்ய ராமம் ப்ரத்யநுபாஷத: ।
ஆஸ்யாத் ஸுஸ்ராவ ருதிரம் ம்ரியமாணஸ்ய ஸாமிஷம் ॥ 16

ராமம் - ஸ்ரீராமரிடம்
க்ருத்ரஸ்ய - கழுகு
அஸம் மூடஸ்ய - அறிவுகெடாது
ம்ரிய மாணஸ்ய - பிராணன் போகும் வேளையிலிருந்து
ப்ரத்யநுபாஷத: - விஞ்ஞாபனம்செய்து
ஆஸ்யாத் - மூக்கிலிருந்து (வாயிலிருந்து)
ருதிரம் - ரத்தம்
ஸாமிஷம் - கக்கலும் கரைசலுமாய்
ஸுஸ்ராவ - வழிந்தது.

पुत्रो विश्रवसः साक्षाद्भ्राता वैश्रवणस्य च ।
इत्युक्त्वा दुर्लभान् प्राणान् मुमोच पतगेश्वरः ॥

புத்ரோ விஶ்ரவஸ: ஸாக்ஷாத் ப்ராதா வைஶ்ரவணஸ்ய ச ।
இத்யுக்த்வா துர்லபான் ப்ராணான் முமோச பதகேஶ்வர: ॥ 17

விஶ்ரவஸ: - 'விச்ரவஸ' முனிவரின்
ஸாக்ஷாத் - ஔரஸ
புத்ர: - புதல்வன்,
வைஶ்ரவணஸ்ய - குபேரனுடைய
ப்ராதா - தம்பி,
இதி ச - மேற்கண்டதை மட்டும்
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு,
பதகேஶ்வர: - புள்ளரசு
துர்லபான் - திரிலோகப் பிரஸித்திபெற்ற (எளிதில் கிடைக்காத)
ப்ராணான் - ஆத்மநிலையை
முமோச - துறந்தது.

ब्रूहि ब्रूहीति रामस्य ब्रुवाणस्य कृताञ्जलेः ।
त्यक्त्वा शरीरं गृध्रस्य जग्मुः प्राणा विहायसम् ॥

ப்ரூஹி ப்ரூஹீதி ராமஸ்ய ப்ருவாணஸ்ய க்ருதாஞ்ஜலே: ।
த்யக்த்வா ஶரீரம் க்ருத்ரஸ்ய ஜக்மு: ப்ராணா விஹாயஸம் ॥ 18

க்ருதாஞ்ஜலே: - அஞ்சலிஹஸ்தராய்
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமர்
ப்ரூஹி ப்ரூஹி இதி - 'இன்னும் கொஞ்சம், பேசும் இன்னும் கொஞ்சம் பேசும்' என்று
ப்ருவாணஸ்ய - பெயர்த்து பெயர்த்து சொல்லிக் கொண்டிருக்கையில்
க்ருத்ரஸ்ய - கழுகினது
ப்ராணா: - ஆத்மா
ஶரீரம் - உடலை
த்யக்த்வா - விட்டுப்பிரிந்து,
விஹாயஸம் - ஆகாயமார்க்கமாய்
ஜக்மு: - சென்றது.

स निक्षिप्य शिरो भूमौ प्रसार्य चरणौ तदा ।
विक्षिप्य च शरीरं स्वं पपात धरणीतले ॥

ஸ நிக்ஷிப்ய ஶிரோ பூமௌ ப்ரஸார்ய சரணௌ ததா ।
விக்ஷிப்ய ச ஶரீரம் ஸ்வம் பபாத தரணீதலே ॥ 19

ஸ: - அது
ஶிர: - தலையை
பூமௌ - தரையில்
நிக்ஷிப்ய - கிடத்தி,
ததா - அப்படியே
சரணௌ - கால்களை
ப்ரஸார்ய - நீட்டிக்கொண்டு,
ஸ்வம் ஶரீரம் - தனது உடலை
தரணீதலே - தரையில்
விக்ஷிப்ய ச - பரப்பிக்கொண்டும்,
பபாத - சாய்ந்துவிட்டது.

तं गृध्रं प्रेक्ष्य ताम्राक्षं गतासुमचलोपमम् ।
रामः सुबहुभिर्दुःखैर्दीनः सौमित्रिमब्रवीत् ॥

தம் க்ருத்ரம் ப்ரேக்ஷ்ய தாம்ராக்ஷம் கதாஸும் அசலோபமம் ।
ராமஸ்ஸுபஹுபிர் துக்கைர் தீநஸ் ஸௌமித்ரிமப்ரவீத் ॥ 20

ராம: - ஸ்ரீராமர்
தாம்ராக்ஷம் - சிவந்த கண்களுற்ற

தம் க்ருத்ரம் - அந்தக் கழுகை
அசலோபமம் - மலையை நிகர்த்து
கதாஸூம் - பிணமாய்க் கிடக்கிறதாய்
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
ஸூபஹூபி: - அநேக விசேஷமான
துக்கை: - மனவேதனை விளைவிக்கின்ற துன்பங்களால்
தீந: - மிக மனம் நொந்தவராய்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

बहूनि रक्षसां वासे वर्षाणि वसता सुखम् ।
अनेन दण्डकारण्ये विशीर्णमिह पक्षिणा ॥
பஹூநி ரக்ஷஸாம் வாஸே வர்ஷாணி வஸதா ஸுகம் ।
அனேன தண்டகாரண்யே விஶீர்ணமிஹ பக்ஷிணா ॥ 21

ரக்ஷஸாம் - 'அரக்கர்களின்
வாஸே - இருப்பிடமாகிய
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்
பஹூநி - பல
வர்ஷாணி - வருஷங்களாய்
ஸுகம் - இன்புற்று
வஸதா - காலங்கழித்துவந்த
அனேன - இந்த
பக்ஷிணா - கழுகால்
இஹ - இப்பொழுது
விஶீர்ணம் - உயிர் துறக்கப்பட்டது.

अनेकवार्षिको यस्तु चिरकालसमुत्थितः ।
सोऽयमद्य हतः शेते कालो हि दुरतिक्रमः ॥
அனேக வார்ஷிகோ யஸ்து சிரகால ஸமுத்தித: ।
ஸோऽயமத்ய ஹத: ஶேதே காலோ ஹி துரதிக்ரம: ॥ 22

அனேக வார்ஷிக: - பல ஆண்டுகளைக் கண்டதும்
சிரகால ஸமுத்தித: - வெகுகாலம் குறையின்றி வாழ்ந்து வந்ததும்
ய: - எதுவோ
ஸ: அயம் து - அந்த இதுவே
அத்ய - இப்பொழுது
ஹத: - கொல்லப்பட்டு
ஶேதே - நெடுந்துயில்கொண்டு கிடக்கிறது.
கால: ஹி - விதி மாத்திரம்
துரதிக்ரம: - யாவராலும் தவிர்க்க முடியாது.

पश्य लक्ष्मण गृध्रोऽयमुपकारी हतश्च मे ।
सीतामभ्यवपन्नो वै रावणेन बलीयसा ॥
பஶ்ய லக்ஷ்மண க்ருத்ரோऽய முபகாரி ஹதஶ்ச மே ।
ஸீதா மப்யவபந்நோ வை ராவணேன பலீயஸா ॥ 23

பஶ்ய - 'பார்.
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
மே - எனக்கு
உபகாரி - பேருதவி புரிகிறதாய்
ஸீதாம் - சீதையை
அப்யவபந்ந: வை - மீட்கத் துணிந்த
அயம் க்ருத்ர: ச - இந்த கழுகும்
பலீயஸா - முரடான
ராவணேன - ராவணனால்
ஹத - கொல்லப்பட்டது.

गृध्रराज्यं परित्यज्य पितृपैतामहं महत् ।
मम हेतोरयं प्राणान् मुमोच पतगेश्वरः ॥
க்ருத்ரராஜ்யம் பரித்யஜ்ய பித்ருபைதாமஹம் மஹத் ।
மம ஹேதோரயம் ப்ராணான் முமோச பதகேஶ்வர: ॥ 24

அயம் - 'இந்த
பதகேஶ்வர: - புள்ளரசு
பித்ருபைதாமஹம் - தகப்பன் பாட்டன் தலைமுறை வழியாகக் கிடைத்த
மஹத் - பெரிய
க்ருத்ரராஜ்யம் - கழுகு ராஜ்யத்தை
பரித்யஜ்ய - கைவிட்டு,
மம ஹேதோ: - என் நிமித்தமாய்
ப்ராணான் - ஆத்மநிலையை
முமோச - துறந்தது.

सर्वत्र खलु दृश्यन्ते साधवो धर्मचारिणः ।
शूराः शरण्याः सौमित्रे तिर्यग्योनिगतेष्वपि ॥
ஸர்வத்ர கலு த்ருஶ்யந்தே ஸாதவோ தர்மசாரிண: ।
ஶூராஶ்ஶரண்யா: ஸௌமித்ரே திர்யக்யோநிகதேஷ்வபி ॥ 25

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
திர்யக் யோநி கதேஷு அபி - ஐயறிவு பிராணிகளிலும் (அதாவது பகுத்தறிவுள்ள மானிடரல்லாத பிராணிகளிலும்
ஸாதவ: - நல்லவைகளும்

தம் க்ருத்ரம் - அந்தக் கழுகை
அசலோபமம் - மலையை நிகர்த்து
கதாஸும் - பிணமாய்க் கிடக்கிறதாய்
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
ஸுபஹுபி: - அநேக விசேஷமான
துக்கை: - மனவேதனை விளைவிக்கின்ற துன்பங்களால்
தீந: - மிக மனம் நொந்தவராய்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு சொன்னார்.

बहूनि रक्षसां वासे वर्षाणि वसता सुखम् ।
अनेन दण्डकारण्ये विशीर्णमिह पक्षिणा ॥

பஹூநி ரக்ஷஸாம் வாஸே வர்ஷாணி வஸதா ஸுகம் ।
அனேன தண்டகாரண்யே விஶீர்ணமிஹ பக்ஷிணா ॥ 21

ரக்ஷஸாம் - 'அரக்கர்களின்
வாஸே - இருப்பிடமாகிய
தண்டகாரண்யே - தண்டகாரண்யத்தில்
பஹூநி - பல
வர்ஷாணி - வருஷங்களாய்
ஸுகம் - இன்புற்று
வஸதா - காலங்கழித்துவந்த
அனேன - இந்த
பக்ஷிணா - கழுகால்
இஹ - இப்பொழுது
விஶீர்ணம் - உயிர் துறக்கப்பட்டது.

अनेकवार्षिको यस्तु चिरकालसमुत्थितः ।
सोऽयमद्य हतः शेते कालो हि दुरतिक्रमः ॥

அனேக வார்ஷிகோ யஸ்து சிரகால ஸமுத்தித: ।
ஸோऽயமத்ய ஹத: ஶேதே காலோ ஹி துரதிக்ரம: ॥ 22

அனேக வார்ஷிக: - பல ஆண்டுகளைக் கண்டதும்
சிரகால ஸமுத்தித: - வெகுகாலம் குறையின்றி வாழ்ந்து வந்ததும்
ய: - எதுவோ
ஸ: அயம் து - அந்த இதுவே
அத்ய - இப்பொழுது
ஹத: - கொல்லப்பட்டு
ஶேதே - நெடுந்துயில்கொண்டு கிடக்கிறது.
கால: ஹி - விதி மாத்திரம்
துரதிக்ரம: - யாவராலும் தவிர்க்க முடியாது.

पश्य लक्ष्मण गृध्रोऽयमुपकारी हतश्च मे ।
सीतामभ्यवपन्नो वै रावणेन बलीयसा ॥

பஶ்ய லக்ஷ்மண க்ருத்ரோऽய முபகாரி ஹதஶ்ச மே ।
ஸீதா மப்யவபந்நோ வை ராவணேன பலீயஸா ॥ 23

பஶ்ய - 'பார்.
லக்ஷ்மண - லக்ஷ்மணா!
மே - எனக்கு
உபகாரி - பேருதவி புரிகிறதாய்
ஸீதாம் - சீதையை
அப்யவபந்ந: வை - மீட்கத் துணிந்த
அயம் க்ருத்ர: ச - இந்த கழுகும்
பலீயஸா - முரடனான
ராவணேன - ராவணனால்
ஹத - கொல்லப்பட்டது.

गृध्रराज्यं परित्यज्य पितृपैतामहं महत् ।
मम हेतोरयं प्राणान् मुमोच पतगेश्वरः ॥

க்ருத்ரராஜ்யம் பரித்யஜ்ய பித்ருபைதாமஹம் மஹத் ।
மம ஹேதோரயம் ப்ராணான் முமோச பதகேஶ்வர: ॥ 24

அயம் - 'இந்த
பதகேஶ்வர: - புள்ளரசு
பித்ருபைதாமஹம் - தகப்பன் பாட்டன் தலைமுறை வழியாகக் கிடைத்த
மஹத் - பெரிய
க்ருத்ரராஜ்யம் - கழுகு ராஜ்யத்தை
பரித்யஜ்ய - கைவிட்டு,
மம ஹேதோ: - என் நிமித்தமாய்
ப்ராணான் - ஆத்மநிலையை
முமோச - துறந்தது.

सर्वत्र खलु दृश्यन्ते साधवो धर्मचारिणः ।
शूराः शरण्याः सौमित्रे तिर्यग्योनिगतेष्वपि ॥

ஸர்வத்ர கலு த்ருஶ்யந்தே ஸாதவோ தர்மசாரிண: ।
ஶூராஶ்ஶரண்யா: ஸௌமித்ரே திர்யக்யோநிகதேஷ்வபி ॥ 25

ஸௌமித்ரே - 'லக்ஷ்மணா!
திர்யக் யோநி கதேஷு அபி - ஐயறிவு பிராணிகளிலும் (அதாவது பகுத்தறிவுள்ள மானிடரல்லாத பிராணிகளிலும்
ஸாதவ: - நல்லவைகளும்

தர்மசாரிண:	-	தர்மவொழுக்கமுடையவைகளும்,
ஶூரா:	-	வீர்யமுள்ளவைகளும்
ஶரண்யா:	-	அடுத்தவர்களை காப்பவைகளும்
ஸர்வத்ர கலு	-	எக்காலத்திலுமே
த்ருஶ்யந்தே	-	காணப்படுகின்றன.

सीताहरणजं दुःखं न मे सौम्य तथागतम् ।
यथा विनाशे गृध्रस्य मत्कृते च परंतप ॥
ஸீதாஹரணஜம் துக்கம் ந மே ஸௌம்ய ததாகதம் ।
யதா விநாஶோ க்ருத்ரஸ்ய மத்க்ருதே ச பரந்தப ॥ 26

ஸௌம்ய	-	'குழந்தாய்!
பரந்தப	-	சூரனே!
க்ருத்ரஸ்ய	-	கழுகினது
மத்க்ருதே ச	-	என்நிமித்தமாய் விளைந்த
விநாஶ:	-	மரணமானது
மே	-	எனது
யதா	-	எவ்வளவுமனவேதனையை விளைவித்திருக்கிறதோ,
ஸீதா ஹரணஜம்	-	சீதையைக் காணாமல் போனதாலுண்டான
துக்கம்	-	மனவேதனை
ததாகதம்	-	அதற்கீடானதாய்
ந	-	இல்லை.

राजा दशरथः श्रीमान् यथा मम महायशाः ।
पूजनीयश्च मान्यश्च तथायं पतगेश्वरः ॥
ராஜா தஶரத: ஶ்ரீமான் யதா மம மஹாயஶா: ।
பூஜநீயஶ்ச மான்யஶ்ச ததாயம் பதகேஶ்வர: ॥ 27

மஹாயஶா:	-	'மிக்கப் புகழ்படைத்த
ஶ்ரீமான்	-	ஶ்ரீமானாகும்
தஶரத:	-	தசரத
ராஜா	-	சக்ரவர்த்தியார்
மம	-	எனக்கு
யதா	-	எப்படி
மான்ய:	-	பக்திக்குப் பாத்திரமானவரோ,
பூஜநீய: ச	-	பணிந்து போற்றப்படத்தக்கவரோ,
ததா	-	அப்படியே
அயம்	-	இந்த
பதகேஶ்வர: ச	-	புள்ளரசரும்.

सौमित्रे हर काष्ठानि निर्मथिष्यामि पावकम् ।
गृध्रराजं दिधक्षामि मत्कृते निधनं गतम् ॥

ஸௌமித்ரே ஹர காஷ்டாநி நிர்மதிஷ்யாமி பாவகம் ।
க்ருத்ர ராஜம் திதக்ஷாமி மத்க்ருதே நிதனம் கதம் ॥ 28

ஸௌமித்ரே	-	'லக்ஷ்மணா!
காஷ்டாநி	-	கட்டைகளை
ஹர	-	சேகரித்து கொண்டு வா
பாவகம்	-	அக்னியை
நிர்மதிஷ்யாமி	-	கடைந்து எடுக்கின்றேன்.
மத்க்ருதே	-	என்நிமித்தமாய்
நிதனம் கதம்	-	பிணமாய்க் கிடக்கும்
க்ருத்ர ராஜம்	-	புள்ளரசை
திதக்ஷாமி ஹி	-	நானே தகனஞ் செய்யப் போகிறேன்.

नाथं पतगलोकस्य चितामारोपयाम्यहम् ।
इमं धक्ष्यामि सौमित्रे हतं रौद्रेण रक्षसा ॥
நாதம பதகலோகஸய சிதா மாரோபயாமயஹம ।
இமம் தக்ஷ்யாமி ஸௌமித்ரே ஹதம் ரௌத்ரேண ரக்ஷஸா ॥ 29

ஸௌமித்ரே	-	'லக்ஷ்மணா!
ரௌத்ரேண	-	கொடியவனான
ரக்ஷஸா	-	அரக்கனால்
ஹதம்	-	கொல்லப்பட்ட
பதகலோகஸ்ய	-	பக்ஷி உலகின்
நாதம்	-	நாதராகிய
இமம்	-	இவரை
அஹம்	-	நானே
சிதாம்	-	சிதையில்
ஆரோபயாமி	-	எடுத்து வைக்கிறேன்.
தக்ஷ்யாமி	-	தஹனஞ் செய்யப் போகிறேன்.

गोदावर्यास्तटे शुभ्रे चितां कुरु महाभुज ।
एवमुक्त्वा तु सौमित्रिं समालक्ष्य जटायुषम् ॥
கோதாவர்யா தடே ஶுபே சிதாம் குரு மஹபுஜ ।
ஏவமுக்த்வா து ஸௌமித்ரிம் ஸமாலக்ஷ்ய ஜடாயுஷம் ॥ 30

समुद्धृत्य गतिः श्रीमान् गोदावर्यास्तटं प्रति ।
ततो गत्वा तु तत्तीरे शुभ्रे कुशसमान्विते ॥
ஸமுத்ருத்ய கதி: ஶ்ரீமான் கோதாவர்யாம் தடம் ப்ரதி ।
ததோ கத்வா து தத்தீரே ஶுப்ரே குஶஸமான்விந்வதே ॥ 31

अवतीर्याथ निक्षिप्य मथित्वाग्निं महायशाः ।
लक्ष्मणेनाहृतैः काष्ठैश्चितां कृत्वा महाभुजः ॥

அவதீர்தாய நிக்ஷிப்ய மதித்வாக்னிம் மஹாயஶா: ।
லக்ஷ்மணோ நாஹ்ருதை: காஷ்டை: சித்தாம் க்ருத்வா மஹாபுஜ:

या गतिर्यज्ञशीलानामाहिताग्नेश्च या गतिः ।
अपरावर्तिनां या च या च भूमिप्रदायिनाम् ॥
யா கதிர் யக்ஞஶீலாநாமாஹிதாக்நேஶ்ச யா கதி: ।
அபராவர்திநாம் யா ச யா ச பூமி ப்ரதாயிநாம் ॥ 33

मया त्वं समनुज्ञातो गच्छ लोकाननुत्तमान् ।
गृध्रराज महासत्त्व संस्कृतश्च मया व्रज ॥
மயா த்வம் ஸமநுக்ஞாதோ கச்ச லோகாநநுத்தமான் ।
க்ருத்ரராஜ மஹாஸத்த்வ ஸம்ஸ்க்ருதஶ்ச மயா வ்ரஜ ॥ 34

एवमुक्त्वा चितां दीप्तामारोप्य पतगेश्वरम् ।
ददाह रामो धर्मात्मा स्वबन्धुमिव दुःखितः ॥
ஏவமுக்த்வா சிதாம் தீப்தாமாரோப்ய பதகேஶ்வரம் ।
ததாஹ ராமோ தர்மாத்மா ஸ்வபந்துமிவ துக்கித: ॥ 35

மஹாபுஜ - 'வீர!
ஶுப்ரே - புண்யமான
கோதாவர்யா: - கோதாவரியின்
தடே - கரையில்
சிதாம் - சிதையை
குரு - ஏற்படுத்து.'
மஹாபுஜ: - வீரரும்
மஹாயஶா: - பெரும் புகழ் படைத்தவரும்
கதி: - ஸர்வசரண்யரும்
ஸ்ரீமான் - ஸ்ரீமானும்
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவுமாகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரை
ஸமாலக்ஷ்ய - பார்த்து
து - இவ்விஷயத்தில்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - ஆக்ஞாபித்துவிட்டு
ஜடாயுஷம் - ஜடாயுவை
ஸமுத்த்ருத்ய - எடுத்துக்கொண்டு
கோதாவர்யா: - கோதாவரியின்
தடம் ப்ரதி - கரையை நோக்கி
தத: - அவ்விடத்திலின்று

கத்வா - சென்று
ஶுப்ரே - புனிதமான
குஶஸமன்விதே - தர்ப்பைகள் நிறைந்த
தத்ரே - அதன் கரையில்
அவதீர்ய - இறக்கி
நிக்ஷிப்ய - வைத்து
அத து - அதன்மேல் உடனே
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணனால்
ஆஹ்ருதை: - கொண்டுவரப்பட்ட
காஷ்டை: - கட்டைகளால்
சிதாம் க்ருத்வா - சிதையை செய்து
அக்நிம் - அக்னியை
மதித்வா - கடைந்தெடுத்து
க்ருத்ரராஜ - 'புள்ளரசே!
மஹாஸத்வ - மகா புண்யாத்மாவே!
யக்ஞ ஶீலாநாம் - யாகம் செய்கிறவர்களுக்கு
யா: கதி: - எது போய்ச்சேருமிடமோ,
ஆஹிதாக்நே: - பஞ்சாக்னிமத்தியில்தவஞ்செய்யும்வானப்ரஸ்தருக்கு
யா: கதி: ச - எது போய்ச்சேருமிடமோ
அபராவர்திநாம் - போர்க்களத்தில் பின்வாங்காது மாண்ட வீரர்களுக்கு
யா ச - எது போய்ச்சேருமிடமோ
பூமி ப்ரதாயிநாம் - பூதானம் செய்கின்றவர்களுக்கு
யா ச - எது போய்ச்சேருமிடமோ
அநுத்தமான் - மிகச்சிறந்த
லோகாந் - உலகங்களுக்கு
த்வம் - நீ
மயா - என்னால்
ஸமநுக்ஞாத: - விடைகொடுக்கப்பட்டவனாய்
கச்ச - செல்.
மயா - என்னால்
ஸம்ஸ்க்ருத: - உத்தரக்கிரியை செய்யப்பட்டவனாய்
ச - அவைகளை
வ்ரஜ - அடை'
ஏவம் உக்த்வா - என்று சொல்லிவிட்டு,
பதகேஶ்வரம் - புள்ளரசை
தீப்தாம் - கொழுந்துவிட்டெரியும்
சிதாம் - சிதையில்
ஆரோப்ய - தூக்கிவைத்து
ஸ்வ பந்தும் இவ - தகப்பனாருக்கு எப்படியோ அப்படியே

துக்கித: - மனவேதனையிலிருப்பவராய்
ததாஹ - தஹனஞ் செய்தருளினர்.

रामोऽथ सहसौमित्रिर्वनं गत्वा स वीर्यवान् ।
स्थूलान् हत्वा महारोहीननु तस्तार तं द्विजम् ॥

ராமோऽத ஸஹஸௌமித்ரிர் வனம் கத்வா ஸ வீர்யவான் ।
ஸ்தூலான் ஹத்வா மஹாரோஹீ நநு தஸ்தார தம் த்விஜம் ॥ 36

அத - அதன்மேல்
ஸ: - அந்த
வீர்யவான் - வீர்யவானான
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸஹ ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணனோடுகூட
வனம் கத்வா - காட்டிற்குச்சென்று
தம் - அந்த
த்விஜம் அநு - கழுகை உத்தேசித்து
ஸ்தூலான் - கொழுத்த
மஹாரோஹீந் - பெரும் மான்களை
ஹத்வா - கொன்று,
தஸ்தார - கொண்டுவந்து சேர்த்தார்.

रोहिमांसानि चोत्कृत्य पेशीकृत्य महायशाः ।
शकुनीनां ददौ रामो रम्ये हरितशाद्वले ॥

ரோஹிமாம்ஸாநி சோத்க்ருத்ய பேஶீக்ருத்ய மஹாயஶா: ।
ஶகுநீநாம் ததௌ ராமோ ரம்யே ஹரிதஶாத்வலே ॥ 37

மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்படைத்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ரோஹிமாம்ஸாநி - மான் மாம்ஸங்களை
உத்க்ருத்ய - சேதித்து,
பேஶீக்ருத்ய - பிண்டங்களாய்ச் செய்து
ரம்யே - அழகிய
ஹரிதஶாத்வலே - பசும்புல்தரையில்
ஶகுநீநாம் - கழுகுகளுக்கு
ததௌ ச - பிண்டம் கொடுத்தார்.

यत्तत् प्रेतस्य मर्त्यस्य कथयन्ति द्विजातयः ॥
तत् स्वर्गगमनं तस्य पित्र्यं रामो जजाप ह ।

யத்தத் ப்ரேதஸ்ய மார்த்யஸ்ய கதயந்தி த்விஜாதய: ।
தத் ஸ்வர்கமனம் தஸ்ய பித்ர்யம் ராமோ ஜஜாப ஹ ॥ 38

த்விஜாதய: - பிராமணர்கள்
மார்த்யஸ்ய - மானிட
ப்ரேதஸ்ய - பிணத்திற்கு

பித்ர்யம் - பிதுருகர்மாவாகிறதும்
ஸ்வர்ககமனம் - ஸ்வர்க்கத்தை யடைவிக்கிறதுமான
யத் தத் - எந்த ஒன்றை
கதயந்தி - ஜபிக்கின்றார்களோ,
தத் - அதை
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தஸ்ய ஹ - அதற்கும் (ஜடாயுவுக்கும்)
ஜஜாப - ஜபித்தருளினார்.

गोदावरीमयातां तौ नदीं नरवरात्मजौ ॥

கோதாவரீ மயாதம்தௌ நதீம் நரவராத்மஜௌ ॥ 39

நரவராத்மஜௌ - சக்ரவர்த்தி குமாரர்களான
தௌ - அவ்விருவர்களும்
கோதாவரீம் - கோதாவரி
நதீம் - நதிக்கு
அயாதம் - சென்றார்கள்.

शास्त्रदृष्टेन विधिना जलं गृध्राय राघवौ ॥
स्नात्वा तौ गृध्रराजाय उदकं चक्रतुस्तदा ॥

ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேந விதிநா ஜலம் க்ருத்ராய ராகவௌ ॥
ஸ்நாத்வா தௌ க்ருத்ர ராஜாய உதகம் சக்ரதுஸ்ததா ॥ 40

ராகவௌ - ராகவர்களாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
தத்ர ஜலே - அந்த தீர்த்தத்தில்
ஸ்நாத்வா - ஸ்நானம் செய்துவிட்டு,
ததா - அதன்மேல்
க்ருத்ரராஜாய - புள்ளரசுக்கு
உதகம் ச - தர்ப்பணத்தையும்
ஶாஸ்த்ர த்ருஷ்டேந - சாஸ்திரங்களில் சொல்லியபடி
விதிநா - விதிப்படி
சக்ரது: - செய்தார்கள்.

स गृध्रराजः कृतवान् यशस्करं सुदुष्करं कर्म रणे निपातितः ।
महर्षिकल्पेन च संस्कृतस्तदा जगाम पुण्यां गतिमात्मनः शुभाम् ॥

ஸ க்ருத்ர ராஜ: க்ருதவான் யஶஸ்கரம்
ஸுதுஷ்கரம் கர்ம ரணே நிபாதித: ।
மஹர்ஷி கல்பேந ச ஸம்ஸ்க்ருதஸ் ததா
ஜகாம புண்யாம் கதிமாத்மனஶ் ஶுபாம் ॥ 41

யஶஸ்கரம் - நீண்ட புகழைத் தருகிறவரும்
ஸுதுஷ்கரம் - பிறரால் செய்ய முடியாததுமான

கர்ம - தொழிலை
ரணே - போரில்
க்ருதவான் - புரிந்ததாய்,
நிபாதித: - மாண்ட
ஸ: க்ருத்ர ராஜ: - அந்தப் புள்ளரசு
மஹர்ஷி கல்பேந - மகரிஷிகளாலியற்றப்பட்ட ஆறு வேதாங்கங்களில் ஆறாவதாகிற கல்பத்தில் கண்டபடி
ஆத்மன: - தனக்கு
ஸம்ஸ்க்ருத: - உத்தரக்கிரியைகள் செய்யப்பெற்றதாய்
ததா ச - அதனாலும்
ஶுபாம் - நல்லதானதும்
புண்யாம் கதிம் - புண்யமுமான கதியை
ஜகாம - அடைந்தது.

कृतोदकौ तावपि पक्षिसत्तमे स्थिरां च बुद्धिं प्रणिधाय जग्मतुः ।
प्रवेश्य सीताधिगमे ततो मनो वनं सुरेन्द्राविव विष्णुवासवौ ॥

க்ருதோதகௌ தாவபி பக்ஷிஸத்தமே
ஸ்திராம் ச புத்திம் ப்ரணிதாய ஜக்மது: ।
ப்ரவேஶ்ய ஸீதாதிகமே ததோ மநோ
வநம் ஸுரேந்த்ராவிவ விஷ்ணுவாஸவௌ ॥ 42

ஸுரேந்த்ரௌ - தேவச்ரேஷ்டர்களாகிய
விஷ்ணு வாஸவௌ- விஷ்ணுவையும் இந்திரனையும்
இவ - போன்றவர்களாகிய
தௌ அபி - அவ்விருவர்களும்
பக்ஷி ஸத்தமே - புள்ளரசு விஷயத்தில்
க்ருதோதகௌ - தர்ப்பணம் செய்தவர்களாய்
ஸ்திராம் - மனக் கொதிப்பை சாந்தப்படுத்திய
புத்திம் - செய்தியை
ப்ரணிதாய - நினைத்து,
தத: - அதனால்
ஸீதாதிகமே - சீதையை அடையும் விஷயத்தில்
மந: ச - மனதை முற்றிலும்
ப்ரவேஶ்ய - நாட்டி,
வநம் - காட்டில்
ஜக்மது: - வழி நடந்தார்கள்.

இத்யார்ஷே ஶ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே ஜடாயுஸம்ஸ்காரோ நாம அஷ்ட ஷஷ்டிதம: ஸர்க: ॥

ஏகோந ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 69

कृत्वैवमुदकं तस्मै प्रस्थितौ रामलक्ष्मणौ ।
अवेक्षन्तौ वने सीतां पश्चिमां जग्मतुर्दिशम् ॥

க்ருத்வைவ முதகம் தஸ்மை ப்ரஸ்திதௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।
அவேக்ஷந்தௌ வனே ஸீதாம் பஶ்சிமாம் ஜக்மதுர் திஶம் ॥ 1

த்ஸ்மை - அதற்கு
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உதகம் - தர்ப்பணத்தை
க்ருத்வா - செய்துவிட்டு,
ஸீதாம் - சீதையை
வனே - காட்டில்
அவேக்ஷந்தௌ - தேடுகின்றவர்களாய்
ப்ரஸ்திதௌ - பிரயாணமான
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
பஶ்சிமாம் - மேற்கு
திஶம் - திக்கைநோக்கி
ஜக்மது: - சற்று வழிநடந்தார்கள்.

तौ दिशं दक्षिणां गत्वा शरचापासिधारिणौ ।
अविप्रहतमैक्ष्वाकौ पन्थानं प्रतिजग्मतुः ॥

தௌ திஶம் தக்ஷிணாம் கத்வா ஶரசாபாஸிதாரிணௌ ।
அவிப்ரஹதம் ஐக்ஷ்வாகௌ பந்தானம் ப்ரதிஜக்மது: ॥ 2

ஐக்ஷ்வாகௌ - இக்ஷ்வாகு வம்சத்தவர்களான
தௌ - அவ்விருவரும்
ஶரசாபாஸிதாரிணௌ-பாணம், வில், கத்தி, இவைகளை தரித்தவர்களாய்
அவிப்ரஹதம் - ஜனங்கள் நடக்கப்பெறாத
பந்தானம் - வழி ஒன்றை
கத்வா - அடைந்து,
தக்ஷிணாம் திஶம் - தென்திக்கை நோக்கி
ப்ரதி ஜக்மது: - திரும்பி நடந்தார்கள்.

गुल्मैर्वृक्षैश्च बहुभिर्लताभिश्च प्रवेष्टितम् ।
आवृतं सर्वतो दुर्गं गहनं घोरदर्शनम् ॥

குல்மைர் வ்ருக்ஷைஶ்ச பஹுபிர் லதாபிஶ்ச ப்ரவேஷ்டிதம் ।
ஆவ்ருதம் ஸர்வதோ துர்கம் கஹனம் கோரதர்ஶனம் ॥ 3

व्यतिक्रम्य तु वेगेन व्यालसिंहनिषेवितम् ।
सुभीमं तन्महारण्यं व्यतियातौ महाबलौ ॥

வ்யதிக்ரம்ய து வேகேந வ்யாள ஸிம்ஹ நிஷேவிதம் ।
ஸுபீமம் தன்மஹாரண்யம் வ்யதியாதௌ மஹாபலௌ ॥ 4

மஹாபலௌ - மகா பலிஷ்டர்களாகிய அவர்கள்
வேகேந து - வேகமாய்
வ்யதிக்ரம்ய - நடந்து,
தத் - அந்த
பஹுபி: - பல
குல்மை: - புதர்களாலும்
வ்ருக்ஷை: - மரங்களாலும்
லதாபி: ச - கொடிகளாலும்
ப்ரவேஷ்டிதம் - நிறைந்துள்ளதும்,
ஸர்வத: - முற்றிலும்
ஸுபீமம் - மிக்க கொடியதாய்
கோரதர்ஶனம் - பார்க்க பயங்கரமாய்
கஹனம் - அடர்ந்து
ஆவ்ருதம் - இருளுற்று
துர்கம் - புகமுடியாததும்,
வ்யாள ஸிம்ஹ - துஷ்டமிருகங்களாலும் சிங்கங்களாலும்
நிஷே விதம் ச வாஸஞ் செய்யப்பெற்றதுமான
மஹாரண்யம் - மகாரண்யத்தை (தண்டகா வனத்தை)
வ்யதியாதௌ - கடந்தார்கள்.

ततः परं जनस्थानात्त्रिक्रोशं गम्य राघवौ ।
क्रौञ्चारण्यं विविशतुर्गहनं तौ महौजसौ ॥

தத: பரம் ஜனஸ்தாநாத் த்ரிக்ரோஶம் கம்ய ராகவௌ ।
க்ரௌஞ்சாரண்யம் விவிஶதுர் கஹனம் தௌ மஹௌஜஸௌ ॥ 5

மஹௌஜஸௌ - மகா பலசாலிகளான
தௌ ராகவௌ - அந்த ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்திலிருந்து
தத: பரம் - அதன்மேல்
த்ரிக்ரோஶம் - ஆறுமைல் தூரம்
கம்ய - சென்று,
கஹனம் - அடர்ந்த
க்ரௌஞ்சாரண்யம் - க்ரௌஞ்சாரண்யமென்னும் வனத்தில்
விவிஶது: - புகுந்தார்கள்.

नानामेघघनप्रख्यं प्रहृष्टमिव सर्वतः ।
नानापक्षिगणैर्जुष्टं नानाव्यालमृगैर्युतम् ॥

நாநாமேக கநப்ரக்யம் ப்ரஹ்ருஷ்டமிவ ஸர்வத: ।
நாநா பக்ஷிகணை ஜுஷ்டம் நாநா வ்யாள ம்ருகையுதம் ॥ 6

दिदृक्षमाणौ वैदेहीं तद्वनं तौ विचिक्यतुः ।
तत्र तत्रावतिष्ठन्तौ सीताहरणकर्शितौ ॥

தித்ருக்ஷமாணௌ வைதேஹீம் தத்வனம் தௌ விசிக்யது: ।
தத்ர தத்ராவதிஷ்டந்தௌ ஸீதா ஹரணகர்ஶிதௌ ॥ 7

தௌ - அவ்விருவர்களும்
நாநா மேக கநப்ரக்யம் - பலமேகக் கூட்டங்களை நிகர்த்ததும்,
ஸர்வத: - எங்கும்
ப்ரஹ்ருஷ்டம் இவ - மயிக்கூச்செறியும்படி பயங்கரமானது,ம்
நாநா பக்ஷி கணை: - பலவகை பக்ஷிக் கூட்டங்களால்
ஜுஷ்டம் நிறைந்துள்ளதும்,
நாநா வ்யாள ம்ருகை:- பல துஷ்ட மிருகங்களால் நிறைந்துள்ளதுமான
யுதம்
தத்வனம் - அந்த வனத்தில்
ஸீதா ஹரண கர்ஶிதௌ- சீதை காணாமல் போனதில் தளர்ச்சியடைந்தவர்களாய்
தத்ர தத்ர - அங்கங்கு
அவதிஷ்டந்தௌ - உட்கார்ந்து இளைப்பாறியவர்களாய்
வைதேஹீம் - ஜானகியை
தித்ருக்ஷமாணௌ - காணவெண்ணி
விசிக்யது: - தேடித்திரிந்தார்கள்.

ततः पूर्वेण तौ गत्वा त्रिक्रोशं भ्रातरौ तदा ।
क्रौञ्चारण्यमतिक्रम्य मतङ्गाश्रममन्तरे ॥

தத: பூர்வேண தௌ கத்வா த்ரிகோஶம் ப்ராதரௌ ததா ।
க்ரௌஞ்சாரண்யமதிக்ரம்ய மதங்காஶ்ரமமந்தரே ॥ 8

दृष्ट्वा तु तद्वनं घोरं बहुभीममृगद्विजम् ।
नानासत्त्वसमाकीर्णं सर्वं गहनपादपम् ॥

த்ருஷ்ட்வா து தத்வனம் கோரம் பஹுபீம ம்ருகத்விஜம் ।
நாநாஸத்வஸமாகீர்ணம் ஸர்வம் கஹனபாதபம் ॥ 9

ददृशाते तु तौ तत्र दरीं दशरथात्मजौ ।
पातालसमगम्भीरां तमसा नित्यसंवृताम् ॥

தத்ருஶாதே து தௌ தத்ர தரீம் தஶரதாத்மஜௌ ।
பாதாளஸம கம்பீராம் தபஸா நித்ய ஸம்வ்ருதாம் ॥ 10

தௌ - அந்த
ப்ராதரௌ - இரு சகோதரர்களும்
க்ரௌஞ்சாரண்யம் - க்ரௌஞ்சாரண்யத்தை
அதிக்ரம்ய - தாண்டி,

தத: - அதிலிருந்து
மதங்காஶ்ரமம் - மதங்காச்ரமத்திற்கு
பூர்வேண - முந்தியே
த்ரிகோஶம் கத்வா - ஆறுமைல் சென்று,
அந்தரே - இடையில்
கோரம் - பயங்கரமானதும்
பஹு பீம ம்ருகத் விஜம் - பல கொடிய விலங்குகளும் பறவைகளும் நிரம்பியிருந்ததும்
நாநா ஸத்வ ஸமாகீர்ணம் - பல ஜந்துக்களால் நிறைந்திருந்ததும்
ஸர்வம் - எங்கும்
கஹன பாதபம் து - அடர்ந்த மரங்களுள்ளதுமான
தத் வனம் - அந்த வனத்தை
ததா த்ருஷ்ட்வா - அப்பொழுது பார்த்து
தஶரதாத்மஜௌ - தசரத குமாரர்களாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
தத்ர - அதில்
பாதாள ஸம கம்பீராம் - பாதாளத்தை நிகர்த்த ஆழமுள்ளதாயும்
தமஸா - இருளால்
நித்ய ஸம்வ்ருதாம் - எங்குமடர்ந்ததாயுமான
தரீம் து - குகையையும்
தத்ருஶாதே - கண்டார்கள்.

आसाद्य तौ नरव्याघ्रौ दर्यास्तस्याविदूरतः ।
ददृशाते महारूपां राक्षसीं विकृताननाम् ॥

ஆஸாத்ய தௌ நரவ்யாக்ரௌ தர்யாஸ் தஸ்யாவிதூரத: ।
தத்ருஶாதே மஹாரூபாம் ராக்ஷஸீம் விக்ருதாநநாம் ॥ 11

நரவ்யாக்ரௌ - புருஷோத்தமர்களாகும்
தௌ - அவ்விருவர்களும்
தஸ்யா: தர்யா: - அந்த குகையினது
அவிதூரத: - சமீபத்திலேயே
மஹாரூபம் - பெரிய வடிவத்தையுடையவளும்
விக்ருதேக்ஷணாம் - கோரமான தோற்றத்தையுடையவளுமான
ராக்ஷஸீம் - ஓர் அரக்கியை
ஆஸாத்ய - கிட்டி,
தத்ருஶாதே - கண்முன் கண்டார்கள்.

भयदामल्पसत्त्वानां बीभत्सां रौद्रदर्शनाम् ।
लम्बोदरीं तीक्ष्णदंष्ट्रां करालां परुषत्वचम् ॥

பயதாமல்பஸத்வானாம் பீபத்ஸாம் ரௌத்ரதர்ஶநாம் ।
லம்போதரீம் தீக்ஷ்ணதம்ஷ்ட்ராம் கராலாம் பருஷத்வசம் ॥ 12

भक्षयन्तीं मृगान् भीमान् विकटां मुक्तमूर्धजाम् ।
प्रैक्षेतां तौ तदा तत्र भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥

பக்ஷயந்தீம் ம்ருகாந் பீமான் விகடாம் முக்தமூர்தஜாம் ।
ப்ரைக்ஷேதாம் தௌ ததா தத்ர ப்ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 13

ததா - அப்பொழுது
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களாகிய
ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணருமாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
அல்ப ஸத்வானாம் - மனத்திடமுற்ற பிராணிகளுக்கு
பயதாம் - பயத்தை விளைவிப்பவளும்
பீபத்ஸாம் - அருவருப்பானவளும்
ரௌத்ர தர்ஶநாம் - கொடிய தோற்றத்தை உடையவளும்
லம்போதரீம் - சரிந்த வயிறுடையவளும்
தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ராம் - கூரான பற்களுள்ளவளும்
கராலாம் - அவலக்ஷணமானவளும்
பருஷத்வசாம் - கரடுமுரடான தோலையுடையவளும்
பீமான் - கோர
ம்ருகாந் - மிருகங்களை
பக்ஷயந்தீம் - புசிப்பவளும்
முக்தமூர்தஜாம் - விரிந்த கூந்தலுடையவளும்
விகடாம் - தன்னைக் கட்டழகியென எண்ணிக் கொண்டிருந்தவளுமான அவளை
ப்ரைக்ஷேதாம் - உற்று நோக்கினார்கள்.

सा समासाद्य तौ वीरौ व्रजन्तं भ्रातुरग्रतः ।
एहि रंस्यावहेत्युक्त्वा समालम्बत लक्ष्मणम् ॥

ஸா ஸமாஸாத்ய தௌ வீரௌ வ்ரஜந்தம் ப்ராதுரக்ரத: ।
ஏஹி ரம்ஸ்யாவஹேத்யுக்த்வா ஸமாலம்பத லக்ஷ்மணம் ॥ 14

ஸா - அவள்
வீரௌ - வீரர்களான
தௌ - அந்த இருவர்களையும்
ஸமாஸாத்ய - கிட்டி,
ப்ராது: - தமையனுக்கு
அக்ரத: - முன்னே
வ்ரஜந்தம் - போய்க்கொண்டிருக்கும்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
ஏஹி - 'வா;

ரம்ஸ்யாவஹே - நாமிருவரும் விளையாடுவோம்'
இதி உக்த்வா - என்று சொல்லிவிட்டு,
ஸமாலம்பத - பற்றிக்கொண்டாள்.

उवाच चैनं वचनं सौमित्रिमुपगुह्य सा ॥

உவாச சைநம் வசனம் ஸௌமித்ரி முபகூஹ்ய ஸா ॥

ஸா - அவள்
ஏதம் ஸௌமித்ரிம் - இந்த லக்ஷ்மணரை
உபகூஹ்ய - அணைத்துக் கட்டிக்கொண்டு,
வசனம் ச - பின்வரும் சொல்லையும்
உவாச - சொன்னாள்.

अहं त्वयोमुखी नाम लाभस्ते त्वमसि प्रियः ।
नाथ पर्वतकूटेषु नदीनां पुलिनेषु च ।
आयुःशेषमिमं वीर त्वं मया सह रंस्यसे ॥

அஹம் த்வயோமுகீ நாம லாபஸ்தே த்வமஸி ப்ரிய: ।
நாத பர்வத கூடேஷு நதீநாம் புலிநேஷு ச ॥
ஆயு:ஶேஷமிமம் வீர த்வம் மயா ஸஹ ரம்ஸ்யஸே ॥ 16

அஹம்து - 'நான்தான்
அயோமுகீ - அயோமுகியென்று
நாம - பிரசித்தி பெற்றவள்.
த்வம் - நீ
ப்ரிய: - என் காதலுக்குப் பாத்திரனாய்
அஸி - ஆகின்றனை;
லாப: - பெரும் பாக்கியமிது
தே - உனக்கு.
நாத - என்னைக் காத்தருளும்
வீர - கணவரே!
பர்வத கூடேஷு - மலைச்சிகரங்களிலும்
நதீநாம் - நதிகளின்
புலிநேஷு ச - மணல்தட்டுகளிலும்
மயா ஸஹ - என்னோடுகூட
த்வம் - நீ
இமம் - இந்த
ஆயுஶேஷம் - மிகுந்துள்ள வாழ்நாட்களை
ரம்ஸ்யஸே - சுகமாய்க் கழிப்பாயாக.'

एवमुक्तस्तु कुपितः खड्गमुद्धृत्य लक्ष्मणः ।
कर्णनासौ स्तनौ चास्या निचकर्तारिसूदनः ॥

ஏவமுக்தஸ்து குபித: கட்கமுத்த்ருத்ய லக்ஷ்மண: ।
கர்ணநாஸௌ ஸ்தனௌ சாஸ்யா நிசகர்தாரிஸூதன: ॥ 17

அரிஸூதன: - சத்ரு ஸம்ஹாரகரான
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லியதற்கு செவிசாற்றியவராய்
து - உடனே
குபித: - சினங்கொண்டவராகி
கட்கம் - கத்தியை
உத்த்ருத்ய - உருவி
அஸ்யா: - இவளது
கர்ண நாஸௌ - காதையும் மூக்கையும்
ஸ்தனௌ ச - முலைகளிரண்டையும்
விசகர்த - அறுத்துத் தள்ளிவிட்டார்.

कर्णनासे निकृत्ते तु विस्वरं सा विनद्य च ।
यथागतं प्रदुद्राव राक्षसी भीमदर्शना ॥

கர்ணநாஸே நிக்ருத்தே து விஸ்வரம் ஸா விநத்ய ச ।
யதாகதம் ப்ரதுத்ராவ ராக்ஷஸீ பீமதர்ஶனா ॥ 18

ஸா - அந்த
பீமதர்ஶநா - பயங்கரமான தோற்றத்தையுடைய
ராக்ஷஸீ - அரக்கி
கர்ணநாஸே - காதும் மூக்கும்
நிக்ருத்தே து - அறுக்கப்பட்டவுடன்
விஸ்வரம் - விகாரமான குரலுடன்
விநத்ய ச - கூச்சலிட்டுக் கதறிவிட்டு,
யதாகதம் - வந்த வழியே
ப்ரதுத்ராவ - ஓடிவிட்டாள்.

तस्यां गतायां गहनं व्रजन्तौ वनमोजसा ।
आसेदतुरमित्रघ्नौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥

தஸ்யாம் கதாயாம் கஹனம் வ்ரஜந்தௌ வனமோஜஸா ।
ஆஸேததுரமித்ரக்நௌ ப்ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 19

தஸ்யாம் - அவள்
கதாயாம் - ஓடினபின்
ஓஜஸா - தைரியத்தைக்கொண்டு
வ்ரஜந்தௌ - நடந்து கொண்டிருந்தவர்களும்
அமித்ரக்நௌ - சத்ருஸம்ஹாரகர்களும்
ப்ராதரௌ - அண்ணனும் தம்பியுமான

ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
கஹனம் வனம் - அடர்ந்த ஓர் காட்டை
ஆஸேதது: - அடைந்தார்கள்.

लक्ष्मणस्तु महातेजाः सत्त्ववाञ्शीलवाञ्शुचिः ।
अब्रवीत् प्राञ्जलिर्वाक्यं भ्रातरं दीप्ततेजसम् ॥

லக்ஷ்மணஸ்து மஹாதேஜா: ஸத்த்வவான் ஶீலவான் ஶுசி: ।
அப்ரவீத் ப்ராஞ்ஜலிர்வாக்யம் ப்ராதரம் தீப்ததேஜஸம் ॥ 20

மஹாதேஜா: - மகாமேன்மை பெற்றவரும்
ஸத்த்வான் - தைரியசாலியும்
ஶீலவான் - நல்லொழுக்கமுள்ளவரும்
ஶுசி: து - நல்லெண்ணமுள்ளவருமான
லக்ஷ்மண: து - லக்ஷ்மணர்
தீப்த தேஜஸம் - தேஜோமயமாய் விளங்கும்
ப்ராதரம் - தமயனாரைப் பார்த்து
ப்ராஞ்ஜலி: - அஞ்சலிஹஸ்தராகி
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

स्पन्दते मे दृढं बाहुरुद्विग्नमिव मे मनः ।
प्रायशश्चाप्यनिष्टानि निमित्तान्युपलक्षये ॥

ஸ்பந்ததே மே த்ருடம் பாஹுருத்விக்னமிவ மே மன: ।
ப்ராயஶஸ்சாப்யநிஷ்டாநி நிமித்தான்யுபலக்ஷயே ॥ 21

மே பாஹு: - 'எனது இடது கை
த்ருடம் - மிகவும்
ஸ்பந்ததே - துடிக்கிறது.
மே மன: - எனது மனம்
உத்விக்னம் இவ - முற்றிலும் கலவரமடைந்திருக்கின்றது.
அபி - இதுவுமன்றி
ப்ராயஶ: - பெரும்பாலும்
அநிஷ்டாநி - ஆபத்தைச் சூசிப்பிக்கின்ற
நிமித்தாநி ச - அபசகுனங்களையே
உபலக்ஷயே - காண்கின்றேன்.

तस्मात् सज्जीभवार्य त्वं कुरुष्व वचनं हितम् ।
ममैव हि निमित्तानि सद्यः शंसन्ति संभ्रमम् ॥

தஸ்மாத் ஸஜ்ஜீபவார்ய த்வம் குருஷ்வ வசனம் ஹிதம்।
மமைவ ஹி நிமித்தாநி ஸத்ய: ஶம்ஸந்தி ஸம்ப்ரமம் ॥ 22

நிமித்தாநி ஹி - 'அபசகுனங்களோ
ஸத்ய: ஏவ - உடனேயே
ஸம்ப்ரமம் - வரப்போகிற ஆபத்தை
ஶம்ஸந்தி - தெரிவிக்கின்றன.
தஸ்மாத் - ஆகையினால்
ஆர்ய - அண்ணா!
த்வம் - தேவரீர்
மம - எனது
வசனம் - விண்ணப்பத்தை
ஹிதம் - நன்மை பயக்கத்தக்கதாய்
குருஷ்வ - திருவுளத்தில் பற்றும்
ஸஜ்ஜீபவ - முன் எச்சரிக்கையுடையவராய் இரும்.

एष वञ्चुलको नाम पक्षी परमदारुणः ।
आवयोर्विजयं युद्धे शंसन्निव विनर्दति ॥

ஏஷ வஞ்ஜுலகோ நாம பக்ஷீ பரமதாருண: ।
ஆவயோர் விஜயம் யுத்தே ஶம்ஸந்நிவ விநர்ததி ॥ 23

பரமதாருண: - மிகக்கொடிய
ஏஷ: - இந்த
வஞ்ஜுலக: நாம - வஞ்சுலகமென்ற
பக்ஷீ - பக்ஷி
யுத்தே - கஷ்டத்தில்
ஆவயோ: - நம்மிருவர்களுக்கும்
விஜயம் - வெற்றியை
ஶம்ஸந் இவ - சூசிப்பிக்கிறது என்றபடியே
விநர்ததி - கூவுகிறது.'

तयोरन्वेषतोरेवं सर्वं तद्वनमोजसा ।
संजज्ञे विपुलः शब्दः प्रभञ्जन्निव तद्वनम् ॥

தயோரன்வேஷதோரேவம் ஸர்வம் தத்வன மோஜஸா ।
ஸம்ஜஜ்ஞே விபுல: ஶப்த: ப்ரபஞ்ஜந்நிவ தத்வனம் ॥ 24

ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
ஓஜஸா - தைரியங்கொண்டு
தத்வனம் - அந்தக் காடு
ஸர்வம் - எங்கும்
தயோ: - அவ்விருவர்கள்
அன்வேஷதோ: - தேடிச் செல்கையில்
தத்வனம் - அந்தக் காட்டை
ப்ரபஞ்ஜந் இவ - முறிக்கிறது போன்றதாகிய
விபுல: - ஒரு பெரிய

ஶப்த: - சப்தம்
ஸம்ஜஜ்ஞே - உண்டாயிற்று.

संवेष्टितमिवात्यर्थं गगनं मातरिश्वना ।
वनस्य तस्य शब्दोऽभूद्दिवमापूरयन्निव ॥

ஸம்வேஷ்டித மிவாத்யர்தம் ககனம் மாதரிஶ்வநா ।
வனஸ்ய தஸ்ய ஶப்தோऽபூத் திவ மாபூரயந்நிவ ॥ 25

மாதரிஶ்வநா - காற்றினால்
அத்யர்தம் - முற்றிலும்
ஸம்வேஷ்டிதம் - பற்றப்பட்ட
ககனம் இவ - ஆகாயத்தைப் போலவே
தஸ்ய - அந்த
வனஸ்ய - வனத்தின்
ஶப்த: - சப்தமானது
திவமிவ - அந்தரிக்ஷமெங்கும்
ஆபூரயந் - பரவியதாய்
அபூத் - இருந்தது.

तं शब्दं काङ्क्षमाणस्तु रामः कक्षे सहानुजः ।
ददर्श सुमहाकायं राक्षसं विपुलोरसम् ॥

தம் ஶப்தம் காங்க்ஷமாணஸ்து ராம: கக்ஷே ஸஹாநுஜ: ।
ததர்ஶ ஸுமஹாகாயம் ராக்ஷஸம் விபுலோரஸம் ॥ 26

ஸஹாநுஜ: - தம்பியுடனிருந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தம் ஶப்தம் - அந்த சப்தத்தை
காங்க்ஷமாண: து - இன்னதென்றறிய எண்ணங்கொண்டவராய் இருக்கையில்
கக்ஷே - நடுக்காட்டில் ஓர் பிரதேசத்தில்
ஸுமஹாகாயம் - மிகப் பெரிய உடலை உடையவனும்
விபுலோரஸம் - அகன்ற மார்பை உடையவனுமான
ராக்ஷஸம் - ஓர் அரக்கனை
ததர்ஶ - கண்டார்.

आसेदतुस्ततस्तत्र तावुभौ प्रमुखे स्थितम् ।
विवृद्धमशिरोग्रीवं कबन्धमुदरेमुखम् ॥

ஆஸேதுஸ்ததஸ்தத்ர தாவுபௌ ப்ரமுகே ஸ்திதம் ।
விவ்ருத்த மஶிரோக்ரீவம் கபந்த முதரேமுகம் ॥ 27

रोमभिर्निचितैस्तीक्ष्णैर्महागिरिमिवोच्छ्रितम् ।
नीलमेघनिभं रौद्रं मेघस्तनितनिःस्वनम् ॥

ரோமபிர் நிசிதைஸ்தீக்ஷ்ணைர் மஹாகிரி மிவோச்ச்ரிதம் ।
நீலமேக நிபம் ரௌத்ரம் மேகஸ்தநித நிஸ்ஸ்வனம் ॥ 28

अग्निज्वालानिकाशेन ललाटस्थेन दीप्यता ।
महापक्ष्मेण पिङ्गेन विपुलेनायतेन च ॥

அக்நிஜ்வாலா நிகாஶேந லலாடஸ்தேந தீப்யதா ।
மஹாபக்ஷ்மேண பிங்கேந விபுலேநாயதேந ச ॥ 29

एकेनोरसि घोरेण नयनेनाशुदर्शिना ।
महादंष्ट्रोपपन्नं तं लेलिहानं महामुखम् ॥

ஏகேநோரஸி கோரேண நயனேநாஶுதர்ஶிநா ।
மஹாதம்ஷ்ட்ரோபபந்நம் தம் லேலிஹானம் மஹாமுகம் ॥ 30

भक्षयन्तं महाघोरानृक्षसिंहमृगद्विपान् ।
घोरौ भुजौ विकुर्वाणमुभौ योजनमायतौ ॥

பக்ஷயந்தம் மஹா கோராந் ருக்ஷஸிம்ஹ ம்ருகத்விபான் ।
கோரௌ புஜௌ விகுர்வாணமுபௌ யோஜனமாயதௌ ॥ 31

कराभ्यां विविधान् गृह्य ऋक्षान् पक्षिगणान् मृगान् ।
आकर्षन्तं विकर्षन्तमनेकान् मृगयूथपान् ॥

கராப்யாம் விவிதான் க்ருஹ்ய ருக்ஷான் பக்ஷிகணான் ம்ருகான் ।
ஆகர்ஷந்தம் விகர்ஷந்தமநேகாந் ம்ருகயூதபான் ॥ 32

स्थितमावृत्य पन्थानं तयोर्भ्रात्रोः प्रपन्नयोः ॥

ஸ்தித மாவ்ருத்ய பந்தாநம் தயோர் ப்ராத்ரோ: ப்ரபந்நயோ: ।

தத்ர - அங்கு
தத: - அப்பொழுது
தௌ உபௌ - அவ்விருவர்களும்
ப்ரமுகே - எதிரில்
ஸ்திதம் - இருக்கின்றவனும்
விவ்ருத்தம் - பெரிய தோற்றமுற்று
அஶிரோக்ரீவம் - தலையும் கழுத்தும் இல்லாதவனும்
உதரேமுகம் - வயிற்றில் வாயைப் படைக்கப்பெற்றவனும்
மஹாகிரிம் இவ - பெரும் மலையை நிகர்த்து
நிசிதை: - அடர்ந்து
தீக்ஷ்ணை: - மடியாத
ரோமபி: - மயிருடன்
உச்ச்ரிதம் - வளர்ந்தவனும்
நீலமேக நிபம் - கார்மேகத்தை நிகர்த்தவனும்

மேகஸ்தநித நிஸ்ஸ்வனம்	-	மேககர்ஜனையை நிகர்த்த குரலுடையவனும்
அக்நி ஜ்வாலா நிகாஶேந தீப்யதா	-	அக்னிஜ்வாலையை நிகர்த்து ஜ்வலித்துக் கொண்டிருக்கிறதும்
மஹாபக்ஷ்மேண	-	பெரிய இமைகளுள்ளதும்
பிங்கேந	-	பழுப்பு நிறமுற்றதும்
விபுலேந	-	மிக அகன்றதும்
ஆயதேந	-	மிக நீண்டதும்
கோரேண	-	பயங்கரமானதும்
ஆஶுதர்ஶிநா	-	மிகச்சீக்கிரம் பார்க்கவல்லதும்
உரஸி	-	மார்பிலமைக்கப்பட்ட
லலாடஸ்தேந	-	நெற்றியிலிருக்கிறதுமான
ஏகேந	-	ஒரு
நயனேந	-	கண்ணால்
ரௌத்ரம்	-	ஆச்சர்யமுடைய தோற்றமுள்ளவனும்
மஹாதம்ஷட்ரோபபந்நம்	-	பெரிய கோரைப் பற்களையுடையவனும்
லேலிஹானம்	-	நாக்கைநீட்டி அடிக்கடி நக்கிக் கொண்டிருக்கிறவனும்
மஹாமுகம்	-	பெருமுகமுள்ளவனும்
மஹா கோராந்	-	மிகப்பெரிய
ருக்ஷ ஸிம்ஹ ம்ருக த்விபான்	-	கரடிகள், சிங்கங்கள், மான்கள், யானைகள் இவைகளை
பக்ஷயந்தம்	-	தின்கின்றவனும்
யோஜனம் ஆயதௌ	-	எட்டு மைல்கள் நீண்ட
உபௌ	-	இரு
கோரௌ	-	பெரிய
புஜௌ	-	கைகளை
விகுர்வாணம்	-	விரித்துக் கொண்டிருக்கிறவனும்
கராப்யாம்	-	இரு கைகளிலும்
விவிதான்	-	பல
ருக்ஷான்	-	கரடிகளையும்
பக்ஷிகணான்	-	பக்ஷிகணங்களையும்
ம்ருகான்	-	துஷ்ட மிருகங்களையும்
க்ருஹ்ய	-	பிடித்து
ஆகர்ஷந்தம்	-	வைத்துக் கொண்டிருக்கிறவனும்
அநேகாந்	-	பல
ம்ருகயூதபான்	-	சிறந்த மான்களை
விகர்ஷந்தம்	-	கொன்றுகொண்டு இருக்கிறவனும்
ப்ரபந்நயோ:	-	எதிரில் வரும்
தயோர்:	-	அந்த

ப்ராத்ரோ:	-	சகோதரர்களுடைய
பந்தாநம்	-	வழியை
ஆவ்ருத்ய	-	மறைத்துக்கொண்டு
ஸ்திதம் ச	-	நின்றுகொண்டிருந்தவனுமான
தம்	-	அந்த
கபந்தம்	-	கபந்தன் என்பவனை
ஆஸேதது:	-	கிட்டினார்கள்.

अथ तौ समभिक्रम्य क्रोशमात्रे ददर्शतुः ।
महान्तं दारुणं भीमं कबन्धं भुजसंवृतम् ॥
कबन्धमिव संस्थानादतिघोरप्रदर्शनम् ॥

அத தௌ ஸமபிக்ரம்ய க்ரோஶமாத்ரே ததர்ஶது: ।
மஹாந்தம் தாருணம் பீமம் கபந்தம் புஜ ஸம்வ்ருதம் ॥
கபந்தமிவ ஸம்ஸ்தாநாததிகோர ப்ரதர்ஶநம் ॥ 33

தௌ	-	அவ்விருவர்களும்
அத ஸமபிக்ரம்ய	-	சிறிது தூரம் சென்று,
க்ரோஶ மாத்ரே	-	கூப்பிடு குரல் தூரத்தில்
கபந்தம்	-	தலையறுக்கப்பட்டு உயிருடனிருக்கும் உடலை
இவ	-	போன்றதாய்
ஸம்ஸ்தாநாத்	-	உருவால்
அதிகோர ப்ரதர்ஶநம்	-	மிகப் பயங்கரமான தோற்றமுடையவனும்
மஹாந்தம்	-	பெரிய உடலுடையவனும்
தாருணம்	-	அருவருக்கத்தக்கவனும்
பீமம்	-	கொடியவனும்
புஜஸம்வ்ருதம்	-	விரிக்கப்பட்ட கைகளையுடையவனுமான
கபந்தம்	-	கபந்தன் என்பவனை
ததர்ஶது:	-	கண்டார்கள்.

स महाबाहुरत्यर्थं प्रसार्य विपुलौ भुजौ ।
जग्राह सहितावेव राघवौ पीडयन् बलात् ॥

ஸ மஹாபாஹுரத்யர்தம் ப்ரஸார்ய விபுலௌ புஜௌ ।
ஜக்ராஹ ஸஹிதாவேவ ராகவௌ பீடயன் பலாத் ॥ 34

மஹாபாஹு:	-	நீண்ட கைகளுடைய
ஸ:	-	அவன்
விபுலௌ புஜௌ	-	நீண் இரு கைகளையும்
அத்யர்தம் ப்ரஸார்ய	-	விசாலமாய்ப் பரப்பி
ராகவௌ	-	ஸ்ரீராகவரையும் லக்ஷ்மணரையும்
ஸஹிதௌ இவ	-	ஒன்றுசேர்த்தே
பலாத்	-	பலத்தால்

பீடயன்	-	இறுகக் கட்டி
ஜக்ராஹ	-	பிடித்துக் கொண்டான்.

खड्गिनौ दृढधन्वानौ तिग्मतेजोवपुर्धरौ ।
भ्रातरौ विवशं प्राप्तौ कृष्यमाणौ महाबलौ ॥

கட்கினௌ த்ருடதன்வானௌ திக்மதேஜோவபுர்தரௌ ।
ப்ராதரௌ விவஶம் ப்ராப்தௌ க்ருஷ்யமாணௌ மஹாபலௌ ॥ 35

க்ருஷ்ய மாணௌ	-	சேர்த்திழுக்கப்படும்
மஹாபலௌ	-	மகாபலசாலிகளும்
கட்கினௌ	-	வாளைத் தரித்தவர்களும்
த்ருட தன்வானௌ	-	உறுதியான விற்பிடித்தவர்களும்
திக்மதேஜோவ	-	பகைவரை எரிக்கும் தேஜஸ்ஸுடன்
புர்தரௌ		விளங்கும் திருமேனியுடையவர்களுமான
ப்ராதரௌ	-	சகோதரர்கள் இருவரும்
விவஶம்	-	எள்ளளவும் சலியாதிருக்கும் தன்மையை
ப்ராப்தௌ	-	அடைந்து விளங்கினார்கள்.

तत्र धैर्येण शूरस्तु राघवो नैव विव्यथे ।
बाल्यादनाश्रयत्वाच्च लक्ष्मणस्त्वतिविव्यथे ॥

தத்ர தைர்யேண ஶூரஸ்து ராகவோ நைவ வித்யதே ।
பால்யாத் அனாஶ்ரயத்வாச்ச லக்ஷ்மணஸ்த்வதிவிவ்யதே ॥ 36

தத்ர	-	அப்பொழுது
ஶூர:	-	சூரராகும்
ராகவ:	-	ஸ்ரீராமரோவெனில்
தைர்யேண ஏவ	-	எதற்குஞ்சலியாத தன்மையாலேயே
ந வித்யதே	-	சலியாதிருந்தார்.
லக்ஷ்மண: து	-	லக்ஷ்மணனோவெனில்
பால்யாத்	-	தானாய் ஒன்னுந்துணிந்து செய்யும் பக்குவம் இன்மையாலும்
அனாஶ்ரயத்வாத் ச	-	ஆக்கினை வராமையால் வேண்டிய உதவி இல்லாமலிருந்தமையாலும்
அபி வித்யதே	-	முற்றும் உள்ளம் கலங்கினார்.

उवाच च विषण्णः सन् राघवं राघवानुजः ॥

உவாச ச விஷண்ண: ஸந் ராகவம் ராகவாநுஜ: ॥ 37

ராகவாநுஜ:	-	லக்ஷ்மணர்
விஷண்ண: ஸந்	-	இன்னது செய்கிறதென்று தெரியாதவராகி
ராகவம் ச	-	ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
உவாச	-	பின்வருமாறு சொன்னார்.

पश्य मां वीर विवशं राक्षसस्य वशं गतम् ।
मयैकेन विनिर्मुक्तः परिमुञ्चस्व राघव ॥

பஶ்ய மாம் வீர விவஶம் ராக்ஷஸஸ்ய வஶம் கதம் ॥ 38
மயைகேந விநிர்முக்த: பரிமுஞ்சஸ்வ ராகவ ।

வீர	-	'சூரரே!
ராக்ஷஸஸ்ய	-	அரக்கனுக்கு
வஶம் கதம்	-	அகப்பட்டுப் போய்விட்ட
மாம்	-	என்னை
விவஶம்	-	சாகத் துணிந்தவனாய்
பஶ்ய	-	திருவுளத்தில் பற்றும்;
ராகவ	-	ஸ்ரீராம!
மயா ஏகேந	-	என் ஒருவனோடு
விநிர்யுக்த:	-	பிரிந்தவராகி
பரிமுஞ்சஸ்வ	-	தேவரீர் விடுவித்துக் கொள்ளும்.

मां हि भूतबलिं दत्त्वा पलायस्व यथासुखम् ॥

மாம் ஹி பூதபலிம் தத்த்வா பலாயஸ்வ யதா ஸுகம் ॥ 39

மாம்	-	'என்னை
பூதபலிம்	-	உயிர்பலியாக
யதாஸுகம் ஹி	-	மனக்குறையில்லாமலேயே
தத்த்வா	-	கொடுத்துவிட்டு
பலாயஸ்வ	-	தப்பித்துக்கொள்ளும்.

अधिगन्तासि वैदेहीमचिरेणेति मे मतिः ॥

அதிகந்தாஸி வைதேஹீமசிரேணேதி மே மதி: ।

வைதேஹீம்	-	'ஜானகியாரை
அசிரேண	-	சீக்கிரமே
அதிகந்தாஸி	-	அடைவீர்'
இதி	-	என்பது
மே	-	எனது
மதி:	-	தீர்மானம்.

प्रतिलभ्य च काकुत्स्थ पितृपैतामहीं महीम् ।
तत्र मां राम राज्यस्थः स्मर्तुमर्हसि सर्वदा ॥

ப்ரதிலப்ய ச காகுத்ஸ்த பித்ருபைதாமஹீம் மஹீம் ।
தத்ர மாம் ராம ராஜ்யஸ்த: ஸ்மர்துமர்ஹஸி ஸர்வதா ॥ 40

காகுத்ஸ்த	-	'காகுஸ்த!
பித்ரு பைதாமஹீம்	-	தகப்பன் பாட்டன் முறையே கிடைத்த

மஹீம் - உலகை
ப்ரதிலப்ய - அடைந்து
ராம - ஸ்ரீராம!
ராஜ்யஸ்த: ச - ராஜ்யத்தை அடைந்தவராகியும்
தத்ர - அங்கும்
ஸர்வதா - எப்பொழுதும்
மாம் ஸ்மர்தும் - அடியேனை நினைக்க
அர்ஹஸி - அருள்புரிய வேண்டும்.'

लक्ष्मणेनैवमुक्तस्तु रामः सौमित्रिमब्रवीत् ।
मा स्म त्रासं कृथा वीर न हि त्वादृग्विषीदति ॥

லக்ஷ்மணேனைவ முக்தஸ்து ராம: ஸௌமித்ரிமப்ரவீத்।
மா ஸ்ம த்ராஸம் க்ருதா வீர ந ஹி த்வாத்ருக் விஷீததி॥ 41

லக்ஷ்மணேந - லக்ஷ்மணனாலே
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொன்னதற்கு செவிசாற்றிய
ராம: து - ஸ்ரீராமரோவெனில்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.
வீர - 'வீர!
த்ராஸம் - மனச்சஞ்சலத்தை
மா க்ருதா: ஸ்ம - நீ யடையலாகாது.
த்வாத்ருக் ஹி - உன்னைப் போன்றவனென்றால்
ந விஷீததி - மனச்சோர்வையடையமாட்டான்.'

एतस्मिन्नन्तरे क्रूरो भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।
पप्रच्छ घननिर्घोषः कबन्धो दानवोत्तमः ॥

ஏதஸ்மின் அந்தரே க்ரூரோ ப்ராதரௌ ராமலக்ஷ்மணௌ।
பப்ரச்ச கநநிர்கோஷ: கபந்தோ தானவோத்தம:॥ 42

ஏதஸ்மின் - இந்த
அந்தரே - சமயத்தில்
க்ரூர: - கொடியவனும்
தானவோத்தம: - அசுரோத்தமனுமாகிய
கபந்த: - கபந்தன்,
கந நிர்கோஷ: - மேகவொலிகொண்டு
ப்ராதரௌ - சகோதரர்களாகிய
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரையும் லக்ஷ்மணரையும் பார்த்து
பப்ரச்ச - பின்வருமாறு வினாவினான்.

कौ युवां वृषभस्कन्धौ महाखड्गधनुर्धरौ ।
घोरं देशमिमं प्राप्तौ मम भक्षावुपस्थितौ ॥

கௌ யுவாம் வ்ருஷபஸ்கந்தௌ மஹாகட்க தநுர்தரௌ
கோரம் தேசமிமம் ப்ராப்தௌ மம பக்ஷௌ உபஸ்திதௌ ॥ 43

வ்ருஷபஸ்கந்தௌ - 'எருதின் கழுத்துப் போன்ற கழுத்துக்களை உடையவரும்
மஹாகட்க தநுர்தரௌ - சிறந்த வாளையும் வில்லையும் கையில் ஏந்தியவர்களுமான
யுவாம் கௌ - நீங்கள் யாவர்?
இமம் - இந்த
கோரம் தேசம் - பயங்கரமான பிரதேசத்தை
ப்ராப்தௌ - கிட்டி
மம பக்ஷௌ - எனக்கு உணவாய்
உபஸ்திதௌ - தோன்றிவிட்டீர்கள்.

वदतं कार्यमिह वां किमर्थं चागतौ युवाम् ।
इमं देशमनुप्राप्तौ क्षुधार्तस्येह तिष्ठतः ॥

வததம் கார்ய மிஹ வாம் கிமர்தம் சாகதௌ யுவாம்।
இமம் தேசமநுப்ராப்தௌ க்ஷுதார்தஸ்யேஹ திஷ்டத:॥ 44

இஹ - 'இவ்விடத்தில்
வாம் - உங்களிருவர்களுடைய
கார்ய - கார்யத்தை
வததம் - சொல்லுங்கள்.
யுவாம் - நீங்களிருவரும்
கிமர்தம் ச - என்ன பிரயோஜனத்திற்காக
ஆகதௌ - வந்தீர்கள்?
இஹ - இப்பொழுது
க்ஷுதார்தஸ்ய - பசியால் வருந்தி
திஷ்டத: - காத்து நின்றுகொண்டிருக்குமெனது
இமம் தேசம் - இந்த பிரதேசத்திற்கு
அநுப்ராப்தௌ - வந்துவிட்டீர்கள்.

सबाणचापखड्गौ च तीक्ष्णशृङ्गाविवर्षभौ ।
ममास्यमनुसंप्राप्तौ दुर्लभं जीवितं पुनः ॥

ஸ பாணசாபகட்கௌ ச தீக்ஷ்ண ஶ்ருங்காவிவர்ஷபௌ।
மமாஸ்யமநு ஸம்ப்ராப்தௌ துர்லபம் ஜீவிதம் புன:॥ 45

தீக்ஷ்ண ஶ்ருங்கௌ - 'கூரிய கொம்புகளையுடைய
ரிஷபௌ - இரு ரிஷபங்கள்

இவ - போன்றவர்களும்
ஸ பாணசாப - பாணம், வில், வாள் இவைகளோடிருக்கும்
கட்கௌ ச நீங்களிருவரும்
மம - எனது
ஆஸ்யம் - வாய்க்கு
அநு ஸம்ப்ராப்தௌ - வந்து கிட்டியவர்களாய்
புன: - இனியும்
ஜீவிதம் - பிழைத்திருத்தலென்பது
துர்லபம் - முடியாத காரியம்.'

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा कबन्धस्य दुरात्मनः ।
उवाच लक्ष्मणं रामो मुखेन परिशुष्यता ॥

தஸ்ய தத்வசனம் ஶ்ருத்வா கபந்தஸ்ய துராத்மன:।
உவாச லக்ஷ்மணம் ராமோ முகேந பரிஶுஷ்யதா॥ 46

துராத்மன: - துராத்மாவாகிய
தஸ்ய - அந்த
கபந்தஸ்ய - கபந்தனுடைய
தத்வசனம் - அம்மொழிக்கு
ஶ்ருத்வா - செவிசாற்றிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
பரிஶுஷ்யதா - மனவேதனையை விளைவிக்கிற
முகேந - பிரசக்தியால்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

कृच्छ्रात् कृच्छ्रतरं प्राप्य दारुणं सत्यविक्रम ॥
व्यसनं जीवितान्ताय प्राप्तमप्राप्य तां प्रियाम् ।

க்ருச்ராத் க்ருச்ரதரம் ப்ராப்ய தாருணம் ஸத்யவிக்ரம।
வ்யஸனம் ஜீவிதாந்தாய ப்ராப்தமப்ராப்ய தாம் ப்ரியாம்॥ 47

ஸத்ய விக்ரம - 'வீண்போகாப் பராக்கிரமம் படைக்கப் பெற்றவரே!
க்ருச்ராத் - கஷ்டத்தின்மேல்
க்ருச்ரதரம் - கஷ்டத்தை
ப்ராப்ய - அடைந்து,
தாம் ப்ரியாம் - அந்தக் காதலியை
அப்ராப்ய - அடையாமல்
தாருணம் - கொடிய
வ்யஸனம் - கஷ்டம்
ஜீவிதாந்தாய - உயிர் போவதற்காக
ப்ராப்தம் - சம்பவித்திருக்கிறது.

कालस्य सुमहद्वीर्यं सर्वभूतेषु लक्ष्मण ॥
त्वां च मां च नरव्याघ्र व्यसनैः पश्य मोहितौ ।

காலஸ்ய ஸுமஹத்வீர்யம் ஸர்வபூதேஷு லக்ஷ்மண।
த்வாம் ச மாம் ச நரவ்யாக்ர வ்யஸனை: பஶ்ய மோஹிதௌ॥ 48

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸர்வபூதேஷு - ஸகலப் பிராணிகள் விஷயங்களிலும்
காலஸ்ய - விதியின்
வீர்யம் - பயன்
ஸுமஹத் - யாவராலும் வெல்லற்கரியது.
நரவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
த்வாம் ச - உன்னையும்
மாம் ச - என்னையும்
வ்யஸனை: - கஷ்டங்களால்
மோஹிதௌ - மோஹிக்கப்பட்டவர்களாய் இருப்பதை
பஶ்ய - நினைத்துப் பார்.

नातिभारोऽस्ति दैवस्य सर्वभूतेषु लक्ष्मण ।
शूराश्च बलवन्तश्च कृतास्त्राश्च रणाजिरे ।
कालाभिपन्नाः सीदन्ति यथा वालुकसेतवः ॥

நாதிபாரோऽஸ்தி தைவஸ்ய ஸர்வபூதேஷு லக்ஷ்மண।
ஶூராஶ்ச பலவந்தஶ்ச க்ருதாஸ்த்ராஶ்ச ரணாஜிரே।
காலாபிபந்நா: ஸீதந்தி யதா வாலுகஸேதவ:॥ 50

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ஸர்வபூதேஷு - எல்லாப் பிராணிகள் விஷயத்திலும்
தைவஸ்ய - விதியை
அதிபார: - மேற்கொள்ளக் கூடிய செயல்
ந அஸ்தி - எதுவுமில்லை.
ஶூரா: ச - சூரர்களும்
பலவந்த: ச - பலவான்களும்
ரணாஜிரே - போரில்
க்ருதாஸ்த்ரா: ச - அஸ்திர வித்தையில் நிபுணர்களும்,
காலாபிபந்நா: - விதியை வெல்ல முடியாதவர்களாகி
வாலுகஸேதவ: - மணலணைகள்
யதா - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
ஸீதந்தி - கஷ்டத்தால் கரைந்து போகிறார்கள்.'

इति ब्रुवाणो दृढसत्यविक्रमो महायशाः दाशरथिः प्रतापवान् ।
अवेक्ष्य सौमित्रिमुदारविक्रमः स्थिरां तदा स्वां मतिमात्मनाकरोत् ॥

இதி ப்ருவாணோ த்ருடஸத்ய விக்ரமோ
மஹாயஶா: தாஶரதி: ப்ரதாபவான்।
அவேக்ஷ்ய ஸௌமித்ரி முதார விக்ரம:
ஸ்திராம் ததா ஸ்வாம் மதிமாத்மநாகரோத்॥ 51

த்ருடஸத்ய விக்ரம: - எக்காலத்திலும் வீண்போகாத பராக்கிரமம் உடையவரும்
உதார விக்ரம: - சலியாத மனோதைரியமுடையவரும்
மஹாயஶா: - பெரும் புகழ்பெற்ற
ப்ரதாபவான் - மேன்மையுற்றவருமாகிய
தாஶரதி: - ஸ்ரீராமர்
ஸௌமித்ரிம் - லக்ஷ்மணரை
அவேக்ஷ்ய - பார்த்து,
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாண: - சொல்லிக்கொண்டே
ஸ்வாம் - பிறவிக் குணமாகிய
ஸ்திராம் - எதற்கும் சலியாத
மதிம் - மனோபாவத்தை
ததா - அப்பொழுது
ஆத்மநா - தானே
அகரோத் - மேற்கொண்டார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
கபந்த க்ராஹோ நாம ஏகோந ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 70

तौ तु तत्र स्थितौ दृष्ट्वा भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।
बाहुपाशपरिक्षिप्तौ कबन्धो वाक्यमब्रवीत् ॥

தௌ து தத்ர ஸ்திதௌ த்ருஷ்ட்வா ப்ராதரௌ ராம லக்ஷ்மணௌ।
பாஹு பாஶபரிக்ஷிப்தௌ கபந்தோ வாக்யமப்ரவீத்॥ 1

கபந்த: - கபந்தன்
தத்ர - அப்பொழுது
பாஹுபாஶபரிக்ஷிப்தௌ - கைகளாகிற கயிறுகளால் கட்டப்பட்டு
ஸ்திதௌ - நின்றுகொண்டிருந்த
ப்ராதரௌ - பிராதாக்களாகிய
ராம லக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணருமாகிய
தௌ து - அவ்விருவர்களையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொல்லிக் கொண்டான்.

तिष्ठत: किं नु मां दृष्ट्वा क्षुधार्तं क्षत्रियर्षभौ ।
आहारार्थं तु संदिष्टौ दैवेन गतचेतसौ ॥

திஷ்டத: கிம் நு மாம் த்ருஷ்ட்வா க்ஷுதார்தம் க்ஷத்ரியர்ஷபௌ।
ஆஹாரார்தம் து ஸந்திஷ்டௌ தைவேந கதசேதஸௌ॥ 2

தைவேந - 'தெய்வத்தால்
ஆஹாரார்தம் - உணவிற்காக
ஸந்திஷ்டௌ - அனுப்பப்பட்டு
கதசேதஸௌ - அறிவிழந்த
க்ஷத்ரியர்ஷபௌ - க்ஷத்திரியோத்தமர்கள்
க்ஷுதார்தம் - பசியுடனிருக்கும்
மாம் - என்னை
த்ருஷ்ட்வா து - பார்த்ததும்
கிம் நு திஷ்டத: - ஏன் உயிரோடிருக்கின்றார்கள்?'

तच्छ्रुत्वा लक्ष्मणो वाक्यं प्राप्तकालं हितं तदा ।
उवाचार्तिं समापन्नो विक्रमे कृतनिश्चय: ॥

தத் ஶ்ருத்வா லக்ஷ்மணோ வாக்யம் ப்ராப்தகாலம் ஹிதம் ததா।
உவாசார்திம் ஸமாபந்நோ விக்ரமே க்ருதநிஶ்சய:॥ 3

ஆர்திம் - கஷ்டத்தில்
ஸமாபந்ந: - சிக்கிக்கொண்ட
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்

தத் - அதை
ஶ்ருத்வா - செவியுற்று,
விக்ரமே - கொட்டத்தையடக்குவதில்
க்ருத நிஶ்சய: - தீர்மானங்கொண்டவராகி
ததா - அப்பொழுது
ப்ராப்த காலம் - சமயத்திற்கேற்றதும்
ஹிதம் - நன்மை பயக்கத்தக்கதுமான
வாக்யம் - பின்வருஞ் சொல்லை
உவாச - சொன்னார்.

त्वां च मां च पुरा तूर्णमादत्ते राक्षसाधमः ।

த்வாம் ச மாம் ச புரா தூர்ணமாதத்தே ராக்ஷஸாதம:॥ 4

ராக்ஷஸாதம: - 'ராக்ஷஸப் பதர்
த்வாம் ச - தேவரீரையும்
மாம் ச - என்னையும்
புரா - முதலில்
தூர்ணம் - விரைவில்
ஆதத்தே - பற்றிக்கொண்டிருக்கிறான்.

तस्मादसिभ्यामस्याशु बाहू छिन्दावहै गुरू ॥

தஸ்மாத் அஸிப்யாம் அஸ்யாஶு பாஹூ சிந்தாவஹை குரூ॥ 5

தஸ்மாத் - 'ஆகையால்
அஸ்ய - இவனது
குரூ பாஹூ - நீண்ட கைகளிரண்டையும்
அஸிப்யாம் - இரு கத்திகளால்
ஆஶு - காலதாமதமின்றி
சிந்தாவஹை - நாமிருவரும் வெட்டித் தள்ளுவோம்.

भीषणोऽयं महाकायो राक्षसो भुजविक्रमः ।
लोकं ह्यतिजितं कृत्वा ह्यावां हन्तुमिहेच्छति ॥

பீஷணோऽயம் மஹாகாயோ ராக்ஷஸோ புஜவிக்ரம:।
லோகம் ஹ்யதிஜிதம் க்ருத்வா ஹ்யாவாம் ஹந்து மிஹேச்சதி॥ 6

அயம் - 'இந்த
மஹாகாய: - பெருவுடல் உடையவனும்
பீஷ்ண: - பயங்கரமானவனும்
புஜவிக்ரம: - தோள்வலியுடையவனுமான
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
லோகம் ஹி - ஜனஸமூகத்தையே
அதி ஜிதம் - துன்புறுத்தப்பட்டதாய்

க்ருத்வா - செய்து
ஆவாம் ஹி - நம்மிருவரையும்
ஹந்தும் - கொல்ல
இஹ - இப்பொழுது
இச்சதி - துணிந்திருக்கின்றான்.

निश्चेष्टानां वधो राजन् कुत्सितो जगतीपतेः ।
क्रतुमध्योपनीतानां पशूनामिव राघव ॥

நிஶ்சேஷ்டானாம் வதோ ராஜன் குத்ஸிதோ ஜகதீபதே।
க்ரது மத்யோபநீதாநாம் பஶூநாமிவ ராகவ॥ 7

ஜகதீபதே - 'உலகை ரக்ஷிக்கும்
ராஜன் - சக்ரவர்த்தியாகிய
ராகவ - ஸ்ரீராம!
க்ரது மத்யோபநீதாநாம் - யாகசாலையின் இடையில் வளர்த்தப்பட்ட
பஶூநாம் - அக்னிகளை
இவ - அழித்தல் எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
நிஶ்சேஷ்டானாம் - ஹிம்ஸை செய்யாதவர்களை
வத: - வதைத்தல்
குத்ஸித: - நிந்தையாகும்.'

एतत् संजल्पितं श्रुत्वा तयोः क्रुद्धस्तु राक्षसः ।
विदार्यास्यं ततो रौद्रं तौ भक्षयितुमारभत् ॥

ஏதத் ஸஞ்ஜல்பிதம் ஶ்ருத்வா தயோ: க்ருத்தஸ்து ராக்ஷஸ:।
விதார்யாஸ்யம் ததா ரௌத்ரம் தௌ பக்ஷயிதுமாரபத்॥ 8

ரௌத்ர: - கொடியவனாகிய
ராக்ஷஸ: - அரக்கன்
தயோ: - அவ்விருவர்களுடைய
ஏதத் - மேற்கண்ட
ஸஞ்ஜல்பிதம் - மொழியை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
ததா - அதனால்
க்ருத்த: - சினங்கொண்டு
ஆஸ்யம் விதார்ய - வாயை திறந்து,
தௌ து - அவ்விருவர்களையும்
பக்ஷயிதும் - விழுங்க
ஆரபத் - எத்தனித்தான்.

ततस्तौ देशकालज्ञौ खड्गाभ्यामेव राघवौ ।
अच्छिन्दतां सुसंहृष्टौ बाहू तस्यांसदेशतः ॥

ததஸ்தௌ தேஶகாலஜ்ஞௌ கட்காப்யாமேவ ராகவௌ
அச்சிந்ததாம் ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டௌ பாஹூ தஸ்ய அம்ஸதேஶத:॥ 9

தேஶகாலஜ்ஞௌ - தேசத்தையும் காலத்தையும் அறிந்த
தௌ ராகவௌ - அந்த ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
தத: - அப்பொழுது
ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டௌ- உத்ஸாகம் கொண்டவர்களாய்
அம்ஸதேஶத: - தோள்பூட்டுகளில்
தஸ்ய - அவனது
பாஹூ - இருகைகளையும்
கட்காப்யாம் ஏவ - இரு வாள்களாலும்
அச்சிந்ததாம் - அறுக்கலானார்கள்.

दक्षिणो दक्षिणं बाहुमसक्तमसिना ततः ।
चिच्छेद रामो वेगेन सव्यं वीरस्तु लक्ष्मणः ॥

தக்ஷிணோ தக்ஷிணம் பாஹுமஸக்த மஸிநா தத:।
சிச்சேத ராமோ வேகேந ஸவ்யம் வீரஸ்து லக்ஷ்மண:॥ 10

தத: - அப்பொழுது
தக்ஷிண: - சாமர்த்தியசாலியாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
வேகேந - வலுக்கொண்டு
தக்ஷிணம் - வலது
பாஹும் - கையை
அஸக்தம் - சடக்கென
அஸிநா - வாளால்
சிச்சேத - அறுத்துத் தள்ளினார்.
வீர: - சூரராகும்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஸவ்யம் - இடது கையை
து - அங்ஙனமே அறுத்துத் தள்ளினார்.

स पपात महाबाहुश्छिन्नबाहुर्महास्वनः ।
खं च गां च दिशश्चैव नादयञ्जलदो यथा ॥

ஸ பபாத மஹாபாஹுஶ் சின்ன பாஹுர் மஹாஸ்வன:।
கம் ச காம் ச திஶஶ்சைவ நாதயஞ்ஜலதோ யதா॥ 11

மஹாபாஹு: - நீண்ட கைகளுடனிருந்த
ஸ: - அவ்ன்
சின்ன பாஹு: - கைகள் அறுபட்டு
ச - அதனால்
மஹாஸ்வன: - பெருங்கூச்சலிட்டு

கம் ச - ஆகாயத்தையும்
காம் ச - பூமியையும்
திஶ: ஏவ - எட்டு திக்குகளையும்
ஜலத: யதா - நீருண்ட மேகம்போல்
நாதயன் - ஒலிபெறச் செய்துகொண்டு
பபாத - பூமியில் விழுந்தான்.

स निकृत्तौ भुजौ दृष्ट्वा शोणितौघपरिप्लुतः ।
दीनः पप्रच्छ तौ वीरौ कौ युवामिति दानवः ॥

ஸ நிக்ருத்தௌ புஜௌ த்ருஷ்ட்வா ஶோணிதௌகபரிப்லுத:।
தீன: பப்ரச்ச தௌ வீரௌ கௌ யுவாமிதி தானவ:॥ 12

ஸ: தானவ: - அந்த அசுரன்
புஜௌ - இரு கைகளையும்
நிக்ருத்தௌ - அறுக்கப்பட்டவைகளாய்
த்ருஷ்ட்வா - உணர்ந்து,
ஶோணித ஔக பரிப்லுத: - ரத்தவெள்ளத்தால் நனைந்தவனாய்
தீன: - ஏங்கிய மனத்தனாய்
தௌ - அந்த
வீரௌ - வீரர்களிருவரையும் பார்த்து
யுவாம் - 'நீங்களிருவரும்
கௌ - யார்?'
இதி பப்ரச்ச - என்று வினாவினான்.

इति तस्य ब्रुवाणस्य लक्ष्मणः शुभलक्षणः ।
शशंस तस्य काकुत्स्थं कबन्धस्य महाबलः ॥

இதி தஸ்ய ப்ருவாணஸ்ய லக்ஷ்மண: ஶுபலக்ஷண:।
ஶஶம்ஸ தஸ்ய காகுத்ஸ்தம் கபந்தஸ்ய மஹாபல:॥ 13

தஸ்ய - அவன்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணஸ்ய - வினாவுகையில்
மஹாபல: - மகாபலசாலியும்
...ப லக்ஷண: - சிறந்த பிறவிக்குணங்ளமையப் பெற்றவருமாகிய
...மண: - லக்ஷ்மணர்
...த்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரைப் பற்றி
... - அந்த
...ஸ்ய - கபந்தனுக்கு
... - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

ததஸ்தௌ தேஶகாலஜ்ஞௌ கட்காப்யாமேவ ராகவௌ।
அச்சிந்ததாம் ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டௌ பாஹூ தஸ்ய அம்ஸதேஶத:॥ 9

தேஶகாலஜ்ஞௌ - தேசத்தையும் காலத்தையும் அறிந்த
தௌ ராகவௌ - அந்த ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
தத: - அப்பொழுது
ஸுஸம்ஹ்ருஷ்டௌ - உத்ஸாகம் கொண்டவர்களாய்
அம்ஸதேஶத: - தோள்பூட்டுகளில்
தஸ்ய - அவனது
பாஹூ - இருகைகளையும்
கட்காப்யாம் ஏவ - இரு வாள்களாலும்
அச்சிந்ததாம் - அறுக்கலானார்கள்.

दक्षिणो दक्षिणं बाहुमसक्तमसिना ततः ।
चिच्छेद रामो वेगेन सव्यं वीरस्तु लक्ष्मणः ॥

தக்ஷிணோ தக்ஷிணம் பாஹுமஸக்த மஸிநா தத:।
சிச்சேத ராமோ வேகேந ஸவ்யம் வீரஸ்து லக்ஷ்மண:॥ 10

தத: - அப்பொழுது
தக்ஷிண: - சாமர்த்தியசாலியாகும்
ராம: - ஸ்ரீராமர்,
வேகேந - வலுக்கொண்டு
தக்ஷிணம் - வலது
பாஹும் - கையை
அஸக்தம் - சடக்கென
அஸிநா - வாளால்
சிச்சேத - அறுத்துத் தள்ளினார்.
வீர: - சூரராகும்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஸவ்யம் - இடது கையை
து - அங்ஙனமே அறுத்துத் தள்ளினார்.

स पपात महाबाहुश्छिन्नबाहुर्महास्वनः ।
खं च गां च दिशश्चैव नादयञ्जलदो यथा ॥

ஸ பபாத மஹாபாஹுஶ் சின்ன பாஹுர் மஹாஸ்வன:।
கம் ச காம் ச திஶஶ்சைவ நாதயஞ்ஜலதோ யதா॥ 11

மஹாபாஹு: - நீண்ட கைகளுடனிருந்த
ஸ: - அவன்
சின்ன பாஹு: - கைகள் அறுபட்டு
ச - அதனால்
மஹாஸ்வன: - பெருங்கூச்சலிட்டு

கம் ச - ஆகாயத்தையும்
காம் ச - பூமியையும்
திஶ: ஏவ - எட்டு திக்குகளையும்
ஜலத: யதா - நீருண்ட மேகம்போல்
நாதயன் - ஒலிபெறச் செய்துகொண்டு
பபாத - பூமியில் விழுந்தான்.

स निकृत्तौ भुजौ दृष्ट्वा शोणितौघपरिप्लुतः ।
दीनः पप्रच्छ तौ वीरौ कौ युवामिति दानवः ॥

ஸ நிக்ருத்தௌ புஜௌ த்ருஷ்ட்வா ஶோணிதௌகபரிப்லுத:।
தீன: பப்ரச்ச தௌ வீரௌ கௌ யுவாமிதி தானவ:॥ 12

ஸ: தானவ: - அந்த அசுரன்
புஜௌ - இரு கைகளையும்
நிக்ருத்தௌ - அறுக்கப்பட்டவைகளாய்
த்ருஷ்ட்வா - உணர்ந்து,
ஶோணி தௌக பரிப்லுத: - ரத்தவெள்ளத்தால் நனைந்தவனாய்
தீன: - ஏங்கிய மனத்தனாய்
தௌ - அந்த
வீரௌ - வீரர்களிருவரையும் பார்த்து
யுவாம் - 'நீங்களிருவரும்
கௌ - யார்?'
இதி பப்ரச்ச - என்று வினாவினான்.

इति तस्य ब्रुवाणस्य लक्ष्मणः शुभलक्षणः ।
शशंस तस्य काकुत्स्थं कबन्धस्य महाबलः ॥

இதி தஸ்ய ப்ருவாணஸ்ய லக்ஷ்மண: ஶுபலக்ஷண:।
ஶஶம்ஸ தஸ்ய காகுத்ஸ்தம் கபந்தஸ்ய மஹாபல:॥ 13

தஸ்ய - அவன்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணஸ்ய - வினாவுகையில்
மஹாபல: - மகாபலசாலியும்
ஶுப லக்ஷண: - சிறந்த பிறவிக்குணங்ளமையப் பெற்றவருமாகிய
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
காகுத்ஸ்தம் - ஸ்ரீராமரைப் பற்றி
தஸ்ய - அந்த
கபந்தஸ்ய - கபந்தனுக்கு
ஶஶம்ஸ - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

अयमिक्ष्वाकुदायादो रामो नाम जनैः श्रुतः ।
अस्यैवावरजं विद्धि भ्रातरं मां च लक्ष्मणम् ॥

அயமிக்ஷ்வாகுதாயாதோ ராமோ நாம ஜனை: ஶ்ருத:।
அஸ்யைவாவரஜம் வித்தி ப்ராதரம் மாம் ச லக்ஷ்மணம்॥ 14

அயம் - 'இவர்
இக்ஷ்வாகுதாயாத: - இக்ஷ்வாகு குலத்தில் தோன்றியவர்;
ஜனை: - ஜனங்களால்
ராம: நாம - ஸ்ரீராமரென
ஶ்ருத: - அழைக்கப்படுபவர்;
மாம் - என்னை
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரெனப் பெயர் பூண்டவனென்றும்
அஸ்ய - இவரது
அவரஜம் - இளைய
ப்ராதரம் ஏவ - தம்பியென்றும்
வித்தி - நீ அறி.

मात्रा प्रतिहते राज्ये रामः प्रव्राजितो वनम् ।
मया सह चरत्येष भार्यया च महद्वनम् ॥

மாத்ரா ப்ரதிஹதே ராஜ்யே ராம: ப்ரவ்ராஜிதோ வனம்।
மயா ஸஹ சரத்யேஷ பார்யயா ச மஹத்வனம்॥ 15

ராஜ்யே - 'ராஜ்யம்
ப்ரதிஹதே - அபகரிக்கப்பட்ட விஷயமாய்
மாத்ரா - தாயால்
வனம் - காட்டிற்கு
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ரவ்ராஜித: - அனுப்பப்பட்டார்.
ஏஷ: - இவர்
மயா ஸஹ - என்னோடு கூடவும்
பார்யயா ச - மனைவியோடு கூடவும்
மஹத் வனம் - பெருங்கானில்
சரதி - காலங்கழித்து வருகிறார்.

अस्य देवप्रभावस्य वसतो विजने वने ।
रक्षसापहृता भार्या यामिच्छन्ताविहागतौ ॥

அஸ்ய தேவப்ரபாவஸ்ய வஸதோ விஜனே வனே।
ரக்ஷஸாபஹ்ருதா பார்யா யாமிச்சந்தாவிஹாகதௌ॥ 16

விஜனே - 'நிர்ஜனமான
வனே - காட்டில்
தேவ ப்ரபாவஸ்ய - தேவமகிமைகொண்ட

அஸ்ய - இவர்
வஸத: - வஸித்துக் கொண்டிருக்கையில்
பார்யா' - மனைவி
ரக்ஷஸாபஹ்ருதா - ஓர் அரக்கனால் அபகரிக்கப்பட்டிருக்கிறாள்.
யாம் - எவளோ அவளை
இச்சந்தௌ - காண விரும்பும் நாங்களிருவரும்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ஆகதௌ - வந்தோம்.

त्वं तु को वा किमर्थं वा कबन्धसदृशो वने ।
आस्येनोरसि दीप्तेन भग्नजङ्घो विचेष्टसे ॥

த்வம் து கோ வா கிமர்தம் வா கபந்தஸத்ருஶோ வனே।
ஆஸ்யேநோரஸி தீப்தேந பக்னஜங்கோ 'விசேஷ்டஸே॥ 17

கபந்த ஸத்ருஶ: - 'தலையில்லாத உயிருடனிருக்கும் முண்டம் போன்றவனாய்
பக்ன ஜங்க: து - கால்நொண்டியாகவுமிருக்கும்
த்வம் - நீ
க: வா - யார்?
வனே - காட்டில்
கிமர்தம் வா - ஏன்
உரஸி - மார்பில்
தீப்தேந - தீங்கு விளைவிக்கும்
ஆஸ்யேந - வாயுடன்
விசேஷ்டஸே - திரிகிறாய்?'

एवमुक्तः कबन्धस्तु लक्ष्मणेनोत्तरं वचः ।
उवाच परमप्रीतस्तदिन्द्रवचनं स्मरन् ॥

ஏவமுக்த: கபந்தஸ்து லக்ஷ்மணேநோத்தரம் வச:।
உவாச பரம ப்ரீதஸ் ததிந்த்ரவசனம் ஸ்மரன்॥ 18

லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
...க்த: - வினாவப்பட்ட
...பந்த: - கபந்தன்
- அப்பொழுது
...த்ர வசனம் - இந்திரனது ஆக்ஞையை
...மரன் - நினைத்து
- அதனால்
...ப்ரீத: - பரம சந்தோஷமடைந்தவனாகி
...ம் - பதில்
- சொல்லை
- பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

अयमिक्ष्वाकुदायादो रामो नाम जनैः श्रुतः ।
अस्यैवावरजं विद्धि भ्रातरं मां च लक्ष्मणम् ॥

அயமிக்ஷ்வாகுதாயாதோ ராமோ நாம ஜனை: ஶ்ருத:।
அஸ்யைவாவரஜம் வித்தி ப்ராதரம் மாம் ச லக்ஷ்மணம்॥ 14

அயம் - 'இவர்
இக்ஷ்வாகுதாயாத: - இக்ஷ்வாகு குலத்தில் தோன்றியவர்;
ஜனை: - ஜனங்களால்
ராம: நாம - ஸ்ரீராமரென
ஶ்ருத: - அழைக்கப்படுபவர்;
மாம் - என்னை
லக்ஷ்மணம் ச - லக்ஷ்மணரெனப் பெயர் பூண்டவனென்றும்
அஸ்ய - இவரது
அவரஜம் - இளைய
ப்ராதரம் ஏவ - தம்பியென்றும்
வித்தி - நீ அறி.

मात्रा प्रतिहते राज्ये रामः प्रव्राजितो वनम् ।
मया सह चरत्येष भार्यया च महद्वनम् ॥

மாத்ரா ப்ரதிஹதே ராஜ்யே ராம: ப்ரவ்ராஜிதோ வனம்।
மயா ஸஹ சரத்யேஷ பார்யயா ச மஹத்வனம்॥ 15

ராஜ்யே - 'ராஜ்யம்
ப்ரதிஹதே - அபகரிக்கப்பட்ட விஷயமாய்
மாத்ரா - தாயால்
வனம் - காட்டிற்கு
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ப்ரவ்ராஜித: - அனுப்பப்பட்டார்.
ஏஷ: - இவர்
மயா ஸஹ - என்னோடு கூடவும்
பார்யயா ச - மனைவியோடு கூடவும்
மஹத் வனம் - பெருங்கானில்
சரதி - காலங்கழித்து வருகிறார்.

अस्य देवप्रभावस्य वसतो विजने वने ।
रक्षसापहृता भार्या यामिच्छन्ताविहागतौ ॥

அஸ்ய தேவப்ரபாவஸ்ய வஸதோ விஜனே வனே।
ரக்ஷஸாபஹ்ருதா பார்யா யாமிச்சந்தாவிஹாகதௌ॥ 16

விஜனே - 'நிர்ஜனமான
வனே - காட்டில்
தேவ ப்ரபாவஸ்ய - தேவமகிமைகொண்ட

அஸ்ய - இவர்
வஸத: - வஸித்துக் கொண்டிருக்கையில்
பார்யா' - மனைவி
ரக்ஷஸாபஹ்ருதா - ஓர் அரக்கனால் அபகரிக்கப்பட்டிருக்கிறாள்.
யாம் - எவளோ அவளை
இச்சந்தௌ - காண விரும்பும் நாங்களிருவரும்
இஹ - இவ்விடத்திற்கு
ஆகதௌ - வந்தோம்.

त्वं तु को वा किमर्थं वा कबन्धसदृशो वने ।
आस्येनोरसि दीप्तेन भग्नजङ्घो विचेष्टसे ॥

த்வம் து கோ வா கிமர்தம் வா கபந்தஸத்ருஶோ வனே।
ஆஸ்யேநோரஸி தீப்தேந பக்னஜங்கோ விசேஷ்டஸே॥ 17

கபந்த ஸத்ருஶ: - 'தலையில்லாத உயிருடனிருக்கும் முண்டம் போன்றவனாய்
பக்ன ஜங்க: து - கால்நொண்டியாகவுமிருக்கும்
த்வம் - நீ
க: வா - யார்?
வனே - காட்டில்
கிமர்தம் வா - ஏன்
உரஸி - மார்பில்
தீப்தேந - தீங்கு விளைவிக்கும்
ஆஸ்யேந - வாயுடன்
விசேஷ்டஸே - திரிகிறாய்?'

एवमुक्तः कबन्धस्तु लक्ष्मणेनोत्तरं वचः ।
उवाच परमप्रीतस्तदिन्द्रवचनं स्मरन् ॥.

ஏவமுக்த: கபந்தஸ்து லக்ஷ்மணேநோத்தரம் வச:।
உவாச பரம ப்ரீதஸ் ததிந்த்ரவசனம் ஸ்மரன்॥ 18

லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - வினாவப்பட்ட
கபந்த: - கபந்தன்
தத் - அப்பொழுது
இந்த்ர வசனம் - இந்திரனது ஆக்ஞையை
ஸ்மரன் - நினைத்து
து - அதனால்
பரம ப்ரீத: - பரம சந்தோஷமடைந்தவனாகி
உத்தரம் - பதில்
வச: - சொல்லை
உவாச - பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

स्वागतं वां नरव्याघ्रौ दिष्ट्या पश्यामि वामहम् ।
दिष्ट्या चेमौ निकृत्तौ मे युवाभ्यां बाहुबन्धनौ ॥

ஸ்வாகதம் வாம் நரவ்யாக்ரௌ திஷ்ட்யா பஶ்யாமி வாமஹம்।
திஷ்ட்யா சேமௌ நிக்ருத்தௌ மே யுவாப்யாம் பாஹுபந்தநௌ॥ 19

வாம் ஸ்வாகதம்	-	'அடியேன் நன்மனத்துடன் செய்யுமுபசாரத்தை நீங்களிருவரும் அங்கீகரித்தருள்வீராக.
அஹம்	-	நான்
நரவ்யாக்ரௌ அபி	-	புருஷோத்தமர்களையே
திஷ்ட்யா ச	-	எனது பாக்யவிசேஷத்தாலேயே
பஶ்யாமி	-	நேரில் காணப்பெறுகிறேன்.
மே	-	எனது
இமௌ	-	இவ்விரண்டு
பாஹு பந்தனௌ	-	கைப்பூட்டுகளும்
யுவாப்யாம் ச	-	உங்களிருவர்களாலேயே
திஷ்ட்யா	-	எனது பாக்யவிசேஷத்தால்
நிக்ருத்தௌ	-	வெட்டித்தள்ளப்பட்டன.

विरूपं यच्च मे रूपं प्राप्तं ह्यविनयाद्यथा ।
तन्मे शृणु नरव्याघ्र तत्त्वतः शंसतस्तव ॥

விரூபம் யச்ச மே ரூபம் ப்ராப்தம் ஹ்யவிநயாத்யதா।
தன்மே ஶ்ருணு நரவ்யாக்ர தத்த்வத: ஶம்ஸதஸ்தவ॥ 20

நரவ்யாக்ர	-	'புருஷோத்தம!
மே	-	எனது
ரூபம்	-	உருவமானது
அவிநயாத்	-	அகந்தையால்
யத்	-	எப்படி
விரூபம்	-	விகாரரூபமாய்
ப்ராப்தம் ச	-	ஆனதோ
தத்	-	அதை
தத்த்வத:	-	எதையுமொளிக்காது
யதா ஹி	-	நடந்தபடியே
தவ	-	தேவரீருக்கு
ஶம்ஸத:	-	சொல்லும்
மே	-	அடியேனுக்கு
ஶ்ருணு	-	செவிசாற்றியருள்வீராக.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே கபந்தபாஹுச்சேதோ நாம ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஏக ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 71

पुरा राम महाबाहो महाबलपराक्रम ।
रूपमासीन्ममाचिन्त्यं त्रिषु लोकेषु विश्रुतम् ॥
यथा सूर्यस्य सोमस्य शक्रस्य च यथा वपुः ॥

புரா ராம மஹாபாஹோ மஹாபல பராக்ரம।
ரூபமாஸீந் மமாசிந்த்யம் த்ரிஷு லோகேஷு விஶ்ருதம்। 1
யதா ஸூர்யஸ்ய ஸோமஸ்ய ஶக்ரஸ்ய ச யதா வபு:॥

மஹாபாஹோ	-	'மகா தோள்வலியுடைய
மஹாபல பராக்ரம	-	த்ரிலோகப்பிரஸித்திபெற்ற வீண்போகா பராக்கிரமம் படைக்கப்பெற்ற
ராம	-	ஸ்ரீராம!
புரா	-	பூர்வத்தில்
ஸோமஸ்ய	-	சந்திரனுடைய
வபு:	-	ரூபம்
யதா	-	எப்படிப்பட்டதோ
ஶக்ரஸ்ய	-	இந்திரனது
யதா	-	ரூபம் எப்படிப்பட்டதோ,
ஸூர்யஸ்ய	-	சூர்யனுடைய
ச	-	ரூபம் எப்படிப்பட்டதோ அப்படியே
த்ரிஷு	-	மூன்று
லோகேஷு	-	லோகங்களிலும்
விஶ்ருதம்	-	பிரசித்திபெற்றதாய்
அசிந்த்யம்	-	மனோவாக்குக்கெட்டாததாய்
மம ரூபம்	-	எனது ரூபம்
ஆஸீத்	-	இருந்தது.

सोऽहं रूपमिदं कृत्वा लोकवित्रासनं महत् ।
ऋषीन् वनगतान् राम त्रासयामि ततस्ततः ॥

ஸோऽஹம் ரூபமிதம் க்ருத்வா லோகவித்ராஸனம் மஹத்। 2
ருஷீன் வனகதான் ராம த்ராஸயாமி ததஸ்தத:॥

ராம	-	'ஸ்ரீராம!
ஸ: அஹம்	-	அந்த நான்
லோக வித்ராஸனம்	-	ஜனங்களுக்கு பயத்தை விளைவிக்கும்
மஹத் ரூபம்	-	ஓர் பெரிய உருவத்தை
க்ருத்வா	-	எடுத்துக்கொண்டு

இதம் - இவ்விடத்தில்
ததஸ்தத: - எங்கும்
வனகதான் - காட்டில் வசித்த
ருஷீன் - முனிவர்களை
த்ராஸயாமி - பாதித்து வந்தேன்.

ततः स्थूलशिरा नाम महर्षिः कोपितो मया ।
संचिन्वन् विविधं वन्यं रूपेणानेन धर्षितः ॥

தத: ஸ்தூலஶிரா நாம மஹர்ஷி: கோபிதோ மயா ।
ஸஞ்சின்வன் விவிதம் வன்யம் ரூபேணாநேந தர்ஷித: ॥ 3

தத: - 'அப்பொழுது
விவிதம் - பலவகை
வன்யம் - காட்டுப் பழங்களை
ஸஞ்சின்வன் - பறித்துக் கொண்டிருக்கும்
ஸ்தூலஶிரா: - ஸ்தூலசிரஸென்று
நாம - பெயரையுடைய
மஹர்ஷி: - முனிவர்பெருமான்
அநேந - இந்த
ரூபேண - உருவத்தோடேயே
மயா - என்னால்
தர்ஷித: - அவமானப்படுத்தப்பட்டு
கோபித: - கோபமூட்டப்பட்டார்.

तेनाहमुक्तः प्रेक्ष्यैवं घोरशापाभिधायिना ।
एतदेव नृशंसं ते रूपमस्तु विगर्हितम् ॥

தேநாஹமுக்த: ப்ரேக்ஷ்யைவம் கோரஶாபாபிதாயிநா ।
ஏததேவ ந்ருஶம்ஸம் தே ரூபமஸ்து விகர்ஹிதம் ॥ 4

ஏவம் - 'மேற்கண்டவாறு
ப்ரேக்ஷ்ய - அவர் சிந்தையில் கொண்டு
கோரஶாபாபிதாயிநா - கொடிய சாபத்தையிடும்
தேந - அவரால்
அஹம் - நான்
உக்த: - பின்வருமாறு சபிக்கப்பட்டேன்.
தே - 'உனக்கு
ஏதத் - இந்த
விகர்ஹிதம் - எல்லாவராலும் வெறுக்கப்பட்ட
ந்ருஶம்ஸம் - கோரமான

ரூபம் ஏவ - உருவமே
அஸ்து - சாச்வதமாயிருக்கக்கடவது.'

स मया याचितः क्रुद्धः शापस्यान्तो भवेदिति ।
अभिशापकृतस्येति तेनेदं भाषितं वचः ॥

ஸ மயா யாசித: க்ருத்தஶ்ஶாபஸ்யாந்தோ பவேதிதி ।
அபிஶாபக்ருதஸ்யேதி தேநேதம் பாஷிதம் வச: ॥ 5

அபிஶாப க்ருதஸ்ய - 'அபசாரத்தால் விளைந்த
ஶாபஸ்ய - சாபத்திற்கு
அந்த: - விமோசனம்
பவேத் - ஏற்படவேண்டும்
இதி - என்று
மயா - என்னால்
க்ருத்த: - சினங்கொண்டிருந்த
ஸ: - அவர்
யாசித: - யாசிக்கப்பட்டார்.
இதி - இக்காரணத்தால்
தேந - அவரால்
இதம் - பின்வரும்
வச: - மொழியானது
பாஷிதம் - சொல்லப்பட்டது.

यदा छित्वा भुजौ रामस्त्वां दहेद्विजने वने ।
तदा त्वं प्राप्स्यसे रूपं स्वमेव विपुलं शुभम् ॥

யதா சித்வா புஜௌ ராமஸ்த்வாம் தஹேத் விஜனே வனே ।
ததா த்வம் ப்ராப்ஸ்யஸே ரூபம் ஸ்வமேவ விபுலம் ஶுபம் ॥ 6

ராம: - 'ஸ்ரீராமர்
புஜௌ - இருகரங்களை
சித்வா - சேதித்து
த்வாம் - உன்னை
விஜனே - நிர்ஜனமான
வனே - காட்டில்
யதா - எப்பொழுது
தஹேத் - தகனம் செய்கிறாரோ
ததா - அப்பொழுது
த்வம் ஏவ - நீயும்
விபுலம் - அசிந்தியமான
ஶுபம் - அழகானதுமான

ஸ்வம் ரூபம் - உனது பிறவி உருவத்தை
ப்ராப்ஸ்யஸே - அடைவாய்.'

श्रिया विराजितं पुत्रं दनोस्त्वं विद्धि लक्ष्मण ।
इन्द्रकोपादिदं रूपं प्राप्तमेवं रणाजिरे ॥

ஶ்ரியா விராஜிதம் புத்ரம் தநோஸ்த்வம் வித்தி லக்ஷ்மண ।
இந்த்ர கோபாதிதம் ரூபம் ப்ராப்தமேவம் ரணாஜிரே ॥ 7

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
த்வம் - தேவரீர்
தநோ: - தனுவெனும் தானவனது
ஶ்ரியா - அழகுடன்
விராஜிதம் - விளங்கும்
புத்ரம் - புதல்வனாய் என்னை
வித்தி - திருவுளத்தில் பற்றும்
ஏவம் - இப்போதிருக்கும்
இதம் ரூபம் - இந்த ரூபமானது
ரணாஜிரே - போரில்
இந்த்ர கோபாத் - இந்திரனது கோபத்தால்
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டது.

अहं हि तपसोग्रेण पितामहमतोषयम् ।
दीर्घमायुः स मे प्रादात्ततो मां विभ्रमोऽस्पृशत् ॥

அஹம் ஹி தபஸோக்ரேண பிதாமஹமதோஷயம் ।
தீர்கமாயு: ஸ மே ப்ராதாத் ததோ மாம் விப்ரமோऽஸ்ப்ருஶத் ॥ 8

அஹம் - 'நான்
உக்ரேண தபஸா - உக்கிரமான தவத்தினால்
பிதாமஹம் - பிரம்மதேவரை
அதோஷயம் - உள்ளங்குளிரச் செய்தேன்.
ஹி - அதனால்
ஸ: - அவர்
மே - எனக்கு
தீர்கம் ஆயு: - நீண்ட ஆயுளை
ப்ராதாத் - அனுக்கிரகித்தருளினார்.
தத: - அப்பொழுதுமுதல்
மாம் - என்னை
விப்ரம: - மனதுக்கு வந்தபடி எதையும் செய்தலென்பது
அஸ்ப்ருஶத் - பற்றிற்று.

दीर्घमायुर्मया प्राप्तं किं मे शक्रः करिष्यति ।
इत्येवं बुद्धिमास्थाय रणे शक्रमधर्षयम् ॥

தீர்கமாயுர் மயா ப்ராப்தம் கிம் மே ஶக்ர: கரிஷ்யதி ।
இத்யேவம் புத்தி மாஸ்தாய ரணே ஶக்ரமதர்ஷயம் ॥ 9

மயா - 'என்னால்
தீர்கம் ஆயு: - நீண்ட ஆயுள்
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டது;
ஶக்ர: - இந்திரன்
மே - எனக்கு
கிம் கரிஷ்யதி - என்ன செய்ய முடியும்?;
இதி ஏவம் - இப்படிப்பட்டதாகிய
புத்திம் - எண்ணத்தை
ஆஸ்தாய - கொண்டு
ஶக்ரம் - இந்திரனை
ரணே - போரில்
அதர்ஷயம் - எதிர்த்தேன்.

तस्य बाहुप्रमुक्तेन वज्रेण शतपर्वणा ।
सक्थिनी चैव मूर्धा च शरीरे संप्रवेशितम् ॥

தஸ்ய பாஹுப்ரமுக்தேந வஜ்ரேண ஶதபர்வணா ।
ஸக்திநீ சைவ மூர்தா ச ஶரீரே ஸம்ப்ரவேஶிதம் ॥ 10

தஸ்ய - 'அவரது
பாஹுப்ரமுக்தேந - கையால் விடப்பட்ட
ஶத பர்வணா - பல கணுக்களுற்ற
வஜ்ரேண - வஜ்ராயுதத்தால்
மூர்தா - தலையும்
ஶரீரே - உடம்பினுள்
ஸம்ப்ரவேஶிதம் - புதைக்கப்பட்டது.
ஸக்திநீ ச - இரு துடைகளும்
ச ஏவ - அப்படியே புதைக்கப்பட்டன.

स मया याच्यमानः सन्नानयद्यमसादनम् ।
पितामहवचः सत्यं तदस्त्विति ममाब्रवीत् ॥

ஸ மயா யாச்யமான: ஸந்நாநயத் யமஸாதனம் ।
பிதாமஹவச: ஸத்யம் ததஸ்த்விதி மமாப்ரவீத் ॥ 11

ஸ: - 'அவர்
மயா - என்னால்
யாச்யமான: ஸந் - பிரார்த்திக்கப்பட்டவராயிருந்தும்

யம ஸாதனம் - எமலோகத்திற்கு
ந அநயத் - அனுப்பவில்லை.
தத் - அந்த
பிதாமஹவச: - பிரம்மதேவரின் ஆக்ஞை
ஸத்யம் - உண்மையாகவே
அஸ்து - ஆகக்கடவது;
இதி - என்று
மம - எனக்கு
அப்ரவீத் - சொல்லிவிட்டார்.

अनाहारः कथं शक्तो भग्नसक्थिशिरोमुखः ।
वज्रेणाभिहतः कालं सुदीर्घमपि जीवितुम् ॥

அனாஹாரா: கதம் ஶக்தோ பக்ந ஸக்தி ஶிரோமுக: ।
வஜ்ரேணாபிஹத: காலம் ஸுதீர்கமபிஜீவிதும் ॥ 12

एवमुक्तस्तु मे शक्रो बाहू योजनमायतौ ।
प्रादादास्यं च मे कुक्षौ तीक्ष्णदंष्ट्रमकल्पयत् ॥

ஏவமுக்தஸ்து மே ஶக்ரோ பாஹூ யோஜன மாயதௌ ।
ப்ராதாதாஸ்யம் ச மே குக்ஷௌ தீக்ஷ்ணதம்ஷ்ட்ரமகல்பயத் ॥ 13

ஏவம் - 'பின்கண்டவாறு
வஜ்ரேண - வஜ்ராயுதத்தினால்
அபிஹத: - அடியுண்டு
பக்ந ஸக்த ஶிரோமுக: - நொறுங்கிப்போன துடைகளையும் தலையையும் வாயையும் உடையவனாகி
அனாஹார: - ஆகாரம் ஸம்பாதிக்க முடியாதவனாய் நான்
ஸுதீர்கம் காலம் - நீண்டகாலம்
ஜீவிதும் - ஜீவித்திருக்க
கதம் ஶக்த: - எப்படித்தான் முடியும்
அபி - என்று
உக்த: - வினாவப்பட்ட
ஶக்ர: - இந்திரன்
து - அதன்மேல்
மே - எனக்கு
யோஜனம் ஆயதௌ - எட்டுமைல் நீளமுள்ள
பாஹூ - இரு கைகளை
ப்ராதாத் - அனுக்கிரகித்தருளினார்.
தீக்ஷ்ண தம்ஷ்ட்ரம் - கூரிய பற்களையுடையதாய்
ஆஸ்யம் ச - வாயையும்
மே - எனது

குக்ஷௌ - வயிற்றில்
அகல்பயத் - அமைத்தார்.

सोऽहं भुजाभ्यां दीर्घाभ्यां संक्षिप्यास्मिन् वनेचरान् ।
सिंहद्विपमृगव्याघ्रान् भक्षयामि समन्ततः ॥

ஸோ(அ)ஹம் புஜாப்யாம் தீர்காப்யாம் ஸம்க்ஷிப்யாஸ்மின் வனேசரான் ।
ஸிம்ஹத்விப ம்ருகவ்யாக்ரான் பக்ஷயாமி ஸமந்தத: ॥ 14

ஸ: அஹம் - 'அந்த நான்
தீர்காப்யாம் - நீண்ட
புஜாப்யாம் - இரு கரங்களாலும்
அஸ்மின் - இதில்,
வனேசரான் - வனத்தில் வாழும்
ஸிம்ஹ த்விப - சிங்கங்களையும், யானைகளையும்,
ம்ருக வ்யாக்ரான் - மான்களையும், புலிகளையும்
ஸமந்தத: - நான்கு பக்கங்களிலிருந்தும்
ஸம்க்ருஷ்ய - பிடித்திழுத்து
பக்ஷயாமி - புசித்து வருகிறேன்.

स तु मामब्रवीदिन्द्रो यदा रामः सलक्ष्मणः ।
छेत्स्यते समरे बाहू तदा स्वर्गं गमिष्यसि ॥

ஸ து மாமப்ரவீத் இந்த்ரோ யதா ராம: ஸலக்ஷ்மண: ।
சேத்ஸ்யதே ஸமரே பாஹூ ததா ஸ்வர்கம் கமிஷ்யஸி ॥ 15

ஸ: - 'அந்த
இந்த்ர: - இந்திரன்
மாம் - என்னைப் பார்த்து
து - அப்பொழுது இப்படியும்
அப்ரவீத் - சொல்லியருளினார்.
ஸ லக்ஷ்மண: - 'லக்ஷ்மணருடன் கூட
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸமரே - போரில்
பாஹூ - இரு கைகளை
யதா - எப்பொழுது
சேத்ஸ்யதே - அறுத்துத் தள்ளுவாரோ
ததா - அப்பொழுது
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்தை
கமிஷ்யஸி - நீயடைவாய்.'

अनेन वपुषा राम वनेऽस्मिन् राजसत्तम ।
यद्यत् पश्यामि सर्वस्य ग्रहणं साधु रोचये ॥

அனேன வபுஷா ராம வனேऽஸ்மிந் ராஜஸத்தம ।
யத்யத் பஶ்யாமி ஸர்வஸ்ய க்ரஹணம் ஸாது ரோசயே ॥ 16

ராஜஸத்தம - 'ராஜோத்தம!
ராம - ஸ்ரீராம!
அஸ்மின் வனே - இந்த காட்டில்
அனேன வபுஷா - இந்த உருவத்தோடு
யத்யத் - எதெதை
பஶ்யாமி - நான் பார்க்கின்றேனோ
ஸர்வஸ்ய - அதெல்லாவற்றையும்
க்ரஹணம் - ஸ்வீகரிப்பதில்
ஸாது - முற்றிலும்
ரோசயே - மனதை நாட்டுகிறேன்.

अवश्यं ग्रहणं रामो मन्येऽहं समुपैष्यति ।
इमां बुद्धिं पुरस्कृत्य देहन्यासकृतश्रमः ॥

அவஶ்யம் க்ரஹணம் ராமோ மன்யேऽஹம் ஸமுபைஷ்யதி ।
இமாம் புத்திம் புரஸ்க்ருத்ய தேஹன்யாஸக்ருதஶ்ரம: ॥ 17

தேஹன்யாஸக்ருதஶ்ரம:-'உடலையொழிப்பதில் ஊக்கங்கொண்டு விடாமுயற்சியுடையவனாகிய
அஹம் - நான்
இமாம் - இந்த
புத்திம் - தீர்மானத்தை
புரஸ்க்ருத்ய - சர்வமுமாய்க் கொண்டு,
ராம: - 'ஸ்ரீராமர்
அவஶ்யம் - அவச்யமாய்
க்ரஹணம் ஸமுபைஷ்யதி-கையிலகப்படுவாரென்று
மன்யே - நினைத்து வந்தேன்.

स त्वं रामोऽसि भद्रं ते नाहमन्येन राघव ।
शक्यो हन्तुं यथातत्त्वमेवमुक्तं महर्षिणा ॥

ஸ த்வம் ராமோऽஸி பத்ரம் தே நாஹமன்யேன ராகவ ।
ஶக்யோ ஹந்தும் யதாதத்வ மேவமுக்தம் மஹர்ஷிணா ॥ 18

ராகவ - 'ஸ்ரீராம
த்வம் - தேவரீர்கள்
ஸ: - அந்த
ராம: அஸி - ராமராகின்றீர்.
தே பத்ரம் - தேவரீருக்கு இக்காரியத்தால் பெரும் புகழ் விளையும்.
அன்யேன - வேறொருவரால்

அஹம் - நான்
ஹந்தும் - கொல்லப்படுவதற்கு
ந ஶக்ய: - முடியாதவன்.
மஹர்ஷிணா - மகரிஷியால்
ஏவம் - இப்ப்டித்தான்
உக்தம் - சொல்லப்பட்டது.
யதாதத்வம் - சொன்னபடியே அது நடைபெற்றது.

अहं हि मतिसाचिव्यं करिष्यामि नरर्षभ ।
मित्रं चैवोपदेक्ष्यामि युवाभ्यां संस्कृतोऽग्निना ॥

அஹம் ஹி மதிஸாசிவ்யம் கரிஷ்யாமி நரர்ஷப ।
மித்ரம் சைவோபதேக்ஷ்யாமி யுவாப்யாம் ஸம்ஸ்க்ருதோऽக்நிநா ॥ 19

அஹம் - 'நான்
யுவாப்யாம் ச - உங்களிருவர்களாலும்
அக்நிநா ஸம்ஸ்க்ருத:- அக்னியில் தகனம் பண்ணப்பட்டவனாகி,
ஹி
நரர்ஷப - புருஷோத்தம!
மதிஸாசிவ்யம் - ஹிதமான ஆலோசனையை சொல்வதாகிய நட்பை
கரிஷ்யாமி - செய்யப்போகிறேன்.
மித்ரம் ஏவ - உங்களுக்கு வேண்டிய உதவிபுரியுமொருவனையும்
உபதேக்ஷ்யாமி - குறிப்பிட்டுச் சொல்லப் போகிறேன்.'

एवमुक्तस्तु धर्मात्मा दनुना तेन राघवः ।
इदं जगाद वचनं लक्ष्मणस्योपशृण्वतः ॥

ஏவமுக்தஸ்து தர்மாத்மா தநுநா தேந ராகவ: ।
இதம் ஜகாத வசனம் லக்ஷ்மணஸ்யோபஶ்ருண்வத: ॥ 20

தேந - அந்த
தநுநா - தனு (கபந்தன்) என்பவனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்கு செவிசாற்றிய
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகும்
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
லக்ஷ்மணஸ்ய து - லக்ஷ்மணரும்
உபஶ்ருண்வத: - கேட்டுக்கொண்டிருக்கையில்
இதம் - பின்வரும்
வசனம் - சொல்லை
ஜகாத - சொல்லியருளினார்.

रावणेन हृता भार्या मम सीता यशस्विनी ।
निष्क्रान्तस्य जनस्थानात् सह भ्रात्रा यथासुखम् ॥

ராவணேன ஹ்ருதா பார்யா மம ஸீதா யஶஸ்விநீ ।
நிஷ்க்ராந்தஸ்ய ஜனஸ்தாநாத் ஸஹ ப்ராத்ரா யதாஸுகம் ॥ 21

ப்ராத்ரா ஸஹ - 'தம்பியுடன்
ஜனஸ்தாநாத் - ஜனஸ்தானத்தை விட்டு
நிஷ்க்ராந்தஸ்ய - வேறிடத்திலிருந்த
மம - எனது
பார்யா - காதலியாகிய
யஶஸ்விநீ - புகழ்பெற்ற
ஸீதா - சீதை
ராவணேன - ராவணனால்
யதாஸுகம் - கவலையின்றி
ஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்.

नाममात्रं तु जानामि न रूपं तस्य रक्षसः ।
निवासं वा प्रभावं वा वयं तस्य न विद्महे ॥

நாமமாத்ரம் து ஜாநாமி ந ரூபம் தஸ்ய ரக்ஷஸ: ।
நிவாஸம் வா ப்ரபாவம் வா வயம் தஸ்ய ந வித்மஹே ॥ 22

தஸ்ய - 'அந்த
ரக்ஷஸ: - அரக்கனின்
நாம மாத்ரம் து - பெயரை மாத்திரம்
ஜாநாமி - நான் தெரிந்து கொண்டிருக்கின்றேன்.
தஸ்ய - அவனது
நிவாஸம் வா - இருப்பிடத்தைத் தானாகட்டும்,
ப்ரபாவம் வா - பராக்ரமத்தைத் தானாகட்டும்
வயம் - நாங்கள்
ந வித்மஹே - அறிந்திலோம்;
ரூபம் - ஸ்வபாவ குணத்தையும்
ந - அறிந்திலோம்.

शोकार्तानामनाथानामेवं विपरिधावताम् ।
कारुण्यं सदृशं कर्तुमुपकारे च वर्तताम् ॥

ஶோகார்தாநாமநாதாநாமேவம் விபரிதாவதாம் ।
காருண்யம் ஸத்ருஶம் கர்து முபகாரேச வர்ததாம் ॥ 23

உபகாரேச - 'பிறருக்குதவி புரிவதிலேயே
வர்ததாம் - ஈடுபட்டு காலத்தைக் கழித்துக் கொண்டிருக்கிறவர்களும்
ஶோகார்தாநாம் - துக்கத்திலாழ்ந்து
அநாதாநாம் - உதவிபுரிபவர்களைக் காணாதவர்களாய்
ஏவம் - இப்படி

விபரிதாவதாம் - எங்குமலைந்து திரியும் எங்களுக்கு
காருண்யம் - ஓர் உதவி
கர்தும் - உன்னால் செய்ய
ஸத்ருஶம் - தக்கது.

काष्ठान्यानीय शुष्काणि काले भग्नानि कुञ्जरैः ।
धक्ष्यामस्त्वां वयं वीर श्वभ्रे महति कल्पिते ॥

காஷ்டான்யாநீய ஶுஷ்காணி காலே பக்நாநி குஞ்ஜரை: ।
தக்ஷ்யாமஸ்த்வாம் வயம் வீர ஶ்வப்ரே மஹதி கல்பிதே ॥ 24

வீர - 'சூரனே!
குஞ்ஜரை: - யானைகளால்
காலே - வெகுகாலமாய்
பக்நாநி - முறிக்கப்பட்டும்
ஶுஷ்காணி - உலர்ந்துமுள்ள
காஷ்டாநி - கட்டைகளை
ஆநீய - கொண்டுவந்து
கல்பிதே - வெட்டப்பட்ட
மஹதி ஶ்வப்ரே - ஓர் பெரிய குழியில்
த்வாம் - உன்னை
வயம் - நாங்கள்
தக்ஷ்யாம: - தகனம் செய்கிறோம்.

स त्वं सीतां समाचक्ष्व येन वा यत्र वा हृता ।
कुरु कल्याणमत्यर्थं यदि जानासि तत्त्वतः ॥

ஸ த்வம் ஸீதாம் ஸமாசக்ஷ்வ யேந வா யத்ர வா ஹ்ருதா ।
குரு கல்யாணமத்யர்தம் யதி ஜாநாஸி தத்த்வத: ॥ 25

ஸ: - 'அந்த
த்வம் - நீ
தத்த்வத: - உள்ளபடி
ஜாநாஸி யதி - அறிவாயாகில்
அத்யர்தம் - பெரும் பயனைத் தரும்
கல்யாணம் குரு - உதவியைச் செய்.
ஸீதாம் - சீதையைப் பற்றி
ஸமாசக்ஷ்வ - எல்லாம் சொல்லு.
யேந வா - என்ன உத்தேசமாய்
ஹ்ருதா - திருடிக்கொண்டு போகப்பட்டாள்?
யத்ர வா - எங்கேயிருக்கிறாள்?'

एवमुक्तस्तु रामेण वाक्यं दनुरनुत्तमम् ।
प्रोवाच कुशलो वक्तुं वक्तारमपि राघवम् ॥

ஏவமுக்தஸ்து ராமேண வாக்யம் தநுரநுத்தமம் । 26
ப்ரோவாச குஶலோ வக்தும் வக்தாரமபி ராகவம் ॥

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - வினாவப்பட்டவனும்
குஶல: து - நற்பாக்யத்தை யடைந்திருக்கின்றவனுமான
தநு: - தனு (கபந்தன்) என்பவன்
ராகவம் - ஸ்ரீராமருக்கு
வக்தாரம் - விஷயந்தெரிந்தவனொருவனை
வக்தும் அபி - விண்ணபஞ் செய்தவற்காகவே
அநுத்தமம் - மிகச்சிறந்த
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
ப்ரோவாச - சொன்னான்.

दिव्यमस्ति न मे ज्ञानं नाभिजानामि मैथिलीम् ।
यस्तां ज्ञास्यति तं वक्ष्ये दग्धः स्वं रूपमास्थितः ॥

திவ்யமஸ்தி ந மே ஞானம் நாபிஜாநாமி மைதிலீம் ।
யஸ்தாம் ஞாஸ்யதி தம் வக்ஷ்யே தக்த: ஸ்வம் ரூபமாஸ்தித: ॥ 27

மே - 'எனக்கு
திவ்யம் - எதையும் அறியவல்ல அமானுஷ்யமான
ஞானம் - ஞானம்
அஸ்தி ந - இல்லை.
மைதிலீம் - ஜானகியைப் பற்றி
ந அபிஜாநாமி - அறியாதிருக்கின்றேன்.
தக்த: - தகனம் செய்யப்பட்டவனாய்
ஸ்வம் ரூபம் - நிஜரூபத்தை
ஆஸ்தித: - அடைந்தவனாகி நான்
தாம் - அவளை
ய: - எவனொருவன்
ஞாஸ்யதி - கண்டுபிடிப்பானோ
தம் - அவனை
வக்ஷ்யே - தெரிவிப்பேன்.

अदग्धस्य हि विज्ञातुं शक्तिरस्ति न मे प्रभो ।
राक्षसं तं महावीर्यं सीता येन हृता तव ॥

அதக்தஸ்ய ஹி விஞாதும் ஶக்திரஸ்தி ந மே ப்ரபோ ।
ராக்ஷஸம் தம் மஹாவீர்யம் ஸீதா யேந ஹ்ருதா தவ ॥ 28

ப்ரபோ - 'ஸ்வாமி!
அதக்தஸ்ய - சாபவிமோசனமடையாத

ஆரண்ய காண்டம் - எழுபத்தி ஒன்றாம் ஸர்க்கம்

மே ஹி - எனக்கோவெனில்
தவ - தேவரீரது
ஸீதா - சீதாப்பிராட்டியார்
யேந - எவனால்
ஹ்ருதா - திருடிப் போகப்பட்டாளோ
தம் - அந்த
மஹாவீர்யம் - மகாமுரடனாகிய
ராக்ஷஸம் - அரக்கனைப்பற்றி
விஞாதும் - எல்லாவற்றையுமறிய
ஶக்தி: - சக்தி
ந அஸ்தி - இல்லை.

विज्ञानं हि मम भ्रष्टं शापदोषेण राघव ।
स्वकृतेन मया प्राप्तं रूपं लोकविगर्हितम् ॥

விஞானம் ஹி மம ப்ரஷ்டம் ஶாபதோஷேண ராகவ ।
ஸ்வக்ருதேந மயா ப்ராப்தம் ரூபம் லோகவிகர்ஹிதம் ॥ 29

ஶாபதோஷேண - 'சாபத்தால் விளையும் கஷ்டத்தால்
மம - எனது
விஞானம் ஹி - நல்லறிவு எல்லாமும்
ப்ரஷ்டம் - ஒழிந்தது.
ராகவ - ஸ்ரீராம!
ஸ்வக்ருதேந - எனது செயலால்
லோகவிகர்ஹிதம் - லோகத்தால் வெறுக்கப்படும்
ரூபம் - உருவமானது
மயா - என்னால்
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டது.

किं तु यावन्न यात्यस्तं सविता श्रान्तवाहनः ।
तावन्मामवटे क्षिप्त्वा दह राम यथाविधि ॥

கிம் து யாவத் ந யாத்யஸ்தம் ஸவிதா ஶ்ராந்தவாஹன: ।
தாவன் மாமவடே க்ஷிப்த்வா தஹ ராம யதாவிதி ॥ 30

ராம - 'ஸ்ரீராம!
கிம் து - என்னாலாகக்கூடியது வேறில்லை.
ஸவிதா - சூரியபகவான்
ஶ்ராந்த வாஹன: - பகற்போக்கு ஒழிந்தவனாய்
அஸ்தம் - அஸ்தமனத்தை
ந யாதி - அடையாதிருக்கின்றாரோ
யாவத் தாவத் - அதற்கு முந்தியே
மாம் - என்னை

அவடே - குழியில்
க்ஷிப்த்வா - தள்ளி
யதாவிதி - சாஸ்திரப்பிரகாரம்
த ஹ - தேவரீர் தகனஞ்செய்தருள்வீராக.

दग्धस्त्वयाहमवटे न्यायेन रघुनन्दन ।
वक्ष्यामि तमहं वीर यस्तं ज्ञास्यति राक्षसम् ॥

தக்தஸ்த்வயாஹமவடே ந்யாயேன ரகுநந்தன ।
வக்ஷ்யாமி தமஹம் வீர யஸ்தம் ஞாஸ்யதி ராக்ஷஸம் ॥ 31

வீர - 'சூரரே!
ரகுநந்தன - ஸ்ரீராம!
ந்யாயேன - ஸாக்ஷாத் மகாவிஷ்ணுவாகிய
த்வயா - தேவரீரால்
அஹம் - நான்
அவடே - குழியில்
தக்த: - தகனஞ் செய்யப்பட்டவனாகி
ய: - எவனொருவன்
தம் - அந்த
ராக்ஷஸம் - அரக்கனை
ஞாஸ்யதி - இன்னவனெனக் காட்டிக்கொடுப்பனோ
தம் - அவனை
அஹம் - நான்
வக்ஷ்யாமி - தெரியப்படுத்துவேன்.

तेन सख्यं च कर्तव्यं न्यायवृत्तेन राघव ।
कल्पयिष्यति ते प्रीतः साहाय्यं लघुविक्रमः ॥

தேந ஸக்யம் ச கர்தவ்யம் ந்யாயவ்ருத்தேந ராகவ ।
கல்பயிஷ்யதி தே ப்ரீதஸ் ஸாஹாய்யம் லகு விக்ரம: ॥ 32

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
ந்யாய வ்ருத்தேந - நற்குணமமைந்த
தேந - அவனோடு
ஸக்யம் - நட்பு
கர்தவ்யம் - செய்யத்தக்கது.
லகுவிக்ரம: - எங்கும் பிரயாசையின்றி செல்லவல்ல பராக்கிரமம் படைத்த அவன்
ச - அதனால்
ப்ரீத: - மனத்திருப்தி கொண்டவனாய்
தே - தேவரீருக்கு
ஸாஹாய்யம் - வேண்டிய உதவியை
கல்பயிஷ்யதி - செய்வான்.

न हि तस्यास्त्यविज्ञातं त्रिषु लोकेषु राघव ।
सर्वान् परिसृतो लोकान् पुरा वै कारणान्तरे ॥

ந ஹி தஸ்யாஸ்த்யவிக்ஞாதம் த்ரிஷு லோகேஷு ராகவ ॥
ஸர்வான் பரிஸ்ருதோ லோகான் புராஸௌ காரணாந்தரே ॥ 33

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
புரா - முன்னொரு காலத்தில்
காரணாந்தரே - ஒரு காரணத்தால்
ஸர்வான்லோகான்வை - எல்லா உலகங்களையும்
பரிஸ்ருத: - அவன் சுற்றி வந்துள்ளான்.
ஹி - ஆனபடியால்
தஸ்ய - அவனுக்கு
த்ரிஷு - மூன்று
லோகேஷு - உலகங்களிலும்
அவிக்ஞாதம் - தெரியாததொன்றும்
அஸ்தி ந - இல்லை.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகியே ஆதிகாவ்யே சதுர்விம்மதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே கபந்தமாபாக்யாநம் நாம ஏகஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

த்வி ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 72

एवमुक्तौ तु तौ वीरौ कबन्धेन नरेश्वरौ ।
कृतवन्तौ च महतीं चितां गिरिगुहोपमाम् ॥

ஏவமுக்தௌ து தௌ வீரௌ கபந்தேந நரேஸ்வரௌ ।
க்ருதவந்தௌ ச மஹதீம் சிதாம் கிரிகுஹோபமாம் ॥ 1

கபந்தேந - கபந்தனால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்தௌ - சொல்லப்பட்டதற்கு செவிசாற்றிய
வீரௌ - வீரர்களும்
நரேஸ்வரௌ ச - புருஷோத்தமர்களுமாகிய
தௌ து - அவ்விருவர்களும்
கிரிகுஹோபமாம் - மலைக்குகைக்கு நிகர்த்த
மஹதீம் - மிகப்பெரிய
சிதாம் - சிதையை
க்ருத வந்தௌ - செய்து முடித்தார்கள்.

ततः कबन्धमारोप्य चितां ज्वलिततेजसौ ।
बाहू च सुमहाबाहू योजनायतविस्तृतौ ॥

தத: கபந்தமாரோப்ய சிதாம் ஜ்வலித தேஜஸௌ ।
பாஹூ ச ஸுமஹாபாஹூ யோஜனாயத விஸ்த்ருதௌ ॥

लक्ष्मणस्तु महोल्काभिर्ज्वलिताभिः समन्ततः ।
चितामादीपयामास सा प्रजज्वाल सर्वतः ॥

லக்ஷ்மணஸ்து மஹோல்காபிர் ஜ்வலிதாபிஸ்ஸமந்தத: ।
சிதாமாதீபயாமாஸ ஸா ப்ரஜஜ்வால ஸர்வத: ॥ 2

ஜ்வலித தேஜஸௌ - ஒளிகொண்டு விளங்கும் தேஜஸ்விகளும்
ஸுமஹாபாஹூ - மிக்க அழகுவாய்ந்த திருக்கரங்களை உடையவர்களுமான அவ்விருவர்களும்
யோஜநாயத விஸ்த்ருதௌ-பெருத்து எட்டு மைல் நீண்ட
பாஹூ - இரு கைகளையும்
கபந்தம் ச - கபந்தனையும்
சிதாம் - சிதையில்
ஆரோப்ய - தூக்கிவைத்து,
தத: - அதன்மேல்
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
ஜ்வலிதாபி: - கொழுந்து விட்டெரியும்
மஹோல்காபி: - கொள்ளிக் கட்டைகளால்
சிதாம் - சிதையை
ஸமந்தத: - நாற்புறத்திலும்

ஆதீபயாமாஸ - தீயிட்டுக் கொளுத்தினார்.
ஸா து - அதுவும்
ஸர்வத: - எங்கும்
ப்ரஜஜ்வால - புகையின்றி எரிந்தது.

तां प्रेक्ष्य सर्वतो दीप्तां चितां दृढधनुर्धरः ।
विस्मयान इदं वाक्यं राघवं लक्ष्मणोऽब्रवीत् ॥

தாம் ப்ரேக்ஷ்ய ஸர்வதோ தீப்தாம் சிதாம் த்ருட தநுர்தர: ।
விஸ்மயான இதம் வாக்யம் ராகவம்லக்ஷ்மணோ அப்ரவீத் ॥ 3

த்ருட தநுர்தர: - சாமர்த்தியசாலியாகிய தனுஷ்பாணியான
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
தாம் - அந்த
ஸர்வத: - நாற்புறமும்
தீப்தாம் - பற்றி எரியும்
சிதாம் - சிதையை
ப்ரேக்ஷ்ய - பார்த்து,
விஸ்மயான: - ஆச்சரியங்கெண்டவராய்
ராகவம் - ஸ்ரீராமருக்கு
இதம் - பின்வரும்.
வாக்யம் - சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னார்.

दग्धो जटायुः पूर्वं तु सीतामन्वेषता त्वया ।
अयं द्वितीयो निर्दग्धस्तृतीयं किं नु वक्ष्यसि ॥

தக்தோ ஜடாயு: பூர்வம் து ஸீதாம் அன்வேஷதா த்வயா ।
அயம் த்விதீயோ நிர்தக்த: த்ருதீயம் கிம் நு வக்ஷ்யஸி ॥ 4

ஸீதாம் - 'ஸீதாப்பிராட்டியாரை
அன்வேஷதா - தேடுகின்ற
த்வயா - தேவரீரால்
பூர்வம் - முதலில்
ஜடாயு: - ஜடாயு
தக்த: - தகனஞ் செய்யப்பட்டார்.
த்வதீய: - இரண்டாவதாய்
அயம் து - இவன் இப்பொழுது
நிர்தக்த: - தகனஞ் செய்யப்பட்டான்.
கிம் நு - எதை
த்ரிதீயம் - மூன்றாவதாய்
வக்ஷ்யஸி - அருளிச் செய்யப் போகிறீரோ?'

महाग्निशिखरमध्यं कबन्धमनलो महान् ।
अन्तरिक्षं महोल्काभिरावृणोत्स सहस्रशः ॥

மஹாப்ர ஶிகரப்ரக்யம் கபந்தம் அனலோ மஹான் :
அந்தரிக்ஷம் மஹோல்காபி: ஆவ்ருணோத் ஸ ஸஹஸ்ரஸ: ॥

ஸஹஸ்ரஸ: - ஆயிரக்கணக்கான
மஹோல்காபி: - பெருங்கொள்ளிக்கட்டைகளால்
மஹான் - மூண்ட
ஸ: - அந்த
அனல: - அக்னியானது
மஹாப்ர ஶிகர ப்ரக்யம் - பெரும் மேகத்தையும் மலைச்சிகரத்தையும் நிகர்த்த
கபந்தம் - கபந்தனையும்
அந்தரிக்ஷம் - ஆகாயத்தையும்
ஆவ்ருணோத் - மறைத்தது.

तच्छरीरं कबन्धस्य घृतपिण्डोपमं महत् ।
मेदसा पच्यमानस्य मन्दं दहति पावकः ॥

தச்சரீரம் கபந்தஸ்ய க்ருதபிண்டோபமம் மஹத் ।
மேதஸா பச்யமானஸ்ய மந்தம் தஹதி பாவக: ॥ 5

மேதஸா - அதிக தசைக் கொழுப்போடு
பச்ய மானஸ்ய - எரிந்து கொண்டிருக்கும்
கபந்தஸ்ய - கபந்தனுடைய
தத் - அந்த
மஹத் - பெரிய
க்ருத பிண்டோபமம் - விழுதுநெய்யை நிகர்த்த
சரீரம் - உடலை
பாவக: - அக்னி
மந்தம் - மெதுவாக
தஹதி - தகனஞ் செய்கிறது.

स विधूय चितामाशु विधूमोऽग्निरिवोत्थितः ।
अरजे वाससी बिभ्रन्मालां दिव्यां महाबलः ॥

ஸ விதூய சிதாமாஶு விதூமோऽக்நிரிவோத்தித: ।
அரஜே வாஸஸீ பிப்ரந் மாலாம் திவ்யாம் மஹாபல: ॥ 6

மஹாபல: - மகாபலசாலியாகிய
ஸ: - அவன்
ஆஶு - உடனே
சிதாம் - சிதையை
விதூய - விட்டு,
அரஜே - நிர்மலமான
வாஸஸீ - இரு வஸ்திரங்களையும்
திவ்யாம் - அழகிய
மாலாம் - மாலையையும்
பிப்ரத் - அணிந்தவனாய்
விதூம: - புகையற்ற
அக்நி: இவ - அக்னி போன்றவனாய்
உத்தித: - தோன்றினான்.

ततश्चिताया वेगेन भास्वरो विमलाम्बरः ।
उत्पपाताशु संहृष्टः सर्वप्रत्यङ्गभूषणः ॥

ததஶ்சிதாயா வேகேந பாஸ்வரோ விமலாம்பர: ।
உத்பபாதாஶு ஸம்ஹ்ருஷ்டஸ் ஸர்வப்ரத்யங்கபூஷண: ॥ 7

பாஸ்வர: - மகாதேஜஸ்வியாகிய
விமலாம்பர: - சுத்த வஸ்திரங்கள் தரித்தவனும்
ஸர்வ ப்ரத்யங்க பூஷண: - எல்லா அவயவங்களிலும் ஆபரணங்கள் அணியப் பெற்றவனுமான அவன்
தத: - அப்பொழுது
வேகேந - மனோரதம் சித்தித்ததால்
ஸம்ஹ்ருஷ்ட: - மிக மனத்திருப்தி கொண்டவனாய்
சிதாயா: - சிதையினின்று
ஆஶு - விரைவில்
உத்பபாத - வெளியில் வந்தான்.

विमाने भास्वरे तिष्ठन् हंसयुक्ते यशस्करे ।
प्रभया च महातेजा दिशो दश विराजयन् ॥

விமானே பாஸ்வரே திஷ்டன் ஹம்ஸயுக்தே யஶஸ்கரே ।
ப்ரபயா ச மஹாதேஜா திஶோ தஶ விராஜயன் ॥ 8

सोऽन्तरिक्षगतो रामं कबन्धो वाक्यमब्रवीत् ।
शृणु राघव तत्त्वेन यथा सीतामवाप्स्यसि ॥

ஸோऽந்தரிக்ஷகதோ ராமம் கபந்தோ வாக்யமப்ரவீத் ।
ஶ்ருணு ராகவ தத்த்வேன யதா ஸீதாமவாப்ஸ்யஸி॥ 9

ஸ: - அந்த
கபந்த: - கபந்தன்
பாஸ்வரே - ஒளிபெற்று விளங்குகிறதும்,
யஶஸ்கரே - கீர்த்தி விளைவிக்கிறதும்,
ஹம்ஸயுக்தே - அன்னங்கள் பூட்டப்பட்டதுமான
விமானே - தெய்வவிமானமொன்றில்
திஷ்டன் - இருந்துகொண்டு
மஹாதேஜா: - அதி ஒளிகொண்டு விளங்குகின்றவனாய்
ப்ரபயா - ஒளியால்
தஶ - பத்து
திஶ: ச - திக்குகளையும்

விராஜயன் - ஒளிக்கச் செய்துகொண்டு
அந்த ரிக்ஷ கத: - வானில் நின்றுகொண்டு
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லை
அப்ரவீத் - சொன்னான்.
ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
யதா - எப்படி
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியாரை
தத்த்வேன - நிச்சயமாய்
அவாப்ஸ்யஸி - அடைவீரோ
ஶ்ருணு - அதைச் சொல்லுமெனக்குச் செவிசாற்றி வருள்வீராக.

राम षड् युक्तयो लोके याभिः सर्वं विमृश्यते ।

ராம ஷட்யுக்தயோ லோகே யாபி: ஸர்வம் விம்ருஶ்யதே ॥ 10
ராம - 'ஸ்ரீராம!
லோகே - உலகில்
ஷட் யுக்தய: - ஒன்றையறியும் விஷயத்தில் ஆறு பிரமாணங்களுண்டு.★
யாபி: - அந்த இவைகளால்
ஸர்வம் - எல்லாமும்
விம்ருஶ்யதே - அறியப்படுகிறது.

★1. பிரத்யக்ஷம் - அதாவது நாமே நேரில் காணல், 2. அனுமானம் - தெரிந்த விஷயங்களைக் கொண்டு இதர தீர்மானங்களையடைதல், 3. உபமானம் - ஸதிருசமானவைகளால் அறிதல், 4. சப்தம் - வேதம் முதலிய சப்தங்களைக் கொண்டு அறிதல், 5. அனுபலப்தி - காணாமையால் இல்லையென அறிதல், 6. அர்த்தாபத்தி - பார்த்தவைகள் கேட்டவைகள் இவைகளைக்கொண்டு மற்றவைகளை ஊகித்தல். சில வியாக்யானங்களில் ஷட்யுக்த: என்கிறதற்கு ஆறு உபாயங்களென வரைந்திருக்கின்றார்கள். ஆறு உபாயங்களாவன, 1. ஸந்தி - அதாவது நட்பாக்கல், 2. விக்ரஹம் - அதாவது பகையாக்கல், 3. யானம் - அதாவது சத்ருவின்மீது படையெடுத்துச் செல்லல், 4. ஆஸனம் - சத்ருவை எதிர்பார்த்திருந்து காத்திருத்தல், 5. துவைதீபாவம் - அதாவது பிரித்துவைத்தல், 6. ஸமாச்ரயம் - அதாவது பணிந்துபோதல். சுக்ரீவனுடன் சக்யம் செய்து கொள்ளவேண்டியது என்ற சொல்லும் பிரஸக்தியில் பகைவர்கள் விஷயத்தில் கொள்ளவேண்டிய உபாயங்களை கபந்தன் குறிப்பிட்டிருக்கவே மாட்டான். 6 பிரமாணங்களையே கபந்தன் குறிப்பிட்டிருக்க வேண்டும்.

परिमृष्टो दशान्तेन दशाभागेन सेव्यते ।
दशाभागगतो हीनस्त्वं हि राम सलक्ष्मणः ॥
यत्कृते व्यसनं प्राप्तं त्वया दारप्रधर्षणम् ॥

பரிம்ருஷ்டோ தஶாந்தேந தஶாபாகேந ஸேவ்யதே ।
தஶாபாககதோ ஹீனஸ்த்வம் ஹி ராம ஸலக்ஷ்மண: ॥
யத்க்ருதே வ்யஸனம் ப்ராப்தம் த்வயா தாரப்ரதர்ஷணம் ॥ 12

யத்க்ருதே - 'எவனொருவன் விஷயத்தில்
தஶாபாகேந - கஷ்டத்தை அனுபவித்து
தஶாந்தேந - கஷ்டத்தின் அந்திபாகத்தை அடைந்த ஒருவனால்
பரிம்ருஷ்ட: - நட்புபெற்றவன்
ஸேவ்யதே - பேருதவி புரியப்படுகிறான்.
ஸ லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணருடனிருக்கும்
ராம: - ஸ்ரீராமராய் விளங்கும்
த்வம் ஹி - தேவரீரோ
தஶாபாககத: - கஷ்டதசையிலிருக்கின்றவராய்
ஹீன: - மனம் நொந்திருக்கின்றீர்.
த்வயா - தேவரீரால்
தார ப்ரதர்ஷணம் - மனைவி காணாமற் போயிருக்கிறதாகிய
வ்யஸனம் - கஷ்டம்
ப்ராப்தம் - அடையப்பட்டிருக்கிறது.

तदवश्यं त्वया कार्यः स सुहृत् सुहृदां वर ।
अकृत्वा हि न ते सिद्धिमहं पश्यामि चिन्तयन् ॥

ததவஶ்யம் த்வயா கார்ய: ஸ ஸுஹ்ருத் ஸுஹ்ருதாம் வர ।
அக்ருத்வா ஹி ந தே ஸித்திமஹம் பஶ்யாமி சிந்தயன் ॥ 13
ஸுஹ்ருதாம் வர - 'ஆபத்தில் காத்தருள்பவர்களில் உத்தமரே!
தத் - ஆகையால்
ஸ: - அவன்
ஸுஹ்ருத் - சிநேகிதராக
த்வயா - தேவரீரால்
அவஶ்யம் - அவச்யமாய்
கார்ய: - அடையத்தக்கவன்.
அஹம் - நான்
சிந்தயன் ஹி - தீர்க்காலோசனை செய்தும்
அக்ருத்வா - அப்படிச் செய்யாவிடில்
தே - தேவரீருக்கு
ஸித்திம் - காரியம் கைகூடும் வகையை
ந பஶ்யாமி - நான் அறியேன்.

श्रूयतां राम वक्ष्यामि सुग्रीवो नाम वानरः ।
भ्रात्रा निरस्तः क्रुद्धेन वालिना शक्रसूनुना ॥

ஶ்ரூயதாம் ராம வக்ஷ்யாமி ஸுக்ரீவோ நாம வானர: ।
ப்ராத்ரா நிரஸ்த: க்ருத்தேந வாலிநா ஶக்ரஸூநுநா ॥ 14
ராம - 'ஸ்ரீராம!
வக்ஷ்யாமி - விளங்கக் கூறுகின்றேன்.
ஶ்ரூயதாம் - செவி சாற்றப்படட்டும்.

ஸுக்ரீவ: - சுக்ரீவன்
நாம - என்ற
வானர: - வானரன்
ஶக்ர ஸூநுநா - இந்திரனது புதல்வனும்
க்ருத்தேந - சினங்கொண்டவனும்
ப்ராத்ரா - தமையனுமான
வாலிநா - வாலியால்
நிரஸ்த: - ஊரைவிட்டுத் துரத்தப்பட்டிருக்கிறான்.

ऋश्यमूके गिरिवरे पम्पापर्यन्तशोभिते ।
निवसत्यात्मवान् वीरश्चतुर्भिः सह वानरैः ॥

ரிஶ்யமூகே கிரிவரே பம்பாபர்யந்த ஶோபிதே ।
நிவஸத்யாத்மவான் வீரஶ்சதுர்பி: ஸஹ வாநரை: ॥ 15

ஆத்மவான் - 'நற்சிந்தையுற்ற
வீர: - சூரனாகுமவன்
சதுர்பி: - நான்கு
வாநரை: - குரங்குகளோடு
ஸஹ - கூட
பம்பாபர்யந்த ஶோபிதே - பம்பா நதிக்கரையில் அழகுவாய்ந்து விளங்கும்
ரிஶ்யமூகே - ரிச்யமூகமெனும்
கிரிவரே - உத்தம மலையில்
நிவஸதி - வாஸம் செய்து வருகிறான்.

वानरेन्द्रो महावीर्यस्तेजोवानमितप्रभः ।
सत्यसन्धो विनीतश्च धृतिमान् मतिमान् महान् ॥

வானரேந்த்ரோ மஹாவீர்யஸ் தேஜோவாநமிதப்ரப: ।
ஸத்ய ஸந்தோ விநீதஶ்ச த்ருதிமான் மதிமான் மஹான் ॥ 16

दक्षः प्रगल्भो द्युतिमान् महाबलपराक्रमः ।
भ्रात्रा विवासितो राम राज्यहेतोर्महाबलः ॥

தக்ஷ: ப்ரகல்போ த்யுதிமான் மஹாபலபராக்ரம: ।
ப்ராத்ரா விவாஸிதோ ராம ராஜ்யஹேதோர் மஹாபல: ॥ 17

ராம - 'ஶ்ரீராம!
மஹாவீர்ய: - மகா தைரியசாலியும்,
தேஜோவாந் - மகா தேஜஸ்வியும்,
அமித ப்ரப: - அபரிமித அழகு வாய்ந்தவனும்,
ஸத்ய ஸந்த: - சொன்ன சொல் தவறாதவனும்,
விநீத: - ஜிதேந்திரியனும்,
த்ருதிமான் - உறுதியாயிருப்பவனும்,

மதிமான் - நல்ல புத்திமானும்,
மஹான் - மகானும்,
தக்ஷ: - சாமர்த்தியசாலியும்,
ப்ரகல்ப: - பெரும் புகழ் படைக்கப் பெற்றவனும்,
த்யுதிமான் - மகா பலவானும்,
மஹாபல: பராக்ரம: ச- எப்பொழுதும் வீண்போகாத விடாமுயற்சி உடையவனுமான
வானரேந்த்ர: - வானரோத்தமன்
ப்ராத்ரா - தமையனால்
ராஜ்ய ஹேதோ: - ராஜ்யத்தின் பொருட்டு
விவாஸித: - ஊரைவிட்டுத் துரத்தப்பட்டிருக்கிறான்.

स ते सहायो मित्रं च सीतायाः परिमार्गणे ।
भविष्यति हि ते राम मा च शोके मनः कृथाः ॥

ஸ தே ஸஹாயோ மித்ரம் ச ஸீதாயா: பரிமார்கணே ।
பவிஷ்யதி ஹி தே ராம மா ச ஶோகே மன: க்ருதா: ॥ 18

ராம - 'ஶ்ரீராம!
ஸீதாயா: - சீதாப்பிராட்டியாரை
பரிமார்கணே - தேடும் விஷயத்தில்
தே - தேவரீருக்கு
ஸ: - அவன்
ஸஹாய: ஹி - பேருதவி புரிபவனாகவும்
தே - தேவரீருடைய
மித்ரம் ச - ஆப்தசினேகிதனாகவும்
பவிஷ்யதி - ஆகுவான்.
ஶோகே - துக்கத்தில்
மன: ச - மனதை
மா க்ருதா: - தேவரீர் செலுத்தலாகாது.

भवितव्यं हि यच्चापि न तच्छक्यमिहान्यथा ।
कर्तुमिक्ष्वाकुशार्दूल कालो हि दुरतिक्रमः ॥

பவிதவ்யம் ஹி யச்சாபி ந தச்சக்ய மிஹான்யதா ।
கர்துமிக்ஷ்வாகு ஶார்தூல காலோ ஹி துரதிக்ரம: ॥ 19

இக்ஷ்வாகு ஶார்தூல- 'இக்ஷ்வாகு குலத்திலகமே!
கால: ஹி - விதிப் பயன் மட்டும்
துரதிக்ரம: - ஒருவராலும் வெல்ல முடியாது.
ஹி - ஆனபடியால்
இஹ - இவ்வுலகில்
பவிதவ்யம் - விதிப்பயன் அனுபவித்து தீர வேண்டியதாக

இருக்கிறது
யத் ச - எதுவோ
தத் அபி - அதை மட்டும்
அன்யதா - மாறாக
கர்தும் ந ஶக்யம் - செய்ய முடியாது.

गच्छ शीघ्रमितो राम सुग्रीवं तं महाबलम् ।
वयस्यं तं कुरु क्षिप्रमितो गत्वाद्य राघव ॥
अद्रोहाय समागम्य दीप्यमाने विभावसौ ॥

கச்ச ஶீக்ரமிதோ ராம ஸுக்ரீவம் தம் மஹாபலம் ।
வயஸ்யம் தம் குரு க்ஷிப்ரமிதோ கத்வாத்ய ராகவ ।
அத்ரோஹாய ஸமாகம்ய தீப்யமானே விபாவஸௌ ॥ 21

ராம - 'ஸ்ரீராம!
ஶீக்ரம் - இப்பொழுதே
இத: - இங்கிருந்து
கச்ச - எழுந்தருளும்.
அத்ய - இப்பொழுது.
இத: - இங்கிருந்து
கத்வா - சென்று
மஹாபலம் - மகாபலசாலியாகிய
தம் - அந்த
ஸுக்ரீவம் - சுக்ரீவனை
ஸமாகம்ய - அடைந்து
ராகவ - ஸ்ரீராம!
அத்ரோஹாய - சினேகிதர்களாயிருக்குமுடன்படி மாறாதிருக்கும் பொருட்டு
தீப்யமானே - கொழுந்துவிட்டெரியும்
விபாவஸௌ - அக்னிசந்நிதியில்
தம் - அவனை
க்ஷிப்ரம் - இப்பொழுதே
வயஸ்யம் - ஆபத்து சினேகிதனாக
குரு - செய்துகொள்ளவும்.

स च ते नावमन्तव्यः सुग्रीवो वानराधिपः ।
कृतज्ञः कामरूपी च सहायार्थी च वीर्यवान् ॥

ஸ ச தே நாவமந்தவ்ய: ஸுக்ரீவோ வானராதிப: ।
க்ருதக்ஞ: காம ரூபீ ச ஸஹாயார்தீ ச வீர்யவான் ॥ 22

வானராதிப: - 'வானரத் தலைவனும்
ஸஹாயார்தீ - உதவியைப் பிரார்த்திக்கின்றவனும்

க்ருதக்ஞ: ச - நன்றி மறவாதவனும்
காமரூபீ ச - நினைத்த உருவமெடுக்க வல்லவனும்
வீர்யவான் ச - வீர்யவானுமான
ஸ: - அந்த
ஸுக்ரீவ: - சுக்ரீவன்
தே - தேவரீரால்
அவமந்தவ்ய: ந - அலக்ஷியம் செய்யத் தக்கவனல்லன்.

शक्तौ ह्यद्य युवां कर्तुं कार्यं तस्य चिकीर्षितम् ।
कृतार्थो वाकृतार्थो वा कृत्यं तव करिष्यति ॥

ஶக்தௌ ஹ்யத்ய யுவாம் கர்தும் கார்யம் தஸ்ய சிகீர்ஷிதம் ।
க்ருதார்தோ வா அக்ருதார்தோ வா க்ருத்யம் தவ கரிஷ்யதி ॥ 23

அத்ய - 'இப்பொழுது
தஸ்ய - அவனது
சிகீர்ஷிதம் - மனோரதமாகிய
கார்யம் - கார்யத்தை
கர்தும் - செய்துமுடிக்க
யுவாம் ஹி - நீங்களிருவருமே
ஶக்தௌ - வல்லவர்கள்.
தவ - தேவரீருடைய
க்ருத்யம் - காரியத்தை
க்ருதார்த: வா - காரியம் கைகூடப் பெற்றவனாயிருந்தாலுஞ்சரி
அக்ருதார்த: வா - காரியம் கைகூடப் பெறாதவனாயிருந்தாலுஞ்சரி
கரிஷ்யதி - செய்து முடிப்பான்.

स ऋक्षरजसः पुत्रः पम्पामटति शङ्कितः ।
भास्करस्यौरसः पुत्रो वालिना कृतकिल्बिषः ॥

ஸ ருக்ஷரஜஸ: புத்ர: பம்பாமடதி ஶங்கித: ।
பாஸ்கரஸ்யௌரஸ: புத்ரோ வாலிநா க்ருதகில்பிஷ: ॥ 24

ஸ: - 'அவன்
ருக்ஷரஜஸ: - ரிக்ஷரஜஸ் என்ற வானரனுடைய
புத்ர: - புதல்வன்.
பாஸ்கரஸ்ய - சூரியபகவானுடைய
ஔரஸ: - சிருஷ்டி
புத்ர: - புதல்வன்.
வாலிநா - வாலியினால்
க்ருத கில்பிஷ: - துவேஷிக்கப்பட்டவனாய்
ஶங்கித: - ஸதா ஆபத்திற்கஞ்சியவனாய்
பம்பாம் - பம்பா நதிக்கரையில்
அடதி - சஞ்சரித்துக் வருகிறான்.

सन्निधायायुधं क्षिप्रमृश्यमूकालयं कपिम् ।
कुरु राघव सत्येन वयस्यं वनचारिणम् ॥

ஸந்நிதாயாயுதம் க்ஷிப்ரம் ருஶ்யமூகாலயம் கபிம் ।
குரு ராகவ ஸத்யேன வயஸ்யம் வனசாரிணம் ॥ 25

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
க்ஷிப்ரம் - காலதாமதமின்றி
ருஶ்யமூகாலயம் - ரிச்யமூகப் பர்வதத்திலிருக்கும்
வன சாரிணம் - வனவாசியாகிய
கபிம் - வானரனை
வயஸ்யம் - நட்பனாக
ஆயுதம் - ஆயுதத்தின்மீதும்
ஸத்யேன ஸந்நிதாய - ஆணையிட்டும்
குரு - செய்துகொள்ளும்.

स हि स्थानानि सर्वाणि कार्त्स्न्येन कपिकुञ्जरः ।
नरमांसाशिनां लोके नैपुण्यादधिगच्छति ॥

ஸ ஹி ஸ்தாநாநி ஸர்வாணி கார்த்ஸ்ந்யேந கபிகுஞ்ஜர: ।
நரமாம்ஸாஶிநாம் லோகே நைபுண்யாததிகச்சதி ॥ 26

ஸ: - 'அந்த
கபிகுஞ்ஜர: - வானரோத்தமன்
லோகே - உலகில்
நர மாம்ஸாஶிநாம் - நரமாம்ஸம் தின்பவர்களின்
ஸர்வாணி - எல்லா
ஸ்தாநாநி ஹி - இருப்பிடங்களையும்
கார்த்ஸ்ந்யேந - முற்றிலும்
நைபுண்யாத் - சாமர்த்தியத்தால்
அதி கச்சதி - அறிந்திருக்கிறான்.

न तस्याविदितं लोके किंचिदस्ति हि राघव ।
यावत् सूर्यः प्रतपति सहस्रांशुररिन्दम ॥

ந தஸ்யாவிதிதம் லோகே கிஞ்சிதஸ்தி ஹி ராகவ ।
யாவத்ஸூர்ய: ப்ரதபதி ஸஹஸ்ராம்ஶுரரிந்தம ॥ 27

அரிந்தம - 'சத்ருஸம்ஹாரக!
ராகவ - ஸ்ரீராம!
ஸஹஸ்ராம்ஶு: - பல கிரணங்களுற்ற
ஸூர்ய: - சூர்யபகவான்
யாவத் ப்ரதபதி - எதுவரையில் ஒளி வீசுகிறானோ
லோகே - அதுவரையில் உலகில்

தஸ்ய - அவனுக்கு
அவிதிதம் - தெரியாதது
கிஞ்சித் ஹி - யாதொன்றும்
அஸ்தி ந - இல்லை.

स नदीर्विपुलाञ्शैलान् गिरिदुर्गाणि कन्दरान् ।
अन्वेष्य वानरैः सार्धं पत्नीं तेऽधिगमिष्यति ॥

ஸ நதீர்விபுலான் ஶைலான் கிரிதுர்காணி கந்தரான் ।
அன்வேஷ்ய வானரை: ஸார்தம் பத்நீம் தேऽதிகமிஷ்யதி ॥ 28

ஸ: - 'அவன்
நதீ: - நதிகளிலும்
விபுலான் - அடர்ந்த
ஶைலான் - மலைகளிலும்
கிரி துர்காணி - மலைக்குகைகளிலும்
கந்தரான் - பிலங்களிலும்
வானரை: - வானரர்களோடு
ஸார்தம் - கூடி
அன்வேஷ்ய - தேடி
தே - தேவரீரது
பத்நீம் - மனைவியை
அதி கமிஷ்யதி - கண்டுபிடிப்பான்.

वानरांश्च महाकायान् प्रेषयिष्यति राघव ।
दिशो विचेतुं तां सीतां त्वद्वियोगेन शोचतीम् ॥

வானராம்ஶ்ச மஹா பாகான் ப்ரேஷயிஷ்யதி ராகவ ।
திஶோ விசேதும் தாம் ஸீதாம் த்வத்வியோகேந ஶோசதீம் ॥ 29

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
ஸ: - அவன்
த்வத் வியோகேந - உம்மைப் பிரிந்ததால்
ஶோசதீம் - இடைவிடாது துன்புறும்
தாம் - அந்த
ஸீதாம் - சீதாப்பிராட்டியாரை
விசேதும் - தேட
திஶ: ச - எல்லா திக்குகளுக்கும்
மஹா பாகான் - மகா புண்யாத்மாக்களான
வானரான் - வானரர்களை
ப்ரேஷயிஷ்யதி - அனுப்புவான்.

स ज्ञास्यति वरारोहां निर्मलां रावणालये ॥

ஸ ஞாஸ்யதி வராரோஹாம் நிர்மலாம் ராவணாலயே ॥ 30
ஸ: - 'அவன்
ராவணாலயே - ராவணனது கிரகத்தில்
வராரோஹாம் - அந்த உத்தமியாரை
நிர்மலாம் - கற்புக்குத் தோஷமுண்டாகாதவளாய்
யாஸ்யதி - கண்டுபிடிப்பான்.

स मेरुशृङ्गाग्रगतामनिन्दितां प्रविश्य पातालतलेऽपि वाऽऽश्रिताम्।
प्लवंगमानां प्रवरस्तव प्रियां निहत्य रक्षांसि पुनः प्रदास्यति ॥

ஸ மேருஶ்ருங்காக்ர கதா மநிந்திதாம்
ப்ரவிஶ்ய பாதாலதலேऽபி வா ஆஶ்ரிதாம் ।
ப்லவங்கமாநாம் ப்ரவரஸ்தவ ப்ரியாம்
நிஹத்ய ரக்ஷாம்ஸி புன: ப்ரதாஸ்யதி ॥ 31
ப்லவங்கமாநாம் - வானரர்களுக்குள்
ப்ரவர: - உத்தமனாகும்
ஸ: - அவன்
தவ - தேவரீரது
ப்ரியாம் - மனைவியை
மேரு ஶ்ருங்காக்ர கதாம் - மேருசிகரத்தினுச்சியிலிருப்பவளாய் இருந்தாலும் சரி
பாதாலதலே - பாதாள லோகத்தில்
ஆஶ்ரிதாம் வா - இருப்பவளாயிருந்தாலும் சரி
அநிந்திதாம் அபி - தோஷரகிதையாகவே
ப்ரவிஶ்ய - கண்டு,
ரக்ஷாம்ஸி - அரக்கர்களை
நிஹத்ய - கொன்று,
புன: - மீளவும்
ப்ரதாஸ்யதி - கொண்டுவந்து கொடுப்பான்.'

*இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஸீதாதிகமோபாயோ நாம த்விஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥*

த்ரி ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 73

निदर्शयित्वा रामाय सीतायाः प्रतिपादने ।
वाक्यमन्वर्थमर्थज्ञः कबन्धः पुनरब्रवीत् ॥
நிதர்ஶயித்வாது ராமாய ஸீதாயா: ப்ரதிபாதேன ।
வாக்யமந்வர்த மர்தக்ஞ: கபந்த: புனரப்ரவீத் ॥ 1
அர்தக்ஞ: - புத்திமானாகிய
கபந்த: - கபந்தன்
ஸீதாயா: - சீதாதேவியை
ப்ரதிபாதேன - மீட்கும் விஷயத்தில்
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
நிதர்ஶயித்வா - விஷயங்களை எடுத்துக்கூறிவிட்டு,
அந்வர்தம் - நற்பிரயோஜனம் விளைவிக்கிறதாகிய
வாக்யம் - ஒரு சொல்லை
புன: - மறுபடியும்
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தான்.

एष राम शिवः पन्था यत्रैते पुष्पिता द्रुमाः ।
प्रतीचीं दिशमाश्रित्य प्रकाशन्ते मनोरमाः ॥
ஏஷ ராம ஶிவ: பந்தா யத்ரைதே புஷ்பிதா த்ருமா: ।
ப்ரதீசீம் திஶமாஶ்ரித்ய ப்ரகாஶந்தே மநோரமா: ॥ 2

जम्बूप्रियालपनसप्लक्षन्यग्रोधतिन्दुकाः ।
अश्वत्थाः कर्णिकाराश्च चूताश्चान्ये च पादपाः ॥
ஜம்பூ ப்ரியால பனஸ ப்லக்ஷந்யக்ரோத திந்துகா: ।
அஶ்வத்தா: கர்ணிகாராஶ்ச சூதாஶ்சான்யே ச பாதபா: ॥ 3

धन्वना नागवृक्षाश्च तिलका नक्तमालकाः ।
नीलाशोकाः कदम्बाश्च करवीराश्च पुष्पिताः ॥
தன்வநா நாகவ்ருக்ஷாஶ்ச திலகா நக்த மாலகா: ।
நீலாஶோகா: கதம்பாஶ்ச கரவீராஶ்ச புஷ்பிதா: ॥ 4

अशोकास्त्वतिमुक्ताश्च सुभद्राः पारिभद्रकाः ॥

அஶோகாஸ்த்வதிமுக்தாஶ்ச ஸுபத்ரா: பாரிபத்ரகா: ।
ராம - 'ஸ்ரீராம!
ஏதே - இந்த
புஷ்பிதா: - நன்கு புஷ்பித்து
மநோரமா: - அழகாயிருக்கின்ற

த்ருமா: - மரங்களாகிற
ஜம்பூ ப்ரியால பனஸ- ப்லக்ஷந்யக்ரோத திந்துகா: - நாவல், வேங்கை, பலா, இரளி, ஆல், தும்பை,
அஶ்வத்தா: - அரசு
கர்ணிகாரா: ச - சரக்கொன்றை
சூதா: ச - ஒட்டுமா
தன்வநா: - வேல்
நாகவ்ருக்ஷா: ச - நாகம்
திலகா: - திலகம்
நக்த மாலகா: - புங்கு
நீலா ஶோகா: - நீலாசோகம்
கதம்பா: ச - கடம்பு
புஷ்பிதா: - நன்கு புஷ்பித்த
கரவீரா: ச - அறலி
அஶோகா: து - அசோகம்
அதிமுக்தா: ச - அதிமுத்தம்
ஸுபத்ரா: - சுபத்திரம்
பாரிபத்ரகா: - பாரிபத்திரம்
அன்யே ச - இவைகளல்லாத மற்ற வேறு
பாதபா: - மரங்கள்
யத்ர - எந்த
ப்ரதீசீம் - மேற்கு
திஶம் - திக்கை
ஆஶ்ரித்ய - அடைந்து,
ப்ரகாஶந்தே - விளங்குகின்றனவோ
ஏஷ: - இதுதான்
ஶிவ: - சிரமமின்றி
பந்தா: - போகும் வழி.

तानारुह्याथवा भूमौ पातयित्वा च तान् बलात् ।
फलान्यमृतकल्पानि भक्षयन्तो गमिष्यथः ॥

தாநாருஹ்யாதவா பூமௌ பாதயித்வா ச தான் பலாத் ।
பலான்யம்ருதகல்பானி பக்ஷயந்தௌ கமிஷ்யத: ॥ 5

தாந் - 'அவைகளில்
ஆருஹ்ய - ஏறியோ
அதவா - இப்படிச் செய்யாது
தான் - அவைகளை
பூமௌ - பூமியில்

பலாத் - வலுக்கொண்டு
பாதயித்வா ச - வளைத்தோ
அம்ருத கல்பானி - அமிருதத்தை நிகர்த்த
பலானி - கனிகளை
பக்ஷயந்தௌ - தின்றுகொண்டு
கமிஷ்யத: - வழிநடப்பீர்களாக.

तदतिक्रम्य काकुत्स्थ वनं पुष्पितपादपम् ।
नन्दनप्रतिमं चान्यत् कुरवो ह्युत्तरा इव ॥

தததிக்ரம்ய காகுத்ஸ்த வனம் புஷ்பிதபாதபம் ।
நந்தந ப்ரதிமம் சான்யத் குரவோ ஹ்யுத்தரா இவ ॥ 6

सर्वकामफला यत्र पादपास्तु मधुस्रवाः ।
सर्वे च ऋतवस्तत्र वने चैत्ररथे यथा ॥

ஸர்வகாமபலா யத்ர பாதபாஸ்து மதுஸ்ரவா: ।
ஸர்வே ச ருதவஸ்தத்ர வனே சைத்ரரதே யதா ॥ 7

फलभारानताश्चैव महाविटपधारिणः ।
शोभन्ते सर्वतस्तत्र मेघपर्वतसंनिभाः ॥

பலபாராநதாஶ்சைவ மஹாவிடப தாரிண: ।
ஶோபந்தே ஸர்வதஸ்தத்ர மேகபர்வதஸந்நிபா: ॥ 8

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
தத் - அதை
அதிக்ரம்ய - கடந்து,
அன்யத் - வேறொரு
புஷ்பித பாதபம் - நன்கு பூத்த மரங்களடர்ந்ததும்,
நந்தந ப்ரதிமம் - இந்திரனது நந்தன வனத்தை நிகர்த்ததுமான
வனம் ச - ஓர் வனமிருக்கிறது;
தத்ர ஹி - அதிலோ
ஸர்வத: - எல்லாவிடங்களிலும்
உத்தரா: - வடக்கு
குரவ: இவ - குருதேசங்கள் போலவே
ஸர்வ காம பலா: - யாவரும் விரும்பியபடி பழங்களை அளிக்கிறவைகளும்
மதுஸ்ரவா: - தேனைப் பெருக்குகிறவைகளுமான
வ்ருக்ஷா: - மரங்களும்
பலபாராநதா: து - பழங்களின் பாரத்தால் வளைந்தவைகளும்
மஹாவிடப தாரிண:- பெருங்கிளைகளையுடையவைகளும்
மேக பர்வத ஸந்நிபா:-மேகங்களையும் பர்வதங்களையும்

இவ நிகர்த்தவைகளுமான
பாதபா: ச - மரங்களும்
ஶோபந்தே - சிறப்பாய் விளங்குகின்றன.
சைத்ர ரதே - குபேரனது சைத்ர ரதமெனும்
வனே - வனத்தில்
யதா - எப்படியோ அப்படியே
தத்ர - அதில்
ஸர்வே ருதவ: ச - எல்லா ருதுக்களும் எக்காலத்திலுமுண்டு.

तानारुह्याथवा भूमौ पातयित्वा यथासुखम् ।
फलान्यमृतकल्पानि लक्ष्मणस्ते प्रदास्यति ॥

தாநாருஹ்யாதவா பூமௌ பாதயித்வா யதாஸுகம் ।
பலான்யம்ருதகல்பானி லக்ஷ்மணஸ்தே ப்ரதாஸ்யதி ॥ 9

லக்ஷ்மண: - 'லக்ஷ்மணர்
யதாஸுகம் - இஷ்டப்படி
தாந் - அவைகளில்
ஆருஹ்ய - ஏறியோ,
அதவா - அப்படிச் செய்யாது
பூமௌ - பூமியில்
பாதயித்வா - வளைத்தோ,
அம்ருத கல்பானி - அமிர்தத்தை நிகர்த்த
பலானி - பழங்களை
தே - தேவரீருக்கு
ப்ரதாஸ்யதி - அளிப்பார்.

चङ्क्रमन्तौ वरान् देशाञ्छैलाच्छैलं वनाद्वनम् ।
ततः पुष्करिणीं वीरौ पम्पां नाम गमिष्यथः ॥

சங்க்ரமந்தௌ வரான் தேஶான் ஶைலாச்சைலம் வநாத்வனம் ।
தத: புஷ்கரிணீம் வீரௌ பம்பாம் நாம கமிஷ்யத: ॥ 10

अशर्करामविभ्रंशां समतीर्थामशैवलाम् ।
राम संजातवालूकां कमलोत्पलशोभिताम् ॥

அஶர்கராமவிப்ரம்ஶாம் ஸமதீர்தாமஶைவலாம் ।
ராம ஸஞ்ஜாதவாலூகாம் கமலோத்பலஶோபிதாம் ॥ 11

ராம - 'ஶ்ரீராம!
தத: - அங்கிருந்து
வரான் - சிறந்த
தேஶான் - தேசங்களையும்
ஶைலாத் - ஓர் மலையினின்று
சைலம் - மற்றொரு மலையையும்

வநாத் - ஓர் வனத்திலிருந்து
வனம் - மற்றொரு வனத்தையும்
சங்க்ரா மந்தௌ - கடந்துசெல்லும்
வீரௌ - வீர்களாகிய நீங்களிருவரும்
அஶர்கராம் - கற்களில்லாததும்
அஶைவலாம் - பாசியில்லாததாய்
அவிப்ரம்ஶாம் - வழுக்காது
ஸமதீர்தாம் - சரியான படிகளையுடையதும்
ஸஞ்ஜாதவாலூகாம் - மணல் பாய்ந்ததும்
கமலோத்பல - தாமரைகளாலும் ஆம்பல்களாலும் அழகு
ஶோபிதாம் வாய்ந்து விளங்குகிறதுமான
பம்பாம் - பம்பை
நாம - என்ற
புஷ்கரிணீம் - ஸரஸ்ஸை
கமிஷ்யத: - அடைவீர்களாக.

तत्र हंसाः प्लवाः क्रौञ्चाः कुरराश्चैव राघव ।
वल्गुस्वना निकूजन्ति पम्पासलिलगोचराः ॥

தத்ர ஹம்ஸா: ப்லவா: க்ரௌஞ்சா: குரராஶ்சைவ ராகவ ।
வல்குஸ்வநா நிகூஜந்தி பம்பாஸலில கோசரா: ॥ 12

ராகவ - 'ஶ்ரீராம!
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஹம்ஸா: - ஹம்ஸங்களும்
ப்லவா: - வாத்துகளும்
க்ரௌஞ்சா: - கிரௌஞ்ச பக்ஷிகளும்
குரரா: ச - மீன்கொத்திகளும்
பம்பாஸலில கோசரா: ச-பம்பா ஜலத்தில் வசிக்கின்றவைகளாய்
வல்குஸ்வநா: - காதுக்கினிய ஒலிகொண்டு
நிகூஜந்தி - கூவிக்கொண்டிருக்கும்.

नोद्विजन्ते नरान् दृष्ट्वा वधस्याकोविदाः पुरा ।
घृतपिण्डोपमान् स्थूलांस्तान् द्विजान् भक्षयिष्यथः ॥

நோத்விஜந்தே நராந் த்ருஷ்ட்வா வதஸ்யாகோவிதா புரா ।
க்ருதபிண்டோபமான் ஸ்தூலான் தாந் த்விஜான் பக்ஷயிஷ்யத: ॥ 13

புரா - 'இதற்குமுன்
வதஸ்ய - கொலைசெய்யப்படுவதை
அகோவிதா: - கண்டிராத அவைகள்
நராந் - மானிடர்களை
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
ந உத்விஜந்தே - பயப்படுகிறதில்லை.
க்ருத பிண்டோபமான்-விழுதுநெய்யை நிகர்த்து

ஸ்தூலான் - பெருவுடல் கொண்ட
தான் - அந்த
த்விஜான் - 'பறவைகளை
பக்ஷயிஷ்யத: - நீங்களிருவர்களும் தின்னலாம்.

रोहितान् वक्रतुण्डांश्च नलमीनांश्च राघव ।
पम्पायामिषुभिर्मत्स्यांस्तत्र राम वरान् हतान् ॥

ரோஹிதான் வக்ரதுண்டாம்ஶ்ச நட மீனாம்ஶ்ச ராகவ ।
பம்பாயாமிஷுபிர் மத்ஸ்யான் தத்ர ராம வரான் ஹதான் ॥ 14

निस्त्वक्पक्षानयस्तप्तानकृशानेककण्टकान् ।
तव भक्त्या समायुक्तो लक्ष्मणः संप्रदास्यति ॥

நிஸ்த்வக்பக்ஷான் அயஸ்தப்தானக்ருஶாநேக கண்டகான் ।
தவ பக்த்யா ஸமாயுக்தோ லக்ஷ்மணஸ்ஸம்ப்ரதாஸ்யதி ॥ 15

ராகவ - 'ரகுவரதிலகராகிய
ராம - ஸ்ரீராம!
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
ரோஹிதான் - ரோகிதமென்றவைகளும்
வக்ரதுண்டான்ச - வக்ரதுண்டமென்றவைகளும்
நளமீனான்ச - நளமீன் என்றவைகளுமான
வரான் - உயர்ந்த
மத்ஸ்யான் - மீன்களை
தத்ர - அந்த
பம்பாயாம் - பம்பாசரஸில்
இஷுபி: - பாணங்களால்
ஹதான் - கொல்லப்பட்டவைகளாய்
நிஸ்த்வக்பக்ஷான் - செதிலும் மயிரும் இல்லாதவைகளாயும்
அக்ருஶாந் ஏக கண்டகான் - சிறிய பல எலும்புகள் போக்கப்பட்டவைகளாகவும்
அயஸ்தப்தான் - சூலத்தில் சுடப்பட்டவைகளாயும்
பக்த்யா - பக்தியோடு
ஸமாயுக்த: - கூடி
தவ - தேவரீருக்கு
ஸம்ப்ரதாஸ்யதி - கொடுப்பார்.

भृशं ते खादतो मत्स्यान् पम्पायाः पुष्पसंचये ।
पद्मगन्धि शिवं वारि स्वादुशीतमनामयम् ।

ப்ருஶம் தே காததோ மத்ஸ்யான் பம்பாயா: புஷ்பஸஞ்சயே ।
பத்ம கந்தி ஶிவம் வாரி ஸ்வாது ஶீதமநாமயம் ॥ 16

उद्धृत्य सितमक्लिष्टं रौप्यस्फटिकसंनिभम् ।
असौ पुष्करपर्णेन लक्ष्मणः पाययिष्यति ॥

உத்த்ருத்ய ஸிதமாக்லிஷ்டம் ரௌப்யஸ்பாடிகஸந்நிபம் ।
அஸௌ புஷ்கரபர்ணேந லக்ஷ்மண: பாயயிஷ்யதி ॥ 17

மத்ஸ்யான் - 'மத்ஸ்யங்களை
காதத: - அருந்தும்
தே - தேவரீருக்கு
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்,
பம்பாயா: - பம்பாஸரஸின்
புஷ்பஸஞ்சயே - புஷ்பவனத்தில்
பத்ம கந்தி - தாமரைப்பூமணம் வீசுவதும்
ஶிவம் - பரிசுத்தமானதும்
ஸ்வாது - இனிமையானதும்
ஶீதம் - குளிர்ச்சியானதும்
அநாமயம் - ஆரோக்யமானதும்
அக்லிஷ்டம் - அழுக்கில்லாததும்
ரூப்யஸ்பாடிகஸந்நிபாம் - வெள்ளியையும் பளிங்குக் கல்லையும் நிகர்த்து
ஸிதம் - வெண்மயாயுமிருக்கிற
வாரி - தீர்த்தத்தை
புஷ்கர பத்ரேண - தாமரையிலைத் தொன்னையில்
உத்த்ருத்ய - எடுத்துவந்து
அத - அப்பொழுது
ப்ருஶம் - வேண்டிய மட்டும்
பாயயிஷ்யதி - பருகக் கொடுப்பார்.

स्थूलान् गिरिगुहाशय्यान् वराहान् वनचारिणः ॥
अपां लोभादुपावृत्तान् वृषभानिव नर्दतः ॥

ஸ்தூலாந் கிரி குஹாஶய்யான் வராஹான் வனசாரிண: ।
அபாம் லோபாதுபாவ்ருத்தான் வ்ருஷபாநிவ நர்தத: ॥ 18

रूपान्वितांश्च पम्पायां द्रक्ष्यसि त्वं नरोत्तम ॥

ரூபான்விதாம்ஶ்ச பம்பாயாம் த்ரக்ஷ்யஸி த்வம் நரோத்தம ॥ 19

நரோத்தம - 'புருஷோத்தம!
ஸ்தூலாந் - பெருத்தவைகளும்
கிரி குஹாஶய்யான்- மலைக் குகைகளில் படுக்கின்றவைகளும்
வனசாரிண: - வனத்தில் சஞ்சரிக்கின்றவைகளும்
வ்ருஷபாந் - காளைகளை

இவ - போல
நர்தத: - கத்திக் கொண்டிருப்பவைகளும்
ரூபான் விதான் - அழகுவாய்ந்தவைகளும்
அபாம் - ஜலத்தை
லோபாத் - பருக எண்ணத்தால்
உபாவ்ருத்தான் ச - வந்திருக்கின்றவைகளுமான
வராஹான் - பன்றிகளையும்
பம்பாயாம் - பம்பாஸரஸில்
த்வம் - தேவரீர்
த்ரக்ஷ்யஸி - பார்ப்பீர்.

सायाह्ने विचरन् राम दर्शयिष्यति लक्ष्मणः ।
पद्मषण्डयुतं स्वादु कूजत्पक्षिगणैर्युतम् ॥

ஸாயாஹ்நே விசரன் ராம தர்ஶயிஷ்யதி லக்ஷ்மண: ।
பத்மஷண்டயுதம் ஸ்வாது கூஜத்பக்ஷிகணைர்யுதம் । 20

शीतोदकं च पम्पाया दृष्ट्वा शोकं विहास्यसि ॥

ஶீதோதகம் ச பம்பாயா த்ருஷ்ட்வா ஶோகம் விஹாஸ்யஸி ।

सुमनोभिश्चितास्तत्र तिलका नक्तमालकाः ।
उत्पलानि च फुल्लानि पङ्कजानि च राघव ॥

ஸுமநோபிஶ்சிதாஸ்தத்ர திலக நக்தமாலகான் ।
உத்பலாநி ச புல்லாநி பங்கஜானி ச ராகவ ॥ 21

ராம - 'ஸ்ரீராம!
லக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணர்
பம்பாயா: - பம்பாஸரஸின்
பத்மஷண்டயுதம் - தாமரைப் பூக்களால் நிறைந்ததும்
கூஜத் பக்ஷிகணை: - கூவும் பக்ஷிகளால்
யுதம் - விளங்குகிறதும்,
ஸ்வாது து - இனிமையுமான
ஶீதோதகம் - குளிர்ந்த தீர்த்தத்தை
தர்ஶயிஷ்யதி - காண்பிப்பார்.
ராகவ - ஸ்ரீராம!
ஸாயாஹ்நே - சாயங்கால வேளையில்
விசரன் - தேவரீர் உலாவிக்கொண்டு
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஸுமநோபி: - புஷ்பங்களால்
சிதான் - நிறைந்துள்ளவைகளான
திலகாந் - திலகமரங்களையும்

நக்தமாலகான் - நற்றமாலமரங்களையும்
புல்லாநி - மலர்ந்த
உத்பலாநிச - ஆம்பல்களையும்
பங்கஜானி ச - தாமரைகளையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து
ஶோகம் - சோகத்தை
விஹாஸ்யஸி - விட்டுவிடுவீர்.

न तानि कश्चिन्माल्यानि तत्रारोपयिता नरः ।
न च वै म्लानतां यान्ति न च शीर्यन्ति राघव ॥

ந தாநி கஶ்சின்மால்யாநி தத்ராரோபயிதா நர: ।
ந ச வை ம்லாநதாம் யாந்தி ந ச ஶீர்யந்தி ராகவ ॥ 22

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
தத்ர - அவ்விடத்தில்
தாநி மால்யாநி - அந்த புஷ்பங்களை
ஆரோபயிதா - சூட்டிக்கொள்கிற
நர: - மானிடன்
கஶ்சித் - ஒருவனும்
ந - இல்லை;
ச - அப்படியிருந்தும்
ம்லாநதாம் - வாடிப்போகும் தன்மையை
ந யாந்தி வை - அடைகிறதுமில்லை;
ந ச ஶீர்யந்தி - உதிர்கிறதுமில்லை.

मतङ्गशिष्यास्तत्रासन्नृषयः सुसमाहिताः ।
तेषां भाराभितप्तानां वन्यमाहरतां गुरोः ॥

மதங்கஶிஷ்யாஸ் தத்ராஸந்ந்ருஷயஸ்ஸுஸமாஹிதா: ।
தேஷாம் பாராபிதப்தாநாம் வன்ய மாஹரதாம் குரோ: ॥ 23

ये प्रपेतुर्महीं तूर्णं शरीरात् स्वेदबिन्दवः ।
तानि जातानि माल्यानि मुनीनां तपसा तदा ॥

யே ப்ரபேதுர் மஹீம் தூர்ணம் ஶரீராத் ஸ்வேதபிந்தவ: ।
தாநி ஜாதாநி மால்யாநி முனீநாம் தபஸா ததா ॥ 24

स्वेदबिन्दुसमुत्थानि न विनश्यन्ति राघव ॥

ஸ்வேத பிந்து ஸமுத்தாநி ந விநஶ்யந்தி ராகவ ॥ 25

ராகவ - 'ஸ்ரீராம!
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஸுஸமாஹிதா: - தெய்வ பக்தியுள்ள

மதங்கஶிஷ்யா: - மதங்க முனிவரது சிடர்களான
ருஷய: - முனிவர்கள்
ஆஸந் - இருந்தார்கள்.
குரோ: - குருவுக்கு
வன்யம் - காய் கிழங்குகளை
தேஷாம் - அவர்கள்
ஆஹரதாம் - கொண்டுவந்து
பாராபி தப்தாநாம் - பாரத்தால் களைத்திருக்கையில்
ஶரீராத் - உடலிலிருந்து
யே - எந்த
ஸ்வேத பிந்தவ: - வேர்வைத்துளிகள்
மஹீம் - பூமியில்
தூர்ணம் - வேகமாக
ப்ரபேது: - சிந்தினவோ
தாநி - அவைகள்
முனீநாம் - முனிவர்களுடைய
தபஸா - தவ மகிமையால்
ததா - அப்பொழுது
மால்யாநி - புஷ்பங்களாக
ஜாதாநி - ஆயின.
ஸ்வேத பிந்து ஸமுத்தாநி - வேர்வைத் துளிகளால் உண்டான அவைகள்
ந விநஶ்யந்தி - வாடிப்போகிறதில்லை.

तेषामद्यापि तत्रैव दृश्यते परिचारिणी ।
श्रमणी शबरी नाम काकुत्स्थ चिरजीविनी ॥

தேஷாமத்யாபி தத்ரைவ த்ருஶ்யதே பரிசாரிணீ।
ஶ்ரமணீ ஶபரீ நாம காகுத்ஸ்த சிரஜீவினீ॥ 26

காகுத்ஸ்த - 'ஸ்ரீராம!
அத்ய அபி - இப்பொழுதும்
தத்ர ஏவ - அவ்விடத்திலேயே
தேஷாம் - அவர்களுக்கு
பரிசாரிணீ - தொண்டுசெய்து கொண்டிருக்கிற
சிரஜீவினீ - வயது முதிர்ந்த
ஶபரீ நாம - சபரி எனப் பெயர்கொண்ட
ஶ்ரமணீ - பெண் துறவி
த்ருஶ்யதே - காணப்படுவாள்.

त्वां तु धर्मे स्थिता नित्यं सर्वभूतनमस्कृतम् ।
दृष्ट्वा देवोपमं राम स्वर्गलोकं गमिष्यति ॥

த்வாம் து தர்மே ஸ்திதா நித்யம் ஸர்வ பூதநமஸ்க்ருதம்।
த்ருஷ்ட்வா தேவோபமம் ராம ஸ்வர்கலோகம் கமிஷ்யதி॥ 27

ராம - 'ஸ்ரீராம!
நித்யம் - இடைவிடாது
தர்மே - பரமாத்மத்தியானத்தில்
ஸ்திதா - ஈடுபட்டிருக்குமவள்
தேவோபமம் - பரமாத்மாவின் அவதாரமாய்
ஸர்வ பூத நமஸ்க்ருதம் து - எல்லாப் பிராணிகளாலும் நமஸ்கரிக்கப் பட்டவராயுமுள்ள
த்வாம் - தேவரீரை
த்ருஷ்ட்வா - தரிசனம் செய்துவிட்டு
ஸ்வர்கலோகம் - ஸ்வர்க்க லோகத்தை
கமிஷ்யதி - அடையப் போகிறாள்.

ततस्तद्राम पम्पायास्तीरमाश्रित्य पश्चिमम् ।
आश्रमस्थानमतुलं गुह्यं काकुत्स्थ पश्यसि ॥

ததஸ்தத் ராம பம்பாயாஸ் தீர மாஶ்ரித்ய பஶ்சிமம்।
ஆஶ்ரமஸ்தாந மதுலம் குஹ்யம் காகுத்ஸ்த பஶ்யஸி॥ 28

காகுத்ஸ்த - 'காகுஸ்தரே!
ராம - ஸ்ரீராம!
தத் - ஆகையால்
பம்பாயா: - பம்பாநதியின்
பஶ்சிமம் - மேற்கு
தீரம் - கரையை
ஆஸாத்ய - அடைந்து
தத: - அவ்விடத்தில்
அதுலம் - ஒப்பற்றதும்
குஹ்யம் - ஏகாந்தமாயுள்ளதுமான
ஆஶ்ரமஸ்தாநம் - தபோவனத்தை
பஶ்யஸி - காண்பீர்.

न तत्राक्रमितुं नागाः शक्नुवन्ति तमाश्रमम् ।
विविधास्तत्र वै नागा वने तस्मिंश्च पर्वते ॥

ந தத்ராக்ரமிதும் நாகா: ஶக்நுவந்தி தமாஶ்ரமம்।
விவிதாஸ்தத்ர வை நாகா வனே தஸ்மிம்ஶ்ச பர்வதே॥ 29

தத்ர வனே வை - 'அந்த வனத்திலும்
தஸ்மின் - அந்த
பர்வதே ச - பர்வதத்திலும்
நாகா: - யானைகள்

விவிதா: - பலவகைகள் இருக்கின்றன.
தத்ர - அப்படியிருந்தும்
நாகா: - யானைகள்
தம் - அந்த
ஆம்ரமம் - ஆச்ரமத்தில்
ஆக்ரமிதும் - உட்புகுவதற்கு
ந மக்நு வந்தி - முடியாதிருக்கின்றன.

ऋषेस्तत्र मतङ्गस्य विधानात्तच्च काननम् ।
मतङ्गवनमित्येव विश्रुतं रघुनन्दन ॥

ருஷேஸ் தத்ர மதங்கஸ்ய விதாநாத் தச்ச கானனம் ।
மதங்கவனமித்யேவ விம்ருதம் ரகுநந்தன ॥ 30

ரகுநந்தன - 'ஸ்ரீராம!
தஸ்ய - அந்த
மதங்கஸ்ய ருஷே: - மதங்க முனிவருடைய
விதாநாத் ச - சிருஷ்டியானபடியால்
தத் கானனம் - அந்த வனம்
மதங்க வனம் - 'மதங்கவனம்
இதி ஏவ - என்றே
விம்ருதம் - வழங்கப்படுகிறது.

तस्मिन्नन्दनसंकाशे देवारण्योपमे वने ।
नानाविहगसंकीर्णे रंस्यसे राम निर्वृतः ॥

தஸ்மிந்நந்தன ஸங்காமே தேவாரண்யோபமே வனே ।
நாநாவிஹக ஸங்கீர்ணே ரம்ஸ்யஸே ராம நிர்வ்ருத: ॥ 31

ராம - 'ஸ்ரீராம!
நந்தன ஸங்காமே - இந்திரனது நந்தவனத்தை நிகர்த்ததாய்
தேவாரண்யோபமே - தெய்வ வனங்களை நிகர்த்தாயும்
நாநா விஹக ஸங்கீர்ணே - பலவகைப் பக்ஷிகளால் நிறையப்பெற்றதுமான
தஸ்மிந் வனே - அந்த வனத்தில்
நிர்வ்ருத: - மனக்கவலையை மறந்தவராய்
ரம்ஸ்யஸே - காலங்கழிப்பீர்.

ऋश्यमूकश्च पम्पायाः पुरस्तात् पुष्पितद्रुमः ।
सुदुःखारोहणो नाम शिशुनागाभिरक्षितः ॥
उदारो ब्रह्मणा चैव पूर्वकाले विनिर्मितः ॥

ரும்யமூகம்ச பம்பாயா: புரஸ்தாத் புஷ்பிதத்ரும: ।
ஸுதுக்காரோஹணோ நாம மிமு நாகாபிரக்ஷித: ॥
உதாரோ ப்ரஹ்மணா சைவ பூர்வகாலே விநிர்மித: ॥ 32

பம்பாயா: - 'பம்பாஸரஸிற்கு
புரஸ்தாத் - எதிரே
புஷ்பிதத்ரும: - பூத்த மரங்களுடையதும்,
ஸுதுக்காரோஹண: - ஏறுவதற்கரியதும்,
மிமு நாகாபிரக்ஷித: து - யானைக் குட்டிகளால் எல்லாப் பக்கங்களிலும் சூழ்ந்திருக்கப் பெற்றதும்
உதார: ச - வளமுற்று விளங்குகிறதுமான
ரும்யமூக: நாம - ரிச்யமூகமெனப்படும் பர்வதம்
பூர்வகாலே - ஆதிகாலத்தில்
ப்ரஹ்மணா ஏவ - பிரமனாலேயே
விநிர்மித: - சிருஷ்டிக்கப்பட்டது.

शयानः पुरुषो राम तस्य शैलस्य मूर्धनि ।
यत्स्वप्ने लभते वित्तं तत् प्रबुद्धोऽधिगच्छति ॥

மயாந: புருஷோ ராம தஸ்ய மைலஸ்ய மூர்தனி ।
யத் ஸ்வப்நே லபதே வித்தம் தத் ப்ரபுத்தோऽதிகச்சதி ॥ 33

ராம - 'ஸ்ரீராம!
தஸ்ய - அந்த
மைலஸ்ய - மலையின்
மூர்தனி - உச்சியில்
மயாந: - உறங்கிக் கொண்டிருக்கும்
புருஷ: - ஓர் மனிதன்
யத் - எந்த
வித்தம் - பொருளை
ஸ்வப்நே - ஸ்வப்னத்தில்
லபதே - காண்கின்றானோ
தத் - அதையே
ப்ரபுத்த: - கண்விழித்துக் கொண்டவனாய் அவன்
அதி கச்சதி - அடைகிறான்.

न त्वेनं विषमाचारः पापकर्माधिरोहति ॥

ந த்வேனம் விஷமாசார: பாபகர்மா அதிரோஹதி ॥ 34

து - 'என்றாலும்
விஷமாசார: - லோகசம்பிரதாயங்களுக்கு மாறாய்
பாப கர்மா - தீயச்தொழில் புரியுமொருவன்
ஏனம் - இதில்
அதிரோஹதி ந - ஏறக்கூடாது.

यस्तु तं विषमाचारः पापकर्माधिरोहति ।
तत्रैव प्रहरन्त्येनं सुप्तमादाय राक्षसाः ॥

யஸ்து தம் விஷமாசார: பாபகர்மா அதிரோஹதி ।
தத்ரைவ ப்ரஹரந்த்யேனம் ஸுப்த மாதாய ராக்ஷஸா: ॥ 35

விஷமாசார: - 'உலக சம்பிரதாயங்களுக்கு மாறாய்
பாபகர்மா - தீயத்தொழில் புரிபவன்
ய: - எவனேனுமொருவன்
தம் - அதில்
அதிரோஹதி து - ஏறுகிறான் என்றால்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
ஸுப்தம் - தூங்கிக்கொண்டிருக்கும்
ஏனம் ஏவ - இவனை மட்டும்
ராக்ஷஸா: - அரக்கர்கள்
ஆதாய - எடுத்துக்கொண்டு,
ப்ரஹரந்தி - கொன்று விடுகிறார்கள்.

तत्रापि शिशुनागानामाक्रन्दः श्रूयते महान् ।
क्रीडतां राम पम्पायां मतङ्गारण्यवासिनाम् ॥

தத்ராபி ஶிஶுநாகாநாமாக்ரந்த: ஶ்ரூயதே மஹான் ।
க்ரீடதாம் ராம பம்பாயாம் மதங்காரண்ய வாஸிநாம் ॥ 36

ராம - 'ஸ்ரீராம!
தத்ர அபி - அங்கேயும்
பம்பாயாம் - பம்பா நதிக்கரையில்
க்ரீடதாம் - உல்லாசமாய்த் திரிந்து
மதங்காஶ்ரம வாஸிநாம் - மதங்க ஆச்ரமத்தில் சஞ்சரிக்கும்
ஶிஶு நாகாநாம் - யானைக் குட்டிகளுடைய
மஹான் - பெரும்
ஆக்ரந்த: - கோஷமானது
ஶ்ரூயதே - கேட்கப்படுகிறது.

सिक्ता रुधिरधाराभिः संहत्य परमद्विपाः ।
प्रचरन्ति पृथक्कीर्णा मेघवर्णास्तरस्विनः ॥

ஸிக்தா ருதிரதாராபி: ஸம்ஹத்ய பரமத்விபா: ।
ப்ரசரந்தி ப்ருதக்கீர்ணா மேகவர்ணாஸ் தரஸ்வின: ॥ 37

மேகவர்ணா: - 'மேகவர்ணமுடையவைகளும்
தரஸ்வின: - கொழுத்தவைகளுமான
பரமத்விபா: - சிறந்த யானைகள்
ஸம்ஹ்ருத்ய - ஒன்றோடொன்று பிடித்துக்கொண்டு

ருதிரதாராபி: - ரத்த தாரைகளால்
ஸிக்தா: - நனைந்தவைகளாய்
ப்ருதக் கீர்ணா: - தனித்தனியே பிரிந்து
ப்ரசரந்தி - சஞ்சரிக்கின்றன.

ते तत्र पीत्वा पानीयं विमलं शीतमव्ययम् ।
निर्वृताः संविगाहन्ते वनानि वनगोचराः ॥

தே தத்ர பீத்வா பாநீயம் விமலம் ஶீதமவ்யயம் ।
நிர்வ்ருதா: ஸம்விகாஹந்தே வநாநி வனகோசரா: ॥ 38

வனகோசரா: - 'வனத்தில் திரியும்
தே - அவைகள்
தத்ர - அவ்விடத்தில்
விமலம் - பரிசுத்தமானதும்
அவ்யயம் - எப்பொழுதும் வற்றாததும்
ஶீதம் - குளிர்ந்ததுமான
பாநீயம் - நீரை
பீத்வா - குடித்துவிட்டு,
நிர்வ்ருதா: - திரும்பியவைகளாய்
வநாநி - காடுகளில்
ஸம்விகாஹந்தே - புகுந்து விடுகின்றன.

ऋक्षांश्च द्वीपिनश्चैव नीलकोमलकप्रभान् ।
रुरूनपेतापजयान् दृष्ट्वा शोकं [illegible] ॥

ருக்ஷாம்ஶ்ச த்வீபிநஶ்சைவ நீலகோமளக-ப்ரபாந் ।
ருரூநபேதாபஜயாந் த்ருஷ்ட்வா ஶோகம் ஜயிஷ்யஸி ॥ 39

ருக்ஷான் ச - 'கரடிகளையும்
த்வீபிந: ச - புலிகளையும்
நீல கோமளக ப்ரபாந் - நீலக்கல்போல் அழகுற்ற காந்தியையுடையவைகளும்
அபேதாபஜயாந் - மனக்குறையற்றவைகளுமான
ருரூந் ஏவ - மான்களையும்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
ஶோகம் - சோகத்தை
ஜயிஷ்யஸி - நீர் சற்று மறப்பீர்.

राम तस्य तु शैलस्य महती शोभते गुहा ।
शिलापिधाना काकुत्स्थ दुःखं चास्याः प्रवेशनम् ॥

ராம தஸ்ய து ஶைலஸ்ய மஹதீ ஶோபதே குஹா ।
ஶிலாபிதாநா காகுத்ஸ்த துக்கம் சாஸ்யா: ப்ரவேஶனம் ॥ 40

ராம - 'ஶ்ரீராம!
தஸ்ய - அந்த
ஶைலஸ்ய து - மலையில்
ஶிலாபிதாநா - சிலாபிதானமென்ற பெயரையுடைய
மஹதீ - பெரிய
குஹா - ஓர் குகை
ஶோபதே - விளங்குகிறது
காகுத்ஸ்த - ஶ்ரீராம!
அஸ்யா: ச - இதனுள்
ப்ரவேஶனம் - பிரவேசிப்பது
துக்கம் - கஷ்டம்.

तस्या गुहायाः प्राग्द्वारे महाञ्शीतोदको ह्रदः ।
बहुमूलफलो रम्यो नानामृगगणायुतः ॥

தஸ்யா குஹாயா: ப்ராக்த்வாரே மஹான் ஶீதோதகோ ஹ்ரத: ।
பஹுமூலபலோ ரம்யோ நாநா ம்ருக கணாயுத: ॥ 41

தஸ்யாம் குஹாயாம்- அந்த குகையில்
ப்ராக்த்வாரே - முகத்திற்கெதிரில்
ஶீதோதக: - குளிர்ந்த ஜலமுடையதும்
பஹுமூலபல: - பலகிழங்குகளையும் பழங்களையுமுடையதும்
நாநாம்ருக கணாயுத:- பலவித மிருகங்களால் நிறையப்பெற்றதும்
ரம்ய: - அழகியதுமான
மஹான் - பெரிய
ஹ்ரத: - ஓர் மடுவிருக்கிறது.

तस्यां वसति सुग्रीवश्चतुर्भिः सह वानरैः ।
कदाचित् शिखरे तस्य पर्वतस्यावतिष्ठते ॥

தஸ்யாம் வஸதி ஸுக்ரீவஶ் சதுர்பிஸ்ஸஹவானரை: ।
கதாசிச்சிகரே தஸ்ய பர்வதஸ்யாவதிஷ்டதே ॥ 42

தஸ்யாம் - 'அதில்
சதுர்பி: - நான்கு
வானரை: ஸஹ - வானரர்களோடுகூட
ஸுக்ரீவ: - சுக்ரீவனெனும் ஓர் வானரன்
வஸதி - வஸித்துக் கொண்டிருக்கின்றான்.
கதாசித் - சிலசமயங்களில்
தஸ்ய - அந்த
பர்வதஸ்ய - பர்வதத்தினது
சிகரே - உச்சியில்
அவதிஷ்டதே - திரிகிறான்.'

कबन्धस्त्वनुशास्यैवं तावुभौ रामलक्ष्मणौ ।
स्रग्वी भास्करवर्णाभः खे व्यरोचत वीर्यवान् ॥

கபந்தஸ்த்வநுஶாஸ்யைவம் தாவுபௌ ராமலக்ஷ்மணௌ ।
ஸ்ரக்வீ பாஸ்கரவர்ணாப: கே வ்யரோசத வீர்யவான் ॥ 43

வீர்யவான் - வீர்யவானான
கபந்த: - கபந்தன்
தௌ - அந்த
ராமலக்ஷ்மணௌ - ஶ்ரீராமர் லக்ஷ்மணர் ஆகிய
உபௌ - இருவர்களுக்கும்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
அநுஶாஸ்ய - சொல்லிவிட்டு,
ஸ்ரக்வீ - மாலையணிந்தவனாயும்
பாஸ்கர வர்ணாப: து- சூரியனுடைய ஒளியை நிகர்த்தவனாயும்
கே - ஆகாயத்தில்
வ்யரோசத - விளங்கினான்.

तं तु खस्थं महाभागं कबन्धं रामलक्ष्मणौ ।
प्रस्थितौ त्वं व्रजस्वेति वाक्यमूचतुरन्तिके ॥

தம் து கஸ்தம் மஹாபாகம் கபந்தம் ராமலக்ஷ்மணௌ ।
ப்ரஸ்திதௌ த்வம் வ்ரஜஸ்வேதி வாக்ய மூசதுரந்திகே ॥ 44

ராமலக்ஷ்மணௌ - ஶ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
கஸ்தம் - ஆகாயத்தில் நிற்கின்றவனும்
மஹாபாகம் - மகா பாக்யம் பெற்றவனுமான
தம் - அந்த
கபந்தம் து - கபந்தனை நோக்கி
அந்திகே - சமீபத்தில்
ப்ரஸ்திதௌ - சென்று
த்வம் - 'நீ
வ்ரஜஸ்வ - போய்ச்சேர்'
இதி - என்கிற
வாக்யம் - சொல்லை
ஊசது: - சொன்னார்கள்.

गम्यतां कार्यसिद्ध्यर्थमिति तावब्रवीत् स च ।
सुप्रीतौ तावनुज्ञाप्य कबन्धः प्रस्थितस्तदा ॥

கம்யதாம் கார்யஸித்த்யர்தமிதி தாவப்ரவீத் ஸ ச ।
ஸுப்ரீதௌ தாவநுஞாப்ய கபந்த: ப்ரஸ்திதஸ்ததா ॥ 45

ஸ: ச - அவனும்
தௌ - அவ்விருவர்களையும் பார்த்து
கார்யஸித்த்யர்தம் - 'காரியம் கைகூடுவதற்காக
கம்யதாம் - எழுந்தருளப்படட்டும்'
இதி - என்று
அப்ரவீத் - சொன்னான்.
கபந்த: - கபந்தன்
ததா - அப்பொழுது
ஸுப்ரீதௌ - மிக சந்தோஷமாயிருக்கும்
தௌ - அவ்விருவர்களிடம்
அநுஞாப்ய - விடைபெற்றுக்கொண்டு
ப்ரஸ்தித: - புறப்பட்டான்.

स तत् कबन्धः प्रतिपद्य रूपं वृतः श्रिया भास्करतुल्यदेहः ।
निदर्शयन् राममवेक्ष्य खस्थः सख्यं कुरुष्वेति तदाभ्युवाच ॥

ஸ தத் கபந்த: ப்ரதிபத்ய ரூபம்
வ்ருத: ஶ்ரியா பாஸ்கரதுல்ய தேஹ: ।
நிதர்ஶயன் ராமமவேக்ஷ்ய கஸ்த:
ஸக்யம் குருஷ்வேதி ததாப்யுவாச ॥ 46

ஸ: கபந்த: - அந்த கபந்தன்
தத் - அந்த
ரூபம் - ரூபத்தை
ப்ரதிபத்ய - அடைந்து
ஶ்ரியா - அழகால்
வ்ருத: - விளங்குகின்றவனாய்
பாஸ்கர துல்ய தேஹ: - சூரியனை நிகர்த்த ஒளியுற்ற தேகமுடையவனாய்
ஸ்வஸ்த: - ஆகாயத்தில் நின்றுகொண்டே
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
அவேக்ஷ்ய - பார்த்து
நிதர்ஶயன் - இன்னுமொருதரம் விண்ணப்பம் செய்கின்றவனாய்
ததா - அப்பொழுது
ஸக்யம் - 'அன்னியனது கூட்டுறவை
குருஷ்வ - செய்துகொள்ளும்'
இதி - என்று
அப்யுவாச - மீளவும் சொன்னான்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ருஶ்யமூகமார்க கதனம் நாம த்ரிஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

சது ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 74

तौ कबन्धेन तं मार्गं पम्पाया दर्शितं वने ।
आतस्थतुर्दिशं गृह्य प्रतीचीं नृवरात्मजौ ॥

தௌ கபந்தேந தம் மார்கம் பம்பாயா தர்ஶிதம் வனே ।
ஆதஸ்ததுர் திஶம் க்ருஹ்ய ப்ரதீசீம் ந்ருவராத்மஜௌ ॥ 1

ந்ருவராத்மஜௌ - சக்ரவர்த்தித் திருக்குமாரர்களாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
பம்பாயா: - பம்பைக்கு
கபந்தேந - கபந்தனால்
தர்ஶிதம் - காண்பிக்கப்பட்ட
தம் - அந்த
மார்கம் க்ருஹ்ய - வழியைப் பற்றி
வனே - காட்டில்
ப்ரதீசீம் - மேற்கு
திஶம் - திக்கை நோக்கி
ஆதஸ்தது: - சென்றார்கள்.

तौ शैलेष्वाचितान् वृक्षान् क्षौद्रकल्पफलान् द्रुमान् ।
वीक्षन्तौ जग्मतुर्द्रष्टुं सुग्रीवं रामलक्ष्मणौ ॥

தௌ ஶைலேஷ்வாசிதான் வ்ருக்ஷான் க்ஷௌத்ரகல்பபலான் த்ருமான் ।
வீக்ஷந்தௌ ஜக்மதுர் த்ரஷ்டும் ஸுக்ரீவம் ராமலக்ஷ்மணௌ ॥ 2

ராமலக்ஷ்மணௌ - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணருமாகிய
தௌ - அவ்விருவர்களும்
ஶைலேஷு - மலைகளில்
அசிதாந் - பூக்கள் நிறைந்த
வ்ருக்ஷான் - மரங்களையும்
க்ஷௌத்ர கல்ப - தேன்போன்ற கனிகளையுடைய
பலான் த்ருமான் மரங்களையும்
வீக்ஷந்தௌ - பார்த்துக்கொண்டே
ஸுக்ரீவம் த்ரஷ்டும் - சுக்ரீவனைப் பார்க்க
ஜக்மது: - வழிநடந்தார்கள்.

कृत्वा च शैलपृष्ठे तु तौ वासं रामलक्ष्मणौ ।
पम्पायाः पश्चिमं तीरं राघवावुपतस्थतुः ॥

க்ருத்வா ச ஶைலப்ருஷ்டே து தௌ வாஸம் ராமலக்ஷ்மணௌ ।
பம்பாயா: பஶ்சிமம் தீரம் ராகவாவுபதஸ்தது: ॥ 3

ரகுநந்தனௌ - ரகுகுல பிள்ளைகளாகிய
தௌ - அந்த
ராகவௌ ச - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
ஶைலப்ருஷ்டே - மலையின் அடிவாரத்தில்
வாஸம் க்ருத்வா - ஓர் இரவு தங்கிவிட்டு
து - அதன்பின்னர்
பம்பாயா: - பம்பையினது
பஶ்சிமம் - மேற்கு
தீரம் - கரைக்கு
உபதஸ்தது: - வந்துசேர்ந்தார்கள்.

तौ पुष्करिण्याः पंपायास्तीरमासाद्य पश्चिमम् ।
अपश्यतां ततस्तत्र शबर्या रम्यमाश्रमम् ॥

தௌ புஷ்கரிண்யா: பம்பாயாஸ்தீரமாஸாத்ய பஶ்சிமம் ।
அபஶ்யதாம் ததஸ் தத்ர ஶபர்யா ரம்யமாஶ்ரமம் ॥ 4

தௌ - அவ்விருவர்களும்
பம்பாயா: - பம்பை
புஷ்கரிண்யா: - ஸரஸின்
பஶ்சிமம் - மேற்கு
தீரம் - கரையை
ஆஸாத்ய - அடைந்து,
தத்ர - அங்கு
தத: - அப்பொழுது
ஶபர்யா: - சபரியின்
ரம்யம் - அழகாக விளங்கும்
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தை
அபஶ்யதாம் - கண்டார்கள்.

तौ तमाश्रममासाद्य द्रुमैर्बहुभिरावृतम् ।
सुरम्यमभिवीक्षन्तौ शबरीमभ्युपेयतुः ॥

தௌ தமாஶ்ரம மாஸாத்ய த்ருமைர் பஹுபிராவ்ருதம் ।
ஸுரம்யமபிவீக்ஷந்தௌ ஶபரீமப்யுபேயது: ॥ 5

தௌ - அவ்விருவர்களும்
பஹுபி: - பல
த்ருமை: - மரங்களால்
ஆவ்ருதம் - நிறையப்பெற்று
ஸுரம்யம் - மிக்க அழகுவாய்ந்து விளங்குகிறதான
தம் ஆஶ்ரமம் - அந்த ஆச்ரமத்தினுள்
ஆஸாத்ய - நுழைந்து

அபிவீக்ஷந்தௌ - நாற்புறமும் சுற்றிப் பார்க்கின்றவர்களாய்
ஶபரீம் - சபரியை
அப்யுபேயது: - கிட்டினார்கள்.

तौ तु दृष्ट्वा तदा सिद्धा समुत्थाय कृताञ्जलिः।
रामस्य पादौ जग्राह लक्ष्मणस्य च धीमतः ॥

தௌ து த்ருஷ்ட்வா ததா ஸித்தா ஸமுத்தாய க்ருதாஞ்ஜலி: ।
ராமஸ்ய பாதௌ ஜக்ராஹ லக்ஷ்மணஸ்ய ச தீமத: ॥ 6

ஸித்தா - நற்கருமங்களில் சித்திகொண்ட அவள்
ததா - அப்பொழுது
தௌ து - அவ்விருவர்களையும்
த்ருஷ்ட்வா - கண்டு,
ஸமுத்தாய - எழுந்து,
க்ருதாஞ்ஜலி: - கைகூப்பி
ராமஸ்ய - ஸ்ரீராமருடைய
பாதௌ - திருவடிகளில்
ஜக்ராஹ - விழுந்து சேவித்தனள்
தீமத: - கற்றறிந்தவராகிய
லக்ஷ்மணஸ்ய - லக்ஷ்மணருடைய
ச - திருவடிகளிலும் அப்படியே விழுந்து சேவித்தனள்.

पाद्यमाचमनीयं च सर्वं प्रादाद्यथाविधि ॥

பாத்யமாசமநீயம் ச ஸர்வம் ப்ராதாத் யதாவிதி ॥ 7

பாத்யம் - பாத்யத்தையும்
ஆசமநீயம் - ஆசமனீயத்தையும்
யதாவிதி - முறைப்படி
ஸர்வம் ச - எல்லாவற்றையும்
ப்ராதாத் - கொடுத்தாள்.

तामुवाच ततो रामः श्रमणीं संशितव्रताम् ॥

தாமுவாச ததோ ராம: ஶ்ரமணீம் ஸம்ஶிதவ்ரதாம் ॥ 8

தத: - அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸம்ஶித வ்ரதாம் - கொண்டாடத்தக்க தர்மநெறியில் நின்ற
தாம் ஶ்ரமணீம் - அந்த பெண் துறவியைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு வினவினார்.

कच्चित्ते निर्जिता विघ्नाः कच्चित्ते वर्धते तपः ।
कच्चित्ते नियतः क्रोध आहारश्च तपोधने ॥

கச்சித் தே நிர்ஜிதா விக்நா கச்சித் தே வர்ததே தப :।
கச்சித் தே நியத: க்ரோத ஆஹாரஸ்ச தபோதநே ॥ 9

தபோதநே - 'தவச்செல்வமே!
தே - உன்னுடைய
விக்நா: - இல்லறப்பற்றுகள்
நிர்ஜிதா: கச்சித் - ஒழிக்கப்பட்டனவா?
தே தப: - உனது தவம்
கச்சித் வர்ததே - நாளுக்குநாள் வளர்ந்து வருகிறதா?
தே - உனது
க்ரோத: - கோபம்
நியத: கச்சித் - நீக்கப்பட்டதா?
ஆஹார: - உணவு
ச - அப்படியே நீக்கப்பட்டதா?

कच्चित्ते नियमाः प्राप्ताः कच्चित्ते मनसः सुखम् ।
कच्चित्ते गुरुशुश्रूषा सफला चारुभाषिणि ॥

கச்சித் தே நியமா: ப்ராப்தா: கச்சித் தே மனஸ: ஸுகம் ।
கச்சித் தே குரு ஶுஶ்ரூஷா ஸபலா சாருபாஷிணீ ॥ 10

சாருபாஷிணீ - 'பணிமொழியாளே!
தே - உனது
நியமா: - விரதங்கள்
ப்ராப்தா: கச்சித் - முடிவு பெற்றனவா?
மனஸ: ஸுகம் - மனத்திருப்தி
தே கச்சித் - உனக்கிருக்கிறதா?
தே - உனது
குரு ஶுஶ்ரூஷா - பெரியோர்களுக்குச் செய்த தொண்டு பயன்
ஸபலா கச்சித் அடைந்ததாக இருக்கிறதா?'

रामेण तापसी पृष्टा सा सिद्धा सिद्धसंमता ।
शशंस शबरी वृद्धा रामाय प्रत्युपस्थिता ॥

ராமேண தாபஸீ ப்ருஷ்டா ஸா ஸித்தா ஸித்தஸம்மதா।
ஶஶம்ஸ ஶபரீ வ்ருத்தா ராமாய ப்ரத்யுபஸ்திதா ॥ 11

ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
ப்ருஷ்டா - வினாவப்பட்ட
ஸா - அந்த
தாபஸீ - துறவிப் பெண்ணும்,
ஸித்த ஸம்மதா - சித்தர்களால் கொண்டாடப்பட்ட
ஸித்தா - தர்மநெறியில் நிற்கின்றவளும்,
வ்ருத்தா - கிழவியுமான

ஶபரீ - சபரீ
ராமாய - ஸ்ரீராமருக்கு
ப்ரத்யுபஸ்திதா - எதிரில் நின்றுகொண்டு
ஶஶம்ஸ - விண்ணப்பஞ் செய்தாள்.

अद्य प्राप्ता तपःसिद्धिस्तव संदर्शनान्मया ।
अद्य मे सफलं तप्तं गुरवश्च सुपूजिताः ॥

அத்ய ப்ராப்தா தப:ஸித்திஸ்தவ ஸந்தர்ஶநாந்மயா ।
அத்ய மே ஸபலம் தப்தம் குரவஶ்ச ஸுபூஜிதா: ॥ 12

தவ - 'தேவரீருடைய
ஸந்தர்ஶநாத் - தரிசனத்தால்
அத்ய - இப்பொழுது
மயா - என்னால்
தப: ஸித்தி: - தவத்தின் பயன்
ப்ராப்தா - அடையப்பட்டது.
அத்ய - இப்பொழுது
மே - எனது
தப்தம் - தவம்
ஸபலம் - ஸபலமாயிற்று.
குரவ: - ஆசிரியர்கள்
ஸுபூஜிதா: ச - நன்கு பூஜிக்கப்பட்டவர்களாக ஆனார்கள்.

अद्य मे सफलं जन्म स्वर्गश्चैव भविष्यति ।
त्वयि देववरे राम पूजिते पुरुषर्षभ ॥

அத்ய மே ஸபலம் ஜன்ம ஸ்வர்கஶ்சைவ பவிஷ்யதி ।
த்வயி தேவவரே ராம பூஜிதே புருஷர்ஷப ॥ 13

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
ராம - ஸ்ரீராம!
தேவவரே - தேவாதி தேவராகிய
த்வயி - தேவரீர்
பூஜிதே - பூஜிக்கப்பட்டபொழுது
அத்ய ச - இப்பொழுதுதான்
மே - எனது
ஜன்ம - பிறவி
ஸபலம் - வாழ்வுற்றதாகிறது.
ஸ்வர்க: ஏவ - ஸ்வர்க்கமும்
பவிஷ்யதி - கிடைக்கப் போகிறது.

चक्षुषा तव सौम्येन पूतास्मि रघुनन्दन ।
गमिष्याम्यक्षयाँल्लोकांस्त्वत्प्रसादादरिन्दम ॥

சக்ஷுஷா தவ ஸௌம்யேந பூதா அஸ்மி ரகுநந்தன ।
கமிஷ்யாம்யக்ஷயான் லோகான் த்வத்ப்ரஸாதாதரிந்தம ॥ 14

ரகுநந்தன - 'ஸ்ரீராம!
தவ - தேவரீரது
ஸௌம்யேந - குளிர்ந்த
சக்ஷுஷா - கடாக்ஷத்தால்
பூதா - பரிசுத்தையாய்
அஸ்மி - ஆகிறேன்.
அரிந்தம - பாபங்களையொழிப்பவனே!
த்வத் ப்ரஸாதாத் - தேவரீரது பிரஸாதத்தால்
அக்ஷயான் - சாச்வதமான
லோகான் - உலகங்களை
கமிஷ்யாமி - அடையப் போகிறேன்.

चित्रकूटं त्वयि प्राप्ते विमानैरतुलप्रभैः ।
इतस्ते दिवमारूढा यानहं पर्यचारिषम् ॥

சித்ரகூடம் த்வயி ப்ராப்தே விமாநைரதுலப்ரபை: ।
இதஸ்தே திவமாரூடா யாநஹம் பர்யசாரிஷம் ॥ 15

யாந் - 'எவர்களுக்கு
அஹம் - நான்
பர்யசாரிஷம் - தொண்டு புரிந்து வந்தேனோ
தே - அவர்கள்
இத: - இவ்விடத்திலிருந்து
த்வயி - தேவரீர்
சித்ரகூடம் - சித்ரகூடத்தில்
ப்ராப்தே - எழுந்தருளியபொழுது
அதுல ப்ரபை: - ஒப்பற்ற ஒளிகொண்டு விளங்கும்
விமாநை: - தெய்வ விமானங்களிலேறிக்கொண்டு
திவம் - சுவர்க்கத்திற்கு
ஆரூடா: - எழுந்தருளி விட்டார்கள்.

तैश्चाहमुक्ता धर्मज्ञैर्महाभागैर्महर्षिभिः ।
आगमिष्यति ते रामः सुपुण्यमिममाश्रमम् ॥

தைஶ்சாஹமுக்தா தர்மஜ்ஞைர் மஹாபாகைர் மஹர்ஷிபி: ।
ஆகமிஷ்யதி தே ராம: ஸுபுண்யம் இமம் ஆஶ்ரமம் ॥ 16

தர்மஜ்ஞை: - 'தர்மஞானமுடையவர்களும்
மஹாபாகை: - மகா புண்யாத்மாக்களும்
மஹர்ஷிபி: - முனிவர்பெருமான்களுமாகிய
தை: ச - அவர்களாலேயே
அஹம் - நான்
உக்தா - பின்கண்டவாறு ஆக்ஞாபிக்கப்பட்டேன்.
ராம: - 'ஸ்ரீராமர்
ஸுபுண்யம் - மகா புனிதமாகிய
இமம் - இந்த
தே - உனது
ஆஶ்ரமம் - ஆச்ரமத்தில்
ஆகமிஷ்யதி - எழுந்தருளப் போகின்றார்.

स ते प्रतिग्रहीतव्यः सौमित्रिसहितोऽतिथिः ।
तं च दृष्ट्वा वराँल्लोकानक्षयांस्त्वं गमिष्यसि ॥

ஸ தே ப்ரதிக்ருஹீதவ்ய: ஸௌமித்ரிஸஹிதோऽதிதி: ।
தம் ச த்ருஷ்ட்வா வரான் லோகான் அக்ஷயாம்ஸ்த்வம் கமிஷ்யஸி ॥ 17

ஸௌமித்ரி ஸஹித: - 'லக்ஷ்மணரோடுகூட இருக்கும்
ஸ: - அவர்
தே - உனது
அதிதி: - அதிதியாய்
ப்ரதி க்ருஹீதவ்ய: - பூஜிக்கப்பட வேண்டியவர்;
த்வம் ச - நீயும்
தம் - அவரை
த்ருஷ்ட்வா - தரிசித்துவிட்டு
அக்ஷயான் - சாச்வதமான
வரான் - சிறந்த
லோகான் - உலகங்களை
கமிஷ்யஸி - அடைவாய்.'

मया तु विविधं वन्यं संचितं पुरुषर्षभ ।
तवार्थे पुरुषव्याघ्र पम्पायास्तीरसंभवम् ॥

மயா து விவிதம் வன்யம் ஸஞ்சிதம் புருஷர்ஷப ।
தவார்தே புருஷவ்யாக்ர பம்பாயாஸ்தீர ஸம்பவம் ॥ 18

புருஷர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
பம்பாயா: - பம்பையின்
தீர ஸம்பவம் - கரையிலுண்டாகிய
விவிதம் - பலவகை
வன்யம் - கனிகிழங்குகள்
புருஷவ்யாக்ர - புருஷோத்தம!
தவ அர்தேது - தேவரீருக்கென்றே
மயா - அடியேனால்
ஸஞ்சிதம் - பரிபாலித்து வைக்கப்பட்டிருக்கிறது.'

एवमुक्तः स धर्मात्मा शबर्या शबरीमिदम् ।
राघवः प्राह विज्ञाने तां नित्यमबहिष्कृताम् ॥

ஏவமுக்த: ஸ தர்மாத்மா ஶபர்யா ஶபரீமிதம் ।
ராகவ: ப்ராஹ விஞானே தாம் நித்யமபஹிஷ்க்ருதாம் ॥ 19

दनोः सकाशात्तत्त्वेन प्रभावं ते महात्मनः ।
श्रुतं प्रत्यक्षमिच्छामि संद्रष्टुं यदि मन्यसे ॥

தநோ: ஸகாஶாத் தத்வேந ப்ரபாவம் தே மஹாத்மன: ।
ஶ்ருதம் ப்ரத்யக்ஷமிச்சாமி ஸந்த்ரஷ்டும் யதி மன்யஸே॥ 20

ஶபர்யா - 'சபரியால்
ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த: - சொல்லப்பட்டதற்கு செவிசாற்றிய
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
ராகவ: து - ஸ்ரீராமரோ
நித்யம் - சாச்வதமாய்
அபஹிஷ்க்ருதாம் - கீழ்மக்களில் பிறந்தவளென்று தள்ளி வைக்கப்படாதவளாகிவிட்ட
தாம் - அந்த
ஶபரீம் - சபரியைப் பார்த்து
இதம் - பின்வருமாறு
ப்ராஹ - திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.
விஞானே - பிரும்மஞானம் பெற்றவளே!
மஹாத்மன: - மகாத்மாவாகிய
தநோ: ஸகாஶாத் - தனு கபந்தனிடமிருந்து
தே - உனது
ப்ரபாவம் - தவ மகிமை
தத்வேந - உள்ளபடி
ஶ்ருதம் - என்னால் கேட்கப்பட்டது.
மன்யஸே யதி - நீ இஷ்டப்படுகிறாயாகில்
ப்ரத்யக்ஷம் - நேரில்
ஸந்த்ரஷ்டும் - பார்க்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.'

एतत्तु वचनं श्रुत्वा रामवक्त्राद्विनिःसृतम् ।
शबरी दर्शयामास तावुभौ तद्वनं महत् ॥

ஏதத் து வசனம் ஶ்ருத்வா ராமவக்த்ராத் விநி:ஸ்ருதம் ।
ஶபரீ தர்ஶயாமாஸ தாவுபௌ தத்வனம் மஹத் ॥ 21

ராமவக்த்ராத் - ஸ்ரீராமர் வாயினின்று
விநி: ஶ்ருதம் - வெளிவந்த
ஏதத் - மேற்கண்ட
வசனம் - சொல்லை
ஶபரீ - சபரி
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
து - அதன்மேல்
தௌ உபௌ - அவ்விருவர்களுக்கும்
தத் - அந்த
மஹத் - மகா
வனம் - வனத்தை
தர்ஶயாமாஸ - காண்பித்தாள்.

पश्य मेघघनप्रख्यं मृगपक्षिसमाकुलम् ।
मतङ्गवनमित्येव विश्रुतं रघुनन्दन ॥

பஶ்ய மேககன ப்ரக்யம் ம்ருக பக்ஷி ஸமாகுலம் ।
மதங்கவனமித்யேவ விஶ்ருதம் ரகுநந்தன ॥ 22

ரகுநந்தன - 'ஸ்ரீராம!
மேககன ப்ரக்யம் - மேகக்கூட்டங்களைப் போன்றதும்,
ம்ருக பக்ஷி ஸமாகுலம் - மிருகங்களாலும் பக்ஷிகளாலும் நிறையப் பெற்று விளங்குகிறதும்
மதங்க வனம் - 'மதங்கவனம்'
இதி - என்று
விஶ்ருதம் ஏவ - பிரஸித்தமாய் வழங்குகிறதுமாகிய இதை
பஶ்ய - பார்த்தருளும்.

इह ते भावितात्मानो गुरवो मे महावने ।
जुहवांचक्रिरे तीर्थं मन्त्रवन्मन्त्रपूजितम् ॥

இஹ தே பாவிதாத்மாநோ குரவோ மே மஹாவநே ।
ஜுஹவாம்சக்ரிரே தீர்தம் மந்த்ரவன்மந்த்ர பூஜிதம் ॥ 23

மஹாமநே - 'எல்லோராலும் பெருமையாய்க் கொண்டாடப்படுபவரே!
மே - எனது
தே - அந்த
பாவிதாத்மாந: - பரமாத்ம ஞானவான்களாகிய
குரவ: - ஆசிரியர்கள்
இஹ - இவ்விடத்தில்
மந்த்ரவத் - சாஸ்திர முறைப்படி
மந்த்ர பூஜிதம் - மந்திரத்தால் புனிதமாக்கப்பட்ட

தீர்தம் - யாகத்தை
ஜுஹுவாம்சக்ரிரே - செய்தார்கள்.

इयं प्रत्यक्स्थली वेदिर्यत्र ते मे पुरुषर्षभाः ।
पुष्पोपहारं कुर्वन्ति श्रमादुद्वेपिभिः करैः ॥

இயம் ப்ரத்யக்ஸ்தலீ வேதிர் யத்ர தே மே புருஷர்ஷபா: ।
புஷ்போபஹாரம் குர்வந்தி ஶ்ரமாதுத்வேபிபி: கரை:॥ 24

இயம் - 'இது
ப்ரத்யக்ஸ்தலீ - பிரத்யக்ஸ்தலீ எனப் பெயருற்ற
வேதி: - வேதி.
தே - அந்த
புருஷர்ஷபா: - புருஷோத்தமர்கள்
யத்ர - அந்த இதில்
ஶ்ரமாத் - தவகாயக்லேசத்தால்
உத்வேபிபி: - நடுங்குகின்ற
கரை: - கைகளால்
புஷ்போபஹாரம் - புஷ்பார்ச்சனையை
குர்வந்தி - செய்தார்கள்.

तेषां तपः प्रभावेण पश्याद्यापि रघूद्वह ।
द्योतयन्ति दिशः सर्वाः श्रिया वेद्योऽतुलप्रभाः ॥

தேஷாம் தப:ப்ரபாவேண பஶ்யாத்யாபி ரகூத்தம ।
த்யோதயந்தி திஶ: ஸர்வா ஶ்ரியா வேத்யோऽதுலப்ரபா: ॥ 25

ரகூத்தம - 'ரகுகுலதிலகமே!
தேஷாம் - அவர்களுடைய
தப: ப்ரபாவேண - தவத்தின் மகிமையால்
வேத்ய: - யாக வேதிகைகள்
அதுலப்ரபா: - ஒப்பற்ற ஒளியுற்றவைகளாய்
ஶ்ரியா - ஒளியால்
ஸர்வா: - எல்லா
திஶ: - திக்குகளையும்
அத்ய அபி - இன்னுங்கூட
த்யோதயந்தி - ஒளிபெற்று விளங்கச் செய்கின்றன.
பஶ்ய - கவனித்தருளும்.

अशक्नुवद्भिस्तैर्गन्तुमुपवासश्रमालसैः ।
चिन्तितेऽभ्यागतान् पश्य सहितान् सप्त सागरान् ॥

அஶக்நுவத்பிஸ்தைர்கந்துமுபவாஸ ஶ்ரமாலஸை: ।
சிந்திதேऽப்யாகதான் பஶ்ய ஸஹிதான் ஸப்த ஸாகரான் ॥ 26

உபவாஸ ஶ்ரமாலஸை:- உபவாஸத்தாலும் தியானத்தாலும் இளைத்து
கந்தும் - போக
அஶக்நுவத்பி: - முடியாதிருந்த
தை: - அவர்களால்
சிந்திதே - நினைக்கப்பட்ட மாத்திரத்தில்
ஸஹிதான் - ஒன்றுசேர்ந்து
அப்யாகதான் - இதோ வந்துசேர்ந்திருக்கும்
ஸப்த - ஏழு
ஸாகரான் - சமுத்திர தீர்த்தங்களையும்
பஶ்ய - தேவரீர் கவனிப்பீராக.

कृताभिषेकैस्तैर्न्यस्ता वल्कलाः पादपेष्विह ।
अद्यापि नावशुष्यन्ति प्रदेशे रघुनन्दन ॥

க்ருதாபிஷேகை ஸ்தைர்ந்யஸ்தா வல்கலா: பாதபேஷ்விஹ ।
அத்யாபி நாவஶுஷ்யந்தி ப்ரதேஶே ரகுநந்தன ॥ 27

ரகுநந்தன - 'ஸ்ரீராம!
இஹ - இந்த
ப்ரதேஶே - பிரதேசத்தில்
க்ருதாபிஷேகை: - ஸ்நானஞ் செய்த
தை: - அவர்களால்
பாதபேஷு - மரங்களில்
ந்யஸ்தா: - வைக்கப்பட்ட
வல்கலா: ஏவ - மரவுரிகளும்
அத்ய அபி - இன்னுங்கூட
ஶுஷ்யந்தி ந - உலராமலிருக்கின்றன.

देवकार्याणि कुर्वद्भिर्यानीमानि कृतानि वै ।
पुष्पैः कुवलयैः सार्धं म्लानत्वं नोपयान्ति वै ॥

தேவகார்யாணி குர்வத்பிர் யாநீமானி க்ருதாநி வை ।
புஷ்பை: குவலயை: ஸார்த்தம் ம்லாநத்வம் நோபயாந்தி வை ॥ 28

தேவகார்யாணி - 'தெய்வ பூஜைகளை
குர்வத்பி: - செய்கின்ற அவர்களால்
குவலயை: ஸார்த்தம்- கருநெய்தல் புஷ்பங்களோடு கூடவே
புஷ்பை: வை - மற்ற புஷ்பங்களாலும்
க்ருதாநி வை - அர்ச்சிக்கப்பட்டவைகள்
யாநி - எவைக்களோ
இமானி - அந்த இவைகள்
து - இன்னும்
ம்லாநத்வம் - வாடுதலை
ந யாந்தி - அடையவில்லை.

कृत्स्नं वनमिदं दृष्टं श्रोतव्यं च श्रुतं त्वया ।
तदिच्छाम्यभ्यनुज्ञाता त्यक्तुमेतत् कलेबरम् ॥

க்ருத்ஸ்நம் வனமிதம் த்ருஷ்டம் ஶ்ரோதவ்யம் ச ஶ்ருதம் த்வயா ।
ததிச்சாம்யப்யநுக்ஞாதா த்யக்துமேதத் களேபரம் ॥ 29

இதம் - 'இந்த
வனம் - காடு
க்ருத்ஸ்நம் - எல்லாமும்
த்ருஷ்டம் - பார்க்கப்பட்டது.
த்வயா - உம்மால்
ஶ்ரோதவ்யம் ச - கேட்க வேண்டியதெல்லாம்
ஶ்ருதம் - கேட்கப்பட்டது.
தத் - ஆகையால்
அப்யநுக்ஞாதா - தேவரீர் ஆக்கினை பெற்றவளாய்
ஏதத் - இந்த
களேபரம் - உடலை
த்யக்தும் - ஒழிக்க
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.

तेषामिच्छाम्यहं गन्तुं समीपं भावितात्मनाम् ।
मुनीनामाश्रमो येषामहं च परिचारिणी ॥

தேஷாமிச்சாம்யஹம் கந்தும் ஸமீபம் பாவிதாத்மநாம் ।
முனீனா மாஶ்ரமோ யேஷாமஹம் ச பரிசாரிணீ ॥ 30

ஆஶ்ரம: - 'ஆச்ரமமானது
யேஷாம் ச - எவர்களுடையதோ,
முனீநாம் - எந்த முனிவர்களுக்கு
அஹம் - நான்
பரிசாரிணீ - தொண்டுபுரிபவளோ,
தேஷாம் - அந்த
பாவிதாத்மநாம் - ஆத்மஞானிகளுடைய
ஸமீபம் கந்தும் - ஸன்னிதானத்திற்கு போக
அஹம் - நான்
இச்சாமி - விரும்புகிறேன்.'

धर्मिष्ठं तु वचः श्रुत्वा राघवः सहलक्ष्मणः ।
प्रहर्षमतुलं लेभे आश्चर्यमिति तत्त्वतः ॥

தர்மிஷ்டம் து வச: ஶ்ருத்வா ராகவ: ஸஹலக்ஷ்மண: ।
ப்ரஹர்ஷ மதுலம் லேபே ஆஶ்சர்யமிதி தத்வத: ॥ 31

ஸஹலக்ஷ்மண: - லக்ஷ்மணனுடனிருந்த
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
தர்மிஷ்டம் து - தர்மத்தின் பயனை நன்கு விளங்கக் காட்டுகின்ற
வச: - சொல்லை
ஶ்ருத்வா - கேட்டு,
தத்வத: - உள்ளபடி
ஆஶ்சர்யம் - அமானுஷ்யமாய்
இதி - இருந்தமையால்
அதுலம் - அளவுகடந்த
ப்ரஹர்ஷம் - சந்தோஷத்தை
லேபே - அடைந்தார்.

तामुवाच ततो रामः शबरीं संशितव्रताम् ।
अर्चितोऽहं त्वया भक्त्या गच्छ कामं यथासुखम् ॥

தாமுவாச ததோ ராம: ஶபரீம் ஸம்ஶிதவ்ரதாம் ।
அர்சிதோऽஹம் த்வயா பக்த்யா கச்ச காமம் யதாஸுகம் ॥ 32

தத: - அப்பொழுது
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஸம்ஶித வ்ரதாம் - ஸங்கல்பித்துக் கொண்ட வ்ரதத்தை முற்றிலும் முடித்த
தாம் - அந்த
ஶ்ரமணீம் - துறவிப் பெண்ணைப் பார்த்து
உவாச - பின்வருமாறு திருவாய் மலர்ந்தருளினார்.
பத்ரே - 'ஸ்திரீரத்னமே!'
த்வயா - உன்னால்
அஹம் - நான்
அர்சித: - பூஜிக்கப்பட்டவனாயினேன்.
யதாஸுகம் - உன் மனோரதப்படியே
காமம் - பரமாத்மாவை
கச்ச - அடை.'

इत्युक्ता जटिला वृद्धा चीरकृष्णाजिनाम्बरा ।
तस्मिन् मुहूर्ते शबरी देहं जीर्णं जिहासती ॥

இத்யுக்தா ஜடிலா வ்ருத்தா சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரா ।
தஸ்மின் முஹூர்தே ஶபரீ தேஹம் ஜீர்ணம் ஜிஹாஸதீ ॥ 33

अनुज्ञाता तु रामेण हुत्वात्मानं हुताशने ।
ज्वलत्पावकसंकाशा स्वर्गमेव जगाम सा ॥

அநுஜ்ஞாதா து ராமேண ஹுத்வா ஆத்மானம் ஹுதாஶனே ।
ஜ்வலத்பாவக ஸங்காஶா ஸ்வர்கமேவ ஜகாம ஸா ॥ 34

இதி - மேற்கண்டவாறு
உக்தா - சொல்லப்பட்ட
சீரக்ருஷ்ணாஜிநாம்பரா- மரவுரியும் மான்தோலுமுடுத்து
வ்ருத்தா - உள்ளபடி பரமாத்மாவை அறிந்து
ஜடிலா - உலகப்பற்றைமுற்றுமொழித்ததுறவிப்பெண்ணாகிய
ஸா - அந்த
ஶபரீ - சபரீ
தஸ்மின் - அதே
முஹூர்தே - முகூர்த்தத்தில்
ஜீர்ணம் - சிதிலமான
தேஹம் - உடலை
ஜிஹாஸதீ - ஒழிக்கவெண்ணி
து - இதுவிஷயத்தில்
ராமேண - ஸ்ரீராமரால்
அநுஜ்ஞாதா - உத்தரவு கொடுக்கப்பட்டவளாய்
ஆத்மானம் ஏவ - தன்னையே
ஹுதாஶனே - அக்னியில்
ஹுத்வா - சமர்ப்பணஞ்செய்து
ஜ்வலத்பாவக ஸங்காஶா - ஜ்வலிக்கும் அக்னிப்பிழம்பு போன்றவளாகி
ஸ்வர்கம் - ஸ்வர்க்கத்திற்கு
ஜகாம - புறப்பட்டாள்.

दिव्याभरणसंयुक्ता दिव्यमाल्यानुलेपना ।
दिव्याम्बरधरा तत्र बभूव प्रियदर्शना ॥

திவ்யாபரண ஸம்யுக்தா திவ்யமால்யாநுலேபநா ।
திவ்யாம்பரதரா தத்ர பபூவ ப்ரியதர்ஶநா ॥ 35

தத்ர - அப்பொழுது
திவ்யாபரண ஸம்யுக்தா- திவ்யாபரணங்களையணிந்தவளாய்
திவ்ய மால்யாநுலேபநா- திவ்ய மாலைகளையும் சந்தனப் பூச்சுகளையுமுடையவளாய்,
திவ்யாம் பரதரா - திவ்யமான ஆடைகளை உடுத்தவளாய்
ப்ரிய தர்ஶநா - மிக அழகுற்றவளாய்
பபூவ - விளங்கினாள்.

विराजयन्ती तं देशं विद्युत्सौदामनी यथा ।
प्रणम्य शिरसा रामं स्वर्गता शुभ्रभानना ॥

விராஜயந்தீ தம் தேஶம் வித்யுத்ஸௌதாமிநீ யதா ।
ப்ரணம்ய ஶிரஸா ராமம் ஸ்வர்கதா ஸுப்ரபானனா ॥ 36

வித்யுத்ஸௌதாமிநீ- ஒளிவீசும் மின்னற்கொடியை
யதா - போலவே
ஸுப்ர பானனா - மிக ஒளிகொண்ட முகமுடையவளாகி
தம் - அந்த
தேஶம் - பிரதேசத்தை
விராஜயந்தீ - ஒளிபெறச் செய்துகொண்டு
ராமம் - ஸ்ரீராமரை
ஶிரஸா - முடிதாழ்த்தி
ப்ரணம்ய - நமஸ்கரித்துவிட்டு,
ஸ்வர்கதா - ஸ்வர்க்கம் சென்றனள்.

यत्र ते सुकृतात्मानो विहरन्ति महर्षयः ।
तत्पुण्यं शबरी स्थानं जगामात्मसमाधिना ॥

யத்ர தே ஸுக்ருதாத்மாநோ விஹரந்தி மஹர்ஷய: ॥
தத் புண்யம் ஶபரீ ஸ்தாநம் ஜகாமாத்ம ஸமாதிநா ॥ 37

ஸுக்ருதாத்மாந: - உத்கிருஷ்டமான மனத்தூய்மையுற்ற
தே மஹர்ஷய: - அந்த மகரிஷிகள்
யத்ர - எவ்விடத்தில்
விஹரந்தி - வஸிக்கின்றார்களோ
தத் - அதே
புண்யம் - புண்யமான
ஸ்தானம் - க்ஷேத்திரத்திற்கு
ஶபரீ - சபரீ
ஆத்ம ஸமாதிநா - தனது பரமாத்ம தியானயோக நிஷ்டையால்
ஜகாம - போய்ச்சேர்ந்தாள்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
ஶபரீஸ்வர்க ப்ராப்திர் நாம சது: ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

பஞ்ச ஸப்ததிதம: ஸர்க: - 75

दिवं तु तस्यां यातायां शबर्यां स्वेन तेजसा ।
लक्ष्मणेन सह भ्रात्रा चिन्तयामास राघवः ॥

திவம் து தஸ்யாம் யாதாயாம் ஶபர்யாம் ஸ்வேந தேஜஸா ।
லக்ஷ்மணேன ஸஹ ப்ராத்ரா சிந்தயாமாஸ ராகவ: ॥ 1

தஸ்யாம் - அந்த
ஶபர்யாம் - சபரீ
ஸ்வேந - தனது
தேஜஸா - தவப்பயனால்
திவம் - ஸ்வர்க்கத்தில்
யாதாயாம் து - சென்ற பின்னர்,
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
ப்ராத்ரா - தம்பியான
லக்ஷ்மணேன ஸஹ - லக்ஷ்மணரோடுகூட
சிந்தயாமாஸ - பல விஷயங்களைப் பற்றி பேசிக் கொண்டிருந்தார்.

स चिन्तयित्वा धर्मात्मा प्रभावं तं महात्मनाम् ।
हितकारिणमेकाग्रं लक्ष्मणं राघवोऽब्रवीत् ॥

ஸ சிந்தயித்வா தர்மாத்மா ப்ரபாவம் தம் மஹாத்மநாம் ।
ஹிதகாரிண மேகாக்ரம் லக்ஷ்மணம் ராகவோऽப்ரவீத் ॥ 2

ஸ: - அந்த
தர்மாத்மா - தர்மாத்மாவாகிய
ராகவ: - ஸ்ரீராமர்
மஹாத்மநாம் - மகாத்மாக்களுடைய
தம் - அந்த
ப்ரபாவம் - அமானுஷ்ய சக்தியை
சிந்தயித்வா - ஸ்மரித்து,
ஏகாக்ரம் - ஒரே பிடிவாதமாய்
ஹிதகாரிணம் - தனது நன்மைக்கே பாடுபடுபவராகிய
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.

दृष्टोऽयमाश्रमः सौम्य बह्वाश्चर्यः कृतात्मनाम् ।
विश्वस्तमृगशार्दूलो नानाविहगसेवितः ॥

த்ருஷ்டோऽயமாஶ்ரம: ஸௌம்ய பஹ்வாஶ்சர்ய: க்ருதாத்மநாம் ।
விஶ்வஸ்த ம்ருகஶார்தூலோ நாநாவிஹகஸேவித: ॥ 3

ஸௌம்ய - 'அப்பா!
மஹாத்மநாம் - மகாத்மாக்களுடைய
அயம் - இந்த
விஶ்வஸ்த ம்ருகஶார்தூல: - ஒன்றோடொன்று நட்புகொண்ட மான்களையும் புலிகளையும் உடையதாயும்,
நாநா விஹக ஸேவித: - பலவிதப் பறவைகளால் வாழப்பெற்றதாயும்
பஹ்வாசர்ய: - மிக ஆச்சரியகரமாயிருக்கிறதுமான
ஆஶ்ரம: - ஆச்ரமமானது
த்ருஷ்ட: - நம்மால் தர்சனம் செய்யப்பட்டது.

सप्तानां च समुद्राणामेषु तीर्थेषु लक्ष्मण ।
उपस्पृष्टं च विधिवत् पितरश्चापि तर्पिताः ॥

ஸப்தாநாம் ச ஸமுத்ராணாமேஷு தீர்தேஷு லக்ஷ்மண ।
உபஸ்ப்ருஷ்டம் ச விதிவத் பிதரஶ்சாபிதர்பிதா: ॥ 4

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மண!
ஸப்தாநாம் - ஏழு
ஸமுத்ராணாம் - சமுத்திரங்களின்
ஏஷு - இந்த
தீர்தேஷு ச - புண்ணிய தீர்த்தங்களில்
விதிவத் ச - சாஸ்திரப்படியே
உபஸ்ப்ருஷ்டம் - ஸ்நானம் செய்யப்பட்டது.
பிதர: ச அபி - பிதுருதேவதைகளும்
தர்பிதா: - தர்ப்பணத்தால் திருப்தி செய்யப்பட்டார்கள்.

प्रनष्टमशुभं यत्तत् कल्याणं समुपस्थितम् ।
तेन तत्त्वेन हृष्टं मे मनो लक्ष्मण संप्रति ॥

ப்ரநஷ்டமஶுபம் யத்தத் கல்யாணம் ஸமுபஸ்திதம் ।
தேந தத்த்வேந ஹ்ருஷ்டம் மே மநோ லக்ஷ்மண ஸம்ப்ரதி ॥ 5

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
அஶுபம் - மனவேதனையை விளைவித்ததாகிறது
யத் - எதுவோ
தத் - அது
ப்ரநஷ்டம் - ஒழிந்தது.
கல்யாணம் - நன்மையை விளைவிக்கிறது
ஸமுபஸ்திதம் - கிட்டிவிட்டது.
தேந - அதனால்
மே - எனது
மந: - மனம்
ஸம்ப்ரதி - இப்பொழுது

தத்வேந - முற்றும்
ஹ்ருஷ்டம் - திருப்திகொண்டுவிட்டது.

हृदये हि नरव्याघ्र शुभमाविर्भविष्यति ॥

ஹ்ருதயே ஹி நரவ்யாக்ர ஶுபமாவிர்பவிஷ்யதி ॥ 6

நரவ்யாக்ர - 'புருஷோத்தம!
ஹி - ஆனபடியால்
ஹ்ருதயே - கார்யசாராம்ச விஷயத்தில்
ஶுபம் - நல்லது
ஆவிர்பவிஷ்யதி - உண்டாகப் போகிறது.

तदागच्छ गमिष्याव: पम्पां तां प्रियदर्शनाम् ।
ऋश्यमूको गिरिर्यत्र नातिदूरे प्रकाशते ॥

ததாகச்ச கமிஷ்யாவ: பம்பாம் தாம் ப்ரியதர்ஶநாம் ।
ரிஶ்யமூகோ கிரிர்யத்ர நாதிதூரே ப்ரகாஶதே ॥

தத் - 'ஆனபடியால்
ஆகச்ச - வா.
யத்ர - எங்கு
ரிஶ்யமூக: - ரிச்யமூக
கிரி: - கிரி
நாதிதூரே - அருகாமையில்
ப்ரகாஶதே - விளங்குகிறதோ
தாம் - அந்த
ப்ரியதர்ஶநாம் - அழகிய
பம்பாம் - பம்பாநதிக்கு
கமிஷ்யாவ: - போவோம்.

यस्मिन् वसति धर्मात्मा सुग्रीवोंऽशुमत: सुत: ।
नित्यं वालिभयत्रस्तश्चतुर्भि: सह वानरै: ॥

யஸ்மின் வஸதி தர்மாத்மா ஸுக்ரீவோऽம்ஶுமத: ஸுத: ।
நித்யம் வாலிபய த்ரஸ்தஶ் சதுர்பி: ஸஹ வாநரை: ॥ 8

தர்மாத்மா - 'தர்மாத்மாவாகும்
அம்ஶுமத: - சூரியபகவானது
ஸுத: - புதல்வராகிய
ஸுக்ரீவ: - சுக்ரீவரும்,
வாலிபயாத் - வாலியினிடத்தில் உள்ள அச்சத்தால்
நித்யம் - எப்பொழுதும்
த்ரஸ்த: - பயந்தவராய்
சதுர்பி: - நான்கு

வாநரை: - வானரர்களோடு
ஸஹ - கூட
யஸ்மின் - அதில்
வஸதி - வசிக்கிறான்.

अभित्वरे च तं द्रष्टुं सुग्रीवं वानरर्षभम् ।
तदधीनं हि मे सौम्य सीताया: परिमार्गणम् ॥

அபித்வரே ச தம் த்ரஷ்டும் ஸுக்ரீவம் வாநரர்ஷபம் ।
தததீநம் ஹி மே ஸௌம்ய ஸீதாயா: பரிமார்கணம் ॥ 9

வாநரர்ஷபம் - வானரோத்தமனாகிய
தம் ஸுக்ரீவம் - அந்த சுக்கிரீவனை
த்ரஷ்டும் - பார்க்க
அபித்வரே - பாடுபடுவேன்.
ஹி - ஏனென்றால்
ஸௌம்ய - அப்பா!
மே - எனது
ஸீதாயா: - ஸீதையை
பரிமார்கணம் - தேடுவது
தததீநம் - அவன் பொறுப்பு.

इति ब्रुवाणं तं धीरं रामं सौमित्रिरब्रवीत् ।
गच्छावस्त्वरितं तत्र ममापि त्वरते मन: ॥

இதி ப்ருவாணம் தம் தீரம் ராமம் ஸௌமித்ரி ரப்ரவீத் ।
கச்சாவஸ்த்வரிதம் தத்ர மமாபி த்வரதே மன: ॥ 10

ஸௌமித்ரி: - லக்ஷ்மணர்
இதி - மேற்கண்டவாறு
ப்ருவாணம் - சொல்லிக் கொண்டிருந்த
தம் - அந்த
வீரம் - சூரராகிய
ராமம் - ஸ்ரீராமரைப் பார்த்து
அப்ரவீத் - பின்வருமாறு மொழிந்தார்.
தத்ர - 'அவ்விடத்திற்கு
த்வரிதம் - சீக்கிரமாகவே
கச்சாவ: - போவோம்.
மம - எனது
மன: அபி - மனதும்
த்வரதே - ஆத்திரமாயிருக்கிறது.'

आश्रमात्तु ततस्तस्मान्निर्गत्य स विशां पति: ।
आजगाम तत: पम्पां लक्ष्मणेन सह प्रभु: ॥

ஆஶ்ரமாத் து ததஸ் தஸ்மாந் நிர்கத்ய ச விஶாம் பதி: ।
ஆஜகாம தத: பம்பாம் லக்ஷ்மணேன ஸஹப்ரபு: ॥ 11

தத: - அதன்பிறகு
ப்ரபு: - சர்வோத்கிருஷ்டரான
விஶாம்பதி: ச - லோகநாதராகுமவர்
தஸ்மாத் - அந்த
ஆஶ்ரமாத் - ஆச்ரமத்திலிருந்து
நிர்கத்ய - வெளிப்புறப்பட்டு,
தத: - அப்பொழுது
பம்பாம் து - பம்பாநதியை
லக்ஷ்மணேன - லக்ஷ்மணரோடு
ஸஹ - கூட
ஆஜகாம - அடைந்தார்.

समीक्षमाणः पुष्पाढ्यं सर्वतो विपुलद्रुमम् ।
कोयष्टिकैश्चार्जुनकैः शतपत्रैश्च कीरकैः ॥

ஸமீக்ஷமாண: புஷ்பாட்யம் ஸர்வதோ விபுலத்ருமம் ।
கோயஷ்டிகைஶ் சார்ஜுனகை: ஶதபத்ரைஶ்ச கீரகை: ॥ 12

एतैश्चान्यैश्च विहगैर्नादितं तद्वनं महत् ।
स रामो विविधान् वृक्षान् सरांसि विविधानि च ॥

ஏதைஶ்சான்யைஶ்ச விஹகைர் நாதிதம் தத் வனம் மஹத் ।
ஸ ராமோ விவிதான் வ்ருஷான் ஸராம்ஸி விவிதானி ச ॥ 13

पश्यन् कामाभिसंतप्तो जगाम परमं ह्रदम् ।
स तामासाद्य वै रामो दूरादुदकवाहिनीम् ॥

பஶ்யன் காமாபி ஸந்தப்தோ ஜகாம பரமம் ஹ்ரதம் ।
ஸ தாமாஸாத்ய வை ராமோ தூராதுதகவாஹிநீம் ॥ 14

मतङ्गसरसं नाम ह्रदं समवगाहत ।
ततो जग्मतुरव्यग्रौ राघवौ हि समाहितौ ॥

மதங்க ஸரஸம் நாம ஹ்ரதம் ஸமவகாஹத ।
ததோ ஜக்மது ரவ்யக்ரௌ ராகவௌ ஹி ஸமாஹிதௌ ॥ 15

ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
காமாபி ஸந்தப்த: - சீதையை நினைத்துத் தவிக்கிறவராய்
ஸர்வத: - எல்லாப் பக்கங்களிலும்
புஷ்பாட்யாம் - பூக்களடர்ந்து
விபுல த்ருமம் - பெரிய மரங்களுடையதாய்

மஹத் - அழகானதும்
கோயஷ்டிகை: ச - நாரைகளாலும்
அர்ஜுனகை: - மயில்களாலும்
ஶதபத்ரை: ச - கொக்குகளாலும்
கீரகை: - நாணவந்தான் குருவிகளாலும்
ஏதை: ச - இவைகளாலும்
அன்யை: - மற்ற
விஹகை: ச - பலவகைப் பறவைகளாலும்
நாதிதம் - சப்திக்கப்பெற்ற
தத் வனம் - அந்த வனத்தை
ஸமீக்ஷமாண: ச - பார்த்துக்கொண்டும்
விவிதான் - பல
வ்ருக்ஷான் - மரங்களையும்
விவிதானி - பல
ஸராம்ஸி ச - ஓடைகளையும்
பஶ்யன் - பார்த்துக்கொண்டு
பரமம் - உத்தமமான
ஹ்ரதம் - சரஸிற்கு
ஜகாம - வந்துசேர்ந்தார்.
ஸ: - அந்த
ராம: - ஸ்ரீராமர்
தூராத் - தூரத்திலிருந்த
தாம் - அந்த
உதகவாஹிநீம் - நதியை
ஆஸாத்யவை - கடந்து,
மதங்க ஸரஸம் - மதங்கஸரஸ்
நாம - என்ற
ஹ்ரதம் - மடுவில்
ஸமவகாஹத - ஸ்நானம் செய்தார்.
அவ்யக்ரௌ - சாந்தமனத்தினர்களாயிருந்த
ஸமாஹிதௌ - புண்யாத்மாக்களாகும்
ராகவௌஹி - ஸ்ரீராமரும் லக்ஷ்மணரும்
தத: - அவ்விடத்திலிருந்து
ஜக்மது: - வழிநடந்தார்கள்.

स तु शोकसमाविष्टो रामो दशरथात्मजः ।
विवेश नलिनीं पम्पां पङ्कजैश्च समावृताम् ॥

ஸ து ஶோக ஸமாவிஷ்டோ ராமோ தஶரதாத்மஜ: ।
விவேஶ நளினீம் பம்பாம் பங்கஜைஸ்ச ஸமாவ்ருதாம் ॥ 16

तिलकाशोकपुन्नागबकुलोद्दालकाशिनीम् ।
रम्योपवनसंबाधां पद्मसंपीडितोदकाम् ॥
திலகா ஶோக புந்நாக வகுளோத்தால காஶிநீம் ।
ரம்யோபவன ஸம்பாதாம் பத்ம ஸம்பீடிதோதகாம் ॥ 17

स्फटिकोपमतोयाढ्यां श्लक्ष्णवालुकसंयुताम् ।
मत्स्यकच्छपसंबाधां तीरस्थद्रुमशोभिताम् ॥
ஸ்படிகோபமதோயாட்யாம் ஶ்லக்ஷ்ண வாலுக ஸம்யுதாம் ॥
மத்ஸ்ய கச்சப ஸம்பாதாம் தீரஸ்த த்ரும ஶோபிதாம் ॥ 18

सखीभिरिव युक्ताभिर्लताभिरनुवेष्टिताम् ।
किन्नरोरगगन्धर्वयक्षराक्षससेविताम् ॥
ஸகீபி: இவ யுக்தாபி: லதாபிர் அனுவேஷ்டிதாம் ।
கின்னரோரக கந்தர்வ யக்ஷ ராக்ஷஸ ஸேவிதாம் ॥ 19

नानाद्रुमलताकीर्णां शीतवारिनिधिं शुभाम् ।
पद्मैः सौगन्धिकैस्ताम्रां शुक्लां कुमुदमण्डलैः ॥
நாநாத்ருமலதாகீர்ணாம் ஶீதவாரிநிதீம் ஶுபாம் ।
பத்மை: ஸௌகந்திகைஸ்தாம்ராம் ஶுக்லாம் குமுதமண்டலை: ॥ 20

नीलां कुवलयैर्जातैर्बहुवर्णां कुथामिव ।
अरविन्दोत्पलवतीं पद्मसौगन्धिकायुताम् ॥
நீலாம் குவலயைர்ஜாதைர் பஹுவர்ணாம் குதாமிவ ।
அரவிந்தோத்பலவதீம் பத்மஸௌகந்திகாயுதாம் ॥ 21

पुष्पिताम्रवणोपेतां बर्हिणोद्घुष्टनादिताम् ।
स तां दृष्ट्वा ततः पम्पां रामः सौमित्रिणा सह ॥
புஷ்பிதாம்ரவணோபேதாம் பர்ஹிணோத்குஷ்ட நாதிதாம் ।
ஸதாம் த்ருஷ்ட்வா தத: பம்பாம் ராம: ஸௌமித்ரிணாஸஹ ॥ 22

विललाप स तेजस्वी कामाद्दशरथात्मजः ।
तिलकैर्बीजपूरैश्च वरैः शुक्लद्रुमैस्तथा ।
விலலாப ஸ தேஜஸ்வீ காமாத் தஶரதாத்மஜ: ।
திலகைர் பீஜ பூரைஶ்ச வரை: ஶுக்லத்ருமைஸ்ததா ॥ 23

पुष्पितैः करवीरैश्च पुन्नागैश्च सुपुष्पितैः ॥
புஷ்பிதை: கரவீரைஶ்ச புந்நாகைஶ்ச ஸுபுஷ்பிதை: ॥
मालतीकुन्दगुल्मैश्च भाण्डीरैर्निचुलैस्तथा ।
अशोकैः सप्तपर्णैश्च केतकैरतिमुक्तकैः ॥

மாலதீ குந்த குல்மைஶ்ச பாண்டீரைர் நிசுலைஸ்ததா ।
அஶோகை: ஸப்தபர்ணைஶ்ச கேதகைரதிமுக்தகை: ॥

अन्यैश्च विविधैर्वृक्षैः प्रमदामिव भूषिताम् ॥

அன்யைஶ்ச விவிதைர் வ்ருக்ஷை: ப்ரமதாமிவ பூஷிதாம் ॥

ஸ - அந்த
தஶரதாத்மஜ: - தசரதரின் திருக்குமாரராகிய
ராம: - ஸ்ரீராமர்
ஶோக ஸமாவிஷ்ட: து - சோகத்தால் தபிக்கின்றவராய்
பங்கஜை: - தாமரை மலர்களால்
ஸமாவ்ருதாம் - நிறைந்து விளங்கியதும்
திலக அஶோக புந்நாக பகுள உத்தால காஶிநீம் - திலகம், அசோகம், புன்னை, மகிழ், உத்தாலம் இவைகளால் அழகுற்று விளங்குகிறதும்
ரம்யோப வன ஸம்பாதாம் - அழகிய சோலைகளால் நிறைந்து விளங்குகிறதும்
பத்ம ஸம்பீடிதோதகாம் - தாமரைகள் செறிந்த நீரையுடையதும்
ஸ்படி கோபம தோயாட்யாம் - பளிங்கை நிகர்த்த நீர் நிறைந்ததும்
ஶ்லக்ஷ்ண வாலுக ஸந்ததாம் - கொழுந்து மணல்களால் நிறைந்ததும்
மத்ஸ்ய கச்சப ஸம்பாதாம் - மீன்களும் ஆமைகளும் நிறைந்ததும்
தீரஸ்த த்ரும ஶோபிதாம் - கரைகளிலிருக்கும் மரங்களால் அழகுவாய்ந்து விளங்குகிறதும்
யுக்தாபி: - ஏற்ற
ஸகீபி: - தோழிகளால்
இவ - எவ்வண்ணமோ அவ்வண்ணமே
லதாபி: - கொடிகளால்
அநுவேஷ்டிதாம் - சூழப்பெற்றதும்
கின்னர உரக கந்தர்வ யக்ஷ ராக்ஷஸ ஸேவிதாம் - கின்னரர்கள், உரகர்கள், கந்தர்வர்கள், யக்ஷர்கள், ராக்ஷஸர்கள் இவர்களால் நடைபெற்று விளங்குகிறதும்
நாநா த்ரும லதா கீர்ணாம் - பலவகை மரங்களாலும் கொடிகளாலும் நிறைந்துள்ளதும்
ஶீத வாரி நிதிம் - குளிர்ந்த நீர் நிறைந்ததும்
பத்மை: - செந்தாமரைகளாலும்
ஸௌ கந்திகை: - செங்கழநீர் புஷ்பங்களாலும்
தாம்ராம் - சிவந்ததாயும்
குமுத மண்டலை: - ஆம்பல் குவியல்களால்
ஶுக்லாம் - வெண்மையாயும்
ஜாதை: - சிறந்த

குவலயை: - கருநெய்தல்களால்
நீலாம் - கருத்ததாயும்
பஹுவர்ணாம் - பலவர்ணங்களுடன்
குதாம் இவ - பொம்மை வேலை செய்யப்பெற்ற ரத்ன கம்பளத்தைப் போலிருக்கிறதும்
அரவிந்தோத்பலவதீம் - வெண்தாமரை கருநெய்தல்களால் நிறையப் பெற்றதும்
பத்ம ஸௌகந்தி காயுதாம் - செந்தாமரை, கல்ஹாரம் இவைகளால் நிறையப்பெற்றதும்
புஷ்பிதாம் ரவணோபேதாம் - பூத்த மாஞ்சோலைகளால் நிறைந்ததும்
பர்ஹிணோத்குஷ்ட நாதிதாம் - மயில்களின் ஒலிகளால் சப்திக்கப் பெற்றதும்
ஶுபாம்ச - அழகாய் விளங்கியதுமான
பம்பாம் - பம்பை
நளிநீம் - ஸரஸிற்கு
விவேஶ - வந்தார்.
ஸ: ராம: - அந்த ஸ்ரீராமர்
ஸௌமித்ரிணா - லக்ஷ்மணரோடு
ஸஹ - கூட
திலகை: - திலகவிருக்ஷங்களாலும்
பீஜபூரை: ச - மாதளை மரங்களாலும்
வரை: - சிறந்த
ஶுக்ல த்ருமை: ததா - வெள்ளொலுத்தி மரங்களாலும்
புஷ்பிதை: - நன்கு பூத்த
கரவீரை: ச - அலரிகளாலும்
ஸு புஷ்பிதை: - நன்கு புஷ்பித்த
புந்நாகை: ச - புன்னாக மரங்களாலும்
மாலதீ குந்த குல்மை: ச - முல்லை, குந்தம் இவைகளின் புதர்களாலும்
பாண்டீரை: - ஆலமரங்களாலும்
நிசுலை: ததா - நீர்நொச்சிகளாலும்
அஶோகை: - அசோகங்களாலும்
ஸப்த பர்ணை: ச - ஏழிலைப்பாலை மரங்களாலும்
கேதகை: - தாமழைகளாலும்
அதிமுக்தகை: - அதிமுக்தமரங்களாலும்
அன்யை: - மற்றுமுள்ள
விவிதை: - பல
வ்ருக்ஷை: ச - மரங்களாலும்
ப்ரமதாம் இவ - கட்டழகியைப்போல
பூஷிதாம் - அழகுவாய்ந்து விளங்கியதுமான
தாம் - அந்த

பம்பாம் - பம்பாசரஸை
தத: - அப்பொழுது
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்து,
தேஜஸ்வீ - தேஜஸ்வியாயும்
தசரதாத்மஜ: - தசரதன் குமாரருமாகிய
ஸ: - அவர்
காமாத் - அன்பினதிசயத்தால்
விலலாப - அழுதார்.

तां दृष्ट्वा ततः पम्पा रामः सौमित्रिणा सह ।
इत्युवाच तदा वाक्यं लक्ष्मणं सत्यविक्रमः ॥

தாம் த்ருஷ்ட்வா தத: பம்பாம் ராம: ஸௌமித்ரிணாஸஹ ॥
இத்யுவாச ததா வாக்யம் லக்ஷ்மணம் ஸத்யவிக்ரம: ॥ 25

தத: - பிறகு
தாம் - அந்த
பம்பாம் - பம்பாஸரஸை
ஸௌமித்ரிணாஸஹ - லக்ஷ்மணருடன் கூடிய
ராம: - ராமர்
த்ருஷ்ட்வா - பார்த்தபின்
ததா - அப்பொழுது
ஸத்ய பராக்ரம: - பராக்ரமசாலியான ராமர்
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனைக் குறித்து
இதிவாக்யம் - கீழ்வரும் சொல்லை
உவாச - மொழிந்தார்.

अस्यास्तीरे तु पूर्वोक्तः पर्वतो धातुमण्डितः ।
ऋश्यमूक इति ख्यातः पुण्यः पुष्पितपादपः ॥

அஸ்யாஸ்தீரே து பூர்வோக்த: பர்வதோ தாதுமண்டித: ।
ரிஶ்யமூக இதி க்யாத: புண்ய: புஷ்பித பாதப: ॥ 26

அஸ்யா: - 'இதனது
தீரே - கரையில்
தாதுமண்டித: - தாதுக்கள் நிறைந்ததும்
சித்ர புஷ்பித கானன: - அழகாய் பூத்த சோலைகளையுடையதும்
பூர்வோக்த: து - முன்னமேயே (கபந்தனால்) சொல்லப்பட்டதுமாகிய
ரிஶ்யமூக: இதி - ரிச்யமூகமென்று
க்யாத: - பிரஸித்திபெற்று விளங்குகிறதுமாகிய
பர்வத: - பர்வதமிருக்கிறது.

हरेर्ऋक्षरजोनाम्नः पुत्रस्तस्य महात्मनः ।
अध्यास्ते तं महावीर्यः सुग्रीव इति विश्रुतः ॥

ஹரேர் ரிக்ஷரஜோ நாம்ந: புத்ரஸ் தஸ்ய மஹாத்மன: ।
அத்யாஸ்தே தம் மஹாவீர்ய: ஸுக்ரீவ இதி விஶ்ருத: ॥ 27

தஸ்ய - 'அந்த
மஹாத்மன: - மகாத்மாவான
ரிக்ஷரஜோ நாம்ந: - ரிக்ஷரஜஸ் என்ற பெயருள்ள
ஹரே: - வானரத்தின்
புத்ர: - புதல்வனும்
மஹாவீர்ய: - மகா வீர்யவானும்
விஶ்ருத: - பிரஸித்தி பெற்றவனுமான
ஸுக்ரீவ: இதி - சுக்ரீவன் என்பவன்
தம் - அதில்
அத்யாஸ்தே - வசிக்கிறான்.

सुग्रीवमभिगच्छ त्वं वानरेन्द्रं नरर्षभ ।
इत्युवाच पुनर्वाक्यं लक्ष्मणं सत्यविक्रमम् ॥

ஸுக்ரீவமபிகச்ச த்வம் வானரேந்த்ரம் நரர்ஷப ।
இத்யுவாச புநர்வாக்யம் லக்ஷ்மணம் ஸத்யவிக்ரமம் ॥ 28

நரர்ஷப - 'புருஷோத்தம!
வானரேந்த்ரம் - வானரோத்தமனான
ஸுக்ரீவம் - ஸுக்கிரீவனிடம்
த்வம் - நீ
அபிகச்ச - போய்வா.'
ஸத்ய விக்ரமம் - வீண்போகா பராக்கிரமமுடைய
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணனைப் பார்த்து
இதி - மேற்கண்டவாறு அருளிச்செய்து
புந: - மீளவும்
வாக்யம் - பின்வரும் சொல்லையும்
உவாச - சொன்னார்.

राज्यभ्रष्टेन दीनेन तस्यामासक्तचेतसा ।
कथं मया विना शक्यं सीतां लक्ष्मण जीवितुम् ॥

ராஜ்யப்ரஷ்டேந தீனேன தஸ்யாமாஸக்த சேதஸா ।
கதம் மயா விநா ஶக்யம் ஸீதாம் லக்ஷ்மண ஜீவிதும் ॥ 29

லக்ஷ்மண - 'லக்ஷ்மணா!
ராஜ்யப்ரஷ்டேந - ராஜ்யத்தையிழந்து
தீனேன - பரிதபித்துக் கொண்டிருப்பவனும்
தஸ்யாம் - அவளிடத்தில்
ஆஸக்த சேதஸா - உயிரை அர்ப்பணம் செய்துவிட்டவனுமான
மயா - என்னால்
ஸீதாம் விநா - சீதையின்றி
ஜீவிதும் - உயிருடனிருக்க
கதம் ஶக்யம் - எப்படி முடியும்?

इत्येवमुक्त्वा मदनाभिपीडितः स लक्ष्मणं वाक्यमनन्यचेतसम् ।
विवेश पम्पां नलिनीं मनोहरां रघूत्तमः शोकविषादयन्त्रितः ॥

இத்யேவ முக்த்வா மதநாபிபீடித:
ஸ லக்ஷ்மணம் வாக்ய மநந்ய சேதஸம் ।
விவேஶ பம்பாம் நளிநீம் மநோஹராம்
ரகூத்தம: ஶோக விஷாத யந்த்ரித: ॥ 30

மதநாபி பீடித: - அன்பினதிசயத்தால் மனம் நொந்து
ஶோக விஷாத யந்த்ரித:- சோகத்தினால் சோர்வடைந்தவருமான
ஸ: ரகூத்தம: - அந்த ஸ்ரீராமர்
அநந்ய சேதஸம் - ஏகாக்ரசித்தமுடைய
லக்ஷ்மணம் - லக்ஷ்மணரைப் பார்த்து
வாக்யம் - ஒரு சொல்லை
இதி ஏவம் - மேற்கண்டவாறு
உக்த்வா - சொல்லிவிட்டு
மநோரமாம் - மிக்க அழகிய
பம்பாம் - பம்பை
நளிநீம் - ஸரஸிற்கு
விவேஶ - வந்துசேர்ந்தார்.

ततो महद्वर्त्म सुदूरसंक्रमः क्रमेण गत्वा प्रविलोकयन् वनम् ।
ददर्श पम्पां शुभदर्शकाननामनेकनानाविधपक्षिसङ्कुलाम् ॥

ததோ மஹத்வர்த்ம ஸுதூரஸங்க்ரம:
க்ரமேண கத்வா ப்ரவிலோகயன் வனம் ।
ததர்ஶ பம்பாம் ஶுபதர்ஶகாநநா-
மநேக நாநாவித பக்ஷி ஸங்குலாம் ॥ 31

தத: - அப்பொழுது
ஸுதூர ஸங்க்ரம: - வெகுதூரம் நடந்து வந்த அவர்
மஹத்வர்த்ம - அடர்ந்த நீண்ட வழியாகிய
வனம் - காட்டை
ப்ரவிலோகயன் - பார்த்துக்கொண்டே
க்ரமேண - கொஞ்சம் கொஞ்சமாய்
கத்வா - கடந்து
ஶுபதர்ஶகாநநாம் - அழகிய சோலைகளையுடையதும்,
அநேக நாநாவித - அநேக பலவித பக்ஷிகளால் நிறைந்து
பக்ஷிஸங்குலாம் - விளங்குகிறதுமான
பம்பாம் - பம்பா ஸரஸை
ததர்ஶ - கண்முன் கண்டார்.

இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத் ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதிகாவ்யே
சதுர்விம்ஶதி ஸஹஸ்ரிகாயாம் ஸம்ஹிதாயாம் ஆரண்ய காண்டே
பம்பாதர்ஶநம் நாம பஞ்ச ஸப்ததிதம: ஸர்க: ॥

ஸ்ரீமத் வால்மீகீ ராமாயணே ஆரண்யகாண்ட: ஸம்பூர்ண:

श्रीमद्वाल्मीकिरामायणे अरण्यकाण्डः संपूर्णः

ஸ்ரீ துளஸீ ராமாயணம்

கோஸ்வாமி ஸ்ரீ துளஸீதாஸர்
இயற்றிய ஸ்ரீ ராம சரித மாநஸம்

ஸ்ரீ காஞ்சி காமகோடி பீடம் ஆஸ்தான வித்வான்
ஆசுகவிதிலக ஸாஹீதிவல்லப ஸ்ரீஸ்வாமிநாத
ஆத்ரேயர் எழுதியது.

தமிழில் மூலமும் உரையும்

764 பக்கங்கள் -
8 வண்ணப்படங்கள் அடங்கியது

விலை ரூ. 350/-

ஸ்ரீ பகவன் நாமா பப்ளிகேஷன்ஸ் வெளியீடு

ராம மந்திரம், 2/3, வினாயகம் தெரு,
மேற்கு மாம்பலம், சென்னை - 600 033.
தொலைபேசி : 044 24893736,
E-mail : ramanama@ramanamabank.org
Website : www.ramanamabank.org

ஸ்ரீ பகவன் நாம பப்ளிகேஷன்ஸ்

2/3, விநாயகம் தெரு, மேற்கு மாம்பலம், சென்னை - 600 033.

போன் : 044 - 24893736, web: www.ramanamabank.org

e-mail: rama@ramanamabank.org